

จดหมายเหตุประชาชน

: ข่าวสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์สิ้นพระชนม์ จากหนังสือพิมพ์ *เล่ม ๑*

รัฐบาลในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
จัดพิมพ์ทูลเกล้าฯ ถวายสนองพระกรุณาธิคุณ
ในงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ
สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
ณ พระเมรุท้องสนามหลวง
วันเสาร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๑





จดหมายเหตุประชาชน

: ข่าวสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์สิ้นพระชนม์ จากหนังสือพิมพ์

เล่ม ๑

หอสมุดแห่งชาติ NATIONAL LIBRARY
อภินันทนาการ
ห้ามจำหน่าย

รัฐบาลในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
จัดพิมพ์ทูลเกล้าฯ ถวายสนองพระกรุณาธิคุณ
ในงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ
สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
ณ พระเมรุท้องสนามหลวง
วันเสาร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๑

จดหมายเหตุประชาชน
: ข่าวสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์สิ้นพระชนม์ จากหนังสือพิมพ์

คณะกรรมการฝ่ายจัดทำจดหมายเหตุและหนังสือที่ระลึกในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มอบให้ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม จัดพิมพ์เผยแพร่ในงานพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระเมรุท้องสนามหลวง วันเสาร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๑
จัดพิมพ์จำนวน ๑๐,๐๐๐ ชุด (๒๐,๐๐๐ เล่ม)

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

สำนักหอสมุดแห่งชาติ.
จดหมายเหตุประชาชน : ข่าวสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์สิ้นพระชนม์ จากหนังสือพิมพ์. -- กรุงเทพฯ : สำนัก, 2551.
2 เล่ม.

1. นราธิวาสราชนครินทร์, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวง, 2466 - 2550. I. ชื่อเรื่อง.

929.709593
ISBN 978-974-417-938-8

ที่ปรึกษา
คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ
อธิบดีกรมศิลปากร (นายเกรียงไกร สัมปัชชลิต)
รองอธิบดีกรมศิลปากร (นายเขมชาติ เทพไชย)
รองศาสตราจารย์ คุณหญิงวงจันทร์ พินัยนิติศาสตร์
รองอธิบดีกรมศิลปากร (นางสมลักษณ์ เจริญพจน์)
รองอธิบดีกรมศิลปากร (นายปรารพ เหล่าวานิช)

ประธานคณะทำงาน ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ (นางสาวอรพินท์ ลิ่มสกุล)

คณะทำงาน
นางสาวพิมพ์พรรณ ไพบูลย์หวังเจริญ
นางสาวจันทนา หล่อวิทยา
นางอัมพร วงศ์ทางสวัสดิ์
นางสาววรัจฉรา บุณยพันธุ์
นางนงราม อภิรัตน์
นางสาวลำดวน เทียรฆนิธิกุล
นางสาวศุภรางค์ ดวงแก้ว
นางอัจฉรา จารุวรรณ
นายสุธี เตชะวิริยะทวีสิน
นางวิลาวัณย์ ทรัพย์พันแสน
นางสาวจตุพร ศิริสัมพันธ์
นางสาวเสาวนิตย์ ยโสธร
นางสาววันศิริ เลิศภิรมย์ลักษณ์
นางสาวฉวีวรรณ ทรัพย์เสน
นางวงจันทร์ รอดจีน
นางสาวปรียานุช บริสุทธิ์เพ็ชร์
นางทรงพรรณ สวนทอง
นางสำอางค์ ขุนศรี

จัดรูปเล่ม วรพล นิยมกูล

พิมพ์ที่ บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
โทร. ๐ ๒๔๒๒ ๙๐๐๐, ๐ ๒๘๘๒ ๑๐๑๐ โทรสาร ๐ ๒๔๓๓ ๒๗๔๒, ๐ ๒๔๓๔ ๑๓๘๕
E-mail : info@amarin.co.th Homepage : http//www.amarin.com

คำปรารภ

รัฐบาลน้อมสำนึกในพระกรุณาธิคุณแห่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พระโสทรเชษฐภคินี ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจนานัปการอันทรงคุณประโยชน์อเนกอนันต์แก่ประเทศชาติและประชาชนชาวไทย ทรงเป็นแบบอย่างของขัตติยนารี ผู้มีพระหฤทัยมั่นคงที่จะเกื้อหนุนดำรงพระเกียรติยศแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ให้รุ่งเรือง ด้วยพระจริยาวัตรอันงดงาม ดำรงมั่นอยู่ในสุจริตธรรม ทรงแบ่งเบาพระราชภารกิจ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยได้ทรงปฏิบัติพระราชกิจแทนพระองค์หลายวาระ ทรงรับพระภาระปฏิบัติบำรุงสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีอย่างใกล้ชิด ทั้งในการส่วนพระองค์และพระราชกิจต่าง ๆ แม้เมื่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเสด็จสู่สวรรคาลัยแล้วก็ยังทรงสืบสานพระราชกิจด้วยพระวิริยะอุตสาหะ เช่น งานของมูลนิธิ พอ.สว. ในจังหวัดต่าง ๆ มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และกองทุนการกุศลสมเด็จย่า เป็นต้น

นอกจากนี้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ยังมีพระหฤทัยเปี่ยมด้วยพระเมตตากรุณา ทรงปรารถนาที่จะให้ชนทุกชั้นได้มีวิชาความรู้ มีฐานะความเป็นอยู่ดี และมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ถ้วนหน้า จึงทรงพระอุตสาหะรับเป็นอาจารย์สอนในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ทรงทำนุบำรุงการศึกษาในชนบทให้พัฒนาขึ้น ทรงรับกองทุนมูลนิธิ และสมาคมทางการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ดนตรี การสังคมสงเคราะห์ การแพทย์และสาธารณสุข ไว้ในพระอุปถัมภ์เป็นจำนวนมาก ทำให้กิจการขององค์กรเหล่านั้นก้าวหน้าและมั่นคง ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างใหญ่หลวง ด้วยพระอัจฉริยภาพด้านภาษาและการประพันธ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้ทรงพระนิพนธ์และรวบรวมเรียบเรียงหนังสืออันทรงคุณค่าด้านประวัติศาสตร์และด้านอื่นๆ ไว้จำนวนมาก มีประโยชน์ใช้อ้างอิงประกอบการศึกษาค้นคว้าได้ พระเกียรติคุณดังกล่าวเป็นที่ประจักษ์เด่นชัดแก่ชาวไทยและชาวโลก มหาวิทยาลัยต่างๆ จึงได้ขอพระราชทานถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ในหลายสาขาวิชา และรัฐบาลต่างประเทศได้ถวายเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเครื่องอิสริยาภรณ์ รวมทั้งทรงได้รับการเทิดทูนพระเกียรติจากองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO)

บัดนี้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ได้สิ้นพระชนม์ลง รัฐบาลเห็นเป็นโอกาสที่จะได้สนองพระกรุณาธิคุณ จึงนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอรับพระราชทานพระบรมราชานุญาตจัดเตรียมงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพฯ ตามแบบแผนโบราณราชประเพณีให้สมพระเกียรติยศแห่งสมเด็จพระโสทรเชษฐภคินีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศ์ที่เคารพเทิดทูนของพสกนิกรชาวไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระมหากรุณาพระราชทานพระบรมราชานุญาต ซึ่งรัฐบาลได้น้อมรับไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม และแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และได้กราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นที่ปรึกษา มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิหลายด้านเป็นกรรมการ รวมทั้งได้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ขึ้น รับผิดชอบการดำเนินงาน ๗ คณะ คือ คณะกรรมการฝ่ายจัดการพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ คณะกรรมการฝ่ายจัดสร้างพระเมรุ สิ่งปลูกสร้างประกอบพระเมรุ และบูรณปฏิสังขรณ์ราชรถและพระยานมาศ คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์และประสานงานการจัดพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ คณะกรรมการฝ่ายรักษาความปลอดภัยและการจราจร คณะกรรมการฝ่ายจัดทำจดหมายเหตุและหนังสือที่ระลึก คณะกรรมการฝ่ายกลั่นกรองการขอใช้งบประมาณการจัดงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงานเพื่อดำเนินภารกิจสำคัญและส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

รัฐบาล คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่างปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจครั้งนี้อย่างเต็มความสามารถด้วยความจงรักภักดี เพื่อสนองพระกรุณาธิคุณและเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งล่วงลับสู่สวรรคาลัยให้จารึกยั่งยืนอยู่ตราบกาลนาน

ขอมหิทธานุภาพแห่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั่วสากล พระราชกุศลกฤดาธิการที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงบำเพ็ญมาอย่างสืบเนื่องตลอดพระชนม์ชีพ และมโนสำนึกอันตั้งมั่นในกตัญญุตาธรรมของรัฐบาลและผองพสกนิกรที่มีต่อเบื้องพระยุคลบาท จงเป็นพลวปัจจัยให้พระองค์เสด็จสถิตเสถียรในทิพยสถานอันสมบูรณ์ พรั่งพร้อมทิพยสมบัติทุกเมื่อ เทอญ

(นายสมัคร สุนทรเวช)

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

คำนำ

เนื่องในการพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระเมรุท้องสนามหลวง ในวันเสาร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๑ รัฐบาลและประชาชนซึ่งล้วนแต่จงรักภักดีและสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่ได้ทรงพระวิริยะอุตสาหะประกอบพระกรณียกิจนานัปการ เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์มาโดยตลอดพระชนม์ชีพ รัฐบาลจึงแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ขึ้น เพื่อขอรับพระราชทานพระบรมราชานุญาตจัดงานพระราชทานเพลิงพระศพฯ ให้สำเร็จลุล่วงตามแบบแผนโบราณราชประเพณีอย่างสมพระเกียรติ

ในการนี้ คณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพฯ ได้มอบหมายให้ คณะกรรมการฝ่ายจัดทำจดหมายเหตุและหนังสือที่ระลึก จัดทำจดหมายเหตุ และพิจารณาคัดสรรจัดพิมพ์หนังสืออนุสรณ์ที่มีคุณค่าเกี่ยวเนื่องในพระประวัติ พระกรณียกิจ และพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งคณะกรรมการฝ่ายจัดทำจดหมายเหตุและหนังสือที่ระลึกพิจารณาเห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงาน ได้แก่ สำนักราชเลขาธิการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวงวัฒนธรรม จัดพิมพ์เอกสารหนังสือที่ระลึกและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวม ๙ รายการ เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ให้แผ่ไพศาลยั่งยืนตลอดกาล ได้แก่

๑. แผ่นพับพระประวัติ พระกรณียกิจ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

๒. หนังสือพระประวัติ และพระกรณียกิจสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

๓. หนังสือพระปิยโสทรเชษฐภคินี : ร้อยกรองน้อมสำนึกพระกรุณาธิคุณสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

๔. หนังสือจดหมายเหตุพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

๕. หนังสือเครื่องประกอบพระอิสริยยศสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

๖. หนังสือจดหมายเหตุประชาชน : ข่าวสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์สิ้นพระชนม์ จากหนังสือพิมพ์

๗. หนังสือศิลปกรรมพระประวัติ และพระกรณียกิจในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

๘. หนังสือพระประวัติและพระกรณียกิจสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ฉบับอักษรเบรลล์

๙. ดีวีดีสารคดีพระประวัติและพระกรณียกิจสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

รัฐบาลจะแจกจ่ายหนังสือเหล่านี้ไปยังแหล่งความรู้ต่างๆ ทั่วทุกภูมิภาคเพื่อยังประโยชน์แก่ประชาชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ทุกระดับ ทั้งนี้ โดยตระหนักแน่ชัดว่า การสนองพระกรุณาธิคุณด้วยความร่วมมือร่วมใจสร้างสรรค์ผลงานอันทรงคุณค่าอำนวยประโยชน์เกื้อกูลแก่สาธารณชนเช่นนี้ นอกจากจะเป็นการแสดงกตัญญูกตเวทิตาธรรมแล้ว ยังเป็นการสร้างสิ่งอนุสรณ์ที่เป็นทรัพย์สินทางปัญญาของชาติไว้ในแผ่นดินด้วย

ขอมหิทธานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย พระราชกุศลกฤดาธิการที่พระองค์ได้ทรงพระวิริยะอุตสาหะบำเพ็ญตลอดพระชนม์ชีพ และความกตัญญูกตเวทีที่รัฐบาลและปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่ามีต่อเบื้องพระยุคลบาท จงเป็นพลวปัจจัยดลบันดาลให้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จสถิตเสถียรในทิพยสถานอันสมบูรณ์พรั่งพร้อมด้วยทิพยสุขารมณ์สมบัติทุกเมื่อ เทอญ

(นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ประธานกรรมการฝ่ายจัดทำจดหมายเหตุและหนังสือที่ระลึก

คำชี้แจง

จดหมายเหตุประชาชน : ข่าวสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์สิ้นพระชนม์ จากหนังสือพิมพ์ เป็นหนังสือที่เก็บรวบรวมข่าวการสิ้นพระชนม์และพระประวัติ ตลอดจนพระกรณียกิจโดยละเอียดของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จากหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาไทย ๔ ฉบับ คือ เดลินิวส์ ไทยรัฐ มติชน และสยามรัฐ หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษ ๒ ฉบับ คือ บางกอกโพสต์ และเดอะเนชั่น หนังสือพิมพ์รายวันภาษาจีนอีก ๑ ฉบับ คือ ซิงเสียนเยอะเป้า เริ่มตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑ จนถึงวันที่ ๓๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑ รวม ๒๘ วัน แต่หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศหลังจาก ๑๕ วันแล้ว อาจไม่ลงข่าวทุกวัน ทำให้มีปริมาณข่าวที่เป็นภาษาต่างประเทศน้อยกว่าภาษาไทยในแต่ละวัน อย่างไรก็ตามข่าวจากหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับต่างก็ได้แสดงความเคารพและความอาลัยของตนเอง รวมทั้งของประชาชนทั้งหลายอย่างจริงใจ ทำให้ข่าวอื่นๆ ในสังคมไทยหมดความสำคัญลงไปหลายวัน แสดงให้เห็นได้ชัดว่า สังคมไทยและอาณาประชาราษฎร์ทั้งหลายรู้สึกเศร้าโศกเสียใจกันถ้วนหน้า

การจัดทำหนังสือเรื่องนี้ กรมศิลปากร ได้มอบหมายให้ สำนักหอสมุดแห่งชาติ ซึ่งมีหน้าที่จัดเก็บ รวบรวม หนังสือพิมพ์และวารสารเพื่อให้บริการ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดเก็บ รวบรวม ข่าว จัดเตรียมรูปเล่มหนังสือ และจัดพิมพ์ตามรูปแบบที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ขณะยังดำรงพระชนม์ชีพอยู่ได้ทรงพระดำริและทรงจัดทำหนังสือจดหมายเหตุชาวบ้าน : ข่าวสมเด็จย่าสวรรคตจากหนังสือพิมพ์ขึ้น โดยทรงนิพนธ์คำนำไว้ว่า

> ***"ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจและประสงค์จะเก็บหนังสือพิมพ์เหล่านั้นไว้เป็นที่ระลึก อุปสรรคคือกระดาษหนังสือพิมพ์เหลืองเร็ว ขาดง่าย และอ่านยาก เพราะขนาดใหญ่และเรื่องต่อ ๆ กันหลายหน้า ต้องพลิกและค้นหาด้วยความยากลำบากกว่าจะจบ ข้าพเจ้าจึงเอามาถ่ายสำเนาไว้และตัดต่อเป็นเรื่อง ๆ ปิดลงบนแผ่นกระดาษ***
>
> ***เมื่อสองสามวันผ่านไป ข้าพเจ้าได้มีความคิดว่า น่าจะจัดหน้าให้เรียบร้อย และพิมพ์เป็นหนังสือ อาจมีผู้ที่ได้อ่านหนังสือเหล่านี้แล้ว แต่ไม่สามารถเก็บไว้ด้วยเหตุผลต่าง ๆ หรืออยากอ่านอีกครั้งอย่างครบถ้วน เพื่อระลึกถึงเหตุการณ์ที่ทำให้คนไทยทั่วประเทศได้ร่วมทุกข์กันเป็นใจเดียวกัน..."***

หนังสือเรื่องจดหมายเหตุประชาชนฯ ที่จัดพิมพ์ในครั้งนี้ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๒ เล่ม เล่มละ ๕๐๐ หน้า โดยเล่มที่ ๑ บรรจุเนื้อหา ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๑ รวม ๗ วันเท่านั้น เพราะเป็นช่วงเวลาระยะแรกที่ประชาชนส่วนใหญ่กำลังวิปโยคโศกเศร้าเสียใจ หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจึงเสนอภาพข่าวที่สะท้อนความรู้สึกของประชาชนทั่วไป และนักข่าวแต่ละคอลัมน์ต่างก็ร่วมแสดงความอาลัยและจงรักภักดี ด้วยการลงพระประวัติและพระกรณียกิจนานัปการแทบทุกคอลัมน์ ส่วนเล่มที่ ๒ บรรจุเนื้อหาตั้งแต่วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๑ จนถึงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๑ รวม ๒๑ วัน ซึ่งเล่ม ๒ นี้ นอกจากจะเก็บรวบรวมความรู้สึกของประชาชนและพระกรณียกิจแล้ว ยังรายงานความคืบหน้าของการจัดงานเกี่ยวกับพระราชพิธีอันเนื่องด้วยพระศพ ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์หลายประการ อาทิ การสร้างพระเมรุและพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ ตลอดจนการจัดทำจดหมายเหตุและหนังสือที่ระลึก เป็นต้น

การจัดเรียงลำดับบทก็ใช้แบบเดียวกับหนังสือจดหมายเหตุชาวบ้านฯ ที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้ทรงลำดับไว้ คือ นับไปตั้งแต่หลังวันที่สิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ หนึ่งวัน คือ วันที่ ๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑ เป็นบทที่ ๑ ลำดับบทความ ลำดับวัน จนถึงบทที่ ๒๘ เป็นวันสุดท้าย เนื่องจากมีข่าวน้อยลงมากแล้ว ซึ่งทั้งภาพและบทความได้ใช้จากหนังสือพิมพ์เป็นต้นฉบับทั้งสิ้น เพื่อให้มีความรู้สึกเป็นหนังสือพิมพ์จริงๆ ดังนั้น ภาพบางภาพอาจไม่ชัด สีก็เป็นไปตามสีของต้นฉบับ การเขียนหนังสืออาจมีตัวสะกดผิด ข้อความอาจมีความผิดพลาด ตลอดจนการฉีกคำ ทำให้อ่านได้ไม่ต่อเนื่อง เป็นต้น

การเรียงลำดับข่าวแต่ละบท จะเรียงลำดับตามที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ และการเรียงลำดับหนังสือพิมพ์แต่ละบท จะเรียงตามลำดับตัวอักษรของชื่อหนังสือพิมพ์ คือ เดลินิวส์ ไทยรัฐ มติชน และสยามรัฐ สำหรับภาษาอังกฤษ เรียงชื่อ Bangkok Post ก่อน The Nation ส่วนหนังสือพิมพ์ภาษาจีนเรียงไว้เป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งการนำข่าวจากหนังสือพิมพ์มารวมพิมพ์ในครั้งนี้ กรมศิลปากรได้ทำหนังสือขออนุญาตจากหนังสือพิมพ์ทุกฉบับแล้ว

กรมศิลปากรหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นสิ่งอนุสรณ์ถึง พระประวัติ พระกรุณาธิคุณ และพระกรณียกิจนานัปการ ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ตลอดจนจะเป็นมรดกทรัพย์สินทางปัญญาแห่งมหาชนสืบไป

(นายเกรียงไกร สัมปัชชลิต)
อธิบดีกรมศิลปากร

สารบัญ

คำปรารภ		**(๓)**
คำนำ		**(๕)**
คำชี้แจง		**(๖)**
บทที่ ๑	**วันพฤหัสบดีที่ ๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑**	**๑**
	เดลินิวส์	๓
	ไทยรัฐ	๒๗
	มติชน	๔๕
	สยามรัฐ	๗๑
	Bangkok Post	๙๕
	The Nation	๑๐๓
	ชิงเสียนเยอะเป้า	๑๒๙
บทที่ ๒	**วันศุกร์ที่ ๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑**	**๑๓๕**
	เดลินิวส์	๑๓๗
	ไทยรัฐ	๑๔๙
	มติชน	๑๖๙
	สยามรัฐ	๑๘๑
	Bangkok Post	๑๘๙
	The Nation	๑๙๓
	ชิงเสียนเยอะเป้า	๒๐๕
บทที่ ๓	**วันเสาร์ที่ ๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑**	**๒๑๑**
	เดลินิวส์	๒๑๓
	ไทยรัฐ	๒๒๗
	มติชน	๒๔๓
	สยามรัฐ	๒๕๑
	Bangkok Post	๒๖๓
	The Nation	๒๗๑
	ชิงเสียนเยอะเป้า	๒๘๕
บทที่ ๔	**วันอาทิตย์ที่ ๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑**	**๒๘๗**
	เดลินิวส์	๒๘๙
	ไทยรัฐ	๓๐๑
	มติชน	๓๑๓
	สยามรัฐ	๓๒๕
	Bangkok Post	๓๓๓
	The Nation	๓๓๕
	ชิงเสียนเยอะเป้า	๓๔๑
บทที่ ๕	**วันจันทร์ที่ ๗ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑**	**๓๔๓**
	เดลินิวส์	๓๔๕
	ไทยรัฐ	๓๕๗
	มติชน	๓๖๗
	สยามรัฐ	๓๗๗
	Bangkok Post	๓๙๑
	The Nation	๓๙๓
	ชิงเสียนเยอะเป้า	๓๙๓

บทที่ ๖	**วันอังคารที่ ๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑**	**๔๐๑**
	เดลินิวส์	๔๐๓
	ไทยรัฐ	๔๑๑
	มติชน	๔๒๑
	สยามรัฐ	๔๓๕
	Bangkok Post	๔๔๙
	The Nation	๔๕๑
	ชิงเสียนเยอะเป้า	๔๕๕
บทที่ ๗	**วันพุธที่ ๙ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑**	**๔๕๙**
	เดลินิวส์	๔๖๑
	ไทยรัฐ	๔๖๙
	มติชน	๔๗๗
	สยามรัฐ	๔๘๓
	Bangkok Post	๔๙๓
	The Nation	๔๙๗
	ชิงเสียนเยอะเป้า	๕๐๓

๑

วันพฤหัสบดี
ที่ ๓ มกราคม
พุทธศักราช ๒๕๕๑

หน้าว่าง

เดลินิวส์ DAILY NEWS
ฉบับที่ 21,266 วันพฤหัสบดีที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2551 อ่านความจริง อ่านเดลินิวส์
www.dailynews.co.th ราคา 10 บาท



ประกาศ
สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้เสด็จประทับรักษาพระอาการประชวร ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๐ ตามที่สำนักพระราชวังได้แถลงให้ทราบเป็นระยะแล้วนั้น

แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถแล้ว พระอาการประชวรได้ทรุดลงตามลำดับ และสิ้นพระชนม์เมื่อเวลา ๒ นาฬิกา ๕๔ นาที (๐๒.๕๔ น.) วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๑ รวมพระชันษา ๘๔ ปี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สำนักพระราชวังจัดการพระศพ ถวายพระเกียรติยศสูงสุดตามราชประเพณี ประดิษฐานพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้พระบรมวงศานุวงศ์และข้าทูลละอองธุลีพระบาทในราชสำนักไว้ทุกข์ถวายมีกำหนด ๑๐๐ วัน ตั้งแต่วันสิ้นพระชนม์เป็นต้นไป

อนึ่ง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประชาชนเข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ ซึ่งประดิษฐาน ณ ศาลาสหทัยสมาคมในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่เวลา ๑๓ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๖ นาฬิกา (๑๓.๐๐-๑๖.๐๐ น.) วันพุธที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๑

สำนักพระราชวัง
๒ มกราคม ๒๕๕๑

ในหลวง-ราชินี สรงน้ำพระศพ

ลดธงครึ่งเสา15วัน ครม.ไว้ทุกข์100วัน สั่งให้งดงานรื่นเริง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ สรงน้ำพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทอย่างสมพระเกียรติ ก่อนหน้านั้น สมเด็จพระบรม

โอรสาธิราชฯ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณฯ อัญเชิญพระศพขึ้นรถพยาบาล รพ.ศิริราช ยังพระที่นั่งพิมานรัตยา เพื่อประกอบพระราชพิธี "ในหลวง" ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ มีพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมประจำทั้งกลางวัน กลางคืน พระราชทานฉันเช้า 8 รูป เพล 8 รูป มีกำหนด 100 วัน สำนักนายกฯ มีคำสั่งตั้งคณะกรรมการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานสั่งลดธงครึ่งเสา 15 วัน ด้าน ครม.ประกาศไว้ทุกข์ 100 วัน พร้อมสั่งงดงานรื่นเริงทุกชนิด รวมทั้งขอความร่วมมือสถานบันเทิงด้วย ส่วน รมว.ศึกษาฯ เผย 8 สถาบันเตรียมทูลเกล้าถวายปริญญา แด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

❍ พระเจ้าพี่นางเธอฯสิ้นพระชนม์

เมื่อเวลา 04.00 น. วันที่ 2 ม.ค. สำนักพระราชวัง มีประกาศ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ ความว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้เสด็จประทับรักษาพระอาการประชวร ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2550 ตามที่สำนักพระราชวังได้แถลงให้ทราบเป็นระยะแล้วนั้น

แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ พระอาการประชวรได้ทรุดลงตามลำดับ และสิ้นพระชนม์เมื่อเวลา 2 นาฬิกา 54 นาที วันที่ 2 มกราคม 2551 รวมพระชันษา 84 ปี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สำนักพระราชวังจัดการพระศพถวายพระเกียรติยศสูงสุดตามราชประเพณี ประดิษฐานพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาทในราชสำนัก ไว้ทุกข์ถวายมีกำหนด 100 วัน ตั้งแต่วันสิ้นพระชนม์เป็นต้นไป

อนึ่ง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ประชาชนเข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ ซึ่งประดิษฐาน ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่เวลา 13 นาฬิกา ถึงเวลา 16 นาฬิกา วันพุธที่ 2 มกราคม 2551

❍ แต่งตั้งกก.ถวายพระเพลิง

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 1/2551 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาส ราชนครินทร์ ด้วย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้สิ้นพระชนม์ในวันพุธที่ 2 มกราคม 2551 คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้มีการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ดังนั้นเพื่อให้การจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11(6) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 จึงแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ดังนี้

❍ นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ, ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และประธานศาลฎีกา เป็นคณะที่ปรึกษา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รองนายกฯทุกท่าน เป็นรองประธาน รมต.ประจำสำนักนายกฯทุกท่าน รมว.กลาโหม, รมว.มหาดไทย, รมว.วัฒนธรรม, รมว.ศึกษาธิการ, ท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม, เลขานุการในพระองค์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เลขาธิการพระราชวัง, ราชเลขาธิการ, เลขาธิการนายกฯ, เลขาธิการ ครม., ผอ.สำนักงบประมาณ, ปลัดกระทรวงกลาโหม-การคลัง-มหาดไทย-วัฒนธรรม-ศึกษาธิการ-สาธารณสุข, ผอ.สำนักงานพระพุทธฯ ผบ.ตร., อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์-กรมการศาสนา-กรมศิลปากร-กรมธนารักษ์, ผู้ว่าฯกทม., ประธานมูลนิธิ พอ.สว. เป็นกรรมการ ปลัดสำนักนายกฯ เป็นเลขานุการ

ดำเนินการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้องตามราชประเพณี และสมพระเกียรติตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล ประสานงานกับหน่วยงานและบุคคลทั้งภาครัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพให้สมพระเกียรติ มีอำนาจแต่งตั้งคณะที่ปรึกษา คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

❍ เตรียมเส้นทางเคลื่อนพระศพ

ที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล เมื่อเวลา 11.00 น. พล.ต.ท.อัศวิน ขวัญเมือง ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมในการดูแลเส้นทางเคลื่อนขบวนพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ว่า บช.น. ดูแลเส้นทางเคลื่อนขบวนพระศพในช่วงเวลา 14.00 น. ถึง 16.00 น. ตลอดเส้นทางจาก รพ.ศิริราช ถึงพระบรมมหาราชวัง โดยจะมีการเคลื่อนพระศพผ่าน สะพานอรุณอัมรินทร์

เลี้ยวขวาแยกอรุณอัมรินทร์ ข้ามสะพานพระปิ่นเกล้า มาเลี้ยวขวาที่แยกผ่านพิภพ เข้าถนนราชดำเนินใน และมาเลี้ยวขวาเข้าถนนหน้าพระลานก่อนที่จะเลี้ยวซ้ายเข้าถนนมหาราช และเคลื่อนพระศพเข้าประตูเทวาภิรมย์ โดยพระศพจะประดิษฐาน ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

สำหรับประชาชนทั่วไป สามารถเฝ้ารอรับขบวนพระศพได้ตลอดสองข้างทาง และสามารถถวายน้ำสรงพระศพ หน้าพระฉายาลักษณ์ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง โดยเข้าทางประตูวิเศษไชยศรี ในวันนี้ได้ตั้งแต่เวลา 13.00 น. ถึง 16.00 น.

❍ สมเด็จพระเทพฯเสด็จฯตรวจ

เมื่อเวลา 13.12 น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯมายังอาคารเฉลิมพระเกียรติ ก่อนเสด็จฯกลับในเวลา 13.30 น. และเวลา 13.35 น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เสด็จฯ ยังพระที่นั่งพิมานรัตยา และพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เพื่อตรวจตราความเรียบร้อย สถานที่ประกอบพระราชพิธีพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และสถานที่ตั้งพระศพ โดยละเอียดก่อนถึงพระราชพิธีในช่วงเย็น

จากนั้นเวลา 14.05 น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จยังอาคารเฉลิมพระเกียรติ จากนั้นเวลา 14.25 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯมายังอาคารเฉลิมพระเกียรติ เพื่อเตรียมอัญเชิญพระศพ

❍ "ในหลวง"เสด็จฯกลับสวนจิตร

จนกระทั่งเวลา 14.35 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลงจากอาคารเฉลิมพระเกียรติ เพื่อประทับรถยนต์พระที่นั่งกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ด้วยฉลองพระองค์สูทสีเทาเข้ม ทับฉลองพระองค์เชิ้ตสีขาว ทรงพระดำเนินโดยใช้เครื่องช่วยพยุง ผ่านหน้าพสกนิกรที่มาเฝ้าฯรับเสด็จ โดยทันทีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชดำเนินผ่านบริเวณที่พสกนิกรนั่งอยู่ หลายคนที่อยู่ในอาการเศร้าโศกต่างร้องไห้ฟูมฟายออกมา ในขณะที่บางคนน้ำตาคลอเบ้า จนคนที่นั่งข้าง ๆ ต้องปลอบโยนกัน นอกจากนี้ตลอดทางพระราชดำเนินทั้งสองฝั่งเต็มไปด้วยพสกนิกร รวมทั้งพยาบาลที่ต่างตั้งแถวรอรับเสด็จอย่างเนืองแน่น จนถึงทางออกจากโรงพยาบาล

❍ พระบรมฯอัญเชิญพระศพ

จนกระทั่งเมื่อเวลาประมาณ 15.00 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้เชิญพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ลงจากอาคารเฉลิมพระเกียรติทางลิฟต์ไปที่ชั้นจอดรถ B2 ขึ้นรถพยาบาลฉุกเฉินของทาง รพ.ศิริราช ทะเบียน ศฎ 5364 กรุงเทพมหานคร ออกจากโรงพยาบาลศิริราชไปยังพระที่นั่งพิมานรัตยา ในพระบรมมหาราชวัง โดยมี สมเด็จพระมหาธีราจารย์ เจ้าอาวาสวัดชนะสงคราม เป็นพระผู้นำพระศพ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ถองงานพระราชพิธี

ด้านนางบานแย้ม นุครินทร์ อายุ 82 ปี ชาวเบตง จ.ยะลา กล่าวทั้งน้ำตาไหลพรากว่า มาเฝ้าติดตามพระอาการของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ 17 วันแล้ว พอรู้จากประกาศว่าพระองค์สิ้นพระชนม์ รู้สึกเสียใจ เพราะพระองค์มีจิตใจที่งดงามต่อพสกนิกรชาวไทย ตนจะไม่มีวันลืมพระองค์ท่านจะนึกถึงพระองค์ตลอดไป

❍ "ในหลวง" เสด็จฯประกอบพิธี

ต่อมาเวลา 17.20 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ โดยรถยนต์พระที่นั่ง ยังพระที่นั่งพิมานรัตยา ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อรถยนต์พระที่นั่งถึง ทั้งสองพระองค์เสด็จขึ้นทางบันไดมุขกระสัน พระที่นั่งพิมานรัตยา เข้าไปในพระฉากที่พระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ บรรทมอยู่บนพระแท่น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยหน้าพระศพ บูชาพระพุทธรูปประจำพระชนมวาร

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงรับขวดน้ำพระสุคนธ์ ถวายสรงที่พระศพ และทรงคม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับหม้อน้ำพระสุคนธ์ และโถน้ำขมิ้น จากเจ้าพนักงานสนมพลเรือน ถวายสรงที่พระอุระพระศพ จากนั้นทรงหวีพระเกศาขึ้นครั้งหนึ่ง และหวีลงอีกครั้งหนึ่ง แล้วหักพระสางวางไว้ในพาน ซึ่งเจ้าพนักงานเชิญอยู่

จากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปประทับพระราชอาสน์ ที่นอกพระฉาก

นายแก้วขวัญ วัชโรทัย เลขาธิการสำนักพระราชวัง กราบบังคมทูลเชิญ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปทรงวางของพระศรีบรรจุดอกบัว และธูปเทียน ทรงรับแผ่นทองคำจำหลักลายปิดพระพักตร์ และทรงรับพระชฎาทองคำวางข้างพระเศียร เจ้าพนักงานเชิญพระศพลงสู่หีบศพ ตำรวจหลวงเชิญไปประดิษฐานหลังพระแท่นแว่นฟ้าทอง ประกอบพระลองทองใหญ่ ภายใต้เศวตฉัตร 5 ชั้น แวดล้อมด้วยเครื่องสูงทอง แผ่ลวดบังแทรกชุมสายต้นไม้ทอง ต้นไม้เงิน ณ มุขตะวันตก พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงวางมาลา ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะพระศพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการเครื่องพระพุทธรูป และทรงทอดพระไตร พระสงฆ์ 84 รูป สดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนที่พระแท่น พระสวดพระอภิธรรม แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ

ทั้งนี้ เช้าวันที่ 3 ม.ค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ถวายภัตตาหารเช้า มีพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมประจำ ทั้งกลางวัน และกลางคืน และพระราชทานฉันเช้า 8 รูป เพล 8 รูป มีกำหนด 100 วัน

❍ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ ตามที่ได้มีประกาศสำนักพระราชวัง เรื่อง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ ลงในวันที่ 2 มกราคม 2551 นั้น รัฐบาลได้รับทราบด้วยความโทมนัสอย่างยิ่ง และได้พิจารณาเห็นว่า โดยที่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณใหญ่หลวงต่อพสกนิกรชาวไทยตลอดมา จึงเห็นสมควรประกาศดังต่อไปนี้

1. ให้สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ และสถานศึกษาทุกแห่ง ลดธงลงครึ่งเสา มีกำหนดสิบห้าวัน ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2551 เป็นต้นไป

2. ให้ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ไว้ทุกข์ มีกำหนด 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2551 เป็นต้นไป ประกาศ ณ วันที่ 2 มกราคม 2551 พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี

❍ ไว้ทุกข์ 100 วันงดงานรื่นเริง

ที่ทำเนียบรัฐบาล เมื่อเวลา 13.30 น. คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์ รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงภายหลังการประชุม ครม. ว่า ที่ประชุม ครม. มีมติที่จะให้คณะรัฐมนตรีไว้ทุกข์แด่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นเวลา 100 วัน ส่วนข้าราชการให้ไว้ทุกข์เป็นเวลา 15 วัน และยังมีมติให้หน่วยงานราชการทั้งหมดเลื่อนหรือยกเลิกการจัดงานมหรสพ หรืองานรื่นเริงต่าง ๆ ออกไปก่อนในช่วงเวลา 15 วันนี้ รวมทั้งในช่วงเวลา 100 วัน หากไม่มีความจำเป็นใด ๆ ก็ไม่ควรให้มีการจัดงานมหรสพ หรืองานรื่นเริงใด ๆ ด้วย สำหรับประชาชนนั้น รัฐบาลก็ขอเชิญชวนให้ร่วมกันแสดงความไว้อาลัยด้วยการใส่ชุดดำเป็นเวลา 15 วัน พร้อม ๆ กับข้าราชการด้วย

❍ ทีวีจัดรายงานเทิดพระเกียรติ

คุณหญิงทิพาวดี กล่าวอีกว่า ทั้งนี้ในที่ประชุม ครม. ยังได้มีการพูดถึงพระราชกรณียกิจของพระองค์ท่านที่ได้ทรงงานและทำทุกอย่างให้ประชาชนเป็นเวลาถึง 84 ปี ซึ่งตนได้สั่งการให้สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 สถานีโทรทัศน์ทีไอทีวี และสถานีวิทยุที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมประชาสัมพันธ์ ได้จัดรายการต่าง ๆ ที่เป็นการเทิดพระเกียรติ อย่างน้อยเป็นเวลา 15 วัน แต่สำหรับคนไทยหากจะแสดงความจงรักภักดี และแสดงความชื่นชมในผลงานของพระองค์ท่านก็สามารถทำได้ตลอดไป นอกจากนี้ได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยดูแบบอย่างที่ทางสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการมาแล้ว และในเวลา 14.30 น. วันเดียวกันนี้ นายกรัฐมนตรีและ ครม. จะเดินทางไปร่วมถวายน้ำสรงพระศพและลงนามที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง

❍ ขอความร่วมมือสถานบันเทิง

เมื่อถามว่ารัฐบาลจะขอความร่วมมือไปยังสถานบันเทิงและภาคเอกชนให้งดจัดงานรื่นเริงด้วยหรือไม่ คุณหญิงทิพาวดี กล่าวว่า ทางกระทรวงมหาดไทยรับเรื่องนี้ไปดำเนินการต่อ ซึ่งนายบัญญัติ จันทน์เสนะ รมช.มหาดไทย ได้รายงานให้ ครม. รับทราบว่าได้แจ้งไปทั่วประเทศแล้ว ทั้งผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานภาครัฐ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่าง ๆ ให้เตรียมจัดพิธีไว้อาลัย โดยให้มีสมุดลงนาม ประกาศสดธงลงครึ่งเสา ไว้ทุกข์ และก็คงจะประกาศขอความร่วมมือกับสถานบันเทิงต่าง ๆ ด้วย ให้งดเรื่องการบันเทิง

ในช่วง 15 วันนี้ด้วย ส่วนรูปแบบจะเป็นอย่างไรก็ต้องถามทางกระทรวงมหาดไทย

❍ 8 สถาบันทูลเกล้าถวายปริญญา

ศ.ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน รมว.ศึกษาธิการ กล่าวว่า ภายในสัปดาห์หน้าจะประชุมผู้บริหาร ศธ. โดยจะหารือว่า ศธ. จะมีการดำเนินการเรื่องใดที่จะถวายเป็นการเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งที่ผ่านมาพระองค์ท่านทรงมีคุณูปการกับ ศธ. อาทิ ทรงเป็นพระอาจารย์สอนที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตลอดจนการจัดตั้งสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส และยังทรงเป็นองค์อุปถัมภ์สนับสนุนให้นักเรียนไทยไปแข่งขันโอลิมปิกวิชาการระหว่างประเทศ ดังนั้นจึงถือได้ว่าคุณูปการที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯมีต่อวงการศึกษาเป็นเรื่องกว้างขวางมาก

"ขณะนี้เท่าที่ทราบมีมหาวิทยาลัย 8 แห่ง ที่รอทูลเกล้าถวายปริญญาบัตรแด่พระองค์ท่าน ส่วนจะมีการรวบรวมผลงานด้านการศึกษาของพระองค์หรือไม่นั้น ผมยังไม่ได้คิด เพราะที่ผ่านมาหลายหน่วยงานก็มีการรวบรวมไว้เยอะแล้ว ดังนั้นสิ่งที่ ศธ. จะดำเนินการคงไม่ทำซ้ำแบบเดิม ๆ ที่หน่วยงานอื่นทำไว้ แต่จะต้องโดดเด่น และสะท้อนให้เห็นถึงพระปรีชาญาณ ตลอดจนคุณูปการที่มีต่อการศึกษา" รมว.ศึกษาธิการ กล่าว

ดร.จรวยพร ธรณินทร์ ปลัด ศธ. กล่าวว่า ศธ. จะยังคงจัดงานวันเด็กแห่งชาติในวันเสาร์ที่ 12 ม.ค. และจัดงานวันครูในวันที่ 16 ม.ค. ตามกำหนดเดิม เพราะไม่ใช่งานรื่นเริง แต่เป็นงานสากลที่เป็นการให้ความสำคัญกับเด็ก แต่รูปแบบการจัดงานจะมีการประชุมหารือร่วมกับ รมว.ศึกษาธิการ ในการประชุมผู้บริหาร ศธ. ในเร็ว ๆ นี้ เพื่อดูว่าจะปรับรูปแบบกิจกรรมอย่างไรหรือไม่ ส่วนงานวันครูก็จะจัดกิจกรรมตามรูปแบบเดิม

❍ ตั้งสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา

คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รมว.กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) กล่าวว่า ในส่วนของ วธ. ได้ร่วมเป็นคณะกรรมการเตรียมการสำหรับพระราชพิธีงานพระศพ โดยทางสำนักพระราชวังได้มอบหมายให้กรมการศาสนาเป็นผู้รับผิดชอบด้านพิธีสงฆ์ ส่วนการจัดสร้างพระเมรุมาศ ต่างต้องมอบให้กรมศิลปากรเป็นผู้ดำเนินการ แต่ขณะนี้ยังไม่มีการแจ้งเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมายัง วธ. ซึ่งจะต้องหารือกับผู้ใหญ่ก่อน และจะดำเนินการโดยพลการไม่ได้ ส่วนการจัดตั้งสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนานั้น ขณะนี้ทางกระทรวงอุตสาหกรรม ได้ให้พื้นที่บริเวณสะพานพระราม 8 ในการจัดสร้างสถาบันมาแล้ว และเป็นที่น่ายินดีที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้ชื่อของพระองค์เป็นชื่อของสถาบันดนตรีไว้แล้วด้วย

❍ ทรงปรารภสอนดนตรีคลาสสิก

รมว.วธ. กล่าวต่อไปว่า เป็นพระราชปรารภของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯที่ทรงอยากให้ประเทศไทยมีสถาบันการสอนดนตรีคลาสสิกเหมือนยุโรป เพื่อเป็นการส่งเสริมความสามารถทางด้านดนตรีคลาสสิกให้แก่เด็กและเยาวชนไทยได้ศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อก้าวสู่ระดับโลก ซึ่งขณะนี้รัฐบาลก็ให้การสนับสนุนงบประมาณเบื้องต้น 22 ล้านบาท ในการปรับปรุงอาคาร คาดว่าอย่างเร็วที่สุดภายใน 3 ปีจะเปิดรับนักเรียนนักศึกษาได้ ทั้งนี้การจัดตั้งสถาบันดังกล่าวจะเป็นการเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา รวมทั้งเป็นอนุสรณ์สถานเพื่อเป็นการรำลึกถึงพระองค์ท่านด้วย นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงมีพระมหากรุณาธิคุณนานัปการ โดยเฉพาะด้านภาษาฝรั่งเศส ทรงได้ศึกษาภาษาฝรั่งเศสจนเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาฝรั่งเศสเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังได้ทรงส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสให้เกิดขึ้นอย่างจริงจังในประเทศไทยอีกด้วย

❍ พิมพ์หนังสือเฉลิมพระเกียรติ

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ ปลัด วธ. กล่าวว่า วธ. ได้จัดพิมพ์หนังสือเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เนื่องในโอกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุ 7 รอบ 200,000 เล่ม เพื่อนำไปแจกให้แก่ประชาชนที่มาสักการะพระศพ ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง และที่ศาลากลางจังหวัดทั่วประเทศ และหากจำนวนหนังสือไม่เพียงพอทาง วธ. ได้เตรียมจัดพิมพ์เพิ่มไว้อีก 300,000 เล่ม รวมทั้งได้มอบหมายให้สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร บันทึกเหตุการณ์งานพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ตั้งแต่เคลื่อนย้ายพระศพจากโรงพยาบาลศิริราชเป็นต้นไปด้วย

❍ เตรียมขอสถานบันเทิงไว้อาลัย

นายพงศ์โพยม วาศภูติ ปลัดกระทรวงมหาดไทย กล่าวถึงกรณีที่รัฐบาลมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย ขอความร่วมมือให้สถานบันเทิงพิจารณาความเหมาะสมในการให้บริการประชาชนเพื่อเป็นการไว้อาลัยแด่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ว่า อาจเป็นการขอความร่วมมือเป็นการภายในไปยังสถานบันเทิงต่าง ๆ เพราะสำนักนายกรัฐมนตรีก็ยังไม่ได้มีคำสั่งชัดเจนในเรื่องนี้ จึงจะยังไม่มีคำสั่งปิดสถานบริการชั่วคราวแต่อย่างใด ทั้งนี้ตนขอนำเรื่องเข้าหารือกับ รมช.มหาดไทยเสียก่อน โดยต้องอ้างอิงกับช่วงงานพระบรมศพสมเด็จย่า ว่าจะมีมาตรการอย่างไรกับสถานบันเทิง ทั้งนี้เราก็ต้องเข้าใจด้วยว่าช่วงนี้เป็นช่วงไฮซีซั่นหรือฤดูท่องเที่ยว ซึ่งมีทั้งส่วนที่เป็นเมืองท่องเที่ยวโดยเฉพาะ และเมืองทั่ว ๆ ไปจึงต้องหารือกันให้รอบคอบเสียก่อน อย่างไรก็ตามก็ต้องขึ้นกับภาคเอกชนด้วยว่าพร้อมที่จะไว้ทุกข์ร่วมกับประชาชนหรือไม่

นายพงศ์โพยม กล่าวว่า นอกจากนี้ กระทรวงมหาดไทยได้สั่งการไปยังผู้ว่าฯ ทั่วประเทศ ให้ตั้งโต๊ะหมู่บูชา พร้อมกับรูปสักการะเพื่อให้ประชาชนร่วมถวายความจงรักภักดีและไว้อาลัย ที่ศาลากลางจังหวัด พร้อมกับปฏิบัติตามประกาศสำนักนายกฯ โดยลดธงลงครึ่งเสา และแต่งกายชุดดำเป็นเวลา 15 วันด้วย

❍ เสด็จฯ สดับพระธรรมเทศนา

และเมื่อเวลา 19.10 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมพระบรมวงศานุวงศ์ เสด็จพระราชดำเนินกลับยังพระตำหนักจิตรลดาฯ

ต่อมาเวลา 21.00 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน ทรงสดับพระธรรมเทศนา ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เพื่อบำเพ็ญพระราชกุศลถวาย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทั้งนี้การสวดพระอภิธรรม จะมีขึ้นทุก ๆ 3 ชั่วโมง ตามโบราณราชประเพณี

❍ ให้ประชาชนกราบพระศพ

ต่อมามีประกาศสำนักพระราชวัง เรื่อง การถวายสักการะพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ด้วยสำนักพระราชวังได้กำหนดการถวายสักการะพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ดังนี้

1.เปิดศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ให้ประชาชนได้เข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ เวลา 09.00–17.00 น. ตั้งแต่วันที่ 3–9 มกราคม 2551 ซึ่งในการนี้ได้จัดสมุดลงนามถวายสักการะไว้ด้วย

2.ให้ประชาชนเข้าถวายสักการะพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ได้ในเวลา 09.00–16.00 น. ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2551 เป็นต้นไป จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน



พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ในการพระราชพิธีถวายสรงน้ำพระศพ และทรงวางพวงมาลา ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย และเครื่องราชสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จากนั้นทรงทอดผ้าไตรถวายแด่พระสงฆ์ 84 รูป ณ พระที่นั่งพิมานรัตยา และพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง



วันที่สองมกราคมระงมเศร้า อุราเหล่าพสกหมองร่วมร้องไห้ กลืบน้ำตากำสรดรดดอกไม้ แสนอาลัยกรมหลวงฯของปวงชน

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า หนังสือพิมพ์เดลินิวส์

(ดร.จุไรรัตน์ วรรณยิ่ง : ร้อยกรอง)

พสกฯร่ำไห้น้ำตาริน สิ้นพระพี่นางฯ เศร้าสลดกันทั่วทั้งแผ่นดิน พร้อมใจแต่ง'ชุดดำ'ไว้อาลัย

สิ้นแล้วพระขัตติยนารี ผู้เพียบพร้อมไปด้วยพระเมตตาและพระจริยวัตรงดงาม สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ สร้างความเศร้าโศกสลดทั้งประเทศ

คลื่นพสกนิกรผู้จงรักภักดีหลั่งไหลเข้าถวายน้ำสรงพระศพไม่ขาดสายนับแสนคน ต่างน้ำตาไหลอาบแก้มด้วยซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณของพระองค์ จนเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังต้องสั่งปิดศาลาสหทัยสมาคม จะเปิดให้เข้าสักการะได้ใหม่ในวันรุ่งขึ้น ขณะที่ประชาชนแห่ซื้อเสื้อสีดำเพื่อไว้อาลัยกลับถูกโก่งราคาเป็นสองเท่า ร้านขายส่งเสื้อผ้าย่านโบ๊เบ๊หมดเกลี้ยงแล้ว ส่วนอธิบดีกรมการค้าภายในยัน ราคาเสื้อสีดำ-ขาวยังปกติ ไม่มีการขึ้นราคา ด้าน สุริยาพรเทพ ภูมิใจได้รับความไว้วางพระราชหฤทัย สร้างหีบพระศพน้อมเกล้า ถวาย เป็นไม้สักทองอายุร้อยปีอาบน้ำยาอย่างดี ในจังหวัดต่าง ๆ พร้อมใจแต่งชุดดำ ลงนาม สรงน้ำพระศพ ยืนสงบนิ่งถวายความไว้อาลัย รำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันใหญ่หลวง ด้านนักศึกษาพยาบาลสาว ซาบซึ้งภารกิจดูแลทุกข์พี่น้องประชาชนในถิ่นทุรกันดาร ประกาศขอสืบสานปณิธานแพทย์ พอ.สว.ต่อไป ขณะที่ชาวเขา "ปะหร่อง" เสียใจที่สูญเสียเชื้อพระวงศ์ผู้ยิ่งใหญ่ ถึงกับอาลัยน้ำตาไหลริน

♦ แต่งชุดดำแน่นรพ.ศิริราช

ที่ รพ.ศิริราช เมื่อวันที่ 2 ม.ค. หลังจากที่พสกนิกรชาวไทยทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เมื่อเวลา 02.54 น. ของวันที่ 2 ม.ค. ทุกคนต่างพร้อมใจกันสวมใส่ชุดดำและชุดขาว เพื่อไว้ทุกข์และเดินทางมายังโรงพยาบาลจำนวนหลายพันคนตั้งแต่เช้ามืด เพื่อรอเวลาเคลื่อนพระศพไปประดิษฐาน ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง รวมทั้งเฝ้ารับเสด็จพระบรมวงศานุวงศ์อย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะบริเวณอาคารเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งเป็นที่ประทับรักษาพระอาการประชวรจนสิ้นพระชนม์ ได้มีประชาชนมาจับจองพื้นที่กันอย่างเนืองแน่น พสกนิกรบางคนเศร้าสลดต่อการจากไปถึงกับกลั้นน้ำตาไม่อยู่ร้องไห้เสียใจตลอดเวลา นอกจากนี้บริเวณรอบ ๆ ลานพระราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศ อดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก ได้มีพสกนิกรจำนวนมากจับจองพื้นที่เช่นกัน บางส่วนนำพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ติดตัวมาด้วย

♦ เปลี่ยนพระฉายาลักษณ์

ที่ศาลาศิริราช 100 ปี เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง ได้จัดสถานที่เพื่อให้ประชาชน ร่วมไว้อาลัย โดยได้อัญเชิญพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงพระมาลาสีแดง และทรงสวมแจ็กเกตศิริราชพยาบาล ที่เคยประดิษฐานบริเวณหน้าพระราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ไปประดิษฐาน ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง เพื่อให้ประชาชนเข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ และได้นำพระฉายาลักษณ์ซึ่งทรงเครื่องราชอิสริยาภรณ์เต็มยศ มาประดิษฐานแทน พร้อมจัดวางพานพุ่มดอกบัวถวาย และนำพรมแดงมาปูบริเวณด้านหน้า เพื่อให้ประชาชนกราบสักการะพระฉายาลักษณ์และไว้อาลัย

♦ ติดระบายผ้าดำ-ขาวทุกประตู

นอกจากนี้ทาง รพ.ศิริราช ยังได้นำจัดแสดงนิทรรศการ "84 พรรษา พระโสทรเชษฐภคินี แห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว" เกี่ยวกับพระราชประวัติตลอดจนพระราชกรณียกิจของพระองค์ มาแสดงเพื่อเป็นการไว้อาลัย โดยประชาชนจำนวนมากที่เดินทางมาถวายสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ต่างพากันถ่ายภาพไว้เป็นที่ระลึก ขณะที่หลายคนให้ความสนใจอ่านแถลงการณ์บริเวณหน้าศาลาศิริราช 100 ปี บางคนถึงกับน้ำตาไหล ขณะเดียวกันทางโรงพยาบาล ได้จัดทำระบายผ้าดำ-ขาว เพื่อแสดงความจงรักภักดีและไว้อาลัยแด่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ บริเวณประตูทางเข้าศาลาศิริราช 100 ปี อาคารเฉลิมพระเกียรติ ประตูทางเข้า รพ.ศิริราช ทุกประตู

♦ นศ.แพทย์-พยาบาลสักการะ

สำหรับคณะบุคคลที่มาถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ ตั้งแต่เช้าตรู่ อาทิ ศ.ดร.ฟองคำ ติลกสกุลชัย คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล นำคณะนักศึกษาพยาบาล 50 คน มาถวายสักการะพระบรมฉายาลักษณ์ นอกจากนี้ยังมีเจ้าหน้าที่คณาจารย์และเจ้าหน้าที่คณะพยาบาลศาสตร์ ศ.คลินิก นพ.ธีรวัฒน์ กุลทนันท์ คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลได้นำคณะนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2 จำนวน 250 คน ถวายสักการะพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

♦ เปิดชมวัดพระแก้วตามปกติ

ภายในพระบรมมหาราชวัง สำนักพระราชวัง เปิดให้พสกนิกรที่ต้องเข้าร่วมพิธีถวายน้ำสรงพระศพ ณ ศาลาสหทัยสมาคม เข้าได้เฉพาะผู้ที่แต่งกายชุดดำไว้ทุกข์เท่านั้น โดยให้เข้าทางประตูวิเศษไชยศรี ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ต้องการเข้าชมวัดพระแก้ว ก็ยังสามารถเข้าชมความงามของวัดพระแก้วได้เช่นเดิม โดยให้เข้าทางประตูสวัสดิโสภา และประตูมณีนพรัตน์ แต่สำหรับวันนี้ไม่อนุญาตให้เข้าชมพระบรมมหาราชวัง เนื่องจากมีการจัดเตรียมสถานที่เพื่อจัดพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

ต่อมาเวลา 12.00 น. เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง ได้เปิดประตูวิเศษไชยศรี ให้ประชาชนที่แต่งกายด้วยชุดดำ หรือชุดขาว-ดำ เข้าไปถวายน้ำสรงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่หน้าพระบรมฉายาลักษณ์ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวังโดยมีประชาชนต่างทยอยกันเข้าไปจับจองหาที่นั่งหน้าศาลาสหทัยสมาคมเป็นจำนวนมาก

♦ ลูกเสือชาวบ้านต่างเศร้าเสียใจ

นายยรรยง คูเกษมกิจ ประธานชมรมลูกเสือชาวบ้าน กทม. พร้อมด้วยสมาชิกกว่าร้อยคน ได้มาร่วมพิธีถวายสรงน้ำพระศพ กล่าวว่า เมื่อพระองค์ประชวร พวกเราก็ได้ไปเฝ้าลงนามถวายพระพรมาอย่างต่อเนื่อง มาตอนนี้เมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ พวกเราต่างรู้สึกเศร้าเสียใจ เพราะตลอดเวลาพระองค์เปรียบเสมือนร่มโพธิ์ร่มไทรของปวงชนชาวไทยมาตลอด เมื่อขาดพระองค์ก็เปรียบเหมือนขาดเสาหลัก เหล่าลูกเสือชาวบ้านต่างสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ ที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจต่อชาวไทยอย่างต่อเนื่อง สร้างความเศร้าเสียใจแก่ประชาชนชาวไทยทั้งประเทศ

♦ ทราบซึ้งพระจริยวัตรที่งดงาม

ต่อมาเวลา 13.00 น. ประชาชนทุกหมู่เหล่า ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และนักธุรกิจ อาทิ พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน รองนายกรัฐมนตรี นายชาตรี โสภณพนิช ประธานกรรมการธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) พร้อมลูก ๆ เดินทางมาร่วมถวายน้ำสรงพระศพ คณะ สนช.ประกอบด้วย ดร.ประภา เหตระกูล ศรีนวลนัด นางสุรางค์ เปรมปรีดิ์ คุณหญิงสุชาดา กีระนันท์ พล.ร.อ.สถิรพันธุ์ เกยานนท์ ผบ.ทร. ผู้ว่าการ ททท. ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ และท่านผู้หญิง ยสวดี อัมพรไพศาล นพ.เสม พริ้งพวงแก้ว

ท่านผู้หญิง ยสวดี อัมพรไพศาล กล่าวว่า ปกติได้เข้าเฝ้าพระองค์บ่อยครั้ง รู้สึกประทับใจความสามารถพิเศษของพระองค์ที่ทรงพูดได้หลายภาษา อาทิ เยอรมัน ฝรั่งเศส อังกฤษ และสเปน ทรงปฏิบัติตัวเพียบพร้อมด้วยพระจริยวัตรที่งดงามขยัน สร้างแต่ความดีงาม ที่ตนเองยึดเอาเป็นแบบอย่างจนเวลานี้มีอายุถึง 100 ปี กับ 8 เดือนแล้ว เคยถวายที่ดินให้มูลนิธิชัยพัฒนา และถวายเงินด้วย

♦ ทรงมีพระเมตตา, อ่อนโยน

นางเพ็ญศรี อนพ ณ อยุธยา อายุ 83 ปี เดินทางมาจากพุทธมณฑล โดยรถเมล์ทราบเรื่องก็รีบเดินทางมาที่โรงพยาบาลทันที ครั้งที่พระองค์ประชวร ก็ได้เดินทางมาลงนามถวายพระพรตลอด เมื่อพระองค์ท่านสิ้นพระชนม์ก็รู้สึกใจหาย ไม่นึกว่าจะรวดเร็วอย่างนี้ พระองค์มีพระมหากรุณาธิคุณแก่เหล่าลูกเสือชาวบ้านอย่างสูง น้ำพระทัยโอบอ้อมอารี วันนี้พระองค์ไปสถิตในสรวงสวรรค์แล้ว

นพ.เสม พริ้งพวงแก้ว ในฐานะรองประธานมูลนิธิหม่อมเจ้าหญิง บุญจิราธร (ชุมพล) จุฑาธุช กล่าวว่า ได้ถวายงานสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่วังสระปทุม และมูลนิธิต่าง ๆ ทำให้ทราบว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงมีพระเมตตา อ่อนโยน มีความสามารถ มีหิริโอตัปปะ ไม่ใช้ความรุนแรง ปฏิบัติพระองค์ตามระเบียบแบบแผน ให้พสกนิกรยึดเป็นแบบอย่าง การสูญเสียครั้งนี้นับว่ายิ่งใหญ่ รู้สึกเสียดายที่ในปีนี้ยังไม่ได้เข้าไปกราบบังคมทูล เพราะทุกปีต้องเข้าเฝ้าแต่พระองค์ทรงประชวรก่อน

♦ ทรงเป็นบุคคลประวัติศาสตร์

ต่อมาเวลา 12.00 น. รศ.สุนีย์ สินธุเดชะ อธิการบดีมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต นำคณะอาจารย์ เข้าสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กล่าวว่า เสียใจมากจนไม่ทราบว่าจะหาคำใดมากล่าวได้ การจากไปของพระองค์คนไทยทุกคนต่างรู้สึกเสียใจอย่างสุดซึ้ง และต่างถวายความอาลัยแด่พระองค์ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ถือเป็นบุคคลที่เป็นประวัติศาสตร์ของประเทศไทยตราบนานเท่านาน สำหรับพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในช่วงที่ทรงเป็นอาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศสที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทรงสอนลูกศิษย์ด้วยความตั้งใจ โดยพระองค์สามารถสอนภาษาฝรั่งเศสให้กับลูกศิษย์ได้อย่างลึกซึ้ง เพราะทรงมีความแตกฉานในด้านภาษา โดยเวลาที่พระองค์เสด็จมาสอนนั้นก็เสด็จมาเหมือนเป็นครูธรรมดาคนหนึ่ง ไม่ได้ทำความลำบากให้กับคณะอาจารย์ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จะสิ้นพระชนม์ แต่เชื่อว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะทรงมีพระราชหฤทัยที่เข้มแข็ง ซึ่งตนพร้อมกับคนไทยทั่วประเทศขอถวายกำลังใจให้กับพระองค์ และขอให้มีพระชนมพรรษายืนนาน

♦ ศิริราชร่วมไว้ทุกข์ 100 วัน

ศ.คลินิก นพ.ธีรวัฒน์ กุลทนันทน์ คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ให้สัมภาษณ์ว่า ในนามคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล รู้สึกเสียใจและซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ที่มีพระกรุณาต่อคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ดังนั้นชาวศิริราชทุกคนจึงได้พร้อมใจกันถวายความจงรักภักดีด้วยการไว้ทุกข์แด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นเวลา 100 วัน ด้วยการสวมชุดไว้ทุกข์ หรือติดผ้าไว้ทุกข์ นับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป รวมทั้งงดจัดงานเฉลิมฉลองต่าง ๆ นอกจากนี้ที่บริเวณศาลาศิริราช 100 ปี จะมีการจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติเป็นเวลา 3 เดือน และประดับตกแต่งบริเวณดังกล่าวเพื่อให้ประชาชนมาถวายความจงรักภักดีและสักการะ ทั้งนี้เหตุผลที่จัดนิทรรศการ เพราะเชื่อว่าประชาชนส่วนหนึ่งจะยังคงมาถวายสักการะพระองค์ท่าน ดังนั้นทางคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลจึงอยากให้พสกนิกรรู้จักพระองค์ท่านให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพราะที่ผ่านมาพระองค์ท่านได้ทำคุณประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองมากมายมหาศาล

♦ ทรงเป็นแบบอย่างคนไข้ที่ดี

คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล กล่าวต่อว่า ที่ผ่านมาคณะแพทย์ได้ถวายการรักษาพระองค์อย่างใกล้ชิดและดีที่สุด มีการประชุมทีมแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทุกสาขาทุกวัน ทั้งแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านหัวใจ ไต ปอด วิสัญญีแพทย์ รวมทั้งแพทย์ดูแลผู้ป่วยในภาวะวิกฤติ หรือแพทย์ไอซียู จนถึงวินาทีสุดท้าย ตลอดเวลาที่พระองค์ประทับอยู่ที่ รพ. เพื่อไม่ให้พระองค์ทรมาน ทุกคนไม่รู้สึกเหนื่อยที่ได้รับใช้เบื้องพระยุคลบาท เมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ ก็คงเหมือนกับทุกคนที่รู้สึกเสียใจ ซึ่งเป็นเรื่องปกติของคนในแผ่นดิน เมื่อบุคคลอันเป็นที่รักและเคารพสิ้นพระชนม์ แต่ก็ถือว่าคณะแพทย์ทุกคนได้ถวายการรักษาอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถแล้ว

"สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงสิ้นพระชนม์อย่างสงบ ตามพระอาการของโรค โดยไม่ทรงพระทรมาน ทรงมีพระกำลังใจล้นพ้น และทรงเป็นแบบอย่างที่ดีของคนไข้ โดยทรงมีพระอาการสงบแม้โรคจะรุมเร้า โดยไม่วิตกกังวลอะไร ซึ่งความสงบถือเป็นสิ่งที่ดีในการดูแลตนเองของผู้ป่วย" ศ.คลินิก นพ.ธีรวัฒน์ กล่าวและว่า โดยก่อนสิ้นพระชนม์พระบรมวงศานุวงศ์ก็เสด็จฯ เยี่ยมพระอาการปะชวรทุกพระองค์

♦ คณะแพทย์ภูมิใจที่ได้รับใช้

ศ.คลินิก นพ.ธีรวัฒน์ กล่าวต่อว่า ในนามคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล รู้สึกภาคภูมิใจที่ได้รับใช้เบื้องพระยุคลบาท ซึ่งชาวศิริราชทุกคนที่มีส่วนถวายการรักษาและถวายความจงรักภักดีก็เช่นเดียวกัน ที่ผ่านมาได้มีการจัดคณะผู้เชี่ยวชาญทุกระบบดูแลพระองค์ท่านอย่างใกล้ชิดและถวายสิ่งที่ดีที่สุดแด่พระองค์ท่าน ระหว่างการเคลื่อนพระศพในวันนี้คณะแพทย์ และพยาบาลที่ถวายการรักษาได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้ตามเสด็จไปจนถึง ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ตัวแทนศิลปินจากค่ายอาร์สยาม นำโดย ทัช ณ ตะกั่วทุ่ง, แคท รัตกาล, ปั๊มพ์ ณรงค์กลต เข้าร่วมพิธีสรงน้ำพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่หน้าพระฉายาลักษณ์ ณ ศาลาสหทัยสมาคมในพระบรมมหาราชวังด้วย

♦ ผู้ว่าฯ-ขรก.กทม.ถวายไว้อาลัย

ที่ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร (กทม.) นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าฯ กทม. และนายพงศ์ศักติ์ เสมสันต์ ปลัด กทม. นำคณะผู้บริหารและข้าราชการซึ่งทั้งหมดแต่งกายไว้ทุกข์ด้วยชุดสีดำ ร่วมพิธีถวายการไว้อาลัยพร้อมตั้งจิตอธิษฐานต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่บริเวณห้องรัตนโกสินทร์ เพื่อให้ข้าราชการ ลูกจ้าง และประชาชน ได้เข้าร่วมไว้อาลัย

นายอภิรักษ์ เปิดเผยว่า ได้สั่งการให้สำนักงานเขตทั้ง 50 แห่ง โรงพยาบาล และหน่วยงานในสังกัด กทม.ตั้งโต๊ะร่วมไว้อาลัยพร้อมกันทุกแห่ง ตั้งแต่วันที่ 2 ม.ค.เป็นต้นไป นอกจากนี้ กทม.ยังได้ประสานสำนักพระราชวังและกองบัญชาการตำรวจนครบาลเพื่ออำนวยความสะดวกและดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยตลอดเส้นทางเคลื่อนพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ รวมถึงบริเวณศาลาสหทัยสมาคมที่จะมีคลื่นมหาชนมาถวายน้ำสรงพระศพเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการอำนวยความสะดวกด้านการจราจร จึงขอความร่วมมือประชาชนเดินทางด้วยรถสาธารณะ

♦ ทัณฑสถานหญิงเศร้าเสียใจ

ที่ทัณฑสถานหญิงกลาง นางอังคณิง เล็บนาค ผอ.ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงกลาง กล่าวว่า ข่าวสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯสิ้นพระชนม์ นั้นได้สร้างความเศร้าสลดให้แก่เจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง โดยทางเรือนจำได้จัดทำนิทรรศการพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจและพระฉายาลักษณ์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ และผู้ต้องขังได้ถวายสักการะ โดยให้ผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ โดยเฉพาะคณะวงดนตรีประสานเสียงที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงให้การสนับสนุนในการฝึกร้องเพลงประสานเสียง และมีหลายครั้งที่พระองค์เสด็จพระราชดำเนิน

ทอดพระเนตรการขับร้องเพลงประสานเสียงของผู้ต้องขังด้วยพระองค์เอง และยังทรงพระราชทานกำลังใจแก่นักโทษเหล่านั้นถือว่าเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของปวงชนชาวไทย

♦ ถวายหีบพระศพทรงหลุยส์

ทางด้าน นายพรเทพ สุริยเสนีย์ เจ้าของร้านสุริยาพรเทพ เลขที่ 418-22 ใกล้สี่แยกพรานนก แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย เปิดเผยว่า ได้ทำหีบพระศพตามที่สำนักพระราชวังสั่ง โดยเริ่มทำขึ้น 2 หีบ เป็นทรงหลุยส์ มีลวดลายกระหนก ยาว 2 เมตร กว้าง 24 นิ้ว ภายในบุผ้าไหมอย่างดีและสวยงาม โดยได้สั่งให้หัวหน้าช่าง 5 คนลูกน้องอีก 20 คนเร่งทำให้เสร็จ โดยมีการเตรียมการไว้ก่อนประมาณ 1 เดือน ใช้ไม้สักทองอายุร้อยปีอบน้ำยาอย่างดี และเวลาเที่ยงวันนี้จะนำไปส่งที่สำนักพระราชวัง

นายพรเทพ ยังเปิดเผยว่า สำหรับที่ร้านได้ทำหีบพระศพถวายเป็นประจำนับตั้งแต่ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี, คุณพุ่ม เจนเซ่น, หม่อมหลวงบัว และสำหรับหีบพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ซึ่งมีราคาประมาณ 4 แสนบาท แต่ทางร้านสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณในพระองค์ท่าน จึงทูลเกล้าฯถวายแด่พระองค์ท่านโดยไม่คิดมูลค่า

♦ แผงเสื้อผ้าเปลี่ยนขายเสื้อดำ

นายบรรจง รอดกลาง อายุ 97 ปี ชาว จ.สมุทรปราการ หนึ่งในพสกนิกรที่เฝ้าติดตามพระอาการประชวรอย่างใกล้ชิด ตลอดเวลาที่พระองค์เข้ารับการรักษาพระอาการ กล่าวด้วยน้ำเสียงสั่นเครือน้ำตาคลอว่า มา รพ.ศิริราช ตั้งแต่ดี 4 หลังจากทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ทาง เอสเอ็ม เอสก็เดินทางออกจากบ้านทันที ทั้งนี้ตนรู้สึกเสียใจต่อการจากไปของพระองค์ ถือเป็นการจากไปที่ใหญ่หลวงสำหรับตน

นางดวงใจ อนันทานนท์ อายุ 78 ปี ชาวกรุงเทพฯ เดินทางมายังโรงพยาบาลศิริราช พร้อมหลานชาย วัย 3 ขวบ กล่าวว่า รู้สึกเสียใจแต่เชื่อว่าพระองค์จากไปสบายแล้ว หลังจากที่ทรงประชวรเป็นเวลานาน

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า บรรดาร้านค้าที่ท่าน้ำศิริราช ตลาดวังหลัง ได้นำเสื้อยืดสีดำและสีขาว มาวางจำหน่ายแทนสีเหลืองและสีชมพู โดยจำหน่ายตัวละ 220-250 บาท และได้รับความสนใจจากประชาชนจำนวนมาก ส่วนใหญ่ซื้อเสื้อเสร็จก็จะเปลี่ยนเป็นเสื้อดำหรือขาวทันที

♦ แห่ซื้อเสื้อสีดำขายดิบขายดี

บรรยากาศการซื้อเสื้อสีดำและขาวเพื่อไว้ทุกข์แด่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นไปอย่างคึกคัก โดยที่ท่าน้ำศิริราช มีประชาชนที่มาร่วมเฝ้าพระอาการและรอรับเสด็จต่างเดินทางมาหาซื้อเสื้อสีดำ และสีขาวกันอย่างเนืองแน่น โดยร้านค้าต่าง ๆ ในย่านท่าน้ำศิริราชประมาณ 5 ร้านที่จำหน่ายเสื้อตราสัญลักษณ์ ได้นำเสื้อสีดำและสีขาวมาวางโชว์ โดยเฉพาะเสื้อสีขาวที่ติดตราสัญลักษณ์ 80 ปี ส่วนเสื้อสีดำเป็นรูปคุณทองแดง ขายในราคาตัวละ 250 บาท

♦ ย่านศิริราชขายตัวละ250บ.

นางอุสา รัตนศรี อายุ 50 ปี เจ้าของร้านขายเสื้อผ้าตราสัญลักษณ์ เปิดเผยว่า ตนเชื่อว่าจะมีประชาชนมาซื้อเสื้อสีขาว สีดำจำนวนมาก จึงตื่นตั้งแต่ตี 4 เพื่อไปโบ๊เบ๊ ซื้อเสื้อสีดำมาจำหน่าย โดยตระเวนหาซื้อมาได้ประมาณ 200 ตัว ขายตัวละ 250 บาท ลดได้เต็มที่ 220 บาท ซึ่งตั้งแต่เปิดร้านก็มีประชาชนมาซื้ออย่างต่อเนื่อง ปกติที่ร้านขายเสื้อสีเหลือง ชมพู ติดตราสัญลักษณ์อยู่แล้วโดยขายมาแล้ว 3 ปี ตั้งแต่นี้ไปจะนำเสื้อสีดำและสีขาวมาขายด้วย เชื่อว่าเสื้อสีขาวและสีดำจะขาดตลาด เพราะขณะนี้คนมาซื้อจำนวนมาก และสินค้าที่มีจะขายหมดภายในวันนี้

"ก่อนหน้านี้ดิฉันเป็นแม่ค้าขายขนมจนทางการมีเสื้อเหลืองมาจำหน่าย ดิฉันก็ขายเสื้อตราสัญลักษณ์มาตลอดจนถึงวันนี้ และขายดีอย่างต่อเนื่อง ดิฉันขอกราบขอบพระคุณในหลวง ที่ทำให้มีรายได้จากการขายเสื้อผ้าตราสัญลักษณ์" นางอุสาเปิดเผย

ด้าน น.ส.สมหญิง พวงจินดา อายุ 26 ปี เจ้าของร้านหญิง บริเวณท่าน้ำศิริราช เปิดเผยว่า ตนนำเสื้อขาวตราสัญลักษณ์ พอ.สว. ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ตนออกแบบมาจำหน่ายในราคา 250 บาท ซึ่งประชาชนให้ความสนใจจำนวนมาก วันนี้นำสินค้ามา 300 ตัวใกล้จะหมดแล้ว คาดว่าจะติดต่อโรงงานให้ทำเพิ่ม โดยจะทำสีดำด้วย

♦ โบ๊เบ๊ถูกกว้านซื้อไปจนเกลี้ยง

ส่วนบรรยากาศที่ตลาดโบ๊เบ๊ ซึ่งเป็นร้านขายส่งเสื้อผ้าขนาดใหญ่ของกรุงเทพฯ มีประชาชนข้าราชการมาถามหาเสื้อสีดำ และสีขาวจำนวนมาก แต่พบว่าร้านขายส่งบางร้านไม่มีจำหน่ายแล้ว เนื่องจากในช่วงเช้า มีพ่อค้าแม่ค้าจากที่ต่าง ๆ มาหาซื้อและจำหน่ายไปหมดแล้ว โดยนายกิจจา สุดคุ้ม อายุ 34 ปี ผู้ดูแลร้านเป้ายิ้งฉุบ ย่านตลาดโบ๊เบ๊ เปิดเผยว่า ปกติทางร้านเปิดร้านในเวลา 05.00 น. มีพ่อค้า แม่ค้า ทั้งที่เป็นสมาชิกและขาจรมาซื้อเสื้อสีดำและขาวจำนวนหนึ่ง แต่ทางร้านมีเสื้อดำและขาวไม่มาก จึงขายไปทั้งหมดประมาณ 500-600 ตัว โดยขายส่งตัวละ 190 บาท ซึ่งต้องสั่งซื้อ 6 ตัวขึ้นไป ส่วนขายปลีกนั้นไม่ขาย นอกจากแม่ค้าแล้วก็มีข้าราชการมาหาซื้อด้วย ซึ่งตั้งแต่ 12.00 น. ร้านตนก็ไม่มีเสื้อสีขาวและสีดำจำหน่ายแล้ว

♦ ราคาขึ้นเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์

นายกิจจา กล่าวต่อว่า ขณะนี้ทางโรงงานยังดูท่าทีว่าจะผลิตเสื้อสีดำ และสีขาวเพิ่มหรือไม่ หากทางราชการกำหนดให้ไว้ทุกข์ 100 วัน คาดว่าจะมีการผลิตเพิ่ม แต่ทราบมาว่า ราชการกำหนดใส่ 15 วันเท่านั้น อย่างไรก็ตามมีประชาชนมาหาซื้อจำนวนมาก จนราคาขายส่งเพิ่มเป็นตัวละ 300 บาทแล้ว ซึ่งเป็นธรรมดาหากความต้องการสูงสินค้ามีน้อย ราคาขายจะเพิ่มสูงขึ้น

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า นอกจากเสื้อโปโลสีขาวติดตราสัญลักษณ์แล้ว ร้านค้าต่าง ๆ ก็นำเสื้อลักษณะต่าง ๆ ที่มีสีขาวและสีดำ สีน้ำเงินและสีเทา มาจำหน่ายให้ประชาชนเลือกซื้อด้วยเช่นกัน

ขณะที่มีประชาชนจำนวนมาก ต่างพากันโทรศัพท์มายัง เดลินิวส์ ร้องทุกข์ว่า เสื้อสีดำต่างพากันขึ้นราคา จากตัวละ 200 บาทเป็น 400-500 บาท ซึ่งแต่ละคนก็จำใจต้องซื้อคนละตัวก่อน เพื่อตั้งใจใส่เพื่อรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์

♦ ยืนยันราคาเสื้อสีดำยังปกติ

นายยรรยง พวงราช อธิบดีกรมการค้าภายใน กล่าวว่า ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่กรมการค้าภายใน ออกตรวจสอบภาวะการค้า และสต๊อกเสื้อผ้าสีขาว-ดำตามย่านการค้าสำคัญ ๆ อย่างใกล้ชิด ทั้งโบ๊เบ๊ ประตูน้ำ บางลำพู ท่าน้ำศิริราช วังหลัง เพราะคาดว่าช่วงนี้ประชาชนจะซื้อเสื้อผ้าสีขาว-ดำอย่างมาก เพื่อสวมใส่ในการไว้ทุกข์ให้กับสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ผู้ค้าจึงอาจมีการฉวยโอกาสขึ้นราคาโดยไม่มีเหตุผลอันควร และให้มีปริมาณสินค้าออกสู่ตลาดอย่างเพียงพอตามความต้องการของประชาชน อย่างไรก็ตาม หากตรวจสอบพบผู้ค้าเอาเปรียบประชาชน จะดำเนินการตามกฎหมายทันที

"หลังจากการสั่งการ เจ้าหน้าที่ได้ออกตรวจสอบทันที และรายงานให้ทราบว่า ราคาจำหน่ายยังอยู่ในภาวะปกติที่ตัวละ 130-250 บาท ขึ้นอยู่กับชนิดของเนื้อผ้า และรูปแบบ ขณะเดียวกันได้สอบถามไปยังสมาคมอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย ได้รับการยืนยันว่า ภาวะการซื้อขายและสต๊อกสินค้าไม่น่ามีปัญหา และเกิดภาวะขาดแคลน หากประชาชนมีความต้องการเพิ่ม ผู้ผลิตก็พร้อมผลิตเพิ่มรองรับความต้องการอยู่แล้ว หากประชาชนพบเห็นการฉวยโอกาสขึ้นราคาแจ้งได้ที่สายด่วน 1569 จะส่งเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบทันที หากพบการฉวยโอกาสจะดำเนินการตามกฎหมาย" อธิบดีกรมการค้าภายในกล่าว

♦ เชื่อเสื้อดำ-ขาวไม่ขาดแคลน

นายสุกิจ คงปิยาจารย์ อุปนายกสมาคมอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย กล่าวว่า คาดว่าสต๊อกผ้าสีขาว-ดำจะมีเพียงพอต่อความต้องการของผู้ผลิตเสื้อผ้า และตามความต้องการของประชาชนอย่างแน่นอน เชื่อว่าจะไม่มีการฉวยโอกาสปรับขึ้นราคาผ้า เพราะผ้าสีขาว และสีดำเป็นสีพื้น ๆ ที่ผู้ผลิตผ้าทุกแห่งมีสต๊อกอยู่แล้ว ต่างจากผ้าสีเหลือง และสีชมพู ที่เป็นสีเฉพาะสต๊อกผ้าจึงมีจำกัด อีกทั้งเสื้อผ้าสีขาว-ดำ เป็นสีที่ประชาชนส่วนใหญ่มีอยู่แล้ว และความต้องการน่าจะมีในช่วงสั้น ๆ เพียง 15 วันเท่านั้น จึงเชื่อว่าไม่น่าเกิดภาวะขาดแคลนเหมือนผ้าสีเหลือง และสีชมพู

♦ พสกนิกรถวายน้ำไม่ขาดสาย

ผู้สื่อข่าวรายงานจากศาลาสหทัยสมาคมในพระบรมมหาราชวังว่า หลังจากที่ทางสำนักพระราชวังเปิดให้ประชาชนเข้าถวายน้ำสรงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้ตั้งแต่เวลา 13.00 น. และมีกำหนดให้ถึงเวลา 16.00 น. นั้น แต่ปรากฏว่าเมื่อถึงเวลา 16.00 น. ประชาชนที่มาร่วมถวายน้ำสรงพระศพ ยังคงหนาแน่นเต็มศาลาสหทัยสมาคม และแน่นออกไปเต็มสนามหน้าศาลาสหทัยฯ และไม่มีทีท่าว่าเหล่าพสกนิกรผู้จงรักภักดีจะหมดเมื่อเวลาใด ทำให้เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังไม่สามารถปิดการถวายน้ำสรงพระศพได้ตามกำหนดและยังคงเปิดให้ประชาชนเข้า ถวายน้ำสรงพระศพต่อไปเรื่อย ๆ

♦ ให้ถวายสักการะแทนสรงน้ำ

ต่อมาเวลา 17.00 น. เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง ได้สั่งให้หยุดการถวายน้ำสรงพระศพ เนื่องจากใกล้เวลาเสด็จพระราชดำเนินของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อให้ทุกคนอยู่ในอาการสงบ จนกระทั่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินถึงแล้ว เจ้าหน้าที่จึงอนุญาต

ให้ประชาชนเข้าถวายสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ แทนการถวายน้ำสรงพระศพ โดยจะอนุญาตให้ประชาชนเข้าไปถวายสักการะได้จนกว่าประชาชนจะหมด

♦ รร.เฉลิมพระเกียรติร่วมอาลัย

ส่วนบรรยากาศในต่างจังหวัด พร้อมใจร่วมไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ จ.หนองบัวลำภู นายธนากร งามชมภู ผอ.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ร่วมกับคณะครู-นักเรียนโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ร่วมลงนามถวายความไว้อาลัย เบื้องหน้าพระฉายาสาทิสลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ พร้อมให้สถานศึกษาในสังกัด ลดธงครึ่งเสาเป็นเวลา 15 วัน

♦ รวมใจยืนสงบนิ่งไว้อาลัย

ขณะที่นายเดชา ตันติยวรงค์ ผวจ.หนองบัวลำภู พร้อมด้วยผู้พิพากษา อัยการ คณะกรรมการเหล่ากาชาดจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ ข้าราชการ ร่วมประกอบพิธีลงนามและร่วมยืนสงบนิ่งไว้อาลัย ที่บริเวณศูนย์ราชการ ข้าราชการ พ่อค้าและประชาชน พร้อมใจกันแต่งกายชุดดำ ข้าราชการใส่ชุดขาว ปลอกแขนไว้ทุกข์ และลดธงลงครึ่งเสาเป็นเวลา 15 วัน ตามสถานที่ราชการทุกแห่งของจังหวัด

ที่ศาลาอเนกประสงค์ วัดศาลาลอย พระอารามหลวง จ.สุรินทร์ นายพูลศักดิ์ ประณุทนรพาล ผวจ.สุรินทร์ พร้อมด้วยข้าราชการประชาชนทุกหมู่เหล่า ร่วมพิธีถวายน้ำสรงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ที่ จ.นครราชสีมา นายสุธี มากบุญ ผวจ.นครราชสีมา พร้อมด้วย ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ร่วมพิธีถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ และร่วมลงนามในสมุดลงนามไว้อาลัย

♦ สั่งงดจัดกิจกรรมรื่นเริง

นายรังสรรค์ เพียรอดวงษ์ ผวจ.มหาสารคาม กล่าวว่า พสกนิกรชาว จ.มหาสารคาม ต่างเศร้าโศกเสียใจเป็นอย่างยิ่ง และได้ออกหนังสือแจ้งให้หัวหน้าส่วน ลงนามถวายความอาลัยที่ศาลากลาง จังหวัดมหาสารคาม พร้อมเชิญชวนให้ข้าราชการ พ่อค้าประชาชน แต่งกายชุดดำและให้สถานที่ราชการลดธงครึ่งเสา รวมทั้งประกาศให้ทุกภาคส่วนงดจัดงานรื่นเริง นอกจากนี้ในสถานที่ของทางราชการ ยังจัดนิทรรศการพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติพระองค์ท่าน

♦ สวมชุดดำสรงน้ำพระศพ

ที่ศาลากลาง จ.เชียงราย นายปรีชา กมลบุตร ผวจ.เชียงราย ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ ประชาชนชาว จ.เชียงราย ร่วมลงนามถวายความอาลัย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สถานที่ราชการ โรงเรียนทุกแห่ง ลดธงลงครึ่งเสาและแต่งกายชุดดำ 15 วัน พร้อมให้โรงเรียนทุกแห่ง จัดกิจกรรมสวดมนต์และนั่งสมาธิหน้าเสาธงในทุกเช้าก่อนเข้าห้องเรียน ขณะที่ นายมงคล สิทธิหล่อ วัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย กล่าวว่า มีความรู้สึกเสียใจมาก เพราะคนไทยทุกคนต่างซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ และจังหวัดได้เตรียมจัดพิธีสวดพระอภิธรรมถวายที่วัดพระแก้ว จ.เชียงราย ในวันที่ 4 ม.ค. นี้

ที่อาคารเฉลิมพระบารมี รพ.มหาราชนครเชียงใหม่ รศ.นพ.นิเวศน์ นันท์จิต คณบดีคณะแพทยศาสตร์ ม.เชียงใหม่ และกรรมการกองทุนหมอเจ้าฟ้า ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ พร้อมทั้งอาจารย์คณะแพทยศาสตร์ ม.เชียงใหม่ ร่วมกันกล่าวถวายความอาลัยต่อพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ทรงสิ้นพระชนม์ ขณะที่นายวิบูลย์ สงวนพงศ์ ผวจ.เชียงใหม่ นำข้าราชการ ทหาร ตำรวจ ถวายน้ำสรงพระศพถวายความอาลัยต่อพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ อย่างพร้อมเพรียงกัน ที่บริเวณลานด้านหน้าศาลากลาง จังหวัดเชียงใหม่

♦ ชาวเขาอาลัยน้ำตาไหลริน

นายหลง สามนวล อายุ 37 ปี ชาวปะหร่อง และเป็นผู้ใหญ่บ้านดาระอัง หมู่ 8 ต.โป่งผา อ.แม่สาย จ.เชียงราย ได้นำพระฉายาสาทิส ลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มาประดิษฐานไว้กลางบ้านพัก จากนั้นให้ลูกเมีย ญาติพี่น้อง นั่งล้อมวง นำดอกไม้ธูปเทียน สวดไก้อาลัย และกล่าวด้วยน้ำตานองหน้าว่า ชาวปะหร่อง มีเชื้อ สายมาจากประเทศทิเบต อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในไทย นับถือศาสนาพุทธ มีทั้งหมด 40 ครัวเรือน มีผู้อยู่อาศัยรวม 160 คน มีความรู้สึกเสียใจเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องสูญเสียเชื้อพระวงศ์ผู้ยิ่งใหญ่ และในชีวิตนี้ไม่เคยสูญเสียอะไรที่ยิ่งใหญ่กว่านี้แล้ว ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายคุ้มครองให้ดวงวิญญาณของพระองค์ไปสู่สรวงสวรรค์

ด้าน พระครูสิทธิธรรมวิภัช เจ้าอาวาสวัดราชบูรณะ อ.เมืองพิษณุโลก ได้จัดพิธีถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่บริเวณศาลาการเปรียญ พร้อมทั้งนำสมุดให้ลงนามถวายความอาลัย เพื่อแสดงความจงรักภักดีในพระมหากรุณาธิคุณ ที่พระองค์ท่านทรงมีต่อปวงชนชาวไทย โดยมีประชาชนพร้อมใจกันแต่งกายชุดดำร่วมลงนามถวายความอาลัยและถวายน้ำสรงพระศพเป็นจำนวนมาก

♦ รำลึกพระมหากรุณาธิคุณ

นายชุมพร พลรักษ์ ผวจ.ตาก พร้อมด้วยพสกนิกรทุกหมู่เหล่า ร่วมลงนามถวายความอาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และพร้อมใจใส่ชุดดำไว้ทุกข์ และลดธงครึ่งเสา เป็นเวลา 15 วัน นอกจากนี้ได้ติดตั้งพระฉายาลักษณ์ขนาดใหญ่ ที่หน้าศาลากลางจังหวัดและตามถนนเส้นทางสายหลักที่ประชาชนสัญจรผ่านไปมา ได้ร่วมอาลัยและรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณต่อพสกนิกรชาวไทย โดยจัดสถานที่กลางเพื่อให้ประชาชนได้ลงนามร่วมอาลัย 2 แห่ง คือ ที่อาคารกิตติคุณ เชิงสะพานแขวนสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี อ.เมือง จ.ตาก และที่หอประชุมเทศบาลเมืองแม่สอด อ.แม่สอด จ.ตาก เพื่อถวายความอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ท่าน

♦ นศ.พยาบาลซาบซึ้ง-เสียใจ

ที่ศาลากลาง จ.นครสวรรค์ นายชาญเดช คงเอี่ยมตระกูล รอง ผวจ.นครสวรรค์ เป็นประธานในพิธีไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยจัดตั้งโต๊ะหมู่บูชา พระฉายาลักษณ์ และประกอบพิธีถวายน้ำสรงพระศพ ถวายความอาลัย โดยมี พล.ต.ต.ลิขิต กลิ่นอวล ผบก.ภ.จว.นครสวรรค์ นำคณะข้าราชการตำรวจ นายอำนาจ ศิริชัย นายกอบจ.นครสวรรค์ นำสมาชิก อบจ. และครู นักเรียน จากหลายสถานศึกษา เข้าร่วมพิธีกว่า 500 คน

ด้าน น.ส.รวีวรรณ ตรีเนตร อายุ 17 ปี นักศึกษาวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ จ.นครสวรรค์ เปิดเผยว่า นักศึกษาพยาบาลทุกคนรู้สึกเสียใจเป็นอย่างมาก เพราะพระองค์ท่านทรงนำแพทย์ พอ.สว. ไปช่วยเหลือรักษาพี่น้องประชาชนที่เจ็บป่วยในถิ่นทุรกันดารห่างไกลมาโดยตลอด ซึ่งนักศึกษาพยาบาลต่างซาบซึ้งถึงพระราชกรณียกิจของพระองค์ท่านเป็นอย่างดี และจะทำหน้าที่ดูแลทุกข์สุขของพี่น้องประชาชนสืบสานปณิธานแพทย์ พอ.สว. ของพระองค์ท่านต่อไป

♦ ร่วมทำบุญตักบาตรถวาย

ส่วนที่ศาลากลาง จ.นครศรีธรรมราช เจ้าหน้าที่ได้จัดเตรียมสถานที่นำพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ขนาดใหญ่ผูกผ้าขาวดำมาติดตั้ง เพื่อให้ถวายการไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยจะเริ่มเปิดให้ข้าราชการและประชาชนทั่วไป ร่วมถวายน้ำสรงพระศพต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ ตั้งแต่เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป โดยมีนายวิชม ทองสงค์ ผวจ.นครศรีธรรมราช เป็นประธานในพิธี และให้สถานที่ราชการลดธงลงครึ่งเสา ส่วนข้าราชการแต่งกายด้วยชุดดำ

ด้าน จ.ปัตตานี ร่วมถวายความอาลัยโดยมัสยิดกลางปัตตานีและหน่วย ฉก.ทหาร ร่วมลดธงลงครึ่งเสา ส่วน มอ.ปัตตานี จัดพิธีถวายการไว้อาลัย รวมทั้งถวายน้ำสรงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และลงนามถวายความอาลัย ทำบุญตักบาตร ถวายเป็นพระราชกุศล

♦ สื่อพร้อมใจนำเสนอข่าว

จ.ระนอง นางกาญจนาภา กี่หมัน ผวจ.ระนอง พร้อมด้วยข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไปพร้อมใจกันแต่งกายชุดดำ ร่วมลงนามถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และลดธงครึ่งเสาไว้อาลัย ด้านสถานีวิทยุต่าง ๆ ได้นำเสนอข่าว พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระพี่นางเธอฯ เพื่อให้ประชาชนรับทราบข่าวถึงการสิ้นพระชนม์ ส่วนที่ จ.กระบี่ ทุกหน่วยงานราชการได้ลดธงชาติลงครึ่งเสา และให้ข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจไว้ทุกข์ 15 วัน พร้อมลงนามไว้อาลัยที่เบื้องหน้าพระฉายาลักษณ์ บริเวณศาลากลาง จ.กระบี่

นายมานิต วัฒนเสน ผวจ.ชุมพร ได้จัดพิธีถวายน้ำสรงพระศพต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ ที่ศาลากลาง จ.ชุมพร ด้านนายสุเทพ โกมลภมร ผวจ.พัทลุง นายสานันท์ สุพรรณชนะบุรี นายกอบจ.พัทลุง นายโกสินทร์ ไพศาลศิลป์ นายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนชาวจังหวัดพัทลุง ร่วมพิธีถวายน้ำสรงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ และลงนามถวายความอาลัย นายการันย์ ศุภกิจวิเลขการ ผวจ.นราธิวาส พร้อมด้วยเหล่าข้าราชการจากหน่วยงานต่าง ๆ แต่งกายชุดสีดำ ร่วมลงนามถวายความอาลัย

♦ ร้อยใจน้อมถวายความอาลัย

ที่อาคารศาลากลาง จ.ยะลา นายธีระ มินทราศักดิ์ ผวจ.ยะลา พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการ ข้าราชการ ผู้นำศาสนาอิสลาม นักศึกษา พร้อมใจสวมเสื้อสีดำ ร่วมประกอบพิธี และร่วมกันลงนามถวายความอาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ศาลากลาง จ.สงขลา นายสนธิ เตชานันท์ ผวจ.สงขลา ข้าราชการและประชาชนทุกหมู่เหล่า ร่วมพิธีถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ พร้อมกับถวายสักการะและถวายความ

อาลัย

โดยเฉพาะเหล่าคณาจารย์และนิสิตนักศึกษา ร่วมพิธีถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน ที่ครั้งหนึ่งเคยเป็นพระอาจารย์พิเศษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ม.สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี นายบงการ ลิมปะพันธุ์ รอง ผวจ.ประจวบคีรีขันธ์ พร้อมด้วยส่วนราชการ พสกนิกรชาว จ.ประจวบคีรีขันธ์ ร่วมกล่าวถวายความไว้อาลัย และลงนามในสมุดไว้อาลัย ตลอดจนยืนสงบนิ่ง 1 นาที ที่บริเวณห้องโถง ศาลากลาง จ.ประจวบคีรีขันธ์

♦ จัดกิจกรรมถวายพระราชกุศล

นายนิรันดร์ กัลยาณมิตร ผวจ.ภูเก็ต พร้อมด้วยข้าราชการทุกสังกัด สมาชิกเหล่ากาชาด และประชาชนทุกหมู่เหล่า ต่างอาลัยเป็นอย่างยิ่ง จึงร่วมกันแสดงออกถึงความจงรักภักดี และความกตัญญูกตเวที โดยการจัดกิจกรรม เพื่อบำเพ็ญเป็นพระราชกุศล และร่วมลด ละ เลิก อบายมุข

ขณะที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ) ภูเก็ต ร่วมจัดนิทรรศการพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เมื่อครั้งเสด็จปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่ จ.ภูเก็ต จึงได้รวบรวมพระราชกรณียกิจ จัดนิทรรศการด้านสาธารณสุข เพื่อเป็นการไว้อาลัย ถวายความรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันใหญ่หลวง ที่ทรงมีต่อวงการแพทย์และสาธารณสุข และให้ข้าราชการในสังกัดแต่งกายไว้ทุกข์ และลดธงครึ่งเสาเป็นเวลา 15 วัน

♦ พระสงฆ์สวดอภิธรรมถวาย

ที่องค์พระปฐมเจดีย์ อ.เมือง จ.นครปฐม พระธรรมปริยัติเวที เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร เจ้าคณะภาค 15 ได้เปิดเผยถึงการเตรียมงานสวดพระอภิธรรมถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ว่า จะมีพิธีสวดพระอภิธรรมถวาย ตั้งแต่เวลา 17.00 น. จนกว่าจะมีคำสั่งจากคณะกรรมการมหาเถรสมาคมให้มีการเปลี่ยนแปลง พร้อมกันนี้ได้จัดตั้งโต๊ะลงนามถวายความอาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ เพื่อแสดงออกถึงความจงรักภักดีและพระมหากรุณาธิคุณ ที่มีต่อปวงชนชาวไทยตลอดมา นอกจากนี้ให้ทุกวัดจัดพิธีสวดพระอภิธรรมถวายโดยพร้อมเพรียงกัน

ที่ศูนย์ราชการ จ.ระยอง นายพลวัต ชยานุวัชร ผวจ.ระยอง หัวหน้าส่วนราชการและประชาชนร่วมลงนามถวายความอาลัย เบื้องหน้าพระฉายาลักษณ์ และเชิญชวนพี่น้องชาวระยองแต่งกายชุดดำ ร่วมถวายความอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ส่วนที่ศาลากลาง จ.อ่างทอง นายศุทธนะ ธีวีระปัญญา ผวจ.อ่างทอง พร้อมด้วย หัวหน้าส่วนราชการ พ่อค้าประชาชน ร่วมพิธีแสดงความไว้อาลัยต่อพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

♦ นร.ยืนสงบไว้อาลัย1นาที

นายอนุวัฒน์ เมธีวิบูลวุฒิ ผวจ.สมุทรปราการ พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการ จัดพิธีร่วมถวายน้ำสรงพระศพต่อหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมถวายน้ำสรงพระศพ ในส่วนสถานที่ราชการและโรงเรียนและบริษัทห้างร้านภาคเอกชนลดธงลงครึ่งเสาเพื่อร่วมไว้อาลัย ขณะที่นักเรียนในจังหวัดทุกโรงเรียน ก่อนเดินทางกลับบ้านหลังเลิกเรียน พร้อมใจกันยืนตรงไว้อาลัยเป็นเวลา 5 นาที

ด้าน นายจารุพงศ์ พลเดช ผวจ.ลพบุรี ได้นำเหล่าข้าราชการพลเรือน ทหาร ตำรวจ สมาคม ชมรม ภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งเหล่าพสกนิกรชาว จ.ลพบุรี ร่วมลงนามและสรงน้ำพระศพต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯถวายความอาลัย เพื่อแสดงความจงรักภักดีและรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่ทรงมีต่อปวงชนชาวไทย

♦ ทัพเรือถวายน้ำสรงพระศพ

พล.ร.อ.ประวิตร์ ศรีสัขวัฒนา ผบ.กองเรือยุทธการ เป็นประธานในพิธีถวายความเคารพไว้อาลัย และถวายน้ำสรงพระศพต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่หน้าสโมสรสัญญาบัตรฐานทัพเรือสัตหีบ จ.ชลบุรี นายณรงค์ธีระจันทรางกูร นายอำเภอสัตหีบ กล่าวว่า ได้จัดพิธีบำเพ็ญกุศลถวายสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ตั้งแต่วันที่ 2 ถึงวันที่ 4 ม.ค. ที่ศาลาการเปรียญวัดสัตหีบ มีพระสงฆ์ 10 รูป สวดพระพุทธมนต์ ข้าราชการแต่งเครื่องแบบปกติขาวไว้ทุกข์ เครื่องแบบกากีคอพับแขนยาว ส่วนพลังมวลชนประชาชนทั่วไป แต่งกายชุดดำไว้ทุกข์

♦ ช้างอยุธยาร่วมไว้อาลัย

วันเดียวกัน นายลายทองเหรียญ มีพันธ์ เจ้าของวังช้างอยุธยา ได้นำช้าง 12 เชือก ร่วมถวายความอาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่บริเวณลานหน้าพลับพลาเพนียดคล้องช้าง หมู่ 3 ต. สวนพริก อ.พระนครศรีอยุธยา โดยช้างทุกเชือกได้นั่งลงกับพื้นและก้มลงหมอบอยู่นานหลายนาที ก่อนลุกขึ้นและส่งเสียงร้องเหมือนเศร้าเสียใจที่สูญเสียเจ้าฟ้าของแผ่นดิน

นายลายทองเหรียญ กล่าวว่า พระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณแก่ชาวช้างโดยได้เสด็จมายังเพนียดคล้องช้าง เมื่อวันที่ 13 ธ.ค. 2540 ซึ่งเป็นวันเฉลิมฉลองมรดกโลก ขณะเดียวกัน มีช้างตกลูกออกมาในวันเดียวกัน และพระองค์ได้ประทานนามให้ว่า พลายมรดกโลก ซึ่งเป็นลูกช้างเชือกแรก ที่เกิดมาในเพนียดอยุธยาในรอบ 100 ปี พระองค์ยังย้ำให้ดูแลช้างให้ดี จึงจะได้จัดนิทรรศการพระราชกรณียกิจของพระองค์ที่มีต่อชาวช้างที่อยุธยา และสถาบันคชบาลแห่งชาติ ที่ จ.ลำปาง ด้วย

♦ ทุกหมู่เหล่าถวายความอาลัย

ส่วนที่บริเวณลานรัฐพิธี ศาลากลาง จ.เพชรบุรี นายสยุมพร ลิ่มไทย ผวจ.เพชรบุรี เป็นประธานถวายน้ำสรงพระศพ ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ พร้อมกับลงนามถวายความอาลัย โดยมีส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป เข้าร่วมพิธี ส่วนนายวงศักดิ์ สวัสดิ์พาณิชย์ ผวจ.ราชบุรี กล่าวว่า ได้สั่งการให้จัดสถานที่ให้ประชาชนมาลงนามถวายความอาลัย ที่บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด และขอความร่วมมือให้งดจัดงานรื่นเริง

ด้าน นายประจักษ์ สุวรรณภักดี ผวจ.จันทบุรี นายอานนท์ พรหมนารท ผวจ.ฉะเชิงเทรา นายศุทธนะ ธีวีระปัญญา ผวจ.อ่างทอง นำเหล่าข้าราชการทุกหมู่เหล่า พ่อค้า ประชาชนชาว จ.จันทบุรี ถวายความอาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และให้หน่วยงาน สถานที่ราชการ สถานศึกษา ลดธงลงครึ่งเสา และแต่งกายชุดดำไว้ทุกข์ ถวายความอาลัยเป็นเวลา 15 วัน



ถวายน้ำสรงพระศพ...เหล่าพสกนิกรจำนวนมากเดินทางมาร่วมถวายน้ำสรงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ศาลาสหทัยสมาคม ท่ามกลางความโศกเศร้าของประชาชนชาวไทย



เศร้าอาลัย...พสกนิกรชาวไทยจำนวนมากแต่งชุดดำ-ขาว เพื่อเป็นการไว้ทุกข์ เดินทางมายัง รพ.ศิริราช ภายหลังทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยต่างร้องไห้ด้วยความอาลัย

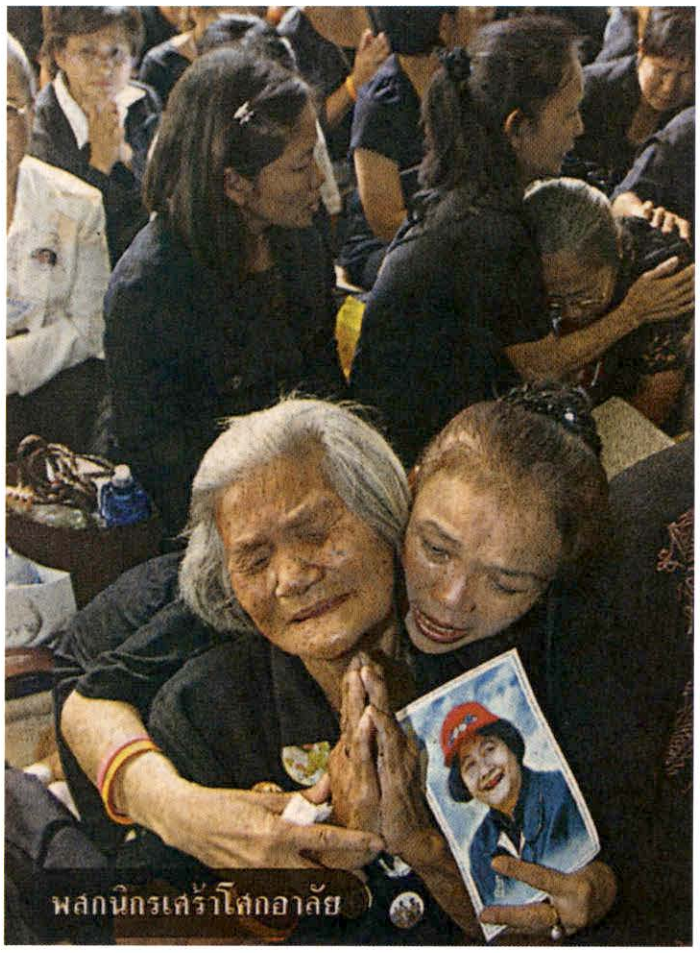
พสกนิกรทั่วไทยถวายอาลัย ‘พระพี่นางฯ’










พสกนิกรเศร้าโศกอาลัย



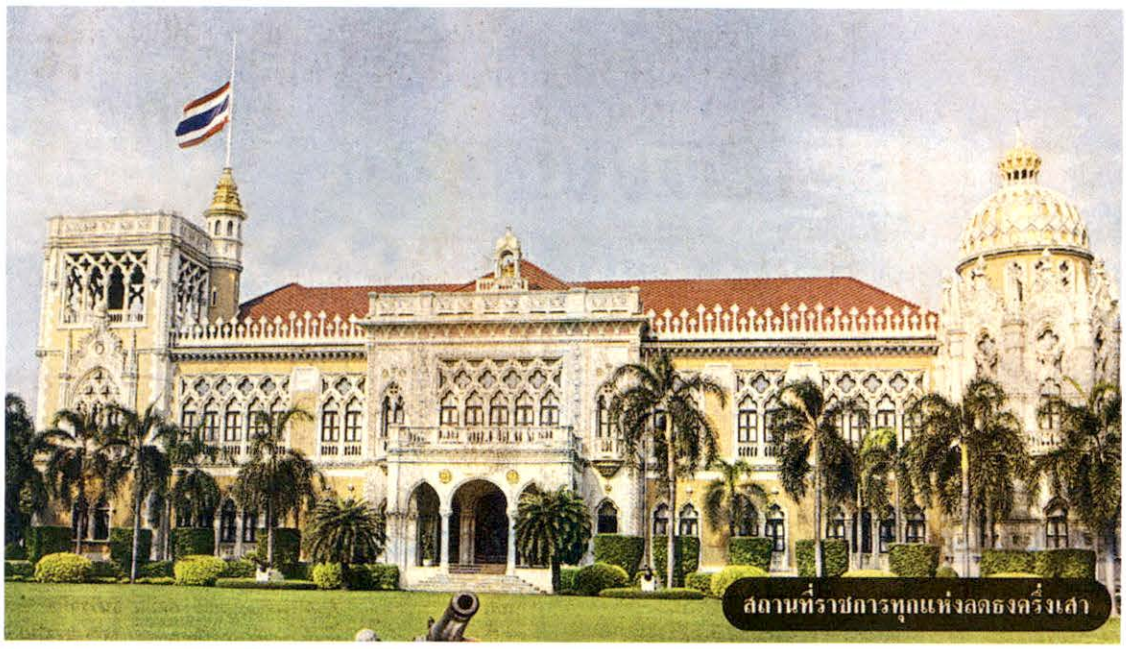
พลเอกสนธิ บุญยรัตกลิน ถวายน้ำสรงพระศพ



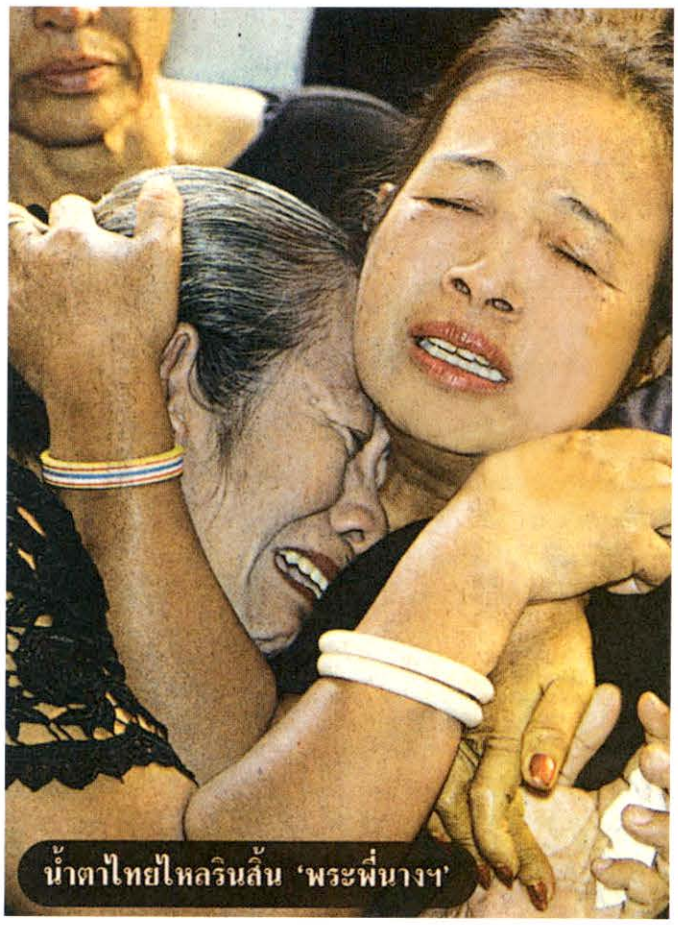
ขบวนทหารเข้าร่วมพระราชพิธี



ประชาชนเข้าแถวรอถวายน้ำสรงพระศพ


สถานที่ราชการทุกแห่งลดธงครึ่งเสา


นิสิตนักศึกษาถวายความอาลัย 'สมเด็จพระพี่นางฯ' ที่โรงพยาบาลศิริราช


น้ำตาไทยไหลรินสิ้น 'พระพี่นางฯ'

สำนักพระมหากรุณาฯ น้ำตาไทยเอ่อท้น ส่งเสด็จสู่สวรรคาลัย

การสิ้นพระชนม์ของ **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** เป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของประชาชนคนไทยทั้งประเทศ ซึ่งตั้งแต่ช่วงเช้าของวันที่ 2 ม.ค. หลังประชาชนทราบข่าวจากแถลงการณ์ของสำนักพระราชวัง ที่อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ก็เนืองแน่นไปด้วยประชาชนที่เดินทางเข้าถวายสักการะ ด้วยบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความโศกเศร้าและน้ำตา

ประชาชนต่างพร้อมใจกันแต่งกายด้วยชุดดำ เสียงร่ำไห้ดังระงม... กับการสูญเสียครั้งสำคัญ

"เมื่อเช้ากำลังซักผ้าอยู่ พอได้ยินข่าวจากวิทยุว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯทรงเสียชีวิตแล้ว ก็ร้องไห้โฮออกมาเลย เสียใจมาก" ...เป็นคำบอกเล่าทั้งน้ำตาของหนึ่งในสมาชิก **ครอบครัวฤทธิ์สาร**

ก่อนหน้านี้ครอบครัวนี้ผลัดกันมาเฝ้าอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราชทุกวัน โดยเฉพาะผู้เป็นแม่ที่บอกว่า พยายามจะหาเวลามาเฝ้าทุกวันตั้งแต่เช้าถึงค่ำ และลูกสาวก็ทำงานที่โรงพยาบาลด้วย ตนเองมากราบขอพรจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯทรงหายจากพระอาการประชวร เป็นมิ่งขวัญของชาวไทยไปนาน ๆ

"เมื่อคืนวันที่ 1 ม.ค.ก็รู้สึกสังหรณ์ใจแปลก ๆ แล้ว เพราะมีข่าวว่าในหลวงกับพระบรมวงศานุวงศ์เสด็จฯกันทุกพระองค์ ตอนที่ได้ยินข่าวก็รู้สึกแปลก ๆ อย่างที่ไม่เคยรู้สึกมาก่อน ยังพูดกับลูกสาวว่าต้องมีอะไรเกิดขึ้นอย่างแน่นอน" ...ผู้เป็นแม่ของครอบครัวฤทธิ์สารกล่าว

พร้อมทั้งยังบอกต่อไปอีกว่า... สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเปี่ยมด้วยพระมหากรุณาธิคุณต่อคนไทย ทรงเสียสละทำงานเพื่อประเทศชาติอย่างไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย โดยเฉพาะกับคนยากจน เมื่อทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ก็รีบมากราบพระองค์ท่าน

"ประชาชนทุกคนรู้สึกได้ถึงความรักและความผูกพันของในหลวงกับสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ซึ่งทรงเป็นพี่น้องที่ทรงรักกันมาก สิ่งที่เป็นห่วงในตอนนี้คือไม่อยากให้ในหลวงทรงทุกข์ใจหรือเครียด"

ทางด้าน **ครอบครัวอยู่ยงศิลป์** ที่มี **ชาตรี อยู่ยงศิลป์** เป็นหัวหน้าครอบครัว ซึ่งเดินทางมาที่โรงพยาบาลศิริราชเช่นกัน ชาตรีบอกด้วยเสียงสั่นเครือว่า... ทุกคนในครอบครัวรู้สึกช็อกและเสียใจกับข่าวนี้เป็นอย่างมาก ถือเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของคนไทยอีกครั้ง เพราะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ก็ทรงเป็นหนึ่งในศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งประเทศ

"พระองค์ท่านทรงดีต่อคนไทยมาก ที่ผ่านมาก็ได้ติดตามข่าวที่ท่านทรงงานสานต่อจากสมเด็จย่ามาตลอด โดยเฉพาะหน่วยแพทย์อาสา พอ.สว. ที่นำทีมแพทย์ไปรักษาคนยากจนในถิ่นทุรกันดาร และอีกหลายงานที่ทรงทำประโยชน์ให้กับประชาชนและประเทศชาติ" ...ชาตรีกล่าว

สุทธา สุนันทิพย์ อาชีพแม่บ้านบริษัทเอกชน ก็บอกเล่าความรู้สึกสูญเสียด้วยน้ำตานองหน้าว่า... เป็นคน จ.ร้อยเอ็ด มารักษาตัวและทำงานในกรุงเทพฯ และได้รับพระมหากรุณาธิคุณ ได้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ นอกจากนี้ลูกชายก็ได้ทุนเรียนจากพระองค์ท่านด้วย

"ติดตามข่าวพระอาการมาตลอด พอทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ก็ตัวชา น้ำตาไหลไม่หยุด เสียใจจนไม่รู้ว่าจะบอกยังไง ก่อนจะเดินทางมาที่โรงพยาบาลศิริราชเพื่อรอส่งพระศพ ก็รีบไปใส่บาตร ตั้งจิตอธิษฐานว่าหากเกิดชาติหน้าฉันใดก็ขอให้เกิดในประเทศไทย และอยู่ใต้พระบรมโพธิสมภารของพระมหากษัตริย์ไทยอีก" ...ป้าสุทธากล่าวเสียงเครือ

ขณะที่ **องอร เพลิงพิชญ์** และ **นันละออ พงศ์สำรวย** ข้าราชการเกษียณสองพี่น้อง ที่ก็รีบมาที่โรงพยาบาลศิริราชในวันที่ 2 ม.ค.เช่นกัน ก็บอกว่า... รีบเดินทางมาเพื่อถวายความอาลัย และส่งพระศพ ซึ่งตอนแรกที่ได้ยินข่าวจากคนพูดกันยังไม่ค่อยจะเชื่อ จนได้เห็นข่าวในทีวีถึงได้เชื่อ

"สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯทรงทำประโยชน์ให้กับประเทศมาตลอด ตอนนี้ยังทำใจไม่ค่อยจะได้ รู้สึกเสียใจมาก และที่สำคัญเป็นห่วงในหลวงมาก เพราะขนาดเราเป็นประชาชนคนธรรมดายังรู้สึกเสียใจขนาดนี้ จึงเป็นห่วงพระองค์ท่านมาก" ...สองพี่น้องวัยเกษียณร่วมกันกล่าวด้วยสีหน้ากังวลใจ

และไม่เพียงคนวัยผู้ใหญ่-วัยเกษียณ กับประชาชนคนไทยวัยรุ่นก็รู้สึกโศกเศร้ากับการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่นี้เช่นกัน โดย **ทศพร-ชาลินี-ชนิตา-ดารุณี** 4 นักศึกษาหญิงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ต่างก็พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า... ***"รู้สึกตกใจมาก และเสียใจมาก"***

ทั้งสี่ยังบอกอีกว่า... ที่ผ่านมาได้ติดตามข่าวการทรงงานของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มาตลอด โดยเฉพาะกับหน่วยแพทย์อาสา พอ.สว. รู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงเสียสละเพื่อประชาชนคนไทย พอเลิกเรียนจึงนัดกับเพื่อน ๆ มารอส่งพระศพ

"พระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ทรงเสียสละเพื่อประชาชนคนไทย จุดประกายความฝันของพวกเรา ในการที่จะอุทิศตัวเพื่อสังคม" ...นักศึกษาทั้งสี่ร่วมกันกล่าว

"สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ" ทรงเปี่ยมด้วยพระเมตตา พสกนิกรไทยทั่วทุกทิศต่างสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ น้อมส่งเสด็จพระองค์ท่านสู่สวรรคาลัย...ด้วยน้ำตา.....



สิ้น "เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา" ปวงประชาอาดูรทั่วไทย น้อมส่งเสด็จสู่สวรรคาลัย ธ สถิตในใจไทยนิรันดร

เมฆหมอกแห่งความเศร้าสลดโศกาอาดูรได้ กลับมาแผ่ปกคลุมเหล่าพสกนิกรชาวไทยทั้งประเทศอีกครั้ง เมื่อสำนักพระราชวังได้ออกแถลงการณ์ประกาศให้ทราบว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ เมื่อเวลา 2 นาฬิกา 54 นาที วันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2551 รวมพระชันษา 84 ปี

ก่อนหน้านี้ เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2550 สำนักพระราชวังได้ออกแถลงการณ์ เรื่องสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงพระประชวร ฉบับที่ 1 ความว่า "เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2550 ทรงมีพระอาการผิดปกติเกี่ยวกับพระนาภี (ท้อง) คณะแพทย์ได้ถวายการตรวจพระวรกายและเอกซเรย์คอมพิวเตอร์พบมะเร็ง จึงกราบทูลเชิญให้ประทับรักษาพระองค์ ณ โรงพยาบาลศิริราช โดยถวายการรักษาด้วยพระโอสถ พระอาการโดยรวมดีขึ้นบางระยะ ทรงและทรุดลงบางช่วงเวลา

เช้าวันนี้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยา ณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีพระวรกายด้านขวาอ่อนแรง คณะแพทย์ได้ถวายตรวจพระสมองด้วยเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ พบว่า มีเนื้อสมองด้านซ้ายตายเป็นวงกว้าง จากเส้นเลือดสมองอุดตัน จึงได้ถวายพระโอสถรักษา และเฝ้าติดตามพระอาการอย่างใกล้ชิด จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน"

นับจากนั้นเป็นต้นมา พสกนิกรต่างใจจดใจจ่อ เฝ้าคอยติดตามแถลงการณ์สำนักพระราชวัง เรื่อง พระอาการประชวรของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ อย่างใกล้ชิดเรื่อยมา และทันทีที่สำนักพระราชวังเปิดให้มีการลงนามถวายพระพร ก็ปรากฏว่าประชาชนทุกหมู่เหล่าจากทุกสารทิศต่างหลั่งไหลมายังโรงพยาบาลศิริราช ไม่เว้นแต่ละวัน เพื่อมาลงนามถวายพระพร พร้อมอธิษฐานจิตขอให้ทรงหายจากพระอาการประชวรโดยเร็ว กระทั่งสิ้นสุดเย็นวันที่ 1 มกราคม 2551 รวมระยะเวลา 55 วัน มีผู้มาลงนามถวายพระพรจำนวนทั้งสิ้น 360,075 คน

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงเป็นมิ่งขวัญและ ศูนย์รวมดวงจิตของพสกนิกรทั้งปวง ทรงมีพระอัจฉริยภาพเป็นทั้งเจ้าฟ้านักวิชาการและเจ้าฟ้านักประพันธ์ ตลอดพระชนม์ชีพทรงประกอบพระราชกิจมากมายเหลือคณานับ ทั้งด้านการศึกษา การแพทย์และการสาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ การพระพุทธศาสนา และการสัมพันธไมตรีต่างประเทศ ด้านพระนิพนธ์มากมาย เนื่องเพราะทรงตระหนักถึงความสำคัญของหนังสือ ซึ่งเป็นสื่อด้านความรู้สติปัญญาที่ดีที่สุด จึงทรงพระนิพนธ์หนังสือที่รวบรวมข้อมูลอันทรงคุณค่าไว้จำนวนมาก สามารถใช้อ้างอิงและประกอบการศึกษาค้นคว้าเชิงศาสตร์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ทั้งทางด้านรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ปรัชญา ที่เรียบง่าย ตรงไปตรงมา กระจ่างชัดรัดกุม เนื่องเพราะพระองค์ทรงศึกษาภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาอังกฤษ ภาษาเยอรมัน ภาษาลาติน ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์จนทรงพระปรีชาสามารถใช้ประโยชน์ได้ดียิ่งทั้งการเขียน การพูด การแปลและการสอน ทรงพระเมตตาพระราชทานคำแนะนำ คำสอนและวิจารณ์ในการใช้ภาษาอยู่เนือง ๆ

นับจากนี้เป็นต้นไป พระจริยวัตรอันงดงาม หาที่เปรียบมิได้จะยังคงประทับอยู่ในดวงใจไทยตราบชั่วกาลนานอีกทั้งจักสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณมิมีวันเสื่อมคลาย

ข่าวสิ้นพระชนม์แพร่ทั่วโลก

ทั้งพระราชประวัติ 'พระอัจฉริยภาพ'

สำนักข่าวต่างประเทศเผยแพร่ไปทั่วโลกจากข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จ

พระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ตลอดจนพระราชประวัติและพระอัจฉริยภาพของพระองค์ท่าน ด้านกระทรวงการต่างประเทศระบุว่าได้แจ้งให้สถานทูตไทยทั่วโลก 90 แห่ง ลดธงครึ่งเสา 15 วัน และจัดสมุดไว้อาลัยเพื่อให้ผู้แทนรัฐบาลต่างประเทศ รวมถึงชาวไทยได้ร่วมลงนามไว้อาลัย

สำนักข่าวเอพี, เอเอฟพี และรอยเตอร์ รายงานข่าวและภาพข่าวเผยแพร่ไปทั่วโลกเมื่อวันที่ 2 ม.ค. ว่า สำนักพระราชวังออกประกาศระบุว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์เมื่อเวลา 02.54 น. วันอังคารที่ 2 ม.ค. 2551 รวมพระชันษา 84 ปี หลังจากเสด็จประทับรักษาพระอาการประชวร ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 15 มิ.ย. 2550 ซึ่งทางคณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ แต่พระอาการประชวรได้ทรุดลงตามลำดับ

ประกาศระบุด้วยว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สำนักพระราชวังจัดการพระศพ ถวายพระเกียรติยศสูงสุดตามราชประเพณี ประดิษฐานพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาทในราชสำนัก ไว้ทุกข์มีกำหนด 100 วัน ตั้งแต่วันสิ้นพระชนม์เป็นต้นไป นอกจากนั้นยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประชาชนเข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ ซึ่งประดิษฐาน ณ ศาลาสหทัยสมาคมในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่เวลา 13.00 น. ถึง 16.00 น. วันพุธที่ 2 ม.ค. 2551

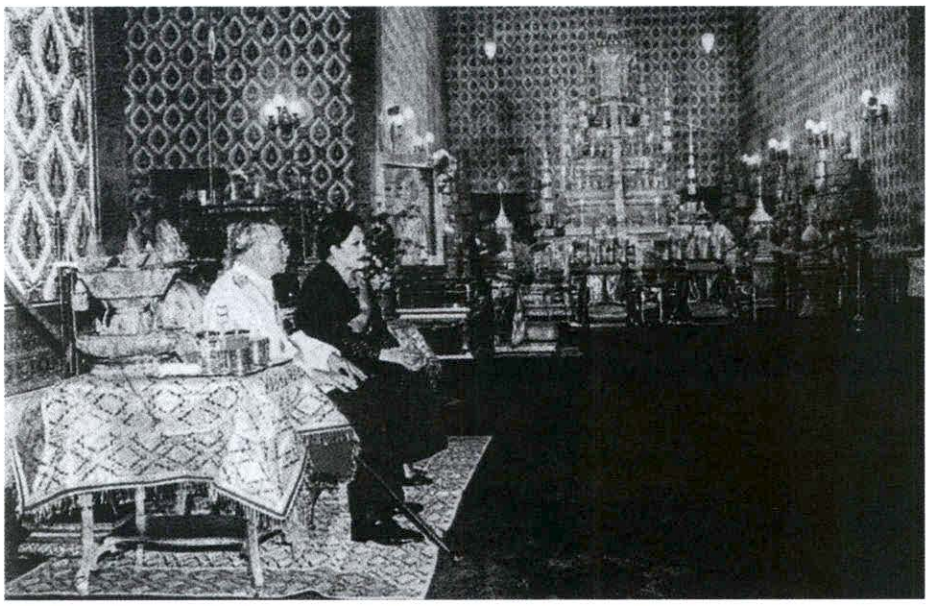
รายงานข่าวระบุต่อไปว่า รัฐบาลได้สั่งการให้สถานที่ราชการทั้งหมด ลดธงครึ่งเสาเป็นเวลา 15 วัน ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ตลอดจนพนักงานบริษัทเอกชน สวมชุดขาวดำ 15 วัน เพื่อแสดงความอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ นอกจากนั้นกระทรวงมหาดไทยยังมีคำสั่งให้ธุรกิจสถานบันเทิง เช่น บาร์และคาราโอเกะ งดกิจกรรมเพื่อความบันเทิง 15 วัน เพื่อไว้ทุกข์และแสดงความอาลัยเช่นกัน

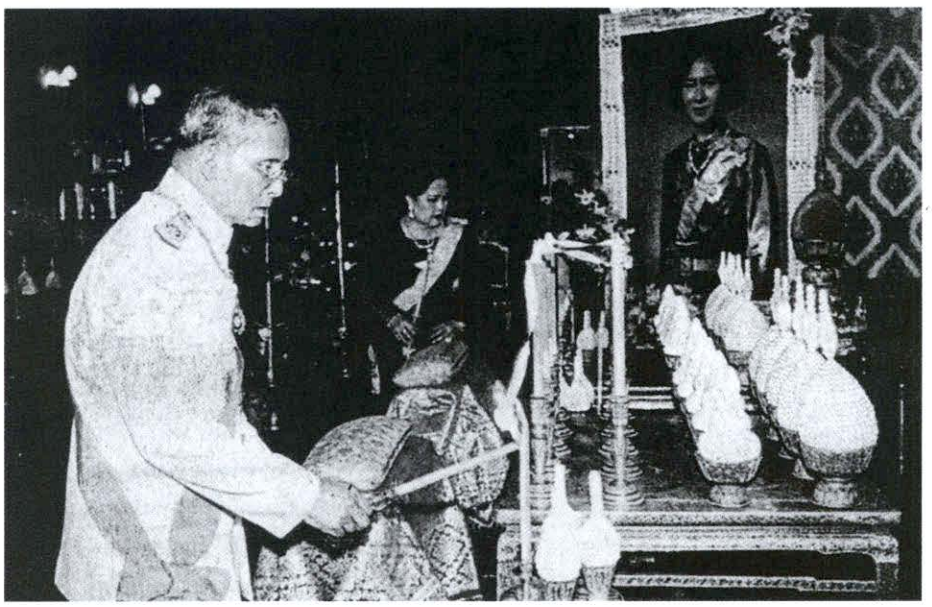
สำนักข่าวต่างประเทศยังได้เผยแพร่พระราชประวัติของพระองค์ท่านและพระอัจฉริยภาพของพระองค์ท่านในด้านภาษา เช่น ภาษาฝรั่งเศส เพราะทรงเคยสอนภาษาฝรั่งเศสและได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติสูงสุดจากรัฐบาลฝรั่งเศสเมื่อเดือน ธ.ค.ที่ผ่านมา พระองค์ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อช่วยเหลือโครงการด้านการศึกษา และพัฒนาพื้นที่ชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทรงเป็นองค์ประธานในมูลนิธิหลายแห่ง รวมถึงมูลนิธิโรคไต

ด้านนายธฤต จรุงวัฒน์ อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ แถลงว่า กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือถึงสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของไทยในต่างประเทศ เพื่อแจ้งข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ไทย 90 แห่งในต่างประเทศ จะลดธงครึ่งเสา 15 วัน และจัดสมุดไว้อาลัยเพื่อให้ผู้แทนรัฐบาลต่างประเทศและชาวต่างประเทศ รวมทั้งประชาชนชาวไทยในประเทศนั้น ๆ ได้ลงนามไว้อาลัยด้วย

สำหรับสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ต่างประเทศในประเทศไทยนั้น กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือแจ้งให้ทราบโดยทั่วกันแล้วเช่นกัน และหลังจากที่สำนักพระราชวังแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับกำหนดการพระศพ กระทรวงการต่างประเทศจะแจ้งให้สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ต่างประเทศในประเทศไทยทราบอีกครั้ง เพื่อเอกอัครราชทูตต่างประเทศและเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตต่างประเทศในประเทศไทยจะเข้าร่วมในพระราชพิธีต่อไป

ประวัติศาสตร์จดจารึก ด้วยสำนึกในพระคุณ เมตตาเปี่ยมการุญ อุ่นในอกพสกไทย

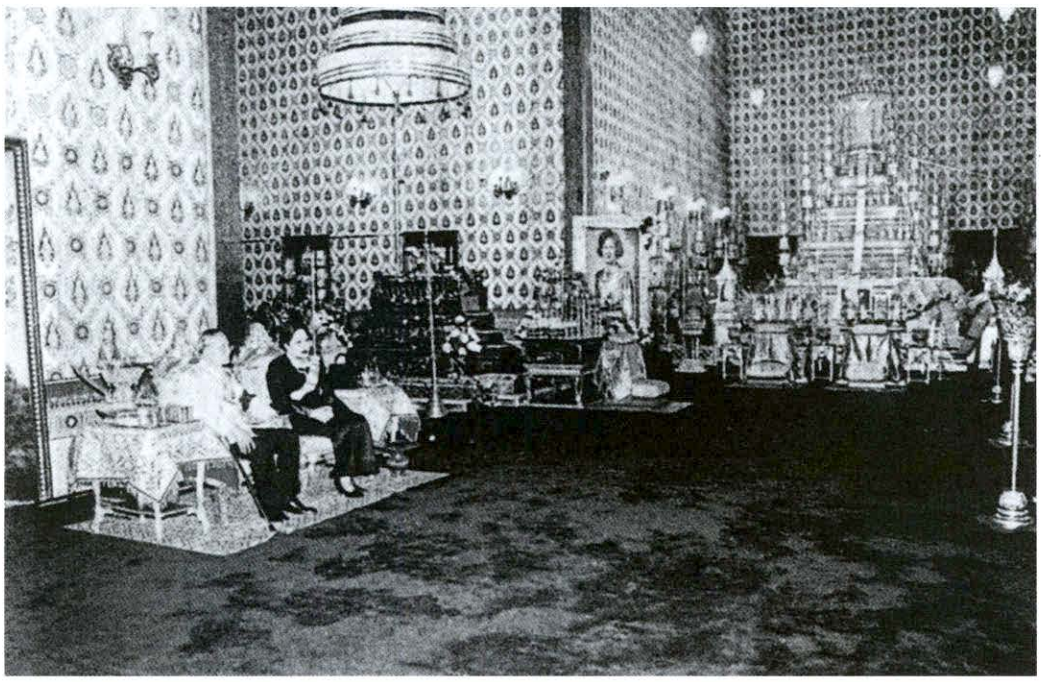






พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ในการพระราชพิธีถวายสรงน้ำพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งพิมานรัตยา และพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท







พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ในการพระราชพิธีถวายสรงน้ำพระศพ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จากนั้นทรงทอดผ้าไตรแด่พระสงฆ์ 84 รูป

อาดูรพูนเทวษท้น ดวงใจ
พระพี่นางสู่สวรรคาลัย สิ้นแล้ว
พระเปรียบปิ่นกลางหทัย ทวยราษฎร์
กราบบาทธุลกระหม่อมแก้ว ก่นเศร้าอาลัย

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
(ดร.ฐุไรรัตน์ วรรณยิ่ง : ร้อยกรอง)

น้ำตาดอกไม้ร่วง ธรณิน
นราธิวาสราชนครินทร์ นิราศแล้ว
กันแสงอักษราศิลป์ กรองโศก
พระบาทบงกชแก้ว เสด็จฟ้าเสวยสวรรค์

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

หน้าว่าง

นสพ.จำหน่ายมากที่สุดของประเทศ

ไทยรัฐ

ปีที่ 59 ฉบับที่ 18244 วันพฤหัสบดีที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2551 ราคา 10.00 บาท

http://www.thairath.co.th

ร่ำไห้อาลัยทั่วแผ่นดิน สิ้น'พระพี่นาง' ในหลวง-พระบรมวงศานุวงศ์ ร่วมส่งเสด็จสู่สวรรค์อย่างสงบ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ด้วยพระอาการสงบ หลังทรงเข้ารับการถวายการรักษาโรคมะเร็งในช่องพระนาภีมาตั้งแต่ มิ.ย. 2550 รวมพระชันษา 84 ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการ

โปรดเกล้าฯให้จัดการพระศพ ถวายพระเกียรติยศสูงสุดตามราชประเพณี ประดิษฐานพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พร้อมทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้พระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชบริพารไว้ทุกข์ รวมทั้งสั่งบำเพ็ญพระกุศล 100 วัน และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสักการะพระฉายาลักษณ์ได้ทุกวัน ณ ศาลาสหทัยสมาคม

พสกนิกรชาวไทยต้องพบกับความอาดูรอย่างยิ่ง เมื่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ทรงประทับรักษาพระอาการประชวรด้วยโรคมะเร็ง ได้สิ้นพระชนม์แล้วด้วยพระอาการสงบ ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ รพ.ศิริราช เมื่อใกล้รุ่งวันที่ 2 ม.ค. โดยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ และพระประยูรญาติ ทรงเฝ้าติดตามพระอาการอย่างใกล้ชิด และร่วมส่งเสด็จสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สู่สรวงสวรรค์

★ สิ้นแล้วสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

ทั้งนี้ ในเวลา 05.30 น. สำนักพระราชวังได้ออกประกาศ เรื่อง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ ว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้เสด็จประทับรักษาพระอาการประชวร ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 15 มิ.ย. 2550 ตามที่สำนักพระราชวังได้แถลงให้ทราบเป็นระยะแล้วนั้น แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ พระอาการประชวรได้ทรุดลงตามลำดับ และสิ้นพระชนม์เมื่อเวลา 2 นาฬิกา 54 นาที วันที่ 2 มกราคม 2551 รวมพระชันษา 84 ปี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สำนักพระราชวังจัดการพระศพ ถวายพระเกียรติสูงสุดตามราชประเพณี ประดิษฐานพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาทในราชสำนัก ไว้ทุกข์ถวายมีกำหนด 100 วัน



พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ *เสด็จในการพระราชพิธีถวายสรงน้ำพระศพ* ***สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์*** *ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท.*

ตั้งแต่วันสิ้นพระชนม์เป็นต้นไป

อนึ่ง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประชาชนเข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ ซึ่งประดิษฐาน ณ ศาลาสหทัยสมาคมในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่เวลา 13 นาฬิกา ถึง 16 นาฬิกา วันพุธที่ 2 ม.ค. 2551

★ ข้าราชบริพารร่ำไห้โฮทันที

อย่างก็ไรตาม ก่อนหน้าที่จะมีประกาศการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อย่างเป็นทางการนั้น ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่เสด็จฯกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ไปตั้งแต่กลางดึกวันที่ 1 ม.ค.ที่ผ่านมา ได้เสด็จฯพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ โดยรถยนต์พระที่นั่ง มายังอาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช อีกครั้งในเวลา 02.20 น. จากนั้น พระบรมวงศานุวงศ์ อาทิ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายา ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยากา และหม่อมหลวงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี ทยอยเสด็จยังอาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ติดตามพระอาการสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อย่างใกล้ชิด หลังจากนั้น ทันทีที่ข้าราชบริพารและประชาชนที่รอเฝ้าติดตามพระอาการสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อย่างใกล้ชิด ทราบข่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้สิ้นพระชนม์แล้ว ในเวลา 02.54 น. ต่างแสดงอาการเศร้าโศกเสียใจ โผเข้ากอดและร่ำไห้โฮ ตาแดงก่ำ ขณะที่บางคนยังไม่เชื่อ ยืนยันจะเฝ้ารอฟังแถลงการณ์จากสำนักพระราชวังอย่างเป็นทางการ

★ พระราชินีตรัสขอบใจผู้รอเฝ้า

ต่อมาในเวลา 03.58 น. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯกลับยังพระตำหนักจิตรลดาฯ โดยระหว่างเสด็จฯ ทรงมีรับสั่งกับพสกนิกรที่ยังเฝ้าติดตามข่าวพระอาการประชวรสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อย่างใกล้ชิดว่า "ขอบใจนะ" ลำดับต่อมา พระบรมวงศานุวงศ์ อาทิ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาฯ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยากา ทยอยเสด็จฯกลับ

★ พระเชษฐภคินีในหลวงสองพระองค์

สำหรับพระประวัติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นพระธิดาพระองค์แรกในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร์ อดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ประสูติเมื่อวันอาทิตย์ที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ.2466 ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ขณะที่พระบรมราชชนกเสด็จไปทรงเรียนวิชาแพทย์ที่สกอตแลนด์ ทรงมีพระนามในสูติบัตรอังกฤษว่า "เมย์" (May) และสมเด็จพระบรมราชชนนีเรียก่ว่า "บี๋" ต่อมา พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทานนามว่า "หม่อมเจ้าหญิงกัลยาณิวัฒนา" ทรงมีพระอนุชา 2 พระองค์ คือ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

★ ดำรงพระอิสริยศักดิ์เจ้าฟ้าต่างกรมฯ

ในพุทธศักราช 2470 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสถาปนาเป็น พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากัลยาณิวัฒนา ต่อมาในปีพุทธศักราช 2478 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ทรงเฉลิมพระเกียรติยศเป็น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา และเมื่อวันที่ 6 พ.ค. 2538 ในรัชกาลปัจจุบัน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาพระอิสริยศักดิ์เป็นเจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายใน ตามธรรมเนียมราชประเพณีเป็นพระองค์แรกในรัชกาล ทรงพระนามว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ตามด้วยในวันที่ 18 พ.ย.ปีเดียวกัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯแต่งตั้งให้ พลโทหญิง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็น นายทหารพิเศษประจำกรมทหารราบที่ 1 มหาดเล็ก รักษาพระองค์

★ ทรงเป็นพระอาจารย์สอนฝรั่งเศส

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงเริ่มการศึกษาระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนราชินี และเสด็จไปศึกษาต่อที่สวิตเซอร์แลนด์ จนสำเร็จปริญญาตรีจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยโลซานน์ ในปี พ.ศ. 2491 ขณะเดียวกันก็ทรงศึกษาในหลักสูตรทางการศึกษาวรรณคดี ปรัชญาและจิตวิทยาด้วย

เมื่อเสด็จกลับมาประเทศไทยแล้วได้ทรงเป็นอาจารย์พิเศษในคณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยทรงสอนวิชาวรรณคดีฝรั่งเศส อารยธรรมฝรั่งเศส และการสนทนาภาษาฝรั่งเศส ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2495 ถึง พ.ศ. 2501 และในปี พ.ศ. 2512 ทรงรับเป็นหัวหน้าสาขาภาษาต่างประเทศ คณะศิลปศาสตร์ ตามที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กราบทูลขอพระราชทานพระกรุณาและทรงจัดสร้างหลักสูตรปริญญาตรีภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส จนสำเร็จในปี พ.ศ. 2516 และทรงลาออกจากอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในปี พ.ศ. 2519 เนื่องจากทรงมีพระภารกิจเพิ่มมากขึ้น แต่ยังทรงเป็นองค์บรรยายพิเศษของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยอื่นๆอยู่

★ พระกรณียกิจต่อพสกนิกรสุดมากล้น

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงสนพระทัยในชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอย่างยิ่ง ได้โดยเสด็จสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงเยี่ยมเยียนและสงเคราะห์ราษฎรผู้ยากไร้ในท้องถิ่นทุรกันดาร และได้ทรงอุทิศพระองค์ในกิจการของมูลนิธิแพทย์อาสาสมัครสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.) มาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งทรงเยี่ยมและพระราชทานกำลังใจให้แก่ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ พลเรือนที่ปฏิบัติราชการตามชายแดน นอกจากนี้ ยังทรงสนพระทัยในปัญหาของชุมชนแออัด ทรงรับมูลนิธิเด็กอ่อนในสลัมเข้าอยู่ในพระอุปถัมภ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 เป็นต้นมา นอกจากนี้ยังได้ทรงอุปถัมภ์มูลนิธิ สงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา มูลนิธิส่งเสริมสวัสดิภาพสตรีและเยาวชนราชินีมูลนิธิ เป็นต้น

สำหรับเด็กและเยาวชน ที่มีความสามารถทางวิชาการ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงสนพระทัยโครงการสนับสนุนและส่งเสริมให้เยาวชนไทยไปเข้าร่วมการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ โดยพระราชทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์และเงินจากกองทุนสมเด็จย่า เพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ด้วยทรงตระหนักว่า การพัฒนาประเทศในอนาคต ย่อมต้องใช้ความสามารถเชิงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างมากและทรงแสดงความยินดีทุกครั้งที่ผู้ไปแข่งขันได้รับรางวัลกลับมา

★ พระอัจฉริยภาพด้านพระนิพนธ์

ด้านการนิพนธ์ทรงมีความสนพระทัยในงานด้านนี้มาเป็นเวลานาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องโบราณคดีและประวัติศาสตร์ โดยทรงพระนิพนธ์เกี่ยวกับพระบรมราชวงศ์ไว้หลายเล่ม อาทิ จุฬาลงกรณ์ราชสันตติวงศ์, พระราชธิดาในรัชกาลที่ 5, แม่เล่าให้ฟัง, เวลาเป็นของมีค่า, เจ้านายเล็กๆ-ยุวกษัตริย์, ไปรษณียบัตรเจ้าฟ้า, เจ้าฟ้าทหารเรือฯ และในการเสด็จเยือนต่างประเทศ ตามคำกราบทูลเชิญของประเทศต่างๆ และการเสด็จทัศนศึกษาส่วนพระองค์ ก็ได้ทรงพระนิพนธ์และทรงเป็นบรรณาธิการเป็นจำนวนมาก เช่น 1 โหลในเมืองจีน, ยูนนาน, สายธาร-อารยธรรมจีน, จากโคริโอสู่โคเรีย, ภูฏาน เกาะเขียวบนแผ่นดินจีน, ตุรกี ดินแดนจักรพรรดิโรมัน และสุลต่านออตโตมัน, ที่ไชบีเรียหนาวไหม, จีนเชียงและกานซู เป็นต้น ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสาระและภาพถ่ายที่งดงามยิ่งนัก

★ ทรงเข้ารักษาพระวรกายตั้งแต่ มิ.ย. 50

ทั้งนี้ ประชาชนได้รับทราบว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จ เข้ารับการรักษาพระอาการประชวร ณ รพ.ศิริราช เมื่อวันที่ 25 ต.ค. 2550 เมื่อสำนักพระราชวังออกแถลงการณ์ เรื่องสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประชวร ฉบับที่ 1 ความว่า เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2550 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีพระอาการผิดปกติเกี่ยวกับพระนาภี คณะแพทย์ได้ถวายการตรวจพระวรกายและเอกซเรย์คอมพิวเตอร์พบมะเร็ง จึงได้กราบทูลฯ เชิญให้ประทับรักษาพระองค์ที่ รพ.ศิริราช โดยถวายการรักษาด้วยพระโอสถ พระอาการโดยรวมดีขึ้นบางระยะ ทรงและทรุดบางช่วงเวลา โดยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมพระบรมวงศานุวงศ์ เสด็จฯทรงเยี่ยมและทรงติดตามพระอาการประชวรของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ รพ.ศิริราช อย่างใกล้ชิดตลอดเวลา

★ พสกนิกรกว่า 3.6 แสนแห่ถวายพระพร

จากนั้น สำนักพระราชวังได้ออกแถลงการณ์พระอาการประชวรสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มาโดยตลอด ซึ่งพระอาการประชวรทรงและทรุดเป็นระยะ ท่ามกลางความเป็นห่วงของพสกนิกรทั่วประเทศ และได้มาร่วมลงนามถวายพระพรขอให้หายจากพระอาการประชวร ณ ศาลาศิริราช 100 ปี รพ.ศิริราช นับตั้งแต่สำนักพระราชวังเปิดให้ลงนามถวายพระพรมาตั้งแต่วันที่ 7 พ.ย. 2550 จนถึงวันที่ 2 ม.ค. 2551 รวมเป็นเวลาทั้งสิ้น 55 วัน และมีผู้มาลงนามทั้งสิ้น 360,075 คน

นอกจากนี้ ยังมีคณะบุคคลและบุคคลสำคัญเดินทางมาลงนามถวายพระพร รวมถึงทูลเกล้าฯถวายวัตถุมงคลจัดพิธีสวดมนต์ ตั้งจิตอธิษฐาน เพื่อขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยปกปักอภิบาลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ นอกจากนี้ รัฐบาลฝรั่งเศสยังได้ทูลเกล้าฯ ถวายเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันทรงเกียรติสูงสุดของสาธารณรัฐฝรั่งเศส "ลา เลชิออง ดอนเนอร์" ระดับ "กรอง ออฟฟิสชิเยร์" แด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยมีท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม พระธิดาในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เป็นผู้แทนพระองค์รับมอบ ซึ่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันทรงเกียรติสูงสุดของสาธารณรัฐฝรั่งเศส "ลา เลชิออง ดอนเนอร์" ดังกล่าวเป็นตระกูลอิสริยาภรณ์ที่จักรพรรดินโปเลียนที่ 1 ทรงจัดสร้างขึ้น เมื่อ ค.ศ. 1802 เพื่อมอบสำหรับยกย่องเกียรติคุณของทหารเรือ พลเรือนชาวฝรั่งเศสที่ประกอบคุณประโยชน์

สร้างชื่อเสียงให้แก่สาธารณรัฐฝรั่งเศสจนเป็นที่ประจักษ์ชัดเจน สำหรับชาวต่างประเทศจะมอบให้แก่ประมุข รัฐบุรุษ บุคคลสำคัญที่ประกอบคุณงามความดี และมีส่วนช่วยกระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศฝรั่งเศสและประเทศของตน

★ เสด็จสู่สวรรคาลัยอย่างสงบ

กระทั่ง เมื่อค่ำวันที่ 1 ม.ค. 2551 สำนักพระราชวังได้ออกแถลงการณ์ ฉบับที่ 38 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษาสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ รายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีพระอาการโดยรวมทรุดลง ไม่รู้สึกพระองค์ หายพระทัยอ่อนลง พระวักกะ (ไต) ไม่ทำงาน คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาตามพระอาการอย่างใกล้ชิด จากนั้นในเวลา 05.30 น. ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สำนักพระราชวังได้ออกประกาศ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ด้วยพระอาการสงบ รวมพระชันษา 84 ปี และทรงประทับรักษาพระวรกาย ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ รพ.ศิริราช รวมทั้งสิ้น 202 วัน

★ น้ำตาพสกนิกรไหลท่วมท้นศิริราช

ผู้สื่อข่าวรายงานด้วยว่า หลังจากที่สำนักพระราชวังได้ออกประกาศ เรื่องสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ผ่านทางสื่อมวลชนทุกแขนงเป็นที่เรียบร้อยแล้ว บรรยากาศทั่วไปที่ รพ.ศิริราช ตั้งแต่เวลา 06.00 น. เหล่าพสกนิกรที่ทราบข่าวความสูญเสียครั้งใหญ่ของปวงชนชาวไทยต่างทยอยเดินทางมาที่ รพ.ศิริราช เพื่อร่วมแสดงความอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ ส่งผลให้บรรยากาศภายในโรงพยาบาลศิริราชเป็นไปด้วยความเศร้าสลด เนื่องจากมีประชาชนที่จงรักภักดีจำนวนมากพร้อมใจกันสวมเสื้อสีดำ เดินทางมาที่ศาลาศิริราช 100 ปี เพื่อกราบพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เป็นครั้งสุดท้าย พร้อมกับร่ำไห้ด้วยความเสียใจอย่างสุดซึ้ง บางรายเดินทางไปที่อาคารเฉลิมพระเกียรติ ก่อนเปล่งเสียงร่ำไห้ดังระงมไปทั่วทั้งอาคาร ขณะเดียวกัน เหล่าคณะแพทย์ และพยาบาล ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของ รพ.ศิริราช ก็พากันสวมชุดสีดำมาปฏิบัติงาน

★ เตรียมใจแล้วแต่ยังช็อกข่าวร้าย

ขณะเดียวกันที่บริเวณตลาดบริเวณท่าน้ำวังหลังติดกับ รพ.ศิริราช ก็เต็มไปด้วยความเงียบเหงา พ่อค้าแม่ค้าทุกคนต่างน้ำตาซึม จับกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์กันด้วยอาการช็อก กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิด แม่ค้ารายหนึ่งบอกว่า เตรียมใจไว้แล้วว่าจะต้องพบกับเหตุการณ์แบบนี้ แต่เมื่อถึงเวลาก็ยังทำใจไม่ได้ ทราบว่าพระองค์สิ้นพระชนม์ตั้งแต่เช้า ก็แทบไม่มีอารมณ์จะมาขายของ รู้สึกซึมเศร้าใจอย่างบอกไม่ถูก แต่ก็คงจะต้องเปิดร้าน เพราะไม่อย่างนั้นจะขาดรายได้ และตั้งใจว่าจะเข้าไปร่วมในพิธีเคลื่อนพระศพในช่วงเย็น จากนั้นก็จะไปทำบุญถวายเป็นพระราชกุศลด้วย

★ ติดตามพระอาการจนวาระสุดท้าย

ส่วนบริเวณใต้ถุนอาคารเฉลิมพระเกียรติ ประชาชนส่วนหนึ่งปักหลักเฝ้าพระอาการตลอดทั้งคืนวันที่ 1 ม.ค. ต่างร่ำไห้น้ำตานองหน้า หลังทราบประกาศสำนักพระราชวัง โดยในช่วงเช้าพสกนิกรผู้จงรักภักดีเหล่านี้ ต่างยังไม่ยอมลุกหนีไปไหน ปักหลักยึดพื้นที่ เพื่อการรอเฝ้ารับเสด็จและร่วมในพิธีเคลื่อนขบวนพระศพไปยังพระบรมมหาราชวังในช่วงเย็น ทั้งนี้ นางงามลักษณ์ หงษ์ทอง อายุ 43 ปี กล่าวว่า เดินทางมาค้างแรมที่ รพ.ศิริราช รวมแล้วเกือบ 3 เดือน เริ่มตั้งแต่เฝ้าติดตามพระอาการประชวรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จากนั้นก็เฝ้าพระอาการประชวรของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เพราะรู้สึกรักและห่วงใยพระองค์ ภาวนาอยู่ตลอดให้ทรงหายประชวรกลับวังเลอดิส อย่างไรก็ตาม ทันทีที่ทราบข่าวจากแถลงการณ์สำนักพระราชวังว่า พระอาการทรุดลง ก็รีบเดินทางมาที่ รพ.ศิริราช เพื่อเฝ้ารอรับเสด็จและติดตามพระอาการ โดยค้างคืนที่ใต้ถุนอาคารเฉลิมพระเกียรติร่วมกับเพื่อนๆ กระทั่งช่วงตี 2 เศษ พวกตนทราบข่าวเศร้าที่สุดจากทหาร ซึ่งรักษาความปลอดภัยในอาคารว่าประชาชนชาวไทยสูญเสียพระองค์ไปแล้ว ตอนนั้นตนถึงร้องไห้ด้วยความเสียใจสุดๆ อย่างไม่เคยเป็นมาก่อน ยอมรับตลอดเวลาที่ผ่านมาติดตามพระกรณียกิจของพระองค์มาตลอด ทรงสานต่อมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี วันนี้เมื่อไม่มีพระองค์แล้ว ก็ไม่รู้ว่าจะเป็นอย่างไร ขอให้เสด็จสู่สวรรคาลัย พบกับพระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

★ ยอมรับคนไทยสูญเสียครั้งใหญ่

เช่นเดียวกับนางสมจิตร์ พานทอง วัย 52 ปี ชาว จ.สมุทรปราการ กล่าวด้วยน้ำตานองหน้าว่า ตนเป็นหนึ่งในพสกนิกรที่มาค้างแรมที่ รพ.ศิริราช อยู่เกือบ 3 เดือน โดยส่วนใหญ่ไปๆกลับๆ ล่าสุดวันที่ 1 ม.ค. เพื่อนโทร.มาบอกว่าอาการพระองค์ทรุด ทันทีที่ทราบข่าวก็รีบมาเฝ้าติดตามพระอาการด้วยความห่วงใยทันที ยอมรับว่าไม่ได้นอนทั้งคืน เพราะเฝ้ารับเสด็จพระบรมวงศานุวงศ์ที่มาเยี่ยมพระอาการตลอด แม้อากาศหนาวทั้งคืน แต่ก็ยอมลำบากปักหลักไม่ถอย เพื่อหวังรอทราบข่าวดีว่าจะทรงดีขึ้น และภาวนาขอให้พระองค์หายประชวรตลอด แต่ในที่สุดก็ทราบข่าวร้ายในช่วงก่อนสว่าง รู้สึกเสียใจทำใจไม่ได้ เป็นความสูญเสียครั้งใหญ่ของคนไทย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯทรงทำเพื่อประชาชนมาโดยตลอด ขอให้ทรงสู่สรวงสวรรค์ ตั้งใจไว้แล้วว่ากลับบ้านแล้วก็จะไปทำบุญถวายเป็นกุศลให้พระองค์ท่าน และหากมีโอกาสจะไปร่วมในพิธีพระศพทุกคืน

★ เตรียมจัดพิธีเคลื่อนขบวนพระศพ

ต่อมาเจ้าหน้าที่รพ.ศิริราช เริ่มการตกแต่งภูมิทัศน์รอบโรงพยาบาล เพื่อเป็นการไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ ทั้งเตรียมการสำหรับการเคลื่อนขบวนพระศพไปยังพระบรมมหาราชวัง ทั้งนี้ มีการนำผ้าระบายและริบบิ้นสีขาวดำมาติดที่บันไดทางขึ้นอาคารเฉลิมพระเกียรติ บริเวณประตูทางเข้าโรงพยาบาล ฝั่งติดตลาดท่าวังหลัง อาคารอุบัติเหตุ อาคารผู้ป่วยนอก ท่าน้ำศิริราช เช่นเดียวกับที่ศาลาศิริราช 100 ปี มีการทำความสะอาดโดยรอบอาคาร พร้อมตั้งบอร์ดเทิดพระเกียรติ 84 พรรษา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และตั้งนิทรรศการพระราชประวัติเพื่อไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และให้ประชาชนได้ชม รวมทั้งประดับผ้าและริบบิ้นสีขาวดำหน้าประตูทางเข้าศาลาศิริราช 100 ปีด้วย

★ อัญเชิญพระฉายาลักษณ์ไปศาลาสหทัยฯ

ในช่วงสายสำนักพระราชวังนำประกาศเรื่อง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์สิ้นพระชนม์ มาติดตั้งไว้ที่บอร์ด 2 จุด หน้าศาลาศิริราช 100 ปี พร้อมกันนี้ ยังอัญเชิญพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่เดิมตั้งไว้หน้าพระรูปสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในอาคารศาลาศิริราช 100 ปี เพื่อนำภาพดังกล่าวไปตั้งไว้ยังศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ที่เตรียมจะเปิดให้ประชาชนร่วมถวายน้ำสรงพระศพในช่วงเย็น อย่างไรก็ตาม สำนักพระราชวังมีการนำพระฉายาลักษณ์ภาพใหม่มาตั้งไว้หน้าพระรูปสมเด็จย่าแทน โดยเป็นพระฉายาลักษณ์ในชุดไทยจักรีสีน้ำเงิน คาดสายสะพายสีเหลือง พร้อมนำพานพุ่มดอกไม้ พวงมาลัย มาตั้งไว้หน้าพระฉายาลักษณ์ เพื่อเตรียมให้ประชาชนเดินทางมากราบเพื่อร่วมแสดงความไว้อาลัย

★ พสกนิกรร่วมไว้อาลัยเนืองแน่น

ขณะเดียวกัน เริ่มมีประชาชนจำนวนมากหลั่งไหลกันมาสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กันมากขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลให้หน้าอาคารศาลาศิริราช 100 ปี แน่นถนัด ประชาชนทุกคนต่างมีสีหน้าเศร้าสลดและน้ำตาคลอ นอกจากนี้ ประชาชนที่มาอ่านประกาศสำนักพระราชวังหลายคนไม่สามารถทำใจกับความสูญเสียครั้งนี้ได้ ออกอาการน้ำตาไหลนองหน้าด้วยความเสียใจ ทั้งนี้ ประชาชนบางส่วนบางคนก็มากราบพระฉายาลักษณ์ พร้อมนั่งประนมมืออธิษฐานจิตให้ทรงเสด็จสู่สุคติ นอกจากนี้ ยังมีคณะบุคคลที่มาร่วมถวายไว้อาลัยกันอย่างพร้อมเพรียง อาทิ คณะนักศึกษาพยาบาล จากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 40 คน นำโดย รศ.ดร.ฟองคำ ติลกสกุลชัย นิสิตคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล จำนวน 250 คน รวมทั้งคณะเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลศิริราช 40 คน

★ ศิริราชประกาศไว้ทุกข์งดงานรื่นเริง

ต่อมาคณะกรรมการคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลและคณะแพทย์ จำนวน 40 คน ซึ่งนำโดย ศ.คลินิก นพ.ธีรวัฒน์ กุลทนันท์ คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลเดินทางมาสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ จากนั้น ศ.คลินิก นพ.ธีรวัฒน์ แถลงว่า ในนามของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล รู้สึกเสียใจกับการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ ทั้งซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ชาวศิริราชทุกคนจะถวายความจงรักภักดีด้วยการร่วมแต่งกายไว้ทุกข์ให้กับพระองค์ รวมทั้งจัดสถานที่สำหรับร่วมไว้อาลัย ทั้งงดจัดงานรื่นเริงทั้งหมด เป็นเวลา 100 วัน ตามประกาศไว้ทุกข์ของสำนักพระราชวัง

★ หมอระบุทรงสิ้นพระชนม์อย่างสงบ

คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล กล่าวด้วยว่า สำหรับการถวายพระอาการรักษาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมานั้น คณะแพทยศิริราชฯดูแลอย่างใกล้ชิด มีการตั้งทีมแพทย์ทุกแขนงประคับประคองพระอาการ หากเกิดภาวะแทรกซ้อนอย่างใดอย่างหนึ่ง คณะแพทย์จะมีการประชุมฉุกเฉินร่วมกัน เพื่อวางแนวทางการรักษา ยอมรับว่าคณะแพทย์ทุกคนเสียใจเหมือนประชาชนคนไทยทั่วไป ในช่วงก่อนที่จะทรงสิ้นพระชนม์นั้น คณะแพทย์อยู่ร่วมในขณะนั้นจนวินาทีสุดท้าย ทรงสิ้นพระชนม์อย่างสงบ ไม่ทรงพระทรมาน ซึ่งถือเป็นสิ่งที่ดี ในขณะนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ก็ทรงห่วงใยดูแลอยู่ด้วยอย่างใกล้ชิด ยอมรับว่าตลอดเวลาที่ทรงรักษาพระอาการประชวรนั้น ทรงมีกำลังใจดีมาก ถือเป็นตัวอย่างที่ดีของคนไข้ที่เจ็บป่วย และพระองค์เองก็ต่อสู้กับพระอาการประชวรอย่างสงบโดยตลอดมา ทั้งนี้ทางคณะแพทย์และพยาบาลที่ถวายการรับใช้ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้ติดตามขบวนเคลื่อนย้ายพระศพ เพื่อส่งเสด็จไปจนถึงพระบรมมหาราชวัง ถือเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างยิ่ง

★ สั่งลดธงครึ่งเสา-ไว้ทุกข์ 15 วัน

อย่างไรก็ดี ผู้สื่อข่าวรายงานจากทำเนียบรัฐบาลว่า ในการประชุม ครม.นัดแรกของปีใหม่ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้ลงนามในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ ความว่า ตามที่ได้มีประกาศสำนักพระราชวัง เรื่อง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาส

ราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ ลงวันที่ 2 ม.ค. 2551 นั้น รัฐบาลได้รับทราบด้วยความโทมนัสอย่างยิ่ง และได้พิจารณาเห็นว่า โดยที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีพระมหากรุณาธิคุณใหญ่หลวงต่อพสกนิกรชาวไทยตลอดมา จึงเห็นสมควรประกาศดังต่อไปนี้

1. ให้สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ และสถานศึกษาทุกแห่ง ลดธงครึ่งเสา มีกำหนด 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2551 เป็นต้นไป

2. ให้ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจไว้ทุกข์ มีกำหนดสิบห้าวัน ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2551 เป็นต้นไป ประกาศ ณ วันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2551

★ เปิดโอกาส ปชช.สรงน้ำพระศพ

ขณะเดียวกัน ทางสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้รับการประสานจากสำนักพระราชวัง เรื่อง การสรงน้ำพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

1. เฉพาะนายกรัฐมนตรีให้สรงน้ำพระศพ ณ พระที่นั่งพิมานรัตยา ในพระบรมมหาราชวัง ตั้งอยู่ด้านหลังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท โดยเดินทางไปถึงก่อนเวลา 15.00 น. และอยู่ร่วมพิธี

2. รัฐมนตรีให้สรงน้ำพระศพ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่เวลา 13.00-16.00 น. จากนั้นเดินทางไปร่วมพิธี ณ พระที่นั่งพิมานรัตยา การแต่งกายเครื่องแบบเต็มยศ ประดับสายสะพายชั้นสูงสุด ประดับแขนทุกข์

★ ประชาชนแต่งดำมารอหน้าประตู

ผู้สื่อข่าวรายงานหลังจากที่มีการออกข่าวเปิดโอกาสให้ประชาชนถวายน้ำสรงพระศพต่อพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้ที่ศาลาสหทัยสมาคม ตั้งแต่เวลา 13.00-16.00 น. และมีพิธีเคลื่อนขบวนพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มายังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ในเวลาประมาณ 15.20 น. ปรากฏว่า ตั้งแต่เวลา 11.00 น. ที่บริเวณประตูวิเศษไชยศรี พระบรมมหาราชวัง ซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้ามกับมหาวิทยาลัยศิลปากร ได้มีประชาชนจำนวนมากสวมเสื้อไว้ทุกข์สีดำและสีขาว มายืนรอคิวเข้าถวายน้ำสรงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ท่ามกลางสภาพอากาศที่แม้จะมีแดดบ้าง แต่ก็ไม่ร้อนจนเกินไปนัก ซึ่งยังไม่ทันถึงเวลาเปิดให้ถวายน้ำสรงพระศพ จำนวนประชาชนที่มายืนรอก็ทวีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ จนส่งผลให้การจราจรบริเวณถนนหน้าพระลาน ด้านหน้าพระบรมมหาราชวัง ติดขัด ขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ไม่สามารถผ่านประตูวิเศษไชยศรีเข้าไปชมพระบรมมหาราชวังได้ตามปกติ ก็ได้เข้ามาสอบถามเจ้าหน้าที่ด้วยความสงสัย และให้เดินเลี่ยงไปเข้าประตูสวัสดิโสภา หน้ากระทรวงกลาโหมแทน

★ ไม่ย่อท้อแม้ต้องรอกลางแดด

ต่อมาเวลา 12.00 น. เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง ได้เปิดประตูให้ประชาชนที่ยืนออกันอยู่ด้านหน้าให้เข้าสู่ภายใน เพื่อลดความหนาแน่นบริเวณถนนหน้าพระลาน โดยอนุญาตให้คนที่สวมเสื้อสีดำและสีขาวซึ่งเป็นสีไว้ทุกข์ผ่านเข้าสู่ภายในเท่านั้น ซึ่งทุกคนที่เดินผ่านประตูพยายามรีบเดินเข้าไปยืนรอคิวเพื่อจะได้ถวายน้ำสรงพระศพเป็นคนแรก โดยเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังได้ให้ทุกคนหาที่พักหลบแสงแดดก่อน เนื่องจากยังต้องรอเวลาอีกประมาณ 1 ชม. แต่ทุกคนตอบเป็นเสียงเดียวกันว่าจะขอยืนต่อไปแม้จะร้อนแค่ไหนก็ทนได้ ขอเพียงได้เข้าเฝ้าถวายน้ำสรงพระศพตามที่ตั้งใจ เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังได้ให้จัดแถว 8 แถว แต่จากจำนวนคนที่มากัน ทำให้แถวยาวเหยียดออกมาสุดขอบสนามหญ้า ใกล้ประตูวิเศษไชยศรี ซึ่งในจำนวนนี้ก็มีบรรดาข้าราชการ ทหารสามเหล่าทัพ ตำรวจ นักการเมือง คนดัง ดารา และกลุ่มองค์กรต่างๆ อาทิ นายสุรินทร์ จิรวิศิษฎ์ เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม นางรัศมี วิศทเวทย์ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค นพ.สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี เลขาธิการพรรคพลังประชาชน นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย นายสุวิทย์ คุณกิตติ หัวหน้าพรรคเพื่อแผ่นดิน นายวัฒนา อัศวเหม นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าฯ กทม. นายพินิจ จารุสมบัติ พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน รองนายกรัฐมนตรี คณะมูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการ ในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กลุ่มลูกเสือกรุงเทพฯ ฯลฯ

★ เบียดเสียดกันจนคนแก่เป็นลม

ต่อมาในเวลา 13.00 น. เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังได้ให้ประชาชนทยอยเข้าประตูสู่ภายในศาลาสหทัยสมาคม ด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยภายในศาลาสหทัยสมาคม เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังได้นำพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ประดิษฐานไว้ด้านหน้าฝั่งทิศตะวันออก และมีเจ้าหน้าที่คอยตักน้ำใส่แก้วใสให้ประชาชนถวายน้ำสรงพระศพลงในขันทองเหลืองขนาดใหญ่ จำนวน 2 ใบ โดยแบ่งแถวออกเป็น 2 แถว ประชาชนทั่วไปอยู่ทางฝั่งซ้าย สำหรับข้าราชการ และแขกผู้ใหญ่ นักการเมือง อยู่ทางฝั่งขวา เมื่อถวายน้ำสรงพระศพแล้ว ให้เดินออกอีกประตูอีกด้านหนึ่ง ซึ่งอยู่ใกล้กัน แต่ก็เกิดความชุลมุนเล็กน้อยเมื่อทุกคนพยายามที่จะเบียดกันเข้าไป จนผู้สูงอายุเป็นลมล้มพับต้องอุ้มออกมาปฐมพยาบาลหลายคน

★ ขอพระองค์เสด็จสู่สรวงสวรรค์

ทั้งนี้ นางนันทพรรช ธรรมวิริยะ อายุ 84 ปี ให้หลานพาเดินทางมาจาก จ.นครปฐม กล่าวว่า พระองค์ท่านมีความสำคัญกับแผ่นดินนี้ บุญคุณที่พระองค์ท่านทรงทำไว้ล้นเหลือมาก แม้ตนจะขาและหลังไม่ดีเพราะถูกรถชน แต่ก็ตั้งใจที่จะมาต้องมาให้ได้ จึงให้หลานพามาทันทีหลังทราบข่าวว่าท่านสิ้นพระชนม์ น้ำตามันไหลออกมาเอง รู้สึกเสียใจมาก และอยากมาส่งเสด็จท่านขึ้นสู่สรวงสวรรค์ หากเป็นไปได้อยากให้จัดงานไว้อาลัยท่านซัก 1 ปี และขอให้ทุกคนร่วมกันสืบทอดงานมูลนิธิของท่านที่ทรงทำไว้ อยากให้ช่วยกัน และขอให้ทุกคนเชื่อและฟังสิ่งที่ในหลวงพูด เพราะตอนนี้เหลือท่านเพียงพระองค์เดียวแล้ว คนไทยควรรักกัน และทำความดีถวายท่าน

★ สุดซาบซึ้งในพระเมตตาต่อคนไทย

เช่นเดียวกับนายยรรยง คูเกษมกิจ ประธานชมรมลูกเสือชาวบ้านกรุงเทพฯ กล่าวว่า ทันทีที่ทราบข่าวว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯสิ้นพระชนม์ ทุกคนได้รีบโทรศัพท์ติดต่อกันทันทีและได้รวมกลุ่มกันมาถวายน้ำสรงพระศพของท่าน โดยลูกเสือชาวบ้านกรุงเทพฯมีอยู่ด้วยกัน 50 เขต ทุกคนมีความเสียใจกับการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ พระองค์ท่านทรงมีความเมตตา เอื้อเฟื้อกับประชาชนชาวไทยตลอดชีวิตของพระองค์ ซึ่งจะหาบุคคลที่เป็นถึงเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดินแบบพระองค์ท่านยาก หลังจากสมเด็จย่าทรงสิ้นพระชนม์ พระองค์ท่านทรงดำเนินการแทนสมเด็จย่ามาตลอด สำหรับลูกเสือชาวบ้านท่านเป็นเสมือนแม่องค์หนึ่ง ทรงให้ความเมตตาและทรงแนะนำสิ่งดีๆให้ รับสั่งว่าในการบำเพ็ญประโยชน์ต่างๆ ต้องทำเป็นขั้นตอน และเป็นระเบียบ ทรงเปิดโอกาสให้ลูกเสือชาวบ้านเข้าเฝ้าบ่อยครั้ง เพราะทรงมีพระเมตตา

★ ศิลปินตบเท้าถวายน้ำสรงพระศพ

นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มศิลปินดาราจากค่ายโพลีพลัส นำโดย นาเดีย นิมิตร วานิช บอล-อัสนัย เทียนทอง เชน-ณัฐวัฒน์ เปล่งศิริวัจน์ รถเมล์-คะนึงนิจ จักรสมิทธานนท์ พลอย-สุชัญญา สาริมาน และต่าย-ชโลทร กาหลง ขณะที่ค่ายอาร์เอสโปรโมชั่นมี บีม-กวี ตันจรารักษ์ ตอง-ภัครมัย โปตระนันทน์ ยุ้ย-ณพอาภา เทวกุล ณ อยุธยา มด-ชุติมณฑน์ ชัยรัตน์ ส่วนกลุ่มศิลปินแกรมมี่มี คริสติน่า อากีลาร์ แคทรียา อิงลิช เจมส์-เรืองศักดิ์ ลอยชูศักดิ์ โอ๊ค-สมิทธิ์ อารยะสกุล มาร่วมเข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งเหล่าศิลปินต่างกล่าวเป็นเสียงเดียวกัน ครั้งนี้นับเป็นความสูญเสียอันยิ่งใหญ่ของคนไทย นาเดียกล่าวว่า รู้สึกใจหาย ซึ่งที่จริงแล้วเอาใจช่วยให้พระองค์ทรงกลับมามีพระพลานามัยแข็งแรงดังเดิม ใจจริงอยากให้พระองค์มีพระชนมายุยิ่งยืนนาน พระองค์ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของพสกนิกรชาวไทยพระองค์หนึ่ง ทรงมีพระราชกรณียกิจต่อเหล่าพสกนิกรและชาวไทยเป็นอย่างมาก วันนี้ตนมาร่วมถวายน้ำสรงพระศพเช่นเดียวกับพสกนิกรชาวไทยทุกคน ด้าน ตอง-ภัครมัย กล่าวว่า รู้สึกเสียใจ และปลื้มใจ ที่รู้สึกเสียใจประเทศไทยขาดเสาหลักไปอีกหนึ่งพระองค์ เพราะพระองค์ทรงงานเพื่อประชาชนมาโดยตลอด และทรงทำงานแทนสมเด็จย่ามาตลอดระยะเวลายาวนาน และรู้สึกปลื้มใจเพราะว่าเห็นคนไทยรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมาร่วมถวายน้ำสรงพระศพอย่างพร้อมเพรียงกัน

★ คลื่นมหาชนหลั่งไหลมาร่วมรับเสด็จ

ส่วนทางด้านอาคารเฉลิมพระเกียรติ รพ.ศิริราช ตั้งแต่ช่วงเที่ยงเป็นต้นมาเช่นกัน ประชาชนที่รู้ข่าวการสูญเสีย ในครั้งนี้ พร้อมใจกันสวมเสื้อสีดำไว้ทุกข์ ทยอยหลั่งไหลมาเบียดเสียดจับจองพื้นที่ เพื่อเฝ้ารอรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จกลับพระตำหนักสวนจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต นอกจากนี้ ยังพร้อมใจกันร่วมเป็นส่วนหนึ่งในประวัติศาสตร์ ในพิธีส่งพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จากโรงพยาบาลศิริราช ไปยังพระบรมมหาราชวังด้วย

★ชุดดำเนืองแน่นรอส่งพระศพ

โดยรอบอาคารเฉลิมพระเกียรติ สองข้างทางเดินตลอดเส้นทางมายังอาคารศาลาศิริราช 100 ปี รวมทั้งบริเวณโดยรอบพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก มีประชาชนมาจองพื้นที่กันเนืองแน่น หลายคนไม่ยอมขยับลุกไปไหน เพราะต้องการร่วมในการไว้อาลัยครั้งสุดท้ายกับพระศพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งทางสำนักพระราชวังเคลื่อนพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ออกจากโรงพยาบาลศิริราช เวลา 14.30 น. โดยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงเป็นผู้อำนวยดำเนินการในการเคลื่อนพระศพไปประดิษฐาน ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ตามเส้นทางดังนี้ จากโรงพยาบาลศิริราชไปตามเส้นทางสะพานอรุณอมรินทร์-สะพานพระปิ่นเกล้า-ถนนหน้าพระลาน-ถนนมหาราชและเข้าสู่พระบรมมหาราชวังประตูเทวาภิรมย์

★ในหลวงตรัส "ขอบใจ" พสกนิกร

กระทั่งช่วงบ่าย นักศึกษาคณะพยาบาล และประชาชนจำนวนมากเข้าแถวรอรับเสด็จพระบรมวงศานุวงศ์ที่เสด็จฯมายังโรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่บริเวณประตูทางเข้าฝั่งตลาดวังหลังถึงอาคารเฉลิมพระเกียรติ และเวลา 14.39 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลงจากอาคารเฉลิมพระเกียรติ ทรงพระดำเนินด้วยการใช้เครื่องช่วยพยุง มีพระพักตร์นิ่งสงบ ฉลองพระองค์สูท

สีเทาดำ ทับฉลองพระองค์เชิ้ตสีขาว พระพักตร์นิ่งสงบ ระหว่างพระดำเนิน มีรับสั่งกับประชาชนที่มาเฝ้ารอรับเสด็จว่า "ขอบใจ" จากนั้นจึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง กลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ท่ามกลางที่ประชาชนที่รอเฝ้ารับเสด็จ ตลอดสองข้างทาง ซึ่งต่างพากันนำภาพพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มาประดับมือไว้แนบอก ทั้งนี้ประชาชนหลายรายที่เห็นพระพักตร์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ถึงกับกลั้นน้ำตาไว้ไม่อยู่ โดยร่ำไห้ออกมาด้วยความเสียใจ ทั้งคนแก่คนแก่บางคนถึงกับเป็นลมล้มพับไป ต้องปฐมพยาบาลกันจ้าละหวั่น

★อัญเชิญพระศพสู่พระบรมมหาราชวัง

จากนั้นเวลา 15.00 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงอัญเชิญพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยมีสมเด็จพระมหาธีราจารย์ วัดชนะสงคราม เป็นพระผู้นำพระศพ และเจ้าหน้าที่ทองงานพระราชพิธีในเครื่องแบบสีขาว อัญเชิญพระศพลงจากอาคารเฉลิมพระเกียรติทางลิฟต์ไปชั้น บี 2 ของอาคาร ก่อนที่จะนำขึ้นรถฉุกเฉินของโรงพยาบาลศิริราช หมายเลขทะเบียน ศฉ 5364 เดินทางไปประกอบพิธีพระราชทานน้ำสรงพระศพ ณ พระที่นั่งพิมานรัตยา ในพระบรมมหาราชวัง

★ คนนับหมื่นร่ำไห้รอรับขบวนพระศพ

จากนั้นในเวลา 15.15 น. วงดุริยางค์ของขบวนกองทหารเกียรติยศจาก ร 1 พัน 3 รอ 1 กอง เตรียมการเพื่อรอรับเสด็จ ซึ่งขบวนเคลื่อนพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้เคลื่อนจากโรงพยาบาลศิริราช ซึ่งมีขบวนรถตู้ 4 คัน มาถึงบริเวณถนนหน้าพระลานพระบรมมหาราชวัง ท่ามกลางประชาชนที่รอเฝ้ารับเสด็จตลอดสองข้างทางนับหมื่นคน ต่างยืนมองดูขบวนเคลื่อนผ่านด้วยความเศร้าสลด หลายคนถึงกับหลั่งน้ำตาออกมาด้วยความเสียใจ ที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงจากไป และขบวนเคลื่อนพระศพเข้าสู่พระบรมมหาราชวังทางประตูเทวาภิรมย์ โดยมีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ร่วมรับเสด็จพระศพด้วย หลังจากนั้นเวลา 15.45 น. มีการอัญเชิญพระศพเข้าสู่พระที่นั่งเพื่อเตรียมพิธีสรงน้ำพระศพต่อไป โดยยังมีประชาชนจำนวนมากปักหลักรอเฝ้ารับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ที่จะเสด็จฯมาทรงประกอบพระราชพิธีสรงน้ำพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในเวลา 17.00 น.

★ ขยายเวลาสักการะพระฉายาลักษณ์

ขณะเดียวกัน ที่ศาลาสหทัยสมาคม ก็ยังมีประชาชนทุกหมู่เหล่าหลั่งไหลเข้ามาถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อย่างไม่มีทีท่าว่าจะลดน้อยลง แม้เวลาจะล่วงเลยตามที่สำนักพระราชวังกำหนดไว้ให้ถวายน้ำสรงพระศพได้ถึงเวลา 16.00 น. แล้วก็ตาม ทำให้เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังแจ้งว่า จะให้ประชาชนที่เข้าแถวเพื่อถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อยู่ได้จนถึงเวลา 17.00 น. ซึ่งเป็นเวลาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินมายังพระที่นั่งพิมานรัตยา พระบรมมหาราชวัง แต่สำนักพระราชวังจะเปิดโอกาสให้ประชาชนที่เดินทางมารอถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้เข้าสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ แทนจนครบทุกคน

★ ในหลวงราชินีเสด็จฯ สรงน้ำพระศพ

จากนั้น ในเวลา 17.20 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินถึงพระที่นั่งพิมานรัตยา ในพระบรมมหาราชวัง เพื่อทรงประกอบพิธีพระราชทานน้ำสรงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยรถยนต์พระที่นั่งเทียบที่ประตูกำแพงแก้ว ข้างพระที่นั่งราชกรัณสภา จากนั้นทั้งสองพระองค์เสด็จขึ้นทางบันไดมุขกระสัน พระที่นั่งพิมานรัตยา โดยลิฟต์และเสด็จฯ เข้าในพระฉาก ซึ่งพระศพบรรทมอยู่บนพระแท่น โดยมีพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์เฝ้ารับเสด็จ จากนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยสำหรับพระศพ บูชาพระพุทธรูปประจำพระชนมวาร ซึ่งเป็นปางถวายเนตร จัดสร้างขึ้นเมื่อครั้งฉลองพระชนมายุ 80 พรรษา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยถวายราชสักการะพระศพ ต่อด้วย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ถวายสรงที่พระศพแล้วทรงคม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับหม้อน้ำพระสุคนธ์ และโถน้ำขมิ้นจากเจ้าพนักงาน สนมพลเรือนถวายสรงที่ตรงพระอุระพระศพ จากนั้นทรงหวีพระเกศาขึ้นครั้งหนึ่ง แล้วหวีลงอีกครั้ง แล้วหักพระสางนั้นวางใส่พาน แล้วเสด็จไปประทับพระราชอาสน์ที่นอกพระฉาก ต่อมา นายแก้วขวัญ วัชโรทัย เลขาธิการพระราชวัง ได้กราบบังคมทูลในหลวงเสด็จพระราชดำเนินเข้าไปวางชองพระศรีบรรจุดอกบัวและธูปเทียน ทรงรับแผ่นทองคำจำหลักลายปิดพระพักตร์ ทรงรับพระชฎาทองคำวางข้างพระเศียร

★ ถวายพระเกียรติพระศพสูงสุด

ลำดับต่อมา ตามหมายกำหนดการพระราชพิธี เจ้าพนักงานเชิญพระศพลงสู่หีบ ตำรวจหลวงเชิญไปประดิษฐานหลังพระแท่นแว่นฟ้าทอง ประกอบพระลองทองใหญ่ ภายใต้เศวตฉัตร 5 ชั้น แวดล้อมด้วยเครื่องสูงทอง แผ่ลวดบังแทรก ชุ่มสาย ต้นไม้ทองเงิน ณ มุขตะวันตกพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เสร็จแล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงวางพระมาลา ทรงจุดธูปเทียนสักการะพระศพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการพระพุทธรูปทอดผ้าไตร พระสงฆ์ 84 รูปสดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา จากนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนที่พระแท่น พระสงฆ์สวดพระอภิธรรม กระทั่งเวลาประมาณ 19.00 น. จึงเสด็จฯ กลับ

★ ตั้งบำเพ็ญพระกุศล 100 วัน

ช่วงเย็นวันเดียวกัน นายธงทอง จันทรางศุ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม เปิดเผยว่า พิธีพระราชทานน้ำสรงพระศพจบแล้วจากนี้ไป จะมีพระพิธีธรรม สวดพระอภิธรรมมีกำหนด 100 วัน ทั้งเวลากลางวันและกลางคืน กลางวันคงจะเริ่มตั้งแต่ช่วงเช้าๆ ไปจนถึงเวลากลางคืน มีกำหนด 100 วัน ระหว่างสัปดาห์ เวลาที่ครบรอบ 7 วัน จะมีการบำเพ็ญพระราชกุศล 7 วัน 50 วัน และ 100 วัน พระราชทาน คือมีเลี้ยงพระ มีเทศน์ เป็นต้น เป็นการบำเพ็ญพระราชกุศลเป็นหลัก อยู่ที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท จนกว่าจะมีการสร้างพระเมรุเสร็จเรียบร้อย

★ เตรียมสร้างพระเมรุกลางเมือง

เกี่ยวกับการสร้างพระเมรุนั้น นายธงทองกล่าวว่า เพราะตามพระเกียรติยศของพระองค์ ต้องมีการสร้างพระเมรุกลางเมือง ซึ่งเป็นที่ท้องสนามหลวง เป็นสถานที่สำหรับประกอบพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพต่อไป การประกอบพิธีพระราชทานเพลิงพระศพต้องถือฤกษ์ถือยามหรือว่าดูช่วงเวลาที่เหมาะสมด้วย ตามธรรมเนียมโบราณมักนิยมประกอบพิธีพระราชทานเพลิงพระศพในเวลาที่เป็นเทศกาลฤดูแล้ง เพราะสะดวกต่อสำหรับการประกอบพิธีต่างๆ แล้วแต่จังหวะเวลาความสะดวกความพร้อมของการก่อสร้างและฤดูกาล อากาศเป็นสำคัญ

★ กำหนดวัน ปชช.ถวายสักการะพระศพ

ต่อมาในช่วงค่ำ สำนักพระราชวัง ออกประกาศเรื่องการถวายสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ความว่าด้วยสำนักพระราชวังได้กำหนดการถวายสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ดังต่อไปนี้

1. เปิดศาลาสหทัยสมาคมในพระบรมมหาราชวัง ให้ประชาชนได้เข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ เวลา 09.00-17.00 น. ตั้งแต่วันที่ 3-9 มกราคม 2551 ซึ่งในการนี้ได้จัดสมุดลงนามถวายสักการะไว้ด้วย

2. ให้ประชาชนเข้าถวายสักการะพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทได้ ในเวลา 09.00-16.00 น. ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2551 เป็นต้นไป

จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

รัฐบาลมีมติ ขรก.ไว้ทุกข์เธรัม ให้ลดธงครึ่งเสา

ขอให้ร่วมแต่งดำทั่วปท.

พสกนิกรชาวไทยทั่วหล้าสุดอาดูรสิ้นแล้วสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ รัฐบาล

ตั้งคณะกรรมการจัดพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพอย่างสมพระเกียรติ ครม.มีมติให้หน่วยงานราชการไว้ทุกข์ลดธงครึ่งเสา 15 วัน และงดงานรื่นเริงทุกประเภท ขณะที่ประชาชนชาวไทยพร้อมใจแต่งชุดดำไว้ทุกข์กันทั่วประเทศ สถานทูตไทยในต่างแดนเปิดให้ลงนามไว้อาลัย สื่อต่างประเทศประโคมข่าวการสิ้นพระชนม์และเผยแพร่พระราชประวัติไปทั่วโลก

หลังจากประชาชนคนไทยทั่วประเทศต่างโศกเศร้าที่ต้องสูญเสียสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่สิ้นพระชนม์เมื่อเวลา 02.54 น. วันที่ 2 ม.ค. และในช่วงสายรัฐบาลได้ประกาศให้ลดธงครึ่งเสา และข้าราชการไว้ทุกข์เป็นเวลา 15 วัน พร้อมกับให้ทุกส่วนราชการจัดพิธีไว้อาลัยโดยพร้อมเพรียง

● ไว้ทุกข์-งดงานรื่นเริง 15 วัน

ต่อมาเมื่อเวลา 13.30 น. ที่ทำเนียบรัฐบาล คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์ รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงภายหลังการประชุม ครม.ว่า ที่ประชุม ครม.มีมติที่จะให้คณะรัฐมนตรีไว้ทุกข์ให้แด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นเวลา 100 วัน ส่วนข้าราชการให้ไว้ทุกข์เป็นเวลา 15 วัน และยังมีมติให้หน่วยงานราชการทั้งหมดเลื่อนหรือยกเลิกการจัดงานมหรสพหรืองานรื่นเริงต่างๆออกไปก่อนในช่วงเวลา 15 วันนี้ รวมทั้งในช่วงเวลา 100 วัน หากไม่มีความจำเป็นใด ก็ไม่ควรให้มีการจัดงานมหรสพหรืองานรื่นเริงใดๆด้วย สำหรับประชาชนนั้น รัฐบาลก็ขอเชิญชวนให้ร่วมกันแสดงความไว้อาลัยด้วยการใส่ชุดดำเป็นเวลา 15 วัน พร้อมๆกับข้าราชการด้วย

● สั่งช่อง 11-ทีไอทีวีแพร่พระกรณียกิจ

คุณหญิงทิพาวดีกล่าวอีกว่า ทั้งนี้ในที่ประชุม ครม.ยังได้มีการพูดถึงพระราชกรณียกิจของพระองค์ท่านที่ได้ทรงงานและทำทุกอย่างให้ประชาชนเป็นเวลาถึง 84 ปี ซึ่งตนได้สั่งการให้สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 สถานีโทรทัศน์ทีไอทีวี และสถานีวิทยุที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมประชาสัมพันธ์ ได้จัดรายการต่างๆที่เป็นการเทิดพระเกียรติอย่างน้อยเป็นเวลา 15 วัน แต่สำหรับคนไทยหากจะแสดงความจงรักภักดีและแสดงความชื่นชมในผลงานของพระองค์ท่าน ก็สามารถทำได้ตลอดไป นอกจากนี้ ได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยดูแบบอย่างที่ทางสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการมาแล้ว

● ขอเอกชนร่วมมืองดงานบันเทิง

เมื่อถามว่า รัฐบาลจะขอความร่วมมือไปยังสถานบันเทิงและภาคเอกชนให้งดจัดการรื่นเริงด้วยหรือไม่ คุณหญิงทิพาวดีกล่าวว่า นายกฯได้มอบหมายให้ทางกระทรวงมหาดไทยรับเรื่องนี้ไปดำเนินการต่อ ซึ่งนายบัญญัติ จันทน์เสนะ รมช.มหาดไทย ได้รายงานให้ ครม.รับทราบว่าได้แจ้งไปทั่วประเทศแล้ว ทั้งผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานภาครัฐ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่างๆ ให้เตรียมจัดพิธีไว้อาลัย โดยให้มีสมุดลงนาม ประกาศลดธงครึ่งเสา ไว้ทุกข์ ทางกระทรวงมหาดไทยคงประสานขอความร่วมมือกับสถานบริการและสถานบันเทิงต่างๆ รวมทั้งภาคเอกชนด้วย ให้งดเรื่องการบันเทิงในช่วง 15 วันนี้ส่วนรูปแบบจะเป็นอย่างไรก็ต้องถามทางกระทรวงมหาดไทย

● นายกฯ ตั้งคณะกรรมการจัดงานพระศพ

นายไชยา ยิ้มวิไล โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงผลการประชุม ครม.ว่า พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้ลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จำนวน 39 คน ประกอบด้วย ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประธานศาลฎีกา เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานคณะกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีทุกคน เป็นรองประธานกรรมการ ส่วนกรรมการประกอบด้วย รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รมว.กลาโหม รมว.มหาดไทย รมว.วัฒนธรรม รมว.ศึกษาธิการ ท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม เลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เลขาธิการพระราชวัง ราชเลขาธิการ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงต่างประเทศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมการศาสนา อธิบดีกรมศิลปากร อธิบดีกรมธนารักษ์ ผู้ว่าราชการ กทม. ประธานมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

● เน้นถูกต้องตามราชประเพณี-สมพระเกียรติ

นายไชยากล่าวอีกว่า สำหรับกรรมการ และเลขานุการได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีนายจาตุรอภิชาตบุตร รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี นางปราณี สริวัฒน์ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ผู้อำนวยการกองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง ผู้อำนวยการกองพิธีการ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดดังกล่าว มีหน้าที่ดำเนินการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้องตามราชประเพณี และสมพระเกียรติตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล และประสานงานกับหน่วยงานและบุคคลทั้งภาครัฐบาล เอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ให้สมพระเกียรติ

เปิดสถานทูตไทยให้ลงนามไว้อาลัย

ที่กระทรวงการต่างประเทศ นายธฤต จรุงวัฒน์ อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวว่า กระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งเรื่องสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ ไปยังสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ต่างประเทศในประเทศไทย ไว้อาลัยและร่วมพิธีพระศพ ส่วนสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ไทยในต่างประเทศทั้ง 90 แห่ง จะลดธงชาติครึ่งเสา พร้อมวางสมุดไว้อาลัยเพื่อให้ผู้นำของรัฐบาลต่างประเทศ ชาวต่างชาติและชาวไทยในต่างประเทศ ลงนามไว้อาลัยด้วย

● พระสงฆ์ 84 รูปสวดพระอภิธรรม

ด้าน นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กล่าวว่า กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) ได้รับหนังสือจากกองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง มอบหมายให้กรมการศาสนา ดำเนินการนิมนต์พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ จำนวน 84 รูป สดับปกรณ์ ตามกำหนด นิมนต์พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม ประจำทั้งกลางวัน กลางคืน รับพระราชทานฉันเช้า วันละ 8 รูป ฉันเพล วันละ 8 รูป กำหนด 100 วัน รวมทั้งดำเนินการจัดตู้พระธรรมไปตั้งที่หน้าพระสวดพระอภิธรรม และให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ส่วนกรมศิลปากรได้มอบหมายให้จัดเตรียมดนตรีประโคมสำหรับพระราชพิธีศพด้วย นอกจากนี้ วธ.ยังได้จัดพิมพ์

หนังสือเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เนื่องในโอกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุ 7 รอบ จำนวน 200,000 เล่ม เพื่อนำไปแจกให้แก่ประชาชนที่สักการะพระศพที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง และที่ศาลากลางจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งนี้หากจำนวนหนังสือไม่เพียงพอทาง วธ.ได้เตรียมจัดพิมพ์เพิ่มอีก 300,000 เล่ม

● เปิดเว็บไซต์ไว้อาลัย

"สำหรับการจัดพิธีไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ขณะนี้ทุกจังหวัดได้ดำเนินการประดิษฐานพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และให้ข้าราชการแต่งกายด้วยชุดขาว ถวายสักการะไว้อาลัย พร้อมทั้งกล่าวถวายสดุดี จากนั้นจึงให้ประชาชนลงนามถวายสักการะไว้อาลัย ซึ่งทางจังหวัดต่างๆ สามารถศึกษารายละเอียดการจัดพิธีไว้อาลัยได้ที่ www.m-culture.co.th อย่างไรก็ตาม ทาง วธ. ยังได้มอบหมายให้สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร ดำเนินการบันทึกเหตุการณ์งานพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ตั้งแต่เคลื่อนย้ายพระศพจากโรงพยาบาลศิริราช เป็นต้นไป" ปลัด วธ.กล่าว

● พระปรีชาญาณต่อการศึกษา

นายวิจิตร ศรีสอ้าน รมว.ศึกษาธิการ กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีคุณูปการต่อหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการหลายแห่ง ทั้งเคยเป็นอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทรงเป็นผู้นำพัฒนาการสอนภาษาฝรั่งเศส มีการตั้งสมาคมเพื่อพัฒนาการสอนภาษาฝรั่งเศส โดยพระองค์ทรงเป็นนายกสมาคมอยู่ระยะหนึ่ง รวมทั้งทรงสนับสนุนส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการ โดยทรงตั้งมูลนิธิส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ศึกษา ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา นราธิวาสราชนครินทร์ (สอวน.) เพื่อสนับสนุนในการส่งเยาวชนไทยไปแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ กระทั่งได้รางวัลกลับมา ส่วนหนึ่งเป็นเพราะพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ และเมื่อครั้งที่ยังทรงแข็งแรง ก็ทรงให้เยาวชนที่แข่งขันโอลิมปิกวิชาการกลับมา ได้มีโอกาสเข้าเฝ้า ดังนั้นในการประชุมผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการตนจะหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าจะทำอะไรถวาย เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่สะท้อนให้เห็นถึงพระปรีชาญาณที่ทรงมีคุณูปการต่อการศึกษา

● ปรับรูปแบบวันเด็กให้เหมาะสม

ด้านนางจรวยพร ธรณินทร์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า สำหรับการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ ที่จะมีขึ้นในเสาร์ที่ 12 มกราคม และการจัดงานวันครู ในวันที่ 16 มกราคมนี้ กระทรวงศึกษาธิการจะจัดตามกำหนดเดิม เพราะไม่ถือเป็นงานรื่นเริง แต่เป็นงานสากลที่ให้ความสำคัญกับเด็ก และครู ส่วนรูปแบบการจัดงานนั้นจะหารือกับนายวิจิตร ศรีสอ้าน รมว.ศึกษาธิการ ในการประชุมผู้บริหารกระทรวงก่อน ว่าจะปรับรูปแบบการจัดกิจกรรมวันเด็กให้เหมาะสมอย่างไร ส่วนงานวันครูจะจัดกิจกรรมตามรูปแบบเดิม

● รพ.ทั่วประเทศแต่งดำไว้ทุกข์

ด้าน นพ.มงคล ณ สงขลา รมว.สาธารณสุข เปิดเผยว่า กระทรวงสาธารณสุขได้จัดพิธีทำบุญเสี่ยงพระเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และสั่งการให้หน่วยงานและโรงพยาบาลในสังกัดทุกระดับทั่วประเทศ แต่งกายไว้ทุกข์ และลดธงครึ่งเสาเป็นเวลา 15 วัน พร้อมตั้งโต๊ะหมู่บูชา ดอกไม้ธูปเทียน เครื่องทองน้อย หน้าพระฉายาลักษณ์ และจัดนิทรรศการพระราชกรณียกิจด้านสาธารณสุข ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป เพื่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและประชาชนทั่วประเทศได้ร่วมไว้อาลัย ถวายความรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันใหญ่หลวงที่ทรงมีต่อวงการแพทย์และสาธารณสุขและพสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดพระชนม์ชีพ

● สานปณิธานสมเด็จย่า

นพ.ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้ทรงสานต่อพระปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนี ที่ทรงห่วงใยสุขภาพประชาชนในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์มูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระบรมราชชนนี หรือ พอ.สว. ซึ่งขณะนี้มีจังหวัด พอ.สว.รวม 51 จังหวัด มีสมาชิก พอ.สว. 48,402 คน โดยเสด็จเยี่ยมประชาชนในทุกพื้นที่ และได้รับสั่งว่าขอให้แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกคน มีสุขภาพกายและใจที่แข็งแรง เข้มแข็ง เพื่อนำความเข้มแข็งไปบริการให้ครอบคลุมประชาชนในทุกพื้นที่ นอกจากนี้ ยังได้พระราชทานนาม "ราชนครินทร์" แก่โรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิต 10 แห่ง และโรงพยาบาลประจำจังหวัดนราธิวาส 1 แห่ง พระราชทานรางวัลเจ้าฟ้าสุขภาพจิตนานาชาติ (Mental Health Princess Award) สำหรับผู้ที่มีผลงานด้านสุขภาพจิตดีเด่นในระดับนานาชาติ ทำให้งานด้านสาธารณสุขก้าวหน้าเป็นอย่างมาก

● วธ.เร่งตั้งสถาบันดนตรีคลาสสิกกัลยาณิวัฒนา

คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รมว.วัฒนธรรม กล่าวภายหลังการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ว่า ที่ประชุมได้มีการหารือในการเตรียมความพร้อมการจัดพระราชพิธีงานพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในส่วนของ วธ.นั้น ได้ร่วมเป็นคณะกรรมการตามที่รัฐบาลแต่งตั้งให้เตรียมการสำหรับพระราชพิธีงานพระศพ โดยทางสำนักพระราชวังได้มอบหมายให้กรมการศาสนาเป็นผู้รับผิดชอบด้านพิธีสงฆ์ ส่วนถ้ามีการออกพระเมรุมาศคงจะต้องมอบหมายให้กรมศิลปากรเป็นผู้ดำเนินการออกแบบ แต่ขณะนี้ยังไม่มีการแจ้งเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมายัง วธ. สำหรับการจัดตั้งสถาบันดนตรีคลาสสิกกัลยาณิวัฒนา นั้น ขณะนี้ทางกระทรวงอุตสาหกรรมได้ให้พื้นที่บริเวณสะพานพระราม 8 ในการจัดสร้างสถาบันแล้ว และเป็นที่น่ายินดีที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พระราชทานพระราชานุญาตให้ใช้ชื่อของพระองค์เป็นชื่อของสถาบันด้วย พระองค์ทรงอยากให้ประเทศไทยมีสถาบันการสอนดนตรีคลาสสิก เหมือนทางยุโรป เพื่อเป็นการส่งเสริมความสามารถทางด้านดนตรีคลาสสิกแก่เด็กและเยาวชนไทยได้ศึกษาอย่างต่อเนื่องให้ก้าวสู่ระดับโลก ซึ่งขณะนี้รัฐบาลก็ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณเบื้องต้น 22 ล้านบาท ในการปรับปรุงอาคาร คาดว่าอย่างเร็วที่สุดภายใน 3 ปีจะเปิดรับนักเรียน นักศึกษาได้ อย่างไรก็ตาม การจัดตั้งสถาบันดังกล่าวจะเป็นการเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา รวมทั้งเป็นอนุสรณ์สถานเพื่อเป็นการรำลึกถึงพระองค์ท่านด้วย

● เชื่อคนไทยร่วมไว้อาลัยทั้งประเทศ

รศ.สุนีย์ สินธุเดชะ อธิการบดีมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต นำคณะอาจารย์มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต เข้าสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เพื่อแสดงความอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์พร้อมกล่าวว่า เสียใจมากจนไม่ทราบว่าจะหาคำใดมากล่าวได้ ในขณะที่ทราบการประชวรได้ติดตามพระอาการอย่างต่อเนื่อง เมื่อแถลงการณ์สำนักพระราชวังระบุว่า มีการติดเชื้อในกระแสพระโลหิต ก็รู้สึกไม่สบายใจ แต่ไม่อยากฟังข่าวเกี่ยวกับพระอาการแล้ว ทั้งนี้ การจากไปของพระองค์ คนไทยทุกคนต่างรู้สึกเสียใจอย่างสุดซึ้ง และต่างถวายอาลัยแด่พระองค์ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ถือเป็นบุคคลที่เป็นประวัติศาสตร์ของประเทศไทยนานเท่านาน พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในช่วงที่ทรงเป็นอาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศสที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่า ทรงสอนลูกศิษย์ด้วยความตั้งใจ โดยพระองค์สามารถสอนภาษาฝรั่งเศสให้กับลูกศิษย์ได้อย่างลึกซึ้ง เพราะทรงมีความแตกฉานในด้านภาษา โดยเวลาที่พระองค์เสด็จมาสอนนั้น ก็เสด็จมาเหมือนเป็นแค่ครูธรรมดาคนหนึ่ง ไม่ได้ทำความลำบากให้กับคณะอาจารย์ แม้ว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จะสิ้นพระชนม์แต่เชื่อว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงมีพระทัยที่เข้มแข็ง ตนพร้อมคนไทยทั่วประเทศขอถวายกำลังใจให้กับพระองค์ และขอให้มีพระชนมายุยืนนาน

● มีพระเมตตา-หิริโอตตัปปะ

นพ.เสม พริ้งพวงแก้ว รองประธานมูลนิธิหม่อมเจ้าหญิงบุญศิราธร (ชุมพล) จุฑาธุช กล่าวว่า ได้ถวายงานมาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี อยู่ที่วังสระปทุม โดยถวายงานในหลายมูลนิธิ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงมีพระเมตตามาก ทรงอ่อนโยน ทรงเป็นผู้ที่มีความสามารถ ทรงมีหิริโอตตัปปะ ไม่โกรธ ไม่ใช้ความรุนแรง ทรงทำทุกอย่างตามกฎเกณฑ์ อยากให้ประชาชนปฏิบัติตามอย่างพระองค์ท่าน และท่านได้ถวายงานมาตลอดชีวิต ก็รู้สึกเสียดายมากที่ยังไม่ได้กราบบังคมทูลลาพระองค์ท่าน เพราะก่อนหน้านี้มีโอกาสเข้าเฝ้าเดือนละครั้ง เพื่อประชุมงานร่วมกับพระองค์ท่าน นับแต่พระองค์ประชวรก็ไม่มีโอกาสร่วมประชุม

● ทรงห่วงใยผู้ป่วยไข้ในถิ่นทุรกันดาร

นพ.ยุทธ โพธารามิก รองเลขาธิการมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.) ในฐานะแพทย์ผู้ตามเสด็จ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในการเสด็จเยี่ยมราษฎรร่วมกับหน่วยแพทย์เคลื่อนที่และอาสาสมัคร พอ.สว. เปิดเผยว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงเป็นห่วงราษฎรที่เจ็บป่วย โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร ทรงรับสั่งให้คณะแพทย์ดูแลผู้ป่วยทุกรายอย่างดีที่สุด นอกจากนี้ พระองค์ท่านยังทรงห่วงใยบรรดาอาสาสมัคร พอ.สว. ที่ต้องทำงานอย่างเหน็ดเหนื่อย โดยพระองค์ท่านจะตรัสถามทุกข์สุขและทรงขอบใจที่บรรดาแพทย์และอาสาสมัครได้เสียสละทำงาน เพื่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

● ที่มาเพลง พอ.สว.

รองเลขาธิการ พอ.สว. ยังกล่าวถึงที่มาของเพลง พอ.สว. ว่าเกิดจากความประทับใจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เมื่อครั้งเสด็จออกหน่วยแพทย์ พอ.สว. ที่ อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีภูมิประเทศเป็นภูเขา มีความยากลำบากในการเดินทางอย่างมาก ได้มีอาสาสมัครแพทย์ พอ.สว. จาก อ.ปาย และ อ.ปางมะผ้า เดินทางล่วงหน้ามาก่อน และได้ร้องเพลงร่วมกันที่ริมแม่น้ำเงา เมื่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสด็จถึง ได้ยินเสียงเพลง จึงตรัสถามว่า "ร้องเพลงอะไรกัน ร้องให้ฉันฟังบ้างสิ" บรรดาแพทย์และอาสาสมัคร พอ.สว. จ.แม่ฮ่องสอน จึงร้องเพลง "แม่ฮ่องสอนแดนไพร" ถวายพระองค์ท่านทรงประทับใจมาก และหลังจากภาพข่าวดังกล่าวปรากฏออกโทรทัศน์ เลยกลายเป็นธรรมเนียมที่เมื่อเสด็จจังหวัดใด ก็จะมีการร้องเพลงของจังหวัดนั้นๆ ถวายทุกครั้ง เพลง พอ.สว.จริงๆ จึงไม่มี แต่เป็นเพลงที่แพทย์อาสาสมัครแต่ละจังหวัดจะร่วมร้องเพลงของตนเองต่างกันไป

● เสด็จยะลาครั้งสุดท้ายก่อนประชวร

นพ.ยุทธกล่าวอีกว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ

เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้เสด็จร่วมกับหน่วยแพทย์ พอ.สว.ครั้งสุดท้ายที่ จ.ยะลา เมื่อต้นปีที่แล้ว โดยครั้งแรกตั้งพระทัยจะเสด็จที่ จ.ปัตตานี และนราธิวาสด้วย แต่บังเอิญฝนตกหนักไม่สามารถเข้าพื้นที่ได้ จึงตั้งพระทัยและตรัสกับบรรดาคณะแพทย์ที่ตามเสด็จว่า ให้กำหนดวันเวลาที่จะเสด็จเยี่ยมราษฎรใน จ.ปัตตานี และนราธิวาส โดยเฉพาะที่นราธิวาส ทรงตั้งพระทัยจะเสด็จเยี่ยมหน่วยทหารพัฒนา ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ แต่ทรงประชวรเสียก่อน จึงยังไม่ได้เสด็จตามที่ตั้งพระทัยไว้

● ระบุพินัยกรรมสมเด็จย่า

รองเลขาธิการ พอ.สว. ยังกล่าวถึงการดำเนินงานของมูลนิธิ พอ.สว. ว่า ในส่วนของผู้ปฏิบัติก็คงจะทำงานสืบสานพระปณิธานของสมเด็จย่า และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ต่อไป ส่วนองค์อุปถัมภ์ของมูลนิธิฯจะเป็นพระองค์ใดนั้น ขึ้นอยู่กับพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทั้งนี้เพราะสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงเขียนไว้ในสุพรรณบัตรของมูลนิธิฯ ว่า "มูลนิธิ พอ.สว.นี้ หากสิ้นฉันไปแล้ว ขอให้ทายาทโดยธรรมเป็นผู้ดูแลต่อ หากทายาทโดยธรรมมีหลายคน ขอให้ตกลงกันเองและวันใดที่มูลนิธิ พอ.สว. สิ้นสุดลง ขอให้โอนเงินสดของมูลนิธิฯทั้งหมดให้กับมูลนิธิอานันทมหิดล และโอนทรัพย์สินที่เป็นวัสดุ สิ่งของทั้งหลายให้กับกระทรวงสาธารณสุข"

นพ.ยุทธกล่าวด้วยว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงมีรับสั่งว่า หลังพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีรับสั่งให้พระองค์ท่านเข้าเฝ้า และโปรดเกล้าฯให้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ดูแลมูลนิธิ พอ.สว.สืบแทนสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

● จัดทำหนังสือพระราชประวัติ

นายเกื้อ วงศ์บุญสิน รองอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า จุฬาฯได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยทรงเป็นพระอาจารย์สอนที่คณะอักษรศาสตร์ ทางจุฬาฯจึงจัดทำหนังสือรวบรวมพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจที่เกี่ยวกับจุฬาฯ ตั้งแต่ทรงเป็นพระอาจารย์ ซึ่งเชื่อมโยงหลายคณะ อาทิ คณะอักษรศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และเตรียมการจัดสร้างศาลาอเนกประสงค์ถวายแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในวัดปทุมวนาราม ขณะนี้ออกแบบไว้เรียบร้อยแล้ว

● ปรับปรุงห้องกัลยาณิวัฒนา

นายสุรพล นิติไกรพจน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงเป็นพระอาจารย์ที่คณะศิลปศาสตร์ มธ. และทรงเคยเป็นหัวหน้าภาควิชาภาษาฝรั่งเศส ทาง มธ. ได้จัดโต๊ะให้ลูกศิษย์ในพระองค์ และบุคลากรของ มธ.ลงนามไว้อาลัยแด่พระองค์ นอกจากนี้ ยังมีโครงการปรับปรุงห้องกัลยาณิวัฒนา ซึ่งเดิมเป็นห้องเรียนรู้ และเป็นห้องรวบรวมผลงานต่างๆ ของพระองค์ด้านการสอนในขณะที่ทรงเป็นพระอาจารย์อยู่ที่ มธ. อย่างไรก็ตาม ทาง มธ.มีโครงการที่จะปรับปรุงห้องกัลยาณิวัฒนา โดยนำพระประวัติ พระราชกรณียกิจอื่นๆ มารวบรวมไว้เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระองค์ต่อไป

● ตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา

นางครุณี วัธนเวคิน นายกสมาคมศิลปศาสตร์ธรรมศาสตร์ ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ กล่าวว่า ทางสมาคมได้จัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาและการวิจัยราชนครินทร์ เพื่อเป็นทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาเรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และคณาจารย์คณะศิลปศาสตร์ และจัดพิมพ์หนังสือราชาภิเษกพระเจ้ากรุงสเปน ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์ภาษาอังกฤษในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระราชนิพนธ์แปลเป็นภาษาฝรั่งเศสโดยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่พระเกียรติคุณในฐานะที่พระองค์ทรงเป็นครู

● ประทับใจทรงเป็นครูตัวอย่าง

นางพิมพ์พันธุ์ เวสสะโกศล อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์ และรักษาการคณบดีวิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ มธ. ลูกศิษย์รุ่นสุดท้าย เมื่อครั้งทรงเป็นหัวหน้าภาควิชาภาษาฝรั่งเศสและอาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กล่าวว่า ประทับใจมากที่เคยได้เรียนกับพระองค์ ซึ่งเป็นครูที่ดีมากเพราะทรงเป็นครูตัวอย่าง ตั้งใจสอนและรักษาระเบียบวินัย ทรงเข้าห้องสอนตรงเวลาไม่เคยสาย และทรงเข้มงวดกับการเรียน เคี่ยวเข็ญให้นักเรียนตั้งใจเรียนจนได้ ซึ่งเป็นวิธีการสอนภาษาที่ถูกต้อง

● ทอดพระเนตรละครภาษา

"เมื่อแต่ละรุ่นเรียนจบ ท่านจะพระราชทานเลี้ยงน้ำชาที่วังสระประทุม และทรงให้พวกเราเตรียมละครภาษาฝรั่งเศสไปแสดงให้สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทอดพระเนตรในงานเลี้ยงด้วย โดยพระองค์ทรงช้อมละครให้พวกเราด้วยพระองค์เอง และเมื่อพวกเราแสดงจบพระองค์ทรงหันไปถามสมเด็จย่าว่า ละครเป็นยังไงบ้าง สมเด็จย่าทรงรับสั่งตอบว่า ก็พอฟังออก เหตุการณ์นี้ยังประทับอยู่ในความทรงจำว่า เราเคยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระองค์"

● เสด็จเยี่ยมลูกศิษย์ถึงโรงพยาบาล

นางพิมพ์พันธุ์กล่าวต่อว่า นอกจากพระองค์จะทรงตั้งใจสอนแล้ว ยังทรงใส่ใจในเรื่องอื่นๆด้วย พอทราบข่าวว่า นางสุขุมาวดี ขำหิรัญ อาจารย์สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ลูกศิษย์ของพระองค์เลือดคั่งในสมอง นอนรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล พระองค์เสด็จไปเยี่ยมถึงโรงพยาบาลจุฬาฯ ทรงน่ารักมาก อาจารย์หลายคนยังไม่สนใจลูกศิษย์เท่าพระองค์ และเมื่อพวกเราเรียนจบ พระองค์เสด็จมาร่วมถ่ายรูปกับพวกเราในวันซ้อมรับปริญญา และในวันรับปริญญา พระองค์ประทับอยู่บนเวทีด้วยในฐานะพระอาจารย์ของพวกเรา

● ผลักดันเด็กก้าวหน้าทางวิชาการ

นางเย็นใจ สมวิเชียร กรรมการมูลนิธิส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ (สอวน.) กล่าวว่า การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระพี่นางฯได้ยังความโศกเศร้าให้กับชาว สอวน. และผู้แทนนักเรียน นักศึกษา คณาจารย์ ที่เข้าร่วมการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการเป็นอย่างยิ่ง และรู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ท่านได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์แก่เยาวชนมาโดยตลอด ซึ่งหลังจากนี้ทุกคนก็จะเดินหน้าสนองพระราชปณิธานของพระองค์ท่านที่ต้องการผลักดันให้เด็กและเยาวชนไทยมีความรู้ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เท่าเทียมนานาประเทศให้ได้

● เรียกร้องทุกฝ่ายสามัคคี

ม.ล.ปนัดดา ดิศกุล โฆษกกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า เป็นความสูญเสียครั้งสำคัญของประเทศในการเสด็จสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พระองค์ทรงเป็นขัตติยนารีกุลสตรีศรีสวัสดิ์ ผู้ทรงเป็นแบบอย่างที่งดงามของพสกนิกรชาวไทย

ย่อมเป็นความเหมาะสมด้วยกาลเวลาในขณะนี้ที่ประเทศชาติและประชาชนชาวไทยพึงมีรัฐบาลแห่งความจงรักภักดีและพระมหากรุณาธิคุณปกเกล้าฯไทยทั้งชาติ ขอเรียกร้องให้ทุกฝ่ายยุติความขัดแย้งทางการเมือง ขอให้ทุกฝ่ายมุ่งมั่นถวายความจงรักภักดีและความกตัญญูกตเวทิตาแด่พระองค์ด้วยการแสดงออกซึ่งความสมัครสมานสามัคคี การจรรโลงรักษาสังคมของคนในชาติให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อให้การถวายพระเกียรติยศเนื่องในงานพระราชพิธีพระศพของพระองค์ท่านได้ผ่านพ้นไปด้วยความเรียบร้อยสมบูรณ์

● ข้าราชการ กทม.ร่วมไว้อาลัย

อีกด้านหนึ่งที่ศาลาว่าการ กทม. เจ้าหน้าที่สำนักปลัด กทม.ได้จัดพื้นที่หน้าห้องประชุมรัตนโกสินทร์เป็นที่ให้ประชาชนแสดงความไว้อาลัย โดยเจ้าหน้าที่ได้อัญเชิญพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มาตั้งไว้ ส่วนฉากด้านหลังได้นำผ้าสีขาวดำประดับเป็นริ้ว พร้อมจัดพื้นที่ให้ประชาชนได้ใช้เป็นที่กราบพระฉายาลักษณ์เพื่อแสดงความไว้อาลัย โดยมีทั้งข้าราชการลูกจ้างของ กทม. และประชาชนทั่วไปร่วมไว้อาลัยจำนวนมาก

● ถวายหีบพระศพทรงหลุยส์

เมื่อเวลา ๑๑.๐๐ น. นายพรเทพ สุริยา เจ้าของร้านสุริยา พรเทพหีบศพ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณถนนพรานนก กทม. ได้เปิดเผยถึงหีบพระศพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่สำนักพระราชวังได้สั่งให้ทำขึ้นมาว่า ทางนายแก้วขวัญ วัชโรทัย เลขาธิการสำนักราชวัง ได้ให้ตนทำหีบพระศพดังกล่าวเมื่อประมาณหนึ่งเดือนที่ผ่านมา ตัวหีบพระศพจะเป็นทรงหลุยส์ ใช้ไม้สักทองอายุร้อยปี ทั้งหมดประกบด้วยปุ่มมะค่าทองรอบใบลวดลายตามขอบหีบพระศพโดยรอบจะเป็นลายดอกกุหลาบที่แกะสลักอย่างวิจิตรสวยงาม โดยส่วนขอบล่างสุดจะเป็นลวดลายหลุยส์ ส่วนฝาหีบพระศพจะเป็นบุษบกสามชั้น ใช้สีหมึกโอ๊ค-ม่วง จากประเทศจีนพ่นรอบหีบพระศพ ส่วนภายในหีบพระศพใช้ผ้าไหมตราดสีทองที่นำเข้าจากต่างประเทศมาตกแต่ง นอกจากนี้ ยังมีผ้าคลุมพระศพสีเหลืองนวล ฉลุเป็นลายดอกกุหลาบและพระ สำหรับความกว้างของหีบพระศพ 26 นิ้ว ยาว 2 เมตร 19 เซนติเมตร

นายพรเทพกล่าวอีกว่า ตนรู้สึกเสียใจเป็นอย่างมากกับการจากไปของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้รับมอบหมายหน้าที่สำคัญที่ทรงโปรดให้ร้านของตนทำหีบพระศพถวาย ซึ่งก่อนหน้านี้ตนได้รับมอบหมายให้ทำหีบพระศพของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หม่อมหลวงบัว กิติยากร คุณพุ่ม เจนเช่น มาแล้ว ซึ่งตนรู้สึกภาคภูมิใจเป็นอย่างมากที่ได้มีโอกาสรับใช้ทุกๆ พระองค์ สำหรับหีบดังกล่าวจะนำถวายประมาณช่วงเที่ยงของวันนี้

● เว็บไซต์เสนอข่าวสิ้นพระชนม์

ด้านเว็บไซต์ hrh84yrs.org ซึ่งข้าราชบริพารในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จัดทำขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระองค์ได้รับพระราชทานอนุญาตให้จัดทำขึ้น ในวันนี้ (2 ม.ค.) ได้ปรับการแสดงหน้าเว็บไซต์พื้นหลังและองค์ประกอบต่างๆเป็นสีขาวดำ เพื่อแสดงความอาลัยอัญเชิญภาพพระฉายาลักษณ์ และถวายบทประพันธ์

"น้อมเกศาแทบเบื้องพระยุคลบาท ขอพระพรทรงเสด็จยาตรราชวิถี สุสวรรคาลัยในภพตรี น้อมเกล้าฯ ส่งเสด็จจอมนารีจักรีวงศ์" พร้อมทั้งข้อความเชิญชวนพสกนิกรเข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่เวลา 13.00-16.00 น. วันนี้ ทั้งนี้ การเข้าใช้งานเว็บไซต์ดังกล่าวมีความติดขัดบางครั้ง เนื่องจากมีผู้เข้าชมเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ เว็บไซต์หลายแห่งได้ปรับหน้าเว็บไซต์ให้ประชาชนร่วมน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ และนำเสนอพระประวัติ เช่น เว็บไซต์ mcot.net เว็บไซต์ sanook.com ส่วนเว็บไซต์ wikipedia.com สารานุกรมออนไลน์ ได้ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มหัวข้อ "การสิ้นพระชนม์" แล้ว ขณะที่เว็บไซต์สำนักข่าวต่างประเทศต่างนำเสนอข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ด้วย

● หลากหลายถ้อยคำไว้อาลัย

ในส่วนของเว็บไซต์พันธุ์ทิพย์ ดอทคอม ห้องไกลบ้าน ที่เปิดให้คนไทยในต่างประเทศแสดงความคิดเห็น มีการโพสต์กระทู้แสดงคำไว้อาลัยต่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ กันเป็นจำนวนมาก อาทิ ข้อความว่า ขอร่วมไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสด็จสู่สวรรคาลัย พระองค์จะอยู่ในใจชาวไทยตลอดไป ข้อความว่า รอยยิ้มของพระองค์ ทำให้พวกเรามีความสุขเสมอมา ข้อความว่า ความงดงามของพระจริยวัตรพระองค์ท่านจะประทับอยู่ในดวงใจของปวงชนชาวไทยตลอดไป ข้อความว่า พระองค์จะสถิตอยู่ในใจปวงชนชาวไทยตลอดไป ข้อความว่า พระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน อยู่ในหัวใจของชาวไทยตลอดไปชั่วนิรันดร

● เสื้อดำ-ขาว ขายดีคนแห่ซื้อเพียบ

ในช่วงสาย บรรดาร้านรวงที่ขายเสื้อผ้าในตลาดวังหลังทั้งหมด ต่างพร้อมใจกันนำเสื้อสีดำและสีขาวออกมาวางขายหน้าร้านกันเกือบทุกแห่ง โดยได้รับความสนใจเป็นอย่างดีจากลูกค้าที่แห่มาซื้อกัน จนทำให้ขายดีเป็นเทน้ำเทท่า เฉพาะร้านขายเสื้อยืด ซึ่งก่อนหน้านี้กระแสเสื้อสีชมพูมาแรงสุดๆนั้น ปรากฏว่าร้านขายเสื้อยืดโปโลทั้งหมด ได้ปรับเปลี่ยนกระแสด้วยการนำเสื้อโปโลที่มีสีขาวและสีดำ ออกมาแขวนจำหน่ายแทน ในราคา 220-250 บาท บางรุ่นมีปักตราสัญลักษณ์ 80 พรรษา และตรากระต่ายตามปีนักษัตรด้วย

นอกจากนี้ วันเดียวกัน นายยรรยง พวงราช อธิบดีกรมการค้าภายใน ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบการสต๊อกเสื้อผ้าสีขาว-ดำ ตามย่านโบ๊เบ๊ ประตูน้ำ บางลำพู ท่าน้ำศิริราช วังหลัง ซึ่งปรากฏว่าราคาจำหน่ายยังอยู่ในภาวะปกติตัวละ 135-250 บาท ขึ้นอยู่กับชนิดของเนื้อผ้าและรูปแบบ

● คนแห่ซื้อรูป-เข็มกลัดที่ระลึก

ผู้สื่อข่าวรายงานอีกว่า ที่ตลาดขายของกลางคืนบริเวณท่าช้างวังหลัง มีเหล่าบรรดาร้านค้าได้นำพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ หลากหลายอิริยาบถ พร้อมเข็มกลัดที่ระลึกที่มีพระฉายาลักษณ์วางจำหน่าย ราคาสิบบาทเท่ากัน ซึ่งมีประชาชนรุมซื้อกันคับคั่ง โดยนางนวลพรรณ สุโข กล่าวว่า ได้นำพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มาขายเป็นที่ระลึก ปรากฏว่าขายดีมาก วันนี้สั่งมา 500 ใบ ขายเกลี้ยงในพริบตา จนต้องสั่งมาใหม่ ด้านนางอ้อ กลิ่นหอม ซึ่งขายเข็มกลัดที่ระลึกบอกว่าขายดีมากจนหยิบแทบไม่ทัน บางคนซื้อทีละหลายๆอัน เพื่อเอาไปฝากญาติพี่น้อง

● ศาลากลางทุกจังหวัดจัดพิธี

ด้านจังหวัดต่างๆผู้ว่าราชการจังหวัดจัดพิธีที่ศาลากลางจังหวัดทุกแห่ง โดยให้ประชาชนร่วมถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์และยืนสงบนิ่งก่อนลงนามไว้อาลัย ข้าราชการแต่งเครื่องแบบชุดขาว ส่วนประชาชนแต่งชุดดำหยอยมาร่วมพิธีด้วยความเศร้าโศกหลายคนร่ำไห้ พร้อมกันนั้นมีการนำพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจมาแสดง สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ สถานศึกษาทุกแห่งลดธงครึ่งเสา ขณะเดียวกัน มีสถานศึกษา หน่วยราชการ วัด บางแห่งจัดพิธีไว้อาลัยด้วย เช่น จ.สงขลา ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จ.พิษณุโลก ที่ วัดราชบูรณะ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก สำหรับบรรยากาศทั่วไปทุกจังหวัดเป็นไปอย่างโศกเศร้า ประชาชนต่างหาซื้อเสื้อผ้าชุดดำแต่งไว้ทุกข์

● เชียงรายเศร้าสลด

ที่ศาลากลางจังหวัดเชียงราย นายปรีชา กมลบุตร ผวจ.เชียงราย นำข้าราชการและประชาชนร่วมถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์และยืนสงบนิ่งก่อนลงนามไว้อาลัย ขณะที่พระตำหนักดอยตุง อ.แม่ฟ้าหลวง มีพิธีเช่นเดียวกัน นางงามนิตย์ ราชกิจ นักวิชาการ 9 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย กล่าวว่า ในฐานะที่เป็นสมาชิก พอ.สว. รวมทั้งสมาชิก พอ.สว.ทุกคนและประชาชนชาวเชียงรายเสียใจ พระองค์เคยเสด็จทรงงานกับสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือสมเด็จย่า ที่โครงการพัฒนาดอยตุง ชาว พอ.สว. จะช่วยเหลือประชาชนต่อไปตามพระประสงค์ ส่วนที่ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง นำพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจมาแสดง เช่นเดียวกับสถานศึกษาและหน่วยราชการอีกหลายแห่ง มีการฉายวีดิทัศน์และให้ประชาชนร่วมลงนามถวายอาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ น.ส.แวนุรดัสนีม ปารามัล นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สำนักพยาบาลศาสตร์ กล่าวว่า เสียใจมาก พระองค์ทรงมีบทบาทต่อการพยาบาล

● ชาวเขาสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

นอกจากนี้ มีชาวไทยภูเขาเผ่าอ้อเมี่ยน หรือเผ่าเย้า บ้านห้วยแม่ช้าย ต.แม่ยาว อ.เมืองเชียงราย นำโดยนายบุญศรี อภิญญาวิศาล อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ 11 บ้านห้วยแม่ช้าย ต.แม่ยาว พาชาวเขาแต่งชุดประจำเผ่าไปร่วมพิธีที่ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่าอ้อเมี่ยน (เย้า) นายบุญศรีกล่าวว่า เสียใจมาก ช่วงที่ทรงพระประชวร ชาวเขาทุกเผ่าร่วมกันทำพิธีสู่ขวัญขอให้พระองค์หายจากพระอาการประชวร พระองค์เป็นที่รักเคารพ เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรให้ชนเผ่าต่างๆ โดยทรงช่วยเหลือมาตลอด ขณะที่ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง น้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงรับศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยไว้ในพระอุปถัมภ์ ได้นำช้าง 3 เชือกที่พระองค์ทรงตั้งชื่อให้มีช้างพระธิดาจุฑามณี พังวนาลี และพังอาลีนา นำดอกไม้ธูปเทียนถวายหน้าพระฉายาลักษณ์ โดยช้างทั้ง 3 เชือก ย่อขาหน้าแสดงความเคารพ

● ป.อิสลามสวดขอพร

ส่วนที่ จ.นราธิวาส นายอับดุล รอซัค อาลี ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนราธิวาส กล่าวว่า ได้ประสานไปยังคณะกรรมการอิสลามทุกท่านให้ร่วมสวดบท "อารีอะห์" เพื่อขอพรและแผ่กุศลให้ดวงพระวิญญาณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ไปสู่สรวงสรรค์ ทั้งนี้ประชาชนชาวนราธิวาสต่างรู้สึกเสียใจกับการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อย่างมาก รู้สึกว่าขาดร่มโพธิ์ร่มไทรอันเป็นที่รักยิ่ง และขาดที่พึ่งไปอีกหนึ่งพระองค์ เพราะตลอดเวลาที่ทรงมีชีวิตอยู่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจอันเป็นประโยชน์ต่อชาวนราธิวาสอย่างใหญ่หลวง โดยเฉพาะโครงการแพทย์อาสา หรือแพทย์กระเป๋าเขียว ที่ได้ลงพื้นที่ดูแลผู้ป่วยและคนชรา

นายอับดุลกล่าวต่อว่า หลังจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดร่วมสวด "อารีอะห์" แล้ว ภายใน 1-2 วัน ทางคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดจะร่วมกับทางจังหวัด กำหนดการทำพิธีถวายอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อีกครั้งหนึ่ง เพราะต้องการแสดงความจงรักภักดีและร่วมไว้อาลัย เพื่อทดแทนพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ทรงมีต่อชาวนราธิวาสด้วย

● สื่อต่างประเทศแพร่ข่าวทั่วโลก

ขณะเดียวกัน สำนักข่าวต่างประเทศทุกสำนักประโคมข่าวไปทั่วโลก อ้างแถลงการณ์ของสำนักพระราชวังว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์เมื่อเวลา 02.54 น. ตามเวลาประเทศไทย ของเช้าวันที่ 2 ม.ค. หรือตรงกับเวลา 19.54 น. ของวันที่ 1 ม.ค. ตามเวลามาตรฐานกรีนิช รวมพระชันษา 84 ปี หลังเสด็จประทับรักษาอาการประชวรณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2550 โดยทรงมีพระอาการผิดปกติเกี่ยวกับพระนาภี เมื่อคณะแพทย์ได้ถวายตรวจพระวรกายและเอกเซเรย์คอมพิวเตอร์ พบมะเร็ง

จากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สำนักพระราชวังจัดการพระศพ ถวายพระเกียรติยศสูงสุดตามราชประเพณี ประดิษฐานพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาทในราชสำนักไว้ทุกข์มีกำหนด 100 วัน

● สื่อนอกแพร่พระราชชีวประวัติ

สำนักข่าวต่างประเทศยังรายงานถึงพระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ระบุ ทรงเป็นพระธิดาพระองค์แรกในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือสมเด็จย่า ประสูติเมื่อวันอาทิตย์ที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ.2466 ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ทรงสำเร็จการศึกษาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเคมี จากมหาวิทยาลัยโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ต่อมาทรงลาออกจากฐานันดรศักดิ์ เพื่อสมรสกับ พ.อ.อ่ำ รัตนกุลเสรีเริงฤทธิ์ และมีพระธิดา 1 องค์ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ให้กลับคืนตำรงพระอิสริยศักดิ์แห่งพระราชวงศ์ทุกประการ โดยทรงเสกสมรสอีกครั้ง กับพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรานนท์ธวัช ซึ่งสิ้นพระชนม์เมื่อปี 2533

ในส่วนพระอัจฉริยภาพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงสนพระทัยด้านการถ่ายภาพ การอ่านการเขียน ทรงมีพระปรีชาสามารถในภาษาต่างประเทศ 5 ภาษา และในด้านกีฬา ทรงเล่นกีฬาหลายประเภท อาทิ สกี, กรรเชียงเรือ, ตกปลา, ขี่จักรยาน, เดินภูเขา, ทรงม้า, แบดมินตัน ฯลฯ นอกจากนี้ พระองค์ทรงทุ่มเทพระวรกายให้กับการทำงานด้านการกุศลต่างๆ ทรงเป็นประธานอุปถัมภ์ในการจัดตั้งมูลนิธิด้านสุขภาพอย่างน้อย 5 แห่ง รวมทั้งมูลนิธิโรคไต พระองค์เคยตรัสว่า "พระบิดาของฉันเป็นแพทย์และพระมารดาของฉันเป็นพยาบาล ฉันคิดว่ามีบางอย่างที่ต้องทำในงานด้านการกุศล ฉันพำนักอยู่ที่สวิตเซอร์แลนด์มาเป็นเวลานาน เมื่อฉันกลับมาประเทศไทย ฉันได้เห็นว่ามีอะไรมากมายที่ต้องทำในทุกด้าน"

น้อมรำลึก เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา

เชษฐภคินีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ตลอดเวลาหลายทศวรรษที่ผ่านมา พสกนิกรชาวไทยได้ประจักษ์แก่ใจกันดีว่า **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** ได้ทรงปฏิบัติงานถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีด้วยพระวิริยอุตสาหะยิ่ง เพื่อแบ่งเบาพระราชภาระ ทำให้ทรงคลายพระราชกังวล และวางพระราชหฤทัย นอกจากงานอันเป็นพระราชกิจแล้ว พระกรุณาธิคุณที่ได้พระราชทานแก่ประชาชนทุกหมู่เหล่ายังปรากฏเป็นอเนกอนันต์ จึงนับได้ว่า ทรงเป็นเจ้าฟ้าองค์สำคัญของราชวงศ์ไทย ที่อุทิศพระองค์เพื่อประโยชน์สุขแห่งปวงชนชาวไทยอย่างแท้จริง

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประสูติเมื่อวันอาทิตย์ที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2466 ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ทรงมีพระนามในสูติบัตรเมื่อแรกประสูติว่า "เมย์" ตามเดือนที่ประสูติ ทรงเป็นพระธิดาพระองค์แรกในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี อีกทั้งยังทรงมีพระอนุชาเป็นพระมหากษัตริย์ไทยถึง 2 พระองค์ คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้พระราชทานนามให้ว่า "หม่อมเจ้ากัลยาณิวัฒนา" จากนั้นใน พ.ศ. 2470 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ทรงสถาปนาเป็น "พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากัลยาณิวัฒนา" และใน พ.ศ. 2478 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 ทรงเฉลิมพระเกียรติเป็น "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา" ครั้น พ.ศ. 2538 ในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาพระอิสริยศักดิ์ เป็นเจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายในตามธรรมเนียมราชประเพณีเป็นพระองค์แรกในรัชกาล ทรงพระนามว่า "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์"

สืบสานพระราชปณิธาน

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงปฏิบัติพระราชกิจแทนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในหลายวาระ ตลอดจนโดยเสด็จสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เพื่อทรงประกอบพระกรณียกิจต่างๆ ในทุกท้องถิ่นอันทุรกันดารทั่วทุกภูมิภาค ภาพประทับใจที่คุ้นเคยและอยู่ในความทรงจำของประชาชนชาวไทยเรื่อยมาจนถึงทุกวันนี้คือ เมื่อครั้งที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ยังทรงเจริญพระชนม์ชีพ ได้เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรตามท้องถิ่นทุรกันดารอยู่เสมอ พร้อมกับทรงนำแพทย์อาสาไปให้การรักษาผู้เจ็บป่วย โดยหลายครั้งจะมีสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ตามเสด็จอยู่เคียงข้าง จนเมื่อสมเด็จพระบรมราชชนนีได้เสด็จสู่สวรรคาลัยแล้ว สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ก็ทรงรับช่วงสืบสานพระราชปณิธานเรื่อยมา โดยทรงรับเป็นองค์อุปถัมภ์องค์กรต่างๆ และก่อตั้งองค์กรใหม่ๆ ของพระองค์เองรวม 63 มูลนิธิ ล้วนแต่เป็นพระกรณียกิจที่ทรงใฝ่พระทัยทำนุบำรุงเพื่อความเป็นอยู่อันดีของประชาราษฎร์

ด้านการศึกษา

เมื่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เสด็จนิวัตประเทศไทยใน พ.ศ. 2493 หลังสำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ด้านวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาเคมี จากมหาวิทยาลัยโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และทรงศึกษาต่อด้านวรรณคดีกับปรัชญาด้วยความสนพระทัย สมเด็จพระบรมราชชนนีทรงทราบดีว่า พระธิดาโปรดการเป็นครูมาแต่ทรงพระเยาว์ ได้รับสั่งแนะนำให้ทรงงานเป็นอาจารย์ จึงทรงรับงานเป็นอาจารย์พิเศษสอนภาษาฝรั่งเศสที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทรงสอนวิชาสนทนาภาษาฝรั่งเศส วิชาอารยธรรมฝรั่งเศส และวิชาวรรณคดีฝรั่งเศส

นอกจากนี้ ยังทรงรับเป็นอาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยทรงเป็นผู้อำนวยการภาษาต่างประเทศ กับหัวหน้าสาขาวิชาภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส ทรงจัดทำหลักสูตรปริญญาตรีภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศสจนสำเร็จ ใน พ.ศ. 2516 อย่างไรก็ดี เนื่องจากพระภารกิจด้านอื่นๆ เพิ่มมากขึ้นตามลำดับในปี พ.ศ. 2519 จึงทรงลาออกจากตำแหน่งอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่ยังเสด็จเป็นองค์บรรยายพิเศษตามมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วประเทศ

ต่อมา เมื่อทรงทราบว่าคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ขาดแคลนอาจารย์ เพราะอยู่ในจังหวัดห่างไกล มีปัญหาด้านความปลอดภัย ก็ได้พระราชทานพระเมตตาเสด็จสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสโดยประทับอยู่ในวิทยาเขตปัตตานี เช่นเดียวกับอาจารย์อื่นๆ

นอกจากจะพระราชทานพระอนุเคราะห์แก่สถาบันการศึกษาอย่างสม่ำเสมอแล้ว สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ยังทรงงานด้านวิชาการอันมีคุณูปการต่อวงการศึกษาของไทยมากมาย อีกทั้งยังทรงให้ความสำคัญกับการศึกษาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ตลอดจนสนพระทัยโครงการจัดส่งเยาวชนไทยไปร่วมแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ ทั้ง คณิตศาสตร์, ฟิสิกส์, เคมี, คอมพิวเตอร์ และชีววิทยา โดยพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์และเงินกองทุนสมเด็จย่าเพื่อช่วยเหลือเยาวชนไทย จนสามารถนำเหรียญรางวัลกลับมาถวาย สร้างเกียรติประวัติแก่ประเทศชาติ ขณะเดียวกัน ยังทรงมีพระกรุณารับเป็นองค์นายกกิตติมศักดิ์ และองค์อุปถัมภ์ของสมาคม มูลนิธิกองทุนเกี่ยวกับครู สตรี เด็กอ่อน และโรงเรียนหลายแห่ง พร้อมทั้งพระราชทานเงินทุนสำหรับสร้างโรงเรียนและเป็นทุนการศึกษาแก่นักเรียนเสมอมา

ด้านการอ่านและการเขียน

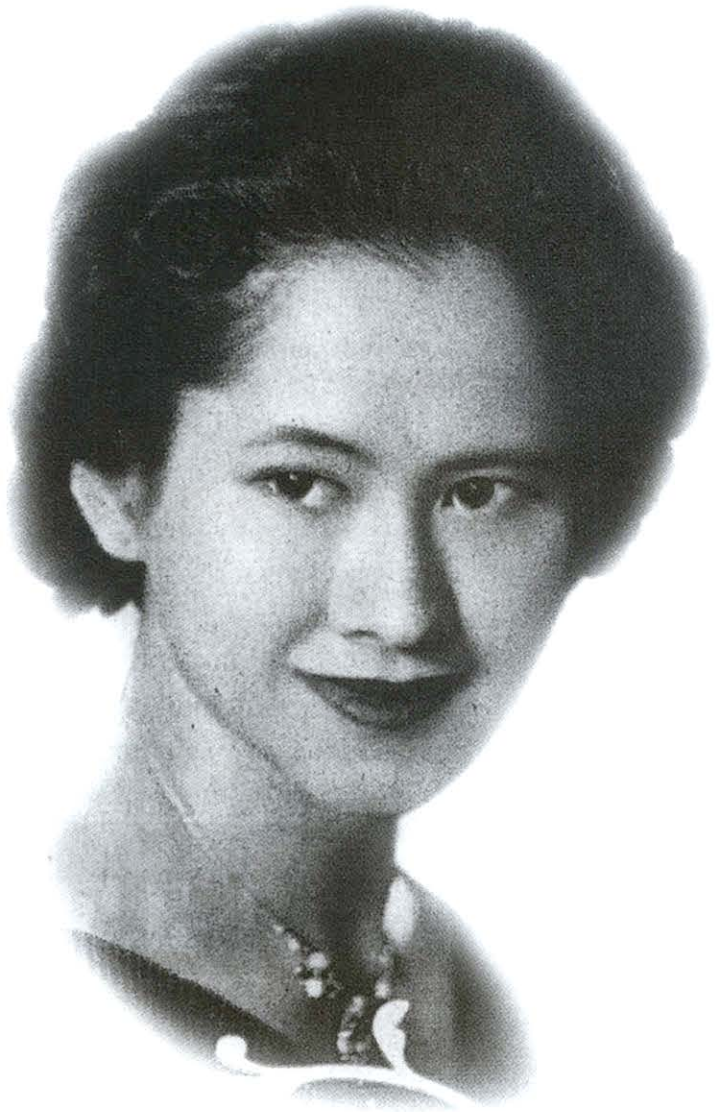
ทรงสนพระทัยการอ่านและการเขียนมาแต่ทรงพระเยาว์แม้ขณะทรงศึกษาชั้นประถมปีที่ 1-3 ที่โรงเรียนราชินี ได้ทรงอ่านหนังสือภาษาไทยเท่าที่จะทรงหาได้ แต่ในเวลานั้นหนังสือสำหรับเด็กยังมีน้อย จึงทรงอ่านหนังสือพิมพ์แทน เมื่อทรงเจริญพระชนมายุก็สนพระทัยหนังสือด้านวรรณคดี, ภาษาศาสตร์, ศิลปวัฒนธรรม, โบราณคดี, ประวัติศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

ในด้านการเขียน ขณะพระชนมายุราว 9 พรรษา ได้ทรงชวนพระสหายในวังสระปทุมเขียนเรื่องและออกวารสาร "รื่นรมย์" ต่อมาสมเด็จพระบรมราชชนนี ได้ทรงสนับสนุนให้ทรงอ่านนิทานภาษาอังกฤษ แล้วเรียบเรียงเรื่องที่ทรงอ่านภายหลังได้จัดพิมพ์ในชื่อเรื่อง "นิทานสำหรับเด็ก" แจกในงานวันคล้ายวันประสูติในสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ความสามารถด้านการนิพนธ์เป็นที่ประจักษ์จากผลงานมากมาย อันประกอบด้วย พระนิพนธ์เกี่ยวกับพระราชวงศ์ 11 เรื่อง, พระนิพนธ์แปล 3 เรื่อง, พระนิพนธ์สารคดีเชิงท่องเที่ยว 10 เรื่อง และพระนิพนธ์บทความเชิงวิชาการ 1 เรื่อง

ศิลปวัฒนธรรม

ทรงสนับสนุนศิลปะและการแสดงทางวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศ ทั้งยังทรงเป็นแบบอย่างให้ประชาชนเห็นความสำคัญ





















ของศิลปวัฒนธรรม โดยโปรดเสด็จเยือนสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์, โบราณคดี, พิพิธภัณฑ์ และแหล่งท่องเที่ยว บ่อยครั้งจะทรงแนะนำเรื่องที่พึงเอาใจใส่อยู่เนืองๆ อาทิ ทรงแนะนำให้เจ้าหน้าที่เตรียมพร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจในประวัติความเป็นมา ความสำคัญ และลักษณะของสถานที่แต่ละแห่งอยู่เสมอ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ยังพอพระทัยที่จะเผื่อแผ่สิ่งที่ทรงรู้เห็นแก่ผู้อื่น ทรงใช้กล้องบันทึกภาพที่ทรงสนพระทัยด้วยพระองค์เอง แล้วทรงนำภาพฝีพระหัตถ์มาจัดทำเป็นพระนิพนธ์เผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน ทั้งในรูปของหนังสือ และวีดิทัศน์ ทรงเป็นครูผู้ชี้นำประชาชนให้เห็นความสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย และมรดกไทยเสมอมา

ด้านการแพทย์และสาธารณสุข

จากการตามเสด็จสมเด็จพระบรมราชชนนีไปทรงเยี่ยมเยียนและพระราชทานความช่วยเหลือแก่ประชาชนในท้องถิ่นห่างไกล โดยเฉพาะในด้านสุขอนามัย ตลอดจนทรงส่งเสริมการพัฒนาการรักษาพยาบาลโรคต่างๆ อย่างต่อเนื่อง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้ทรงสืบทอดพระราชปณิธานด้านการแพทย์และสาธารณสุขจากสมเด็จพระบรมราชชนนีอย่างแน่วแน่ โดยทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ของโรงพยาบาลหลายแห่ง รวมถึงมูลนิธิการแพทย์เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ยากไร้ ไม่ว่าจะเป็นมูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย, มูลนิธิเด็กอ่อนในสลัม, มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ, มูลนิธิขาเทียม รวมถึงกองทุนสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเพื่อพัฒนาการพยาบาล และมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

ตลอดเวลาที่เสด็จปฏิบัติพระกรณียกิจ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้ทรงสังเกตความเป็นอยู่ของราษฎร ทรงสอบถามปัญหา และทรงแนะนำให้รู้จักปฏิบัติตนให้ถูกต้องเพื่อป้องกันโรคภัย ทั้งยังทรงมีพระประสงค์ให้เด็กด้อยโอกาสมีพัฒนาการ ทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อให้ประเทศไทยมีประชากรที่มีคุณภาพ ขณะเดียวกัน พระองค์ยังทรงตระหนักถึงปัญหาในชุมชนแออัด ได้เสด็จเยี่ยมชุมชนแออัดหลายแห่งในกรุงเทพฯ เป็นการส่วนพระองค์ เพื่อกระตุ้นให้ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง สนใจดูแลและพัฒนาชุมชนนั้นๆ อย่างเป็นรูปธรรม

สมดังกับที่ทรงเป็น "รุ้งงาม" แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ผู้ทรงอุทิศพระองค์อย่างมิรู้เหน็ดเหนื่อยเพื่อปวงประชาราษฎร์

ผองไทยโศกสลด "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ" สิ้นพระชนม์



สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ เมื่อวันที่ 2 ม.ค. เวลา 02.54 น. ณ รพ.ศิริราช นำความอาดูรมาสู่ชาวไทยทุกหมู่เหล่า.



พระบรมฉายาลักษณ์ *พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว* ทรงอุ้มสุนัขทรงเลี้ยง ต่อพระพักตร์ *สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์* สร้างความปลาบปลื้มและประทับใจแก่พสกนิกรชาวไทยที่ได้เห็นมาตลอด.



ทรงตามเสด็จไปปฏิบัติพระราชกรณียกิจพร้อม *สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี* หรือ *สมเด็จย่า* อย่างใกล้ชิด.



ทรงฉายพระรูปกับ *สมเด็จย่า* พร้อมด้วย *ท่านผู้หญิงทัศนาวลัย* พระธิดา และพระนัดดา.



ทรงฉายพระรูปกับ นายจิทัศ ศรสงคราม พระนัดดา ในวันที่สำเร็จปริญญา.



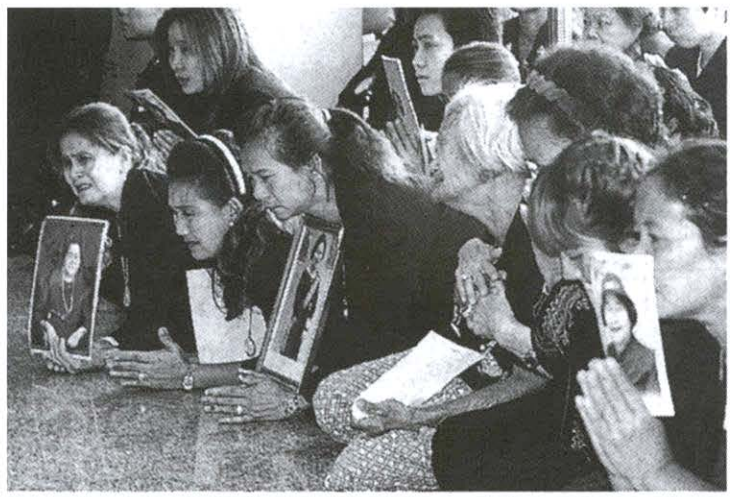
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ *สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ* เสด็จฯพร้อมด้วย *สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร* และพระบรมวงศานุวงศ์ ไปทรงประกอบพิธีพระราชทานน้ำสรงพระศพ *สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์* ณ พระที่นั่งพิมานรัตยา ในพระบรมมหาราชวัง.



พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ *สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ* ทรงประกอบพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ *สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์*.



ประชาชนที่ไปเฝ้าติดตามพระอาการประชวร และทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ต่างกอดพระฉายาลักษณ์หลั่งน้ำตาด้วยความอาลัยอย่างสุดซึ้ง.



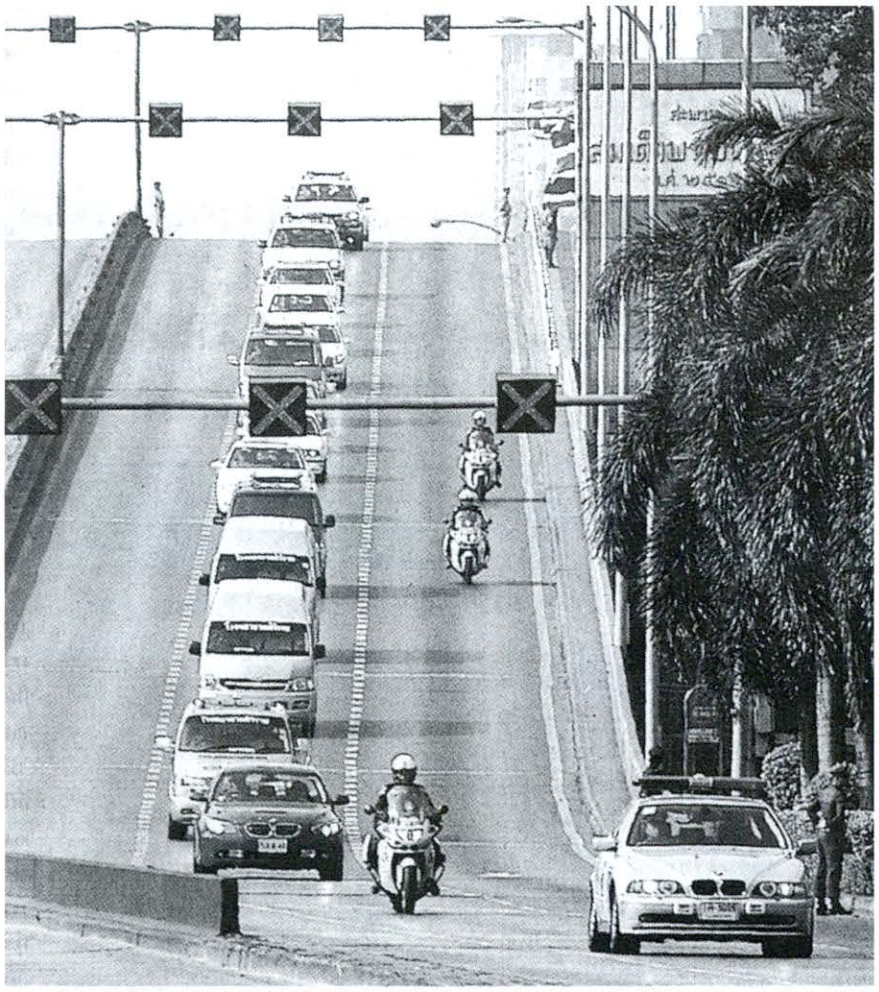
ภาพอีกมุมหนึ่งที่ประชาชนหลั่งน้ำตาอาลัย หลังจากทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ที่บริเวณอาคารศาลาศิริราช 100 ปี รพ.ศิริราช.



บุคคลจากองค์กรต่างๆ ร่วมพิธีสรงน้ำพระศพ *สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์* ที่ศาลาสหทัยสมาคมฯ.



ประชาชนที่มาร่วมสรงน้ำพระศพ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง กอดพระฉายาลักษณ์ ร่ำไห้หลั่งน้ำตาอาลัย.



ขบวนอัญเชิญพระศพ *สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์* เคลื่อนจาก รพ.ศิริราช ผ่านสะพานพระปิ่นเกล้า เข้าสู่พระบรมมหาราชวัง.



นักการเมืองพรรคต่างๆ ไปร่วมพิธีสรงน้ำพระศพ เพื่อไว้อาลัย และแสดงความจงรักภักดี.



ศิลปินค่ายแกรมมี่ คริสติน่า, แคทรียา, เจมส์ และ โอ๊ค ไปร่วมพิธีสรงน้ำพระศพด้วย.



คลื่นประชาชนหลั่งไหลไปเข้าแถวเพื่อร่วมพิธีสรงน้ำพระศพ *สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์* ณ ศาลาสหทัยสมาคม จนล้นบริเวณภายนอกพระบรมมหาราชวัง.

ประกาศ
สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้เสด็จประทับรักษาพระอาการประชวร ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2550 ตามที่สำนักพระราชวังได้แถลงให้ทราบเป็นระยะแล้วนั้น

แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ พระอาการประชวรได้ทรุดลงตามลำดับ และสิ้นพระชนม์เมื่อเวลา 2 นาฬิกา 54 นาที วันที่ 2 มกราคม 2551 รวมพระชันษา 84 ปี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สำนักพระราชวังจัดการพระศพ ถวายพระเกียรติยศสูงสุดตามราชประเพณี ประดิษฐานพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาทในราชสำนักไว้ทุกข์ถวายมีกำหนด 100 วัน ตั้งแต่วันสิ้นพระชนม์เป็นต้นไป

อนึ่ง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประชาชนเข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ ซึ่งประดิษฐาน ณ ศาลาสหทัยสมาคมในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่เวลา 13 นาฬิกา ถึง 16 นาฬิกา วันพุธที่ 2 มกราคม 2551

สำนักพระราชวัง

2 มกราคม พุทธศักราช 2551



คณะแพทย์ พยาบาล รพ.ศิริราช พร้อมข้าราชการและประชาชนทุกหมู่เหล่า ร่วมพิธีถวายไว้อาลัยหน้าพระฉายาลักษณ์ *สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์* ที่อาคารศาลาศิริราช 100 ปี ท่ามกลางความแสร้าโศกอาลัย.

หน้าว่าง

หนังสือพิมพ์คุณภาพ เพื่อคุณภาพของประเทศ
http://www.matichon.co.th
มติชน
วันพฤหัสบดีที่ 3 มกราคม พุทธศักราช 2551 ปีที่ 30 ฉบับที่ 10890 ราคา 10 บาท

'ในหลวง'ถวายพระเกียรติ พระพี่นางฯ

สูงสุดตามราชประเพณี ทรงห่วงพระเกศาพระศพ โลกอาลัย-สื่อนอกสดุดี

'พระเจ้าพี่นางเธอฯ'สิ้นพระชนม์แล้ว รวมพระชันษา 84 ปี เสียงร่ำไห้ระงมทั่ว 'ในหลวง'เฝ้าประทับใกล้ชิดตลอดคืน ตรัสขอบใจพสกนิกรเฝ้าส่งเสด็จ

สมเด็จพระพี่นางฯสิ้นพระชนม์

สำนักพระราชวังแถลงการณ์ เมื่อเวลา 05.30 น. วันที่ 2 มกราคม สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ ใจความว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้เสด็จประทับรักษาพระอาการประชวร ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2550 ตามที่สำนักพระราชวังได้แถลงให้ทราบเป็นระยะแล้วนั้น

แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ พระอาการประชวรได้ทรุดลงตามลำดับ และสิ้นพระชนม์เมื่อเวลา 2 นาฬิกา 54 นาที วันที่ 2 มกราคม 2551 รวมพระชันษา 84 ปี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สำนักพระราชวังจัดการพระศพ ถวายพระเกียรติยศสูงสุดตามราชประเพณี ประดิษฐานพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาทในราชสำนักไว้ทุกข์ถวายมีกำหนด 100 วัน ตั้งแต่วันสิ้นพระชนม์เป็นต้นไป

อนึ่ง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประชาชนเข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ ซึ่งประดิษฐาน ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่เวลา 13 นาฬิกา ถึงเวลา 16 นาฬิกา วันพุธที่ 2 มกราคม 2551

'ราชินี'พร้อมพระบรมวงศานุวงศ์เสด็จ

ผู้สื่อข่าวรายงานก่อนสำนักพระราชวังจะออกแถลงการณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ สิ้นพระชนม์นั้น เวลา 02.20 น. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินยังอาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช จากนั้นเวลาใกล้เคียงกันสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯพร้อมด้วยพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ ยังโรงพยาบาลศิริราช

ต่อมาเวลา 02.25 น. ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จเวลา 02.30 น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ เสด็จพร้อมพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เวลา 03.04 สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จพร้อมด้วยนายแพทย์ชัยชน โลว์เจริญกูล มายัง รพ.ศิริราช

ในหลวงประทับเฝ้าใกล้ชิด

ผู้สื่อข่าวรายงานว่าช่วงเวลาที่ทุกพระองค์เสด็จยังโรงพยาบาลศิริราชนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ยังคงประทับ ณ โรงพยาบาลศิริราช

กระทั่งเวลา 03.58 น. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินกลับ พอเสด็จฯถึงบริเวณที่ประชาชนเฝ้าฯรอรับเสด็จ พระองค์ตรัสสั้นๆ ว่าขอบใจนะ จากนั้นในเวลาใกล้เคียงกันสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และพระบรมวงศานุวงศ์เสด็จกลับ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังคงประทับอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราชเช่นเดิม

นำพระสัมภาระกลับพระราชวัง

เวลา 04.49 น. เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง เริ่มทยอยนำพระสัมภาระของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ออกมาจากห้องที่ประทับ นำมายังบริเวณด้านล่าง เพื่อนำกลับพระราชวัง อีกทั้งบรรดาเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลศิริราชนำผ้าสีขาวและสีดำ มาประดับตกแต่งบริเวณด้านหน้าอาคารเฉลิมพระเกียรติและประดับตกแต่งบริเวณห้องโถงศาลา 100 ปีศิริราช

จากนั้นเจ้าหน้าที่ได้จัดห้องโถงเป็นส่วนๆ ส่วนกลางห้องโถงเป็นที่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ด้านข้างซ้ายและขวามีพานเทียน เพื่อให้ประชาชนมากราบไหว้ ปูพรมสีแดง ส่วนด้านซ้ายของห้องโถงจัดเป็นนิทรรศการเกี่ยวกับพระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ด้านขวามือของห้องโถงเป็นนิทรรศการพระฉายาลักษณ์และมีข้อความไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

ปิดแถลงการณ์'สิ้นพระชนม์'

เวลา 05.30 น. สำนักพระราชวังได้นำประกาศแถลง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ สิ้นพระชนม์ มาติดเพื่อแจ้งให้พสกนิกรชาวไทยได้รับรู้ บริเวณใต้ตึกอาคารเฉลิมพระเกียรติ ประชาชนต่างกรูกันเข้าไปอ่านแถลงการณ์กันอย่างตั้งใจ ภายหลังอ่านจบแล้วประชาชนต่างพากันร้องไห้ด้วยความเศร้าโศกเสียใจ เสียงร่ำไห้ดังระงมทั่วบริเวณอาคารเฉลิมพระเกียรติ

ในหลวง'ขอบใจประชาชน

ผู้สื่อข่าวรายงาน เวลา 13.13 น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เสด็จฯมายังอาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราชอีกครั้ง ก่อนที่จะเสด็จฯกลับในเวลา 13.29 น.

กระทั่งเวลา 14.35 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินจากห้องประทับอาคารเฉลิมพระเกียรติ ลงมายังด้านล่าง โดยพระองค์ฉลองพระองค์เชิ้ตสีขาว ทับด้วยฉลองพระองค์สูทสีเทาเข้ม ทรงพระสนับเพลาสีดำ ทรงวางกล้องถ่ายรูปบนเครื่องช่วยพยุง พระองค์ทรงมีพระพักตร์เรียบสงบ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระดำเนินด้วยเครื่องช่วยพยุงมาใกล้กับบริเวณที่ประชาชนเฝ้าฯรับเสด็จ พร้อมกับตรัสด้วยพระสุรเสียงแผ่วเบามาก ว่า "ขอบใจ" จากนั้นพระองค์พระราชดำเนินลงทางลาดด้านขวาของอาคารเฉลิมพระเกียรติประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

ส่งเสด็จฯเสียงร่ำไห้ระงมศิริราช

ผู้สื่อข่าวรายงานด้วยว่า ทันทีที่พสกนิกรเห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวต่างก้มลงกราบกับพื้น และร้องไห้สะอึกสะอื้นระงมไปทั่วบริเวณ บรรยากาศเต็มไปด้วยความโศกเศร้า ไม่มีการเปล่งเสียงทรงพระเจริญดั่งเช่นทุกครั้ง และแม้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินผ่านไปแล้ว พสกนิกรชาวไทยก็ยังคงร้องไห้อยู่อย่างนั้นเป็นเวลานาน

'พระบรมฯ-ฟ้าหญิงเล็ก'อัญเชิญพระศพ

จากนั้นเวลา 15.00 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ทรงอัญเชิญพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยมีสมเด็จพระมหาธีราจารย์ วัดชนะสงคราม เป็นผู้นำพระศพและเจ้าหน้าที่กองพระราชพิธี ซึ่งสวมชุดสีขาวลงจากห้องประทับอาคารเฉลิมพระเกียรติโดยใช้ลิฟต์ไปยังชั้น บี 2 ของอาคารเฉลิมพระเกียรติโดยมีรถพยาบาลฉุกเฉินของโรงพยาบาลศิริราช หมายเลขทะเบียน ศฎ 5364 เป็นราชยานพาหนะเคลื่อนพระศพยังพระที่นั่งพิมานรัตยา พระราชวังดุสิต ในพระบรมมหาราชวัง

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ราชยานพาหนะเคลื่อนพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ออกจากโรงพยาบาลศิริราช ผ่านสะพานอรุณอมรินทร์ สะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า เข้าสู่ถนนราชดำเนินใน เข้าสู่ถนนหน้าพระลาน และมุ่งหน้าสู่ถนนมหาราช เพื่อเข้าประดูเทวาภิรมย์ภายในพระบรมมหาราชวัง

รอเฝ้าส่งขบวนพระศพแน่น2ฝั่งถนน

บรรยากาศตลอดเส้นทางที่ขบวนราชยานพาหนะเคลื่อนพระศพผ่าน ตำรวจได้นำแผงเหล็กมากั้นบริเวณสองข้างทาง และเมื่อผ่านบริเวณแม่พระธรณีบีบมวยผม ถนนราชดำเนินใน มีพสกนิกรสวมเสื้อสีดำ-ขาว จำนวนมากรอส่งเสด็จ ด้วยความโศกเศร้าเสียใจ พร้อมทั้งยืนสงบนิ่งเพื่อแสดงความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

ขณะที่บริเวณท่าเรือวังหลัง-ท่าพระจันทร์ มีบริการเรือข้ามฟากฟรีตั้งแต่เวลา 08.00-16.00 น. เพื่อให้ประชาชนส่งเสด็จ พระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่โรงพยาบาลศิริราช ทั้งนี้ภายหลังเวลา 15.00 น. ที่ขบวนราชยานพาหนะเคลื่อนพระศพออกจากโรงพยาบาล ยังมีประชาชนหลายร้อยคนต่างยืนรอข้ามฟากกันจนเต็มท่าเรือ เจ้าหน้าที่บริเวณท่าเรือต้องคอยดูแลความเรียบร้อยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ

เปิดให้ประชาชนสรงน้ำพระศพ

ส่วนที่ศาลาสหทัยสมาคม พระบรมมหาราชวัง เมื่อเวลา 12.00 น. เจ้าหน้าที่จากสำนักพระราชวังเตรียมเปิดประตูวิเศษไชยศรี ให้ประชาชนที่แต่งกายไว้ทุกข์เข้ามาสรงน้ำพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ยังศาลาสหทัยสมาคม ประชาชนต่างทยอยมานั่งรอบริเวณโดยรอบศาลากว่า 400 คน เวลา 12.30 น. ต่างตั้งแถวด้านหน้าประตูทางเข้าศาลาเพื่อรอที่จะสรงน้ำพระศพ

เวลา 13.00 น. เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังเปิดให้ประชาชนเข้าสรงน้ำพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยในบริเวณศาลาสหทัยสมาคมมีพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ตั้งอยู่ตรงกลาง พร้อมจัดขันทองเหลืองไว้ 2 จุด แบ่งเป็นของคณะบุคคลสำคัญและประชาชนทั่วไป บรรยากาศเป็นไปอย่างสงบเรียบร้อย

พล.อ.สนธิ-บิ๊กการเมืองร่วมพิธี

สำหรับบุคคลสำคัญที่มาร่วมสรงน้ำพระศพ อาทิ พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน รองนายกรัฐมนตรี นพ.สุรพงษ สืบวงศ์ลี เลขาธิการพรรคพลังประชาชนพร้อมคณะ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์พร้อมคณะ นายจรัญ ภักดีธนากุล ปลัดกระทรวงยุติธรรม นอกจากนี้ มีข้าราชการทั้งทหาร ตำรวจ ลูกเสือชาวบ้าน ตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) พ่อค้า ประชาชน ต่างเข้าแถวสรงน้ำพระศพและก้มลงกราบพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กันอย่างเนืองแน่น

ในหลวง-ราชินีเสด็จฯสรงน้ำพระศพ

เวลา 17.20 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินยังพระบรมมหาราชวัง เพื่อทรงประกอบพิธีสรงน้ำพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์



พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะ พระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง เมื่อเย็นวันที่ 2 มกราคม

พร้อมกับพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ณ พระพี่นั่งพิมานรัตยา โดยมีประชาชนเฝ้าฯรอรับเสด็จด้วยความสงบเรียบร้อยอยู่เป็นจำนวนมาก

ผู้สื่อข่าวรายงาน ทันทีที่รถยนต์พระที่นั่งมาถึงประตูวิเศษชัยศรี รถยนต์พระพี่นั่งได้เคลื่อนตัวอย่างช้าๆ เพื่อให้ประชาชนได้ชมพระบารมีของทั้งสองพระองค์อย่างชัดเจน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงโบกพระหัตถ์ทักทายประชาชนตลอดเวลา เมื่อเสด็จฯถึงพระที่นั่งพิมานรัตยา สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ และพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์ ทรงรอรับเสด็จ จากนั้นเสด็จเข้าสู่ภายในพระฉาก ซึ่งพระศพบรรทมอยู่บนพระแท่น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย สำหรับพระศพบูชาพระพุทธรูปประจำพระชนมวาร

สางพระเกศาพระศพ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย ถวายราชสักการะพระศพ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงรับหม้อน้ำสุคนธ์จากเจ้าพนักงาน ถวายสรงที่พระศพ แล้วทรงคมพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับหม้อน้ำพระสุคนธ์ และโถน้ำขมิ้นจากเจ้าพนักงาน ถวายสรงที่ตรงพระอุระพระศพ

ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชดำเนินไปสางพระเกศาพระศพขึ้นครั้งหนึ่ง แล้วสางลงอีกครั้งหนึ่ง เสร็จแล้ว ทรงหักพระสางนั้นวางไว้ในพาน ซึ่งเจ้าพนักงานเชิญอยู่ จากนั้น พระราชทานซองพระศรีบรรจุดอกบัว และธูปเทียน แผ่นทองคำจำหลักลายปิดพระพักตร์ พระชฎาทองคำวางข้างพระเศียรพระศพ เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เจ้าพนักงานเชิญพระศพลงสู่หีบ ประดิษฐานหลังพระแท่นแว่นฟ้าทอง ประกอบพระลองทองใหญ่ภายในเศวตฉัตร 5 ชั้น แวดล้อมด้วยเครื่องสูงทองแผ่ลวด บังแทรกชุมสาย ต้นไม้ทองเงิน ณ มุขตะวันตก พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

ทรงวางพวงมาลา-กราบพระโกศ

เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงวางพวงมาลา ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยและเครื่องราชสักการะพระศพ แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ ที่หน้าพระแท่นมหาเศวตฉัตร ทรงทอดผ้าไตร ทรงหลั่งทักษิโณทก พระสงฆ์ 84 รูป สดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอติเรกถวายพระพรลา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จไปทรงกราบพระพุทธรูปที่หน้าเครื่องนมัสการ หน้าพระแท่นมหาเศวตฉัตร

ต่อจากนั้นเสด็จฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ไปยังที่หน้าพระโกศพระศพ ทรงกราบ เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จไปทรงจุดธูปเทียนเครื่องบูชากระบะมุกที่หน้าพระแท่นเตียงพระสวดพระอภิธรรม ณ มุขหน้าพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทจากนั้นเสด็จทางมุขกระสันพระที่นั่งพิมานรัตยา ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จฯกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ในเวลา 19.00 น. ท่ามกลางประชาชนที่เฝ้ารับเสด็จ 2 ข้างทางเป็นจำนวนมาก

หีบพระศพลายหลุยส์ไม้สักทอง100ปี

ด้านนายพรเทพ สุริยา เจ้าของร้านสุริยาหีบศพ เปิดเผยว่า ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการจัดสร้างหีบพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สร้างจากไม้สักทอง อายุ 100 ปี ใช้หมึกจีนพ่นสีโอ๊กม่วง ขนาดความกว้าง 26 นิ้ว ความยาว 2.29 เมตร เป็นหีบพระศพลายหลุยส์ ผสมบุษบก ประกบด้วยปุ่มมะค่าทองรอบใบ ลวดลายของหีบพระศพเป็นลายกุหลาบ และด้านขอบล่างเป็นลายหลุยส์ ส่วนฝาด้านบนเป็นบุษบก 3 ชั้น ภายในหีบพระศพใช้ผ้าไหมสีครีม-ทองประดับตกแต่ง มูลค่าของหีบพระศพประมาณ 500,000 บาท รู้สึกปลาบปลื้มที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณในครั้งนี้

อนึ่งบริษัทสุริยาหีบศพเคยจัดทำหีบพระศพถวายสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และคุณพุ่ม เจนเซน พระโอรสในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี

รบ.ประกาศลดธงครึ่งเสา15วัน

วันเดียวกัน ที่ทำเนียบรัฐบาล เวลา 09.30 น. พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ลงนามในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ โดยประกาศให้สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ และสถานศึกษา ทุกแห่งลดธงครึ่งเสามีกำหนด 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2551 เป็นต้นไป และให้ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจไว้ทุกข์มีกำหนด 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2551 เป็นต้นไป

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ภายในทำเนียบรัฐบาลบริเวณดึกไทยคู่ฟ้าได้มีการลดธงครึ่งเสาแล้ว

ตั้ง'สุรยุทธ์'ปธ.จัดงานถวายเพลิงพระศพ

นายจุลยุทธ์ หิรัณยะวสิต ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) เปิดเผยว่า สปน.จะรายงานต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีถึงการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งจะเสนอให้มีการตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน โดยให้ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน ซึ่งจะมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ขึ้น 8 ชุด เพื่อดำเนินการพระราชพิธีดังกล่าว และคาดว่ารูปแบบของพระราชพิธีคงจะคล้ายคลึงกับพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

ทูตไว้อาลัยทั่วโลก-สื่อนอกสดุดี

วันเดียวนายธฤต จรุงวัฒน์ อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวว่า ทางกระทรวงการต่างประเทศได้สั่งการให้เอกอัครราชทูตไทย ณ สถานทูตต่างๆทั่วโลกแจ้งข่าวการสิ้นพระชนม์ครั้งนี้ พร้อมทั้งให้ลดธงครึ่งเสาและจัดสมุดไว้อาลัยในสถานทูตทั้ง 90 แห่งทั่วโลก และกำลังอยู่ระหว่างประสานงานเพื่อแจ้งพระราชพิธีพระศพให้กับสถานทูตของประเทศต่างๆ ได้รับทราบเพื่อพิจารณาเข้าร่วมพระราชพิธีต่อไปอีกด้วย

ทางด้านสถานทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย เผยแพร่สารแสดงความเสียใจ ในขณะที่สำนักข่าวต่างประเทศทุกสำนักรายงานข่าวและเผยแพร่พระประวัติ เพื่อสดุดีพระปรีชาสามารถและพระมหากรุณาธิคุณแห่งพระองค์อีกด้วย *(อ่านรายละเอียดน.21)*

เวลา 13.00 น. วันเดียวกัน ที่ศาลาว่า กทม. กรุงเทพมหานคร ได้จัดโต๊ะให้ข้าราชการและลูกจ้าง กทม.ร่วมกราบถวายความเคารพและถวายความไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มีกำหนดตั้งโต๊ะไว้อาลัยตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไปตลอดเวลาราชการ

วธ.มอบกรมศาสนาจัดพิธีธรรม

ด้านนายวีระ โรจน์พจนรัตน์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) กล่าวว่า วธ.ได้รับมอบจากกองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง ให้กรมการศาสนา (ศน.) ดำเนินการนิมนต์พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ จำนวน 84 รูป สดับปกรณ์ นิมนต์พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมประจำทั้งกลางวัน กลางคืน รับพระราชทานฉันเช้าวันละ 8 รูป ฉันเพล วันละ 8 รูป กำหนด 100 วัน รวมทั้ง ดำเนินการจัดตู้พระธรรมไปตั้งที่หน้าพระสวดพระอภิธรรม และให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ส่วนกรมศิลปากรได้มอบหมายให้จัดเตรียมดนตรีประโคม สำหรับใช้ในพระราชพิธีพระศพด้วย

แจกหนังสือพระเจ้าพี่นางฯ2แสนเล่ม

นายวีระกล่าวว่า นอกจากนี้ วธ.ยังจัดพิมพ์หนังสือเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เนื่องในโอกาสมหามงคลเจริญชันษา 7 รอบ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน 200,000 เล่ม เพื่อแจกจ่ายให้แก่ประชาชนที่สักการะพระศพ ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง และที่ศาลากลางจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งนี้ หากหนังสือไม่เพียงพอ วธ.ได้เตรียมจัดพิมพ์เพิ่มอีก 300,000 เล่ม"

ทุกจว.จัดพิธีไว้อาลัย-ขรก.แต่งขาว

"สำหรับการจัดพิธีไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯขณะนี้ทุกจังหวัดดำเนินการประดิษฐานพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และให้ข้าราชการแต่งกายด้วยชุดขาว ถวายสักการะไว้อาลัย พร้อมทั้งกล่าวถวายสดุดี จากนั้นจึงให้ประชาชนลงนามถวายสักการะไว้อาลัย ซึ่งทางจังหวัดต่างๆ สามารถศึกษารายละเอียดการจัดพิธีไว้อาลัยได้ที่ www.m-culture.co.th อย่างไรก็ตาม วธ.ยังได้มอบหมายให้สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร ดำเนินการบันทึกเหตุการณ์งานพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ตั้งแต่เคลื่อนย้ายพระศพจากโรงพยาบาลศิริราช กระทั่งเสร็จพระราชพิธีเป็นต้นไป" นายวีระกล่าว

กรมศิลปฯพร้อมออกแบบ'เมรุมาศ'

น.อ.อาวุธ เงินชูกลิ่น อดีตอธิบดีกรมศิลปากร ในฐานะผู้ออกแบบพระเมรุมาศ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กล่าวว่า ขณะนี้ยังไม่ได้ดำเนินการอะไร ต้องรอให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ลงมาก่อน ทางตน กรมศิลปากร วธ.ได้เตรียมข้อมูล และความพร้อมไว้แล้ว หากทรงโปรดเกล้าฯให้สร้างพระเมรุมาศก็ดำเนินการได้ทันที ซึ่งต้องออกแบบลวดลายใหม่ เนื่องจากพระราชอิสริยยศของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ต่างจากสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือสมเด็จย่า และสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ที่มีอิสริยยศเท่ากันจึงใช้ลวดลายพระเมรุมาศแบบเดียวกัน

ร่ำไห้ระงม-ชาวบ้านร่วมไว้ทุกข์

เชิญชวน'แต่งชุดดำ' งดงาน'รื่นเริง'15วัน ทั่วปท.ถวายสักการะ

สำนักพระราชวังเปิดถวายน้ำสรงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ 3 ม.ค.อีกวัน หลังประชาชนเฝ้ารอไม่ขาดสาย ครม.มีมติให้ ขรก.ไว้ทุกข์ 15 วัน งดงานรื่นเริง เชิญชวนแต่งดำ 15 วัน ปลัดสำนักนายกฯ เตือนห้ามติดตราสัญลักษณ์บนเสื้อดำ

ขยายเวลาถวายน้ำสรงพระศพ3ม.ค.

สำนักพระราชวังประกาศเมื่อวันที่ 2 มกราคม ขยายระยะเวลาให้ประชาชนเข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในวันที่ 3 มกราคม ตั้งแต่เวลา 08.00-16.00 น. หลังจากที่มีประชาชนทยอยมาถวายน้ำสรงพระศพจำนวนมากตั้งแต่เวลา 13.00-16.00 น. ของวันที่ 2 มกราคม โดยช่วงแรก สำนักพระราชวังได้ให้ประชาชนที่เฝ้ารอหน้าศาลาสหทัยสมาคม เข้าถวายน้ำสรงพระศพได้ครั้งละ 9 คน ต่อมาต้องขยายเป็น 100 คน ขณะเดียวกัน เมื่อหมดเวลาที่เปิดให้ถวายการสรงน้ำในช่วง 16.00 น. แล้ว แต่ก็ยังมีประชาชนจำนวนมากเฝ้ารออยู่ จนสำนักพระราชวังต้องเปิดให้ประชาชนเข้าไปกราบพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระพี่นางเธอฯ จากนั้นเวลา 18.00 น. สำนักพระราชวังจึงประกาศขยายเวลาให้ประชาชนเข้าถวายน้ำสรงพระศพ ในวันที่ 3 มกราคม

ครม.ไว้ทุกข์100วัน-งดรื่นเริง15วัน

ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ 2 มกราคม ได้มีมติให้ ครม.ไว้ทุกข์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นเวลา 100 วัน ส่วนข้าราชการไว้ทุกข์เป็นเวลา 15 วัน และให้หน่วยราชการทั้งหมด เลื่อนหรือยกเลิกการจัดงานมหรสพ หรืองานรื่นเริงต่างๆ ในช่วง 15 วันนี้ และในช่วง 100 วัน หากไม่มีความจำเป็นใดๆ ไม่ควรมีการจัดงานรื่นเริง

โดยคุณหญิงทิพภาวดี เมฆสวรรค์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวด้วยว่า นอกจากนี้ รัฐบาลยังเชิญชวนให้ประชาชนร่วมแสดงความไว้อาลัย ด้วยการใส่ชุดดำเป็นเวลา 15 วัน พร้อมกันนี้ กระทรวงมหาดไทยจะขอความร่วมมือไปยังสถานบันเทิง และภาคเอกชน งดงานรื่นเริงด้วย และให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานภาครัฐ องค์การบริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศ จัดพิธีถวายความอาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

แนะ'บวช-แต่ง'ได้แต่ไม่ควรสังสรรค์

นายจุลยุทธ์ หิรัณยะวสิต ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ในช่วงไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ จึงเห็นสมควรให้งดจัดงานสังสรรค์รื่นเริง ในช่วง 15 วันที่รัฐบาลประกาศให้ข้าราชการและรัฐวิสาหกิจแต่กายไว้ทุกข์ และลดธงครึ่งเสา เพื่อไว้อาลัย และให้เป็นที่ทราบโดยทั่วกัน ส่วนภาคประชาชน เชื่อว่าทุกคนมีความจงรักภักดี และจะปฏิบัติตาม ในส่วนของงานบวชและงานแต่งงาน ให้จัดได้ตามประเพณี แต่ไม่ควรมีการสังสรรค์ภายในงาน และควรจะเลื่อนการจัดงานออกไปก่อน อย่างไรก็ตาม ทุกอย่างขึ้นอยู่กับดุลพินิจของประชาชน และยังไม่ได้มีการหารือว่าสถานบันเทิงจะสามารถเปิดทำการในช่วงนี้ได้หรือไม่

ห้ามเสื้อดำติดตราสัญลักษณ์

นายจุลยุทธ์กล่าวว่า กรณีการแต่งกายไว้ทุกข์นั้น ห้ามนำตราสัญลักษณ์ต่างๆ มาติดที่เสื้อสีดำ และห้ามนำออกจำหน่าย เนื่องจากเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม เพราะในขณะนี้มีการผลิตเสื้อสีดำที่มีตราสัญลักษณ์ออกวางจำหน่ายแล้ว จึงต้องการแจ้งให้ประชาชนรับทราบ เนื่องจากที่ผ่านมาก็ได้มีการห้ามสวมเสื้อที่มีตราสัญลักษณ์เข้างานศพอยู่แล้ว และยิ่งนำมาติดบนเสื้อสีดำเพื่อจำหน่ายในเชิงธุรกิจ ถือว่าไม่เหมาะสมและไม่ถูกต้องเป็นอย่างยิ่ง

นายธงทอง จันทรางศุ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม กล่าวเชิญชวนประชาชนร่วมไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ว่า เบื้องต้นเชิญชวนให้ประชาชนร่วมแต่งกายชุดดำเพื่อไว้ทุกข์ อย่างน้อยเป็นเวลา 15 วัน เช่นเดียวกับข้าราชการ จากนั้นอาจจะร่วมทำบุญตักบาตร หรือทำบุญกับองค์กรหรือมูลนิธิในพระอุปถัมภ์ เพื่อเป็นพระราชกุศล อย่างไรก็ตาม คาดว่า 1-2 วัน ทางสำนักพระราชวังจะออกแถลงการณ์เพื่อให้ประชาชนเข้าไปเคารพพระศพในพระบรมมหาราชวัง

ปชช.ที่ศิริราชร่ำไห้หลังทราบข่าว

ที่โรงพยาบาลศิริราช ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ก่อนหน้าที่สำนักพระราชวังจะออกประกาศสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ ได้มีประชาชนจำนวนมากทยอยเดินทางมายังศาลาศิริราช 100 ปี และอาคารเฉลิมพระเกียรติ เพื่อรอเฝ้าพระอาการสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และทันทีที่เจ้าหน้าที่ได้นำประกาศสำนักพระราชวัง เรื่องสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สิ้นพระชนม์ มาติดประกาศไว้ เมื่อเวลา 05.30 น. ประชาชนได้กรูกันเข้าไปอ่านแถลงการณ์กันอย่างตั้งใจ เมื่ออ่านแถลงการณ์จบ เสียงร่ำไห้ด้วยความเศร้าโศกเสียใจก็ระงมขึ้นทั่วบริเวณอาคารเฉลิมพระเกียรติ ก่อนที่ทุกคนต่างร่วมใจกันนั่งสมาธิเพื่อถวายกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

จากนั้นเวลา 09.15 น. สำนักพระราชวังได้จัดให้ประชาชนสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ศาลาศิริราช 100 ปี มีประชาชนจำนวนมากเดินทางมาสักการะ และติดตามอ่านประกาศสำนักพระราชวัง

ทุกจว.จัดพิธีถวายไว้อาลัย-ลดธง

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สำหรับบรรยากาศในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศเป็นไปด้วยความโศกเศร้าประชาชนที่ทราบข่าวจากประกาศสำนักพระราชวัง ต่างสวมชุดดำเพื่อไว้ทุกข์ ขณะที่ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกแห่ง และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) ตลอดจนโรงเรียนในแต่ละจังหวัด จัดพิธีถวายน้ำสรงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ถวายไว้อาลัยหน้าพระฉายาลักษณ์ สถานที่ราชการ โรงเรียนลดธงครึ่ง พร้อมจัดสถานที่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์เพื่อให้ประชาชนเข้าถวายสักการะและลงนามถวายไว้อาลัยที่สำนักงานศาลากลางจังหวัด

รพ.ทั่วปท.ตั้งโต๊ะหมู่รำลึก

นพ.มงคล ณ สงขลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) กล่าวว่า สธ.ได้จัดพิธีทำบุญเลี้ยงพระถวายเป็นพระราชกุศล และสั่งการให้หน่วยงานและโรงพยาบาลในสังกัด สธ.ทั่วประเทศ ตั้งโต๊ะหมู่บูชา ดอกไม้ธูปเทียน เครื่องทองน้อย หน้าพระฉายาลักษณ์ และจัดนิทรรศการพระราชกรณียกิจด้านสาธารณสุข ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป เพื่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและประชาชนร่วมไว้อาลัย ถวายความรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันใหญ่หลวง ที่ทรงมีต่อวงการแพทย์และสาธารณสุข และพสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดพระชนม์ชีพ

ชาวเขาชร.ร่วมยืนสงบไว้อาลัย

ที่ท้องพระโรงในพระตำหนักดอยตุง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย นายสมชัย รุ่งสาคร นายอำเภอแม่ฟ้าหลวง นำข้าราชการ และพสกนิกรประกอบพิธีไว้อาลัยกับการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ พร้อมเปิดให้ประชาชนได้เข้าไปสักการะพระฉายา ลักษณ์เพื่อไว้อาลัยเป็นเวลา 15 วัน คาดว่าจะมีประชาชนและนักท่องเที่ยวจำนวนมากเข้าสักการะ

นายบุญศรี อภิญญาวิศาล อดีตผู้ใหญ่บ้านบ้านห้วยแม่ซ้าย หมู่ที่ 11 ต.แม่ยาว อ.เมือง จ.เชียงราย พร้อมด้วยชาวเขาเผ่าเย้า หรือ เผ่าอิ้วเมี่ยน ในหมู่บ้านห้วยแม่ซ้าย ร่วมกันยืนสงบนิ่งต่อหน้าภาพพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และไว้อาลัย จากนั้นร่วมกันอ่านศึกษาประวัติของพระองค์ท่าน

หมอกองทุนเจ้าฟ้าฯขอทำงานถวาย

ศ.พญ.เบญจพร ไชยวรรณ จากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (มช.) หนึ่งใน 646 คน ที่ได้รับทุนจากกองทุนหมอเจ้าฟ้าไปศึกษาต่อด้านวินิจฉัยเนื้อร้ายที่ประเทศสหรัฐอเมริกา กล่าวว่า รู้สึกเสียใจมากและเป็นความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ จากนี้ไปจะพยายามทำประโยชน์ต่อประชาชน ผู้ป่วยอย่างเต็มความสามารถ เพื่อตอบแทนพระกรุณาธิคุณที่ประทานให้ รวมทั้งมีโอกาสเข้าเฝ้า 3 ครั้ง ซึ่งพระองค์มีพระเมตตาและเป็นกันเองอย่างมาก

ผศ.พญ.สุวิชา อิศราดิสัยกุล หัวหน้าหน่วยโสตประสาท ภาควิชาโสต ศอ นาสิกวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มช. กล่าวว่า กรรมการกองทุนหมอเจ้าฟ้า ได้จัดทำหนังสือความรู้สู่ประชาชน พิมพ์แจกประชาชน และสานต่อโครงการประชาชนอาสาต่อไป โดยออกหน่วยร่วมกับโครงการหลวงเพื่อตรวจสุขภาพชาวไทยภูเขาตามพระปณิธานของพระองค์ท่าน ที่อยากให้ประชาชนคนไทยทุกคนมีสุขภาพที่ดี

ร้านขาหมูเยอรมันทำบุญถวาย

นางอัมพร แซ่พัว เพโทรสกี้ เจ้าของร้านอาหาร

เยอรมันโฮฟบรอยเฮ้าส์ จ.เชียงใหม่ กล่าวว่า รู้สึกใจหาย เพราะได้มีโอกาสรับใช้ใต้พระยุคลบาทอย่างต่อเนื่องนับ 10 ปี เนื่องจากโปรดเสวยขาหมูเยอรมันทอดของที่ร้านมาก ทุกครั้งที่เสด็จ จ.เชียงใหม่ จะเสด็จเสวยพระกระยาหารที่ร้านเป็นการส่วนพระองค์ตลอด ทรงไม่ถือพระองค์และเคยประทานอนุญาตให้ร่วมโต๊ะเสวยด้วย นับเป็นพระกรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ เช้านี้พอทราบข่าวได้นำของเสวยที่โปรดไปทำบุญอุทิศถวายที่วัดชัยมงคล

'ชุมพร'เสื้อดำขาดตลาด

ที่ จ.ชุมพร หลังจากสำนักงานพระราชวังมีประกาศการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ชาวชุมพรทุกคนต่างพร้อมใจกันสวมใส่เสื้อผ้าสีดำเพื่อร่วมถวายไว้อาลัยแด่พระองค์ ขณะที่ร้านจำหน่ายเสื้อผ้าในเขตเทศบาลเมืองชุมพร ได้นำเสื้อผ้าสีดำและสีขาวมาวางจำหน่ายตั้งแต่ช่วงเช้า มีประชาชนเลือกซื้อเป็นจำนวนมากส่งผลให้เสื้อผ้าสีดำเริ่มขาดตลาด

นพ.วันชัย สัตยาวุฒิพงศ์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) ภูเก็ต กล่าวว่า สสจ.ภูเก็ต ได้รวบรวมพระกรณียกิจสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ คราวเสด็จปฏิบัติพระกรณียกิจในจังหวัดภูเก็ต ครั้งล่าสุดได้ปฏิบัติพระกรณียกิจในจังหวัดภูเก็ต ครั้งล่าสุดได้เสด็จออกหน่วย พอสว.ที่เกาะมะพร้าว อ.เมือง จ.ภูเก็ต นำมาจัดนิทรรศการที่สำนักงาน สสจ. และโรงพยาบาลของรัฐทุกแห่ง คือ โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต โรงพยาบาลถลาง และโรงพยาบาลป่าตอง

ลำปางนำช้างในพระอุปถัมภ์ร่วมพิธี

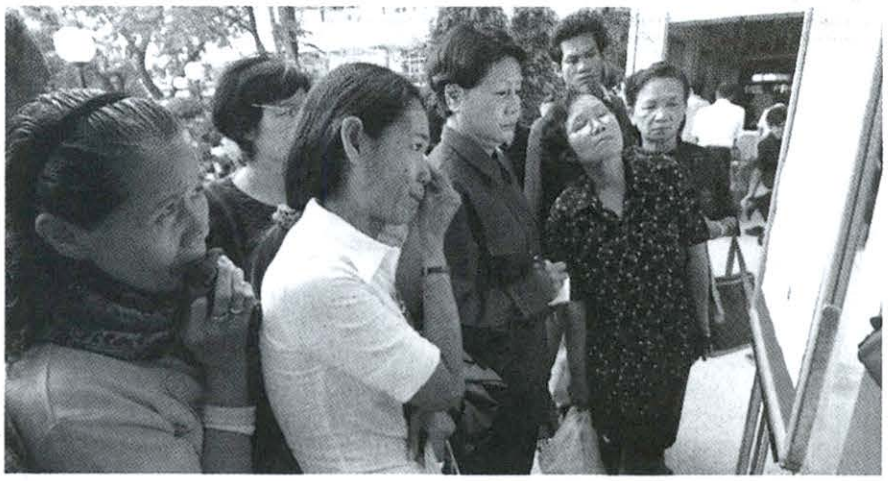
ที่ จ.ลำปาง นายชาย พาณิชย์พรพันธุ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง พร้อมคณะข้าราชการ และสถาบันคชบาลแห่งชาติในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ นำช้างในพระอุปถัมภ์ 3 เชือก คือ ช้างพังพระธิดา อายุ 14 ปี ช้างพังวนาลี อายุ 10 ปี และช้างพังอาลีนา อายุ 4 ปี เข้าร่วมพิธีถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ ที่บริเวณหอประชุมโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จิตอารีย์ อ.เมือง จ.ลำปาง ซึ่งเป็นโรงเรียนในพระอุปถัมภ์ของพระองค์

นายลายทองเหรียญ มีพันธุ์ ประธานมูลนิธิพระคชบาลและเจ้าของปางช้างอยุธยา กล่าวภายหลังนำช้างจำนวนมากร่วมสักการะไว้อาลัยหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มีพระกรุณาธิคุณต่อช้างไทยและคนเลี้ยงช้างไทย โดยเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2540 เสด็จทอดพระเนตรพิธีคล้องช้างที่เพนียดคล้องช้าง จ.พระนคร ศรีอยุธยา โดยก่อนเสด็จปรากฏว่าพังกาญจนาได้ตกลูกช้างชื่อ พลายมรดกโลก ถือเป็นช้างเชือกแรกที่ตกลูกในเพนียดหลวงในระยะเวลา 100 ปี ซึ่งพระองค์ท่านมีพระดำรัสต่อควาญช้างว่าให้ช่วยกันดูแลช้างให้ดี เพราะช้างเป็นสัตว์คู่บ้านเมือง

อบจ.น้อมปฏิบัติปณิธานพระพี่นางฯ

ด้านนายอำนาจ ศิริชัย นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) แห่งประเทศไทย กล่าวว่า คนไทยเหมือนสูญเสียดวงใจไปอีกดวง การไว้อาลัยต่อพระองค์ที่ดีที่สุด คือ ต้องปฏิบัติตามพระปณิธานของพระองค์ ที่ทรงวางแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) น้อมนำไปปฏิบัติตาม ถือว่าพระองค์ทรงเป็นแบบอย่างที่ดีกับ อปท.

ว่าที่ ร.ต.อับดุลฮาฟิซ หิเล ที่ปรึกษาคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา กล่าวว่า ผู้นำศาสนาอิสลามและตัวแทนของพี่น้องมุสลิมยะลา ก็รู้สึกเสียใจที่พระองค์สิ้นพระชนม์ ทุกคนล้วนระลึกถึงในพระกรุณาธิคุณที่ทรงทำประโยชน์ให้กับประชาชน โดยเฉพาะชาวไทยมุสลิมในยะลาและจังหวัดชายแดนภาคใต้



ประชาชนอยู่ในอาการเศร้าโศกภายหลังอ่านแถลงการณ์สำนักพระราชวังการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่โรงพยาบาลศิริราช เมื่อเช้าวันที่ 2 มกราคม



อาลัย - พสกนิกรต่างร่ำไห้กับการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในระหว่างมาร่วมไว้อาลัยและรอเฝ้าฯส่งเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชดำเนินกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ที่โรงพยาบาลศิริราช เมื่อบ่ายวันที่ 2 มกราคม

พสกนิกรเฝ้าส่งเสด็จพระศพ

เมื่อเวลา 15.00 น. วันที่ 2 มกราคม ระหว่างที่ขบวนรถเคลื่อนพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ออกจากโรงพยาบาลศิริราช เพื่อ มุ่งหน้าสู่พระบรมมหาราชวังนั้น ตลอดเส้นทางมีพสกนิกรจำนวนมากมาเฝ้าส่งเสด็จ ด้วยความโศกเศร้า และระหว่างที่ขบวนรถผ่านหน้า ต่างยืนสงบนิ่งเพื่อแสดงการไว้อาลัยต่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

นางธนภา เอี่ยมบรรจง หรือคุณยายนกน้อย วัย 71 ปี ที่มาเฝ้าส่งเสด็จบริเวณถนนราชดำเนินใน กล่าวด้วยน้ำเสียงสั่นเครือและน้ำตาคลอเบ้าว่าทันทีที่ทราบข่าวเมื่อช่วงเช้าที่ผ่านมา ตกใจมาก และรีบเดินทางมาที่โรงพยาบาลศิริราช แต่ไม่สามารถเข้าไปได้ เพราะมีการกั้นบริเวณ เนื่องจากจะมีการเคลื่อนพระศพ จึงมายืนเฝ้าส่งเสด็จก่อน และจากนั้นจะเข้าไปกราบพระฉายา ลักษณ์พระองค์ที่โรงพยาบาลศิริราชต่อไป

นางกอบบุญ แก้วนันไชย อายุ 59 ปี กล่าวว่า ทราบข่าวช่วงเช้ามืด จึงรีบเดินทางจากบ้านแถวฝั่งธนบุรีเพื่อมาเฝ้าส่งเสด็จ เมื่อทราบข่าวรู้สึกเสียใจมาก เนื่องจากเป็นชาวจังหวัดเชียงราย และมีโอกาสเห็นพระองค์ท่าน เสด็จทรงเยี่ยมพสกนิกรที่จังหวัดเชียงราย โดยเฉพาะชาวเขาเป็นประจำ พร้อมทั้งนำแพทย์เคลื่อนที่มาด้วยเสมอ

นางแจง พูลสวัสดิ์ อายุ 77 ปี ชาวจังหวัดราชบุรี กล่าวว่า 2 วันที่ผ่านมาได้เดินทางมาจากจังหวัดราชบุรี มาพักกับหลานที่ห้วยขวาง ตั้งใจจะมาถวายพระพรสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ให้หายจากพระอาการประชวร แต่กลับต้องมาทราบข่าวการจากไปของพระองค์ท่าน จึงรีบมาเพื่อส่งเสด็จ ที่โรงพยาบาลศิริราช แต่ด้วยร่างกายที่ไม่แข็งแรง ทำให้เดินทางฝ่าฝูงชนไม่สะดวก ตนและหลานจึงต้องมาเฝ้าส่งเสด็จที่บริเวณรอบนอกที่ขบวนเคลื่อนพระศพผ่าน

นางไพเราะ แก้วชูศิลป์ อายุ 70 ปี ข้าราชการบำนาญ สวมชุดดำพร้อมกลัดเข็มสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่วังเลอดิสนำมาจำหน่าย กล่าวว่า ตลอดทั้งวันนี้มีน้ำตาซึมออกมาตลอด วันนี้ตั้งใจมาสรงน้ำพระศพ มาถึงพระบรมมหาราชวังในเวลา 14.00 น. แต่เข้าไม่ถึงเพราะ มีประชาชนเดินทางมาร่วมสรงน้ำพระศพเป็นจำนวนมาก จึงได้มาเฝ้าส่งเสด็จขบวนพระศพแทน และจะเดินทางมาร่วมสรงน้ำพระศพในวันอื่นๆ ต่อไป และจะแต่งกายชุดดำไว้ทุกข์ไปตลอด 100 วันด้วย

แสงหนึ่งคือรุ้งงาม...ลับแล้ว

จ่อมจมทุกข์ทั่วด้าว แดนสยาม
แสงหนึ่งคือรุ้งงาม ลับแล้ว
ทวยราษฎร์ทุกเขตคาม ครองโศก ยิ่งเฮย
ธ เสด็จสู่เมืองแก้ว พสกเศร้าล้นทรวง
กรมหลวงนราธิวาสฯเรื้อง รามวงศ์
พระกรุณาธิคุณทรง โอบเอื้อ
กองทุนแพทย์ธำรง ราชกิจ ไท้เอย
พระปณิธานกอปรเกื้อ โลกช้องสรรเสริญ
อัญเชิญองค์ท่านไท้ เสวยสวรรค์
วิมุตติสุขอิ่มเอมอนันต์ รุ่งฟ้า
พระเกียรติยศยิ่งนิรันดร์ ลือเลื่อง
เพ็ญภพพระบารมีกล้า ปกเกล้านิกรเทอญ

คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงาน นักศึกษา คณะกรรมการกองทุนหมอเจ้าฟ้า คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประพันธ์ถวายไว้อาลัย...สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

องค์ผู้ทรงร่วมทุกข์-สุขของพระเจ้าอยู่หัว

ในวันแห่งพระเกียรติยศของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ได้มาถึง เมื่อทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบนักษัตร 72 พรรษา ในวันที่ 6 พฤษภาคม 2538

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดีจักรีนฤบดินทรสยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า โดยที่ทรงพระราชดำริว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เป็นสมเด็จพระโสทรเชษฐภคินีอันสนิทแต่พระองค์เดียว ที่ได้ทรงร่วมสุขร่วมทุกข์กันมาแต่ยังทรงพระเยาว์ ทั้งเป็นผู้ที่ทรงเคารพนับถือในฐานะที่ทรงมีอุปการคุณมาแต่หนหลัง ดังมีข้อความปรากฏอยู่ในประกาศสถาปนาเป็น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้านั้นแล้ว ต่อมาสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ก็ยังใฝ่พระหฤทัยมั่นคงอยู่มิได้ทอดทิ้งในอุปการกิจที่มีแก่พระองค์ โดยเจตจำนงมุ่งหมายแต่จะให้ทรงพระเกษมสุขและทรงพระเจริญยิ่งด้วยพระราชอิสริยยศใน มไหศูรยสมบัติ ได้ทรงปฏิบัติพระราชกิจแทนพระองค์ในหลายวาระ และทรงรับเป็นพระธุระในการส่วนพระองค์สมเด็จพระบรมราชชนนี ให้ดำเนินลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย ทั้งได้ปฏิบัติวัฏฐากสมเด็จพระราชชนนีอย่างใกล้ชิดในที่ทุกสถาน และรักษาพยาบาลเมื่อทรงประชวร โดยมิได้มีความเบื่อหน่ายย่อหย่อนด้วยมีพระประสงค์จะแบ่งเบาพระราชภาระ ทำให้ทรงคลายพระราชกังวล และวางพระราชหฤทัยในการส่วนสมเด็จพระบรมราชชนนีได้เป็นอันมาก

นอกจากนั้น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ยังมีพระหฤทัยเปี่ยมไปด้วยพระเมตตากรุณาปรารถนาที่จะให้ประชาชนทุกชนชั้น ได้มีวิชาความรู้มีฐานะความเป็นอยู่และมีสุขภาพอนามัยที่ดีถ้วนหน้า จึงทรงพระอุตสาหะรับเป็นอาจารย์สอนอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ โดยมิได้ทรงคิดเห็นแก่ความเหนื่อยยาก ทั้งทรงรับเป็นพระธุระบริหารกองทุนการกุศลสมเด็จย่า ทรงเป็นประธานมูลนิธิโรคไตมาแต่แรกเริ่ม และทรงรับมูลนิธิตลอดจนสมาคมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การสังเคราะห์ และการสาธารณสุขไว้ในพระอุปถัมภ์อีกเป็นจำนวนมาก ได้ทรงปฏิบัติบริหารกองทุนมูลนิธิที่ทรงเป็นประธานและบริหารอยู่โดยเต็มพระสติกำลังปรีชาสามารถ และได้พระราชทานความช่วยเหลือนานัปการแก่มูลนิธิและสมาคมที่อยู่ในพระอุปถัมภ์ ทำให้กิจการต่างๆของกองทุน มูลนิธิ และสมาคมเหล่านั้น ดำเนินก้าวหน้ามาด้วยความมั่นคงและก่อเกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างใหญ่หลวง พระเกียรติคุณด้านนี้เป็นที่ประจักษ์เด่นชัด ด้วยเหตุนี้สถาบันอุดมศึกษาในประเทศและองค์การระหว่างประเทศมากแห่งจึงได้ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ในสาขาวิชาต่างๆ และเหรียญสดุดีพระกิตติคุณ

มาบัดนี้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ทรงเจริญด้วยวัสสายุกาล วัยวุฒิ กอปรด้วยพระอัธยาศัยซื่อตรง ดำรงพระองค์มั่นอยู่ในสุจริตธรรม สัมมาจารี มีความกตัญญูกตเวทีเป็นอย่างยิ่ง ทั้งทรงพระคุณแก่บ้านเมืองปรากฏเป็นอเนกปริยายสมควรที่จะสถาปนาพระอิสริยศักดิ์ให้สูงขึ้น โดยอนุโลมตามแบบอย่างโบราณราชประเพณี

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสสั่งให้สถาปนาสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ขึ้นเป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายใน มีพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ขอจงเจริญพระชนมายุ พรรณ สุข พล ปฏิภาณ คุณสารสมบัติ สรรพสิริสวัสดิ์พิพัฒนมงคล อิฐศุภผลธนสารสมบูรณ์ วรเกียรติคุณอดุลยยศปรากฏยั่งยืนนาน เทอญ

ก่อนเสด็จสู่สวรรคาลัย

ทันทีที่สำนักพระราชวังออกแถลงการณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงประชวร ปวงชนชาวไทยต่างกังวลใจและเฝ้าติดตามแถลงการณ์ด้วยหัวใจที่กังวล

นับตั้งแต่วันที่ **25 ตุลาคม** สำนักพระราชวังออกแถลงการณ์ฉบับแรกความว่า เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2550 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีพระอาการผิดปกติเกี่ยวกับพระนาภี คณะแพทย์ได้ถวายตรวจพระวรกาย และเอ็กซเรย์คอมพิวเตอร์พบมะเร็ง จึงกราบทูลเชิญให้ประทับรักษาพระองค์ ณ โรงพยาบาลศิริราช โดยเข้าวันนี้ (25 ตุลาคม) พระองค์มีพระวรกายด้านขวาอ่อนแรง มีเนื้อสมองด้านซ้ายตายเป็นวงกว้างจากเส้นเลือดสมองอุดตัน

ในวันรุ่งขึ้น **26 ตุลาคม** สำนักพระราชวังออกแถลงการณ์ ฉบับที่ 2 ความว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงรู้พระองค์ พระวรกายด้านขวายังคงอ่อนแรง ทรงเคลื่อนไหวพระวรกายด้านซ้ายได้ตามพระประสงค์ ซึ่งทางคณะแพทย์ได้รายงานเพิ่มเติมว่า มะเร็งที่ตรวจพบในช่องพระนาภีเป็นชนิดเดียวกับมะเร็งพระถัน ที่ทรงเคยได้รับการถวายตรวจรักษาเมื่อ 10 ปีก่อน ระหว่างช่วงเวลาหลังการถวายการรักษาดังกล่าวทรงมีพระสุขภาพดี ในการถวายตรวจติดตามพระสุขภาพได้ตรวจพบมะเร็งเกิดขึ้นใหม่เมื่อ 2 ปีก่อน

จากนั้นในวันที่ **27 ตุลาคม** พระองค์มีพระอาการดีขึ้น พระวรกายด้านขวาที่อ่อนแรง เริ่มมีพละกำลังเพิ่มขึ้น ทรงขยับพระหัตถ์ และพระกรข้าวได้บ้าง ไม่มีพระอาการไข้ ความดันพระโลหิตอยู่ในเกณฑ์ปกติ

วันที่ **28 ตุลาคม** คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษา ตรวจพระสมองติดตามผลการรักษาด้วยคลื่นแม่เหล็ก พบว่า มีพระอาการสมองบวมบ้างเล็กน้อย

วันที่ **29 ตุลาคม** สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเคลื่อนไหวพระเพลา (ขา) ขวาได้มากขึ้น คณะแพทย์ได้ขอพระราชทานให้ทรงเปลี่ยนพระอิริยาบถในท่าประทับ (นั่ง) บนพระแท่น (เตียง) บางช่วงเวลาความดันพระโลหิตสูงขึ้นบ้าง คณะแพทย์ฯได้ถวายพระโอสถรักษาความดันพระโลหิตสูงด้วย รวมทั้งถวายการรักษาทางกายภาพบำบัด

วันที่ **1 พฤศจิกายน** พระอาการโดยทั่วไปคงที่ เริ่มเสวยพระกระยาหารได้บ้าง

จากแถลงการณ์ข้างต้น พสกนิกรชาวไทยที่เฝ้าติดตามพระอาการต่างรู้สึกคลายกังวล เมื่อรู้ว่าพระองค์มีพระอาการที่ดีขึ้นเป็นลำดับ

วันที่ **2 พฤศจิกายน** สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงรู้พระองค์ดีขึ้นเสวยพระกระยาหารเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ความดันพระโลหิตปกติ วันที่ **3 พฤศจิกายน** พระองค์เริ่มรับสั่งได้ชัดขึ้น ทรงเคลื่อนไหวพระหัตถ์ขวาได้ดีขึ้น

วันที่ **7 พฤศจิกายน** พระอาการทั่วไปคงที่ คณะแพทย์ถวายการรักษาทางกายภาพบำบัดเพิ่มขึ้น วันที่ **8 พฤศจิกายน** สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงรู้พระองค์ดี ไม่มีพระอาการไข้ วันที่ **16 พฤศจิกายน** พระองค์ทรงสามารถประทับรถเข็น เสด็จออกนอกห้องประทับ พร้อมทั้งในวันที่ **22 พฤศจิกายน** พระองค์ยังทอดพระเนตรรายการโทรทัศน์ได้นานขึ้น

จนกระทั่งวันที่ **8 ธันวาคม** สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีพระอาการเหนื่อยและแน่นพระนาภีมากขึ้น วันที่ **12 ธันวาคม** พระองค์ยังคงมีพระอาการเหนื่อย และแน่นพระนาภี มีพระอาการไข้ และบรรทมเป็นส่วนใหญ่ วันที่ **14 ธันวาคม** ทรงมีพระอาการเหนื่อยมากขึ้น รู้พระองค์น้อยลง และมีพระอาการกระตุกเฉพาะที่พระกรข้างซ้าย คณะแพทย์ได้ถวายพระโอสถควบคุมการกระตุก ถวายการรักษาด้านระบบทางเดินหายใจอย่างใกล้ชิด

พสกนิกรชาวไทยที่เฝ้าติดตามพระอาการต่างเริ่มรู้สึกกังวลและเป็นห่วงพระองค์อย่างยิ่ง จนเมื่อวันที่ **18 ธันวาคม** พระองค์มีพระอาการเหนื่อย และพระอาการกระตุกมากขึ้น คณะแพทย์ฯจึงต้องถวายพระโอสถควบคุมการกระตุกทางหลอดพระโลหิตอย่างต่อเนื่อง เป็นผลให้รู้พระองค์น้อยลง นอกจากนี้ ยังคงถวายการรักษาด้านระบบทางเดินหายใจและระบบอื่นๆ อย่างใกล้ชิด

วันที่ **20 ธันวาคม** พระองค์ยังคงมีพระอาการเหนื่อย พระอาการกระตุก และรู้พระองค์น้อยลงเหมือนเดิม รวมทั้งยังมีพระอาการไข้

วันที่ **25 ธันวาคม** พระองค์ทรงรู้พระองค์น้อยลงอีก มีพระอาการเหนื่อยมากขึ้น ทรงหายพระทัยลำบากและเร็วขึ้น คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาแบบประคับประคองทุกระบบอย่างใกล้ชิด วันที่ **27 ธันวาคม** ทรงรู้พระองค์น้อย มีพระอาการเหนื่อยและทรงหายพระทัยลำบากเหมือนเดิม การทำงานของพระวักกะ (ไต) ลดลง

วันที่ **28 ธันวาคม** พระองค์มีพระอาการทั่วไปคงที่ หายพระทัยสม่ำเสมอ ไม่มีพระอาการกระตุก คณะแพทย์ยังคงถวายพระโอสถควบคุมการกระตุก อาหารเสริมทางหลอดพระโลหิต

วันที่ **30 ธันวาคม** พระองค์มีพระอาการเหนื่อยมากขึ้น ไม่มีพระอาการไข้ คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาด้วยการเจาะน้ำในช่องเยื่อหุ้มพระปับผาสะหรือปอดออก ทำให้พระอาการดีขึ้นบ้าง

วันที่ **31 ธันวาคม** พระองค์ยังคงมีพระอาการเหนื่อย หายพระทัยลำบาก การทำงานของพระวักกะ (ไต) ลดลงอีก และมีการติดเชื้อในกระแสพระโลหิต

จนกระทั่งวันที่ **1 มกราคม 2551** พระองค์มีพระอาการโดยรวมทรุดลง ไม่รู้พระองค์ หายพระทัยอ่อนลง พระวักกะ (ไต) ไม่ทำงาน

จนสุดท้ายเมื่อเวลา 02.54 น. วันที่ **2 มกราคม 2551** สำนักพระราชวังประกาศ เรื่อง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ ความว่า...

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้เสด็จประทับรักษาพระอาการประชวร ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2550 ตามที่สำนักพระราชวังได้แถลงให้ทราบเป็นระยะแล้วนั้น

แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ พระอาการประชวรได้ทรุดลงตามลำดับ และสิ้นพระชนม์เมื่อเวลา 2 นาฬิกา 54 นาที วันที่ 2 มกราคม 2551 รวมพระชันษา 84 ปี

คำสั่งตั้ง กก.จัดงาน พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ

คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 1/2551

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ด้วยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้สิ้นพระชนม์ ในวันพุธที่ 2 มกราคม 2551 คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้มีการจัดงานราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ดังนั้น เพื่อให้การจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 (6) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2434 จึงแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. องค์ประกอบ

คณะที่ปรึกษา

1.1 ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ ที่ปรึกษา

1.2 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ปรึกษา

1.3 ประธานศาลฎีกา ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

1.4 นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ

1.5 รองนายกรัฐมนตรีทุกท่าน รองประธานกรรมการ

1.6 รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีทุกท่าน กรรมการ

1.7 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม กรรมการ

1.8 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรรมการ

1.9 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรกรรมการ

1.10 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกรรมการ

1.11 ท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงครามกรรมการ

1.12 เลขานุการในพระองค์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ กรรมการ

1.13 เลขาธิการพระราชวัง กรรมการ

1.14 ราชเลขาธิการ กรรมการ

1.15 เลขาธิการนายกรัฐมนตรี กรรมการ

1.16 เลขาธิการคณะรัฐมนตรี กรรมการ

1.17 ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ กรรม การ

1.18 ปลัดกระทรวงกลาโหม กรรมการ

1.19 ปลัดกระทรวงการคลัง กรรมการ

1.20 ปลัดกระทรวงการต่างประเทศกรรม การ

1.21 ปลัดกระทรวงมหาดไทย กรรมการ

1.22 ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการ

1.23 ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรรมการ

1.24 ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรรมการ

1.25 ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรรมการ

1.26 ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ กรรมการ

1.27 อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ กรรมการ

1.28 อธิบดีกรมการศาสนา กรรมการ

1.29 อธิบดีกรมศิลปากร กรรมการ

1.30 อธิบดีกรมธนารักษ์ กรรมการ

1.31 ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร กรรมการ

1.32 ประธานมูลนิธิแพทย์อาสา สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กรรมการ

1.33 ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรรมการและเลขานุการ

1.34 รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรอภิชาตบุตร) กรรมการและผู้ช่วย เลขานุการ

1.35 ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นางปราณี สริวัฒน์) กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

1.36 ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

1.37 ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

1.38 ผู้อำนวยการกองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

1.39 ผู้อำนวยการกองพิธีการ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

2. มีอำนาจหน้าที่

2.1 ดำเนินการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง ตามพระราชประเพณี และสมพระเกียรติตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล

2.2 ประสานงานกับหน่วยงานและบุคคล ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้องรวมทั้งอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ให้สมพระเกียรติ

2.3 มีอำนาจจัดตั้งคณะที่ปรึกษา คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

2.4 ดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 2 มกราคม พ.ศ.2551

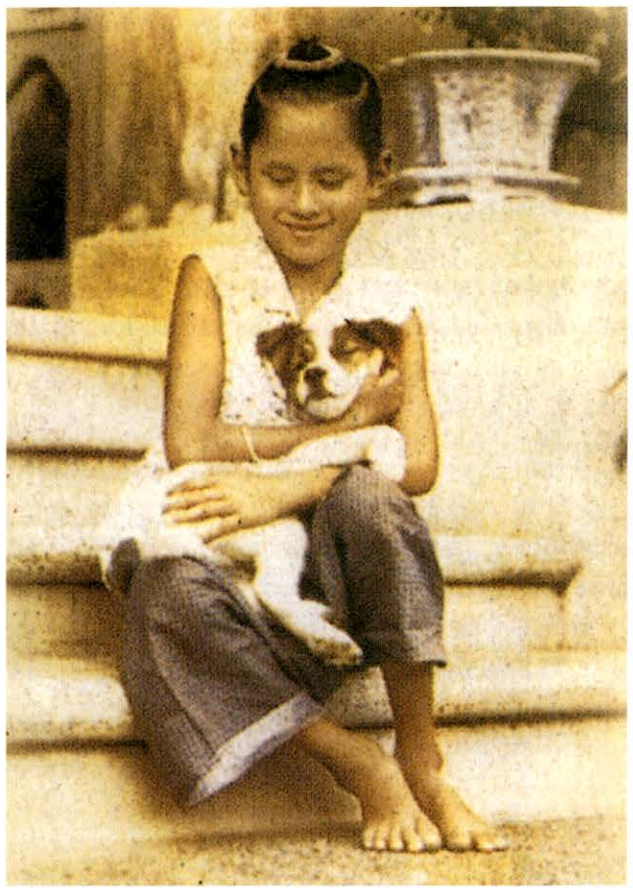
พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

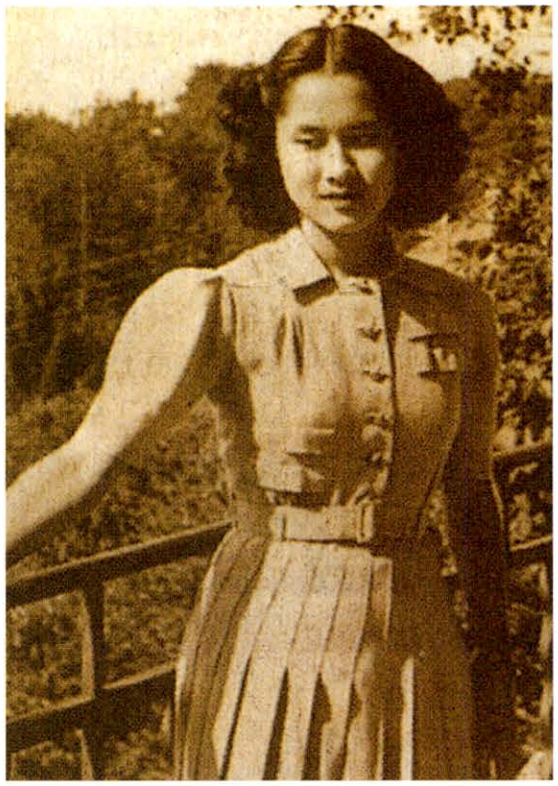
แม่ไม่เคยชมว่าเราฉลาดหรืองาม จะชมก็เมื่อประพฤติตนดี



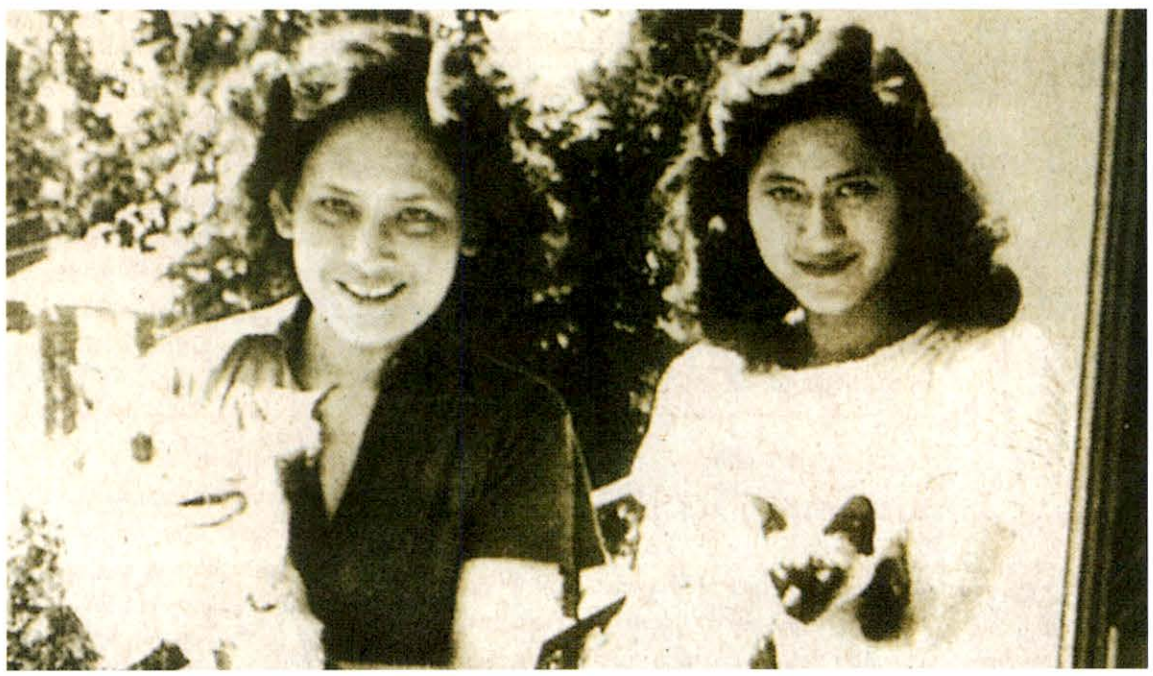


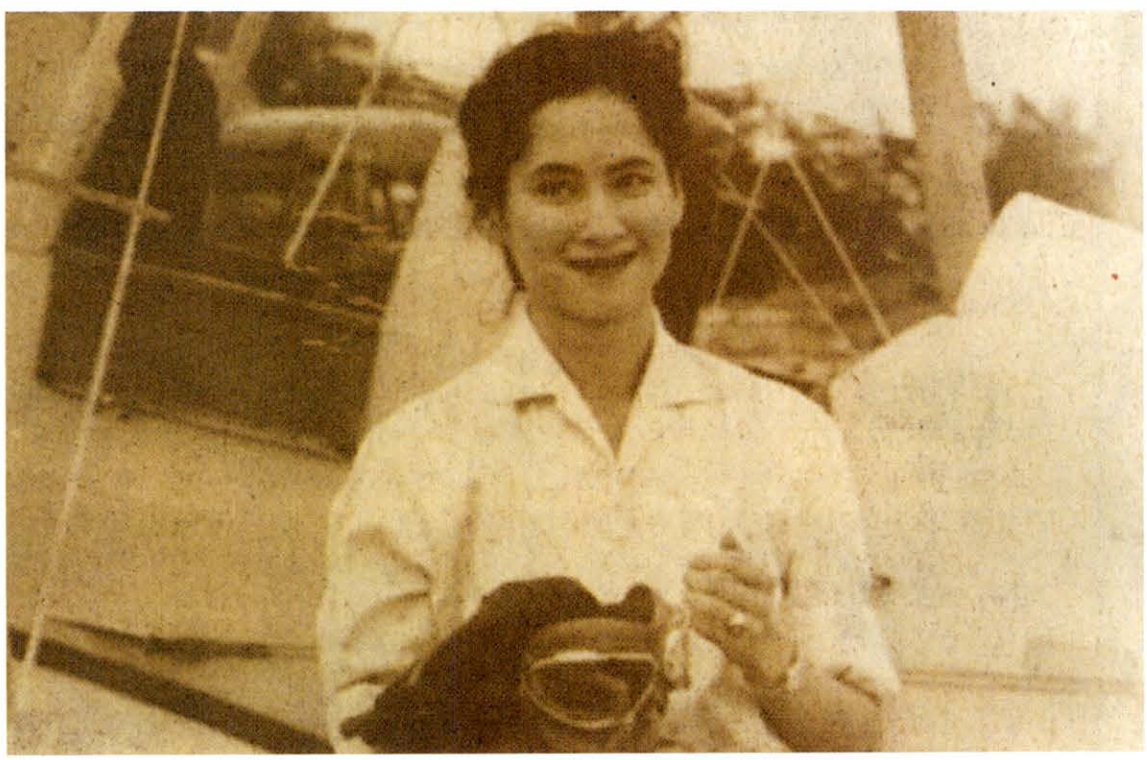










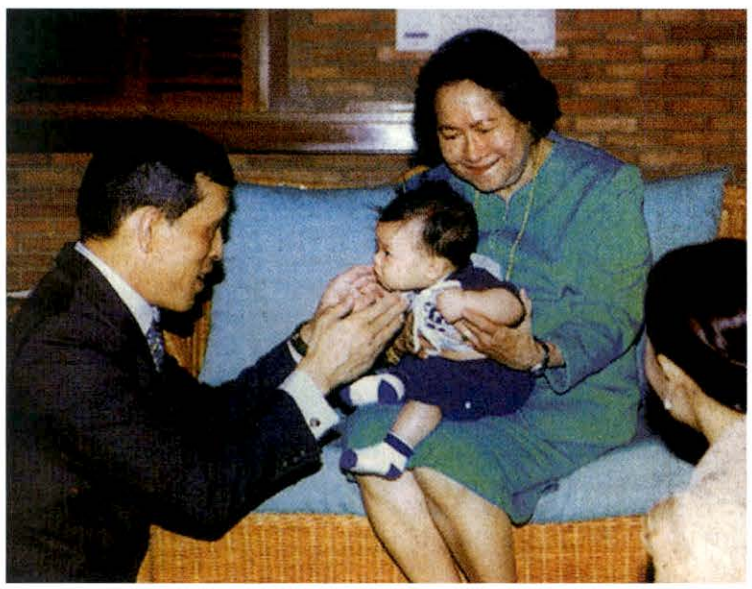
















พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯจากห้องประทับอาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช เมื่อเวลา 14.35 น. วันที่ 2 มกราคม หลังจากประทับเฝ้าพระอาการสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ตั้งแต่เมื่อวันที่ 1 มกราคมที่ผ่านมา จนกระทั่งสิ้นพระชนม์เมื่อเวลา 02.54 น.

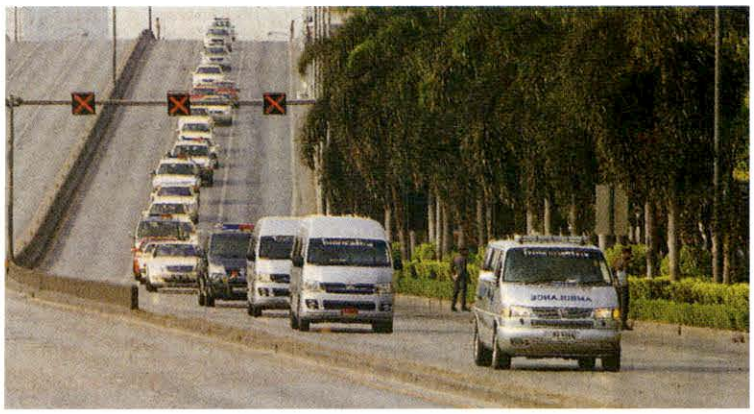




พระโกศพระศพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ประดิษฐานหลังพระแท่นแว่นฟ้าทองประกอบพระลองทองใหญ่ ภายในเศวตฉัตร 5 ชั้น ณ มุขตะวันตก พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท



พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯยังพระบรมมหาราชวัง เพื่อทรงประกอบพิธีสรงน้ำพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ณ พระที่นั่งพิมานรัตยา





ขบวนรถอัญเชิญพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จากโรงพยาบาลศิริราช มายังพระที่นั่งพิมานรัตยา พระบรมมหาราชวัง



พระอาทิตย์ลับฟ้าหลังพระบรมมหาราชวัง



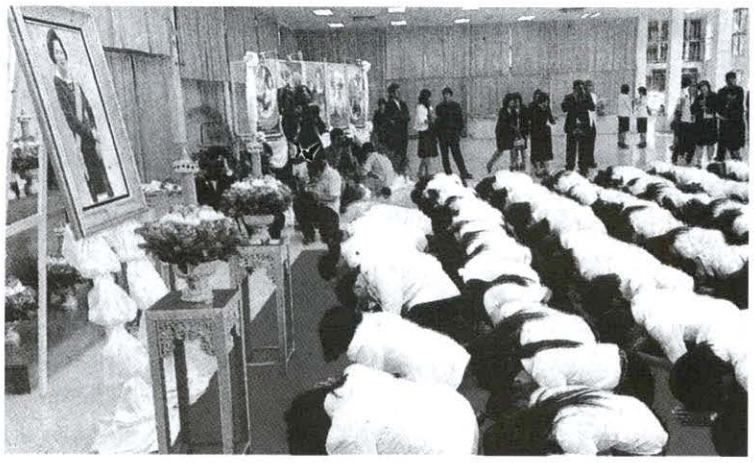
นพ.เสม พริ้งพวงแก้ว ราษฎรอาวุโส ร่วมถวายน้ำสรงพระศพ หน้าพระฉายาลักษณ์



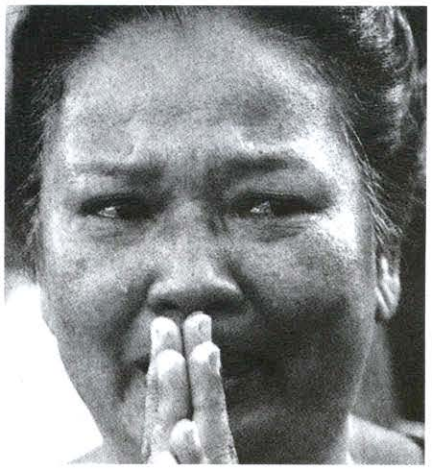
คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สถานศึกษาทุกแห่งลดธงครึ่งเสาเป็นเวลา 15 วัน·



พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน รองนายกรัฐมนตรี เข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ ที่ศาลาสหทัยสมาคม



นิสิตนักศึกษาก้มกราบพระฉายาลักษณ์ ที่ศาลา 100 ปี โรงพยาบาลศิริราช





ประชาชนร่ำไห้ระหว่างรอส่งขบวนพระศพ จากโรงพยาบาลศิริราช ไปยังพระบรมมหาราชวัง



ประชาชนจำนวนมากรอเข้าถวายน้ำสรงพระศพ ที่หน้าศาลาสหทัยสมาคม



นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ นำคณะผู้บริหารพรรค ถวายน้ำสรงพระศพ



ประชาชนจำนวนมากเข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ ที่ศาลาสหทัยสมาคม พระบรมมหาราชวัง

โลกแซ่ซ้องสดุดี'พระพี่นางฯ'

ข่าวการสิ้นพระชนม์ของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ หลังจากทรงรับการรักษาพระอาการประชวรยาวนาน ณ โรงพยาบาลศิริราช เมื่อวันที่ 2 มกราคมที่ผ่านมา ไม่เพียงเป็นข่าวโศกเศร้าอาดูรของปวงชนชาวไทยทั่วประเทศเท่านั้น นานาประเทศทั่วโลกยังให้ความสนใจโดยสื่อต่างประเทศต่างพร้อมใจกันนำเสนอข่าวนี้ต่อเนื่องเป็นข่าวสำคัญประจำวัน และได้รับความสนใจจากผู้อ่านเป็นจำนวนมาก ข่าวการสิ้นพระชนม์ดังกล่าวในเว็บไซต์ของบีบีซีนิวส์ ถึงกับเป็นข่าวที่มีผู้อ่านมากที่สุดเป็นอันดับ 4 ของวันทีเดียว

ต่อไปนี้คือเนื้อหาที่น่าสนใจที่สำนักข่าวต่างประเทศนำเสนอออกไปทั่วโลกและปฏิกิริยาของนานาประเทศต่อเหตุการณ์สำคัญในไทยครั้งนี้ เมื่อวันที่ 2 มกราคมนี้

สั่งทูตแจ้งข่าวสิ้นพระชนม์

นายธฤต จรุงวัฒน์ อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษกกระทรวงการต่างประเทศกล่าวว่า กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือถึงสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของประเทศไทยในต่างประเทศเพื่อแจ้งข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์แล้ว โดยสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ไทย 90 แห่งในต่างประเทศจะลดธงลงครึ่งเสาเป็นเวลา 15 วัน และจัดสมุดไว้อาลัยเพื่อให้ผู้แทนรัฐบาลต่างประเทศและชาวต่างประเทศ รวมทั้งประชาชนชาวไทยในประเทศนั้นๆ ได้ลงนามไว้อาลัยด้วย

นายธฤตกล่าวว่า กระทรวงการต่างประเทศยังได้มีหนังสือแจ้งสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ต่างประเทศในประเทศไทยให้ทราบแล้วเช่นกัน และหลังจากที่สำนักพระราชวังแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับกำหนดการพระศพ กระทรวงการต่างประเทศจะแจ้งให้สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ต่างประเทศในประเทศไทยทราบอีกครั้ง เพื่อเอกอัครราชทูตต่างประเทศและเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตต่างประเทศในประเทศไทยจะได้เข้าร่วมในพระราชพิธีต่อไป

รัฐบาลอเมริกันไว้อาลัย

เว็บไซต์ของสถานทูตสหรัฐประจำประเทศไทย ได้เผยแพร่สารถวายการไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เนื้อความว่า "ในนามของรัฐบาลและประชาชนอเมริกัน สถานทูตสหรัฐอเมริกาขอพระราชทานกราบบังคมทูลพระกรุณาแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งมายังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

การอุทิศพระวรกายเพื่อพสกนิกรชาวไทยของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้อย่างชัดเจน พระกรุณาธิคุณของพระองค์ที่มีต่อมูลนิธิต่างๆ ภายใต้พระอุปถัมภ์ และพระเมตตาของพระองค์ต่อประชาชนผู้ยากไร้ทั้งในประเทศไทยและในประเทศอื่นๆ ทั่วโลกจะสถิตอยู่ในใจของประชาชนทุกคน"

บีบีซีนิวส์

สำนักข่าวบีบีซีนิวส์ ของประเทศอังกฤษ นำเสนอรายงานข่าวการสิ้นพระชนม์ไว้ว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงสิ้นพระชนม์อย่างสงบหลังจากเข้ารับถวายการรักษาอาการโรคมะเร็งในช่องท้อง นับตั้งแต่เดือนมิถุนายนที่ผ่านมา

บีบีซีระบุว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้ชื่อว่าเป็นนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาฝรั่งเศสและวรรณกรรมฝรั่งเศส นอกเหนือจากที่ยังคงเกี่ยวข้องกับโครงการเพื่อประชาชนที่เกี่ยวเนื่องกับงานด้านสาธารณสุข การศึกษาและศิลปะอีกเป็นจำนวนมาก ข่าวการสิ้นพระชนม์ถือเป็นเรื่องใหญ่ในประเทศไทยเพราะหลังจากที่ข่าวนี้แพร่ออกไป ประชาชนนับพันคนหลั่งไหลไปยังโรงพยาบาลเพื่อไว้อาลัย หลายคนอยู่ในชุดไว้ทุกข์สีดำ

บีบีซีอ้างคำบอกเล่าของผู้ที่เดินทางมาไว้อาลัยว่า เหตุการณ์นี้ถือว่าเป็นการสูญเสียครั้งใหญ่หลวงทั้งต่อตนเองและต่อประเทศชาติอีกด้วย

ทั้งนี้ รัฐบาลมีคำสั่งให้อาคารที่ทำการราชการทุกแห่งลดธงครึ่งเสาเป็นการไว้อาลัย ในขณะที่กำหนดให้ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสหกิจแต่งชุดดำไว้ทุกข์เป็นเวลา 15 วัน เพื่อรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณที่พระองค์ท่านมีต่อปวงชนชาวไทย

บีบีซีระบุว่า การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ครั้งนี้ มีความสำคัญมากพอที่จะยุติกระบวนการทางการเมืองหลังการเลือกตั้งลงชั่วคราว ในขณะที่หลายพรรคการเมืองอยู่ระหว่างการเจรจาเพื่อจัดตั้งรัฐบาลหลังการเลือกตั้งเมื่อเดือนธันวาคมที่ผ่านมา

เอเอฟพี

สำนักข่าวเอเอฟพีระบุว่า ทันทีที่ได้รับทราบข่าวประชาชนไทยเกือบ 1,000 คน รีบรุดไปยังโรงพยาบาลศิริราช ทันที หลายคนสวมชุดดำไว้ทุกข์ อีกหลายคนโดยเฉพาะผู้สูงอายุ คุกเข่าร่ำไห้ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ที่ประดิษฐานอยู่ในโรงพยาบาล





ภาพบรรยากาศสลด โศกาอาดูรของประชาชนชาวไทยที่โรงพยาบาลศิริราช เมื่อวันที่ 2 มกราคมนี้ หลังรับทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ภาพเหล่านี้สำนักข่าวต่างประเทศเผยแพร่ออกไปทั่วโลกพร้อมกับการรายงานข่าวดังกล่าว *(เอพี/เอเอฟพี)*



สถานีโทรทัศน์ทุกแห่งยกเลิกรายการปกติเพื่อประกาศข่าวการสิ้นพระชนม์และนำเสนอภาพพระประวัติขององค์

เอเอฟพีระบุว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งได้ใช้ชีวิตส่วนใหญ่ของพระองค์อุทิศตัวเพื่อการสอนภาษาฝรั่งเศสในมหาวิทยาลัยต่างๆ จนได้รับการทูลเกล้าฯถวายอิสริยาภรณ์ แกรนด์ ออฟฟิซเซอร์ ออฟ เดอะ ลีเจียน ออฟ ออร์เนอร์ ที่ถือเป็นอิสริยาภรณ์สูงสุดของฝรั่งเศสสำหรับพลเรือน นอกจากนั้น เมื่อเว้นว่างจากภาระการสอนพระองค์ยังจัดตั้งสมาคมครูสอนภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยขึ้น ทั้งยังทรงรับเป็นองค์อุปถัมภกสมาคมเพื่อการกุศลอีกเป็นจำนวนมาก อาทิ มูลนิธิโรคไต และทรงช่วยเหลือในการจัดหาเงินทุนสำหรับการจัดสร้างโรงเรียนในชนบทอีกด้วย

เอพี

สำนักข่าวเอพีให้รายละเอียดเกี่ยวกับพระประวัติเพื่อเชิดชูพระปรีชาสามารถและพระกรุณาธิคุณต่อคนไทยมากเป็นพิเศษ โดยระบุว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงสนพระทัยในศิลปะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศิลปะการละคร และดนตรีคลาสสิค อันเป็นรสนิยมส่วนพระองค์ที่บ่มเพาะมาตั้งแต่เมื่อครั้งยังทรงศึกษาเล่าเรียนอยู่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เหมือนกับองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯตรัสได้ถึง 5 ภาษา ทรงรักการเดินทางท่องเที่ยว ทรงบันทึกการเดินทางทุกครั้งไว้ซึ่งต่อมามีการรวบรวมเป็นเล่มหนังสือได้หลายเล่ม ทรงเป็นที่รู้จักกันดีว่าเป็นผู้มีจริยวัตรเรียบง่าย ไม่หรูหราฟุ่งเฟือ ถึงกับตรัสไว้ในการสัมภาษณ์เมื่อปี 2543 ว่า ไม่ทรงโปรดงานกาลาดินเนอร์ เพราะน่าเบื่อ

เอพีระบุไว้ตอนหนึ่งว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ตรัสถึงพระองค์และองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล และ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯเมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์และยังใช้ชีวิตอยู่ในสวิตเซอร์แลนด์ไว้ว่า ทั้ง 3 พระองค์อยู่ในประเทศเล็กๆ เป็นเพียงแค่ นายและนางสาวธรรมดาๆ ไม่ใช่เจ้าชาย เจ้าหญิง บางคนไม่ได้ทราบว่าทั้ง 3 พระองค์เป็นเชื้อพระวงศ์ จึงทรงปฏิบัติพระองค์ดุจเดียวกับเด็กชาวสวิสทั่วไป ทำให้ทรงได้เรียนรู้วิถีชีวิตสามัญของสามัญชนไปด้วย

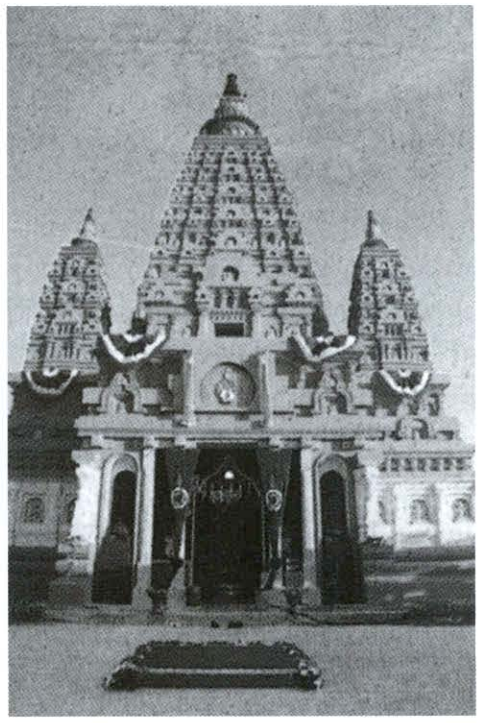
เอพีระบุว่า ทรงเป็นองค์อุปถัมภกขององค์กรเพื่อการกุศลด้านสาธารณสุขอยู่อย่างน้อย 5 องค์กร ทรงให้เหตุผลต่อการให้ความสนพระทัยในเรื่องดังกล่าวไว้ว่า เพราะพระบิดาเป็นแพทย์ พระมารดาเป็นพยาบาล ที่ส่งผลสืบเนื่องมายังพระองค์ให้ใส่พระทัยในงานด้านนี้ พระองค์ทรงใช้ชีวิตอยู่ยาวนานในสวิตเซอร์แลนด์ เมื่อเดินทางกลับประเทศไทย ได้เห็นว่ามีอะไรอีกมากมายต้องทำในทุกๆ ด้าน

พระกรุณา...พระพี่นางฯ สร้าง 'เจดีย์ศรีพุทธคยา' จำลอง สถานที่สำคัญชาวพุทธ









หลังจากที่องค์กรยูเนสโกมีมติประกาศให้ "วันวิสาขบูชา" เป็น "วันสำคัญของโลก" โครงการจัดสร้างเจดีย์ศรีพุทธคยา เฉลิมพระเกียรติฯ จึงเกิดขึ้น เพื่อรองรับวันวิสาขโลก และเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี และทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา โดยได้รับพระกรุณาธิคุณ จากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นประธานการก่อสร้าง โดยสร้างขึ้น ณ วัดป่าสิริวัฒนวิสุทธิ์ ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อ.ท่าตะโก จ.นครสวรรค์ ซึ่งเป็น "วัดแห่งแรก" ที่ทรงรับเป็นวัดในพระองค์

สำหรับ **เจดีย์ศรีพุทธคยา** ดำเนินการก่อสร้างมาตั้งแต่ปี 2548 ใช้เวลาในการก่อสร้างทั้งหมด 2 ปี 8 เดือน ใช้งบประมาณก่อสร้าง 180 ล้าน ซึ่งงบประมาณนี้มาจากการบริจาคของประชาชนทุกหมู่เหล่า ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้นางสุมนา อภินรเศรษฐ์ เป็นผู้แทนพระองค์ไปประกอบพิธีสมโภชเจดีย์ศรีพุทธคยา เฉลิมพระเกียรติ

นางสาวราชดี สิงหศิวานนท์ รองประธานโครงการจัดสร้างเจดีย์ศรีพุทธคยา เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี และ ทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา บอกว่า เจดีย์ศรีพุทธคยา เฉลิมพระเกียรตินี้ ได้จำลองแบบมาจากเจดีย์พุทธคยา ณ รัฐพิหาร เมืองคยา ประเทศอินเดีย ทุกประการ เพียงแต่ได้ย่อสัดส่วนลงมาให้เหมาะสมกับพื้นที่การก่อสร้าง เจดีย์ศรีพุทธคยา เฉลิมพระเกียรติจึงมีขนาด 16x28 เมตร

"เจดีย์พุทธคยา องค์จริงประดิษฐาน ณ ประเทศอินเดีย ซึ่งเป็นประเทศที่กำเนิดพระพุทธศาสนา ซึ่งเจดีย์แห่งนี้เป็นสถานที่สำคัญทางศาสนาที่ชาวพุทธทั่วโลกเชื่อว่าเกิดมาครั้งหนึ่งในชีวิตต้องไปให้ได้ การสร้างเจดีย์ศรีพุทธคยาจำลองขึ้นมา นอกจากจะเป็นสถานที่สักการะเพื่อความเป็นสิริมงคลแล้ว ยังไม่ต้องเสียเงินไปถึงอินเดียก็สามารถสักการะ 1 ใน 4 สถานที่สำคัญทางพุทธศาสนาได้"

เป็นอีกสถานที่หนึ่งที่ศาสนิกชนไทยเดินทางไปสักการะเพื่อความเป็นสิริมงคล

บทนำ มติชน

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

พลันสำนักพระราชวังมีประกาศ ลงวันที่ 2 มกราคม 2551 แจ้งว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์สิ้นพระชนม์เมื่อเวลา 02.54 น. วันที่ 2 มกราคม 2551 รวมพระชันษา 84 ปี พสกนิกรชาวไทยทั้งปวงต่างตกอยู่ในอาการเศร้าโศกเสียใจอย่างสุดซึ้ง แม้จะรับทราบพระอาการมาตามลำดับนับแต่เสด็จประทับรักษาพระอาการประชวร ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 25 ตุลาคม 2550 โดยเฉพาะความอัดอั้นหวั่นเกรงเมื่อได้ยินแถลงการณ์สำนักพระราชวังเรื่องทรงประชวร ฉบับที่ 38 เย็นวันที่ 1 มกราคม 2551 ปรากฏความว่า "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์มีพระอาการโดยรวมทรุดลง ไม่รู้สึกพระองค์ หายพระทัยอ่อนลง พระวักกะ (ไต) ไม่ทำงาน"

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้รับพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม "หม่อมเจ้ากัลยาณิวัฒนา" จากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีความสนิทสนมรักใคร่ผูกพันอย่างลึกซึ้งกับพระอนุชาอีก 2 พระองค์ ซึ่งมิได้คาดหมายว่า ในเวลาต่อมาต่างเสด็จขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์ไทย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯจึงต้องทรงเป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯในพระมหากษัตริย์ และทรง คอยเป็นกำลังพระราชหฤทัย โดยเฉพาะในรัชกาลที่ 9 ซึ่งทรงเป็นผู้เปรื่องปราชญ์ ได้รับการยกย่องในพระปรีชาสามารถสาขาต่างๆ ไม่เพียงแต่ชาวไทยหากแต่ขจรไกลไปทั่วโลก

ตลอดพระชนมายุ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงมีพระกรณียกิจที่ ทรงอุทิศพระองค์เพื่อส่วนรวมหลายแขนง ไม่เพียงแต่ทรงเป็นพระอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่นิสิตนักศึกษาในหลายมหาวิทยาลัย ยังเสด็จไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรตามท้องถิ่นทุรกันดารอยู่ไม่ขาด นับเป็นการแบ่งเบาพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่ไม่น้อย โดยเฉพาะทรงนำแพทย์อาสาในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีไปรักษาผู้เจ็บป่วย และทรงตามเสด็จฯไปด้วย นอกจากนี้ยังทรงเป็นองค์อุปถัมภ์หลายหน่วยงาน บางองค์กรทรงก่อตั้งด้วยพระองค์เอง รวม 63 มูลนิธิ เป็นพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่มีต่อชนชาวไทยอย่างล้นเกล้าล้นกระหม่อม เช่นเดียวกับพระชนนีและพระอนุชา

เมื่อเสด็จสู่สวรรคาลัย จึงนำมาซึ่งความโทมนัสใจจนมิอาจบรรยาย ได้ ปวงราษฎรไทยพร้อมใจกันแต่งกายไว้ทุกข์ถวายมีกำหนด 100 วันนับแต่วันสิ้นพระชนม์ และร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ของตนตามปกติเพื่อประโยชน์แก่ตนและส่วนรวม อันเป็นการแสดงออกตามธรรมเนียมไทย ด้วยพระกรณียกิจทั้งหลายทั้งปวงที่ทรงอุทิศพระองค์มาอย่างยาวนานนั้น พระนามสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จะสถิตอยู่ในหัวใจของทวยราษฎร์ชาวไทยสืบนานเท่านานไปอย่างมิรู้ลืม

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กบข.
สนทนากับเลขาธิการ กบข.

อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

เมื่อเช้าวันพุธที่ 2 มกราคม 2551 มีข่าวที่ทำให้ประชาชนชาวไทยทั้งประเทศต้องตกอยู่ในภาวะของการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่เมื่อสำนักพระราชวังมีประกาศเรื่อง **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** สิ้นพระชนม์ เมื่อเวลา 02.54 น. ของวันที่ 2 มกราคม 2551 รวมพระชันษา 84 ปี

ตลอดระยะเวลา 84 พรรษาที่ผ่านมา พระองค์ได้ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจมากมายแก่ประเทศชาติ เพื่อแบ่งเบาพระราชภาระของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ภาพที่ประชาชนไทยต่างคุ้นเคยและอยู่ในความทรงจำมาจนทุกวันนี้ คือ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ตามเสด็จอยู่เคียงข้างสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในการเสด็จฯทรงเยี่ยมเยียนราษฎรตามท้องถิ่นทุรกันดารอยู่เสมอ พร้อมกับทรงนำแพทย์อาสาไปให้การรักษาผู้เจ็บป่วย

นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงเป็นประธานของมูลนิธิต่างๆ เช่น โครงการแพทย์อาสา พอ.สว. และมูลนิธิขาเทียมฯ ที่ทรงสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เป็นต้น

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจมากมายโดยมิทรงย่อท้อ พระองค์มิเพียงทรงสืบสานปณิธานสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีแต่ยังทรงเป็นสมเด็จพระเชษฐภคินีที่คอยดูแลและห่วงใยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมิเสื่อมคลาย

นับจากนี้ต่อไป ภาพของพระองค์จะยังคงกระจ่างชัดสถิตในจิตใจของประชาชนชาวไทยมิลืมเลือนตราบนานเท่านาน ด้วยสำนึกแห่งพระเมตตาของพระองค์

สาเดือนเสือนลับแล้ว มิ่งขวัญแก้วฟองประชา
กัลยาณิวัฒนา องค์เจ้าฟ้ามหาชน
ขอองค์รัตนา สู่เมฆาฟ้าสูงส่ง
สรวงสวรรค์ชั้นยิ่งยง สถิตคงองค์กัลยาฯ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและพนักงาน กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ



เทิดพระเกียรติ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

ทรงมีพระคุณูปการแก่วงการศึกษาชาติ



สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงอุทิศกำลังพระวรกายประกอบพระกรณียกิจนานัปการ ด้วยพระวิริยะอุตสาหะ ซึ่งรวมถึงทรงมีพระคุณูปการแก่วงการศึกษาของชาติ

ทรงเป็นอาจารย์-นักวิชาการ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงสำเร็จการศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาเคมี ในคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยโลซานน์ ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เมื่อปี พ.ศ.2491 และในระหว่างที่ทรงศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์นั้น พระองค์ได้ศึกษาหลักสูตรสังคมศาสตร์-ครุศาสตร์ อันประกอบด้วยวิชาต่างๆ ในสาขาวิชาการศึกษา วรรณคดี ปรัชญา และจิตวิทยาด้วย

เมื่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จนิวัตประเทศไทยในปี พ.ศ.2493 สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงทราบดีว่าพระธิดาโปรดการเป็นครูมาแต่ยังทรงพระเยาว์ ทรงรับสั่งแนะนำให้ทรงงานเป็นอาจารย์ พระองค์จึงทรงรับงานเป็นอาจารย์พิเศษสอนภาษาฝรั่งเศสที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนถึงปี พ.ศ.2501



ในปี พ.ศ.2512 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ขอประทานพระกรุณาเป็นอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย ทรงรับงานสอนและงานบริหาร โดยทรงเป็นหัวหน้าสาขาวิชาภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส และผู้อำนวยการภาษาฝรั่งเศส จนถึงปี พ.ศ.2519 จึงทรงลาออกจากตำแหน่งอาจารย์ประจำ เนื่องจากพระภารกิจด้านอื่นๆ ที่มีมากขึ้น แต่ก็ยังมีพระกรุณารับเป็นอาจารย์พิเศษ เมื่อพอจะมีเวลาประทาน และยังมีพระกรุณาเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยแห่งอื่นๆ ด้วย เช่น ที่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีพระกรุณาเสด็จไปประทับที่วิทยาเขตปัตตานี เพื่อทรงสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสของคณะมนุษยศาสตร์ด้วย และทรงได้รับโปรดเกล้าฯพระราชทานตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ.2521

จากพระประสบการณ์ที่ทรงงานสอนภาษาฝรั่งเศสมาเป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้ทรงตระหนักถึงปัญหาความต่อเนื่องในการเรียนภาษาฝรั่งเศสระดับมัธยมศึกษากับอุดมศึกษา จึงทรงริเริ่มก่อตั้งสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยขึ้น เมื่อปี พ.ศ.2520 เพื่อให้เป็นศูนย์กลางของการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเรียนการสอนภาษานี้ และทรงดำรงตำแหน่งนายกสมาคมมาเป็นเวลา 5 ปี ต่อจากนั้นก็ยังทรงพระกรุณารับเป็นนายกสมาคมกิตติมศักดิ์ ซึ่งจากผลงานของสมาคมมีส่วนช่วยให้การสอนและวิจัยภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยเจริญรุดหน้าเป็นอย่างดี

ด้วยทรงมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่และสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย รวมทั้งยังทรงมีไมตรีจิตอันต่อเนื่องแก่ประเทศฝรั่งเศสเสมอมา ทำให้ทางการฝรั่งเศสโดยประธานาธิบดี นิโกลาส์ ซาร์โกซี ได้ขอพระราชทานทูลเกล้าฯถวายอิสริยาภรณ์ชั้น กรองด์ ออฟฟิซิเยร์ เดอ ลา เลฌิยง ดอนเนอร์ แด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2550 ที่ผ่านมา

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มิได้ทรงสนพระทัยการศึกษาเฉพาะระดับอุดมศึกษาเท่านั้น หากทรงคำนึงถึงความสำคัญของการศึกษาระดับต้นว่าเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป ดังนั้น เมื่อมูลนิธิสมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทยในพระอุปถัมภ์ของพระองค์ จัดตั้งโครงการสอนการอ่านแก่เด็กเล็กในชั้นเตรียมความพร้อมทั่วประเทศ พระองค์ได้ประทานความช่วยเหลือโดยทรงรับเป็นผู้ดำเนินการทดลองการใช้อุปกรณ์การเรียนของมูลนิธิ โดยทรงนำไปทดลองใช้ในระหว่างการตามเสด็จ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเสด็จเยี่ยมและสงเคราะห์ราษฎรในท้องถิ่นทุรกันดารของจังหวัดต่างๆ เกือบทั่วประเทศ ทรงประเมินผลอุปกรณ์ วิเคราะห์ และแนะนำข้อแก้ไขจนแล้วเสร็จตามโครงการ

องค์อุปถัมภ์โอลิมปิควิชาการ

เหตุที่พระองค์ทรงเป็นนักวิชาการและทรงศึกษามาทางวิทยาศาสตร์ จึงทรงสนพระทัยโครงการจัดส่งผู้แทนเยาวชนไทยไปเข้าร่วมแข่งขันโอลิมปิควิชาการระหว่างประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2532 มาจนถึงปัจจุบัน ได้ประทานทรัพย์ส่วนพระองค์และเงินกองทุนสมเด็จย่าเพื่อช่วยเหลือและทรงติดตามความเคลื่อนไหวของการแข่งขันทุกระยะ ประทานกำลังใจ และแสดงความยินดีแก่ผู้แทนเยาวชนไทยที่ประสบความสำเร็จมาทุกครั้ง

ด้วยสายพระเนตรที่กว้างไกล สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประทานทรัพย์ส่วนพระองค์ ให้ศาสตราจารย์ศักดา ศิริพันธุ์ นายกสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ในขณะนั้น ไปดำเนินการจัดตั้งมูลนิธิส่งเสริมโอลิมปิควิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ศึกษา ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ (สอวน.) ขึ้น และทรงรับเป็นองค์ประธานมูลนิธิ สอวน.ด้วย เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาการศึกษาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของนักเรียนทั่วประเทศให้ได้มาตรฐานสากล เป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลแบบยั่งยืน และประเทศไทยจะได้นักเรียนที่มีความรู้ระดับมาตรฐานสากลไปเข้าร่วมแข่งขันทางวิชาการกับนานาชาติมากขึ้น ซึ่งมูลนิธิ สอวน.ได้ร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐ จัดตั้งศูนย์ สอวน.ขึ้นทั่วประเทศ เพื่อเป็นศูนย์พัฒนาศักยภาพของนักเรียนและครูทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ศึกษา จำนวน 16 ศูนย์

ทรงเป็นที่พึ่งเด็กไทยภูเขา

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ยังทรงห่วงใยในชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรผู้ด้อยโอกาสในท้องถิ่นทุรกันดารทั่วประเทศ ทรงมีพระเมตตาสนับสนุนหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่ดำเนินงานช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสอย่างสม่ำเสมอมาโดยตลอด

"ชุมชนการเรียนรู้สมเด็จย่า"เป็นสถานที่จัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนชาวไทยภูเขา ซึ่งมีฐานะยากจน ขาดโอกาสทางการศึกษา และอยู่ห่างไกลในถิ่นทุรกันดาร ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯทรงตั้งพระทัยที่จะสืบสานตามพระราชปณิธานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่จะให้เด็กๆ ชาวเขาได้มีโอกาสเข้ามาเรียนหนังสือ เพื่อกลับไปใช้ชีวิตในชุมชนของตนเองได้อย่างเหมาะสม มีคุณภาพ กลับไปเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชนให้เกิด "การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน"



การดำเนินงาน "ชุมชนการเรียนรู้สมเด็จย่า" เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2542 โดยตั้งอยู่ที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเป้าหมายเพื่อนำเด็กชาวเขาในท้องถิ่นภาคเหนือเข้ามาเรียนรู้ในลักษณะอยู่ประจำ ให้ช่วยกันทำการเกษตรเพื่อการบริโภค ในระหว่างเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯทรงมีพระเมตตาประทานเงินเป็นค่าใช้จ่ายผ่านโครงการพระเมตตาสมเด็จย่า จนกระทั่งปัจจุบันปี พ.ศ.2550 ชุมชนการเรียนรู้สมเด็จย่าแห่งนี้ ได้ช่วยเหลือเด็กๆ ชาวไทยภูเขาไปแล้วจำนวนไม่น้อยกว่า 100 คน โดยสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

นอกจากนี้ "โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาสในถิ่นทุรกันดาร" ก็เป็นอีกโครงการในพระกรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ทรงมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวไทยภูเขา ซึ่งความเป็นมาก่อนที่จะเกิดโครงการนี้ขึ้น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯได้ตามเสด็จสมเด็จย่า และทอดพระเนตรเห็นความยากลำบากของชาวเขาในด้านต่างๆ อยู่เป็นนิตย์ ทั้งความเป็นอยู่ การทำมาหากิน สุขภาพอนามัย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตโดยพื้นที่ทรงงานโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาสในถิ่นทุรกันดารนี้ อยู่ใน 9 จังหวัดภาคเหนือ อันได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน ตาก แพร่ น่าน และพะเยา

กิจกรรมในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาสในถิ่นทุรกันดาร ในแต่ละพื้นที่ มีได้แก่ การให้การสนับสนุนซ่อมแซมอาศรมศูนย์การเรียนในพื้นที่ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมในการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเกษตรทั้งการปลูกผัก ไม้ผล และส่งเสริมการเลี้ยงเป็ด เพราะให้โปรตีนค่อนข้างสูง นอกจากนี้ได้ทรงส่งเสริมให้ชาวเขาเพาะเห็ดหอม เติมสารไอโอดีนให้แก่ชาวเขา โดยให้เด็กๆ ที่มาเรียนที่ศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" เพื่อได้ดื่มน้ำที่ผสมสารไอโอดีน เสริมภูมิต้านทานโรคคอพอก

จึงเป็นดั่งน้ำทิพย์ที่ชโลมใจชาวไทยภูเขาทุกชนเผ่าให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

หน้าว่าง

นิคฺคณฺเห นิคฺคหารหฺ
ปคฺคณฺเห ปคฺคหารหฺ

สยามรัฐ

สถาปนา ๒๕ มิถุนายน ๒๔๘๓

ปีที่ 58 ฉบับที่ 19974 วันพฤหัสบดีที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2551 ราคา 10 บาท

ปวงประชาอาดูร พระพี่นางฯสิ้นพระชนม์ ทำพิธีตามราชประเพณี ถวายพระเกียรติสูงสุด ลดธงครึ่งเสา-ไว้ทุกข์

สำนักพระราชวังออกแถลงการณ์ "พระพี่นางฯ" สิ้นพระชนม์ เมื่อเวลา 02.45 น. วันที่ 2 ม.ค.รวมพระชันษา 84 ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้สำนักพระราชวัง จัดการพระศพ ถวายพระเกียรติสูงสุดตามราชประเพณี พร้อมเสด็จฯ ถวายน้ำสรงพระศพ คณบดีคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล เผย "พระพี่นางฯ" สิ้นพระชนม์อย่างสงบ สำนักนายกฯ ประกาศให้สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ สถานศึกษา รวมทั้งสถานทูตไทยในต่างประเทศลดธงครึ่งเสา 15 วัน พร้อมให้ข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจไว้ทุกข์ 15 วัน ถวายอาลัยพระพี่นางฯ

เมื่อวันที่ 2 ม.ค.51 เวลา 05.42 น. สำนักพระราชวังออกแถลงการณ์ฉบับที่ 39 เรื่อง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ มีความว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้เสด็จไปประทับรักษาพระอาการประชวร ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2550 ตามที่สำนักพระราชวัง ได้แถลงให้ทราบเป็นระยะแล้วนั้น

แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ พระอาการประชวรได้ทรุดลงตามลำดับและสิ้นพระชนม์ เมื่อเวลา 02.54 น.วันที่ 2 มกราคม 2551 รวมพระชันษา 84 ปี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สำนักพระราชวังจัดการพระศพ ถวายพระเกียรติสูงสุดตามราชประเพณี ประดิษฐานพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาทในราชสำนักไว้ทุกข์ถวายมีกำหนด 100 วัน ตั้งแต่วันสิ้นพระชนม์เป็นต้นไป

อนึ่ง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประชาชนเข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ ซึ่งประดิษฐาน ณ ศาลาสหทัยสมาคมในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่เวลา 13.00-16.00 น. วันพุธที่ 2 ม.ค.2551 สำนักพระราชวัง 2 มกราคม พุทธศักราช 2551

"ในหลวง"เสด็จออกจากรพ.ศิริราช

จากนั้นเวลา 14.36 น. วันเดียวกัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินด้วยเครื่องช่วยพยุงลงจากอาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช โดยฉลองพระองค์ในเป็นเสื้อเชิ้ตสีขาว ส่วนฉลองพระองค์นอกเป็นสูทสีเทาเข้ม ทั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงแย้มพระโอษฐ์พระราชทานให้แก่ประชาชนที่เฝ้ารอรับเสด็จฯอยู่บริเวณอาคารเฉลิมพระเกียรติ ขณะที่พสกนิกรที่มาเฝ้ารอรับเสด็จฯ หลายคนที่อยู่ในอาการเศร้าโศก ต่างร้องไห้ฟูมฟายออกมา ในขณะที่บางคนน้ำตาคลอเบ้า จนคนที่นั่งข้างๆ ต้องปลอบโยนกัน จากนั้นได้เสด็จไปประทับรถยนต์พระที่นั่งออกจากโรงพยาบาลศิริราชกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน หลังจากประทับที่อาคารเฉลิมพระเกียรติเพื่อเฝ้าติดตามพระอาการสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ขณะที่ประชาชนที่เฝ้ารอรับเสด็จฯ ต่างชูพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์เอาไว้เหนือศีรษะ พร้อมกับร่ำไห้เสียใจกับการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

พระบรมวงศ์เสด็จฯเคลื่อนพระศพ

อย่างไรก็ดี ก่อนหน้านี้ เวลา 14.30 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปถึงโรงพยาบาลศิริราช เพื่อเป็นองค์ดำเนินการเคลื่อนพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ไปยังพระบรมมหาราชวัง

ขณะที่ก่อนหน้านี้เวลา 14.05 น.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ อัครราชกุมารี ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ได้เสด็จถึงโรงพยาบาลศิริราช ทั้งนี้ เพื่อที่จะเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีในการพระราชพิธีเคลื่อนพระศพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ไปยังพระบรมมหาราชวัง

พระเทพฯเสด็จฯรอรับพระศพ

ผู้สื่อข่าวรายงานด้วยว่า ก่อนหน้านี้เมื่อเวลา 13.40 น.สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินถึงพระบรมมหาราชวัง เพื่อรอรับเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมพระบรมวงศานุวงศ์ที่จะเคลื่อนพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์จากโรงพยาบาลศิริราชมาประดิษฐาน ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง ทั้งนี้ มีประชาชนนับพันคนเฝ้ารอรับเสด็จฯ อย่างเนืองแน่น

พระศพถึงพระบรมมหาราชวัง

จนกระทั่งเมื่อเวลาประมาณ 15.00 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้เชิญพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ลงจากอาคารเฉลิมพระเกียรติ โดยทางลิฟต์ ไปที่ชั้นจอดรถ B2 ขึ้นรถพยาบาลฉุกเฉินของทาง รพ.ศิริราช ทะเบียน ศฎ 5364 ออกจากโรงพยาบาลศิริราช โดยใช้เส้นทางถนนอรุณอมรินทร์ ผ่านแยกปิ่นเกล้า ขึ้นสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า เลี้ยวขวาเข้าถนนราชดำเนินใน ผ่านถนนหน้าพระลาน เข้ามาภายในบริเวณรั้วแก้วรอบพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง โดยตามราชประเพณีนั้น จะผ่านประตูชั้นนอก คือ ประตูเทวาภิรมย์ และจะเข้าสู่ประตูชั้นในที่ประตูศรีสุนทร วนรอบรั้วแก้ว เข้าประตูพรหมโสภาข้างพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ไปยังพระที่นั่งพิมานรัตยา โดยมีสมเด็จพระมหาธีราจารย์ เจ้าอาวาสวัดชนะสงคราม เป็นพระผู้นำพระศพ ร่วมกับเจ้าหน้าที่กองงานพระราชพิธี

"ในหลวง"ถวายน้ำสรงพระศพ

เวลา 17.17 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ พร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ไปยังพระที่นั่งพิมานรัตยา ในพระบรมมหาราชวัง โดยมีสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระเจ้าวรวงศ์พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์ พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าอทิตยาทรกิตติคุณ พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ เฝ้ารับเสด็จฯ

เมื่อเสด็จฯ ถึงรถยนต์พระที่นั่งเทียบที่ประตูกำแพงแก้ว ข้างพระที่นั่งราชกรัณยสภา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินขึ้นทางบันไดมุขกระสัน พระที่นั่งพิมานรัตยาเสด็จพระราชดำเนินเข้าในพระฉากซึ่งพระศพบรรทมอยู่บนพระแท่น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียน เครื่องทองน้อย สำหรับพระศพและบูชาพระพุทธรูป

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย ถวายบังคมพระศพ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงรับขวดพระสุคนธ์จากคุณเพ็ญศรี เชียวมีส่วนถวายสรงที่พระศพ ดำเนินการเป็นการส่วนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับหม้อน้ำพระสุคนธ์ และโถน้ำขมิ้น จากเจ้า

พนักงานสนมพลเรือน ถวายสรงที่ตรงพระอุระพระศพจากนั้นทรงหวีพระเกศาขึ้นครั้งหนึ่งแล้วหวีลงอีกครั้งหนึ่ง แล้วหักพระสางนั้นวางไว้ในพานซึ่งเจ้าพนักงานเชิญอยู่

จากนั้น ทั้งสองพระองค์ เสด็จพระราชดำเนินไปประทับพระราชอาสน์ที่นอกพระฉากเลขาธิการพระราชวังกราบบังคมทูล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินเข้าไปวางซองพระศรีบรรจุดอกบัวและธูปเทียน ทรงรับแผ่นทองคำจำหลักลาย ปิดพระพักตร์ ทรงรับพระชฎาทองคำ วางข้างพระเศียร เสร็จแล้วเสด็จออกไปประทับพระราชอาสน์ที่เดิม เจ้าพนักงานเชิญหีบพระศพไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทพระบาทสมเด็จพระ่เจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินตาม

จากนั้น ตำรวจหลวงเชิญหีบพระศพไปประดิษฐานหลังพระแท่นแว่นฟ้าทอง ประกอบพระลองทองใหญ่ ภายใต้เศวตฉัตร 5 ชั้น แวดล้อมด้วยเครื่องสูงทองแผ่ลวด บังแทรกชุมสาย ต้นไม้ทองเงิน ณ มุขตะวันตกพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงวางพวงมาลา ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะพระศพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการพระพุทธรูป ทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ 84 รูป สดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนที่พระแท่น พระสวดพระอภิธรรม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ กลับ

ทั้งนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมประจำ ทั้งกลางวันกลางคืนรับพระราชทานฉันเช้า 8 รูป เพล 8 รูป กำหนด 100 วัน

พระพี่นางฯสิ้นพระชนม์อย่างสงบ

ก่อนหน้านี้ ศ.คลินิก นพ.ธีรวัฒน์ กุลทนันทน์ คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล กล่าวว่า คณะแพทย์ชาบซึ้งในพระกรุณาคุณในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จึงพร้อมใจกันแสดงความจงรักภักดีและร่วมไว้ทุกข์เป็นเวลา 100 วัน ตามที่สำนักพระราชวังประกาศ

"คณะแพทย์ได้ทำการรักษาพระอาการประชวร ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯอย่างเต็มที่และใกล้ชิด มีการประชุมคณะแพทย์ตลอดเวลา ทุกคนเฝ้ากันจนวินาทีสุดท้าย รู้สึกเสียใจ แต่ก็ไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อย ทุกคนทำกันอย่างเต็มกำลังความสามารถ เต็มที่อยู่แล้ว ส่วนใหญ่จะมีการประชุมการถวายการรักษาทุกวัน ต้องตั้งทีมแพทย์ในทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และจะประชุมฉุกเฉินกันทันทีเมื่อทรงมีพระอาการแทรกซ้อน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และทุกพระบรมวงศานุวงศ์ ต่างทรงห่วงใยในพระอาการประชวรสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และได้เสด็จเยี่ยมพระอาการอย่างใกล้ชิด โดยในช่วงที่พระองค์สิ้นพระชนม์นั้น พระองค์ทรงไปอย่างสงบ ไม่ทรงทรมาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงห่วงใย และเมื่อคืนที่ผ่านมา ทุกพระองค์ก็เสด็จฯมาทรงเยี่ยมพระอาการสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ทรงเป็นแบบอย่างของคนไข้ได้เป็นอย่างดี ทรงมีพระกำลังพระทัยที่ดีมาก ทรงมีความสงบในระหว่างการถวายการรักษาตั้งแต่เริ่มต้น ซึ่งการที่ทรงสิ้นพระชนม์ครั้งนี้ ก็เป็นไปตามพระอาการ ไม่ทรงพระทรมาน และทรงไปอย่างสงบ" ศ.นพ.คลินิกธีรวัฒน์ กล่าว

ประกาศลดธงครึ่งเสาไว้ทุกข์15วัน

ขณะที่สำนักนายกรัฐมนตรี ได้ออกประกาศว่า ตามที่ได้มีประกาศสำนักพระราชวัง เรื่อง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ ลงวันที่ 2 มกราคม 2551 นั้น รัฐบาลได้รับทราบด้วยความโทมนัสอย่างยิ่ง และได้พิจารณาเห็นว่า โดยที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีพระกรุณาคุณใหญ่หลวงต่อพสกนิกรชาวไทยตลอดมาจึงเห็นสมควรประกาศดังต่อไปนี้ 1.ให้สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ และสถานศึกษาทุกแห่ง ลดธงครึ่งเสา มีกำหนด 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2551 เป็นต้นไป 2.ให้ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจไว้ทุกข์ มีกำหนด 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2551 เป็นต้นไป ประกาศ ณ วันที่ 2 มกราคม พ.ศ.2551 พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี

ด้านนายจุลยุทธ หิรัณยะวสิต ปลัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ได้เสนอรายละเอียดให้แก่ พล.อ.สุรยุทธ์ และ ครม.รับทราบ เพื่อจะมีการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน พระราชพิธีถวายเพลิงพระศพจำนวน 40 ท่าน ซึ่งพระราชพิธีเช่นเดียวกับงานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทั้งนี้ ในหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการจะมีการตั้งคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ อีก 8 คณะที่จะทำหน้าที่ต่างๆ ซึ่งงานต่างๆ ก็แล้วแต่คณะกรรมการว่าจะกำหนดอย่างไรบ้าง

สถานทูตไทยในตปท.ลดธงครึ่งเสา

ขณะที่นายธฤต จรุงวัฒน โฆษกกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวว่า กระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งเรื่องสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ ไปยังสถานเอกอัครราชทูต และสถานกงสุลใหญ่ต่างประเทศในประเทศไทย ไว้อาลัยและร่วมพิธีพระศพ ส่วนสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ไทยในต่างประเทศทั้ง 90 แห่ง จะลดธงชาติครึ่งเสา พร้อมวางสมุดไว้อาลัย เพื่อให้ผู้นำของรัฐบาลต่างประเทศชาวต่างชาติและชาวไทยในต่างประเทศ ลงนามไว้อาลัยด้วย

นายกฯประธานพิธีถวายพระเพลิง

วันเดียวกัน คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์ รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงภายหลังการประชุม ครม.ว่า ที่ประชุม ครม.มีมติที่จะให้คณะรัฐมนตรีไว้ทุกข์ให้แด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นเวลา 100 วัน ส่วนข้าราชการให้ไว้ทุกข์เป็นเวลา 15 วัน และยังมีมติให้หน่วยงานราชการทั้งหมดเลื่อนหรือยกเลิกการจัดงานมหรสพหรืองานรื่นเริงต่างๆ ออกไปก่อนในช่วงเวลา 15 วันนี้ รวมทั้งในช่วงเวลา 100 วัน หากไม่มีความจำเป็นใดๆ ก็ไม่ควรให้มีการจัดงานมหรสพหรืองานรื่นเริงใดๆ ด้วย สำหรับประชาชนนั้น รัฐบาลก็ขอเชิญชวนให้ร่วมกันแสดงความไว้อาลัยด้วยการใส่ชุดดำเป็นเวลา 15 วัน พร้อมๆ กับข้าราชการด้วย

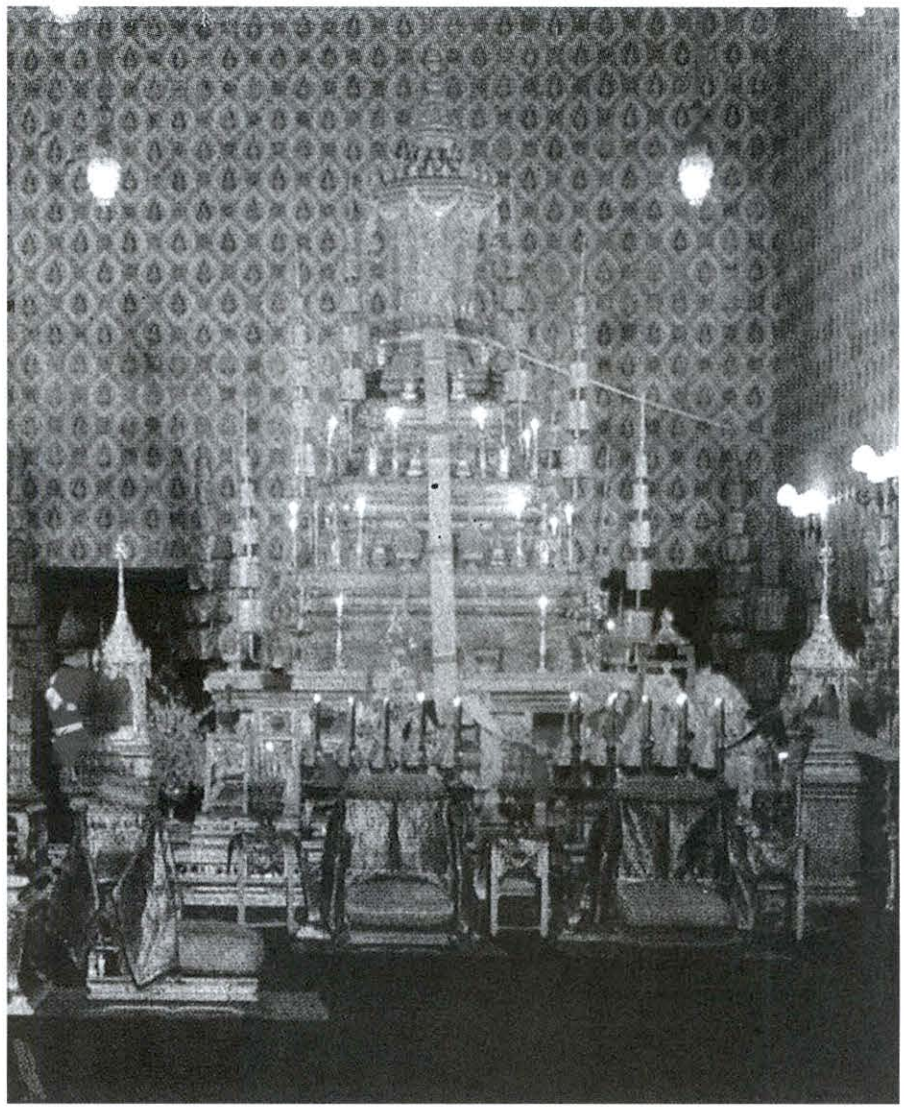
คุณหญิงทิพาวดี กล่าวอีกว่า ทั้งนี้ ในที่ประชุม ครม.ยังได้มีการพูดถึงพระกรณียกิจของพระองค์ท่านที่ได้ทรงงานและทำทุกอย่างให้ประชาชนเป็นเวลาถึง 84 ปี ซึ่งตนได้สั่งการให้สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 สถานีโทรทัศน์ทีไอทีวี และสถานีวิทยุที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมประชาสัมพันธ์ ได้จัดรายการต่างๆ ที่เป็นการเทิดพระเกียรติ อย่างน้อยเป็นเวลา 15 วัน แต่สำหรับคนไทยหากจะแสดงความจงรักภักดี และแสดงความชื่นชมในผลงานของพระองค์ท่านก็สามารถทำได้ตลอดไป

นอกจากนี้ ได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยดูแบบอย่างที่ทางสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการมาแล้วโดย พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกฯ เป็นประธานในพระราชพิธี

เมื่อถามว่า รัฐบาลจะขอความร่วมมือไปยังสถานบันเทิงและภาคเอกชนให้งดจัดการรื่นเริงด้วยหรือไม่ คุณหญิงทิพาวดี กล่าวว่า ทางกระทรวงมหาดไทยรับเรื่องนี้ไปดำเนินการต่อ ซึ่งนายบัญญัติ จันทน์เสนะ รมช.มหาดไทย ได้รายงานให้ ครม.รับทราบว่าได้แจ้งไปทั่วประเทศแล้ว ทั้งผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานภาครัฐ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่างๆ ให้เตรียมจัดพิธีไว้อาลัย โดยให้มีสมุดลงนามประกาศลดธงครึ่งเสา ไว้ทุกข์และก็คงจะประกาศขอความร่วมมือกับสถานบันเทิงต่างๆ ให้งดเรื่องการบันเทิงในช่วง 15 วันนี้ด้วย ส่วนรูปแบบจะเป็นอย่างไรต้องถามทางกระทรวงมหาดไทย



สมเด็จพระพี่ฯคล้อย ครรไลสวรรค์
ประทีปไทยหนึ่งผัน จากแล้ว
ดวงใจหมื่นล้านศัลย์ โศกระลึก พระคุณเอย
แปรทุกข์เป็นพลังแก้ว จักสร้างสามัคคี







พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯในการพระราชพิธีถวายสรงน้ำพระศพ และทรงวางพวงมาลา ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย และเครื่องราชสักการะพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จากนั้น เสด็จทรงทอดพระไตรแด่พระสงฆ์ 84 รูป ณ พระที่นั่งพิมานรัตยา และพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง





หลั่งไหลสักการะ สั่งขยายเวลา7วัน

ตปท.เผยแพร่ทั่วโลก สรรเสริญพระกรณียกิจ มุ่งมั่นพัฒนาท้องถิ่น

พสกนิกรชาวไทยทั่วประเทศโศกสลด อาลัย "พระพี่นางฯ" หลังทรงสิ้นพระชนม์อย่างไม่ขาดสายพร้อมใจกันสวมใส่ชุดสีดำ นักเรียนอนุบาลหนองคายนั่งสมาธิส่งจิตอธิษฐานถวายเป็นพระราชกุศล "ต่างชาติ" เผยแพร่พระประวัติ ยกย่องพระกรณียกิจไปทั่วโลก สำนักพระราชวังเปิดให้ประชาชนถวายสักการะ "พระพี่นางฯ" จนถึงวันที่ 8 ม.ค.

ที่โรงพยาบาลศิริราช เมื่อวันที่ 2 ม.ค.51 ผู้สื่อข่าวรายงานบรรยากาศภายในโรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่เวลา 01.00 น.ว่ายังคงมีประชาชนจำนวนมากเฝ้ารอดูพระอาการของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ภายในอาคารเฉลิมพระเกียรติ อย่างใจจดใจจ่อ ภายหลังสำนักพระราชวังออกแถลงการณ์ฉบับที่ 38 ความว่า ขณะนี้คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษาสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ มีพระอาการโดยรวมทรุดลง ไม่รู้สึกพระองค์หายพระทัยอ่อนลง พระวักกะ (ไต) ไม่ทำงาน คณะแพทย์ฯได้ถวายการรักษาตามพระอาการอย่างใกล้ชิด จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

จากนั้น เวลา 02.20 น. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ โดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังอาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช เพื่อติดตามพระอาการประชวรสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ

ต่อมาเวลา 03.59 น. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินกลับพระตำหนักสวนจิตรลดา ระหว่างเส้นทางเสด็จพระราชดำเนินมีรับสั่งว่า "ขอบใจนะ" แก่ประชาชนที่มาเฝ้ารับเสด็จฯ

พร้อมกันนี้ พระบรมวงศานุวงศ์ ได้แก่ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ ได้เสด็จฯ กลับ

กระทั่งเวลา 05.30 น. สำนักพระราชวังได้ออกแถลงการณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ สิ้นพระชนม์ ทันใดนั้นเอง ประชาชนที่เฝ้ารอพระอาการต่างร่ำไห้ด้วยความเศร้าเสียใจจากการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ โดยพร้อมใจก้มลงกราบ บ้างก็สวดพุทธมนต์ถวายเป็นพระราชกุศล

พสกนิกรถวายความอาลัย

จากนั้นในช่วงเช้าวันเดียวกันบรรยากาศที่โรงพยาบาลศิริราชได้มีประชาชนทยอยเดินทางมาถวายความอาลัยพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ เป็นระยะ ภายหลังจากที่สำนักพระราชวังได้ออกแถลงการณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ สิ้นพระชนม์ โดยพร้อมใจกันสวมใส่ชุดสีดำ เพื่อร่วมไว้อาลัย

ขณะที่เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลศิริราชได้เตรียมจัดสถานที่ด้วยการประดับด้วยผ้าแพรสีดำรวมทั้งยังมีการจัดนิทรรศการร่วมถวายอาลัย ที่ศาลา100 ปีศิริราช ให้ประชาชนได้รับทราบถึงพระกรุณาคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ โดยได้อัญเชิญพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ซึ่งทรงพระมาลาสีแดงและทรงสวมแจ็กเกตศิริราชพยาบาล ที่เคยประดิษฐานบริเวณหน้าพระรูปสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีไปประดิษฐาน ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง เพื่อให้ประชาชนเข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ ตั้งแต่เวลา 13.00-16.00 น. และได้นำพระฉายาลักษณ์ที่ทรงเครื่องราชอิสริยาภรณ์เต็มยศมาประดิษฐานแทน พร้อมจัดวางพานพุ่มดอกบัวถวาย และนำพรมแดงมาปูบริเวณด้านหน้า เพื่อให้ประชาชนกราบสักการะพระฉายาลักษณ์และไว้อาลัย

นอกจากนี้ คณะพยาบาลโรงพยาบาลศิริราช ได้นำพระฉายาลักษณ์เกี่ยวกับพระราชประวัติตลอดจนพระกรณียกิจของพระองค์ตกแต่งด้วยผ้าแพรสีขาวและดำ มาแสดงเพื่อเป็นการไว้อาลัย โดยมีคณะสื่อมวลชน ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ร่วมร้อยคน ทั้งไทยและต่างประเทศ ต่างทยอยเดินทางมายังโรงพยาบาลศิริราชตั้งแต่เวลา 06.00 น. เพื่อติดตามเสนอข่าวอย่างใกล้ชิด

ผู้สื่อข่าวรายงานว่าบรรดาร้านค้าที่ท่าน้ำศิริราช ตลาดวังหลังได้นำเสื้อยืดสีดำและสีขาวมาวางจำหน่ายแทนสีเหลืองและสีชมพู โดยจำหน่ายตัวละ 220-250 บาท และได้รับความสนใจจากประชาชนจำนวนมาก

ร่ำไห้ระงมอาลัย"พระพี่นางฯ"

ประชาชนรายหนึ่ง กล่าวว่า มาเฝ้าพระอาการประชวรตั้งแต่วันที่ 13 พ.ย.50 โดยช่วงนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระอาการประชวรและเมื่อทรงหายจากพระอาการประชวรก็ยังคงอยู่เฝ้าพระอาการสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ

"ในช่วงแรกๆ เจ้าหน้าที่ไม่ให้เฝ้าก็ไปเช้าค่ำๆถึงกลับแต่หลังจากมีแถลงการณ์พระอาการประชวรของสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ไม่ดีก็เฝ้ามาตลอด กระทั่งเมื่อวันที่ 1 ม.ค.ช่วงค่ำๆ เห็นพระบรมวงศานุวงศ์เสด็จฯมากันมากมายก็ใจหาย ไม่อยากเห็นพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ในลักษณะนี้ และหลังจากทราบข่าวว่า สิ้น

พระชนม์เหมือนช็อก เพราะพระองค์ท่านเป็นคนดี เป็นผู้ที่ทำเพื่อพสกนิกรอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ยังมีภาพที่ประทับใจและติดตรึงใจทุกวันนี้เป็นภาพที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯทรงประคองสมเด็จย่า เป็นภาพความกตัญญูกตเวทีที่ทรงมีต่อพระมารดาอย่างหาที่เปรียบไม่ได้"

ด้านนางลำดวน สุรินทร์ชัย อายุ 60 ปี ชาวเชียงราย ที่เดินทางมาเช่าห้องพักอยู่ย่านประตูน้ำกล่าวทั้งน้ำตาว่า ตั้งแต่ทราบข่าวพระอาการประชวรของสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ได้สวดมนต์และมาเฝ้าตลอด หลังจากทราบข่าวว่าสิ้นพระชนม์ก็ร้องไห้ถ้าตายแทนได้จะตายแทน

นายบรรจง รอดกลาง อายุ 97 ปี ชาว จ.สมุทรปราการ กล่าวด้วยเสียงสั่นเครือพร้อมน้ำตาคลอว่ารู้สึกเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ ซึ่งไม่แตกต่างจากคนไทยทุกคน ถือว่าเป็นการจากไปที่ใหญ่หลวงสำหรับตน

น.ส.วันเพ็ญ นิลพันธุ์ อายุ 65 ปี ชาว กทม.กล่าวว่าขอตั้งจิตอธิษฐานว่า หากเกิดชาติหน้าฉันใดขอให้เกิดในประเทศไทย และอยู่ใต้พระบรมโพธิสมภารของพระมหากษัตริย์ไทยอีก

ทั้งนี้บรรยากาศที่โรงพยาบาลศิริราช ได้มีประชาชนจากทั่วสารทิศต่างหลั่งไหลมายังโรงพยาบาลศิริราชอย่างไม่ขาดสาย จนเนืองแน่นจนล้นบริเวณทางเดินภายในโรงพยาบาลศิริราช ซึ่งต่างจับจองพื้นที่เพื่อเฝ้ารับเสด็จฯ และรอส่งขบวนเคลื่อนพระศพ

อนุญาตให้ปชช.สรงน้ำพระศพ

สำหรับบรรยากาศที่ศาลาสหทัยสมาคมภายในพระบรมมหาราชวัง ที่ทางสำนักพระราชวังได้จัดเตรียมสถานที่ไว้ให้ประชาชนได้เข้าถวายน้ำสรงพระศพ หน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯในวันนี้ตั้งแต่เวลา13.00-16.00 น.นั้น หลังจากที่เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังได้อนุญาตให้ประชาชนทยอยเข้ามาภายในพระบรมมหาราชวังและรอที่บริเวณด้านหน้าศาลาสหทัยสมาคมก็มีประชาชนเดินทางมาร่วมสรงน้ำพระศพเป็นจำนวนมาก โดยทางสำนักพระราชวังได้จัดแถวสำหรับสรงน้ำพระศพออกเป็น 6 แถวด้วยกัน

ทั้งนี้ สำนักพระราชวังอนุญาตให้เฉพาะผู้ที่แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีขาวและสีดำเท่านั้นที่จะสามารถเข้าไปสรงน้ำพระศพได้ ส่วนผู้ที่แต่งกายเสื้อสีเหลืองหรือเสื้อสีอื่นๆ จะไม่ได้รับอนุญาต อย่างไรก็ตาม ประชาชนที่ต้องการร่วมสรงน้ำพระศพสามารถเข้ามาได้ในอีก 3 ประตู คือ 1.ประตูวิมานเทเวศร์ ฝั่งมหาวิทยาลัยศิลปากร 2.ประตูมณีนพรัตน์ ฝั่งสนามหลวง และ 3.ประตูสวัสดิโสภาเยื้องกระทรวงกลาโหม

ทั้งนี้สำนักพระราชวังจะเปิดให้ประชาชนกราบสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ที่ศาลาสหทัยสมาคม เป็นเวลา 7 วัน ตั้งแต่เวลา 08.30-16.30 น.

ส่วนสำนักข่าวเอเอฟพี ภายหลังทราบข่าว การสิ้นพระชนม์ ได้นำเสนอพระประวัติและกล่าวยกย่องพระกรณียกิจในสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ที่พระองค์ทรงอุทิศพระวรกายในการพัฒนาท้องถิ่นชนบทและการศึกษา โดยเฉพาะในพื้นที่ยากจนไปทั่วโลก นอกจากนี้พระองค์ยังทรงเป็นประธานของมูลนิธิต่างๆ รวมทั้งมูลนิธิโรคไต และมูลนิธิแพทย์อาสาด้วย

นร.หนองคายนั่งสมาธิไว้อาลัย

ที่โรงเรียนอนุบาลหนองคาย นายสัมฤทธิ์ เจริญดี ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลหนองคาย ได้นำนักเรียนชั้น ป.5-6 จำนวน 600 คน และคณะครูอาจารย์แสดงความไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ โดยได้อัญเชิญพระฉายาลักษณ์ของพระองค์มาประดิษฐานไว้ด้านหน้าเสาธงชาติของโรงเรียน ให้นักเรียนร่วมกันนั่งสมาธิถวายแด่พระองค์ท่าน

ส่วนที่หอประชุมเทศบาลนครหาดใหญ่ จ.สงขลา ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ร่วมกันสรงน้ำพระศพ หน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ โดยทุกคนพร้อมใจกันแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีดำและสีขาว เพื่อแสดงความไว้อาลัย นอกจากนี้ทุกคนยังได้ร่วมกันลงนามแสดงความอาลัยเป็นครั้งสุดท้าย

พอ.สว.เผยพระองค์เสด็จทุกที่

นพ.ประมุข จันทวิมล เลขาธิการมูลนิธิ พอ.สว.กล่าวถึงพระกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ทรงปฏิบัติภารกิจต่อจากสมเด็จย่า ที่ทรงห่วงใยราษฎรที่ห่างไกล โดยเฉพาะมูลนิธิ พอ.สว.ที่มีกว่า 51 จังหวัดที่ยังห่างไกล เดินทางทุรกันดาร รวมทั้งภาคใต้ทั้ง 14 จังหวัด ก็มีมูลนิธิ พอ.สว. ทั้งนั้น พระองค์ท่านจะเสด็จไปทรงเยี่ยมการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร โดยพยายามที่จะเสด็จไปยังจุดเล็กๆที่ห่างไกลช่วงแรกที่พระองค์ทรงพระประชวร มีพระอาการปวดหลังก็ยังเสด็จไปงานของมูลนิธิ พอ.สว.บ่อยๆ พระองค์ท่านไม่ใช้วอร์กเกอร์หรือเครื่องช่วยพยุง พระองค์ตรัสว่า ถ้าเสด็จไปแล้วใช้พวกนี้อย่าไปดีกว่า แม้แต่ไม้เท้าก็ไม่ทรงใช้ ท่านจะใช้ในช่วงที่ท่านไม่ได้เสด็จไปทรงงาน บางทีไปขึ้นเขาภาคใต้ ท่านไม่อยากจะใช้แม้แต่ไม้เท้า ล่าสุดที่ได้ตามเสด็จที่ จ.อุดรธานี เวลาที่ท่านเสด็จไปนอกจากเยี่ยมราษฎร แจกของเล่นเด็กแล้ว ท่านยังพระราชทานโล่ชื่มที่ระลึกแก่อาสาสมัครมูลนิธิ พอ.สว.พระองค์ท่านทรงงานหนัก โดยเฉพาะที่ต้องขึ้นลงเฮลิคอปเตอร์จะต้องระวังตลอด

แถลงการณ์39ฉบับ ลำดับพระอาการ ก่อนสู่สวรรคาลัย

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ได้เสด็จไปประทับรักษาพระอาการประชวร ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 15 มิ.ย.50 ทั้งนี้ สำนักพระราชวังได้แถลงให้ทราบเป็นระยะ รวมแถลงการณ์สำนักพระราชวังจำนวน 39 ฉบับ แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถพระอาการประชวรได้ทรุดลงตามลำดับและสิ้นพระชนม์ เมื่อเวลา 02.54 น. ของวันที่ 2 ม.ค.51 รวมพระชันษา 84 ปี โดยแถลงการณ์ สำนักพระราชวังนับแต่ฉบับที่ 1 ถึง ฉบับที่ 39 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

-เมื่อวันที่ 25 ต.ค.50 สำนักพระราชวังออกแถลงการณ์ ฉบับที่ 1 เรื่องสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระประชวร ฉบับที่ 1 ความว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ทรงมีพระอาการผิดปรกติ เกี่ยวกับพระนาภี คณะแพทย์ได้ถวายตรวจพระวรกาย และเอกซเรย์คอมพิวเตอร์พบมะเร็ง จึงได้กราบทูลเชิญให้ประทับรักษาพระองค์ ณ โรงพยาบาลศิริราช โดยถวายการรักษาด้วยพระโอสถ พระอาการโดยรวมดีขึ้นบางระยะ และทรุดลงบางช่วงเวลา

กระทั่งเช้าวันที่ 25 ต.ค.50 สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ มีพระวรกายด้านขวาอ่อนแรง คณะแพทย์ได้ถวายตรวจพระสมองด้วยเอกซเรย์คอมพิวเตอร์พบว่ามีเนื้อสมองด้านซ้ายตายเป็นวงกว้างจากเส้นเลือดสมองอุดตัน จึงได้ถวายพระโอสถรักษาและเฝ้าติดตามพระอาการอย่างใกล้ชิด ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช

-เมื่อวันที่ 26 ต.ค.50 แถลงการณ์สำนักพระราชวัง ฉบับที่ 2 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ทรงรู้พระองค์ พระวรกายด้านขวายังคงอ่อนแรง ทรงเคลื่อนไหวพระวรกายด้านซ้ายได้ตามพระประสงค์ คณะแพทย์ จะถวายพระโอสถรักษาต่อเนื่อง และเฝ้าติดตามพระอาการ อย่างใกล้ชิดต่อไป

อนึ่ง สำนักพระราชวังขอแจ้งให้ทราบว่า คณะแพทย์ ได้รายงานเพิ่มเติมว่า มะเร็งที่ตรวจพบในช่องพระนาภี เป็นชนิดเดียวกับมะเร็งพระถันที่ทรงเคยได้รับการถวายตรวจรักษาเมื่อ 10 ปีก่อน ระหว่างช่วงเวลาหลังการถวายรักษาดังกล่าว ทรงมีพระสุขภาพดี ในการถวายตรวจติดตามพระสุขภาพได้ตรวจพบมะเร็งเกิดขึ้นใหม่เมื่อสองปีก่อน ซึ่งคณะแพทย์ได้ถวายการตรวจรักษาอย่างต่อเนื่องตลอดมา

-เมื่อวันที่ 27 ต.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 3 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ มีพระอาการดีขึ้น พระวรกายด้านขวาที่อ่อนแรง เริ่มมีพละกำลังเพิ่มขึ้น ทรงขยับพระหัตถ์และพระกรขวาได้บ้าง ไม่มีพระอาการไข้ ความดันพระโลหิตอยู่ในเกณฑ์ปรกติ คณะแพทย์เริ่มถวายการรักษาทางกายภาพบำบัดในวันนี้ร่วมกับการถวายพระโอสถรักษา และเฝ้าติดตามพระอาการอย่างใกล้ชิดต่อไป

-เมื่อวันที่ 28 ต.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 4 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯทรงเคลื่อนไหวพระหัตถ์และพระกรขวาได้มากขึ้น ทรงขยับพระเพลาข้างขวาได้บ้าง ทรงรู้พระองค์ดีขึ้น และทรงบริหารพระวรกายตามแบบกายภาพบำบัดได้ดี ในการถวายตรวจพระสมองติดตามผลการรักษาด้วยคลื่นแม่เหล็ก พบว่า มีพระอาการสมองบวมบ้างเล็กน้อย คณะแพทย์คงถวายการรักษาทางพระโอสถทางกายภาพบำบัด และเฝ้าติดตามพระอาการอย่างใกล้ชิดต่อไป

-เมื่อวันที่ 29 ต.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 5 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯทรงเคลื่อนไหวพระเพลา(ขา)ขวาได้มากขึ้น คณะแพทย์ได้ขอพระราชทานให้ทรงเปลี่ยนพระอิริยาบถในท่าประทับนั่ง บนพระแท่น(เตียง) ในบางช่วงเวลาความดันพระโลหิตสูงขึ้นบ้าง คณะแพทย์ได้ถวายพระโอสถรักษาความดันพระโลหิตสูงด้วย รวมทั้งถวายการรักษาทางกายภาพบำบัด และเฝ้าติดตามพระอาการอย่างใกล้ชิดต่อไป

-เมื่อวันที่ 30 ต.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 6 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า พระอาการทั่วไปคงเดิม ความดันพระโลหิตอยู่ในเกณฑ์ปกติ คณะแพทย์ได้ถวายพระโอสถรักษา กายภาพบำบัด และเฝ้าติดตามพระอาการอย่างใกล้ชิดต่อไป

-เมื่อวันที่ 31 ต.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 7 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ พระวรกายด้านขวาที่อ่อนแรงมีพละกำลังเท่าวันวาน ในการตรวจพระโลหิตและเอกซเรย์คอมพิวเตอร์เกี่ยวกับมะเร็งในช่องพระนาภีปรากฏผลว่า ยังไม่มีการตอบสนองต่อพระโอสถเคมีบำบัดอย่างชัดเจนนัก นอกจากนี้ คณะแพทย์ได้ถวายอาหารทางหลอดพระโลหิตเพิ่มขึ้น

-เมื่อวันที่ 1 พ.ย.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 8 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ พระอาการโดยทั่วไปคงที่ เริ่มเสวยพระกระยาหารได้บ้าง คณะแพทย์จะยังคงถวายอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิต ร่วมกับพระโอสถรักษา และถวายการรักษาทางกายภาพบำบัดต่อไป

-เมื่อวันนี้ 2 พ.ย.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 9 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ทรงรู้สึกพระองค์ดีขึ้น เสวยพระกระยาหารเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ความดันพระโลหิตปกติ คณะแพทย์ถวายการบริหารพระวรกายตามแบบแผนกายภาพบำบัด และยังคงถวายการรักษาตามแนวทางเดิมต่อไป

-เมื่อวันที่ 3 พ.ย.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 10 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯเริ่มรับสั่งได้ชัดเจนขึ้น ทรงเคลื่อนไหวพระหัตถ์ขวาได้ดีขึ้น คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาทางกายภาพบำบัด และอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิตเพิ่มขึ้น

-เมื่อวันที่ 4 พ.ย.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 11 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ พระอาการโดยทั่วไปคงที่ คณะแพทย์ได้ขอพระราชทานให้เปลี่ยนพระอิริยาบถเป็นท่าประทับ (นั่ง) บนพระแท่น (เตียง) ให้นานขึ้น โดยได้ถวายพระโอสถรักษาอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิต และกายภาพบำบัดต่อไป

-เมื่อวันที่ 5 พ.ย.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 12 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ทรงมีพระอาการไข้ คณะแพทย์ได้ทำการตรวจหาสาเหตุ และได้ถวายพระโอสถปฏิชีวนะรักษา

-เมื่อวันที่ 6 พ.ย.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 13 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ พระอาการไข้ลดลง ทรงรู้พระองค์มากขึ้น ประทับนั่งบนพระแท่น(เตียง) และประทับรถเข็นได้บ้าง คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษาได้ถวายพระโอสถปฏิชีวนะ และกายภาพบำบัดต่อไป

-เมื่อวันที่ 7 พ.ย.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 14 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ พระอาการทั่วไปคงที่ คณะแพทย์ถวายการรักษาทางกายภาพบำบัดเพิ่มขึ้น และคงถวายพระโอสถรักษา ตลอดจนเฝ้าติดตามพระอาการ และการตรวจพระโลหิตต่อไป

-เมื่อวันที่ 8 พ.ย.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 15 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ทรงรู้พระองค์ดี ไม่มีพระอาการไข้ คณะแพทย์ได้หยุดถวายพระโอสถปฏิชีวนะ และยังคงถวายพระโอสถอื่นๆ ร่วมด้วยอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิต และกายภาพบำบัด

-เมื่อวันที่ 9 พ.ย.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 16 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า ระยะนี้สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ พระอาการโดยทั่วไปคงที่ คณะแพทย์จะถวายพระโอสถรักษา กายภาพบำบัด และอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิตต่อไป ต่อจากนี้สำนักพระราชวังจะประกาศให้ทราบเป็นระยะเมื่อมีพระอาการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

-เมื่อวันที่ 14 พ.ย.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 17 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ มีพระอาการไข้ ทรงรู้พระองค์ เสวยพระกระยาหารได้บ้าง ความดันพระโลหิตอยู่ในเกณฑ์ปรกติ คณะ

แพทย์ได้ถวายพระโอสถปฏิชีวนะรักษาเพิ่มเติมจากพระโอสถอื่น ถวายการรักษาทางกายภาพบำบัด และอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิตต่อไป

-เมื่อวันที่ 16 พ.ย.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 18 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ พระอาการทั่วไปคงเดิม ประทับ(นั่ง) บนพระแท่น (เตียง) ได้ดีขึ้น และประทับรถเข็นเสด็จออกนอกห้องประทับ คณะแพทย์ยังคงถวายพระโอสถรักษา ถวาย การรักษาทางกายภาพบำบัด และอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิตต่อไป

-เมื่อวันที่ 19 พ.ย.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 19 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ มีพระอาการปวด พระนาภีเป็นพักๆ รู้พระองค์ดี ไม่มีพระอาการไข้ คณะแพทย์ได้ถวายพระโอสถบรรเทาพระอาการปวด และยังคงถวายพระโอสถอื่น การรักษาทางกายภาพบำบัด และอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิตต่อไป

-เมื่อวันที่ 22 พ.ย.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 20 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ มีพระอาการปวดพระนาภีทุเลาลง พระอาการอื่นคงเดิม ประทับ (นั่ง) บนพระแท่น (เตียง) ทอดพระเนตรรายการโทรทัศน์ได้นานขึ้น คณะแพทย์ยังคงถวายพระโอสถรักษา ถวายการรักษาทางกายภาพบำบัด และอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิตต่อไป

-เมื่อวันที่ 27 พ.ย.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 21 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่าพระอาการทางสมองของสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ คงเดิม รู้พระองค์ดี ทรงมีพระอาการแน่นพระนาภี และปวดพระนาภีเป็นครั้งคราว คณะแพทย์คงถวายพระโอสถรักษา การรักษาทางกายภาพบำบัดและอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิตต่อไป

-เมื่อวันที่ 30 พ.ย.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 22 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ทรงปวดพระนาภีน้อยลง แต่ยังมีพระอาการแน่นพระนาภีอยู่บ้าง ส่วนพระอาการอื่นๆ คงที่ คณะแพทย์ยังคงถวายพระโอสถรักษา ถวายการรักษาทางกายภาพบำบัด และอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิตต่อไป

-เมื่อวันที่ 8 ธ.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 23 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯทรงรู้พระองค์ดีมีพระอาการเหนื่อยและแน่นพระนาภีมากขึ้น คณะแพทย์ได้ถวายพระโอสถเคมีบำบัดรักษาร่วมด้วยพระโอสถรักษาอื่น ถวายการรักษาทางกายภาพบำบัด และอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิตต่อไป

-เมื่อวันที่ 12 ธ.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 24 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ยังคงมีพระอาการเหนื่อยและแน่นพระนาภีมีพระอาการไข้และบรรทมเป็นส่วนใหญ่ คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาด้านระบบทางเดินหายใจ ร่วมกับการถวายพระโอสถอย่างอื่น กับถวายการรักษาทางกายภาพบำบัด และอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิตต่อไป

-เมื่อวันที่ 14 ธ.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 25 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ มีพระอาการเหนื่อยมากขึ้น รู้พระองค์น้อยลง และมีพระอาการกระตุกเฉพาะที่พระกรข้างซ้ายคณะแพทย์ได้ถวายพระโอสถควบคุมการกระตุก ถวายการรักษาด้านระบบทางเดินหายใจอย่างใกล้ชิด และอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิตต่อไป

-เมื่อวันที่ 16 ธ.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 26 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ มีพระอาการเหนื่อยน้อยลงรู้พระองค์เป็นครั้งคราว คณะแพทย์ยังคงถวายพระโอสถควบคุมการกระตุกร่วมกับถวายการรักษาด้านระบบทางเดินหายใจอย่างใกล้ชิด และอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิตต่อไป

-เมื่อวันที่ 18 ธ.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 27 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ทรงมีพระอาการเหนื่อย และพระอาการกระตุกมากขึ้น คณะแพทย์จึงต้องถวายพระโอสถควบคุมการกระตุก ทางหลอดพระโลหิตอย่างต่อเนื่อง เป็นผลให้รู้พระองค์น้อยลง นอกจากนี้ ยังคงถวายการรักษาด้านระบบทางเดินหายใจ และระบบอื่นๆ อย่างใกล้ชิด รวมทั้งถวายอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิตต่อไป

-เมื่อวันที่ 20 ธ.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 28 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ยังคงมีพระอาการเหนื่อย พระอาการกระตุกและรู้พระองค์น้อยลงเหมือนเดิม นอกจากนี้ ทรงมีพระอาการไข้ คณะแพทย์ได้ถวายพระโอสถปฏิชีวนะ พระโอสถควบคุมการกระตุกและอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิต รวมทั้งถวายการรักษาด้านระบบทางเดินหายใจและระบบอื่นๆ อย่างใกล้ชิดต่อไป

-เมื่อวันที่ 21 ธ.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 29 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ มีพระอาการไข้ลดลง พระอาการเหนื่อยและพระอาการกระตุกน้อยลง ส่วนการรู้พระองค์คงเดิม คณะแพทย์สามารถลดปริมาณพระโอสถควบคุมการกระตุกลงได้ และยังคงถวายอาหารเสริมทางหลอดพระโลหิต ตลอดจนถวายการรักษาด้านระบบทาง เดินหายใจและระบบอื่นๆ อย่างใกล้ชิดต่อไป

-เมื่อวันที่ 24 ธ.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 30 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ไม่มีพระอาการไข้ และไม่มีพระอาการกระตุก มีพระอาการเหนื่อย และรู้พระองค์น้อยเหมือนเดิม คณะแพทย์ยังคงถวายพระโอสถควบคุมการกระตุก อาหารเสริมทางหลอดพระโลหิต และถวายการรักษาด้านระบบทางเดินหายใจ และระบบอื่นๆ อย่าง ใกล้ชิดต่อไป

-เมื่อวันที่ 25 ธ.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 31 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯทรงรู้พระองค์น้อยลงอีก มีพระอาการเหนื่อยมากขึ้น ทรงหายพระทัยลำบากและเร็วขึ้น คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาแบบประคับประคองทุกระบบอย่างใกล้ชิด

-เมื่อวันที่ 26 ธ.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 32 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า ในรอบ 24 ชั่วโมงที่ผ่านมา สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ไม่มีพระอาการเปลี่ยนแปลง คณะแพทย์ยังคงถวายการรักษาแบบประคับประคองทุกระบบอย่างใกล้ชิดต่อไป

-เมื่อวันที่ 27 ธ.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 33 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ยังรู้พระองค์น้อย มีพระอาการเหนื่อย และหายพระทัยลำบากเหมือนเดิม การทำงานของพระวักกะ(ไต) ลดลง คณะแพทย์ยังคงถวายการรักษาแบบประคับประคองทุกระบบอย่างต่อเนื่อง

-เมื่อวันที่ 28 ธ.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 34 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ มีพระอาการทั่วไปคงที่ หายพระทัยสม่ำเสมอ ไม่มีพระอาการกระตุก คณะแพทย์ยังคงถวายพระโอสถควบคุมการกระตุก อาหารเสริมทางหลอดพระโลหิต และถวายการรักษาแบบประคับประคองต่อไป

-เมื่อวันที่ 29 ธ.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 35 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ มีพระอาการไข้ และพระอาการเหนื่อยเป็นครั้งคราว ส่วนพระอาการอื่นคงเดิม คณะแพทย์ยังคงถวายการรักษาแบบประคับประคองทุกระบบอย่างใกล้ชิดต่อไป

-เมื่อวันที่ 30 ธ.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 36 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ มีพระอาการเหนื่อยมากขึ้น ไม่มีพระอาการไข้ คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาด้วยการเจาะน้ำในช่องเยื่อหุ้มพระปับผาสะ (ปอด) ออก ทำให้พระอาการดีขึ้นบ้าง และยังคงถวายการรักษาแบบประคับประคองทุกระบบอย่างใกล้ชิดต่อไป

-เมื่อวันที่ 31 ธ.ค.50 แถลงการณ์ ฉบับที่ 37 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ยังคงมีพระอาการเหนื่อย หายพระทัยลำบาก การทำงานของพระวักกะ(ไต) ลดลงอีก และมีการติดเชื้อในกระแสพระโลหิต คณะแพทย์ได้ถวายพระโอสถปฏิชีวนะ ร่วมกับถวายการรักษาแบบประคับประคองทุกระบบอย่างใกล้ชิดต่อไป

-เมื่อวันที่ 1 ม.ค.51 แถลงการณ์ ฉบับที่

38 ความว่า คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษารายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ มีพระอาการโดยรวมทรุดลง ไม่รู้สึกพระองค์ หายพระทัยอ่อนลง พระวักกะ(ไต)ไม่ทำงาน คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาตามพระอาการอย่างใกล้ชิด

-เมื่อวันที่ 2 ม.ค.51 สำนักพระราชวังออกแถลงการณ์ ฉบับที่ 39 เมื่อเวลาประมาณ 05.00 น. เรื่องสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ โดยมีใจความว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ได้เสด็จไปประทับรักษาพระอาการประชวร ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 15 มิ.ย.50 ตามที่สำนักพระราชวังได้แถลงให้ทราบเป็นระยะแล้วนั้น แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ พระอาการประชวร ได้ทรุดลงตามลำดับ และสิ้นพระชนม์เมื่อเวลา 02.54 น.ของวันที่ 2 ม.ค.51 รวมพระชันษา 84 ปี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สำนักพระราชวังจัดการพระศพ ถวายพระเกียรติสูงสุดตามราชประเพณี ประดิษฐานพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาทในราชสำนักไว้ทุกข์ถวายมีกำหนด 100 วัน ตั้งแต่วันสิ้นพระชนม์เป็นต้นไป

อนึ่ง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประชาชนเข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ ซึ่งประดิษฐาน ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่เวลา 13.00-16.00 น. ในวันพุธที่ 2 ม.ค.51



สยามรัฐพลัดใบ

รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

สุดอาลัย จาก 'คนไทย'ทั้งชาติ...!!

ในระหว่างวันที่ 10-30 ธันวาคม พ.ศ.2550 ที่ผ่านมา "สวนดุสิตโพล" มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้สำรวจความคิดเห็นประชาชนทุกสาขาอาชีพทั่วประเทศ จำนวน 8,367 คน ถึงเหตุการณ์ที่ทำให้ประชาชนมีความสุขมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งถึงร้อยละ 71.12 คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงหายจากพระอาการประชวร

ส่วนเหตุการณ์ที่ทำให้ประชาชนเศร้ามากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งถึงร้อยละ 39.66 คือ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงพระประชวร ความรู้สึกสุข และเศร้าของ "ประชาชน" ทั่วประเทศจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เปรียบเสมือนเป็นภาพสะท้อนที่เป็นรูปธรรมของความจงรักภักดีความรัก ความเคารพบูชาที่ฝังรากลึกอยู่ในจิตใจของปวงชนชาวไทย ซึ่งมีต่อสถาบันกษัตริย์มาอย่างยาวนาน

จากการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เมื่อวันที่ 2 มกราคม พ.ศ.2551 รวมพระชันษา 84 ปี ถือเป็นเหตุการณ์ที่สร้างความเศร้าโศกเสียใจให้แก่คนไทยทุกคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ตลอดพระชันษา พระองค์ได้ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจมากมายแก่ประเทศชาติ เพื่อแบ่งเบาพระราชภารกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มาโดยตลอด ซึ่งทรงมีโครงการในพระอุปถัมภ์หลายร้อยโครงการ ทั้งด้านการแพทย์ ประวัติศาสตร์ ดนตรี และศิลปะ

ไม่ว่าจะเป็นมูลนิธิโรคไต มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ มูลนิธิชาเทียม มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา มูลนิธิเด็กอ่อนในสลัม มูลนิธิโลกสีเขียว กองทุนหมอเจ้าฟ้า กองทุนการกุศล กว. กองทุนการกุศลสมเด็จย่า สมาคมปราบวัณโรคเชียงใหม่ สมาคมพยาบาลสาธารณสุขไทย ศูนย์เด็กอ่อนวัยก่อนเรียน ณ ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์เนื้อเยื่อชีวภาพกรุงเทพฯ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีพระอัจฉริยภาพในด้านการประพันธ์ พระนิพนธ์ที่มีชื่อเสียง เช่น เวลาเป็นของมีค่า แม่เล่าให้ฟัง เจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์ จุฬาลงกรณ์ราชสันตติวงศ์ มหามงกุฎราชสันตติวงศ์ และพระนิพนธ์เกี่ยวกับประเทศต่างๆ ที่เสด็จประพาส

การตรากตรำอุทิศความสุขส่วนพระองค์เพื่อปวงชนชาวไทยและประเทศชาติ โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ซึ่งส่งผลให้ประชาชนจำนวนไม่น้อยได้รับความสุข ความสมหวังจากบารมีในพระองค์ทำให้คนไทยทั้งประเทศต่างมีความซาบซึ้งในพระกรุณาคุณ โดยเห็นได้จากการที่ประชาชนแห่แหนรวมลงนามถวายพระพร

ณ วันนี้ ทุกคนต่างมุ่งทดแทนพระกรุณาคุณที่ไม่มีวันหมดสิ้นในพระองค์ท่าน ในส่วนของนักการเมือง ซึ่งเป็นความหวังของคนไทย ก็อยากให้ตระหนักถึงภาระหน้าที่ที่จะต้องตอบแทนคุณของแผ่นดิน และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยการยุติความขัดแย้ง สร้างความสมานฉันท์ และจัดตั้งรัฐบาลให้สำเร็จโดยเร็วที่สุด...

สุดท้ายคงต้องกล่าวว่า "การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ นับเป็นสุดอาลัยจากคนไทยทั้งชาติ...!"

อาลัยพระพี่นางฯ

สำนักข่าวไอเอ็นเอ็นส่งข่าวด่วนเอสเอ็มเอสเข้าโทรศัพท์มือถือของผมเวลา 05.53 น. เช้าตรู่ของวันที่ 2 มกราคม 2551 แจ้งแถลงการณ์สำนักพระราชวังฉบับที่ 39 ข้อความสั้นๆ ว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สิ้นพระชนม์แล้ว เมื่อเวลา 02.54 น.

ติดตามด้วยอีกหลายสำนักข่าวที่ผมเป็นสมาชิกอยู่ และกระหน่ำด้วยของเพื่อนสนิทมิตรสหายที่พยายามจะส่งข่าวนี้ถึงผมให้ทราบ

ผมรีบกดข่าวดูครั้งแรก แม้จะทำใจอยู่ว่าวันหนึ่งพระองค์ท่านก็คงจะจากเราไป แต่ก็ทำใจได้ยากยิ่งเหลือเกิน ทุกครั้งที่กดดูข่าวต่อๆ มาก็ยังเฝ้าภาวนาด้วยมืออันสั่นเทาอยู่ว่าขอให้ข่าวที่ส่งมานั้นผิดพลาดไม่เป็นจริง และอยากจะเห็นการแก้ข่าวใหม่อยู่ตลอดเวลา

แม้ตอนหัวค่ำก่อนนอนหลับจะได้ข่าวที่จะให้ความรู้สึกไม่สู้จะดีนักว่าพระอาการ ของพระองค์จะอ่อนล้าลงจนไม่รู้สึกพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์เสด็จมาทรงติดตามพระอาการที่โรงพยาบาลอย่างใกล้ชิด

แต่เราก็ยังภาวนาว่าพระอาการของพระองค์ก็คงจะดีขึ้นเหมือนทุกครั้งที่ผ่านมา

ผมรีบเปิดโทรทัศน์ดูทุกช่องก็เริ่มรายงานข่าวนี้ตั้งแต่เช้ามืด ต้องทำใจว่าพระองค์ท่านได้จากเราไปแล้วจริงๆ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พระพี่นางของแผ่นดินได้จากพวกเราไปแล้วจริงๆ

ตลอดห้วงเวลาที่ทรงเข้ารับการรักษาพระองค์นับแต่เดือนมิถุนายน 2550 ที่ผ่านมา พสกนิกรทั่วทั้งแผ่นดินต่างก็หลั่งไหลกันเข้ามาถวายพระพรขอให้พระองค์ทรงหายจากพระอาการประชวรอย่างเนืองแน่น ที่โรงพยาบาลศิริราช แม้คนที่เดินทางเข้ามาไม่ได้ด้วยตัวเองในที่ต่างๆ ก็จัดให้มีการถวายพระพรกระจายอยู่ทั่วประเทศ

แถลงการณ์สำนักพระราชวังรายงานออกมาเป็นระยะๆ ถึงอาการของพระองค์เพื่อรายงานให้แก่พสกนิกรทราบ บางครั้งก็เหมือนพระอาการหนักขึ้น คนทั้งหลายก็หวั่นไหววิตกห่วงใยเฝ้าติดตามอย่างใกล้ชิด บางครั้งก็เหมือนพระอาการทรงดีขึ้น เราทั้งหลายก็ชื่นใจตั้งใจรอวันที่พระองค์จะเสด็จกลับวังด้วยความปีติยินดีไม่วันใดก็วันหนึ่ง

ประชาชนทั่วทุกแห่งได้แต่เฝ้าภาวนาด้วยความหวัง ด้วยความห่วงใย และด้วยความจงรักภักดีในพระองค์

ด้วยพระจริยวัตรอันงดงามตั้งแต่ประสูติเป็นพระเชษฐภคินีพระองค์โตและพระบิดาต้องมาจากไปตั้งแต่พระชนม์ยังน้อย จึงต้องช่วยพระมารดาดูแลครอบครัวเยี่ยงสามัญชนทั่วไป ทั้งต้องทำงาน ทั้งต้องเรียนหนังสือ และดูแลน้องชายสองพระองค์

ยิ่งเมื่อพระอนุชาองค์รองได้เถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 ในขณะที่ยังทรงพระเยาว์และบ้านเมืองไม่ค่อยจะปกติดีนัก พระกรณียกิจที่จะต้องช่วยพระมารดาและครอบครัวก็ยิ่งมีสูงขึ้น

เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 เสด็จสวรรคตและพระอนุชาองค์เล็กได้ขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ในขณะที่ยังทรงพระเยาว์เช่นเดียวกัน

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือที่คนไทยทั้งแผ่นดินเรียกสมเด็จย่านั้นทรงเป็นเสาหลักประคับประคองทั้งในฐานะแม่ของลูกและในฐานะพระบรมราชชนนี พระภารกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในฐานะพี่สาวคนโตซึ่งจะต้องช่วยแบ่งเบาภารกิจของสมเด็จย่าก็ยิ่งทวีมากขึ้นอีก

ในช่วงบั้นปลายพระชนมายุของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีนั้น ปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าก็ได้เห็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระกรณียกิจแทนสมเด็จย่าอย่างงดงาม

แม้สมเด็จพระบรมราชชนนีเสด็จสวรรคตแล้วพระองค์ก็ยังทรงสืบสานปณิธานสมเด็จย่าในเรื่องต่างๆ ไม่ขาดตกบกพร่อง เสด็จตามป่าเขาลำเนาไพร ไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรผู้ทุกข์ยากในถิ่นทุรกันดาร โดยเฉพาะในกิจการสาธารณสุขของประชาชน

นอกจากพระกรณียกิจที่พระองค์ท่านสืบสานต่อจากสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีแล้ว ส่วนพระองค์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ก็ทรงงานสาธารณกุศลทั้งด้านการศึกษา การศิลปะ ประวัติศาสตร์ และอีกมากมายที่พระองค์ทรงเป็นผู้ดำริก่อตั้งขึ้นมา และที่รับเป็นองค์อุปถัมภ์อีกมากมาย



ดังนั้น ภาพที่ประทับในดวงตาดวงใจของคนไทยทุกหมู่เหล่าก็คือภาพพระพักตร์ที่เปี่ยมไปด้วยพระเมตตากรุณาสุขุมเยือกเย็น จริงจัง ของพระองค์ที่เสด็จไปทั่วแคว้นแดนไทยอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ตราบจนวาระที่พระองค์ทรงพระประชวรต้องเข้ารักษาพระอาการที่โรงพยาบาล

เป็นความเมตตากรุณาบนพระพักตร์ที่ปวงชนชาวไทยจดจำประทับผู้ในดวงใจ และมุ่งหวังภาวนาอยู่ทุกค่ำคืนที่อยากจะได้ยลอีก มุ่งหวังภาวนาขอให้พระองค์ทรงหายจากการพระประชวรโดยเร็ว

แต่สุดท้ายพระองค์ท่านก็ได้เสด็จสู่สวรรคาลัยท่ามกลางความโศกเศร้าอาดูรของชาวไทย

คนการเมืองรวมใจอาลัยพระพี่นางฯ

หมายเหตุ : "สยามรัฐ" รวบรวมความเห็นของบรรดาพรรคการเมือง ต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชครินทร์ มีรายละเอียดดังนี้

แถลงการณ์พรรคเพื่อแผ่นดิน

ตามที่ได้มีประกาศสำนักพระราชวัง เรื่องสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชครินทร์ สิ้นพระชนม์ลงเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2551 นั้น ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายได้รับทราบด้วยความโศกเศร้าโทมนัสยิ่ง

ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลาย อนุสรณ์คำนึงถึงพระกรุณาธิคุณแห่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนรินทร์ ที่ทรงมีต่อประเทศและพสกนิกรชาวไทยอย่างอเนกอนันต์ ด้วยทรงเป็นพระเชษฐภคนีที่ทรงเคียงข้างและทรงแบ่งเบาพระราชภาระแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในทุกด้าน ทรงสืบสานพระราชปณิธานแห่งสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี โดยทรงอุทิศพระองค์ปฏิบัติบำเพ็ญพระกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขแห่งปวงราษฎรชาวไทยจนเป็นที่ประจักษ์ในหลายแขนง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการพัฒนาชนบท การศึกษา การแพทย์และสาธารณสุข และการสังคมสงเคราะห์ อีกทั้งทรงก่อตั้งและอุปถัมภ์หน่วยงานและองค์กรสาธารณกุศลจำนวนมาก เพื่อยังประโยชน์สุขอย่างยั่งยืนให้บังเกิดแก่บรรดาปวงราษฎรชาวไทยโดยทั่วกัน

ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ขอพระราชทานพระอนุญาตร่วมใจเป็นหนึ่งเดียวกับประชาชนชาวไทย กราบถวายสักการะและเชิดชูบูชาพระกรุณาธิคุณในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อมและตั้งปณิธานที่จะดำเนินตามรอยพระจริยาเป็นส่วนปฏิบัติบูชาสนองพระกรุณาธิคุณอันล้นพ้นเสมอไปเป็นนิจ ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า พรรคเพื่อแผ่นดิน 2 มกราคม 2551

ปาน พึ่งสุจริต
รองหัวหน้าพรรคเพื่อแผ่นดิน

พรรคเพื่อแผ่นดินจะงดดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เพื่อร่วมถวายความอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยสุวิทย์ คุณกิตติ หัวหน้าพรรค จะออกแถลงการณ์เพื่อแสดงความไว้อาลัย ในเวลา 14.00 น. จากนั้น แกนนำพรรคเพื่อแผ่นดิน จะร่วมกันเดินทางไปยังศาลาสหทัยสมาคม พระบรมหาราชวัง เพื่อถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระบรมฉายาลักษณ์

นิกร จำนง
รองหัวหน้าและผู้อำนวยการพรรคชาติไทย

เพื่อเป็นการถวายความอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทางพรรคชาติไทยจึงงดกิจกรรมทางการเมืองทุกอย่าง ส่วนจะนานกี่วันต้องขอหารือก่อน

พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์
ประธานที่ปรึกษาพรรคชาติไทย

เนื่องจากวันนี้ 2 ม.ค. ที่พสกนิกรชาวไทยทุกคนเศร้าเสียใจเนื่องจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์สิ้นพระชนม์ จึงเลื่อนการแถลงข่าวร่วมกับพรรคเพื่อแผ่นดินออกไป ส่วนจะเป็นวันไหนต้องดูความเหมาะสมอีกครั้ง แต่พรรคชาติไทยก็มีเจตนาที่จะเข้าร่วมรัฐบาลตามที่บรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทยได้ตอบรับไปแล้ว ซึ่งทางพรรคชาติไทยและพรรคเพื่อแผ่นดินได้แจ้งให้กับพรรคพลังประชาชนทราบแล้ว และเห็นพ้องต้องกันว่าจะต้องงดกิจกรรมทางการเมือง



สุวิทย์ คุณกิตติ



พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์

การ์ตูน'พิจารณ์



ร.ท.กุเทพ ใสกระจ่าง โฆษกพรรคพลังประชาชน

เนื่องจากเดิมพรรคพลังประชาชนได้กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคในวันนี้ (2 ม.ค.) แต่เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ที่คนไทยทุกคนไม่มีใครคาดคิดว่าจะเกิดขึ้น เนื่องจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์สิ้นพระชนม์ ประชาชนชาวไทยทั้งในประเทศ และต่างประเทศอยู่ในความเศร้าโศกสลด ดังนั้น ในวันนี้พรรคจึงไม่มีเรื่องประเด็นการเมืองใดๆ ทั้งสิ้นที่จะแถลง นอกจากนี้ พรรคยังให้ลดธงครึ่งเสาเพื่อเป็นการไว้อาลัยอีกด้วย เพราะวันนี้พรรคพลังประชาชนรู้สึกเสียใจไม่น้อยไปกว่าประชาชนทุกคน ดังนั้น วันนี้จึงไม่มีประเด็นการเมืองใดๆ ทั้งสิ้นที่จะแถลงต่อสื่อมวลชน และจากนี้ในช่วงบ่าย นพ.สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี เลขาธิการพรรคพลังประชาชน จะนำคณะผู้บริหารพรรค ไปร่วมถวายน้ำสรงพระศพ หน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่บริเวณศาลาสหทัยสมาคมในพระบรมมหาราชวัง สำหรับสมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคพลังประชาชนนั้น ท่านจะเดินทางไปเป็นการส่วนตัว ไม่ได้เดินทางไปพร้อมกับคณะกรรมการบริหารพรรค

ส่วนจะงดกิจกรรมทางการเมืองกี่วันนั้น คงจะดูตามความเหมาะสม แต่วันนี้คนไทยอยู่ในความเศร้าสลด ซึ่งเมื่อได้มีการนัดไว้ล่วงหน้าว่าพรรคจะมีการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ดังนั้น จึงมาแถลงกับผู้สื่อข่าวที่รอสัมภาษณ์ก่อนว่า ในวันนี้พรรคไม่มีประเด็นการเมืองใดๆ ทั้งสิ้นที่จะแถลง

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

งดให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง 1 วัน เพราะเกรงจะไม่เหมาะสม และจะเข้าร่วมพิธีถวายน้ำสรงพระศพ

พร้อมกันนี้ นายอภิสิทธิ์ สั่งให้นางผุสดี ตามไท ผอ.พรรค ส่งข้อความทางโทรศัพท์ไปยังสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ว่า วันนี้ให้นัดรวมตัวกัน ในเวลา 12.30 น. เพื่อที่จะเดินทางไปถวายน้ำสรงพระศพพร้อมกัน ทั้งนี้ ยังมีคำสั่งให้สมาชิกพรรคงดให้สัมภาษณ์ ตลอดทั้งวัน (2 ม.ค.) ด้วย

อภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ในส่วนของสถานที่ราชการของ กทม. ทั้งศาลาว่าการ กทม. สำนักงานเขตทั้ง 50 แห่ง และโรงพยาบาลในสังกัด 9 แห่ง จะมีการตั้งโต๊ะหมู่บูชาให้ข้าราชการรวมถึงพี่น้องประชาชนร่วมลงนามไว้อาลัย ส่วนการอำนวยความสะดวกในวันนี้ที่จะมีพระราชพิธีถวายน้ำสรงพระศพ กทม.ก็ได้ประสานกับกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) อำนวยความสะดวกแก่พี่น้องประชาชนตลอดเส้นทางเคลื่อนพระศพจากโรงพยาบาลศิริราช ถึงศาลาสหทัยสมาคม โดยจะเน้นดูแลความเรียบร้อยด้านการจราจร รวมถึงบริเวณท้องสนามหลวงด้วย จึงขอความร่วมมือประชาชนเดินทางด้วยรถโดยสารสาธารณะ โดย กทม.เปิดสนามหลวงให้สามารถนำรถยนต์เข้าไปจอดได้ เพื่อเดินทางต่อเรือข้ามฟากไปยังโรงพยาบาลศิริราชได้


ร.ท.กุเทพ ใสกระจ่าง


อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

พระราชประวัติ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประสูติเมื่อ 6 พฤษภาคม พ.ศ.2466 ณ กรุงลอนดอน เป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นพระราชธิดาพระองค์ใหญ่ในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก (สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ามหิดลอดุลยเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์) พระราชโอรสในรัชกาลที่ 5 และสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (หม่อมสังวาลย์ มหิดล ณ อยุธยา)

พระนามแรกประสูติตามที่โรงพยาบาลตั้งถวาย คือ May ต่อมาเมื่อความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.6) จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานตั้งพระนามว่า หม่อมเจ้าหญิงกัลยาณิวัฒนา มหิดล (คำว่า "วัฒนา") ในพระนาม ทรงตั้งตามพระนามาภิไธยของสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า สมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราชเทวี ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.7) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนพระอิสริยศักดิ์เป็นพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากัลยาณิวัฒนา

เมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสละราชสมบัติและพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล ได้ทรงสืบราชสมบัติต่อมาจึงได้มีพระบรมราชโองการให้เฉลิมพระอิสริยยศ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากัลยาณิวัฒนา ขึ้นเป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา

เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ.2538 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ทรงเจริญพระชนมายุครบ 72 พรรษา เสมอด้วยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาเป็นเจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายในเป็นพระองค์แรกในรัชกาล ทรงพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ทรงศึกษาชั้นต้นที่โรงเรียนมาแตร์เดอี และทรงย้ายไปศึกษาที่เมืองปุยยี (Pully) สวิตเซอร์แลนด์ ในโรงเรียน Superieur de Jeunes Filles de la Ville de Lausanne เพื่อศึกษาภาษาฝรั่งเศส ภาษาละตินและภาษาเยอรมันจากนั้น พ.ศ.2481 เสด็จไปศึกษาต่อที่อินเตอร์เนชันแนลสคูล กรุงเจนีวา และทรงสำเร็จปริญญาตรีด้านเคมีจากมหาวิทยาลัยโลซาน เมืองโลซาน ทรงลาออกจากฐานันดรศักดิ์เพื่อทรงเสกสมรสกับพันเอกอร่าม รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ มีพระธิดาหนึ่งคน จากการเสกสมรสกับพันเอกอร่าม คือท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม (สมรสกับนายสินธู ศรสงคราม มีบุตรคือคุณจิทัศ ศรสงคราม) ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาพระเจ้าพี่นางเธอฯ ให้กลับคืนดำรงพระอิสริยศักดิ์แห่งพระราชวงศ์ทุกประการ

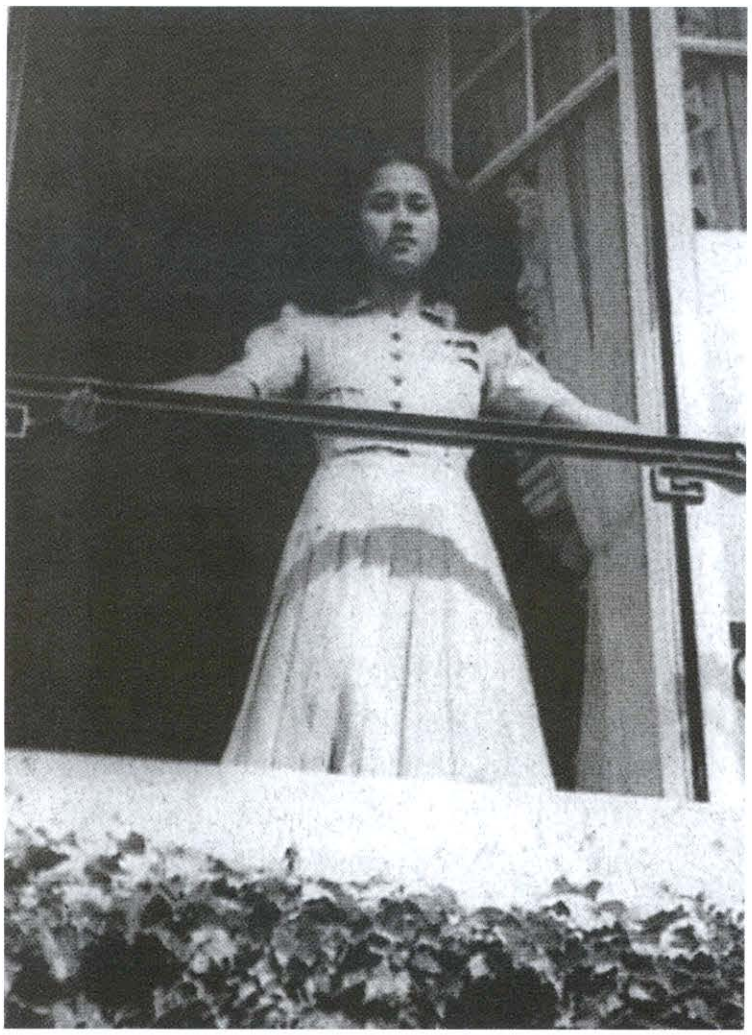
สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจมากมายแก่ประเทศชาติ เพื่อแบ่งเบาพระราชภาระในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มีโครงการในพระอุปถัมภ์หลายร้อยโครงการ ทั้งด้านการแพทย์ ประวัติศาสตร์ ดนตรี ศิลปะ สัตว์เลี้ยง ฯลฯ

นอกจากนี้ ยังทรงพระอัจฉริยภาพในด้านการประพันธ์ พระนิพนธ์ที่มีชื่อเสียง เช่น เวลาเป็นของมีค่า แม่เล่าให้ฟัง เจ้านายเล็กๆ -ยุวกษัตริย์ จุฬาลงกรณ์ราชสันตติวงศ์ มหามงกุฎราชสันตติวงศ์ และพระนิพนธ์เกี่ยวกับประเทศต่างๆ ที่เสด็จประพาส ในทางวิชาการ ทรงเป็นอาจารย์สอนวิชาภาษาต่างประเทศที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อยู่นาน 8 ปี โดยทรงเป็นหัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศเอง และทรงเป็นผู้ดูแลและจัดทำหลักสูตรการสอนของอาจารย์ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ทรงจัดทำหลักสูตรปริญญาตรีสาขาภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศสสำเร็จ ด้วยการผสมผสานความรู้ด้านภาษาและวรรณคดีให้เข้ากันอย่างเหมาะสม แต่สิ่งที่ไม่ใคร่มีผู้ใดทราบคือ ทรงมีพระปรีชาสามารถในการขับเครื่องบินปีก 2 ชั้น และทรงขับเฮลิคอปเตอร์ได้อีกด้วย ทรงโปรดสัตว์ทุกประเภท แต่ที่มีขนาดเหมาะสมกับพระตำหนักคือ สุนัข พระองค์ทรงรับคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไว้ในพระอุปถัมภ์

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้เสด็จประพาสทั้งในและต่างประเทศ เพื่อบำเพ็ญพระกรณียกิจ เช่น โครงการแพทย์ พอ.สว. สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และเพื่อทรงส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทย ในฐานะที่มีเจ้าฟ้าหญิงที่ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจมหาศาลอย่างไม่รู้จักทรงเหนื่อยยาก เพื่อความสุขของประชาชน ปัจจุบันประทับที่วังเลอดิศ ถนนสุขุมวิท

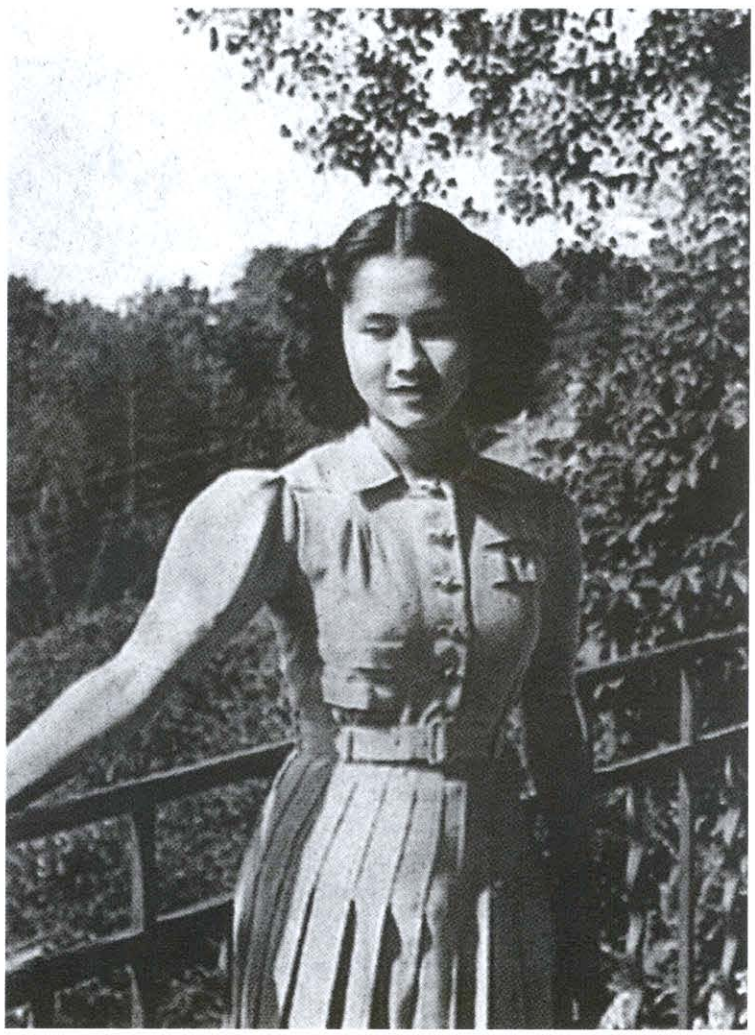
วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ.2550 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงเจริญพระชนมายุครบ 84 พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุ 84 พรรษา นอกจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงจัดทำนิทรรศการเทิดพระเกียรติพร้อมด้วยท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม ขึ้นที่ห้างสรรพสินค้าสยามพารากอน โดยใช้ชื่อนิทรรศการว่า แสงหนึ่งคือรุ้งงาม

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระประชวรและเสด็จเข้ารักษาพระองค์ตั้งแต่เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2550 และสิ้นพระชนม์เมื่อเวลา 02.54 นาฬิกา วันที่ 2 มกราคม 2551 ยังความโศกเศร้าอาลัยแก่ปวงพสกนิกรชาวไทยรวมถึงนานาชาติ ด้วยเพราะสำนึกในพระกรุณาคุณ พระเมตตาคุณ พระผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ โดยทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่ทุกด้าน เพื่อทรงมุ่งหวังที่จะบำบัดปัดเป่าทุกข์ยากให้หมดไปจากประชาชน อีกทั้ง ยังได้ทรงเป็นกำลังสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (สมเด็จย่า) ในอันที่ทรงแบ่งเบาพระราชภาระเพื่อพระราชทานประโยชน์สู่พสกนิกรทุกคน



























ถวายอาลัยในการสิ้นพระชนม์

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

"เมื่อปักใจจะเรียน ต้องนึกถึงคุณภาพในภาษาฝรั่งเศส รู้แล้วต้องเอาไปใช้จริงๆ ไม่ใช่เรียนแล้วก็ทิ้งสูญเปล่าไปโดยไม่ได้ใช้ประโยชน์ ต้องวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนว่าเฉลียวฉลาดพอหรือไม่ มีเวลาพอหรือไม่ ผู้สอนในสถาบันมีเครื่องมือพอหรือไม่ ครอบครัวพร้อมเพียงใด จะให้ผู้เรียนได้เต็มที่และสังคม เรียนแล้วเอาไปใช้ประโยชน์อันใดแก่สังคมได้บ้าง"

พระดำรัสในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

. . . . . .

ข่าวการสิ้นพระชนม์ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์เมื่อเช้าตรู่วันที่ 2 มกราคม 2551 ยังความเศร้าโศกเสียใจมาสู่ประชาชนคนไทยทั้งประเทศ ปวงพสกนิกรทั้งเด็กผู้ใหญ่ ชายและหญิงต่างมิอาจกลั้นความอาลัยไว้ได้ น้ำตาแห่งความอาลัยพร่างพรูออกมาโดยไม่รู้ตัว พร้อมก้อนสะอื้นจ่อจุกอยู่ในลำคอ ปล่อยเสียงสะอึกสะอื้นออกมาดังระงม โดยเฉพาะ ณ บริเวณทั่วทุกพื้นที่แห่งโรงพยาบาลศิริราช

ด้วยเพราะคนไทยทั้งปวงต่างสำนึกในพระกรุณาคุณ ในพระเมตตาคุณ สำนึกในพระจริยวัตร ภาคภูมิใจในพระอัจฉริยภาพ ที่พระองค์ทรงทุ่มเททั้งพระวรกาย พระสติปัญญาเพื่อยังประโยชน์สุขให้เกิดแก่ปวงชนชาวไทย โดยมีพระจริยวัตรตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ทรงเป็นพระกำลังถวายงานผ่อนพระราชภาระในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จย่าอย่างมิเคยทรงคำนึงถึงความเหนื่อยยาก ความลำบากตรากตรำและมิเคยทรงคำนึงถึงความสุขส่วนพระองค์

พระกรณียกิจในพระองค์ท่านที่ทรงทุ่มเทเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ปวงชนชาวไทยมากมายมหาศาลในทุกด้านในทางสังคมสงเคราะห์ทรงรับมูลนิธิไว้ในพระอุปถัมภ์ถึง 64 มูลนิธิ ทางการแพทย์หรือด้านสุขภาพอนามัย ทรงเป็นกำลังในสมเด็จย่าในการทรงงานในมูลนิธิแพทย์อาสา พอ.สว. (มูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี) พระองค์ทรงงานดังกล่าวอย่างตรากตรำจนถึงสิ้นพระชนม์ ทรงเป็นกำลังและทรงเป็นแบบอย่างในการอนุรักษ์สืบสานวิถีชีวิตวัฒนธรรมไทย ทรงทุ่มเทสนับสนุนด้านการศึกษาของเยาวชน โดยเฉพาะเยาวชนในครอบครัวยากจนในท้องถิ่นกันดารห่างไกลความเจริญ ทรงเป็นครูที่ตั้งพระทัยว่า จะให้ความรู้แก่กุลบุตรกุลธิดาที่สามารถจะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะทรงเป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศสดังพระดำรัสว่า

"เมื่อปักใจจะเรียนต้องนึกถึงคุณภาพในภาษาฝรั่งเศสรู้แล้วต้องเอาไปใช้จริงๆ ไม่ใช่เรียนแล้วก็ทิ้งสูญเปล่าไป โดยไม่ได้ใช้ประโยชน์ ต้องวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนว่าเฉลียวฉลาดพอหรือไม่ ครอบ-ครัวพร้อมเพียงใด จะให้ผู้เรียนได้เต็มที่และสังคม เรียนแล้วเอาไปใช้ประโยชน์อันใดแก่สังคมได้บ้าง"

เฉพาะอย่างยิ่งได้พระราชทานพระนิพนธ์อันทรงคุณค่าจำนวนมากมายมหาศาล ล้วนเป็นประโยชน์ต่อการเป็นแนวทางให้ได้ศึกษาเรียนรู้และน้อมนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อก่อให้เกิดความเจริญ ความสุข และความร่มเย็นแก่สังคมไทย ดังเช่นพระนิพนธ์เรื่อง "เจ้านายเล็กๆ-ยุวกษัตริย์" เป็นต้น

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระนิพนธ์ไว้ในคำนำครั้งที่หนึ่งของหนังสือพระนิพนธ์ดังกล่าว

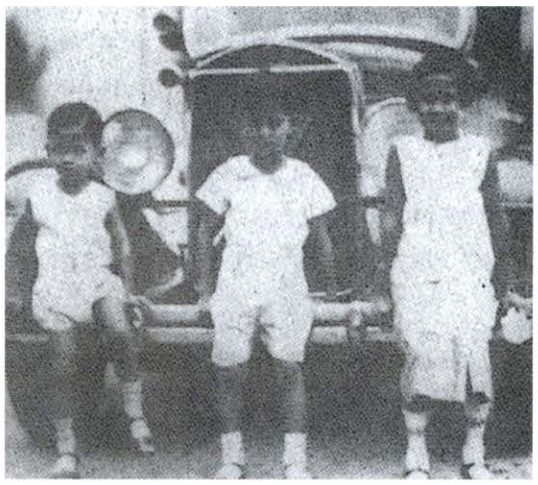
"เมื่อปี 2528 ข้าพเจ้าได้พูดว่าจะเขียนหนังสือเล่มนี้ไว้ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครบ 60 พรรษา โดยเล่าพระราชประวัติเมื่อทรงพระเยาว์ของรัชกาลที่ 8 และรัชกาลที่ 9 ควบคู่กันไป มีผู้คัดค้านว่า ไม่ควรทำเช่นนั้น ไม่ควรให้ประชาราษฎร์เปรียบเทียบความรู้สึกของตนต่อพระมหากษัตริย์สองพระองค์นี้ ควรเขียนเป็นสองเล่ม ข้าพเจ้าก็ยังยืนยันว่าแยกกันไม่ออก ทรงเป็นมากกว่าพี่น้อง ทรงเป็นเหมือนแฝดกันเลย และทรงเป็นเพื่อนที่รักกันมากกว่าเพื่อนอื่นๆ จะพอพระทัยในการเล่นด้วยกันมากกว่าเล่นกับผู้อื่น แม่ก็สนับสนุนความรู้สึกนี้โดยให้แต่งพระองค์เหมือนกันดังแฝดเสียอีก ถึงแม้ว่าในบางสมัยพระวรกายจะต่างขนาดกันมาก

ตอนแรกข้าพเจ้าคิดจะทำหนังสือภาพโดยเล่าถึงเหตุการณ์ที่นึกว่าจำได้อย่างชัดเจน โดยขอพระราชทานยืมอัลบั้มเมื่อทรงพระเยาว์มาเลือกรูป อัลบั้มลูกๆ เมื่อเด็กๆ แม่ได้ทำไว้อย่างดี มีระเบียบ เขียนวันที่ไว้อย่างเรียบร้อย แล้วได้แบ่งถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวส่วนที่มีพระองค์ท่านและส่วนที่มีข้าพเจ้าให้ข้าพเจ้า เมื่อได้พระราชทานยืมอัลบั้มของพระเจ้าอยู่หัวมาได้เห็นว่าถูกคั่นด้วยกระดาษเสียบแทบทุกหน้า คงเพื่ออัดไปใช้จึงรู้สึกอ่อนใจคิดว่าคงไม่มีทางที่จะลงรูปที่ยังไม่ได้ลงที่ไหน มีผู้มาให้ความคิดใหม่ซึ่งข้าพเจ้าเห็นด้วยทันที คือเลือกพระบรมฉายาลักษณ์ในพระเจ้าอยู่หัวสัก 6 พระองค์ (คือของทุก 10 ปี) หรือ 12 พระองค์ (คือของทุก 5 ปี) และบรรยายให้เต็มหน้าในหน้าตรงข้าม ข้าพเจ้าก็ยังไม่ได้ลงมือทำอะไร เพราะงานจะน้อยกว่าวิธีแรกมาก ต่อมาได้ไปพบอัลบั้มรูปที่ข้าพเจ้าถ่ายเองหรือที่ผู้อื่นให้ และสิ่งที่สำคัญที่สุดได้ทราบว่าสามารถทำรูปได้จากภาพยนตร์ แม่ได้ถ่ายหนังไว้หลายม้วนเมื่อเราเด็กๆ ได้ถวายพระเจ้าอยู่หัวมา 30 กว่าปีแล้วชุดหนึ่ง ซึ่งเสื่อมคุณภาพไปเสียแล้วเพราะโดนร้อนอีกชุดหนึ่งแม่เพิ่งนำมาจากนอกสภาพยังดีพอใช้ เจ้าหน้าที่ได้รับอัดเป็นแถบบันทึกภาพ (Video cassette) และได้มอบให้ข้าพเจ้าไว้ชุดหนึ่ง ข้าพเจ้ารู้สึกมีกำลังใจมากขึ้น จึงขอให้ขวัญแก้ว วัชโรทัย ผู้ควบคุมงานส่วนภาพยนตร์ และช่างภาพส่วนพระองค์ในสำนักพระราชวังนำอัลบั้มส่วนพระองค์มาให้อีกครั้งหนึ่งพยายามเลือกรูปที่ไม่มีกระดาษคั่น นอกนั้น ขวัญแก้ว ก็ได้อัดฟิล์มต่างๆ ที่มีอยู่ที่ช่างภาพหลวงมาให้ดู และข้าพเจ้าก็เริ่มเลือกรูปจากหนังของแม่

แต่ก็ยังไม่สามารถเขียนอะไรที่แน่นอนจนได้รับรูปมาซึ่งก็ใช้เวลานานพอสมควร เมื่อจะเริ่มเรียบเรียงสิ่งที่นึกว่าทราบก็ออกจะไม่แน่นอน จึงต้องขอพระราชทานไปสัมภาษณ์พระเจ้าอยู่หัวถึงสามครั้ง ในการสัมภาษณ์ได้ทราบสิ่งที่ไม่เคยทราบมาเลยหลายอย่างทีเดียว อันที่จริงหนังสือเล่มนี้เป็นผลงานของสมาชิกในครอบครัวหิดลทุกคน นอกจากการสัมภาษณ์พระเจ้าอยู่หัวแล้ว ข้าพเจ้าได้ใช้จดหมายของแม่ถึงสมเด็จพระพันวัสสาฯ และแม่ได้ช่วยตรวจหลายบทและในที่สุดพระราชหัตถเลขาในรัชกาลที่ 8 ก็ปรากฏอยู่ในบทสุดท้าย

"เจ้านายเล็กๆ-ยุวกษัตริย์" ไม่ได้เป็นหนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นหนังสือที่พี่เขียนให้น้องที่จะครบ 5 รอบในวันที่ 5 ธันวาคม 2530 เพื่อจะระลึกด้วยกันถึงทุกข์สุขสมัยที่เป็นเด็กและเยาวชนด้วยกัน โดยแบ่งให้ผู้อื่นได้ทราบด้วย

หนังสือเล่มนี้แบ่งเป็น 3 ภาคใหญ่ๆ ภาค 1 กล่าวถึงสมัยที่ทั้งสองพระองค์ทรงเป็นเจ้านายเล็กๆ ภาคที่ 2 กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของพระองค์พี่เป็นยุวกษัตริย์ ภาคที่ 3 กล่าวถึงการเป็นยุวกษัตริย์จนถึงพระองค์น้องต้องมาเป็นยุวกษัตริย์ต่อไป จะอ่านได้หลายแบบ จะดูแต่รูปก็มีรูปพอให้ดูเกือบ 800 รูป จะอ่านแต่ส่วนที่เป็นการเล่นสนุกๆ


ก็ได้ หรือจะทำให้อยากศึกษาราชประเพณีต่อไปเช่น พระราชพิธีบรมราชาภิเษกที่รัชกาลที่ 8 ไม่ได้ทรงเข้าพิธีจึงต้องมาประกาศเฉลิมพระปรมาภิไธยภายหลังเป็น "พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล" หรือจะทำให้อยากศึกษาปัญหาการเมืองของสภาสมัยนั้น ซึ่งไม่แตกต่างกับสมัยนี้เท่าใดอีกแบบหนึ่งคือการวิเคราะห์ว่าส่วนประกอบสำคัญ 3 ส่วนของบุคลิกและจริยาวัตรของคนทั่วไปนั้นมีสัดส่วนอย่างไรสำหรับทั้งสองพระองค์ ส่วนสำคัญนั้นขึ้นกับ

1.เซลล์สืบพันธุ์ (genes) ซึ่งจะได้มาจากบิดาและมารดาในจำนวนเท่ากัน และซึ่งก็ได้มาจากบิดามารดาของตนหรือจะเรียกว่ากรรมพันธุ์ ในที่นี้เราก็ทราบว่าเซลล์ของพระชนกของทั้งสองพระองค์เป็นอย่างไร มาจากไหน ทั้งด้านพระชนนีเราก็ทราบว่าเซลล์สืบพันธุ์นั้นมาจากคนธรรมดาซึ่งก็เป็นข้อมูลที่สำคัญ

2.สิ่งแวดล้อมหรือสังคม ซึ่งต้องพิจารณาจากฐานะที่เกิดมาและการเปลี่ยนแปลงของฐานะนี้ อาจจะเป็นในด้านยศศักดิ์ก็ได้ หรือในด้านเศรษฐกิจหรือที่อยู่เช่นเมืองหรือประเทศ

3.การอบรมและการศึกษาซึ่งจะเป็นทั้งในครอบครัวและในสถาบันการศึกษาทุกระดับ นอกจากนี้ใคร่จะอธิบายรายละเอียดบางอย่าง

1.ประเทศไทยเคยขึ้นต้นปีใหม่วันที่ 1 เมษายน เมื่อปี 2483 ได้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นวันที่ 1 มกราคม ดังนั้นปี 2483 จะมีเพียง 9 เดือน เมื่อถึงวันที่ 1 มกราคมจะเป็นปี 2484

1 เมษายน พ.ศ.2483 = 1 เมษายน ค.ศ.1940

1 มกราคม พ.ศ.2484 = 1 มกราคม ค.ศ.1941

ฯลฯ

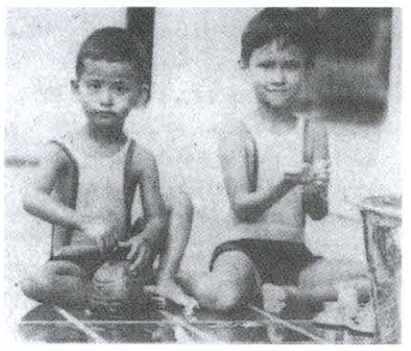
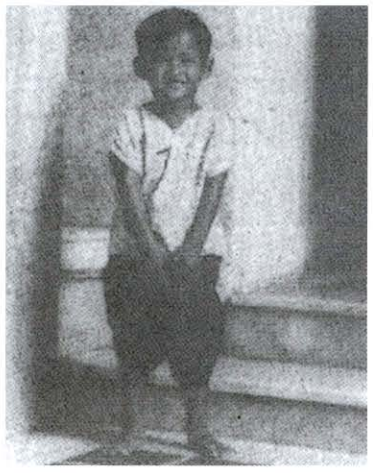
ข้างต้นคือพระนิพนธ์บทนำในหนังสือพระนิพนธ์ "เจ้านายเล็กๆ -ยุวกษัตริย์" ที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระนิพนธ์ไว้ในการพิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อเดือนธันวาคม 2530 นับเป็นพระนิพนธ์ที่ทรงคุณค่าอย่างที่สุดหนึ่งในอีกหลายพระนิพนธ์ที่มิอาจอัญเชิญมาได้ทั้งหมด อัญเชิญตัวอย่างพระนิพนธ์ประกาศพระเกียรติคุณ เพื่อสำนึกในพระกรุณาคุณที่ทรงทุ่มเทเพื่อยังประโยชน์สุขให้แก่ปวงชนชาวไทยถวายไว้อาลัยในการสิ้นพระชนม์ ท่ามกลางความเศร้าโศกอาลัยของปวงชนชาวไทยที่มีต่อพระองค์ท่านอย่างสุดจะพรรณนา

2.ยศ พระยศและพระอิสริยยศของเจ้านายจะใช้ช่วงเวลาที่พูดถึงเว้นของแม่จะเรียกว่าแม่ตั้งแต่ต้นจนจบ

3.ราชาศัพท์ได้พยายามใช้ช่วงเวลาที่เขียนแต่ก็ไม่สำเร็จนักเพราะกับเจ้านายเล็กๆ

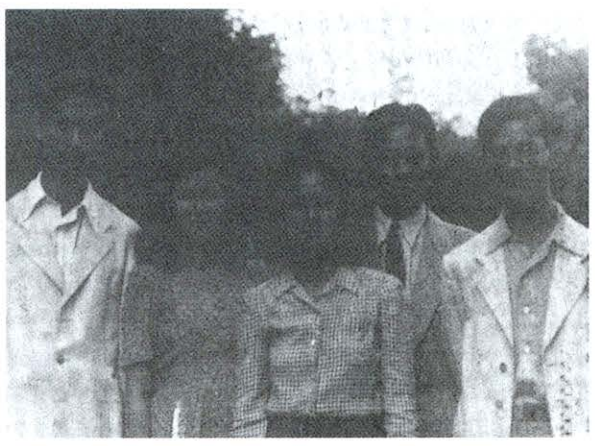




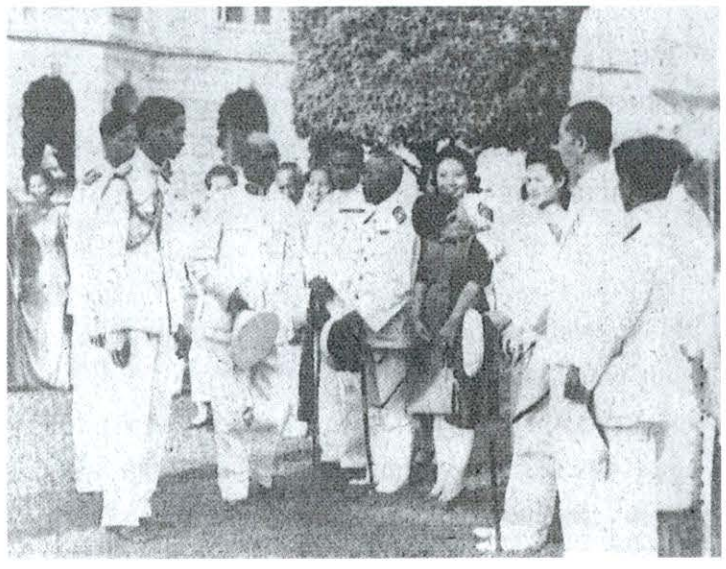






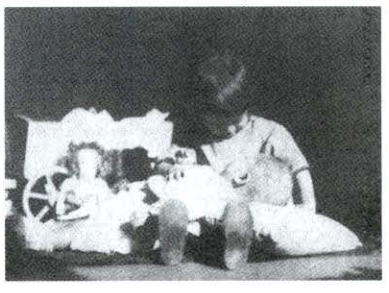












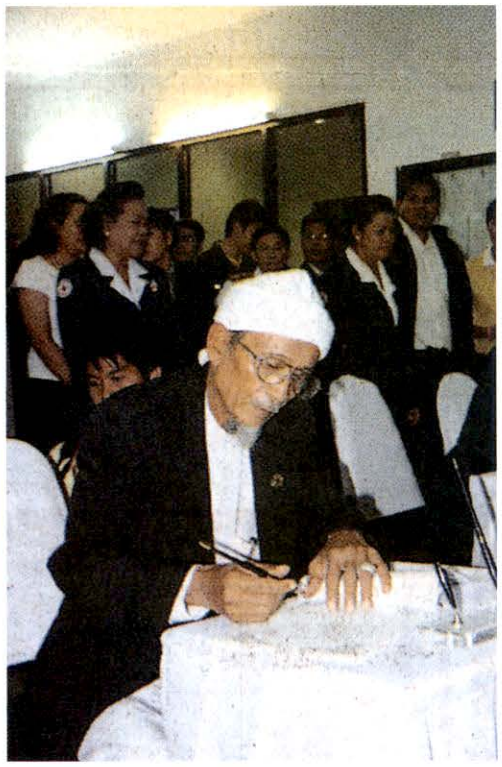


พสกนิกรทั่วหล้าถวายอาลัยแด่พระพี่นางฯ











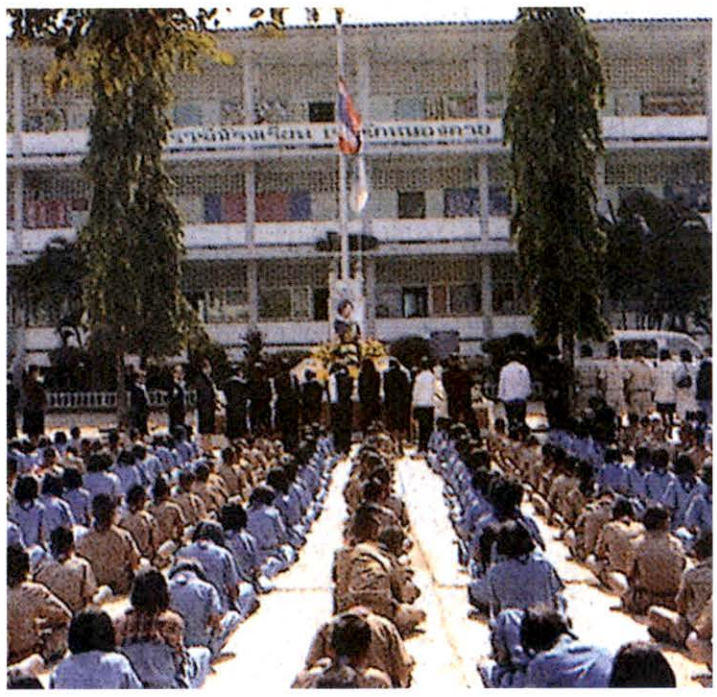




















THE NEWSPAPER YOU CAN TRUST

Bangkok Post

www.bangkokpost.com

THURSDAY, JANUARY 3, 2008 ✦ 25 BAHT

HRH Princess Galyani Vadhana 1923-2008

KINGDOM MOURNS

- Princess passes away peacefully after six months in hospital
- Crowds gather at Siriraj to pay their last respects
- Palace to observe 100 days of mourning

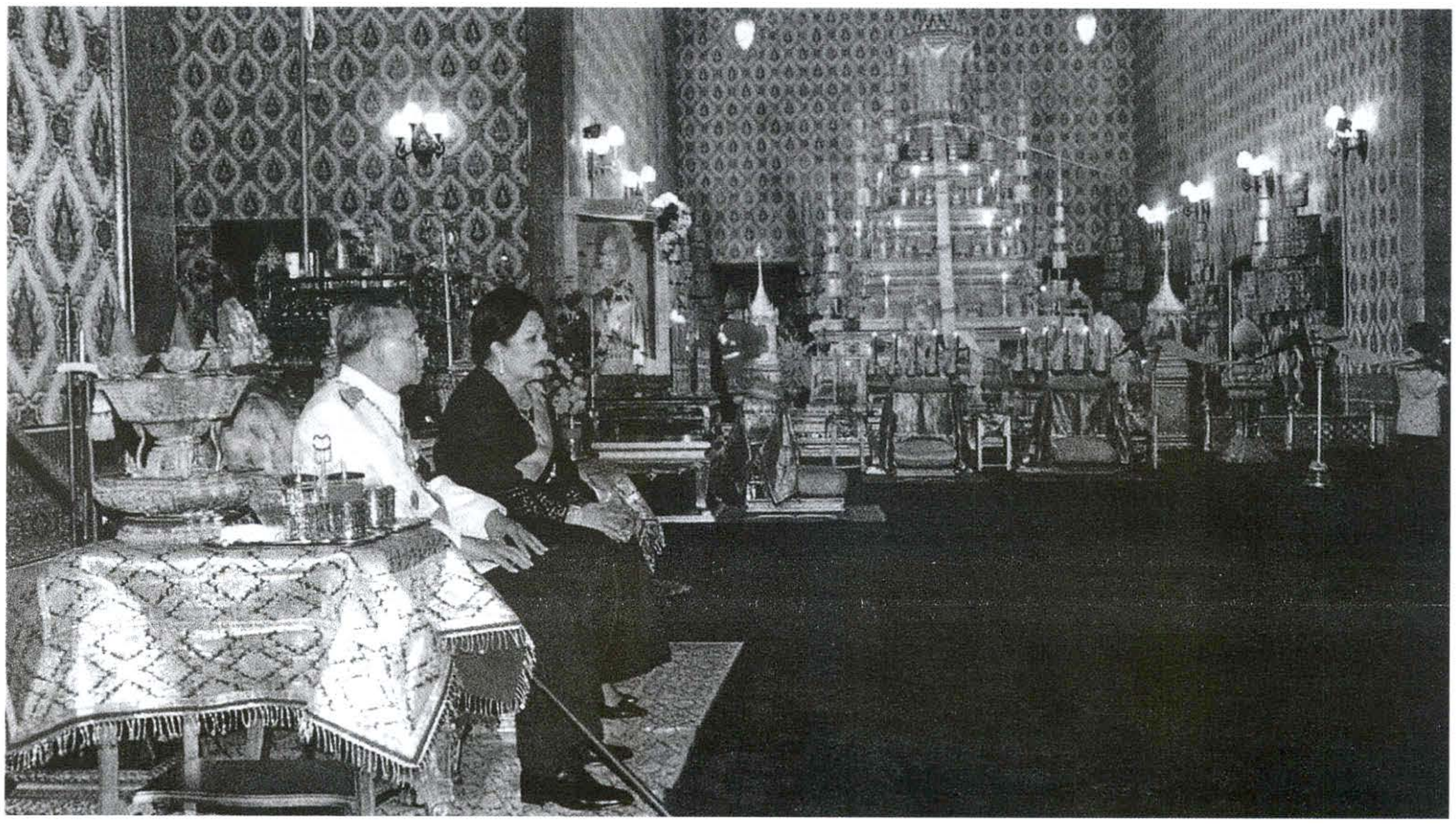


Photo courtesy of THE ROYAL HOUSEHOLD BUREAU

Their Majesties the King and Queen attend the first day of the funeral of HRH Princess Galyani Vadhana at the Dusit Maha Prasart Throne Hall in the Grand Palace yesterday.

POST REPORTERS

The nation is mourning the death of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana, who passed away in the early hours of yesterday after a long battle with abdominal cancer. She was 84.

A statement by the Royal Household Bureau said the Princess passed away at 2.54am at Siriraj hospital, where she had been receiving treatment for the last six months.

His Majesty the King and members of the Royal Family were at her side.

Thirawat Kullanant, dean of the hospital's faculty of medicine, said the Princess passed away peacefully.

He said she had a strong spirit and had strictly followed the doctors' advice.

"We feel profound sorrow at her passing. We did not feel weary throughout the treatment process and we are deeply grateful for Their Majesties' kindness," he said.

The Princess' condition deteriorated sharply on Tuesday night. The Royal Household Bureau's 38th statement said her breathing was weaker, her kidneys had stopped functioning and she was unresponsive.

The King has declared a 100-day mourning period for members of the Royal Family and palace officials.

The government has announced a 15-day mourning period for government and state enterprise officials. Government agencies, Thai embassies and consulates, and educational institutes across the country will fly their flags at half-mast for 15 days.

All television stations yesterday cancelled their regular programming and broadcast special programmes in honour of the Princess. State-run Channel 11 and TITV and radio stations under the Public Relations Department will air special programmes in her honour for 15 days.

Grief shrouded Siriraj as tens of thousands of people, dressed in black, converged there early yesterday morning to pay their last respects to the Princess. Many wept as they read the Royal Household Bureau's 39th statement on the bulletin board announcing her passing.

One man was seen writing down the statement in his notebook, saying he wished the bureau would distribute the copies to the public. "This is historic. I want to put it in a frame," he said.

In the afternoon, the crowd lined up in front of the Grand Palace for a funeral procession from Siriraj hospital to Dusit Maha Prasart Throne Hall which took place at 3.30pm.

HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn and HRH Princess Chulabhorn accompanied the procession, which was led by Wat Chana Songkhram abbot Somdej Phra Maha Theeracharn.

As the motorcade was leaving the hospital via the Tha Nam exit hundreds of people, including students of Siriraj hospital's nursing school, knelt down and performed a *krab*.

Their Majesties and all members of the Royal Family arrived at the Dusit Maha Prasat Throne Hall about 5pm for the funeral.

The King issued a command allowing members of the public to perform a bathing rite before the Princess' portrait at Sahathai Samakhom in the Grand Palace.

Many arrived early in the morning to queue up for the bathing rite. Mourners included Democrat leader Abhisit Vejjajiva, People Power party secretary-general Surapong Suebwonglee and Chart Thai leader Banharn Silpa-archa.

Out of respect, the Chart Thai and Puea Pandin parties postponed a planned press briefing on their decision to join the coalition government led by the People Power party.

Across the country people flocked to provincial halls and hospitals to sign condolence books and perform bathing rites before the Princess' portrait.

Other mourners went to the website http://www.hrh84yrs.org to pay their respects. The website was created in the Princess' honour by her staff.

Members of the public wishing to pay their respects can do so at Sala Sahathai Samakhom. They will be allowed access to the Dusit Maha Prasart Throne Hall after the seven-day royal ceremony has passed.

Govt calls 15 days of mourning

The cabinet yesterday advised all companies and venues to suspend festive activities and asked the public to wear black during the 15-day mourning period for Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana.

The government did not elaborate on what it meant by "festive activities".

The cabinet has set up a committee, chaired by Prime Minister Surayud Chulanont, to arrange and oversee the royal cremation for the late Princess. Thanpuying Tassanavalai Sornsongkram, the Princess' daughter, is also sitting on the committee.

Under His Majesty the King's command the Princess' casket was placed under a white five-tiered royal umbrella which indicated the royal status of the Princess in the Dusit Maha Prasat Throne Hall.

Chanting of excerpts from the *Tripitaka* (Buddhist scriptures) began yesterday. There will be funeral chanting of *Abhidhamma* excerpts for 100 days in the Grand Palace.

A royal crematorium will be built at Sanam Luang for her cremation.

Princess' legacy of help for rural poor

Mobile teams of medical volunteers treat people in remote areas

▮ Story by APIRADEE TREERUTKUARKUL ▮ Photo by APICHART JINAKUL

Pramukh Chandavimol, secretary-general of the Princess Mother's Medical Volunteer Foundation, recalls the time when he joined the project more than 30 years ago.

"The image of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana walking behind the Princess Mother through remote terrain to meet villagers who were waiting for healthcare treatment is still fresh in my mind.

"Throughout their lives, both worked hard to improve the quality of life of Thais. Their inspiration is the main reason that I am still here," he said.

The late Princess Mother was concerned about the health and welfare of rural people. In 1964, on a trip to visit villagers and inspect the operations of the Border Patrol Police, she decided to launch the volunteer project to help people in need who had poor access to medical services.

Since the project started in 1969, the foundation has played a unique role in providing health services to poor people in remote areas.

It is a recognised pioneer in delivery of health care using mobile medical teams and radio medical teams.

Most of the volunteers are government officials and each team comprises two doctors, one dentist, one pharmacist, two nurses and two assistants. The operation has been extended from 48 to 51 provinces after Princess Galyani Vadhana took over responsibility as the foundation's honorary president in 1995, shortly after the Princess Mother died.

Dr Pramukh said dental problems are a big health concern among villagers in remote areas, apart from general illnesses.

Although the national health care system is better now compared to the 1960s, the medical volunteer project started by the foundation still plays an important role in improving dental care for rural people.

Chief of Phayao Provincial Public Health, Chamnan Hansuthiwechakul, who has served as a doctor volunteer for the project since 1980, recalls one time when hundreds of villagers from Umphang district of the Thai-Burmese border province of Tak walked in heavy rain from mountainous villages to welcome the volunteers and receive treatment.

"Villagers, from elderly to the very young, turned up early in the morning to receive the princess and the volunteer team. They came not for the free treatment, giveaway toys or clothing, but to get a glimpse of the Princess and the Princess Mother," he said.

Apart from toys, first-aid drugs, clothes and food for villagers, the princesses also brought gifts such as medals, pins and plaques for volunteer staff to give them moral support.

Dr Chamnan said he still keeps a plaque which he received from the Princess at his office.

Dr Samroeng Yaengkratok, head of Nakhon Ratcahsima Provincial Public Health Office, said the Princess used to sing with rural doctors and health staff to relax after a hard day's work.

The princess also sang with staff on one of her last trips in 2005, to Narathiwat's Bang Lang dam.

He said volunteer doctors will continue to play a vital role even though the primary health care system has improved.

"There is still much to be done, especially in treating specific conditions such as hare lip, lip-cleft-palate and rheumatic heart diseases," he said.

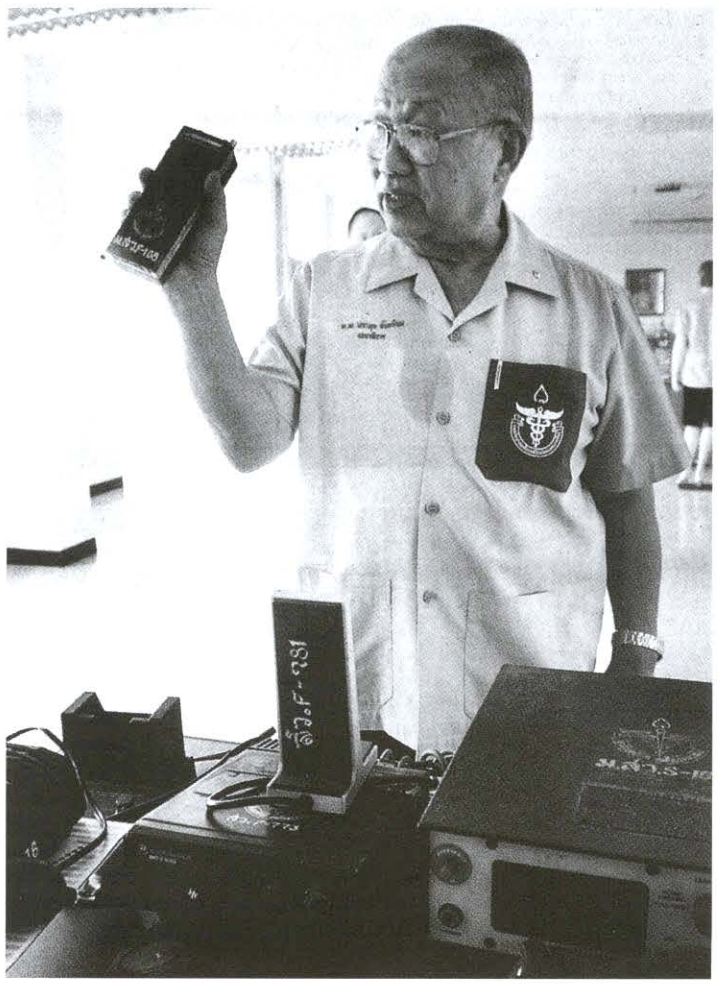
At the foundation's initiative, he has also conducted a health promotion campaign for the elderly.

About 30,000 elderly in Nakhon Ratchasima have joined the project, which encourages people to live healthily by doing exercise and eating nutritious food.

"We will always follow the will of the Princess, carrying on the Medical Volunteer Project for the poor in remote areas. Our good deeds are a tribute to His Majesty the King and the Princess," he said.

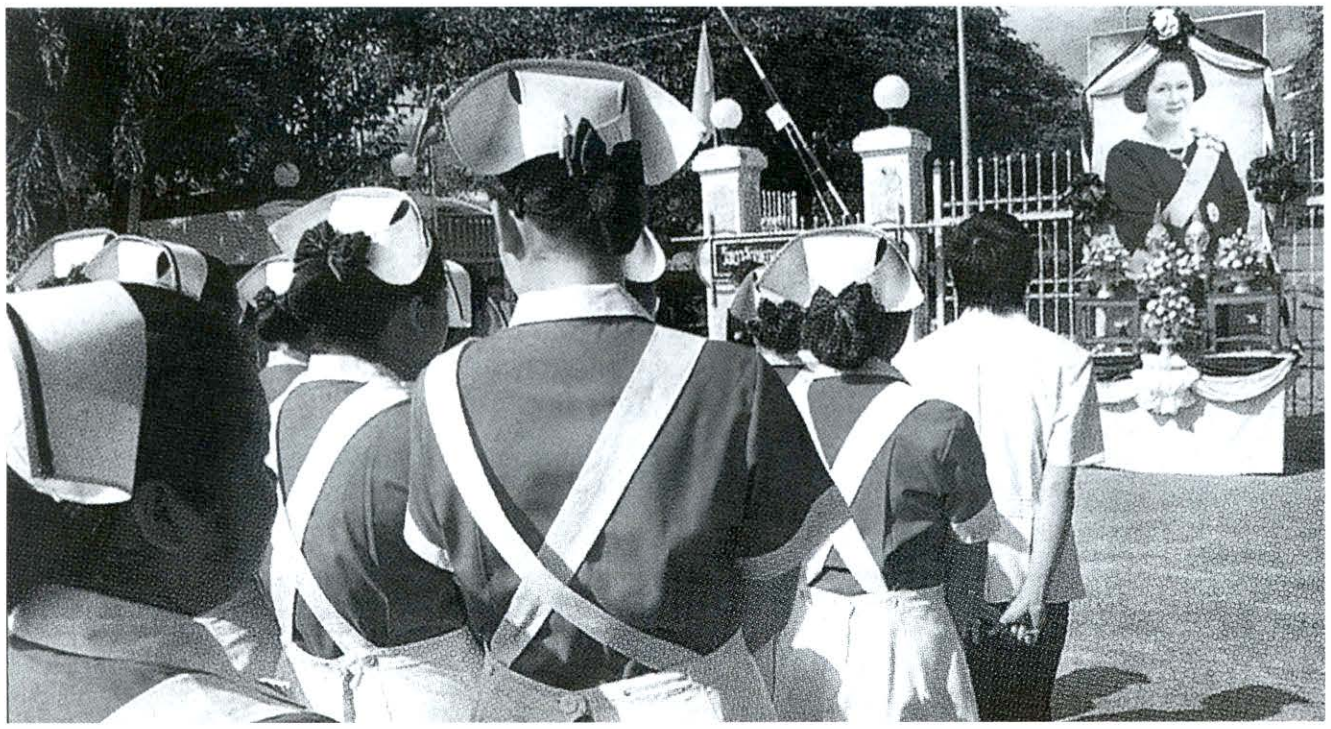
"The image of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana walking behind the Princess Mother through remote terrain to meet villagers who were waiting for healthcare treatment is still fresh in my mind"

PRAMUKH CHANDAVIMOL
SECRETARY-GENERAL OF THE PRINCESS MOTHER'S MEDICAL VOLUNTEER FOUNDATION



Dr Pramukh: Dedication shown by HRH Princess Galyani Vadhana gives him inspiration.

Forestry staff will miss their annual visitor



Students of the Boromratcha-chonnanee Nursing College in Chiang Mai's Muang district line up to pay their respects to a portrait of HRH Princess Galyani Vadhana in the college grounds.

POST REPORTERS

The passing away of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana brought deep sorrow to forestry officials who take care of the Ueng Ngern villa, a retreat of the late princess at Huay Nam Dang National Park in Chiang Mai.

Suwit Kaewpiyarat, chief of Huay Nam Dang National Park, said the Princess often spent her annual retreat at the chalet-style villa, built by the Forestry Department in the compound of the national park in Mae Taeng district.

The Princess named the villa "Ueng Ngern," an orchid native to the area that comes into full boom in January.

The Princess last visited the villa in January last year and stayed there for three days, said Mr Suwit.

Forestry staff and residents yesterday mourned the death of the Princess.

Mr Suwit said the Princess had commissioned another residence to be built in the national park near the Pong Dued hot springs, 35km from the popular Doi Kew Lom lookout.

Some of the Princess' belongings were moved into the residence but she never had a chance to visit the place.

Thousands of tourists at the Huay Nam Dang National Park yesterday queued to sign condolence books at the national park, said Mr Suwit.

In the North, more than 500 nursing students at Boromrajchonnanee nursing college in Chiang Mai observed a minute's silence in front of a large picture of the late Princess.

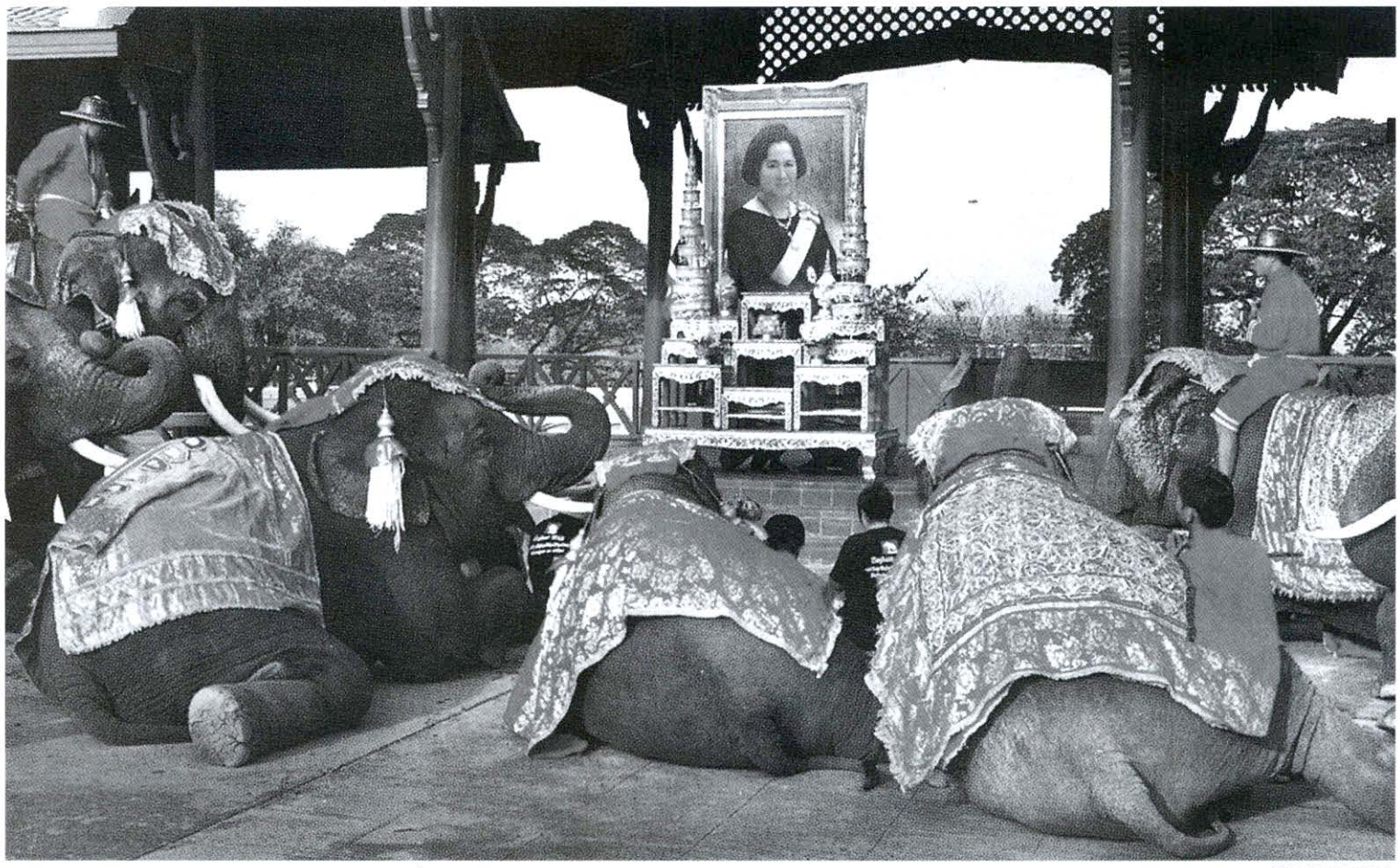
Angkhana Lawan, 19, a Haw-Shan nursing student and a scholarship recipient under the Princess' scholarship programme, said she felt gratitude to the Princess for helping needy students such as herself.

In Ayutthaya, elephants in the ancient kraal paid tribute to the late Princess in front of her image.

At more than 200 mosques in Satun, condolence books were brought out for the public to sign.

Across the country, national flags at government and state enterprise offices were flown at half-mast. They will stay that way for 15 days. Many people wore black to work.

In Nakhon Ratchasima, Thais and foreigners signed condolence books and paid tribute to the late Princess at the Thao Suranaree monument.



SUNTHORN PONGPAO

Six elephants pay final respects before a portrait of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana at the Elephant Kraal in Ayutthaya yesterday. The late Princess was keen on conserving elephants.

KINDNESS, DILIGENCE RECALLED

Tributes flow in from all walks of life

Story by ANCHALEE KONGRUT and ANJIRA ASSAVANONDA

Mourners turning up to bid farewell to Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana, who passed away early yesterday, said they will remember the Princess for her good deeds and devotion to the kingdom.

People who flocked to Siriraj hospital after hearing about her death said the Princess will be remembered not only because she was the sister of the much beloved King, but also because of her kindness.

"Basically, people love the Princess because she was the elder sister of their beloved King. But the Princess herself worked very hard for this country.

"For me, I love her and always remember her dedication to the Medical Volunteer Foundation," said Piyawuth Nimsuwan, a taxi driver who regularly visited Siriraj hospital to pay respects to the Princess while she was being treated there.

The Medical Volunteer Foundation was started by the late Princess Mother and HRH Princess Galyani Vadhana. The Princess took over the position of honorary president in 1995 after the Princess Mother died.

Among thousands of people who flocked to the hospital yesterday was well-known businesswoman Yuwadee Boonkrong. She said she will remember the princess for being kind and down-to-earth.

Ms Yuwadee helped raise funds for the Princess's charity. She said she was granted an audience with the Princess for the first time in Switzerland more than a decade ago and had been devoted to the Princess's projects ever since.

"Let me assure you that every breath of the Princess and His Majesty the King is all about the people and this country," she said.

A group of people also handed out copies of a poem written to honour the Princess to mourners at the hospital.

"Take this poem and preserve it as a keepsake. Always remember we have been here together for months to pray for the recovery of the Princess. Now we have to go home and follow the footsteps of the Princess by doing good," said Piroonjit Thienmethangkoon, a 52-year-old housewife. Mrs Piroonjit said she wrote the poem last month.

The poem, "Decha Phra Songchai", is a prayer for the Princess' recovery. She made almost 1,500 copies of the poem, which were distributed at noon yesterday.

Pratueng Tachuentong, 79, from Phitsanulok's Wang Thong district, arrived at the Grand Palace for the bathing ceremony before the Princess' portrait at 9am.

She said she closely followed the news on the Princess's health, and had not yet recovered from the shock of her death.

As a former member of the Medical Volunteer Foundation, Mrs Pratueng said she was granted an audience with the Princess when she took up the work of the Princess Mother.

"I also kept the photo which the Princess had taken with us. What I remember about the Princess is her kindness and mercy to everyone," said Mrs Pratueng.

Manee Thongsisuk, 74, who travelled alone from Huai Khwang district in Bangkok, said she could not help crying upon hearing the news at dawn yesterday.

"I love and respect the Princess for all the work she did. I watched her on TV when she was out on rural missions. She was great and smart. She did a good job in taking up the work of the Princess Mother," said Mrs Manee.

Duangkamol Naen-udon, 52, another Bangkok resident, said she would not forget the Princess' dedication to the people.

"Like His Majesty the King and the late Princess Mother, Princess Galyani Vadhana loved her people more than herself. She went everywhere, despite thunder and storms," said Mrs Duangkamol.

Pakphum Chantaraprakai, 23, came along with his mother.

The pair said they often went to Siriraj hospital after the Princess had been admitted for treatment.

"We love the Princess because she was great, knowledgeable and hard working," said Mr Pakphum.

"We're sad that she's gone, but with her goodness we believe she will rest in peace," he said.

The bathing ceremony, originally scheduled to end at 4pm yesterday, was extended until late in the evening.

HRH Princess Galyani Vadhana 1923-2008

NATION IN MOURNING



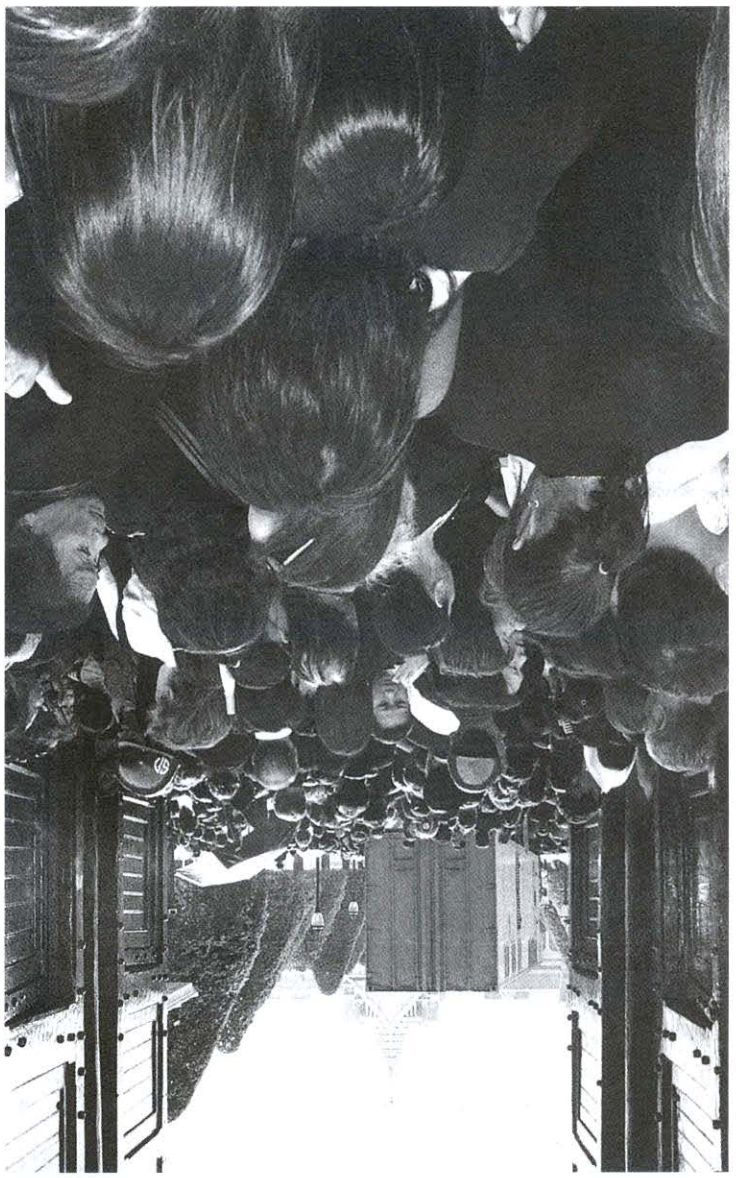


















หน้าว่าง

First with big stories. The best business news

The Nation • THAILAND

THURSDAY, January 3, 2008 • 36 PAGES, 4 SECTIONS, VOLUME 33, NO 51753 • Bt25

MAY 1923 - JANUARY 2008

REST IN PEACE, BELOVED PRINCESS



Nation's prayers illustrate strong bond between monarchy and grieving people

■ *The Nation*

THE KINGDOM had been holding its breath, but still the passing of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana has brought about great sorrow for Thai people everywhere.

Months of great anxiety and deep concern about the Princess's health have once again underlined the closeness between the Thai monarchy and the people. Thousands have streamed inside Siriraj Hospital to pay great respect and show deep affection for the Princess. Prayers had been said, there and around the country.

It was not until the early hours yesterday that we were informed of her passing. Although sadness now befalls us, Princess Galyani will always be remembered for her gaiety, intelligence, strength and benevolence. And last but not least, her selfless role in support of the monarchy's strong linkage to the modern Thai society as well as HM the King as her younger brother.

She lived 84 years and more, leading a full and rich life, much of which was dedicated to improving the welfare of the Thai people.

As the sister to two Chakri kings – His Majesties King Ananda Mahidol and King Bhumibol Adulyadej – she performed her duty with impeccable grace and elegance.

In her work, she always trod carefully, staying closely behind her brothers, watching over the Kingdom.

In the early years, she took great care of King Ananda and also King Bhumibol. They grew up amid much love and tenderness under the wings of the Princess Mother and the Princess.

On several occasions, she represented His Majesty the King and performed duties on behalf of Her Majesty the Queen as well.

When the Princess Mother got old and became weak, Princess Galyani looked after her with gratitude and a full sense of responsibility.

There were several pictures of Princess Galyani and the Princess Mother taken together, revealing very touching moments between mother and daughter. The pictures remind us of the bonds that were forged when they were young, always taking care of each other through the years. When the Princess Mother became older, her daughter was always there for her. In those later years, His Majesty was always relieved to know Princess Galyani was around to look after their mother. The King was particularly attached to the Princess Mother and appreciated her sister would be there to provide tender care.

His Majesty the King could not have become one of the greatest kings of the Chakri Dynasty without the support of these two women.

Indeed, for half a century and more, Princess Galyani devoted herself to public services. She wanted all Thais to be equipped with knowledge and obtain a higher standard of living and health to enjoy fruitful lives.

She taught at universities selflessly, enduring long hours even when she was tired and always completing her duties.

As a teacher, she might have been strict at times but her students always realised she was kind at heart.

Princess Galyani also loved music dearly. When she was young, she would listen to melodies all the time. This appreciation for music was carried throughout her life.

She set up a fund to support young Thai talents so they may have an opportunity to study abroad and take part in concerts that broadened their horizons.

Princess Galyani presided over countless charities, acting as chairperson of the Kidney Foundation, which was founded by the Princess Mother.

Other institutions under her guidance and care were in the education, welfare and health sectors. These works proved immensely beneficial to a great many needy Thais. Because she gave so generously, a gratified country now weeps over her passing.

She will always remain in our hearts and be remembered for making enormous contributions so we may better our lives.

She was the good daughter of the Princess Mother, the caring sister of King Ananda and King Bhumibol, and a loving Princess for all Thais.

A good daughter

Political split forgotten as Thais unite to mourn guiding light to nation

■ *The Nation*

POLITICALLY DIVIDED Thais set aside everything yesterday to mourn HRH the beloved Princess Galyani Vadhana.

It was a sharp transition from a polarised split among voters as everyone united in sorrow to pay tribute to a woman considered a guiding light to the nation and a great pillar of strength for the Royal Family.

People wore black everywhere. Politicians from warring parties suspended their activities to express deep sadness in her passing.

The private sector willingly cancelled many high-profile events to mark her departure.

All TV channels aired special programmes about the Princess, who had been receiving treatment at Siriraj Hospital since June 15 last year.

As the Princess's body was moved to the Grand Palace, many mourners were seen crying uncontrollably as they stood still or knelt, with their hands making a *wai*, along the route from the hospital to the palace.

"I feel sorrow about the Princess and for His Majesty. If giving my life was able to save her, I would gladly make the sacrifice," said 60-year-old Lamduan, who left her hometown in Chiang Rai to spend two months in Bangkok to give support to the ailing princess.

His Majesty, who was regularly at the side of his sister over the past two months, later granted permission for the public to take part in the bathing rites at Saha Thai Samakhom Pavilion at the Grand Palace.

Conducted before a portrait of the Princess, the rites were held from 1pm to 5pm with thousands of people queuing to pay their respects.

At around 5pm, Their Majesties the King and Queen performed the final rites for the Princess at the Dusit Maha Prasat Throne Hall inside the Grand Palace.

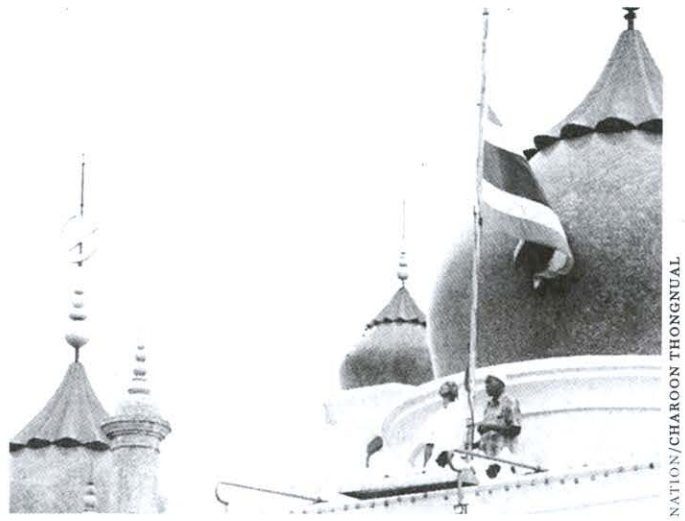
His Majesty appeared greatly saddened while Her Majesty's eyes were filled with tears.

The Princess' body was placed under a white five-tier Umbrella of Kingship, with full royal colours. Her body will be kept there for 100 days, so Buddhist prayers will be held both during day and night during this period.

Royal Family members, court officials and Cabinet members will wear black for 100 days too.

The government has formed a national committee to take charge of the Princess's funeral, led by Prime Minister Surayud Chulanont with Privy Council President Prem Tinsulanonda as adviser.

Civil servants and politicians have now been instructed to wear black for 15 days.



NATION/CHAROON THONGNUAL

OFFICIALS *at the Central Mosque of Pattani fly flags at half-mast to pay tribute to HRH Princess Galyani Vadhana.*

Flags fly at half mast

National flags will fly at half mast at all state agencies and Thai embassies, as celebratory events and other functions are cancelled. Night entertainment venues have been asked not to operate during the 15-day period.

In Nakhon Sawan, 17-year-old Nattawan Marksornthong attended a public bathing rite for the Princess. "I've seen that she worked really hard for the Thai people. I love her so much," Nattawan said.

Nursing student Raweewan Trinet, 17, was grief-stricken, as were all her classmates when they arrived to pay respects.

In the central province of Angthong, 67-year-old Tawee Rojbua said she would make merit in the morning for the Princess. "Upon hearing she had passed away, I wept," she said.

In Chachoengsao, 21-year-old Saowanee Treewattananont said the news came as a shock. "She has always been so kind and gracious," she said, "She will be fondly remembered by all."

Public members can pay their respects by signing a condolence book at Saha Thai Samakhom Pavilion from today until next Wednesday, from 9am to 5pm.

THE ELDER SISTER OF TWO THAI KINGS

Her Royal Highness had a long, rich life – growing up abroad then returning to teach French and head a huge range of charities

■ *The Nation*

HRH Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra was the elder sister of two Thai Kings.

Like her brothers – HM King Ananda Mahidol (King Rama VIII, who passed away in 1946) and the reigning monarch HM King Bhumibol Adulyadej (King Rama IX) – Her Royal Highness commanded love and respect from Thais across the country.

Like her mother HRH the Princess Sri Nagarindra, the Princess Mother, she was the patron of many foundations that work seriously for the well-being of Thais.

HRH Princess Galyani Vadhana was born Her Serene Highness Mom Chao Galyani Vadhana on May 6, 1923 in London to HRH the Prince of Songkla and his consort Mom Sangwal – who was later the mother of two Thai kings.

The princess was a direct granddaughter of HM King Chulalongkorn (King Rama V).

On her birth certificate, her name was registered as "May".

Later, HM King Vajiravudh (King Rama VI) graciously named her "Mom Chao Galyani Vadhana". Then in 1927, his successor HM King Prajadhipok (King Rama VII) elevated her to the rank of "Her Highness".

Born in London, the princess was in the United Kingdom until the age of six months old, when her parents brought her back to Thailand.

On 1 July 1925, her family moved to Germany, where HM King Ananda Mahidol was born on 20 September that year.

In 1926, her parents had to travel back to Thailand to attend the funeral of HM King Vajiravudh and coronation of HM King Prajadhipok. So, the royal couple placed their children under the care of Champ Soleil in Lausanne – a place that Dr Francis B Sayre – former adviser to the Foreign Affairs Ministry – had recommended as having good hygienic standards.

The princess and her brother were at the Champ Soleil for some months. By the time their parents picked them up, the young princess was already able to speak some French.

In late 1926, HRH the Prince of Songkla took his family to the United States, where he pursued a degree in medicine at Harvard University, while his wife briefly studied psychology, cooking and nutrition at a college.

In the United States, Her Highness Princess Galyani Vadhana enrolled at Park School for her kindergarten education. In 1927, her family welcomed their youngest member, a baby boy who would later become the world's longest reigning monarch.

In 1928, HRH the Prince of Songkla graduated from Harvard University and returned to Thailand with his family. They lived in Sa Pathum Palace, with the Princess studying at the Rajini School.

When the Princess was just six years old, her father passed away. A year after, Thailand changed from an absolute monarchy to a constitutional monarchy, and in 1933 her family moved to Lausanne.

Back in Switzerland, the young princess was put under the care of Champ Soleil for two months so she could brush up on her French. After that, she attended the Miremont School for primary education.

In 1934, HM King Prajadhipok abdicated and the Royal Thai Government invited Prince Ananda Mahidol to take the throne.

In 1935, after her brother ascended the throne – as HM King Ananda Mahidol or King Rama VIII – the Princess was elevated to a higher rank of princess, Her Royal Highness.

The family also rented a larger estate in Pully in honour of the young king. The estate was named "Villa Vadhana".

In that year, the young princess enrolled at a girl's school, Ecole Superieure de Jeunes Filles de la Ville de Lausanne, where she also studied German and Latin.

In 1938, she enrolled at the International School of Geneva, where she had demonstrated impressive academic performances. When she completed her secondary education, the Princess was the top scorer at her school and got the third best marks in Switzerland.

In late 1938, she visited Thailand with her family. It was the first time HM King Ananda Mahidol had set his foot in Thailand as monarch.

In 1942, the princess enrolled at the Lausanne University. Six years later, after the war, in 1948, she received the Diplome de Chimiste A. While there, she also studied literature and philosophy.

In Switzerland, the Princess married Colonel Aram Rattakun Serireongrit and the couple had one daughter, Thanpuying Dhasanawalaya Sornsongkram.

In 1950, the Princess returned to Thailand. With her love for teaching, she did not hesitate when her mother suggested she should take up a job teaching. In 1951, the Princess became a special lecturer in French language at the Chulalongkorn University's Faculty of Arts. She taught French Conversation, French Civilisation and French Literature. She taught there until 1958.

In 1969, the Princess accepted an invitation to become a full-time lecturer at Thammasat University's Faculty of Liberal Arts. She was in charge of both teaching and administrative tasks as the head of French Language and French Literature Department and the director of foreign languages.

The Princess taught French Language and French Literature to students. She also supervised classes conducted by both Thai and foreign teachers under her department.

In 1973, the Princess successfully introduced a programme in French language and French literature. During her years at Thammasat, she was also a guest lecturer for Chiang Mai University's Faculty of Humanities.

Despite her love for teaching, the Princess finally resigned from Thammasat in 1976 to tend to other obligations, and to help with her mother's work.

However, even after stepping down from her full-time job, the Princess continued to be a guest lecturer at various universities. When she heard that the Prince of Songkla University's Faculty of Humanities suffered a shortage of teaching staff at its Pattani campus due to its remoteness and security problem, she agreed to stay at the campus to help conduct classes.

The Princess has contributed to the country's education in various



under her patronage also.

In addition to education, the Princess also did much social work. She was patron of the Thai Cardiac Children's Foundation, Foundation for Slum Children, Foundation for the Yuwaprasart Waitayopatham Hospital, Foundation for Children with Mental Disabilities, Foundation for Rajvithi Hospital, Green World Foundation and Hospital for Tropical Diseases Foundation.

She has chaired many other foundations including the Kidney Foundation of Thailand and Breast Foundation.

By granting her patronage, she worked closely with these organisations to try to ensure their work really benefited people, especially the underprivileged.

In 1995, in the year of the Princess' sixth cycle birthday, HM King Bhumibol Adulyadej bestowed her with the title of Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra, a traditional Siamese custom dating back to the Ayutthaya period.

In announcing the honoured title, His Majesty said the Princess was his only elder sister. She had been with him, through good times and bad, since they were very young. She was the one who had won his respect and the one who always supported him with the hope of making him happy. She had represented His Majesty to carry out various royal works and had always taken good care of their mother, which was a great relief to His Majesty.

The King also appreciated the great contributions the Princess had done for the people of Thailand through various works.

After her mother passed away in 1995, the Princess continued to carry out the Princess Mother's royal works. She was honorary chairwoman of the Princess Mother's Medical Volunteer Foundation and the Prostheses Foundation of HRH the Princess Mother.

The Princess was also a writer. Based on her extensive travel experiences, her literary works included 'Bhutan: Green Island on Land', 'Is it cold in Siberia?', 'Turkey: Land of the Roman Emperors and Ottoman Sultans', 'Xinjian and Gansu: Pictures from Faraway Places', and 'Eastern China: Mountains, Lakes, Temples'.

The princess also wrote books about her families. One of them was "Chao Nai Lek Lek – Yuwakrasat" (Little Royal Member – the Young King"), which she described as "not a book to honour His Majesty. It's the book an elder sister writes for her younger brother when he is celebrates his 5th cycle birthday on 5 December 1987, so that we together recall our childhood, both sadness and happiness, and share our stories with others".



other ways. She sat on a committee to select who should win scholarships from the Office of Civil Service Commission to pursue degrees abroad. She chaired a committee that designed French exams for national entrance tests.

In 1977, she also founded the Association Thailandaise Des Professeurs de Francais (Association of Teachers of French in Thailand) with the aim of providing a place where French-language teachers and lecturers could meet and exchange experiences to help improve their instruction.

The Princess chaired the association from 1977 to 1981, and later remained as its honorary chairwoman. In 1978, Thammasat University bestowed her an adjunct professorship.

x Since 1989, the Princess has supported students representing Thailand in the Academic Olympiads. She has also granted patronage to the Promotion of Academic Olympiads and Development of Science Education Foundation.

The Siamese Association of University Women is



Chronology

● **May 6, 1923:** HRH Princess Galyani Vadhana was born in London to HRH the Prince of Songkla and his consort Mom Sangwal, who was later known as HRH Princess Sri Nagarindra, the Princess Mother. The young princess' name was granted by HM King Vajiravudh (King Rama VI).

● **Late 1923-25:** The young princess lived in Thailand.

● **1925:** She went to Germany, where her younger brother, HM King Ananda Mahidol was born.

● **Late 1926:** She went to the United States, while her father studied medicine at Harvard University. The young princess studied at Park School.

● **1927:** HM King Prajadhipok (King Rama VII) granted her the rank of Her Highness.

● **Late 1927:** Her youngest brother, HM King Bhumibol Adulyadej, was born.

● **1928:** After her father graduated from Harvard University, the family returned to Thailand and lived in Sa Pathum Palace. In Bangkok, the princess studied at the Rajini School.

● **1929:** Her father passed away.

● **1933:** Her family moved to Lausanne, Switzerland and the young princess attended Miremont School.

● **1935:** Her brother Ananda ascended the throne as King Rama VIII.
He elevated her to the higher rank of princess, granting use of the title "Her Royal Highness".

● **1938:** She enrolled at the International School of Geneva, where she demonstrated impressive academic ability.
When she completed secondary education, the Princess scored top marks at her school and the third best performance in Switzerland.

● **1942:** She started studying at Lausanne University.

● **1948:** She obtained the Diplome de Chimiste A.

● **1950**: She returned to Thailand.

● **1951-58:** The Princess taught French Conversation, French Civilisation and French Literature at Chulalongkorn University's Faculty of Arts as a special lecturer.

● **1969-76:** She took a full-time job at the Thammasat University's Faculty of Liberal Arts. She served as head of the French Language and French Literature Department and director of foreign languages.

● **1977:** She founded the Association Thailandaise Des Professeurs de Francais (Association of Teachers of French in Thailand).

● **1950s-2007:** The Princess made great contributions to the country through work in various fields. Foundations under her patronage included the Thai Cardiac Children's Foundation, Foundation for Slum Children, Foundation for the Yuwaprasart Waitayopatham Hospital, Foundation for Children with Mental Disabilities, Foundation for Rajvithi Hospital, Green World Foundation and Hospital for Tropical Diseases Foundation.

● **1995:** HM King Bhumibol Adulyadej bestowed her the title of Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra, a traditional Siamese custom dating back to the Ayutthaya period, but not seen for decades.

● **2008:** She passed away.

Foundation mourns its champion

Princess was 'hard-working, economical and punctual' in helping medical group

■ *The Nation*

BEFORE SHE fell ill, Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana planned to visit Narathiwat and Pattani, senior officials at the Princess Mother's Medical Volunteer Foundation said yesterday.

Despite her illness, the Princess continued to work and did not wish people to see she was unwell, they said.

The Princess passed away at the age of 84 in the early hours of yesterday at Siriraj Hospital, where she had been treated for cancer since June 15.

Foundation deputy secretary-general Dr Yuth Bhotharamik revealed yesterday that, following her visit to Bang Lang Dam in Yala, the Princess planned to visit foundation members at Pattani and Narathiwat, but heavy rains prevented her trip.

She planned to stay at a local Army camp because of its easy access. However, she fell ill and was unable to travel, he said.

The Princess accompanied Her Royal Highness the Princess Sri Nagarindra the Princess Mother in activities for the foundation, which the Princess Mother founded. Volunteer doctors provide people in remote areas with health services. After the Princess Mother died, the Princess carried on the mission.

Yuth recalled the Princess as punctual, economical and hard-working. When her health was good, she planned visits to cover all the foundation's mobile units in 53 provinces. Despite concern these visits could affect her health, the Princess said she was happy when visiting people, he said.

The Princess not only saw to it that people had health services but cared for other matters, he said. The Princess was good-humoured and made foundation staff feel close to her.

Its secretary-general Dr Pramuk Chanthawimol said the Princess cared for people in remote areas covered by the foundation's medical teams, including 14 South provinces. She tried to visit hard-working volunteers, he added.

During the first period of her illness, the Princess suffered back pain, yet continued to carry out foundation work without aid.

He accompanied the Princess to Udon Thani, where she visited locals, gave gifts and presented honours to volunteers.

"The Princess worked very hard, especially having to get in and out of helicopters while she was having back pain," he said.

Dentist Norida Waeyusoh, of Bacho Hospital in Narathiwat, a volunteer since 1990 and looking forward to meeting the Princess on her postponed mission, said she was very sad the Princess had died. It is a great loss to the foundation and the Princess was its inspiration, she said.

She believed volunteers, with their strong determination, would continue their work.

"People have a lot of faith in the foundation's medical units; when they see us, they are hopeful and thankful. The smiles and thank yous are worth more than money or gold, and keep us going. I believed the Princess was happy with the foundation's volunteers in this regard," she said.

Chiang Mai public health chief Dr Wattana Kanchanakamol said the Princess's passing was a great loss, but 1,445 North volunteers of the foundation would continue their work.

More than 500 teachers and students of Boromarajonani College of Nursing in Chiang Mai suspended morning classes to stand in mourning. They will wear black and white for 100 days.

The Princess's great efforts in public health were not only with the foundation. She allowed 10 Mental Health Department hospitals and a general hospital in Narathiwat to use the name Rajanagarindra, from her full name of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana Krom Luang Narathiwat Rajanagarindra.

She presented the Mental Health Princess Award to those performing outstanding work in this area.



HRH PRINCESS *Galyani Vadhana grants an audience to villagers during a visit to a medical project under the Princess Mother's Volunteer Doctors Foundation.*

Benefactor to man and beast



HRH PRINCESS *Galyani Vadhana takes a close look at students' art during a visit to an educational project under her patronage.*

■ *The Nation*

HER ROYAL Highness Princess Galyani Vadhana, Krom Luang Narathiwat Rajanagarindra, was patron to 63 organisations and foundations, covering a myriad of fields including childcare, health, education and the arts.

Her many charities included campaigns to get rid of landmines and promote road safety. She even cared for elephants.

She worked tirelessly on rural healthcare, carrying the work of HRH the Princess Mother. The best known of these programmes was the Princess Mother's Volunteer Doctors Organisation.

Every year, the Princess travelled with medical doctors deep into the countryside, visiting villages in 51 provinces.

The Princess was also known for her work with the Kidney Foundation of Thailand and Prostheses Foundation, which made the Guinness Book of Records in 2006 when it provided 664 artificial legs for 646 people in 11 days to mark the 60th year of His Majesty the King's reign.

Her list of charities runs long, some of which she initiated herself.

These included the Foundation for Slum Children, which was set up after she read an article about their plight in a newspaper. She decided to visit the children to see how she could best help.

"You have to see for yourself to understand the hardship they endure", she said after visiting them the first time. She sits on its board and actively presided over other various organisations.

Unbeknown to many, she had been supporting Thai students competing in the International Science & Mathematical Olympiads since May 1989.

She also oversaw their training and funding needs.

Her diverse interests included the Elephant Hospital in Lampang, which has been under her patronage since 2002; the Foundation for the Hospital for Autistic Children; the Anti-Drowsy Driving Campaign; the Promotion of French Language Teaching; the Foundation for the Development of Women in the North; and Thailand Mine Action Centre, which had been under her patronage since 2000.

The Princess was responsible for channelling and raising millions of baht to fund these organisations and foundations.

Border police recall 'quiet compassion'

■ *The Nation*

FORMER BORDER Patrol Police Bureau commissioner Somsak Kwangsopa was deeply touched by the compassion HRH Princess Galyani Vadhana had for every border policeman during her lifelong work with the late HRH the Princess Sri Nagarindra the Princess Mother.

Both Princesses always visited border patrol police in remote areas across the country and brought medical volunteers to treat sick villagers and wounded police. They also provided them with moral support and the basic necessities for them to live in the harsh conditions in the mountains.

> "She made us smile. She was a model teacher."
>
> **Maj-Gen Borworn Songkasiri**

Somsak, now chief of the Village Scouts, said Princess Galyani continued the Princess Mother's work after her mother's death, including visiting officials in remote villages.

In 2005, the Princess, who managed the Princess Sri Nagarindra Fund, donated Bt1.4 million to wounded soldiers and police. Somsak said the Princess told him that she gave extra funds for soldiers and police because they had to work in the three southernmost provinces.

"I felt deeply overwhelmed by her compassion. I brought her kind words to tell every border soldier," he said.

Former Border Patrol Police Bureau deputy commissioner Maj-General Borworn Songkasiri, was trusted by the Princess to follow her on visits to soldiers in remote places even after his retirement three years ago. "Princess Galyani commanded love from Thais across the country. The Princess always helped the people and loved her subjects," he said.

Borworn had worked for the Princess for more than 10 years since he was a police captain. "The Princess was calm, quiet and very kind to people. She always cared for everyone who worked for her," he said.

Borworn was overwhelmed when he went to the Princess to tell her that he had reached retirement age and could no longer follow her on any trip, but the Princess said he could continue working for her. "I was delighted because it showed that she trusted me," he said.

He said the harsh conditions of the remote provinces had never discouraged the Princess from going to meet her subjects. "She would walk as close as she could to see how the doctors treated the villagers. Some places were so awful even strong healthy people could be discouraged, but the Princess always had a strong will like the Princess Mother. She once said she must go to every place in Thailand, no matter the weather," he said.

During a visit to Koh Kood in Trat, the Princess was soaked by heavy rain as she insisted she had to go and meet her waiting subjects because she did not want to disappoint them. "Although the Princess was quiet, she had a sense of humour to people around her. She made us smile. She was a model teacher," Borworn said.

Mourning

- State officials and employees will mourn the death of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana for 15 days, while government offices and schools will fly flags at half-mast for the same period.

  Royal Family members and court officials will wear black for 100 days.

  The Royal Household Bureau announced that the Princess passed away at Siriraj Hospital at 2.54am yesterday.

  The Prime Minister's Office announced the 15-day mourning.

  His Majesty the King granted permission for public bathing rites at Saha Thai Samakhom Pavilion at the Grand Palace. The rites, conducted before a portrait of the Princess, were from 1pm to 5pm yesterday.

- The Cabinet has requested responsible agencies to ask entertainment venues to suspend activities for 15 days to mourn Princess Galyani.

  Prime Minister's Office Minister Khunying Dhipavadee Meksawan asked state-run Channel 11 and TITV to air programmes in honour of the Princess.

  The government has formed a national committee to oversee funeral arrangements, led by the prime minister.

  Cabinet members will wear black for 100 days, she said, adding that the Cabinet asked the public to mourn for 15 days.

- It has been suggested people wear black, white and grey dress to mourn Princess Galyani.

  Royal Family members and court officials will wear black for 100 days. But royal expert Assoc Prof Thongthong Chandransu suggested members of the public who wish to mourn wear black, white or grey dress for at least 15 days.

  According to tradition, other colours are not permitted, Thongthong said. People can follow tradition and observe the three-colour code for 100 days, if they want, he said.

THE NATION

Suriya to make gold teak coffin

■ *The Nation*

SURIYA HEEP SOP (Suriya Coffin) will build a coffin for Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana.

Measuring 2.19 metres in length and 26 inches wide, the coffin will be made of 100-year-old golden teakwood painted in purple oak. It will be built in the Louis style with a movable throne and featuring golden walnut buttons.

Company owner Pornthep Suriya said the coffin would be specially decorated with rose carvings and the inside would be covered by silk in a golden cream colour. He said the coffin's design would be similar to that of the coffin built for the Princess Mother.

Pornthep said it was an honour to receive royal grace from HM the King to do the work. Suriya Coffin has previously built coffins for HRH Princess Sri Nagarindra, Mom Luang Bua Kitiyakara (mother of Her Majesty Queen Sirikit) and Khun Poom Jensen (grandson of His Majesty the King).

Culture Minister Khunying Kaisri Sri-aroon said the ministry would consult with the Bureau of the Royal Household before appointing the Fine Art Department to design a royal cremation building for the Princess.

Arvudh Ngernchuklin, the former director of the Fine Art Department, who designed the royal cremation building for HRH Princess Sri Nagarindra, said the department had prepared all information and would be ready to start work as soon as it was appointed.

Doctors ensured she went peacefully

■ *The Nation*

HER ROYAL Highness Princess Galyani Vadhana died at 2.54am yesterday at the age of 84, many months after being admitted to Bangkok's Siriraj Hospital, the Royal Household Bureau said.

The Princess passed away peacefully, said Dr Teerawat Kulthanan, dean of Mahidol University's Faculty of Medicine.

"Their Majesties the King and Queen and other members of the Royal Family had visited the Princess. She went peacefully," he said.

A team of doctors, from all branches of medicine, did their utmost to treat her and minimise her suffering.

Princess Galayani was admitted on June 15 after developing abdominal discomfort. Doctors detected cancer cells and put her under treatment.

Since October 25, the Royal Household Bureau had regularly released statements informing the public about her condition as she underwent treatment.

The King and other Royal Family members regularly visited her.

Every day crowds would gather at Siriraj Centennial Pavilion in the hospital to sign a reception book to wish her a speedy recovery.

During the months of treatment, her condition was sometimes stable while at other times there were wide fluctuations.

On October 25, she had problems with the right side of her body and scans found some parts of her brain were dysfunctional because of blood clots.

Three days later, the Princess developed numbness on her right side and a computerised X-ray examination showed an extensive area of infection on the left side of her brain,

On November 2, she became more conscious and was able to take more food. Her blood pressure was normal as doctors prescribed treatment and physical therapy

Throughout November, the Princess's condition was improving and became more stable.

Sometimes she was able to move her right arm, sitting up in bed for longer periods, and she could occasionally sit in a wheelchair.

However, she was still on medication, tube-fed with food supplements and undergoing physical therapy.

Her condition worsened in December.

In a statement on December 12, the Royal Household Bureau said she was tired, felt some discomfort in her abdomen and had a fever.

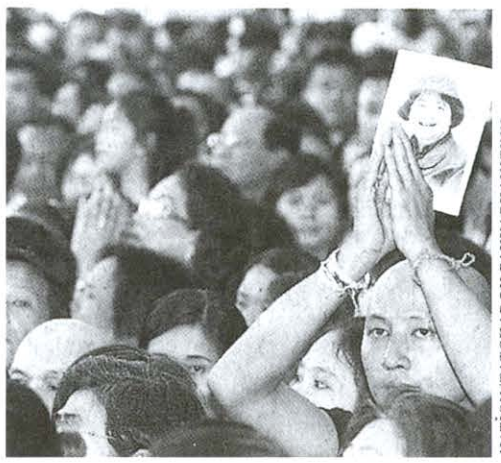
Though her condition improved a few days later, doctors on December 23 found her level of consciousness had not recovered. They continued to closely monitor her situation.

On December 24, the bureau issued its 30th statement saying she had no fever and had not suffered muscular convulsions. But her stamina and awareness levels had not improved, it added.

Doctors continued to provide medication for convulsions, administering nutritional supplements intravenously, closely observing her respiration.

The Princess was weaker on New Year's Eve. The bureau's statement that day said she had become more tired and had difficulty breathing.

Doctors also administered antibiotics to treat an infection in her blood system.



NATION/TATCHADON PANYAPHANITKUL

MOURNERS *wait along the route on which the body of the Princess was taken from Siriraj Hospital to the Grand Palace yesterday. Many of the mourners performed the 'wai' while waiting for the motorcade to pass by.*

Grief stricken crowds stream into Siriraj Hospital

■ *Pravit Rojanaphruk, Kornwipa Kongdejsakda*
The Nation

THOUSANDS OF PEOPLE flocked to Siriraj Hospital yesterday morning after learning of the death of HRH Princess Galyani Vadhana.

Many were wearing black but some still wore yellow shirts in honour of His Majesty the King. A few people appeared to be overcome with grief but most were calm.

By 10am, some 2.000 people were gathering near the portrait of the late elder sister of the King. Others removed their shoes and prostrated themselves close to the portrait in the 100 Years Pavilion in a gesture of respect. Some took photographs or offered garlands.

"I could only pray that a miracle would happen, but it didn't," said Nithiprapa Sombatrajangkoon, a middle-aged housewife who had visited the hospital many times to wish both the Princess and the King a speedy recovery. "People knew, but we wished she would have lived longer. We love her no less than the King."

Nearby was another housewife, Pirunjit Tienmathangkoon, handing out leaflets containing a short song she wrote in praise of the Princess in the hope she would recover. The 52-year-old made 1,000 copies and kept handing them out to fellow mourners for free.

"It's like my last expression of feeling. I express this feeling with my heart," she said, encouraging those who took the song sheet to keep the good memory within them.

Both Nithiprapa and Pirunjit had never met or talked to the Princess in person, said Malee Pukmohamad, 30. But there was television, newspapers and other media.

"She's so nice and performed her duties on television like the late Princess Mother. I love them all," said Malee. "I didn't expect her to leave us so soon."

"I was shocked," Ngarmlak Hongdaeng said upon learning about the Princess's death shortly before 3am. The 43-year-old had camped out at the hospital to show moral support for the Princess, whom she described as a "very good person".

On New Year's Day, Ngarmlak went to the Princess's Le Dix Palace. "I wished for the Princess's recovery but it didn't come true," she said before bursting into tears.

Ngarmlak said her heart dropped when she saw all the high-ranking Royal Family members visiting the hospital.

"Though I wanted to see all of them. I didn't want it to happen this way," she said tearfully.

In her memory, the Princess was always by the side of HRH the Princess Sri Nagarindra the Princess Mother. "That shows how much she was grateful and dutiful to her mother," Ngarmlak added.

Lamduan Surinchai, 60, rented a room in a Bangkok apartment block for two months so that she could go to Siriraj Hospital every day.

"At first, I came to express my well wishes to His Majesty. Then, I offered moral support to his elder sister," she said, adding that like other people at the hospital, tears streamed down her face when learning about the Princess's death.

"I sympathised with her and His Majesty. Had my life been able to save her, I would have been willing to die," the Chiang Rai woman said.

Rampai Satai, 38, said she rushed to the hospital after her mother told her about the Princess's death.

"I couldn't believe it. I was speechless," she said. Rampai and her family had visited the hospital every week since His Majesty was admitted to the same hospital in October.

The Princess had been there since June.

While His Majesty recovered and left the hospital in November, he regularly visited his elder sister during the past two months.

Nanthanij Phobsit, 17, visited the hospital yesterday morning hoping to sign another well-wishing message for the Princess only to find out that she already passed away.

Public take part in rites

■ *Pongphon Sarnsamak*
The Nation

THE ROYAL HOUSEHOLD Bureau allowed the public to enter the Grand Palace to participate in the bathing rites for HRH Princess Galyani Vadhana.

Around 15,000 people waited in the designated location within the compound of the palace yesterday afternoon.

The rites, conducted in front of the Princess's portrait, were held at Saha Thai Samakhom Pavilion.

The bureau requested people wanting to participate to dress politely. Women were asked to wear black long skirts and black court shoes.

HRH the Princess Sri Nagarindra's Medical Volunteer Foundation secretary-general Dr Pramuk Chanthawimon said he would continue giving medical treatment to rural people in remote areas, particularly in the North and South. Princess Galyani had been concerned about their health and education and had continually visited and assisted poor people after she became chairwoman of the foundation.

"The Princess donated Bt30 million to renovate a former building of the Medical Science Department as the office for the foundation. She also urged volunteer doctors to work with mercy and sympathy," Pramuk said.

Deputy Prime Minister Sonthi Boonyaratglin, Science Minister Yongyuth Yuthavong and former health minister Dr Sem Pringpuangkaew took part in the bathing rites.

People Power Party secretary-general Surapong Suebwonglee and Noppadon Pattama, the lawyer of former prime minister Thaksin Shinawatra, were accompanied by seven other party members.

Democrat Party leader Abhisit Vejjajiva, secretary-general Suthep Thaugsuban, Banyat Bantadtan and 17 party members went to the palace.

Other participants included actresses Thanyares Engtrakul, Nadia Nimitvanich, Warattaya Nilkuha, Usamanee Vitrayanon and Thikamporn Rita-apinan.

Some members of the public had been waiting to enter the palace since 8am.

Kanda Inpa, 52, and Aree Chuenkwamdee, 40, from Wat Karuhabodi community in Bangkok' s Bang Phlat district, said they had heard the news of the Princess's death on TV.

"We feel very sad that the Princess has passed away because we had been signing our well wishes for her at Siriraj Hospital every day because we love and respect her," they said.

Chamaiporn Sarachat, 69, from a scout association in Bangkok's Lat Krabang district, said she heard the news at 6am and then headed to the palace with another 10 members. Other scout associations throughout Bangkok arrived later.

The bureau allowed people to conduct rites from 1pm until around 5pm before His Majesty the King arrived at the palace to conduct rites in the Phiman Rattaya Hall containing the Princess's body. Her body then was moved to lie in the Dusit Throne Hall.

Politics suspended for mourning

Politicians suspended activities yesterday to join public mourning for the passing of HRH Princess Galyani Vadhana.

The People Power Party cancelled its meeting of executives.

"People Power has suspended its activities, including talks on the coalition formation, in light of the sorrowful atmosphere," said party spokesman Kuthep Saikrajang.

Party executives, led by secretary-general Surapong Suebwonglee, will participate in the bathing rites for the public and party leader Samak Sundaravej will attend the funeral ceremony in the Royal Palace, he said.

The Chart Thai Party suspended all political activities out of respect for the Princess.

Deputy leader Nikorn Chamnong said yesterday's meeting with the Puea Pandin Party on working out a common stance towards joining the People Power coalition was postponed until further notice.

Democrat Party leader Abhisit Vejjajiva refrained from making any political comments as he mourned the passing of Princess Galyani.

"This is a time for sorrow. It is inappropriate to be politicking," he said.

Abhisit and other Democrats attended public bathing rites yesterday.

Pracharaj Party leader Snoh Thienthong announced the suspension of his party's activities for a whole week in order to grieve for the Princess.

THE NATION



NATION/PRASERT THEPSRI

A MAN LOOKS *at portraits of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana at a shop near Wan Chart Bridge in Bangkok yesterday. Many have purchased portraits following the death of the Princess yesterday.*

REACTION ABROAD

US relays condolences to the King

Media outlets note impact on politics

■ *The Nation*

THE UNITED States extended its condolences on the passing of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana and expressed its deep and sincere sympathy.

"On behalf of the government and people of the United States, the US Embassy extends to His Majesty the King and the Royal Family our deepest and sincerest sympathy on the passing of Her Royal Highness, Princess Galyani Vadhana. We were deeply saddened to learn of her death," said a statement from its embassy in Bangkok.

"Princess Galyani's dedication to the people of Thailand was made evident through her many noble works.

"She will be remembered for her valuable contribution to the charitable foundations under her royal patronage and her deep concern for the well-being of those in need, not only in Thailand, but around the world," the statement said.

Many international news organisations reported yesterday that Thailand was mourning the death of the only sister of His Majesty the King.

The mourning affected negotiations over the formation of a coalition government after political parties halted talks, most said.

> "Princess Galyani's dedication to the people of Thailand was made evident through her many noble works. She will be remembered for her valuable contribution to the charitable foundations under her royal patronage..."
>
> **Statement from US Embassy**

Political activity that has gripped Thailand since the December 23 election – the first since the September 2006 coup – was put on hold, with politicians cancelling scheduled news conferences and television presenters donning black, one agency reported.

The Palace announced a 100-day mourning period for royal officials, and government offices flew flags at half mast. Civil servants were asked to wear black for 15 days.

The BBC quoted an academic specialising in French literature saying the Princess was involved in health, education and the arts.

Poems wish for peaceful journey

■ *Veena Thoopkrajae*
The Nation

THE KINGDOM has been in mourning since early yesterday as people woke up after their New Year break to find their beloved Princess had passed away.

The news spread rapidly by word of mouth and media reports. The news stunned every corner of the country.

"*Somdej Phra Phi-nang Sin Prachom laew* [The Princess has passed away]," wrote Fumine, a Pantip.com member, on the community website at 6.11am.

Shortly, other members posted in their condolences. Some wrote touching poems to wish the Princess a peaceful journey.

Major news websites also helped to spread the news, featuring the Princess's life and work.

Tuning in to the morning news programmes, audiences found all the newscasters were wearing black.

Some TV channels broadcast shows about the Princess's accomplishments. The Princess also dominated the radio airwaves, with shows broadcasting only items about her.

"It is a great loss for the country. I had goose bumps when I went to wish her a speedy recovery at the hospital," said a radio commentator.

Black was the dominant colour yesterday. Many people wore black to work, including expatriates who were told of her death.

"Our foreign staff are in black after we told them she had expired. Those who did not wear black were unaware of the news," said Kanokchan Pattanapichai, an employee with a multinational company.

"My landlady told me that I should wear black," said journalist Roger Beaumont.

Many people stopped what they were doing and headed for Siriraj Hospital to pay their respects. They knelt before her portrait and some cried as they prayed for her.

Though her body had been moved to the Grand Palace, people still came to the hospital where she was treated for many months.

Responding to the people's wishes, the hospital announced the Princess's portrait would remain there for 100 days. The hospital will also organise an exhibition to honour her.

Many people crowded into Saha Thai Samakhom Pavilion in the afternoon as His Majesty the King granted permission for the public to take part in the bathing rites for the Princess.

There was a very long queue as people lined up to pay their last respects.

Celebrities, students, state officials and office workers stood in the line. At 3.30pm, half an hour before the bathing rites were scheduled to end, the queue was still long and people continued to swell outside the building.

"It's not certain whether the Royal Household Bureau will extend the time for the bathing rites. Some of you may have to pay your respects at home. It's meaningful all the same," said a TV journalist on TiTV who reported from the pavilion inside the Grand Palace.

A crowd also formed along a route from the hospital to Dusit Throne Hall. People waited to receive an audience with Their Majesties the King and Queen and observed the Princess's procession.

There were reports that vendors selling pink and yellow T-shirts to commemorate the Royal Family had switched to selling black shirts.

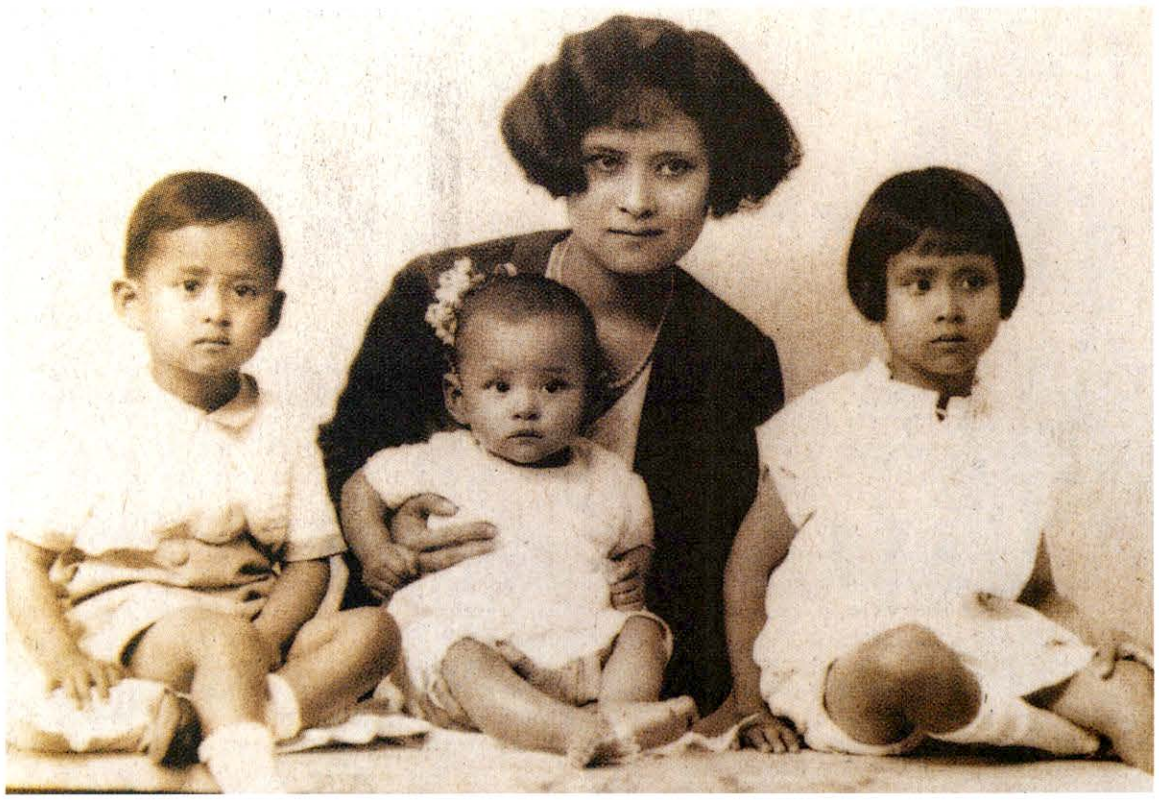
Vendors along Sarasin Road started selling black and white outfits for the occasion.

Two days after wishing in the New Year, the capital adopted a subdued mood to mark the passing of the Princess.

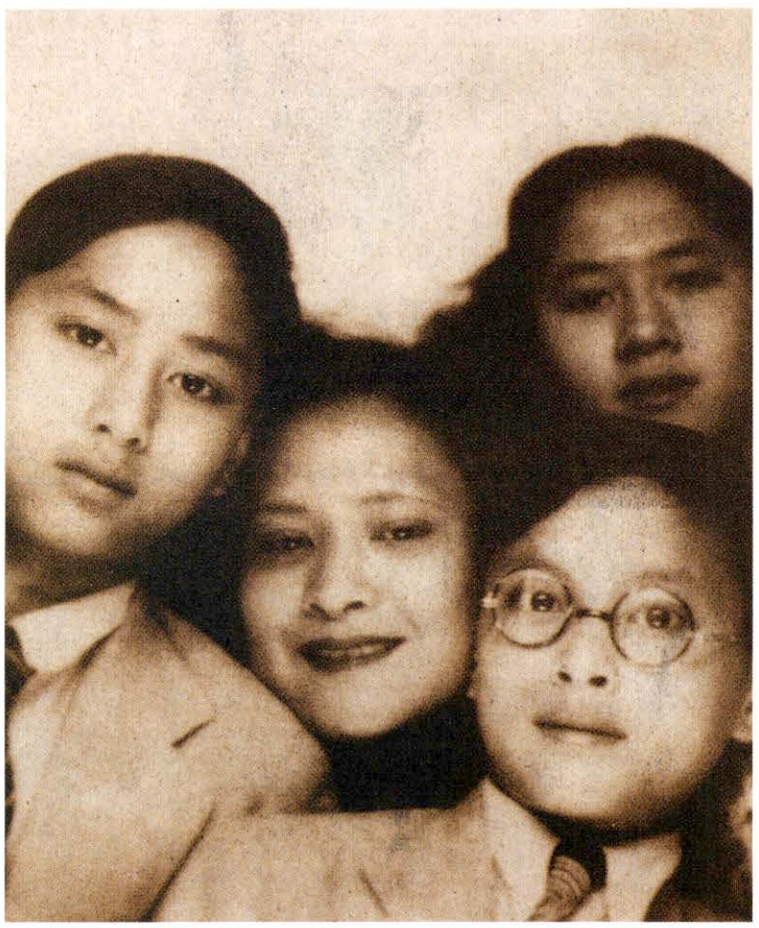
HRH PRINCESS GALYANI VADHANA: 1923 - 2008

A LIFE OF GRACE AND COMPASSION

Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana – the elder sister of two kings and a Royal Family member with many talents – is famed for the great benevolence she has displayed to the Kingdom throughout her life. Remote areas and rough terrain by no means deterred the determined and hard-working Princess from reaching out with compassion to her loyal subjects when they were in trouble. Princess Galyani Vadhana showed devotion to carry on charity projects started by the late Princess Mother. The Princess's talents were also reflected through her outstanding work in the fields of arts and literature, education, public health and youth welfare. Although Thais across the Kingdom are greatly saddened by her passing, they will always remember the benevolent Princess with love and gratitude



A ROYAL *file photo of the Princess Mother and her three children – Princess Galyani Vadhana, right, Prince Ananda Mahidol, left, and Prince Bhumibol Mahidol.*



A FAMILY *photo of the Princess Mother and her three children.*



YOUNG *Princess Galyani Vadhana with her pet dog.*



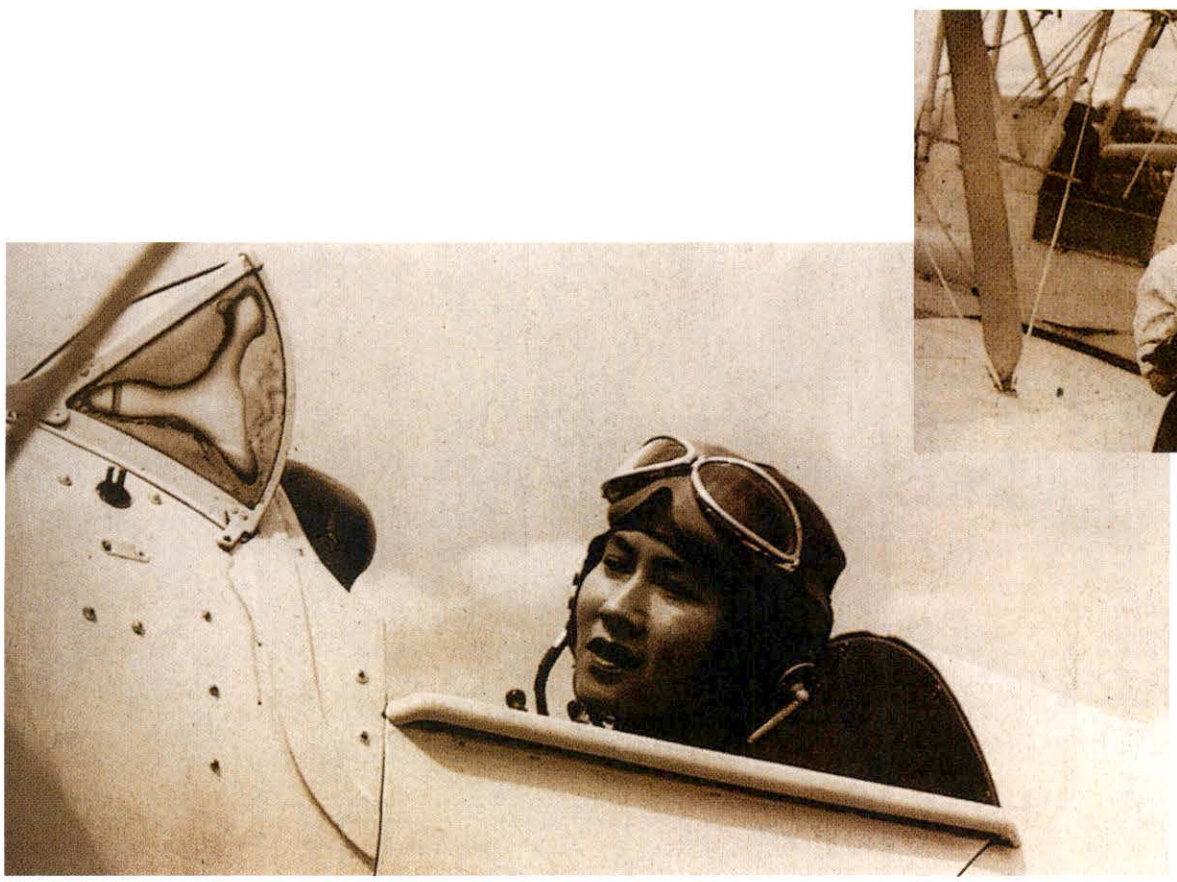
PRINCESS GALYANI *Vadhana plays with her brother, Prince Bhumibol Mahidol.*

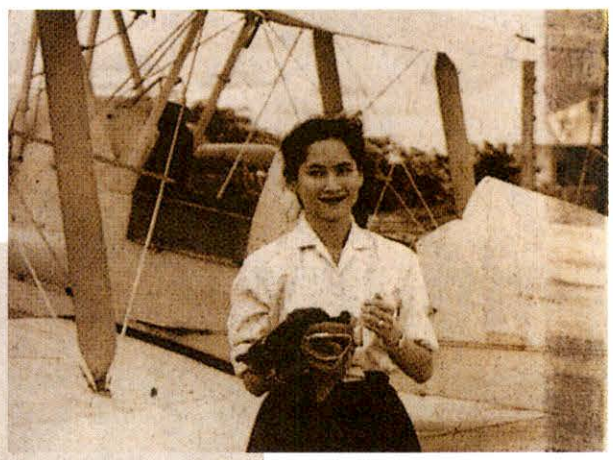


PRINCESS *Galyani Vadhana as a young child.*



HIS MAJESTY *King Bhumibol Adulyadej shares a light moment with the Princess Mother and Princess Galyani Vadhana.*





PRINCESS GALYANI *Vadhana is seen flying and posing with a light aircrafing at a pilot training course.*



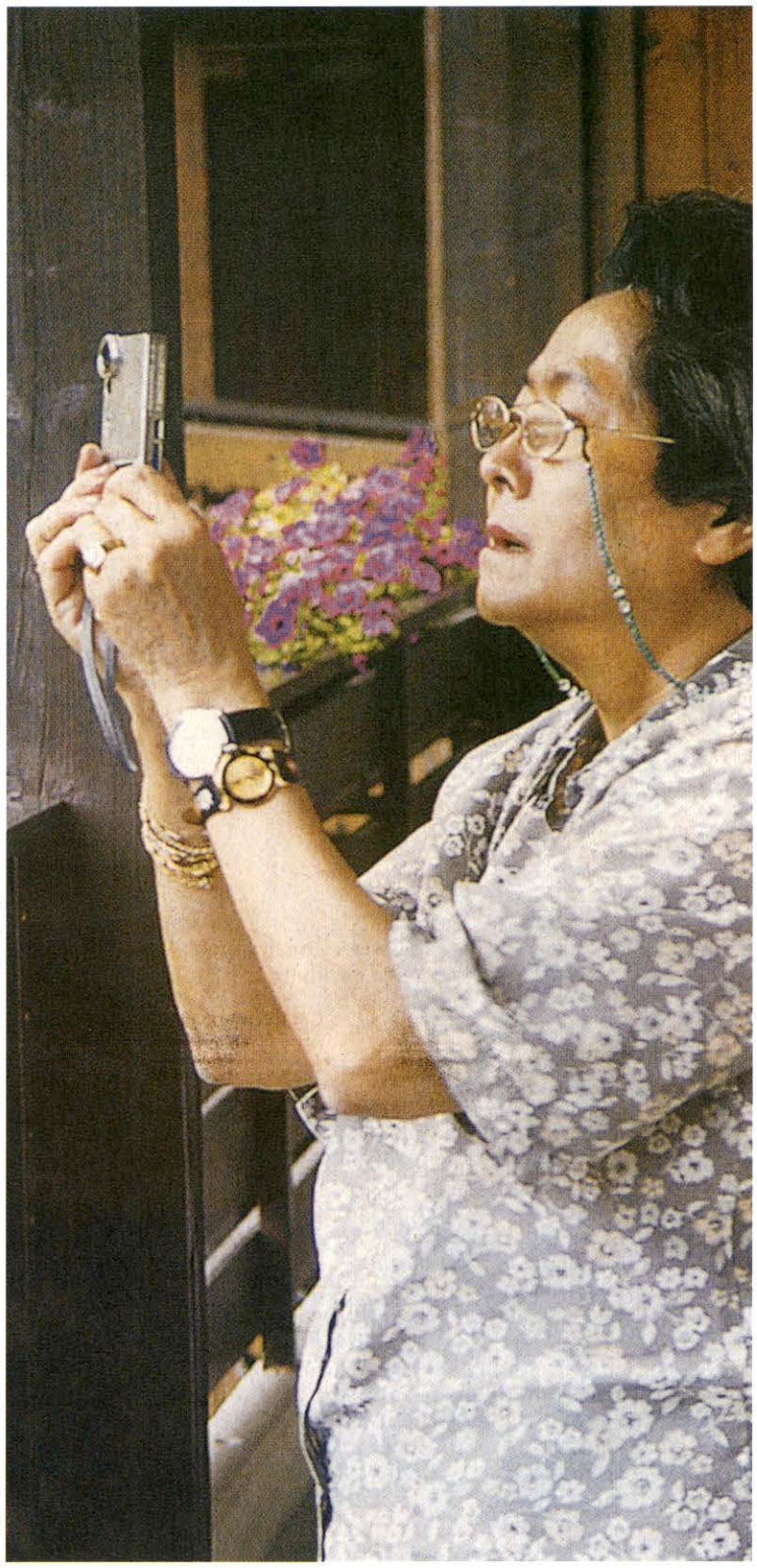
A TOUCHING *moment as Princess Galyani Vadhana helps retie a shoelace for the Princess Mother during a walk*



PRINCESS GALYANI *Vadhana and the Princess Mother educate schoolchildren during a working trip.*



PRINCESS GALYANI *Vadhana studies a document during a working trip.*



PRINCESS *Galyani Vadhana takes a picture with her mobile phone.*



THE BEAUTIFUL *Princess Galyani Vadhana in Western outfit.*



PRINCESS *Galyani Vadhana on a working trip.*

EDITORIAL

A royal tradition of public service

Princess Galyani Vadhana's lifelong dedication to social work, education and art will be her enduring legacy

Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana occupied a special place in the hearts of all Thais, from members of the rural poor to the most sophisticated among the nation's elite. Her lifelong devotion as a supportive eldest sister of His Majesty the King, a dutiful daughter to the late Princess Mother Sri Nagarindra, and a gracious patron of charitable foundations and the arts, endeared her to people from a wide cross-section of society.

Along with our beloved King and her niece, HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn, the Princess, with her calm, self-effacing demeanour, commanded genuine affection from the people. She was renowned for her many good charitable works and the sincerity with which she performed them. She was always seen at the side of HRH the Princess Mother on visits to remote villages – visits that brought doctors and nurses to provide free healthcare to the many underprivileged people who continue to lack access to medical services.

After the passing of the Princess Mother in 1995, Princess Galyani Vadhana took over most of the charitable foundations. Her patronage ensured that government agencies and private volunteers worked together smoothly for the benefit of the poor in all parts of the country.

The example set by these hard-working royals, who put the people's happiness and welfare before their own personal pleasures, explains the enduring popularity of the monarchy in this country.

The Princess may have been a less visible member of the Royal Family, but her positive contributions to the country and towards people's happiness have been far-reaching and deeply-appreciated by all. It was obvious that Princess Galyani Vadhana learned her humility and her sense of public service from her mother, who was a commoner before her marriage to their father, HRH the Prince of Songkhla.

In her younger years, Princess Galyani Vadhana also pursued an active career as an educator, teaching French at well-known institutes including Chulalongkorn and Thammasat universities. Her love of learning and her multi-faceted interests as a promoter of the arts and sciences led to her active involvement in scholarship programmes that have contributed positively to the country's educational system. These scholarships have opened up opportunities for less fortunate but worthy candidates to pursue higher education.

A lover of Western classical music and an avid concert-goer, Princess Galyani Vadhana was often seen attending major cultural events. She continued to do so until earlier last year when her health had already shown signs of deterioration. One of the most touching sights for regular concert-goers was Princess Galyani Vadhana using a walking support device to get to her seat at a concert at the Thailand Cultural Centre. As a patron of the arts, the Princess had graciously presided over a countless number of performances, thus providing much-needed encouragement to budding local artists and promoters of cultural events. What was most pleasurable for people to see, was that she appeared to enjoy herself doing it.

There is no more fitting tribute than for the Royal Family to carry on the Princess' lifelong dedication to social work, education and the arts. Her work in these fields is just part of the legacy of public service that has served to strengthen the extraordinary bond between the Thai people and the monarchy.

However, as the country embarks on yet another attempt at rebuilding parliamentary democracy under the constitutional monarchy, the need for the Thai people and the monarchy to reaffirm and redefine this very special relationship seems even more important and inevitable.

The Thai people can be assured that the lofty examples set by His Majesty the King, his late mother and Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana will guide later generations of the Royal Family on how to reach out to the Thai people.

Thailand has already undergone tremendous political, social and economic change during the long and happy reign of the present King. Loyal Thai people will continue to love and respect the monarchy as an institution that stands for national identity and unity.

The Nation
Thursday, January 3, 2008

Tribute

HRH Princess Galyani: 1923-2008



COURTESY OF THE ROYAL HOUSEHOLD BUREAU

HIS MAJESTY THE KING, *accompanied by Her Majesty the Queen and other Royal Family members, presides over royal bathing rites for the late Princess Galyani Vadhana at the Grand Palace yesterday.*



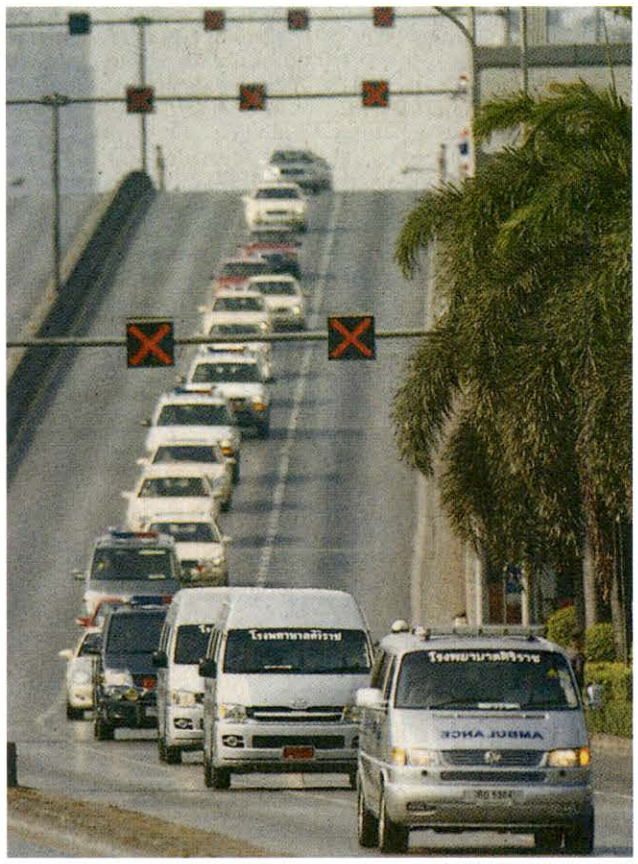
NATION/TATCHADON PANYAPHANITKUL

HIS MAJESTY *leaves Siriraj Hospital after the Royal Household Bureau officially announced the passing of Princess Galyani.*



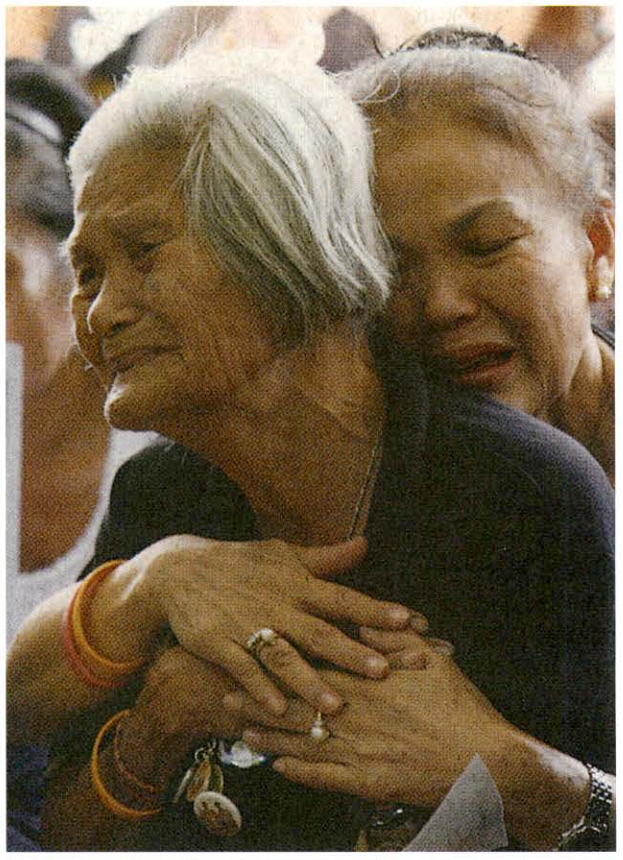
NATION/PRASERT THEPSRI

GOVERNMENT HOUSE *flies the flag at half-mast for the start of 15 days of national mourning for the Princess.*



NATION/NARIN KRUAKLAI

THE FUNERAL *procession makes its way from Siriraj Hospital to carry the body of the Princess to the Grand Palace for bathing rites.*



NATION/PRASERT THEPSRI

GOVERNMENT HOUSE *flies the flag at half-mast for the start of 15 days of national mourning for the Princess.*

MOMENTS OF SADNESS



NATION/TATCHADON PANYAPHANITKUL



NATION/NANTHASIT NITMATHA

MOURNERS *form a long queue in the hot afternoon sun as they wait to enter the Grand Palace for the funeral. Above inset, students from Siriraj Medical College pay tribute to a picture of Princess Galyani after her death was announced.*



NATION/PRASERT THEPSRI

SHOPPERS *buy pictures of the late Princess at a Bangkok market yesterday.*

PRINCESS'S PASSING

Businesses urge staff to wear black

Firms express deep condolences to the King

■ *Business reporters*
The Nation

BUSINESSES yesterday expressed deep condolences to His Majesty the King for the loss of his only sister, HRH Princess Galyani Vadhana, by encouraging their staff to wear black and scaling down promotional activities.

Mourners rushed to Bangkok's Bo Bae wholesale garment market to buy the black shirts to pay tribute to the Princess, who succumbed to cancer early yesterday morning. Black shirts became the most sought-after items and vendors rushed to put out black polo shirts in place of the yellow and pink shirts that were popular over the New Year festival.

Department stores quickly changed scheduled activities to respond to the sombre shopping mood.

"We're considering reducing entertainment activities such as Children's Day and Chinese New Year," said Chamnarn Maytaprechakul, senior chief marketing officer for The Mall.

The department store chain originally intended to stage an extravagant lion dance for Chinese New Year but now plans to drop the performance.

Management asked its workforce of more than 10,000 at its seven branches to wear black for 15 days. The department stores will provide a special album for people to leave messages of condolence and play subdued tracks in the background instead of lively music. The Mall staff will also wear a band on their left arm.

Darmp Sukontasap, senior vice president of Tesco Lotus, said management encouraged all 1,500 head-office staff to dress in mourning and had advised all 28,000 store employees to clip black ribbons on their uniforms. The company is also considering organising an event to pay tribute to the Princess.

Sakorn Thavisin, senior manager for corporate communications at Central Pattana, said management would decide on an appropriate response. "For instance, we may change the uniform of our staff to express our condolences. But what we can say now is that we will downsize the events that we fully sponsor in response to the public mood. But for the other events that we have to sponsor with others, we have to discuss with our partners."

Event agencies are discussing their upcoming schedules with corporate clients in terms of either postponing or cancelling any entertainment activity.

Chatchai Payuhanaveechai, senior vice president of Kasikornbank, said the bank would suspend all entertainment activities. Its marketing strategy during the national mourning period would also abide with the government's directions.

The Princess's demise, however, will not dampen consumer demand directly, though it will bring sorrow to all Thais. Spending will still depend mainly on the prices of oil and goods, he said.

Apichart Nantaterm, executive director of Aeon Thana Sinsap, said the lender would express condolences in line with the government announcement.

MCOT, a radio and TV operator, said it would postpone its New Year party with the press to tomorrow.

Event agencies are discussing their upcoming schedules with corporate clients in terms of either postponing or cancelling any entertainment activity.

However, they do not usually arrange big events in January.

A source from Index Event Agency said it was talking with its corporate clients and at least two weeks were needed to carefully finalise their plans.

Tue Co will start reviewing its plan again after Monday, its first day back to work. A Tue source said it had about three events lined up for this month.

A source from 124 Communication said the firm usually spent December and January on preparing an exact schedule for clients, so it still had time to carefully set the plan.

Bangkok PR has also not yet heard any change from its corporate clientele.

However, some of them see the possibility for events related to the late Princess but have not come up with any ideas as yet.

Economists expect that although the country will mourn the departure of the Princess, consumer and investor confidence will remain unaffected.

The development of political events will continue to be the determining factor for investors' decisions, said Pairoj Vongvipanond, an economist at Dhurakij Pundit University.

Voters will wait during the first six months of the new government to see how things turn out, he said.

Teerana Bhongmakapat, an economics lecturer at Chulalongkorn University, was pessimistic about politics. The new government would try to outsmart its rivals and prepare for a new general election, he said.

That would lead to economic policies aimed at winning political popularity, rather than sound and good policies.

"What the new government will try to do is control state mechanisms that could influence the outcome of the next election, which is expected to come sooner than most people think," he said.

The animals she adored – and Khun Sibsam

■ *The Nation*

LIKE HER youngest brother, Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana was a dog lover, in the course of her lifetime raising no fewer than 89. And she remembered every one of them.

There were various breeds – shih tzus, border terriers, golden and Labrador retrievers, the Bang Kaew, and many more.

She kept a detailed list of all of their names, their birthdays if she knew them and the ages at which they died. But, yes, she did have a favourite.

Khun Sibsam was one of three border terrier pups born on December 13, 1987. A commemorative book published for the Princess' 84th birthday last year recalled that she came to see the puppies and "called out to them".

"Only one crept up to her, and that was Khun Sibsam."

Published by Chulalongkorn University's veterinary-science faculty, the book celebrated the Princess' motherly passion for her pets. Sibsam, it said, was by her side wherever she went, and in its youth could be aggressive if anyone came too close to her.

Sibsam was treated to a birthday party at Le Dix Villa in Bangkok in 2000, complete with food stalls, entertainment and a lucky draw. On hand was the staff of the Small Animal Hospital at Chulalongkorn, to whom the Princess gave a personal tour of a specially prepared exhibition on her many pet dogs.

The occasion was so enjoyable that parties were held for Khun Sibsam's birthdays the following two years. But soon after the last one, in early 2003, Sibsam died, having been a source of joy for the Princess for 15 years.

"In its final hours, the Princess carried it in her arms all the time," the commemorative book noted. A wake was held in Sibsam's honour, and members of the Faculty of Veterinary Science composed a poem in tribute and erected a statue of the beloved pet in the garden of Le Dix Villa .

The Princess' affinity for animals wasn't limited to her own pets. Out of her concern for strays and the ailing pets of low-income families, she set up the Bt1-million Sibsam Fund in February 2000.

The start-up financing covered the cost of thousands of treatments, and the Princess continued to contribute her own money as well as the proceeds from the sale of specially made T-shirts and calendars bearing pictures of her pets.

For her 80th birthday in 2003, an exhibition was held in her honour at the Small Animal Hospital. At the opening she saw that the emergency room was quite small and offered to help get a new building erected with better emergency medical facilities.

With Princess Galyani backing it, the project benefited from a Bt13-million donation from Charoen Sirivadhanabhakdi and his wife, Khunying Wanna, and the new building now treats some 2,100 animals every month.



PRINCESS GALYANI VADHANA *with Khun Sibsam – her favourite among all the pet dogs she raised – on its birthday in 2002.*



THE PRINCESS *admires a statue of Khun Sibsam in the garden of her residence, Le Dix Villa.*

The dedicated teacher

Gifted in sharing the joys of French, and with a passion for pets, Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana will always be remembered by those who witnessed her care and commitment

■ *Subhatra Bhumiprabhas*
The Nation



HER ROYAL HIGHNESS Princess Galyani Vadhana Kromma Luang Narathiwat Rajanagarindra was well known for her talent in the French language. She was once head of the French Department at Thammasat University, where she taught for several years.

Her students have fond memories of their royal teacher.

The Princess was a stickler for the rules, they say, but also very kind.

"She was a strict teacher who worked hard on her preparations for classes, and she expected to see us study hard as well," says Dr Sompid Kattiyapikul, now director of Silapakorn University International College.

"The Princess taught French literature and poetry of the Middle Ages – it was difficult, hard to read, but she made it easier to understand."

Sompid was the Princess' student in 1975 and confessed that she and her classmates were nervous just being in her presence. Everyone sat bolt upright.

She had them read their homework aloud in front of the class, one by one. If there was a mistake she'd complain, "I already taught you this!"

Jumbhot Chuasai, who was the Princess' student in 1972 and '73, says the students admired her spirit and the way that she was never late for class and checked their homework by herself.

Sompid was the Princess' student in 1975 and confessed that she and her classmates were nervous just being in her presence. Everyone sat bolt upright.

"She'd get upset if anyone was irresponsible about their studies," says Jumbhot, now the head of Leadership Management International.

Welcoming students into her office at the university, the Princess strove to be just the same as other teachers, he says. "She didn't let us sit on a chair face to face with her."

She bought several expensive French books with her own money and let the students read them, Jumbhot says, and always encouraged them to enjoy French by arranging fun activities outside the classroom.

"She often hosted tea parties for students at Sra Prathum Palace and asked us to sing French songs," Sompid recalls. Their favourites were "La Mer" and "Vive La Rose".

Sompid vividly remembers one day in 1980 when she was studying in Besançon, France, and the Princess came to visit her – a two-hour drive from her home in Lausanne, Switzerland.

"She bought Thai rice for me, knowing there was no place in Besançon that sold it at that time."

She always followed her former students' progress, and they reciprocated by keeping in touch with her.

Well into her 80s, Princess Galyani remained a teacher, says Jumphot, who has also served as secretary-general of the Fund for Classical Music Promotion, which enjoyed the Princess' patronage.

"Whenever we met," Jumphot says, "she always tested my memory about what she taught me!"

หน้าว่าง

星暹日報
（第一八九一六號）
ราคา 10 บาท
零售每份 10 銖
內地空運零售每份 12 銖
หนังสือพิมพ์ชิงเสียนเยอะเป้า
星暹報業有限公司
บริษัท ชิงเป้า จำกัด
社長李益森
นายลี สันติพงศ์ไชย
ประธานกรรมการ - ผู้อำนวยการ
總編輯督印人 馬耀輝
นายทวี ยอดเพ็ชร์
บรรณาธิการ - ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
泰京石龍軍路 267 號
267 ถ. เจริญกรุง กทม. 10100
267 New Road, Bangkok 10100
02-6212255-61
02-2254650-57
02-2250070
Fax: 02-2244139
02-2254663
E-mail:info@singsian.com
วันที่ 3 มกราคม 2551

皇姐干拉雅妮瓦塔娜駕薨(刊3678)



皇姐干拉耶妮·瓦塔娜殿下，已於二日駕薨，享壽八十四歲。










皇姐駕薨 全國哀悼百日

陛下偕皇室成員在醫院陪伴殿下走完生命最後一程

文武百官恭洒法水

總理政軍要員參加儀典

皇姐駕薨各高官長官紛到大皇宮沙哈泰殿內參加洒聖水禮，總理下午五點率員在皇宮恭迎皇上偕后幸臨。

副揆頌提上將前往大皇宮沙哈泰廳內參加皇姐洒聖水禮。此外尚有其他重要高官如：國防部長汶洛上將，民主黨魁阿披實偕同黨成員前來，泰國黨魁挽限，副魁尼功，黨顧問主席沙南少將及其他黨內核心等同往參加皇姐洒聖水儀式。

續著總理素拉育上將偕同內閣部長長官、軍人、警察往律實皇宮大殿前恭迎皇下陛下偕后下午五點幸駕大皇宮。（一）

全國哀悼皇姐降半旗15天

公職人員十五天內舉孝沉痛誌哀

國務總理公邸公告：全國臣民經接獲御皇姐頌勒帕昭昭華干拉耶妮瓦塔那，功鑾納拉提瓦臘差納卡薩駕薨噩耗。政府當局對此至表沉痛之哀思，故通令全國政府機關單償，國營企業機構與全國學校，自今起下半旗十五天以表悼念哀思。

另官務處口公告：御皇姐頌勒帕昭昭華干拉耶妮瓦塔那、功鑾納拉提瓦臘差納卡薩已於本二五五一年一月二日駕薨詩里叻醫院崇聖大廈病房，政府當局為表揚御皇姐年來對全體國族所貢獻之重大工作功思。特作二項必須執行之悼念儀式為下：（一）全國各政府機關單位與教育機關單位，自本二五五一年一月二日起下半旗十五天以表哀悼之心。（二）著令全國各政府為御皇姐掛孝以表沉痛悼念哀思。奉喻公佈者國務總理素拉育、朱拉暖上將。時間二五五一年一月二日。（一〇）

皇姐干拉耶妮瓦塔娜殿下履歷

宮務處發佈有關皇上御皇姐昭華・干拉耶妮瓦塔娜・功鑾納拉提瓦臘差納卡薩殿下御履歷謂：

皇姐為太上皇頌勒帕瑪希隆提畢・阿崙耶勒威功・皇太后頌勒帕詩納卡薩塔拉巫隆臘沖妮長公主。佛曆二四六六年五月六日，誕生於英國蘇格蘭耶薩・武臘城。為泰八世皇頌勒帕阿南塔瑪希隆皇上，與第九世皇頌勒帕蒲瀰蓬阿崙耶勒皇上之御皇姐，皇父於皇姐尚幼年時駕崩逝世。

皇太后帕詩納卡薩塔拉巫隆臘沖妮遷移御府邸及眷屬至瑞士洛桑城。俾皇太子與公主入學至修完科學與理化及至文學哲學與心理學課程等學履。之後佛曆二四九三年至二五〇一年回國擔任朱拉隆功大學文學系御教授學位，專職教授法國文學與語言課程，二五一二年再接受法政大學奏請，榮任該校文學系御教授之職。

直接負責教授世界多國語言之課程，如法語，德語，日語，華語與俄羅斯語等。同時尚負責監管編訂法政大學教學課程進度表工作，及至監管法大泰藉與外藉教授之教學工作。

御皇姐於佛曆二五一六年正式完成編訂法語教學課程之全部工作。並於法政大學擔任上述各職位八年久之後，即轉職擔任為單一特別教授之工作，此時尚必須經常隨同皇太后詩納卡薩御倡流動醫師團，四出全國各府在為百姓黎民治病工作中擔任流動教授之職，且此時尚接受其它另外多家國內大學榮聘為特別講學教授之職，為農業大學，清邁大學，宋卡納卡薩大學與北大年府區學院特別語言學教授之職，主要教授法語課程及文學課程。

並於二五一0年親自創立一全泰國法語教師公會，俾成為一法語教師交流教學經驗與修正各種法語教學法中不妥善之問題，並於當年榮獲法國政府頒授一最高法語教授榮譽獎章。

另文學語言系方面，御皇姐於二五二二年開始關注青少年教育工作，並御贊助成立一奧林匹克學術會，俾發展泰國內科學競爭計劃，提高泰國科技學術在國際上標准地位，更進一步為國內偏辟社村兒童，創建各種專用教材教具，補充其未有機會進修幼兒班教學課程之不足，包括尚御贊助開創邊境警察兒女學校，及至曼谷京都區貧民窟兒童學校等計劃。

御皇姐自停止教學工作後，另一重大之工作即從事社會慈善救濟工作，包括醫療方面工作，公眾衛生福利工作與環境保護等工作，此時除了志願參加皇太后御醫師團四出全國各府開展為民療病工作之外，尚擔任另外其它多家慈善機構行政主管工作。

如：腎病救濟慈善會，兒童心臟病總善會，殘疾者駁接人造腳慈善會，弱智與殘疾兒童扶助慈善機構，貧民區幼弱嬰孩扶助救濟慈善會，綠色世界慈善會，清邁防肺勞救濟公會。泰公眾衛生護理公會。法政大學蘭實分校中心救濟扶助學前幼兒中心。曼谷詩里叻醫院生物肢體組織護理中心等工作。

皇姐昭華干拉耶妮亙・塔那。功鑾納拉提哇，臘差納卡薩殿，自幼勤奮好學，對歷史，文學喜愛鑽研。其畢生所積累豐富知識經驗一直來對國族所貢獻功恩深受全國臣民衷心稱頌與永誌不忘。（一〇）



曼谷大皇宮前民眾迎靈泣不成聲。

民眾夾道迎靈

昨下午二時詩里叻醫院有大量民眾到來恭迎皇姐殿下遺體，表示誌哀，民眾穿黑裝舉孝，警察週圍保安。二時卅分皇上陛下駕幸離開詩里叻醫院，皇上御外套灰黑色，白親衣，白領帶，大量民眾恭迎，同時恭迎皇姐遺體離開詩里叻醫院，民眾排隊恭洒水。

詩里叻百年崇聖大樓氣氛悲傷，民眾在沉痛哭泣哀傷，跟警方良好合作，皇姐遺體離開詩里叻醫院，到皇宮律實瑪哈巴塞大宮殿。由察納頌堪佛寺住持頌綠瑪哈提拉莊僧引遺體離詩里叻醫院，皇儲殿下及朱拉蓬公主參加恭恭送靈，一路民眾穿黑裝恭送。（十五）



首都民眾夾道送靈。

皇上偕后御洒法水

陛下最後一次為皇姐梳髮

皇上陛下、皇后殿下駕幸為皇姐殿下恭灑聖水。

昨（二）日約下午五時，皇上陛下偕皇后殿下御乘轎車自律實皇宮前往披曼拉得耶宮殿，御轎車停泊叻差甘拉耶莎拍宮殿。

皇上陛下、皇后殿下御登披曼拉得耶目格訕階梯，御入圍幔，皇姐殿下玉體停放懿床，皇上陛下御點燭，香靈前飾置，恭敬皇姐殿下玉體，皇后殿下承接從坤屏詩．喬美旋水瓶，恭灑聖水。

皇上陛下御接水瓶，為皇姐玉體梳髮恭灑聖水。

皇上陛下皇后殿下親視入金檄，恭置團髮通懿床，五層傘下，並有靈前各種飾品圍繞。皇上陛下皇后殿下御點燭香恭供祭品給皇姐殿下玉體，同時獻袈沙予八十四僧人，御點燭香贈經，贈經畢皇上陛下皇后殿下駕幸回宮。（廿六）

皇姐最後御務在也拉

續程北大年陶公受雨阻隔永世

榮育醫生披露，皇姐殿下原計劃前往陶公府，北大年，但不幸病重。

基金會副秘書長榮育．菩他拉密醫生稱，皇姐殿下最後一次的任務，幸監也拉班朗水庫之後，皇姐殿下准備再前往北大年及陶公府，但當時雨很大，無法前往，皇姐殿下很可惜。

榮育醫生說皇姐殿下曾兩次努力前往兩府，但都無法成行。皇姐殿下特別重視時間，做任何事都需按時，及節省適量。殿下經常指示要簡單安排飲食，及不能剩餘，承繼了皇太后殿下的嚴格要求。

皇姐殿下工作很重，在身體健康殿下努力計劃探視五十三府的自愿醫生，雖碰到困難，但殿下仍不灰心。殿下說，在探視的工作中殿下深感舒心。殿下還指示自愿醫生不單只幫助民眾的健康方面問題，當民眾有困難也指示給予幫助解決，皇姐殿下和謁可親，使自愿醫生感覺親近，如在團體合唱時，殿下還風趣贊揚前排歌唱者說，前排唱得好不用看詞譜。（廿六）

皇姐關懷民瘼走遍窮山僻野

邊警感戴懿德穆斯林徒誦經

第卅三邊警指揮部警指揮拉密．律實達功警上校昨披露說：下午三時，卅三邊警已派七十名警察參加皇姐昭華干拉耶妮瓦他耶殿下遺體灑水儀式，乃是聯合清邁府方在清邁府公務中心的中央大廳內舉行，此外，尚召集曾同皇姐殿下一起工作的單位，如民間童軍和邊境巡邏學校校長開會，俾參加追悼會和致敬。

至於十五天的追掉期，警指揮部的警官將參加追悼，及舉辦崇揚懿德活動，皇姐殿下的恩澤永遠銘刻國人心中，追悼會份內頒再次待看程序。

冷拉密警上校說，對皇姐殿下壽終，感到十分悲傷，由於殿下長期為人民同胞執行任務，尤其清邁府皇太后志願醫生單位，卅三邊警當皇姐幸臨各地時提供保護，讓皇姐殿下在偏遠地區充執行任務。

素叻他尼府人民獲悉皇姐殿下壽終後，公務員與一般人民，大體上都著黑白服裝表示掉念同時，一般民眾開始購買黑白色衣，準備悼念十五天。

數個公務場所，尤其學校和教育機關，諸如素叻府博差臘吉滴耶帕三校，素叻他尼叻差博大學，開始舉辦有關皇姐殿下幸臨素叻他尼府垂視民情時的懿職務展覽。

至於素叻他尼府府尹威奈．磨巴立已發緊急命令予轄下公務部門首長和地方行政機構領導，著白色制服於下午三時在府署會議廳舉行追悼會。（十二）

陶公府伊斯蘭委員會主席阿倫羅薩．阿里披露說：當獲悉皇姐昭華干拉耶妮瓦他那殿下壽終，本人隨即聯繫伊斯蘭每位委員會一起誦經，祈禱皇姐殿下魂歸天國。

阿倫羅薩說，每位陶公人民俱對皇姐殿下壽終感到很傷心，且感到我們正缺乏另一位所愛載的蔭庇和靠山。因皇姐殿下一生執行職務至大造益陶公府人民，尤其志願醫生計劃，赴地方上看顧病老。無論如何，繼皇姐壽終後，盼每位人民遵照皇姐之請求團結一致，協同以皇姐為榜樣，遵照懿意願為國家作出貢獻。

他又說：在上一、二日內，府伊斯蘭委員會將再次聯合府方規定追悼會程序，此舉藉表效忠和悼念報答皇姐殿下對陶公府人民的宏恩厚澤。

第四部域邊警副總指揮及南部伊斯蘭文化基金會主席針倫．能鄔隆警少將說：將加緊同基金會委員會及南部常駐府伊斯蘭委員會開聯席會議，對南部穆斯林同胞份內參加追悼和為了對曾恩賜各項造益南部穆斯林人的計劃之皇姐殿下表示感恩，並對採取何種儀式尋求結論，同時估計在此一、二日內，一切將更具體化。（十二）

皇姐駕薨全球媒體沉痛哀悼
崇頌殿下關懷子民懿德千秋
宮務處延請84尊高僧誦經 藝術廳奏哀樂

美聯社、新華社、CNN、BBC、AGENCY。這些全世界權威的新聞社，一齊報導皇姐殿下駕薨，刊載其御履歷，推崇皇姐殿下懿德千秋，直至皇上下午二時五十四分駕薨，在此之前，於去年即在腦耶尼瓦塔那功德天（一月二日）崇殿下捨已為農村開發及教育不遺餘力，對於國家東北部貧窮地方賜以垂注有加，除此之外，尚賜任各基金會的主席，諸如，腎病基金會及志願醫生基金會，以救助那些遭遇到康健問題的臣民。

全世界具權威的新聞社，尚報導皇姐殿下離世消息後的悲哀，數千泰人穿上帶孝黑服。前往詩里叻醫院誌哀，以表忠貞。（六）

宮務處委託宗教廳延請八十四尊高僧，在沙泊泰沙瑪空皇殿僧前來誦經，規定白日唸誦。

至於藝術廳，現每一府已進行開會，決定在皇姐殿下御遺體主持誦經儀式，印發二十萬本書贈送前來膜拜御遺體的民眾。

文化部次長威臘・洛樸乍納叻說，文化部接獲來自御儀式局宮務處的文書，委託宗教廳進行叻醫院誌哀，以表忠貞。（六）

宮務處委託宗教廳延請八十四尊高僧，在沙泊泰沙瑪空皇殿僧前來誦經，規定白日唸誦。

至於藝術廳奏哀樂，除此之外，尚賜任各皇姐殿下的關懷備至，而報導稱，皇姐殿下與皇姐殿下親密無間，幾乎每天駕臨醫院探看御病情，與此同時，路透社尚報導繼獲悉皇姐殿下離世消息後的悲哀，數千泰人穿上帶孝黑服。前往詩里

皇姐殿下薨逝 舉國臣民同哀

博學多才造福百姓 輔佐皇上豐功偉績
愛國愛民任勞任怨 偉大精神永照人間

皇姐甘拉雅妮・瓦塔娜殿下於一九二三年五月六日誕生於英國首都倫敦。皇姐殿下是宋卡王子瑪希塔拉提貝殿下及皇太后詩納卡琳特拉殿下的長女又是唯一的女兒，也是當今皇上普密蓬陛下的親姐姐。

一九二七年，皇姐受拉瑪七世皇帕查迪朴陛下賜封為帕沃拉翁特帕翁昭，意為公主殿下。

一九三五年，拉瑪八世皇登基之后，皇姐殿下又被御封升為頌烈帕昭披囊特昭砝，其意為『國王之姐公主』。

到了一九九五年，皇姐殿下慶賀六循（七十二歲）華誕之年，皇上陛下御封皇姐殿下皇衙功瑪鑾（王族受封第三等爵位者，相當於伯爵），這是自節基皇朝建立以來首次賜封的皇銜。這項古老的暹羅傳統習俗，其淵源可溯自大城皇朝時期，並已消失了數十年之久。自此之后，皇姐殿下一直被尊稱為甘拉雅妮・瓦塔娜功瑪鑾・娜拉提瓦・拉查納卡琳公主殿下，或娜拉提瓦公主。在古暹羅，資深皇室成員多被委任以國王名義治理主要城市與地區，因此，名字之后常冠以所管轄城市與地區之稱號。

瑞士度過幸福童年 執教朱拉隆功大學

皇姐殿下的幸福童年生活大部分是在瑞士度過的。她在這個風景如畫、文化氣息濃郁的國度學習及成長。從瑞士學成返回泰國以后，皇姐殿下即擔任朱拉隆功大學的法語、歷史及文學教授。除此之外，還擔任法政大學的助理教授及其他大學的講師。

年輕時代的皇姐精力過人，廣涉醫藥、公共健康、教育及青年計劃等等活動。與此同時，皇姐也經常代表皇上陛下出席各種慈善活動與皇室集會。在皇太后薨逝以后，皇姐殿下忠實地繼承先母的遺志，親自接掌皇媽媽創立的所有慈善會、基金會、醫療組織及學校，在各個方面協助皇上陛下。皇姐殿下也親自主持許多造福百姓的計劃，尤其是在教育，體育運動，社會福利，醫藥及公共衛生事業方面。

皇姐殿下曾代表皇上出訪許多國家。出於對教育事業的熱愛與對文學、藝術、文化及歷史的濃厚興趣，皇姐殿下每到外國旅游總是選擇參觀各種歷史古跡，以便更多了解各國的文化遺產。皇姐的游覽觀光常常編纂成書本或拍攝成紀錄片，介紹所有訪問過國家的風土人情、歷史文化及名勝風光，來教育泰國民眾。並且還在泰國電視台播映，使泰國民眾耳目一新，得益匪淺，深獲教育界及傳媒的高度贊賞。

撰寫各種題材著作 具有巨大歷史價值

廣博的知識與深厚的文字素養使皇姐殿下成功寫出各種題材的書本，其中包括反映暹羅皇室歷史的著作。值得一提的是，皇姐殿下有關紀載拉瑪五世王后齋、闡述皇太后思想哲學與教誨、描繪暹羅古代慶典儀式以及反映昔日皇室徽章符號、密碼之著作尤為珍貴，因為這些具有巨大歷史價值的著作在現代的泰國是越來越少了。

皇姐殿下杰出的才干與不知辛勞的工作熱忱，深深地折服廣大泰國臣民。一九九五年，當皇姐殿下慶賀六循大壽的時候，法政大學文學系舉行了一項以『泰國語言學與文化』為主題的國際研討會，以表彰皇姐對泰國語言及文化的卓越貢獻。與此同時，泰國首屆一指的社會雜志『布萊甘佩茲』特別委任著名的肖像攝影師颯財・葛為皇姐殿下拍攝許多相片，作為紀念。這本雜志一經發行，立即成了收藏家爭先搶購的對象。

作為一名熱心的教育家，皇姐殿下深知在幼稚園及小學的基礎教育對人民生活品質至關重要。在陪伴皇太后殿下巡訪鄉區的日子裡，皇姐負起為大學婦女基金會實驗教具與玩具的責任，以提高全國小學教育水平。

皇姐殿下非常關注世界各地所舉行的各項學術與青年體育活動，一貫地鼓勵及支持泰國青少年積極參加這種活動，以擴展視野，增加知識，加強與世界的交流。

在促進泰國社會福利事業方面，皇姐殿下堪稱皇太后的得力助手，皇姐曾負責主持皇太后慈善基金委員會的會議，擔任這個基金會的副主席，出任皇太后流動醫生基金名譽主席以及接替皇太后繼任詩里叻基金會主席。

關心貧困人民生活 送醫贈藥溫暖人心

除此之外，皇姐殿下還積極參與贊助下列社會慈善計劃，其中包括：

（一）心臟病兒童基金會，幫助貧窮家庭的心臟病患兒，為他們提供專業性的護理與治療；

（二）皇太后創立的修復術基金會，為截肢者提供義肢，並研究制造價廉的義肢；

（三）自閉症兒童基金會，是皇姐親自設立的，旨在照顧自閉症兒童，並以特殊方法培訓他們，盡量使他們接受與正常兒童相等的教育。這項計劃已經取得卓越的成績，不少自閉症兒童逐漸康復，能夠接受正規教育，有些已經大學畢業；

（四）皇太后探雅臘基金會，旨在提醒婦女預防乳癌，並及早接受治療。一個專門防治乳癌的中心常設於詩里叻醫院，作為專職的防治機構與宣傳中心；

（五）皇太后流動醫生基金會，經常派出流動醫療隊，遠赴洛后山區與農村，為貧苦民眾治病及傳播正確的衛生保健知識。在皇姐計劃的贊助下，一些患有重病或頑疾的平民有機會被送往府治醫院，甚至到曼谷接受治療。

促進社會福利事業 成皇太后得力助手

皇姐殿下酷愛文學及精通法語，常常應邀至各國立大學當客座教授，教導外國語文及語言學。皇姐對新的語文教學方法與理論頗有鑽研，常常向語言及文學教師提供有益的指導。泰國法語教師協會是皇姐殿下首創的，主要宗旨是改進泰國的法語教學及促進各種語文、藝術及文化的發展。從一九七七至一九八一年，皇姐殿下擔任協會的主席，直至老年皇姐仍是這個協會的名譽主席。

皇姐殿下一貫大力支持及鼓勵泰國青年參加奧林匹克學術競賽，尤其是在科學與數學方面。為此，皇姐還特許動用了個人以及皇太后的慈善基金。

御史畫冊彌足珍貴 皇姐形象千秋永存

二００七年五月六日欣逢皇姐八秩晉四華誕，有關當局特編輯出版『皇姐御史畫冊』以資紀念。畫冊收集了皇姐殿下從嬰兒時期直至老年的御像，跨越的時間超過八十年，內容豐富、多彩多姿。不少御像是出自名攝影家之手，而且還是第一次面世，彌足珍貴。

畫冊真實地反映了皇姐殿下孩提時期在瑞士洛桑的求學生活、長大后陪同先皇太后率領志願醫療隊深入泰國窮鄉僻壤為窮困民眾治病的情景，以及皇姐巡視義肢慈善會與腎病慈善會工作的情形。

皇姐殿下喜歡觀光旅游，足跡不僅遍布全國，而且遠達世界各個角落，包括冰天雪地的格林蘭、平沙萬里的撒哈拉及風光明媚的歐洲小國。皇姐對世界的名勝古跡大感興趣，不論是中國的萬里長城、埃及的金字塔、印度的泰姬陵、抑或柬埔寨的吳哥窟，都有皇姐殿下的倩影。

透過畫冊，人們可以看到皇姐殿下繁忙偉大的工作，平易近人的作風及朴實無華的生活。從幼年至老年，皇姐總是依偎在皇太后殿下及皇上陛下的身旁，無微不至地關照及代為履行各種職責。皇姐殿下對國家及皇室做出了不可磨滅的貢獻。

๒

วันศุกร์

ที่ ๔ มกราคม

พุทธศักราช ๒๕๕๑

หน้าว่าง

เดลินิวส์ DAILY NEWS
ฉบับที่ 21,267 วันศุกร์ที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2551
อ่านความจริง อ่านเดลินิวส์
www.dailynews.co.th
ราคา 10 บาท



ประกาศสำนักพระราชวัง
เรื่อง การถวายสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ด้วยสำนักพระราชวังได้กำหนดการถวายสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ดังนี้

๑. เปิดศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ให้ประชาชนได้เข้าถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ เวลา ๐๙.๐๐-๐๗.๐๐ น. ตั้งแต่วันที่ ๓-๙ มกราคม ๒๕๕๐ ซึ่งในการนี้ได้จัดสมุดลงนามถวายสักการะไว้ด้วย

๒. ให้ประชาชนเข้าถวายสักการะพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิดมหาปราสาท ได้ในเวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ผองไทยถวายอาลัยส่งเสด็จสู่สวรรคาลัย



สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

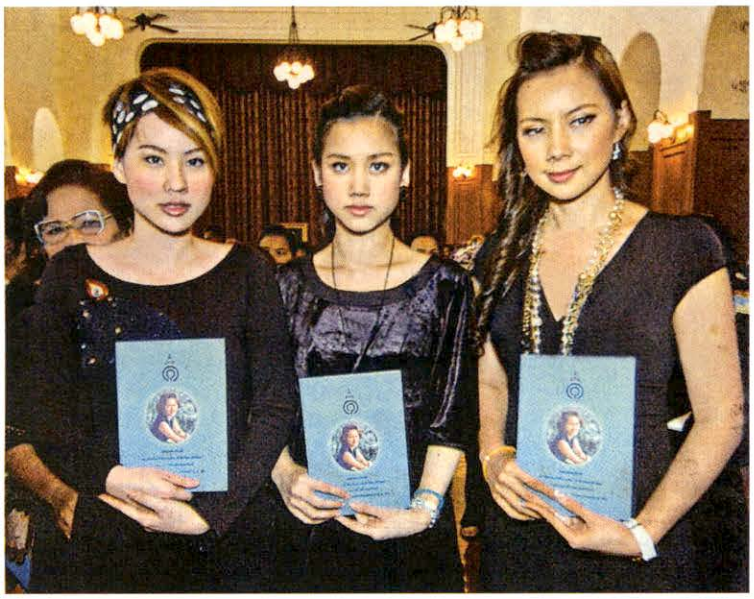
พูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จฯในการพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ



ราษฎรชาวไทยทุกหมู่เหล่าหลั่งไหลเดินทางไปร่วมลงนามถวายความอาลัยไม่ขาดสาย







3 ดาราพิธีกรสาวสวย "นุ้ย-หมิง-บุ๋ม" เดินทางไปร่วมลงนาม



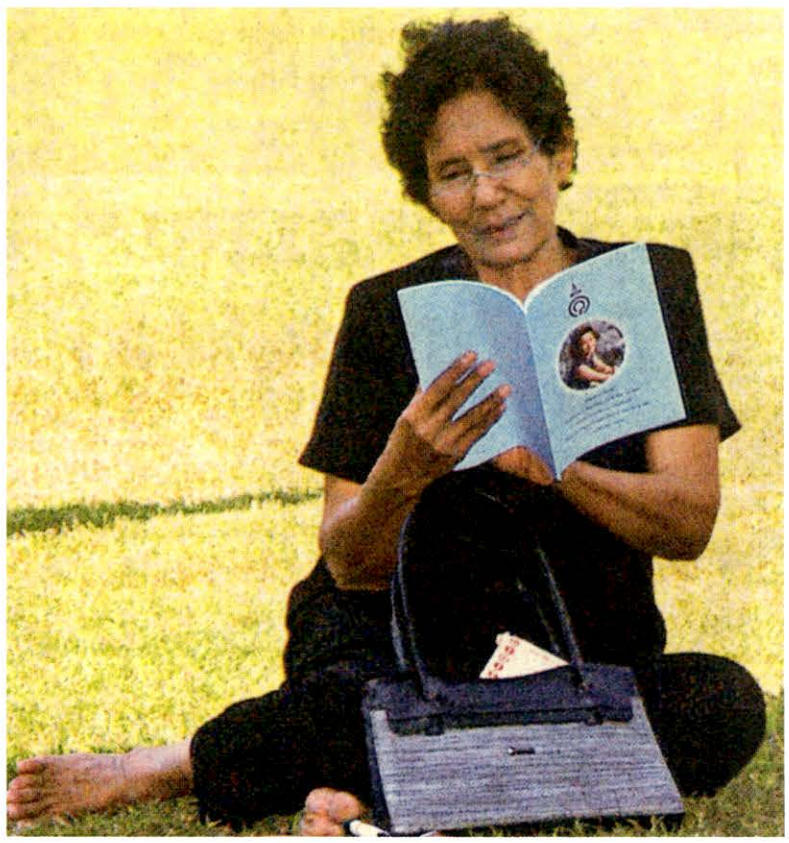
คณะกรรมการการเลือกตั้งนำพวงมาลามาถวายสักการะ



พสกนิกรหลบร้อนพักอ่านหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ภายหลังเข้ากราบสักการะ ณ พระบรมมหาราชวัง



ประชาชนชูพระฉายาลักษณ์ "พระพี่นางฯ" ด้วยความจงรักภักดี



คุณยายพลิกอ่านพระกรณียกิจ "พระพี่นางฯ" ด้วยความเศร้าสร้อย



บรรดานักเรียนต่างพลิกอ่านบทความในหนังสือเฉลิมพระเกียรติ "พระพี่นางฯ" อย่างตั้งใจ



เมื่อกราบสักการะ และลงนามถวายความอาลัยเรียบร้อยแล้ว ประชาชนต่างจับจองที่นั่งเพื่อรอรับเสด็จในการพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ

ทรงห่วงประชาชนทุกข์ พระเทพฯ รับสั่งเตรียมหมอหลวง

ดูแลขณะถวายสักการะพระพี่นางฯ กรมศิลปากรพร้อมจัดสร้างพระเมรุ

"สมเด็จพระเทพฯ" ทรงห่วงใยพสกนิกรที่เดินทางมาถวายสักการะพระศพ "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ" มีกระแสรับสั่งให้เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง จัดทีมแพทย์หลวงไว้คอยดูแลใกล้ชิด

เผยคลื่นมหาชน หลั่งไหลเนืองแน่นศาลาสหทัยสมาคมตั้งแต่เช้ามืด รอเข้าสักการะพระฉายาลักษณ์ถวายความอาลัย "รศ.ดร.ธงทอง" แนะการแต่งกายไว้ทุกข์ไม่ควรสวมเสื้อสีเหลืองหรือชมพู ควรแยกแยะให้ออก ขณะที่คณะ "พอ.สว." ทุกคนสุดอาลัย แต่ขอเดินหน้าตั้งปณิธานสานงานต่อ ด้านศธ.สั่งปรับรูปแบบงานวันเด็กให้เน้นเป็นกิจกรรมเทิดพระเกียรติ หนังสือวันเด็กปีนี้อัญเชิญพระสาทิสลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ สมัยวัยเยาว์ขึ้นปกใช้ชื่อ "ชื่นเกล้า" ส่วนคนในวงการบันเทิงพร้อมใจ ประกาศเลื่อนกิจกรรมรื่นเริงและคอนเสิร์ตออกไปก่อน "เคน-หน่อย" ตัดสินใจขยับวันวิวาห์ออกไป 3 ก.พ.นี้ ส่วนหน่วยงานทั้งภาครัฐ-เอกชน จัดกิจกรรมไว้อาลัยทั่วประเทศ บรรยากาศสุดเศร้า

พสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่ายังคงอยู่ในอาการโศกาอาดูร ภายหลังจากสำนักพระราชวังมีประกาศ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ เมื่อเวลา 02.54 น. วันที่ 2 ม.ค. 2551 ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช รวมพระชันษา 84 ปี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ประชาชนเข้าถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ ซึ่งประดิษฐาน ณ ศาลาสหทัยสมาคมในพระบรมมหาราชวัง เริ่มตั้งแต่วันที่ 2-9 ม.ค. ตั้งแต่เวลา 09.00-17.00 น.

● รอถวายสักการะตั้งแต่เช้ามืด

เมื่อวันที่ 3 ม.ค. ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ซึ่งทางสำนักพระราชวังได้เปิดให้ประชาชนถวายสักการะต่อหน้าพระฉายาลักษณ์เป็นวันที่สอง ปรากฏว่าได้มีประชาชนที่พร้อมใจสวมชุดดำไว้ทุกข์ เดินทางมารอถวายสักการะกันอยู่บริเวณหน้าประตูวิเศษไชยศรีตั้งแต่เช้ามืดเป็นจำนวนมาก ทำให้ทางเจ้าหน้าที่ต้องเปิดให้เข้าตั้งแต่เวลา 08.30 น. นอกจากนี้ยังมีการเปิดโต๊ะให้ประชาชนได้ร่วมลงนามถวายน้อมรำลึกและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ พร้อมแจกหนังสือเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เนื่องในโอกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุ 7 รอบ วันที่ 6 พ.ค. 2550 จำนวน 3 หมื่นเล่ม ซึ่งประชาชนที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้ต่างก็รู้สึกซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณ และรู้สึกใจหาย เพราะจากนี้จะไม่มีโอกาสได้เห็นพระองค์ท่านอีกแล้ว จึงตั้งใจจะเก็บหนังสือเล่มนี้ไว้เพื่อเป็นตัวแทนรำลึก

● กำชับแต่งกายให้เรียบร้อย

ผู้สื่อข่าวรายงานบรรยากาศ บริเวณหน้าประตูวิเศษไชยศรี มีเจ้าหน้าที่ของสำนักพระราชวัง คอยให้คำแนะนำแก่ประชาชนทุกหมู่เหล่าที่จะเข้าถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ โดยเฉพาะเรื่องการแต่งกายที่หลายคนไม่ทราบระเบียบทำให้ไม่สามารถเข้าไปถวายสักการะพระศพตามความตั้งใจได้ นอกจากนี้ บริเวณท่าช้าง ใกล้พระบรมมหาราชวัง พ่อค้าแม่ค้าต่างนำเสื้อทั้งสีดำและสีขาวมาจำหน่ายแก่ผู้ที่ไม่ได้แต่งกายด้วยชุดที่สำนักพระราชวังอนุญาต พร้อมกันนี้มีประชาชนจำนวนมากหาซื้อพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ไปเก็บรักษาไว้เพื่อสักการบูชาด้วย มีจำหน่ายบริเวณร้านค้าราคาภาพละ 10 บาท ส่วนภาพขนาดโปสเตอร์ราคา 20 บาทขึ้นไป

● ตร.ระดมกำลังดูแลเต็มอัตรา

พล.ต.ต.ภาณุ เกิดลาภผล รอง ผบช.น. รับผิดชอบงานด้านการจราจร กล่าวถึงการอำนวยความสะดวกด้านการจราจรให้ประชาชนสักการะพระศพและลงนามไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ตั้งแต่วันนี้จนถึงวันที่ 9 ม.ค. เวลา 09.00-17.00 น. ณ ศาลาสหทัยสมาคม ว่า บช.น. ได้ตั้งกองอำนวยการร่วมจัดระเบียบการจราจรและดูแลความสงบเรียบร้อยบริเวณพื้นที่จัดงานอย่างเต็มที่ พร้อมจัดเตรียมที่จอดรถไว้ที่ท้องสนามหลวง สามารถรองรับปริมาณรถได้ 2,000 คัน โดยเข้าทางถนนราชดำเนินในประตูตรงข้ามศาลฎีกา ออกทางด้านวัดมหาธาตุ ส่วนถนนมหาราช ถนนท่าราชวรดิษฐ์ และถนนท้ายวัง ต้องสำรองพื้นที่จอดรถไว้สำหรับแขกชั้นผู้ใหญ่

อย่างไรก็ดีสำหรับพี่น้องประชาชนที่จะเดินทางมาเคารพพระศพ ขอแนะนำให้เดินทางมาโดยรถโดยสารประจำทางจะสะดวกที่สุด ส่วนกำลังของตำรวจนครบาลนั้นจะดูแลความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง คอยอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนจนกว่าจะเสร็จพิธี

● คณะ "พอ.สว." สุดอาลัย

ต่อมาเวลา 08.40 น. ได้มีคณะบุคคลสำคัญ อาทิ พล.ร.ต.เรืองฤทธิ์ บุญส่งประเสริฐ เจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารเรือ นำคณะนายทหารเรือ 70 นาย เข้าถวายสักการะ และ พ.อ.กุลทีป เสนจันทร์ฒิไชย ผู้อำนวยการสำนักงานมูลนิธิแพทย์อาสา สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.)และคณะได้เดินทางเข้ามาถวายสักการะ ทั้งนี้ พ.อ.กุลทีป กล่าวว่า การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทำให้ตนรู้เสียใจเพราะพระองค์ท่านเปรียบเสมือนพ่อแม่ เป็นการเสียใจของคนไทยทั้งประเทศ ตลอดเวลาทรงมีพระชนม์ชีพพระองค์ทรงมีพระจริยวัตรที่งดงาม โดยเฉพาะเรื่องการตรงต่อเวลาไม่ว่าจะเสด็จไปที่แห่งไหนทำอะไรจะทรงตรงต่อเวลาเสมอ และก่อนหน้าที่จะประชวรเสด็จไปยัง จ.ปัตตานี ในช่วงเวลาที่ทรงงาน ถ้ามีเรื่องพิเศษจะทรงเรียกเจ้าหน้าที่ระดับบริหารเข้าพบ ทรงรับสั่งเน้นเรื่องการทำงานว่า ให้ทุกคนรักษาสุขภาพให้แข็งแรง ถ้ามีความแข็งแรงจะได้ไปรักษาคนอื่นได้

พ.อ.กุลทีป กล่าวต่อว่า ในเวลานี้เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิฯ ทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทั้ง 77 คนยังเสียใจแต่ยังทำงานต่อไป โดยทำงานด้านการแพทย์สาธารณสุขสังคมใน 51 จังหวัด ซึ่งมูลนิธิจะสนับสนุนในสิ่งที่จังหวัดต้องการมี ผวจ.และสาธารณสุขจังหวัดร่วมงาน ส่วนการดำเนินงานหรือการสานต่อเช่นไรสุดแล้วแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

● พสกนิกรทุกหมู่เหล่าคับคั่ง

ต่อมาช่วงบ่ายคณะบุคคลที่เข้าถวายสักการะ อาทิ คุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา ผู้ว่าการ สตง. พร้อมด้วยนายนาม ยิ้มแย้ม ประธาน คตส. พร้อมด้วยข้าราชการคณะกรรมการ คตส. และ สตง. โดยคุณหญิงจารุวรรณ กล่าวว่า วันที่พระองค์สิ้นพระชนม์รู้สึกตกใจมากจึงลุกขึ้นสงบนิ่งคิดว่าดวงพระจิตวิญญาณพระองค์ท่านได้ขึ้นสู่สรวงสวรรค์แล้ว ในครึ่งชีวิตของตนนั้นได้รับพระกรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยเฉพาะช่วงชีวิตที่ถูกเว้นวรรคจาก สตง. พระองค์ทรงมีหมายรับสั่งให้เข้าไปถวายตัว ทรงมีพระกรุณาธิคุณให้ทำงานตรวจบัญชีให้มูลนิธิวิชาการโอลิมปิค และตามที่ได้สัมผัสทรงมีพระจริยวัตรที่งดงาม เท่าที่จำได้ประทับใจมากที่สุด เป็นช่วงที่โน้มพระองค์พร้อมรับสั่งว่า "ขอบใจนะ" ที่ดูแลมูลนิธิวิชาการโอลิมปิคให้

● ประชาชนเนืองแน่นทั้งวัน

ทั้งนี้ประชาชนเดินทางมารอเพื่อถวายสักการะเบื้องหน้าพระฉายาลักษณ์ และลงนามถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ อย่างเนืองแน่นตลอดทั้งวัน ประกอบด้วยองค์กรต่าง ๆ ทั้งรัฐมนตรี นักการเมือง ตัวแทนจากส่วนราชการต่าง ๆ ดารานักแสดง ฯลฯ เดินทางมาร่วมแสดงความจงรักภักดีด้วย อาทิ คุณหญิงชดช้อย โสภณพนิช นายวสันต์ ภัยหลีกลี้ ผอ.อสมท นายอินโช่ วานนา ผช.เอกอัครราชทูตกัมพูชา พล.ต.อ.วงกต มณีรินทร์ รอง ผบ.ตร. พร้อมด้วย นางสิริกร มณีรินทร์ อดีต รมช.ศึกษา, นายกันตธีร์ ศุภมงคล อดีต รมว.ต่างประเทศ พร้อมภริยา ถวายสักการะและลงนามถวายความอาลัย ทั้งนี้ตั้งแต่เวลา 08.30-17.00 น. ยอดลงนามผู้ถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ ทั้งหมด 13,027 คน

● "สีเทา"วอนช่วยกันทำความดี

นางสิริกร กล่าวว่า เคยมีโอกาสสนองงานสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เมื่อครั้งเป็น รมช. โดยดูแลสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือ สสวท. และโครงการส่งเสริมเยาวชนโอลิมปิควิชาการ ซึ่งทำให้เห็นถึงความเอาพระราชหฤทัยใส่ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่มีต่อการศึกษาของเด็กไทย ทรงสละพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อช่วยด้านการศึกษาของเด็กไทย ทำให้เด็กไทยมีความรู้ความสามารถที่จะแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ได้ไม่แพ้ใคร เช่น ในสาขาวิชาที่ยากอย่างวิชาฟิสิกส์ และดาราศาสตร์ นอกจากนี้ ยังทรงจำชื่อของเด็กที่เข้าร่วมโครงการได้ และมีรับสั่งเสมอว่า นอกจากจะมีความรู้เรื่องวิชาการแล้ว ยังต้องมีมนุษยสัมพันธ์ด้วย

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มพิธีกรและนักแสดงชื่อดัง อาทิ บุ๋ม-ปนัดดา วงศ์ผู้ดี, นุ้ย-สุจิรา อรุณพิพัฒน์, หมิง-ชาลิสา บุญครองทรัพย์ รวมไปถึงศิลปินตลกอาวุโส นายจรัญ เพชรเจริญ หรือ "สีเทา" อายุ 76 ปี กล่าวว่า เสียใจเป็นอย่างมากเป็นความเสียใจที่สุดในชีวิตเหมือนกับสูญเสียส่วนหนึ่งในร่างกายไป เป็นการสูญเสียอย่างใหญ่หลวงของชาวไทย อยากให้คนไทยร่วมกันทำความดีและช่วยกันสืบสานงานในมูลนิธิต่าง ๆ

● จัดพิมพ์พระกรณียกิจ

นพ.ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวถึงพระกรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เกี่ยวกับงานด้านสาธารณสุขว่า พระองค์ทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อกระทรวงสาธารณสุขอย่างหามิได้ ซึ่งพระองค์ทรงเป็นผู้ริเริ่มโครงการต่าง ๆ เพื่อช่วยผู้ป่วยมากมาย รวมถึงสานต่อโครงการพระราชดำริของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี อาทิ โครงการมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือ พอ.สว. ซึ่งก่อตั้งเมื่อวันที่ 2 ก.พ. 2512 ซึ่งเริ่มต้นใน 5 จังหวัดที่อยู่ห่างไกลความเจริญ และมีความทุรกันดาร ได้แก่ แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และน่าน จากนั้นจึงได้ขยายไปยังพื้นที่อื่น ๆ ที่ทุรกันดาร โดยเฉพาะตามขอบชายแดน 30 จังหวัด และอีก 4 จังหวัดในพื้นที่ห่างไกล รวมทั้งสิ้น 51 จังหวัด

ทั้งนี้กระทรวงสาธารณสุขจะรวบรวมพระกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในทุก ๆ ด้านซึ่งมีต่องานสาธารณสุข จัดพิมพ์เป็นหนังสือเพื่อระลึกถึงพระกรุณาธิคุณของพระองค์ท่านต่อวงการสาธารณสุข

● กทม.จัดเทิดพระเกียรติฯ

ที่ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร (กทม.) นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าฯ กทม. เปิดเผยภายหลังการประชุมคณะผู้บริหารว่า สำหรับการจัดพิธีสักการะและร่วมไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ของ กทม.นั้น นอกจากที่ กทม.มีการจัดโต๊ะหมู่บูชาและพระฉายาลักษณ์ ที่ศาลาว่าการ กทม.และหน่วยงานในสังกัดของ กทม. ทุกแห่งแล้ว ยังได้ร่วมกับมูลนิธิต่าง ๆ ในพระองค์ท่าน เช่น มูลนิธิขาเทียม มีการกำหนดจัดกิจกรรมเพื่อเทิดพระเกียรติขึ้นในระหว่างวันที่ 7 ม.ค.-11 เม.ย. ที่บริเวณลานคนเมือง หน้าศาลาว่าการ กทม.และหน่วยงานในสังกัด กทม. ซึ่งงานดังกล่าวจะมีการแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระกรณียกิจต่าง ๆ รวมทั้งหนังสือที่ทรงพระนิพนธ์ เช่น แม่เล่าให้ฟัง เจ้านายเล็ก ๆ-ยุวกษัตริย์ ฯลฯ นอกจากนี้ กทม.จะมีการแจกหนังสือ "สถิต ณ ดวงใจ" ให้แก่ประชาชนที่เข้าร่วมงาน จำนวน 50,000 เล่ม ซึ่งเป็นหนังสือที่ กทม.จัดพิมพ์ขึ้นเนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ 84 พรรษา

● ทำบุญตักบาตร 3 วาระ

นายอภิรักษ์ กล่าวต่อว่า กทม.จะมีการจัดกิจกรรมต่อเนื่องคือมีการทำบุญตักบาตรพระภิกษุสงฆ์ 185 รูปเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ใน 3 วโรกาสได้แก่ พระราชกุศลทักษิณานุประทานครบ 7 วัน ในวันที่ 9 ม.ค. เวลา 06.30 น. พระราชกุศลทักษิณานุประทานครบ 50 วัน ในวันที่ 21 ก.พ. และพระราชกุศลทักษิณานุประทานครบ 100 วันในวันที่ 11 เม.ย. นอกจากนี้ กทม. จะมีการจัดให้ผู้บริหารและข้าราชการเข้าร่วมพิธีสวดพระศพทุกวัน วันละ 20 คน จำนวน 3 รอบ จนครบ 100 วัน ในส่วนของการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่จะมาสักการะพระศพนั้น กทม. จะจัดพื้นที่ท้องสนามหลวงให้เป็นที่จอดรถ มีการจัดรถสุขาเคลื่อนที่เพื่อให้บริการและจัดเจ้าหน้าที่เทศกิจดูแลตลอดเวลา พร้อมทั้งจัดโรงทานเพื่อจัดอาหารบริการแก่ประชาชนที่เดินทางมาไกล

● ไม่เหมาะใส่สีเหลือง-ชมพู

ที่กระทรวงยุติธรรม รศ.ดร.ธงทอง จันทร์ทรางศุ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม กล่าวว่าเนื่องด้วยปีที่ผ่านมาเป็นปีมหามงคล 80 พรรษา มีเสื้อสีเหลือง และสีชมพูที่นิยมใส่กันอยู่ว่าสามารถใส่ไว้ทุกข์ได้หรือไม่ ก่อให้เกิดความสับสนกันอยู่ในเรื่องของการแต่งกายไว้ทุกข์ว่าแบบไหนถูกต้องตามประเพณี โดยตามประเพณีการไว้ทุกข์ตามขนบธรรมเนียมประเพณีบ้านเมืองเราการแต่งกายด้วยสีดำและสีขาวจัดว่าเป็นสีที่ใช้ไว้ทุกข์ตามประเพณีบ้านเรา แต่ว่าเสื้อสีเหลืองและสีชมพูที่เป็นสีเสื้อเฉลิมพระเกียรตินั้นไม่จัดเป็นสีที่ใส่ไว้ทุกข์ไม่ควรนำมาใส่ไว้ทุกข์

"เตือนประชาชนต้องแยกสองเรื่องนี้ออกจากกัน จะนำสองอย่างมาผสมกันไม่ได้จะก่อให้เกิดความสับสน และจะไม่ถูกหลักการไว้ทุกข์ที่ถูกต้อง โดยไม่ควรนำเสื้อที่ใส่เฉลิมพระเกียรติมาใส่ไว้ทุกข์ถือว่าไม่เหมาะสม ส่วนที่มีผู้นำเอาเสื้อสีดำมาติดตราสัญลักษณ์ถือว่าไม่ผิดกฎหมาย แต่ดูแล้วจะไม่เป็นมงคล และเตือนเยาวชนแต่งกายให้ถูกต้องตามประเพณีใส่เสื้อที่ไว้ทุกข์ไม่ควรนุ่งขาสั้น และเสื้อที่มีลวดลายที่ไม่เหมาะสมเพื่อความถูกต้องตามประเพณี"

● ผบ.ตร.สั่งไว้อาลัยทุกโรงพัก

ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พล.ต.อ.เสรี พิศุทธ์ เตมียาเวส ผบ.ตร. ได้สั่งการให้จัดโต๊ะหมู่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์ ประดับพุ่มดอกไม้ และแพรไว้ทุกข์ ณ ที่ทำการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการต่าง ๆ และให้สถานีตำรวจทุกแห่งทั่วประเทศ จัดสมุดลงนามไว้อาลัยเพื่อให้ข้าราชการตำรวจพร้อมครอบครัวและประชาชนทั่วไป ได้มาแสดงความอาลัยอย่างทั่วถึงกัน

● ปรับรูปแบบกิจกรรม "วันเด็ก"

ดร.จรวยพร ธรณินทร์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพจัดงานวันเด็กแห่งชาติ เปิดเผยว่า เนื่องจากการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ ปี 2551 ถือเป็นปีที่ 53 ตรงกับวันเสาร์ที่ 12 ม.ค. ซึ่งยังอยู่ในช่วงเวลาการไว้ทุกข์ 15 วันถวายสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สิ้นพระชนม์ ประกอบกับสถานที่จัดงานวันเด็กแห่งชาติเดิมได้กำหนดจัดขึ้นที่บริเวณสนามเสือป่า ในเขตพระราชวังดุสิต ซึ่งทางสำนักพระราชวัง ได้กำหนดให้ข้าราชบริพารไว้ทุกข์ถวาย 100 วัน ดังนั้นศธ. จึงได้ย้ายสถานที่จัดงานวันเด็กฯจากสนามเสือป่ามาเป็นบริเวณสนามหญ้าหน้ากระทรวงศึกษาธิการและริมคลองผดุงกรุงเกษมซึ่งอยู่ด้านข้าง ศธ.

รวมทั้งจะมีการปรับรูปแบบการจัดงานโดยงดกิจกรรมรื่นเริง บันเทิง อาทิ การประกวดร้องเพลง ดนตรีฟ้อนรำ เต้นรำ เป็นต้น แต่ให้เพิ่มกิจกรรมเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยให้มีการจัดนิทรรศการเพื่อให้ความรู้พระราชกรณียกิจของพระองค์ที่มีคุณูปการต่อการ

ศึกษา จัดให้เด็กถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ ส่วนการแจกของขวัญในการเล่นเกมตอบปัญหายังคงมีซึ่งในปีนี้ทางบริษัท เวิร์ค พอยท์ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) จะมาจัดเกมทศกัณฐ์เด็ก

● หนังสือวันเด็กใช้ชื่อ "ชื่นเกล้า"

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวต่อว่า จะมีการทำหนังสือเวียนแจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศในฐานะประธานจัดงานวันเด็กฯ แต่ละจังหวัดให้ปรับรูปแบบการจัดงาน โดยขอให้งดกิจกรรมรื่นเริง บันเทิงและเพิ่มกิจกรรมเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เข้าไปเช่นกัน สำหรับหนังสือวันเด็กฯ ปี 2551 ใช้ชื่อว่า "ชื่นเกล้า" โดยได้อัญเชิญพระสาทิสลักษณ์ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีพระสิริโฉมพริ้มเพราใน "วัยเยาว์" เป็นภาพปก พร้อมด้วยสารคดีเทิดพระเกียรติ นำเสนอพระจริยวัตร พระอัจฉริยภาพ และพระกรุณาธิคุณ ประทานความช่วยเหลือปวงชนชาวไทยมาโดยตลอด อาทิ ด้านการศึกษา ด้านสังคมสงเคราะห์ การแพทย์และสาธารณสุข ด้านปรัชญาและศาสนา ด้านวรรณกรรม ศิลปวัฒนธรรม โบราณคดี และประวัติศาสตร์มาเผยแพร่

● นร.ชาวเขาจัดทำบุญถวาย

ดร.สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงมีคุณูปการต่อการศึกษานอกโรงเรียน โดยทรงสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีในการจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ "สมเด็จย่า" ขึ้นที่บ้านสันเกี๋ยง ต.ช่างเคิ่ง อ.แม่แจ่ม จ.เชียงราย เพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในถิ่นทุรกันดาร โดยรับเยาวชนชาวไทยภูเขาที่จบระดับประถมศึกษาจากศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวงในพื้นที่ต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ มาศึกษาต่อ ม.ต้นตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนในลักษณะอยู่ประจำ ซึ่งในช่วงที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงพระประชวร เด็ก ๆ ที่อยู่ในชุมชนการเรียนรู้ "สมเด็จย่า" ก็ได้สวดมนต์ขอพรให้ทรงหายประชวรกันทุกคืน และในวันที่ 12 ม.ค.นี้ เด็ก ๆ ก็จะจัดพิธีทำบุญถวายเป็นพระราชกุศลด้วย

● วงการบันเทิงเลื่อนกิจกรรม

สำหรับงานรื่นเริงในวงการบันเทิงที่ประกาศงดจัดกิจกรรมในช่วงนี้ อาทิ คอนเสิร์ต "เดอะไดอารี่ ออฟ คาราบาว" ซึ่งจัดโดยบริษัท อาร์ เอส เฟรชแอร์ จากเดิมที่จัดวันที่ 12 ม.ค. เวลา 17.00 น. ที่โบนันซ่า เขาใหญ่นั้น ได้มีการเลื่อนไปจัดในวันเสาร์ที่ 16 ก.พ. 51 ตามเวลาและสถานที่เดิม ซึ่งผู้ที่ซื้อบัตรไปแล้วสามารถนำบัตรคอนเสิร์ตเดิมไปดูได้เลย แต่สำหรับผู้ที่ไม่สามารถชมตามเวลาใหม่ที่แจ้งได้ สามารถขอคืนเงินได้ที่ไทยทิกเก็ต เมเจอร์ ทุกสาขา อีกงานที่ทำการงดไปคือ การจัดงานประกาศผลรางวัล "ซี้ด อวอร์ด จัดโดย คลื่น 97.5 เอฟเอ็ม ของ บมจ.อสมท ซึ่งเป็นการมอบรางวัลให้กับศิลปินในวงการเพลง เดิมจะจัดในวันที่ 23 ม.ค. นี้ ที่ สยามพารากอน ก็เลื่อนไปไม่มีกำหนด

● "หน่อย-เคน"ขยับวันวิวาห์

ขณะเดียวกัน ผู้สื่อข่าวรายงานด้วยว่า เคน-ธีรเดช และหน่อย-บุษกร วงศ์พัวพันธ์ ที่เตรียมจะจัดงานฉลองมงคลสมรสในวันที่ 12 ม.ค. 51 นี้ ก็ต้องขอเลื่อนงานออกไปเป็นวันอาทิตย์ที่ 3 ก.พ. แต่สถานที่ยังคงเป็นโรงแรมโอเรียนเต็ล เช่นเดิม ด้าน บมจ.อสมท ได้งดการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ "MCOT PARTY WITH MY PRESS" จากเดิมจะจัดขึ้นในวันที่ 4 ม.ค. นี้ ที่โรงแรม ดิ เอมเมอรัลด์ ก็ทำการเลื่อนออกไปก่อนอย่างไม่มีกำหนด และบริษัท ฮู แอนด์ ฮู จำกัด โดย ไก่-วรายุธ มิลินทจินดา งดการจัดงานเลี้ยงปีใหม่เหล่าดาราและขอบคุณสื่อมวลชน จากเดิมมีกำหนดจัด 2-3 ก.พ.นี้ ที่พัทยา ต้องเลื่อนออกไปไม่มีกำหนด รวมไปถึงเทศกาลดนตรีและศิลปะ Tiger Trannslate Music&Art Festival ที่สวนลุมไนท์บาซาร์ วันเสาร์ที่ 5 ม.ค. ซึ่งจะมีศิลปินทั้งชาวไทยและต่างประเทศมาร่วมงานก็ประกาศเลื่อนงานออกไปเช่นกัน

● "มอ." จัดพิธีตักบาตรถวาย

สำหรับบรรยากาศการลงนามถวายความอาลัยทั่วประเทศ ที่ จ.สงขลา ตั้งแต่ช่วงเช้า ข้าราชการ และประชาชน ยังคงหลั่งไหลไปลงนามถวายความอาลัยที่บริเวณห้องโถงศาลากลางจังหวัดอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มอ.) ได้เปิดให้ลงนามถวายความอาลัย และจัดพิธีทำบุญตักบาตรถวายเป็นพระราชกุศล ในวันที่ 3, วันที่ 8 และวันที่ 16 ม.ค. ที่บริเวณลานหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ทั้งนี้ พระองค์ทรงเคยเป็นพระอาจารย์สอนภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศสให้แก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เมื่อปี 2533 และทรงพระราชทานทุนส่วนพระองค์ให้อาจารย์ได้ศึกษาต่อจนจบระดับปริญญาเอก ที่ประเทศฝรั่งเศส และกลับมาสอนหนังสือที่วิทยาเขตปัตตานีจนถึงปัจจุบัน

● "ตร.กระดูกเหล็ก" ขอทำดี

ขณะที่ พล.ต.ต.นพดล เผือกโสมณ ผบก.อก.ภ.9 ซึ่งได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และพักรักษาตัวอยู่ที่ รพ.สงขลานครินทร์ ได้ร่วมลงนามถวายความอาลัยและสักการะพระศพต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ พร้อมกล่าวว่า คงไม่สามารถบรรยายความรู้สึกเมื่อทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ได้ แต่ตนและครอบครัวตั้งปณิธานอันแน่วแน่ว่าจะทำความดีเพื่อตอบแทนที่พระองค์ทรงมีคุณูปการอันใหญ่หลวงต่อพสกนิกรชาวไทย แม้ว่าสิ่งที่ตนจะทำอาจเทียบไม่ได้กับคุณงามความดีของพระองค์ที่ทรงทำไว้

● สานต่อหน่วยแพทย์พอ.สว.

ด้าน นพ.สุเทพ วัชรปิยานันทน์ สาธารณสุขจังหวัดสงขลา กล่าวว่า ในส่วนของทีมงาน พอ.สว.สาธารณสุขจังหวัดสงขลา รู้สึกเสียใจเป็นอย่างยิ่งต่อการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ โดยตลอดระยะเวลาที่ทรงงาน พอ.สว. พระองค์ได้สนับสนุนกิจการนี้เป็นอย่างยิ่ง และพวกเราได้ตั้งปณิธานไว้แล้วว่าจะทุ่มเทและเดินหน้าสานงานออกหน่วยแพทย์ พอ.สว. ของพระองค์ต่อไปอย่างไม่ย่อท้อ

เช่นเดียวกับที่ศาลากลางจังหวัดยะลา นายธีระ มินทราศักดิ์ ผวจ. และสมาชิกหน่วยแพทย์ พอ.สว.กว่า 100 คน ประกอบพิธีถวายความอาลัย และร้องเพลง "คนยะลา รักเมืองยะลา" ถวายแด่พระองค์ เนื่องจากเป็นเพลงที่เคยร้องถวายเมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินมายังเขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา เมื่อเดือน พ.ย. 2548 นอกจากนี้ ยังกล่าวปฏิญาณจะสานต่องานในโครงการ พอ.สว. ตามพระราชประสงค์

● ร่วมละหมาดฮายัตถวาย

ขณะที่ผู้นำศาสนาอิสลามและชาวไทยมุสลิมจะร่วมละหมาดฮายัต (ขอพร) ถวายความอาลัยแด่พระองค์ในวันที่ 4 ม.ค.นี้ ส่วนที่โรงเรียนบ้านลือเนิ่ง ต.ปะแต อ.ยะหา ด.ช.อับดุลเลาะ บาราหาแม อายุ 13 ปี นร.ชั้น ป.5 ซึ่งแขนและขาพิการทั้ง 2 ข้างมาแต่กำเนิด และเป็นคนไข้ในมูลนิธิ พอ.สว. กล่าวว่า ทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ทางทีวี รู้สึกเสียใจมากกับการจากไปของพระองค์ เพราะตนมีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์เป็นล้นพ้น และขอให้พระองค์ทรงเสด็จสู่สวรรคาลัย

ทางด้าน นางมีเนาะ สาและ หญิงชรา วัย 80 ปี ชาวบ้านรูสะมิแล อ.เมือง จ.ปัตตานี ซึ่งพูดและเขียนภาษาไทยไม่ได้ เดินทางมาร่วมลงนามถวายความอาลัย ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยใช้วิธีพิมพ์ลายนิ้วมือแทนการเขียน

● ทหารค่ายปีเหล็งกล่าวสดุดี

ที่ค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส พ.ท.ศรัณยู สังขีรี ผบ.กองพันพัฒนาที่ 4 ค่ายปีเหล็ง กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ นำผู้ใต้บังคับบัญชา และประชาชนทั้งชาวไทยพุทธและมุสลิม กล่าวสดุดีและไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เพื่อน้อมรำลึกถึงการสิ้นพระชนม์ และพระเกียรติคุณที่พระองค์เจริญพระชนมายุ 84 พรรษา ที่ผ่านมา โดยภายในพิธีมีเจ้าหน้าที่ทหาร ประชาชนทั้งชาวไทยพุทธ สำหรับค่ายแห่งนี้ พระองค์เสด็จ มาทรงเปิดป้ายพระนามค่าย เมื่อวันที่ 15 ม.ค. 2540 สร้างความปลาบปลื้มและภาคภูมิใจให้กำลังพลภายในกองพันพัฒนาที่ 4 เป็นล้นพ้น

● พระราชทานนาม รพ.

นพ.วิรุฬห์ พรพัฒน์กุล ผอ.รพ.นราธิวาสราชนครินทร์ เปิดเผยหลังร่วมกับแพทย์ พยาบาล และประชาชน ร่วมในพิธีสงฆ์ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลว่า รพ.นราธิวาสราชนครินทร์ เดิมชื่อรพ.นราธิวาส เป็นรพ.ประจำจังหวัด ก่อตั้งเมื่อวันที่ 24 มิ.ย. 2484 ปัจจุบันเป็น รพ.ทั่วไป ขนาด 360 เตียง ในปี พ.ศ. 2538 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสถาปนาพระอิสริยศักดิ์ให้พระองค์ท่านเป็นเจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายใน เป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทางรพ.จึงได้ขอพระราชทานนาม รพ. เพื่อเป็นสิริมงคล เมื่อความทราบฝ่าพระบาท จึงได้พระราชทานนาม รพ. เป็น รพ.นราธิวาสราชนครินทร์ เมื่อวันที่ 28 ก.พ. 2540 และเสด็จมาเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดอาคารเฉลิมราชย์ ซึ่งเป็นอาคารบริการผู้ป่วยนอก และหน่วยโรคไตเฉลิมพระเกียรติพระชนมพรรษา 6 รอบ เมื่อวันที่ 11 ส.ค. 2543

นอกจากนี้ รพ.ยังมีหน่วยกายภาพอุปกรณ์ทำแขนขาเทียม ซึ่งอยู่ในพระอุปถัมภ์ของมูลนิธิขาเทียมพระราชทานของพระองค์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่เจ็บป่วยในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างยิ่ง

● ชาวเกาะสองแต่งดำอาลัย

ส่วนที่ จ.ระนอง นอกจากประชาชนชาวไทยจำนวนมากจะสวมเสื้อสีดำเป็นการไว้อาลัยแล้ว บรรดาผู้หญิงชาวพม่าทั้งที่มาขายแรงงานและที่ข้ามฝั่งเข้ามาจับจ่ายซื้อสินค้าไปอุปโภค-บริโภคและขายต่อ ก็สวมเสื้อสีดำร่วมไว้อาลัยเช่นกัน โดยนางมะไข่ แม่ค้าชาวพม่าที่ข้ามมาซื้อสินค้า บอกว่าที่จังหวัดเกาะสอง ชาวพม่าสามารถรับชมทีวีของไทยได้ ชาวพม่าจำนวนมากทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ทางทีวี รู้สึกเสียใจมาก เพราะเห็นข่าวที่พระองค์ทรงเหนื่อยทำงานหนักเพื่อคนไทยแล้วรู้สึกซาบซึ้งไปด้วย ชาวเกาะสองจำนวนมากจึงสวมเสื้อสีดำเป็นการร่วมไว้อาลัยให้

● ตชด.ได้ขาเทียมสุดซาบซึ้ง

ที่ จ.ตาก พ.ต.อ.สาธิต เกตานนท์ ผกก.ตชด. 34 ค่ายพระเจ้าตาก นำกำลัง ตชด. 200 นาย ลงนามถวายความอาลัย พร้อมเปิดเผยว่า การจากไปของพระองค์นับเป็นความสูญเสียอันยิ่งใหญ่ พวกตนเคยถวายการอารักขาเมื่อครั้งพระองค์เสด็จเยี่ยมราษฎรในถิ่นทุรกันดารห่างไกล ตามแนวชายแดน 5 อำเภอ และได้รับใช้เบื้องพระยุคลบาทอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้พระองค์ยังทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานสิ่งของเครื่องอุปโภค-บริโภค ผ้าห่มกันหนาวแก่เหล่า ตชด. นับเป็นขวัญและกำลังในการปฏิบัติหน้าที่

ขณะที่ ด.ต.อิศรา นิพนธ์ ผบ.หมู่ กก.ตชด. 34 ค่ายพระเจ้าตาก เปิดเผยว่า เมื่อปี 2524 เหยียบกับระเบิด ขณะสู้รบกับคอมมิวนิสต์ บริเวณชายแดนเขตรอยต่อ อ.อุ้มผาง จ.ตาก-จ.อุทัยธานี จนขาซ้ายขาด และพระองค์พระราชทานขาเทียมให้จนสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ รวมทั้งเพื่อน ๆ ตชด.อีกหลายคนที่ประสบชะตากรรมเดียวกัน นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นอย่างหาที่สุดมิได้

●"วัดใหญ่"สวดพระพุทธมนต์

ที่วิหารวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร หรือวัดใหญ่ ที่ประดิษฐานหลวงพ่อพระพุทธชินราช อ.เมือง จ.พิษณุโลก พระธรรมเสนานุวัตร รองเจ้าคณะภาค 5 เจ้าอาวาสวัดพระศรีรัตนมหาธาตุฯ พร้อมคณะสงฆ์และประชาชนจำนวนมาก ร่วมจัดพิธีสวดพระพุทธมนต์เพื่ออุทิศถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยพิธีสวดจะมีขึ้นเป็นเวลา 7 วัน และในวันที่ 8 ม.ค.นี้ จะมีพิธีทำบุญครบ 7 วัน มีนายสมบูรณ์ ศรีพัฒนาวัฒน์ ผวจ.พิษณุโลก เป็นประธานในพิธี ขณะที่หลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในจังหวัดพิษณุโลกต่างร่วมลงนามถวายความอาลัยแด่พระองค์ เช่นเดียวกับ พล.ต.ท.วสันต์ วัสสานนท์ ผบช.ภ.6 พร้อมข้าราชการตำรวจในสังกัด ได้ร่วมลงนามถวายความอาลัย ที่ห้องประชุมตำรวจภูธรภาค 6

●นำผ้าดำ-ขาวติดตามอาคาร

ส่วนที่บริเวณลานชั้น 1 อาคารเฉลิมพระบารมี รพ.มหาราชนครเชียงใหม่ รศ.นพ.นิเวศน์ นันทจิต คณบดีคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และกรรมการกองทุนหมอเจ้าฟ้า ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ พร้อมทั้งอาจารย์คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกันกล่าวถวายอาลัย ขณะที่ตามสถานที่ราชการ และหน่วยงานเอกชนต่าง ๆ ในจังหวัด มีการจัดชุมลงนามพร้อมพระฉายาลักษณ์ไว้ให้ประชาชนร่วมลงนาม ส่วนบรรยากาศรอบตัวเมืองเชียงใหม่ตามอาคารหลายหน่วยงานนำผ้าสีดำและสีขาวมาติดไว้ด้านนอก ขณะที่เทศบาลนครเชียงใหม่นำพระฉายาลักษณ์ขนาดใหญ่ของพระองค์ มาติดไว้บริเวณลานอเนกประสงค์ข่วงประตูท่าแพ เพื่อให้ชาวเชียงใหม่และนักท่องเที่ยวได้น้อมรำลึกถึงคุณงามความดีของพระองค์ และร่วมไว้อาลัยจากการจากไปในครั้งนี้

ที่ จ.แม่ฮ่องสอน ทางจังหวัด พร้อมข้าราชการ พ่อค้า และประชาชน ร่วมกับประกอบพิธีสวดพระอภิธรรมถวาย ณ ห้องประชุม รพ.ศรีสังวาลย์ แม่ฮ่องสอน เป็นเวลา 7 วัน ตั้งแต่เวลา 19.30 น. จากนั้นรวมกันร้องเพลง "แม่ฮ่องสอนแดนไพร" ซึ่งเป็นเพลงโปรดของพระองค์ ครั้งเสด็จมาทรงงานของมูลนิธิ พอ.สว. รวมทั้งบริจาคเงินถวายเป็นพระราชกุศล

●คณะแพทย์-ผู้ป่วยร่วมอาลัย

ที่ จ.ลพบุรี พล.ต.ประดิษฐ์ ลิ้มไพบูลย์ ผอ.รพ.อานันทมหิดล พร้อมคณะแพทย์ พยาบาล ลูกจ้าง และตัวแทนผู้ป่วย ประกอบพิธีไว้อาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ ณ ตึกศรีสังวาลย์ เพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ ทั้งนี้ พระองค์ทรงจัดตั้งหน่วยไตเทียมขึ้นที่ รพ.อานันทมหิดล เป็นสาขาของมูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทยในพระอุปถัมภ์แห่งแรกในภูมิภาค และยังพระราชทานามและเสด็จมาเปิดอาคารตึกผู้ป่วยแห่งใหม่ชื่อว่า "ตึกกัลยาณิวัฒนา"

●วัดชื่อดังสวดบำเพ็ญกุศล

ส่วนที่วัดเจษฎารามพระอารามหลวง จ.สมุทรสาคร พระราชสิทธิเวที เจ้าคณะจังหวัดสมุทรสาคร เจ้าอาวาส พร้อมพระภิกษุสงฆ์ สวดบำเพ็ญกุศลทักษิณานุปทานถวายทุกคืนตั้งแต่เวลา 19.00 น. ไปจนถึงวันที่ 18 ม.ค. นี้ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และน้อมรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณเมื่อครั้งเสด็จมายังวัด เมื่อวันที่ 23 มี.ค. 2528 เป็นการเสด็จมาเป็นการส่วนพระองค์ โดยเรือและเสด็จขึ้นพักที่วัดแห่งนี้ เพื่อทรงเยี่ยมเยียนพสกนิกร และมีข้าราชการ พ่อค้าประชาชน และกรรมการวัด ได้ทูลเกล้าถวายเงินเพื่อเสด็จพระราชกุศลเป็นจำนวน 125,520 บาท ซึ่งพระองค์ได้ทรงบริจาคเงินดังกล่าวให้ไว้ใช้ในการบูรณะวัดต่อไป

● คนสุพรรณฯโศกเศร้าเสียใจ

ขณะที่ จ.นครนายก นายเจตน์ ธนวัฒน์ ผวจ. นำคณะข้าราชการ พ่อค้า และประชาชนร่วมลงนามไว้อาลัยหน้าพระฉายาลักษณ์ และขอความร่วมมือให้สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ และสถานศึกษา ลดธงชาติครึ่งเสา 15 วัน และให้ข้าราชการและพนักงานไว้ทุกข์เป็นเวลา 15 วัน ส่วนที่ จ.พระนครศรีอยุธยา คณะอาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา จัดพิธีสรงน้ำพระศพต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ และร่วมกันไว้อาลัยต่อการจากไป เช่นเดียวกับที่ จ.สุพรรณบุรี นายสมศักย์ ภูรีศรีศักดิ์ ผวจ. นำข้าราชการและประชาชน ร่วมแสดงความอาลัย บรรยากาศเป็นไปด้วยความโศกเศร้าเสียใจ

● ครอบครัวเด็กลูคิเมียเศร้า

ด้าน นางเรณู แดงรักษา อายุ 37 ปี ให้สัมภาษณ์ขณะนั่งเคียงข้างกับ ด.ญ.โสภิตา แดงรักษา หรือ "น้องน้ำฝน" ลูกสาววัย 6 ปีเศษ ที่บ้านพักใน อ.บางสะพานน้อย จ.ประจวบคีรีขันธ์ ว่าลูกสาวป่วยเป็นมะเร็งในเม็ดเลือดขาว หรือลูคิเมีย ได้พระกรุณาธิคุณจากพระองค์ ทรงรับเป็นคนไข้ในพระราชานุเคราะห์ โดยมีคณะแพทย์และเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ พอ.สว. คอยดูแลรักษาอย่างใกล้ชิดตลอดหลายปีที่ผ่านมา เนื่องจากครอบครัวฐานะยากจน ปัจจุบันลูกสาวมีอาการดีขึ้นมาก หากไม่มีพระองค์เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร ก็ไม่รู้ครอบครัวและลูกสาวจะเป็นอย่างไร ที่ผ่านมาติดตามข่าวพระอาการประชวรมาตลอด พอทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ ครอบครัวตนรู้สึกเสียใจมาก เพราะเมื่อเดือนที่ผ่านมาก็พาลูกสาวไปพบแพทย์ตามกำหนด และได้ลงนามถวายพระพรที่สถาบันสุขภาพเด็กฯ ขอให้พระองค์ทรงหายจากพระอาการประชวร ทุกวันนี้สอนลูกเสมอว่าที่มีชีวิตและปลอดภัยมาถึงทุกวันนี้ ก็เพราะพระบารมีของพระองค์ และพอลูกสาวทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ก็ร้องไห้เสียใจ เพราะรักและเทิดทูนพระองค์มาก ตอนนี้แม้ไม่มีพระองค์แล้ว ครอบครัวตนก็จะทำความดี เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลให้พระองค์ต่อไป

● เด็ก นร.พิการร่วมไว้อาลัย

ส่วนที่ จ.ชัยภูมิ บรรดาเด็กนักเรียนพิการจากโรงเรียนโสตศึกษา และโรงเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ เดินทางมาลงนามถวายความอาลัยที่ศาลากลางจังหวัด และที่ จ.กาฬสินธุ์ ประชาชนต่างแต่งชุดดำ และออกไปหาซื้อพระฉายาลักษณ์ไว้สักการบูชาจนแทบจะขาดตลาด ขณะที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ ได้มีการจัดสถานที่ลงนามไว้อาลัยไว้ยังสถานที่ราชการและภาคเอกชนต่าง ๆ เพื่อให้บรรดาข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน นักเรียนและนักศึกษา ได้ร่วมลงนามไว้อาลัย โดยส่วนใหญ่สวมชุดดำหรือขาวเป็นการไว้อาลัย รวมทั้งมีการประกอบพิธีทางสงฆ์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ขณะเดียวกัน หลายจังหวัด ประชาชนและข้าราชการได้ร่วมกันตั้งปณิธานจะ ลด ละ เลิก อบายมุข เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลด้วย.

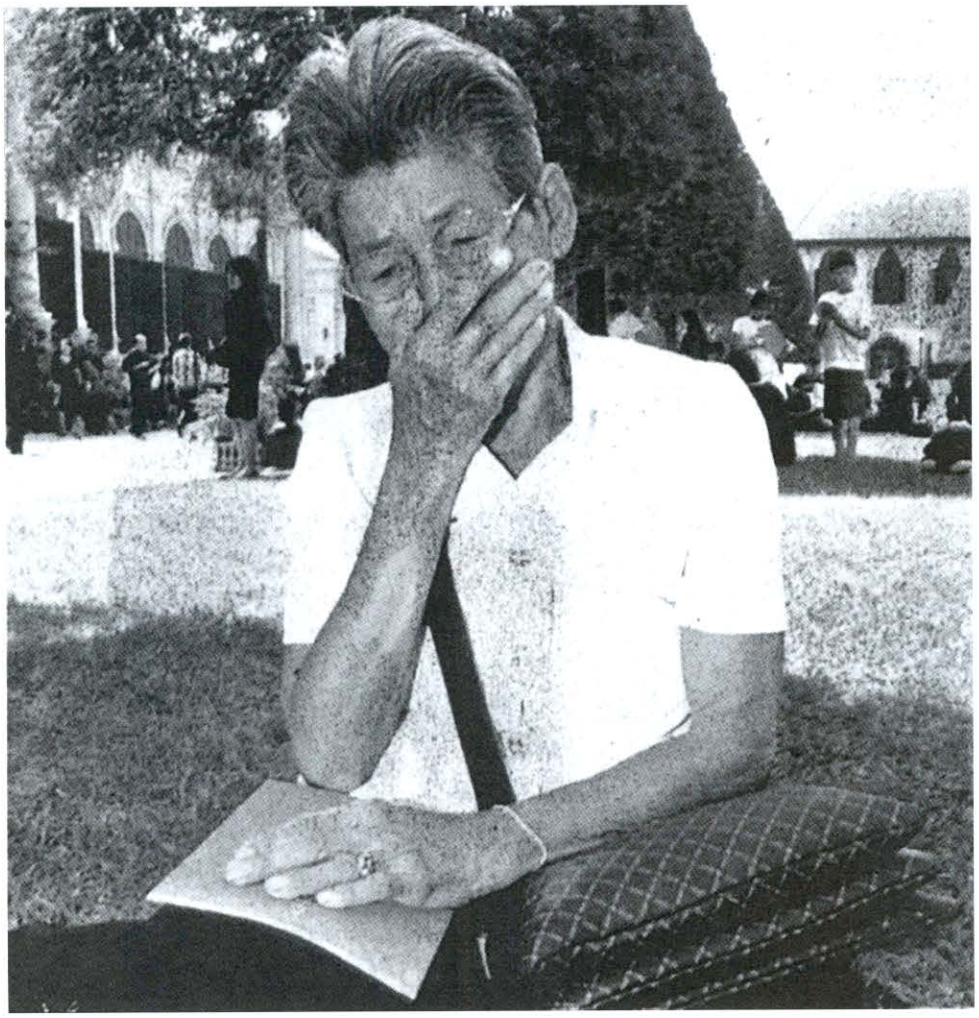




สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จฯ ในการพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท



ถวายสักการะ...พสกนิกรทุกหมู่เหล่าต่างแต่งชุดดำมาร่วมถวายสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง



หลั่งน้ำตา...หญิงชราคนหนึ่งที่มาร่วมถวายสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ศาลาสหทัยสมาคม ถึงกับหลั่งน้ำตาด้วยความอาลัย

เรื่องน่ารู้...เกี่ยวกับราชพิธีพระศพ 'สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ'

การสิ้นพระชนม์เสด็จสู่สวรรคาลัยของ **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในห้วงเวลา 02.54 น. วันที่ 2 มกราคม 2551** ยังความเศร้าโศกเสียใจให้กับปวงพสกนิกรชาวไทยใหญ่หลวงยิ่งนัก เนื่องจากสมัยพระองค์ท่านยังทรงมีพระชนม์ชีพได้ปฏิบัติพระกรณียกิจพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นห่างไกล โดยมิทรงย่อท้อต่ออุปสรรคและความยากลำบาก เป็นภาพที่ตรึงตราตรึงใจปวงชนไปอีกนานแสนนาน

วันนี้ทีมข่าวของเรามีโอกาส **"จับเข่าคุย" กับ รศ.ดร.ธงทอง จันทรางศุ ผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวงยุติธรรม** ซึ่งเป็นอีกผู้หนึ่งที่มีความสนใจค้นคว้าและเชี่ยวชาญในงานราชพิธีต่าง ๆ เป็นอย่างดี โดยท่านรองปลัดกระทรวงฯ ได้เปิดเผยถึงรายละเอียดและสาระเกี่ยวกับ **"ราชพิธีพระศพ"** และทรรศนะไว้อย่างน่าสนใจไม่น้อยเลย

✻ เกี่ยวกับราชพิธีพระศพ

"ก่อนอื่นขอออกตัวไว้ก่อนว่าผมไม่เกี่ยวข้องในราชพิธีครั้งนี้เลย แต่ส่วนตัวมีความสนใจในการพระราชพิธีต่าง ๆ ยามว่างก็ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ประดับไว้ โดย "งานราชพิธีพระศพ" โดยธรรมเนียมตามราชประเพณีต้องสร้างพระเมรุกลางที่ท้องสนามหลวง ส่วนความพร้อมในการปลูกสร้างอย่างไรและเมื่อไหร่นั้น แล้วแต่การออกแบบและการนำความขึ้นกราบบังคมทูลขอพระบรมราชโองการก่อน ดังนั้นกว่าจะสร้างเสร็จต้องใช้เวลานานพอควร ส่วนความพร้อมด้านอื่น ๆ ก็สุดแล้วแต่เห็นสมควรและต้องไม่ลืมนำความขึ้นกราบบังคมทูลตามพระบรมราชวินิจฉัย"

✻ หน้าฝนงดงานราชพิธี

"ผมเคยเรียนไว้ว่า ข้อคำนึงที่เคยปฏิบัติมาค่อนข้างยาวนานคือ หลีกเลี่ยงการจัดงานพระราชพิธีในฤดูฝน การจัดงานพระราชพิธีส่วนใหญ่จะนิยมจัดงานในหน้าแล้ง ไม่ว่าหน้าแล้งปีนี้หรือหน้าแล้งปีหน้าก็ได้ทั้งนั้น หากจัดพิธีในฤดูฝนมักจะต้องเผชิญความยากลำบาก ส่วนตัวเคยกราบทูลว่าให้ไม่ทำพิธีจัดงานในฤดูฝน ในครั้งพระราชพิธีสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเมื่อ 12 ปีก่อน เสด็จสวรรคตเดือน ก.ค. ได้มีการประกอบพิธีถวายพระเพลิงในเดือน มี.ค. หรืออีกสองปีถัดมา ถ้านับถอยหลังไปนานกว่านั้น ในงานพระราชทานเพลิงศพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีพระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7 ก็จัดขึ้นในเดือน พ.ค. หรือในช่วงต้นฤดูฝน หากนับถอยกลับไปนานกว่านั้นในสมัย รัชกาลที่ 8 การจัดพระราชพิธีเกี่ยวกับพระศพก็เลื่อนออกไปเช่นเดียวกัน"

✻ ระยะเวลาไว้ทุกข์

"การแต่งตัวไว้ทุกข์หรือการไว้ทุกข์ให้กับพระบรมวงศานุวงศ์ มักเป็นเรื่องที่หลาย ๆ ท่านกังวลและสงสัยเกี่ยวกับระยะเวลาการไว้ทุกข์ที่ชัดเจน เพราะไม่ค่อยทราบกันเท่าใดนัก ในความเป็นจริงแล้วมีความหลากหลายแตกต่างกันไป สำหรับผู้ที่เป็นข้าราชการ รัฐวิสาหกิจมีระเบียบของคณะรัฐมนตรีให้ข้าราชการไว้ทุกข์ถวายอาลัยเป็นเวลา 15 วันอยู่แล้ว ส่วนประกาศสำนักพระราชวังให้ไว้ทุกข์นั้นส่วนใหญ่จะเป็นการประกาศให้ข้าราชบริพารต่าง ๆ ให้ไว้ทุกข์อาลัยเป็นเวลาประมาณ 100 วัน ในส่วนของพสกนิกรหรือพี่น้องประชาชนไม่มีการกำหนดหรือตั้งกฎเกณฑ์อะไร ทุกอย่างขึ้นอยู่กับความสมัครใจและความรู้สำนึกพระมหากรุณาธิคุณมากกว่า"



รศ.ดร.ธงทอง จันทรางศุ

✻ ใส่เสื้อผ้าสีสุภาพ

"ส่วนตัวผมเอง มีความเห็นว่าพี่น้องประชาชนเองก็ควรมีแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจนเหมือนกับข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ หากท่านใดต้องการไว้ทุกข์ถวายไปเรื่อย ๆ ก็สามารถทำได้ เป็นดุลพินิจของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะการแต่งกายการไว้ทุกข์ต้องสวมเสื้อผ้าสีดำและขาว หากลำลองหน่อยก็สีเทา แต่คงไม่ใช่สีเหลืองหรือสีชมพู เพราะเป็นสีในปีมหามงคล ประชาชนควรแยก 2 เรื่องออกจากกันให้ชัดเจน เท่าที่เห็นบางคนใส่เสื้อสีเหลืองคลุมทับด้วยเสื้อแจ็กเกตสีดำบอกว่าเป็นการไว้ทุกข์ ในความเป็นจริงการนำ 2 เรื่องมาปะปนกันไม่ค่อยดีนัก เห็นได้ว่าในวันแรกพระบรมมหาราชวังติดธงตราสัญลักษณ์โดยรอบ เจ้าหน้าที่ยังต้องเชิญธงตราสัญลักษณ์ออกไปเลย เพราะไม่เกี่ยวข้องกับงานราชพิธีพระศพ เป็นคนละเรื่องกัน"

✻ ต้องให้เกียรติสถานที่

"เคยได้ยินบางท่านพูดว่าหากใส่เสื้อสีดำและติดตราสัญลักษณ์มาประดับจะไม่เป็นมงคล ก็คงเป็นความจริง เพราะเป็นคนละงานกันและในการแต่งกายหากจะให้เหมาะสมกับบรรยากาศงานราชพิธี ควรใส่สีดำ สีเทา ส่วนข้าราชการทหาร ตำรวจ ควรสวมใส่เครื่องแบบเต็มยศ ผู้เป็นอาสาสมัครใส่สีเทา กระเป๋าสีเขียวของมูลนิธิ พอ.สว. ก็เป็นชุดที่ถือว่ามีความสุภาพอยู่แล้ว แต่ควรนำผ้าไปตัดไว้ทุกข์ติดตามแขนเสื้อด้านซ้ายเป็นรายคนตามความเชื่อตามธรรมเนียมจีน ประมาณว่าหากท่านผูกพันเลื่อมใสผมก็เคารพ แต่ธรรมเนียมไทยต้องแต่งทั้งตัวและต้องสุภาพให้เกียรติ อีกประการคือ เรื่องความสุภาพ อยากให้ยึดถือความสุภาพไว้เป็นสำคัญ เช่น อย่าแต่งตัวแบบสุดโต่งเกินไป หรือแต่งกายที่ไม่มีใครนิยมแต่งกัน ทำนองว่าเสื้อสีดำ แต่มีลวดลายเป็นวัว จะถูกมองว่าไม่เหมาะสม หากเข้าไปถวายสักการะในพระบรมมหาราชวัง ก็ควรมีกิริยาท่าทางให้ความเคารพและถวายความอาลัยด้วยความ





ภักดี แต่ก็หวั่นใจพวกเด็กสาว ๆ คงแต่งตัวสุภาพไม่ไหว ทำได้แค่ 7 วันก็น่าจะเพียงพอแล้ว"

✻ คนรุ่นใหม่ได้ประสบการณ์

"ราชพิธีพระศพครั้งนี้นับเป็นประสบการณ์ใหม่ของวัยรุ่นและคนรุ่นใหม่จริง ๆ คงไม่มีใครเคยพบเห็นมาก่อนแน่นอน ยกเว้นผู้สูงอายุที่ผ่านร้อนผ่านหนาวมามาก ๆ อย่างผมก็ 2 ครั้ง ในคราวพระราชพิธีสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีฯ และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พยายามนึกอยู่เสมอว่าในสมัยรัชกาลปัจจุบัน ได้มีโอกาสเห็นพระเมรุมาแล้วหลายครั้ง สมควรแสดงความเคารพบูชาและถือว่าเป็นโอกาสสนองพระเดชพระคุณเจ้านายตามธรรมเนียมประเพณีแบบไทย ๆ อยากให้ลูกหลานศึกษาไว้เป็นแบบแผนและมรดกทางวัฒนธรรม เมื่อคนรุ่นเก่าจากไปคนรุ่นใหม่จะได้สืบสานในภายภาคหน้าได้ต่อไป"

✻ เจ้านายแสนวิเศษ

"เมื่อพูดถึงสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ยอมรับว่าเจ้าฟ้าพระองค์นี้มีพระจริยวัตรอันงดงามและประทับใจสำหรับคนที่ได้มีโอกาสเข้าเฝ้า ทรงเป็นพระโสทรเชษฐภคินี หรือเป็นพี่สาวของพระมหากษัตริย์ถึง 2 พระองค์ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งในความจากประวัติศาสตร์ก็เคยมีมาก่อน เพียงแต่ไม่เป็นที่รู้จักของคนทั้งหลาย ยกเว้นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ พระองค์นี้แหละที่สถิตอยู่ในใจปวงพสกนิกรอยู่ถึง 72 ปี ลองนึกดูว่าตลอดพระชนมายุ 84 พรรษา ท่านได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นเวลานานถึง 72 ปี ไม่เคยมีที่ไหนมาก่อนแน่นอน"

✻ เคยมีโอกาสเข้าเฝ้า

"ผู้ที่มีโอกาสเฝ้าชื่นชมพระบารมีของพระองค์ท่าน เชื่อได้ว่าก็คงมีความปลาบปลื้มใจ ตัวผมเองเคยมีโอกาสเข้าเฝ้าบ้าง แม้ไม่บ่อยครั้ง แต่ทุกครั้งก็รู้สึกเป็นมงคลในชีวิต เมื่อคราวเจริญพระชนมายุ 6 รอบที่สวนอัมพรงานนั้นผมมีหน้าที่เกี่ยวข้องด้วย ผมได้รับอนุญาตให้เข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิด ได้เห็นพระราชกิจของพระองค์ท่านหลายอย่าง นับได้ว่าทรงเป็นเจ้านายที่เคร่งครัดและตรงต่อเวลามาก บางครั้งเสด็จทอดพระเนตรคอนเสิร์ตถึงก่อนเวลา ก็ทรงให้จอดขบวนรถรอให้ถึงเวลาตามกำหนดเดิม เพราะพระองค์ท่านเกรงว่าผู้เฝ้ารับเสด็จทั้งหลายทั้งปวงยังเตรียมตัวกันไม่พร้อม ก็ต้องรอให้พร้อมก่อน พระองค์ท่านจะเป็นแบบนี้เสมอ ๆ"

✻ เป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่

"ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสักการะพระบรมศพอย่างใกล้ชิด ในช่วงแรกที่เปิดให้ถวายราชสักการะพระฉายาลักษณ์ ธรรมเนียมนี้เกิดขึ้นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 5 จวบจนสมัยรัชกาลที่ 9 นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประชาชนเข้าไปสักการะพระบรมศพตั้งแต่ต้นรัชกาล นับแต่เหตุการณ์รัชกาลที่ 8 เสด็จสวรรคต ในส่วนของการสวดพระศพเป็นไปตามราชประเพณีเดิม สวดพระอภิธรรมตั้งแต่ 7-11 นาฬิกา เป็นเวลา 100 วัน ถือว่าเป็นการสูญเสียครั้งใหญ่ของคนไทยทั้งชาติเลยทีเดียว"

✻ สร้างพระเมรุสมพระเกียรติ

"ในคราวสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เชื่อว่าการปลูกสร้างพระเมรุคงจะเป็นสถาปัตยกรรมไทยตามโบราณราชประเพณี เพียงแต่ประดับลวดลายอาจจะลดลงตามลำดับพระอิสริยยศชั้น "เจ้าฟ้า" เหลือฉัตรเพียง 5 ชั้น แต่ผมเชื่อว่าคณะกรรมการจัดงานที่นายกรัฐมนตรีเป็นผู้มอบหมาย ก็คงถวายงานในครั้งนี้ให้ดีที่สุดแน่นอน ไม่ว่ารูปทรงสัณฐานจะเป็นอย่างไรก็สืบค้นได้ สามารถนำแบบแปลนขึ้นทูลเกล้าฯ ขอพระราชทานพระบรมราชาอนุมัติ เมื่อแบบแปลนได้รับพระบรมราชานุญาตก็จะมีกำหนดงานพระราชทานเพลิงพระศพต่อไป โดยกำหนดพระราชทานเพลิงพระศพปกติจะมีพิธี 3 วัน วันแรกบำเพ็ญพระราชกุศลออกพระเมรุ ที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท มีการสวดมนต์ สดับปกรณ์ หรือภาษาชาวบ้านเรียกว่า "บังสุกุล" นั่นเอง นำผ้าไปทอดให้พระภิกษุสงฆ์พิจารณานำผ้าไปใช้ประโยชน์ซึ่งเป็นธรรมเนียมประเพณี วันที่สองอัญเชิญพระศพออกด้วยราชรถไปยังท้องสนามหลวง วันที่สามเก็บพระอัฐิ บำเพ็ญพระราชกุศลและถวายภัตตาหาร 3 หาบ เป็นต้น ส่วนจะมีอะไรเปลี่ยนแปลงจากนี้หรือไม่ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมอื่น ๆ ด้วย"

✻ เชิญชวนถวายความจงรักภักดี

"ช่วงนี้ยังไม่ถึงราชพิธีเกี่ยวกับงานพระเมรุ พี่น้องประชนชนยังมีโอกาสเดินทางมาสักการะถวายการเคารพพระศพได้ หากพักอาศัยในพื้นที่กรุงเทพฯ ปริมณฑลก็คงไม่มีปัญหา สามารถเดินทางกันได้ตลอดในช่วงนี้ ยกเว้นผู้ที่อยู่ห่างไกลมาก ๆ อาจทำแค่เพียงแต่งกายในชุดสีดำ สีขาวเพื่อไว้ทุกข์อาลัยแด่พระองค์ท่านและรำลึกพระกรุณาธิคุณ ทำความดี บำเพ็ญกุศล ถวายพระราชสักการะแด่พระองค์ท่านสืบไปชั่วกัลปาวสาน"



นสพ.จำหน่ายมากที่สุดของประเทศ
ไทยรัฐ
ปีที่ 59 ฉบับที่ 18245 วันศุกร์ที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2551 ราคา 10.00 บาท
http://www.thairath.co.th

คลินิกอาลัย ณ ศาลสหทัยฯ

'พระเทพ'ทรงห่วง รับสั่งดูแลใกล้ชิด

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงห่วงใยประชาชนที่มาร่วมสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีรับสั่งผ่านเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังให้ดูแลให้ดี

ขณะที่คลื่นพสกนิกรหลั่งไหลร่วมถวายสักการะพระศพ หน้าพระฉายาลักษณ์และร่วมลงนามไว้อาลัย ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง อย่างล้นหลามตลอดวันจนแทบไม่มีที่จะยืน ประธานาธิบดีฝรั่งเศสส่งสาส์นถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงความเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของพระพี่นาง "ธงทอง" แนะประชาชนไม่ควรสวมเสื้อเหลืองหรือเสื้อชมพูไว้ทุกข์ อดีตข้าหลวงเผยพระพี่นางพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ สร้างวัดที่จังหวัดนครสวรรค์ใกล้แล้วเสร็จ แต่ทรงสิ้นพระชนม์เสียก่อน กรมศิลปากรเตรียมพร้อมการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์ เสด็จทรงประกอบพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ช่วงค่ำ สื่อต่างประเทศแพร่ข่าวสดุดีและเทิดพระเกียรติพระพี่นางไปทั่วโลก

การสิ้นพระชนม์เสด็จสู่สวรรคาลัยอย่างสงบ ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พระเชษฐภคินีพระองค์เดียว ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เมื่อเวลา 02.54 น. วันที่ 2 มกราคม 2551 ยังความโศกเศร้าอาดูรเหลือคณานับ แก่พสกนิกรชาวไทยทั่วทั้งแผ่นดิน ประหนึ่ง "แสงรุ้งงาม" ลับเลือนหาย ประชาชนทุกหมู่เหล่าต่างหลั่งน้ำตาแห่งความอาลัยและพร้อมใจกันสวมใส่ชุดดำเป็นการไว้ทุกข์ ถวายแด่พระผู้ทรงคุณแห่งแผ่นดิน ขณะที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สำนักพระราชวังจัดการพระศพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ถวายพระเกียรติยศสูงสุดตามราชประเพณี ประดิษฐานพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง และทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯให้ประชาชนเข้าถวายน้ำสรงพระศพและเข้าถวายสักการะพระศพ ที่หน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ภายในศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ซึ่งมีพสกนิกรทุกหมู่เหล่าหลั่งไหลมาร่วมพิธีกันอย่างล้นหลามนั้น

★ พระเทพฯถวายฉันเช้าพระสงฆ์ 8 รูป

เมื่อเวลา 08.10 น. วันที่ 3 ม.ค. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมายังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ประกอบพระราชพิธีถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์จำนวน 8 รูป ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จากนั้นในเวลา 08.30 น. เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง ได้เปิดศาลาสหทัยสมาคมให้ประชาชนเข้าถวายสักการะพระฉายาลักษณ์และลงนามไว้อาลัย ที่โต๊ะที่เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังตั้งไว้ภายในศาลา ซึ่งมีประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ทยอยกันเดินทางมาสักการะพระศพและลงนามไว้อาลัยกันอย่างไม่ขาดสาย หลายคนหลั่งน้ำตาร่ำไห้ด้วยความอาดูร ระหว่างสักการะพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และเวลา 10.00 น. เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังได้แจกหนังสือเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เนื่องในโอกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุ 7 รอบ เมื่อวันที่ 6 พ.ค. 2550 แก่ประชาชนที่มาถวายสักการะพระศพและมาลงนามไว้อาลัย

★ พอ.สว.ยืนยันสานต่อปณิธาน

เวลาประมาณ 11.00 น. พันเอกกุลธีปป์ เสนจันทร์-ฒิไชย ผู้อำนวยการ พอ.สว. และคณะ นำพวงมาลามาถวายตั้งหน้าพระฉายาลักษณ์ พันเอกกุลธีปกล่าวว่า เสียใจกับการจากไปของพระองค์ ไม่เฉพาะเจ้าหน้าที่ของ พอ.สว. เท่านั้น ประชาชนที่เคยได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือ ก็มีความเสียใจกับการจากไปของพระองค์ เรื่องการสานต่องานของมูลนิธิ พอ.สว. ขณะนี้ยังไม่มีคำสั่งเปลี่ยนแปลงอะไร มูลนิธิยังคงดำเนินการต่อไปเรื่อยๆ จนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง ก่อนที่จะทรงประชวร ทรงอยากจะเสด็จฯลงไปในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เพื่อช่วยเหลือพสกนิกรชาวไทยที่อาศัยอยู่ที่นั่น งานของมูลนิธิ พอ.สว. เป็นงานที่เน้นการช่วยเหลือชาวไทยที่อยู่ในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกลความเจริญ พระองค์ทรงตรัสย้ำกับพวกเราเสมอว่าสุขภาพเป็นเรื่องสำคัญ การที่เราจะช่วยเหลือคนอื่นได้ ต้องมีสุขภาพที่แข็งแรงก่อน ถึงจะสามารถช่วยเหลือคนอื่นได้เต็มกำลัง

★ ทรงหนุนเด็กไทยแข่งโอลิมปิกวิชาการ

นางสิริกร มณีรินทร์ อดีต รมช.ศึกษาธิการ กล่าวภายหลังถวายสักการะพระฉายาลักษณ์และลงนามไว้อาลัยที่ศาลาสหทัยสมาคมว่า ในฐานะที่เคยถวายรับใช้ในช่วงที่ดำรงตำแหน่ง รมช.ศึกษาฯ ดูแลรับผิดชอบสถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือ สสวท. ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวง ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงมอบพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ให้เป็นทุนทำโครงการส่งเสริมการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการเมื่อหลายปีก่อน จนปัจจุบันเด็กไทยจำนวนมากประสบความสำเร็จในการแข่งขัน ได้เหรียญสร้างชื่อให้กับประเทศไทยมากมาย พระองค์ทรงเอาใจใส่และติดตามผลงานของเด็กๆเหล่านั้นเป็นอย่างดี เด็กทุกคนจะได้เข้าเฝ้าฯพระองค์ และจะคอยสอบถามเสมอว่า ได้เพื่อนใหม่มากไหม แสดงให้เห็นว่าพระองค์ทรงต้องการให้ทุกคนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีด้วย สำหรับตนมีความประทับใจพระองค์มาก เมื่อครั้งที่เข้าเฝ้าฯและพระองค์ทรงรับสั่งเป็นภาษาฝรั่งเศส โดยกล่าวถึงกวีเอกคนหนึ่งของฝรั่งเศสได้เป็นอย่างดี

★ สั่งพิมพ์เพิ่มหนังสือระลึกพระพี่นาง

ส่วนบรรยากาศที่ศาลาสหทัยสมาคมในช่วงบ่าย ประชาชนจำนวนมากยังคงหลั่งไหลมาถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ รวมทั้งลงนามไว้อาลัยกันอย่างเนืองแน่น ส่งผลให้พื้นที่ภายในศาลาสหทัยสมาคมแน่นขนัดจนแทบไม่มีที่จะยืน ขณะเดียวกัน กระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งจัดพิมพ์หนังสือเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในวโรกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุครบ 7 รอบ เมื่อวันที่ 6 พ.ค. 2550 และมอบให้สำนักพระราชวังนำมาแจกเป็นที่ระลึกให้กับผู้ที่มาลงนามสักการะนั้น ได้นำหนังสือดังกล่าวมามอบให้สำนักพระราชวังอีกจำนวนกว่าหมื่นเล่ม และจะจัดพิมพ์เพิ่ม 5 แสนเล่ม ให้เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน โดยจะพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษไว้สำหรับการเผยแพร่กับชาวต่างชาติด้วย

★ บุคคลสำคัญแห่กันมาร่วมอาลัย

สำหรับบุคคลสำคัญๆ ในแวดวงต่างๆ ตลอดจนคณะข้าราชการ ศิลปิน ดารา พิธีกร ที่เดินทางมายังศาลาสหทัยสมาคม ถวายสักการะพระศพในช่วงบ่าย ประกอบด้วย พล.อ.เธียรวิชญ์ สายพงศ์ ที่ปรึกษากองทัพบก นายกันต์ธีร์ ศุภมงคล อดีต รมว.ต่างประเทศ นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ คุณหญิงสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์ อดีต รมว.สาธารณสุข นพ.ปราชญ์ บุญยวงศ์-วิโรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข นายอนุชา โมกขะเวส อธิบดีกรมบรรเทาและป้องกันสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย นอกจากนี้ มีศิลปินดาราชื่อดัง สีเทา หรือนายจรัลเพชรเจริญ มาถวายสักการะพระศพด้วย

★ "พระเทพ" ทรงรับสั่งดูแลประชาชนให้ดี

นายสุกชัย พันธุกานนท์ ที่ปรึกษาวิทยาลัยในวังชาย ในฐานะผู้ดูแลเรื่องการต้อนรับประชาชนที่จะเดินทางมาลงนามและถวายสักการะพระศพ ภายในศาลาสหทัยสมาคม พระบรมมหาราชวัง กล่าวว่า ประชาชนทั่วไปสามารถที่จะเข้าถวายสักการะ ที่ศาลาสหทัยสมาคมได้จนถึงวันที่ 9 ม.ค. จากนั้นในวันที่ 10 ม.ค. จะเริ่มเปิดให้ประชาชนสักการะได้ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในเวลา 14.00-16.00 น. เนื่องจากในวันดังกล่าวช่วงเช้านั้นจะมีพระราชพิธี หลังจากนั้นตั้งแต่วันที่ 11 ม.ค. จะเปิดให้ประชาชนถวายสักการะ ตั้งแต่เวลา 09.00-16.00 น. ไปจนถึงครบกำหนดการบำเพ็ญพระราชกุศล 100 วัน เว้นเฉพาะวันที่มีการประกอบพระราชพิธีตามประเพณีเท่านั้น สำหรับประชาชนที่มาร่วมถวายสักการะที่ศาลาสหทัยสมาคม ส่วนใหญ่จะเป็นประชาชนที่มาจากต่างจังหวัด อยากฝากเรื่องของการแต่งกาย ขอให้เรียบร้อยในแบบของการไว้ทุกข์ ส่วนการเตรียมต้อนรับประชาชนที่จะมานั้น มีการเตรียมการไว้พร้อม เรามีประสบการณ์อยู่แล้วตั้งแต่สมัยงานพระศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีแล้ว ทั้งนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีความห่วงใยประชาชน ที่จะมาร่วมลงนามและถวายสักการะ โดยมีรับสั่งลงมาว่า ขอให้สำนักพระราชวังดูแลประชาชนที่มาอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะผู้ที่มาจากต่างจังหวัด ซึ่งสำนักพระราชวังมีการเตรียมแพทย์ไว้พร้อม สำหรับกรณีที่มีคนเจ็บป่วยด้วย

★ ช่อง 9 ปรับผังรายการร่วมไว้อาลัย

ต่อมา นายวสันต์ ภัยหลีกลี้ ผอ.อสมท นำคณะผู้บริหาร อสมท มาถวายสักการะ จากนั้นกล่าวว่า ในช่วงที่ประชาชนกำลังโศกเศร้านี้ ในฐานะที่ อสมท เป็นสื่อ จะมีการปรับโทนรายการ ทั้งในส่วนของทีวีและวิทยุทั่วประเทศ ด้วยการลดหรืองดรายการบันเทิงบางส่วน เป็นระยะเวลา 15 วัน และอาจจะมีการพิจารณาปรับผังรายการเพิ่มเติม จนครบ 100 วัน ซึ่งได้มีหนังสือแจ้งไปขอความร่วมมือกับผู้จัดรายการต่างๆแล้ว และทุกที่ก็ตอบรับกลับมาว่า พร้อมจะมีการปรับรายการของตัวเองเพื่อให้เข้ากับบรรยากาศในการไว้อาลัย นอกจากนี้ จะมีการเพิ่มรายการในส่วนของการเทิดพระเกียรติ สารคดีสำนักพระมหากรุณาธิคุณ รวมทั้งพระกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ แทรกเข้ามาตามความเหมาะสม โดยมีโมเดิร์นไนน์ทีวีและสถานีวิทยุคลื่น 100.5 เอฟเอ็ม เป็นแม่ข่ายในการถ่ายทอด

★ กำหนดสวดอภิธรรมพระศพ 100 วัน

ผู้สื่อข่าวรายงานด้วยว่า สำนักพระราชวังได้จัดเตรียมกำหนดการประจำวันตลอด 100 วัน หรือตามกำหนดไว้ทุกข์ สำหรับพระราชพิธีบำเพ็ญพระกุศล ภายในพระที่นั่งพิมานรัตยา พระบรมมหาราชวัง ซึ่งกำหนดการดังกล่าวจะถือปฏิบัติต่อเนื่องไปดังต่อไปนี้ เวลา 06.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยาม เวลา 07.00 น. พระพิธีธรรมรับพระราชทานฉันอาหารเช้า เวลา 09.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยาม เวลา 11.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมฉันเพล เวลา 12.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยาม เวลา 15.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยาม 18.00 น. ประโคมย่ำยาม 19.00 น. พระพิธีธรรม สวดพระอภิธรรม 21.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมและประโคมย่ำยาม 24.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมและประโคมย่ำยาม สำหรับหมายกำหนดการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณา-

นุปทาน 7 วัน พระราชทานพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ในวันที่ 9 ม.ค. เวลา 17.00 น. พระสงฆ์ 30 รูป สวดพระพุทธมนต์ มีพระธรรมเทศนากัณฑ์ 1 พระ 4 รูป สวดพระธรรมคาถา ผู้เข้าร่วมพิธีแต่งกายเต็มยศไว้ทุกข์สายสะพายมหาจักรี หรือสายสะพายมงกุฎไทย ส่วนวันที่ 10 ม.ค. เวลา 10.30 น. พระสงฆ์ 30 รูป สวดถวายพร พระรับพระราชทานฉัน มีพระธรรมเทศนากัณฑ์ 1 พระ 4 รูป สวดธรรมคาถา ประเคนผ้าไตรพระ 84 รูป เท่าพระชนมายุ ผู้ร่วมพิธีแต่งกายเครื่องแบบครึ่งยศไว้ทุกข์

★ ประชาชนนับหมื่นร่วมถวายสักการะ

กระทั่งเวลา 17.00 น. สำนักพระราชวังได้ปิดการถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์และลงนามถวายสักการะ โดยรวมยอดประชาชนที่มาถวายสักการะจำนวนทั้งสิ้น 13,027 รายชื่อ สำหรับพวงมาลาที่หน่วยงานและบุคคลสำคัญต่างๆ นำมาถวายนั้น มีจำนวนทั้งสิ้น 55 พวง และมียอดเงินทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ที่ประชาชนนำถวายเฉพาะในวันที่ 3 ม.ค. มีจำนวนทั้งสิ้น 109,270 บาท

★ แห่ซื้อของที่ระลึกขายดิบขายดี

สำหรับบรรยากาศโดยรอบพระบรมมหาราชวัง โดยเฉพาะบริเวณถนนหน้าพระลาน ฝั่งตรงข้ามประตูวิเศษไชยศรี ไปจนถึงตลาดท่าช้าง มีบรรดาพ่อค้าแม่ค้านำของที่ระลึกและสิ่งที่เป็นเครื่องแสดงถึงความจงรักภักดีต่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อาทิ รูปภาพ เข็มกลัด ล็อกเกต ทั้งชนิดห้อยคอและเข็มกลัดติดเสื้อวางจำหน่าย สนนราคารูปภาพขนาดเล็กราคารูปละ 5 บาท รูปใหญ่ 20 บาท ส่วนล็อกเกตมีราคาตั้งแต่ 80-600 บาท นอกจากนั้น ยังมีเสื้อยืดคอปกสีขาวและดำราคาตัวละ 200 บาท ปรากฏว่าได้รับความสนใจมีคนซื้อหากันคับคั่ง จากการสอบถามพ่อค้าแม่ค้าทราบว่า รูปภาพขนาดเล็กสมัยเก่าได้รับความสนใจมากเป็นพิเศษ ขณะที่บริเวณตลาดวังหลัง ท่าน้ำศิริราช มีประชาชนไปหาซื้อเสื้อดำกันจำนวนมาก ขณะที่สำนักพระราชวังได้ประกาศห้ามขายเสื้อดำที่มีตราสัญลักษณ์ 80 พรรษา แต่ยังมีบางร้านนำมาวางขายอยู่

★ บช.น.อำนวยความสะดวก

ในส่วนการเดินทางไปถวายสักการะพระศพของประชาชนที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวังนั้น พล.ต.ต.ภาณุ เกิดลาภผล รอง ผบช.น. รับผิดชอบงานด้านการจราจร กล่าวถึงการอำนวยความสะดวกด้านการจราจรแก่ประชาชนจนถึงวันที่ 9 ม.ค. ว่า กองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้ตั้งกองอำนวยการร่วมจัดระเบียบการจราจรและดูแลความสงบเรียบร้อย บริเวณพื้นที่จัดงานอย่างเต็มที่ พร้อมจัดเตรียมที่จอดรถไว้ที่ท้องสนามหลวง สามารถรองรับปริมาณรถได้ 2,000 คัน โดยเข้าทางถนนราชดำเนินในประตูตรงข้ามศาลฎีกา ออกทางด้านวัดมหาธาตุ ส่วนถนนมหาราช ถนนท่าราชวรดิฐ และถนนท้ายวัง ต้องสำรองพื้นที่จอดรถไว้สำหรับแขกผู้ใหญ่ สำหรับประชาชนที่จะเดินทางมาเคารพพระศพ ขอแนะนำให้เดินทางมาโดยรถโดยสารประจำทางจะสะดวกที่สุด ส่วนกำลังของตำรวจนครบาลนั้น จะดูแลความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง ใช้กำลังจาก บก.ตปพ.บก.น.6บก.จร. มีนายตำรวจระดับ รอง ผบก. เป็นหัวหน้าชุด คอยอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนจนกว่าจะเสร็จพิธี หากว่ามีจำนวนหนาแน่นมาก ทางตำรวจจราจรก็จะจัดการเดินรถแบบวันเวย์เป็นบางช่วงเวลาเท่านั้น แล้วแต่สถานการณ์

★ 3 พระองค์เสด็จประกอบพระพิธีธรรม

ต่อมาเวลา 19.00 น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์ และทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตน์ เสด็จยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ประกอบพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

★ พระบรมฯ เสด็จฯพร้อม 4 พระองค์

ต่อมาเวลา 21.00น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ ยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ในการพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

★ แนะไม่ควรใส่เสื้อเหลืองไว้ทุกข์

ที่กระทรวงยุติธรรม วันที่ 3 ม.ค. นายธงทอง จันทรางศุ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม กล่าวว่า เนื่องด้วยปีที่ผ่านมาเป็นปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา ประชาชนต่างพร้อมเพรียงใส่เสื้อสีเหลืองและสีชมพู จึงก่อให้เกิดความสับสนในเรื่องของการแต่งกายไว้ทุกข์ว่าสามารถใส่เสื้อเหลืองหรือเสื้อชมพูไว้ทุกข์ได้หรือไม่ ทั้งนี้ การไว้ทุกข์ตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทยคือการแต่งกายด้วยสีดำและสีขาว เสื้อสีเหลืองและสีชมพูที่เป็นเสื้อเฉลิมพระเกียรติไม่ควรนำมาใส่ไว้ทุกข์ เพราะถือว่าไม่เหมาะสม ส่วนกรณีมีผู้ที่นำเสื้อสีดำมาติดตราสัญลักษณ์ถือว่าไม่ผิดกฎหมาย แต่ดูแล้วจะไม่เป็นมงคล ส่วนเยาวชนขอให้แต่งกายให้ถูกต้องตามประเพณี ใส่เสื้อสีที่ไว้ทุกข์ไม่ควรนุ่งขาสั้น หรือเสื้อที่มีลวดลายที่ไม่เหมาะสม เพื่อเป็นการถวายความจงรักภักดีและร่วมไว้อาลัย

★ กรมศิลป์เตรียมพร้อมพิธีพระศพ

นายเกรียงไกร สัมปัชชลิต อธิบดีกรมศิลปากร กล่าวภายหลังการประชุมคณะกรรมการกรมศิลปากร เพื่อเตรียมความพร้อมในส่วนที่กรมศิลปากรรับผิดชอบงานพิธีพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ว่า สำนักพระราชวังได้มีหมายรับสั่งให้กรมศิลปากร โดยสำนักสังคีต ส่งวงปี่พาทย์เพื่อใช้ในการประโคมดนตรีทุกๆ 3 ชั่วโมง สลับเปลี่ยนกันทั้งเช้าและเย็นตลอด 24 ชั่วโมง ส่วนสำนักจดหมายเหตุได้มอบหมายให้ไปบันทึกเหตุการณ์พิธีพระศพแล้ว ในส่วนอื่นๆคงต้องรอสำนักพระราชวังมีคำสั่งโปรดเกล้าฯ ว่าจะให้กรมศิลปากรดำเนินการเรื่องใดบ้าง

★ หาข้อมูลเตรียมจัดทำพระเมรุมาศ

อธิบดีกรมศิลปากรกล่าวอีกว่า เรื่องการจัดสร้างพระเมรุมาศนั้น เบื้องต้นได้หารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการเตรียมการจัดทำพระเมรุมาศ โดยได้ศึกษาข้อมูลว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มีพระอิสริยยศชั้นเจ้าฟ้า กรมศิลปากรจะต้องดำเนินการอย่างไร และยังได้สั่งการให้หน่วยงานในสังกัดกรมศิลปากรเตรียมความพร้อมในการดำเนินการส่วนที่เกี่ยวข้องอื่นๆ อาทิ หนังสือที่ระลึก หนังสือที่ใช้แจกในงานถวายพระเพลิง และการจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลให้กับคณะกรรมการอำนวยการ จัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ต่อไป นอกจากนี้ ได้มอบหมายให้นายสมชาย ณ นครพนม ผอ.พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร สำรวจราชรถและราชยาน ที่เคยใช้ในงานพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เมื่อปี 2538 ว่า มีสภาพความพร้อมที่จะใช้ในพิธีเคลื่อนพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ หรือไม่ รวมทั้งจะต้องปรึกษากรมสรรพาวุธ เพื่อเตรียมความพร้อมด้วย โดยขณะนี้กรมศิลปากรเพียงรอการโปรดเกล้าฯ

★ ประธานาธิบดีฝรั่งเศสส่งสาส์นร่วมเสียใจ

นายธนุต จรุงวัฒน์ อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษก กระทรวงการต่างประเทศ กล่าวว่า นายนิโกลาส์ ซาร์โกซี ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้ส่งสาส์นถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงความเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ความว่า รู้สึกข้าพระพุทธเจ้าโศกเศร้าและสะเทือนใจอย่างสุดซึ้ง เมื่อทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ข้าพระพุทธเจ้าและประชาชนชาวฝรั่งเศส ขอแสดงความเสียใจแด่ฝ่าละอองธุลีพระบาทด้วยความจริงใจ และขอเป็นกำลังใจให้แก่พระบรมวงศานุวงศ์ รวมถึงประชาชนชาวไทยในช่วงที่โศกเศร้าอาดูรดังกล่าว ประเทศฝรั่งเศสจะไม่ลืมบทบาทที่สำคัญยิ่งของพระองค์ ในการเผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศสในประเทศไทย เช่นเดียวกับการที่ได้ทรงอุทิศพระองค์ เพื่อช่วยเหลือด้านการแพทย์ การศึกษาและด้านวัฒนธรรมแก่ผู้ด้อยโอกาส พระองค์ทรงแสดงแบบอย่างให้เห็นถึงกำลังใจที่มุ่งมั่นและกล้าหาญ ขันติธรรม และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ตลอดช่วงที่ทรงมีพระชนม์ชีพอยู่ ข้าพระพุทธเจ้าขอแสดงความเสียใจอีกครั้ง ควรมิควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

★ ตาน ฉ่วย ส่งสาส์นกราบบังคมทูลในหลวง

วันเดียวกัน มีรายงานจากหนังสือพิมพ์นิวส์ ไลท์ ออฟ เมียนมาร์ ว่า พลเอกอาวุโสตาน ฉ่วย ประธานสภาเพื่อสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ หรือเอสพีดีซี ได้มีสาส์นมากราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงความไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เมื่อวันที่ 2 ม.ค. ด้วย

★ กทม.จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ

นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าฯกทม. แถลงภายหลังการประชุมผู้บริหาร กทม.ในวันเดียวกันนี้ว่า กรุงเทพมหานครจะจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่ลานคนเมืองหน้าศาลาว่าการ กทม. ตั้งแต่วันที่ 7 ม.ค.-11 เม.ย. นี้ นอกจากนี้จะจัดให้มีพิธีตักบาตรพระสงฆ์ 185 รูป ที่หน้าศาลาว่าการ กทม.รวม 3 วโรกาส คือ 1. ครบ 7 วัน ในวันที่ 9 ม.ค. 2. ครบ 50 วัน ในวันที่ 21 ก.พ. และ 3. ครบ 100 วัน ในวันที่ 11 เม.ย. จึงขอเชิญชวนประชาชนร่วมชมนิทรรศการและทำบุญตักบาตรร่วมกัน โดยผู้เข้าชมนิทรรศการ กทม.จะมอบหนังสือสดิในดวงใจที่จัดทำขึ้นในวโรกาสที่พระองค์ทรงเจริญพระชนมายุครบ 84 พรรษา แจกจ่ายจำนวน 50,000 เล่มด้วย

★ เปลี่ยนสถานที่จัดงานวันเด็ก

นางจรวยพร ธรณินทร์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึงการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2551 ซึ่งตรงกับวันเสาร์ที่ 12 ม.ค. และยังอยู่ในช่วงการไว้ทุกข์ถวายสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ว่า กระทรวงศึกษาธิการในฐานะเจ้าภาพจัดงานวันเด็กแห่งชาติ จะยังคงจัดงานวันเด็กตามกำหนดเวลาเดิม แต่ย้ายสถานที่มาเป็นบริเวณสนามหญ้า หน้ากระทรวงศึกษาธิการและริมคลองผดุงเกษมโดยงดกิจกรรมรื่นเริงบันเทิง อาทิ การประกวดร้องเพลง ดนตรี เต้นรำ ให้เพิ่ม

กิจกรรมเทิดพระเกียรติ คือการจัดนิทรรศการ เพื่อให้แสดงพระราชกรณียกิจของพระองค์ ที่ทรงมีคุณูปการต่อการศึกษา และจัดพระฉายาลักษณ์ให้เด็กได้สักการะเพื่อรำลึกถึงพระคุณ ส่วนต่างจังหวัดจะมีหนังสือเวียนเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการจัดงานแจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อให้ปรับรูปแบบการจัดงานโดยงดกิจกรรมรื่นเริงเช่นกัน

★ นำพระสาทิสลักษณ์เป็นปกหนังสือวันเด็ก

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สำหรับหนังสือวันเด็กแห่งชาติประจำปี 2551 ใช้ชื่อว่า "ชื่นเกล้า" โดยได้อัญเชิญพระสาทิสลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่มีพระสิริโฉมงดงามพริ้มเพราในวัยเยาว์มาเป็นภาพปก พร้อมด้วยสารคดีเทิดพระเกียรติ นำเสนอพระจริยวัตร พระอัจฉริยภาพ และพระกรุณาธิคุณ ที่ประทานความช่วยเหลือปวงชนชาวไทยมาตลอด ทั้งด้านการศึกษา สังคมสงเคราะห์ การแพทย์และสาธารณสุข ปรัชญาและศาสนา วรรณกรรม ศิลปวัฒนธรรม โบราณคดี และประวัติศาสตร์

★ เผยพระพี่นางพระราชทานทรัพย์สร้างวัด

น.ส.ราชดี สิงหศิวานนท์ อดีตข้าหลวงในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และรองประธานโครงการจัดสร้างเจดีย์ศรีพุทธคยา เฉลิมพระเกียรติฯถวายในหลวง เปิดเผยว่า คณะกรรมการได้จัดสร้างเจดีย์ศรีพุทธคยา ขึ้นที่วัดป่าสิริวัฒนวิสุทธิ์ในพระองค์ฯ ต.ท่านบ อ.ท่าตะโก จ.นครสวรรค์ โดยใช้งบประมาณก่อสร้าง 180 ล้านบาท ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ร่วมสมทบการก่อสร้างเป็นเงิน 1,146,989 บาท โดยมีนางสุมนา อภินรเศรษฐ์ ผู้แทนพระองค์ไปประกอบพิธีสมโภชเจดีย์ศรีพุทธคยา เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี และทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา เมื่อวันที่ 19 ธ.ค. 2550 และยังได้จัดสร้างพระตำหนักราชนครินทร์บริเวณเดียวกัน โดยภายในมีนิทรรศการพระราชประวัติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ขณะนี้ขาดทุนทรัพย์ประมาณ 18 ล้านบาท การก่อสร้างจึงจะแล้วเสร็จ ก่อนเปิดให้ประชาชนเข้าชมต่อไป

★ อดีตข้าหลวงประทับใจพระอารมณ์ขัน

น.ส.ราชดียังได้เผยถึงความประทับใจในพระอารมณ์ขันของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ขณะไปเปิดศูนย์โรคเมืองร้อนนานาชาติราชนครินทร์ อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี เมื่อ 8 ปีที่แล้วว่า รับสั่งว่าประชาชนมักพูดสรรเสริญ ขอให้ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน ซึ่งพระองค์จะแย้มพระสรวลแล้วรับสั่งว่า ให้ยืนนานๆ เราก็เมื่อยแย่ บางครั้งเจอคนที่พูดราชาศัพท์ไม่ถูกต้อง ก็จะบอกว่าให้ไปหัดแสดงลิเกก่อน แล้วค่อยมาพูดกับเรา แม้แต่การเสด็จไปท้องถิ่นทุรกันดารต่างจังหวัด มักเสด็จช่วงเย็นๆ เนื่องจากต้องการดูว่ามีการติดตั้งไฟฟ้าให้บ้านเรือนราษฎรที่ไม่มีไฟฟ้าใช้หรือไม่ บางครั้งจะส่งทีมสำรวจล่วงหน้าไปดูว่าเส้นทางไหนลำบาก ถนนหนทางเป็นหลุมเป็นบ่อ ก็จะเลือกเส้นทางนั้นเพราะหน่วยราชการจะเร่งรีบทำเส้นทางให้เสร็จได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว

★ ทรงมีคุณูปการยิ่งใหญ่ต่อ กศน.

นายสมบัติ สุวรรณพิทักษ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯทรงมีคุณูปการต่อการศึกษานอกโรงเรียนอย่างใหญ่หลวง โดยทรงสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในการจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ "สมเด็จย่า" ขึ้นที่บ้านสันเกี๋ยง ต.ช่างเคิ่ง อ.แม่แจ่ม จ.เชียงราย เพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในถิ่นทุรกันดาร โดยรับเยาวชนชาวไทยภูเขาที่จบระดับประถมศึกษา จากศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง ในพื้นที่ต่างๆ ใน จ.เชียงใหม่ มาศึกษาต่อ ม.ต้น ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ในลักษณะอยู่ประจำ ซึ่งในช่วงที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯทรงพระประชวร เด็กๆที่อยู่ในศูนย์การเรียนฯได้สวดมนต์ ขอพรให้ทรงหายประชวรทุกวัน และในวันที่ 12 ม.ค.นี้ เด็กในศูนย์การเรียนฯ จะจัดพิธีทำบุญถวายเป็นพระราชกุศลด้วย

★ แม่ฟ้าหลวงโชว์พระฉายาลักษณ์หาชมยาก

นายวันชัย ศิริชนะ อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เปิดเผยว่า มหาวิทยาลัยฯ ได้ร่วมไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยจัดแสดงนิทรรศการเทิดพระเกียรติภายใต้แนวคิด "แสงหนึ่งคือรุ้งงาม" นำเสนอเรื่องราวพระประวัติ พระกรณียกิจ พระอัจฉริยภาพ ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยพระฉายาลักษณ์ที่นำมาจัดแสดงล้วนเป็นพระฉายาลักษณ์ที่หาชมได้ยากยิ่ง ส่วนใหญ่ไม่เคยเผยแพร่ที่ใดมาก่อน และนำเสนอผ่านสื่อต่างๆ ในระบบมัลติมีเดีย ถือเป็นนิทรรศการในรูปแบบที่ทันสมัย โดยงานจัดตั้งแต่บัดนี้ถึงวันที่ 28 ก.พ. ระหว่าง 08.00-17.00 น. โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ ยังได้จัดตั้งพระฉายาลักษณ์ของพระองค์ไว้ที่ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธรและที่ปากทางเข้ามหาวิทยาลัย เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมไว้อาลัย รวมทั้งจัดตั้งจุดให้นักเรียน นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัยและประชาชนได้ร่วมลงนามแสดงความอาลัย และรำลึกถึงพระองค์ที่ห้องโถงอาคารเรียนรวมด้วย

★ เตรียมจัดพิมพ์หนังสือรำลึกถึงพระพี่นาง

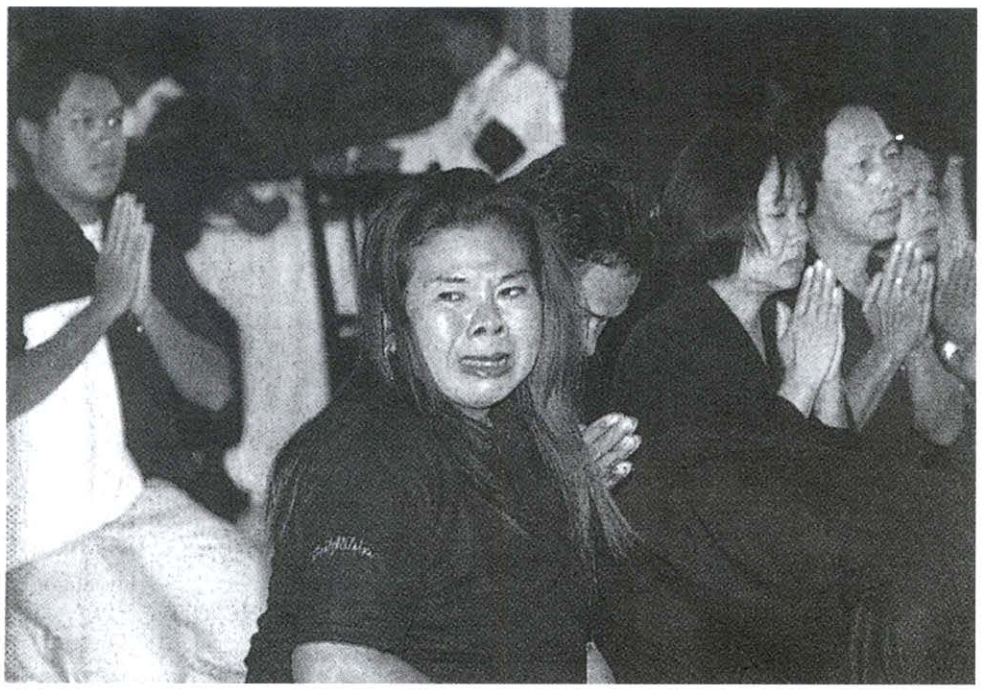
อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงกล่าวด้วยว่า นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยฯ กำลังรวบรวมพระกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่เกี่ยวกับการศึกษาและมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่เทิดพระเกียรติและรำลึกถึงพระองค์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ คาดว่าจะจัดพิมพ์อย่างน้อยจำนวน 10,000 เล่ม งานการศึกษาของพระองค์ที่โดดเด่น อาทิ การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส การส่งเสริมโครงการโอลิมปิกวิชาการ การสนับสนุนการศึกษาของเยาวชนในพื้นที่ห่างไกล โดยเฉพาะโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และอีกหลายเรื่องที่ยังประโยชน์มากมายต่อปวงชนชาวไทย

★ สื่อต่างประเทศร่วมประโคมข่าว

ขณะเดียวกันเว็บไซต์ของสำนักข่าวต่างประเทศต่างๆ ยังคงนำเสนอข่าว สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ออกสู่สายตาชาวโลกอย่างต่อเนื่องตลอดวันที่ 3 ม.ค. อาทิ สำนักข่าวอัลจาซีรา ซึ่งมีสาขาอยู่ในเมืองไทย ได้นำเสนอข่าวว่า พสกนิกรไทยหลายหมื่นคน ได้พากันไปชุมนุมที่โรงพยาบาลศิริราช เพื่อไว้อาลัยเมื่อวันพุธ โดยแต่งกายด้วยชุดดำ บางคนถือพระฉายาลักษณ์ด้วย ขณะที่ผู้ประกาศข่าวทุกคนในโทรทัศน์แต่ละช่อง ก็สวมใส่ชุดดำเช่นเดียวกัน อัลจาซีรารายงานด้วยว่า การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระพี่นางฯ ทำให้การเมืองไทยซึ่งอยู่ระหว่างการจัดตั้งรัฐบาลภายหลังการเลือกตั้ง ต้องหยุดชะงักไปชั่วคราว ขณะที่เว็บไซต์ของบีบีซีได้ยกย่องสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ว่า ทรงเป็นนักวิชาการที่ทรงมีความเชี่ยวชาญในภาษาฝรั่งเศส และยังทรงสนพระทัยในเรื่องสุขภาพราษฎร การศึกษา และโครงการด้านศิลปะ ส่วนเว็บไซต์ซีเอ็นเอ็นรายงานว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงสนพระทัยในด้านศิลปะโดยเฉพาะศิลปะการละครและเพลงคลาสสิก ซึ่งเป็นสิ่งที่ทรงเก็บเกี่ยวไว้ตั้งแต่ทรงศึกษาอยู่ในสวิตเซอร์แลนด์



สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี *เสด็จฯ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ* ***สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ*** *ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เมื่อเช้า 3 ม.ค.*



◀ ***สุดอาดูร*** *ประชาชนต่างหลั่งน้ำตาด้วยความอาดูรสุดแสน ต่อการสิ้นพระชนม์ของ* ***สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์*** *ขณะไปถวายสักการะพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ 3 ม.ค.*

แม่คุณ.ขาเทียม ชี้ง'พระพี่นาง'

น้ำพระทัยดุงาม ทรงอุปถัมภ์อุ้มชู ตชด.-แสนอาลัย

พสกนิกรไทยทั่วแผ่นดินหลั่งไหลลงนามไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้า

พี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ แต่ละจังหวัดจัดสถานที่ถวายสักการะพระศพ หน้าพระฉายาลักษณ์และตั้งโต๊ะลงนามไว้อาลัย เผยพระมหากรุณาธิคุณอย่างยิ่งใหญ่ที่มีต่อพสกนิกร ผู้จัดการโรงแรมที่เชียงใหม่ ที่เคยจัดพระกระยาหารถวายระหว่างตามเสด็จภาคเหนือ และได้รับพระมหากรุณาธิคุณรับเป็นนาคหลวง ขอบวชถวายพระพี่นางเธอฯ เผยเสียใจที่สุดในชีวิต ขณะที่บรรดาแพทย์และคนไข้ พอ.สว.เผยถึงน้ำพระทัย ตำรวจตระเวนชายแดนสุดอาลัย ด้านหน่อย-เคน เลื่อนการจัดงานฉลองสมรสพระราชทาน

ประชาชนชาวไทยทั่วทั้งแผ่นดินพร้อมใจกันแต่งชุดดำไว้ทุกข์ ถวายแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ หลังการสิ้นพระชนม์ เป็นการแสดงความอาลัยและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ขณะเดียวกันประชาชนได้เดินทางไปถวายน้ำสรงพระศพ หน้าพระฉายาลักษณ์ ที่แต่ละจังหวัดจัดขึ้นที่ศาลากลางจังหวัด หรือตามหน่วยราชการ และสถานศึกษาหลายแห่ง โดยเฉพาะหน่วยงานที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณช่วยเหลือ ได้จัดพิธีขึ้นเพื่อรำลึกถึงและไว้อาลัยด้วยความโศกเศร้าอย่างยิ่ง

● พสกนิกรทั่วแผ่นดินล้วนแต่งชุดดำ

สำหรับบรรยากาศการไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและทุกจังหวัด บรรดาข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชนต่างๆ รวมถึงประชาชนทั่วไป ต่างพร้อมใจกันสวมใส่เสื้อผ้าชุดดำไว้ทุกข์ เพื่อแสดงออกด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย ส่วนสถานที่ราชการทุกแห่ง ต่างลดธงชาติครึ่งเสา เช่นเดียวกับที่ทำเนียบรัฐบาล เจ้าหน้าที่ได้นำผ้าแพรสีขาว-ดำ มาประดับที่รั้วด้านหน้าตึกไทยคู่ฟ้า แทนที่ผ้าแพรสีขาว-เหลืองที่ประดับอยู่ก่อนหน้านี้ รวมถึงกระทรวงทบวงกรมหลายแห่ง

● สำนักงานศาลจัดลงนามไว้อาลัย

นายสราวุธ เบญจกุล รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม กล่าวว่า นายวิรัช ลิ้มวิชัย ประธานศาลฎีกา ในฐานะประมุขของอำนาจตุลาการ มอบหมายให้นายพินิจ สุเสารัจ เลขาธิการศาลยุติธรรม ส่งหนังสือเวียนสำนักงานศาลทุกแห่ง ให้ข้าราชการตุลาการและข้าราชการธุรการศาลยุติธรรม แสดงการไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยการสวมใส่ชุดดำและลดธงชาติลงครึ่งเสาเป็นเวลา 15 วัน พร้อมกับจัดตั้งโต๊ะพระฉายาลักษณ์ นำสมุดลงนามเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ไปติดต่อราชการศาล มีโอกาสลงนามแสดงการไว้อาลัยถวายแด่พระองค์อย่างทั่วถึง

● "เสรีพิศุทธ์" สั่งทุกโรงพักตั้งโต๊ะลงนาม

ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พล.ต.ท.พงศพัศ พงษ์เจริญ โฆษก ตร.เปิดเผยว่า ข้าราชการตำรวจทั่วประเทศและครอบครัว ล้วนสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ต่างโทมนัสต่อความสูญเสียในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ในการนี้ พล.ต.อ.เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส ผบ.ตร.ได้สั่งการให้จัดตั้งโต๊ะหมู่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์ ประดับพุ่มดอกไม้และแพรไว้ทุกข์ ณ ที่ทำการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการต่างๆ และให้สถานีตำรวจทุกแห่งทั่วประเทศจัดสมุดลงนามไว้อาลัย เพื่อให้ข้าราชการตำรวจพร้อมครอบครัวและประชาชนโดยทั่วไป ได้มาแสดงความอาลัยได้อย่างทั่วถึงกัน

● อดีตผู้การไว้ทุกข์ถวาย 100 วัน

ด้านบรรยากาศในภูมิภาค พล.ต.ต.บำรุง สุขพานิช อดีต ผบก.ภ.จ.อุบลราชธานี กล่าวว่าเมื่อครั้งยังรับราชการเป็นสวญ.สภ.อ.เมืองหนองคาย เมื่อหลายสิบปีก่อนเคยขับรถยนต์พระที่นั่งถวาย โดยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้เสด็จเยี่ยมโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน พระองค์ทรงตรัสด้วยความนุ่มนวล มีพระจริยาวัตรงดงาม เรียบง่าย ไม่ถือพระองค์ เปี่ยมด้วยพระเมตตา ทรงดูแลสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีอย่างใกล้ชิด ไม่เคยเป็นภาระให้แก่ผู้ตามเสด็จฯ ทรงเป็นที่รักของประชาชน ทรงช่วยงานและแบ่งเบาภาระของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีแต่ให้ ตนและครอบครัวจะขอไว้ทุกข์ถวายจนครบ 100 วัน

● ตชด.สุดซาบซึ้งน้ำพระทัย

ที่อาคารกิตติคุณ เชิงสะพานแขวนสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี อ.เมืองตาก พ.ต.อ.สาธิต เกตานนท์ ผกก.ตชด. 34 ค่ายพระเจ้าตาก นำผู้ใต้บังคับบัญชา 200 นาย ร่วมพิธีไว้อาลัย จากนั้นเปิดเผยว่าเป็นความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ ตชด. 34 เคยถวายอารักขาเมื่อครั้งพระองค์เสด็จตรวจเยี่ยมราษฎรตามแนวชาย แดนถิ่นทุรกันดาร พระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณและไม่ถือพระองค์ ยังพระราชทานเครื่องอุปโภค บริโภค ผ้าห่มกันหนาว แก่ ตชด.ตามแนวชายแดนทุกครั้งที่ทรงเสด็จเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ ทรงรับตชด.ที่ได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ป่วยในพระราชูปถัมภ์ พระราชทานขาเทียมให้ทุกนาย ที่ได้รับบาดเจ็บจากเหยียบกับระเบิด

● พระราชทานขาเทียมชุบชีวิต

ด.ต.อิศรา นิพนธ์ ผบ.หมู่ กก.ตชด. 34 ค่ายพระเจ้าตาก เปิดเผยว่า ได้รับบาดเจ็บจากการปกป้องอธิปไตยชายแดนเขตรอยต่อ อ.อุ้มผาง จ.ตาก- จ.อุทัยธานี ในการสู้รบกับ ผกค.เมื่อปี 2524 โดยตนเหยียบกับระเบิดขาข้ายขาด และได้รับพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานขาเทียมจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ เพื่อนตชด.ทุกนายที่ได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ ได้รับพระราชทานแขนขาเทียมอย่างทั่วถึง จนสามารถใช้ชีวิตทำงานและอยู่กับครอบครัวได้อย่างปกติสุข นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นอย่างหาที่สุดมิได้

● เปิดตำหนักริมน้ำให้ประชาชนเข้าไว้อาลัย

นายสมพงษ์ อนุยุทธพงศ์ ผวจ.น่าน พล.ต.นิธินันท์ ไชยวัฒนพันธุ์ ผู้บังคับการจังหวัดทหารบกน่าน นำข้าราชการและทหารตรวจความพร้อม เตรียมเปิดพระตำหนักริมแม่น้ำน่าน ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เพื่อให้ประชาชนเข้าแสดงความไว้อาลัย โดยจะจัดพิธีบริเวณลานพระตำหนักด้านติดกับแม่น้ำน่าน ซึ่งเป็นที่พระองค์ทรงโปรดเสด็จฯทอดพระเนตรทิวทัศน์ความงามของแม่น้ำน่านเป็นประจำขณะประทับที่พระตำหนักแห่งนี้

● เผยพระพี่นางทรงโปรดอาหารฝรั่งเศส

นายอำนวย วันเพ็ญ อายุ 62 ปี ผู้จัดการทั่วไปโรงแรมรอยัลปรินส์เชสเชียงใหม่ อ.เมืองเชียงใหม่ ซึ่งเป็นผู้จัดพระกระยาหารถวายสมเด็จพระพี่นางฯ เมื่อครั้งเสด็จฯมาประทับที่จังหวัดเชียงใหม่ เปิดเผยว่ารู้สึกช็อก ร้องไห้เสียใจอย่างหนักหลังทราบข่าวพระองค์สิ้นพระชนม์ทุกครั้งที่พระองค์เสด็จฯ เชียงใหม่หรือพื้นที่ภาคเหนือจะไปเฝ้ารับเสด็จฯ ทุกครั้ง คอยดูแลเรื่องอาหาร ถ้าเสด็จฯเสวยที่ห้องอาหารจีนของโรงแรม จะทรงโปรดลูกชิ้นปลาผัดผักโสภณ เป็ดปักกิ่ง หูฉลามน้ำแดง โกเบสเต็กและเนื้อแกะ แต่หากตามเสด็จฯไปยังพื้นที่ต่างๆ พระองค์จะรับสั่งให้ทำราดหน้าหมูและราดหน้าทะเล สำหรับที่จังหวัดเชียงใหม่ พระองค์จะเสด็จฯห้องอาหารฝรั่งเศสเพราะทรงโปรดอาหารฝรั่งเศสมาก

● ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณยิ่งใหญ่

"ได้เข้าเฝ้าครั้งสุดท้ายที่วังเลอดิสประมาณ 30 นาที เพื่อลาบวชเมื่อปีที่แล้วและพระองค์ทรงมีพระกรุณาฯรับเป็นนาคหลวง ได้พระราชทานผ้าไตรพร้อมเงิน แต่ตนไม่ขอรับเงินพระราชทาน เพราะพระองค์ประทานความรักและเมตตามาตลอด ที่ผ่านมาชอบให้ตนเล่าถวายเรื่องตลกให้ฟัง ทรงมีพระอารมณ์ขัน ชอบเล่าเรื่องสนุกๆ ให้ทุกคนฟัง มีอยู่ครั้งหนึ่งตามเสด็จจังหวัดขอนแก่น มีร้านอาหารเขียนเมนูอาหารว่าจ้ำบ๊ะ พระองค์ตรัสถามว่าแปลว่าอะไร จึงขอพระราชทานอภัยว่าจะขอตอบตรงๆ แปลว่าผู้หญิงเต้นโดยไม่ใส่เสื้อผ้า สำหรับเมนูอาหารนั้นได้สอบถามเจ้าของร้านทราบว่า เป็นน้ำแข็งใสใส่น้ำหวานสีแดงราดด้วยนมข้น เมื่อพระองค์ทราบถึงกับทรง พระสรวลอย่างอารมณ์ดี จากนี้จะรีบไปกราบพระศพ และจะขอบวชให้พระองค์ด้วย" นายอำนวยกล่าว

● เผยตัวแพทย์กองทุนหมอเจ้าฟ้า

รศ.พญ.อัมพิกา มังคละพฤกษ์ อาจารย์แพทย์ประจำภาควิชาอายุรศาสตร์หน่วยต่อมไร้ท่อ คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อาจารย์แพทย์คนแรก ที่ได้รับทุนจากกองทุนหมอเจ้าฟ้า ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯทรงเป็นองค์ประธานและเป็นองค์อุปถัมภ์กองทุน สำหรับให้นักศึกษาแพทย์ ไปศึกษาอบรมต่อในต่างประเทศ กล่าวว่า ตนได้รับพระกรุณาธิคุณอย่างล้นพ้น เป็นอาจารย์แพทย์คนแรกของประเทศ ที่

ได้รับทุนจากกองทุนหมอเจ้าฟ้า มีโอกาสไปศึกษาเพิ่มเติมด้านต่อมไร้ท่อ ไทรอยด์ เบาหวาน ที่มหาวิทยาลัยชิคาโก สหรัฐอเมริกา หลังจากนั้น ได้ทุ่มเททำงาน นำความรู้เผยแพร่แก่นักเรียนแพทย์รุ่นน้อง และพัฒนาการรักษาแก่ผู้ป่วยในภาคเหนือ การสิ้นพระชนม์ของพระองค์ นำความเสียใจมาสู่นักเรียนแพทย์และอาจารย์แพทย์อย่างที่สุด โดยพระองค์เคยประทานพระโอวาทให้ตั้งใจเรียนและทำประโยชน์เพื่อประเทศชาติและผู้ป่วยยากไร้ ซึ่งผู้รับทุนกองทุนหมอเจ้าฟ้าต่างน้อมนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการทำงาน

● ติงนักจัดรายการใช้ราชาศัพท์ให้ถูกต้อง

ที่ จ.พิจิตร ดร.ปรีชา เรืองจันทร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร ได้ทำหนังสือสั่งการไปยังสถานีวิทยุชุมชนของจังหวัดพิจิตร ที่มีมากกว่า 20 สถานีว่า เนื่องจากขณะนี้พสกนิกรชาวไทยกำลังอยู่ในระหว่างความเศร้าโศกเสียใจกับการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ แต่ปรากฏว่า ยังมีสถานีวิทยุชุมชนบางสถานี มีพฤติกรรมการจัดรายการไม่เหมาะสมด้วยการเปิดเพลงแปลง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรายการที่บันทึกเทปไว้ล่วงหน้า จึงขอร้องให้ทุกสถานีที่มีพฤติกรรมดังกล่าวหยุดการกระทำนั้นเสีย อีกทั้งขอร้องให้ใช้กิริยาวาจาในการจัดรายการวิทยุชุมชนให้เหมาะสม และจัดนำพระประวัติมาอ่าน หรือเล่าให้ประชาชนฟังก็ขอให้ใช้ราชาศัพท์ให้ถูกต้อง

● อุตรดิตถ์งดบันเทิงทุกชนิด

บ่ายวันเดียวกัน นายธวัชชัย ฟักอังกูร ผวจ.อุตรดิตถ์ พร้อมหัวหน้าส่วนราชการ จัดพิธีลงนามถวายอาลัย ต่อพระฉายาลักษณ์ที่ศาลากลางจังหวัด พร้อมกับที่ว่าการอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง มีประชาชน นักเรียน นักศึกษามาร่วมพิธีจำนวนมาก ขณะเดียวกันมีคำสั่งงดจัดงานพระยาพิชัยดาบหัก และงานกาชาดประจำปี 2551 ที่จะมีขึ้นระหว่างวันที่ 7-16 ม.ค. นี้ โดยให้ไปจัดในเดือนเมษายนช่วงเทศกาลสงกรานต์ แต่ในวันที่ 7 ม.ค. จะมีพิธีบวงสรวงพระยาพิชัยดาบหักเหมือนเดิม นอกจากนี้ ได้แจ้งไปยังร้านค้า ร้านอาหาร สถานบันเทิงทุกแห่ง ให้งดเว้นจัดการแสดงรื่นเริงทุกประเภท แต่ให้ขายอาหารได้ตามปกติ สำหรับรางวัลสลากบัตรกาชาดจังหวัดอุตรดิตถ์ ที่จะออกรางวัลในวันที่ 16 ม.ค. นั้น ได้เลื่อนไปไม่มีกำหนด ส่วนการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ ได้แจ้งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบ ถ้ามีส่วนของการบันเทิง ให้เลี่ยงเป็นการตอบปัญหาชิงรางวัลหรืออื่นๆ แทน

● ชาวโคราชพร้อมใจใส่ชุดดำทั้งเมือง

ที่กองบัญชาการกองทัพภาคที่ 2 อ.เมือง จ.นครราชสีมา เช้าวันเดียวกัน พล.ท.สุจิตร สิทธิประภา แม่ทัพภาคที่ 2 เป็นประธาน นำเหล่าข้าราชการทหารและกำลังพลกองทัพภาคที่ 2 ประกอบพิธีถวายน้ำสรงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ พร้อมลงนามรำลึกท่ามกลางบรรยากาศที่เศร้าสลด นอกจากนี้ ตั้งแต่ช่วงเช้าบรรยากาศตามสถานที่ราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในจังหวัดนครราชสีมา ข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจได้พร้อมใจสวมใส่ชุดดำและขาวเพื่อเป็นการไว้อาลัย ทุกหน่วยงานมีการจัดเตรียมสถานที่แสดงความไว้อาลัย ด้วยการใช้ผ้าขาว-ดำตกแต่งรอบพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ส่วนโรงเรียนต่างๆ ครูและนักเรียนได้พร้อมใจกันจัดพิธีไว้อาลัยด้วยการยืนสงบนิ่งและลงนามรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่มีต่อปวงชนชาวไทย ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์บริเวณสนามหน้าเสาธงชาติซึ่งได้มีการลดธงชาติครึ่งเสาเพื่อเป็นการไว้อาลัยอีกด้วย ขณะที่บรรยากาศที่บริเวณข้างลานอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี (ย่าโม) เทศบาลนครนครราชสีมาได้นำพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มาประดิษฐานเพื่อให้ประชาชนชาวไทยและชาวต่างประเทศได้เคารพและลงนามไว้อาลัยอีกด้วย

● พม่าเกาะสองร่วมแต่งดำไว้อาลัย

ที่ศาลากลางจังหวัดระนอง ได้จัดให้มีการลงนามไว้อาลัยการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ตั้งแต่ช่วงเช้ามีข้าราชการและประชาชนทั่วไปทยอยเดินทางมาลงนามไว้อาลัยอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ตามส่วนราชการต่างๆในจังหวัดระนองได้ตั้งโต๊ะให้ข้าราชการในสังกัดและประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงมาลงนามไว้อาลัย ส่วนแรงงานต่างด้าว อาทิ ชาวพม่า ที่มาทำงานในพื้นที่เกาะสอง จังหวัดระนอง ต่างแต่งกายด้วยเสื้อผ้าชุดดำเช่นกัน

● คนลงนามเพียบต้องย้ายสถานที่จัด

ขณะที่จังหวัดอุดรธานีต้องย้ายสถานที่จัดพิธีจากห้องโถงอาคารชั้น 1 ศาลากลางจังหวัดมาเป็นอาคารอเนกประสงค์ชั้นสอง เนื่องจากที่เดิมคับแคบเกินไป ไม่สามารถรองรับประชาชนจำนวนมากได้อย่างสะดวก พร้อมกันนั้น บริเวณหน้าสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี นายสัญชัย ปิยะพงษ์กุล นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี ในนามหัวหน้าคณะแพทย์ พอ.สว.อุดรธานี นำแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ ตัวแทนสมาชิก พอ.สว. ร่วมลงนามไว้อาลัย ทั้งนี้ แพทย์ พอ.สว.อุดรธานี นับเป็นจังหวัดที่ 5 ถือกำเนิดขึ้นเมื่อปี 2512 มีสมาชิกเป็นแพทย์ 67 คน ทันตแพทย์ 68 คน เภสัชกร 52 คน พยาบาล 826 คน และผู้สนับสนุน 148 คน ออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ 12 ครั้งต่อปี รักษาผู้ป่วยประมาณ 12,000 ราย ตรวจรักษาต้อกระจก 100 ราย รถเคลื่อนที่ตรวจรักษาปีละ 22 วัน ประมาณ 3,000 ราย ตรวจรักษาทันตสุขภาพปีละ 4 แห่ง จำนวน 300 ราย และยังเป็นจังหวัดที่ร่วมโครงการฟอกไตในพระอุปถัมภ์ และค่ำวันเดียวกัน สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดอุดรธานี จัดพิธีต่อพระฉายาลักษณ์ที่ศาลาการเปรียญใหม่ วัดโพธิสมภรณ์ พระอารามหลวง

● เสียสละตลอดพระชนม์ชีพ

ที่ จ.ชลบุรี พลตรีเอกนันท์ รัตนโสภา ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 14 นำข้าราชการทหาร จำนวน 1,200 นาย ร่วมกันถวายไว้อาลัยและถวายสักการะพระศพ ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่อาคารกีรติสิริโยธิน ภายในค่ายนวมินทราชินี จ.ชลบุรี ที่พระองค์ท่านทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจ แก่ประเทศชาติอย่างมากมาย ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อปวงชนชาวชาวไทย และแบ่งเบาพระราชภาระพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตลอดพระชนม์ชีพ ทรงอุทิศและเสียสละพระองค์ ทั้งด้านการแพทย์ ประวัติศาสตร์ ดนตรี ศิลปะ ส่วนทางด้านทหารนั้น ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 14 กล่าวว่า พระองค์ยังทรงพระปรีชาสามารถในการขับเครื่องบินปีก 2 ชั้น และทรงขับเฮลิคอปเตอร์ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

● ทรงห่วงราษฎรในถิ่นทุรกันดาร

นายแพทย์นิพล วิวัฒน์สมวงค์ ผอ.โรงพยาบาลสะเดา จ.สงขลา เปิดเผยว่า เป็นสมาชิกแพทย์ พอ.สว. ตั้งแต่ปี 2526 ที่จังหวัดยะลา ซึ่งขณะนั้นกันดารมาก จะออกปฏิบัติงานในวันหยุด การเดินทางยากลำบาก พระองค์ทรงทำคุณประโยชน์ด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนในชนบท ทรงห่วงราษฎรอย่างมาก สอนให้พวกเราทุกคนเสียสละ ตนขอปฏิญาณว่าจะเสียสละทำตามรับสั่งและปณิธานของพระองค์ ขณะที่ น.ส.นงนวล ถิ่นสะเดา ผู้ช่วยทันตแพทย์ 6 โรงพยาบาลสะเดา สมาชิกแพทย์อาสาสมัคร พอ.สว. กล่าวว่า เคยได้รับเข็มพระราชทานและพระราชทานโอวาทให้ทุกคนทำความดี ในโครงการแพทย์ พอ.สว.จะปฏิบัติตามที่พระองค์รับสั่งทำงานเพื่อ พอ.สว.ตลอดไป

● ร่ำไห้สิ้นร่มโพธิ์ร่มไทร

สำหรับผู้ป่วยที่เคยรับการรักษาจากแพทย์ พอ.สว. เช่น นางอารีรัตน์ ไทยทิพย์สุวรรณ อายุ 39 ปี อยู่บ้านเลขที่ 30 หมู่ 1 ต.เขามีเกียรติ์ อ.สะเดา ป่วยเป็นโรคความดัน หลั่งน้ำตากล่าวว่า เป็นการสูญเสียของคนทั้งประเทศ ความดีของพระองค์อยู่ในหัวใจทุกคนและเปรียบเสมือนแม่คนที่ 2 ขณะที่นายขุ่นช่ง ทศทิตโยธิน อายุ 60 ปี อยู่บ้านเลขที่ 56/39 ถนนปาดังเบซาร์ ต.สะเดา ผู้ป่วยโรคเบาหวาน กล่าวว่า ขาดร่มโพธิ์ร่มไทรของประชาชน เสียใจจนไม่รู้จะพูดว่าอย่างไร

● คนไข้ พอ.สว.ใจหายการสิ้นพระชนม์

ส่วนนางอารมณ์ พรหมรักษ์ อายุ 43 ปี อยู่บ้านเลขที่ 72/9 ถนนท่าพรุวิทยา ต.สะเดา ผู้ป่วยโรคความดัน กล่าวว่า รู้สึกใจหาย พระองค์เป็นที่เคารพบูชา ทำเพื่อประชาชนอย่างมาก ด้าน น.ส.สินีนุช วุ่นชุม อายุ 20 ปี นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง กล่าวว่า เมื่อปี 2541 ตอนนั้นอายุ 11 ปี หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ พอ.สว.ได้ช่วยเหลือผ่าตัดรักษาโรคเพดานโหว่จนสามารถพูดได้ชัดเจนมากขึ้น หากไม่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ ตนคงลำบาก เพราะครอบครัวฐานะยากจน

● นำพระนามเป็นชื่อโรงพยาบาล

ที่โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์ อ.เมืองนราธิวาส นายการัณย์ ศุภกิจวิเลขการ ผวจ.นราธิวาส นายแพทย์วิรุฬห์ พรพัฒน์กุล ผอ.โรงพยาบาล เป็นประธานในพิธีสงฆ์และจัดให้ประชาชนลงนามถวายความไว้อาลัยและให้บริการตรวจสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล นายแพทย์วิรุฬห์ เปิดเผยว่า โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์ เดิมชื่อโรงพยาบาลนราธิวาส เป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัดขนาด 360 เตียง ก่อตั้งเมื่อวันที่ 24 มิ.ย. 2484 เมื่อพระองค์ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯเป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จึงขอพระราชทานนามโรงพยาบาลและพระราชทานว่า โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์ เมื่อวันที่ 28 ก.พ. 2540 และเสด็จฯมาเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดอาคารเฉลิมราชย์ ซึ่งเป็นอาคารบริการผู้ป่วยนอกและหน่วยโรคไตเฉลิมพระเกียรติพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ เมื่อวันที่ 11 ส.ค. 2543 โรงพยาบาลยังมีหน่วยกายอุปกรณ์ทำแขนขาเทียมซึ่งอยู่ในพระอุปถัมภ์ของมูลนิธิขาเทียมพระราชทานของพระองค์ เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างยิ่ง

● ทหารค่ายปิเหล็งสดุดีพระเกียรติ

ขณะเดียวกัน ที่ค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อ.เจาะไอร้อง พ.ท.ศรัณยู สังข์รี ผบ.กองพันพัฒนาที่ 4 ค่ายปิเหล็ง กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นประธานกล่าวสดุดีและไว้อาลัย พร้อมทั้งรำลึกถึงพระเกียรติคุณที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจโดยไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย มีประชาชนมาร่วมจำนวนมาก สำหรับค่ายทหารแห่งนี้ เสด็จไปทรงเปิดป้ายเมื่อวันที่ 15 ม.ค. 2540

● แพทย์อาสายะลาสานต่องาน

ด้านศาลากลางจังหวัดยะลา นายธีระ มินทราศักดิ์ ผวจ.ยะลา พร้อมด้วยสมาชิกแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือ พอ.สว.ในเขต จ.ยะลา

กว่า 100 คน ประกอบพิธีถวายด้วยความอาลัยและร้องเพลงคนยะลารักเมืองยะลา ซึ่งเป็นเพลงที่เคยร้องถวายเมื่อครั้งเสด็จเยือนบางลาง อ.บันนังสตา เมื่อเดือน พ.ย. 2548 สมาชิก พอ.สว.ทั้งหมดยังกล่าวคำปฏิญาณต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ว่า จะสานต่อโครงการ พอ.สว.ในพื้นที่ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนตามพระราชประสงค์ โดยไม่ย่อท้อ ขณะเดียวกัน นายธีระ มินทรา-ศักดิ์ ผวจ.ยะลา กล่าวว่า เปิดให้ประชาชนลงนาม นอกจากนั้นผู้นำศาสนาอิสลาม ชาวไทยมุสลิมในพื้นที่ อิหม่าม ประจำมัสยิด ร่วมกันละหมาดขอพรแก่พระผู้เป็นเจ้าเพื่อถวายความอาลัย

● ทรงช่วยหนูน้อย 9 ขวบขาขาด

นางจิตรา บัวแก้ว อายุ 33 ปี อยู่บ้านเลขที่ 44/10 หมู่ 3 ต.ตากแดด อ.เมืองพังงา มารดาของ ด.ญ.วาสนา สาระกุล อายุ 9 ขวบ นักเรียนชั้น ป.3 โรงเรียนบ้านท้ายช้าง เปิดเผยว่า ด.ญ.วาสนาพิการขาซ้ายขาดถึงหัวเข่า ขาขวานิ้วเท้าทั้ง 5 นิ้วขาด ขาซ้ายต้องใส่ขาเทียม ส่วนเท้าขวาต้องใส่อุปกรณ์ช้อนหุ้มฝ่าเท้า อยู่ภายใต้การดูแลของมูลนิธิขาเทียมฯ มีพระองค์ทรงเป็นประธาน ตอนคลอดลูกก็เป็นปกติเหมือนเด็กทั่วไป แต่ 17 วันหลังคลอด ลูกน้อยน้ำหนักลด ตัวเหลือง เท้าซ้ายมีรอยเขียวช้ำคล้ายไฟไหม้และลามถึงหัวเข่า จนขาช่วงเข่าหลุดออกจากกัน และยังลามไปถึงขาขวา ทำให้นิ้วเท้าทั้ง 5 นิ้วหลุดไปด้วย แพทย์วินิจฉัยว่าเป็นโรคเส้นเลือดอุดตัน

● ใส่ขาเทียมเหมือนชุบชีวิตใหม่

นางจิตราเล่าอีกว่า ต่อมาปี 2545 ขณะลูกอายุ 4 ขวบ มูลนิธิขาเทียมฯได้มาปฏิบัติงานที่ศาลาอเนก-ประสงค์เขาช้าง อ.เมืองพังงา จึงช่วยทำขาเทียมและให้อยู่ในความดูแลของมูลนิธิขาเทียมฯ พร้อมกับส่งอุปกรณ์ช้อนหุ้มฝ่าเท้ามาให้ปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ขาเทียมปีละ 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 28 มี.ค. 2546 มูลนิธิขาเทียมฯปฏิบัติงานที่สนามหลวง กรุงเทพมหานคร พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ลูกฉายพระรูปด้วย เป็นความกรุณาอย่างหาที่สุดมิได้ เมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ รู้สึกเสียใจมาก ขณะที่เด็กหญิงวาสนากล่าวว่า ทรงสั่งสอนและให้กำลังใจ โดยตรัสว่า ให้มีความเข้มแข็ง เพราะความพิการเป็นเพียงร่างกายภายนอก ที่สำคัญคือสมองยังสมบูรณ์

● กระบี่งดกิจกรรมรื่นเริงเช่นกัน

นายชัยเลิศ ภิญโญรัตนโชติ รองผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ เปิดเผยว่า การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ นั้น ทำให้พสกนิกรจังหวัดกระบี่และชาวไทยทั่วประเทศอยู่ในความโศกเศร้าและอาลัย เพื่อระลึกถึงในพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ประทานความเมตตากับปวงชนชาวไทย จังหวัดกระบี่ได้สั่งระงับกิจกรรมบันเทิงและมหรสพรื่นเริงต่างๆ ทุกชนิดอย่างเด็ดขาด โดยพิจารณากิจกรรมการจัดแสดงทางศิลปวัฒนธรรมตามความเหมาะสม ภายในงานกาชาดและปีใหม่ นอกจากนี้ จังหวัดกระบี่ยังได้จัดทำพิธีทางศาสนา โดยหัวหน้าส่วนราชการทุกภาคส่วน จัดงานบำเพ็ญกุศลพระศพ ในวันศุกร์ที่ 4 ม.ค. ที่หน้าศาลากลางจังหวัดกระบี่ ภายในงานมีการสวดอภิธรรมของพระสงฆ์จำนวน 4 รูป มีการจัดนิทรรศการพระราชกรณียกิจและภาพวีดิทัศน์ จัดแสดงให้ประชาชนได้ชมด้วย นอกจากนี้ ได้ประสานในส่วนของวัด มัสยิด และโบสถ์ ขอให้ทำพิธีสวดบำเพ็ญกุศลด้วย

● ภูเก็ตปรับเปลี่ยนงานวันเด็ก

ที่จังหวัดภูเก็ต นายวรพจน์ รัฐสีมา รองผู้ว่าฯ ภูเก็ต ได้เรียกประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องการจัดงานประจำปีและงานกาชาด และมติที่ประชุมเห็นร่วมกันว่า ให้ตัดงานแสดงในส่วนของภาคบันเทิงออกไป พร้อมกันนี้ในส่วนของสถานบันเทิงให้ทางนายอำเภอทำหนังสือเวียนขอความร่วมมือกับสถานบันเทิงต่างๆ เพื่อให้งดงานรื่นเริงในช่วงดังกล่าวเป็นเวลา 15 วัน และหากพบว่าสถานบันเทิงใดไม่ปฏิบัติตาม ก็ให้ขึ้นบัญชีรายชื่อผู้ไม่ให้ความร่วมมือไว้ ขณะที่การจัดกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ที่จะมีขึ้นในวันที่ 12 ม.ค.2551 นั้น ได้ให้ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จ.ภูเก็ต ไปพิจารณาตามความเหมาะสม ซึ่งอาจจะจัดในรูปแบบของการปลูกฝังและให้ความรู้เด็กๆ เกี่ยวกับสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญของชาติแทน

● ชาวสตูลเศร้าโศกสิ้นพระพี่นาง

ที่จังหวัดสตูล ร้อยเอกศุภชัย สงสังข์ ผู้บังคับการกองร้อย ร.501ı พร้อมตัวแทนกำลังพลในสังกัดปฏิบัติหน้าที่ตามฐานปฏิบัติต่างๆในจังหวัดสตูล จำนวน 4 ฐาน เข้าแถวร่วมลงนามแสดงความอาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ห้องโถงชั้นล่างศาลากลางจังหวัดสตูล นอกจากนี้ ยังมีประชาชน ข้าราชการรวมถึงสำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดสตูลต่างได้ทยอยไปลงนามกันอย่างไม่ขาดสาย ท่ามกลางความอาลัยและโศกเศร้าเป็นอย่างมาก ประชาชนที่มาลงนามบางคนได้กล่าวอธิษฐานต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ ขอพระองค์ไปสู่สุคติและพระองค์ท่านยังอยู่ในความทรงจำของปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า

● หน่อย-เคน เลื่อนแต่ง

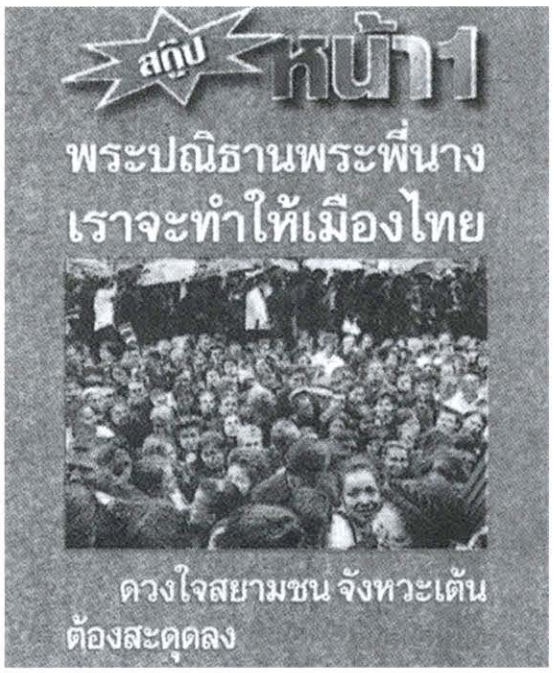
ทางด้านคู่รักหวานของวงการบันเทิง หน่อย-บุษกร พรวรรณะศิริเวช และเคน-ธีรเดช วงศ์พัวพันธุ์ ซึ่งได้เข้าพิธีรับพระราชทานน้ำสังข์สมรส จากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ไปตั้งแต่เมื่อวันที่ 25 ต.ค.นั้น และมีกำหนดจะจัดงานฉลองมงคลสมรสพระราชทาน ในวันที่ 12 ม.ค.นี้ ที่โรงแรมโอเรียนเต็ล ได้ประกาศเลื่อนการจัดงานฉลองสมรสออกไปเป็น วันที่ 3 ก.พ.

● เลื่อนคอนเสิร์ตคาราบาว

แหล่งข่าวจากกลุ่มบริษัทอาร์เอส ซึ่งเป็นผู้จัดงานคอนเสิร์ต "คาราบาว" กล่าวว่า บริษัทฯประกาศเลื่อนวันแสดงคอนเสิร์ตครั้งใหญ่ของวงคาราบาว ที่เดิมกำหนดจัดขึ้นในวันที่ 12 มกราคมนี้ ที่โบนันซ่า เขาใหญ่ นครราชสีมา โดยจะเลื่อนไปเป็นวันที่ 16 กุมภาพันธ์ เนื่องจากประชาชนอยู่ในภาวะเศร้าโศก จึงไม่สมควรจัดงานรื่นเริงช่วงนี้ ส่วนผู้ที่ซื้อบัตรคอนเสิร์ตไปแล้ว สามารถนำไปใช้ในวันแสดงใหม่ได้ ส่วนคอนเสิร์ต "บอย-โกสิยพงษ์" กับ "ป๊อด-โมเดิร์นด็อก" เดิมกำหนดจัดต้นเดือนกุมภาพันธ์ แสดงเหมือนเดิม

● ช่อง 9 งดจัดงานปีใหม่

นอกจากนั้น บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ได้แจ้งว่าหลังจากการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ฯ นั้น บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ในฐานะองค์กรรัฐวิสาหกิจรับทราบด้วยความโทมนัสอย่างยิ่ง และได้พิจารณาเห็นว่า สมควรให้มีการไว้ทุกข์และงดการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ "MCOT PARTY WITH MY PRESS" ที่กำหนดจัดขึ้นในวันที่ 4 มกราคม 2551 ณ โรงแรมดิเอ็มเมอรัลด์ เช่นเดียวกับสมาคมกรีฑาแห่งประเทศไทย แจ้งว่างาน "ฉลอง 111 ปี กรีฑาไทย และ 80 ปี สมาคมกรีฑาแห่งประเทศไทย" วันที่ 10 มกราคม ที่ สโมสรตำรวจ เลื่อนไปเป็นวันที่ 24 เม.ย. ที่สโมสรตำรวจ และยังมีอีกหลายบริษัทยกเลิกการแถลงข่าวแผนงานประจำปีบริษัท การแถลงข่าวเปิดตัวสินค้าใหม่



เมื่อเวลา 02.54 น. กลางม่านราตรีของวันที่ 2 มกราคม พ.ศ.2551

"สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงสิ้นพระชนม์"

พระเสมือนดาราแห่งห้องหาว เสด็จมาจุติเพื่อส่องแสงสว่างทางปัญญา และดูแลทุกข์สุขพสกนิกรไทยโดยแท้

ไพร่ฟ้าประชาไทยแท้จริง ใจจดใจจ่ออยู่กับข่าวพระอาการประชวรมาตั้งแต่มีแถลงการณ์ฉบับที่ 1 เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ.2550 แล้ว

เสียงภาวนาถ้วนดวงใจ คล้ายเปล่งออกมาเป็นเสียงเดียวกันว่า...

"ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ หายประชวร และอยู่เป็นมิ่งขวัญชาวไทยสืบไปเทอญ"

สร้อยสำนวนคำถวายพระพร จดจารลงในสมุดเล่มแล้วเล่มเล่า แต่สายธารมหาชนจากทั่วสารทิศ ก็ยังหลั่งไหลเข้ามาลงนามถวายพระพรกันเนืองแน่นเกือบทุกวัน ณ ศาลาศิริราช 100 ปี โรงพยาบาลศิริราช

กลิ่นธูป ควันเทียนนับแต่เดือนมิถุนายน หน้าพระพักตร์พระบรมราชานุสาวรีย์พระบรมราชชนก มิเคยร้างลา พสกนิกรที่ห่วงใยพระอาการทยอยกันมาขอพร บ้างถึงกับบนบานศาลกล่าว หวังให้พระองค์หายจากพระอาการประชวรอย่างเร็วไว

บางคนระหว่างพนมมือ หันหน้าไปทางพระแกลห้องที่พระองค์ประทับอยู่ พลางขยับปากขมุบขมิบ สวรรค์รับรู้ความประสงค์พสกนิกรไทยหรือไม่ก็ตาม

ยามใดที่พระอาการประชวรทุเลาลง ยามนั้นดวงใจของพสกนิกรเหมือนดินระแหงแล้งน้ำ ได้รับหยาดฝนตกต้องให้ฉ่ำเย็น

เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2550 นายโรรองต์ บิลี เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย ในฐานะผู้แทนประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้ประกอบพิธีทูลเกล้าฯถวายอิสริยาภรณ์อันทรงเกียรติสูงสุดของฝรั่งเศส ลา เลซิออง ดอนเนอร์ ระดับ กรอง ออฟฟิสชิเยร์ แด่พระองค์ ยังความปลาบปลื้มต่อเหล่าพสกนิกรเป็นล้นพ้น

สาเหตุที่เหล่าประชาราษฎร์ห่วงใย และชาวต่างชาติเทิดเกียรติพระองค์ ย่อมมาจากพระราชกิจที่ทรงสร้างสรรค์มาตลอดพระชนมายุ ตามพระปณิธาน จนทราบกันดีในหมู่คนไทย และยังขจรไกลถึงนานาประเทศ

เกี่ยวกับการบำเพ็ญพระกรณียกิจ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เคยพระราชทานสัมภาษณ์ถึงวิธีการอบรมพระราชโอรสธิดา ในสมเด็จพระบรมราชชนนีความตอนหนึ่งว่า...

"ในครอบครัวเรา เป็นของที่ไม่ต้องคิด เป็นธรรมชาติ สิ่งที่สอนอันดับแรกคือ เราจะทำอะไรให้เมืองไทย ถ้าไม่มีความรับผิดชอบจะไปช่วยอะไรได้..."

พระดำรัสนี้ เสมือนหนึ่งพระปณิธานอันแน่วแน่ในพระองค์ เห็นได้จากพระกรณียกิจไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา สาธารณสุข รวมทั้งการบำเพ็ญประโยชน์ด้านต่างๆต่อประเทศชาติ

แม้นจะเป็นถิ่นทุรกันดารแห่งใด หากมีประชาชนทุกข์ยาก เดือดร้อนและต้องการความช่วยเหลือ พระองค์จะเสด็จไปถึงที่อย่างไม่ทรงหวาดหวั่นภัย อีกทั้งมิหวั่นไหวต่อพระการเหน็ดเหนื่อยพระวรกาย

เรื่องนี้เมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2533 พระองค์มีรับสั่งกับคณะมูลนิธิเด็กอ่อนในสลัม ในพระอุปถัมภ์ของพระองค์ในโอกาสครบ 10 ปี ว่า

"ต้องไปถึงที่ จึงจะรู้ว่าชาวบ้านและเด็กเหล่านี้ลำบากแค่ไหน ก็ดีใจที่มีโอกาสเห็นด้วยตนเองทั้งที่คลองเตย อ่อนนุช และหนองแขม"

ความในพระดำรัสสื่อแสดงให้เห็นว่า พระองค์เสด็จดำเนินในถิ่นที่ต่างๆ เพื่อรับทราบปัญหา และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพระวรกิจด้วยพระองค์เอง

สำหรับพระประวัติในพระองค์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาเป็นพระธิดาพระองค์แรกในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

ประสูติเมื่อวันอาทิตย์ที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2466 ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ พระนามแรกว่า เมย์ ต่อมา พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า "หม่อมเจ้ากัลยาณิวัฒนา"

ทรงมีพระอนุชาเป็นพระมหากษัตริย์ 2 พระองค์ คือ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9

ทรงได้รับสถาปนาเป็น พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากัลยาณิวัฒนา เมื่อ พ.ศ.2470 และทรงเฉลิมพระเกียรติยศเป็น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เมื่อ พ.ศ.2478

ทรงเริ่มศึกษาระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร ระดับมัธยมศึกษาที่โลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทรงมีพระปรีชาสามารถด้านศึกษาเป็นอย่างมาก ในการสอบเลื่อนชั้นแต่ละปี ทรงทำคะแนนได้ผลงดงามมาก

ใน พ.ศ.2485 ทรงสอบผ่านชั้นสุดท้ายเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนปลายได้ดีเยี่ยมเป็นที่ 1 ของโรงเรียน และที่ 3 ของประเทศสวิตเซอร์แลนด์

ทรงสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านเคมี จากมหาวิทยาลัยโลซานน์ เมื่อ พ.ศ.2491

เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ทรงยังศึกษาวิชาวรรณคดีและปรัชญาต่อไปอีก

พระราชกรณียกิจที่โดดเด่น ด้านการศึกษา ทรงเริ่มปฏิบัติงานเมื่อ พ.ศ.2495 โดยทรงเป็นพระอาจารย์พิเศษในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทรงสอนวิชาวรรณคดีฝรั่งเศส การสนทนาภาษาฝรั่งเศส อารยธรรมฝรั่งเศส แก่นิสิตปี 2 ปี 3 และ 4 จนถึง พ.ศ.2501

และใน พ.ศ.2512 ทรงรับเป็นหัวหน้าสาขาต่างประเทศ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สาขาต่างประเทศประกอบด้วย ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น และรัสเซีย นอกจากทรงสอนภาษาฝรั่งเศส วรรณคดีฝรั่งเศสแล้ว ยังทรงดูแลหลักสูตรการปฏิบัติงานของนักศึกษาไทยและต่างประเทศของภาษาต่างๆ ดังกล่าวด้วย

ทรงจัดสร้างหลักสูตรปริญญาตรีสาขาภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศสจนสำเร็จในปี พ.ศ.2516 อันเป็นหลักสูตรผสมความรู้ด้านภาษาวรรณคดีฝรั่งเศสเข้าด้วยกันอย่างเหมาะสม

กลางความเศร้าอาลัยของชาวไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้นำพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ไปประดิษฐาน ณ ศาลาสหไทยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง เพื่อให้พสกนิกรได้ถวายความไว้อาลัย ระหว่าง 13.00-16.00 น.

พร้อมกันนั้น ยังมีพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานอยู่ ณ ศาลา 100 ปี ศิริราชพยาบาลด้วยเช่นกัน

"ต้องไปถึงที่ จึงจะรู้ว่าชาวบ้านและเด็กเหล่านี้ลำบากแค่ไหน ก็ดีใจที่มีโอกาสเห็นด้วยตนเอง ทั้งที่คลองเตย อ่อนนุช และหนองแขม" ความในพระดำรัสสื่อแสดงให้เห็นว่า พระองค์เสด็จดำเนินในถิ่นที่ต่างๆ เพื่อรับทราบปัญหา และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพระวรกิจด้วยพระองค์เอง



พระปณิธานพระพี่นาง เราจะทำให้เมืองไทย

ความเคลื่อนไหวทางคณะรัฐบาล มีมติจากสำนักนายกรัฐมนตรีให้หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ และสถานศึกษาลดธงครึ่งเสา และไว้ทุกข์ 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม พ.ศ.2551 เป็นต้นไป

ตลอดพระชนมายุ ทรงกอปรพระราชกิจ อันแกิดจากพระปณิธานอันแน่วแน่ที่จักก่อเกื้อประโยชน์ ให้พสกนิกรใต้ร่มบารมีในพระองค์ได้อยู่เย็นเป็นสุขทั่วหน้ากัน

กาลพระองค์เสด็จจากไป ขณะพระชันษา 84 ปี ยังความเศร้าอาลัยให้กับชาวไทยเป็นล้นพ้น.

สำนักข่าว

หัวเขียว

แม่ลูกจันทร์

ดวงใจอาลัย

การสิ้นพระชนม์ของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรม หลวงนราธิวาสราชนครินทร์

เป็นความเศร้าสลดอย่างใหญ่หลวงของปวงชนชาวไทย

ยิ่งได้เห็นพระพักตร์หม่นหมองของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงทุกข์โทมนัสพระราชหฤทัยต่อการล่วงลับไปของสมเด็จพระพี่นางพระองค์เดียวที่ได้ทรงร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์

พสกนิกรไทยทุกหมู่เหล่าก็ยิ่งรู้สึกเศร้าสลดอาลัยสุดที่จะพรรณนา

นับตั้งแต่ "สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ" ทรงพระประชวร ต้องเสด็จประทับรักษาพระองค์ที่โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2550

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชอนุชา ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมพระอาการประชวรอย่างใกล้ชิดตลอดมา

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระประชวร ก็ได้เสด็จฯไปประทับรักษาพระองค์ ณ ชั้นที่ 16 อาคารเฉลิมพระเกียรติ รพ.ศิริราช ซึ่งเป็นชั้นเดียวกับห้องประทับของสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ

ถึงแม้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงพระประชวร ก็ยังทรงพระดำเนินทรงเยี่ยมพระราชทานกำลังใจ ทรงสอบถามพระอาการประชวรของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯด้วยความห่วงใยยิ่งกว่าอาการประชวรของพระองค์เอง

แม้เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จออกจากโรงพยาบาลกลับไปประทับพักฟื้นพระองค์ ณ พระตำหนักจิตรลดาฯ ก็ยังเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมพระอาการประชวรของสมเด็จพระเชษฐภคินีที่โรงพยาบาลศิริราชเป็นประจำเกือบทุกวัน

เหมือนเช่นที่พระองค์ท่านทรงปฏิบัติเมื่อครั้งสมเด็จพระบรมราชชนนีทรงพระประชวร

เป็นภาพอันซาบซึ้งที่ติดตรึงอยู่ในหัวใจของพสกนิกรไทยทุกคน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ได้ทรงอยู่เคียงข้างสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ตราบวาระสุดท้ายก่อนสิ้นพระชนม์

แสดงให้เห็นถึงพระราชหฤทัยทรงรักทรงห่วงใยสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ อย่างแท้จริง

การสิ้นพระชนม์ของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จึงเป็นความสูญเสียอย่างยิ่งใหญ่ของประเทศชาติโดยรวม

เพราะพระองค์ท่านเป็นเจ้านายชั้นผู้ใหญ่แห่งพระราชวงศ์จักรีที่เป็นที่รักเทิดทูนยิ่งของประชาชนคนไทย

ทรงเป็นสมเด็จพระพี่นางของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถึง 2 พระองค์

ทรงเป็นส่วนร่วมอันสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยในช่วง 80 ปีที่ผ่านมา

ทรงมีพระราชหฤทัยเมตตาแก่ประชาชนเป็นที่ประจักษ์ในหัวใจ

ทรงอุทิศพระองค์ดูแลทุกข์สุขราษฎรผู้ยากไร้ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ทรงแบ่งเบาพระราชกรณียกิจสมเด็จพระราชอนุชา และสมเด็จพระบรมราชชนนีในการพัฒนาสาธารณสุข พัฒนาการศึกษา และพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคมไทยอย่างอเนกอนันต์

ทรงมีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิทยาศาสตร์เคมี อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และวรรณคดีอย่างล้ำเลิศเป็นที่น่าอัศจรรย์

พระราชนิพนธ์ต่างๆของพระองค์ท่านล้วนมีคุณค่า มีสาระ มีสำนวนการเขียนอย่างยอดเยี่ยม มีแง่มุม มีแง่คิดที่สะท้อนพระอัจฉริยภาพทางภาษาอย่างชัดเจน

ด้วยผลแห่งคุณงามความดีทั้งหลายที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯทรงสร้างไว้แก่แผ่นดิน จะเป็นพลังปัจจัยให้พระองค์ท่านขึ้นสู่สวรรคาลัย

สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯจะทรงสถิตอยู่ในดวงใจคนไทยตราบชั่วนิรันดร.

สถิตอยู่คู่สยาม

ผมทราบข่าว สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ เมื่อเวลาประมาณ 07.00 น. ของวันพุธที่ 2 มกราคม 2551

แม้ผมจะตื่นตั้งแต่ตี 4 กว่าๆ แต่ก็ก้มหน้าก้มตาเปิดอินเตอร์เน็ตค้นหาข้อมูลข่าวสารด้านกีฬาที่ผมจะต้องไปพูดในรายการกีฬา ในนามของจ่าแฉ่ง ที่คลื่น 90 สปอร์ตเรดิโอ เวลา 8 โมง... ไม่ได้สนใจข่าวอื่นใดทั้งสิ้น

จนกระทั่งผมเดินทางไปถึงห้องส่ง เจ้าหน้าที่สถานีที่ทำหน้าที่ประสานงานได้ยื่นกระดาษให้ผมแผ่นหนึ่ง พร้อมกับเอ่ยว่าก่อนจะเข้ารายการ ขอให้อ่านประกาศฉบับนี้ก่อนอะไรทั้งหมด

ผมรับกระดาษมาข้อมอ่านข้อความทันที และเมื่ออ่านจบแล้วก็อดใจหายเสียมิได้ เพราะกระดาษแผ่นที่เจ้าหน้าที่สถานีส่งมาให้ผมเป็นประกาศสำนักพระราชวัง เรื่องสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ สิ้นพระชนม์เมื่อเวลา 02.54 น. วันที่ 2 ม.ค.

มิใช่แถลงการณ์ฉบับต่างๆของสำนักพระราชวัง ว่าด้วยพระอาการประชวรของพระองค์ท่านดังที่เราได้รับฟังติดต่อกันมาหลายฉบับ ในช่วงเดือน 2 เดือนนี้

แถลงการณ์ฉบับสุดท้ายได้แก่ฉบับที่ 38 ที่ออกเมื่อช่วงหัวค่ำของวันที่ 1 มกราคม มีใจความตอนหนึ่งว่า พระอาการโดยรวมของพระองค์ท่านทรุดลง ไม่รู้สึกพระองค์ หายพระทัยอ่อนลง และพระวักกะ (ไต) ไม่ทำงาน

ผมรู้สึกไม่สบายใจตั้งแต่ได้ยินแถลงการณ์ฉบับนี้แล้ว และได้สวดมนต์ก่อนที่จะเข้านอนเมื่อคืนนี้...ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายโปรดคุ้มครองพระองค์ท่านด้วยเถิด

ดังนั้น เมื่อได้ทราบจากประกาศสุดท้ายว่าพระองค์สิ้นพระชนม์แล้ว ผมจึงรู้สึกใจหายและเกิดอาการตื้นตันในลำคอขึ้นมาทันที

ต้องรวบรวมสติอยู่พักใหญ่ ก่อนจะเดินเข้าห้องส่งและอ่านประกาศฉบับดังกล่าวได้จนจบ

ท่านผู้อ่านครับ หลังจากจัดรายการวิทยุแล้วเสร็จ ผมก็เดินทางเข้าโรงพิมพ์เพื่อติดตามข่าวคราวต่างๆทางโทรทัศน์ และจากรายงานของทีมข่าวไทยรัฐ ที่กระจายกำลังไปเกาะติดสถานการณ์ตามสถานที่เกี่ยวข้องกับพระราชพิธีพระศพ

ในท่ามกลางความเสียใจและเศร้าสลดนั้นเอง ผมก็รู้สึกมีความภาคภูมิใจสอดแทรกขึ้นเป็นระยะ เมื่อทราบจากผู้สื่อข่าวว่าประชาชนต่างหลั่งไหลไปที่โรงพยาบาลศิริราชอย่างเนืองแน่น

ใบหน้าของประชาชนส่วนใหญ่เศร้าหมองและบางรายก็ถึงกับสะอื้นหลั่งน้ำตาออกมาอย่างเก็บไว้ไม่อยู่

แสดงถึงความจงรักภักดีและความอาลัยของพสกนิกรที่มีต่อพระองค์ท่านอย่างแท้จริง

ซึ่งถ้าหากเรานั่งมองย้อนหลังกลับไป ก็จะพบว่าพระกรณียกิจที่ทรงปฏิบัติและจริยวัตรที่ทรงเพียบพร้อมและเปี่ยมไปด้วยพระเมตตา พระกรุณาต่อพสกนิกรทุกหมู่เหล่านั้นเอง ที่ทำให้พระองค์ทรงชนะใจประชาชนอย่างท่วมท้น

โดยเฉพาะพระกรณียกิจที่เกี่ยวกับความช่วยเหลือประชาชนผู้ยากไร้และด้อยโอกาสหลายๆโครงการ ในพื้นที่ชนบทห่างไกลและในบริเวณชุมชนแออัดที่ได้ชื่อว่าเป็นแหล่งยากจนที่สุดของเมืองหลวง

งานของมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่พระองค์ทรงรับช่วงต่อมาจากสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ ก็ดี งานมูลนิธิเด็กอ่อนในสลัมที่ทรงเป็นองค์พระอุปถัมภ์ก็ดี ล้วนเป็นภาพที่อยู่ในความทรงจำของพสกนิกรทั้งสิ้น

ยิ่งเมื่อรวมถึงมูลนิธิสมาคมและโครงการกุศลอีกหลายสิบโครงการที่ทรงดูแล ก็ยิ่งทำให้พสกนิกรบังเกิดความรักความชื่นชมขึ้นอีกหลายเท่า

ต้องขอขอบคุณสถานีโทรทัศน์ที่นำเทปเก่าๆ เมื่อครั้งที่พระองค์เสด็จเยี่ยมประชาชน และคณะแพทย์ ตลอดจนพยาบาลและอาสาสมัครต่างๆ มาเผยแพร่อีกครั้ง

โดยเฉพาะในช่วงที่คณะอาสาสมัครของแต่ละจังหวัดมาร่วมร้องเพลงของจังหวัดที่แต่งขึ้นอย่างไพเราะ และหลากหลายท่วงทำนอง เพื่อถวายพระองค์นั้นเป็นช่วงที่ทราบซึ้งที่สุด

เพราะเมื่อจบเพลงแล้ว พระองค์ท่านจะทรงกล่าวแสดงความชื่นชม หรือไม่ก็หยอกล้อทั้งผู้ร้อง ผู้แต่ง เรียกเสียงหัวเราะอย่างเป็นกันเองได้ตลอดเวลา

ก่อให้เกิดความประทับใจทั้งในส่วนของอาสาสมัครที่ได้เข้าเฝ้าโดยตรงและพสกนิกรทั่วไปที่ติดตามดูข่าวของพระองค์ท่านทางโทรทัศน์

แม้พระองค์ท่านจะเสด็จสู่สวรรคาลัยแล้ว แต่ภาพแห่งความประทับใจเหล่านี้จะจารึกอยู่ในความทรงจำของประชาชนชาวไทยตลอดไป

และพระนาม..."สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์" จะสถิตอยู่คู่สยามประเทศตราบนานเท่านาน.

ปวงชนชาวไทยอาลัยน้อมรำลึกถึง "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ"









สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ ท่ามกลางความเศร้าโศกอาดูรของปวงชนชาวไทย ด้วยสำนึกในพระกรุณาธิคุณและพระเมตตาที่ทรงมีต่อประชาชนชาวไทยนานัปการ ตราตรึงอยู่ในหัวใจชาวไทยทุกคน.



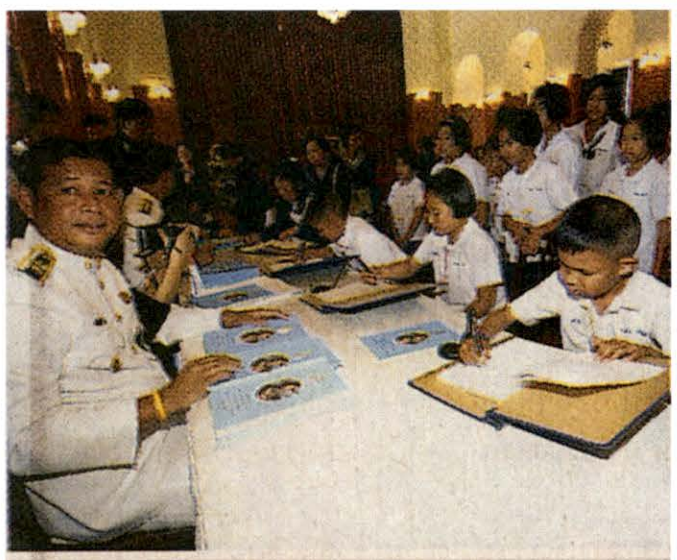
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯไปทรงถวายฉันเช้าแด่พระสงฆ์ ที่สวดพระอภิธรรมในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ *สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์* ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อเช้าวันที่ ๓ ม.ค.



ประชาชนจากสาขาอาชีพต่างๆ ไปเฝ้ารอเพื่อเข้าร่วมถวายสักการะพระฉายาลักษณ์และลงนามไว้อาลัยแด่ *สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์* ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่เช้า ต่างหลั่งน้ำตาด้วยความอาลัย.



ตัวแทนหน่วยงาน คณะบุคคลต่างๆ นักเรียน นักศึกษาและประชาชน หลั่งไหลไปร่วมลงนามไว้อาลัยและถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ *สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์* ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง เนื่องแน่นตลอดทั้งวัน.



นักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ ไปร่วมลงนามไว้อาลัย พร้อมกับคณะครูและอาจารย์ ด้วยสำนึกในพระกรุณาธิคุณ.



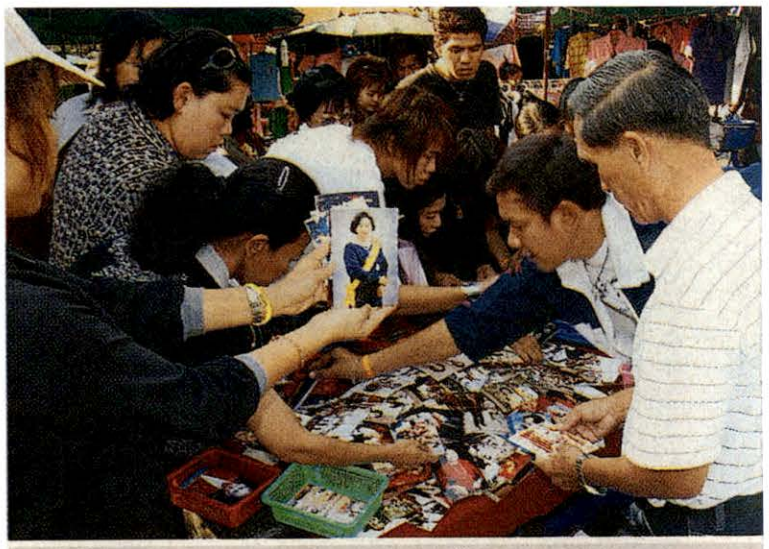
สตรีพิการนั่งรถเข็นร่ำไห้อาลัยหน้าพระฉายาลักษณ์ *สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์.*



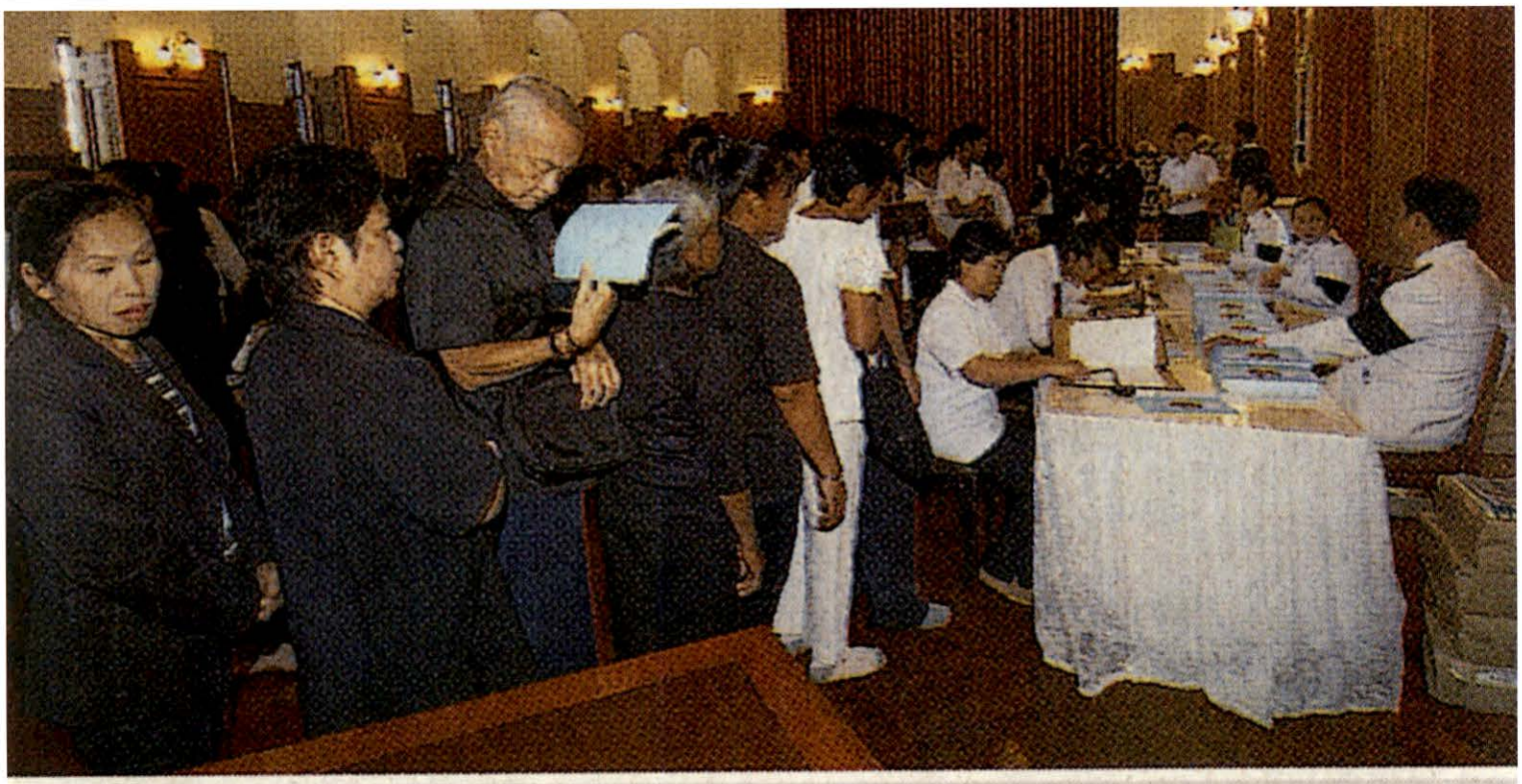
คณะบุคคลจากสาขาอาชีพต่างๆ ไปร่วมถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ *สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์* ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ไม่ขาดสาย.



นายนาม ยิ้มแย้ม ประธาน คตส. นำ คตส.ทั้งคณะ ไปร่วมลงนามไว้อาลัย และถวายสักการะ ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง.



ประชาชนต่างหาซื้อพระฉายาลักษณ์ของ *สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์* และของที่ระลึกต่างๆ เพื่อเก็บไว้น้อมรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณ.



ตลอดทั้งวันมีประชาชนจากทุกหมู่เหล่าทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด เดินทางมาร่วมลงนามไว้อาลัย *สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์* เนืองแน่น.



บุ๋ม-ปนัดดา วงศ์ผู้ดี, นุ้ย-สุจิรา อรุณพิพัฒน์ และ หมิง-ชาลิสา บุญครองทรัพย์ 3 อดีตนางสาวไทย ไปร่วมไว้อาลัยเช่นเดียวกับบุคคลวงการต่างๆ.



อีกมุมหนึ่งของประชาชนที่ไปร่วมไว้อาลัย สุดกลั้นหลั่งน้ำตาด้วยความเศร้าโศก ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง.



ร้อยดวงใจไทยทั้งมวลล้วนดวงรัก

ร้อยดวงใจไทยทั้งมวลถ้วนประเทศ
ด้วยสำนึกพระคู่บุญคุณอนันต์
ต่างพระเนตรพระกรรณทรงสรรค์สร้าง
พระเมตตาการุญอดุลชัย
หกสิบล้านหยาดน้ำตาไทยเทวษ
มูลนิธินานาในพระภิบาล
กราบบรรพกษัตริย์รัตนตรัย
เพื่อพระราชกุศลดลบำเพ็ญ
กราบบาทเชษฐภคินีภักดีมั่น
เนื่องนิรันดร์ปกป้องคุ้มผองภัย
ทุกรอยบาทยาตร์ย่างสร้างสุขใส
เพียบพร้อมในจริยวัตรจิรัฐติกาล
นับทวีท่วมทุกเทศเขตไพศาล
ดั่งชีวาตม์ชาติวิญญาณล้านล้ำเค็ญ
นำเสด็จสวรรคาลัยไร้ทุกเข็ญ
ทรงรื่นเย็น ณ ฟากฟ้าสุขาวดี

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า เครือเถริญโภคภัณฑ์

นายประยอม ชลงทอง ศิลปินแห่งชาติ
ประพันธ์

ด้วยรัก และ ผูกพัน ระหว่าง พระเชษฐภคินี และ พระอนุชา แห่งราชจักรีวงศ์

"แสง" ส่องสว่างอาบสะท้อนให้ผู้คนเห็นความงดงามของสรรพสิ่ง "แสง" มีคุณค่าที่ไม่เคยปรากฏตัว ผู้คนไม่คิดจะค้นหา... **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** ทรงเป็นดังแสงหนึ่งที่ส่องให้เห็นความงดงามบนแผ่นดินไทย เป็นดั่งแสงแห่งการให้ แสงแห่งความรัก และแสงแห่งความกรุณา เมื่อแสงนั้นฉายผ่านท้องฟ้า จึงปรากฏเป็นรุ้งงาม 7 สี กอปรด้วย แดง แสด เหลือง เขียว น้ำเงิน คราม ม่วง ดุจดังพระเกียรติคุณอันอเนกอนันต์

ในฐานะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ ในพระมหากษัตริย์ไทยถึง 2 พระองค์คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 สมเด็จฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ยังทรงเปรียบดัง **"แสงแห่งรุ่งอรุณ"** ที่สาดส่องให้ความอบอุ่นแก่องค์พระอนุชา ตลอดหลายทศวรรษที่ผ่านมา นับเนื่องตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ จวบจนถึงเมื่อครั้งสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จสู่สวรรคาลัย ก็ทรงยืนหยัดเคียงข้างให้กำลังพระทัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างใกล้ชิด มิเพียงจะทรงช่วยแบ่งเบาพระราชภารกิจให้คลายพระราชกังวล แต่ยังทรงเป็นคู่คิดร่วมแบ่งปันทั้งทุกข์และสุข

ย้อนกลับไปเมื่อยังทรงพระเยาว์ ทั้งสองพระองค์พี่น้อง ต่างสนิทสนมรักใคร่ผูกพันกันมาก ทรงเติบโตขึ้นท่ามกลางความเรียบง่ายและเป็นธรรมชาติ โดยสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงอบรมดูแลให้พระราชธิดาและพระราชโอรสช่วยเหลือตนเอง มีระเบียบวินัย และเอื้อเฟื้อต่อผู้ด้อยโอกาสกว่า จนเป็นพื้นฐานสำคัญในพระอุปนิสัยของทุกพระองค์

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงเล่าไว้ในหนังสือ "เจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์" ถึงความทรงจำแรกที่ทรงมีต่อพระอนุชาพระองค์เล็กว่า **"...ข้าพเจ้าอยากเห็นน้องใกล้ๆ และอยากแตะต้อง แต่ที่โรงพยาบาลเขาก็ให้ดูเพียงหลังกระจกที่กั้นห้องเด็กไว้ เมื่อกลับมาบ้านแล้ว ข้าพเจ้าได้ถามแหนน (พระพี่เลี้ยง) ว่า "น้องคนใหม่นี้พูดไทยได้หรือเปล่า" ในที่สุด หลังจากที่ได้ไปพักผ่อนประมาณ 1 สัปดาห์ แม่และน้องก็กลับมาบ้าน คราวนี้ข้าพเจ้าก็สนุกใหญ่ แหนนจะอาบน้ำ แต่งตัว หรือทำอะไรให้น้อง ข้าพเจ้าต้องเข้าไปยุ่งด้วยเสมอ จนแหนนทนไม่ไหว ต้องไปฟ้องแม่ ข้าพเจ้าเลยถูกห้ามไม่ให้ไปยุ่งในเวลาเหล่านั้น"**

ในบทพระนิพนธ์ดังกล่าว ยังทรงเล่าว่า พ.ศ. 2469 ครอบครัวราชสกุลมหิดลเสด็จยังสหรัฐอเมริกา โดยสมเด็จพระบรมราชชนกทรงศึกษาต่อจนได้รับปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต ขณะเดียวกัน มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นในครอบครัวเมื่อพระอนุชาองค์ที่สองประสูติลืมพระเนตรดูโลก ในวันจันทร์ที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2470 ณ โรงพยาบาลเมาน์ออเบิร์น ประเทศสหรัฐอเมริกา พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้พระราชทานพระนามว่า "พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช" คนทั่วไปเรียกขานว่า "พระองค์เล็ก" ส่วนพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล รู้จักในนาม "พระองค์ชาย"

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ยังทรงถ่ายทอดความทรงจำในวัยเยาว์ไว้อย่างน่าประทับใจว่า "ทูลหม่อมพ่อฯ เสด็จโรงพยาบาลศิริราชบ่อยๆ ทรงหวังว่าจะได้ทรงงานแบบแพทย์ประจำบ้าน ดังที่ได้ทรงตั้งพระทัยไว้แต่เมื่อยังประทับอยู่ต่างประเทศ... ส่วนแม่ ก็มีงานมากในการจัดระเบียบให้ลูก 3 คน **"พระองค์เล็ก"** ยังเดินไม่ได้ ตอนแรกๆ จึงถูกผูกไว้บ่อยๆ ในรถเข็นที่นำมาด้วยจากต่างประเทศ... เมื่อข้าพเจ้าเห็นรูป **"พระองค์เล็ก"** ถือไม้ที่ดูเหมือนเป็นไม้ตีกลองก็มีความรู้สึกว่าน่ากลัวจะตีพี่ชาย และอาจเกิดอันตรายได้ เมื่อถามแม่ดู ท่านตอบว่าไม่เคยเลย

...แม่เล่าว่า **"พระองค์เล็ก"** ถึงแม้ว่าจะยังเดินไม่ได้ ก็มีวิธีของพระองค์เองในการข้ามถนนหน้าบ้านที่เป็นกรวดแหลมๆ ท่านจะโก้งโค้ง เอามือและเท้าแตะพื้น และเดินสี่เท้าแบบนี้ไป แทนที่จะคลานให้เจ็บเข่า ในไม่ช้าข้าพเจ้าก็ถูกส่งไปโรงเรียนราชินี "พระองค์ชาย" และ "พระองค์เล็ก" เล่นด้วยกันที่วังทั้งวัน เมื่อ พ.ศ. 2473 "พระองค์ชาย" ถูกส่งไปโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัยในชั้นอนุบาล 1 **"พระองค์เล็ก"** จึงอยู่ที่วังองค์เดียว แต่ตอนบ่ายก็อยู่ด้วยกันอีก เพราะไม่ได้ไปโรงเรียนในตอนบ่าย... ในสมัยนั้น วังสระปทุมยังนับว่าอยู่ชานเมือง อากาศยังบริสุทธิ์ แม่จึงอยากให้ลูกๆ ได้อยู่กลางแจ้งให้มากที่สุด ท่านจัดที่ทางสิ่งก่อสร้าง และอุปกรณ์ให้ทีละเล็กละน้อย สิ่งแรกที่สร้างขึ้นคือที่เล่นทราย

...เวลาอยู่กลางแดดนานๆ หรือไปเที่ยวที่ไหนที่คิดว่าจะต้องตากแดด แม่มักจะให้เราใส่กะโล่ กลัวว่าอาจไม่สบายได้ เพราะยังไม่ชินกับแดดร้อนๆ ของเมืองไทย แต่เมื่อแรกๆ "พระองค์เล็ก" จะโยนหมวกนั้นออกไปเสมอ ไม่ชอบเลย แหนนจึงคิดหาชฎาใบลานแบบที่ขายในงานวัดมา **"พระองค์เล็ก"** ก็ยอมใส่ได้นานกว่าหมวกกะโล่ ในไม่ช้าการเล่นในกองทรายนั้นจะรู้สึกว่าไม่สนุกนักเพราะเมื่อเอาน้ำเทลงไปในทราย น้ำก็จะซึมลงไปหมด จึงย้ายกันออกมาเล่นข้างนอกขุดคลองในดิน นำน้ำมาใส่ให้มาไหลในคลอง แล้ววิ่งไปเก็บกิ่งไม้ที่พุ่มไม้ นี่คือการสัมผัสครั้งแรกกับงานชลประทานและการปลูกป่า!!...แม่ให้เล่นน้ำด้วย ตอนแรกๆ เล่นในถังเงิน ซึ่งสมเด็จย่าทรงทำให้หลานๆ อาบน้ำในห้องน้ำ แต่ไม่สะดวกเพราะหนักมากและดำเร็ว แม่จึงให้ทำถังไม้ทาสีใช้แทนเครื่องเล่นประกอบคือถ้วยชามตุ๊กตาและลูกมะพร้าวที่เขาใช้แล้ว"

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ยังกราบบังคมทูลสัมภาษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถึงสมัยที่ยังทรงพระเยาว์ว่า ทรงจำอะไรได้บ้าง พระอนุชาพระองค์เล็กรับสั่งว่า "ส่วนมากจะทรงจำได้เพราะรูปหรือหนัง แต่ก็มีบางอย่างที่ทรงจำได้เองทั้งๆ ที่ไม่มีรูปหรือหนัง... ทรงจำความรู้สึกได้บางอย่าง เช่น ครั้งหนึ่งมีการแสดงหุ่นเรื่องอาลีบาบา ที่บ้านของเพื่อนของเพื่อนแม่ ตอนหนึ่งมีการเปิดถ้ำด้วยเสียงดัง รับสั่งว่ารู้สึกกลัว อยากกลับ แต่แม่ไม่ยอมให้กลับ ต้องให้จบก่อน อีกครั้งหนึ่งเป็นเวลาใกล้เทศกาลคริสต์มาส ห้างไวท์อะเวย์ ได้จัดให้มีคนแต่งเป็นซานตาคลอส นั่งในเรือบินและแจกของให้เด็ก รับสั่งว่าไม่ชอบเลย ออกจะกลัว สิ่งที่ทรงเล่าอีกคือ ทรงจำคืนสุดท้ายก่อนออกเดินทางไปประเทศสวิตเซอร์แลนด์ได้นอนไม่หลับจึงลุกขึ้นมาห้องแหนน ซึ่งอยู่ติดกับห้องนอน นั่งกับพื้น และหลับตา ทรงจำได้

ว่าเป็นครั้งแรกที่เห็นสีต่างๆ ผ่านไปมาในนัยน์ตาที่หลับอยู่..."

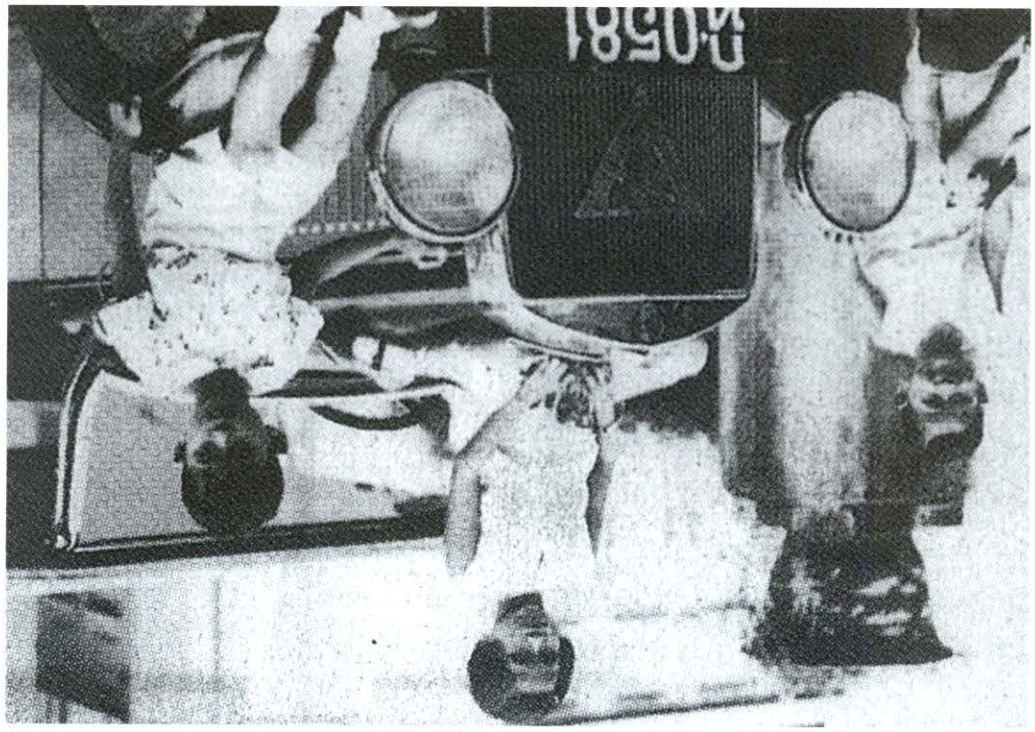
ความรักความผูกพันระหว่างทั้งสองพระองค์พี่น้อง เป็นที่ประจักษ์ชัดแก่พสกนิกรชาวไทยทั้งประเทศ โดยเมื่อวันที่ 6 พ.ค. 2538 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงมีพระบรมราชโองการดำรัสสั่งให้สถาปนาพระอิสริยศักดิ์พระเชษฐภคินีพระองค์เดียว ขึ้นเป็นเจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายในเป็นพระองค์แรกในรัชกาลปัจจุบัน ขณะทรงเจริญพระชนมายุครบ 72 พรรษา โดยมีพระนามจารึกตามพระสุพรรณบัฏว่า "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์" ดังมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศเกียรติคุณไว้บางตอนว่า

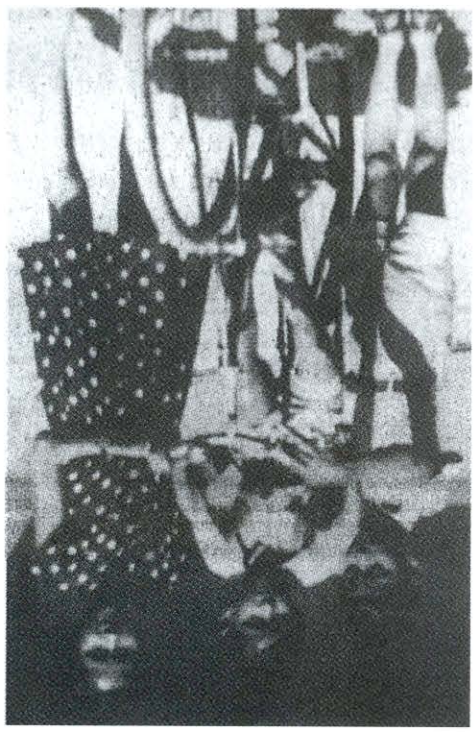
"สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เป็นสมเด็จพระโสทรเชษฐภคินีอันสนิทแต่พระองค์เดียว ที่ได้ทรงร่วมทุกข์กันมาแต่ยังทรงพระเยาว์ ทั้งเป็นที่ทรงเคารพนับถือในฐานะที่ทรงมีอุปการคุณมาแต่หนหลัง...ต่อมาสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ก็ยังใฝ่พระหฤทัยมั่นคงอยู่มิได้ทอดทิ้งในอุปการกิจที่มีแก่พระองค์ โดยเจตจำนงมุ่งหมายแต่จะให้ทรงพระเกษมสุขและทรงพระเจริญยิ่งด้วยพระราชอิสริยยศในมไหศูรยสมบัติ...ทั้งได้ปฏิบัติวัฏฐากสมเด็จพระบรมราชชนนีอย่างใกล้ชิดในที่ทุกสถาน และรักษาพยาบาลในเมื่อทรงพระประชวร โดยมิได้มีความเบื่อหน่ายย่อหย่อน ด้วยมีพระประสงค์จะแบ่งเบาพระราชภาระทำให้ทรงคลายพระราชกังวลและวางพระราชหฤทัยในการส่วนสมเด็จพระบรมราชชนนีได้เป็นอันมาก...มาบัดนี้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ทรงเจริญด้วยวัสสายุกาลวัยวุฒิ กอปรด้วยพระอัธยาศัยซื่อตรง ดำรงพระองค์มั่นอยู่ในสุจริตธรรมสัมมาจารี มีความกตัญญูกตเวทีเป็นอย่างยิ่ง ทั้งทรงพระคุณแก่บ้านเมืองปรากฏอยู่เป็นอเนกปริยาย สมควรที่จะสถาปนาพระอิสริยศักดิ์ให้สูงขึ้น โดยอนุโลมตามแบบอย่างโบราณราชประเพณี"

ขณะเดียวกัน ในยามที่พระเชษฐภคินีทรงพระประชวรหนักเสด็จเข้ารับการรักษาพระองค์ ที่โรงพยาบาลศิริราช ต่อเนื่องเป็นเวลาหลายเดือน แม้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะทรงพระประชวรอยู่เช่นกัน แต่ก็หาได้ทรงละเลยหน้าที่ความเป็นพระอนุชาที่ดี โดยได้เสด็จฯ เฝ้าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นประจำทุกเช้าค่ำ อีกทั้งยังทรงมอบหมายให้คณะแพทย์ถวายการรักษา



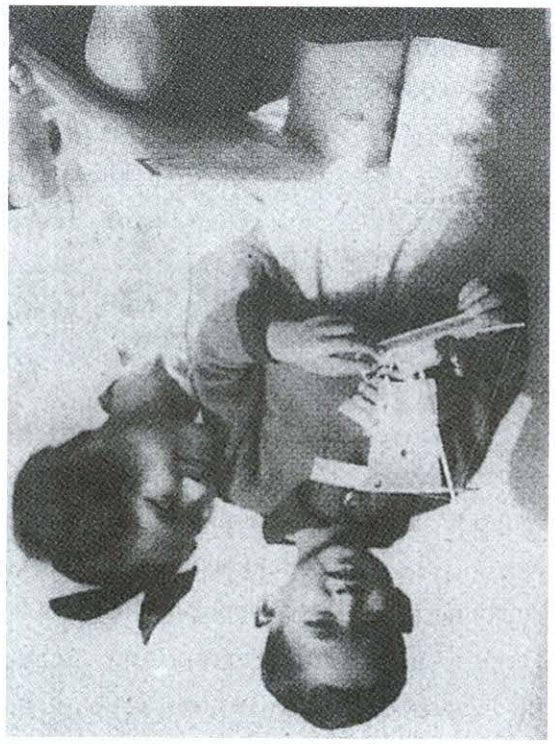
สมเด็จฯ กรมหลวงฯ อย่างสุดความสามารถ จนกระทั่งถึงวาระสุดท้าย เมื่อพระเชษฐภคินีสิ้นพระชนม์อย่างสงบ ในวันที่ 2 ม.ค. 2551 ยังทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้จัดการพระศพถวายพระเกียรติสูงสุดตามราชประเพณี โดยประดิษฐานพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง เพื่อให้สมกับที่ทรงเป็นสมเด็จพระโสทรเชษฐภคินีอันสนิทแต่พระองค์เดียว...**นับได้ว่า ทรงเป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ ที่รู้พระราชหฤทัยอย่างลึกซึ้ง ยากที่จะหาพี่น้องคู่ใดรักใคร่ผูกพันเสมอเหมือน.**













หนังสือพิมพ์คุณภาพ เพื่อคุณภาพของประเทศ
http://www.matichon.co.th
มติชน
วันศุกร์ที่ 4 มกราคม พุทธศักราช 2551 ปีที่ 30 ฉบับที่ 10891 ราคา 10 บาท

พระเทพฯทรงให้ดูแลชาวบ้าน หลั่งไหล'อาลัย'

ห่วงคนมาจากต่างจังหวัด จัดทีม'หมอหลวง'รักษา สำนักพระราชวังย้ำ10ม.ค. เปิดสักการะหน้า'พระศพ'

ปชช.หลั่งไหลถวายสักการะพระเจ้าพี่นางเธอฯ สมเด็จพระเทพฯทรงห่วง รับสั่งให้ จนท.ดูแลอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะผู้ที่มาจาก ตจว. สำนักพระราชวังจัดเตรียมแพทย์หลวงไว้คอยดูแล ตร.วอนใช้รถสาธารณะเดินทาง ตั้งกองอำนวยการดูแล 24 ชม. โต๊ะอิหม่ามจัดละหมาดขอพร 4 ม.ค.

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง เวลา 08.02 น. วันที่ 3 มกราคม ในพระพิธีธรรมรับพระราชทานฉันเช้า ในการนี้สมเด็จพระเทพฯได้ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์ในการสดับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และเสด็จฯกลับเวลา 08.35 น.

ทั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มีพระพิธีธรรมประจำทั้งกลางวันและกลางคืน รับพระราชทานฉันเช้าจำนวน 8 รูป เย็น 8 รูป กำหนด 100 วัน

ต่อมาเวลา 19.00 น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พร้อมด้วยทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์ เสด็จฯยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง เพื่อทรงประกอบพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

เวลา 21.00 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายา พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ ยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง ทรงประกอบพระราชพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม พระประโคมย่ำยาม

วันเดียวกัน สำนักพระราชวังได้ออกแถลงการณ์เรื่องกำหนดการประจำวันตลอด 100 วัน หรือ

กำหนดการไว้ทุกข์ ซึ่งเป็นพิธีตามโบราณราชประเพณี ดังนี้ เวลา 06.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยาม เวลา 07.00 น. พระพิธีธรรมรับพระราชทานฉันเช้า เวลา 09.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยาม เวลา 11.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม ฉันเพล เวลา 12.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยาม เวลา 15.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยาม เวลา 18.00 น. ประโคมย่ำยาม เวลา 19.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม เวลา 21.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยาม เวลา 24.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยาม

ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ได้มีบุคคลสำคัญมาถวายสักการะ และลงนามถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อาทิ พล.ต.อ.วงกต มณีรินทร์ ดร.สิริกร มณีรินทร์ นายกันตธีร์ ศุภมงคล อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และภริยา พลเรือตรีเรืองฤทธิ์ บุญส่งประเสริฐ เจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารเรือ นำทหารเรือ 70 นาย มาถวายสักการะ พลตรีอุดมเดช สีตะบุตร ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 11 นำทหารฝ่ายเสนาธิการมณฑลทหารบกที่ 11 จำนวน 10 นาย มาถวายสักการะ

นอกจากนี้ยังมีนายนาม ยิ้มแย้ม ประธานคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) คุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา ผู้ว่าการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) พร้อมคณะ ได้มาร่วมถวายสักการะและลงนาม

คุณหญิงจารุวรรณกล่าวว่า หลังจากทราบข่าวว่าพระองค์สิ้นพระชนม์ คณะ คตส.ได้ร่วมกันร่วมไว้อาลัยด้วยการยืนสงบนิ่ง เชื่อว่าดวงพระวิญญาณของพระองค์เสด็จสู่สรวงสวรรค์แล้ว

"สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐฐมรามาธิบดินทร และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงงานเพื่อแผ่นดินโดยแท้ โดยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯมีพระจริยวัตรที่งดงามมาก ฉันยังประทับใจตอนที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯทรงมีพระรับสั่งว่า ขอบใจที่ทำงานให้ เนื่องจากได้ทำงานเกี่ยวกับการสอบบัญชีให้กับมูลนิธิวิชาการโอลิมปิค ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ คตส. สำนึกในหน้าที่ของพระองค์ในพระกรุณาธิคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงได้นำพระฉายาลักษณ์ของพระองค์ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์มาประดิษฐานไว้หน้าตึกสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และให้ประชาชนเข้าร่วมลงนามไว้อาลัยด้วย" คุณหญิงจารุวรรณกล่าว

พันเอกกุลทีป เสนจันทร์ฒิไชย ผู้อำนวยการมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.) กล่าวภายหลังนำพวงมาลามาถวายแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ว่า การสูญเสียครั้งนี้สร้างความเสียใจให้กับตนและเจ้าหน้าที่ พอ.สว.เป็นจำนวนมาก เพราะพวกเราเหมือนเป็นลูกเป็นหลานที่สูญเสียพ่อแม่ แต่กระนั้นทุกคนจะตั้งใจปฏิบัติงาน ทำหน้าที่ให้ดีที่สุด ส่วนการสานต่อโครงการต่างๆ ของมูลนิธิขึ้นอยู่กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

"ก่อนพระประชวรทรงพยายามเสด็จไปทุกหนแห่ง จังหวัดสุดท้ายที่เสด็จไป คือ จ.ปัตตานี โดยในระหว่างที่ทรงงานจะทรงเรียกเจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหารเข้าไปรับฟังโดยทรงย้ำการทำงานกับเจ้าหน้าที่ว่าการทำงานด้านนี้เป็นการทำงานด้านรักษาพยาบาล ดังนั้นเจ้าหน้าที่ต้องรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรงก่อนจึงจะไปรักษาคนอื่นได้"

ด้านนางศิลดา รังสิกรรพุม ผู้จัดการมูลนิธิเด็กอ่อนในสลัม ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อมูลนิธิเป็นอย่างมาก ทุกปีในวันที่ 21 ตุลาคม จะประทานเงินกองทุนการกุศลสมเด็จย่า และกองทุนการกุศล กว.จำนวนกองทุนละ 5 แสนบาท ซึ่งมูลนิธิได้นำเงินกองทุนทั้งสองฝากธนาคารแล้วนำดอกผลมาใช้จ่ายในการดำเนินงานของมูลนิธิในการซื้อนมและอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งเมื่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯสิ้นพระชนม์ ทางมูลนิธิยังไม่ได้มีการพูดคุยถึงเงินกองทุน เพราะถือว่าไม่ใช่เรื่องหลัก แต่คิดว่าน่าจะมีผู้ดำเนินงานต่อ อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ทุกคนก็ยังคงมุ่งมั่นช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสในชุมชนแออัด โดยยึดแนวพระดำริในเรื่องการดูแลพัฒนาเด็ก ไม่ใช่เพียงแค่การสงเคราะห์ แต่ต้องทำงานร่วมกับคนใกล้ตัวเด็ก ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาระยะยาวต่อไป



อาลัย - ประชาชนที่เดินทางมาถวายสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เฝ้ารอรับพระบรมวงศานุวงศ์ ที่เสด็จฯมาร่วมพระราชพิธีดังกล่าว ณ บริเวณพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ 3 มกราคม



เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2551 เวลา 08.04 น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์ ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ผู้นำฝรั่งเศส-สิงคโปร์ ส่งสารเสียใจ

'ในหลวง'ให้จัดงานพระพี่นางฯ ยึดแบบโบราณราชประเพณี

'ในหลวง'โปรดเกล้าฯให้มีพระพิธีธรรมพระศพพระพี่นางฯ พร้อมประโคมย่ำยามเป็นเวลา 100 วันตามโบราณราชประเพณี พระเทพฯเสด็จฯถวายภัตตาหารเช้าเป็นวันแรก 'ประธานาธิบดีฝรั่งเศส-ผู้นำสิงคโปร์'ส่งสารแสดงความเสียใจ 'นาม ยิ้มแย้ม'นำทีม คตส.เดารพพระศพ

ประชาชนหลั่งน้ำตาถวายสักการะ

เมื่อวันที่ 3 มกราคม ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังได้เปิดให้ประชาชนเข้าสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ตั้งแต่เวลา 08.30 น. โดยเปิดให้เข้าก่อนครึ่งชั่วโมง เนื่องจากมีประชาชนแต่งกายไว้ทุกข์เฝ้ารออยู่เป็นจำนวนมากพร้อมกันนี้เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังยังจัดสมุดลงนามถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ภายในศาลาสหทัยสมาคมด้วย

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ตั้งแต่เช้าประชาชนต่างพร้อมใจกันสวมชุดไว้ทุกข์สีดำ และขาว มาถวายสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กันอย่างไม่ขาดสาย หลายคนอยู่ในอาการโศกเศร้า และหลั่งน้ำตาขณะที่ก้มลงกราบสักการะพระฉายาลักษณ์ และลงนาม นอกจากนี้ ประชาชนจำนวนมากได้นำดอกไม้ และเงิน มาถวายหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังจึงจัดพานมาวางไว้หน้าพระฉายาลักษณ์เพื่อให้ประชาชนวางดอกไม้และเงิน

ยอดผู้ลงนามวันแรก1.3หมื่นราย

ในเวลา 17.00 น. เจ้าหน้าที่พระบรมมหาราชวังได้ปิดการลงนาม โดยยอดผู้มาลงนามถวายสักการะวันแรกจำนวน 13,027 คน มีพวงมาลาทั้งหมด 77 พวง นอกจากนี้ประชาชนยังได้บริจาคเงินถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเสด็จพระราชกุศลตามอัธยาศัย รวมวันที่ 2-3 มกราคม เป็นเงิน 122,910.50 บาท โดยเป็นการบริจาควันที่ 2 มกราคม จำนวน 6,520 บาท และวันที่ 3 มกราคม จำนวน 116,390.50 บาท

นางสุนันทา หวังประดิษฐ์ อายุ 73 ปี ชาวพุทธมณฑล กล่าวทั้งน้ำตาว่า เป็นการสูญเสียครั้งใหญ่ รู้สึกเสียใจมาก เมื่อครั้งที่พระองค์ประทับอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช ได้ไปร่วมลงนามถวายพระพรให้ทรงหายจากการประชวร 10 ครั้ง พระองค์ทรงมีพระจริยวัตรงดงาม ทรงขยัน มานะ อดออม และทรงดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง ภาพที่พระองค์ทรงติดตามสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ไปทุกหนแห่ง ยังคงตราตรึงในความทรงจำ พระองค์มีความกตัญญูเป็นที่หนึ่ง ราชสกุลมหิดลเกิดมาเพื่อแผ่นดินโดยแท้ ขอตั้งจิตอธิษฐานให้พระองค์เสด็จสู่สรวงสวรรค์

สมเด็จพระเทพฯทรงห่วงปชช.

นายศุภชัย พันธุกานนท์ ที่ปรึกษาวิทยาลัยในวังชาย ในฐานะผู้ดูแลรับผิดชอบประชาชน ที่มาสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กล่าวว่า ในการเปิดให้ประชาชนเข้ามาถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในศาลาสหทัยสมาคม จะดำเนินไปจนถึงวันที่ 9 มกราคม จากนั้นในวันที่ 10 มกราคม จะเปิดให้ประชาชนเข้าร่วมสักการะในพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เริ่มตั้งแต่เวลา 14.00 น. เนื่องจากในช่วงเช้าจะมีพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทาน 7 วัน พระราชทานพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จากนั้นตั้งแต่วันที่ 11

มกราคม จึงจะเปิดให้ถวายสักการะได้ตั้งแต่เวลา 09.00-16.00 น. โดยประชาชนจะได้เข้าถวายสักการะหน้าพระศพ เหมือนเมื่อครั้งพระราชพิธีพระบรมศพของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี แต่ถ้าตรงกับวันพระราชพิธี 100 วัน จะปิดพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ไม่ให้เข้าไปถวายสักการะ นอกจากนี้ในพระพิธีธรรม สวดพระอภิธรรม ถ้ามีพระบรมวงศานุวงศ์เสด็จพระราชดำเนิน แล้วมีพระราชประสงค์ให้ประชาชนเข้าร่วมพระพิธีธรรม สวดพระอภิธรรม ประชาชนจะสามารถเข้าร่วมฟังได้

นายศุภชัยกล่าวอีกว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รับสั่งให้ดูแลประชาชนที่เดินทางมาถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อย่างใกล้ชิด เนื่องจากทรงห่วงใยโดยเฉพาะประชาชนที่เดินทางมาจากต่างจังหวัด นอกจากนี้ยังทรงดูแลความเรียบร้อยบริเวณที่จัดพิธีต่างๆ ด้วยพระองค์เอง และทางสำนักพระราชวังได้จัดเตรียมแพทย์หลวงไว้คอยดูแลประชาชนที่มาถวายสักการะอีกด้วย

แนะผู้หญิงงดกางเกง-รองเท้าหุ้มส้น

"สำหรับการเตรียมความพร้อมในการต้อนรับประชาชนที่จะมาถวายสักการะในพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท สำนักพระราชวังได้เตรียมการไว้พร้อมแล้ว คิดว่าคงไม่มีปัญหาใดๆ เนื่องจากเคยมีประสบการณ์มาแล้วจากพระราชพิธีพระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี นอกจากนี้ ขอประชาสัมพันธ์เรื่องการแต่งกาย เนื่องจากพิธีนี้เป็นพิธีหลวง ขอให้แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ผู้หญิงควรงดสวมกางเกง และขอให้สวมรองเท้าหุ้มส้นเท่านั้น

ตร.วอนใช้รถสาธารณะเดินทาง

พล.ต.ต.ภาณุ เกิดลาภผล รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (รอง ผบช.น.) ดูแลงานด้านการจราจร กล่าวถึงการอำนวยความสะดวกด้านการจราจรบริเวณโดยรอบพระบรมมหาราชวังว่า ช่วงนี้มีประชาชนเดินทางมาถวายสักการะพระศพจำนวนมาก เนื่องจากพื้นที่สนามหลวงสามารถรองรับการจอดรถได้ประมาณ 2,000 คัน โดยเข้าทางฝั่งศาลฎีกา และออกทางด้านวัดมหาธาตุ ถนนราชินี หรือหลังศาลฎีกา จอดได้เล็กน้อยในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์หรือรอบพระบรมมหาราชวังเองก็จอดได้ค่อนข้างจำกัด ส่วนถนนมหาราช ท่าราชวรดิษฐ์ และถนนท้ายวัง คงต้องสำรองไว้สำหรับแขกชั้นผู้ใหญ่ที่จะเดินทางมาร่วมถวายสักการะพระศพ ประกอบกับมีรถบัสรับส่งนักท่องเที่ยวที่เข้ามาจำนวนมาก จึงขอฝากไปยังพี่น้องประชาชนที่จะเดินทางมาร่วมถวายสักการะพระศพ ที่สะดวกที่สุดคือการโดยสารรถสาธารณะ

ตั้งกองอำนวยการดูแล24ชม.

"สำหรับตำรวจนครบาลทาง พล.ต.ท.อัศวิน ขวัญเมือง ผบช.น. ได้ตั้งกองอำนวยการร่วมไว้ที่บริเวณสามเหลี่ยมหน้าประตูวิเศษไชยศรี จะมีกำลังจาก บก.ตปพ.ชุดเก็บกู้คอยตรวจตราทั้งหมด รวมทั้งกำลังตำรวจท้องที่ ทั้ง บก.น.6 บก.น.1 และ บก.จร. มีรอง ผบก.ประจำตลอด 24 ชั่วโมง และมีรอง ผบช.น.คอยตรวจตลอดจนกว่าพิธีจะเสร็จสิ้นครบ 100 วัน โดยกองอำนวยการร่วมจะคอยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่เดินทางมาร่วมพระราชพิธีทั้งหมด หากติดขัดสามารถประสานมาที่กองอำนวยการร่วมของ บช.น.ได้ทันที" พล.ต.ต.ภาณุกล่าว

พล.ต.ต.ภาณุกล่าวว่า นอกจากนี้จะมีการปรับเปลี่ยนการจราจรโดยรอบพระบรมมหาราชวังในบางจังหวะกรณีรถเยอะ จะจัดวันเวย์โดยรอบพระบรมมหาราชวัง ส่วนถนนมหาราช ถนนหน้าพระลาน หรือถนนหน้าวัดมหาธาตุฯ จะจัดวันเวย์บางช่วงเวลาที่รถหนาแน่นจริงๆ หรือมีขบวนเสด็จ โดยจะมีตำรวจคอยชี้แนะเส้นทางการจราจรให้ เพื่อการคลี่คลายการจราจร และห้ามเข้าบางช่วงเวลา เพื่ออำนวยความสะดวกให้ดีที่สุด

รปภ.ใช้แผนถวายสักการะสมเด็จย่า

รายงานข่าวแจ้งว่า ในส่วนการรักษาความปลอดภัยและการจัดการจราจร ตำรวจได้นำแผนการถวายสักการะพระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (สมเด็จย่า) ในปี 2538-2539 มาปรับใช้ โดยขณะนี้อยู่ระหว่างรอหมายกำหนดการอย่างเป็นทางการจากสำนักพระราชวัง ก่อนจะนำแผนเดิมมาปรับใช้ต่อไป โดยแผนเดิมจะมีการบูรณะกำลังตำรวจภูธรภาค 2, 7, ตชด., สันติบาล และทหารมาร่วมด้วย มีการนำสุนัขทหารจาก จ.นครปฐม มาร่วมตรวจสถานที่ มีแผนฉุกเฉิน โดยมี พล.ต.ต.วัจนนท์ ถิระวัฒน์ รอง ผบช.น. ดำเนินการร่างแผนทั้งหมด

กทม.จัดนิทรรศการ100วัน

นพ.มล.สมชาย จักรพันธุ์ อธิบดีกรมสุขภาพจิต กล่าวว่า ภาวะซึมเศร้าที่เกิดขึ้นภายหลังจากการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ขณะนี้ถือว่าไม่รุนแรงมากนัก เนื่องจากประชาชนที่ได้รับข่าวสารและติดตามพระอาการประชวรใกล้ชิด เข้าใจ และเตรียมใจไว้ส่วนหนึ่งแล้ว

ด้านนายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (กทม.) กล่าวว่า ได้เตรียมจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ ที่บริเวณลานคนเมือง เสาชิงช้า ระหว่างวันที่ 7 มกราคม-11 เมษายนนี้ เป็นเวลา 100 วัน นอกจากนี้ได้จัดพิมพ์หนังสือ "สถิต ณ ดวงใจ" จำนวน 50,000 เล่ม แจกประชาชนด้วย

ผู้ว่าฯทั่วปท.ประชุมงดงานรื่นเริง

ส่วนกรณีที่คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติให้ให้หน่วยราชการทั้งหมด เลื่อน หรือยกเลิกการจัดงานมหรสพหรืองานรื่นเริงต่างๆ ในช่วง 15 วันนี้นั้น ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดต่างๆ ได้ประชุมหารือเพื่อดำเนินตามมติ ครม. และมีความเห็นให้งดหรือเลื่อนการจัดงานรื่นเริงของจังหวัดออกไปก่อน รวมทั้งยังประกาศขอความร่วมมือผู้ประกอบการสถานบันเทิงให้งดแสดงมหรสพ ดนตรี งานรื่นเริงทุกประเภท

โดยที่ จ.ชัยภูมิ นายถาวร พรหมมีชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ประชุมคณะกรรมการจัดงานประจำปีเจ้าพ่อพญาแลและงานกาชาด และมีมติให้เลื่อนการจัดงานที่จะมีขึ้นในวันที่ 12-20 มกราคม ออกไปเป็นวันที่ 17-25 มกราคม และให้งดการจัดกิจกรรมที่ดูแล้วไม่เหมาะสม เอิกเกริก รวมทั้งงดการประกวดธิดาพญาแล งดประกวดนางงามช้าง งดการเต้นลีลาศ แต่ให้คงกิจกรรมหลักที่เป็นวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามไว้

พิจิตรห้ามโชว์ไคโยตี้-ฝ่าฝืนถูกปิด

นายปรีชา เรืองจันทร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร เปิดเผยว่า ได้สั่งการให้ทุกภาคส่วนลดธงลงครึ่งเสาและแต่งกายชุดไว้ทุกข์สีดำหรือสีขาวดำ นอกจากนี้ยังขอให้งดจัดงานบันเทิงมหรสพรื่นเริงต่างๆ อย่างเด็ดขาด ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี โดยมีการบอกยกเลิกงานเลี้ยงต่างๆ ใน จ.พิจิตรแล้ว นอกจากนี้ ยังสั่งกำชับสถานบันเทิงต่างๆ ใน จ.พิจิตร ห้ามจัดการแสดงโชว์ลามกอนาจาร หรือการเต้นไคโยตี้ที่แต่งกายไม่เหมาะสม ถ้าพบการฝ่าฝืนอาจถูกสั่งปิดสถานบริการอีกด้วย

โต๊ะอิหม่ามจัดละหมาดขอพร4ม.ค.

ส่วนบรรยากาศการถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศนั้น ประชาชนทุกภาคส่วนยังคงทยอยร่วมลงนามถวายความอาลัย ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ พร้อมลงนามรำลึกอย่างเนืองแน่นในสถานที่ของหน่วยราชการต่างๆ ที่จัดไว้

ที่ จ.ยะลา นายธีระ มินทราศักดิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา เปิดเผยว่า ได้แจ้งไปยังโต๊ะอิหม่ามประจำมัสยิดทุกแห่งให้ชาวไทยมุสลิมร่วมกันละหมาดฮายัต (ขอพร) จากพระผู้เป็นเจ้า เพื่อถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยจะละหมาดฮายัตขอพรในวันที่ 4 มกราคมหลังการละหมาดวันศุกร์ในทุกมัสยิด

พระพี่นางฯ

พระฯ ผู้ให้สุขภาพแบบองค์รวม

"พระทรงเป็นมรรคาประชาสยาม
มาวันนี้สิ้นแสงแห่งเดือนเพ็ญ
ดั่งท้องฟ้าสิ้นแสงแห่งรุ้งสวย
ขอพระองค์จงสู่สวรรคา
ทรงดำเนินทั่วเขตคามดับทุกข์เข็ญ
พสกล้วนลำเค็ญด้วยน้ำตา
ดวงใจไทยแทบม้วยลงทั่วหล้า
ปวงประชาน้อมรำลึกสำนึกคุณ"

กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ได้เรียงร้อยถ้อยคำกลอนสดุดีไว้อาลัย **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** ข้างต้นไว้อย่างลึกซึ้งตรึงใจพสกนิกรชาวไทยอย่างแท้จริง

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงทุ่มเทพระวรกาย พระทัยอย่างเปี่ยมล้นในทุกพระกรณียกิจที่เกี่ยวข้องกับงานการวางรากฐานและพัฒนาระบบสาธารณสุขไทย โดยเฉพาะการทรงเป็นประธานกิตติมศักดิ์มูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (มูลนิธิ พอ.สว.) สืบต่อจากสมเด็จพระบรมราชชนนี และทรงเป็นประธาน องค์อุปถัมภ์ มูลนิธิ และสมาคมต่างๆ อีกมากกว่า 40 มูลนิธิ อาทิ มูลนิธิสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย กองทุนสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเพื่อพัฒนาการพยาบาล มูลนิธิถันยรักษ์ ศิริราชมูลนิธิ มูลนิธิเด็กอ่อนในสลัม มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ มูลนิธิช่วยการสาธารณสุข ฯลฯ

นพ.ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ซึ่งเป็นผู้ตามเสด็จพระองค์ท่านทั้งในและต่างประเทศแทบทุกครั้ง ได้เล่าถึงพระกรณียกิจที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสาธารณสุขไทยว่า พระองค์ทรงมีวิสัยทัศน์ที่ยาวไกล ทรงเห็นความสำคัญของการพัฒนาคน มีพระประสงค์ที่จะให้พสกนิกรชาวไทยทุกคนมีสุขภาพอนามัยที่ดีแข็งแรงอย่างถ้วนหน้า โดยเฉพาะพสกนิกรในถิ่นทุรกันดาร จากการสืบสานเป็นองค์ประธานกิตติมศักดิ์มูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (มูลนิธิ พอ.สว.) สืบต่อจากสมเด็จพระบรมราชชนนี

ไม่ใช่เป็นเพียง "พระราชมรดก" เท่านั้น แต่พระองค์ทรงงานหนักด้วยความใส่พระหฤทัย ซึ่งการดำเนินงาน พอ.สว. ตลอด 38 ปีที่ผ่านมา ปัจจุบันได้มีการขยายพื้นที่การทำงานของ พอ.สว. มากถึง 51 จังหวัด มีสมาชิก พอ.สว. 48,402 คน มีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ หน่วยแพทย์ทางอากาศ และหน่วยแพทย์วิทยุ ให้บริการประชาชนได้ทุกสถานการณ์

"ไม่ว่าเส้นทางเสด็จจะลำบากยากเข็ญขนาดไหน พระองค์ไม่ทรงย่อท้อ มีพระประสงค์มุ่งมั่นที่จะนำคณะหน่วยแพทย์ พอ.สว.ไปให้ถึงจุดหมาย เพื่อรักษาชาวบ้านให้ได้ตามที่ตั้งพระทัยไว้ ซึ่งการตามเสด็จครั้งสุดท้ายของผมคือ การเสด็จไปยังเขื่อนบางลาง ต.บาเจาะ อ.บันนังสตา จ.ยะลา ซึ่งขณะนั้นในพื้นที่ก็มีปัญหาความรุนแรงแต่พระองค์ไม่ทรงเกรงกลัวภัยใดๆ ทั้งสิ้นซึ่งเป็นครั้งที่ผมซาบซึ้งอย่างหาที่เปรียบไม่ได้"

"พระองค์ทรงมีเมตตากับเหล่าข้าราชบริพาร คณะทำงานทั้งแพทย์ พยาบาล ทหาร ตำรวจ ทรงให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิต การทำงาน และให้พรแก่คณะทำงาน คณะผู้ติดตามทุกครั้งที่มีโอกาส ซึ่งข้อคิดที่ผมได้รับเป็นประจำ คือ ขอให้มีสุขภาพอนามัยดี แข็งแรง เพื่อนำกำลังเหล่านี้มาดูแลพี่น้องประชาชนในพื้นที่ห่างไกลต่อไป" ปลัด สธ.กล่าวอย่างปลื้มปิติ

นอกจากนี้พระองค์ยังทรงได้พระราชทานรางวัล Mental Health Princess Award ซึ่งทรงริเริ่มมาตั้งแต่ปี 2545 โดยมอบทุนรางวัลให้กับผู้มีคุณความดีระดับนานาชาติด้านจิตเวช โดยนักจิตวิทยาหลายชาติได้รับรางวัลนี้ เช่น อเมริกา จีน อินเดีย ออสเตรเลีย และไทย เป็นต้น โดยรางวัลที่คนไทยที่ได้รับคือ **ศ.นพ.ประสพ รัตนากร** อดีตประธานมูลนิธิรัฐบุรุษแห่งประเทศไทย

ขณะที่ **นพ.ชาตรี บานชื่น** อธิบดีกรมการแพทย์ ในฐานะกรรมการที่ปรึกษามูลนิธิชีวิตพัฒนา ซึ่งพระองค์ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ กล่าวว่า พระองค์สนพระทัยในงานด้านการแพทย์สาธารณสุขอย่างมาก ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ในองค์กร มูลนิธิต่างๆ ด้านการแพทย์ และให้ความสนพระทัยผู้ด้อยโอกาสในสังคม เด็ก ผู้พิการ เห็นได้จากดวงพระเนตร ที่จะมีความสุขทุกครั้งที่ได้ทำงานเพื่อประชาชน จึงประทับใจในความเมตตาที่พระองค์ได้เสียสละ และเมื่อพระองค์ประชวร ก็เห็นว่าพระองค์ทรงเข้มแข็ง อดทน และยังทรงงานอยู่ตลอด และยังมีพระรับสั่งว่าเป็นห่วงพวกเราที่ปฏิบัติงานในพื้นที่

ด้าน **รศ.นพ.อนุชิต ปุญญทลังค์** อาจารย์ประจำภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี และแพทย์ประจำหน่วย พอ.สว. กล่าวถึงการทำงานใน พอ.สว.ว่า ได้มีโอกาสทำงานสนองพระดำริ ในโครงการ พอ.สว.มากว่า 10 ปี และออกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง มีความประทับใจในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ อย่างมาก ทรงไม่ถือพระองค์ และคอยดูแลผู้ป่วยอย่างห่วงใย แม้ว่าเวลาออกพื้นที่ในถิ่นทุรกันดารอากาศจะร้อนเพียงใด แต่พระองค์ก็คอยดูแลคนไข้ ถามไถ่อาการด้วยพระองค์เอง และวันเปิดตาจะเป็นวันที่พระองค์ รวมถึงแพทย์พยาบาล มีความสุขอย่างมาก ที่สามารถทำให้คนไข้กลับมามองเห็นได้อีกครั้ง

"สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ยังทรงมีน้ำพระทัยต่อแพทย์พยาบาล ขณะนั้นผมเป็นเพียงหมอเด็กๆ คนหนึ่ง พระองค์ได้ตรัสถามว่า หมอเหนื่อยไหม ทำให้ดีใจมาก ที่พระองค์ทรงห่วงใย และพระองค์ยังประทานเหรียญให้แก่แพทย์ พยาบาลที่ช่วยงาน ด้วยพระหัตถ์พระองค์เอง ทำให้ซาบซึ้งต่อพระมหากรุณาธิคุณอย่างยิ่ง ที่พระองค์ทรงห่วงใย ทั้งที่งานของพระองค์ก็เหนื่อยกว่าหลายเท่า ทำให้เป็นกำลังใจในการ



ทำงานเพื่อประชาชนต่อไป แม้จะเสียใจต่อการจากไปของพระองค์มาก แต่ก็ตั้งใจจะทำงานสนองพระดำริต่อไป" รศ.นพ.อนุชิตกล่าวด้วยความปลาบปลื้มใจ

นพ.สมัย ศิริทองถาวร ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ถือว่ามีพระคุณต่อสถาบันอย่างยิ่ง เพราะได้ประทานนาม "ราชนครินทร์" ให้แก่สถาบันและยังเสียสละพระองค์ เป็นองค์อุปถัมภ์ให้แก่มูลนิธิและสถาบันที่ทำงานด้านเด็กอีกหลายแห่ง และพระองค์มักจะอวยพรให้แพทย์ที่ทำงานถวาย มีสุขภาพดี

ในช่วงปีที่ผ่านมา กระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินโครงการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์หลายโครงการ อาทิ โครงการเทิดพระเกียรติ 80 พรรษา กรมหลวงนราธิวาสนครินทร์ โดย รพ.เมตตาประชารักษ์ ได้มอบเครื่องช่วยฟังจำนวน 80 เครื่อง ใน 4 ภูมิภาค ปีงบประมาณ 2541 ได้แก่ จ.นราธิวาส จ.เชียงใหม่ จ.นครราชสีมา และ จ.สระแก้ว โครงการเปลี่ยนไตถวายเป็นพระราชกุศล 80 และ 84 พรรษา แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดย รพ.ราชวิถี ฯลฯ

ทั้งหมดนี้ถือเป็นความปลาบปลื้มใจของบุคลากรในวงการแพทย์ พยาบาล และการสาธารณสุขไทยอย่างยิ่ง กระทรวงสาธารณสุข จึงได้จัดทำหนังสือเทิดพระเกียรติ รวบรวมพระกรณียกิจงานด้านสาธารณสุขเพื่อแผ่นดินไทย จัดพิมพ์จำนวน 100,000 เล่ม แจกจ่ายให้กับพสกนิกรชาวไทยที่ไปร่วมฟังสวดพระอภิธรรมพระศพที่ศาลาสหทัยสมาคม และจัดพิมพ์อีกจำนวน 3,000 เล่ม แจกจ่ายให้หน่วยงานราชการ และสถานทูตประเทศไทยในต่างแดนด้วย

พระฯ ผู้ให้สุขภาพแบบองค์รวมอย่างแท้จริง

กรุงเทพมหานครจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติที่ลานคนเมือง

นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (กทม.) กล่าวภายหลังประชุมผู้บริหารกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 3 มกราคม ว่า ตามที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2551 ยังความโทมนัสแก่พสกนิกรชาวไทยเป็นอย่างยิ่ง กทม.จึงเตรียมการจัดนิทรรศการพระกรณียกิจเพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ลานคนเมืองตั้งแต่วันที่ 7 มกราคม-11 เมษายน 2551 โดยจะประสานขอความร่วมมือกับหน่วยงานและมูลนิธิในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยนิทรรศการแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1.พระราชประวัติ 2.พระกรณียกิจ และ 3.รวบรวมหนังสือจากมูลนิธิในพระอุปถัมภ์ อาทิ แม่เล่าให้ฟัง, เจ้านายเล็กๆ-ยุวกษัตริย์ เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ต่อประชาชน

นายอภิรักษ์กล่าวว่า กทม.จะแจกหนังสือ "สถิตย์ ณ ดวงใจ" ซึ่งจัดทำขึ้นเนื่องในโอกาสเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา โดยในเบื้องต้นได้จัดพิมพ์ขึ้นจำนวน 50,000 เล่ม เนื้อหาหนังสือประกอบด้วย 4 เรื่องหลัก คือ 1.เพื่อแผ่นดิน เพื่อราชันย์ 2.พระราชปณิธานพระบรมราชชนนี 3.พระกรณียกิจเพื่อไทยทั่วหล้า และ 4.ปวงประชาถวายพระพร สำหรับพิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์จำนวน 185 รูป ที่ลานคนเมือง ในโอกาสวันครบรอบวันสิ้นพระชนม์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ กทม.ได้จัดพิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ในวันที่ 9 มกราคม (ตรงกับวันทักษิณานุปทานครบ 7 วัน) วันที่ 21 กุมภาพันธ์ (ตรงกับวันทักษิณานุประทานครบ 50 วัน) และวันที่ 11 เมษายน (ตรงกับวันทักษิณานุประทานครบ 100 วัน) โดยจะเริ่มเวลา 06.30 น. เป็นต้นไป เพื่อถวายเป็นพระกุศล

นายอภิรักษ์กล่าวถึงการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่ถวายสักการะพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ ที่ศาลาสหทัยสมาคมนั้น กทม.เตรียมอำนวยความสะดวก โดยจะจัดจุดจอดรถและโรงทานที่บริเวณท้องสนามหลวง เพื่อรองรับประชาชนที่คาดว่าจะมีจำนวนมาก พร้อมกันนี้ได้จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพระพิธีสวดพระอภิธรรมพระศพ เพื่อประสานงานกับรัฐบาลและส่วนราชการต่างๆ โดยมีตนเป็นประธาน และจะมีการประสานงานกับรัฐบาลจัดงานต่อไป สำหรับการเข้าร่วมพระพิธีสวดพระอภิธรรมพระศพ ในส่วนของ กทม.ได้จัดข้าราชการวันละ 20 คน เข้าร่วมวันละ 3 เวลา คือ ช่วงที่ 1 เวลา 06.00-08.00 น. ช่วงที่ 2 เวลา 09.00-12.00 น. และช่วงที่ 3 เวลา 19.00-22.00 น. ตลอดระยะเวลา 100 วันด้วย

วันเดียวกัน ที่ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร (กทม.) บริเวณชั้น 1 หน้าห้องรัตนโกสินทร์ กทม. ตั้งพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พร้อมโต๊ะหมู่บูชาประกอบด้วยพานพุ่มดอกไม้และธูปเทียน และตั้งโต๊ะวางสมุดลงนาม 1 เล่ม ให้ข้าราชการ กทม.ลงนามไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จำนวนมาก พร้อมขึ้นป้าย "พสกนิกรไทย ถวายอาลัย...แด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์" ที่หน้าศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

สารแสดงความเสียใจจากผู้นำ 'ฝรั่งเศส-สิงคโปร์'

● สารจากประธานาธิบดีฝรั่งเศส

นายนิโกลาส์ ซาร์โกซี ประธานาธิบดีสาธารณรัฐฝรั่งเศส ในนามของประชาชนชาวฝรั่งเศส ส่งสารผ่านสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐฝรั่งเศสประจำประเทศไทย กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระประมุขแห่งราชอาณาจักรไทย แสดงความเสียใจอย่างยิ่งต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยมีคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ ดังนี้

"ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้ารู้สึกโศกเศร้าและสะเทือนใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ในเหตุการณ์อันโศกเศร้าครั้งนี้ ข้าพระพุทธเจ้าและประชาชนชาวฝรั่งเศสขอแสดงความเสียใจแด่ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทด้วยความจริงใจ และขอเป็นกำลังใจให้แก่เหล่าพระบรมวงศานุวงศ์รวมถึงประชาชนชาวไทยในช่วงที่โศกาอาดูรดังกล่าว

ประเทศฝรั่งเศสจะไม่ลืมบทบาทที่สำคัญยิ่งของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในการเผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศสในประเทศไทย เช่นเดียวกับการที่ได้ทรงอุทิศพระองค์เพื่อช่วยเหลือด้านการแพทย์ การศึกษา และด้านวัฒนธรรมแก่ผู้ด้อยโอกาส พระองค์ทรงแสดงให้เห็นถึงกำลังใจอันมุ่งมั่นและกล้าหาญ ขันติธรรม และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตลอดช่วงที่ทรงมีพระชนม์ชีพอยู่

ข้าพระพุทธเจ้าขอแสดงความเสียใจอีกครั้งหนึ่ง ควรมิควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม"

"นิโกลาส์ ซาร์โกซี"

●สารจากผู้นำสิงคโปร์

ประธานาธิบดี, นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีอาวุโสของสิงคโปร์ ส่งสารแสดงเสียใจกราบบังคมทูลต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ในสารดังกล่าว นายเอส. อาร์. นาธาน ประธานาธิบดีสิงคโปร์บรรยายไว้ว่า "การที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯทรงรักและห่วงใยประชาชนชาวไทยนั้นถือเป็นเสมือนตำนาน นอกจากนี้ยังทรงอุทิศพระองค์เพื่องานการกุศลต่างๆ อีกมากมาย ด้วย ถือเป็นการกระทำที่สร้างความหวังและสร้างชีวิตใหม่ให้กับประชาชนเหล่านั้น"

ส่วนนายลี กวน ยิว รัฐมนตรีอาวุโสและรัฐบุรุษสิงคโปร์ ระบุในสารว่า "พระจริยวัตรอันงดงามของพระองค์ถือเป็นความสำเร็จที่จะเป็นที่จดจำไปตลอดหลายชั่วอายุคน" ขณะที่นายกรัฐมนตรี ลี เซียน หลุง ส่งสารแสดงความเสียใจมายัง พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ว่า "แม้ว่าประเทศและปวงชนชาวไทยจะตกอยู่ในความโศกเศร้าจากการสูญเสียในครั้งนี้ ก็คงเข้มแข็งและกล้าหาญเพียงพอที่จะสานต่อพระจริยวัตรอันงดงามของพระองค์อย่างต่อเนื่องต่อไป"



ม.ฟาร์อีสเทอร์น 'ร่วมอาลัย'

ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรและนักศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น จ.เชียงใหม่ ร่วมใจถวายน้ำสรงพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ และพร้อมใจกันแต่งชุดดำเพื่อร่วมอาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นเวลา 30 วัน ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม เป็นต้นมา นอกจากนี้ทางมหาวิทยาลัยได้ตั้งโต๊ะหมู่บูชาเปิดให้คณาจารย์และนักศึกษาได้มาร่วมลงนามถวายความอาลัยอย่างพร้อมเพรียงกัน เพื่อน้อมรำลึกถึงสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่มีพระมหากรุณาธิคุณต่อมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

นอกจากนี้ สำนักประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น จ.เชียงใหม่ ยังได้นำบทเพลง "พระนามนี้ระบือไกลทั่วใต้หล้า" ซึ่งเป็นเพลงที่แต่งขึ้นเนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงพระกรุณาเสด็จมาทรงเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2544 โดยเป็นบทเพลงอันไพเราะและแต่งให้กับพระองค์ท่าน ซึ่งมีประชาชนทั่วไปโทรศัพท์เข้าไปขอยังมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์นจำนวนมาก สามารถดาวน์โหลดได้ที่หน้าเว็บไซต์ www.feu.ac.th

8 เกร็ดความรู้เรื่องพิธี 'พระศพ'

หมายเหตุ - นายธงทอง จันทรางศุ รองปลัดกระทรวงยุติธรรมให้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับพิธีพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ส่วนคำถามสุดท้าย นายชัชพล ไชยพร อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้ให้ข้อมูล

1.สางพระเกศาขึ้น-ลง 1 ครั้ง แล้วหักพระสางทิ้ง

การที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสางพระเกศาพระศพขึ้น 1 ครั้ง ลง 1 ครั้ง แล้วหักพระสางวางไว้ในพาน แสดงถึงว่าเป็นการสาง (หวี) พระเกศาครั้งสุดท้าย สางพอเป็นสัญลักษณ์พอเป็นพิธี เพื่อแสดงว่าไม่ต้องการความสวยงามใดๆ อีกแล้ว เป็นเครื่องหมายว่าหมดประโยชน์ไม่มีความจำเป็นต้องแต่งกายใดๆ อีกแล้วเป็นปริศนาธรรม เมื่อหักพระสางทิ้งไปแล้ว ก็จะเอาไปไว้ที่ไหนก็ได้ ซึ่งเหมือนกับประเพณีของประชาชนด้วย ที่แสดงว่าจะไม่ได้ใช้พระสางนั้นอีกต่อไปแล้วจึงต้องหักทิ้งไป

2.เศวตฉัตรแขวนเหนือพระโกศ

เศวตฉัตรประกอบพิธีพระศพนั้นจะแตกต่างกันไป ตามพระอิสริยยศที่แตกต่างกัน

ฉัตร 9 ชั้น : สำหรับพระมหากษัตริย์

ฉัตร 7 ชั้น : สมเด็จพระบรมราชินี สมเด็จพระบรมราชชนนี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ และสมเด็จพระบรมราชกุมารี

ฉัตร 5 ชั้น : สมเด็จเจ้าฟ้า ในส่วนพิธีพระศพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ นั้นจะเรียกว่า "เบญจปฎลเศวตฉัตร" หมายถึงฉัตรขาวที่มีเพดาน 5 ชั้น

ขั้นตอนเมื่ออัญเชิญพระศพมายังพระบรมมหาราชวังแล้ว จะอัญเชิญพระศพไปประดิษฐานที่พระที่นั่งพิมานรัตยา ซึ่งอยู่ด้านหลังทางทิศใต้ของพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ซึ่งพระที่นั่งองค์นี้จะเป็นวิมานที่บรรทมของพระมหากษัตริย์ และสมเด็จพระอัครมเหสี และเจ้านายฝ่ายในชั้นสูง แต่ในระยะหลังจะใช้เป็นที่ประดิษฐานพระศพ ในการสรงน้ำพระศพ เมื่อสรงน้ำพระศพที่พระที่นั่งพิมานรัตยาแล้วจึงจะอัญเชิญพระศพไปประดิษฐานที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท การประดิษฐานพระศพตามราชประเพณีอยู่ทางมุขด้านตะวันตก พระโกศสำหรับสมเด็จเจ้าฟ้าจะใช้พระโกศทองใหญ่ และใช้เครื่องสูงทองแผ่ลวด มุขด้านใต้จะเป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปประจำพระชนมวาร (พระประจำวันเกิด) ซึ่งพระพุทธรูปประจำพระชนมวารของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ คือ พระพุทธรูปปางถวายเนตร ซึ่งเป็นปางประจำวันเกิดวันอาทิตย์

งานหลังจากนี้ต่อไปจนถึง 100 วัน จะเป็นการสวดพระพิธีธรรมพระอภิธรรม พระพิธีธรรมจะเป็นงานที่ใช้เฉพาะงานหลวง จะสวดทั้งวันทั้งคืน มีการย่ำยามทุก 3 ชั่วโมง มีปี่ กลองประโคม ด้วยทำนองที่เศร้าสร้อย

3.ประโคมย่ำยามทุก 3 ชั่วโมง

การสวดพระพิธีธรรมพระอภิธรรม จะมีการประโคมย่ำยามทุก 3 ชั่วโมง มีปี่ กลอง ประโคมด้วยทำนองที่เศร้าสร้อย ในเวลา 06.00 น. 09.00 น. 12.00 น. ไปจนถึง 24.00 น. เพื่อบอกเวลาว่าครบ 3 ชั่วโมง ก็จะประโคมขึ้นหนึ่งครั้ง ส่วนการสวดพระอภิธรรมจะสวดทั้งกลางวันและกลางคืน แต่จะมีเวลาพักเว้นระยะเป็นช่วงๆ อาจจะหยุดพักสัก 10-15 นาที ซึ่งจะเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของเจ้านายชั้นสูงขึ้นไปโดยหลักคิดก็จะไม่แตกต่างกับการจัดงานศพของประชาชนทั่วไปตามหลักพระพุทธศาสนา แต่อาจจะเพิ่มรายละเอียด ปริมาณและคุณภาพเข้ามา ขึ้นอยู่กับความพร้อมของเจ้าภาพที่จะจัดงาน

นอกจากนี้จะมีการบำเพ็ญพระราชกุศลเมื่อครบ 7 วัน 50 วัน และ 100 วัน พิธีกรรมก็จะเหมือนกัน นั่นคือ มีการสวดมนต์ แสดงพระธรรมเทศนา กัณฑ์ 1 ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์สดับปกรณ์ (บังสุกุล)

4.สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ อยู่ในลำดับพระอิสริยยศชั้น 'เจ้าฟ้า'

ภาษาที่ใช้เรียกในการประกอบพิธีพระบรมศพ พระศพ จะแตกต่างกันตามพระอิสริยยศ โดยสมเด็จเจ้าฟ้า จะเรียกว่า พระศพ ส่วนพระยศที่สูงกว่า ตั้งแต่พระมหากษัตริย์ สมเด็จพระบรมราชินี สมเด็จพระบรมราชชนนี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สมเด็จพระบรมราชกุมารี จะเรียกว่า "พระบรมศพ" ส่วนพระราชพิธีพระราชทานเพลิงศพ ตามราชประเพณีจะสร้างพระเมรุในช่วงฤดูแล้งประมาณเดือนมีนาคม เมษายน หรือแล้วแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

5.การแต่งฉลองพระองค์ไว้ทุกข์

การแต่งกายของพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ สำหรับการไว้ทุกข์มี 2 แบบ ฉลองพระองค์เต็มยศ และฉลองพระองค์แบบสากล แบบแรกฉลองพระองค์ไว้ทุกข์ด้วยเครื่องแบบเต็มยศ ติดแขนทุกข์ต้นพระกรซ้าย และจะฉลองพระองค์เครื่องแบบเต็มยศ ในการบำเพ็ญพระราชกุศลเมื่อครบ 7 วัน 50 วัน 100 วัน และวันออกพระเมรุ ส่วนแบบสากลฉลองพระองค์สูทสีดำ ติดแขนต้นทุกข์พระกรซ้าย ในการเสด็จมาร่วมงานพระศพเป็นการส่วนพระองค์

สำหรับข้าราชการ ขุนนางชั้นผู้ใหญ่ก็แต่งกายไว้ทุกข์ตามราชประเพณีตามแต่จะมีหมายกำหนดการกำหนดแจ้งไว้ ส่วนประชาชนก็แต่งกายไว้ทุกข์แบบสุภาพตามประเพณีที่ปฏิบัติซึ่งได้แค่สีขาวหรือสีดำ

6.ขบวนรถอัญเชิญพระศพเป็นแบบเรียบง่ายโดยรถโรงพยาบาล

ขบวนรถจะจัดอย่างไรก็ได้ไม่มีระเบียบแบบแผน และจะเป็นแบบเรียบง่ายที่ปฏิบัติกันมาในอดีตก็จะอัญเชิญโดยรถโรงพยาบาลเหมือนกันทุกพระองค์

7.การปฏิบัติตนไว้ทุกข์ของประชาชน

การปฏิบัติตนของประชาชนในการเข้าไปถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคมเป็นต้นไปนั้น เบื้องต้นประชาชนควรแต่งกายไว้ทุกข์ตามประเพณีใส่เสื้อผ้าสีดำหรือสีขาว การกราบพระศพจะกราบครั้งเดียวไม่แบมือ สุภาพสตรีควรสวม

กางเกงเข้าในพระบรมมหาราชวัง ควรสวมรองเท้าหุ้มส้น

ส่วนประชาชนทั่วไปที่จะแสดงออกถึงความภักดี สามารถทำได้ทุกอย่าง ทำที่ไหนก็ได้ ไม่ต้องรอให้ถึงวันที่ 10 มกราคม สามารถทำได้ทันที ทั้งการตักบาตร ทำบุญ บำเพ็ญกุศล บำเพ็ญทาน ถวายสังฆทานต่างๆ บวชพระ เลี้ยงพระ นิมนต์พระมาเทศน์ ก็สามารถทำได้ ตามกำลังและประเพณีนิยม

8.บรรจุพระศพลงหีบพระศพแทนพระโกศ

(ชัชพล ไชยพร) ตามโบราณราชประเพณีเมื่อพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์เสด็จสวรรคตหรือสิ้นพระชนม์ จะประกอบพิธีบรรจุพระบรมศพ หรือพระศพ ลงในพระโกศ แต่ในรัชกาลปัจจุบันพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้เชิญพระบรมศพ และพระศพ ลงหีบพระศพ แทนการบรรจุพระโกศ ซึ่งสามารถทำได้ตามพระราชอัธยาศัย ได้แก่ พระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

กรมศิลป์เตรียมพร้อมงานสร้างพระเมรุ

เมื่อวันที่ 3 มกราคม นายเกรียงไกร สัมปัชชลิต อธิบดีกรมศิลปากร กล่าวภายหลังการประชุมคณะกรรมการกรมศิลปากรเตรียมการความพร้อมในการจัดสร้างพระเมรุ ถวายพิธีพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ว่า เป็นการเตรียมข้อมูลหากคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เรียกประชุม โดยแต่ละสำนักของกรมศิลปากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักการสังคีต ได้นำวงปี่พาทย์ไปประโคม 2 วง สับเปลี่ยนกันทั้งเช้าและเย็น ตลอด 24 ชั่วโมง, สำนักจดหมายเหตุ จะทำจดหมายเหตุบันทึกเหตุการณ์, สำนักสถาปัตยกรรม ดูแลเรื่องโครงสร้างสถาปัตยกรรมพระเมรุ, สำนักช่างสิบหมู่ ดูงานช่างศิลปะของลวดลายที่ศิลปกรรมแบบราชประเพณีโบราณที่ทำกันมา และสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ ศึกษาข้อมูลลำดับชั้นพระเกียรติยศ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นชั้นเจ้าฟ้า ว่า ควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ขณะนี้ได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นแล้ว

ส่วนการจัดสร้างพระเมรุนั้น นายเกรียงไกรกล่าวว่า ต้องรอทางสำนักพระราชวังแจ้งก่อน และเมื่อออกแบบพระเมรุเสร็จจะต้องส่งให้สำนักพระราชวังและขึ้นกับพระบรมราชวินิจฉัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งขณะนี้ยังไม่ได้โปรดเกล้าฯลงมา นอกจากนี้ยังได้ให้ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ตรวจสอบความพร้อมเครื่องราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือสมเด็จย่า ที่เคยใช้เมื่อปี 2538 เช่น ราชรถ ราชยาน คานหามต่างๆ ว่า ล้อ เพลา และอื่นๆ ใช้งานได้หรือไม่ หรือจะต้องบูรณะซ่อมแซมส่วนใดบ้าง



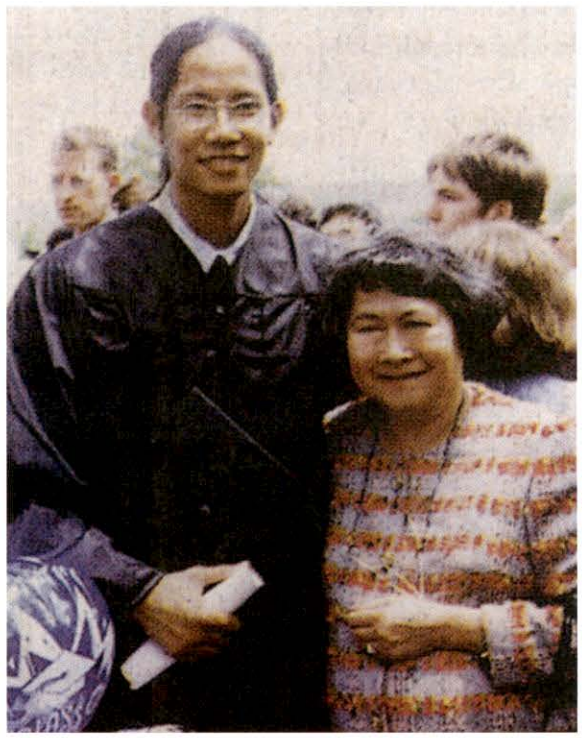
พระมารดา

อีกบทหนึ่ง

สมเด็จฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์



สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ, ท่านผู้หญิงทัศนาวลัย และสมเด็จย่า



ทรงฉายพระรูปร่วมกับพระนัดดา-ร้อยโทจิทัศ ศรสงคราม

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เคยประทานสัมภาษณ์ไว้ในนิตยสารพลอยแกมเพชร ถึงเรื่องพระนามของพระองค์...

"ตามปกติเจ้านายจะขอพระราชทานนาม พระโอรสพระธิดาจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่ทูลหม่อมพ่อของฉัน ขอพระราชทานจากรัชกาลที่ 6 ซึ่งพระราชทานชื่ออื่น แต่สมเด็จพระพันวัสสาฯ ไม่โปรด ขอให้เปลี่ยน ถึงได้ออกมาเป็นอย่างนี้ **กัลยาณิวัฒนา** ไม่ใช่ **กัลยาณี** ก็ถือว่า **ณี** สมาสกับคำข้างหลังก็จะเป็นสระอิไป คนตอนแรกๆ จะเขียนสระอีกัน แต่ถ้าไปดูในบัตรพระราชทานชื่อของ รัชกาลที่ 6 นี่จะใส่สระอิเลย"

และสำหรับพระนามเล่น

"ฉันมีชื่อเล่นเหมือนกัน แต่ไม่บอก เพราะไม่มีใครเรียก ตอนนี้มีแต่แม่เพียงคนเดียว (ที่เรียก)

ในปี พ.ศ.2487 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงลาออกจากฐานันดรศักดิ์เพื่อทรงเสกสมรสกับ **พันเอกอร่าม รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์** (2463-2525) ซึ่งเป็นบุตรของ พล.อ.หลวงเสรีเริงฤทธิ์ (จรูญ รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์) อดีตแม่ทัพกองทัพพายัพในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง

ต่อมา เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์ ได้สถาปนากลับคืนคงพระราชศักดิ์แห่งพระราชวงศ์ทุกประการ

พันเอกอร่าม รัตนกุลฯ เป็นบุคคลเดียวที่โดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่ในรถยนต์พระที่นั่งขณะที่เกิดอุบัติเหตุรถชนกับรถบรรทุกที่ทะเลสาบเจนีวา สวิตเซอร์แลนด์ เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ.2491 และได้รับบาดเจ็บสาหัส

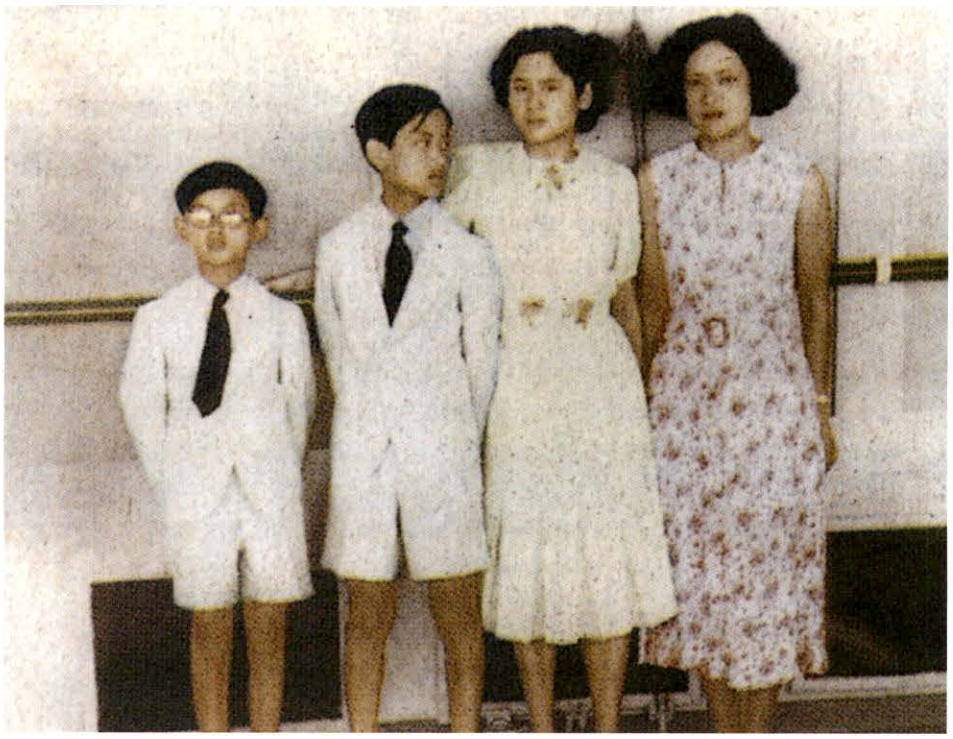
เมื่อเดินทางกลับประเทศไทย พันเอกอร่าม รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ ได้รับราชการเป็นอาจารย์สอนหนังสือ เมื่อ พ.ศ.2500 เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนส่งเสริมอาชีพก่อสร้าง (ปัจจุบันคือ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง)

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเสกสมรสอีกครั้งกับ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรานนท์ธวัช (พระโอรสในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพ็ชรบูรณ์อินทราชัย และหม่อมระวี ไกยานนท์) แต่ไม่มีพระโอรส หรือพระธิดา และไม่นานก็ทรงแยกกันอยู่

พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรานนท์ธวัช ทรงเป็นนักการทูต ทรงเป็นผู้ก่อตั้งสายการบินแอร์สยาม เมื่อ พ.ศ.2508 เป็นสายการบินนานาชาติที่บินระหว่าง กรุงเทพฯ ฮ่องกง โตเกียว ฟุกุโอะกะ โฮโนลูลู และลอสแองเจลิส สายการบินนี้เลิกกิจการไปเมื่อ พ.ศ.2520

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีพระธิดาเพียงองค์เดียวกับ พันเอกอร่าม รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ คือ **ท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม** เมื่อ พ.ศ.2488 โดยเกิดที่สวิตเซอร์แลนด์

เมื่อตอนที่ทรงพระครรภ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเคยประทานสัมภาษณ์ ถึงความรู้สึกจะเป็นลูกผู้หญิงหรือผู้ชาย ว่า...



พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, รัชกาลที่ 8, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และสมเด็จย่า

"ไม่ได้นึกอะไรนะ อะไรก็ได้...ตอนนั้นหาชื่อไว้สำหรับทั้งสอง...ตอนที่ลูกเกิด ปี 2488 เวลานั้นจนมากนะ เวลานั้นสงคราม ลูกคนนี้จึงไม่ได้กินของดีมากนัก แต่ทำไมเขาออกมาสูงอย่างนี้ไม่ทราบ สูงมากๆ ฉันเลี้ยงเอง แล้วตอนนั้นฉันได้เงินน้อยมาก

พอแต่งงานแล้ว มีลูกแล้วยังไม่ได้ทำอะไร แม่เป็นคนให้เงิน ฉันมาแต่งงานก่อน เลยไม่ได้เรียนปริญญา แต่ตอนหลังเลยมาเรียนต่อจนจบ ตอนนั้นที่แม่ให้เป็นเงินเดือนก็ประมาณ 600 ฟรังก์ ถ้าเทียบสมัยนี้ก็ 1,200 บาท จะทำอะไรได้ ต้องเช่าบ้าน กินข้าว เลี้ยงลูก กินอยู่กัน 3 คนทุกอย่าง จนถึงขนาดที่ว่า เวลาฉันไปเรียนกลับมา ต้องซื้อกับข้าว ก็ต้องซื้อของกินก็ต้องเลือกเอา จะกินขนมดีหรือจะกินเนื้อ จะเอาทั้งสองอย่างไม่ได้ ต้องประหยัด

"ฉันเป็นคนเลี้ยงเอง ตอนนั้นต้องเปิดกระป๋องเป็นแป้ง เอาน้ำเจือ(นม) ธรรมดาเขาชอบรับประทานตับนะ ตอนนั้นก็ทานนมแต่เลี้ยงไม่ดี เพราะให้กินนมข้นอยู่นานเกินไป ได้กินนมแม่อยู่ 3 เดือน เพราะฉันไม่มีให้เลย เป็นนมข้นและหมอก็เป็นคนบอกว่าให้ได้ แต่ควรจะให้ตอนต้นแล้วหยุด แต่เราให้นานไปหน่อย เขาเป็นคนเลี้ยงง่าย ไม่ได้กวนใจอะไร นอกจากไม่ค่อยกิน ตอนที่พระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลเสด็จกลับเมืองไทย ฉันไม่ได้กลับด้วย เพราะมีลูก" สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ประทานสัมภาษณ์

ขณะท่านผู้หญิงทัศนาวลัยกล่าวเช่นกันว่า

"เมื่อเด็กๆ ตอนอยู่โรงเรียนมาแตร์ฯ มีการบ้านกลับมาทำ แม่ก็จะสอน แต่รู้สึกไม่ค่อยสนุกนัก อย่างบางทีทำวาดเขียน ท่านมาช่วยวาด พอออกมาแล้วเราไม่ค่อยชอบใจนิดหน่อย แต่ก็ถือว่าได้ช่วยกันทำ ตอนอยู่สวิสโตหน่อย ค่อยสอนกันได้...

การเป็นลูกคนเดียวไม่เหงา มีเรื่องให้ทำไปได้เรื่อยๆ ตอนเด็กๆ จะชอบเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสารพัด ทั้งสุนัข ทั้งนกต่างๆ ชะนี อีเห็น กระรอกบิน พังพอน จนถึงนาก เลี้ยงดูเองทุกอย่าง แล้วก็ชอบอ่านหนังสือ ชอบทำการฝีมือ"

ชื่อ **ทัศนาวลัย** สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงตั้งให้

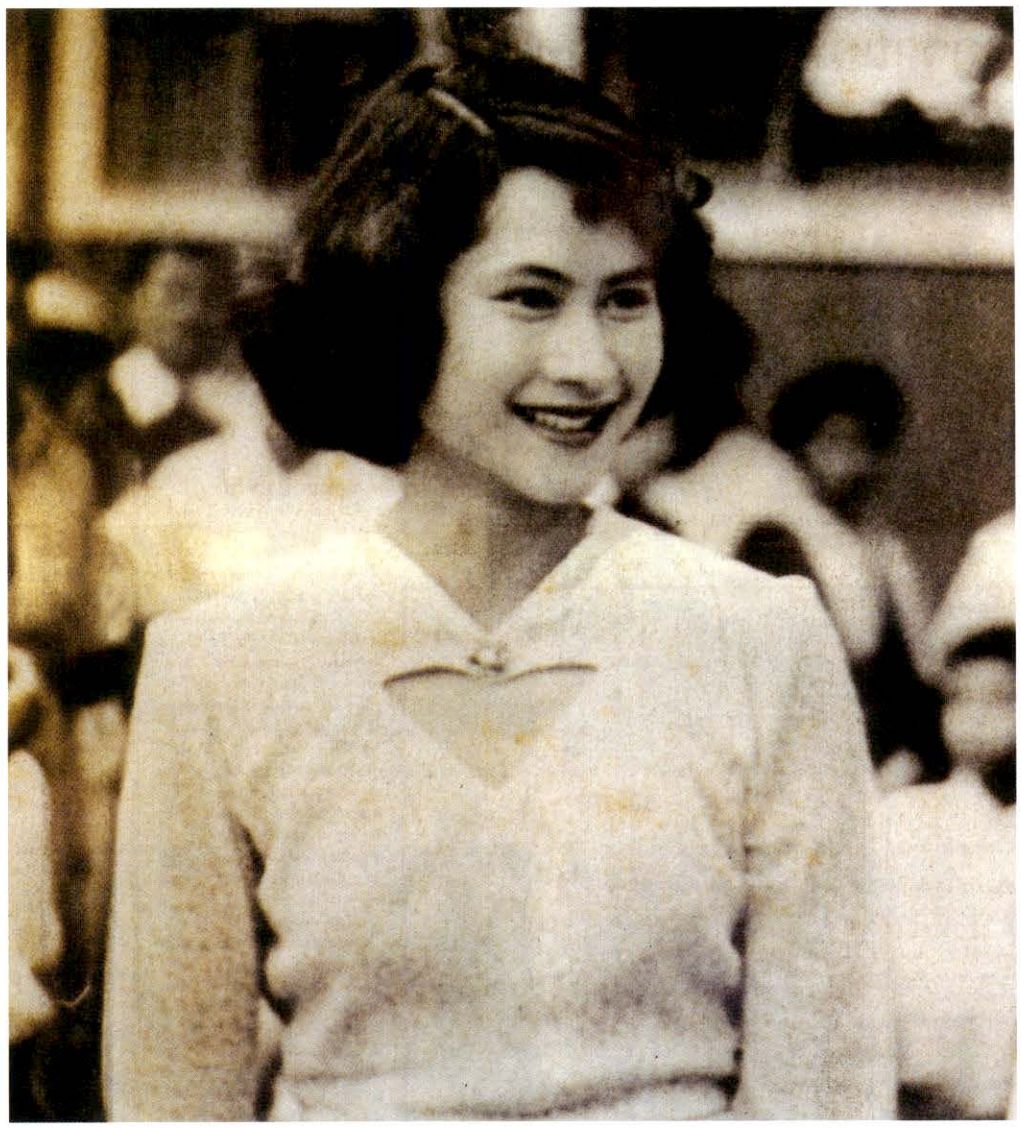
ในสายตาของคนส่วนใหญ่ไม่ค่อยปรากฏข่าวคราวเกี่ยวกับท่านผู้หญิงทัศนาวลัยกับสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มากนัก ทำให้หลายคนคิดว่าแม่ลูกคู่นี้ไม่ค่อยสนิทกัน แต่ว่าในความเป็นจริง ท่านผู้หญิงทัศนาวลัยกล่าว...

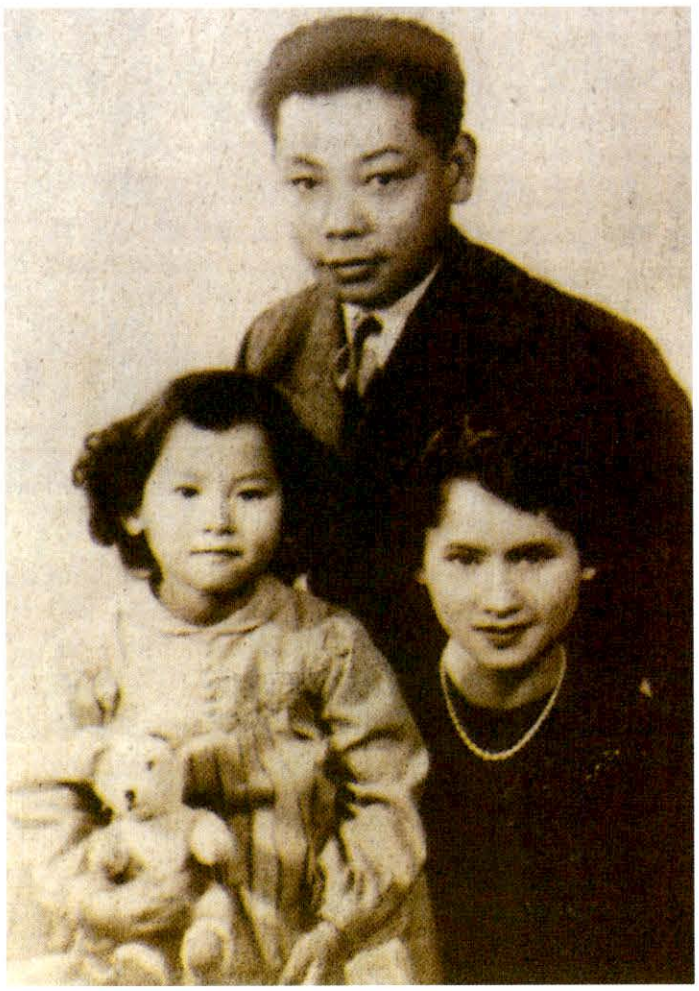
"ใครๆ คิดว่าเราเหินห่างกัน ไม่ค่อยได้เจอกัน เพราะเวลาที่ท่านเสด็จไปงาน เราก็ไม่ค่อยได้ไปด้วย แต่ท่านมีอะไรพูดกับใครไม่ได้ ก็มาคุยด้วย พูดอะไรๆ ให้ลูกฟัง ปรึกษาหารือกัน เราทูลท่านว่า หากมีงาน เช่น งานที่เกี่ยวข้องกับวัดหรืองานศพ ก็อาสาสมัครเป็นข้าหลวงตามเสด็จ เพราะไม่ค่อยมีคนอยากไปงานอย่างนั้น ทูลท่านเสมอว่า จะให้ไปทำอะไรที่ไหน ได้ทันที งานอื่นทิ้งได้ แม่ต้องมาก่อน

..แต่ถ้าหากว่าท่านมีคนเยอะแล้ว ท่านไม่ว้าเหว่ เราก็ขอตัว เลยไม่ค่อยจะได้เห็นว่า เราไปไหนด้วยกัน..



สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงฉายพระรูปร่วมกับ จิทัศ ศรสงคราม พระนัดดา, สมเด็จย่า และท่านผู้หญิงทัศนาวลัย





สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงสมรสกับ พันเอกอร่าม รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ มีพระธิดาคือ ท่านผู้หญิงทัศนาวลัย



ทรงฉายพระรูปร่วมกับพระธิดา-ท่านผู้หญิงทัศนาวลัย

นิคฺคณฺเห นิคฺคหารหฺ
ปคฺคณฺเห ปคฺคหารหฺ

สยามรัฐ

สถาปนา ๒๕ มิถุนายน ๒๔๘๓

ปีที่ 58 ฉบับที่ 19975 วันศุกร์ที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2551 ราคา 10 บาท

ถวายสักการะแน่น

พระเทพฯทรงห่วงใย รับสั่งแพทย์หลวงดูงดรื่นเริงงานวันเด็ก

สมเด็จพระเทพฯทรงห่วงใยประชาชนที่เข้าสักการะพระศพ "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ" รับสั่งให้เตรียมคณะแพทย์หลวงดูแลกรณีฉุกเฉิน ศธ.ประกาศงดจัดกิจกรรมรื่นเริงในงานวันเด็ก ปรับเปลี่ยนรูปแบบเน้นวิชาการ สธ.น้อมนำพระดำรัสช่วยเหลือประชาชนทุกโครงการที่ทรงอุปถัมภ์ "ผอ.พอ.สว." พร้อมสานปณิธานทั้ง 51 จังหวัด ระบุทุกคนมีกำลังใจ "มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง" รวบรวมพระกรณียกิจพิมพ์เผยแพร่ "กทม." จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ พร้อมทำหนังสือพระประวัติแจก กรมสุขภาพจิตไม่ห่วงประชาชนเกิดภาวะซึมเศร้า "การสิ้นพระชนม์" ยอดลงนามถวายสักการะวันแรก 13,072 ราย

ที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรม นราธิวาสราชนครินทร์ โดยเจ้าหน้าที่สำนักพระมหาราชวัง เมื่อวันที่ 3 ม.ค.51 ผู้สื่อข่าวรายงาน ราชวังได้จัดโต๊ะลงบัญชีพวงมาลาให้บุคคล และบรรยากาศการถวายสักการะพระศพสมเด็จพระ หน่วยงานต่างๆ นำพวงมาลามาถวายสักการะเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวง พระศพ

ตั้งแต่เวลา 07.00-19.00 น. โดยสำนักพระราชวัง ได้เปิดให้ประชาชนเข้าถวายสักการะพระศพได้ ตั้งแต่ เวลา 09.00-16.00 น. ในวันที่ 10 ม.ค.51 เป็นต้นไป

ส่วนที่ศาลาสหทัยสมาคมในพระบรมมหาราชวัง สำนักพระราชวัง ได้เปิดศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ให้ประชาชนได้เข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ ตั้งแต่เวลา 09.00-17.00 น. ในวันที่ 3-9 ม.ค. 51 พร้อมจัดสมุดลงนามถวายสักการะ

โดยตั้งแต่เวลา 09.00 น.เป็นต้นมา ประชาชนทั่วทุกหมู่เหล่าต่างทยอยเดินทางมาถวายสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และลงนามถวายความอาลัยอย่างต่อเนื่อง โดยประชาชนส่วนใหญ่ที่เดินทางมาต่างตั้งมั่นว่าจะทำความดีเพื่อถวายแด่พระองค์ท่าน อย่างไรก็ตาม ทางสำนักพระราชวังได้ขอความร่วมมือประชาชนที่จะเดินทางมาถวายสักการะให้แต่งกายด้วยความสุภาพเรียบร้อย

รับสั่งเตรียมแพทย์หลวง

ด้านนายศุภชัย พันธุกานนท์ ที่ปรึกษาวิทยาลัยในวัง (ชาย) ฐานะเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง ผู้รับผิดชอบดูแลรับรองประชาชนที่จะเดินทางมาถวายสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เปิดเผยว่า การเปิดศาลาสหทัยสมาคมให้ประชาชนได้ถวายสักการะและลงนามถวายความอาลัย จนถึงวันที่ 9 ม.ค. จากนั้นวันที่ 10 ม.ค.จะเปิดให้ประชาชนเข้าสักการะพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ตั้งแต่เวลา 14.00 น. เป็นต้นไป เนื่องจากในช่วงเช้าจะมีพระราชพิธี

จากนั้น ในวันที่ 11 ม.ค.51 สำนักพระราชวัง จะเปิดให้ประชาชนเข้าสักการะพระศพ ตั้งแต่เวลา 09.00-16.00 น.ยกเว้นในวันที่มีพิธีหลวง เพื่อประกอบพิธีกรรมตามราชประเพณี เช่น ครบรอบ 15 วัน, 50 วัน หรือ 100 วัน สำหรับประชาชนที่เดินทางมาถวายสักการะพระศพ อยากฝากให้ประชาชนทุกคนแต่งกายอย่างสุภาพเรียบร้อย

อย่างไรก็ตาม สำนักพระราชวัง ได้มีประสบการณ์ในการเตรียมการรองรับประชาชนจากครั้งที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเสด็จสวรรคตโดยได้เตรียมการไว้พร้อมสำหรับประชาชนที่เดินทางมาแสดงความจงรักภักดี ทั้งนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงห่วงใยประชาชนที่เดินทางมาโดยมีรับสั่งผ่านทางสำนักพระราชวังให้ดูแลประชาชนอย่างใกล้ชิด จัดเตรียมแพทย์หลวงไว้ดูแลหากเกิดเหตุฉุกเฉิน

ผู้สื่อข่าวรายงานเพิ่มเติมว่า เมื่อเวลา 10.55 น. สำนักพระราชวัง ได้นำหนังสือเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชันษา 7 รอบ เมื่อวันที่ 6 พ.ค.50 มาแจกให้แก่ประชาชนที่มาสักการะพระศพและลงนามถวายความอาลัย นอกจากนี้ ยังมีคณะนายทหารนำโดย พล.ต.อุดมเดช สีตบุตร ผบ. มณฑลทหารบกที่ 11 พร้อมคณะนักเรียนนิสิต นักศึกษา พ่อค้า ประชาชน ดารา นักแสดง ต่างเดินทางเข้าสักการะพระศพและลงนามถวายความอาลัยอย่างต่อเนื่อง

ลงนามไว้อาลัยเนืองแน่น

ส่วนในช่วงบ่าย ได้มีคณะบุคคลสำคัญ อาทิ นายนาม ยิ้มแย้ม คุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา นายแก้วสรร อติโพธิ นายสัก กอแสงเรือง ข้าราชการศาลแพ่งกรุงเทพใต้ คณะนายทหาร บุ๋ม-ปนัดดา วงศ์ผู้ดี นุ้ย-สุจิรา อรุณพิพัฒน์ หมิง-ชาลิสา บุญครองทรัพย์ เดินทางมาสักการะ พระศพและลงนามถวายความอาลัย

ทั้งนี้ได้มีประชาชนที่มาสักการะพระศพทูลเกล้าฯถวายเงินแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเสด็จพระราชกุศล สมทบทุนตามพระราชอัธยาศัยสำหรับร้านค้าโดยรอบบริเวณท่าช้างและท่าพระจันทร์ได้นำพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มาจำหน่าย ซึ่งได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นจำนวนมาก โดยราคาภาพละ 10 บาท ส่วนภาพขนาดโปสเตอร์ราคา 20 บาท ขึ้นไป

สรุปยอดลงนามถวายฯ13,072คน

ส่วนในช่วงเย็น บรรยากาศการลงนามถวายความอาลัย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ยังคงเนืองแน่นเหมือนเช่นช่วงเช้าและช่วงบ่าย โดยมี ด.ช.อัครพล ทองประเสริฐ อายุ 12 ปี ป่วยเป็นโรคดาวน์ซินโดรม พร้อมมารดา จาก จ.นนทบุรี เดินทางมาร่วมสักการะและลงนามถวายความอาลัย

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า มีประชาชนจำนวนมากหลังจากที่ลงนามเรียบร้อยแล้ว ยังไม่ได้เดินทางกลับ ต่างจับจองพื้นที่เพื่อเฝ้ารอรับเสด็จฯ พระบรมวงศานุวงศ์ ที่จะเสด็จฯมาฟังสวดพระอภิธรรมพระศพ ในเวลา 19.00 น. ที่บริเวณหน้าลานสนามหญ้า

สำหรับยอดการลงนามถวายความอาลัย ตั้งแต่เวลา 09.00 น. จนกระทั่งปิดการให้ลงนามถวายความอาลัย ในเวลา 17.00 น. มีประชาชนมาลงนามทั้งสิ้น 13,072 คน ยอดพวงมาลามีจำนวน 58 พวง ส่วนจำนวนเงินทูลเกล้าฯถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่โดยเสด็จพระราชกุศลตามอัธยาศัยมีจำนวน 109,270 บาท

เฒ่าวัย64ปีแต่งกลอนไว้อาลัย

อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านี้ นายสมควร บุญสมเกียรติ อายุ 64 ปี ประชาชนชาว จ.นนทบุรี ได้แต่งกลอนถวาย มีใจความว่า "ดาวอีกดวงล่วงดับลับจากฟ้า ใจประชาก็พลอยเหงาหงอยสิ้น โอ้เจ้าฟ้าฯนราธิวาสราชนครินทร์ โอ้พระปิ่นปกเกล้าของชาวไทย บุญใดเอื้อเผื่อแผ่แก่ปวงราษฎร์ สนองฝ่าพระบาทพบสุขทุกสมัย สถิตในห้องสรวงสวรรค์ชั้นใด สำนึกในพระกรุณาตราบฟ้าดิน"

ด้านนายจรัญ เพชรเจริญ หรือ "สีเทา" ดาราและนักแสดงอาวุโสวัย 76 ปี กล่าวว่า เสียใจเป็นอย่างมาก เป็นความเสียใจที่สุดในชีวิต

กฟภ.เข้าถวายสักการะ

ส่วนนางข่อง ดวงจันทร์ดี อายุ 58 ปี ชาวสกลนคร กล่าวว่า มีโอกาสทำงานในโครงการศิลปาชีพบ้านกุดนาขาม จ.สกลนคร ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าพระองค์หลายครั้ง อีกทั้งยังได้เป็นคนไข้โรคต้อกระจก ในพระอุปถัมภ์ของพระองค์ พระองค์เปรียบเสมือนแม่คนที่สองที่คอยให้และช่วยเหลือชีวิตเรามาตลอดหากเลือกได้อยากสละชีพแทนพระองค์ เพราะพระองค์ท่าน ทรงทำประโยชน์เพื่อแผ่นดินมากกว่าเรา

ด้าน นายอดิศร เกียรติโชควิวัฒน์ ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคนำคณะผู้บริหารและพนักงาน ถวายสักการะพระศพและไว้อาลัยถวายแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ นอกจากนี้ยังเชิญชวนให้พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไว้ทุกข์เป็นเวลา 100 วันอีกด้วย

กทม.เตรียมจัดนิทรรศการ7ม.ค.

ส่วนที่ กทม.นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าฯ กทม. เปิดเผยภายหลังการประชุมคณะผู้บริหาร กทม.หลังจากที่รัฐบาลได้จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยมี พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกฯ เป็นประธาน และแต่งตั้งผู้ว่าฯ กทม.เป็นกรรมการเพื่อช่วยเหลือด้านการประสาน งานและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนนั้น คณะผู้บริหาร กทม.ได้มีมติให้จัดตั้งคณะกรรม-การอำนวยการขึ้นมาอีกหนึ่งชุด เพื่อรองรับคำสั่งจากคณะกรรมการชุดใหญ่ในการดำเนินการจัดงานถวายพระเพลิงพระศพ โดยให้ผู้ว่าฯ กทม.เป็นประธานคณะกรรมการ

"ขณะนี้ กทม.ได้จัดตั้งโต๊ะหมู่อัญเชิญพระฉายาลักษณ์ พร้อมสมุดลงนามเพื่อให้ประชาชน ได้มีโอกาสถวายสักการะและถวายความอาลัย ที่บริเวณหน่วยงานราชการสังกัด กทม.ทุกแห่ง รวมทั้งการจัดนิทรรศการแสดงพระประวัติ พระกรณียกิจ และพระจริยวัตรตามสถานที่ต่างๆ"

นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกับมูลนิธิต่างๆ ที่อยู่ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ บริเวณลานคนเมืองหน้าศาลาว่าการ กทม.โดยจะจัดขึ้นในวันที่ 7 ม.ค.นี้ อีกทั้งยังเตรียมจัดทำหนังสือพระประวัติของพระองค์ในชื่อ "สถิต ณ ดวงใจ" สำหรับแจกเป็นที่ระลึกให้แก่ประชาชน ที่เข้าร่วมลงนามในวันดังกล่าวอีกด้วย พร้อมกันนี้ ยังได้เตรียมจัดพิธีตักบาตรพระสงฆ์ 185 รูป ใน 3 โอกาส ได้แก่ โอกาสสิ้นพระชนม์ครบ 7 วัน ในวันที่ 9 ม.ค.,โอกาสสิ้นพระชนม์ ครบ 50 วัน ในวันที่ 21 ก.พ. และโอกาสสิ้นพระชนม์ครบ 100 วัน ในวันที่ 11 เม.ย.51

พร้อมจัดรถรับ-ส่งบริการ ปชช.

นายอภิรักษ์ กล่าวอีกว่า ในด้านการ

อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่ต้องการเดินทางมาสรงน้ำพระศพที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ที่สำนักพระราชวังได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสเข้าร่วมนั้น ทาง กทม.ได้เตรียมจุดจอดรถและจัดเตรียมโรงทานให้แก่ประชาชน ที่บริเวณท้องสนามหลวงจนครบกำหนด 100 วัน เริ่มตั้งแต่วันที่ 7 ม.ค.-11 เม.ย.51

ในส่วนของรัฐบาล นอกจากจะมีการลดธงชาติครึ่งเสาแล้วในช่วงเช้าที่ทำเนียบรัฐบาลได้มีเจ้าหน้าที่นำผ้าแพรสีขาว-ดำ มาประดับที่รั้วด้านหน้าตึกไทยคู่ฟ้าแทนที่ผ้าแพรสีขาว-เหลือง ที่ประดับอยู่ก่อนหน้านี้ นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ บุคลากรที่ทำงานอยู่ในทำเนียบรัฐบาล รวมทั้งสื่อทุกคนล้วนแต่งชุดไว้ทุกข์ด้วยเช่นกัน

บันเทิงเลื่อน-ยกเลิกกิจกรรม

ด้านกลุ่มบริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน) ได้ประกาศเลื่อนการจัดคอนเสิร์ตต่างๆ เนื่องจากทางบริษัทฯ เห็นว่า ประชาชนคนไทยยังอยู่ในการเศร้าโศก เช่นเดียวกับบริษัท เวิร์ค พอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) ที่ประกาศ เลื่อนการเปิดที่ทำการแห่งใหม่ใน จ.ปทุมธานี รวมทั้งสมาคมกรีฑาแห่งประเทศไทย ที่เตรียม จะจัดงานฉลอง 111 ปี กรีฑาไทยและ 60 ปี สมาคมกรีฑาแห่งประเทศไทย ในวันที่ 10 ม.ค.51 ก็ได้ประกาศเลื่อนการจัดงานเช่นกัน นอกจากนี้ ยังมีบริษัทอีกหลายแห่งได้ประกาศยกเลิกการงานแถลงข่าวและงานรื่นเริงทั้งหมด

ปกหนังสือวันเด็กพระพี่นางฯ

นางจรวยพร ธรณินทร์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการกล่าวถึงการจัดงานวันเด็กแห่งชาติในวันที่ 11 ม.ค.ว่า จะจัดตามปกติ แต่จะปรับรูปแบบการจัดใหม่ โดยจะย้ายสถานที่จัดจากสนามเสือป่า มาจัดที่ด้านหน้ากระทรวงศึกษา และจะไม่มีดนตรีฟ้อนรำ แต่จะเพิ่มกิจกรรมเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ แทน โดยการจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติเพื่อให้เด็กได้ทราบว่าพระองค์ทรงทำอะไรบ้าง และจัดกิจกรรมถามตอบปัญหาในรูปแบบเกมทศกัณฐ์เด็ก

สำหรับหนังสือวันเด็กฯ ปี 51 ใช้ชื่อว่า "ชื่นเกล้า"โดยได้อัญเชิญพระสาทิสลักษณ์ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มีพระสิริโฉมพริ้มเพราในวัยเยาว์ เป็นภาพปกพร้อมด้วยสารคดีเทิดพระเกียรติ นำเสนอพระจริยวัตร พระอัจฉริยภาพ และพระกรุณาคุณ ประทานความช่วยเหลือปวงชนชาวไทยมาโดยตลอด เพื่อมาเผยแพร่

สธ.น้อมนำพระกรุณาคุณ

นพ.ปราชญ์ บุณญวงศ์วิโรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวถึงพระกรุณาคุณในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในพระกรณียกิจงานด้านสาธารณสุขว่า พระองค์ทรงมีพระกรุณาคุณต่อกระทรวงสาธารณสุขอย่างหามิได้ ซึ่งพระองค์ทรงเป็นผู้ริเริ่มโครงการต่างๆ เพื่อช่วยผู้ป่วยมากมาย รวมถึงสานต่อโครงการพระราช ดำริในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี อาทิ โครงการมูลนิธิแพทย์อาสา สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.) ซึ่งก่อตั้งเมื่อวันที่ 2 ก.พ.12 คือ จ.แม่ฮ่องสอน จ.เชียงใหม่ จ.เชียงราย จ.ลำปาง และ จ.น่าน และได้ขยาย ไปยังพื้นที่อื่นๆ รวม 51 จังหวัด ซึ่งทรงรับผู้ป่วยไว้ในพระอุปถัมภ์ อาทิ ผู้ป่วยโรคหัวใจ โรคไตและผู้พิการทางกาย นอกจากนี้ ยังสานต่อมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี โดยพระองค์ทรงเป็นประธานมูลนิธิดำเนินการช่วยเหลือด้านกายอุปกรณ์ให้แก่ผู้พิการที่ได้รับอุบัติเหตุ และยังสนพระทัยในปัญหาผู้ป่วยทางใจโดยประทานพระนาม "ราชนครินทร์" ต่อท้าย โรงพยาบาลจิตเวช ของกระทรวงสาธารณสุข ทั้ง 10 แห่ง

"พระกรณียกิจในพระองค์ถือเป็นแบบอย่างที่ดี พระองค์ไม่ทรงหวั่นต่อความเหน็ดเหนื่อยและยากลำบาก แต่ทรงอดทนในการเสด็จไปถิ่นทุรกันดารป่าเขาในหลายพื้นที่ ในโครงการ พอ.สว.เพื่อช่วยเหลือประชาชน ที่แม้แต่ตนเองซึ่งยังหนุ่มและอายุน้อยกว่าก็ยังรู้สึกเหนื่อย ทั้งนี้ ในการถวายงานทุกครั้งยังได้รับฟังเรื่องเล่าจากพระองค์ที่เป็นการเพิ่มพูนความรู้ อย่างไรก็ตาม กระทรวงสาธารณสุขจะรวบรวมพระกรุณียกิจในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในทุกๆ ด้าน จัดพิมพ์เป็นหนังสือเพื่อระลึกถึงพระกรุณาคุณของพระองค์ต่อวงการสาธารณสุขไทย โดยทางกระทรวงจะสานต่อปณิธานในการช่วยเหลือประชาชนในทุกๆ โครงการต่อไป"

พอ.สว.พร้อมสานพระราชปณิธาน

ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง พ.อ.กุลทีป เสนจันทร์ฒิไชย ผอ.มูลนิธิ พอ.สว.เป็นตัวแทนของมูลนิธิ พอ.สว.ในการวางพานพุ่มและถวายสักการะพระศพ พร้อมกล่าวถึงงานของมูลนิธิ พอ.สว.ว่างานของมูลนิธิ พอ.สว.ทั้ง 51 จังหวัดทั่วประเทศ จะดำเนินต่อไป เพราะทุกคนยังมีกำลังใจดี พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ เมื่อครั้งที่พระองค์ยังดำรงพระชนม์ชีพอยู่ พระองค์ทรงดำเนินงานของมูลนิธิ พอ.สว.โดยสืบทอดพระราชเจตนารมณ์ในสมเด็จย่า และพระองค์ตรัสต่ออาสาสมัครมูลนิธิ พอ.สว.อยู่เสมอว่าให้รักษาสุขภาพตนเองให้แข็งแรง จึงจะไปรักษาผู้อื่นได้

ทีมแพทย์ศิริราชระบุพระองค์ทรงอดทน

ศ.นพ.นิพนธ์ พวงวรินทร์ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล หนึ่งในทีมแพทย์ที่ถวายการรักษาสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กล่าวถึงตลอดระยะเวลาที่พระองค์ประทับรับการรักษาพระอาการประชวร ที่ รพ.ศิริราช ทรงให้ความร่วมมือแก่คณะแพทย์ดีมาก คณะแพทย์ขอกราบบังคมทูลรักษาด้วยวิธีการใดก็ทรงให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาที่ให้การรักษาพระองค์ท่าน จะถวายคำแนะนำว่าควรทำอะไร แค่ไหนอย่างไร

เชียงรายเร่งสนองพระราชดำริ

ด้าน นพ.เทพนฤมิตร เมธนาวินทร์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) เชียงราย ในฐานะเลขานุการ มูลนิธิ พอ.สว. จ.เชียงราย กล่าวว่า โครงการที่มูลนิธิ พอ.สว.ที่สมเด็จย่าฯ มีความมุ่งมั่นที่จะทำให้สำเร็จมากที่สุด คือ การเข้าไปช่วยเหลือโรงเรียน ตชด.บนพื้นที่ห่างไกล ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้ทรงงานสนองพระราชดำริสมเด็จย่า ทำให้โครงการเกิดความรุดหน้าไปมาก ซึ่งปัจจุบันโครงการนี้ได้รับพระกรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพฯ เข้ามาส่งเสริมเรื่องการเสริมเกลือไอโอดีน ทันตกรรมศูนย์เด็กเล็กเพื่อพัฒนาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) ให้แก่เด็กชาวไทยภูเขา รวมทั้งให้ศึกษาอย่างถ้วนหน้า

มฟล.รำลึก"แสงหนึ่งคือรุ้งงาม"

รศ.ดร.วันชัย ศิริชนะ อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (มฟล.) กล่าวว่า ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มฟล.ได้จัดแสดงนิทรรศการ เทิดพระเกียรติ ภายใต้แนวคิด "แสงหนึ่งคือรุ้งงาม" หรือ The Spectrum ซึ่งนำเสนอเรื่องราว พระประวัติ พระกรณียกิจ พระอัจฉริยภาพ สะท้อนภาพลักษณ์ คุณลักษณะอันโดดเด่น อาทิ ความสง่างาม นุ่มนวล อ่อนโยน ความเรียบง่าย เป็นธรรมชาติ ซึ่งพระฉายาลักษณ์ที่นำมาจัดแสดงล้วนเป็นพระฉายาลักษณ์ที่หาชมได้ยากยิ่ง ส่วนใหญ่ไม่เคยเผยแพร่ที่ใดมาก่อน ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันที่ 28 ก.พ. โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ทาง มฟล.กำลังรวบรวมพระกรณียกิจที่เกี่ยวกับการศึกษา เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่เทิดพระเกียรติและรำลึกถึงพระองค์ โดยคาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนพิธีพระราชเพลิงพระศพ อย่างน้อย 10,000 เล่ม

รพ.นราธิวาสฯ จัดพิธีถวายอาลัย

ส่วน นายการัณย์ ศุภกิจวิเลขการ ผวจ.นราธิวาส และนพ.วิรุฬห์ พรพัฒน์กุล ผอ.โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์ ได้จัดพิธีสงฆ์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ด้วยสำนึกในพระกรุณาคุณ ที่พระองค์ทรงอุทิศ พระวรกายในการช่วยเหลือพสกนิกรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยเฉพาะปัญหาสุขภาพ นอกจากนี้ยังจัดให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าเข้าร่วมกิจกรรมในการลงนามถวายอาลัยด้วย

นำผู้ต้องขังร่วมลงนามไว้อาลัย

ที่จ.นครราชสีมา พล.ท.สุจิตร สิทธิประภา แม่ทัพภาคที่ 2 ได้นำเหล่าข้าราชการทหาร ทำพิธีสักการะพระศพ ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ พร้อมทั้งลงนามถวายความอาลัย เช่นเดียวกันที่ ศาลากลาง จ.นครราชสีมา นายอนุสรณ์ วิทูรากร ขนส่งจังหวัดฯ ได้นำข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ขนส่งฯ ถวายสักการะพระศพอย่างพร้อมเพรียงกัน

ขณะเดียวกัน นายทวี ดวงธัมมา ผบ.

เรือนจำอำเภอบัวใหญ่ฯ ได้นำผู้คุมและเจ้าหน้าที่เรือนจำพร้อมผู้ต้องขังชายและหญิงกว่า 1,000 คน ประกอบพิธีความอาลัย ด้วยการสวดมนต์นั่งสมาธิและปฏิญาณตนว่า จะกลับตัวกลับใจเป็นคนดีของสังคม โดยบางคนร่ำไห้และกล่าวว่าหากพ้นโทษไปจะบวชถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์ท่าน

ตั้งพระฉายาลักษณ์ "ข่วงท่าแพ"

ที่ จ.เชียงใหม่ ร.อ.(หญิง)เดือนเต็มดวง ณ เชียงใหม่ นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ กล่าวว่าได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่จัดเก็บโคมที่ประดับไว้เพื่อความสวยงามในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวหรือไฮซีซั่นตามต้นไม้รอบบริเวณคูเมือง รวมทั้งที่ข่วงประตูท่าแพและสั่งให้ติดตั้งพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และจัดโต๊ะเพื่อให้ข้าราชการ พนักงานและประชาชนทั่วไปได้ร่วมลงนามถวายอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ด้วยความจงรักภักดี

พระสงฆ์473วัดสวดถวาย15วัน

ส่วนที่ จ.พิจิตร นายประพันธ์ ตั้นวัฒนา ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาเปิดเผยว่า จ.พิจิตรได้จัดให้มีการสวดพระพุทธมนต์ของพระสงฆ์และสามเณร จากวัดท่าหลวงพระอารามหลวง จำนวน 253 รูป เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล นอกจากนี้พระทุกวัดใน จ.พิจิตรกว่า 473 แห่งจะทำการสวดพระพุทธมนต์ทุกวัน ในเวลา 17.00 น. เป็นต้นไป ตั้งแต่วันที่ 2 ม.ค.-16 ม.ค.51 เพื่อแสดงความจงรักภักดีและถวายเป็นพระราชกุศล รวมทั้งประกาศให้ประชาชน ได้งดเว้นการทำผิดศีล 5 พร้อมกันทั้งจังหวัดด้วย

"อิสลาม"จัดละหมาดอุทิศภาคผล

ส่วนที่ จ.อยุธยา นายประดิษฐ์ รัตนโกมล ประธานกรรมการอิสลามประจำ จ.อยุธยาได้นำพสกนิกรชาวไทย-มุสลิม ที่อาศัยอยู่ใน จ.พระนครศรีอยุธยา จำนวน 59 มัสยิดกว่า 90,000 คนทำพิธีละหมาด ขอพรอุทิศภาคผลให้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เนื่องจากชาวไทย-มุสลิม รักและเคารพในพระกรุณาคุณในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จึงได้พร้อมใจกันจัดกิจกรรมดังกล่าวขึ้นตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

กรมสุขภาพจิตไม่ห่วงซึมเศร้า

นพ.หม่อมหลวงสมชาย จักรพันธุ์ อธิบดีกรมสุขภาพจิต เชื่อว่าภาวะซึมเศร้าที่เกิดขึ้นภายหลังจากการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯจะไม่รุนแรงมากนัก เนื่องจากประชาชนที่ได้รับข่าวสาร และติดตามพระอาการประชวรใกล้ชิดจะมีความเข้าใจและเตรียมใจไว้ส่วนหนึ่ง เพราะพระองค์ท่านประชวรเป็นระยะเวลานานแล้ว มีการแจ้งข่าวเป็นระยะ ไม่ถือเป็นเหตุปัจจุบันทันด่วน



ชื่นเกล้า...หนังสือวันเด็กปี 2551 ใช้ชื่อว่า "ชื่นเกล้า" อัญเชิญพระสาทิสลักษณ์ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในวัยเยาว์เป็นภาพปก พร้อมสารคดีเทิดพระเกียรติ



น้อมรำลึก...เจ้าหน้าที่ทหาร ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ใน จ.นราธิวาส ยืนสงบนิ่งเพื่อเป็นการไว้อาลัย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์



ที่ระลึก...
พ่อค้า-แม่ค้า นำพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งใส่กรอบอย่างสวยงามออกวางจำหน่ายให้แก่ประชาชนเพื่อซื้อหาไปสักการะ



สักการะ...สำนักพระราชวัง เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง

ตปท.ส่งสาส์น

อาลัย'พระพี่นางฯ' เตรียมสร้างพระเมรุ

ประธานาธิบดีของฝรั่งเศส ส่งสาส์นกราบบังคมทูลในหลวงแสดงความไว้อาลัยอย่างสุดซึ้งต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ "ตาน ฉ่วย" ส่งสาส์นแสดงความอาลัย ขณะที่กรมศิลปากร

ตรวจความพร้อมในการจัดสร้างพระเมรุถวายพิธีพระศพ

เมื่อเวลา 08.02 น.วันที่ 3 ม.ค.51 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ในพระพิธีธรรมรับพระราชทานฉันเช้า ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้มีพระพิธีธรรม สวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประจำทั้งกลางวัน กลางคืน รับพระราชทานฉันเช้า 8 รูป เพล 8 รูป กำหนด 100 วัน แต่ละวันจะมีพระพิธีธรรม สวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยามทุก 3 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 06.00 น.จนถึง 24.00 น.โดยจะมีพระพิธีธรรม รับพระราชทานฉันเช้า เวลาประมาณ 07.00 น. และพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมฉันเพล เวลาประมาณ 11.00 น.

ในการนี้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์จากวัดอนงคาราม และวัดราชสิทธาราม ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

เปิดพระที่นั่งดุสิตสักการะพระศพ

ก่อนหน้านี้เมื่อช่วงค่ำวันที่ 3 ม.ค. ที่ผ่านมา สำนักพระราชวัง มีประกาศเรื่อง การถวายสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ความว่า ด้วยสำนักพระราชวังได้กำหนดการถวายสักการะพระศพ สมเด็จพระ-เจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ดังนี้ 1.เปิดศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ให้ประชาชนได้เข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ เวลา 09.00-17.00 น. ตั้งแต่วันที่ 3-9 ม.ค.2551 ในการนี้ได้จัดสมุดลงนามถวายสักการะไว้ด้วย

2.ให้ประชาชนเข้าถวายสักการะพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ได้ในเวลา 09.00-16.00 น.ตั้งแต่วันที่ 10 ม.ค.2551 เป็นต้นไป จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ปธน.ฝรั่งเศสถวายสาส์นอาลัย

วันเดียวกัน นายธฤต จรุงวัฒน อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ เปิดเผยว่า นายนิโคลาส ซาร์โกซี ประธานาธิบดีของฝรั่งเศส ได้มีสาส์นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงความไว้อาลัยอย่างสุดซึ้งต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยเนื้อความในสาส์น ระบุว่า ข้าพระพุทธเจ้ารู้สึกโศกเศร้าและสะเทือนใจอย่างยิ่งในนามของรัฐบาลฝรั่ง-เศส และประชาชนฝรั่งเศส ขอแสดงความเสียใจแด่ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทด้วยความจริงใจ และขอเป็นกำลังใจให้แก่พระบรมวงศานุวงศ์ รวมถึงประชาชนชาวไทยในช่วงโศกเศร้าอาดูรดังกล่าว

ประเทศฝรั่งเศสจะไม่ลืมบทบาทที่สำคัญยิ่งของพระองค์ ในการเผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศสในประเทศไทย เช่นเดียวกับที่ได้ทรงอุทิศพระองค์เพื่อช่วยเหลือด้านการแพทย์ การศึกษา และด้านวัฒนธรรมแก่ผู้ด้อยโอกาส พระองค์ทรงแสดงแบบอย่างให้เห็นถึงกำลังใจที่มุ่งมั่นและกล้าหาญ ขันติธรรม และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตลอดช่วงที่มีพระชนมชีพอยู่

ข้าพระพุทธเจ้าขอแสดงความเสียใจอีกครั้งหนึ่ง ควรมิควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้ากระหม่อม

"ตาน ฉ่วย"ส่งสาส์นไว้อาลัย

วันเดียวกัน หนังสือพิมพ์ นิวส์ ไลท์ ออฟ เมียนมาร์ รายงานว่า พล.อ.อาวุโสตาน ฉ่วย ประธานสภาเพื่อสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ (เอสพีดีซี) ได้มีสาส์นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงความไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในวันที่ 2 มกราคม 2551

เตรียมพร้อมพิธีถวายพระเพลิงพระศพ

นายเกรียงไกร สัมปัชชลิต อธิบดีกรมศิลปากร กล่าวภายหลังประชุมคณะกรรมการกรมศิลปากรเตรียมการความพร้อมในการจัดสร้างพระเมรุ ถวายพิธีพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ว่า เป็นการเตรียมความพร้อมที่คณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เรียกประชุม ทางกรมศิลปากรก็มีข้อมูลพร้อมที่จะนำเสนอทันทีที่รัฐบาลจะทำถวายจะต้องมีอะไรบ้าง โดยแต่ละสำนักของกรมศิลปากรมีหน้าที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักการสังคีต ได้นำวงปี่พาทย์ไปประโคม 2 วง สับเปลี่ยนกันทั้งเช้าและเย็นตลอด 24 ชั่วโมง ส่วนสำนักจดหมายเหตุทำจดหมายเหตุบันทึกเหตุการณ์ สำนักสถาปัตย-กรรมดูแลเรื่องโครงสร้างสถาปัตยกรรมพระเมรุ สำนักช่างสิบหมู่ดูงานช่างศิลปะของลวดลายที่ศิลปกรรมแบบราชประเพณีโบราณที่ทำกันมา และมีสำนักวรรณกรรมและประวัติ-ศาสตร์ ศึกษาข้อมูลลำดับชั้นพระเกียรติยศสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เป็นชั้นเจ้าฟ้า องค์ประกอบควรจะมีอะไรบ้าง ขณะนี้ได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

สำหรับการจัดสร้างพระเมรุ ทางกรมศิลปากรต้องรอทางสำนักพระราชวังแจ้งมาก่อน อีกทั้งแบบพระเมรุออกแบบเสร็จแล้วจะต้องส่งไปสำนักพระราชวัง และอยู่ที่พระ-ราชวินิจฉัยในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่ขณะนี้ยังไม่ได้โปรดเกล้าฯ ลงมา สำหรับเครื่องราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่เคยใช้เมื่อปี 2538 หรือ 12 ปีที่แล้ว เช่น ราชรถ ราชยาน คานหามต่างๆ ได้เก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร และได้สั่งให้ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไปตรวจสอบสภาพความพร้อม ทั้งล้อ เพลา ให้อยู่ในขั้นใช้งานได้ หรือจะ ต้องบูรณะซ่อมแซมส่วนใดบ้าง โดยมีการปรึกษา ฝ่ายทหารช่างเพื่อความพร้อมการใช้งานด้วย



สังคมสยามรัฐ

"ตามประกาศนี้ข้าพเจ้าและน้องชายองค์แรก ได้เลื่อนเป็นพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า ส่วนน้องชายองค์เล็กนั้น ในเมื่อประสูติหลังประกาศ ก็เป็นพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าทันที โดยทั่วไปคนจะเรียกพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดลว่า "พระองค์ชาย" และเรียกพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดชว่า "พระองค์เล็ก"

แม่จากประเทศไทยไปเกือบสามปีครึ่ง ทูลหม่อมฯ ก็ไม่ได้ประทับเมืองไทยมาสองปีครึ่ง ส่วนน้องสององค์ยังไม่เคยเห็นแผ่นดินไทยเลย..."

ความตอนหนึ่งจากหนังสือ **"แสงหนึ่ง"** หนังสือประกอบนิทรรศการเทิดพระเกียรติ **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** ในโอกาสเจริญพระชันษา 84 ปี หนังสือพิมพ์ **สยามรัฐ** ขออัญเชิญมาลงให้อ่านเพื่อพร้อมใจแสดงความจงรักภักดีและแสดงความอาลัยต่อ **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** ผู้ทรงเป็นพระโสทรเชษฐภคินีเธอพระองค์เดียวของ **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว** 2 พระองค์ และเพื่อร่วมกันรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่และมากมายต่อพสกนิกรชาวไทยทั้งประเทศ ...●●... ทั่วโลกอาลัยกับการสิ้นพระชนม์ของ **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** พร้อมการเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระกรณียกิจที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย ...●●... **รอยเตอร์ส** รายงานว่า พสกนิกรชาวไทยนับหมื่นคนในเครื่องแต่งกายชุดไว้อาลัยที่พระบรมมหาราชวังอย่างเนืองแน่น และยังรายงานต่อไปอีกว่า บรรดาพรรคการเมืองไทยที่กำลังขะมักเขม้นต่อรองเพื่อจัดตั้งรัฐบาลต่างพากันยุติท่าทีทางการเมืองเป็นการชั่วคราว ...●●... **สำนักข่าวเอเอฟพี** ยกย่อง **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** ว่า ทรงอุทิศพระองค์อย่างเต็มที่ให้แก่การพัฒนาพื้นที่ชนบทของประเทศ และสนับสนุนการศึกษาโดยเฉพาะพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พระองค์ยังทรงอุปถัมภ์โครงการเพื่อการกุศลหลายโครงการรวมถึงมูลนิธิโรคไต และประทานทุนทรัพย์เพื่อสร้างโรงเรียนในแถบชนบท ...●●... **สำนักข่าวเอพี** รายงานว่า ทรงมีความสนพระทัยในศิลปะแขนงต่างๆ โดยเฉพาะ การละคร และดนตรีคลาสสิกตั้งแต่เมื่อครั้งที่ประทับที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เช่นเดียวกับ **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว** พระองค์ยังทรงมีพระปรีชาสามารถด้านภาษาถึง 5 ภาษา โดยเฉพาะภาษาฝรั่งเศส และทรงโปรดวัฒนธรรมฝรั่งเศสตลอดพระชนมชีพ...ทรงเป็นเชื้อพระวงศ์ที่มีความเป็นสากลและปรีชาในด้านต่างๆ มากที่สุดในยุคนี้ ...●●... **สำนักข่าวบีบีซี** ของอังกฤษ รายงานข่าวอย่างละเอียด และต่อเนื่องตลอดทั้งวัน พร้อมกับระบุว่าการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ทำให้ความเคลื่อนไหวทางการเมืองของไทยต้องชะลอลงเป็นการชั่วคราว ...●●... นอกจากนี้ ก็ยังมีการรายงานข่าวต่อเนื่องของสำนักข่าวต่างๆ เช่น **ซีเอ็นเอ็น นสพ.เดอะการ์เดียน** ของอังกฤษ **สำนักข่าวฟ็อกซ์นิวส์** ของสหรัฐอเมริกา **สำนักข่าวแจแปน ทูเดย์** ของญี่ปุ่น และ **สำนักข่าวในสวิตเซอร์แลนด์** เป็นต้น ...●●... **ม.ล.ปนัดดา ดิศกุล** โฆษกกระทรวงมหาดไทย พูดถึงการเสด็จสิ้นพระชนม์ ครั้งนี้ถือเป็นความสูญเสียครั้งสำคัญของประเทศชาติ **จึงขอเรียกร้องให้ทุกฝ่ายยุติความขัดแย้งทางการเมือง** และเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่รัฐบาล ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนประชาชนและพรรคการเมือง **จะได้มุ่งมั่นร่วมกันแสดงความจงรักภักดี และความกตัญญูกตเวทิตา ด้วยการแสดงออกซึ่งความสมัครสมานสามัคคี** การจรรโลงรักษาสังคมของคนในชาติให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยเพื่อเป็นการถวายพระเกียรติยศเนื่องในงานพระราชพิธีพระศพได้ผ่านพ้นไปด้วยความเรียบร้อยสมบูรณ์ ...●●

อาลัยพระพี่นาง (2)



บรรยากาศเช้าวันนี้หนาวเย็นยะเยือกกว่าทุกปีที่ผ่านมา เมฆหมอกแผ่กระจายปกคลุมทั่วท้องฟ้า แสงสีทองยามรุ่งอรุณที่เคยเจิดจรัสยังดูหมองคล้ำเศร้าสร้อยอ้อยอิ่ง เสมือนแผ่นฟ้าผืนดินยังโศกเศร้าอาดูรโทมนัสยิ่งนัก เฉกเช่นปวงชนชาวไทยทั่วหล้า ณ ขณะนี้

ผมยืนอยู่บนดาดฟ้าตั้งแต่เช้ามืดรำลึกถึงสรรพสิ่งที่หมุนเวียนเปลี่ยนไปในโลก ไม่มีอะไรจีรังยั่งยืนตามสัจธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คงเหลือแต่คุณงามความดีที่สร้างไว้แก่โลกที่เป็นอมตะ

ผู้คนแต่งชุดดำเดินออกจากบ้านขวักไขว่ หลายคนถือถาดสำรับกับข้าว ขวดน้ำ ขนมนมเนย ธูปเทียนดอกไม้ ยืนรอพระที่ปากซอยเพื่อตักบาตรถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พระผู้ทรงจากเราไปไม่มีวันกลับให้ยลโฉมพระพักตร์อีกแล้ว

เมื่อวานนี้สถานีวิทยุโทรทัศน์ทุกช่องได้รายงานถึงหมายกำหนดการ การพระราชพิธี รัฐพิธี และกิจกรรมของปวงชนชาวไทยที่จัดขึ้นเพื่อถวายความไว้อาลัยแด่พระองค์ท่านตลอดทั้งวัน

สถานีวิทยุโทรทัศน์ทุกแห่งได้รายงานถึงพระประวัติพระองค์ท่านอย่างละเอียดทุกแง่มุมตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ซึ่งจะต้องทรงรับผิดชอบพระองค์เองและช่วยเหลือครอบครัว ซึ่งย่อมมีความทุกข์ความลำบากยากเย็น มิได้แตกต่างจากพวกเราซึ่งเป็นสามัญชนเลย

เมื่อทรงเติบโตขึ้นมาก็ทรงประกอบสัมมาอาชีพเลี้ยงพระองค์ ทรงช่วยเหลือดูแลพระมารดาแล้วยังอยู่ในฐานะพระเจ้าพี่นางเธอในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถึงสองพระองค์ พระกรณียกิจยิ่งเพิ่มขึ้นเป็นเท่าทวีคูณ

อันเป็นเรื่องยากยิ่งที่คนธรรมดาสามัญอย่างเราท่านทั้งหลายจะพากเพียรได้ถึงเพียงนั้นในฐานะที่เป็นพระผู้ช่วยทั้งในพระกรณียกิจสมเด็จพระบรมราชชนนีและพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จึงทรงเป็นเสมือนผู้ปิดทองอยู่หลังพระ

แม้แต่พระกรณียกิจอันเป็นการส่วนพระองค์เอง ทั้งในฐานะพระอาจารย์ผู้สอนหนังสือ พระผู้อุปถัมภ์สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ มากมายอันก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติ ก็มิใคร่มีใครที่จะมองเห็น

เพราะด้วยพระองค์เองก็ทรงประสงค์ที่จะไม่ให้มีการตีฆ้องร้องป่าวให้ใครทราบ เพราะด้วยบางพระกรณียกิจนั้นเป็นเรื่องวิชาการ เป็นเรื่องศิลปวัฒนธรรม เป็นเรื่องของการปลูกฝังวิธีคิดจิตสำนึกซึ่งกว่าจะออกดอกออกผลได้ต้องใช้เวลาที่ยาวนาน

แต่เมื่อพระองค์สิ้นแล้วเราจึงมาให้ความสนใจกัน และก็ซาบซึ้งว่าสิ่งที่พระองค์ทรงเพียรพยายามมาตลอดนั้นยิ่งใหญ่เหลือเกิน

เมื่อก่อนปีใหม่ ผมได้มีโอกาสคุยกับคุณพ่อของเด็กนักเรียนคนหนึ่ง ซึ่งเคยส่งลูกเข้าสอบคัดเลือกไปแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ เราคุยถึงพระอาการป่วยของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ด้วยความห่วงใยเหมือนคนไทยทั่วไปแล้วลงเอยด้วยโครงการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ

โครงการที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงริเริ่มและทุ่มเทอุปถัมภ์สนับสนุนมาตลอดเกือบ 20 ปีที่ผ่านมา

คุณพ่อของนักเรียนคนนั้นเขาบอกว่าเกรงจะหายไปเมื่อสิ้นพระองค์ท่านไปแล้ว

โครงการนี้เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2502 โดยประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมโรมาเนีย ซึ่งจัดให้มีการแข่งขันด้านวิชาการเหมือนการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก โดยเน้นทางด้านวิชาคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา คอมพิวเตอร์ และดาราศาสตร์ ซึ่งจะมีการแข่งขันกันในช่วงเดือนกรกฎาคมสิงหาคมของทุกปี

ด้วยความริเริ่มของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประเทศไทยจึงได้ส่งเยาวชนเข้าแข่งขันเป็นครั้งแรกในปี 2532 เฉพาะสาขาวิชาคณิตศาสตร์ จนปัจจุบันส่งแข่งขันทุกวิชา

พระองค์ได้ประทานเงินส่วนพระองค์ก่อตั้งมูลนิธิส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ศึกษาขึ้นมารองรับการดำเนินการดังกล่าวให้มีความยั่งยืน ทรงร่วมเป็นกรรมการในการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้ามาเก็บตัวเสด็จไปทรงให้กำลังใจนักเรียนตลอดเวลาที่เก็บตัว เพื่ออบรมเตรียมความพร้อมประทานเกียรติบัตรเป็นกำลังใจแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านการคัดเลือกหลังการอบรมแล้ว

ทรงริเริ่มให้ตั้งสมาคมย่อยๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งด้านคณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ และทรงเป็นองค์อุปถัมภ์สนับสนุนทุกอย่าง ทุกประการ ตลอด 19 ปีที่ผ่านมา

ด้วยพระบารมีของพระองค์จึงค่อยได้รับความร่วมมือค่อนข้างดีมาตลอด แต่ก็ไม่ค่อยมีใครทราบความเป็นมา และความยากลำบากอย่างลึกซึ้งเช่นพระองค์ท่าน

จนปัจจุบันมีเยาวชนของเราได้เหรียญทองจากโครงการนี้แล้วทั้งสิ้น 36 เหรียญ เหรียญเงิน 76 เหรียญ เหรียญทองแดง 111 เหรียญ และเกียรติคุณประกาศอีก 41 ใบ

ความจริงโครงการนี้ไม่ได้อยู่ที่การได้เหรียญหรอกครับ แต่อยู่ที่ส่งเสริมให้เยาวชนไทยที่มีอัจฉริยภาพทางปัญญาได้มีโอกาสแสดงอัจฉริยภาพของเขาอย่างเต็มความสามารถในระดับโลก ทั้งเป็นการกระตุ้นให้เยาวชนหันมาให้ความสนใจกิจกรรมด้านวิชาการในวงกว้าง อันจะเป็นผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศที่เรากำลังขาดแคลนกันอย่างหนัก

และที่สำคัญที่สุดคือการต่อยอดโครงการให้แก่เยาวชนกลุ่มนี้ได้โอกาสที่จะศึกษาต่ออย่างไม่มีขีดจำกัด และกลับมาพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ต่อไป

ผมจึงอยากให้รัฐบาลนำโครงการนี้ไปต่อยอดเป็นแผนการพัฒนาการศึกษาวิชาการระดับประเทศตามที่พระองค์ได้ทรงริเริ่มมาแล้วเกือบ 20 ปี เพื่อแสดงถึงความอาลัยรักและสำนึกในพระกรุณาธิคุณของพระองค์สืบไปนานเท่านาน

THE NEWSPAPER YOU CAN TRUST

Bangkok Post

FRIDAY, JANUARY 4, 2008 ◆ 25 BAHT

HRH PRINCESS GALYANI VADHANA PROSTHESIS FOUNDATION, EXPRESSIONS OF GRIEF

NEW LEGS GIVE DISABLED HOPE

Recipients of artiticial limbs remember the kindness, compassion of the Princess

Story by ANUCHA CHAROENPO

CHIANG MAI

People who received artificial legs from a project under the Prosthesis Foundation say HRH Princess Galyani Vadhana's kindness gave them a new life.

The Prosthesis Foundation of HRH the Princess Mother has distributed more than 20,000 free artificial legs to the disabled since its inception in 1992.

Therdchai Jivacate, director of the foundation, said the Princess, who continued the work of the Princess Mother, was dedicated to helping the disabled poor.

As the foundation president, she had tirelessly travelled to provinces across the country to oversee the foundation's work and visited people in remote areas.

"Her enthusiasm for the artificial leg service was impressive. When visiting our mobile production unit she always showed how much she cared about the disabled, compassionately asking about their lives," said Dr Therdchai.

"Of course, she wanted them to have a happy life and to work like able-bodied people after receiving the artificial legs."

The 67-year-old physician recalled that the late Princess had often instructed him and other staff to develop new techniques and find equipment that would make their artificial legs cheaper than imported ones — and finally they did.

The locally-produced equipment not only makes the artificial limbs cheaper, but it speeds up the work. Instead of one or two weeks, it now took only one day. "The equipment is really useful. Those in need do not have to wait so long," he said.

Each year the mobile unit makes five to seven trips to the provinces, each lasting five days to a week. Since 1992 it has made 96 trips, producing artificial legs for people in need.

The foundation has seven branch offices in Ban Kruat, Khu Muang and Lahan Sai districts in Buri Ram, Sangkhla Buri in Kanchanaburi, Nam Yuen in Ubon Ratchathani, Aranyaprathet in Sa Kaeo and Pua in Nan. A new office is to be opened in Chiang Kran district in Nan this year.

Last year the Princess allowed Dr Therdchai and other staff of the foundation to train Indonesian volunteers in the production of artificial legs and they set up a production unit at Banda Aceh on Sumatra, where there are thousands of victims of landmines from a long civil war. The area was also hit by the tsunami in 2004.

The foundation has been asked to help disabled people in Afghanistan and the central African countries of Rwanda and Burundi, but has yet to make a decision.

Dr Therdchai expressed profound gratitude to the Princess for accepting the post of foundation president. If not, the foundation would have had a difficult time getting funds and donations.

"Thanks to her, our foundation has become recognised and works well helping those in need," he said.

The late Princess' contribution to this work has helped thousands of disabled people to live happy lives. They can now work and earn a living, and support their families just like able-bodied people, he said.

Montree Kitimoon, 42, who lost his right leg to diabetes four years ago, said: "My life has changed a lot since I received an artificial leg from the foundation. I even got a job here and earn about 5,000 baht a month, so I can feed my two young children."

Mr Montree, from Chiang Mai, used to be a construction worker, but has now learned the skills to make artificial legs. He said he sought help from the foundation after a state hospital turned down all his attempts to get an artificial leg because of lack of money.

Anant Jaipling, 50, who received two artificial legs from the foundation's Pua office in Nan, now earns a living driving a school bus in the district. He has also opened a grocery shop in his village and helps his wife behind the counter.

He stepped on a landmine 23 years ago when he was a defence volunteer in Bo Kluea district in Nan.

He said he was grateful for what the Princess had done to help the disabled.

"I will always remember her goodness, her kindness and compassion," said Mr Anant as he performed a *wai* over his head.



NATHITI AMPRIWAN

Posters and pictures of HRH Princess Galyani Vadhana are selling briskly in Bangkok and the provinces as people want keepsakes of the Princess, who passed away on Wednesday.

Rush on black shirts as people mourn Princess

Children's Day toned down, shows put off

POST REPORTERS

Like mourners in Bangkok, people in the provinces are scrambling to buy black and white polo shirts to wear during the mourning period for HRH Princess Galyani Vadhana.

Clothing shops across the country reported brisk business selling black and white polo shirts or jackets to government officials and members of the public.

People from all walks of life are wearing black to mourn the death of the Princess, who passed away early on Wednesday.

Chalermsri Buasruang, 48, owner of Champ clothing shop in Nakhon Ratchasima province, said she is selling 200-300 a day.

In Prachin Buri, the price of black polo shirts jumped to almost 300 baht each. Despite the high prices, many customers still want to buy them.

Many shops ordered extra stock after the cabinet asked the public to wear black during the 15-day mourning period for the Princess. Government offices and schools are flying their flags at half-mast for 15 days.

Black polo shirts were also reported to be in high demand in the southern seaside province of Ranong.

Picture frame shops have also become busy as people want framed photos of the late Princess.

In Kalasin, photos of the Princess have sold out, shop owners reported.

In Chiang Mai, provincial authorities yesterday installed a large portrait of the Princess in the downtown area so people can pay their respects.

Thais and foreigners yesterday signed condolence books at Chiang Mai municipal office.

In Chiang Rai, Phra Khuba Ariyachart Ariyajitto, the abbot of Wat Saengkaew Phortiyan, on Wednesday began seven days of meditation in tribute to the Princess.

At least 100 people in Mae Suai district yesterday attended a religious ceremony to make merit.

Second Army commander Lt-Gen Sujit Sitthiprapa yesterday led soldiers to perform bathing rites before the Princess' portrait.

In Nakhon Ratchasima, about 1,000 inmates at Bua Yai district prison observed one minute's silence in front of a large picture of the Princess.

Some broke into tears and vowed to enter the monkhood after completing their jail terms to pay tribute to the late Princess.

In the far South, a merit-making ceremony was held at Narathiwat Ratchanakarin hospital, which is under the patronage of the Princess. The hospital is named after her royal title, Krommaluang Narathiwat Ratchanakarin.

In Yala, people attended a mourning ceremony before the Princess' portrait at the provincial hall and all mosques will hold prayers for her today.

In Surat Thani, all 299 temples will hold religious rites for 100 days in her honour.

The Education Ministry yesterday decided to tone down Children's Day celebrations on Jan 12, cutting back on activities for youngsters. The decision came after the cabinet instructed all state agencies to suspend festive activities during the 15-day mourning period.

Education permanent secretary Jaruayporn Thoranin said the programme will consist mainly of an exhibition and quiz, and the venue will be shifted from Sanam Sua Pa near Dusit Palace to the ministry's compound.

Other postponed activities include a Carabao concert on Jan 12 at Khao Yai, which was rescheduled for Feb 16, an industry source said.



We extend sincerest condolences on the passing of

H.R.H Princess Galayani Vadhana
Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra.

We shall forever remember Her Royal Highness for her many charitable contributions under her royal patronage to the people of Thailand. Her many noble works continues to live on deep within our hearts.

Management and Staff of Sony Group Companies in Thailand

Sony Device Technology (Thailand) Co., Ltd.
Sony Global Treasury Service (Thailand) Co., Ltd.
Sony Technology (Thailand) Co., Ltd.
Sony Thai Co., Ltd.
Sony Supply Chain Solutions (Thailand) Co., Ltd.

หน้าว่าง

The Nation • THAILAND

FRIDAY, January 4, 2008 • 44 PAGES, 4 SECTIONS, VOLUME 33, NO 51754 • Bt25

Thais wear black and white to mourn loss of Princess Galyani

■ *The Nation*

IT IS BLACK and white throughout the country, as people don the colours to express sorrow over the death of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana, who passed away aged 84 early on Wednesday.

Through her royal works, her contributions to society and her gracious behaviour, the elder sister of His Majesty the King commanded love and respect.

Workplaces, restaurants, bus stops, department stores and mass-transit stations were packed with people in black and white.

Colourful New Year decorations have been replaced by black and white.

Thousands headed to specially prepared areas where they could pay tribute to the Princess. Each contained a portrait and books in which people could write messages.

At the Saha Thai Samakhom Pavilion alone, as many as 13,000 people came to pay their respects before a portrait of the Princess. Many of them were moved to tears.

"I was shocked when I heard the news on television," Tipanant Payuwong, 44, of Nonthaburi said tearfully. She was holding a picture of the Princess she took from a magazine when she was four.

MAY 1923 – JANUARY 2008

Expressions of grief



HER ROYAL *Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn lights candles at an offering for monks reciting Abhidhamma rites for Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana at the Dusit Maha Prasat Throne Hall yesterday morning.*

"This picture is so important to me. The Princess inspired me to make merit and sacrifice myself for society. I carry this picture with me always wherever I go," Tipanant said.

INSIDE

Princess's rare royal title ■2A
Academic who loved sport ■2A
The tradition of mourning ■2A
A nation mourns in black ■4A

"I love her so much because she contributed much to society. I used to think that I wanted to be her."

Tipanant admired the Princess and will follow in her footsteps for the good of society. Pakakorn Kraithong, 56, said she would wear black throughout the 100-day mourning period or until the royal cremation.

"I have worked devotedly as a health volunteer and a volunteer for the Social Development and Human Security Ministry because of the Princess. Her work with

Amazing tales of devotion, respect

orphans and destitute children in the rural provinces has inspired me," she said.

Nualtip Kerdkrajang, 79, earns money for herself and her paralysed child by folding paper into bags. "When I earned enough, I spent it on bus fares to go to Siriraj Hospital to express my support for the Princess," she said.

Upon learning of the Princess's death, she rushed to the Saha Thai Samakhom Pavilion.

Prom Senawong, 90, travelled from Northeast province Roi Et to pay her tributes to the Princess.

"I love and respect her a lot. I can't just sit at home and remember her from there. I really want to be here," she said.

Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn has asked the Royal Household Bureau to care for those paying respects to her aunt.

"Royal doctors are on standby," bureau official Supachai Pantupanan said.

Meanwhile, Bangkok Governor Apirak Kosayodhin announced the Bangkok Metropolitan Administration would remove entertainment from its National Children's Day celebrations.

"We will focus on knowledge-promotion activities instead and hand out scholarships," he said.

This year, National Children's Day falls on January 12. The Education Ministry announced events for the day would now exclude all performances such as dances.

"We will include exhibitions in honour of the Princess and will ask children and parents at our events to pay tribute to the Princess, too," permanent secretary Charuaypon Torranin said. She will advise provincial governors of the ministry guidelines for the day.

From a devoted violin student

***More than** three years ago, my friend Uthaisri Srinarong and I were at the Verbier Music Festival in Switzerland. On a rather quiet day, we decided to wander around Verbier, hoping to run into world-class musicians like Maxim Vengerov, Martha Argerich or Mischa Maisky.*

However, during this search for extraordinary musicians, our eye was caught by a group of neatly dressed Asians whom we knew right away were part of Princess Galyani Vadhana's entourage. While Uthaisri took the lead and started greeting everyone, I started getting anxious because I knew we were on the verge of meeting the Princess.

And, sure enough, before I knew it, before us stood the Princess herself. My heart sank and I was filled with mixed feelings of anxiety, joy, nervousness and excitement, all of which were overwhelmed by an immense feeling of respect and honour.

Then, on Wednesday, my heart and that of everyone else in Thailand sank – only this time it was because of sadness.

Though the passing of Her Royal Highness was heartbreaking for all Thais, only musicians could really understand how big a loss it was. And I'm not talking about it in terms of finances.

Of course, all the funding the Princess made available for us was nothing short of generous, but what we will miss the most is the moral support she gave us. I honestly cannot remember the number of times I performed in her presence.



HRH PRINCESS *Galyani spends some time with young prodigies Uthaisri Srinarong and Dechopol Kowintawee-wat.*

I distinctively remember the first few performances being a complete nightmare for me. I used to be out of my mind with worry because, back then as an 11-year-old, playing solo in front of hundreds of people was scary enough, let alone having to play in front of a royal person sitting in the very first row.

However, as I became more experienced, my feelings and attitude changed. My nervousness had become barely noticeable. Yes, I had become more accustomed to playing in public.

But what really helped was that encouraging smile from Her Royal Highness as she watched me perform. This is very different from the smiles a performer gets from other great musicians. They are usually disparaging grins that often dent a young musician's confidence.

Therefore, I truly believe, we were fortunate to have someone like Princess Galyani to watch over us – one can never put a price on that beautiful smile.

As of today, we may no longer have the Princess watching over us, supporting us with her kind words and encouragement. Her tragic demise may have hit us hard, but I believe we should turn this sorrow into strength and determination to help us overcome obstacles in the future.

Our mentor might have gone, but the dream she had of seeing Thai people up there with world-class musicians must live on and should some day be realised.

Dechopol Kowintaweewat received financial support from The Music Education Fund for Young Musicians under the Royal Patronage of Princess Galyani during his first year of study at the Hong Kong Academy for Performing Arts. He is now enrolled in a bachelor's degree programme at Oberlin College in Ohio, US.

'Classical music was her passion'

■ *Prach Boondiskulchok*
Special to The Nation

When I was about 10 years old, I saw Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana for the first time at an orchestral concert at Chulalongkorn University.

I had decided to become a musician and that through the piano I would create all this wonderful sound. After the general public was seated in the grand old hall, the orchestra played "A Royal Fanfare" and we all stood up to pay homage to the Princess, who was followed by a consort of men in suits and police officers.

She unusually insisted on being seated in an ordinary seat in the stalls, instead of the conventional balcony throne, for the much better acoustics and vision. I remember feeling afraid of the serious-looking but marvellously graceful Princess and her fearful entourage.

Who would have imagined that eight years later I would have the chance to meet her in person? The experience was entirely different.



Prach

After graduating from The Yehudi Menuhin School, a specialist music school in southern England where I had received a scholarship, I applied for the Fund for Classical Music Promotion under the Royal Patronage of Princess Galyani to pursue my studies. HRH took a special interest in the fund and audited each candidate personally.

My application took the form of a very special interview where the Princess invited me to join her at the Verbier Music Festival in Switzerland. I was amazed by her attentiveness when she telephoned her secretary who picked me up, wondering where we were and when exactly we would arrive.

As I arrived in the simple but beautiful hotel, amidst the scenic Swiss Alps, hardly managing to carry my luggage up the stairs, at the end of the corridor stood the very Princess whom I feared so much. She was smiling and looking at me with kind, caring eyes. My only feelings then were comfort, respect and – not wishing to take inappropriate liberty – love. Perhaps I can contrast this encounter with my former childish experience: then, when I did not know HRH, I felt I needed to behave well; now in this meeting, I felt I wanted to be a good human-being.

After years in British schools, I was largely ignorant of sophisticated Thai royal protocol. I awkwardly greeted her in the ordinary Thai way with a *wai*, but much deeper, probably looking very stupid. And as she asked me "So, you just arrived?", I dug myself a deeper grave, replying "*Krab*".

Piano prodigy remembers

The modest Princess laughed kindly and arranged for me to have the most wonderful stay.

I found myself sitting beside her in the concert hall at the festival. I remember fondly that it was Brahms' "Violin Concerto" and my favourite "*Lieder eines fahrenden Gesellen*" (Songs of a Wayfarer) by Mahler. We conversed about music and I was deeply impressed with her profound knowledge of classical music. I later learned that HRH was a very serious concert-goer who before performances would research and listen to the pieces so as to be able to appreciate the performance to the fullest.

To see one of the most charismatic national figures pay so much attention and give so much care to something I consider to be my purpose in life was truly inspiring. This was confirmed by the fact that the Princess would attend almost every concert played in Thailand, regardless of whether they were world-famous musicians or students.

After the Princess kindly granted me the scholarship, with the minor pomp and circumstance of the ceremony over, she turned back as she was about to depart the reception hall of her palace. She said I should write a regular report to her by e-mail and ordered her personal medic's e-mail address to be given to me. Since then, every once in a while, I would write to HRH and the committee about my experience as a music student in London.

Every time I came back to Bangkok for holidays, it was my duty to report to her personally about my progress, and to my astonishment HRH would be able to recall the events in my letters in detail. In the reception hall at Le Dix Villa, there would be a rectangular table where she would sit at the top end, on the same level as the committee and myself. She was by then more than 80 years old, but was still energetically in charge and running everything with efficiency, authority and personal care.

It is famously known how much the Princess loved classical music, and her extensive support and patronage to many musical organisations was deeply appreciated by all. But all these small accounts of her activities and attention confirmed her support as something beyond just royal duty; it was her passion.

A few months ago, in my final year at the Guildhall School of Music and Drama in London, I was most touched when all the scholars of the fund got together and presented a concert called "Saeng Nung" (One Light) to celebrate the Princess's 84th birthday. I learned then that the Princess had not been seen in public for three months, but on that evening of this monumentally long concert, she attended, for the first and only time, in a wheelchair.

This very last time I saw Princess Galyani was as memorable a sight as the first time I saw her 12 years ago. I was peeking from backstage, hearing the very same fanfare. The physically very weak Princess still had the strength of spirit that I had seen all along in our brief but meaningful encounter. Her unremitting support for what she loved and considered significant brought tears to my eyes.

Finally, as the concert ended and all the musicians lined up to see her off, the Princess, perhaps too tired to say anything, greeted us with her smile and caring gaze that communicated everything beyond words.

Prach Boondiskulchok, who studies piano performance and composition, is now a final-year student at the Guildhall School of Music and Drama in London.

Academic with a love of sport







CLOCKWISE FROM FAR LEFT: *The Princess sings before a group of Chulalongkorn University students; the Princess with the Princess Mother teaching at a school; the avid photographer takes a picture.*

HER ROYAL Highness Princess Galyani Vadhana was a woman with a vast range of interests.

She was interested in reading and writing when she was admitted to Rajini School. She read as many books as she could find. At that time, not many books were available, so she read newspapers. One newspaper published a children's story that she later found printed in French entitled "*Sans Famille*" when she studied in Switzerland.

She loved reading literature, which improved her French tremendously. When she taught French at Thammasat University, she did a lot of research on linguistic subjects. She was also interested in the arts, culture, history and archaeology. When visiting any countries, she would read books on them.

When she was nine years old, she was an editor and writer of a periodic journal called "*Ruen Rom*" with her school friends. She wrote 11 books on the Royal Family and translated three books. She also made 10 videos about her foreign trips.

The Princess played a variety of sports for fun. Her strict discipline made her a good role model for other children. When she was in Lausanne near Lac Leman, she skated, skied, fished, rode a bicycle and trekked up the mountains.

She loved horse riding, badminton and golf. She also enjoyed playing petanque with the Princess Mother. She introduced this sport to the Thai people and donated Bt1 million per year to the Petanque Club. Thai petanque players went on to have international success.

When she was 13 and visited Norway and Germany, she stopped in Frankfurt and talked about the Hindenburg Zeppelin airship that took tourists to fly over Berlin during the Olympic Games. When she grew up, she underwent flying training. In 1957, she completed a civil aviation course with the Air Force.

The Princess was earnestly interested in photography, both artistically and academically. She always took pictures of historical and important places she visited and gave advice to television reporters on how to get perfect pictures.

The Princess's competency in education included tertiary and primary education. Having taught French for many years, she realised the problems in learning the language and initiated the establishment of the Association Thailandaise des Professeurs de Francais in 1977.

With her outstanding dedication to education, Unesco and the French government, along with local and foreign universities, presented her with honorary doctorate degrees in several subjects.

The Princess's visits to foreign countries strengthened bilateral relations and helped Thais to learn about all aspects of other nations.

She ensured that the Television Pool of Thailand provided in-depth information about the countries she visited. She would research history, arts and other information about the country and check the TV script by herself for accuracy before the station broadcast the programme.

Readers can learn more about the Princess's interests at www.hrh84yrs.org

New focus for Children's Day

THE EDUCATION Ministry will focus on educational activities and an exhibition honouring HRH Princess Galyani Vadhana for Children's Day on Jan 12.

Assigned by a 1955 Cabinet resolution to host a celebration on the second Saturday of every January, the ministry will stage the 53rd National Children's Day event at its courtyard near Padungkrungkasem Canal, permanent secretary Jaruayporn Thoranin said yesterday.

Dusit Plaza and Sanam Seupa, the usual venues, were within royal grounds. As the Royal Household Bureau had declared a 100-day mourning period for the late Princess, it was best to move to a new site, she said.

Academic activities will include quizzes, with 4,000 prizes, and an open house for youths to visit important places, she said. WorkPoint Entertainment will arrange a children's version of a television quiz show called "Game Tossakan".

The exhibition will invite children and youths to learn and appreciate the Princess's contributions to the Kingdom, she said.

A memorial with a photograph of HRH will be placed at the entrance for parents and kids to pay their respects. The ministry will direct all governors to sponsor similar proceedings in their provinces, she added.

National Children's Day 2008 books – entitled "*Cheun Klao*" (Cherished over one's head) with a photo of Princess Galyani on the cover – will be sold for Bt10.

Bangkok Governor Apirak Kosayodhin said National Children's Day festivals were scheduled for the Railway Park in Chatuchak and the Thai-Japanese Youth Centre in Din Daeng. Instead of merriment, the activities will be educational, featuring scholarships.

The city will join with groups under the Princess's patronage to hold an exhibition and commemoration ceremony at City Hall's Lan Khon Muang Plaza from Monday to April 11, he said.

About 50,000 copies of the book "*Sathit Na Duangjai*" to celebrate the Princess's 84th birthday will be handed out to visitors to the exhibition.

A ceremony to make merit for the Princess by giving food to 185 monks will take place in all districts on three occasions – the seventh day (Jan 9), the 50th (Feb 21) and the 100th (April 11) after the Princess's passing.

Police stations nationwide will prepare a place where locals can pay their respects to the Princess.

Mor Chao Fa Fund to carry on

The death of HRH Princess Galyani Vadhana has come as a great loss to Dr Ampika Mangkalapruek but she is determined to carry on work started by the princess under the Mor Chao Fa Fund.

"I am sad but I haven't lost heart," Ampika said.

Dr Ampika was the first medical lecturer to receive a scholarship from the Mor Chao Fa Fund, which was founded in honour of the Princess' father, HRH the Prince of Songkhla.

Established in 1984, the fund has granted scholarships to 25 medical lecturers and more than 600 medical students.

"I am proud to have received the scholarship from this fund. It's an honour to my family too," Ampika said. The doctor studied in the United States before returning to work in Thailand.

Impressed by the Princess' graciousness, Ampika now serves as secretary of the Mor Chao Fa Fund.

Ampika vowed yesterday to continue working in line with the principles laid down by the Princess, especially in work relating to the fund.

THE NATION, CHIANG MAI

The Princess's rare royal title



THEIR MAJESTIES *the King and the Queen bestow HRH Princess Galyani Vadhana with the 'Krom' title in a royal ceremony in 1995.*

HRH didn't want higher rank than her father: official

■ *Nithinand Yorsaengrat*
The Nation

HER ROYAL Highness Princess Galyani Vadhana is the only female member of the Chakri Family in the reign of King Rama IX to have been given the noble title "Krom". His Majesty King Bhumibol gave Her Royal Highness the title "Somdet Phra Chao Phee Nang Ther Chao Fa Galyani Vadhana Krommaluang Narathiwat Rajanagarindra" to celebrate Her Royal Highness's sixth cycle (72nd) birthday anniversary on May 6, 1995.

According a senior official of Justice Ministry and an expert on Thai history and culture, Thongtong Chandrangsu, His Majesty wanted give the Princess a position higher than "Krom", but she said she did not want to be put on a higher stature than their father HRH Prince Mahidol of Songkla. "She also chose the province 'Narathiwat', as she said it is located close to Songkhla and the name sounded beautiful," Thongtong said on Channel 9.

Noble titles given to members of the Royal Family are categorised into birth titles and appointed titles. The highest birth title is Chao Fa, followed by Phra Ong Chao, Mom Chao, Mom Rajawongse and Mom Luang. Appointed titles are granted by the King. Royal family members with lower birth titles may be given a higher status, such as a Mom Chao could be promoted to Phra Ong Chao or Phra Ong Chao to Chao Tang Krom.

The title Chao Tang Krom first appeared in the Ayutthaya period during the reign of King Narai and was categorised into four ranks: Krommaphra, Krommaluang, Krommakhun and Krommamuen. Krommaphra was the title for the Royal Mother and the Crown Prince, Krommaluang was for consorts or respected princesses, Krommakhun was for the Crown Prince and Krommamuen was for princes and princesses lower in rank than the Crown Prince.

In the Rattanakosin period, the title "Chao Tang Krom" was categorised into five ranks: Krom Phraya or Krom Somdet Phra was for the most respected princes and princesses; Krommaphra for the Royal Mother, respected elder princes and princesses; Krommaluang for elder princes and princesses; Krommakhun for young princes and princesses; and Krommamuen for Phra Ong Chao or the princes and princesses lower in rank than Chao Fa.

In the Ayutthaya period, the title "Krom" was given to honour princes and princesses who worked well and merited a cadre to assist them under their supervision in the form of a unit or "Krom".

Since the reign of King Rama V, after the abolition of slavery in 1905 when ordinary people were no longer forced to work for the royal court, "Krom" has only been an honorary title. King Rama V gave his children the title "Krom" with the name of provinces in Thailand.

During the present reign, in 1950 and 1952, five princes were given the title "Krom".

On May 8, 1950, Phra Worawongther Phra Ong Chao Dhaninivat was appointed Phra Worawongther Krommamuen Bidyalabh Bridhyakorn.

On May 5, 1952, Phra Chao Worawongther Phra Ong Chao Chumbhotbongse Boripatra was appointed Phra Chao Worawongther Krommamuen Nakhonsawansakdipinit; Phra Chao Worawongther Phra Ong Chao Wan Waithayakon was appointed Phra Chao Worawongther Krommamuen Naradhip Bongprabandh; Phra Worawongther Phra Ong Chao Alongkot was appointed Phra Worawongther Krommamuen Adisorn Udomsak; and Phra Worawongther Phra Ong Chao Nåkkhatra Mangkala was appointed Phra Worawongther Krommamuen Chanthaburi Suranath.

The next person to receive the title was Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana in May 1995.

The tradition of mourning in black

A 100-DAY mourning period has been declared by the Royal Household for royal family members and royal court officials following the death of HRH Princess Galyani Vadhana.

The government has asked officials and state enterprise workers to wear black and to fly flags on all public buildings at half-mast for 15 days.

The Interior Ministry has also requested entertainment businesses to refrain from operating for 15 days.

When the Princess Mother passed away on July 18, 1995, His Majesty the King also had royal family members and royal court officials observe a 100-day mourning period.

In Thailand, mourning periods vary between different beliefs but generally end after a cremation.

In the past, Buddhists in southern Thailand preferred to hold a funeral ceremony on the seventh day after someone's death, so the mourning period only lasted a week. But today the tradition has changed. The body of the deceased might be kept for a month, 50 days, 100 days or a year, depending on ties between the deceased and the living.

To most Thais, the proper mourning period for dead parents should be at 100 days or a year.

In 1913, King Rama VI announced a royal decree on the mourning period for royal family members and royal court officials. It said the mourning period for princes born to the king and the queen was four months; for princes born to the king but not the queen it was two months; while for those with the rank of elder prince or younger prince born to the king and queen it was two months. For princes and princesses of middle rank the mourning period was one month – and 15 days for princes and princesses of lesser rank.

Nonetheless, members of the royal family and royal court officials were allowed to take longer mourning periods if they desired.

In the early Rattanakosin era when colourful clothes were allowed to be worn during mourning, ordinary people were forced to shave their heads when the king passed away. It is believed that the death of an elder would lead to *Sukati* (Buddhist heaven), so people were allowed to wear colourful outfits as well as holding traditional performances like *khon* (mask dance) and *lakorn* (musical dance). That tradition was cancelled by King Rama VI.

The custom of wearing black for mourning in Thailand dates back to 1863 to the reign of King Rama IV at the funeral ceremony of the King's daughter Princess Chandramandala – who passed away at nine – when King Rama IV ordered royal family members and royal court officials to wear black sarongs.

A tradition that elders put black fabric 10 centimetres in width around the left arm to show grief over a younger person's death also began at that time.

But the wearing of black is believed to have been influenced by Western culture.

In the reign of King Rama V, besides black clothes, Thais, of both sexes, also wore white, grey and dark blue when mourning. Until the reign of King Rama VII most Thais still wore black, white or black and just white, but after the end of World War II in 1945, dark colours such as dark blue, dark grey and especially black became more popular as the colour of deepest mourning.

A model patient

Doctors attending to HRH Princess Galyani Vadhana at Siriraj Hospital said she was an exemplary patient.

Throughout her lengthy treatment, the elder sister of His Majesty the King had fully cooperated with the medical team even when painful treatment was involved.

"She made all the doctors feel comfortable with their decisions and we worked to the fullest of our abilities to treat her. We never felt tired even when we needed meetings late at night," Dr Niphon Puangwarin, who heads the Division of Neurology at the Faculty of Medicine, said yesterday.

Niphon said he never saw the Princess complaining of her illness or pain. His Majesty and the Princess's daughter, Thanpuying Dhasanawalaya Sornsongkram, had also constantly consulted with the medical team attending to the Princess.

Niphon said the Princess passed away peacefully.

THE NATION



MINOH SALAE, *an 80-year-old resident of Pattani who cannot read or write Thai, has her fingerprint stamped on a condolence book at Prince of Songkla University's Pattani campus yesterday. The Muslim woman was one of the thousands mourning the demise of HRH Princess Galyani Vadhana.*

Musicians supported by Princess's foundations

■ *The Nation*

HER ROYAL HIGHNESS Princess Galyani Vadhana was an ardent classical music lover who supported several organisations and scholarship funds for young talent.

Those receiving help from the Princess included the Music Education Fund for Young Musicians, which she initiated in 1989. The Bangkok Symphony Orchestra executive committee is its trustee.

In 2004, the fund's name was changed to the Fund for Classical Music Promotion, but it remained under the Princess' patronage. The fund expanded the scope of its support to include composers and musicians.

Money is available to those studying at home and abroad at all levels. There is money for short training courses, too. To date 19 young musicians and one composer have been assisted.

Other organisations under the Princess' patronage were the Thai Youth Orchestra, managed by the National Cultural Commission, and Chulalongkorn University Symphony Orchestra.

The Bangkok Symphony Orchestra Foundation, Bangkok Symphony Music School, Bangkok Opera Foundation and Bangkok International Performing Arts Festival have benefited from the Princess' help.

President Sarkozy sends condolences from France

French President Nicolas Sarkozy has sent his condolences to His Majesty the King over the passing of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana.

In his letter to His Majesty, Sarkozy said he was very saddened by the death of the Princess and was extending condolences on behalf of the French government and people to the Royal Family and the people of Thailand.

The Princess played an important role in France, disseminating the French language and culture in Thailand as well as her dedication in extending medical, educational and cultural assistance to the disadvantaged, the letter said.

She taught French and literature at many universities after her return from Switzerland, even though she had graduated with a bachelor's degree in chemistry from the University of Lausanne. The Princess was also head of the Department of Foreign Languages at Thammasat University. A lifelong Francophile, the Princess founded the Association of Teachers of French in Thailand, which she led from 1977 to 1981.

Burma's leader Senior General Than Shwe has also extended his condolences to the King, according to the state-run newspaper *The New Light of Myanmar*.

THE NATION

Paying respects

Supachai Pantupanan, bureau official, said the public can pay respects before the Princess's portrait at the Saha Thai Samakhom Pavilion between 9am and 5pm until next Wednesday. They can also sign a book.

The public can pay respects as the Princess lies in state at the Dusit Maha Prasat Throne Hall between 9am and 4pm from next Friday throughout the 100-day mourning period, except on days with royal ceremonies.

"Next Thursday, members of the public can come between 2pm and 4pm only," Supachai said.

THE NATION

PRINCESS GALYANI

A nation mourns in black

Public show of sadness from Skytrain to shops

■ *The Nation*

BLACK AND WHITE is being seen more on the streets as people commence a period of mourning for Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana, who passed away on Wednesday morning.

Skytrain passengers yesterday were in their mourning clothes, in sharp contrast to a few weeks before when they wore colourful clothing and glittering accessories for the festive Christmas and New Year.

In Siam Square and along Sukhumvit Road, shops were prominently displaying black and white clothes, now in demand from customers.

Big department stores replaced their usual displays with mourning wear. Black and white outfits dominated the men's and women's sections at Robinson on Ratchadaphisek Road.

"It's our policy to mourn the Princess. Colourful collections from Christmas and New Year seasons have been replaced by black and white, as well as dark colours," said Usara Yongpiyakul, vice president of marketing. All the company's 21 stores would do the same.

The store was crowded at lunchtime.

"I don't have enough white shirts for work, so I bought four for this mourning period. I intend to mourn for 100 days," a young man shopping at Robinson said.

Central has a similar policy. All 15 branches are toning down displays. At Central Bang Na yesterday, staff were busy replacing displays with black and white.

Year-end sale season will see shoppers spending on dark-toned clothes. High-end Siam Paragon also joined in, taking festive season displays down.

At Siam Discovery Centre and Siam Centre you can still find lively outfits. But, black and white is the flavour at the trendy malls.

The George Reche brand is encouraging people to wear black and white for a period of 100 days. Fans of the label received a mobile text message informing them it would have mourning wear available.

Thai television stations interrupted their regular programming to announce the death of the princess and show footage of her life. Newscasters appear on TV all wears black.

Most entertainment programmes on TV are postponed including soap operas and variety shows.

Channel 3 aired its Chinese series in black and white and remains colour for their logos.

MSN users encourage each other to put the rose sign in front of their usernames to mourn for the late Princess.

Some public buses have put the bus numbers on the black and white plates.



NATION/NANTHASIT NITMETHA

ROBINSON'S *Ratchadaphisek branch replaced its usual displays with clothing in black and white for people to purchase for mourning the passing of HRH Princess Galyani Vadhana.*

In memory of a beloved Princess

OVERDRIVE

Thanong Khanthong



We hold our breath
The passing of the Princess
Has grieved our heart.

We had prayed for her
Over months of deep anxiety
With hope and despair.

The Thais showed unity
Of love to the dear Princess
During that uncertain time.

We mourn her passing
Which has become a great loss
For the whole Kingdom.

Princess Galyani
Was a ray of glowing light
To all living Thais.

A sister of two kings
Princess Galyani tendered her love
To the Monarchy.

She loved her brothers
As a selfless Chakri sister
In good times and bad.

She performed her duty
With true grace and elegance,
Never missing a step.

She was a shadow
Behind the shiny throne
Ready to surrender.

She performed good deeds
Like that of placing gold leaves on
The Buddha statue.

To the Princess Mother
She took the greatest care of her
With sheer gratitude.

When we were young
Mom took care of and fed us
In kind, we responded.

She devoted her work
For more than half a century
To all the good causes.

She had a noble aim
To improve knowledge, life and the health
Of all the Thais.

She worked long hours
Presiding over charities
Tending to the needy.

There now comes a moment
When Thais halt their animosity
Out of respect to her.

Her passing gives us
The sense to think of who we are
And where we come from.

Good, bad, rich or poor
We're all part of the big family
Of this great Kingdom.

In this Golden Land,
There lies the glory of tradition
Proud of its Siamese roots.

As we bid her farewell
We will always remember her
As our beloved Princess.

LETTERS TO THE EDITOR

A tribute to Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana

Imagine Cinderella without a guardian angel.

Pity those who lack mentors
Flickering candles lighting shadowy passageway
Through darkness halo aura afterglow.

Adviser to young Telemachus in
Homer's Odyssey wise guise dispelling
Superstitions based on being afraid
Wisdom begins by conquering fears.

Paying homage to revered teachers
Who have touched sensitive nerves
Knowledgeable trustees inspiring trainer coaches
Shared fateful moments cherished forever.

Cultivated garden nurturing enriched soil
own seeds cannot be uprooted
Tending to fragrant blossoming buds
Likewise prickly wildflowers thorny weeds.

Life ultimate true believer guru
Learning from experience upon experience
What to-do next know-how savvy
Rediscovering vitality hidden within oneself.

Wisdom acquired not hereditarily transmitted.
Blowhard windfall impossible to direct
Changing misbegotten ideas trimming sails
Past errors reinforce future success.

Charles Frederickson
BANGKOK

หน้าว่าง

星暹日報

（第一八九一七號）

ราคา 10 บาท

零售每份 10 銖

內地空運零售每份 12 銖

หนังสือพิมพ์ชิงเสียนเยอะเป้า

星暹報業有限公司

บริษัท ชิงเป้า จำกัด

社長李益森

นายลี สันติพงศ์ไชย

ประธานกรรมการ - ผู้อำนวยการ

總編輯督印人 馬耀輝

นายทวี ยอดเพ็ชร์

บรรณาธิการ - ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

泰京石龍軍路 267 號

267 ถ. เจริญกรุง กทม. 10100

267 New Road, Bangkok 10100

02-6212255-61

02-2254650-57

02-2250070

Fax: 02-2244139

02-2254663

E-mail:info@singsian.com

วันที่ 4 มกราคม 2551

皇姐殿下駕薨萬民同悲

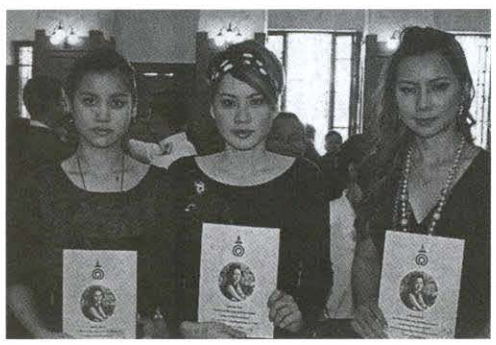


















胡錦濤向皇上致唁電 對皇姐駕薨表示哀悼

二〇〇八年一月三日，張九桓大使前往泰國外交部，向威拉薩次長遞交了中國國家主席胡錦濤就泰國玉姐甘拉雅妮·瓦塔娜殿下逝世致國王普密蓬·阿杜德陛下的唁電。唁電全文如下：

泰國國王普密蓬·阿杜德陛下：

驚悉玉姐甘拉雅妮·瓦塔娜殿下不幸逝世，深感悲痛。甘拉雅妮·瓦塔娜殿下是中國人民的老朋友，為中泰友好關係做出了積極貢獻。我對殿下的逝世表示深切的哀悼，並謹向陛下和王室成員致以誠摯的問候。

中華人民共和國主席　胡錦濤

二〇〇八年一月三日于北京



詩琳通公主殿下昨在皇姐喪禮中主持齋僧和誦經儀式。

詩琳通公主主持齋僧誦經儀典

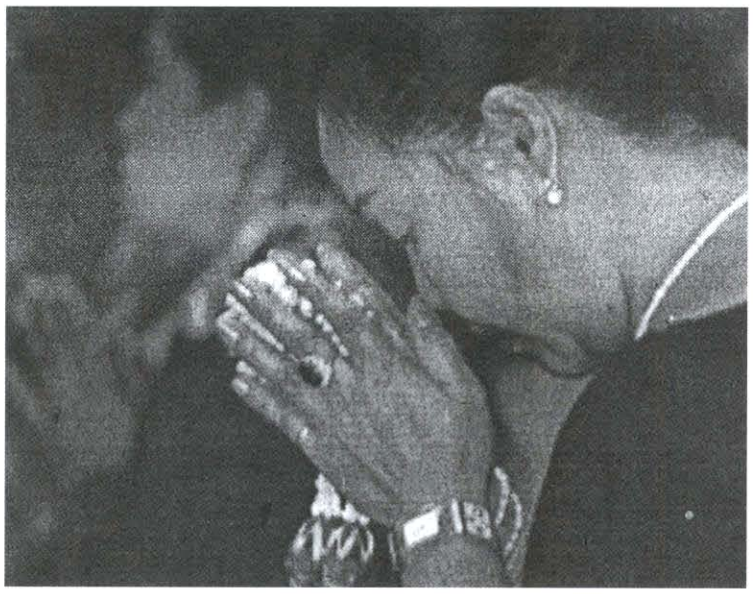
四面八方民眾湧向皇姐靈堂前恭悼

拍貼公主殿下昨（三）日駕臨大皇宮律實殿堂，為吊祭御皇姐頌勒帕昭昭華干拉耶妮瓦塔娜．功鑾納拉提瓦．臘差納卡猜，舉行一次齋僧唸經超渡靈魂宗教儀式。是日一早參加齋僧民眾一片擁擠。

記者三日報導：自宮務處公告御皇姐干拉耶妮瓦塔娜駕薨消息後，不久另公佈開放皇宮大門予民眾自即日起至一月九日。上午九時至下午五時，進入皇宮內沙哈泰公會大廳御皇姐干拉耶妮瓦塔娜靈堂祭拜悼念，故自是日開始即有為數不少之百姓人民。身著黑色孝服在周圍維持安全軍警人員嚴密保護之下，相繼進入靈堂悼念祭拜，場面肅穆莊嚴隆重，到處充滿一片哀思悼念氣氛。

是日上午八時十分，拍貼公主殿下駕臨皇宮內沙哈泰公會大廳御皇姐干拉耶妮瓦塔娜靈堂，為祭奠御皇姐舉行一次恭請八僧眾供早齋與唸經超渡靈魂宗教儀式，至八時四十五分齋僧唸經宗教儀式完畢後拍貼公主即命駕回宮。

之後即有另外其它眾多軍警政及學術單位代表，相繼進入舉行祭奠叩拜儀式，宮務處另補充公佈自即日起至本一月九日上午九時至下午五時，全面開放全國各地臣民進入御皇姐靈堂吊祭叩拜。（一〇）



泰國民眾於三日在曼谷大皇宮處為已駕薨的皇姐干拉雅妮舉行的追悼儀式時祈禱。

法國總統薩科齊電唁皇姐逝世

皇家田臨時火葬台趕在雨季前建成

泰國外交部新司司長塔勒・乍甯瓦透露，本月三日上午十時卅分，法國總統薩科齊致電泰皇上陛下表示對御皇姐頌勒帕昭昭華干拉耶妮瓦達那功鑾納拉提瓦臘差納卡猜駕薨噩耗致最悲痛悼念哀思之忱。

法總統薩科齊電唁內容謂：本人代表法國政府及全法國人民，對今次御皇姐昭華干拉耶駕薨噩耗致以最沉痛哀傷悼念之哀思之忱。更為泰國失去一位對國族具宏大貢獻功恩皇室成員感到悲痛，法國政府與全法國人民永遠不會忘記御皇姐昭華干拉耶殿下，在泰國歷年傳授法國語言，與傳播法國文化工作所貢獻功勳，且與全體泰國臣民般，永遠銘記皇姐畢生紆尊降貴不辭辛勞，從事教育與衛生醫療工作，為貧困黎民百姓造福之事業功勳。

另記者報導消息清邁府市長良登鑾・納清邁女上尉透露謂：本人經著令有關人員，拆下全清邁市區為迎接旅遊旺季而裝設之各種美麗爭彩燈飾，代之以各種黑白色飾物裝點，藉此以表對御皇姐昭華干拉耶殿下致哀舉孝，更於市區內設置御皇姐昭華・干拉耶御像靈台。予國內外旅遊至此祭拜吊唁，表達沉痛悼念哀思之忱。（一〇）

司法部次長坡露：將在皇家田建造火葬台，該趕兩季前建成，俾讓人民共同參加皇姐殿下火葬大典。

司法部副次長通統披露，有關自佛曆二五五一年一月三日至九日為駕薨之皇姐干拉耶妮瓦塔娜殿下辦理喪禮。

宮務處將開放讓民眾前往大皇宮為皇姐悼喪，每天早上九點至下午四點，並備有簽名簿讓人民簽名悼念。點持續百日齋僧，此外整整百日還有行善儀式，為八尊僧侶獻早膳及八尊或十六尊僧侶獻午齋，並按五世皇時代的古宮遵儀式安南系僧主持功德儀式。

同時將在皇家田建造臨時火葬台，按皇家地位，火葬台規格比皇太后比較小，估計需費些時間，會趕在雨季前建成。（一一）

恭向皇姐御像膜拜致哀

泰人及外僑湧向大皇宮

泰人及外國人朝大皇宮走去，恭在皇姐御像前致哀。夜豐頌府衛生處醫生重申，府醫護志願員將隨時為遠方且貧困人民醫治，同時有患心臟病得到皇姐御贊助下得到醫療之幾歲女童前往皇姐御像前致哀時放聲痛哭。

三日有不少於泰人及外國人趕往大皇宮，俾在皇姐昭華干拉耶妮・瓦塔娜功鑾那拉提瓦臘差納卡猜殿下御像前致哀，同時前往之民眾不時增加，他們有遠從武里喃府到來，當他們得知皇姐駕薨時，即時依宮務處辦事處規定之衣服換上再前往大皇宮御像前致哀。

同時一些已在御像前致哀之民眾稱，將尋找機會再次到皇姐御像前致哀，因皇姐對泰民恩德不淺。當外國遊客見到泰人齊心穿黑或白色衣服為皇姐戴孝，使遊客們深為感動，並認為這是泰人對皇室之忠心。

在威猜走門前附近，有宮務處辦事處人員在場為民眾講解有關一些未依規定穿著衣服而不得進入大皇宮內在皇姐御像前致哀者。同時在接近大皇宮之地創附近，有不少小販乘機出售黑白衣服，供一些有意進入大皇宮致哀者更換，也有不少民眾購下皇姐御像俾供奉。

夜豐頌府衛生處醫生素越・吉滴里洛軍醫稱，皇姐對夜豐頌志願醫療基金懿恩浩蕩，該府的志願醫療組將負起為民醫療服務工作持續下去。

從皇姐的駕薨，府志願醫療組發起延僧誦經七晚，自二五五一年十一月二日開始作為御慈善，同時府及醫療組將展出皇姐御史及與醫療有關的展覽，並設立桌子讓民眾簽名悼念。

也拉府衛生處醫生瑪律・志臘色是里稱，也拉府的志願醫療組計劃為第十府，該府於二五一二年成立，且一直執行，尤其是二五五〇年已執行十三次，依規而執，且執行的地方多為遠處的山林，最遠為唐唐縣挽娘沙塔縣，且所到的地多為貧看困苦地區。

外出執行服務的醫療組，有來自也拉醫療中心，吻洞醫院以及其他地正。至於叉腿事件，為也拉醫院負責執行單位，當發現病人有必須使用叉腿時，則將送入御贊助計劃執行。

有關九歲雖心臟病女童威拉旺，努納得到皇姐御贊助下的兒童心臟慈善計劃施術後已康復出院。女童與其當散工的母親沙域・努納女士因得知訊息，遂帶著女兒到彭世洛府直轄縣那市宣醫院內為駕薨的皇姐御像前致哀。

據女童之母親稱，威拉旺自五個月大就患上心壁漏心臟病，曾經過多宗醫生就診但無痊癒希望。後加入那歷宣醫院兒童心臟病計劃，該該劃為皇姐御贊助下，當女童接受心臟手術後已逐漸痊癒並已康復出院。

人民陸續不間斷的向皇姐殿下致哀悼念，京畿警察傾力維持交通秩序，第二軍長率軍人恭灑水於御遺體，至於磨森縣囚犯流淚滿眶，立志自新為好人，連同繼於出獄後剃度皇獻為御慈善，閱頌島的緬人不時觀看電視，而以黑服裝束悼念。

昨天（十二月三日）下午十二時三十分，在大皇宮前周圍氣氛，有甚多人民啟程前往沙哈泰沙瑪空皇殿，以向皇姐殿下御遺體恭灑水。

第二軍長素集・實提巴帕中將為主導，率領軍方公務員及第三軍軍力，執行向皇姐殿下御遺體呈獻灑水禮連同向御像膜拜。

至於來拉儂府工作的外勞也開始穿上黑服，可見到他們各在拉儂府鮮貨市場購物。（六）

希望人人盡責快樂活到八十
皇上陛下諭示皇姐人生理念
詩琳通公主命御醫照顧瞻仰遺體臣民

皇上陛下賜綸音的一段，講述及皇姐殿下：「希望每人悉知責任，得以依照職責去做，到了八十歲，會心安理得，皇姐已不支，閣下有微恙，不適……。」

皇上陛下於二五五〇年十二月五日華誕。

皇上陛下諭皇宮律實拉萊皇殿慶祝二五五一年新年，朕要向閣下每人致以善意，來年十二月五日在集叻拉崇慶二五四九年不適，也給予打告以年齡屆八十適……。

皇上陛下於辰。

皇上陛下諭宮律實拉萊皇殿須稱讚泰人，人。

十二月五日御誕氣，泰人不適，一悉知有人垂注，也就寬心……

皇上陛下諭遺體，因為早段將有御議式，繼責看顧人民，披之，在一月十一露忠貞的一股巨日，將開放予人民進入膜拜御遺體，時間為上午九時至下午四時，至於啟程前來膜拜御遺體的民眾，裝束方面必須整齊。

與此同時，京都市長阿披叻·哥沙育廷披露泰沙瑪空皇殿開放予人民膜拜及至四月十一日展出皇姐殿下御生平事跡圖片於廣場周圍，連同贈書：「永誌於心中」。（六）

二五五〇年十二月卅一日時，皇上陛下向全國人民賜綸音慶賀新年賜福的一段。（六）

拍貼公主殿下透過宮務處諭示，賜垂注前來膜拜皇姐殿下遺體的民眾，命令御醫準備應付緊急事故，皇宮內學院（男生）負向閣下每人致以善意，來年十二月五日華誕。

皇上陛下於二五五〇年十二月五日華誕。

皇上陛下諭述及皇姐殿下：「希望每人悉知責任，得以依照職責去做，到了八十歲，會心安理得，皇姐已不支，閣下有微恙，不適……。」

皇上陛下於二五五〇年十二月五日華誕。

皇上陛下諭綸音的一段，講

หน้าว่าง

๓

วันเสาร์

ที่ ๕ มกราคม

พุทธศักราช ๒๕๕๑

หน้าว่าง

เดลินิวส์ DAILY NEWS
ฉบับที่ 21,268 วันเสาร์ที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2551
อ่านความจริง อ่านเดลินิวส์
www.dailynews.co.th
ราคา 10 บาท

ประกาศสำนักพระราชวัง
เรื่อง การถวายสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์



ด้วยสำนักพระราชวังได้กำหนดการถวายสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ดังนี้

๑. เปิดศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ให้ประชาชนได้เข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ เวลา ๐๙.๐๐-๐๗.๐๐ น. ตั้งแต่วันที่ ๓-๙ มกราคม ๒๕๕๐ ซึ่งในการนี้ได้จัดสมุดลงนามถวายสักการะไว้ด้วย

๒. ให้ประชาชนเข้าถวายสักการะพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ได้ในเวลา ๐๙.๐๐-๐๖.๐๐ น. ตั้งแต่วันที่ ๐๐ มกราคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป (เฉพาะวันที่ ๐๐ มกราคม ๒๕๕๐ ให้เข้าถวายสักการะพระศพได้ตั้งแต่เวลา ๐๔.๐๐ น.)

จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

จัดระเบียบถวายสักการะ

สปน.เตือนไม่บังควร ผู้ผลิตเสื้อสีดำ-มีตราสัญลักษณ์ 80 พรรษา

พสกนิกรชาวไทยหลั่งไหลร่วมพิธีถวายสักการะพระศพ "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ"

ไม่ขาดสายยอดพุ่งทะลุเฉียด 3 หมื่นคนแล้ว ทางสำนักพระราชวังต้องจัดระเบียบใหม่เพื่อความเรียบร้อยหลังมีชาวบ้านปักหลักรอตั้งแต่เช้าตรู่ "สปน." ออกโรงเตือนผู้ผลิตเสื้อสีดำมีตราสัญลักษณ์ 80 พรรษาให้รีบยุติ ระบุเป็นการไม่บังควร แนะไม่ควรติดเข็มตราสัญลักษณ์ไปร่วมงานศพด้วย "ชวน" เผยพระองค์ทรงริเริ่มให้ นร. ใช้เป้สะพายหลัง กองทัพอากาศจัดนิทรรศการโชว์ภาพพระปรีชาสามารถทรงเครื่องบินด้าน "บขส." เตรียมประชุมหารือ เสนอลดค่ารถ บขส. 50% ให้กับชาวบ้านที่จะมาร่วมพิธีฯ ส่วนคนไทยทั้งใน-ต่างประเทศ ร้อยใจเป็นหนึ่งรวมพลังจัดพิธีถวายกันทั้งภาครัฐ-เอกชน

พสกนิกรชาวไทยทั้งแผ่นดินยังอยู่ในอาการโศกาอาดูรต่อการสิ้นพระชนม์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยทางสำนักพระราชวังได้กำหนดการถวายสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เปิดศาลาสหทัยสมาคมในพระบรมมหาราชวัง ให้ประชาชนเข้าถวายสักการะพระฉายาลักษณ์และลงนามถวายสักการะ เวลา 09.00-17.00 น. ตั้งแต่วันที่ 3-9 ม.ค. และจะให้ประชาชนเข้าถวายสักการะพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ตั้งแต่วันที่ 10 ม.ค. เป็นต้นไป

❍ จัดระเบียบถวายสักการะ

ที่บริเวณศาลาสหทัยสมาคม ตั้งแต่ช่วงเช้าตรู่ วันที่ 4 ม.ค. ยังคงมีประชาชนสวมใส่ชุดสีดำ-ขาว ทยอยเดินทางรอการถวายสักการะ หน้าพระฉายาลักษณ์และลงนามถวายความอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทำให้ทางสำนักพระราชวังต้องเปิดประตูให้เข้าถวายสักการะ ตั้งแต่เวลา 08.30 น. เนื่องจากมีประชาชนหลั่งไหลมายืนรอที่บริเวณหน้าประตูวิเศษไชยศรีจำนวนมาก ภายหลังจากประตูเปิดประชาชนจำนวนมากที่อยู่ในเครื่องแต่งกายไว้ทุกข์ต่างเดินมาเข้าแถวยาวเหยียดจนล้นมายังสนามใหญ่หน้าศาลาสหทัยสมาคม เพื่อทยอยเข้ามายังศาลาสหทัยสมาคม ได้อย่างสะดวกและไม่ต้องเบียดเสียดกัน

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า วันนี้ทางสำนักพระราชวังได้จัดระบบใหม่ จากเดิมที่ให้ประชาชนเข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯและลงนามถวายสักการะ ให้มาเข้าแถวลงนามถวายสักการะที่บริเวณด้านตะวันตก จากนั้นจึงค่อยมาถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ ขณะที่บริเวณมุมห้องกลางศาลาสหทัยสมาคม จัดโต๊ะเพื่อให้บุคคลสำคัญลงนามถวายสักการะ พร้อมกันนี้ทางเจ้าหน้าที่ยังคงแจกหนังสือเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในโอกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุ 7 รอบ 6 ม.ค. 50 พร้อมภาพพระฉายาลักษณ์ให้ประชาชนเก็บไว้บูชาอีกด้วย บริเวณด้านนอกศาลาสหทัยสมาคม มีการตั้งจุดบริการน้ำดื่มจากมูลนิธิพระศรีอุมาเทวี

❍ "ชวน"นำปชป.ร่วมสักการะ

คณะบุคคลสำคัญที่เดินทางมาถวายสักการะและถวายพวงมาลาเนืองแน่นในช่วงเช้า อาทิ นายชวน หลีกภัย อดีตนายกรัฐมนตรี เดินทางมาพร้อมกับ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ และสมาชิกพรรค ปชป. จำนวนหนึ่ง นอกจากนี้ยังมี นายสุรพล นิติไกรพจน์ อธิการบดี ม.ธรรมศาสตร์ รศ.ดวงสุดา เตโชติรส อธิการบดี ม.ราชภัฏพระนคร พล.ต.ไพบูลย์ คุ้มฉายา ผบ.กองพลที่ 1 รักษาพระองค์ พร้อมคณะนายทหารระดับสูง พล.อ.ชูศิลป์ คุณาไทย ผอ.องค์การทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์ นายสุวิทย์ พรพานิช อธิบดีศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง, พล.อ.ท.นพ.อภิชาติ โกยสุขโข นายกแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ท่านผู้หญิงยสวดี บูรณะสัมฤทธิ์ อัมพรไพศาล เจ้าของ รร.อัมพรไพศาล รวมถึงคณะนักเรียน นักศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ อาทิ คณะนักเรียนจาก รร.ราชวินิต รร.สาธิตจุฬาฯ ฯลฯ

❍ ทรงริเริ่มนร.ใช้เป้สะพายหลัง

นายชวน อดีตนายกฯ กล่าวด้วยความสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯว่า ที่ผ่านมาตนเป็นส่วนหนึ่งที่ได้ร่วมรับสนองงาน คือ สมัยที่ดำรงตำแหน่งเป็น รมว.ศึกษาฯ ยุคนั้นมีการพูดถึงเรื่องที่นักเรียนไทยต้องใช้กระเป๋าถือที่มีน้ำหนักมาก โดยสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงห่วงใยในเรื่องนี้มากจึงมีพระดำริที่จะทรงแก้ปัญหานี้ขึ้นมา จากนั้นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯทรงรับสานต่อเป็นพระองค์แรกที่นำ "กระเป๋าสะพายหลัง" จากต่างประเทศเข้ามา แล้วจึงมอบให้องค์การค้าของคุรุสภา มาจัดทำเป็นแบบเพื่อให้จำหน่ายให้กับนักเรียนได้ในราคาที่ถูก ซึ่งถือเป็นครั้งแรกที่องค์การค้าคุรุสภา นำกระเป๋าสะพายหลังมาขายให้นักเรียน เป็นการแสดงให้เห็นชัดเจนที่พระองค์ทรงมีความห่วงใยในเรื่องการศึกษาของเยาวชนอย่างแท้จริง

❍ สธ.สนองพระดำริ

ด้าน นพ.ชาตรี บานชื่น อธิบดีกรมการแพทย์ นำผู้บริหารข้าราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข สักการะพระฉายาลักษณ์ จากนั้นเปิดเผยว่า กรมการแพทย์ร่วมถวายงานร่วมในโครงการที่พระองค์ทรงรับผิดชอบอยู่หลายโครงการ ซึ่งหลังจากนี้งานต่าง ๆ ต้องดำเนินการต่อไป เพื่อสนองพระดำริ ยอมรับว่าตลอดชีวิตการทำงานของพระองค์ ทรงสนพระทัยเรื่องสุขภาพของผู้ที่ยากไร้ คนพิการและผู้สูงอายุ คนป่วยโรคไต ตลอดเวลานับสิบปีพระองค์ทรงเป็นต้นแบบให้พวกเราเจริญรอยตามและฝังในใจของเราให้ต้องพยายามสืบสานงานของพระองค์ต่อไป และซาบซึ้งในพระเมตตาที่มีกับพวกเราด้วย

❍ งดใส่เสื้อดำตราสัญลักษณ์

ที่ทำเนียบรัฐบาล นายจุลยุทธ หิรัญยวสิต ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ขณะนี้มีผู้ผลิตเสื้อดำที่มีตราสัญลักษณ์เฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ออกมาจำหน่ายให้กับประชาชนทั่วไป ในการไว้อาลัยถวายแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ซึ่งถือว่าไม่เหมาะสม เนื่องจากตราสัญลักษณ์เป็นสิ่งสิริมงคล ในฐานะที่ สปน. เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องตราสัญลักษณ์ จึงขอความร่วมมือ และขอเตือนไปยังผู้ผลิตว่าขอให้งดการจำหน่ายและสวมใส่เสื้อดำที่มีตราสัญลักษณ์ 80 พรรษาด้วย รวมไปถึงการไปงานศพตามที่ต่าง ๆ ก็ไม่ควรนำเข็มตราสัญลักษณ์ 80 พรรษามาประดับบนเสื้อดำด้วย ทั้งนี้ตนจะได้กำชับไปยังหัวหน้าส่วนราชการทุกหน่วย ให้ดูแลข้าราชการในสังกัดที่นำเสื้อดำมีตราสัญลักษณ์มาสวมใส่เพื่อไม่ให้เป็นแบบอย่างกับประชาชนทั่วไป

❍ งาน"วันเด็ก"เน้นนิทรรศการ

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวต่อว่า ส่วนความคืบหน้าในการจัดงานวันเด็กแห่งชาตินั้น รัฐบาลยืนยันจะยังมีการจัดงานต่อไป โดยจะเสนอในที่ประชุม ครม.วันอังคารที่ 8 ม.ค.นี้ ถึงรูปแบบการจัดงาน ซึ่งทางกระทรวงกลาโหม และกระทรวงศึกษาธิการจะมีการจัดงานให้กับเด็ก ๆ แต่จะเป็นไปในลักษณะของนิทรรศการ การให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่เยาวชนแต่จะไม่มีการจัดเวทีงานเลี้ยง หรือการแสดงที่รื่นเริงใด ๆ

❍ พระฉายาลักษณ์ทรงเครื่องบิน

พล.อ.อ.ชลิต พุกผาสุข ผบ.ทอ. ในฐานะรักษาการประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) ได้นำนายทหารชั้นผู้ใหญ่และกำลังพลกองทัพอากาศ ไปลงนามถวายความอาลัยและสักการะพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จากนั้นกล่าวว่า กองทัพอากาศจะจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯเพื่อรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณและแสดงถึงความกล้าหาญ พร้อมจะนำพระฉายาลักษณ์ที่ท่านทรงเครื่องบิน ศูนย์การบินพลเรือนของกองทัพอากาศ และพระองค์ทรงเป็นสมาชิกการบินพลเรือนกองทัพอากาศ โดยจะจัดนิทรรศการทั้งในส่วนกลางและกองบินต่าง ๆ ตั้งแต่วันนี้ต่อเนื่องรวมไปถึงในงานช่วงวันเด็ก

❍ เสนอลดค่ารถบขส. 50%

นายวุฒิชาติ กัลยาณมิตร ผู้จัดการใหญ่ บริษัท ขนส่ง จำกัด หรือ บขส. เปิดเผยว่า ในการประชุมบอร์ด บขส. วันที่ 17 ม.ค.นี้ ฝ่ายบริหารจะเสนอที่ประชุมพิจารณาการปรับลดค่าโดยสารขาไป-ขากลับลง 50% ให้กับประชาชนในต่างจังหวัดที่จะเดินทางมาร่วมงานถวายพระ

เพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯเนื่องจากคาดว่าจะมีประชาชนทั่วประเทศเข้าร่วมงานกันเป็นจำนวนมาก ซึ่ง บขส. รอประกาศจากสำนักพระราชวังก่อน ถึงจะเปิดให้ประชาชนจองตั๋วโดยสาร ส่วนผู้โดยสารที่เดินทางเข้ามากรุงเทพฯ เพียงเที่ยวเดียวไม่กลับต่างจังหวัดจะไม่ได้รับการลดค่าตั๋วโดยสาร

"จำนวนรถโดยสารที่จะรองรับผู้โดยสารเป็นเท่าใดนั้นยังไม่สามารถระบุได้ต้องรอประกาศจากสำนักพระราชวัง ซึ่งหากมีการประกาศชัดเจน บขส. จะหารือกับกรมการขนส่งทางบกและบอร์ด บขส. เพื่อขอให้นำรถรับจ้างไม่ประจำทางในต่างจังหวัดเข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่มาร่วมงาน นอกเหนือจากรถโดยสารที่วิ่งให้บริการปกติ อย่างไรก็ตามการปรับลดค่าโดยสารครั้งนี้ จะลดราคารถโดยสารทุกประเภท 50%"

❍ "พานทองแท้"ถวายพวงหรีด

ต่อมาเวลา 13.00 น. ผู้สื่อข่าวรายงานบรรยากาศการลงนามไว้อาลัย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ยังคงมีคณะข้าราชการและบุคคลที่มีชื่อเสียงและพสกนิกรชาวไทย เดินทางมาลงนามไว้อาลัยอย่างเนืองแน่น อาทิ นายเกริกไกร จีระแพทย์ รมว.พาณิชย์พร้อมคณะ นายสันติ วิลาสศักดานนท์ ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ทีมนักแสดงจากสภาโจ๊ก คณะตัวแทนจากสหมงคลฟิล์มกว่า 20 ชีวิต ได้เดินทางมาร่วมไว้อาลัย อาทิ อุ๋ย-นนทรีย์ นิมิบุตร, จา-พนม ยีรัมย์, ตั๊ก-บงกช คงมาลัย ฯลฯ เดินทางมาลงนามถวายความไว้อาลัย นอกจากนี้ยังมีนายสมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคพลังประชาชน พร้อมสมาชิกพรรคพปช.

หลังจากนั้น โอ๊ค-พานทองแท้ ชินวัตร บุตรชาย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี พร้อมด้วย นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ พี่บุญธรรมของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร และ พล.ต.อ.จำลอง เอี่ยมแจ้งพันธ์ อดีต รอง ผบ.ตร. นำพวงหรีดที่ระบุชื่อ พ.ต.ท.ทักษิณ และคุณหญิงพจมาน เข้าแสดงความไว้อาลัยและลงนามไว้อาลัย โดยระหว่างที่นายพานทองแท้ เข้ามาในศาลาทั้งประชาชนและสื่อมวลชนต่างให้ความสนใจเป็นอย่างมาก หลังจากลงนามเสร็จได้เดินทางกลับทันที

❍ ยอดลงนามใกล้ 3 หมื่นคน

กระทั่งเวลา 17.15 น. ทางสำนักพระราชวัง ได้ปิดศาลาสหทัยสมาคม หลังจากที่ประชาชนได้เดินทางกลับหมดแล้ว รวมยอดประชาชนที่มาถวายสักการะและลงนามสักการะมีจำนวนทั้งสิ้น 16,006 คน โดยมีบุคคลสำคัญ 350 คน และมีคณะทูตานุทูต 12 คณะ จาก 12 ประเทศ ทั้งนี้รวมยอดผู้ที่มาถวายความไว้อาลัย ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในช่วง 2 วันที่ผ่านมาทั้งสิ้น 29,033 คน ในขณะที่ยอดของพวงมาลาที่มาสักการะมี 101 พวง รวมยอดพวงมาลาทั้ง 2 วัน 156 พวง ในขณะที่ยอดเงินที่ประชาชนได้นำมาถวายมียอด 202,682.75 บาท รวมยอดเงินทั้ง 2 วัน 311,952.75 บาท ซึ่งยอดทั้งหมดจะนำขึ้นทูลเกล้าฯถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

❍ โบ๊เบ๊เสื้อสีดำขายเกลี้ยง

ส่วนที่ตลาดโบ๊เบ๊ ผู้สื่อข่าวรายงานบรรยากาศ ปรากฏว่า ยังคงมีประชาชนให้ความสนใจซื้อเสื้อสีดำกันอย่างมากมายเช่นเดิม บางร้านขายหมดตั้งแต่เวลา 06.00 น. โดยส่วนใหญ่จะเป็นพ่อค้าคนกลางซึ่งมารับซื้อไปขายต่ออีกที แต่ก็มีประชาชนที่มาซื้อปลีกบ้าง ซึ่งส่วนใหญ่จะต้องขึ้นไปซื้อบนโบ๊เบ๊ทาวเวอร์ 2 เพราะบางร้านเพิ่งมาเปิดขายยังพอจะมีเสื้อสีดำหลงเหลือให้พอได้ซื้อบ้าง นางนพวรรณ อายุปานเทวัญ อายุ 24 ปี เจ้าของร้านนิตย์ โบ๊เบ๊ทาวเวอร์ 2 ชั้น 6 เปิดเผยว่า ในช่วงนี้เสื้อสีดำจะขายดีมากจะขายหมดในทุก ๆ วัน ตามปกติแล้วจะมีลูกค้าประจำมาซื้อเพื่อไปขายต่ออีกทีโดยทางร้านจะขายส่งในราคาตั้งแต่ 120-160 บาทขึ้นอยู่กับเนื้อผ้าเป็นหลัก แต่ก็จะมีแบ่งไว้จำหน่ายแก่ผู้ที่มาซื้อปลีกเช่นกันโดยไม่มีการขึ้นราคาแต่อย่างใด เพื่อประชาชนทั่วไปทุกระดับจะได้มีใส่เพื่อร่วมไว้อาลัยกันทุกคน

❍ เด็กนร.ขอทำความดีถวาย

ด.ญ.พัฒธนันต์ สิงหบริรักษ์ อายุ 14 ปี นักเรียนชั้น ม.2/1 เดินทางมาจาก จ.จันทบุรี เปิดเผยว่า "เดินทางมาพร้อมกับเพื่อน ๆ จากจันทบุรี ประมาณ 110 คน เพื่อมาทัศนศึกษาในกรุงเทพฯ ทางคุณครูจึงได้พาพวกหนูและเพื่อน ๆ มาร่วมลงนามถวายความอาลัย ทุกคนก็ตั้งใจมากที่มีโอกาสได้เข้าไปถวายสักการะเพราะพระองค์ท่านมีพระคุณต่อพวกเรามาก ทรงทำงานหลายอย่าง และทำงานอย่างหนัก หนูได้ข่าวว่าขณะที่ท่านป่วยก็ยังทรงงานด้วย สำหรับหนูจะทำความดีถวายสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยเป็นเด็กดี ตั้งใจเรียน โตขึ้นจะรับราชการและทำงานเพื่อสังคมตามอย่างพระองค์ต่อไป"

❍ ชาวไทยในสหรัฐไว้อาลัย

ส่วนในพื้นที่ต่างประเทศ ผู้สื่อข่าวเคลินิวส์ ประจำสหรัฐ รายงานว่า ทางสถานเอกอัครราชทูตไทย (สอท.) ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ได้จัดโต๊ะให้พสกนิกรไทยร่วมลงนามแสดงความอาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ขึ้นที่ สอท. 1024 Wisconsin Ave., Washington, D.C.0yh ตั้งแต่วันที่ 2-5 ม.ค. 51 เวลา 12.00- 16.00 น. นอกจากนี้ทางนายกฤษณ์ กาญจนกุญชร เอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐได้ให้ นพ.กรีฑา อภิบุณโยภาส ประสานงานไปทางนายกสมาคมชมรมต่าง ๆ และขอความร่วมมือไปยังวัดไทยทุกแห่งในสหรัฐเพื่อร่วมทำบุญอุทิศส่วนกุศล โดยนิมนต์พระสงฆ์สวดพระอภิธรรมถวายเป็นพระราชกุศล เริ่มตั้งแต่วันอาทิตย์ที่ 6 ม.ค.

❍ กาชาดยะลาร่วมจัดพิธีฯ

ขณะเดียวกัน บรรยากาศถวายความอาลัย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯตามสถานที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศนั้น ที่ศาลากลาง จ.ยะลา นางนารีรัตน์ มินทราศักดิ์ นายกเหล่ากาชาดยะลาพร้อมคณะเหล่ากาชาดยะลา ประกอบพิธีลงนามถวายความอาลัย เป็นการสำนึกและซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่มีต่อพสกนิกรชาวไทย โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้เสด็จพระดำเนินมาช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ ทำให้รู้สึกเสียใจจากการจากไปของพระองค์ท่าน จึงร่วมกันถวายความอาลัยแก่พระองค์ท่านและจะดำเนินการตามปณิธานของพระองค์ท่านในการช่วยเหลือประชาชนต่อไป

❍ ร้องเพลงประจำจังหวัดถวาย

ที่สำนักงานสาธารณสุข จ.สตูล ได้จัดให้มีพิธีลงนามถวายสักการะ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยมีอาสาสมัคร พอ.สว. ประจำ จ.สตูล ทั้งคณะกรรมการ ข้าราชการพนักงานประชาชนทั่วไป ร่วมลงนามถวายความอาลัยต่อพระองค์ท่าน มี นายชูศักดิ์ มณีชยางกูร รองผวจ.สตูล เป็นประธานกล่าวถวายความอาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ หลังจากนั้นพร้อมใจยืนสงบนิ่ง 1 นาที และร่วมร้องเพลงประจำจังหวัดเพลงขวัญสตูล และนิมนต์พระภิกษุและอิหม่ามมาประกอบพิธีทางศาสนา

ขณะที่ จ.นครศรีธรรมราช ข้าราชการทุกหน่วยงาน พนักงานตามบริษัทเอกชน ห้างร้านประชาชน พร้อมใจสวมใส่เสื้อสีดำกันอย่างพร้อมเพรียง ถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ด้าน นพ.นพพร ชื่นกลิ่น นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวว่า รพ.ทุกแห่ง และหน่วยงานด้านสาธารณสุข เตรียมการจัดนิทรรศการพระราชประวัติและพระกรณียกิจเพื่อเทิดพระเกียรติ รำลึกถึงพระกรุณาธิคุณ ส่วนการดำเนินการออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ของสมาชิก พอ.สว. จะสนองพระราชปณิธาน สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ต่อไป

❍ บริจาคโลหิตเป็นพระราชกุศล

ที่สำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขายะลา อ.เมือง จ.ยะลา พนักงานธนาคาร ลูกค้าธนาคาร เจ้าหน้าที่ทหารพราน สังกัดกรมทหารพรานที่ 41 นักเรียน นักศึกษา และประชาชนในพื้นที่ พร้อมใจกันร่วมบริจาคโลหิต ถวายเป็นพระราชกุศล มี นางนารีรัตน์มินทราศักดิ์ นายกเหล่ากาชาด จ.ยะลา และสมาชิกออกรับบริการ

นายการันย์ ศุภกิจวิเลขการ ผวจ.นราธิวาส และนายอับดุลอาซิซ เจ๊ะมามะ รองประธานคณะกรรมการอิสลาม จ.นราธิวาส ร่วมเป็นประธานในพิธีลงนามถวายความอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยมีตัวแทนผู้นำศาสนา โต๊ะอิหม่ามประจำมัสยิด 617 แห่ง ในพื้นที่ 13 อำเภอ กว่า 1,000 คน เข้าร่วมพิธี ที่มัสยิดกลางประจำจังหวัดนราธิวาส อ.เมืองนราธิวาส ขณะที่หน่วยแพทย์ พอ.สว. และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จ.ปัตตานี ทั้งชาวไทยพุทธ และมุสลิม ร่วมลงนามถวายความอาลัย แด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่บริเวณศาลากลาง จังหวัดปัตตานี

❍ นศ.ภูเก็ตแต่งบทกลอนถวาย

นายอรุณ โสพส นายกเทศมนตรีตำบลราไวย์ อ.เมือง จ.ภูเก็ต นำคณะผู้บริหารข้าราชการส่วนท้องถิ่น ข้าราชการตำรวจ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชน นักเรียน กล่าวคำรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ พร้อมลงนามถวายความอาลัย ด้วยความรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณ ไม่ว่าจะเป็นด้าน อสม. พอ.สว. การช่วยเหลือผู้ยากจน ผู้พิการ และเด็กด้อยโอกาส จึงจะสานต่อแนวทางการปฏิบัติภารกิจของพระองค์ท่าน

ส่วนที่ ม.ราชภัฏภูเก็ต รศ.ดร.ชิรวัฒน์ นิจเนตร อธิการบดี ม.ราชภัฏภูเก็ต อาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และนักศึกษา พร้อมใจกล่าวคำกลอนถวายความอาลัย มีใจความว่า ราษฎร์ร่ำไห้ทั่วแผ่นดิน ฟ้ามัวหม่น, พระพี่นางฯ สิ้นพระชนม์ แสนโศกศัลย์, น้ำตาหลั่ง สะอื้นอก ถ้วนทั่วกัน, หมดสิ้นวัน พระปกป้อง ปวงประชา, พระเมตตา ต่อทวยราษฎร์ ดุจลูกหลาน, ทุกถิ่นฐาน ได้ประพาส ร่วมแก้ไข, ต่อแต่นี้ ขอทรงอยู่ในดวงใจ, ราษฎร์กราบไหว้ สุดอาลัย ในพระองค์

❍ โคราชขอพร "ย่าโม" ส่งเสด็จ

ที่ จ.นครราชสีมา ประชาชนทุกหมู่

เหล่าพากันแต่งชุดดำ ถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ตามสถานที่ราชการทุกแห่ง ข้าราชการพร้อมใจแต่งชุดดำและขาวดำอย่างพร้อมเพรียงกัน ส่วนที่บริเวณทางขึ้นบันไดศาลากลางจังหวัด มีทั้งข้าราชการและประชาชนทยอยเดินทางมาลงนามถวายสักการะพระฉายาลักษณ์อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งบริเวณศาลาทรงไทย ข้างอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี มีพสกนิกรทยอยมาร่วมลงนามถวายสักการะพระฉายาลักษณ์จำนวนมากเช่นเดียวกัน ขณะที่มีประชาชนอีกหลายกลุ่มพากันแต่งชุดดำ นำเครื่องไหว้ ดอกไม้ ธูปเทียน มากราบสักการะอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารีหรือคุณย่าโม เพื่อขอพรส่งเสด็จสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สู่สวรรคาลัย

ที่ศาลาประชาคมบ้านโคกสี พสกนิกร ต.คลองขาม อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์ ประกอบพิธีสวดพระอภิธรรม ขอพรให้ดวงพระวิญญาณสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เสด็จสู่สวรรคาลัย ส่วนที่หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ อบจ.กาฬสินธุ์ มีตัวแทนเครือข่ายต่าง ๆ สวมชุดดำยืนไว้อาลัย และรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณ ถวายความจงรักภักดี ด้าน พล.ต.กนก เนตระคเวส ผบ.กองพลทหารราบที่ 6 ค่ายสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จ.ร้อยเอ็ด นำคณะนายทหาร แม่บ้าน และกำลังพล แต่งชุดดำไว้ทุกข์ ถวายความเคารพ และลงนามถวายความอาลัย และลดธงครึ่งเสาเป็นเวลา 15 วัน รำลึกถึงพระกรุณาธิคุณของพระองค์ที่มีต่อพสกนิกรชาวไทย

❍ แพทย์-พยาบาล-ทหารร่วมอาลัย

ที่ตึกอำนวยการ รพ.ร้อยเอ็ด นพ.วิชิต ว่องสัธนพงษ์ ผอ.รพ.ร้อยเอ็ด นำคณะแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ทำพิธีแสดงความเคารพจงรักภักดี และลงนามถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ต่อพระฉายาลักษณ์ ภายในอาคารตึกอำนวยการ และเปิดโอกาสให้คนไข้และญาติคนไข้แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อพระองค์ท่าน ตลอดระยะเวลา 15 วัน

ที่กองบังคับการ จังหวัดทหารบกสกลนคร พล.ต.ชูรัช เสน่ห์เมือง ผบ.จังหวัดทหารบกสกลนคร นำกำลังพล ข้าราชการทหาร และลูกจ้างในหน่วย ประมาณ 300 นาย ลงนามถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เพื่อเป็นการสำนึกในพระกรุณาธิคุณของพระองค์ที่ทรงมีพระเมตตาต่อพสกนิกรชาวไทย โดยวางดอกไม้สด ถวายราชสักการะ และถวายเครื่องทองน้อย ร่วมกันยืนสงบนิ่งถวายความอาลัย

❍ ร่วมทำบุญเป็นพระราชกุศล

ที่หน้าสำนักงาน ผบช.ภ.4 พล.ต.ท.บุญชอบ คงน้อย ผบช.ภ.4 พร้อมด้วยข้าราชการตำรวจ ประกอบพิธีถวายสักการะต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ และร่วมลงนามถวายอาลัย น้อมรำลึกในพระกรุณาธิคุณ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เสด็จสู่สวรรคาลัย ส่วนที่ห้องโถงศาลากลางจังหวัดขอนแก่น พล.ต.ต.อัตถกิติ ผลชอบ ผบก.ตชด. ภาค 2 ขอนแก่น ข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดน พร้อมกับพสกนิกรชาวขอนแก่น กว่า 300 คน แต่งกายไว้ทุกข์สีดำ ร่วมลงนามถวายความอาลัยและถวายสักการะต่อพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

วันเดียวกัน นายปานชัย บวรรัตนปราณ ผวจ.ขอนแก่น นางแสงจันทร์ บวรรัตนปราณ นายกเหล่ากาชาด จ.ขอนแก่น ข้าราชการประชาชนทั่วไปแต่งชุดไว้ทุกข์สีดำ ร่วมจัดพิธีทำบุญเลี้ยงพระถวายเป็นพระราชกุศล ที่สำนักงานเหล่ากาชาด จ.ขอนแก่น ที่ รร.เลยพิทยาคม จ.เลย นายโกศล บุญไชย ผอ.โรงเรียน นำคณะครูอาจารย์ นักเรียนกว่า 1,000 คน ทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ 84 รูป กล่าวคำอาเศียรวาท ราชสดุดี พระกรุณาธิคุณ และยืนสงบนิ่งถวายความอาลัยแสดงความจงรักภักดีสำนึกในพระกรุณาธิคุณ

❍ ร้อยใจจงรักภักดีถวายอาลัย

ส่วนที่โรงเรียนอนุบาลอุดรธานี นายปรีชา จ้อยนุแสง ผอ.โรงเรียนอนุบาลอุดรธานี นำคณะครู อาจารย์ และนักเรียน กว่า 1,500 คน ร่วมลงนามถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ นั่งสมาธิ ตั้งจิตภาวนา ร้อยดวงใจแสดงความจงรักภักดี ถวายความอาลัยแด่พระองค์ท่าน

นายชวน ศิรินันท์พร ผวจ.อุบลราชธานี นำข้าราชการจากส่วนราชการต่าง ๆ นายลิขิต พลเหลา ผอ.วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี พร้อมด้วยข้าราชการครู-เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี ร่วมลงนามถวายความอาลัย และสั่งยกเลิกการประกวดนางสาวอุบลฯ และการแสดงบนเวที รวมทั้งคอนเสิร์ต รื่นเริงทั้งหมดในงานกาชาดของ จ.อุบลราชธานี ให้คงไว้แต่การแสดงสินค้าและออกร้านจากอำเภอต่าง ๆ เท่านั้น เพื่อเป็นการไว้อาลัยเพื่อแสดงความจงรักภักดีและความอาลัยต่อพระองค์ท่าน

❍ ชาวเขา12ชนเผ่าร่วมไว้อาลัย

ที่บริเวณในซุ้มช่วงวัฒนธรรมล้านนา จ.เชียงราย นางรัตนา จงสุทธนามณี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เป็นประธานพิธีสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ แสดงความไว้อาลัย โดยมีชาวเขา 12 ชนเผ่าจากทุกอำเภอใน จ.เชียงราย อาทิ เผ่าอาข่า กะเหรี่ยง ปะหร่อง มูเซอ เย้า ไทยใหญ่ ไทยลื้อ ไทยพวน ลีซอ ม้ง ลัวะ และเผ่ายาง กว่า 100 คน เข้าร่วมถวายความอาลัย

นางเอี๊ย ร่มพนาคำ อายุ 62 ปี ชาวเขาเผ่าม้ง กล่าวทั้งน้ำตาว่า รู้สึกเสียใจ จนไม่รู้จะพูดอย่างไรดี เพราะว่าความสูญเสียที่เกิดขึ้นครั้งนี้ เป็นความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของชนชาวไทย ถ้าสามารถตายแทนท่านได้ก็จะยอม เพราะท่านทรงงานหนัก ทำทุกสิ่งเพื่อชนชาวไทยทุกชนชั้น ไม่เลือก ไม่แบ่งแยก และเมื่อสามปีที่ผ่านมา มีโอกาสได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯมาแล้ว จึงรู้สึกซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณของพระองค์ท่านเป็นอย่างยิ่ง

❍ เลื่อนประกวดสาวถิ่นไทยงาม

ที่ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร ม.แม่ฟ้าหลวง ต.ท่าสุด อ.เมืองเชียงราย พสกนิกรในจังหวัดเชียงรายทยอยเดินทางมาชมนิทรรศการเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯโดยมีการนำเสนอเรื่องราวพระประวัติ พระกรณียกิจ พระอัจฉริยภาพ ภายใต้แนวคิด "แสงหนึ่งคือรุ้งงาม" สะท้อนภาพลักษณ์ คุณลักษณะอันโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ทั้ง 7 ประการ

ด้าน นายโชติศิริ ดารายน นายกสมาคมสื่อมวลชน จ.เชียงราย ในฐานะเลขานุการกองการประกวดนางสาวถิ่นไทยงาม ประจำปี 2551 เปิดเผยว่า ทางกองการประกวดนางสาวถิ่นไทยงาม ที่มีองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายและเทศบาลนครเชียงราย สมาคมสื่อมวลชน จ.เชียงราย เป็นแม่งาน ได้ตระหนักและแสดงถวายความอาลัย จึงสั่งเลื่อนการประกวดนางสาวถิ่นไทยงาม จากเดิมที่จะมีการจัดประกวดในงานเทศกาลดอกไม้งาม และนางสาวถิ่นไทยงาม ระหว่างวันที่ 4-5 ม.ค. ที่หาดเชียงราย อ.เมืองเชียงราย จนกว่าจะพ้นช่วงไว้ทุกข์ 100 วัน

❍ นร.ยืนสงบถวายความอาลัย

ที่โรงเรียนกัลยาณิวัฒนา 1 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก ซึ่งถือเป็นโรงเรียนกัลยาณิวัฒนา แห่งแรกของประเทศไทย นายทนันชัย อินทนาชัย ผอ.โรงเรียน คณะครูอาจารย์ และนักเรียน พร้อมใจแต่งกายชุดดำ และนำผ้าสีดำติดที่บริเวณแขนเสื้อด้านขวา ร่วมกันยืนสงบนิ่งถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ พร้อมทั้งอ่านบทกลอนเทิดพระเกียรติพระองค์ และลดธงชาติลงครึ่งเสา เพื่อถวายความอาลัยต่อพระองค์ท่าน จากนั้นได้ร่วมทำบุญ มีกำหนดเวลา 100 วัน เพื่ออุทิศถวายเป็นพระราชกุศล

❍ พระราชทานเครื่องฟอกไต

นพ.ปัจจุบัน เหมหงษา นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดตาก เปิดเผยว่า จังหวัดตากมีอาสาสมัคร พอ.สว. ประกอบด้วยแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาลและเจ้าหน้าที่ รวมทั้งสิ้น 1,444 คน ออกปฏิบัติหน้าที่ในถิ่นทุรกันดาร 9 อำเภอ นอกจากนี้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงห่วงใยผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังในพื้นที่ จ.ตาก ที่ส่วนใหญ่มีฐานะยากจน จึงได้พระราชทานเครื่องฟอกไตให้แก่ รพ.สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทั้งหมด 3 เครื่องและ ที่ รพ.แม่สอด อ.แม่สอด อีก 2 เครื่อง เพื่อไว้ช่วยเหลือผู้ป่วยโรคไตให้ได้รับการรักษาอย่างทั่วถึง โดยเสียค่าใช้จ่ายแค่เพียงเล็กน้อย นับเป็นพระกรุณาธิคุณ ที่มีต่อผู้ป่วยโรคไตอย่างหาที่สุดมิได้

❍ ทูต-มช.ร่วมถวายสักการะ

ที่ค่ายกาวิละ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ พ.ท.เจษฎา เงินกอบทอง ผบ.ร.7 พัน.1 ค่ายกาวิละ นำกำลังพล แม่บ้าน ร่วมลงนามไว้อาลัย ขณะที่ชาวเขาเผ่าปกาเกอะญอ หรือชาวเขา เผ่ากะเหรี่ยง ต่างพากันกราบไหว้ถวายความอาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่บริเวณด้านหน้าที่ว่าการอำเภอแม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ ที่เจ้าหน้าที่จัดเตรียมไว้ให้ประชาชนทั่วไป และชาวเขาในพื้นที่กราบไหว้และร่วมถวายความอาลัยแด่การจากไปของพระองค์ท่าน

รศ.โรม จิรานุกรม คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ ม.เชียงใหม่ นายโตโม โบ๊ด กงสุลกิตติมศักดิ์ ประเทศฝรั่งเศส ประจำ จ.เชียงใหม่ พร้อมคณาจารย์ และนักศึกษา ได้ร่วมกันทำพิธีลงนามถวายสักการะ และร่วมลงนามถวายความอาลัยแด่พระองค์ท่าน เพื่อน้อมรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่บริเวณอาคารคณะมนุษยศาสตร์ ม.เชียงใหม่ โดยมีบรรดาคณาจารย์ นักศึกษา ทยอยกันเดินทางมาร่วมลงนามถวายความอาลัยเป็นจำนวนมาก

❍ แสดงสัมโมทนียกถาถวาย

นายธีรพงศ์ ศรีประเสริฐ รอง ผอ.ฝ่ายบริหารงานวิชาการ รักษาการ ผอ.โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จ.ลพบุรี ขอเชิญชวนพสกนิกรร่วมทำบุญอุทิศส่วนกุศลถวายแด่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในวันที่ 8 ม.ค. ที่บริเวณลานอเนกประสงค์ ภายในโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย และเวลา 07.30 น. พระครูประภัสสร์สุตคุณ รองเจ้าอาวาสวัดเสาธงทอง จะแสดงสัมโมทนียกถาถวาย

จากนั้นเวลา 07.45 น. จะมีการตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง แด่พระภิกษุสงฆ์ 84 รูป หลังจากนั้นผู้ร่วมพิธีจะนั่งสมาธิถวายเป็นพระราชกุศล อ่านคำไว้อาลัย และร่วมลงนาม

ด้านนายสมศักย์ ภูรีศรีศักดิ์ ผวจ.สุพรรณบุรี ได้สั่งการให้ พล.ต.ต.ปราโมทย์ ไทรหอมหวล ผบก.ภ.จว.สุพรรณบุรี ออกตรวจสอบสถานบันเทิงต่าง ๆ และขอความร่วมมือให้งดการแสดงความบันเทิงบนเวที หรือถ้าเป็นไปได้ให้ปิดบริการชั่วคราว เพื่อเป็นการร่วมถวายความอาลัย ที่ รพ.สิงห์บุรี นพ.ไชยรัตน์ เหรียญภิญญวัฒน์ ผอ.รพ.สิงห์บุรี พร้อมคณะกรรมการบริหาร เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล และประชาชนทั่วไป ร่วมพิธีถวายความอาลัยต่อพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เพื่อน้อมรำลึกถึงพระเกียรติคุณที่พระองค์ท่านทรงสร้างคุณประโยชน์อย่างยิ่งใหญ่นานัปการแก่ปวงชนชาวไทย

❍ ขอให้พระองค์เสด็จสวรรคาลัย

ที่สถานสงเคราะห์คนชรา จ.นครปฐม ได้จัดพิธีถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และร่วมกันถวายน้ำสรงพระศพต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ และร่วมลงนามถวายความอาลัย นางสุชาดา อุมะวิภาต อายุ 73 ปี กล่าวด้วยความอาลัยว่า รู้สึกตกใจและเสียใจเป็นอย่างยิ่ง พระองค์ทรงงานเหนื่อยมากเกินไป แต่ก็ภูมิใจที่พระองค์ท่านได้ทรงงานครบถ้วน ทั้งเรื่องของพุทธศาสนา การช่วยเหลือพี่น้องประชาชน การศึกษาและในทุก ๆ ด้าน ขอให้พระองค์เสด็จสู่สวรรคาลัย.



จัดระเบียบ...เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังจัดระเบียบประชาชนที่จะเข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และลงนามถวายสักการะเนื่องจากมีประชาชนมารอเป็นจำนวนมาก

กษัตริย์จิกมี-นานาชาติ ส่งสาส์น ไว้อาลัย พระพี่นางเธอฯ

กรมศิลปากรเร่งตรวจสอบ ความพร้อมเวชยันตราชรถ

"ราชวงศ์" ต่างชาติ ร่วมอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ" พระจักรพรรดิอากิฮิโตะ-สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี-กษัตริย์นาถนโรดม สีหมุนี ส่งพระราชสาสน์ร่วมไว้อาลัย "พระบรมวงศานุวงศ์" เสด็จฯ ประกอบพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม

ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ด้านสำนักพระราชวังแจ้งหมายกำหนดการจัดพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทานครบ 7 วันในวันที่ 9 ม.ค. 51 ขณะที่โฆษกต่างประเทศระบุได้รับสาสน์จากนานาชาติทั่วโลกแล้ว 30 ประเทศ "คุณหญิงไขศรี" นำทีมกรมศิลปากร ตรวจความพร้อมของ "เวชยันตราชรถ" ที่จะใช้สำหรับเคลื่อนพระศพ ประสานหน่วยงานทหารและผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสภาพ ผู้ว่าฯ กทม. สั่งเดินหน้าเร่งปรับภูมิทัศน์สนามหลวงฝั่งด้านทิศใต้รับการจัดงานพระราชทานเพลิงพระศพ

เมื่อเวลา 07.02 น. วันที่ 4 ม.ค. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมายังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง ในพระพิธีธรรมรับพระราชทานฉันเช้า ทั้งนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้มีพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมประจำทั้งกลางวัน กลางคืน รับพระราชทานฉันเช้า 8 รูป ฉันเพล 8 รูป มีกำหนด 100 วัน โดยแต่ละวันจะมีพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมและประโคมย่ำยามทุก 3 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 06.00-24.00 น.

สำหรับพระพิธีธรรม รับพระราชทานฉันเช้า มีพระบรมวงศานุวงศ์ ตลอดจนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ทั้งทหาร ตำรวจ และพลเรือนเข้าร่วม โดยพระพิธีธรรม เริ่มในเวลา 07.00-18.00 น. สำนักพระราชวัง และกระทรวงศึกษาธิการ ได้นิมนต์พระสงฆ์จากวัดสุทัศนเทพวราราม และวัดประยุรวงศาวาสมาในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม งานบำเพ็ญพระราชกุศลพระราชทานพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

♦ บำเพ็ญพระราชกุศลครบ7วัน

สำนักพระราชวัง แจ้งหมายกำหนดการจัดพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทานครบ 7 วัน สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ นับแต่วันที่ 9 ม.ค. 51 เวลา 16.00 น. และในช่วงเช้าของวันที่ 10 ม.ค. จะมีพระราชพิธีพระราชทานฉันเช้าแด่พระสงฆ์ โดยพิธีดังกล่าวจะจัดขึ้นภายในพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

♦ พระราชสาสน์กษัตริย์ "จิกมี"

ที่กระทรวงการต่างประเทศ นายธฤต จรุงวัฒน์ อธิบดีกรมสารนิเทศ และโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวว่า สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก แห่งราชอาณาจักรภูฏาน ส่งพระราชสาสน์ถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงความเสียใจและไว้อาลัยการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ รวมทั้งนายหู จิ่นเทา ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยก่อนหน้านี้ พล.อ. อาวุโส ตาน ฉ่วย ประธานสภาเพื่อสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ หรือเอสพีดีซี (SPDC) ของสหภาพพม่า นายเอส.อาร์. นาธาน ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์ นายลี เซียน ลุง นายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐสิงคโปร์ และนายลี กวน ยู รัฐมนตรีที่ปรึกษาสาธารณรัฐสิงคโปร์ ถวายสาสน์ไว้อาลัย

♦ พระประมุขทั่วโลกร่วมอาลัย

ต่อมานายธฤต แถลงเพิ่มเติมว่า สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ และสมเด็จพระจักรพรรดินีมิชิโกะ จากมกุฎราชกุมารนะรุฮิโตะ และเจ้าหญิงมาซาโกะ พระชายา จากเจ้าชายอะกิชิโนะ ฟุมิฮิโตะ และเจ้าหญิงอะกิชิโนะ คิโกะ พระชายา และจากเจ้าชายฮิตะชิ มะซะฮิโตะ พระอนุชาของสมเด็จพระจักรพรรดิและเจ้าหญิงฮิตะชิ ฮะนะโกะ พระชายา ได้ส่งพระราชสาสน์แสดงความไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ นอกจากนี้ยังมีพระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี กษัตริย์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา, เชค ซอบะห์ อัลอะห์มัด อัลจาบีร์ อัลซอบะห์ เจ้าผู้ครองรัฐคูเวต และเชค ซัลมาน บิน ฮามัด อัล คอลิฟะห์ มกุฎราชกุมารบาห์เรน ได้มีพระราชสาสน์แสดงความไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ด้วยเช่นกัน

♦ 30 ประเทศส่งสาสน์ถึงไทย

โฆษกกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวต่อว่า สำหรับสาสน์จากผู้นำประเทศต่าง ๆ กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงความไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้แก่ นายจูมมะลี ไชยะสอน ประธานแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นายอัลฮาจิ อุมารู มุซา ยาร์อัดัว ประธานาธิบดีสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย นายกิริยา ปราสาท โคอิราลา นายกรัฐมนตรีเนปาล นางโนลีน เฮเซอร์ รองเลขาธิการสหประชาชาติและเลขาธิการบริหาร คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (ยูเอ็น-เอสแคป) โดยข้อความส่วนใหญ่กล่าวเทิดพระเกียรติคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ถึงการทรงงานที่เป็นคุณประโยชน์แก่ผู้ยากไร้ ด้านสาธารณสุขและการศึกษา

"ขณะนี้กระทรวงการต่างประเทศได้รับพระราชสาสน์และสาสน์จาก 30 ประเทศและ 1 องค์กร อย่างไรก็ตาม สถานเอกอัครราชทูตไทย

ทั่วโลก 90 แห่ง ยังเปิดให้ประชาชนมาลงนามไว้อาลัยด้วย ซึ่งจะรวบรวมรายชื่อของผู้แทนของรัฐบาลประเทศนั้น ๆ ต่อไป"

♦ ญี่ปุ่นเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์

ทางด้านนายฮิเดกิ โคบายาชิ เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย และนายเฟลิเป ฟรายด์แมน เอกอัครราชทูตอาร์เจนตินาประจำประเทศไทย ซึ่งได้เดินทางมายังศาลาสหทัยสมาคม เพื่อร่วมถวายสักการะ กล่าวว่า ตนในนามรัฐบาลและประชาชนชาวญี่ปุ่นขอแสดงความเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ชาวญี่ปุ่นก็รู้สึกเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ท่านเช่นเดียวกับประชาชนชาวไทยทุกคน

นอกจากนี้ยังมีคณะทูตนานาชาติที่ประจำในประเทศไทย ได้เข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ อาทิ นายจาง จิ่วหวน เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีน, นายอ้วน พรหมมะจัก เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, นางสเตฟานี เบียทริกซ์ คิวมาเลร่า ผู้แทนของนางกลอเรีย อาร์โรโย ประธานาธิบดีแห่งฟิลิปปินส์, ดร.คริสทอฟ ปรุม เมอร์ เอกอัครราชทูตสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี, นางโฟลา ชิเคมิ วี.ไอเยดัน อุปทูตไนจีเรีย, นายซีนาร์ อัลเดมีร์ เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐตุรกี, นายมิคาอิล วี บารานอฟ ที่ปรึกษาอัครราชทูตประจำสถานทูตรัสเซีย ผู้แทนนายวลาดิมีร์ ปูติน ประธานาธิบดีแห่งรัสเซีย และนายบิล เซลเตอร์ ผู้แทนทีมเจ้าหน้าที่สหประชาชาติประจำประเทศไทย

♦ "วธ."ตรวจรถเคลื่อนพระศพ

ส่วนที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รมว.วัฒนธรรม (วธ.) กล่าวภายหลังตรวจความพร้อมของ "เวชยันตราชรถ" ที่จะใช้สำหรับเคลื่อนพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพว่า ตนและอธิบดีกรมศิลปากรพร้อมด้วยผู้เชี่ยวชาญ มาตรวจสอบและประเมินความพร้อมของพระมหาพิชัยราชรถ เวชยันตราชรถ ราชรถน้อย และยานมาศ 3 ลำคานว่า จะต้องซ่อมแซมอะไรบ้าง รวมถึงการทำความสะอาด โดยตนจะนำสรุปข้อมูลต่าง ๆ เสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการงานพระราชพิธีฯ ที่มีพล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกฯเป็นประธาน ซึ่งจะประชุมในสัปดาห์หน้า เพื่อให้รัฐบาลนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อมีพระบรมราชวินิจฉัยต่อไป

"ขณะนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังไม่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่อย่างไรก็ตาม ในส่วนของวธ.ต้องเตรียมความพร้อมทำการบ้านล่วงหน้า ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการจัดสร้างพระเมรุ และความพร้อมของเวชยันตราชรถที่จะใช้ในการเคลื่อนพระศพไปยังพระเมรุ"

♦ ประสานทหารช่วยตรวจสภาพ

ด้านนายเกรียงไกร สัมปัชชลิต อธิบดีกรมศิลปากร กล่าวว่า ทางกรมศิลปากรจะประสานกับทหารให้มาช่วยตรวจสภาพของล้อเพลา และกลไกของราชรถว่ามีความพร้อมมากน้อยเพียงใด ส่วนในเรื่องของศิลาภรณ์นั้น ทางกรมศิลปากรจะมอบหมายให้ สำนักช่างสิบหมู่เป็นผู้ประเมินตรวจดูสภาพทั้งหมด ส่วนจะมีการใช้ราชรถหลังไหนก็สุดแล้วแต่จะโปรดเกล้าฯ สำหรับการเตรียมความพร้อมในการจัดสร้างพระเมรุ ได้มีการประชุมคณะกรรมการกรมศิลปากร และได้มีมติแต่งตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วย น.อ.อาวุธ เงินชูกลิ่น เป็นประธาน และมีอดีตอธิบดีกรมศิลปากร รวมถึงผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดสร้างพระเมรุร่วมเป็นคณะทำงาน ได้แก่ นายสุวิชญ์ รัศมิภูติ นายเดโช สวนานนท์ นายทวีศักดิ์ เสนาณรงค์ นายสิริชัยชาญ ฟักจำรูญ นายอารักษ์ สังหิตกุล และทีมงานจากสำนักช่างสิบหมู่ สำนักสถาปัตยกรรม ซึ่งคณะทำงานจะเป็นผู้ดูแลการออกแบบรูปแบบสถาปัตยกรรมของพระเมรุ เมื่อมีการโปรดเกล้าฯให้ดำเนินการจัดสร้าง

♦ "ราชรถ"ล้ำค่า 7 หลัง

ผู้สื่อข่าวรายงานว่าปัจจุบันมี "ราชรถ 7 หลัง" ถูกเก็บรักษาไว้ในโรงราชรถพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร อาทิ พระมหาพิชัยราชรถ มีความสูง 1,120 ซม. ยาว 1,530 ซม. สร้างในรัชกาลที่ 1 ประมาณปี 2338 ใช้สำหรับทรงพระบรมศพพระเจ้าแผ่นดินเท่านั้น โดยเคยใช้ทรงพระบรมศพรัชกาลที่ 1 รัชกาลที่ 3 รัชกาลที่ 4 รัชกาลที่ 5 และพระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ส่วนเวชยันตราชรถ มีความสูง 1,170 ซม. ยาว 1,750 ซม. สร้างในรัชกาลที่ 1 สำหรับทรงพระศพพระบรมวงศานุวงศ์ซึ่งทรงศักดิ์สูง โดยเคยใช้ทรงพระโกศสมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากรมพระศรีสุดารักษ์ คู่พระโกศสมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากรมพระเทพสุดาวดี ซึ่งทรงพระมหาพิชัยราชรถ ออกพระเมรุท้องสนามหลวงในคราวเดียวกัน เมื่อ พ.ศ. 2342 และกรมศิลปากรได้ซ่อมแซมให้งดงามเพื่อใช้ในการอัญเชิญพระบรมศพของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7 เมื่อ พ.ศ. 2528 ส่วนราชรถน้อย มี 3 หลัง สร้างในรัชกาลที่ 1 ใช้เป็นรถสมเด็จพระสังฆราชชักโยงพระศพ และเป็นรถพระที่นั่งของพระบรมวงศานุวงศ์ประทับโปรยข้าวตอกดอกไม้ จะเป็นรูปแบบเดียวกับพระมหาพิชัยราชรถ และเวชยันตราชรถ แต่ต่างกันที่ขนาดเล็กลงมาและเศียรนาคจะเป็นเศียรเดียวเท่านั้น

♦ กทม.ปรับภูมิทัศน์สนามหลวง

นายนิคม ไวยรัชพานิช รองปลัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) เปิดเผยว่า สำหรับสถานที่คาดว่าจะมีการจัดงานพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ อยู่บริเวณสนามหลวงทางด้านทิศใต้ โดยกรมศิลปากรจะรับมอบหมายในการจัดสร้างพระเมรุ ส่วน กทม.ในฐานะเจ้าของพื้นที่ก็จะดำเนินการในการเตรียมการฟื้นฟูและปรับปรุงภูมิทัศน์สนามหลวงและบริเวณโดยรอบให้มีความเป็นระเบียบและสวยงามเพื่อให้การจัดงานเป็นไปอย่างดี ขณะนี้นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าฯ กทม.เตรียมที่จะออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการที่เกี่ยวกับการจัดงานพระราชทานเพลิงพระศพชุดที่เป็นของ กทม.ก่อน จากนั้นต้องเปิดให้ทางกรมศิลปากรเข้าพื้นที่สนามหลวงทำการก่อสร้างพระเมรุให้แล้วเสร็จ กทม.จึงจะดำเนินการฟื้นฟูและปรับภูมิทัศน์

♦ เปลี่ยนรัฐบาลไม่มีผลกระทบ

พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกฯและรมว.มหาดไทย ให้สัมภาษณ์ภายหลังตรวจเยี่ยมกรมที่ดิน กรณีช่วงนี้เป็นรอยต่อของรัฐบาลจะมีแนวทางในการปฏิบัติงานและดูแลงานพระราชพิธีให้เป็นไปอย่างสมพระเกียรติได้อย่างไรว่า ขณะนี้ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการฯ เพื่อดำเนินการงานพระราชพิธีอยู่แล้ว ดังนั้นหากมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงก็คงเฉพาะส่วนของฝ่ายการเมืองที่จะเข้ามาดูแลในส่วนของนโยบายเท่านั้น แต่ฝ่ายข้าราชการประชุมซึ่งมีหน้าที่ปกติอยู่แล้วยังเป็นผู้ที่รับผิดชอบในการดูแลเรื่องรายละเอียดต่อไป ซึ่งจะมีการประชุมคณะกรรมการฯ ในสัปดาห์หน้า

♦ เผยแพร่บทความลงเว็บไซต์

ขณะที่นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม รองนายกฯ และรมว.การพัฒนาสังคมฯ ในฐานะประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุ 7 รอบ 6 พ.ค. 2550 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เปิดเผยภายหลังเป็นประธานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการฯว่า ที่ประชุมได้สรุปผลการจัดสรรงบประมาณ 200 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เนื่องในโอกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุ 7 รอบ 6 พ.ค. 50 จำนวน 141 โครงการ ซึ่งมียอดคงเหลือ 150,714,608 บาท ทั้งนี้ที่ประชุมมีมติเห็นสมควรให้นำเสนอ ครม. เพื่อทราบผลการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ และการคืนเงินที่เหลือต่อสำนักงบประมาณต่อไป

นอกจากนี้ทางสำนักงานปลัดสำนักนายกฯยังมีมติให้จัดพิมพ์ภาพพระฉายาลักษณ์เพื่อแจกจ่ายประชาชนนำไปสักการะรวมถึงอัญเชิญพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ได้รับพระราชทานพระอนุญาต รวมถึงบทความอันเกี่ยวเนื่องกับพระองค์ ลงในเว็บไซต์สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ www.identity.opm.go.th ผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

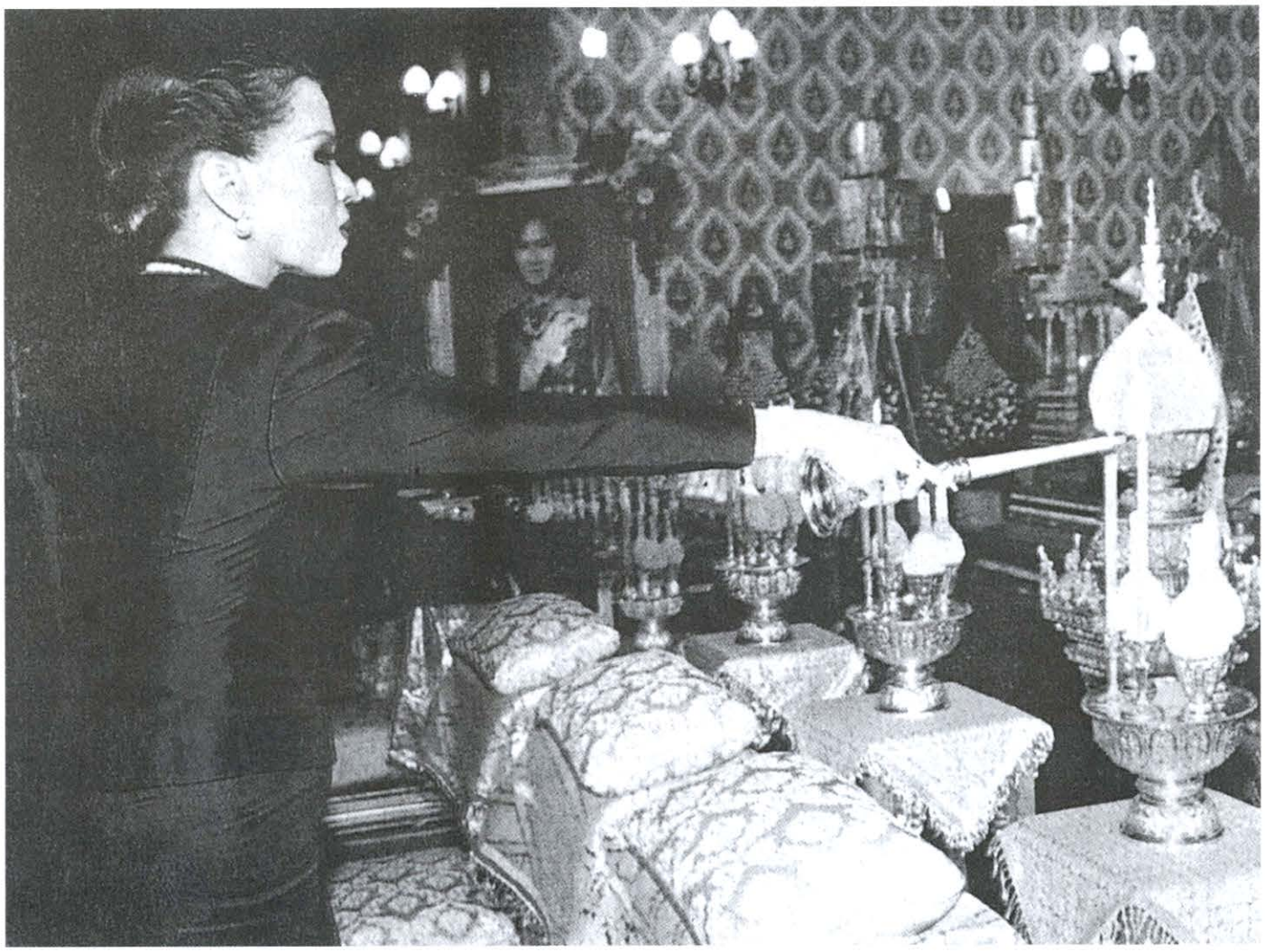
♦ พระบรมวงศานุวงศ์เสด็จฯ

ผู้สื่อข่าวรายงานเพิ่มเติมว่า เวลา 19.00 น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ได้เสด็จในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และในเวลา 21.00 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าศิรีรัศมิ์ พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ และพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ เสด็จฯในการประกอบพระพิธีธรรม สวดพระอภิธรรม เสร็จแล้วเป็นพิธีประโคมย่ำยาม.





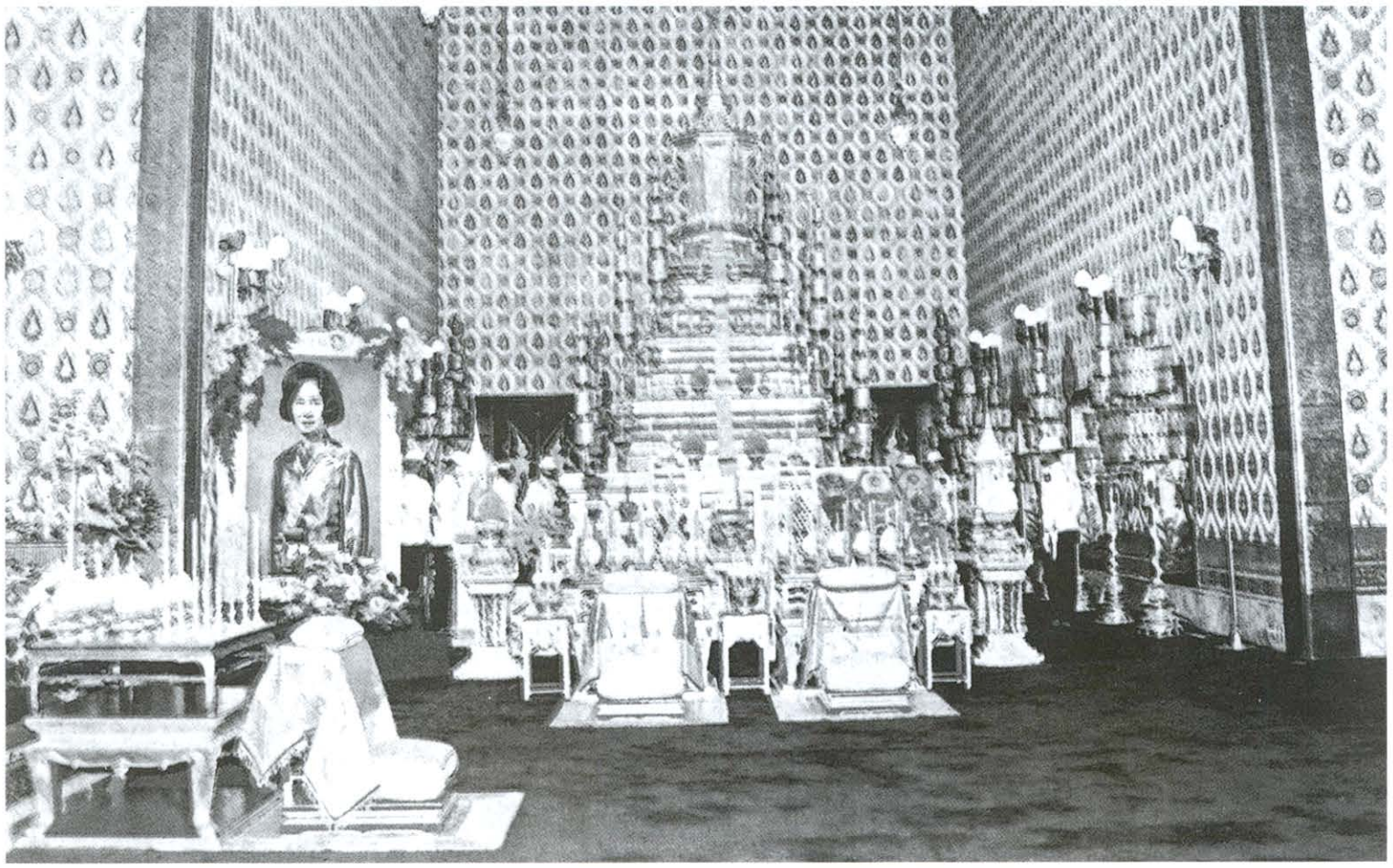
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จฯ ในการพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท





ตรวจความพร้อม...คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รมว.วัฒนธรรม ตรวจความพร้อมของ "เวชยันตราชรถ" ที่จะใช้สำหรับเคลื่อนพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ โดย "เวชยันตราชรถ" สร้างในสมัยรัชกาลที่ 1 สำหรับทรงพระศพพระบรมวงศานุวงศ์ ซึ่งทรงศักดิ์สูง

ปวงราษฎร์ร้อยใจส่ง'รุ้งงาม'สู่สรวงสวรรค์

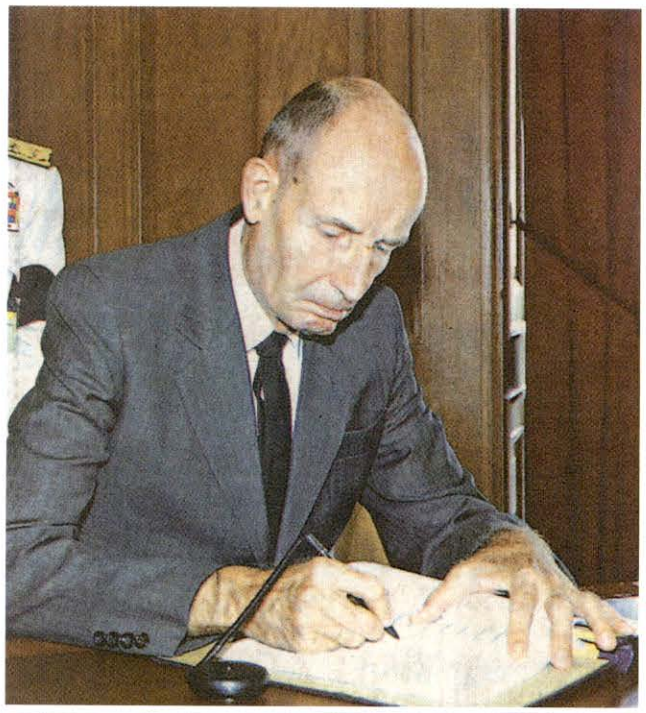




สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ พร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศิริรัศมี พระวรชายาฯ ในการพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์



ราษฎรทุกหมู่เหล่าต่างเข้าแถวรอยาวเหยียด เพื่อร่วมลงนามถวายความอาลัย "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ" ณ ศาลาสหทัยสมาคม



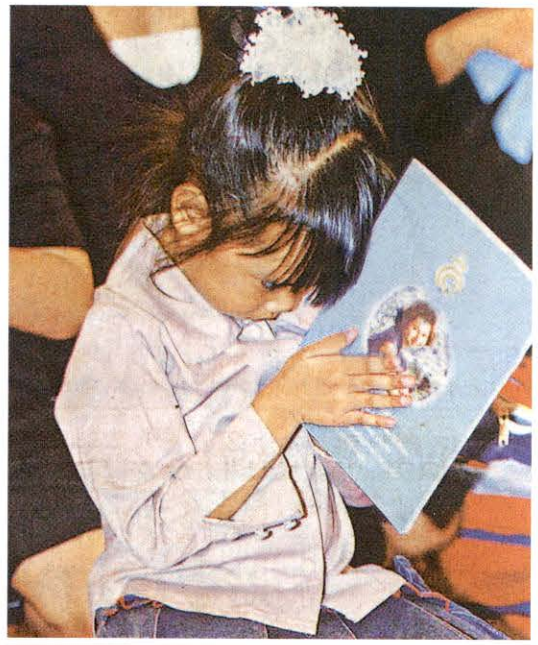
ดร.คริสทอฟ ปรูมเมอร์ เอกอัครราชทูตเยอรมนี ร่วมลงนาม



นางโฟลาชิเคมิ วี. ไอเยดัน อุปทูตไนจีเรีย ร่วมลงนามถวายความอาลัย



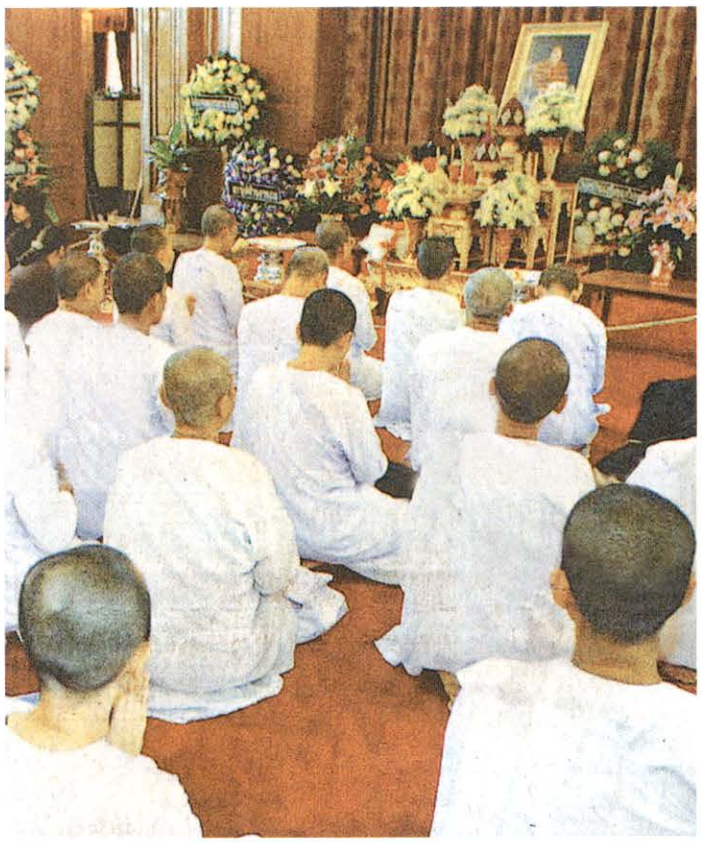
นายฮิเดกิ โคบายาชิ เอกอัครราชทูตญี่ปุ่น ลงนามถวายความอาลัย



หนูน้อยร่วมแสดงความจงรักภักดี



ตั๊ก-บงกช และ จา-พนม นำทีมนักแสดงเครือสหมงคลฟิล์ม เข้าถวายสักการะ



แม่ชีสวดมนต์ถวายเป็นพระราชกุศล



คุณยายรับหนังสือเฉลิมพระเกียรติภายหลังลงนาม



คณะเด็กนักเรียนหลายแห่งพร้อมใจเดินทางมาร่วมถวายสักการะ

แสนวิโยคโศกอาลัยไทยทวยราษฎร์
กราบพระบาทบังคมพระทรงศรี
พระพี่นางฯ เจ้าฟ้ามหาจักรี
เสด็จฯ ที่ทิพย์สถานพิมานเทอญ



พระเสด็จสู่สวรรค์ครรไลแล้ว
บังคมลากราบพระบาทเพียงขาดใจ

เสียดายเอย....
พระโฉมเฉิดเลิศฟ้าโลมหล้าอุ่น
น้ำพระทัยงามเด่นดุจเพ็ญเดือน

ขอพระองค์เสวยสวรรค์ในชั้นฟ้า
เป็นดวงดาวพราวแสงงามตระการ

ดั่งดวงแก้วแววจับดับแสงไส
เหมือนสายรุ้งเลื่อมสลายบลายเลือน

พระเกียรติคุณพ่องพ้องหาใครเหมือน
สุดจะเอื้อนเอ่ยคำรำพรรณพอ

นิราศลานิราภัยในสงสาร
ไชติจรัสชัชวาลย์ นิรันดร์ เทอญ

ข้าพระพุทธเจ้า **บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด**

นสพ.จำหน่ายมากที่สุดของประเทศ
ไทยรัฐ
ปีที่ 59 ฉบับที่ 18246 วันเสาร์ที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2551 ราคา 10.00 บาท
http://www.thairath.co.th

ทูลเกล้าฯ ถวาย 'ราชาคิกญี' อาลัยพระพี่นาง

ส่งสาส์นถวายในหลวง เปิดตัวศิลปินแห่งชาติ ออกแบบ'พระเมรุมาศ' กำหนดมียอดฉัตรรชั้น

สมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี นัมเกล วังชุก กษัตริย์แห่งราชอาณาจักรภูฏาน ทรงมีพระราชสาส์นถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงความเสียพระทัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ

เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ขณะที่ผู้นำจีนและรัสเซีย รวมทั้งนานาชาติร่วมส่งสาส์นไว้อาลัย "หูจิ่นเทา" ประธานาธิบดีจีน สุดอาลัย สดุดี และเทิดพระเกียรติพระพี่นาง ว่าทรงเป็นพระสหายของชาวจีนทั้งประเทศและเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความสัมพันธ์อันดียิ่งระหว่างไทยกับจีน เผยแบบพระเมรุในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ คล้ายคลึงใกล้เคียงกับพระเมรุมาศของสมเด็จย่า กรมศิลปากรเตรียมจัดสร้างแล้วเสร็จภายใน 4 เดือน น้ำตายังท่วมท้นศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ทักษิณ-พจมาน ถวายพวงมาลาสักการะพระศพ "ชวน" เผยพระพี่นางทรงมีคุณูปการด้านการศึกษาแก่เยาวชนไทยอย่างยิ่ง เปิดความทรงจำคุณยายหลังวังเลอดิส หนังสือพระนิพนธ์สมเด็จพระพี่นางฯ ขายดิบขายดีติดอันดับเบสต์เซลเลอร์ ร้านหนังสือแทบทุกแห่งขายเกลี้ยง คนแห่ซื้อเก็บเป็นสมบัติล้ำค่า

ความเศร้าสลดยังปกคลุมทั่วแผ่นดินไทย หลังการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยนอกจากข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ รวมถึงบริษัทห้างร้านของเอกชนทั่วไป ที่รัฐบาลมีคำสั่งให้ไว้ทุกข์เป็นเวลา 15 วันแล้ว ประชาชนทั่วทุกหัวระแหงและทุกระดับชั้นยังพร้อมใจกันสวมใส่เสื้อผ้าชุดดำ เป็นการไว้อาลัยถวายความจงรักภักดีต่อองค์ขัตติยนารีแห่งราชวงศ์จักรีที่เสด็จสู่ห้วงสรวงสรรค์แล้ว ขณะที่ประชาชนจำนวนมากหลั่งไหลเข้าถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ ณ ศาลาสหทัยสมาคมในพระบรมมหาราชวัง อย่างต่อเนื่องจนล้นพื้นที่ ทำให้เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังต้องปรับพื้นที่ถวายสักการะและเพิ่มจุดลงนามถวายสักการะ ขณะเดียวกัน บรรดาผู้นำประเทศหลายประเทศต่างส่งสาส์นแสดงความเสียใจและไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

★ พระเทพฯพระราชทานฉันเช้า

เมื่อเวลา 07.02 น. วันที่ 4 ม.ค. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง พระราชทานฉันเช้าแด่พระสงฆ์จำนวน 8 รูป ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ต่อมาเวลา 12.00 น. พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ หรือพระองค์ติ๊ด พระธิดาในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จมาร่วมพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และประโคมย่ำยาม ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวัง

★ น้ำตาแห่งความอาลัยยังท่วมท้น

ขณะที่บรรยากาศการถวายสักการะ พระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังได้เปิดให้ประชาชนเข้าสักการะ ตั้งแต่เวลา 08.30 น. โดยเลื่อนจากเวลา 09.00 น. โดยมีประชาชนทั่วสารทิศ พร้อมใจสวมชุดดำไว้ทุกข์ หลั่งไหลกันมาเนืองแน่น ท่ามกลางบรรยากาศที่ยังไม่คลายความโศกเศร้าของเหล่าพสกนิกรจากทั่วหล้า ที่เดินทางมาร่วมแสดงความจงรักภักดี หลายคนมีน้ำตาคลอเบ้าและร่ำไห้ขณะถวายสักการะ ทั้งนี้สำนักพระราชวัง ได้นำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในวโรกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุ 7 รอบ 6 ม.ค. 2550 ซึ่งจัดพิมพ์โดยทางกระทรวงวัฒนธรรมมาแจกจ่าย นอกจากนี้ ยังมีการนำพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มาแจกให้ประชาชนเก็บไว้บูชา ส่วนด้านนอกศาลาสหทัยสมาคม มูลนิธิพระศรีมหาอุมาเทวี นำน้ำดื่มมาบริการประชาชนอีกด้วย

★ แห่สักการะล้นทะลักถึงสนามหญ้า

ช่วงสายบรรยากาศที่ศาลาสหทัยสมาคม คึกคักขึ้นเรื่อยๆเหล่าพสกนิกรเดินทางมากันมาก ส่งผลให้ภายในศาลาสหทัยสมาคมฝั่งตะวันออก แน่นจนแทบไม่มีที่จะยืน สำนักพระราชวังต้องจัดคิวให้เข้ามาสักการะกันเป็นชุดๆเพื่อไม่ให้เกิดความเบียดเสียดกัน จึงทำให้มีประชาชนต้องต่อแถวยาวเหยียด 3 แถว โดยมีหางแถวยาวไปจรดสนามหญ้า ด้านหน้าศาลาสหทัยสมาคม กระทั่งเวลา 11.00 น. สำนักพระราชวังจึงตัดสินใจ ขยายพื้นที่การลงนามสักการะออกไป เพื่อแก้ปัญหาความแออัดด้วยการแยกส่วนขั้นตอนการปฏิบัติให้ชัดเจน โดยเริ่มจากย้ายโต๊ะลงนามถวายสักการะทั้งหมด ไปไว้ที่ห้องโถงจัดเลี้ยงทิศตะวันตก ส่วนโต๊ะลงนามถวายสักการะเฉพาะแขกชั้นผู้ใหญ่ ตลอดจนทูตานุทูตนั้น ถูกนำมาตั้งไว้ที่ห้องโถงกลางของศาลาสหทัยสมาคม สำหรับการจัดระเบียบใหม่นี้ทำให้บรรยากาศในศาลาสหทัยสมาคมคลายความเนืองแน่นลง และเกิดความสะดวกกับประชาชนที่จะมาถวายสักการะอีกด้วย

★ คณะบุคคลสำคัญชักแถวร่วมไว้อาลัย

ตลอดทั้งวัน นอกจากจะมีประชาชนทั่วไปแล้ว ยังมีบุคคลสำคัญๆในแวดวงต่างๆที่มีทั้งเดินทางมาถวายสักการะและถวายพวงมาลา อาทิ พล.อ.ไพศาล กตัญญู อดีตรอง ผบ.ทบ. พล.อ.ชูศิลป์ คุณาไทย ผอ.องค์การทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์ ท่านผู้หญิงยศวดี บูรณะสัมฤทธิ์ อัมพรไพศาล รศ.ดวงสุดา เตโชติรส อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พร้อมคณะผู้บริหาร นายสุวิทย์ พรพานิช อธิบดีศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง พล.อ.ท.นพ.อภิชาติ โกยสุขโข นายกแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นายสุรพล นิติไกรพจน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

★ ทักษิณ-พจมาน ถวายพวงมาลาสักการะ

สำหรับบุคคลสำคัญและคณะบุคคล ที่ทยอยมาลงนามถวายสักการะในช่วงบ่าย อาทิ นายเสนาะ เทียนทอง และคณะกรรมการบริหารพรรคประชาราช นางกรรณิกา ชลิตอาภรณ์ กก.ผจก.ใหญ่ บจม.ธนาคารไทยพาณิชย์และคณะ นายสันติ วิลาสศักดานนท์ ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ต่อมาเวลา 15.00 น. นายพานทองแท้ ชินวัตร พร้อมด้วย นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ และ พล.ต.อ.จำลอง เอี่ยมแจ้งพันธุ์ เป็นตัวแทน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีและคุณหญิงพจมาน ชินวัตร นำพวงมาลามาถวายสักการะ นายเสนาะ เทียนทอง และทีมนักแสดงจากสภาโจ๊ก เป็นต้น

★ เผยทรงใส่ใจการศึกษาของเยาวชน

นายชวน หลีกภัย อดีตนายกรัฐมนตรี เปิดเผยหลังจากเดินทางมาถวายสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อวงการศึกษาไทย โดยเฉพาะทรงพระนิพนธ์หนังสือที่ถือเป็นหนังสือตัวอย่างของเด็กและเยาวชน 2 เล่ม คือ หนังสือ "แม่เล่าให้ฟัง" และ "เวลาเป็นของมีค่า" ซึ่งในขณะที่ตนดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้แจกหนังสือทั้งสองเล่มนี้ให้แก่นักเรียนในวันเด็ก อดีตนายกรัฐมนตรียังเล่าถึงการที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงมีพระดำริเรื่องกระเป๋านักเรียนที่หนักเกินไป จากนั้นทรงนำแบบกระเป๋าจากต่างประเทศมาให้องค์การค้าของคุรุสภาผลิต เมื่อปี 2520 ทำให้เด็กไทยได้ใช้กระเป๋านักเรียนที่เหมาะสม ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

★ ชมสื่อถ่ายทอดพระกรณียกิจรอบด้าน

ต่อมานายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ พร้อมคณะกรรมการบริหารพรรค เดินทางมาถวายสักการะ เวลาไล่เลี่ยกัน นายสมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคพลังประชาชน พร้อมด้วย นายมิ่งขวัญ แสงสุวรรณ นพ.สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี และสมาชิกพรรคคนอื่นๆ ได้นำพวงมาลาจากพรรคพลังประชาชนมาถวายสักการะและร่วมลงนามไว้อาลัย จากนั้นนายสมัครเปิดเผยว่า ได้ใกล้ชิดกับสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สมัยที่เป็นผู้ว่าฯ กทม.ตลอด 4 ปี ตนเป็นกรรมการจัดการแสดงประจำปีและพระองค์เป็นประธานจัดงาน เป็นการแสดงที่หาดูที่ไหนไม่ได้ โดยเฉพาะที่ท่านไปต่างประเทศ ตนเฝ้าดูพระองค์ตั้งแต่สมัยเด็ก เห็นพระราชกรณียกิจของพระองค์มาโดยตลอด เป็นการดีที่สถานีโทรทัศน์ต่างๆ ถ่ายทอดพระราชประวัติและสารคดีเทิดพระเกียรติของพระองค์ เพื่อให้คนรุ่นหลังทราบว่าพระองค์ทำอะไรบ้าง อย่างงานแสดงต่างประเทศ พระองค์ก็ทรงมีความละเอียดอย่างยิ่ง งานเสร็จแล้วพระองค์ต้องตัดต่อก่อน งานจึงมีความละเอียดและได้ความรู้อย่างมาก

★ กรมแพทย์ขอสืบสานงานต่อ

นพ.ชาตรี บานชื่น อธิบดีกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข นำผู้บริหารข้าราชการในสังกัด สักการะพระฉายาลักษณ์ จากนั้นเปิดเผยว่า กรมการแพทย์ร่วมถวายงานร่วมในโครงการที่พระองค์ทรงรับผิดชอบอยู่หลายโครงการ หลังจากนี้งานต่างๆต้องดำเนินการต่อไป เพื่อสนองพระราชดำริตลอดชีวิตทำงานของพระองค์ ทรงสนพระทัยเรื่องสุขภาพของผู้ที่ยากไร้ คนพิการและผู้สูงอายุ คนป่วยโรคไต ตลอดเวลานับสิบปีพระองค์ทรงเป็นต้นแบบให้พวกเราเจริญรอยตาม และฝังในใจของเราให้ต้องพยายามสืบสานงานของพระองค์ต่อไป และซาบซึ้งในพระเมตตาที่มีกับพวกเรา

★ โปรดทอดพระเนตรละครเวที

สำหรับเหล่าศิลปินคนบันเทิง ได้ทยอยลงนามถวายสักการะกันอย่างคึกคัก อาทิ นายพนม ยีรัมย์ หรือ จา พนม ตั๊ก-บงกช คงมาลัย ภัทราวดี มีชูธน นักแสดงอาวุโส นางภัทราวดีได้เปิดเผยว่า เคยมีโอกาสถวายการแสดงต่อหน้าพระพักตร์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ หลายครั้ง โดยพระองค์เสด็จฯมาซื้อบัตรและทอดพระเนตรการแสดง ที่โรงละครภัทราวดีเธียเตอร์เป็นการส่วนพระองค์ทุกครั้ง นับตั้งแต่วันแรกที่เปิดโรงละคร ทำให้ตนมีกำลังใจที่จะสร้างสรรค์ละครเวทีให้มีคุณภาพเสมอ โดยละครเวทีส่วนใหญ่ที่ท่านเสด็จฯมาทอดพระเนตร

มักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับวรรณคดีไทย อาทิ สิงหไกรภพ อิเหนา-จรกา เงาะป่าฯ ถือว่าพระองค์ทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อวงการศิลปะการแสดงทุกแขนงอย่างมาก ในฐานะผู้อุปถัมภ์ เพราะหากทรงว่างจากพระกรณียกิจก็จะเสด็จฯ ไปทอดพระเนตรและให้กำลังใจการแสดงต่างๆอยู่เสมอ

★ เปิดความทรงจำคุณยายหลังวังเลอดิส

นางอุไร ชนะมาร คุณยายวัย 75 ปี ซึ่งมาถวายสักการะ แล้วนั่งร้องไห้ด้วยความเศร้าโศกเสียใจ เผยกับผู้สื่อข่าวว่า ตนเคยอาศัยอยู่ข้างวังเลอดิสตั้งแต่ตอนเด็ก เห็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาฯ มาตลอดตั้งแต่ตนอายุราว 15 ปี ทรงมีพระเมตตากับพสกนิกรที่อยู่ข้างวังเสมอ ตนเรียกพระองค์ว่าสมเด็จแม่ ภาพที่จดจำได้สมัยนั้น ก็คือภาพที่พระองค์เคยออกมาจูงสุนัขทรงเลี้ยงที่ทรงโปรดมาก และทรงมีพระเมตตากับตนเสมอที่ได้เห็น ทั้งยังเคยทักทายตนด้วย หลังจากนั้นก็ยังจดจำได้อีกว่าได้พบเห็นพระองค์ระหว่างเสด็จเข้าออกวังเลอดิสอยู่เป็นประจำ วันหนึ่งตนย้ายบ้านไปอยู่ที่อื่น ก็ยังสำนึกในพระกรุณาอยู่ตลอด และเฝ้าติดตามข่าวพระราชกรณียกิจเสมอมา กระทั่งทรงพระประชวร ต้องเข้ารับการถวายการรักษาที่ศิริราชและสิ้นพระชนม์อย่างสงบ วันแรกที่ลูกหลานมาบอกให้ทราบก็ตกใจมาก วันนี้มาลงนามสักการะ ทำใจไม่ได้ กลั้นน้ำตาไว้ไม่อยู่ เหมือนว่าสูญเสียญาติคนสำคัญไปคนหนึ่ง จะขอจดจำภาพพระองค์ไว้ในความทรงจำไปจนตาย

★ นานาประเทศร่วมถวายสักการะ

นอกจากคณะบุคคลสำคัญแล้ว ยังมีเหล่าทูตานุทูตจากหลายประเทศ ทยอยมาถวายสักการะกันทั้งวัน เริ่มต้นจากนายฮิเดกิ โคบายาชิ เอกอัคราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทยมาลงนามถวายสักการะ โดยระบุในสมุดลงนามว่า ในนามของรัฐบาลญี่ปุ่นและประชาชนชาวญี่ปุ่น ข้าพเจ้าขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้ง ต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จากนั้นเป็นเอกอัครราชทูตเกาหลีเหนือประจำประเทศไทย นายคริสทอฟ ปฐมเมอร์ เอกอัครราชทูตสหพันธรัฐเยอรมนีประจำประเทศไทย นายเฟลิเป พรีดแมน เอกอัครราชทูตอาร์เจนตินาประจำประเทศไทย นายอ้วน พรหมมะจัก เอกอัครราชสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นายชินเย่ ดอร์จี เอกอัครราชทูตราชอาณาจักรภูฏาน

★ ทั่วโลกยกย่องพระกรณียกิจ

ด้านนางโพลาชิเดล วี. ไอเยดัน อุปทูตไนจีเรียประจำประเทศไทย เขียนระบุในสมุดลงนามว่า ในนามรัฐบาลไนจีเรีย ทราบดีว่าเป็นเรื่องยากในการหาคำพูดปลอบประโลมชาวไทยที่เพิ่งสูญเสียสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ผู้ซึ่งมีพระจริยวัตรอันงดงาม ทุ่มเทการทำงานเพื่อความอยู่ดีกินดีของคนไทย ขอให้พระองค์ท่านเสด็จสู่สวรรคาลัย เช่นเดียวกับนายบิล เชลเลอร์ ผอ.องค์กรแรงงานระหว่างประเทศ ประจำภาคพื้นเอเชียตะวันออก ฐานะผู้แทนองค์การสหประชาชาติประจำประเทศไทย มาลงนามถวายสักการะ มีใจความสรุปว่า พระกรณียกิจและพระจริยวัตรอันงดงามของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพัฒนาคุณภาพชีวิตพสกนิกรของพระองค์ ทั้งด้านการศึกษาและสาธารณสุข จะเป็นที่จดจำของชาวโลกไปอีกนานแสนนาน

★ ยูเอ็นชี้ทรงมีพระคุณต่อการศึกษา

ดร.เฟรดดิก แฮมเบอเกอร์ หัวหน้าสำนักงานคณะผู้แทนคณะกรรมาธิการยุโรปแห่งประเทศไทย หรืออียู นายปีเตอร์ ชลา เอกอัครราชทูตสิงคโปร์ประจำประเทศไทย นายจางจิ่วหวน เอกอัครราชทูตจีนประจำประเทศไทย ที่ลงนามถวายสักการะในสมุดลงนามด้วยว่า ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจอย่างสุดซึ้งต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีนายบิล เชลเลอร์ ในฐานะผู้แทนทีมเจ้าหน้าที่สหประชาชาติประจำประเทศไทย โดยนายบิลเปิดเผยว่า สหประชาชาติได้ส่งสาส์นแสดงความเสียใจไปยังรัฐบาลไทยแล้ว เจ้าหน้าที่สหประชาชาติรู้สึกซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณที่พระองค์ได้อุทิศตัวเพื่อการศึกษามานาน ทั้งนี้ ยังรู้สึกร่วมเสียใจอย่างสุดซึ้งกับการสูญเสียซึ่งถือเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของชาวไทย

★ "ปูติน" ส่งสาส์นแสดงความเสียใจ

นอกจากนี้ นายมิคาอิล วี บารานอฟ ที่ปรึกษาอัครราชทูตประจำสถานทูตรัสเซียในประเทศไทย ได้ลงนามถวายสักการะใจความสำคัญว่า ข้าพเจ้าขอแสดงความเสียใจต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ รวมถึงประชาชนคนไทยในการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ครั้งนี้ ข้าพเจ้ามีความซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ทรงอุทิศพระองค์ ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจที่สร้างคุณประโยชน์ต่อประชาชนชาวไทยในหลายๆด้าน อาทิ ด้านการศึกษา ด้านงานสาธารณกุศล ด้านศิลปะไทยและดนตรี ในวันนี้ นายวลาดิเมียร์ ปูติน ประธานาธิบดีแห่งรัสเซีย ได้ส่งสาส์นมาถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงความเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯด้วย

★ กษัตริย์"จิกมี"ส่งพระราชสาส์นร่วมเสียพระทัย

ขณะเดียวกัน บรรดาผู้นำนานาประเทศได้ส่งสาส์นมาถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงความเสียใจและไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ กันอย่างต่อเนื่อง โดยนายธฤต จรุงวัฒน์ อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ เปิดเผยเมื่อวันที่ 4 ม.ค. ว่า สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก แห่งราชอาณาจักรภูฏาน ส่งพระราชสาส์นถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงความเสียพระทัยและไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ด้วย

★ ชาวจีนโศกสลดไทยสิ้นพระพี่นาง

นอกจากนี้ เมื่อเย็นวันที่ 3 ม.ค. นายหูจิ่นเทา ประธานาธิบดีสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ถวายสาส์นไว้อาลัยถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ความว่า ตกใจและเศร้าใจต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในฐานะที่พระองค์ทรงเป็นพระสหายของชาวจีนทั้งประเทศ นอกเหนือจากความเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความสัมพันธ์อันดียิ่งระหว่างไทยกับจีน ในนามของประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ข้าพเจ้าขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้ง ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมาชิกราชวงศ์ทุกพระองค์ นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศยังได้รับสาส์นไว้อาลัยจากสถานเอกอัครราชทูตบัลแกเรียประจำประเทศไทย และเมื่อช่วงเย็นวันที่ 3 ม.ค. นายเอส.อาร์. นาธาน ประธานาธิบดีสาธารณรัฐสิงคโปร์ นายลีเซียน ลุง นายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐสิงคโปร์ และนายลีกวนยู รัฐมนตรีที่ปรึกษาสาธารณรัฐสิงคโปร์ ได้ถวายสาส์นไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เช่นกัน

★ ยอดถวายสักการะเกือบ 2 หมื่นคน

กระทั่งเวลา 17.00 น. สำนักพระราชวังปิดการถวายสักการะและลงนามสักการะ ภายในศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง โดยพบว่า มีประชาชนเดินทางมาร่วมลงนามสักการะแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 16,006 รายชื่อ ในจำนวนนี้เป็นบุคคลสำคัญ 350 คน คณะทูตานุทูตจากชาติต่างๆ จำนวน 13 ประเทศ สำหรับพวงมาลาที่คณะบุคคลนำมาถวาย มีจำนวนทั้งสิ้น 101 พวงมาลา ยอดเงินทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเสด็จพระราชกุศล ตามพระราชอัธยาศัย จำนวนทั้งสิ้น 202,682.75 บาท

★ ปธน.ฟิลิปปินส์ถวายสาส์นและพวงมาลา

ต่อมาเวลา 17.45 น. วันเดียวกัน นางสเตฟานี เบทริต คิว วาเลรา ผู้แทนนางกลอเรีย อาร์โรโย ประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ นำพวงมาลาจากนางกลอเรียมาถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และนำสาส์นของประธานาธิบดีฟิลิปปินส์มาถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยความในสาส์นระบุว่า ขอแสดงความเสียใจต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และประชาชนชาวไทย ที่สูญเสียสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ผู้เป็นที่รักยิ่งอย่างไม่มีวันกลับ

★ โปรดเกล้าฯบำเพ็ญพระราชกุศลครบ 7 วัน

นอกจากนี้ สำนักพระราชวังแจ้งว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มีการจัดพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทานครบ 7 วัน สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ นับจากวันที่ 9 ม.ค. 2551 เวลา 16.00 น. และในช่วงเช้าวันที่ 10 ม.ค. จะมีพระราชพิธีพระราชทานฉันเช้าแด่พระสงฆ์ โดยพิธีดังกล่าวจะจัดขึ้นภายในพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

★ พระบรมฯเสด็จสดับพระพิธีธรรม

ในเวลา 19.00 น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พร้อมด้วยทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาฯ เสด็จไปในการสดับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ต่อมาเวลา 21.00 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วยพระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ เสด็จฯไปในการสดับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

★ เตือนคนใส่เสื้อดำ-ติดเข็มกลัดตราสัญลักษณ์

อีกด้านที่ทำเนียบรัฐบาล เวลา 11.00 น. นายจุลยุทธ หิรัณยะวสิต ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ขณะนี้มีผู้ผลิตเสื้อดำที่มีตราสัญลักษณ์เฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ออกมาจำหน่ายให้กับประชาชนทั่วไป ในการไว้อาลัยถวายแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ถือว่าไม่เหมาะสม เนื่องจากตราสัญลักษณ์เป็นสิ่งสิริมงคล ในฐานะที่ สปน.เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องตราสัญลักษณ์ จึงขอความร่วมมือ และขอเตือนไปยังผู้ผลิตว่าให้งดการจำหน่ายและสวมใส่เสื้อดำที่มีตราสัญลักษณ์ 80 พรรษาด้วย รวมไปถึงการไปงานศพตามที่ต่างๆ ก็ไม่ควรนำเข็มตราสัญลักษณ์

80 พรรษามาประดับบนเสื้อดำด้วย ทั้งนี้ ตนจะได้กำชับไปยังหัวหน้าส่วนราชการทุกหน่วยให้ดูแลข้าราชการในสังกัด ที่นำเสื้อดำมีตราสัญลักษณ์มาสวมใส่ เพื่อไม่ให้เป็นแบบอย่างกับประชาชนทั่วไป ส่วนความคืบหน้าในการจัดงานวันเด็กแห่งชาตินั้น รัฐบาลยืนยันจะยังมีการจัดงานต่อไป โดยจะเสนอในที่ประชุม ครม.วันอังคารที่ 8 ม.ค.นี้ ถึงรูปแบบการจัดงาน ซึ่งกระทรวงกลาโหมและกระทรวงศึกษาธิการ จะมีการจัดงานให้กับเด็กๆ แต่จะเป็นไปในลักษณะของนิทรรศการ การให้ความรู้ด้านต่างๆ แก่เยาวชน แต่จะไม่มีงานเลี้ยงหรือการแสดงที่รื่นเริงใดๆ

★ สั่งดูแลความปลอดภัยประชาชน

วันเดียวกัน ที่กรมที่ดิน ปากคลองตลาด พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ให้สัมภาษณ์ถึงความสงบเรียบร้อย ในช่วงที่ประชาชนเดินทางเข้ามาใน กทม. เพื่อร่วมสักการะพระศพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯว่า ได้สั่งการให้มีการดูแลในเรื่องของความปลอดภัยตลอดระยะเวลา จนกว่าจะมีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ ส่วนการจัดงานวันเด็กที่จะจัดขึ้นในระหว่างนี้นั้น ก็คงจะมีการดำเนินการไปอย่างปกติ แต่จะไม่มีการจัดงานรื่นเริง ให้เป็นเรื่องของการจัดนิทรรศการ จัดเตรียมสิ่งของต่างๆให้กับเด็กและเยาวชน ก็เป็นงานที่ดำเนินไปอย่างปกติ

★ เตรียมความพร้อมจัดสร้างพระเมรุ

ในส่วนการจัดสร้างพระเมรุถวายพระเพลิง พระบรมศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ นั้น นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เปิดเผยถึงการเตรียมความพร้อมในการจัดสร้างพระเมรุ ในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ว่ากระทรวงฯอยู่ระหว่างรอคำสั่งจากสำนักพระราชวัง แต่ในส่วนกรมศิลปากรได้เตรียมจัดตั้งทีมออกแบบ พระเมรุแล้ว มีนาวาอากาศเอกอาวุธ เงินชูกลิ่น ศิลปินแห่งชาติ อดีตอธิบดีกรมศิลปากร และผู้รับผิดชอบการออกแบบก่อสร้างพระเมรุมาศ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เป็นผู้กำกับดูแลการออกแบบและการก่อสร้างครั้งนี้

★ แบบสถาปัตย์คล้ายพระเมรุมาศสมเด็จย่า

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมกล่าวด้วยว่า สำหรับพระเมรุของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์นั้น จากที่สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ได้ค้นคว้าข้อมูลพระบรมวงศ์ชั้นเจ้าฟ้า จะเป็นยอดฉัตร 5 ชั้น ส่วนรูปแบบพระเมรุคาดว่าสถาปัตยกรรมจะใกล้เคียงกับพระเมรุมาศของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี แต่ในรายละเอียดของศิลปกรรมลวดลายฉลุ และการประดับประดาจะมีความเรียบง่ายกว่า แต่เป็นไปตามโบราณราชประเพณีและสมพระเกียรติยศที่สุด นอกจากนี้ จะมีอาคารที่จะเป็นพระที่นั่งทรงธรรม สำหรับพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์เจ้านายชั้นสูง และอาคารองค์ประกอบอื่นๆ ซึ่งจะคล้ายคลึงกับงานถวายพระเพลิงสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งถ้ามีคำสั่งลงมาอย่างเป็นทางการ สามารถดำเนินการได้ทันที รวมระยะเวลาการออกแบบและก่อสร้าง ประมาณ 4 เดือนแล้วเสร็จ ในส่วนหอสมุดแห่งชาติ ขณะนี้ได้รวบรวมพระนิพนธ์ต่างๆ ซึ่งมีจำนวนกว่า 30 รายการ จัดเป็นมุมหนังสือของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และทำเป็นรายละเอียดโดยย่อแต่ละรายการ ซึ่งประชาชนสามารถเข้าไปค้นคว้าได้

★ กทม.เตรียมปรับพื้นที่สนามหลวง

นายนิคม ไวยรัชพานิช รองปลัด กทม. เปิดเผยว่า งานพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จะใช้พื้นที่สนามหลวงทางด้านทิศใต้ ซึ่งอยู่ติดกับวัดพระแก้ว โดยพื้นที่ดังกล่าวเป็นสถานที่ที่จัดงานพระราชพิธีและรัฐพิธีอยู่แล้ว กทม. ในฐานะเจ้าของพื้นที่จะเตรียมการฟื้นฟู และปรับปรุงภูมิทัศน์สนามหลวง ทั้งเรื่องหญ้า ต้นไม้ ให้มีความสวยงาม รวมทั้งพื้นที่โดยรอบจะต้องมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งขณะนี้นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าฯ กทม. จะออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานพระราชทานเพลิงพระศพในส่วน กทม. เพื่อเตรียมความพร้อมในทุกๆ ด้าน จากนั้นจะได้มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อได้ข้อสรุปแล้ว กทม.จะได้เปิดพื้นที่ให้กรมศิลปากรเข้าพื้นที่ก่อสร้างพระเมรุต่อไป

★ บขส.ลดราคาค่ารถผู้มาถวายพระเพลิง

นายวุฒิชาติ กัลยาณมิตร ผู้จัดการใหญ่ บริษัทขนส่ง จำกัด (บขส.) เปิดเผยว่า ในการประชุมบอร์ด บขส. วันที่ 17 ม.ค. 51 นี้ ฝ่ายบริหารจะเสนอที่ประชุมบอร์ด บขส.พิจารณาการปรับลดค่าโดยสารขาไปและขากลับลง 50% ให้กับประชาชนในต่างจังหวัด ที่จะเดินทางมาร่วมงานถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เนื่องจากจะมีประชาชนทั่วประเทศเข้าร่วมงานกันเป็นจำนวนมาก ซึ่ง บขส.รอประกาศจากสำนักพระราชวังก่อน ถึงจะเปิดให้ประชาชนจองตั๋วโดยสาร ส่วนผู้โดยสารที่เดินทางเข้ามากรุงเทพฯ เพียงเที่ยวเดียวไม่กลับต่างจังหวัด จะไม่ได้รับการลดค่าตั๋วโดยสาร ในส่วนของจำนวนรถโดยสารที่จะรองรับผู้โดยสารว่าจะเพิ่มจำนวนเท่าใดนั้นยังไม่สามารถระบุได้ ต้องรอประกาศจากสำนักพระราชวัง ซึ่งหากมีการประกาศชัดเจน บขส.จะหารือกับกรมการขนส่งทางบก และบอร์ด บขส. เพื่อขอให้นำรถรับจ้างไม่ประจำทางในต่างจังหวัด เข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่มาร่วมงาน นอกเหนือจากที่รถโดยสารที่วิ่งให้บริการปกติ รวมทั้งจะหารือกับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) นำรถโดยสารมาวิ่งรับส่งผู้โดยสาร ในเส้นทางระยะสั้น สำหรับรถร่วม บขส.จะปรับลดราคาตั๋วโดยสารลงด้วยหรือไม่นั้น จะต้องประชุมหารือกับรถร่วม บขส.ก่อน อย่างไรก็ตาม การปรับลดค่าโดยสารครั้งนี้ จะลดราคารถโดยสารทุกประเภท 50%

★ คนแห่หาซื้อหนังสือพระนิพนธ์

สำหรับพระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่นับเป็นพระนิพนธ์อันล้ำค่าในบรรณพิภพ อาทิ จุฬาลงกรณ์ราชสันตติวงศ์ พระราชธิดาในรัชกาลที่ 5 แม่เล่าให้ฟัง เวลาเป็นของมีค่า เจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์ และหนังสือแสงหนึ่งคือรุ้งงาม ซึ่งเป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ ในโอกาสที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงเจริญพระชนมายุครบ 84 พรรษานั้น ได้รับความนิยมจากประชาชนเป็นจำนวนมากหาซื้อเก็บไว้เป็นที่ระลึก เพราะถือเป็นหนังสือที่มีคุณค่าทางจิตใจอย่างมาก แต่ปรากฏว่า ร้านขายหนังสือหลายแห่งขายเกลี้ยง อาทิ ที่ร้านแพร่พิทยา สาขาวังบูรพา ร้านแพร่พิทยา ห้างเซ็นทรัล ลาดพร้าว ร้านแพร่พิทยา ห้างเซ็นทรัล ปิ่นเกล้า

★ "แสงหนึ่งคือรุ้งงาม" ขายอันดับหนึ่ง

น.ส.ยุพิน พรมโสภา ผู้จัดการร้านแพร่พิทยา สาขาวังบูรพา เผยว่า หนังสือที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงนิพนธ์ขายดีทุกเล่ม โดยเฉพาะหนังสือแสงหนึ่งคือรุ้งงาม แม่เล่าให้ฟัง และเจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์ นั้นขายดีเป็นพิเศษ จนต้องมาวางขายเพิ่ม เพราะลูกค้าซึ่งส่วนใหญ่มาหาซื้อไปเก็บไว้เป็นที่ระลึก เนื่องจากหนังสือในเล่มจะมีภาพพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่หาดูได้ยาก ส่วนที่ร้านแพร่พิทยา สาขาเซ็นทรัล ลาดพร้าว น.ส.สุดใจ แสงทอง ผจก.ร้าน เปิดเผยว่า หลังการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ปรากฏว่าหนังสือแสงหนึ่งคือรุ้งงาม เป็นหนังสือขายดี ขึ้นอันดับหนึ่งของร้านไปแล้ว ที่ผ่านมาขายไปแล้วหลายร้อยเล่ม ราคาเล่มละ 1 พันบาท ขณะนี้เหลืออีกเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนหนังสือเจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์ หมดจากสต็อกไปหลายวันแล้ว ตอนนี้ยังเหลือหนังสือแม่เล่าให้ฟังอีกเพียงเล็กน้อยก็จะหมดเกลี้ยง หากลูกค้ามีความต้องการต้องสั่งจองตามคิว

★ หนังสือพระนิพนธ์ขายดี

ส่วนที่ร้านนายอินทร์ สาขาท่าพระจันทร์ หนังสือพระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ถูกจัดอันดับขึ้นเป็นระดับเบสต์เซลเลอร์หรือหนังสือขายดีติดอันดับ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือแสงหนึ่งคือรุ้งงาม ที่มียอดขายเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือไปรษณียบัตรเจ้าฟ้า เจ้าฟ้าทหารเรือ สมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลกับงานศิลปะ จดหมายเหตุชาวบ้าน ข่าวสมเด็จย่าสวรรคตจากหนังสือพิมพ์ จากโคริโอสู่โคเรีย ทั้งนี้ พนักงานประจำร้านระบุว่าหนังสือแสงหนึ่งคือรุ้งงามมียอดขายอยู่ที่วันละ 100 เล่ม ขึ้นไป ซึ่งถือว่าอยู่ในปริมาณที่สูงเป็น 2-3 เท่าของหนังสือในกลุ่มเบสต์เซลเลอร์ที่ผ่านมาประชาชนที่มาซื้อหาต้องการเก็บไว้เป็นที่ระลึก โดยเริ่มขายดีจนติดอันดับมาตั้งแต่วันที่ 2 ม.ค. ล่าสุดทางร้านมียอดสั่งเข้า ลอตละ 200 เล่ม เพื่อป้องกันไม่ให้สินค้าขาดตลาด เนื่องจากอยู่ในความต้องการของตลาด

เผยช้างแสนรู้ทรงอุปถัมภ์3เชือก

นุสลิมละหมาดอารูวะฮ์ทุกศุกร์'จนครบ100วัน

เผยพระตำหนักทรงโปรดของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ที่ห้วยน้ำดัง

เสด็จฯประทับแรมทุกปี กระทั่งประชวร ชาวป่าไม้อาลัยใจหายในการเสด็จฯลับเลือนหาย พสกนิกรทั่วแผ่นดินยังโศกสลด จัดพิธีไว้อาลัยและถวายสักการะกันถ้วนทั่ว มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เตรียมนำห้องทรงงานสมัยเป็นพระอาจารย์ ทำเป็นอนุสรณ์สถาน เผยทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ช้างแสนรู้ 3 เชือก นักกีฬาเปตองชี้งน้ำพระทัยที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อสมาคมเปตองไทย

หลายหน่วยงานทั่วประเทศต่างจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติและสดุดีพระกรณียกิจ รวมถึงพระจริยวัตรอันงดงาม และน้ำพระทัยอันใหญ่หลวง ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พระผู้ทรงคุณแห่งแผ่นดิน ที่จะอยู่ในความทรงจำของพสกนิกรชาวไทยตลอดไป

● ธรรมศาสตร์เทิดพระเกียรติพระพี่นาง

นายสุรพล นิติไกรพจน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวเมื่อวันที่ 4 ม.ค.ว่า เนื่องจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นพระอาจารย์ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และยังทรงเคยเป็นหัวหน้าภาควิชาภาษาฝรั่งเศส จึงจัดโต๊ะให้ลูกศิษย์ในพระองค์ บุคลากรของมหาวิทยาลัย ลงนามถวายความอาลัย และในช่วงเดือน ก.ย.ที่ผ่านมาได้ระดมทุนเพื่อนำมาสมทบเป็นทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาโครงการทุนการศึกษา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จำนวน 2 ล้านบาท ซึ่งโครงการดังกล่าวดำเนินการติดต่อกันมาหลายปี และจะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง พร้อมกันนี้เตรียมหารือร่วมกับคณะศิลปศาสตร์ เพื่อปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้กัลยาณิวัฒนาที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ ซึ่งเดิมเป็นห้องเรียนรู้ และเป็นห้องรวบรวมพระนิพนธ์ ผลงานต่างๆของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยนำพระประวัติ พระกรณียกิจอื่นๆมารวบรวมไว้เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระองค์ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยอยู่ระหว่างดำเนินการจัดสร้างศูนย์การแปลราชนครินทร์ ซึ่งได้รับพระกรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เมื่อปีที่ผ่านมา ประทานพระนามให้มาตั้งเป็นชื่อศูนย์ดังกล่าวด้วย

● เตรียมทำห้องทรงงานเป็นอนุสรณ์สถาน

ขณะที่นางพิมพ์พันธุ์ เวสสะโกสล อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และรักษาการคณบดีวิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ลูกศิษย์ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ระหว่างปี 2515-2516 กล่าวว่า คณะศิลปศาสตร์กำลังหารือกันว่า จะทำห้องทรงงานของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในระหว่างทรงเป็นพระอาจารย์ที่ชั้น 5 ตึกศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นอนุสรณ์สถานเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติถวายพระองค์ ปัจจุบันห้องดังกล่าวเป็นของภาควิชาภาษาฝรั่งเศส ใช้เก็บรวบรวมตำราภาษาฝรั่งเศสไว้ เร็วๆนี้คณะศิลปศาสตร์อาจจะจัดการประชุมวิชาการภาษาต่างประเทศ เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เนื่องจากพระองค์ทรงโปรดงานประชุมวิชาการ ทุกครั้งที่คณะจัดประชุมวิชาการ พระองค์จะเสด็จมาทรงเป็นองค์ประธานและประทานคำแนะนำทุกครั้ง

● กฟผ.ถวายสักการะพระผู้ทรงคุณ

ส่วนที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย นายสมบัติ ศานติจารี ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ เป็นประธานในพิธีลงนามและถวายไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ แสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ และประชาชนชาวไทยทุกคน ณ สำนักงานใหญ่ บางกรวย โดยมีผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน กฟผ.มาร่วมพิธีและลงนามไว้อาลัยเป็นจำนวนมาก นายสมบัติ ศานติจารี ผู้ว่าการ กฟผ. กล่าวว่า กฟผ.มีความอาลัยยิ่งต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทุกหน่วยงานของ กฟผ.ทั่วประเทศ จึงจัดพิธีถวายไว้อาลัยขึ้น และผู้ปฏิบัติงานทุกคนได้ร่วมลงนามไว้อาลัย ร่วมแต่งกายไว้ทุกข์และงดกิจกรรมรื่นเริงตลอดระยะเวลา 15 วัน

● เผยทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ช้าง 3 เชือก

ในส่วนที่ทรงมีพระเมตตาเป็นองค์อุปถัมภ์ ดูแลสัตว์ที่ทรงโปรดนั้น นายวรวิทย์ โรจนไพฑูรย์ ผอ.สถาบันคชบาลแห่งชาติ ในพระอุปถัมภ์ฯ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เปิดเผยว่า ขณะนี้สถาบันคชบาลแห่งชาติ ได้ดูแลช้างในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ 3 เชือก โดยเป็นช้างพังทั้งหมด ได้แก่ พังพระธิดาจุฑานันท์ อายุ 14 ปี พังวนาลี อายุ 10 ปี พังอาลินา อายุ 3 ปีเศษ เนื่องจากทรงมีพระเมตตาแก่สัตว์ทั้งหลายสูงมาก ครั้งหนึ่งพระองค์ทรงรับสั่งกับข้าราชบริพารใกล้ชิดเกี่ยวกับช้างว่า ในปีนักษัตร ปีกุน จะมีสัญลักษณ์คือ หมู แต่คนทางเหนือหรือชาวล้านนามีความเชื่อว่า ผู้ที่เกิดปีกุนต้องใช้สัญลักษณ์เป็นช้าง ตัวฉันก็เกิดในปีกุนเหมือนกัน จึงอยากได้ช้างมาอยู่ในอุปถัมภ์สักเชือกหนึ่ง สำหรับช้างในพระอุปถัมภ์ทั้งหมด เป็นช้างที่มีความสามารถพิเศษสูง โดยเฉพาะพังพระธิดาจุฑานันท์ ถือเป็นหนึ่งใน 10 ช้าง ที่อยู่ในวงดนตรีออเคสตร้าช้างวงแรกของโลก ที่ได้รับการบันทึกจากกินเนสบุคส์มาแล้ว เมื่อปี พ.ศ.2548 ส่วนพังวนาลี เก่งทางด้านการเล่นหนังตะลุง และวาดภาพได้ ขณะที่พังอาลินา อายุน้อยสุด เป็นช้างที่มีอารมณ์ดี กำลังหัดเล่นดนตรี แต่มีความสามารถวาดภาพลายเส้นได้ และเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่มาเที่ยวที่ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยอย่างมาก

● คนชรา่ำไห้อาลัยรักพระพี่นาง

ทางด้านบรรยากาศแห่งความอาลัยรัก และการถวายสักการะต่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในส่วนภูมิภาคนั้น ที่ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมาวันเดียวกัน นายบุญทด ทองรอง ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์คนชรา บ้านธรรมปกรณ์วัดม่วง อ.เมืองนครราชสีมา นำหญิงชรากว่า 20 คนมาร่วมพิธีไว้อาลัย นางเฉลียว คิดดี อายุ 78 ปี กล่าวทั้งน้ำตาว่า ไม่อยากให้พระองค์จากไป ท่านเสียสละเพื่อชาวไทย เสด็จฯช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนทุกแห่ง เวลานอนก็จะหลับตานึกถึงพระองค์ ซึ่งมีความดีมากมาย คนไทยทุกคนไม่มีวันลืมพระองค์ หากสามารถสละชีวิตแทนพระองค์ได้ ตนก็พร้อมและยินดี ขณะที่นางสมบุญ เตชะอินทร์ อายุ 81 ปี กล่าวว่า ดูโทรทัศน์ติดตามข่าวอาการพระประชวร ได้แต่รำลึกและภาวนาให้ทรงหายโดยเร็ว ที่ผ่านมาพระองค์ช่วยเหลือพสกนิกรจัดแพทย์อาสาช่วยประชาชน ทันทีที่ทราบข่าวสิ้นพระชนม์ น้ำตาก็ไหลออกมาทันที ขอให้ดวงพระวิญญาณของพระองค์เสด็จฯสู่สรวงสวรรค์ ตนจะทำความดีและสวดมนต์ถวายแด่พระองค์ตลอดไป

● ชาวสกลนครยืนสงบนิ่งไว้อาลัย

เช้าวันเดียวกัน ที่โรงพยาบาลสกลนคร นายแพทย์วันชัย จ่ายเจริญ รักษาการ ผอ.รพ.สกลนคร พร้อมเจ้าหน้าที่ประชาชน ร่วมพิธีไว้อาลัยสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เพื่อแสดงความจงรักภักดี และเปิดให้ประชาชนลงนามถวายความอาลัย นอกจากนี้ยังจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ ถวายเป็นพระราชกุศล ส่วนที่กองบังคับการจังหวัดทหารบกสกลนคร พลตรีชูรัช เสน่ห์เมือง ผู้บังคับการจังหวัดทหารบกสกลนคร นำกำลังพลข้าราชการทหาร และลูกจ้างประมาณ 300 นาย จัดพิธีลงนามและถวายสักการะการสิ้นพระชนม์ ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยในพิธีมีการยืนสงบนิ่งเพื่อไว้อาลัย

● ประดับไฟสวนสมเด็จเจ้าฟ้าฯ

ด้านนายโกมุท จีมธนานนท์ นายกเทศมนตรีเมืองสกลนคร สั่งการให้เจ้าหน้าที่กองช่างประดับตกแต่งและประดับไฟที่สวนสมเด็จเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ หรือสวนแม่สวนลูก ทิศตะวันออกเขตเทศบาล ซึ่งอยู่ริมหนองหาร พร้อมทั้งจัดแสดงนิทรรศการของพระองค์เพื่อให้ประชาชนได้ชม โดยสวนแห่งนี้ได้ก่อสร้างเมื่อปี 2547 เสร็จสิ้นเมื่อต้นปี 2550 โดยเตรียมกราบบังคมทูลเชิญพระองค์เสด็จเป็นประธานเปิดสวน แต่มาสิ้นพระชนม์เสียก่อน

● นักเรียนทุกระดับชั้นลงนาม

ที่โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 14 อ.เมืองหนองคาย บ่ายวันเดียวกัน มีพิธีลงนามถวายสักการะ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งบรรยากาศเต็มไปด้วยความอาลัย โดยคณะครู นักเรียน ได้ถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ นอกจากนี้ทางโรงเรียนจะเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกระดับชั้น ได้ร่วมลงนามถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ไปจนถึงวันที่ 16 มกราคม 2551

● นักกีฬาเปตองเผยพระกรุณาธิคุณ

ด้านความประทับใจในพระมหากรุณาธิคุณ ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ นั้น เรือตรีหญิง ทองสี ตะมะโคตร อายุ 42 ปี สังกัดกองเรือยุทธการ อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี นักกีฬาเปตองทีมชาติไทย เจ้าของเหรียญทองซีเกมส์ครั้งล่าสุด และอดีตแชมป์โลก 3 สมัย เปิดเผยว่า หลังทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ รู้สึกเสียใจถึงกับร้องไห้ออกมา เนื่องจากพระองค์มีความผูกพันกับสมาคมกีฬาเปตองแห่งประเทศไทย โดยทรงสืบสานกีฬาเปตองด้วยการรับสมาคมกีฬาเปตองเข้ามาอยู่ในพระอุปถัมภ์ต่อจากสมเด็จย่าทุกครั้งที่มีการแข่งขัน จะคอยเป็นกำลังใจและไถ่ถามนักกีฬาตลอดเวลา ตนเคยมีโอกาสเข้าเฝ้าสมเด็จย่า และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ อย่างใกล้ชิด เมื่อครั้งคว้าแชมป์โลกที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ปี 2535 ขณะเดียวกันทุกครั้งที่แข่งขัน จะนำพระฉายาลักษณ์สมเด็จย่า และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ติดตัวไปเป็นขวัญกำลังใจ ก่อนไปแข่งขันซีเกมส์ครั้งล่าสุด ได้ไป รพ.ศิริราช ภาวนาให้พระองค์หายจากอาการพระประชวรโดยเร็ว และไม่คิดว่าจะต้องมาเสียท่านไป

● ทรงช่วยเด็กปากแหว่งเพดานโหว่

นางจำปา สาระพิษ อายุ 34 ปี อยู่บ้านเลขที่ 57/1 หมู่ 7 ต.บ่อไทย อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์ เปิดเผยว่า เป็นคนหนึ่งที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ ทรงรับอุปถัมภ์ลูกชายตนชื่อ ด.ช.เฉลิมชัย สาระพิษ อายุ 3 ขวบ ซึ่งป่วยปากแหว่งเพดานโหว่ ไว้เป็นคนไข้ของมูลนิธิ พอ.สว. เมื่อครั้งเสด็จฯมายังโรงเรียนบ้านห้วยตลาด ต.ท่าด้วง อ.หนองไผ่ เมื่อปี 2548 และรักษาจนใกล้จะเป็นปกติ ขณะนี้ลูกชายอยู่ระหว่างฝึกพูด ยังนึกถึงวันที่พระองค์ทรงรับลูกชายเข้าเป็นคนไข้ของพระองค์ เพราะถ้าไม่มีพระองค์ ครอบครัวตนคงไม่มีวันนี้ รู้สึกเสียใจหลังทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ ตนและครอบครัวชาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณพร้อมจะทำความดีถวายและช่วยเหลือสังคมเท่าที่ทำได้ สำหรับจังหวัดเพชรบูรณ์ มีผู้ป่วยในมูลนิธิ พอ.สว. 18 คน รักษาหายแล้ว 17 คน เหลือ ด.ช.เฉลิมชัย สาระพิษ อยู่ระหว่างฝึกพูด

● ชาวตาคลีงดงานรื่นเริงทุกชนิด

ที่ อ.ตาคลี จ.นครสวรรค์ นายเสน่ห์ คงแป้น นายอำเภอตาคลี จัดพิธีถวายสักการะและไว้อาลัยหน้าที่ว่าการอำเภอ พร้อมทั้งประกาศงดการจัดงานรื่นเริงทุกชนิดขณะที่สถานศึกษาทุกแห่งร่วมไว้อาลัย อาทิ นายเสริมศักดิ์ วงษ์เจริญสุข ผอ.โรงเรียนพระนารายณ์ อ.เมืองลพบุรี นำคณะครู อาจารย์ และนักเรียนกว่า 2,500 คน ประกอบพิธีไว้อาลัย บริเวณลานหน้าเสาธงของโรงเรียน และนั่งสมาธิตั้งอธิษฐานจิตสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ นอกจากนี้ พระราชสิทธิเวที เจ้าคณะจังหวัดสมุทรสาคร เจ้าอาวาสวัดเจษฎารามพระอารามหลวง จ.สมุทรสาคร จัดสวดบำเพ็ญกุศลทุกคืน จนถึงวันที่ 18 ม.ค.

● เหล่านักเรียนติดแถบผ้าดำไว้ทุกข์

ที่โรงเรียนกัลยาณิวัฒนา 1 เลขที่ 99 หมู่ 11 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก คณะครู นักเรียน พร้อมทั้งผู้ปกครอง นำโดยนายทนันชัย อินทนาชัย ผู้อำนวยการโรงเรียน ได้พร้อมใจกันจัดพิธีถวายสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เพื่อสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ โดยเด็กนักเรียนที่ร่วมพิธีได้ติดแถบผ้าสีดำที่แขนทุกคน สำหรับโรงเรียนแห่งนี้ เมื่อ 18 พ.ย.2545 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสด็จเยี่ยมและได้พระราชทานเครื่องกันหนาวยังความปลาบปลื้มแก่คณะครู นักเรียน และผู้ปกครองทุกคนเป็นอย่างยิ่ง

● สุดเศร้าเสียใจไม่อยากให้มีวันนี้

นางทองพูล เย็นขัน อายุ 66 ปี อยู่บ้านเลขที่ 25 หมู่ 11 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก หนึ่งในราษฎรที่มีโอกาสเข้าเฝ้ารับเสด็จเมื่อปี 2545 เผยว่า หลังได้รับพระราชทานเครื่องกันหนาวแล้ว สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ รับสั่งถามว่ารู้สึกอย่างไรบ้าง ตนตอบว่า รู้สึกดีใจมาก การสิ้นพระชนม์ของพระองค์ในครั้งนี้ รู้สึกเสียใจไม่อยากให้มีวันนี้ แต่ก็เกิดขึ้นแล้ว จะขอตั้งมั่นทำแต่ความดี เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์

● บริจาคโลหิตถวายพระกุศล

ส่วนที่ห้องโถงชั้นล่าง ศูนย์ราชการจังหวัดกำแพงเพชร นายพิสุทธิ์ บุษยพันธ์พงศ์ นายอำเภอพรานกระต่าย นายจำรัส กังน้อย นายอำเภอโกสัมพีนคร พร้อมด้วยข้าราชการและประชาชนกว่า 1 พันคน ร่วมลงนามไว้อาลัย ถวายสักการะ ทุกคนต่างกล่าวว่าเสียใจเป็นอย่างยิ่ง ทำใจไม่ได้กับการสูญเสียครั้งนี้ เพราะสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ สำหรับบรรยากาศในจังหวัดต่างเศร้าสลด แม่ค้าในตลาดศูนย์การค้าจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นตลาดสดที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัด พากันสวมเสื้อผ้าสีดำไว้ทุกข์มาขายของ บางคนบอกว่าจะไว้ทุกข์ถึง 100 วัน ขณะเดียวกัน ที่โรงเรียนไตรตรึงษ์วิทยา ต.อ่างทอง อ.เมืองกำแพงเพชร จัดให้มีการบริจาคโลหิตถวายเป็นพระราชกุศลด้วย

● พอ.สว.ตาก สานปณิธาน

นพ.ปัจจุบัน เหมหงษา นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดตาก เปิดเผยว่า จังหวัดตากมีอาสาสมัครฯ พอ.สว. ประกอบด้วยแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาล และเจ้าหน้าที่รวมทั้งสิ้น 1,444 คน ปฏิบัติหน้าที่ในถิ่นทุรกันดาร 9 อำเภอ โดยได้ดำเนินงานแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.) จังหวัดตาก สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ โปรดเกล้าฯให้จังหวัดตากเป็นจังหวัดแพทย์อาสาลำดับที่ 21 เมื่อ พ.ศ. 2513 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 38 ปี ซึ่งหลังจากที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สิ้นพระชนม์ ทำให้มีแพทย์และพยาบาลจำนวนมากสมัครเป็นอาสาสมัคร พอ.สว.เพิ่มมากขึ้นเพื่อสานต่อพระราชปณิธานของพระองค์ท่านถวายเป็นพระราชกุศลในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

● เปิดตำหนักริมน้ำอาลัยพระพี่นาง

ที่พระตำหนักสวนริมน้ำ บ้านดั้งถี่ หมู่ 13 ต.ฝายแก้ว อ.ภูเพียง จ.น่าน นายสมพงษ์ อนุยุทธพงศ์ ผวจ.น่าน นำบรรดาข้าราชการพลเรือน ตำรวจทหาร หน่วยแพทย์ พอ.สว. นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทุกหมู่เหล่า พร้อมด้วยชาวเขาเผ่าต่างๆทำพิธีไว้อาลัย และถวายสักการะ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่พระตำหนักริมแม่น้ำน่าน บริเวณด้านติดแม่น้ำน่าน ซึ่งเป็นบริเวณที่พระองค์ทรงโปรดพักพระอิริยาบถชมแม่น้ำน่านเป็นประจำ ขณะประทับทรงงานที่จังหวัดน่าน โดยมีพสกนิกรหลายพันคนเข้าร่วมพิธี นายสมพงษ์ อนุยุทธพงศ์ ผวจ.น่าน เปิดเผยว่า ทางจังหวัดได้จัดกิจกรรมถวายความอาลัยพระองค์ท่านโดยเฉพาะตั้งแต่วันที่ 4 ม.ค. เป็นต้นไป จะทำพิธีสวดมนต์ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์ท่านจำนวน 15 วัน โดยทำพิธีสวดมนต์ไปตามอำเภอทุกแห่งรวม 15 วัน โดยวันแรกได้ทำพิธีที่พระตำหนักริมแม่น้ำน่าน

● เผยพระตำหนักทรงโปรดที่ห้วยน้ำดัง

ที่อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง ซึ่งอยู่ในพื้นที่ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ ติดต่อ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน ซึ่งมีพระตำหนักเอื้องเงิน ที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้จัดพิธีไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยได้เปิดให้ประชาชนเดินทางมาร่วมพิธีสรงน้ำพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ที่ประดิษฐานไว้หน้าพระตำหนักเอื้องเงิน ท่ามกลางบรรยากาศสุดอาลัยยิ่ง โดยมีนายอดิภักดิ์ วรรณรักษ์ นายอำเภอแม่แตง จ.เชียงใหม่ และนายสุวิทย์ แก้วปียะรัตน์ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง นำประกอบพิธี

● เสด็จประทับแรมทุกปี กระทั่งประชวร

นายสุวิทย์ แก้วปียะรัตน์ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง เปิดเผยว่า เจ้าหน้าที่ป่าไม้ที่ดูแลพระตำหนักเอื้องเงินต่างก็รู้สึกเสียใจและอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทุกปีพระองค์จะเสด็จมายังพระตำหนักแห่งนี้ ซึ่งเป็นอาคารทรงชาเล่ย์ที่กรมป่าไม้สร้างถวาย โดยพระราชทานนามว่า "พระตำหนักเอื้องเงิน" ถือว่าเป็นพระตำหนักที่มีทัศนียภาพโดยรอบสวยงามมาก ทุกครั้งที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสด็จมาประทับแรมจะทรงประทับใจ ครั้งหลังสุดได้เสด็จมาประทับแรมเมื่อเดือนมกราคม 2549 เป็นเวลา 3 วัน 2 คืน และปี 2550 พระองค์ประชวรจึงไม่ได้เสด็จมาประทับ

● ชาวป่าไม้ใจหายพระเสด็จฯลับแล้ว

"นอกจากพระตำหนักเอื้องเงินแล้ว ยังมีเรือนที่ประทับที่ทรงโปรดให้จัดสร้างขึ้นที่บริเวณโป่งเดือด ภายในอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง ซึ่งทรงชอบบรรยากาศและน้ำแร่ของโป่งเดือด โดยเรือนประทับแรมแห่งนี้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงเป็นผู้จัดวางและตบแต่งเรือนประทับแรมด้วยพระองค์เอง แต่ในวันนี้ไม่มีพระองค์เสด็จฯมาอีกแล้ว ทั้งพระตำหนักเอื้องเงินและเรือนประทับแรมโป่งเดือด ทำให้ข้าราชการป่าไม้ที่เฝ้าถวายงานต่างรู้สึกเสียใจอาลัยต่อการจากไปของพระองค์" นายสุวิทย์กล่าว

● ชาวเขาทุกเผ่าโศกสลดอาลัย

ที่ลานข่วงวัฒนธรรมในงานเชียงรายดอกไม้งามหาดเชียงราย อ.เมืองเชียงราย ชาวเขา 12 เผ่า เช่น กะเหรี่ยง ปะหร่อง ยาง มูเซอ อาข่า ไทยใหญ่ ไทยลื้อ ไทยพรวน เย้า ลีซอ ม้ง ลัวะ และอาข่า จำนวนกว่า



สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี *เสด็จฯทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ* ***สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ*** *ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท.*

100 คน ร่วมกับนางรัตนา จงสุทธนามณี นายก อบจ.เชียงราย และนายวันชัย จงสุทธนามณี นายกเทศมนตรีนครเชียงรายร่วมทำพิธีถวายสักการะพระฉายาลักษณ์นางเอี๊ย ร่มพนาคำ ชาวเขาเผ่าม้ง อายุ 62 ปี อยู่บ้านเลขที่ 130/1 หมู่ 6 บ้านโป่งนก ต.สันสลี อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย ร่ำไห้กล่าวว่า เสียใจมาก คนไทยต้องสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ ถ้าสามารถตายแทนได้ตนก็ยอม พระองค์ทรงงานหนักเพื่อชาวไทยทุกชนชั้น เคยมีโอกาสเข้าเฝ้าเมื่อ 3 ปีก่อน ขณะเสด็จฯ ภูชี้ฟ้า ด้านมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายได้เปิดอาคารราชนครินทร์ ซึ่งเป็นหอสมุดที่ได้รับพระราชทานนามจากพระองค์ โดยจัดห้อง "ห้องราชวงศ์" ซึ่งอยู่ชั้น 4 ของอาคารเป็นห้องรวมพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ในรัชกาลที่ 9 พร้อมโต๊ะลงนามถวายการไว้อาลัย

● แม่ฟ้าหลวงจัดนิทรรศการ

ส่วนที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย ได้จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ "แสงหนึ่งคือรุ้งงาม The Spectrums" ณ อาคารศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา ชั้น 5 มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โดยนิทรรศการจะจัดถึงวันที่ 28 ก.ย.นี้ ภายในเป็นภาพประทับใจที่หาชมได้ยากของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งมีผู้สนใจเข้าชมจำนวนมาก ด้านนายปรีชา กมลบุตร ผู้ว่าราชการ จ.เชียงราย นำคณะข้าราชการและประชาชน จัดพิธีบำเพ็ญกุศลน้อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ณ พระอุโบสถวัดพระสิงห์ (พระอารามหลวง) อ.เมือง จ.เชียงราย

● พอ.สว.ทุกคนพร้อมปฏิบัติงานต่อ

นายแพทย์จิรพันธ์ เต้พันธ์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดระนอง เปิดเผยว่า จ.ระนอง นับเป็นจังหวัด พอ.สว. ลำดับที่ 30 ดำเนินกิจกรรมของมูลนิธิ พอ.สว.มาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลา 37 ปี มีบุคลากร 399 คน พระองค์เคยเสด็จฯ เยี่ยมหน่วยแพทย์ พอ.สว.จังหวัดระนอง 2 ครั้ง คือ วันที่ 14 ก.พ. 2545 ที่บ้านคอกช้าง หมู่ 10 ต.กะเปอร์ อ.กะเปอร์ ครั้งที่ 2 วันที่ 9 เม.ย. 2547 ที่โรงเรียนบ้านทุ่งตาพล ต.บางแก้ว อ.ละอุ่น สร้างความปลาบปลื้มสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณแก่เจ้าหน้าที่ทุกคนพร้อมจะปฏิบัติงานต่อไป เพื่อสืบสานปณิธานดูแลสุขภาพประชาชนในถิ่นทุรกันดาร

● จัดนิทรรศการ 100 วัน

ที่โรงเรียนสตรีพัทลุง ครูและนักเรียนกว่า 3,000 คน เข้าแถวร่วมลงนามไว้อาลัย แสดงความจงรักภักดีและรำลึกถึงเมื่อครั้งพระองค์เสด็จฯเยี่ยมเมื่อวันที่ 21 พ.ย. 2541 โดยทรงประทับที่ศาลาแปดเหลี่ยมและให้พสกนิกรเข้าเฝ้า ทรงสอบถามถึงความเป็นอยู่ และการเรียนการสอนของนักเรียน สร้างความปลาบปลื้มให้กับทุกคนอย่างมาก นอกจากนี้ ยังจัดนิทรรศการพระฉายาลักษณ์เมื่อครั้งเสด็จฯ มาเยี่ยมโรงเรียน โดยจะจัดจนครบ 100 วัน นายอำนวย เรืองสี หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาไทย โรงเรียนสตรีพัทลุง กล่าวว่า พระองค์ทรงอุปถัมภ์ด้านภาษาฝรั่งเศส ซึ่งนักเรียนโรงเรียนสตรีพัทลุงสามารถสอบชิงทุนได้เป็นอันดับ 1 ของประเทศ

● 299 วัดประกอบพิธีเจริญพุทธมนต์

นายวินัย บัวประดิษฐ์ ผวจ.สุราษฎร์ธานี เปิดเผยว่า ภาครัฐและเอกชนรวมทั้งประชาชนพร้อมใจกันจัดพิธีอุทิศถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์ในวันที่ 8 ม.ค. ซึ่งครบ 7 วัน ที่สิ้นพระชนม์ โดยจัดขึ้นบริเวณสนามหน้าศาลากลางหลังใหม่ มีทำบุญตักบาตรพระ 84 รูป พิธีทำบุญอุทิศถวายเป็นพระราชกุศล พร้อมกันนั้นวัดทุกแห่งของจังหวัดสุราษฎร์ธานี 299 วัด ประกอบพิธีเจริญพระพุทธมนต์ ถวายเป็นพระราชกุศลจนครบ 100 วัน นอกจากนี้ให้งดจัดกิจกรรมรื่นเริงบันเทิงตามสถานที่ต่างๆ เช่น โรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหารทุกแห่งเป็นเวลา 15 วัน

● ร้องเพลงทรงโปรดถวาย

นายชูศักดิ์ มณีชยางกูร รอง ผวจ.สตูล เป็นประธานถวายความอาลัย ซึ่งจัดที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสตูล โดยคณะกรรมการและอาสาสมัคร พอ.สว.ประจำ จ.สตูล ร่วมร้องเพลงขวัญสตูล ซึ่งเคยร้องถวายเมื่อครั้งเสด็จ จ.สตูล ที่บ้านวังยาว หมู่ 11 ต.น้ำผุด อ.ละงู เมื่อวันที่ 10 ก.พ. 2545 และที่บ้านควนดินดำ หมู่ 9 ต.ปาล์มพัฒนา อ.มะนัง จ.สตูล เมื่อวันที่ 21 พ.ย. 2548 บรรยากาศเป็นไปด้วยความเศร้าโศก หลายคนร่ำไห้ขณะร้องเพลง สำหรับเพลงขวัญสตูล ทรงมีรับสั่งให้อัดลงซีดีรวมกับเพลงประจำจังหวัดอื่นๆ นอกจากนี้ ยังตรัสว่าทรงโปรดบรรยากาศ จ.สตูล เนื่องจากธรรมชาติสะอาด สวยงาม และรับสั่งให้ พอ.สว.ปฏิบัติหน้าที่เพื่อประชาชน ขณะเดียวกันมีการทำพิธีทำบุญตามประเพณีศาสนาพุทธและอิสลาม

● ชาวมุสลิมละหมาดเพื่อพระองค์

ที่มัสยิดกลางประจำจังหวัดนราธิวาส นายการัณย์ ศุภกิจวิเลขการ ผวจ.นราธิวาส นายอับดุลอาซิซ เจ๊ะมามะ รองประธานคณะกรรมการอิสลาม จ.นราธิวาส ร่วมเป็นประธานพิธีลงนามถวายความอาลัย มีตัวแทนผู้นำศาสนาโต๊ะอิหม่าม ประจำมัสยิด 617 แห่ง ในพื้นที่ 13 อำเภอ กว่า 1 พันคน เข้าร่วมทำพิธีละหมาดอารูวะฮ์ นายอับดุลอาซิซ รองประธานคณะกรรมการอิสลามจังหวัดนราธิวาส กล่าวว่า ชาวมุสลิมทุกคนรู้สึกเสียใจ พระองค์ทรงทำคุณประโยชน์อย่างใหญ่หลวง คณะกรรมการอิสลามจังหวัดนราธิวาสประสานไปยังมัสยิดทุกแห่งในพื้นที่ให้ทำละหมาดอารูวะฮ์และบรรยายถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงเสียสละเพื่อให้พสกนิกรได้อยู่ด้วยความผาสุก โดยจัดทุกวันศุกร์ของทุกสัปดาห์จนครบ 100 วัน



พระฉายาลักษณ์ และพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาอย่างไม่ขาดสาย

บรรยากาศหน้าพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่บ่ายวันที่ 2 มกราคม 2551 เป็นต้นมา เต็มไปด้วยไพร่ฟ้าประชาไทยสวมชุดดำ ขาว หนุนเนื่องกันมากราบพระศพด้วยสีหน้าหม่นเศร้า

บางคนถึงกับกลืนก้อนสะอื้นลงคอ ขณะให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนทั้งวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ

"นักหนังสือพิมพ์ได้แสดงความเคารพ และอาลัยของตนเองและของประชาชนอย่างจริงใจ ข่าวมาตกรรมและเหตุร้ายอื่นๆ หายไปจากหน้า 1 ของหนังสือพิมพ์ไทยอยู่นาน ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจ และประสงค์จะเก็บหนังสือเหล่านี้ไว้เป็นที่ระลึก..."

สร้อยความที่อัญเชิญมา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงนิพนธ์ไว้เมื่อคราว "สมเด็จย่า" สวรรคต รวมอยู่ในหนังสือชื่อ จดหมายเหตุชาวบ้าน ข่าวสมเด็จย่าสวรรคตจากหนังสือพิมพ์

สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯมิเพียงเป็นนักการศึกษา สาธารณสุข และนักสังคมสงเคราะห์เท่านั้น พระองค์ยังเป็นนักประพันธ์อีกด้วย

พระนิพนธ์ในพระองค์มีทั้งสารคดี บทความ และเรื่องแปล แต่ละเรื่อง แต่ละรสแสดงถึงพระอัจฉริยภาพด้านวรรณศิลป์ได้เป็นอย่างดี

พระองค์มีพระนิพนธ์เกี่ยวกับราชวงศ์ถึง 11 เรื่องคือ จุฬาลงกรณราชสันตติวงศ์ แม่เล่าให้ฟัง พระราชธิดาในรัชกาลที่ 5 เวลาเป็นของมีค่า เจ้านายเล็กๆ-ยุวกษัตริย์ ไปรษณีย์เจ้าฟ้า เจ้าฟ้าทหารเรือ พ.ศ.2454-พ.ศ.2485

ตราแผ่นดิน ตราราชสกุล และสกุล อักษรพระนามและนามย่อ สมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลฯ และงานศิลปะ จดหมายเหตุชาวบ้าน ข่าวสมเด็จย่าสวรรคตจากหนังสือพิมพ์ และส่งเสด็จสมเด็จย่า ประมวลเรื่องจากหนังสือพิมพ์

พระนิพนธ์เรื่อง จุฬาลงกรณราชสันตติวงศ์ ทรงลำดับราชสันตติวงศ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทั้งพระราชโอรส พระราชธิดา และพระราชนัดดา

ทรงแยกแยะและรวมได้ 16 มหาสาขา

นับเป็นบัญชีพระราชโอรส พระราชธิดา และพระราชนัดดาที่ถูกต้องแม่นยำที่สุด ทรงสรุปไว้เป็นข้อมูลว่า สมเด็จพระปิยมหาราช ทรงมีพระราชโอรส 32 พระองค์ พระราชธิดา 44 พระองค์

สิ้นพระชนม์ในพระครรภ์ 1 พระองค์ รวมทั้งสิ้น 77 พระองค์

การรวบรวมข้อมูล การจัดลำดับ แยกแยะสาขาต้องใช้พระอุตสาหะอย่างยิ่งยวด นับเป็นพระนิพนธ์ที่ทรงคุณค่า ควรแก่การค้นคว้าและอ้างอิงเป็นอย่างยิ่ง

พระนิพนธ์ แม่เล่าให้ฟัง เป็นพระนิพนธ์ที่ได้รับความสนใจจากนักอ่านมาก จัดพิมพ์ออกมาแล้วไม่ต่ำกว่า 9 ครั้ง

ความยากลำบากในการนิพนธ์ พระองค์ทรงอธิบายว่า *"การเขียนประวัติแบบกึ่งสัมภาษณ์นี้ ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ทำไมเรื่องที่เขียนหรือชีวประวัติจากการสัมภาษณ์จึงมีข้อผิดพลาดเสมอ ถ้าไม่ได้เขียนไว้ทุกคำหรือบันทึกเทปไว้อาจจำผิด ถึงแม้ว่าจดไว้หรืออัดเทปไว้ บางครั้งก็เกิดความเข้าใจผิดของผู้ฟัง..."*

แต่ "...ความจำของแม่ดีมาก ถามเมื่อไรและกี่ครั้งก็เหมือนกันเสมอ ถ้าจำไม่ได้ก็จะบอกว่าจำไม่ได้ ถ้าไม่แน่ก็บอกไม่แน่ ทุกเรื่องที่ข้าพเจ้าเขียนได้ยินมาอย่างน้อย 5-6 ครั้ง"

"ข้าพเจ้าได้เขียนประวัติของผู้ที่ไม่ได้ทำให้เหตุการณ์ของโลกหรือของประเทศเปลี่ยนแปลงไป ที่ไม่ได้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ที่ไม่ได้มีบทบาทสำคัญในสังคม แต่เป็นผู้ที่อยู่ในธรรม..."

เนื้อหาเรื่อง แม่เล่าให้ฟัง เป็นพระราชประวัติในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มีพระบรมฉายาลักษณ์ประกอบสวยงามและหาดูได้ยาก

พระนิพนธ์เรื่อง พระราชธิดาในรัชกาลที่ 5 พระองค์ทรงแสดงพระประสงค์ในการเรียบเรียงไว้ชัดเจนว่า...

"ข้าพเจ้าได้เขียนประวัติของผู้ที่ไม่ได้ทำให้เหตุการณ์ของโลกหรือของประเทศเปลี่ยนแปลงไป ที่ไม่ได้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ที่ไม่ได้มีบทบาทสำคัญในสังคม แต่เป็นผู้ที่อยู่ในธรรม..."

พระนิพนธ์นาม เวลาเป็นของมีค่า เนื้อหาพระนิพนธ์ กล่าวถึงการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ด้วยการทำงานอดิเรกต่างๆ เช่น ปั้นพระพุทธรูป การปั้นเครื่องกระเบื้อง การปักผ้า การทำสวนปลูกดอกไม้ และการเก็บดอกไม้เพื่อประดิษฐ์เป็นที่คั่นหนังสือ

อ่านพระนิพนธ์เรื่อง เวลาเป็นของมีค่า นอกจากจะได้ตระหนักนึกในค่าของชีวิตทุกๆวินาทีแล้ว ยังได้ตระหนักอีกว่า คนเราสามารถนำเอาเวลาพักผ่อนมาทำงานอดิเรก เพื่อสร้างค่าให้เวลาได้อีกด้วย

พระนิพนธ์แปล สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯเสมือนสะพานเชื่อมวัฒนธรรมไทย-ฝรั่งเศส ทรงเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ และทรงเล็งเห็นความสำคัญในการแปลหนังสือยิ่ง เห็นได้จากพระดำรัสในเรื่องนี้ว่า **"นักแปลจะต้องไม่ละเลยความแตกต่างในความหมายของศัพท์ วลี ย่อหน้า ข้อความข้างหน้า และหนังสือทั้งเล่ม"**

ทรงนิพนธ์แปลเรื่อง นิทานสำหรับเด็ก และราชาภิเษกพระเจ้ากรุงสเปน

นิทานสำหรับเด็ก สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯทรงแปลจากนิทานภาษาอังกฤษ เมื่อครั้งทรงดำรงพระยศเป็นพระองค์เจ้ากัลยาณิวัฒนา พระชนมายุเพียง 9 พรรษาเท่านั้น

จุดประสงค์ในการแปลมาจากสมเด็จย่า

ดังพระดำรัสความว่า "สมเด็จแม่รับสั่งว่า ในเมื่อข้าพเจ้าอ่านภาษาอังกฤษออก และรู้จักนิทานฝรั่งมาก น่าจะแบ่งให้เด็กไทยทราบบ้าง"

ทรงกล่าวถึงวิธีการแปลอีกว่า "วิธีแปลของข้าพเจ้าตอนนั้นคือ อ่านเรื่องให้เข้าใจเสียก่อน แล้วก็เล่าเป็นภาษาไทย ดังนั้น เรื่องที่ยาว 5-6 หน้า หรือมากกว่าจึงเหลือ 1-2 หน้า"

สำนวนแปลเมื่อพระชนมายุเพียง 9 พรรษา จากเรื่อง เจ้าหญิง 12 องค์ ตัวอย่างเช่น "พระเจ้าแผ่นดินพระองค์หนึ่ง มีพระธิดา 12 องค์ พระธิดานั้นบรรทมในห้องเดียวกัน พระเจ้าแผ่นดินใส่กุญแจห้องของพระธิดาเสมอในเวลากลางคืน

แต่รองพระบาทเต้นรำของเจ้าหญิงเหล่านี้สึกเสมอ และต้องเปลี่ยนบ่อย และไม่มีใครทราบได้ว่า ได้ไปเต้นรำที่ไหน..."

พระนิพนธ์สารคดีท่องเที่ยว สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯเสด็จต่างประเทศอยู่เนืองๆ ทรงรวบรวมข้อมูลนิพนธ์สารคดีท่องเที่ยวหลายเรื่อง

เฉพาะที่จัดพิมพ์เป็นเล่มมีทั้งสิ้น 10 เล่ม คือ 1 โหลในเมืองจีน ยูนนาน สายธารอารยธรรมจีน 7 ธานี แห่งอาณาจักรกลาง จากโคริโอสู่โคเรีย 8 วัน ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี ภูฐาน เกาะเขียวบนแผ่นดิน ที่ไชบีเรียหนาวไหม ตุรกี ดินแดนจักรพรรดิโรมันและสุลต่านออตโตมัน ชินเจียงและกานซู ภาพจากดินแดนสุดหล้าฟ้าเขียว จีนตะวันออก ขึ้นเขา ลงทะเลสาบ เข้าวัด และจีนอีศานและเสฉวน จากแดนแมนจูสู่ภูง่อไบ๊

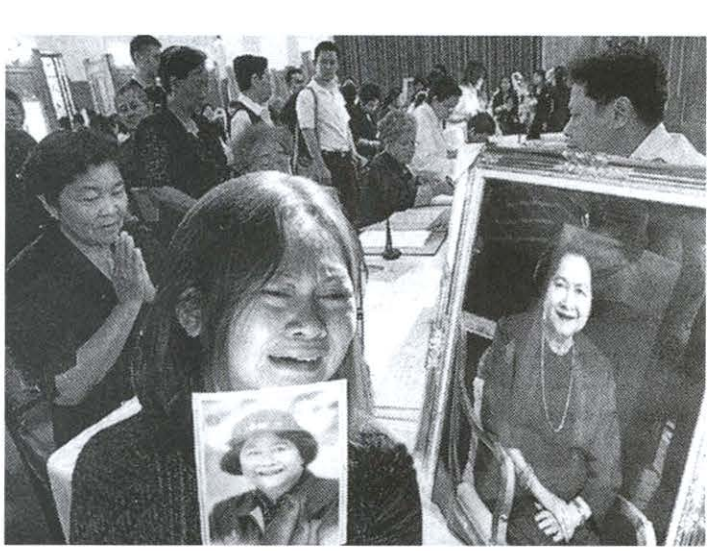
พระนิพนธ์สารคดีทั้ง 10 เล่ม ทรงนำข้อมูลมาจากประสบการณ์ตรง หลอมรวมเข้ากับข้อมูลเอกสาร ออกมาเป็นสารคดีทรงคุณค่า อ่านแล้วได้ทั้งความรื่นรมย์ ได้รู้ประวัติศาสตร์ และภูมิประเทศที่พระองค์เสด็จอีกด้วย

เช่น "ปกตินั้นเกาะล้อมรอบด้วยน้ำ แต่ภูฐานนั้นล้อมรอบด้วยดิน ทางทิศเหนือมีเทือกเขาหิมาลัยที่เป็นกำแพงสูงระหว่างภูฐานกับทิเบต..."

ด้วยพระอัจฉริยภาพทางด้านภาษา นอกจากนักอ่านตระหนักในคุณค่าของผลงานแล้ว สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย ได้ทูลเกล้าฯถวายรางวัลนราธิป อันเป็นรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรตินักประพันธ์ไทยแด่พระองค์ เมื่อ พ.ศ.2545

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ แม้นจากพสกนิกรไปแดนสวรรค์ชั้นใด

พระนิพนธ์หลากเรื่องหลายรสในพระองค์ เสมือนหนึ่งสร้อยพระอารมณ์ความรู้สึกอันงดงาม ที่พระองค์พระราชทานไว้แด่ปวงชนชาวไทย.



อักษรศิลป์ "เจ้าฟ้า" พระนิพนธ์พระพี่นางฯ

รุ่งหนึ่งงามนิรันดร์

รายการ "เสาร์สารพัน" เสาร์นี้ขออนุญาตงดข่าวเรื่องงานต่างๆเพื่อร่วมรำลึกถึงสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ทรงจากไปท่ามกลางความอาลัยรักของพสกนิกรทั่วประเทศ

ขณะเดียวกันก็ใคร่ขออนุญาตเขียนถึงหนังสือเพียงเล่มเดียวเท่านั้น... ได้แก่หนังสือประกอบนิทรรศการเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุ 84 พรรษา เมื่อเดือนพฤษภาคม 2550

"แสงหนึ่งคือรุ้งงาม" คือชื่อของหนังสือชุดนี้ ซึ่งเป็นหนังสือแฝด 2 เล่ม บรรจุอยู่ในกล่องเดียวกัน

"แสงหนึ่ง" เป็นชื่อของหนังสือเล่มแรก ซึ่งรวบรวมพระประวัติของพระองค์ไว้โดยใช้ข้อความสั้นๆแต่ได้ใจความ และอาศัยภาพเป็นเครื่องอธิบายเหตุการณ์ทั้งหมด

เริ่มตั้งแต่เมื่อครั้งทรงพระเยาว์ และใช้ชีวิตอยู่กับพระราชบิดา พระราชมารดา และพระอนุชาทั้ง 2 พระองค์ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

หลายๆภาพเราไม่ค่อยได้เห็นกันบ่อยนัก เพิ่งจะมาเห็นมากขึ้นหลังจากหนังสือเล่มนี้ออกวางตามร้านหนังสือแล้ว

หนังสือเล่มที่ 1 ยังบอกกล่าวเล่าเรื่องที่น่าสนใจอีกเรื่องหนึ่ง โดยนำภาพหนังสือเก่าๆมาลงพิมพ์ไว้ 2 เล่ม

ชื่อหนังสือ **"นิทานสำหรับเด็ก"** ที่พิมพ์แจกในงานวันประสูติ สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสา มาตุจฉาเจ้า เมื่อ 10 กันยายน 2475

องค์ผู้ประพันธ์หนังสือแจกเล่มนี้ ก็คือ **"พระองค์เจ้ากัลยาณิวัฒนา"** พระยศขณะนั้น และพระชนมายุเพียง 9 พรรษาเท่านั้น ขณะประพันธ์หนังสือเล่มนี้ ด้วยการแปลจากนิทานสำหรับเด็กของอังกฤษ

อีกเล่มหนึ่ง เป็นภาพของนิตยสาร "รื่นรมย์" ที่ทรงคิดจัดทำขึ้นเองจากสมุดธรรมดาที่ซื้อมาเล่มละ 10 สตางค์ แล้วทรงระบายสีวาดภาพปกและเขียนด้วยลายพระหัตถ์เป็นข้อความและเรื่องราวต่างๆ

หนังสือทั้ง 2 เล่ม แสดงถึงพระอัจฉริยภาพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ทรงสามารถเขียนหนังสือและจัดทำนิตยสารได้ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์

หนังสือ **"แสงหนึ่ง"** เดินเรื่องมาจนถึงบทที่ว่าด้วยการสถาปนาพระอิสริยศักดิ์ขึ้นเป็น **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** เมื่อทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบนักษัตร 72 พรรษา

ภาพที่นำมาลงตีพิมพ์เป็นภาพขณะทรงรับพระสุพรรณบัฏ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จากนั้นก็ทรงนำไปถวายสมเด็จย่าเพื่อทอดพระเนตร

พร้อมกับฉายภาพส่งท้ายเล่มไว้เป็นภาพระหว่างสมเด็จย่า และพระเจ้าพี่นางเธอฯที่ทรงบ่งบอกถึงความปลื้มปีติ

บนพระนลาฏ (หน้าผาก) ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ยังปรากฏรอยแป้ง ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจิมให้ อันเป็นการประกาศยืนยันว่า ทรงดำรงตำแหน่ง กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ แล้วอย่างสมบูรณ์

สำหรับหนังสือแฝดเล่ม 2 ที่มีชื่อว่า **"คือรุ้งงาม"** นั้น เป็นหนังสือที่แสดงถึงพระจริยวัตรของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ รวมทั้งสิ้น 7 ประการ

ได้แก่ ทรงใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย, ทรงหมั่นศึกษาเรียนรู้, ทรงเปี่ยมไปด้วยพลังแห่งการสร้างสรรค์, ทรงอุทิศพระองค์เพื่อปวงชน ทรงเต็มไปด้วยพระเมตตากรุณา, ทรงให้เกียรติผู้อื่น และทรงไว้ซึ่งความสง่างามในทุกพระอิริยาบถ...

7 สิ่ง 7 ประการประดุจสายรุ้งที่มี 7 สีด้วยกัน

ภาพและเรื่องราวสั้นๆที่นำมาลงตีพิมพ์ล้วนสะท้อนประกายรุ้งทั้ง 7 นี้... โดยเฉพาะในส่วนของการอุทิศพระองค์เพื่อปวงชน คงไม่มีใครสามารถปฏิเสธได้

การที่ทรงรับเป็นองค์ประธานและองค์อุปถัมภ์มูลนิธิและสมาคมการกุศลถึง 63 แห่ง ก่อนที่พระองค์จะทรงประชวร...เป็นหลักฐานยืนยันที่สำคัญยิ่งโดยไม่จำเป็นต้องพิสูจน์อะไรอีกเลย

ภาพส่งท้ายในหนังสือเล่มที่สองได้แก่ ภาพที่หนังสือพิมพ์หลายฉบับอัญเชิญมาตีพิมพ์บ่อยครั้ง

ได้แก่ภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงกุมพระหัตถ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯไว้อย่างแนบแน่น ขณะประทับพระเก้าอี้คู่กัน...ทั้งพระพักตร์และดวงเนตรของทั้ง 2 พระองค์ บ่งบอกชัดเจนถึงความสุขและความอิ่มเอิบ

ขอขอบคุณสำนักพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้งฯ ที่กรุณาส่งหนังสือเล่มนี้มาให้ผมตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ซึ่งผมก็เคยเขียนถึงไปแล้วเต็มคอลัมน์ ไม่แน่ใจว่าจะยังคงมีหนังสือเหลือในท้องตลาดหรือไม่

ขอบพระคุณ ท่านผู้หญิง **ทัศนาวลัย ศรสงคราม** พระธิดาของพระเจ้าพี่นางเธอฯที่รับหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการจัดทำและสามารถจัดทำได้อย่างดีเยี่ยมดังที่กล่าวมาข้างต้น

แม้น **"รุ้งงาม"** พระองค์นี้จะทรงลาจากไปแล้ว แต่ก็จากไปเพียงพระวรกายเท่านั้น

ความงดงามทั้ง 7 ประการของพระองค์ท่านจะยังคงอยู่ในดวงใจของทวยราษฎร์ตลอดไปตราบนิจนิรันดร์.



สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

เจ้าฟ้านักปฏิรูปกระบวนการศึกษาไทย

"....เพราะว่าฉันชอบการสอนหนังสือตั้งแต่เด็กๆ สอนหมด.....

....ชอบสอนหนังสือเด็กๆ มาก เลยคิดว่ายังไงๆ ฉันต้องเป็นครูแน่.....

.....จบกลับมาก็มาสอนที่นี่ เพราะว่าแม่บอกว่าอยู่เฉยๆ ไม่ได้ทำอะไร ควรจะสอนเสียบ้าง แล้วฉันชอบเป็นครูอยู่แล้ว ทีนี้ภาษาฝรั่งเศสจะไปสอนเด็กอนุบาลได้อย่างไร ก็ต้องจุฟ้า.."

พระปฏิสันถาร สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในหลายวโรกาส แสดงถึงพระหฤทัยและจิตวิญญาณในความเป็นครูเต็มเปี่ยม

พระอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา

สมเด็จฯ กรมหลวงฯ ทรงงานสอนเป็นอาจารย์พิเศษ วิชาสนทนาภาษาฝรั่งเศส วิชาอารยธรรมฝรั่งเศส และวิชาวรรณคดีฝรั่งเศส ณ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2495 จนถึงปี 2501 ก็ทรงหยุดสอน และในปี พ.ศ.2512 ทรงรับเป็นพระอาจารย์ประจำที่ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งทรงงานบริหารด้วย โดยทรงรับเป็นหัวหน้าสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น จีน และรัสเซีย และในปี พ.ศ.2516 ทรงจัดทำหลักสูตรปริญญาตรี สาขาภาษาและวรรณคดีภาษาฝรั่งเศสได้สำเร็จ โดยทรงผสมผสานความรู้ด้านภาษาและวรรณคดีให้เข้ากันอย่างเหมาะสม จนกระทั่งปี พ.ศ.2519 ทรงลาออกจากอาจารย์ประจำ ทรงรับเพียงแค่อาจารย์พิเศษเสด็จไปบรรยายเป็นครั้งคราวเท่านั้น และด้วยพระหฤทัยในความเป็นครู เมื่อมีคำกราบทูลขอพระราชทานอนุญาตเป็นองค์อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัยอื่น ก็ทรงรับทุกสถาบัน ทั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี



สอน "คนเก่งต้องเป็นคนดี" ด้วย

"..ถึงแม้จะได้เหรียญทองมา เก่งแค่ไหนก็ไม่ให้หยุดแค่นั้น เรามีหน้าที่คือทำชีวิตให้ดีขึ้นไม่ใช่เก่งเฉยๆ ต้องใช้ความเก่งของตนทำประโยชน์ให้แก่สังคม เพื่อช่วยคนที่เก่งน้อยกว่า ไม่ใช่ว่าได้เหรียญทองมาแล้วนำมาคล้องคอด้วยความภาคภูมิใจอย่างเดียว ก็จะไม่เกิดประโยชน์อะไร เหรียญมีไว้เพื่อเตือนความจำอย่างเดียวว่าฉันเคยเก่ง สิ่งสำคัญต้องช่วยตัวเองก่อน ทำให้ตัวเองมีสภาพชีวิตที่ดีก่อน เมื่อตัวเองแน่นหนาแล้วหันไปมองข้างหลังเพื่อช่วยเหลือคนอื่น อย่าคิดว่าฉันเก่งแล้วจะไปช่วยคนนั้นคนนี้ทันที ต้องช่วยตัวเองก่อน แต่อย่าลืมช่วยผู้อื่นในภายหลังเมื่อมีความพร้อม..."

พระโอวาท **สมเด็จฯ กรมหลวงฯ** ประทานเตือนสติคณะผู้แทนเยาวชนไทยประจำปี พ.ศ.2539 เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน 2539 ไม่ให้ลืมตัวและให้ตอบแทนสังคมและแผ่นดินไทย **ทรงต้องการให้เป็นทั้ง "คนเก่งและคนดี"**

สมเด็จฯ กรมหลวงฯ ทรงสนพระทัยและทรงสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพทางปัญญา ด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของนักเรียนในระดับโรงเรียน ด้วยทรงเห็นว่าการศึกษาในระดับโรงเรียนเป็นพื้นฐานของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทรงพระดำริว่า โครงการจัดการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการระหว่างประเทศ จะเป็นประโยชน์แก่เยาวชนไทย การแข่งขันระดับนานาชาติจะช่วยพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน ให้มีความสามารถทัดเทียมนานาประเทศได้ ซึ่งจะส่งผลดีต่อประเทศในระยะยาว ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ และพระราชทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์และรัฐบาลกับหน่วยงานเอกชน ได้ร่วมสนับสนุนส่งเยาวชนไทยไปแข่งขันคณิตศาสตร์โอลิมปิกระหว่างประเทศ ครั้งที่ 30 ที่สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (เยอรมันตะวันตก) เมื่อปี พ.ศ.2532 เป็นครั้งแรก และต่อมาได้ไปแข่งขันสาขาอื่นๆ ทุกปี จนถึงปัจจุบัน และทรงตั้งมูลนิธิส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการ และพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ศึกษา ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ (สอวน.)

ในปี พ.ศ.2536 เยาวชนไทยได้รับรางวัลเหรียญทองในสาขาชีววิทยา และในปี พ.ศ. 2538 ซึ่งเป็นปีที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบ รัฐบาลไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันขึ้นในประเทศไทย และกราบทูลเชิญเสด็จเป็นประธานเปิดการแข่งขัน ระหว่างวันที่ 2-9 ก.ค.2538 ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ครูของครูประชาบาล

"ครูผู้สอนควรทำงานเพื่อเด็กด้วยความอดทนและเสียสละ ควรศึกษาหาความรู้ในสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ป้อนให้แก่เด็ก ควรสอนให้อ่านได้ มิใช่ท่องได้ และครูควรประดิษฐ์อุปกรณ์การสอนขึ้นเอง พยายามใช้วัสดุที่หาได้ง่าย เช่น วัสดุเหลือใช้ หรือที่หาได้ในท้องถิ่น ไม่ควรหวังสิ่งบริจาคเสมอไป"

พระดำรัส **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ** ประทานเป็นปรัชญาในการทำงานครู ทั้งทรงเคยรับสั่งว่าทรงโปรดเด็กเล็กมาก และทรงมีพระประสงค์ที่จะสอนเด็กเล็กมากกว่า แต่กลับได้ไปสอนเด็กโตตามมหาวิทยาลัย ในการทรงงานด้านการศึกษาจึงเสด็จไปทรงเยี่ยมศูนย์เด็กหลายแห่ง ทั้งเด็กในวัยเรียน และเด็กก่อนวัยเรียน และเมื่อครั้งเสด็จเยี่ยมชมดูงานการสอนของครูประชาบาล ได้มีพระดำรัสประทาน ทรงอบรมและประทานคำแนะนำวิธีการสอน ทั้งประทานชุดสื่อการสอนนักเรียนให้เข้าใจง่ายและเร็ว โดยทรงสาธิตประทานคำแนะนำการใช้เพื่อแก้ปัญหา

"...เด็กในต่างจังหวัดไม่ได้เรียนชั้นอนุบาล เมื่อเข้า ป.1 ใหม่ๆ หัดอ่านเสียเวลามาก ไม่เหมือนนักเรียนในกรุงเทพฯ แต่ปลายปีต้องจบเล่มพร้อมกัน....."

ทรงตั้งโครงการสอนการอ่านแก่เด็กเล็กในชั้นเตรียมความพร้อมทั่วประเทศ และทรงรับเป็นผู้ดำเนินการทดลองอุปกรณ์การเรียนที่มูลนิธิสมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย จัดทำถวาย ไปทดลองสาธิตแก่กลุ่มครูและนักเรียนระดับประถม ได้แก่ ชุดไปโรงเรียน เป็นชุดเสริมทักษะวิชาภาษาไทย ชุดบันไดงู เป็นเรื่องเกี่ยวกับอนามัย ชุดเสริมทักษะคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชุดไปตลาดเกี่ยวกับอาหารหลัก 5 หมู่ และชุดแผนที่ประเทศไทยสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชุดเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตทางวิทยาศาสตร์และยังมีคู่มือสร้างสื่อการสอนแนะวิธีทำสื่อการสอน



ทรงมีจิตวิญญาณครูเต็มเปี่ยม

"ไม่ว่าจะสอนเด็กเล็ก เด็กโต หรือนักเรียนระดับมหาวิทยาลัย สอนวิชาใดก็ตาม จะต้องมีความรอบรู้อย่างที่สุดในสิ่งที่ตนเป็นผู้สอนเท่าที่จะทำได้ และจะต้องเป็นครู คือสอนเป็น ถ่ายทอดวิชาได้ และต้องมีความรู้สำหรับถ่ายทอดด้วย ครูต้องอดทน ต้องรักและนับถือศิษย์ คือเมื่อศิษย์พูดอะไร ต้องฟัง"

พระดำรัส **สมเด็จฯ กรมหลวงฯ** ที่บ่งบอกว่า สิ่งแรกในการทำหน้าที่ครู คือ ทรงกำหนดอุดมคติในการทรงงานด้านนี้ และแสดงให้เห็นถึงคุณสมบัติของครูที่พึงประสงค์ ที่ต้องเริ่มจากการรอบรู้ในศาสตร์ที่จะสอน มีเทคนิคการสอนที่ดี มีคุณธรรม ซึ่งคือ ความอดทน ความรัก ความปรารถนาดีต่อศิษย์ หลักการในการทรงงานด้านนี้ สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำหน้าที่ของครู และรวมไปถึงการทำหน้าที่อื่นๆ ได้เป็นอย่างดี

พระจริยวัตรอันงดงาม ตลอดจนพระอัจฉริยภาพด้านการศึกษา ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ แสดงถึงความเป็นนักการศึกษา ผู้ประสบความสำเร็จอย่างดีเยี่ยม ทั้งในฐานะ อาจารย์ ครู ผู้บริหาร นักพัฒนาหลักสูตร รวมถึงนักวัดและประเมินผล

02.54 น. วันที่ 2 มกราคม 2551 วันแห่งความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของปวงชนชาวไทย และนับเป็นความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของวงการศึกษาไทย

แด่พระกรณียกิจเกี่ยวกับการทรงงานการศึกษา ของเจ้าฟ้านักปฏิรูปกระบวนการศึกษาไทย ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์อเนกอนันต์แก่การศึกษาไทยและประเทศชาติ จะจารึกในหัวใจของคนไทยตลอดไป.

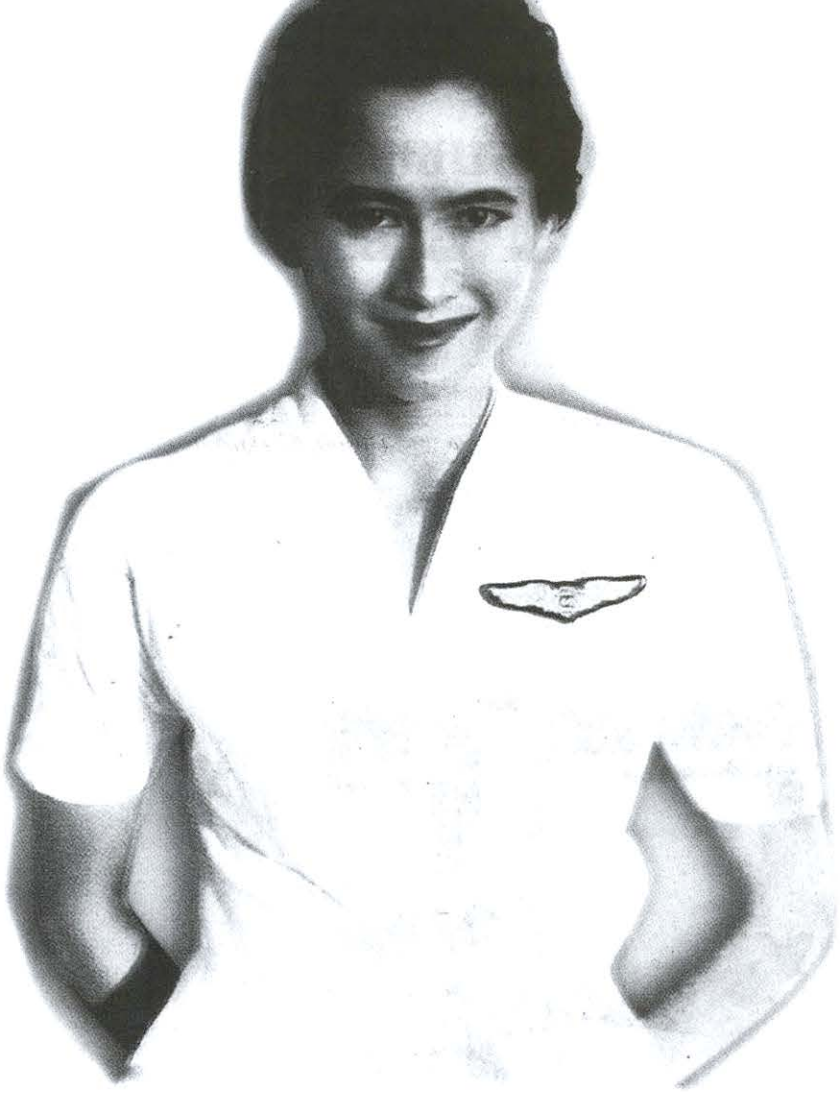
สุขในพระหฤทัย พระพี่นาง

ความสุขของ **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** มีเพียงแต่จะบังเกิดขึ้นจากการอุทิศพระองค์ปฏิบัติพระกรณียกิจหลากหลายด้านอย่างมิทรงรู้จักเหน็ดเหนื่อย เพื่อยังประโยชน์สุขแก่พสกนิกรชาวไทย แต่รอยพระสรวลของพระเชษฐภคินีแห่งจักรีวงศ์ ยังปรากฏทุกครา เมื่อได้ทรงทำนุบำรุงกิจการด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างถ้วนทั่วทุกแขนง ไม่ว่าจะเป็นในด้านการประพันธ์ การแสดงละคร การถ่ายภาพ กีฬา และดนตรี ซึ่งล้วนแต่เป็นศิลปะแขนงสำคัญที่ทรงสนพระทัยอย่างยิ่ง

สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงสนพระทัยในดนตรีคลาสสิกเป็นพิเศษ ขณะที่ทรงศึกษาอยู่ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ได้ทรงเรียนเปียโน พร้อมกับพระอนุชาทั้งสองพระองค์ แต่ด้วยระยะต่อมาไม่มีเวลาฝึกซ้อม จึงทรงเลิกเรียน ถึงกระนั้น ก็โปรดที่จะทอดพระเนตรและฟังอย่างสม่ำเสมอ ทุกครั้งก่อนเสด็จทอดพระเนตรดนตรี จะทรงศึกษาเนื้อหา ประวัติของผู้เขียนและผู้แต่ง ตลอดจนแนวทางการนำเสนออย่างละเอียด สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ยังทรงมีพระดำริที่จะพัฒนาวงการดนตรีคลาสสิกของไทยให้ก้าวหน้าขึ้น เนื่องจากทรงทราบว่าในประเทศไทยมีนักดนตรีคลาสสิกที่มีฝีมือจำนวนไม่น้อย แต่ยังขาดการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน

นับได้ว่าวงการคลาสสิกของเมืองไทยได้รับพระอนุเคราะห์จากพระองค์ท่านอย่างอเนกอนันต์ ทรงให้การสนับสนุนวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ วงซิมโฟนีออร์เคสตร้าแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และในปี พ.ศ. 2547 ได้ทรงจัดตั้ง "ทุนส่งเสริมดนตรีคลาสสิกในพระอุปถัมภ์ฯ" โดยทรงเป็นองค์ประธานและองค์อุปถัมภ์ เพื่อส่งเสริมดนตรีคลาสสิกและกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ทุนการศึกษาแก่นักดนตรีไทยเพื่อศึกษา แข่งขัน ตลอดจนแสดงดนตรี ทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ

ในด้านการอ่านและการเขียน สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงให้ความสนพระทัยมาแต่ทรงพระเยาว์ เมื่อทรงศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่โรงเรียนราชินี ได้ทรงอ่านหนังสือภาษาไทยเท่าที่จะทรงหาได้ แต่ในเวลานั้นหนังสือสำหรับเด็กยังมีน้อย จึงทรงอ่านหนังสือพิมพ์ เมื่อทรงศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ที่โรงเรียนนานาชาติเจนีวา





สวิตเซอร์แลนด์ ทรงอ่านหนังสือวรรณคดีมาก และทรงพบว่า การอ่านมีส่วนช่วยให้ภาษาฝรั่งเศสดีขึ้น เมื่อทรงงานเป็นอาจารย์วิชาภาษาฝรั่งเศส ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อศึกษาค้นคว้าด้านการสอนได้ทรงอ่านหนังสือด้านภาษาศาสตร์จำนวนมาก นอกจากนี้ ยังทรงอ่านและศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม โบราณคดี และประวัติศาสตร์มาอย่างต่อเนื่อง ในการเสด็จเยือนพระเทศต่างๆ จะทรงแสวงหาหนังสือและเอกสารเกี่ยวกับประเทศนั้นๆ มาศึกษาอย่างละเอียดยิบล่วงหน้าด้วย

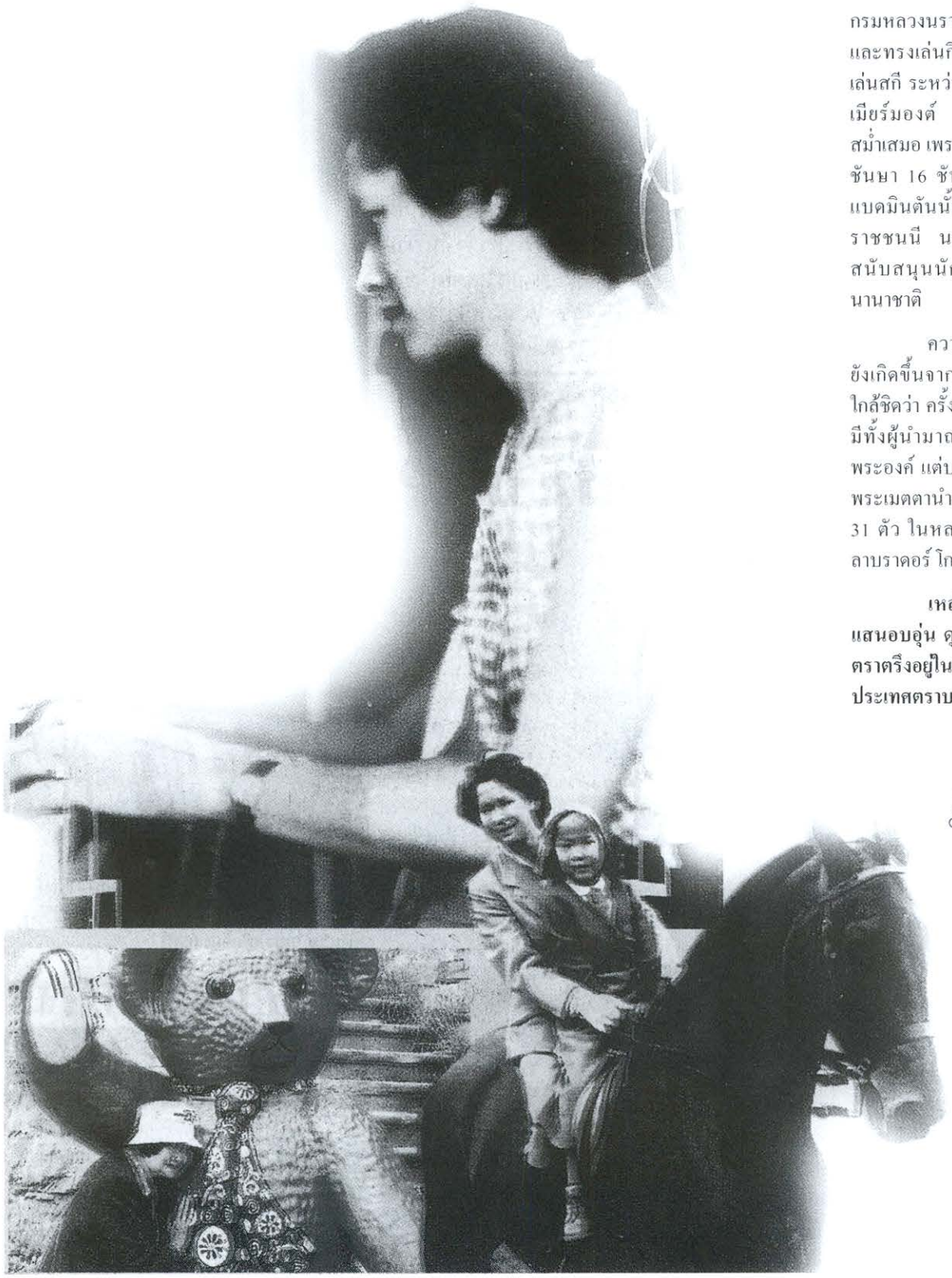
สำหรับด้านการเขียน เมื่อพระชนมายุเพียง 9 ชันษาได้ทรงริเริ่มออกวารสาร "รื่นรมย์" เป็นครั้งแรก โดยทรงชักชวนพระสหายในวังสระปทุมเขียนเรื่อง ทรงทำหน้าที่บรรณาธิการและทรงเขียนบทความลงวารสารนี้ด้วย พระปรีชาด้านการนิพนธ์เป็นที่ประจักษ์จากผลงานพระนิพนธ์ทั้ง 27 เรื่อง เป็นพระนิพนธ์เกี่ยวกับพระราชวงศ์ 12 เรื่อง พระนิพนธ์แปล 3 เรื่อง พระนิพนธ์สารคดีเชิงท่องเที่ยว 10 เรื่อง และพระนิพนธ์บทความทางวิชาการ 2 เรื่อง ในการนิพนธ์หนังสือแต่ละเรื่องสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จะทรงรวบรวมข้อมูลอย่างละเอียดถี่ถ้วน โดยทรงตรวจสอบจากหนังสืออ้างอิงจำนวนมาก บางครั้งยังทรงศึกษาค้นคว้าในหอสมุดแห่งชาติด้วยพระองค์เอง

อีกหนึ่งกิจกรรมโปรด ที่ทรงให้ความสนพระทัยมาอย่างต่อเนื่องคือ การถ่ายภาพและการเดินทางท่องเที่ยว โดยทุกครั้งที่เสด็จเยือนโบราณสถานและสถานที่สำคัญทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ จะทรงศึกษาข้อมูลพื้นฐานล่วงหน้า พร้อมบันทึกภาพที่สนพระทัยด้วยพระองค์เองเสมอๆ โปรดให้นักวิชาการที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ตามเสด็จและประทานกระดาษที่กำหนดหัวข้อต่างๆ ให้ทำการบ้านทุกวัน ภายหลังการเสด็จจะทรงตรวจการบ้านของทุกคนและประทานคำแก้ไขให้เข้าใจถูกต้อง หากทรงพระนิพนธ์หนังสือ ผู้ตามเสด็จจะมีส่วนในการเขียนให้ที่ประชุมวินิจฉัยความถูกต้องและสำนวนการเขียน เมื่อเสด็จยังโบราณสถานในประเทศทรงมักจะประทานคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ ทรงห่วงใยแนวทางการบูรณะโบราณสถาน ที่ต้องทำอย่างรอบคอบรัดกุม ไม่ทำลายหลักฐานความเป็นจริงเพราะเป็นมรดกของชาติที่มีความสำคัญยิ่งต่ออนุชนรุ่นหลัง

เมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงสนพระทัยและทรงเล่นกีฬาหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นการเล่นสกี ระหว่างที่ทรงศึกษาชั้นประถมในโรงเรียนเมียร์มองต์ ขณะนั้นทรงเริ่มเล่นสกีแต่ไม่สม่ำเสมอ เพราะทรงห่างการศึกษา จนกระทั่งพระชันษา 16 ชันษา จึงทรงสกีอย่างจริงจัง ส่วนแบดมินตันนั้นได้ทรงตามอย่างสมเด็จพระบรมราชชนนี นอกจากทรงร่วมเล่นด้วย ยังทรงสนับสนุนนักแบดมินตันให้เข้าแข่งขันระดับนานาชาติ

ความสุขของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ยังเกิดขึ้นจากการเลี้ยงสุนัข ดังที่เคยรับสั่งกับผู้ใกล้ชิดว่า ครั้งหนึ่งเคยเลี้ยงสุนัขมากถึง 40 ตัว ซึ่งมีทั้งผู้นำมาถวาย และทรงซื้อด้วยทรัพย์ส่วนพระองค์ แต่บางครั้งทรงพบเห็นสุนัขจรจัด ก็ทรงพระเมตตานำมาเลี้ยงดูไว้ด้วย ขณะนี้มีอยู่ทั้งหมด 31 ตัว ในหลายสายพันธุ์ ทั้งชิสุ บูลเทอร์เรียส์ ลาบราดอร์ โกลเด้นรีทรีฟเวอร์ และบางแก้ว

เหล่านี้คือ ที่มาแห่งรอยพระสรวลอันแสนอบอุ่น ดุจแสงรุ่งอรุณในวันฟ้าใส ซึ่งยังคงตราตรึงอยู่ในความทรงจำของปวงชนชาวไทยทั้งประเทศตราบนิรันดร์



สุดอาลัย เจ้าฟ้า ของปวงไทย
ทรงเป็นดวง แก้วใจ ไทยทั้งผอง
ซึ่งพระคุณ พระเมตตา ร่มโพธิ์ทอง
ที่ผูกพัน ราษฎร์ทั้งผอง ให้ปรองใจ

แม้วันนี้ ไม่มีแล้ว พระพี่นางฯ
พระอุริยอัตร อันงดงาม และผ่องใส
จะตราตึด ตรึงอยู่ คู่ผืนไทย
ให้จดจำ ในหัวใจ นิรันดร...

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า มูลนิธิไทยคม

หน้าว่าง

หนังสือพิมพ์คุณภาพ เพื่อคุณภาพของประเทศ
http://www.matichon.co.th
มติชน
วันเสาร์ที่ 5 มกราคม พุทธศักราช 2551 ปีที่ 30 ฉบับที่ 10892 ราคา 10 บาท

'กษัตริย์-ผู้นำ'30ประเทศ เทิดพระพี่นางฯ ทำประโยชน์เพื่อผู้ยากไร้

บขส.ลดค่าโดยสารครึ่งราคา เปิดโอกาสชาวบ้านไปร่วมพิธี

สมเด็จพระจักรพรรดิญี่ปุ่นและพระบรมวงศานุวงศ์ ส่งพระราชสาส์นแสดงความไว้อาลัยพระพี่นางเธอฯ กต.เผยมีพระราชสาส์น-สาส์น มาแล้วกว่า 30 ปท. 1 องค์กร เทิดพระเกียรติในฐานะที่ทรงงานเป็นคุณประโยชน์ต่อผู้ยากไร้ทั้งด้านสาธารณสุขและการศึกษา

พระเทพฯเสด็จฯพระพิธีธรรมสวด

เมื่อเวลา 07.02 น. วันที่ 4 มกราคม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯในการสดับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์จำนวน 8 รูป ที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ต่อมาเวลา 11.30 น. พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิตติคุณ เสด็จในการสดับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

เวลา 18.45 น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จพร้อมด้วยทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนา

พรรณวดี ยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวังเพื่อสดับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ต่อมาเวลา 21.00 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายา พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ ยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวังเพื่อสดับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

จักรพรรดิญี่ปุ่นส่งสาส์นไว้อาลัย

เมื่อวันที่ 4 มกราคม นายธฤต จรุงวัฒน์ อธิบดีกรมสารนิเทศ เปิดเผยว่า ในช่วงบ่ายวันที่ 4 มกราคม สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะและสมเด็จพระจักรพรรดินีมิชิโกะ, มกุฎราชกุมารนะรุฮิโตะและเจ้าหญิงมาซาโกะ พระชายา, เจ้าชายอะกิชิโนะ ฟุมิฮิโตะและเจ้าหญิงอะกิชิโนะ คิโกะ พระชายา และเจ้าชายฮิตะชิ มะชะฮิโตะ พระอนุชาของสมเด็จพระจักรพรรดิและเจ้าหญิงฮิตะชิ ฮะนะโกะ พระชายา ได้ส่งพระราชสาส์นแสดงความไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

นายธฤตกล่าวอีกว่า พระราชสมเด็จพระบรมนาถ นโรดม สีหมุนี กษัตริย์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา, เชค ซอบะห์ อัลอะห์มัด อัลจาบีร์ อัลซอบะห์ เจ้าผู้ครองรัฐคูเวต, เชค ซัลมาน บิน ฮามัด อัล คอลิฟะห์ มกุฎราชกุมารบาห์เรน และ เชค คาลิด บิน อาเหม็ด อัล คอลิฟะห์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ ยังได้มีพระราชสาส์นแสดงความไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ด้วยเช่นกัน

30ปท.ร่วมส่งพระราชสาส์น-สาส์น

นอกจากนี้ ยังได้มีสาส์นจากผู้นำประเทศต่างๆ กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงความไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้แก่ นายจูมมะลี ไซยะสอน ประธานแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นายอัลฮาจิ อุมารู มุซา ยาร์อัดัว ประธานาธิบดีสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย นายกิริยา ปราสาท โคอิราลา นายกรัฐมนตรีเนปาล นางโนลีน เฮเซอร์ รองเลขาธิการสหประชาชาติและเลขาธิการบริหาร คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (ยูเอ็น-เอสแคป) โดยข้อความส่วนใหญ่กล่าวเทิดพระเกียรติคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ถึงการทรงงานที่เป็นคุณประโยชน์แก่ผู้ยากไร้ ด้านสาธารณสุขและการศึกษา

โดยขณะนี้กระทรวงการต่างประเทศได้รับพระราชสาส์นและสาส์นจาก 30 ประเทศ และ 1 องค์กร อย่างไรก็ตาม สถานเอกอัครราชทูตไทยทั่วโลก 90 แห่ง ยังเปิดให้ประชาชนมาลงนามไว้อาลัยด้วยซึ่งจะรวบรวมรายชื่อของผู้แทนของรัฐบาลประเทศนั้นๆ ต่อไป

'จิกมี'ส่งพระราชสาส์นไว้อาลัย

นายธฤต จรุงวัฒน์ อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวว่า วันนี้ (4 มกราคม) สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคซาร์ นัมเกล วังชุก แห่งราชอาณาจักรภูฏาน ส่งพระราชสาส์นถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงความเสียใจและไว้อาลัยการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

'อภิสิทธิ์-สมัคร'ร่วมถวายสักการะ

ที่ศาลาสหทัยสมาคม ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ประชาชนสวมใส่ชุดสีดำยังคงหลั่งไหลเดินทางมาถวายสักการะและลงนามถวายสักการะ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ตลอดทั้งวัน บรรยากาศเต็มไปด้วยความโศกเศร้า บางคนถึงกับกลั้นน้ำตาไม่อยู่ระหว่างที่ถวายสักการะโดยเจ้าหน้าที่ของพระบรมมหาราชวัง เปิดประตูศาลาสหทัยตั้งแต่เวลา 08.00 น. และได้ย้ายจุดลงนามสักการะจากห้องโถงด้านซ้ายของศาลาสหทัยที่ประดิษฐ์พระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มาเป็นห้องโถงด้านขวามือของศาลาสหทัยเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย

สำหรับบุคคลสำคัญที่เดินทางมาร่วมถวายสักการะและร่วมลงนามถวายสักการะ อาทิ นายชวน หลีกภัย คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นางปวีณา หงสกุล นายนฤเทพ สิทธิชาญ คุณะ เลขานุการประจำประธานองคมนตรี พลเอก ชูศิลป์ คุณาทัย ผู้อำนวยการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระราชูปถัมภ์ พลตรี ไพบูลย์ คุ้มฉายา ผู้บัญชาการกองพลที่ 1 รักษาพระองค์ พลเอก ไพศาล กตัญญู อดีตรองผู้บัญชาการทหารบก ท่านผู้หญิงยสวดี บูรณะสัมฤทธิ์ อัมพรไพศาล นายสมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคพลังประชาชน และสมาชิกพรรค นายเสนาะ เทียนทอง หัวหน้าพรรคประชาราช

'โอ๊ค'มาในนามตัวแทน'ทักษิณ'

นอกจากนี้ยังมี นายพานทองแท้ ชินวัตร ซึ่งเป็นตัวแทน พ.ต.ท.ทักษิณ และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร นำพวงมาลามาถวายสักการะและลงนามถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ซึ่งหลังจากที่ถวายสักการะเสร็จเรียบร้อยแล้ว นายพานทองแท้และนายเสนาะ ได้ทักทายกัน แต่ไม่ให้สัมภาษณ์ใดๆ กับผู้สื่อข่าวทั้งสิ้น

ทูตานุทูตทยอยร่วมสักการะ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ยังมีบุคคลสำคัญ และหน่วยงานต่างๆ ที่ส่งตัวแทนนำพวงมาลามาถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ อาทิ นายอานันท์ ม.ร.ว.สดศรี ปันยารชุน พล.ต.ท.อัศวิน ขวัญเมือง ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานจัดการทรัพย์สินส่วนพระองค์ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นต้น รวมทั้งบรรดาทูตานุทูตเดินทางมาร่วมถวายสักการะและลงนามสักการะ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ อาทิ นายเฟลิเป้ ฟรีดแมน เอกอัครราชทูตอาร์เจนตินา ประจำประเทศไทย ซึ่งกล่าวว่า ในนามรัฐบาลอาร์เจนตินา ขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้ง ในการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ซึ่งพระองค์ทรงงานเพื่อประเทศไทยและประชาชนชาวไทยมาโดยตลอด

ด้านนายฮิเดอากิ โคบายาชิ เอกอัครราชทูตประเทศญี่ปุ่น ประจำประเทศไทย กล่าวว่า ในนามรัฐบาลญี่ปุ่นของแสดงความเสียใจ ซึ่งประชาชนชาวญี่ปุ่นรู้สึกเสียใจและจะระลึกถึงพระองค์ตลอดไป

นอกจากนี้ยังมี นายคริสตอฟ บรูมเมอร์ เอกอัครราชทูตสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประจำประเทศไทย นางโฟลาชิเคมิ วี. ไอเยดัน อุปทูตไนจีเรีย ประจำประเทศไทย นายอ้วน พมมะจัก เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นายชิงเย่ ดอร์จี เอกอัครราชทูตราชอาณาจักรภูฏาน และนายจาง จิ่ว หวน เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย นายฟรีดริช ฮัมเบอร์เกอร์ หัวหน้าสำนักงาน คณะผู้แทนคณะกรรมาธิการยุโรปแห่งประเทศไทย นายปีเตอร์ ชาน เอกอัครราชทูตสิงคโปร์ประจำประเทศไทย นายมิคาอิล วี. บารานอฟ อัครราชทูตที่ปรึกษาประจำสถานทูตรัสเซียในประเทศไทย รวมทั้ง นางสเตฟานี เปียทริก คิว. วาเลรา ผู้แทน นางกลอเรีย มาคาปากัล อาโรโย่ ประธานาธิบดีประเทศฟิลิปปินส์ ที่นำพวงมาลามาถวายสักการะและนายโอ ยอง ซัน เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งเกาหลีเหนือ

ยอดผู้ถวายสักการะ1.6หมื่นราย

เวลา 17.00 น. เจ้าหน้าที่ของพระบรมมหาราชวัง ได้ปิดการลงนาม รวมยอดผู้ลงนามถวายสักการะ จำนวน 16,006 คน และมียอดพวงมาลาทั้งหมด 103 พวง และยอดเงินทูลเกล้าฯถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัยรวม 206,972.75 บาท

ศาลยุติธรรมลงนามถวายอาลัย

ที่สำนักงานศาลยุติธรรม นายปัญญา ถนอมรอด อดีตประธานศาลฎีกา ปัจจุบันเป็นผู้พิพากษาอาวุโส ศาลอุทธรณ์ภาค 3 นายสราวุธ เบญจกุล รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม นายประสงค์ มหาลี้ตระกูล โฆษกสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้พิพากษา ข้าราชการสำนักงานศาลยุติธรรม และลูกจ้าง จากหน่วยงานต่างๆ ประมาณ 100 คน ได้ร่วมกันลงนามถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ บริเวณชั้น 2 ต่อหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ โดยพร้อมเพรียงกัน ซึ่งบรรยากาศเป็นไปด้วยความโศกเศร้า

รพ.ตำรวจร่วมร้องเพลงมาร์ช

ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตร.) พล.ต.ท.พงศพัศ พงษ์เจริญ โฆษกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พร้อมด้วย พล.ต.ท.นพ.เลี้ยง หุยประเสริฐ แพทย์ใหญ่ รพ.ตำรวจ นำคณะแพทย์ พยาบาล และนักเรียนพยาบาลโรงพยาบาลตำรวจ และตำรวจตระเวนชายแดน กว่า 250 นาย ร่วมกันลงนามถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่บริเวณห้องโถงชั้น 1 อาคาร 1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จากนั้นทั้งหมดได้ร่วมร้องเพลงมาร์ชพยาบาล และเพลงชวนชมถวาย

พล.ต.ท.นพ.เลี้ยงกล่าวว่า ทุกครั้งที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสด็จทรงพระกรณียกิจในพื้นที่ทุรกันดาร พระองค์จะโปรดให้เหล่าคณะแพทย์ พยาบาล ร้องเพลงมาร์ชพยาบาลและเพลงชวนชมถวาย จึงนำเพลงทั้งสองเพลงมาร้องถวายต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ ในส่วนของโรงพยาบาลตำรวจจะได้ถวายงานด้านการตรวจรักษาโดยเฉพาะผู้ป่วยโรคไตและทันตกรรม ซึ่งพระองค์ทรงเป็นองค์ราชูปถัมภ์มูลนิธิโรคไต

"แม้จะสิ้นองค์อุปถัมภ์แล้ว โรงพยาบาลตำรวจก็จะดำเนินโครงการแพทย์อาสา พอ.สว.ต่อไป เพื่อสานต่อพระปณิธานของพระองค์ท่าน และถวายเป็นพระราชกุศลในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ" พล.ต.ท.นพ.เลี้ยงกล่าว

กทม.ปรับภูมิทัศน์สนามหลวง

นายนิคม ไวยรัชพานิช รองปลัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) เปิดเผยเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดงานพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่มณฑลพิธีท้องสนามหลวงด้านทิศใต้ ว่ากรมศิลปากรจะรับมอบหมายในการจัดสร้างพระเมรุ ส่วน กทม.ในฐานะเจ้าของพื้นที่

จะจัดเตรียมฟื้นฟูและปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในสนามหลวง ซึ่งขณะนี้นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เตรียมที่จะออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานพระราชทานเพลิงพระศพ ของ กทม. จากนั้นจะเปิดพื้นที่ให้กรมศิลปากรเข้าพื้นที่สนามหลวงทำการก่อสร้างพระเมรุให้แล้วเสร็จ กทม.จึงจะดำเนินการฟื้นฟูและปรับภูมิทัศน์ต่อไป

ม.แม่ฟ้าหลวงจัดนิทรรศการ

สำหรับบรรยากาศการจัดงานถวายไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในแต่ละจังหวัดเป็นไปอย่างโศกเศร้า โดยส่วนราชการจังหวัด โรงเรียน และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) ได้จัดพิธีประกอบพิธีบำเพ็ญกุศลถวายรวมทั้งจัดพื้นที่ให้ประชาชนเดินทางมาลงนามถวายไว้อาลัยอย่างต่อเนื่อง

ที่ จ.เชียงราย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ "แสงหนึ่งคือรุ้งงาม" ที่อาคารศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา แสดงพระประวัติ พระจริยวัตร พระฉายาลักษณ์ ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่หาดูยาก โดยมีกำหนดจัดแสดงงานไปจนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์นี้ จากนั้นจะนำไปจัดแสดงนิทรรศการถาวรที่หอพระราชประวัติดอยตุง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย ต่อไป

อุปสมบทพระ-สามเณรถวายกุศล

ที่สำนักปฏิบัติธรรมห้วยหนึ่ง ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี นายสมบูรณ์ ศิริเวช นายอำเภอสวนผึ้ง เป็นประธานพิธีอุปสมบทหมู่พระสงฆ์ 9 รูป บรรพชาสามเณร 99 รูป และบวชชีพราหมณ์ 99 รูป เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยผู้เข้าบรรพชา อุปสมบทส่วนใหญ่เป็นชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง และไทยรามัญที่อาศัยในอำเภอสวนผึ้ง และนักเรียนจากโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา

เปิดป.ตรีสาธารณสุขชุมชน

ที่ จ.ฉะเชิงเทรา นายเอนก เทพสุภรณ์กุล อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา แถลงว่า ในฐานะที่มหาวิทยาลัยได้รับพระราชทานนามจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จึงได้เตรียมสานต่องานด้านสาธารณสุขชุมชน โดยเปิดหลักสูตรสาธารณสุขชุมชนระดับปริญญาตรีและมหาบัณฑิต ด้านสาขาสาธารณสุขชุมชนต่อไป รวมทั้งจะสนับสนุนการวิจัยงานด้านสาธารณสุขชุมชน และงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของมูลนิธิราชภัฏราชนครินทร์ในพระอุปถัมภ์ของพระองค์ท่าน เพื่อสนองงานพระองค์ท่านสืบต่อไปอีกด้วย

ชาวไทยมุสลิมร่วมพิธีละหมาดฮายัด

ที่มัสยิดกลางจังหวัดยะลา นายธีระ มินทราศักดิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา ร่วมพิธีละหมาดฮายัดกับพี่น้องชาวไทยมุสลิม เพื่อรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่มีต่อพสกนิกรชาวไทยมุสลิมในพื้นที่จังหวัดยะลาและจังหวัดชายแดนภาคใต้

นอกจากนี้ ที่ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนหน้ายะลา (ศปก.ตร.สน.ยะลา) พล.ต.อ.พัชรวาท วงษ์สุวรรณ รอง ผบ.ตร. พร้อม พล.ต.อ.ปานศิริ ประภาวัต ที่ปรึกษา สบ 10 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ต.ท.อดุลย์ แสงสิงแก้ว ผช.ผบ.ตร. ในฐานะผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้ายะลา และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้กว่า 500 นาย ร่วมกันลงนามถวายความอาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

พล.ต.อ.พัชรวาทกล่าวว่าข้าราชการตำรวจทุกนายต่างรู้สึกเสียใจต่อเหตุการณ์การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ พร้อมทั้งสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านที่ทรงห่วงใยเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่มาโดยตลอด เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายจึงพร้อมสานต่อพระปณิธานของพระองค์ในการดูแลราษฎรทุกพื้นที่ ออกหน่วยให้บริการหน่วยแพทย์ พอ.สว.ของเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนโดยไม่ย่อท้อ

ผู้แต่งคนยะลารักยะลาร่วมถวายอาลัย

นายพินิจ จันทรักษ์ อาจารย์ภาควิชาภาษาไทย โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จ.ยะลา ผู้ประพันธ์เพลง "คนยะลารักยะลา" เปิดเผยว่า ได้แต่งบทเพลงคนยะลารักยะลาในปี 2541 ครั้งที่ จ.ยะลาจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ "นิบงเกมส์" เพื่อเป็นเพลงที่ใช้ในกิจกรรม ต่อมาเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2548 จึงทราบว่าเพลงดังกล่าวได้รับคัดเลือกจากสมาชิก พอ.สว.ยะลา เพื่อนำไปร้องถวายสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ขณะเสด็จพระดำเนินมาทรงงานในพื้นที่ จ.ยะลา

"ผมปลื้มปีติเป็นอย่างมาก เมื่อทราบว่าพระองค์ท่านทรงตรัสชมว่าเพลงนี้เป็นเพลงที่ไพเราะ ในฐานะที่ผมก็เป็นคนยะลาคนหนึ่ง และเป็นเพียงครูเล็กๆ คนหนึ่งรู้สึกตื้นตันที่มีส่วนได้ใกล้ชิดกับสถาบันสูงสุด การเขียนเพลงนี้มีความต้องการให้คนยะลาทุกคนควรได้ขับร้อง และต้องการให้คนยะลารักบ้านเกิด อย่างไรก็ตาม ผมเสียใจมากกับการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ ซึ่งในชีวิตนี้ผมไม่เคยมีโอกาสเข้าเฝ้าพระองค์เลย" นายพินิจกล่าว

นราฯจัดบรรยายธรรมที่มัสยิด

ที่มัสยิดอุสินบูฮา บ้านโต๊ะนอ หมู่ที่ 4 ต.มะนังตายอ อ.เมืองนราธิวาส นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส เป็นประธานเปิดโครงการสัจธรรมสัญจร พร้อมเชิญโต๊ะครู มาบรรยายธรรมให้ชาวบ้าน ต.มะนังตายอ ที่เข้าร่วมอบรมเข้าใจหลักศาสนาอย่างแท้จริง เพื่อป้องกันคนร้ายนำหลักศาสนามาบิดเบือน และปลุกระดมให้ชาวบ้านเข้าร่วมเป็นแนวร่วมกลุ่มขบวนการก่อการร้าย รวมทั้งนายนิพนธ์เรียกร้องให้ชาวบ้านหันมาดูแลพื้นที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาความไม่สงบให้คลี่คลาย เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

ที่หน้ามัสยิดกลาง จ.นราธิวาส นายอับดุลอาซิซ เจ๊ะมามะ รองประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนราธิวาส พร้อมหัวหน้าส่วนราชการ และชาวบ้านร่วมกันลงนาม และละหมาดเพื่อถวายไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

ชาวมุสลิมปัตตานีเสียใจ

ที่ศาลากลางจังหวัดปัตตานี นายภาณุ อุทัยรัตน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี ในฐานะประธานหน่วยแพทย์ พอ.สว.จังหวัดปัตตานี นำสมาชิกหน่วยแพทย์ พอ.สว. ประมาณ 1,000 คน ร่วมลงนามถวายไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ท่ามกลางประชาชนทยอยเดินทางมาร่วมพิธีอย่างต่อเนื่อง

น.ส.เลขา เกลี้ยงเกลา ชาวมุสลิมใน จ.ปัตตานี กล่าวว่า ในฐานะคนไทยคนหนึ่ง รู้สึกเสียใจมากกับการสูญเสียพระบรมวงศานุวงศ์ที่สำคัญมากพระองค์หนึ่งไป ที่ผ่านมาพระองค์ทรงมีพระกรุณาแก่ปวงชนชาวไทยหลายเรื่อง ตนดีใจที่ได้เกิดในผืนแผ่นดินไทยและมีพระบรมวงศานุวงศ์ที่มีพระทัยใส่ต่อประชาชนชาวไทย และขอให้พระองค์ไปสู่สรวงสวรรค์ด้วยความสงบ

ที่ จ.พระนครศรีอยุธยา คณะกรรมการอิสลามประจำ จ.พระนครศรีอยุธยา นำตัวแทนชาวมุสลิมในจังหวัด ร่วมลงนามไว้อาลัย ต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

แม่เด็กเพดานโหว่ซาบซึ้งพระกรุณา

ที่ จ.เพชรบูรณ์ นางจำปา สาระพิษ อายุ 34 ปี เปิดเผยว่า ตนเป็นราษฎรที่ได้รับพระกรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงรับอุปถัมภ์ ด.ช.เฉลิมชัย สาระพิษ บุตรชายวัย 3 ขวบ ของตน ซึ่งป่วยปากแหว่งเพดานโหว่ เป็นคนไข้ของมูลนิธิ พอ.สว. เมื่อครั้งเสด็จยังโรงเรียนบ้านห้วยตลาด ตำบลท่าด้วง อ.หนองไผ่ เมื่อปี 2548 ซึ่งต่อมาลูกชายของตนได้รับการผ่าตัดแล้ว และอยู่ระหว่างการพบนักอรรถบำบัดเพื่อฝึกพูด

"ครอบครัวของเราเสียใจมากหลังทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ ตลอดเวลายังนึกถึงวันที่พระองค์ท่านมีพระเมตตารับลูกชายเข้าเป็นคนไข้อุปถัมภ์ ทำให้ได้รับการรักษาหายจากอาการปากแหว่งเพดานโหว่ ทุกวันนี้พยายามทำความดีถวาย และสั่งสอนให้ลูกชายเป็นคนดี แม้พระองค์จะจากไปสู่สรวงสวรรค์ แต่ชื่อและภาพของพระองค์ท่านจะอยู่ในความทรงจำของครอบครัวดิฉันตลอดไป" นางจำปากล่าว

เก็บพระฉายาลักษณ์เป็นที่ระลึก

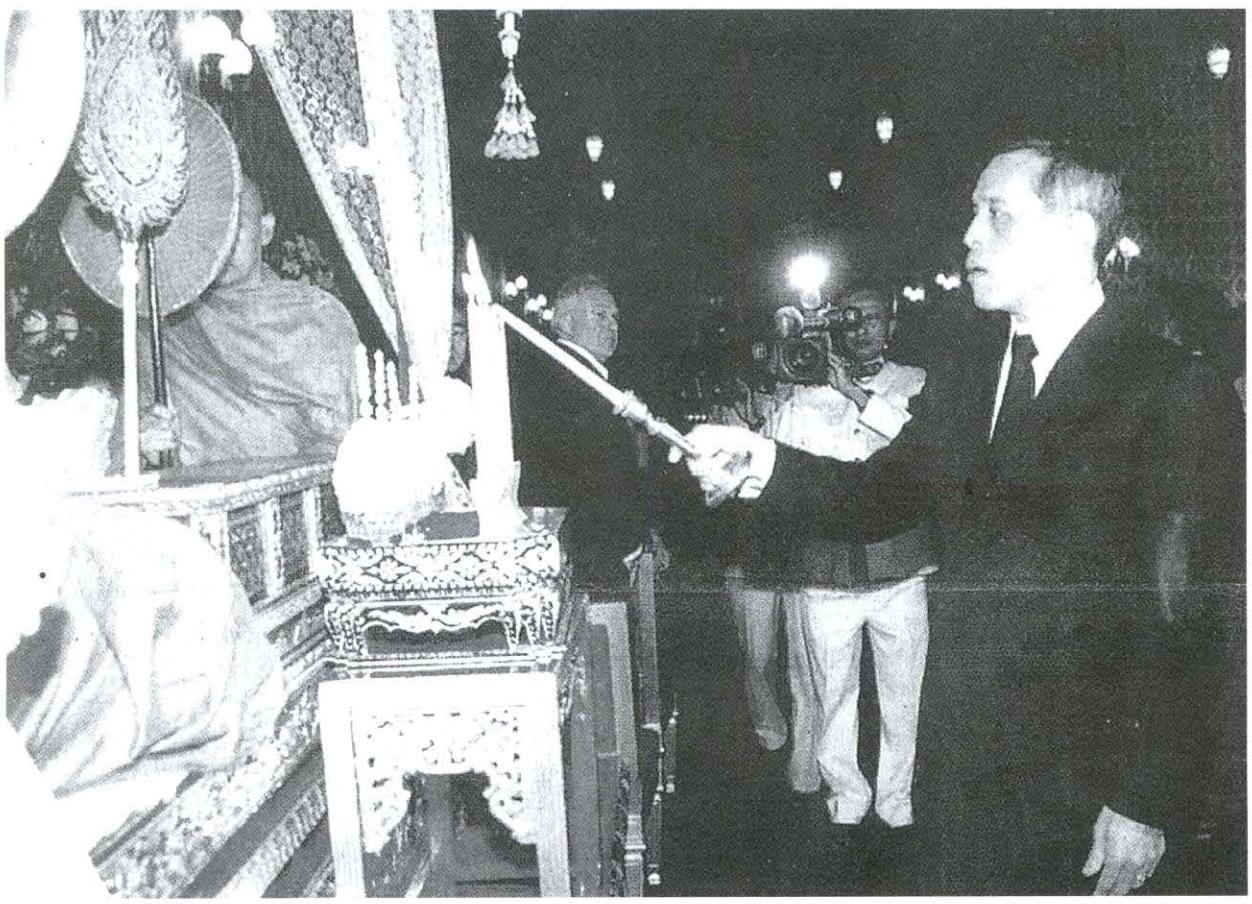
รายงานข่าวแจ้งว่า ชาวเพชรบูรณ์ต่างเก็บพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ ไว้เป็นที่ระลึก ขณะที่ร้านถ่ายภาพจะนำภาพพระฉายาลักษณ์จะจำหน่ายให้ประชาชนเพื่อเก็บหรือนำไปจัดแสดงเพื่อแสดงความจงรักภักดีและถวายความอาลัย

สสจ.ระนองสานต่องานพอ.สว.

นพ.จิรพันธ์ เต้พันธ์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) ระนอง กล่าวว่า จังหวัดระนองเป็นจังหวัด พอ.สว.ลำดับที่ 30 ปัจจุบันมีบุคลากรที่ร่วมดำเนินการ 399 คน ที่ผ่านมาสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เสด็จเยี่ยมหน่วยแพทย์ พอ.สว.จังหวัดระนองถึง 2 ครั้ง ที่บ้านคอกช้าง หมู่ที่ 10 ต.กะเปอร์ อ.กะเปอร์ ในปี 2545 และที่โรงเรียนบ้านทุ่งตาพล ต.บางแก้ว อ.ละอุ่น ปี 2547 สร้างความปลาบปลื้มซาบซึ้งแก่คณะแพทย์และอาสาสมัครเป็นอย่างมาก

"ในปีงบประมาณ 2551 ได้กำหนดแผนออกให้บริการผู้เจ็บป่วย 14 ครั้ง โดยเฉพาะในฤดูมรสุม เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล แม้พระองค์ท่านจะสิ้นพระชนม์แล้ว แต่คณะแพทย์และอาสาสมัคร พอ.สว.ระนองทั้ง 399 คน ยังมีขวัญกำลังใจที่ดีอยู่ และพร้อมออกปฏิบัติงานเพื่อสืบสานพระปณิธานการปฏิบัติงานดูแลสุขภาพของประชาชนในถิ่นทุรกันดารให้ดียิ่งขึ้นต่อไป โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก" นพ.จิรพันธ์กล่าว





สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯไปในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อเวลา 21.03 น. วันที่ 3 มกราคม

ฝรั่งเศสถวายพระเกียรติยศ

เจ้าฟ้าพระอาจารย์

เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2550 ขณะที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงประทับรักษาพระองค์อยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช ฯพณฯ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย **มร.โลรองต์ บีลี่** ได้เดินทางไปยังโรงพยาบาล เพื่อทำพิธีทูลเกล้าฯถวายอิสริยาภรณ์ฝรั่งเศสแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ในครั้งนั้น ฯพณฯเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย **มร.โลรองต์ บีลี่** ได้อ่านสุนทรพจน์ความว่า

"ข้าพเจ้ารู้สึกยินดีและเป็นเกียรติ ที่จะเรียนให้ทราบว่า ประธานาธิบดี นิโกลาส์ ซาร์โกซี ได้ขอพระราชทานทูลเกล้าฯถวายอิสริยาภรณ์ชั้นกรองด์ ออฟฟิซิเยร์ เดอ ลา เลฌิยง ดอนเนอร์ แด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ประธานาธิบดี นิโกลาส์ ซาร์โกซี มีความประสงค์ที่จะแสดงให้ประจักษ์ว่า ประเทศฝรั่งเศสตระหนักถึงบทบาทที่สำคัญยิ่ง ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในการเผยแพร่และสนับ สนุนการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย รวมทั้งยังทรงมีไมตรีจิตอันต่อเนื่องให้แก่ประเทศฝรั่งเศสเสมอมา

ในช่วงเวลาที่ยากลำบากนี้ ข้าพเจ้าขอแสดงความสำนึกในพระกรุณาธิคุณและขอน้อมเกล้าฯถวายพระพร เพื่อเป็นกำลังใจแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์"

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด
โลรองต์ บีลี่
เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย

คำกล่าวสุนทรพจน์ ของ ฯพณฯ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย มร.โลรองต์ บีลี่ ข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความสามารถทางด้านภาษาฝรั่งเศส และบทบาทในการเผยแพร่และสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้เป็นอย่างดี

จากการสืบค้นในหนังสือ **"แม่เล่าให้ฟัง"** ที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงนิพนธ์ถึงพระราชประวัติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จะพบว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงเริ่มต้นเรียนภาษาฝรั่งเศส ด้วยการตามเสด็จสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ไปเรียนที่ Alliance Francaise หรือสมาคมฝรั่งเศส ที่จัดสอนให้ประชาชนที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องจากครอบครัวของพระองค์ท่านจะทรงย้ายไปพำนักที่เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ซึ่งเมืองนี้ใช้ภาษาฝรั่งเศส

อย่างไรก็ตาม ในครั้งนั้น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงเล็กเกินไปที่จะเรียนกับผู้ใหญ่ได้ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีจึงขอให้อาจารย์ชาวฝรั่งเศสมาสอนที่วัง

ครั้นเมื่อพำนักที่เมืองโลซานน์ ในปี 246 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงเรียนภาษาฝรั่งเศสวันละชั่วโมงหรือ 2 ชั่วโมง โดยมีครูสอนพิเศษ ก่อนจะเข้าเรียนชั้นประถมที่โรงเรียน Miremont ซึ่งช่วงนี้พระองค์ท่านทรงเล่าว่า

"แม้ว่าเรียนภาษาฝรั่งเศสมาแล้ว 2 เดือน ข้าพเจ้าก็ยังไม่สามารถทำการบ้านอย่างเด็กสวิส แม่จึงช่วยทำ แต่บางครั้งก็มาช่วยให้ผิดไปกันใหญ่ แม่เลยขอให้ครูคนหนึ่งที่สอนอยู่โรงเรียนนั้นมาช่วยทำการบ้าน ตั้งแต่นั้นมาภาษาของข้าพเจ้าก็ดีขึ้นเป็นลำดับ"

ฉะนั้น จึงอาจจะกล่าวได้ว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงมีความสามารถด้านภาษาฝรั่งเศสได้เนื่องด้วยสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

ในหนังสือแม่เล่าให้ฟัง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงคัดภาษิตฝรั่งเศส ที่ว่า "Dis-Moi qui tu hantes, je te dirai qui tu es" มาประกอบไว้ในภาค คำอธิบาย (ภาค 2)

ภาษิตนี้มีคำแปลว่า **"บอกสิว่า เธอสนิทสนมสมาคมกับใคร แล้วจะบอกให้ว่า เธอเป็นคนอย่างไร"**

โดยพระองค์ทรงเล่าว่า ภาษิตนี้อยู่ในหนังสือที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงอ่าน และขีดเส้นใต้ไว้

และการคัดภาษิตนี้มาไว้ในหนังสือพระราชประวัติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี น่าจะทำให้คิดได้ว่าพระองค์ท่านทรงมีความรู้สึกซึ้งในแนวคิดและปรัชญาฝรั่งเศสมากเพียงใด

และเมื่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสด็จนิวัตประเทศไทยในปี พ.ศ. 2493 จึงทรงรับงานเป็นอาจารย์พิเศษสอนภาษาฝรั่งเศสที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนถึงปี พ.ศ.2501

กระทั่งปี พ.ศ.2512 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ขอประทานพระกรุณาเป็นอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย ทรงรับงานสอนและงานบริหาร โดยทรงเป็นหัวหน้าสาขาวิชาภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส และผู้อำนวยการภาษาฝรั่งเศส จนถึงปี พ.ศ.2519 จึงทรงลาออกจากตำแหน่งอาจารย์ประจำ เนื่องจากพระภารกิจด้านอื่นๆ ที่มีมากขึ้น แต่ก็ยังมีพระกรุณารับเป็นอาจารย์พิเศษ

รศ.ดร.พิมพ์พันธุ์ เวสสะโกสล อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) และรักษาการคณบดีวิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ ลูกศิษย์ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ระหว่างปี 2515-2516 เล่าถึงเมื่อครั้งได้เรียนกับสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ว่า

"ขณะที่ทรงเป็นพระอาจารย์นั้น ทรงเป็นพระอาจารย์ที่ดีมาก ทรงใช้ภาษาธรรมดาสามัญ ตั้งพระทัยในการสอน และเอาจริงเอาจัง ทำให้นักเรียนต้องตั้งใจ สิ่งสำคัญคือพระองค์ตรงต่อเวลาและมีระเบียบวินัย ทรงเป็นครูที่สนพระหฤทัยในวิทยาการสอนทันสมัยตลอดเวลา ไม่สอนแต่ในหนังสือ

เมื่อเรียนจบคอร์สแล้ว พระองค์จะประทานเลี้ยงน้ำชาที่วังสระปทุมทุกรุ่น ซึ่งในรุ่นของดิฉันได้เล่นละครภาษาฝรั่งเศสถวาย โดยสมเด็จพระราชชนนีได้เสด็จร่วมด้วย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ก็จะทรงช่วยซ้อมละครภาษาฝรั่งเศสให้

สะท้อนให้เห็นว่านอกจากพระองค์จะประทานความรู้ให้กับลูกศิษย์แล้ว ยังประทานน้ำใจ และมีพระเมตตาต่อลูกศิษย์เป็นอย่างมาก ซึ่ง มธ.จะมีวันถ่ายรูปก่อนวันรับพระราชทานปริญญาบัตร สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ก็จะทรงถ่ายรูปร่วมกับพวกเรา ส่วนในวันรับปริญญาที่ในหลวงเสด็จฯ พระองค์ก็จะประทับอยู่บนเวทีด้วย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จึงเป็นครูที่ครบถ้วนทั้งทรงสอนหนังสือ และมีพระเมตตาต่อศิษย์

พระองค์ท่านทรงตั้งพระทัยสอนทุกครั้ง และ

ทรงเตรียมตัวมาอย่างเต็มที่ ทรงสอนอย่างเต็มที่ จริงจังในหน้าที่ในการประทานความรู้กับนักเรียน นอกจากสอนหนังสืออย่างเต็มที่แล้ว พระองค์ก็ยังทรงดูแลทุกข์สุขนักเรียนด้วย เมื่อดิฉันมาเป็นครู จึงยึดถือพระองค์ท่านเป็นแบบอย่าง และถือปฏิบัติมาโดยตลอด"

รศ.ดร.พิมพ์พันธุ์ยังกล่าวด้วยว่า ขณะนี้ คณะศิลปศาสตร์กำลังหารือกันว่า จะทำห้องทรงงานของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในระหว่างเป็นพระอาจารย์ ที่ชั้น 5 ตึกศิลปศาสตร์ มธ. ท่าพระจันทร์ เป็นอนุสรณ์สถานเพื่อเฉลิมพระเกียรติถวายพระองค์ท่าน

โดยปัจจุบันห้องดังกล่าวเป็นของภาควิชาภาษาฝรั่งเศสใช้เก็บรวบรวมตำราภาษาฝรั่งเศสไว้ และในเร็วๆ นี้ คณะศิลปศาสตร์อาจจะจัดการประชุมวิชาการภาษาต่างประเทศเพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เนื่องจากโปรดงานประชุมวิชาการ ทุกครั้งที่คณะจัดประชุมวิชาการ พระองค์จะเสด็จเป็นประธาน และประทานคำแนะนำทุกครั้ง

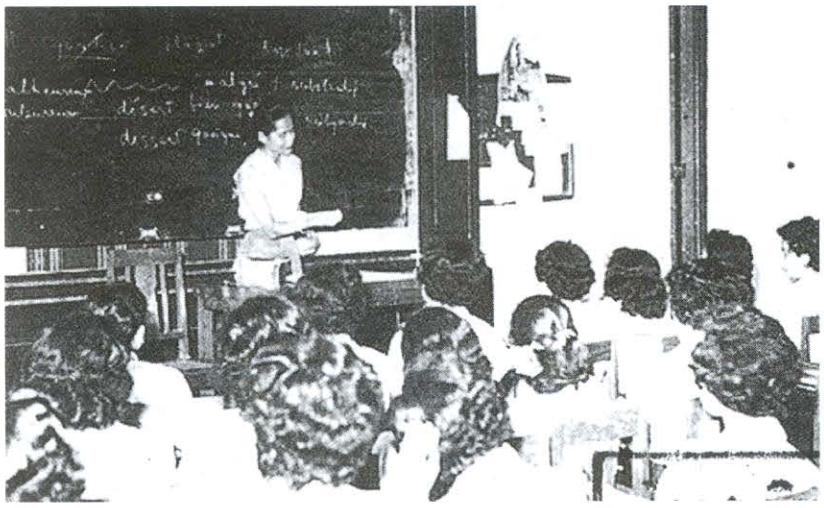
นอกเหนือจากที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แล้ว สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ยังมีพระกรุณาเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยแห่งอื่นๆ ด้วย เช่น ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีพระกรุณาเสด็จไปประทับที่วิทยาเขตปัตตานี เพื่อทรงสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสของคณะมนุษยศาสตร์ด้วย และทรงได้รับโปรดเกล้าฯพระราชทานตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ.2521

จากพระประสบการณ์ที่ทรงงานสอนภาษาฝรั่งเศสมาเป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้ทรงตระหนักถึงปัญหาความต่อเนื่องในการเรียนภาษาฝรั่งเศสระดับมัธยมศึกษากับอุดมศึกษาจึงทรงริเริ่มก่อตั้งสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยขึ้น เมื่อปี พ.ศ.2520 เพื่อให้เป็นศูนย์กลางของการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเรียนการสอนภาษานี้ และทรงดำรงตำแหน่งนายกสมาคมมาเป็นเวลา 5 ปี

ต่อจากนั้นก็ยังทรงพระกรุณารับเป็นนายกสมาคมกิตติมศักดิ์ ซึ่งจากผลงานของสมาคมมีส่วนช่วยให้การสอนและวิจัยภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยเจริญรุดหน้าเป็นอย่างดี

และคงเป็นที่มาที่รัฐบาลฝรั่งเศสทูลเกล้าฯถวายอิสริยาภรณ์ชั้น กรองด์ ออฟฟิซิเยร์ เดอ ลา เลฌิยง ดอนเนอร์ แด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์







รมว.วธ.ตรวจ'พระราชยาน' ใช้เวลาสร้างพระเมรุ4เดือน



ตรวจราชรถ – คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รมว.กระทรวงวัฒนธรรม ตรวจความพร้อมพาหนะราชรถ ราชยาน ราชรถน้อย ในโรงราชรถพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร ที่ต้องใช้เคลื่อนพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มายังพระเมรุท้องสนามหลวง เมื่อวันที่ 4 มกราคม

เมื่อวันที่ 4 มกราคม ที่โรงราชรถ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) เดินทางไปตรวจพาหนะราชรถราชยานในโรงราชรถ เพื่อดูความพร้อมเกี่ยวกับราชรถราชยาน ราชรถน้อย คานหาม ตลอดจนพัสดุที่ต้องใช้เกี่ยวกับการพระราชพิธีในงานถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ รวมถึงสอบถามความคืบหน้าที่กรมศิลปากรตั้งคณะทำงานออกแบบพระเมรุ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในสัปดาห์หน้า อย่างไรก็ตาม การสร้างพระเมรุนั้น วธ.จะรอสำนักพระราชวังแจ้งมาอย่างเป็นทางการอีกครั้ง

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ ปลัด วธ. กล่าวว่า กรมศิลปากรตั้งทีมออกแบบพระเมรุแล้ว มี น.อ.อาวุธ เงินชูกลิ่น ศิลปินแห่งชาติ อดีตอธิบดีกรมศิลปากร ซึ่งเคยออกแบบก่อสร้างพระเมรุมาศ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือสมเด็จย่า เป็นผู้กำกับดูแลการออกแบบและการก่อสร้างพระเมรุครั้งนี้ สำหรับพระเมรุของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯนั้น สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ได้ค้นคว้าข้อมูลพระบรมวงศ์ชั้นเจ้าฟ้า จะเป็นยอดฉัตร 5 ชั้น ส่วนรูปแบบพระเมรุ คาดว่าสถาปัตยกรรมจะใกล้เคียงกับพระเมรุมาศของสมเด็จย่า แต่ในรายละเอียดของศิลปกรรมลวดลายฉลุ และการประดับประดา จะเรียบง่ายกว่า แต่เป็นไปตามโบราณราชประเพณี และสมพระเกียรติยศที่สุด หากมีคำสั่งลงมาอย่างเป็นทางการ สามารถดำเนินการได้ทันที รวมระยะเวลาการออกแบบ และก่อสร้างประมาณ 4 เดือน

นายเกรียงไกร สัมปัชชลิต อธิบดีกรมศิลปากร ในฐานะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กล่าวว่า ขณะนี้กรมศิลปากรได้ตรวจสอบ ราชรถที่ใช้ในการประกอบพระราชพิธีพระศพทั้ง 3 หลัง ทั้งพระมหาพิชัยราชรถ พระเวชยันตราชรถ และราชรถน้อย จากนั้นจะให้ทหารช่างเข้ามาตรวจล้อ และเพลาให้อยู่ในสภาพแข็งแรง พร้อมใช้งานได้ทันที

นางจิราภรณ์ อรัณยะนาค หัวหน้ากลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ กล่าวว่า ขณะนี้ราชรถราชยาน ราชรถน้อย คานหาม อยู่ในสภาพที่ดี แต่เมื่อนำออกมาใช้ก็ต้องทำความสะอาดตามลวดลายฉลุ คงใช้นักอนุรักษ์ประมาณ 20 คน และต้องใช้เครื่องดูดฝุ่นชนิดพิเศษทำความสะอาดตามร่องลวดลายฉลุ และกระจก ส่วนไหนที่สกปรกก็ใช้น้ำผสมแอลกอฮอล์ชุบสำลีทำความสะอาด

'มศว'พิมพ์หนังสือเฉลิมพระเกียรติพระพี่นางฯ

เมื่อวันที่ 4 มกราคม นายวิรุณ ตั้งเจริญ อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) เปิดเผยว่า มศว ได้จัดนิทรรศการพระอัจฉริยภาพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ รวมทั้งตั้งโต๊ะสมุดลงนามเพื่อไว้อาลัยแด่พระองค์ท่าน เพื่อให้บุคลากร นิสิต และประชาชนในย่านสุขุมวิทและอโศก ได้มาร่วมลงนามไว้อาลัยได้ตั้งแต่บัดนี้ถึงวันที่ 31 มีนาคม นอกจากนี้ มศว กำลังจัดเตรียมพิมพ์หนังสือเฉลิมพระเกียรติในฐานะที่พระองค์ท่านเป็นนักการศึกษาที่ทำงานด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นศาสตร์ทางด้านภาษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งพระองค์ท่านได้แสดงให้ชาวไทยทุกคนได้เห็นเป็นที่ประจักษ์ตลอดเวลา โดยจะดำเนินการให้แล้วเสร็จทันครบรอบ 100 วัน เพื่อแจกจ่ายให้กับชาว มศว และประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ ก่อนหน้านี้ มศว ได้ประกาศสดุดีเฉลิมพระเกียรติคุณสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยถวายปริญญาแพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาแพทยศาสตร์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร มศว เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2550 ที่ผ่านมา

บ.ข.ส.ลดค่าตั๋วร่วมพระศพพระพี่นางฯ

เมื่อวันที่ 4 มกราคม นายวุฒิชาติ กัลยาณมิตร ผู้จัดการใหญ่ บริษัท ขนส่ง จำกัด หรือ บ.ข.ส. เปิดเผยว่า ในการประชุมบอร์ด บ.ข.ส. วันที่ 17 มกราคม ฝ่ายบริหารจะเสนอที่ประชุมพิจารณาการปรับลดค่าโดยสารขาไปและขากลับลง 50% ให้ประชาชนในต่างจังหวัดที่จะเดินทางมาร่วมสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เนื่องจากจะมีประชาชนทั่วประเทศเข้าร่วมงานกันเป็นจำนวนมาก โดย บ.ข.ส.จะรอประกาศจากสำนักพระราชวังก่อน จึงจะเปิดให้ประชาชนจองตั๋วโดยสาร ส่วนผู้โดยสารที่เดินทางเข้ามากรุงเทพฯเพียงเที่ยวเดียวไม่กลับต่างจังหวัดจะไม่ได้รับการลดค่าตั๋วโดยสาร ส่วนรถร่วม บ.ข.ส.จะลดค่าตั๋วหรือไม่จะต้องหารือร่วมอีกครั้ง

หากมีประกาศที่ชัดเจนจากสำนักพระราชวัง บ.ข.ส.จะหารือกับกรมการขนส่งทางบก และบอร์ดเพื่อขอรถรับจ้างไม่ประจำทางในต่างจังหวัดมาช่วยอำนวยความสะดวกให้ประชาชนที่จะมาร่วมงาน นอกเหนือจากรถโดยสารที่วิ่งให้บริการปกติ รวมทั้งจะหารือกับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) นำรถโดยสารมาวิ่งรับส่งผู้โดยสารในเส้นทางระยะสั้น

สถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา

เพื่อเฉลิมพระเกียรติ...พระเจ้าพี่นางเธอฯ องค์อุปถัมภ์วงการดนตรีคลาสสิคไทย

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงสนพระทัยดนตรีทุกประเภทมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ แต่ทรงโปรดดนตรีคลาสสิคเป็นพิเศษ ได้มีพระกรุณาธิคุณส่งเสริมและสนับสนุนดนตรีคลาสสิคในประเทศไทย ทั้งนักดนตรี และวงดนตรีตลอดมา ทรงก่อตั้ง **ทุนส่งเสริมดนตรีคลาสสิค** เพื่อพัฒนาศักยภาพวงการดนตรีคลาสสิคในประเทศไทย โดยประทานทุนการศึกษาให้ทั้งนักศึกษาและอาจารย์ได้ไปศึกษาต่อในต่างประเทศ

ดังนั้น การจัดตั้งสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) และมหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เนื่องในโอกาสที่พระองค์ท่านทรงเจริญพระชันษา 84 พรรษา ในวันที่ 6 พฤษภาคม 2550 และในฐานะขององค์อุปถัมภ์วงการดนตรีคลาสสิคของประเทศไทย

สถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา มีวัตถุประสงค์สำคัญ เป็นสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะด้านดนตรีคลาสสิค สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษและบุคคลทั่วไป ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัยต่อเนื่องจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับปริญญา รวมทั้งเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่เผยแพร่ดนตรีคลาสสิคสู่สาธารณชน ในลักษณะของการแสดงดนตรี การฝึกอบรม และกิจกรรมเสริมทักษะอื่นๆ เพื่อการบริการทางวิชาการแก่สังคม ตลอดจนการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

นอกจากนี้ สถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนายังทำหน้าที่ในการพัฒนามาตรฐานและกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐานความรู้ ความสามารถและทักษะด้านดนตรีคลาสสิคของนักดนตรีในประเทศ เพื่อเทียบเคียงมาตรฐานสากล

ในการผลิตนักดนตรีคลาสสิคของสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนานั้น ทางสถาบันจะคำนึงถึงความเสมอภาคและความหลากหลายในการจัดการเรียนการสอนภายใต้ปณิธาน **พัฒนาพรสวรรค์ สรรค์สร้างคีตกวี ผลิตนักดนตรีสู่สากลโลก**

สำหรับกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้มีความสามารถพิเศษ ผู้มีอัจฉริยภาพและผู้มีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่สถาบันกำหนด โดยเปิดรับปีละ 50 คน จัดการเรียนการสอนทั้งในลักษณะการศึกษาตามหลักสูตรปกติ การเพิ่มพูนประสบการณ์ การเรียนตามอัธยาศัย การเรียนในลักษณะชุดวิชา การเรียนโดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาดูแล และมีการสนับสนุนโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียน สามารถวิเคราะห์ วิจัย และถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรีคลาสสิคไปยังกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่สำคัญการจัดการเรียนการสอนจะคงไว้ซึ่งมาตรฐานหลักสูตรการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นนักดนตรีคลาสสิคระดับนานาชาติ

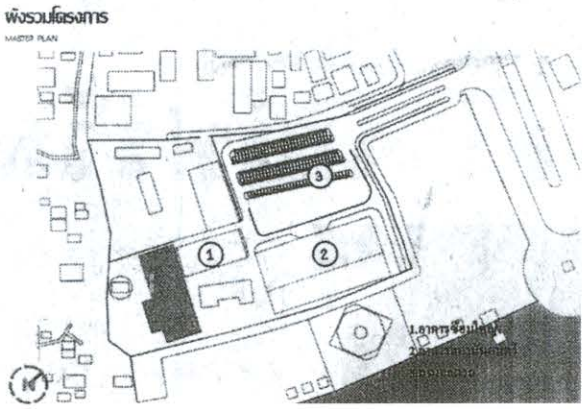
ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงบทบาทของสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนาในการจัดการเรียนการสอน และการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ตลอดจนการมุ่งพัฒนามาตรฐานและกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐานด้านดนตรีคลาสสิคแล้ว สถาบันแห่งนี้จึงมีความแตกต่างไปจากสถาบันการศึกษาทั่วไป อันถือเป็นเอกลักษณ์สำคัญของสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา

เพื่อให้บทบาทของสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนามีส่วนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและสาธารณชนได้อย่างชัดเจน ทางสถาบันจึงกำหนดปฏิทินกิจกรรมการแสดงดนตรีตลอดปี โดยส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมในลักษณะสาธารณกุศลเพื่อบริการบุคคลด้อยโอกาส เช่น เยาวชนด้อยโอกาส คนชรา ผู้ป่วย คนในชุมชนแออัด เป็นต้น และเพื่อให้สถาบันสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระดับหนึ่ง ทางสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนาจะจัดตั้งวงดนตรีขนาดเล็ก (Chamber) และวงดุริยางค์ขนาดใหญ่ (Orchestra) เพื่อเปิดให้บริการด้วย

ทั้งนี้ สำหรับแผนดำเนินงานในเบื้องต้นของสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา จ ะมีการผนวกกับคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรไปก่อน และจะพัฒนาเป็นองค์การมหาชนในอนาคต โดยแผนการดำเนินงานจัดการศึกษาในระยะแรก ปีการศึกษา 2551 สถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนาจะจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยจนถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ในลักษณะเสริมทักษะด้านดนตรี ซึ่งเป็นการศึกษานอกระบบ จะจัดการเรียนการสอนในช่วงเวลาเย็นวันจันทร์ถึงวันศุกร์ และวันสุดสัปดาห์

ในปีการศึกษา 2552 สถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนาจะขยายการเรียนการสอนการศึกษาในระบบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของสถาบัน ในลักษณะ Preparatory School โดยกำหนดเป้าหมายจำนวนนักเรียนในระบบการศึกษา จำนวน 50 คน ต่อจากนั้นจะจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีคลาสสิค โดยเปิดรับสมัครนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามที่สถาบันกำหนด ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2555 มีเป้าหมายรับนักศึกษาปีละ 50 คน จัดการเรียนการสอนใน 5 ลักษณะ ได้แก่ หลักสูตรปกติ หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ หลักสูตรตามอัธยาศัย หลักสูตรชุดวิชา และ หลักสูตรผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาดูแลโดยขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของนักศึกษาแต่ละคนเป็นสำคัญ





ด้านอาคารสถานที่ตั้งสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา จะมีการปรับปรุงอาคารสถานที่บริเวณโรงงานสุราบางยี่ขัน (เดิม) ในส่วนด้านหลังพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล พื้นที่ประมาณ 10 ไร่ ส่วนการดำเนินงานใช้บุคลากรเท่าที่จำเป็นจำนวนไม่เกิน 10 คน ในระยะแรก (ปีงบประมาณ 2551) จะขออนุมัติงบประมาณกลางในรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นจำนวนเงิน 22,500,000 บาท ระยะต่อเนื่อง (ปีงบประมาณ 2552-2555) ใช้งบฯจำนวน 788,000,000 บาท และระยะหลังปีงบประมาณ 2555 ทางสถาบันจะดำเนินงานในลักษณะพึ่งพาตนเอง

นิคฺคณฺเห นิคฺคหารหฺ
ปคฺคณฺเห ปคฺคหารหฺ

สยามกีฬา

สถาปนา ๒๕ มิถุนายน ๒๔๕๓

ปีที่ 58 ฉบับที่ 19976 วันเสาร์ที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2551 ราคา 10 บาท

พระอัจฉริยภาพแห่งความเป็นครู

ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

"เมื่อปักใจจะเรียน ต้องนึกถึงคุณภาพในภาษาฝรั่งเศส รู้แล้วต้องเอาไปใช้จริงๆ ไม่ใช่เรียนแล้วก็ทิ้งสูญเปล่าไป โดยไม่ได้ใช้ประโยชน์ ต้องวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนว่าเฉลียวฉลาดพอหรือไม่ มีเวลาพอหรือไม่ ผู้สอนในสถาบันมีเครื่องมือพอหรือไม่ ครอบครัวพร้อมเพียงใด จะให้ผู้เรียนได้เต็มและสังคม เรียนแล้วเอาไปใช้ประโยชน์อันใดแก่สังคมได้บ้าง"

พระดำรัสในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่พระราชทานสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสที่อัญเชิญมานี้ฉายพระอัจฉริยภาพแห่งความเป็นครูได้อย่างแจ่มชัดว่าทรงเอาพระทัยใส่ต่อผู้เรียน และประโยชน์อันจะบังเกิดขึ้นต่อสังคมว่าจะมีมากน้อยเพียงใดและเหนือสิ่งอื่นใดนั้นคือพระอุตสาหะที่ทรงปฏิบัติเป็นแบบอย่างของความเป็นครูที่พอเหมาะแก่กาลสมัยอย่างยิ่ง

พระกรณียกิจน้อยใหญ่ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ-เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อันเป็นที่ประจักษ์ทั่วไปนั้น ทรงเป็นพระบรมวงศ์ชั้นผู้ใหญ่ฝ่ายในที่ทรงงานสืบเนื่องแต่พระราชกรณียกิจในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีโดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในถิ่นทุรกันดาร ดังเช่นมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และในอีกภาพหนึ่งนั้น ทรงเป็นเจ้าฟ้าฯ นักวิชาการที่ทรงเปี่ยมไปด้วยพระอัจฉริยภาพทั้งทางด้านภาษาและด้านวิทยาศาสตร์ ผลงานพระนิพนธ์ต่างๆ ล้วนเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่านให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องทั้งสิ้น อาจกล่าวได้ว่าพระอัจฉริยภาพต่างๆ นั้นเป็นพระอุปนิสัยที่ทรงปฏิบัติมาตั้งแต่ครั้งทรงพระเยาว์ และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงอบรมเลี้ยงดูเป็นอย่างดี

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประสูติเมื่อวันอาทิตย์ที่ 6 พฤษภาคม พุทธศักราช 2466 ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ เป็นพระธิดาพระองค์แรกในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พระนามในสูติบัตรเมื่อแรกประสูติคือ เมย์ ตามเดือนที่ประสูติ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระนามว่า หม่อมเจ้ากัลยาณิวัฒนา ต่อมาใน พ.ศ.2470 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ทรงสถาปนาพระอิสริยยศขึ้นเป็น พระเจ้า-

วรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากัลยาณิวัฒนา และเมื่อทรงเจริญพระชันษาครบ 6 รอบนักษัตร ใน พ.ศ.2538 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาพระอิสริยศักดิ์ เป็นเจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายในเป็นพระองค์แรกในรัชกาลปัจจุบัน ทรงพระนามว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

เมื่อทรงพระเยาว์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จะประทับอยู่ ณ ต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ทรงเริ่มเข้ารับการศึกษาที่สถาบันรับเลี้ยงเด็กชองป์ โซเลย์ (Champ Soleil) ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ใน พ.ศ.2469 และในปีนั้นเอง สมเด็จพระบรมราชชนกได้เสด็จยังประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อทรงศึกษาต่อที่เมืองบอสตัน สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์จึงทรงเข้าศึกษาระดับอนุบาลที่โรงเรียนพาร์ค (Park School) ต่อเมื่อสมเด็จพระบรมราชชนกทรงสำเร็จการศึกษาใน พ.ศ.2471 แล้ว ทรงนำครอบครัวกลับมายังเมืองไทย และประทับ ณ พระตำหนักใหญ่ วังสระปทุม สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จึงทรงเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนราชินีและทรงศึกษาอยู่จน พ.ศ.2476

ใน พ.ศ.2476 นั้นเองที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้รับพระบรมราชานุญาตให้นำพระโอรสพระธิดา ทั้งสามพระองค์ไปประทับ ณ เมืองโลซาน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้ทรงเข้าศึกษาที่โรงเรียนชองป์ โซเลย์อีกครั้ง จากนั้นทรงเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนสตรี Ecole Supérieure de Jeunes de la Ville de Lausane ได้ทรงศึกษาภาษาเยอรมัน และภาษาละติน ใน พ.ศ.2481 ทรงย้ายไปศึกษาที่เมืองเจนีวา ที่โรงเรียน International School of Geneva ทรงสอบผ่านชั้นสูงสุดของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาในระดับดีเยี่ยม ที่ 1 และเป็นลำดับที่ 3 ของประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จากนั้นจึงเสด็จเข้าศึกษาที่คณะวิทยาศาสตร์ สาขาเคมี มหาวิทยาลัยโลซาน ทรงสำเร็จการศึกษา และทรงได้รับ Diplôme de Chimiste A ในพ.ศ.2491

ในระหว่างที่ทรงศึกษาวิชาเคมีนั้น ทรงสนพระทัยที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตรด้านสังคมศาสตร์-ครุศาสตร์ อันประกอบด้วยวิชาวรรณคดี การศึกษา ปรัชญา จิตวิทยา และทรงได้รับ Diplôme de Sciences Sociales Pé dagogiques อันเป็นเครื่องยืนยัน พระอัจฉริยภาพด้านการเรียนการสอนของพระองค์ได้เป็นอย่างดี

เมื่อเสด็จนิวัตประเทศไทย สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงรับเป็นอาจารย์พิเศษที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่าง พ.ศ.2495 ถึง 2501 ในงานพระนิพนธ์เรื่อง **"เมื่อข้าพเจ้าไปสอนหนังสือที่คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์"** ในหนังสือ **"ธรรมศาสตร์ 60 ปี"** ทรงอธิบายประสบการณ์ส่วนพระองค์เมื่อครั้งทรงเริ่มสอนหนังสือครั้งแรกว่า

"ข้าพเจ้าเคยมีประสบการณ์ในการสอนมาบ้าง เพราะเคยเป็นอาจารย์พิเศษที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2495 ถึงปี 2501 เป็นการสอนปีละ 2-3 เดือน เป็นวิชาๆ ไป เช่น การสอนสนทนาสำหรับนิสิตปี 2 วัฒนธรรมฝรั่งเศส ปี 3 และวรรณคดีฝรั่งเศสในปี 4 ต่อไปก็เหลือแต่ปี 4 ซึ่งส่วนมากจะเป็นเรื่องนักเขียนศตวรรษที่ 19"

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเริ่มพระภาระของความเป็นครูอย่างแท้จริงเมื่อทรงพระกรุณารับงานสอนและงานบริหารที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นับแต่ พ.ศ.2512 เป็นต้นมา โดยทรงรับเป็นหัวหน้าสาขาภาษาต่างประเทศ ทรงสอนวิชาภาษาฝรั่งเศส วรรณคดีฝรั่งเศส ทรงดูแลหลักสูตรภาษาต่างประเทศ ทรงจัดสร้างหลักสูตรปริญญาตรีภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศสจนสำเร็จ ใน พ.ศ.2516 แม้จะไม่เคยทรงมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาก่อนก็ตาม แต่ด้วยพระปรีชาสามารถ และพระจริยาวัตรอันงดงามที่ทรงพิจารณาปัญหาอย่างสุขุมคัมภีรภาพและทรงรับฟังความเห็นของอาจารย์ผู้ร่วมงาน ตลอดจนพระราชทานคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดการหลักสูตรและการบริหาร ก็ทำให้การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส และภาษาต่างประเทศอื่นๆ เป็นไปด้วยความรวดเร็วและก้าวหน้า สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระนิพนธ์ถึงเรื่องนี้ไว้ว่า

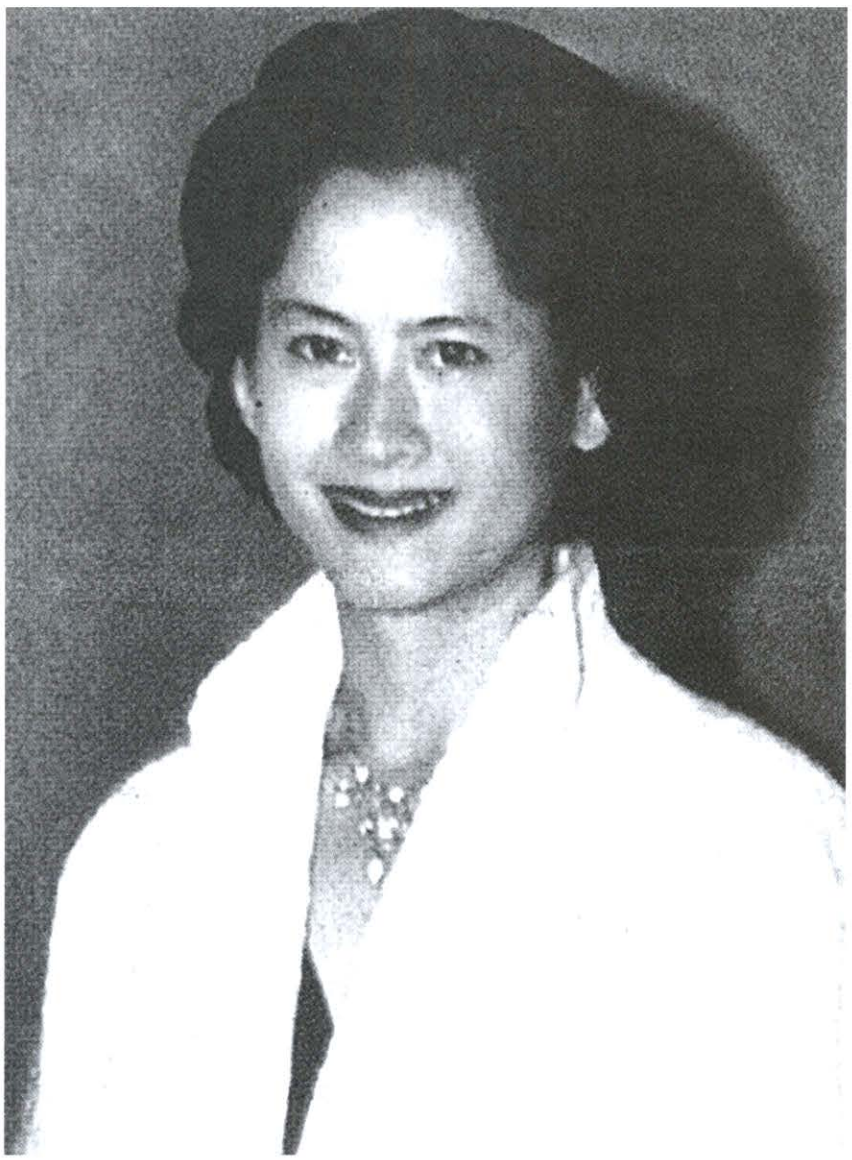
"เมื่อปีพุทธศักราช 2512 ศาสตราจารย์ ดร.อดุล วิเชียรเจริญ ผู้ก่อตั้งและคณบดีคณะศิลปศาสตร์ในเวลานั้น มาชักชวนข้าพเจ้าไปสอนและปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสาขาภาษาต่างประเทศ คือภาษาเยอรมัน และญี่ปุ่น ภาษาอังกฤษนั้นอยู่ในสาขาภาษาและวรรณคดีอังกฤษ และสาขาภาษาศาสตร์ สาขาหลังนี้ต่อมาได้แยกเป็นสาขาภาษาศาสตร์และสาขาภาษาอังกฤษ ต่อมาได้มีภาษาจีนและภาษารัสเซียเพิ่มขึ้น...ส่วนประสบการณ์ทางบริหารนั้นไม่มีมาเลย ภายหลังได้ถามอาจารย์อดุลว่าทำไมจึงไว้ใจได้ ท่านตอบว่า 1) ภาษาฝรั่งเศสของข้าพเจ้าเชื่อถือได้ 2) ท่านมีประสบการณ์ในการเลี้ยงและผสมพันธุ์ม้า และได้สังเกตว่าถ้าพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์มาจากพันธุ์ที่ดีที่มีคุณสมบัติดี ส่วนมากลูกม้าจะดี มิฉะนั้นก็ใช้ไม่ได้เลย"

นอกจากทรงรับพระภาระด้านการสอน และการบริหารที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แล้ว ยังทรงพระกรุณาบรรยายพิเศษวิชาวรรณคดีฝรั่งเศสคริสต์ศตวรรษที่ 17 และวิชาการเขียนรายงานแก่นิสิตคณะวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2519 ถึง 2522 และครั้นคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้กราบทูลเชิญเสด็จทรงบรรยายวิชาภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศสแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 ระหว่าง พ.ศ.2525 ถึง พ.ศ.2527 แล้ว ก็ทรงพระกรุณารับเป็นพระอาจารย์อีกด้วย

เมื่อคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กราบทูลให้ทรงทราบปัญหาขาดแคลนอาจารย์ภาษาฝรั่งเศส เพราะเป็นจังหวัดที่อยู่ห่างไกล และมีความกังวลเรื่องความไม่ปลอดภัย ก็พระราชทานพระเมตตารับพระภาระการสอนในรายวิชาภาษาและกวีนิพนธ์ภาษาฝรั่งเศส ในเดือนมิถุนายน พ.ศ.2523 การเสด็จพระดำเนินครั้งนั้นสร้างขวัญและกำลังใจแก่คณาจารย์ทั้งปวงและกระตุ้นให้นักศึกษามีความมานะอุตสาหะให้การศึกษาเล่าเรียนเพิ่มมากขึ้น

ในฐานะพระอาจารย์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเอาพระทัยใส่นิสิตนักศึกษาผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษาต่อก็จะพระราชทานเงินทุนการศึกษาให้จนสำเร็จ นับเป็นพระกรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือทรงเป็นเจ้าฟ้าฯ นักวิชา



การ และทรงแบ่งปันองค์ความรู้ต่างๆ ที่ทรงอ่านและทรงพบปะสนทนากับผู้รู้ให้แก่นิสิตนักศึกษาอย่างไม่ทรงเหน็ดเหนื่อย

พระภาระหลักที่ทรงรับผิดชอบเมื่อทรงดำรงตำแหน่งพระอาจารย์คือการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย โดยทรงดำริจัดตั้งสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยขึ้นในพ.ศ.2520 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการสอนภาษาและวัฒนธรรมในฝรั่งเศสในทุกระดับทั้งระดับมัธยมและระดับมหาวิทยาลัย และเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็นทางวิชาการ วิธีการสอนตลอดจนเป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ

เมื่อพระราชทานสัมภาษณ์แก่ **ศ.คุณหญิงแม้นมาศ ชวลิต** เกี่ยวกับการอ่านหนังสือ ก็ได้พระราชทานแนวคิดไว้หลายประการดังเช่น

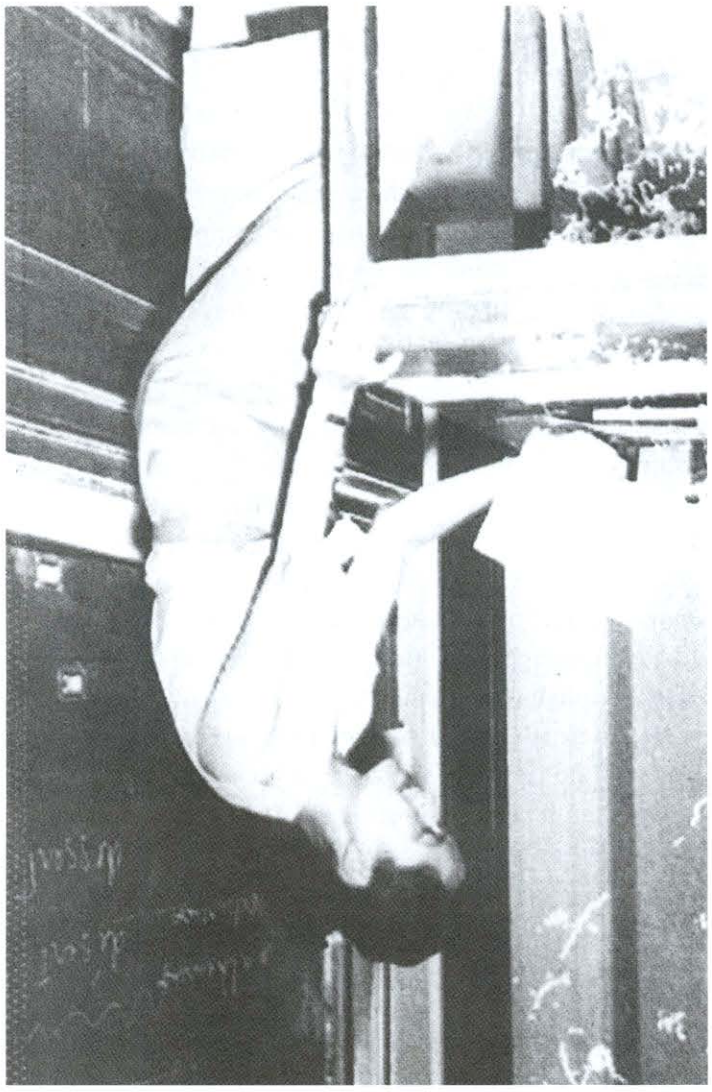
"เพราะเวลาสอนนี่ต้องเตรียมมาก อ่านมากและเตรียมอุปกรณ์ด้วย เดี๋ยวนี้ทันมาเขียนหนังสือได้สิบกว่าปีแล้ว ต้องใช้เวลามาก ทำให้สนใจทั่วไปอีกไม่ได้ หนังสือที่ฉันเขียนต้องค้นคว้าเอกสารมาก บางครั้งบางเรื่องต้องไปเข้าหอจดหมายเหตุเป็นวันๆ เป็นชั่วโมงๆ แล้วถ้าจะไปสัมมนาเรื่องอะไร ก็ต้องอ่านเรื่องนั้นให้พอรู้บ้าง..."

"แล้ววิธีการอ่านนี่ ฉันได้เผอิญสอนวิชาการอ่านวรรณคดีฝรั่งเศส จะแนะนำให้อ่านตั้งแต่หน้าแรกเลย สารบัญก็ต้องศึกษาให้ดี คำนำต้องอ่านโดยละเอียด... หนังสือวิชาการนี่ไม่ใช่อ่านครั้งเดียว ควรต้องอ่านสักสองครั้งอ่านไปบทหนึ่งแล้วก็ทำสรุปย่อว่าบทนั้นๆ เขาบอกอะไร ทำแบ่งไว้เป็นส่วนๆ จะเป็นประโยชน์มาก..."

"นอกจากวิธีอ่านหนังสือแล้วในการอ่านควรมีสมุดบันทึกจดชื่อหนังสือว่า อ่านในวันเดือนปีอะไร แล้วเขียนคำวิจารณ์ของเราเองไว้สักนิดหนึ่ง อาจวิจารณ์หนึ่งบรรทัด หรือวิจารณ์สั้นๆ วันหลังมาดูจะรู้ได้ทันทีว่าหนังสือเล่มนั้นเป็นอย่างไร"

ด้วยสายตาพระเนตรอันกว้างไกลในอันที่จะส่งเสริมศักยภาพด้านการใช้ภาษาต่างประเทศในประเทศไทย โดยเฉพาะภาษาฝรั่งเศส รัฐบาลฝรั่งเศสตระหนักถึงพระกรณียกิจที่ทรงปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง จึงขอพระราชทานทูลเกล้าฯ ถวายเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุดด้านศิลปะและอักษรศาสตร์ คือ Croix de Commandeur des Arts et des Letters เพื่อเฉลิมพระเกียรติ เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2522

เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2536 องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก ได้ทูลเกล้าถวายเหรียญ Victor Hugo อันเป็นเครื่องหมายเชิดชูเกียรติด้านอักษรศาสตร์ และเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ.2540 รัฐบาลฝรั่งเศสได้ทูลเกล้าถวายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ Croix de Commandeur de l' Ordre national du Mérite โดยตระหนักในพระกรณียกิจที่ทรงสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสอย่างต่อเนื่อง







อุทิศตนแด่ผู้ยากไร้ ยูเอ็นยกย่อง

สมเด็จพระพี่นางเธอฯ ประมุขส่งสาส์นอาลัย

"ในหลวง" ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการจัดพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทาน ครบ 7 วัน สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ วันที่ 9-10 ม.ค.นี้ ด้านประมุขหลายประเทศส่งพระราชสาส์นไว้อาลัย เช่นเดียวกับผู้นำหลายประเทศ ยูเอ็นเผยชาบซึ้งทรงอุทิศงานที่เป็นคุณประโยชน์แก่ผู้ยากไร้ด้านสาธารณสุข-การศึกษา นายกฯ ประชุมพระราชพิธีถวายพระเพลิงศพสัปดาห์หน้าเผยพระเมรุมีขนาดใกล้เคียง "สมเด็จย่า" ด้าน "แสงหนึ่งคือรุ้งงาม" หนังสือในพระนิพนธ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

ขาดตลาด พสกนิกรหลั่งไหลเข้าถวายสักการะพระศพอย่างต่อเนื่อง

เมื่อวันที่ 4 ม.ค.51 สำนักพระราชวังแจ้งว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้มีการจัดพิธีบำเพ็ญพระราชกุศล ทักษิณานุประทาน ครบ 7 วัน สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ นับแต่วันที่ 9 มกราคม 2551 เวลา 16.00 น. และในช่วงเช้าของวันที่ 10 มกราคม จะมีพระราชพิธีพระราชทานฉันเช้าแด่พระสงฆ์ โดยพิธีดังกล่าวจะจัดขึ้นภายในพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ช่วงเช้าวันเดียวกัน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ประกอบพระราชพิธีถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์จำนวน 8 รูป ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ราชวงศ์ส่งพระราชสาส์นไว้อาลัย

ที่กระทรวงการต่างประเทศ นายธฤต จรุงวัฒน์ อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศกล่าวว่า สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก แห่งราชอาณาจักรภูฏาน ส่งพระราชสาส์นถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงความเสียใจ และไว้อาลัยการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

นายธฤต กล่าวถึงพระราชสาส์นและสาส์นไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯว่า ขณะนี้ ประเทศญี่ปุ่นได้ส่งพระราชสาส์นไว้อาลัยจากสมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ และสมเด็จพระจักรพรรดินีมิชิโกะ จากมกุฎราชกุมารนะรุฮิโตะ และเจ้าหญิงมาซาโกะ พระชายา จากเจ้าชายอะกิชิโนะ ฟุมิฮิโตะ และเจ้าหญิงอะกิชิโนะ คิโกะ พระชายา และจากเจ้าชายฮิตะชิ มะชะฮิโตะ พระอนุชาของสมเด็จพระจักรพรรดิและเจ้าหญิงฮิตะชิ ฮะนะโกะ พระชายา

นายธฤต กล่าวต่อว่า ขณะที่ ประเทศกัมพูชาส่งพระราชสาส์นจากสมเด็จพระบรมนาถโรดม สีหมุนี กษัตริย์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ประเทศคูเวตส่งพระราชสาส์นจากเชคซอบะห์ อัลอะห์มัด อัลจาบีร์ อัลซอบะห์ เจ้าผู้ครองรัฐคูเวต และประเทศบาห์เรนส่งพระราชสาส์นจาก เชค ซัลมาน บิน ฮามัด อัล คอลิฟะห์ มกุฎราชกุมารบาห์เรนและ เชค คาหลิด บิน อาเหม็ด อัล คอลิฟะห์ รมว.ต่างประเทศบาห์เรน นายจูมมะลี ไชยะสอน ประธานแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นายอัลฮาจิ อุมารู มุซา ยาร์อัดัว ประธานาธิบดี สหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย และนายกิริยา ปราสาท โคอิราลา นายกรัฐมนตรีเนปาล

ทั้งนี้ นายหู จิ่น เทา ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ถวายสาส์นไว้อาลัยเช่นกัน โดยมีใจความสำคัญว่า "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นเพื่อนเก่าแก่ของจีน และทรงมีบทบาทอย่างยิ่งในการกระชับส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ประเทศตลอดมา"

ยูเอ็นซาบซึ้งอุทิศตัวเพื่อการศึกษา

นายธฤต กล่าวด้วยว่า นอกจากนี้ยังมีสาส์นจากนางโนลีน เฮเซอร์ รองเลขาธิการสหประชาชาติหรือยูเอ็นและเลขาธิการบริหารคณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก หรือยูเอ็น-เอสแคป โดยพระราชสาส์นและสาส์นส่วนมากกล่าวถึงพระเกียรติคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯถึงการทรงงานที่เป็นคุณประโยชน์แก่ผู้ยากไร้ ด้านสาธารณสุขและการศึกษา

ขณะที่สถานเอกอัครราชทูตไทยทั่วโลก 90 แห่งยังเปิดให้ประชาชนมาลงนามไว้อาลัยด้วย ทั้งนี้จะรวบรวม รายชื่อของผู้แทนของรัฐบาลประเทศนั้นๆ ต่อไป อย่างไรก็ตาม ถึงขณะนี้ กระทรวงการต่างประเทศได้รับพระราชสาส์นและสาส์นจาก 16 ประเทศ

ทูตานุทูตถวายสักการะพระศพ

ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหา

ราชวัง นายฮิเดกิ โคบายาชิ เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย และ นายเฟลิเป ฟรายด์แมน เอกอัครราชทูตอาร์เจนตินาประจำประเทศไทยได้เดินทางไปถวายสักการะพระศพต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

นายโคบายาชิ ระบุว่า ในนามรัฐบาลและประชาชนชาวญี่ปุ่น ขอแสดงความเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และชาวญี่ปุ่นรู้สึกเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ท่านเช่นเดียวกับประชาชนชาวไทยทุกคน

ส่วนผู้แทนจากประเทศต่างๆ เช่น เอกอัครราชทูตเกาหลีเหนือ เยอรมนี อาร์เจนตินา เบลเยียม รัสเซีย อุปทูตจากไนจีเรีย ทยอยเดินทางมาถวายสักการะ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่ศาลาสหทัยสมาคม ซึ่งสำนักพระราชวังจะเปิดให้ลงนามถวายสักการะจนถึงเวลา 17.00 น.

ยอดลงนามวันที่2รวม15,891คน

ขณะที่บรรยากาศการถวายสักการะพระศพ เบื้องหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่ศาลาสหทัยสมาคมนั้น ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ตั้งแต่ช่วงเช้า ประชาชนทุกหมู่เหล่า หลั่งไหลเข้าถวายสักการะกันอย่างต่อเนื่อง โดยมีบุคคลสำคัญอาทิ ท่านผู้หญิงอัมพร สุคนธมาน แพทย์ประจำพระองค์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ นายชวน หลีกภัย ประธานสภาที่ปรึกษาพรรคประชาธิปัตย์ นายธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) พล.ต.ไพบูลย์ คุ้มฉายา ผู้บัญชาการกองพลที่ 1 รักษาพระองค์ รวมทั้งข้าราชการทหาร นักเรียนจากโรงเรียนราชินี โรงเรียนสาธิตแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนราชวินิต และประชาชนจากจังหวัดต่างๆ ที่ทราบข่าว ต่างเดินทางมาร่วมถวายความอาลัยและลงนามในสมุดลงนามที่สำนักพระราชวังได้จัดไว้อย่างเนืองแน่นจนล้นพื้นที่ เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังต้องมีการปรับพื้นที่ถวายสักการะและเพิ่มจุดลงนามถวายสักการะด้วย

สำนักพระราชวังปิดให้ประชาชนเข้าลงนามถวายความอาลัย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ในวันนี้แล้วเมื่อเวลา 17.00 น.ที่ผ่านมา โดยมีผู้มาลงนามในวันนี้ 15,891 คน รวม 2 วัน 28,918 คน ถวายพวงมาลา 2 วัน รวม 156 พวง และมีผู้ถวายเงินทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย รวมทั้งสิ้น 311,952.75 บาท

ประชุมถวายพระเพลิงศพสัปดาห์หน้า

ด้าน พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าในสัปดาห์หน้า คณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งมีตนเป็นประธานจะประชุมครั้งแรก และเห็นว่าในช่วงเปลี่ยนผ่านรัฐบาลการทำงานก็จะยังดำเนินต่อไปได้ และหากจะมีการเปลี่ยนแปลงคงเฉพาะในส่วนของฝ่ายการเมือง ข้าราชการประจำจะสามารถดูแลต่อไป

นอกจากนี้ นายกฯ ยังกล่าวถึงการจัดงานวันเด็กแห่งชาติในปีนี้ว่า จะยังดำเนินต่อไปเป็นปกติ แต่จะไม่มีการจัดเลี้ยงรื่นเริงต่างๆ โดยให้มีการจัดในรูปแบบของนิทรรศการเข้าชมสถานที่แทน

พระเมรุมีขนาดใกล้เคียง"สมเด็จย่า"

ด้านนายวีระ โรจน์พจนรัตน์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมในการจัดสร้างพระเมรุในพิธีพระศพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ว่า กระทรวงฯ ได้รับรายงานจากกรมศิลปากร ซึ่งได้จัดประชุมผู้บริหาร ทีมงานที่เคยรับผิดชอบการสร้างพระเมรุมาศในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี โดยมีข้อเสนอแจ้งให้กระทรวงฯรับทราบว่า กรมศิลปากรมีความพร้อมสมบูรณ์ โดยเฉพาะรูปแบบโครงสร้างอาคารสิ่งประกอบพระเมรุ ดังนั้น สามารถดำเนินการได้ในระยะเวลา 4 เดือน รวมทั้งรายละเอียดต่างๆ พร้อมนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัด งานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กล่าวด้วยว่า สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์กำลังรวบรวมรูปแบบพระเมรุ ซึ่งจะมีตามลำดับชั้น เช่น ระดับพระมหากษัตริย์จะเป็นฉัตรเก้าชั้น ขนาดค่อนข้างใหญ่ และมีขนาดลดหลั่นลงมา ส่วนพระเมรุของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จะเป็นฉัตรระดับห้าชั้น ขนาดของพระเมรุจะใกล้เคียงกับของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี แต่รายละเอียดจะมีความเรียบง่ายมากขึ้น แต่เป็นไปตามโบราณราชประเพณีและสมพระเกียรติยศที่สุด นอกจากพระเมรุแล้วจะมีอาคารที่จะเป็นพระที่นั่งทรงธรรมสำหรับพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ เจ้านายชั้นสูง และอาคารองค์ประกอบอื่นๆ จะจัดสร้างขึ้นมณฑลท้องสนามหลวง ซึ่งถ้ามีคำสั่งลงมาอย่างเป็นทางการ สามารถดำเนินการได้ทันที

กทม.จัดพิธีทำบุญถวายเป็นพระกุศล

ด้าน นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เปิดเผยว่า กรุงเทพฯ จะจัดพิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์จำนวน 185 รูป เพื่อถวายเป็นพระกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ใน 3 โอกาส คือวันที่ 9 ม.ค. ซึ่งตรงกับวันทักษิณานุประทานครบ 7 วันของการสิ้นพระชนม์ จะมีพิธีตักบาตรที่บริเวณลานคนเมือง ตั้งแต่เวลา 6.30 น. ครั้งที่สองวันที่ 21 ก.พ. ครบ 50 วัน และครั้งที่สามวันที่ 11 เม.ย. ซึ่งตรงกับวันทักษิณานุประทานครบ 100 วันการสิ้นพระชนม์

นอกจากนี้ กทม. ได้จัดกิจกรรมรำลึกสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ร่วมกับสำนักงานเขตทั้ง 50 เขต และมูลนิธิต่างๆ ในพระอุปถัมภ์ พร้อมทั้งจัดทำหนังสือพระประวัติ พระกรณียกิจ 5 หมื่นเล่ม แจกจ่ายให้แก่ประชาชน ที่มาร่วมงาน ณ ลานคนเมือง ในวันที่ 7 ม.ค.นี้

นายอภิรักษ์ กล่าวด้วยว่า กทม. จะจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ บริเวณลานคนเมือง หน้าศาลาว่าการ กทม. เริ่มจัดแสดง 7 ม.ค.-11 เม.ย.51 กิจกรรมหลักจะมีการแสดงพระประวัติ พระกรณียกิจหนังสือพระนิพนธ์ต่างๆ การจัดแสดงกิจกรรมและนิทรรศการขององค์กรหรือมูลนิธิในพระอุปถัมภ์ต่างๆ

นอกจากนี้ ยังมีการแจกหนังสือ "สถิต ณ ดวงใจ" ที่แสดงถึงพระประวัติ พระกรณียกิจต่างๆ ของพระองค์ท่านในโอกาสครบรอบพระชันษา 84 ปี จำนวน 5 หมื่นเล่มสำหรับประชาชนที่มาร่วมลงนามถวายความอาลัยด้วย

ตร.ชายแดนใต้ลงนามถวายความอาลัย

ที่ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนหน้ายะลา พล.ต.อ.พัชรวาท วงษ์สุวรรณ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ, พล.ต.อ.ปานศิริ ประภาวัต ที่ปรึกษา สบ.10 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, พล.ต.ท.อดุลย์ แสงสิงแก้ว ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้ายะลา และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ลงมาปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กว่า 500 นาย ร่วมถันประกอบพิธีลงนามถวายความอาลัย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ พร้อมตั้งโต๊ะหมู่บูชา ดอกไม้ธูปเทียน เครื่องทองน้อย หน้าพระฉายาลักษณ์ด้วย

พล.ต.อ.พัชรวาท กล่าวว่า ข้าราชการตำรวจทุกนายต่างรู้สึกเสียใจ และต่างสำนึกในพระกรุณาคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งที่ผ่านมาพระองค์ทรงห่วงใยเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานโดยตลอด

ทั้งนี้ ตำรวจทุกนายพร้อมสานต่อพระปณิธานของพระองค์ในการดูแลราษฎรในทุกพื้นที่ โดยเฉพาะการออกหน่วยให้บริการหน่วยแพทย์ของมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือ พอ.สว. ของตำรวจตระเวนชายแดน โดยไม่ย่อท้อ

ภาครัฐ-เอกชนเบตงร่วมไว้อาลัย

ขณะที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนใน อ.เบตง จ.ยะลา ต่างได้จัดโต๊ะหมู่บูชาประดิษฐานพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนาฯประดับพุ่มดอกไม้ แพรไว้ทุกข์ พร้อม สมุดลงนามไว้อาลัย ตั้งไว้ให้ประชาชนและพสกนิกรทุกหมู่เหล่าใน อ.เบตง

ได้ร่วมแสดงความจงรักภักดีและลงนามในสมุดไว้อาลัยกันอย่างต่อเนื่อง

ขณะที่ วัดพุทธาธิวาส อ.เบตง นายคุณวุฒิ มงคลประจักษ์ นายกเทศมนตรีเมืองเบตงได้นำประชาชน นิสิต นักศึกษา และชมรมลูกเสือชาวบ้าน ร่วมสวดมนต์และบริกรรมคาถาอธิษฐานจิตหน้าพระฉายาลักษณ์ ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เพื่อเป็นการไว้อาลัยและแสดงวามจงรักภักดีต่อพระองค์ที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย

ชาวเขาเศร้าใจทราบข่าวสิ้นพระชนม์

ด้านนายเฉลิมชัย ธรรมบัณฑิต เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนสังกัดสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย ประจำสถานีอนามัย ต.ห้วยชมภู หนึ่งในทีมแพทย์ที่เคยติดตามงานมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.) จ.เชียงราย เปิดเผยว่า รู้ข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯช้า เพราะบนดอยไม่มีไฟฟ้า และเมื่อทราบข่าวได้สร้างความเศร้าโศกแก่ชาวไทยภูเขาบนดอยห้วยชมภู เป็นอย่างมาก

นายเฉลิมชัย กล่าวต่อว่า ได้ร่วมติดตามสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ไปทรงงานในพื้นที่ ต.ห้วยชมภู ถึง 7 ครั้ง โดยแต่ละจุดเป็นพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารและไม่สามารถลงไปรักษาในพื้นที่ราบได้ ซึ่งจากการได้ติดตามพระองค์ เข้าไปทรงงานได้รับทราบว่า พระองค์มีพระกรุณาคุณต่อราษฎรชาวไทยภูเขาอย่างมาก ไม่ทรงเหน็ดเหนื่อย แต่ต้องการเห็นพสกนิกรมีความสุขและพระองค์ท่านจะมีความรู้สึกที่พอใจเป็นอย่างมาก

กะเหรี่ย่ง-มอญ ร่วมอุปสมบทหมู่

ที่สำนักปฏิบัติธรรมห้วยหนึ่ง ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี นายสมบูรณ์ ศิริเวช นายอำเภอสวนผึ้ง เป็นประธานในพิธีอุปสมบทหมู่ให้แก่ผู้สมัครใจที่จะอุปสมบทเป็นพระสงฆ์ จำนวน 9 รูป สามเณร 99 รูป และชีพราหมณ์ 99 รูป ส่วนใหญ่เป็นชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงและไทยรามัญที่อาศัยอยู่ใน อ.สวนผึ้ง โดยสามเณรที่เข้ารับการบรรพชาครั้งนี้มาจากโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประกอบกุศลบุญร่วมถวายอาลัย และร่วมบำเพ็ญพระราชกุศลพระศพ ในการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งปวงชนชาวไทยอยู่ในภาวะความโศกเศร้า

ลดค่าโดยสารร่วมงานถวายพระเพลิงศพ

นายวุฒิชาติ กัลยาณมิตร กรรมการผู้จัดการบริษัทขนส่ง จำกัด หรือ บ.ข.ส.พร้อมด้วยพนักงาน ร่วมกันจัดกิจกรรมถวายความอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยได้ร่วมกันกล่าวอาศิรวาทและถวายคำสดุดีในพระกรุณาคุณที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย รวมทั้งตั้งโต๊ะให้ทั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของ บ.ข.ส.รวมทั้งประชาชนจำนวนมากได้ร่วมลงนามถวายความอาลัยที่บริเวณชั้น 1 อาคารผู้โดยสารสถานีขนส่งหมอชิต

ขณะที่ในพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ ซึ่งจะมีประชาชนจากทั่วทุกสารทิศเดินทางมาร่วมในพระราชพิธีกันเป็นจำนวนมากนั้น ทาง บ.ข.ส.จะร่วมกันลดค่าโดยสารทุกประเภท ทุกเส้นทาง รวมทั้งเพิ่มเที่ยวรถให้เพียงพอกับประชาชนที่จะเดินทางมาถวายพระสักการะ และถวายความอาลัยเป็นครั้งสุดท้าย บ.ข.ส. จะนำเงินรายได้จากค่าโดยสารส่วนหนึ่งเข้าสบทบทุนในมูลนิธิ พอ.สว.และโครงการส่วนพระองค์อื่นๆ เพื่อถวายเป็นพระกุศลต่อไป

“แสงหนึ่งคือรุ้งงาม”ขาดตลาด

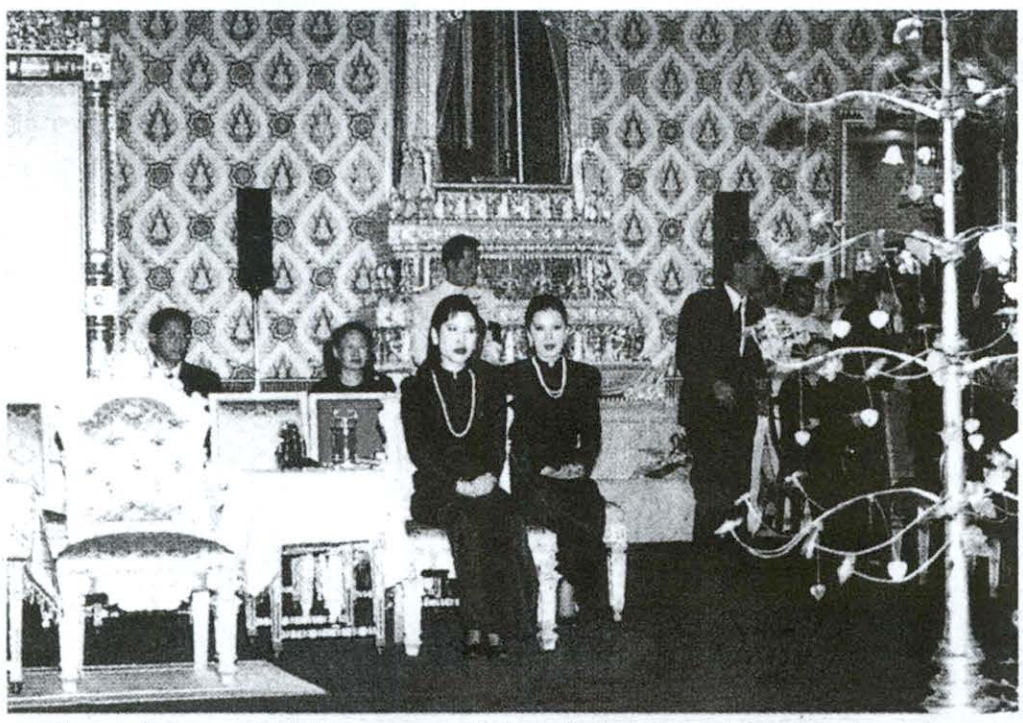
ขณะที่นางสาวบุศรินทร์ แสงชัย พนักงานขายร้านหนังสือริมขอบฟ้าบริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เปิดเผยว่า ขณะนี้ประชาชนจำนวนมากให้ความสนใจ หาซื้อของที่ระลึกถึงสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะหนังสือเกี่ยวกับพระองค์ท่านเล่มที่ได้รับความนิยมสูงสุดคือ “แสงหนึ่งคือรุ้งงาม” ที่สินค้าหมดจนต้องสั่งจองล่วงหน้า เนื่องจากเป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นในโอกาสที่พระองค์มีพระชันษาครบ 84 ปี ขณะที่หนังสือแม่เล่าให้ฟัง และเจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์ หนังสือที่พระองค์ทรงพระนิพนธ์ก็ได้รับความสนใจอย่างมากเช่นกัน

แจ้งตร.ขายเสื้อดำประทับตราสัญลักษณ์

นายจุลยุทธ หิรัณยะวสิต ปลัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือ สปน. เปิดเผยถึงกรณีที่ได้รับแจ้งจากประชาชนว่ามีพ่อค้าแม่ค้าวางขายเสื้อสีดำ ประดับสัญลักษณ์เฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาว่า ขอเตือนผู้ผลิตและประชาชนที่จะซื้อเสื้อดำที่มีตราสัญลักษณ์ว่าไม่เหมาะสม ในฐานะ สปน. ผู้รับผิดชอบอยากจะขอความร่วมมือ เนื่องจากยังไม่ได้รับอนุญาตให้นำไปปักบนเสื้อดำส่วนประชาชนที่จะไปร่วมงานพระศพตามสถานที่ต่าง ไม่ควรนำเข็ม 80 พรรษา มาประดับ เพราะถือเป็นสิริมงคล ทั้งนี้ สปน.จะกำชับให้หัวหน้าส่วนราชการดูแล ข้าราชการไม่ให้ใส่เสื้อที่มีตราสัญลักษณ์เป็นตัวอย่างสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนและผลิตออกมาจำหน่าย สปน.จะประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ดำเนินการเบื้องต้นจะใช้วิธีการขอความร่วมมือก่อน



สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์ ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง



สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จในการพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ภาพเล่าเรื่อง

แสงหนึ่งคือรุ้งงาม



"แสงหนึ่งคือรุ้งงาม" หนังสืออันทรงคุณค่า บอกถึงพระจริยวัตรและพระกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเจริญพระชนมายุ 84 พรรษา ทรงเป็นรุ้งงาม 7 สีที่ส่องแสงให้เห็นความเรียบง่าย รู้แจ้งเห็นจริง เปี่ยมพลังสร้างสรรค์ อุทิศพระองค์เพื่อปวงชน พระเมตตา ให้เกียรติผู้อื่น และสง่างามอย่างเสมอมา

หนังสือชื่อ "แสงหนึ่งคือรุ้งงาม" ท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม พระราชธิดาของพระองค์ท่าน ได้จัดทำพระประวัติสั้นๆ มาเรียบเรียงขึ้นไว้ประกอบนิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ 7 รอบ 84 พรรษา 6 พฤษภาคม 2550

หนังสือ "แสงหนึ่งคือรุ้งงาม" ได้มาเป็นหนังสือที่พสกนิกรชาวไทยให้ความสนใจมากอีกเล่มหนึ่ง นอกเหนือจากหนังสือพระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯเรื่อง"แม่เล่าให้ฟัง"เจ้านายเล็กๆยุวกษัตริย์ฯลฯ

ในที่นี้ขอถ่ายทอดบางประโยคที่ท่านผู้หญิงทัศนาวลัยได้คำนำไว้ในหนังสือ "แสงหนึ่งคือรุ้งงาม"

แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก "แสงหนึ่ง" พระประวัติอย่างสั้นแต่ได้ใจความ อาศัยภาพเป็นเครื่องอธิบาย อีกส่วนหนึ่ง "คือรุ้งงาม" อธิบายว่าแม่เปรียบเสมือนแสงหนึ่งที่ส่องสะท้อนเป็นรุ้ง 7 สีที่สวยงาม แต่ละสีสื่อความหมาย เช่น แม่เป็นคนเรียบง่าย แม่มีพลังสร้างสรรค์ แม่มีความเมตตา ฯลฯ จนครบ 7 สี และแสงหนึ่งนี้ยังมีความหมายที่ส่องยังบุคคลอันเป็นที่รักและเทิดทูนยิ่งของปวงชนชาวไทย คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 80 พรรษาอีกด้วย

"ลูกหวังว่าหนังสือ "แสงหนึ่งคือรุ้งงาม" จะเป็นประโยชน์ต่อคนที่ได้อ่าน และหากคิดสักนิดก็จะเห็นว่าใครก็ตามไม่ว่าจะยากดีมีจนก็สามารถทำประโยชน์ให้คนอื่นได้เสมอ ไม่มากก็น้อย"

กล่าวในส่วนที่ 2 "คือรุ้งงาม" บรรยายถึงสายสัมพันธ์อันใกล้ชิดของ ทั้ง 3 พระองค์พี่น้องในราชสกุลมหิดล ต่างสนิทสนมรักใคร่ผูกพันทรงเติบโตขึ้นท่ามกลางความเรียบง่ายและธรรมชาติ สมเด็จพระบรมราชชนก สมเด็จพระบรมราชชนนี ทรงอบรมดูแลให้ทุกพระองค์ช่วยเหลือตนเอง มีระเบียบวินัย เอื้อเฟื้อต่อผู้ด้อยโอกาสกว่า จนเป็นพื้นฐานสำคัญในพระอุปนิสัยของทุกพระองค์

ดังตอนหนึ่งกล่าว กาลไม่มีผู้ใดล่วงรู้เหตุการณ์เบื้องหน้าว่าพระชะตาชีวิตของ 3 พระองค์แห่งราชสกุลมหิดลจะพลิกผัน และเป็นส่วนสำคัญที่สุดแห่งประวัติศาสตร์ไทยในเวลาต่อมา

"ในวันที่ 6 และ 7 มีนาคม 2477 รัฐบาลได้นำพระราชหัตถเลขาในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงสละราชสมบัติขึ้นเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร...รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวังซึ่งเป็นผู้รักษาราชการให้เป็นไปตามกฎมณเฑียรบาลได้นำนามพระราชวงศ์ซึ่งสมควรจะเป็นผู้สืบสันติวงศ์...เพื่อรับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร พระนามพระองค์เจ้าอานันทมหิดล อยู่ในลำดับที่ 1 ทรงขึ้นครองราชย์ ในวันที่ 7 มีนาคม 2477"

ด้วยเหตุนี้ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากัลยาณิวัฒนา จึงทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ ในรัชกาลที่ 8 แห่งราชวงศ์จักรี ซึ่งไม่มีผู้ใดล่วงรู้อนาคตได้ว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอพระองค์นี้จะต้องทรงเป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอในพระมหากษัตริย์อีกพระองค์หนึ่ง คือ รัชกาลที่ 9 ในอีก 12 ปีต่อมา

นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึงชีวิตในวังสระปทุม สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงเล่าว่า "เราต้องทำทุกอย่างเป็นเวลา เช่น การกิน การนอน การไปโรงเรียน การเล่นนานๆ ที ถ้าเราไม่ทำตามที่ต้องทำจะถูกทำโทษหรือถูกตี โดยที่มีการอธิบายกันก่อนว่าทำไมจึงถูกตี บางครั้งจะมีการเจรจากันว่าควรตีกันกี่ครั้ง...แต่เมื่อโตขึ้นแล้ว แม่จะใช้วิธีอธิบายสิ่งที่ควร ไม่ควร สิ่งที่ดี ไม่ดี โดยพูดจากันด้วยเหตุผล"

อาจกล่าวได้ว่า ชีวิตในวังสระปทุมเป็นช่วงเวลาสำคัญ ที่ได้บ่มเพาะรากฐานทางวัฒนธรรมไทยอย่างหยั่งลึก ทรงพบเห็นและเรียนรู้วิถีชีวิตแบบไทยผ่านกิจกรรมหลายอย่าง อาทิ การใส่บาตร ปล่อยนก ปล่อยปลา การโกนจุก ขี่ม้า ขึ้นรถราง ฯลฯ

"วันอาทิตย์ แม่จะพาไปดูวัดต่างๆ เป็นเพียงการไปชมภายนอก เพื่อให้รู้จักลักษณะของวัด เช่น วัดพระแก้ว โดยเฉพาะระเบียงที่มีภาพรามเกียรติ์ วัดสุทัศน์ วัดโพธิ์ วัดอรุณฯ ที่วัดสระเกศฯ นั้นได้ไปเวลามีงานภูเขาทอง...แม่จะอธิบายพุทธประวัติในถ้อยคำง่ายๆที่เราสามารถจะเข้าใจได้ และก่อนนอนจะให้สวดมนต์สั้นๆในภาษาธรรมดาว่าขอให้พระพุทธเจ้าบันดลใจให้ (ชื่อของเราเอง) เป็นเด็กดีมีใจเมตตากรุณา..."

นอกจากนี้ เนื้อหาและภาพเล่าถึงบท "สมเด็จป้า" ในพระราชนัดดา 4 พระองค์ "พระมารดา" ทรงสมรสกับ พันเอกอร่าม รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ และมีพระธิดาคือ ท่านผู้หญิงทัศนาวลัย รวมถึงทรงเป็น "สมเด็จยาย" ของพระนัดดา คือ ร้อยเอกจิทัศ ศรสงคราม บุตรของท่านผู้หญิงทัศนาวลัย และ สินธู ศรสงคราม

หนังสือ "แสงหนึ่งคือรุ้งงาม" ที่เรียบง่ายแต่มีคุณค่าต่อพสกนิกรชาวไทย

น้อมรำลึก

‘เจ้าฟ้าฯ ทรงกรม’ พระนิพนธ์ในแผ่นดิน

ยังความอาลัยร่ำไห้มาถึงพสกนิกรชาวไทย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ด้วยพระอาการสงบ เช้าวันพุธที่ 2 มกราคม 2551

บัดนี้สู่สวรรคาลัย

พระประวัติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประสูติเมื่อวันอาทิตย์ที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ.2466 ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ เป็นพระธิดาพระองค์แรกในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มีพระอนุชาพระมหากษัตริย์ 2 พระองค์ คือ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จบการศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาเคมี มหาวิทยาลัยโลซานน์ และได้รับ Dipl ime de Chimiste ในปี พ.ศ.2491 ระหว่างศึกษาได้เข้าศึกษาหลักสูตรสังคมศาสตร์-ครุศาสตร์ Dipl ime de Sciences Sociales Podagogiques ประกอบด้วยวิชาต่างๆ ในสาขาวิชาการศึกษาวรรณคดี ปรัชญา และจิตวิทยา ด้วยความสนพระทัย

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เสด็จนิวัติประเทศไทย ในปี พ.ศ.2493 สมเด็จพระบรมราชชนนีทรงทราบดี พระธิดาโปรดการเป็นครูมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ จึงได้แนะนำให้เริ่มต้นงานเป็นพระอาจารย์พิเศษสอนภาษาฝรั่งเศส ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยทรงสอนวิชาสนทนาภาษาฝรั่งเศส วิชาอารยธรรมฝรั่งเศส และวิชาวรรณคดีฝรั่งเศส จนถึงปี พ.ศ.2501

ในปี พ.ศ.2512 ทรงเป็นพระอาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หัวหน้าสาขาวิชาภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส รวมถึงจัดหลักสูตรปริญญาตรีภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส ในระหว่างนั้นได้บรรยายพิเศษที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และเกษตรศาสตร์



สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ อุทิศพระองค์เพื่อการศึกษา บำเพ็ญพระกรณียกิจอันทรงคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นอเนกประการ ทรงเกื้อกูลอุปถัมภ์งานในหลายด้านอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ทั้งที่รับสืบทอดจากสมเด็จพระบรมราชชนนี และงานที่ทรงสนพระทัยด้วยพระองค์เอง ดังจะเห็นได้จากหน่วยงานจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นมูลนิธิ กองทุน หรือโครงการต่างๆ เพื่อประโยชน์สุขแห่งปวงราษฎรไทย

ในด้านอักษรศาสตร์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงสนพระทัยการศึกษาค้นคว้างานวรรณคดี และใช้เวลาส่วนหนึ่งพระนิพนธ์หนังสือมากกว่า 20 เล่ม อาทิ **เวลาเป็นของมีค่า แม่เล่าให้ฟัง เจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์ ฯลฯ** หนังสือพระนิพนธ์ 2 เล่มนี้ เป็นเสมือนหลักฐานสำคัญด้านประวัติศาสตร์ของชาติได้จัดพิมพ์ขึ้นหลายครั้ง หนหลังสุดกระทรวงวัฒนธรรมขอพระราชทานพระอนุญาตจัดพิมพ์

นักอักษรศาสตร์ **ดาวรัตน์ ชูทรัพย์** สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร

ได้เขียนไว้ในวารสารศิลปากร ว่า งานพระนิพนธ์เล่มแรกของพระองค์ **"คำนำสำหรับผู้ใหญ่"** ขณะทรงพระชนมายุเพียง 9 ปี และทรงศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชินี

ในหนังสือพระนิพนธ์ **"เด็กเขียนให้เด็ก นิทานสำหรับเด็ก"** จึงกำเนิดขึ้นในบรรณภพด้วยความทรงเอาพระทัยใส่อย่างยิ่งของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และนิทานที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ



ทรงพระนิพนธ์ขึ้นเอง คือ เรื่อง **"พระอุทุมชุมสาย"** แม้ทรงพระนิพนธ์ไว้ในคำนำว่า **"อันที่จริงหนังสือนี้ไม่มีมีคุณค่าอะไรทางวรรณคดี แต่ก็เป็นงานเขียนของเด็กประถม 3 อาจเป็นที่สนใจของเด็กประถม 1 หรือประถม 2 เพราะเข้าใจง่าย"**

พระนิพนธ์นิทานสำหรับเด็ก ก็จัดเป็นหนังสือที่เหมาะแก่เด็กปฐมวัย เพราะมีสำนวนภาษาเรียบง่าย และเป็นเรื่องสั้นๆ กระชับ และควรถือเป็นหนังสือต้นแบบเป็นแนวทางสำหรับครอบครัวไทย ในอันที่จะสนับสนุนบุตรหลานให้ได้เรียนรู้ ได้ทำในสิ่งที่สนใจ และมีมานะพยายามที่จะทำงานให้สำเร็จ

หลังจากหนังสือพระนิพนธ์ในวัยพระเยาว์ มีหนังสือพระนิพนธ์เกี่ยวกับการเสด็จพระดำเนินเยือนต่างประเทศ เล่มแรกเกิดขึ้นเมื่อเสด็จนิวัติสู่ประเทศไทย และทรงเข้าเป็นอาจารย์ประจำคณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ และคณะศิลปศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์ ทรงพระนิพนธ์ **"จุฬาลงกรณ์ ราชสันติวงศ์ พระนามพระราชโอรส ธิดา และพระราชนัดดา"** จึงจัดเป็นหนังสือในดวงใจของนักประวัติศาสตร์ และคนไทยทุกคน

เล่มต่อมาคือ **"แม่เล่าให้ฟัง"** ทรงมีพระดำริจะพระนิพนธ์ขึ้นตั้งแต่ปี 2515 ในโอกาสที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงเจริญพระชนมายุครบ 72 พรรษา โดยมีพระประสงค์

"จะให้ผู้อ่านเข้าใจนิสัยใจคอของแม่ โดยทำความรู้จักกับ "เพื่อน อาจารย์ของแม่ และของผู้ที่แม่นับถือ" โดยอ่านคำแปลจากข้อความสั้นๆ ที่ตัดจากผลงานของท่านเหล่านี้"

โดยทรงกล่าวถึงพระปณิธานในการทรงพระนิพนธ์ไว้อีกว่า **"ในการอ่านหนังสือนั้น แม่มักขีดเส้นใต้ตอนที่ชอบ หรือเห็นน่าสนใจด้วยดินสอสีแดง ดังเห็นได้จากหน้า 252 และหน้า 266 ผู้เขียนบทประพันธ์เหล่านี้จึงเหมือนเพื่อนหรืออาจารย์ของแม่ ข้าพเจ้าอยากให้ผู้อ่านรู้จักแม่ตามภาษิต -Dis Moi qui tu hante, je to dirai qui tu es (บอกสิว่า เธอสนิทสนมสมาคมกับใคร แล้วจะบอกให้ว่าเธอเป็นคนอย่างไร)"**

หนังสือพระนิพนธ์ "แม่เล่าให้ฟัง" เป็นหนังสือที่คนไทยรู้จักกันมากเล่มหนึ่ง เหตุมิใช่เพียงเพราะคนไทยเคารพรักและเทิดทูนในองค์สมเด็จเจ้าฟ้าผู้ทรงพระนิพนธ์ และในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จึงทำให้สนใจใคร่รู้เรื่องราวพระราชประวัติศาสตร์อันเป็นเรื่องส่วนพระองค์เท่านั้น หากแต่เพราะหนังสือ **"แม่เล่าให้ฟัง"** ทรงคุณค่าเป็นหนังสือสำคัญของชาติ

พระนิพนธ์ขึ้นด้วยพระวิริยะอุตสาหะ ด้วยความตั้งพระทัยอย่างยิ่ง แม้พระนิพนธ์เรื่องแม่ฯ อันเป็นเรื่องใกล้ตัวและมีโอกาสอยู่ใกล้ชิดที่สุด แต่ได้ทรงขอพระราชทานสัมภาษณ์เพิ่มเติมบางเรื่อง 5-6 ครั้ง และบางเรื่องต้องทบทวนถึง 20 ครั้ง และเมื่อเสร็จแล้วยังทรงนำ "ร่าง" พระนิพนธ์ถวายแก้ไขอีกเพื่อความถูกต้อง และเสน่ห์ประการสำคัญของพระนิพนธ์เล่มนี้ อยู่ที่เล่าอย่างธรรมดา ทำให้ผู้อ่านรู้สึกใกล้ชิดผูกพันกับทุกองค์ยิ่งขึ้น

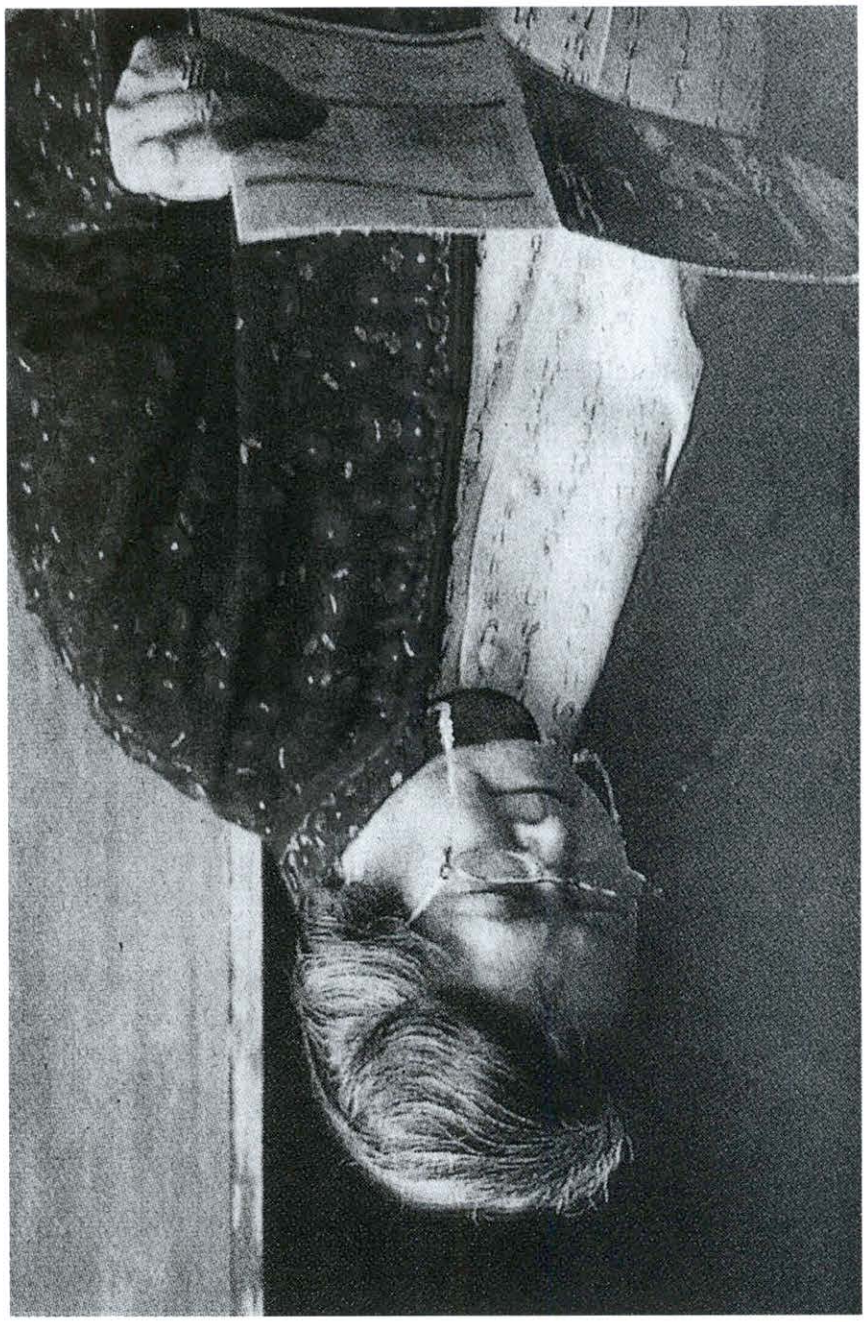
หนังสือพระนิพนธ์ **"เวลาเป็นของมีค่า"** กล่าวถึงการใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่าของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีมาแต่ทรงพระเยาว์ โดยยกตัวอย่างผลงานฝีพระหัตถ์ประเภทต่างๆ คือ เครื่องกระเบื้อง เครื่องเคลือบดินเผา พระพุทธรูป ภาพปักดอกไม้ภูเขา (งานดอกไม้) แสดงให้เห็นถึงความอุตสาหะวิริยะว่า ไม่ว่าจะทรงทำอะไรก็ตาม แม้แต่จะเป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นเป็นเรื่องเล็กน้อย หรือเป็นสิ่งผ่อนคลายอารมณ์จากงานประจำวัน ก็ทรงทำสิ่งเหล่านั้นได้ดียิ่ง

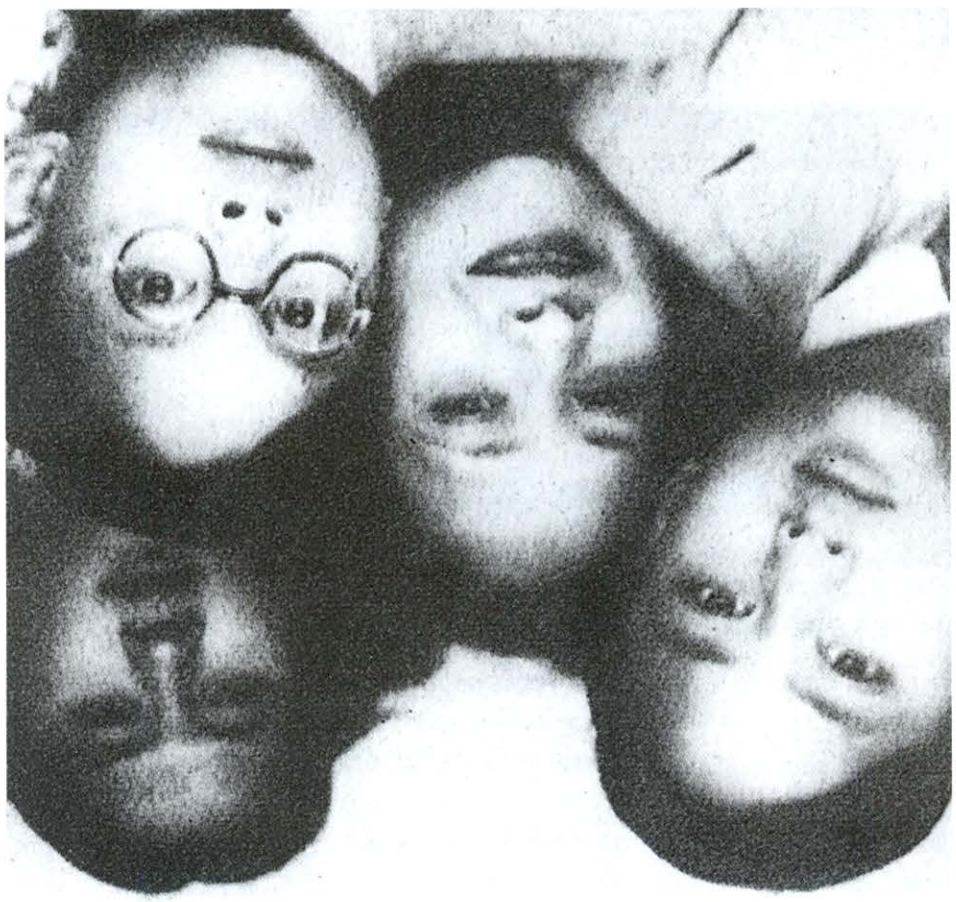
หนังสือพระนิพนธ์ **"เจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์"** ทรงนิพนธ์ขึ้นในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 60 พรรษา โดยทรงเล่าไว้ในพระนิพนธ์คำนำว่า เมื่อมีพระดำริจะทรงเล่าพระราชประวัติเมื่อทรงพระเยาว์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ควบคู่กับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งในเรื่องนี้ได้มีพระดำริว่า "มีผู้คัดค้านว่าไม่ควรทำเช่นนั้น ไม่ควรให้ประชาราษฎร์เปรียบเทียบความรู้สึกของตนต่อพระมหากษัตริย์ 2 พระองค์นี้ ควรแยกเป็น 2 เล่ม ข้าพเจ้าก็ยังยืนยันว่าแยกกันไม่ออก ทรงเป็นมากกว่าพี่น้อง ทรงเป็นเหมือนฝาแฝดกันเลย และทรงเป็นเพื่อนที่รักกันมากกว่าเพื่อนอื่นๆจะพอพระทัยในการเล่นด้วยกันมากกว่าเล่นกับผู้อื่น แม่ก็สนับสนุนความรู้สึกนี้ โดยให้แต่งพระองค์เหมือนกันดังฝาแฝดเสียอีก ถึงแม้ว่าในบางสมัยพระวรกายจะต่างขนาดกันมาก"

หนังสือเล่มนี้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ภาค ภาคที่ 1 ขณะทรงเป็นเจ้านายเล็กๆ ภาคที่ 2 กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลขึ้นเป็นยุวกษัตริย์ และภาคที่ 3 กล่าวถึงการเป็นยุวกษัตริย์จนถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองราชย์เป็นยุวกษัตริย์ต่อมา ซึ่งจะกล่าวเพื่อที่ระลึกถึงทุกข์สุขสมัยที่เป็นเด็กและเยาวชนด้วยกัน โดยแบ่งให้ผู้อื่นได้ทราบด้วย

ในหนังสือพระนิพนธ์ **"เจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์"** มีภาพพระบรมฉายาลักษณ์อันยังความอิ่มเอมใจให้แก่ผู้อ่านถึง 800 ภาพ จัดเป็นหนังสือในดวงใจของผู้อ่านนักประวัติศาสตร์ เรื่องราวของราชวงศ์จักรีทั้ง 2 พระองค์

นอกจากนี้ ยังมีหนังสือพระนิพนธ์ในดวงใจที่ไม่ได้เอ่ยถึงอีกจำนวนหลายสิบเล่ม ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ด้วยพระอัจฉริยภาพด้านการประพันธ์อย่างยิ่ง







THE NEWSPAPER YOU CAN TRUST

Bangkok Post

SATURDAY, JANUARY 5, 2008 ◆ 25 BAHT

A GIFT of LOVE

A wonderful expression of a sister's adulation

Story by NAUVARAT SUKSAMRAN
BANGKOK
and ANJIRA ASSAVANONDA
NAKHON SAWAN
Photos by SAROT MEKSOPHAWANAKUL

A colossal pagoda being built in a lower northern province is a wonderful expression of love from an elder sister to her younger brother.

The sister was the late HRH Princess Galyani Vadhana, who initiated a project to build a pagoda resembling the sacred Bodh Gaya in India's Bihar state for her younger brother, His Majesty the King.

The pagoda, also named after the famous Indian structure, is a square cone-shaped structure 28 metres tall and reddish-brown in colour. It stands on the hillside of Khok Phen mount in Tha Tako district.

On Page 2

- ROYAL BOOK SET SELLING OUT FAST
- 16 NATIONS EXPRESS SORROW

The project was initiated to mark the King's 60th year on the throne in 2006 and his 80th birthday last year, and the late Princess did not hesitate and pushed ahead with the plan.

"I'll do it for my brother," Sumana Aphinorachet, the chairperson of the committee overseeing the project, quoted the Princess as saying.

Ms Sumana recalled that while she spoke, the Princess had a smile on her face and tears

A GIFT OF LOVE

swelled in her eyes.

The Princess then asked how much money would be needed to complete the project, and offered to donate the entire amount, which was more than 150 million baht, to get it done.

The committee refused to take all the money from the Princess, as they expected contributions from the public.

In the end, the Princess donated one million baht and kindly accepted Wat Pa Siriwattanawisuth where the pagoda is situated under royal patronage.

"That's her religious masterpiece left for the country, and the last mission she did for her beloved brother," said Ms Sumana.

The Princess always asked about progress on the project. She was concerned that there would not be enough funding. When the committee held royal kathin ceremonies to raise funds, the Princess always made contributions.

Every step of the construction process was recorded on video so the Princess could watch its progress, said Ms Sumana.

"When the pagoda was almost finished, the Princess teased us, saying that the temple belonged to her [it was under her patronage], but the pagoda was built for the King and she looked forward to handing this gift to her brother," Ms Sumana recalled.

Before the Princess became terminally ill, she told the committee she would visit the temple, adding that she would stay at the foot of the hill if she was not allowed to go up because of health reasons. The committee then agreed to prepare a helicopter for her visit.

The pagoda's inauguration ceremony was held on Dec 19, 2007, after the Princess had been hospitalised, and it fell to Ms Sumana to conduct the ceremony. On the same day, the committee also presented a model of the pagoda to His Majesty the King when he visited the Princess at Siriraj hospital in Bangkok.

"With that, her mission [to build the pagoda for the King] was complete," said Ms Sumana.

Phra Kru Vijitsilaphorn, the abbot at the temple, said Princess Galyani Vadhana was a great contributor to the temple. Even though she was not a regular visitor, her kindness was always felt by the eight monks who lived there.

"I was told that the Princess was concerned about everyone here. She often asked how *her monks* had been living," said the abbot.

To express gratitude to her, the temple held a group ordination of 85 monks last year to celebrate her 84th birthday.

Supatorn Chantarakul, one of the 85 monks, said that before getting ordained the Princess had urged all of them to behave well, sleep in the place provided, perform their duties and come back to tell her of their experiences.

"When we went out to receive alms in the morning, I was overwhelmed to see people waiting for us and calling us the 'monks of the King's sister'," he said.

Last September the temple started building a pavilion for the Princess. Construction was still under way when the Princess passed away on Wednesday.

"Even though she will never come, we will arrange the place in a way as if to accommodate her stay," said the abbot. "There will be a living area for the Princess to sit, relaxing and reading books. The pavilion will also serve any members of the Royal Family who visit the temple."

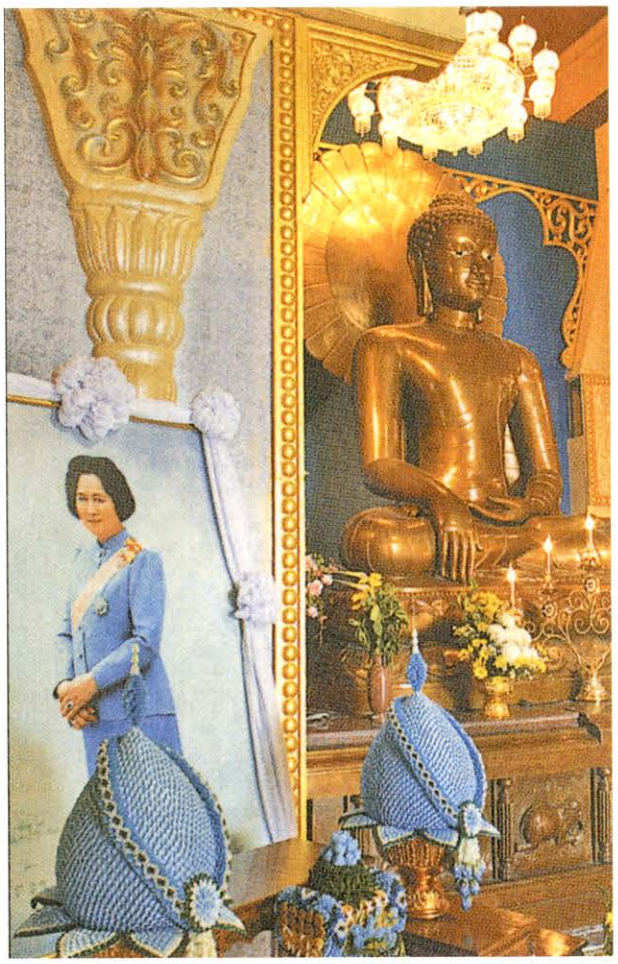
An exhibition on the Princess' life and works will be held at the pavilion for visitors to study and acknowledge her devotion to the kingdom.

The temple also plans to build a day-care centre for pre-school children in the area to fulfil the Princess' dream.

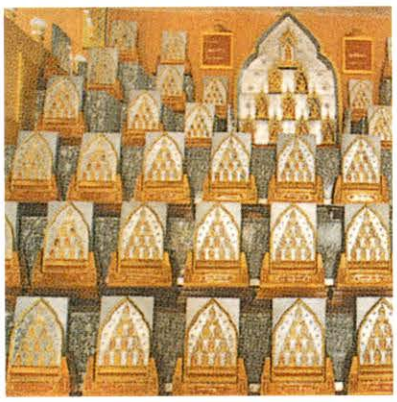
"The Princess loved to be a teacher. We heard that she often taught small children while she went on missions with the Princess Mother. The centre will respond to her wishes to educate and care for small children," said the abbot.

When the Princess' condition deteriorated, the temple invited monks in the province and lay people to pray for her from Dec 31, and the activity continued even after her passing. The prayers start at 11pm every day and will carry on until the cremation ceremony.

"We're monks and we have nothing except prayers and merit to give to her," said the abbot.



LEFT
A portrait of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana is put up inside the pagoda for people to pay their respect.



BELOW LEFT
Statues of Phra Phakawambodi, a faceless Buddha image teaching Buddhists to do good without expecting rewards, inside the temple.



The Sri Bodh Gaya Chedi, a replica of the Bodh Gaya pagoda in India.



FROM LEFT TO RIGHT Gleaming exteriors including the Ravana, a spectacular pillar, and Buddha images resembling the ones found at India's Bodh Gaya pagoda, at Wat Pa Siriwattanawisuth in Nakhon Sawan province.



Courtesy of ROYAL HOUSEHOLD BUREAU

Royal funeral

HRH Crown Prince Maha Vajiralongkorn lights a candle as monks chant a prayer at a royal funeral ceremony for HRH Princess Galyani Vadhana at the Dusit Maha Prasart Throne Hall in the Grand Palace yesterday.

Special coins to honour Princess

POST REPORTERS

Commemorative coins to honour the life and work of HRH Princess Galyani Vadhana will be produced later this year, Deputy Prime Minister Paiboon Wattanasiritham said yesterday

The money for the coins will come out of a 200-million-baht state budget that had been set aside for activities to mark the 84th birthday of the late Princess. Many state activities scheduled to mark Princess Galyani's birthday have been cancelled but some, such as the commemorative coins and a mass ordination ceremony, will go ahead.

Mr Paiboon, who is also the Social Development and Human Security Minister, said more than 151 million baht of the money that had been set aside for the activities will be returned to the Budget Bureau.

Some 141 projects were held to celebrate the late Princess' birthday last year.

In Narathiwat, more than 1,000 Muslim representatives and imams from 617 mosques in 13 districts signed condolence books and attended a mass prayer for the late Princess at Narathiwat's central mosque yesterday.

A similar event, chaired by Yala governor Theera Minthrasak, also took place at Yala's central mosque. Yala's Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives staff, local residents, students and rangers made a mass blood donation in a tribute to the late Princess yesterday.

In Kanchanaburi, soldiers at the 9th Infantry Division at the Surasri military camp also made a mass blood donation, while over 100 Muslims in Tha Muang district attended prayers for the late Princess at Kanchanaburi's central mosque.

In Nakhon Ratchasima, scores of elderly women from a local rest home took part in a memorial ceremony at the provincial hall in Muang district yesterday and more than 5,000 residents of Bua Yai took part in a mass meditation ritual.

In Chiang Rai, people flocked to Mae Fah Luang University to attend an exhibition on the Princess at the Princess Maha Chakri Sirindhorn Chinese Culture and Language Centre.

In Ranong, a medical unit under the Princess Mother's Medical Volunteer Foundation vowed to fulfil the social commitments championed by the late Princess by providing medical assistance to disadvantaged people in remote areas.

Correction

The *Bangkok Post's* special wraparound publication *In Remembrance of a Princess* published on Jan 3 contained one sentence in need of clarification.

The sentence in question should have read in full: "She was two years older than King Ananda Mahidol, Rama VIII."

16 nations express sorrow over Princess' death

Sixteen countries, along with the United Nations Economic and Social Commission (UNESCAP) for Asia and the Pacific, have so far sent messages of condolence over the death of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana.

The messages were from Japan, Kuwait, France, Burma, Singapore, Bulgaria, Bhutan, Cambodia, Bahrain, China, South Korea, Nigeria, Russia, Ukraine, Laos and Nepal. ESCAP sent a separate condolence statement.

Foreign Ministry spokesman Tharit Jarungwat said Japanese Emperor Akihito and Empress Michiko conveyed their sorrow to the King and members of the royal family on behalf of all Japanese.

Many representatives of foreign missions in Thailand also turned up in person to pay their last respects to the Princess at the Grand Palace where her body is lying in state.

Yesterday, more than 300 Lisu hill-tribespeople from Mae Taeng district of Chiang Mai and Mae Hong Son's Pai district performed a bathing rite before the Princess' portrait at the Ueng Ngern villa, a retreat of the late Princess at Huay Nam Dang National Park in Chiang Mai.

MOURNING THE PRINCESS LITERARY WORKS, CONDOLENCES, COMMEMORATIVE COINS

ROYAL BOOK SET SELLING OUT FAST

Princess' daughter produces moving tribute to her mother

Story by PIYAPORN WONGRUANG

Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana, in a sleeveless blue dress, smiles broadly in the picture on the white cover of a book set, *Saeng Nueng Kue Roong Ngam* (One light is a beautiful rainbow).

The new two-book publication sits next to one of the late Princesss' best sellers, *The Princess Mother*, on the counter of a bookstore in Lat Phrao. There aren't many copies left. Like other bookstores, people are now looking for the set, hoping to get one as a keepsake of the memory of the Princess.

One of the sales staff said the store had put in two separate orders for collections of the books over the last few days, and more than 100 have already been sold.

The set, comprising two separate books, is priced at 1,000 baht.

The store has also received several calls for advance orders for the book.

Another book store in the Lad Phrao area, B2S, has also received similar requests. Salakjit Padungkit, the manager of the store, said customers had either walked in or made calls to the store trying to find out about buying a copy of the much sought-after books.

She said the store had run out of copies but had ordered more, which should be arriving soon.

"We are waiting for the new supply," said Ms Salakjit.

The books were put out by the late Princess' daughter Thanpuying Tasanavalaya Sornsonggram, who wanted to do something for her mother on her 84th birthday in June last year.

A team at the Amarin Publishing Service department, including Pattrawan Pultawekiat, the department's Editorial Director and also the books' content editor, were assigned to prepare and produce the books.



APICHART JINAKUL

A customer looks through 'One Light' at Nai In book shop in Tha Prachan area.

They were given the task of ensuring the publication was easily understandable and properly reflected the character of the late Princess.

The team, with advice from Thanpuying Tasanavalaya, eventually came up with the concept of the two-book set.

Over a nine-month period, Ms Pattrawan read dozens of books about the Princess in order to understand her ideas and her life.

As a result of her and the teams' efforts, the books came out in two separate copies. One is *Saeng Nueng* (One Light), which conveys accounts of the Princess' personal life, and the other, *Kue Roong Ngam* (Being a beautiful rainbow), with stories about her character and work.

"The books are special in themselves because they are something that her daughter and grandson wanted to do for her. They contain content which explains the Princess through various aspects and roles in her life with close supervision and comments from the Thanpuying.

"The work was also a great lesson in my life," said Ms Pattrawan.

Saran Boonprasert, an independent pictorial book editor, said the books have additional value as a chronological record of the monarchy over the years.

They would be a source of information for historians in the future, he said.

Arunya Buddhinan, president of the Rewat Buddhinan Foundation, who ordered copies, said she wanted to keep them in memory of the Princess. They are precious and she wanted her loved ones to have them too, she said.



We are deeply saddened by this great loss.
Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana
will live in our hearts forever.

Osotspa Group of Companies

Kingdom mourns

The nation is mourning the death of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana, who passed away in the early hours of Wednesday after a long battle with abdominal cancer. She was 84.

A statement by the Royal Household Bureau said the Princess passed away at 2.54am at Siriraj hospital, where she had been receiving treatment for the last six months.

His Majesty the King and members of the Royal Family were at her side.

Thirawat Kullanant, dean of the hospital's faculty of medicine, said the Princess passed away peacefully. He said she had a strong spirit and had strictly followed the doctors' advice.

"We feel profound sorrow at her passing. We did not feel weary throughout the treatment process and we are deeply grateful for Their Majesties' kindness," he said.

The Princess' condition deteriorated sharply on Tuesday night. The Royal Household Bureau's 38th statement said her breathing was weaker, her kidneys had stopped functioning and she was unresponsive.

The King has declared a 100-day mourning period for members of the Royal Family and palace officials. The government has announced a 15-day mourning period for government and state enterprise officials. Government agencies, Thai embassies and consulates, and educational institutes across the country will fly their flags at half-mast for 15 days.

หน้าว่าง

The Nation • THAILAND

SATURDAY, January 5, 2008 • 36 PAGES, 4 SECTIONS, VOLUME 33, NO 51755 • Bt25

MAY 1923 – JANUARY 2008



NATION/TATCHADON PANTAPHANITKUL

A MOURNER *holds a picture of HRH Princess Galyani Vadhana while paying tribute at the Grand Palace yesterday.*

Scores of events cancelled

Some concerts and sports tournaments postponed during period of mourning

■ *The Nation*

SEVERAL CONCERTS, sports and entertainment events have been cancelled during this mourning period for HRH Princess Galyani Vadhana.

The Cabinet has requested cooperation from government agencies and entertainment venues to suspend any entertainment activities for 15 days between January 2 and 16.

Many events have been cancelled or postponed during this period of mourning. These are listed below:

The Tiger Translate Music & Arts Festival (Tigertranslate.com) scheduled to be held today at Suan Lum Night Plaza has been postponed. The new date has not yet been confirmed.

The Bangkok Symphony Orchestra (Bangkoksymphony.com) has cancelled its free outdoor concerts "Music in the Park" tomorrow and next Sunday. The series will resume on January 20.

Songs-for-lifers Carabao have postponed their January 12 concert at Bonanza Khao Yai, Nakhon Ratchasima. The show has been rescheduled for February 16 at the same venue. More information at Thaiticketmajor.com.

Violinist Maxim Vengerov has cancelled his shows at Mahidol University's College of Music in Nakhon Pathom on January 12 and 13. For ticket refunds, go to Thaiticketmajor.com.

Danish jazz vocalist Benni Chawes and his band have postponed their Bangkok show on January 21 at the Thailand Cultural Centre. The concert will now take place in May. Information at Thaiticketmajor.com.

The Soontarapon 98 Concert, scheduled for January 27 at the Thailand Cultural Centre is cancelled.

Organisers have also postponed several major sporting events, including The Royal Trophy Golf Championship and the 6th Thailand Polo King's Cup.

Thailand had initially planned to host The Royal Trophy Golf Championship at the Amata Spring Country Club from January 11 to 13.

The tournament would have featured some of the finest golfers from Asia and Europe competing for stewardship over the coveted Royal Trophy, which was graciously donated by His Majesty the King.

King's Cup deferred

However, after the government announced the 15-day mourning period and asked that festive events be suspended during this time, the organisers have decided to postpone the prestigious tournament.

The event's third edition will be held at the earliest date possible. The Thailand Polo Association had to make the same decision regarding the 2008 Thailand Polo King's Cup.

The competition – sponsored jointly by the TPA, the Tourism Authority of Thailand, King Power and Thai Airways International – had been scheduled for January 21 to 26 at the Siam Polo Park in Pattaya and the VR Sport Club in Samut Prakarn.

The organisers said yesterday the mourning over the passing of the Princess had led to the indefinite postponement of the annual competition.

Meanwhile, the competition date for the 64th Chula-Thammasat traditional football match stays unchanged. The annual encounter between the two most famous universities in Thailand – Chulalongkorn University and Thammasat University – will be held on January 19 at the Supachalasai Stadium.

There will however be adjustments made to some of the high-spirited activities, such as the traditional huge parade mocking Thai politics, in respect of the nation's mourning.

The organisers said that instead of the parade mocking politicians there will be one to honour Chaofah Ajaan (the Princess Professor). The Princess had devoted herself tirelessly to the teaching of students at both universities.

The crowd in the grandstands will wear black armbands, while cheerleaders will be dressed in black and white,

Yesterday morning, student representatives of both universities held a charitable blood donation campaign in front of MBK as part of the merit-making campaign for the Princess.

A ROYAL and not-so-royal past



HRH PRINCESS GALYANI *with the Princess Mother, her daughter Thanpuying Dhasanawalaya Sornsongkram and her grandson Jitas Sornsongkram.*





PRINCESS GALYANI *with Colonel Aram Rattakun Seriroengrit and their daughter in 1944, left. Thanpuying Dhasanawalaya with her husband and son, above.*

■ *The Nation*

WHAT'S IN a name? Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana once told *Ploy Gam Petch* magazine how she got hers.

"Normally, royals ask the King to confer names on their sons and daughters. My father asked King Rama VI to confer a name on me. It was a different name, but my grandmother [Queen Savang Vadhana] did not like it.

"So I finally got Galyani Vadhana, not Galyanee. Since the 'nee' form is a derivate, it became 'ni'.

"At first people tended to write 'nee', but if you check the royal name certificate written by King Rama VI, he used 'ni'," the Princess said.

As for a nickname, the Princess said: "I have one, but I'm not telling you. No one has called me by it except my mother."

In 1944 the Princess renounced her royal order of precedence in order to marry Colonel Aram Rattakun Serireongrit (1920-1982), the son of General Luang Serireongrit (Charoon Ratanakul Serireongrit), a former Army commander-in-chief around the time of World War II.

When His Majesty the King ascended the throne, he reinstated-her precedence.

Colonel Aram was involved in a motor accident with His Majesty in Switzerland in October 1948 and was badly injured. After returning to

Mother, daughter 'spoke frequently'

Thailand, he became a teacher. In 1957 he was promoted to headmaster at a vocational school, which became the architecture department of King Mongkut's Institute of Technology Lat Krabang. They later divorced.

The Princess then married His Highness Prince Varananda Dhavaj, son of His Royal Highness Prince Chudadhuj Dharadilok, Prince of Bejraburna, and Mom Ravi Kayananda. They had no children.

The Prince was a diplomat, in 1965 establishing Siam Airways, operating between Bangkok and Hong Kong, Tokyo, Fukuoka, Honolulu and Los Angeles. The airline ceased to operate in 1977.

The Princess had one daughter with Colonel Aram. Thanpuying Dhasanawalaya Sornsongkram was born in Switzerland in 1945.

When the Princess was pregnant, she prepared two names for her child. "When she was born, during the war, we were very poor. Her nutrition was not good, but surprisingly, she grew very tall. I raised her on my own on a small income.

"Married, and with a daughter, I had no occupation. My mother gave me money. I had to drop out of school, so I didn't get my degree. I did go back and continue it later, though. My mother gave me about 600 Swiss francs a month, which is about Bt1,200 in today's money. It was worth nothing.

"We had to pay the rent, eat and raise the child. The three of us lived together. After school, I had to shop. I had to choose either sweets or meat. Having both was impossible.

"I looked after my daughter by myself. She liked to eat liver. I was able to breastfeed her for three months only. I reluctantly let her drink canned milk, even though doctors suggested it was not a good idea.

"She was an obedient girl, she just didn't eat much. When King Ananda Mahidol returned to Thailand, I didn't go, because I had to look after my daughter," the Princess said.

Thanpuying Dhasanawalaya said that when she was at Mater Dei School, she had "homework, and my mother would teach me at home, but it was not fun. Sometimes she helped me draw pictures, but I didn't like them very much, though at least I got help. When I was growing up in Switzerland, she could help me more.

"Although I was an only child, I didn't feel lonely. I had a lot of things to do. I liked keeping pets such as dogs, birds, gibbons, civets, flying squirrels, mongooses and otters. I also like reading and handicraft."

Since the Princess and her daughter did not appear in the news together often, some assumed they were not close.

But Dhasanawalaya said her mother spoke with her "frequently about matters that she could not talk of to anyone else. We consulted each other like mother and daughter. I used to tell her that if there were tasks related to temples or funerals, I would accompany her, because there weren't many people who liked that sort of work.

"I always told her if she wanted me to do anything, anywhere, I could leave my work immediately – Mother must come first – but if she had many people around her and she was not lonely, then I wouldn't go. That's why people didn't see us together."

People snap up Princess mementoes

■ *The Nation*

Books by HRH Princess Galyani Vadhana and books about her are selling like hot cakes as Thais try to keep their beloved Princess with them forever.

The 84-year-old Princess, the elder sister of His Majesty, passed away early on Wednesday.

"There is now a huge demand for books about the Princess," Busarin Saengchai, a sales assistant at Rim Khob Fa Bookstore in Bangkok's Victory Monument area, said yesterday.

She said the most popular book was "*Saeng Nueng Khue Rung Ngam*" ("Spectrum") by the Princess' daughter Thanpuying Dhasanawalaya Sornsongkram.

"It's sold out. Customers are now placing reservations," Busarin said. She added that the books written by the Princess such as "*Mae Lau Hai Fung*" ("Stories Told by My Mum") and "*Chao Nai Lek Lek – Yuwakasat*" ("Little Royal - The Young King") were also selling well.

In Chiang Mai, Joy Jittidecharak, managing director of Suriwong Book Centre, said books by the Princess would soon be sold out.

"She was a talented writer. Her books are fun to read and well indexed," Joy said. Her company operates a big book centre.

Meanwhile, bookstalls reported a big boost in sales of daily newspapers that featured comprehensive stories about the Princess and photos of her.

"We sell about 1,800 copies a day, but since January 3 we have sold 2,700," Wiang Pin Bookstore's owner Petchara Korbkaikij said.

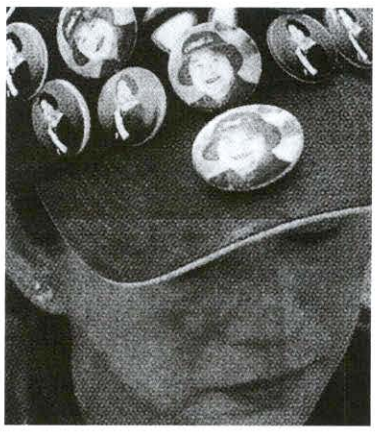
Bookstall-owner Suchada Wongsua said she had seen a 25-per-cent increase in newspaper sales.

In Songkhla, a big newsagent in the Hat Yai district said demand for newspapers had clearly jumped because of coverage and photos of the beloved Princess.

"It's clear people want to keep the newspapers in memory of her," Manu Phontaweechai said.

Similar trends are being reported in other provinces, including Phitsanulok.

Souvenirs and photos of the Princess are also in high demand.



PINS FEATURING *HRH Princess Galyani Vadhana's photos are now available on various corners around Bangkok for Bt15 each.*

MOURNING

World leaders send condolences

Royals, heads of state and govt send messages

■ *Supalak G Khundee*
The Nation

LEADERS FROM more than 20 countries around the world have sent messages of condolences to Thailand over the passing of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana, the Foreign Ministry said yesterday.

Japan's Emperor Akihito and Empress Michiko, Crown Prince Naruhito and Princess Masako, Prince Akichino Fumihito and Princess Akichino Kiko have sent their respective messages of sympathy to His Majesty the King.

Cambodia's King Norodom Sihamoni and King of Bhutan Jigme Khesar Namgyal Wangchuck, who is well known in Thailand, have also sent their commiserations to the Kingdom.

Kuwait's Emir His Highness Sheikh Sabah IV Al-Ahmad al-Jaber al-Sabah and Bahrain's Crown Prince Shaikh Salman bin Hamad al-Khalifa sent letters to extend their condolences.

Neighboring Lao President Chommaly Sayasone and Singapore's President Sellapanh Rama Nathan, Minister Mentor Lee Kuan Yew and Prime Minister Lee Hsien Loong have sent their condolence to HM the King.

Russia's President Vladimir Putin and South Korea's President Roh Moo-hyun yesterday sent messages of sorrow and concern to HM the King.

Nigeria's President Alhaji Umaru Musa Yar' Adua and Nepalese Prime Minister Girija Prasad Koirala also sent messages of deep sorrow to Thailand.

All leaders said they were saddened by the death of HRH Princess Galyani Vadhana. They praised her role and dedication to the poor, according to the Foreign Ministry's spokesman, Tharit Charungvat.

Thai embassies around the world were open for overseas Thais and foreigners to pay tribute to the Princess, he said. Some leaders of foreign countries also signed message of condolences at Thai embassies abroad, Tharit added.

Princess, public pay tribute

HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn yesterday provided a meal to eight monks performing praying services for her aunt, HRH Princess Galyani Vadhana.

The elder sister of HM the King Bhumibol Adulyadej passed away at the age of 84 early Wednesday.

In response to His Majesty's instruction, royal merit-making ceremonies for the princess will continue for seven days since the day she passed away.

During the 100-day mourning period, praying ceremonies will continue at the Dusit Maha Prasat Throne Hall from 6am to midnight every day. The funeral ensemble will perform mourning music at regular intervals.

Members of the public were allowed to pay their tributes to the princess at the Saha Thai Samakhom Pavilion inside the Grand Palace. A portrait of the Princess was placed so that mourners could show their respect for her.

There were also books in which the mourners could sign their messages for the Princess.

A total of 15,891 people signed messages at the pavilion yesterday. – THE NATION

A patron of classical music

■ *The Nation*

HRH PRINCESS Galyani Vadhana was known to have keen interest in various music genres since she was a young girl, but her favourite was always classical music.

In Thailand, she had always been a Royal patron of the classical school of music.

With her blessing, the "Classical Music Promotion Fund" was established. Students and teachers received scholarships to further their studies abroad.

To mark the auspicious occasion of the Princess's 84th birthday on May 6, 2007, the Culture Ministry and Silpakorn University's Faculty of Music established the Galyani Vadhana Institute of Music.

The Princess had long hoped to see Thailand have a musical institute that could produce musically gifted graduates.

The Galyani Vadhana Institute of Music also responded to the government's objective of developing educational methods for children with special talents, especially young musical prodigies.

Located in a 10-rai plot previously occupied by the Bang Yikhan Brewery, the institute is set to accept its first batch of students in the 2008 academic year. Only about 50 children will be accepted for the primary and junior secondary education courses.

Though the institute will stick to the normal curriculum, it will provide musical classes in the evenings and weekends as part of its non-formal education system.

In the 2009 academic year, the institute will also offer senior secondary education courses in what would be like a preparatory school for music. From 2012 onwards, university-level music courses will be provided.

In the 2008 fiscal year, the institute would be granted a budget of Bt22.5 million. In the following four years, it would be given a total of Bt788 million. After that, the institute hopes to become financially independent. Its income would partially come from concerts performed by its chamber and orchestra.

To serve the public, the institute would also hold charity performances for the underprivileged, such as the elderly, ill people and residents in crowded communities.

The institute plans to employ only three permanent officials in its first year, and hire part-time local and foreign teachers to teach the classes. Once it becomes a public organisation, the institute plans to have about 10 permanent officials.



NATION/TATCHADON PANYAPHANITKUL

HUNDREDS QUEUE *to sign a book of condolences for Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana at the Saha Thai Samakhom Pavilion yesterday.*

Merit-making helps spirit rest

■ *The Nation*

BUDDHISTS BELIEVE that a merit-making ceremony to bless the spirit of the deceased both before and after cremation is important.

The ceremony helps the deceased to rest in peace. Without dhamma or Buddhist chanting by monks, the spirit, with an unconscious mind, might be lost in an unknown destiny between the worlds of the deceased and the living. When their karma – activities that bring upon oneself inevitable results, good or bad, either in this life or in a reincarnation – causes them to be born again, as only enlightened persons will not be born anew, they might suffer a sad fate.

For deceased royal personages, the ceremony must be held with elegance to honour those returning home in Buddhist heaven. In terms of deva-raja (god-king), which is based on Brahmin and Buddhist beliefs, royals, especially the king, are incarnations of god or angels in Buddhist heaven, coming to earth to take care of the people.

Although Thais nowadays do not believe in deva-raja, they feel it's more polite to say that their beloved royal personages have returned to their home in heaven.

In general, merit-making for the deceased begins on the first day of the funeral. The deceased will be laid on a bed with head turned to the west. The most respected or eldest person in the family will comb the body's hair halfway from front-to-back and halfway from back-to-front. After that, relatives and friends will sprinkle holy water on the right hand of the deceased.

At a later time, the deceased will be put into a coffin decorated with flowers and a photo of the deceased. When the monks finish preaching the fourth cycle of Phra Abhidhamma, a collection of analytical treatises based on lists of categories drawn from the teachings in the Buddhist discourses, close relatives will offer robes and necessities to the monks and the monks will pray for the deceased.

The merit-making ceremony might continue for three, five, seven or 100 days, depending on what the relatives agree to.

In the royal merit-making ceremony, honorary ornaments will be put in the front and to the side of a coffin including a golden urn decorated with golden flowers, golden and silver flower bushes and royal honorary necessities.

For the Princess Mother's funeral in 1995, His Majesty the King invited monks from nine royal Buddhist temples – Phra Chetupon, Saket, Maha That, Suthat, Chakrwat Rajawas, Rakang, Prayurawongsawat, Anongkaram and Rajasitharam – to preach Phra Abhidhamma at Dusit Maha Prasat Throne Hall for 100 days. After that, members of royal families, top government officials and other senior figures held the merit-making ceremony until February 29, 1996 – nine days before the royal cremation on March 10.

During that time, the special royal merit-making ceremony took place every Tuesday, the day the Princess Mother passed away.



NATION

THE PHRA MAHA *Pichai Ratcharot was used to carry the urn of Queen Sri Patcharindra of King Rama V to the royal crematorium.*

'Black shirts with Royal emblem not okay'

The Office of Prime Minister yesterday called on people not to don black T-shirts with the emblem marking His Majesty's 80th birthday.

"It's inappropriate," Jullayuth Hiranyawasit said in response to the immediate availability of black T-shirts bearing the emblem on the market.

He explained that the emblem was an auspicious sign and should not adorn black clothes, which are used during mourning.

Black clothes are now hot-selling items as Thais are donning the colour to mourn the passing away of HRH Galyani Vadhana. The 84-year-old Princess was the elder sister of His Majesty.

Jullayuth also urged manufacturers to stop producing and selling black T-shirts with the auspicious emblem, adding that people going to a funeral should not adorn black attire with a pin featuring the emblem.

THE NATION

In memoriam

The following are among the arrangements for the Princess' funeral.

Music of bereavement

The traditional Thai mourning piece "Pra Khom Yam Yarm" will be performed at the prayer services.
It is an oboe composition based on both Buddhist and Brahmin beliefs.
Fine Arts Department director Grienggrai Sampatchalit says the department will supply two groups of musicians from the Institute of Music and Drama for the Royal funeral. They will play for seven or eight minutes in turn every three hours, day and night, for 100 days.
In the reign of King Rama V the funeral would still have featured a wailing-woman, but by King Rama VI's time it was felt that weeping should come from the heart, not as a part of a performance, and she was no more.
"The prayer music should remind mourners of the Buddhist teaching about birth, life and death and the Brahmin belief that the King and the Royal family are living gods who upon their deaths are transported to Mount Sumeru on the final journey from birth to life."
On Wednesday, he said, the musicians played the victory march "Mahachai" as the Princess' body was conveyed to its coffin.





Mourning attire

During the 100 days of mourning for the Princess members of the Royal Family will wear full dress uniform with the Chakri sash and a black armband, or black suits with an armband. For Royal merit-making ceremonies on the seventh, 50th and 100th days after the Princess' death, they will wear full dress uniform with the Chakri sash but no armband.

Shade for the dead

Somdej Chao Fa, the white umbrella used at the funeral, has five tiers.



The public

People should wear black or white. When paying respects before a portrait of the Princess, they should press their hands together and prostrate themselves. They may also make merit and dedicate it to her.



Royal coffin

The body of the Princess is placed in a coffin, not an urn.

Royal Household Bureau
Schedule for 100th-day funeral ceremony

- *6am* - Abhidharma prayers and "Pra Khom Yam Yarm"
- *7am* - Royal offering of morning meal
- *9am* - Abhidharma prayers and "Pra Khom Yam Yarm"
- *11am* - Abhidharma prayers and Royal offering of midday meal
- *12pm* - Abhidharma prayers and "Pra Khom Yam Yarm"
- *3pm* - Abhidharma prayers and "Pra Khom Yam Yarm"
- *6pm* - Abhidharma prayers and "Pra Khom Yam Yarm"
- *7pm* - Abhidharma prayers and "Pra Khom Yam Yarm"
- *9pm* - Abhidharma prayers and "Pra Khom Yam Yarm"
- *12am* - Abhidharma prayers and "Pra Khom Yam Yarm"

LETTERS TO THE EDITOR

A eulogy to Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana

In the flow of history's unalterable scheme

Your light appeared in our midst and to this Kingdom's life
Your actions of love gave reason and hope
A Princess born to be sister to two kings
And teacher to the people who feted Your wis dom
Your light has paled in our mortal realities
But reappeared in the realms where there is no more pain
In the heavens where good deeds are reward ed
And ultimate reality cherishes its children
There lotuses stand in the shades of the coral tree
Beaming to us bereft of words and choked in emotions
The jewels of Your regal deeds to the poor and
hilltribe people
Unbearable though our grief, fervent yet are our prayers
That Your angelic, regal spirit will repose in the cushion of eternal rest
Your deeds will shine on the wings of dawn
Which accompanied Your soul to heavenly bowers
And carved indelibly Your memory in our souls.

Glen Chatelier
BANGKOK

The dedication of some, the pure greed of others

Even as an outsider, one feels a great sense of sadness at the very sad passing of HRH Princess Galyani Vadhana, and for HM the King in particular.

But one also wonders – after so many years of hard work, dedication, leadership and sacrifice by HM the King – if that sense of sadness isn't also profoundly compounded by witnessing a seemingly never-ending political feud perpetrated by people bent on utterly selfish pursuits for personal gain. The theft continues at any and all cost – to the detriment of the nation and its people.

Long live the King, and may Thailand and His Majesty both see better days ahead.

Daniel
BANGKOK

To HRH Princess Galyani Vadhana

At a time of national mourning, I would like to express a Swiss citizen's feelings on the loss of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana:

Une fleur si merveilleuse,
Même qu'elle s'est levée
En voyageant à l'infini,
Plante dans notre coeur
Un grand' amour et plein de joie.

Ben Werner Stenz
BANGKOK

Children's Day

Central Pattana will go ahead with celebrations on National Children's Day, but the theme will focus on education and donations for underprivileged children and an exhibition on HRH Princess Galyani Vadhana's activities.

A source at the company said activities would differ at each branch.

While Central Plaza Chiang Mai will host a competition to paint a portrait of the late Princess, Central Plaza Ram Indra will focus on underprivileged children.

Some malls had planned to cancel all celebrations because of the death of the Princess. – *The Nation*



NATION/KWANDAO JITPHANA

Chiang Mai residents are flocking to bookshops in search of works by and about HRH Princess Galyani Vadhana.

Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana was not just the subject of books but an author and editor as well. Together these works present an engaging and intimate perspective of the royal family



SAENG NUENG KHUE RUNG NGAM (SPECTRUM)
Published by Thanpuying Dhasanawalaya Sornsongkram
Available at leading bookshops

Commemorating Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana's 84th birthday, "Saeng Nueng Khue Rung Ngam" ("Spectrum") examines her life and work.

Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn was an adviser on the project and Princess Galyani's daughter, Thanpuying Dhasanawalaya Sornsongkram, the editor-in-chief.

The elder sister of both His Majesty the King and his predecessor on the throne, King Ananda, Princess Galyani always walked a step behind her little brothers, but was also often the wind beneath their wings. She is presented here in words and photos, symbolised as a colourful rainbow glimpsed through a prism.

The book reflects on seven dimensions of the Princess: simplicity, energy, courtesy, kindness, knowledge, dedication and grace.

There are rare photographs from Dhasanawalaya's private collection. She writes in the foreword that the book has been divided into two parts – "Saeng Nueng" and "Khue Rung Ngam".

The first is about Princess Galyani as the light that enabled people to see how others beautifully reflect the seven hues of the rainbow. This was her contribution to the wellbeing and prosperity of people everywhere through the projects she sponsored. There were no fewer than 63 foundations that benefited from her patronage.

The latter section is about how Princess Galyani shed light on the beloved monarch. The book is laden with quotes from her own publication, "Chao Nai Lek Lek – Yuwakasat", many of which are quite personal and heartfelt.

She shared, for example, how fond she always was of her younger brothers and remembered being so involved in their upbringing that their nanny complained to their mother – the Princess Mother.

The special-edition book from Amarin Printing and Publishing comes with a CD featuring the music of Nop Ponchamni, written, composed, arranged and produced by Boyd Kosiyabong.

– Kupluthai Pungkanon, The Nation

PRINCE MAHIDOL AND ART
Published by Amarin Printing
Available at leading bookshops

"Prince Mahidol and Art" was released on May 6, 1995, to



mark Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana's sixth-cycle birthday, and she was herself the editor.

It evolved from a talk the Princess gave on centenary of the birth of His Royal Highness Prince Mahidol of Songkla – His Royal Highness the Prince Father – called "Prince Mahidol's Interest in Art".

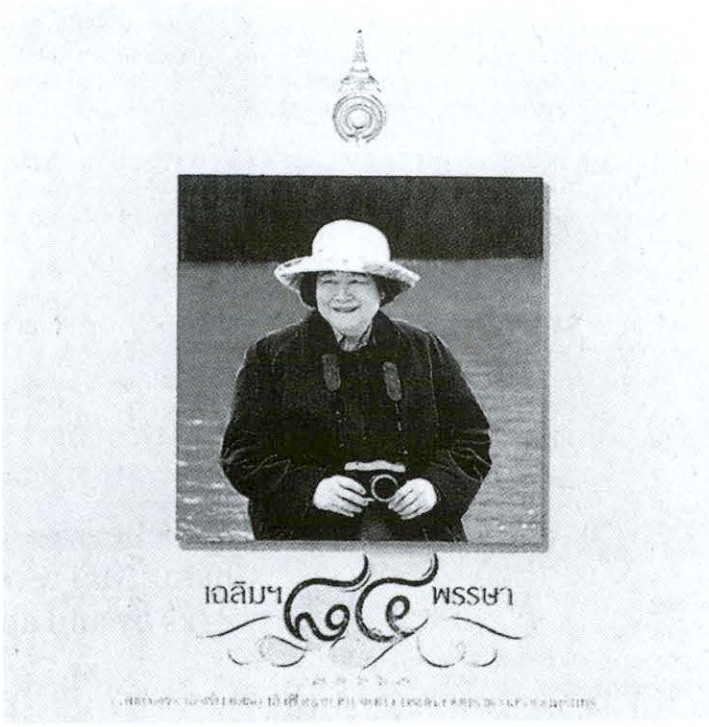
The book features Prince Mahidol's watercolours and ink drawings and his letters to his father, King Chulalongkorn, which indicate how interested he was in all forms of art. Art played an important part in Prince Mahidol's life between 1905 and 1914, while he was studying in England and Germany.

All of the images in the book are clearly explained, from the events and subjects the Prince described in his own handwriting to the places where he painted.

The book is in Thai and English.

– Kupluthai Pungkanon, The Nation

MAE LAU HAI FUNG
(STORIES TOLD BY MY MUM)
By Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana
Published by Silkworm Books
Available at the Chulalongkorn University Book Centre



First published in 1980, "Mae Lau Hai Fung" has been reprinted several times. It has remained in demand because of its biographical detail about the beloved Princess Mother.

The book is divided into two sections. The first half is the Princess Mother's biography, while the second reflects on the words of some of the world's great thinkers. The author addresses her mother in common language, since there is such extensive coverage of the years before the Princess Mother became a member of the royal family.

Based on conversations HRH Princess Galyani had with her mother at various times, the book generously offers facets in the life of the Princess Mother that few of us knew, from birth through adolescence to a happy, romantic period in the United States, where she studied to become a nurse.

Among her many impressive qualities, the Princess Mother's quality and clarity of recall shines through. She was born in Nonthaburi but spent the best part of her childhood in Thonburi. She went to Satreewittaya School before attending the prestigious Siriraj Nursing College in 1913. A major transition in her life took place when she received a royal scholarship to study nursing in the US.

There she met her future husband, His Royal Highness Prince Mahidol Adulyadej of Songkhla, who was a student at Harvard Medical School.

After their daughter, Galyani Vadhana, was born, the couple had two sons, both of whom became kings.

Ultimately the book is a work celebrating the love and warmth among members of the royal family, with plenty of little-known facts about their private lives.

– *Manote Tripathi, The Nation*

CHALERM 84 PHANSA (CELEBRATING 84 YEARS OF HER ROYAL HIGHNESS PRINCESS GALYANI VADHANA)
Published by Jeeranoot Bhirombhakdi
Available at Chulalongkorn University Book Centre

Also published last year to celebrate the 84th birthday of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana, "Chalerm 84 Phansa" is a visual feast. It offers a collection of photographs of the Princess that illustrate different stages in her life, from her childhood and schooling to her extensive travels at home and abroad and her support for the several charities that received her attention.



The book opens with the biography of the princess. She was born in London on May 6, 1923, and was given the name May on her birth certificate. She had an early interest in becoming a teacher, so after taking her degree in chemistry and another degree in social science and education from the Universite de Lausanne, she followed her childhood dream.

Following her return to Bangkok in 1950, the Princess became a guest lecturer in French at Chulalongkorn University, teaching conversational French as well as French culture and literature. In 1969 she joined Thammasat University's Liberal Arts Faculty as a full-time lecturer in French and head of the French Department.

As the photos reveal, the Princess must have been among the few French lecturers who could fly an aeroplane. Many images portray her training with the Royal Thai Air Force. She was allowed to fly a Tiger Moth on her own on September 11, 1957, and gradually clocked up nearly 21 hours as a solo pilot, on more than 195 flights.

It's no surprise then that, like every pilot, the Princess travelled extensively overseas, as also revealed in the lovely photos.

– *Manote Tripathi, The Nation*

SOMDEJ PHRA CHAO PHEENANG THER CHAO FA GALYANI VADHANA KROMMA LUANG NARATHIWAT RAJANAGARINDRA KAP SUNAK SONG LIANG WANG LE DIX (HER ROYAL HIGHNESS PRINCESS GALYANI VADHANA AND HER PET DOGS)
Published by the Faculty of Veterinary Science, Chulalongkorn University
Available at the Chulalongkorn University Book Centre

This book was released last year to celebrate Princess Galyani Vadhana's 84th birthday. The Princess was known as a staunch patron of the discipline of veterinary science. She set up the Sibsam Fund at Chulalongkorn University's veterinary-science faculty to provide medical help to most kinds of animals.



Part of the funds helped start a veterinary clinic at Chulalongkorn that is still in operation. All these efforts came about as a result of the Princess' genuine love of animals, and the book ably captures this side of her life.

As the book reveals, she kept a lot of pet dogs at her palace. At one time she had 61, her favourite being Sibsam ("13"), after whom her fund at Chulalongkorn was named. The book is essentially an introduction to the Princess' favourite pets.

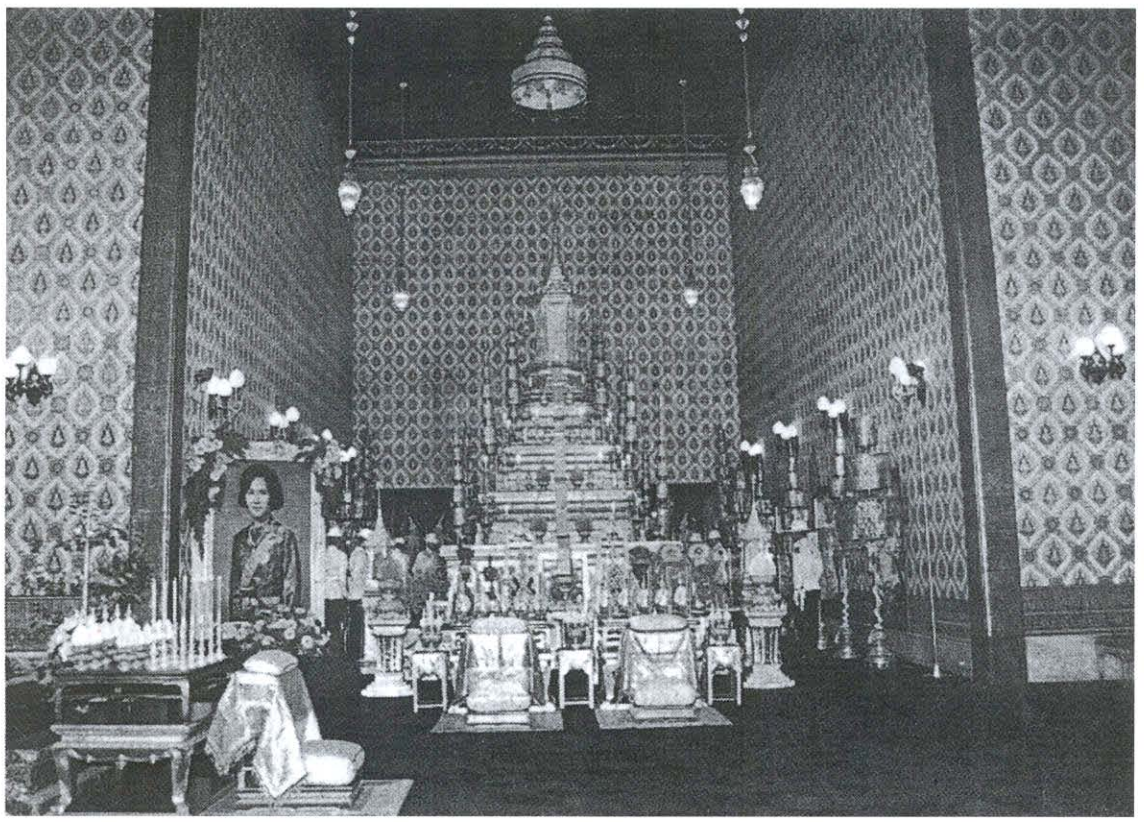
It opens with the story of Khun Sibsam, who died at age 15. She was so named because she was born on December 13, 1987. Topping Khun Sibsam's marvellous qualities was her loyalty. She accompanied the Princess on many occasions, and would never stray far from her mistress. Nor would she allow others to visit the Princess without letting them know she was on guard. Khun Sibsam was honoured with birthday parties, and a memorial ceremony to mark her passing.

There are also lovely biographical details about other dogs in the Princess' palace. The second half of the book deals with the practical details of the various diseases that afflict pet dogs, and offers tips on treatments and therapies.

– *Manote Tripathi, The Nation*

หน้าว่าง







星暹日報

（第一八九一八號）

ราคา 10 บาท

零售每份 10 銖

內地空運零售每份 12 銖

หนังสือพิมพ์ชิงเสียนเยอะเป้า

星暹報業有限公司

บริษัท ชิงเป้า จำกัด

社長李益森

นายลี สันติพงศ์ไชย

ประธานกรรมการ - ผู้อำนวยการ

總編輯督印人 馬耀輝

นายทวี ยอดเพ็ชร์

บรรณาธิการ - ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

泰京石龍軍路 267 號

267 ถ. เจริญกรุง กทม. 10100

267 New Road, Bangkok 10100

02-6212255-61

02-2254650-57

02-2250070

Fax: 02-2244139

02-2254663

E-mail:info@singsian.com

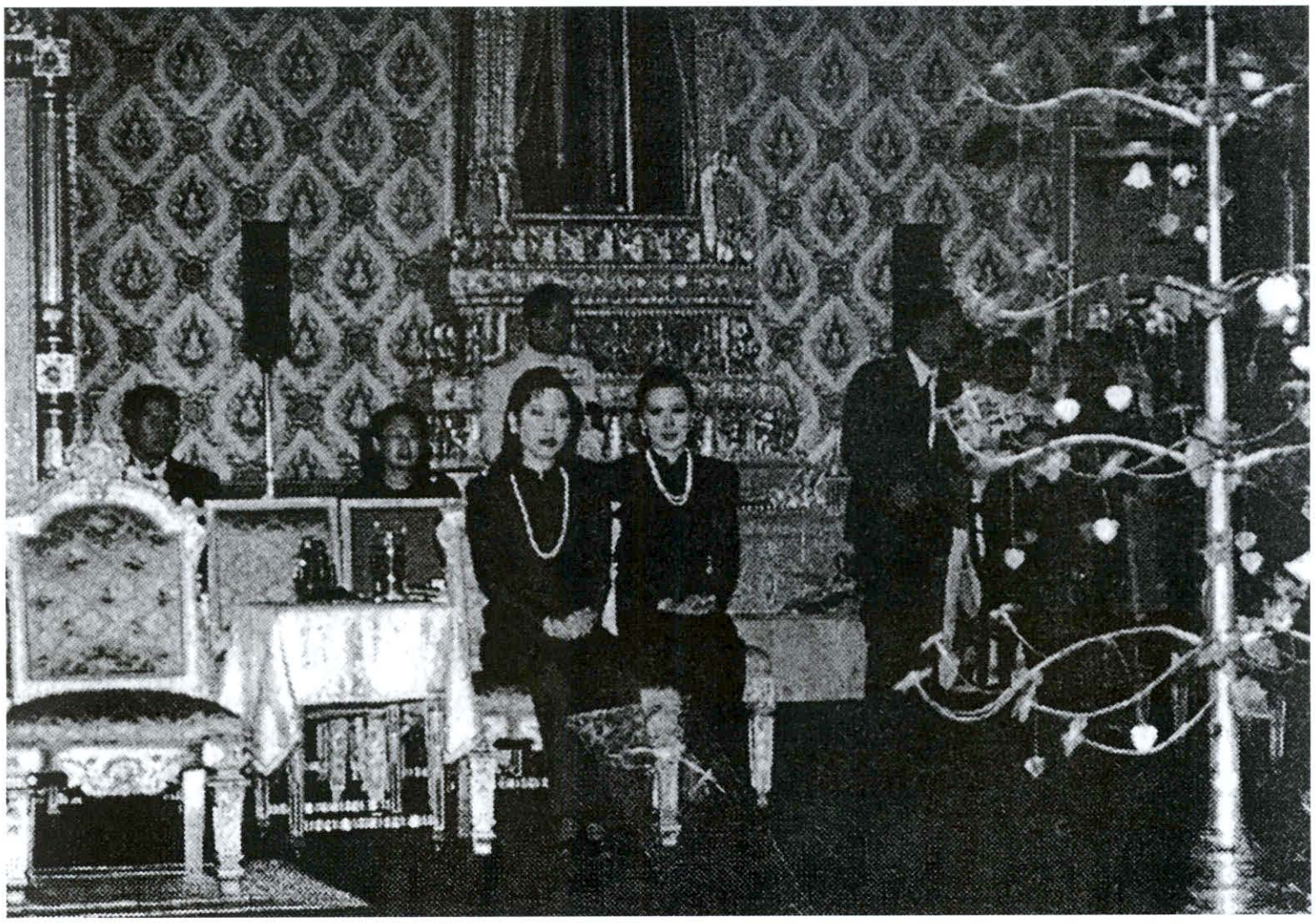
วันที่ 5 มกราคม 2551











๔

วันอาทิตย์

ที่ ๖ มกราคม

พุทธศักราช ๒๕๕๑

หน้าว่าง

เดลินิวส์ DAILY NEWS
ฉบับที่ 21,269 วันอาทิตย์ที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2551
อ่านความจริง อ่านเดลินิวส์
www.dailynews.co.th
ราคา 10 บาท

ทรงห่วงใยพสกนิกร พระเทพฯ พระราชทานขนมปัง

นับหมื่นถวายสักการะ ล้นศาลาสหทัยสมาคม เลขาฯในพระองค์เผย ทรงเปี่ยม'พระเมตตา'

ประชาชนนับหมื่นแห่ถวายสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ต่างชื่นชม ประทับใจ เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง ที่บริการอย่างดี ช่วยดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ พูดจาสุภาพ

"สมเด็จพระเทพฯ" พระราชทานขนมปังแก่ประชาชน ที่แห่มาร่วมถวายสักการะ ตลอดวัน รวม 16,643 คน ต่างสำนึกในพระเมตตา พระกรณียกิจที่ทรงปฏิบัติ ขณะที่ ท่านทูตสวิส, กัมพูชา และ เปรู ร่วมลงนามถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ล้วนซาบซึ้งพระกรุณาธิคุณ เปรียบพระองค์ดั่งทูตวัฒนธรรมของสองประเทศ ด้าน เลขานุการในพระองค์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เผยทรงเปี่ยมด้วยพระเมตตา ทรงงานอย่างละเอียดด้วยพระองค์เองทุกครั้ง ตั้งแต่วันนี้เหล่าข้าราชบริพารจะลงมาช่วยดูแลประชาชนที่มาร่วมลงนาม ส่วน ปลัด สธ. ให้ข้าราชการในสังกัดทั่วประเทศแต่งกายไว้ทุกข์ 100 วัน จัดโต๊ะหมู่ ตั้งพระฉายาลักษณ์ พร้อมเครื่องทองน้อยบูชา สมุดลงนาม และจัดนิทรรศการพระกรณียกิจด้านสาธารณสุขไว้อาลัย เผยที่มาของบทเพลงแสงหนึ่ง และเพลงดอกแก้วกัลยา

ตามที่สำนักพระราชวังกำหนดการถวายสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยเปิดให้ประชาชนเข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ เวลา 09.00–17.00 น. พร้อมจัดสมุดลงนามถวายสักการะไว้ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่วันที่ 3–9 มกราคม 2551 นั้น

❍ ประชาชนมาเป็นครอบครัว

เมื่อวันที่ 5 ม.ค. เป็นวันที่ 3 ของการถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และลงนามถวายสักการะ สำนักพระราชวังได้เปิด ศาลาสหทัยสมาคมในเวลา 08.30 น. เนื่องจากเป็นวันหยุดซึ่งตรงกับวันเสาร์ จึงมีประชาชนจำนวนมากเดินทางมาพร้อมกับครอบครัวและเดินทางมาเป็นหมู่คณะ โดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ต่างจังหวัดเดินทางมาเป็นจำนวนมาก ในโอกาสนี้มีข้าราชบริพารใน สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้เดินทางมาร่วมดูแลประชาชนที่มาลงนามถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังด้วย อาทิ คุณหญิงดารุณี พูนทรัพย์ เลขานุการในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และแพทย์หญิงเยาวลักษณ์ ชาญศิลป์ แพทย์ผู้ติดตามพระองค์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

❍ จัดระบบเข้าถวายสักการะ

การถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์และลงนามถวายสักการะพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในวันที่ 3 สำนักพระราชวังจัดระบบให้ประชาชนเข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และลงนามถวายสักการะ มาเป็นการเข้าแถวเดินผ่านประตูศาลาสหทัยสมาคม แล้วมาลงนามถวายสักการะที่บริเวณด้านตะวันตก จากนั้นเดินมาถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์บริเวณห้องด้านตะวันตก ขณะที่บริเวณมุมห้อง ส่วนบริเวณกลางศาลาสหทัยสมาคม จัดโต๊ะเพื่อให้บุคคลสำคัญลงนามถวายสักการะ

❍ แจกหนังสือมหามงคล 7 รอบ

พร้อมกันนี้สำนักพระราชวัง ได้นำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เนื่องในโอกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุ 7 รอบ 6 พฤษภาคม 2550 ซึ่งจัดพิมพ์โดยทางกระทรวงวัฒนธรรม นำมาแจกจ่ายกับประชาชนพร้อมกันนี้ มูลนิธิพระศรีอุมาเทวี นำน้ำดื่มและขนมปังมาแจกจ่ายแก่ประชาชนบริเวณด้านนอกศาลาสหทัยสมาคม ขณะเดียวกันทางกองงานภาพยนตร์ส่วนพระองค์ได้นำกล้องบันทึกขนาด 16 มิลลิเมตร มาเก็บภาพประชาชนเข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์และร่วมลงนามถวายสักการะไว้ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง เพื่อนำภาพประวัติศาสตร์ไปเก็บไว้

❍ ท่านทูตสวิส, กัมพูชา, เปรู

ในช่วงเวลาภาคเช้ามีบุคคลสำคัญทยอยเดินทางถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พร้อมลงนามถวายสักการะไว้ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวังจำนวนมาก อาทิ ดร.โรดอลฟี อิมฮูฟ เอกอัครราชทูตประเทศสวิตเซอร์แลนด์ประจำประเทศไทย, นายจ๊าค เมเยอร์ เจ้าของโรงแรมโบริวาท ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์, นายอึง เซียน เอกอัครราชทูตประเทศกัมพูชาประจำประเทศไทย, นายคาร์ลอส เวลาสโก้ แมนดิโอลา เอกอัครราชทูตเปรู ประจำประเทศไทย, นายอูเยวิน เอกอัครราชทูตสหภาพพม่าประจำประเทศไทย, นางสาวอังคณา ศรีรัตนาทิพย์ นางสาวไทยประจำปี 2550, ม.ล.อุสสินีพร ศาศวัตศานต์ จักรพันธุ์ ที่มาลงนามในนามผู้แทนตระกูลจักรพันธุ์, นายจาตุรนต์ ฉายแสง, นายแพทย์พรหมินทร์ เลิศสุริย์เดช, นายศุภรัตน์ ควัฒน์กุล ปลัดกระทรวงการคลัง, น.ส.ภัทรา เทพหัสดิน ณ อยุธยา รองนางสาวไทยอันดับ 1 และน.ส.พิชามณช์ เขียวทอง นางงามบุคลิกภาพ และคณะกรรมการบริหารโครงการเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ นำโดยนายกมลสิทธิ์ วรากุลไพบูลย์ ประธานคณะกรรมการบริหารโครงการฯนำคณะ

❍ ทรงเปี่ยมไปด้วยพระเมตตา

คุณหญิงดารุณี พูนทรัพย์ เลขานุการในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ กล่าวว่า ส่วนตัวได้เข้ามาถวายการรับใช้ใน สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ตำแหน่งเลขานุการของราชเลขาของ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีในปี 2512 ขณะนั้นถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการถวายงานให้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ด้วยเช่นกัน เพราะพระองค์ทรงงานอยู่ร่วมกับสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กระทั่งปี 2528 ได้รับโปรดเกล้าฯ ให้เป็นเลขานุการในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ตลอดเวลาที่ถวายงานรับใช้พระองค์ ทรงเป็นเจ้านายที่เปี่ยมด้วยพระเมตตายิ่ง ทรงงานตลอดเวลาและทรงงานตรงทุกครั้งที่ทรงตรวจทาน และหากทรงพบว่าผิดจะมีรับสั่งว่า "ผิด" ซึ่งเมื่อตนในฐานะที่ผู้สนองงานไปตรวจดูก็พบว่า มีข้อผิดพลาดจริง ทั้งนี้การทรงงานนั้นทรงมีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน หนังสืองานทุกฉบับที่มาถึงพระองค์จะทรงตรวจทานด้วยพระองค์เองทุกตัวอักษร

❍ พระองค์หมดพระภารกิจ

คุณหญิงดารุณี กล่าวด้วยความสำนึกในพระกรุณาธิคุณด้วยว่า ไม่ว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จะเสด็จไปที่ไหน ทรงนำรายละเอียดของภารกิจมาศึกษาด้วยพระองค์เอง และทรงวางแผนการปฏิบัติพระกรณียกิจด้วยพระองค์เอง ตลอดเวลาที่ตนถวายงาน ไม่สามารถเปรียบออกมาเป็นคำพูดได้ เพราะเมื่อเราถวายงานแล้วนั่นคือชีวิตของเราทั้งหมด แม้วันนี้พระองค์จะไม่อยู่แล้ว แต่งานที่ค้างไว้นั้นไม่มี เพราะปกติสมัยที่ยังทรงงานได้อยู่พระองค์ไม่เคยจะเก็บงานค้างไว้ หลังจากนี้ในส่วนของตน หมดภารกิจแล้ว ไม่มีงานอะไรที่ดั่งค้าง หรือต้องปฏิบัติสานต่อ ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป ข้าราชบริพารในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เริ่มต้นลงมาช่วยรับลงนามถวายสักการะ เนื่องจากทราบว่าประชาชนมากันเยอะ และจะมาช่วยดูแลร่วมกับสำนักพระราชวังตลอด 100 วัน

❍ ทูตสวิสจดจำนานเท่านาน

ดร.โรดอฟ เอสอิมฮุฟ เอกอัครราชทูตประเทศสวิตเซอร์แลนด์ประจำประเทศไทย เดินทางมาลงนามถวายสักการะพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นภาษาฝรั่งเศสมีใจความสำคัญว่า "ข้าพเจ้าขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งต่อการสิ้นพระชนม์ของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทั้งนี้สืบเนื่องจากการที่พระองค์เสด็จยังประเทศสวิตเซอร์แลนด์อยู่บ่อย ๆ และครั้งสุดท้ายที่ตนมีโอกาสเข้าเฝ้ารับเสด็จ พระองค์ได้มีรับสั่งว่า ทรงมีพระประสงค์เสวยอาหารพื้นเมืองของสวิตเซอร์แลนด์ ก่อนเสด็จกลับพระองค์อยากเสวยเนยแข็งพื้นเมือง ของสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งเป็นรับสั่งครั้งสุดท้ายที่จะเก็บไว้ในความทรงจำตราบนานเท่านาน ในวันนี้เมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ ข้าพระพุทธเจ้าคิดว่าจะเกิดช่องว่างระหว่างสองประเทศขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมาพระองค์ทรงเป็นดั่งทูตวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างสองประเทศคือ ประเทศไทยและประเทศสวิตเซอร์แลนด์"

❍ พระองค์เป็นดั่งทูตวัฒนธรรม

นายจ๊าค เมเยอร์ เจ้าของโรงแรมโบริวาท ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ กล่าวว่า ครอบครัวตนตั้งแต่สมัยคุณทวด มีโอกาสถวายการรับใช้พระบรมวงศานุวงศ์ราชวงศ์ไทย ตั้งแต่ในสมัยรัชกาลที่ 5 เสด็จฯยังประเทศสวิตเซอร์แลนด์และในยุคที่ตนเป็นเจ้าของมีโอกาสถวายการรับใช้พระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ในส่วนของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีโอกาสถวายการรับใช้หลายครั้ง เมื่อประชวรที่โรงพยาบาลศิริราช เคยเข้าเฝ้าเพื่อเยี่ยมพระอาการ ก่อนหน้านี้ในช่วงเดือนเมษายนได้เข้าเฝ้า ณ วังเลอดิศ โดยมีรับสั่งกับตนเกี่ยวกับเรื่องดนตรีและเรื่องที่โปรดทั่วไป การสิ้นพระชนม์ของพระองค์ครั้งนี้ รู้สึกเสียใจมาก เพราะพระองค์เป็นดั่งทูตวัฒนธรรมและทรงเป็นบุคคลที่มีความมหัศจรรย์และมีพระอัจฉริยภาพ พระปรีชาสามารถที่น่าชื่นชมยิ่ง

❍ ทูตกัมพูชา, เปรู ล้วนซาบซึ้ง

นายอึ้ง เซน เอกอัครราชทูตประเทศ

กัมพูชาประจำประเทศไทยกล่าวว่า เชื่อว่าคนไทยทุกคนคงทราบถึงพระกรณียกิจของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นอย่างดีและคงจดจำพระองค์ไปตลอดเช่นเดียวกับประชาชนชาวกัมพูชา ทั้งนี้ประเทศไทยและประเทศกัมพูชามีความสัมพันธ์กันมาโดยตลอด การสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ครั้งนี้ ตนจึงขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งกับราชวงศ์ไทยรวมถึงประชาชนคนไทยทุกคน

นายคาร์ลอส เวลเลสโก้ เอกอัครราชทูตเปรูประจำประเทศไทย กล่าวว่าในนามรัฐบาลเปรูขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งกับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ กับการจากไปของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ รวมถึงขอแสดงความเสียใจกับพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ทั้งนี้รู้สึกซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่มีต่อประชาชนชาวไทยเป็นอย่างยิ่ง

❍ เดินทางมาจากจังหวัดต่าง ๆ

ผู้สื่อข่าวรายงานด้วยว่า ตั้งแต่ช่วงเช้ากระทั่งภาคบ่ายที่ทาง สำนักพระราชวังเปิดศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวังให้ประชาชนลงนามถวายความอาลัยและถวายสักการะ พระบรมฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มีประชาชนทั้งจากกรุงเทพมหานคร ย่านปริมณฑล โดยเฉพาะต่างจังหวัดเดินทางมาอย่างต่อเนื่องไม่ขาดสาย ทั้งนี้การเดินทางในแบบหมู่คณะ แบบครอบครัว และเดินทางมาคนเดียว อาทิ คณะนักเรียนชั้น ม.4 จากโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ จ.สมุทรสาคร เดินทางมาโดยรถบัส 2 คัน 120 คน โดยมีนางปรานี อังติลานนท์ อาจารย์ของโรงเรียนนำคณะ

นางทองสุข คงเอี่ยม อายุ 67 ปี ชาว จ.ตาก เปิดเผยว่า หลังจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สิ้นพระชนม์ได้พูดคุยกับเพื่อน ๆ ที่เป็นอาสาสมัครพัฒนาชุมชน ว่าจะเดินทางมาถวายสักการะ โดยวันนี้เดินทางด้วยรถบัสกันประมาณ 200 คน ทั้งนี้พวกเราหวังให้พระองค์จงไปสู่สุคติและสรวงสวรรค์ อย่างไรก็ตามหลังจากพวกตนร่วมไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ แล้วจะเดินทางไปชมวัดพระแก้วด้วย

❍ ต่างชื่นชมพระกรณียกิจ

นายประยุทธ อินทองแก้ว อายุ 47 ปี อาชีพกรีดยาง จาก จ.พัทลุง กล่าวว่า ตนและเพื่อน ๆ ที่เป็นอาสาสมัครพัฒนาชุมชน อ.ศรีนครินทร์ และสาธารณสุข อ.ศรีนครินทร์ จ.พัทลุง ประมาณ 40 คน เดินทางด้วยรถทัวร์ 2 ชั้น โดยออกจากบ้านเมื่อวานนี้ โดยมาพักที่ จ.เพชรบุรี ก่อนจะเดินทางต่อในช่วงเช้าและถึงกรุงเทพฯในช่วงสาย จากนั้นเดินทางมาถวายสักการะและร่วมไว้อาลัยแด่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทันทีตนเองเคยเฝ้ารับเสด็จพระองค์ในสมัยที่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เสด็จไปในงาน พอ.สว. เมื่อปี 2548 พวกเราชื่นชม พระกรณียกิจของพระองค์เป็นอย่างมาก เพราะเป็นเจ้าฟ้าที่ทรงเสียสละ ตั้งแต่เป็นอาสาสมัครตนตั้งใจว่าไม่ดื่มเหล้าและสูบบุหรี่ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์ท่าน

นายสละ อุบลชาย อายุ 57 ปี นายกสมาคมรังสีเทคนิคแห่งประเทศไทย พร้อมคณะนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ สาขารังสีเทคนิค ม.มหิดล ร่วมกันไว้อาลัย โดยนายสละกล่าวว่า ตั้งใจนำพาบุคลากรด้านการแพทย์สนองพระเดชพระคุณ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในการช่วยเหลือประชาชนผู้ยากไร้ รวมทั้งพัฒนามาตรฐานวิชาชีพให้เทียบเท่าสากล

❍ ชื่นชมจนท.สำนักพระราชวัง

นางสุผล เยี่ยมภพวัย อายุ 62 ปี ชาวบางรัก กล่าวว่า เมื่อครั้งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ประชวร ตนเฝ้าติดตามพระอาการประชวรทั้งสองพระองค์ที่โรงพยาบาลศิริราช พร้อมตั้งจิตอธิษฐานขอให้สองพระองค์หายป่วยเร็ว ๆ มาวันนี้เมื่อ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สิ้นพระชนม์จึงเสียใจมาก ตั้งใจมาถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ และลงนามถวายสักการะ การเข้ามานอกจากจะได้แสดงความสำนึกในพระกรุณาธิคุณเป็นครั้งที่สอง รู้สึกประทับใจเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง ที่บริการประชาชนได้อย่างดีโดยไม่แบ่งว่าใครเป็นใคร โดยเฉพาะการพูดจา อ่อนหวานอ่อนโยน

นางดวงดี อุปนันท์ วัย 58 ปี ชาวจังหวัดปทุมธานี กล่าวว่า ตลอดเวลาที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ประชวรตนตั้งจิตอธิษฐานขอให้พระองค์ทรงหายป่วย ไม่คิดว่าจะสิ้นพระชนม์ เมื่อทราบข่าวเสียใจมาก จึงเดินทางมาถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ ซึ่งการเดินทางมาครั้งนี้มีความประทับใจกับเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังที่เอาใจใส่ดูแล แนะนำข้อควรปฏิบัติตนที่เหมาะสม รวมถึงการใช้คำพูดจาสุภาพเรียบร้อย

❍ นร.เศรษฐเสถียรร่วมอาลัย

ผู้สื่อข่าวรายงานบรรยากาศต่อว่า เวลา 14.30 น. นางญาดา ชินะโชติ อายุ 63 ปี อาจารย์โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งเป็นโรงเรียนสอนนักเรียนหูหนวก นำกลุ่มนักเรียนประมาณ 50 คน ถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยนักเรียนแต่ละคนได้ทำสัญลักษณ์มือแทนคำพูดว่า "รัก" ขณะที่เข้าถวายสักการะ นักเรียนทุกคนนำกระดาษสีขาวรูปหัวใจ ถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

นางญาดา กล่าวว่า นำนักเรียนมาลงนามถวายสักการะและถวายสักการะ ทุกคนต่างขอให้ดวงวิญญาณของพระองค์ไปสู่สรวงสวรรค์ ส่วนกระดาษรูปหัวใจที่นำมาถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์นั้น นักเรียนแต่ละคนได้เขียนบรรยายความรู้สึกของแต่ละคนและให้พระองค์มีความสุข

หลังจากถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เสร็จแล้ว นางญาดาได้เปิดหนังสือเฉลิมพระเกียรติฯ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ได้รับแจกจากเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง พร้อมทั้งถ่ายทอดเป็นภาษามือบรรยายภาพพระกรณียกิจของพระองค์ ให้เด็กนักเรียนรับรู้ ถึงพระปรีชาสามารถของพระองค์ สร้างความรู้สึกประทับใจกับประชาชนที่มาร่วมถวายความอาลัยเป็นอย่างมาก

❍ เด็ก ๆ สอวน. ต่างรู้สึกเศร้าใจ

รศ.เย็นใจ สมวิเชียร คณะกรรมการและเหรัญญิกของ มูลนิธิส่งเสริมโอลิมปิควิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ศึกษาในพระอุปถัมป์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ (สอวน.) นำคณะมาร่วมถวายสักการะ โดย รศ.เย็นใจ กล่าวว่า หลังจากเด็ก ๆ ทราบข่าว ก็รู้สึกเศร้าใจ ซึ่งเด็กที่ไปแข่งขันในปีนี้ก็เฝ้ารอโอกาสที่จะกลับมาเข้าเฝ้าพระองค์ ที่ผ่านมาถือว่าทรงมีปณิธานแน่วแน่ที่จะยกระดับวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ให้ได้มาตรฐาน และตนเองจะช่วยสานต่องานด้านนี้ให้บรรลุเป้าหมาย อย่างเต็มกำลังความสามารถ

รศ.เย็นใจกล่าวถึงพระกรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อ สอวน.ว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงติดตามความก้าวหน้าของการแข่งขันโอลิมปิควิชาการ และพัฒนาการเรียนการสอนตลอดเวลา สิ่งที่ทรงเน้นย้ำเป็นพิเศษคือ ให้เด็กนักเรียนเป็นคนดีและเป็นคนเก่งด้วย อย่างเหรียญที่เด็กไปแข่งขันและได้รับมานั้นเป็นเหมือน สัญลักษณ์อย่างหนึ่งว่า เคยเป็นคนเก่งและความเก่งจะสามารถทำอะไรให้กับบ้านเมืองได้บ้าง และยังทรงย้ำอีกว่าคนเก่งที่จะมาพัฒนาบ้านเมืองต้องมีการศึกษาที่ดีก่อน ขณะเดียวกัน รุ่นพี่ควรจะสอนรุ่นน้อง และให้คำแนะนำในเวลาที่จะไปแข่งขัน นอกจากนี้ยังมีพระประสงค์พัฒนาการศึกษาไทย โดยการพัฒนาศักยภาพของครูและหลักสูตรการศึกษา

❍ "พระเทพฯ" พระราชทานขนม

ในเวลา 16.30 น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานขนมปังกรอบตราโฮมมี่ มีทั้งหมด 3 รสชาติคือรสงา, รสมะพร้าว และรสสาหร่ายโนริ ทั้งหมด 960 ซอง โดยมี นายวัชรกิตติ วัชโรทัย กรมวังผู้ใหญ่ เป็นผู้แทนพระองค์นำขนมมาแจกจ่ายแก่ประชาชนที่เข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ และลงนามถวายสักการะไว้ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง

❍ เข็มที่ระลึกต่างขายดิบขายดี

สำหรับบรรยากาศด้านนอกพระบรมมหาราชวัง มีพ่อค้าแม่ค้าหัวใส นำพระฉายาลักษณ์ในพระอิริยาบถต่าง ๆ ขนาดต่าง ๆ อาทิขนาด 8 คูณ 10 มาจำหน่ายในราคา 2 ใบ 50 บาท และใบเล็กจำหน่ายใบละ 10 บาท รวมถึงการนำกางเกงผ้า และผ้านุ่งสีดำ มาจำหน่ายในราคาผืนละ 100-199 บาท ซึ่งประชาชนที่แต่งกายไม่เรียบร้อย และต้องการเข้าถวายสักการะ ต่างให้ความสนใจหาซื้อกันเป็นจำนวนมาก ขณะเดียวกันบรรดาพ่อค้าแม่ค้า ต่างนำเข็มกลัดต่าง ๆ ที่มีภาพ หรือเกี่ยวข้องกับสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ รวมทั้งตราสัญลักษณ์ต่าง ๆ นำมาวางขายในรูปแบบและขนาดต่าง ๆ ซึ่งประชาชนที่มาร่วมลงนามถวายสักการะ ต่างให้ความสนใจกันอย่างมาก สินค้าทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ล้วนขายได้ทั้งสิ้น

❍ สธ.แต่งกายไว้อาลัย 100 วัน

นพ.ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า หลังจากที่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์เมื่อวันพุธที่ 2 ม.ค. เหล่าข้าราชการและเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขทั่วประเทศ มีความเสียใจอย่างยิ่ง

และรู้สึกสำนึกในพระกรุณาธิคุณ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ทรงมีต่อการแพทย์และการสาธารณสุข ไทยอย่างใหญ่หลวงนานัปการทรงเป็นประธานมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือ พอ.สว. มูลนิธิทุนการกุศลสมเด็จย่า มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มูลนิธิหม่อมเจ้าหญิงบุญจิราธร (ชุมพล) จุฑาธุชมูลนิธิช่วยการสาธารณสุขชุมชน มูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย มูลนิธิถันยรักษ์ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มูลนิธิโรงพยาบาลยุวประสาท มูลนิธิเพื่อโรงพยาบาลราชานุกูล มูลนิธิโรงพยาบาลเลิดสิน และทรงห่วงใยพสกนิกรในเรื่องความอยู่ดี มีสุขมาโดยตลอด

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวต่อว่า ในการนี้ เพื่อร่วมถวายความไว้อาลัยแด่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กระทรวงสาธารณสุขได้ถวายความไว้อาลัยเป็นเวลา 100 วัน โดยให้ข้าราชการเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานและโรงพยาบาลในสังกัดทุกระดับทั่วประเทศ แต่งกายชุดไว้ทุกข์ตั้งแต่วันที่ 2 ม.ค. เป็นต้นไป โดยจัดตั้งโต๊ะหมู่ตั้งพระฉายาลักษณ์ หรือพระสาทิสลักษณ์ ตั้งเครื่องทองน้อยบูชา พร้อมจัดสมุดลงนามแสดงความไว้อาลัย และจัดนิทรรศการพระกรณียกิจด้านสาธารณสุข เพื่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและประชาชนทั่วประเทศได้ร่วมไว้อาลัย ถวายความรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณอันใหญ่หลวง ที่ทรงมีต่อวงการแพทย์และสาธารณสุข และพสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดพระชนม์ชีพ

❍ ที่มาของบทเพลง "แสงหนึ่ง"

ภายหลังการสิ้นพระชนม์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทางรายการโทรทัศน์และวิทยุได้นำบทเพลง "แสงหนึ่ง" ซึ่งมีความไพเราะ งดงามมาเปิดเผยแพร่กันอย่างต่อเนื่อง โดยบทเพลงดังกล่าว เป็นเพลงที่ถูกแต่งขึ้นเพื่อใช้ประกอบในงานนิทรรศการเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในโอกาสเจริญพระชนมายุ 84 พรรษา เมื่อวันที่ 6 พ.ค. 2550 จัดขึ้น ณ แฟชั่นฮอลล์ ศูนย์การค้าสยามพารากอน นิทรรศการ "แสงหนึ่งคือรุ้งงาม" แต่งเนื้อร้องทำนองโดยนักแต่งเพลงชื่อดัง "บอยด์ โกสิยพงษ์" มอบหมายให้นักร้องชื่อดัง "นภ พรชำนิ" เป็นผู้ถ่ายทอดนำเสนอ เพื่อให้ผู้ฟังซาบซึ้งในความเป็นพระองค์ สำนึกในพระกรุณาธิคุณและสะท้อนเป็นแรงบันดาลใจได้สำนึกย้อนกลับไปถึงตัวเอง รวมทั้งผู้คนรอบข้างจะได้ยึดเป็นแนวทางดั่งเช่นแสงส่องนำทางชีวิตไปข้างหน้า

❍ "ดอกแก้วกัลยา" เป็นอีกเพลง

นอกจากบทเพลงแสงหนึ่งแล้ว ยังมีอีกเพลงที่ถูกถามเข้ามามากไม่แพ้กัน นั่นคือเพลง "ดอกแก้วกัลยา" ที่ทางบริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) ร่วมกับ สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย จัดรายการเทิดพระเกียรติเนื่องในวันคล้ายวันประสูติของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เมื่อวันที่ 6 พ.ค. 2549 ด้วยการจัดรายการ "คุณพระช่วย" ตอนพิเศษ นำเสนอเรื่องราวพระกรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน ที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย โดยเฉพาะแก่คนพิการที่พระราชทานนาม "ดอกแก้วกัลยา" เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์แก่คนพิการทั่วประเทศ สำหรับบทเพลงดอกแก้วกัลยา "ประภาส ชลศรานนท์" รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารของ บริษัท เวิร์คพอยท์ฯ เป็นผู้แต่งเนื้อร้องทำนองเพลง ขึ้นทูลเกล้าถวายสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

❍ กทม.จัดน้อมรำลึกถึง 10 เม.ย.

สำหรับในวันจันทร์ที่ 7 ม.ค. นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จะเป็นประธานเปิดงาน "น้อมรำลึก สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สถิต ณ ดวงใจ" ณ บริเวณลานคนเมือง กท. เพื่อเทิดพระเกียรติและร่วมรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณที่มีต่อปวงชนชาวไทย โดยผู้ว่าฯ กทม. จะกล่าวอาเศียรวาทและถวายคำไว้อาลัย สำหรับภายในงานจะมีการจัดนิทรรศการจัดแสดงพระประวัติ พระกรณียกิจและโครงการส่วนพระองค์ ตลอดจนพระอัจฉริยภาพ "เจ้าฟ้านักวิชาการ-นักกวี" ซึ่งกรุงเทพมหานครจะจัดแสดงไปจนถึงวันที่ 10 เม.ย.

❍ ยอดผู้เข้าสักการะ 16,643 คน

ในเวลา 17.15 น. สำนักพระราชวัง ได้ปิดศาลาสหทัยสมาคม หลังจากที่ประชาชนได้เดินทางกลับหมดแล้ว สำหรับรวมยอดประชาชนที่มาถวายสักการะ และลงนามสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จำนวนทั้งสิ้น 16,643 คน โดยมีบุคคลสำคัญ 185 คน และมีคณะทูตานุทูตจำนวนทั้งสิ้น 7 คณะ จาก 7 ประเทศ ทั้งนี้รวมยอดผู้ที่มาถวายความไว้อาลัย ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ในช่วง 3 วันที่ผ่านมาจำนวนทั้งสิ้น 45,676 คน ส่วนยอดของพวงมาลาที่มาสักการะมีทั้งสิ้น 36 พวง รวมยอดพวงมาลาทั้ง 3 วัน จำนวนทั้งสิ้น 255 พวง ในขณะที่ยอดเงินที่ประชาชนได้นำมาถวายมียอด 195,594.25 บาท รวมยอดเงินทั้งสามวันทั้งสิ้น 507,547 บาท ซึ่งยอดทั้งหมดจะนำขึ้นทูลเกล้าฯถวาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวต่อไป

❍ เชียงรายไว้อาลัยบน "ดอยตุง"

ส่วนบรรยากาศการถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในจังหวัดต่าง ๆ เริ่มที่ จ.เชียงราย นพ.เทพนฤมิตร เมธนาวิน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด กล่าวว่า สมาชิก พอ.สว.เชียงราย จากทั้ง 18 อำเภอ รวม 1,203 คน ร่วมกับสมาชิกอาวุโส ผู้ที่เกษียณอายุราชการไปแล้ว และหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ใน จ.เชียงราย จะได้ร่วมกันจัดพิธีถวายอาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ บนพระตำหนักดอยตุง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย ในวันอังคารที่ 8 ม.ค. นี้ เวลา 13.00 น. โดยมี นายปรีชา กมลบุตร ผวจ.เชียงราย เป็นประธาน

ส่วนที่ จ.พิษณุโลก นายกัมพล ปานทอง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1 ต.อรัญญิก อ.เมือง พร้อมลูกบ้านกว่า 50 คน แต่งกายชุดดำ นำอาหารคาวหวานมาถวายพระครูสิทธิธรรมวิภัช เจ้าอาวาสวัดราชบูรณะ และพระลูกวัด เพื่อถวายเป็นพระกุศลแด่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

❍ ขอนแก่นบำเพ็ญกุศลถวาย

ที่ จ.ขอนแก่น นายปานชัย บวรรัตนปราณ ผวจ., รอง ผวจ.ขอนแก่น หัวหน้าส่วนราชการ นางแสงจันทร์ บวรรัตนปราณ นายกเหล่ากาชาด ข้าราชการรัฐวิสาหกิจ นักเรียน พสกนิกรชาวขอนแก่น ร่วมกันสวมชุดดำไว้ทุกข์ และดำเนินกิจกรรมบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ณ พระมหาธาตุแก่นนครอนุสรณ์สาธุชน วัดหนองแวง พระอารามหลวง โดยมี พระเทพวงศาจารย์ (หลวงพ่อคูณ ปนฺติโก) เจ้าอาวาสเป็นประธานสงฆ์ พร้อมกับมีพระสงฆ์ สามเณร 100 รูป เข้าร่วมพิธี โดยพระสงฆ์ สามเณรสวดอภิธรรมจนเสร็จ ผวจ.ขอนแก่น ถวายเครื่องไทยธรรม พร้อมกับผู้เข้าร่วมในพิธีครั้งนี้ เป็นอันเสร็จพิธี

❍ ชาวนราฯ พร้อมใจไว้อาลัย

นายจำลอง ไกรดิษฐ์ นายอำเภอรือเสาะ จ.นราธิวาส พ.ต.อ.จุมพล เปรมศิริ ผกก.สภ.รือเสาะ และ พ.ท.ปฐวี ศรีสุข ผบ.ฉก.นราธิวาส 39 ร่วมกันเป็นประธานในพิธีลงนามถวายความไว้อาลัยแด่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ณ สนามกีฬากลางประจำอำเภอรือเสาะ โดยมีชาวบ้านไทยพุทธ และมุสลิม ทั้งชายหญิงที่อาศัยอยู่ในพื้นที่สีเขียว 9 ตำบล ประมาณ 500 คน เข้าร่วมพิธี จากนั้นทั้งหมดได้กล่าวคำปฏิญาณว่าชั่วชีวิตนี้พสกนิกรทุกคนจะสืบทอดเจตนารมณ์ของพระองค์ให้บรรลุถึงเป้าหมาย และพร้อมใจกันที่จะสร้างพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความสันติสุขเหมือนในอดีตที่ผ่านมา เพื่อถวายเป็นพระกุศล ให้ดวงพระวิญญาณของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เสด็จสู่สวรรคาลัย.



สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศิริวัณณี พระวรชายาฯ ในการพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง



สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์ ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท



สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จในการพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง



พระราชทาน...สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานขนมปังกรอบตราโฮมมี่ โดยมีนายวัชรกิตติ วัชโรทัย กรมวังผู้ใหญ่ เป็นผู้แทนพระองค์นำขนมแจกจ่ายให้กับพสกนิกรที่มาถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

ร่างแบบพระเมรุใหม่หมด

ไม่ใช้แบบเดิมที่มี เพื่อสมพระเกียรติ สมเด็จพระพี่นางฯ

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จฯ ในการประกอบพระพิธีธรรม สวด

พระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ต่อเนื่องตลอดวัน ด้านเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ขอบคุณภาคเอกชนที่ให้ความร่วมมือ งดจัดงานรื่นเริง ส่วน น.อ.อาวุธ เงินชูกลิ่น พร้อมรับมอบหมาย จัดสร้างพระเมรุ โดยคณะทำงานจะประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ เตรียมเสนอให้ร่างแบบพระเมรุขึ้นมาใหม่ทั้งหมด จะไม่ใช้แบบเดิมที่มีอยู่แล้ว ทั้งนี้เพื่อให้สมพระเกียรติ ซึ่งขณะนี้ได้เริ่มร่างแบบขึ้นแล้ว

เมื่อวันที่ 5 ม.ค. ในเวลา 06.34 น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมาร เสด็จฯ ยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง เพื่อทรงประกอบพระราชพิธีถวายภัตตาหารเช้า แด่พระสงฆ์จำนวน 8 รูป ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

สำหรับในเวลา 19.00 น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จในการประกอบพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม

และในเวลา 24.00 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ พร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ในการประกอบพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม เสร็จแล้วเป็นพิธีประโคมย่ำยาม ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

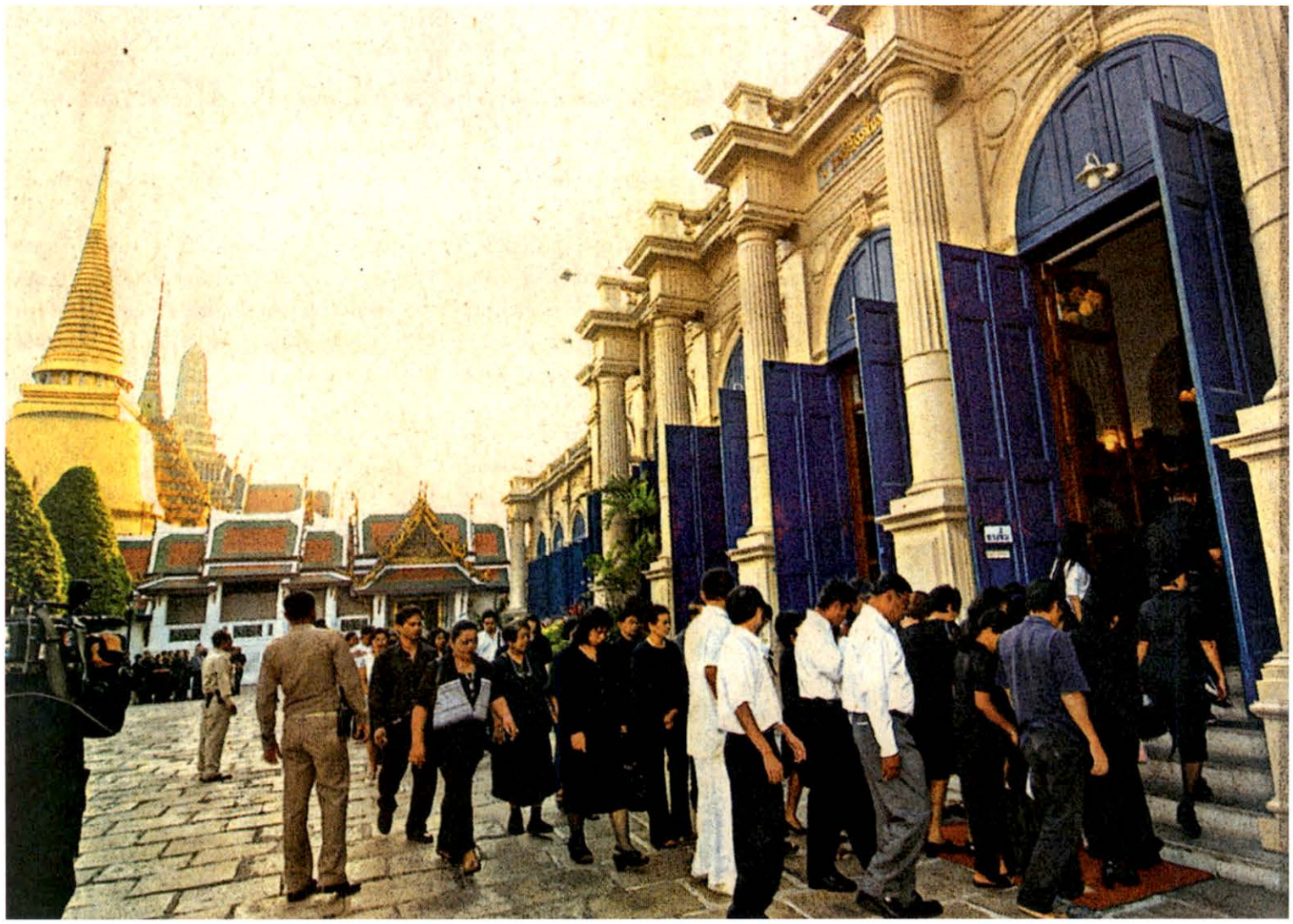
ทางด้าน นาวาอากาศเอกอาวุธ เงินชูกลิ่น อดีตอธิบดีกรมศิลปากร เปิดเผยว่า ได้รับทราบแล้ว ว่ากรมศิลปากรจะแต่งตั้งให้ตนเป็นประธานคณะทำงานจัดสร้างพระเมรุ โดยคณะทำงานจะประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ นายสุวิชญ์ รัศมิภูติ นายเดโช สวนานนท์ นายทวีศักดิ์ เสนาณรงค์ นายสิริชัยชาญ ฟักจำรูญ นายอารักษ์ สังหิตกุล และทีมงานจากสำนักช่างสิบหมู่ สำนักสถาปัตยกรรม โดยจะเป็นผู้ดูแลการออกแบบ รูปแบบสถาปัตยกรรมของพระเมรุแต่ขณะนี้ยังไม่ได้รับมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรจากกรมศิลปากร เนื่องจากยังไม่ได้รับโปรดเกล้าฯ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งหากได้รับมอบหมายอย่างเป็นทางการ ตนจะเสนอให้มีการร่างแบบพระเมรุขึ้นมาใหม่ทั้งหมด จะไม่ใช้แบบเดิมที่มีอยู่ 12 แบบ แต่จะนำเพียงตัวอย่างเกี่ยวกับศิลปะและโครงสร้างบางส่วนมาประยุกต์ใช้เท่านั้น ทั้งนี้การร่างแบบพระเมรุขึ้นใหม่ก็เพื่อให้สมพระเกียรติ ซึ่งขณะนี้ตนได้เริ่มร่างแบบขึ้นเป็นบางส่วนแล้ว เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมทุกเวลา

นายปรีชา กันธิยะ เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กล่าวว่า สืบเนื่องจากการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทางศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย จึงประกาศงดจัดการแสดงรื่นเริงทุกงาน โดยได้ขอความร่วมมือกับภาคเอกชนทุกรายที่มาขอจัดงาน ซึ่งแม้หลายหน่วยงานได้ลงทุนไปแล้ว แต่ทุกแห่งก็มีความยินดีให้ความร่วมมืองดการแสดงทั้งหมดแล้ว

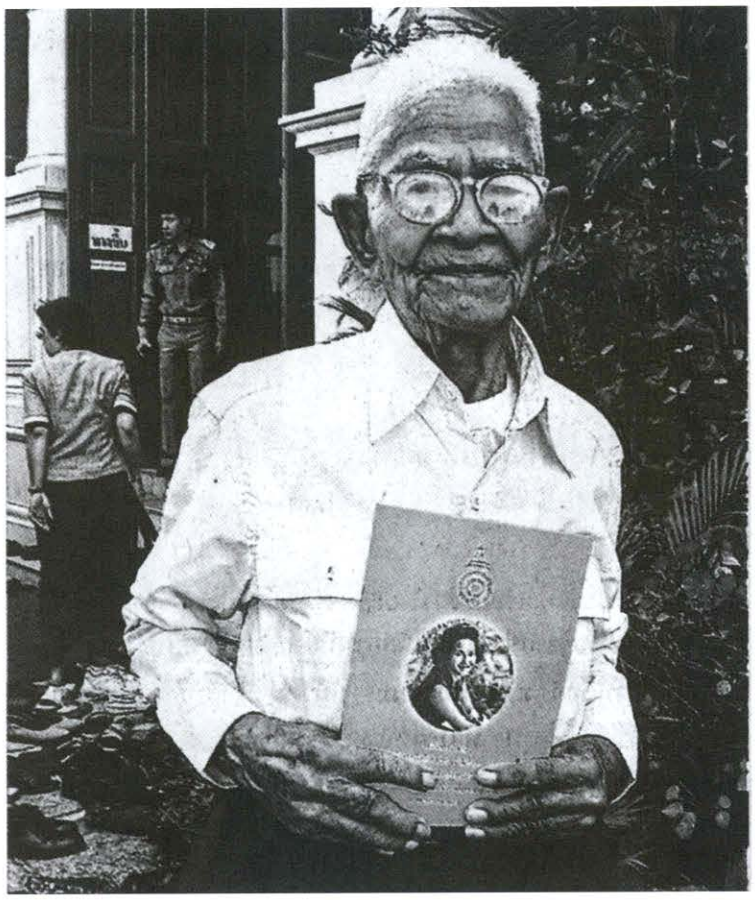
"ผมไม่ได้ห้ามจัดงาน แต่เป็นการขอความร่วมมือ โดยทุกฝ่ายก็พร้อมให้ความร่วมมือ ซึ่งผมขอขอบคุณ และขอให้คำมั่นว่าเมื่อหมดการไว้ทุกข์ 100 วันแล้ว ทุกหน่วยงานสามารถมาขอวันจัดการแสดงได้ใหม่ วันใดก็ได้ ปีใดก็ได้ และจะได้รับลดหย่อนค่าเช่าเพื่อเป็นการช่วยเหลือกันด้วย นอกจากนี้จะถือโอกาสที่ปิดศูนย์วัฒนธรรมฯ 100 วันปรับปรุงทั้งภายใน และภายนอกอาคาร เพื่อเตรียมรับนโยบายรัฐบาลใหม่ต่อไป" นายปรีชา กล่าว.

เหล่าพสกนิกรถวายอาลัยพระพี่นางเธอฯ





เหล่าพสกนิกรจำนวนมาก เดินทางพร้อมครอบครัวและเป็นหมู่คณะ มาร่วมลงนามถวายความอาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง



คุณตายอด นกสมุทร จากบางซ่อนเดินทางมาร่วมพิธี



พระภิกษุนั่งสมาธิเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล



ดร.โรดอฟ เอส อัม เอกอัครราชทูตสวิตเซอร์แลนด์ ร่วมลงนาม

• กราบพระพี่นาง •

• โอ้ว่าพระพี่นางนิราศแล้ว
คล้อยแคล้วสู่สวรรค์ครรไลล่วง
กลางเสียงร่ำกำสรวล กำสรดทรวง
ทั้งเรือนหลวงเรือนราษฎร์วิโยคเย็น

เคยชื่นพระจริยวัตรจำรัสฉาย
แต่นี้นับจะแลหายไปห่างเห็น
เคยชมพระบารมีที่บำเพ็ญ
จะวายเว้นมิได้ชมพระบารมี

จะหาใครในพิภพยากพบพ้อง
พระพี่นางแห่งสองกษัตริย์ศรี
คู่บุญแห่งพระราชชนนี
คู่มงคลความดีของแผ่นดิน

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า-
กัลยาณิวัฒนา เฉิดฉิน
กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
ย้ำถวิลถึงพระองค์ว่ายงยัง

สง่างามงามวาวราวรุ้งรุ่ง
โรจน์จรุงแรงใจให้รู้หวัง
พระปรีชาวิชาชาญ ประทานพลัง
ให้รู้ตั้งสติตามพระเจตนา

โอ้ว่า พระพี่นางนิราศแล้ว
เพลงปี่แก้วกรรแสงสะท้อนพร่า
เสด็จสวรรคาลัย อาลัยลา
สถิตฟ้า สถิตใจทวยไทยนิรันดร์ฯ



คุณหญิงดรุณี พูนทรัพย์ มาช่วยรับลงนามถวายสักการะ



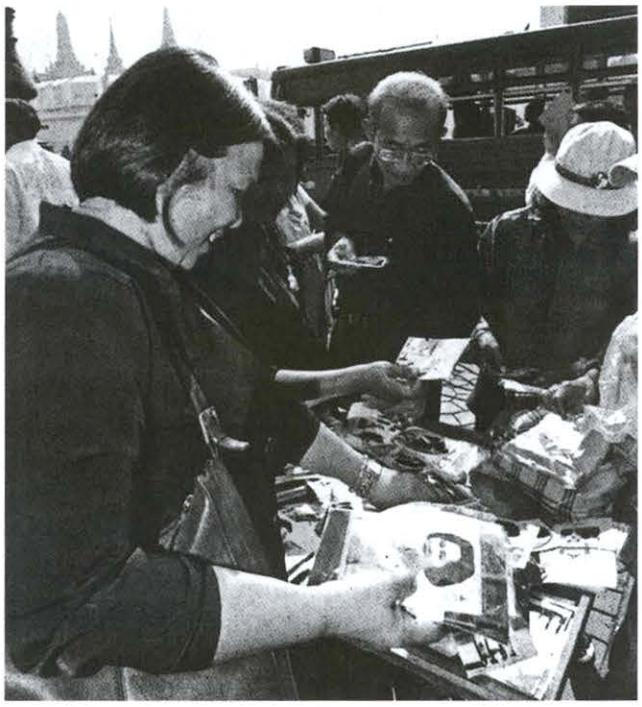
พยาบาลจากสภากาชาดไทย มาร่วมคอยให้บริการประชาชน



น.ส.อังคนา ตรีรัตนาทิพย์ นางสาวไทยพร้อมคณะเดินทางมาร่วมลงนามไว้อาลัย



นักเรียนจากโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์นั่งสมาธิถวายความอาลัย



ประชาชนแห่ซื้อภาพพระฉายาลักษณ์เก็บไว้เป็นที่ระลึก



ประชาชนที่เดินทางมาร่วมไว้อาลัย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ต่างเข้าแถวรับแจกหนังสือที่ระลึก

หน้าว่าง

นสพ.จำหน่ายมากที่สุดของประเทศ
ไทยรัฐ
ปีที่ 59 ฉบับที่ 18247 วันอาทิตย์ที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2551 ราคา 10.00 บาท
http://www.thairath.co.th

ขอทำคลอดถวายพระพี่นาง

นศ.สาวพิการชาวเผ่ามั่งสนองพระคุณได้รับทุนหลายหน่วยจัดกิจกรรมไว้อาลัย-เทิดพระเกียรติ

ทูตานุทูตจากนานาประเทศยังเดินทางไปร่วมลงนามถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ทูตสวิสส์

และเจ้าของโรงแรมที่สวิตเซอร์แลนด์ที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เสด็จประทับทุกครั้งที่ไปเยือน เผยซาบซึ้งและติดตรึงใจในพระจริยวัตรอันเรียบง่ายและทรงให้ความเป็นกันเองไม่ถือพระองค์ของพระพี่นาง พสกนิกรทั่วประเทศยังสุดอาดูร แห่เดินทางมาถวายสักการะพระฉายาลักษณ์และลงนามถวายสักการะกันอย่างไม่ขาดสายตลอดทั้งวัน บางส่วนยังแห่ซื้อภาพใส่กรอบเก็บไว้บูชา ชาวบ้านใกล้วังเลอดิสสุดสะเทือนใจวังเงียบเหงาและไม่มีโอกาสได้เห็นพระพักตร์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ตราบชั่วนิรันดร์ เผยทรงใช้ชีวิตในวังอย่างพอเพียงเรียบง่าย ศิลปินแห่งชาติเตรียมออกแบบพระเมรุถวายพระเพลิงพระศพใหม่

ปวงประชาทั่วหล้ายังอาดูรต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และยังเดินทางมาถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ท่ามกลางบรรยากาศที่ยังเต็มไปด้วยความโศกสลด

★ เลื่อนเวลาประชาชนถวายสักการะ

เมื่อเวลา 06.34 น. วันที่ 5 ม.ค. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ประกอบพระราชพิธีถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์จำนวน 8 รูป ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ส่วนที่ศาลาสหทัยสมาคม สำนักพระราชวังเปิดให้ประชาชนทั่วไปถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และลงนามถวายสักการะต่อเนื่องเป็นวันที่ 3 และเนื่องจากเป็นวันหยุดเสาร์อาทิตย์ ทำให้มีประชาชนเดินทางมาร่วมถวายสักการะกันเป็นจำนวนมาก โดยบางส่วนก็มานั่งรอตั้งแต่ก่อนเวลาเปิดศาลา สำนักพระราชวังจึงขยับเวลาจากเดิม 09.00 น. มาเป็น 08.00 น. ทั้งนี้ สำนักพระราชวังได้นำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในโรกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุ 7 รอบ 6 พ.ค. 2550 ซึ่งจัดพิมพ์โดยกระทรวงวัฒนธรรม มาแจกจ่ายกับประชาชน ขณะที่มูลนิธิพระศรีมหาอุมาเทวีนำน้ำดื่มและขนมปังมาบริการแจกจ่ายกับประชาชนที่บริเวณหน้าศาลาฯด้วย

★ กองงานฯ บันทึกภาพประวัติศาสตร์

ผู้สื่อข่าวรายงานด้วยว่า ระหว่างการลงนามถวายสักการะของประชาชน ได้มีกองงานภาพยนตร์ส่วนพระองค์ นำกล้องบันทึกภาพขนาด 16 มิลลิเมตร มาบันทึกภาพการร่วมลงนามถวายสักการะของประชาชนที่มากันมากอย่างล้นหลาม เพื่อเก็บภาพที่เป็นประวัติศาสตร์ครั้งนี้ไว้ในคลังภาพยนตร์ส่วนพระองค์ ของสำนักพระราชวัง เป็นความทรงจำไว้ชั่วลูกชั่วหลาน

★ ข้าราชบริพารยังไม่คลายเศร้า

เป็นที่น่าสังเกตด้วยว่า ในการเปิดให้ประชาชนลงนามถวายสักการะในวันที่ 3 นี้ ได้มีข้าราชบริพารวังเลอดิส คณะผู้ติดตามใกล้ชิดของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้เดินทางมาร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง ในการต้อนรับประชาชนที่มาลงนามถวายสักการะ ภายในศาลาสหทัยสมาคมด้วย อาทิ คุณหญิงดรุณี พูนทรัพย์ เลขานุการในพระองค์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พญ.เยาวลักษณ์ ชาญศิลป์ แพทย์ผู้ติดตามในพระองค์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งทุกคนสวมชุดสีดำและยังคงอยู่ในอาการที่เงียบขรึมเศร้าสลด

★ เผยทรงเป็นเจ้านายที่ทรงพระเมตตาสูง

คุณหญิงดรุณี พูนทรัพย์ เลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ กล่าวว่า ส่วนตัวได้เข้ามาถวายการรับใช้ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ตำแหน่งเลขานุการของราชเลขานุการของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในปี 2512 ขณะนั้นถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการถวายงานให้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ด้วยเช่นกัน เพราะพระองค์ทรงงานอยู่ร่วมกับสมเด็จย่า กระทั่งปี 2528 ได้รับโปรดเกล้าฯให้เป็นเลขานุการในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ตลอดเวลาที่ถวายงานรับใช้พระองค์ ทรงเป็นเจ้านายที่เปี่ยมด้วยพระเมตตา ทรงงานตลอดเวลาและทรงงานตรง หากมีอะไรที่ผิดจะมีรับสั่งว่าผิด ตนในฐานะที่สนองงานก็จะตรวจสอบ และจะพบว่ามีความผิดพลาดเหมือนที่รับสั่งจริง เพราะทรงมีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน หนังสืองานทุกฉบับที่มาถึงพระองค์ จะทรงตรวจทานด้วยพระองค์เองทุกตัวอักษร

★ วางแผนปฏิบัติงานด้วยพระองค์เอง

เลขานุการในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กล่าวด้วยความสำนึกในพระกรุณาธิคุณด้วยว่า ไม่ว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จะเสด็จไปที่ไหน ทรงนำรายละเอียดของภารกิจมาศึกษาด้วยพระองค์ และทรงวางแผนการปฏิบัติพระกรณียกิจด้วยพระองค์เอง ตลอดเวลาที่ถวายงานไม่สามารถเปรียบออกมาเป็นคำพูดได้ เพราะเมื่อเราถวายงานแล้ว นั่นคือชีวิตของเราทั้งหมด แม้วันนี้พระองค์จะไม่อยู่แล้ว แต่งานที่ค้างไว้นั้นไม่มี เพราะปกติสมัยที่ยังทรงงานได้อยู่ พระองค์ไม่เคยจะเก็บงานค้างไว้ หลังจากนี้ในส่วนของตนหมดภารกิจแล้ว ไม่มีงานอะไรที่คั่งค้างหรือต้องปฏิบัติสานต่อ ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไปข้าราชบริพารในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้ลงมาช่วยรับการลงนามถวายสักการะ เนื่องจากทราบว่าประชาชนมากันเยอะและจะมาช่วยดูแลร่วมกับสำนักพระราชวังตลอด 100 วัน

★ ผู้เฒ่าผู้แก่อยากร่วมถวายความภักดิ์

สำหรับบรรยากาศการลงนามถวายสักการะตลอดทั้งวัน เหล่าพสกนิกรผู้จงรักภักดีจากทั่วสารทิศพร้อมใจกันสวมชุดสีดำเดินทางมาร่วมแสดงความอาลัย กับการเสด็จสู่สวรรคาลัยของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กันอย่างเนืองแน่น หลายคนยังไม่คลายความโศกสลด ขณะเดียวกัน มีชาวบ้านที่เดินทางมาจากต่างจังหวัดเป็นจำนวนมากเป็นพิเศษกว่าทุกวัน ทั้งหมดล้วนแสดงออกซึ่งความปลื้มปิติที่ได้มีโอกาสมามีส่วนร่วมแสดงความอาลัย กับพระผู้ทรงเปี่ยมไปด้วยพระเมตตา เช่นนายอินจันทร์ ปาอ้าย วัย 68 ปี เดินทางมาพร้อมกับชมรมผู้สูงอายุ อ.แม่สอด จ.ตาก กว่า 200 คน กล่าวถึงความรู้สึกว่า วันที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สิ้นพระชนม์ คนเฒ่าคนแก่ในจังหวัดตากจำนวนมากร้องไห้เหมือนใจจะขาด ตอนแรกชมรมผู้สูงอายุนั้นตั้งใจจะจัดไปทัศนศึกษาที่ จ.เชียงใหม่ แต่มีเสียงเรียกร้องกันมากว่า อยากจะมาถวายสักการะพระองค์ จึงเปลี่ยนแผนการเดินทางใหม่มาที่ศาลาสหทัยสมาคมแทน วันนี้ทุกคนก็ปลาบปลื้มกับการที่ได้มาถวายสักการะ พวกเราล้วนติดตามพระกรณียกิจของพระองค์ท่านมาตลอด พระเมตตาที่พระองค์ทรงมีต่อปวงชนชาวไทย โดยเฉพาะคนเฒ่าคนแก่นั้นมากมายล้นพ้น

★ ปลื้ม จนท.สำนักพระราชวังต้อนรับดี

นางสุผล เยี่ยมภพ อายุ 62 ปี มาจากสี่พระยา กล่าวว่า มีความห่วงใยในพระอาการของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มาตั้งแต่ทรงรับการถวายรักษาที่ รพ.ศิริราช โดยมีโอกาสไปร่วมเฝ้าพระอาการตั้งใจเป็นพิเศษที่จะมาสักการะพระองค์ เพื่อเป็นการร่วมไว้อาลัย เมื่อมาถึงก็ประทับใจการดูแลต้อนรับอย่างดี จากเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง ที่เพราะพูดจาไพเราะ สุภาพ ไม่แบ่งชั้นวรรณะผู้ที่มาร่วมสักการะ ขณะเดียวกัน นายดวงดี อุปนันท์ อายุ 58 ปี จากปทุมธานี กล่าวว่า มีความประทับใจเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังที่มาต้อนรับให้คำแนะนำกับประชาชนอย่างดี ส่วนตัวไม่เคยมายังสถานที่แห่งนี้ ปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำตลอด ว่าจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไร ทำให้ไม่รู้สึกอึดอัด

★ พร้อมเผยแพร่พระปณิธานสู่ ตปท.

ม.ล.สกุล มาลากุล เลขานุการชมรมช่างกายอุปกรณ์แห่งประเทศไทย ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พร้อมคณะนำพวงมาลามาถวายสักการะ จากนั้นเปิดเผยว่า ทางชมรมอยากตอบแทนพระคุณพระองค์ ที่รับชมรมเข้าอยู่ในพระอุปถัมภ์ตั้งแต่ปี 42 โดยพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นทุนในการก่อตั้งชมรม จากนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งที่ปฏิบัติงานร่วมกับมูลนิธิขาเทียม ซึ่งปกติแล้วจะมีการนำขาเทียมไปแจกจ่ายให้ประชาชนปีละ 2 ครั้ง ทุกครั้งที่อยู่ร่วมในกิจกรรมนี้ จะเห็นว่าประชาชนทุกคนจะมีความรู้สึกปลาบปลื้มที่ได้รับพระราชทาน และทุกครั้งพระองค์จะใส่พระทัย สอบถามผู้ที่ได้รับพระราชทานขาเทียมทุกคน ไม่เฉพาะผู้ที่รับพระราชทานด้านแถวหน้า แต่จะเข้าไปปฏิสันถารกับผู้ที่อยู่แถวหลังด้วยว่า ขาเทียมที่ใส่นั้นเจ็บหรือไม่ เพราะต้องใส่ต่อไปตลอด หลังจากนี้แม้พระองค์จะไม่อยู่แล้ว แต่ปณิธานของพวกเรา จะสืบสานงานนี้ต่อไปไม่มีหยุด เพราะคนพิการนั้นมีเพิ่มขึ้นทุกวัน ขณะนี้งานของมูลนิธิขาเทียมก็เผยแพร่ เกียรติภูมิในต่างประเทศ ออกไปแจกจ่ายขาเทียมให้ ผู้พิการในประเทศเพื่อนบ้านด้วย

★ ทูตสวิสส์ยังซาบซึ้งพระจริยวัตร

ดร.โรดอฟ เอสอิม ฮูฟ เอกอัครราชทูตสวิตเซอร์แลนด์ประจำประเทศไทย ลงนามถวายสักการะเป็นภาษาฝรั่งเศส มีใจความสำคัญว่า สืบเนื่องจากที่พระองค์เคยเสด็จไปยังประเทศสวิตเซอร์แลนด์หลายครั้ง ครั้งสุดท้ายที่ได้มีโอกาสเข้าเฝ้า ขณะนั้นทรงร่วมเสวยพระกระยาหารที่สถานทูตสวิสส์ รับสั่งครั้งสุดท้ายว่า หากมาอีกครั้ง อยากรับประทานอาหารพื้นเมือง คือชีสเนยแข็ง แล้วท่านก็แย้มพระสรวล ภาพที่รับสั่งกับตนครั้งนี้จะตราตรึงอยู่ในใจตลอดไป การที่พระองค์เสด็จสู่สรวงสวรรค์นั้น เป็นความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ทั้งของชาวไทยและชาวสวิสส์ ในฐานะรัฐบาลและประชาชนชาวสวิสส์ขอกราบทูลแสดงความเสียใจถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และประชาชนชาวไทยทุกคน

★ ทูตเขมรเสียใจแทนคนไทยทั้งชาติ

นายอึ้ง เซ็น เอกอัครราชทูตเขมร ประจำประเทศไทย มาร่วมลงนามถวายสักการะ แล้วเปิดเผยถึงความรู้สึกว่า เชื่อว่าคนไทยทุกคนคงจะทราบถึงพระกรณียกิจของพระองค์เป็นอย่างดี และจะจดจำพระองค์ตลอดไป เช่นเดียวกับประชาชนและรัฐบาลกัมพูชา ทั้ง 2 ประเทศมีความใกล้ชิดกันมาก ในนามของรัฐบาลกัมพูชา ขอแสดงความเสียใจกับราชวงศ์ไทยและประชาชนชาวไทยทั้งประเทศ ส่วนนายคาร์ลอส เวลเลสโก เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเปรู ประจำประเทศไทย กล่าวว่า ในนามรัฐบาลประเทศเปรู

ขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ ที่สูญเสียสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และประชาชนชาวไทยทุกคนที่ยังอยู่ในภาวะเศร้าโศกเสียใจ อย่างไรก็ตาม ตนประทับใจในความรักที่ประชาชนทุกชนชั้นต่างเดินทางมาร่วมแสดงความรักสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กันอย่างเนื่องแน่น นอกจากนี้ สถานกงสุลสาธารณรัฐคองโก ประจำประเทศไทย ยังได้ส่งพวงมาลามาถวายสักการะ และมีนายเย วิน เอกอัครราชทูตพม่า ประจำประเทศไทย ลงนามสักการะ ระบุว่า ขอแสดงความเสียใจกับการจากไปของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

★ เจ้าของโรงแรมที่สวิตฯ ร่วมอาลัย

นายฌาคส์ เมเยอร์ เจ้าของโรงแรมโบริวาท ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งเป็นโรงแรมที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงประทับทุกครั้งที่เสด็จไปประเทศสวิตฯ กล่าวว่า ครอบครัวตนตั้งแต่สมัยคุณทวดมีโอกาสถวายการรับใช้พระบรมวงศานุวงศ์ราชวงศ์ไทย ตั้งแต่ยุคที่รัชกาลที่ ๕ เสด็จฯยังประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และในยุคที่ตนเป็นเจ้าของมีโอกาสถวายการรับใช้พระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ในส่วนของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีโอกาสถวายการรับใช้หลายครั้ง เมื่อประชวรที่โรงพยาบาลศิริราช เคยเข้าเฝ้าเพื่อเยี่ยมพระอาการ ก่อนหน้านี้ในช่วงเดือนเมษายนได้เข้าเฝ้า ณ วังเลอดิส โดยพระองค์มีรับสั่งกับตนเกี่ยวกับเรื่องดนตรี และเรื่องที่ทรงโปรดทั่วไป การสิ้นพระชนม์ของพระองค์รู้สึกเสียใจมาก เพราะพระองค์เป็นดั่งทูตวัฒนธรรม และทรงเป็นบุคคลที่มีความมหัศจรรย์และทรงมีพระอัจฉริยภาพ พระปรีชาสามารถที่น่าชื่นชมยิ่ง

★ คณะผู้บริหารไทยรัฐถวายสักการะ

ต่อมาในช่วงบ่ายได้มีคณะบุคคลและผู้มีชื่อเสียงมาถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ กันอย่างคึกคัก อาทิ นางเพ็ชรากรณ์ วัชรพล เลขานุการบริหารกองบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ พร้อมด้วยคณะผู้บริหารกองบรรณาธิการ นำพวงมาลามาถวายสักการะและร่วมลงนามถวายสักการะ นายจาตุรนต์ ฉายแสง อดีตรักษาการหัวหน้าพรรคไทยรักไทย นพ.พรหมมินทร์ เลิศสุริย์เดช อดีตกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทย นายภูมิธรรม เวชยชัย อดีต รมช.คมนาคม ม.ล.อุสสินีพร จักรพันธุ์ ผู้แทนสายสกุลจักรพันธุ์ นายศุภรัตน์ ควัฒน์กุล ปลัดกระทรวงการคลัง และคณะ นายศักดา ศิริพันธ์ เลขาธิการมูลนิธิโอลิมปิกวิชาการและพัฒนาวิทยาศาสตร์ศึกษาในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ (สอวน.) และคณะ น.ส.อังคณา ตรีรัตนาทิพย์, นางสาวไทย ปี 2550 กับรองฯ น.ส.ภัทราเทพหัสดิน ณ อยุธยาและ น.ส.พิชามญช์ เขียวทอง นางงามบุคลิกภาพ

★ "จาตุรนต์" ซาบซึ้งในพระโอวาท

นายจาตุรนต์ ฉายแสง กล่าวว่า การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ถือเป็นการสูญเสียครั้งใหญ่ของวงการศึกษาไทย โดยเฉพาะสาขาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาการเทคโนโลยี เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง รมว.ศึกษาธิการ เคยเข้าเฝ้าพระองค์ท่าน ซึ่งพระองค์ทรงมีพระเมตตา ประทานพระโอวาทถึงแนวทางในการพัฒนาครูและนักเรียนด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์อยู่เสมอ ส่งผลให้นักเรียนไทยประสบความสำเร็จจากการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการอย่างมากมาย สร้างความซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณอย่างล้นพ้น เชื่อว่าจากนี้ทุกคนจะจดจำและนำพระปณิธานของพระองค์ไปสานต่อจนประสบความสำเร็จ

★ ทรงปรารถนาให้เด็กเป็นคนดี-เก่ง

ด้าน รศ.เย็นใจ สมวิเชียร กรรมการและเหรัญญิกมูลนิธิโอลิมปิกวิชาการและพัฒนาวิทยาศาสตร์ศึกษาในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงมีพระปณิธานแน่วแน่ที่จะพยายามพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทยให้เท่าเทียมมาตรฐานนานาชาติ ทรงติดตามข่าวการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการมาตลอด และทรงอยากเห็นความก้าวหน้าในการพัฒนาครูและนักเรียนเพื่อสร้างคนดีและคนเก่งให้ช่วยกันพัฒนาประเทศต่อไป เพราะพระองค์ท่านจะรับสั่งย้ำทุกครั้งว่า ทรงมีความปรารถนาให้เด็กไทยเป็นทั้งคนดีและคนเก่ง อย่าเอาแค่เหรียญรางวัลมาห้อยคอเพื่อความโก้ แต่อยากให้คิดว่า จะทำประโยชน์อะไรให้บ้านเมืองได้บ้าง การจากไปของพระองค์จึงเหมือนการขาดร่มโพธิ์ร่มไทรของวงการศึกษา แต่กรรมการมูลนิธิ สอวน.ทุกคนจะช่วยกันผลักดันให้พระปณิธานของพระองค์สำเร็จดังพระประสงค์ให้ได้

★ คณะ นร.นั่งสมาธิถวายเป็นพระกุศล

จากนั้น คณะนักเรียนโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชินูปถัมภ์ จาก จ.สมุทรสาคร จำนวน 120 คน เดินทางมาร่วมลงนามถวายสักการะและนั่งสมาธิ ถวายเป็นพระกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่บริเวณสนามหญ้าหน้าศาลาสหทัยสมาคม น.ส.เรณู ปลีสุวรรณ นักเรียนชั้น ม.4 โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชินูปถัมภ์ กล่าวว่า ที่เดินทางมาเพราะรู้สึกเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ เนื่องจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงมีพระจริยวัตรงดงามมาก เช่นเดียวกับนายสุวรรณ เปลี่ยนดี อายุ 15 ปี โรงเรียนเดียวกัน กล่าวว่า เมื่อตอนที่ทราบข่าวพระองค์สิ้นพระชนม์ รู้สึกตกใจมาก แม้ว่าไม่เคยเข้าเฝ้าฯพระองค์มาก่อน แต่จากที่ได้ติดตามข่าวพระกรณียกิจของพระองค์มาตลอด รู้สึกประทับใจที่พระองค์ท่านทรงงานหนักเพื่อประชาชนจริงๆ

★ เห็นข่าวพระประวัติแล้วน้ำตาไหล

ขณะที่นางเอิบ ชัยสมิท อายุ 77 ปี ชาว อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ซึ่งเดินทางมาร่วมลงนามถวายสักการะ กล่าวว่า ถึงในชีวิตตนจะไม่เคยได้เข้าเฝ้าฯรับเสด็จพระองค์ แต่ตนก็รักสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อย่างมาก โดยเฉพาะเมื่อมีการนำเสนอพระประวัติของพระองค์ทางทีวีมาตลอด 3 วันที่ผ่านมา จะเห็นว่าการเป็นเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดินไม่ใช่เรื่องสบาย พระองค์ทรงลำบากยิ่งกว่าเราอีก นอกจากต้องเป็นลูกกำพร้าตั้งแต่เล็ก และยังต้องทรงงานหนักให้คนไทยได้อยู่ดีกินดี

ส่วนนายสมควร บุญสมเกียรติ ข้าราชการบำนาญวัย 64 ปี ชาว จ.นนทบุรี ซึ่งเดินทางมาปักหลักอยู่บริเวณหน้าศาลาสหทัยสมาคมเป็นเวลา 2 วันแล้ว กล่าวว่า ตนตั้งใจจะมาอยู่เป็นเพื่อนพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่หน้าศาลาสหทัยสมาคมทุกวันเท่าที่จะทำได้ ตนตั้งใจจะปฏิบัติเพื่อถวายเป็นพระกุศลแด่พระองค์ ก่อนหน้านี้ตนก็อยู่ติดตามพระอาการประชวรของพระองค์มาตั้งแต่สำนักพระราชวังออกแถลงการณ์เรื่องพระอาการประชวร จนถึงสิ้นพระชนม์

★ พระเทพฯพระราชทานขนมปังกรอบ

เวลา 16.30 น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานขนมปังกรอบโฮมมี่ จำนวน 960 ชิ้น โดยโปรดเกล้าฯให้นายวัชรกิตติ วัชโรทัย เป็นผู้แทนพระองค์ นำมาแจกจ่ายให้ประชาชนที่มาถวายสักการะและลงนามสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่บริเวณทางลงศาลาสหทัยสมาคม สร้างความปลาบปลื้มให้ประชาชน ซึ่งมีประชาชนเข้าแถวรับขนมพระราชทานกันเป็นแถวยาวเหยียด

★ ยอดคนสักการะวันเดียวเกือบ 2 หมื่นคน

เวลา 17.00 น. สำนักพระราชวังปิดการถวายสักการะและลงนามสักการะ ภายในศาลาสหทัยสมาคม โดยรวมยอดประชาชนที่เดินทางมาสักการะ ในวันที่ 5 ม.ค. จำนวนทั้งสิ้น 16,643 รายชื่อ รวม 3 วัน 45,676 รายชื่อ ในจำนวนนี้เป็นแขกวีไอพี รวมทั้งสิ้น 185 คน ขณะที่พวงมาลาที่นำมาถวายสักการะวันที่ 5 ม.ค. มีจำนวน 35 พวง ยอดเงินถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย จำนวนทั้งสิ้น 195,594.25 บาท

★ สะเทือนใจวังเลอดิสเงียบเหงา

ส่วนที่วังเลอดิส ถนนสุขุมวิท 43 พระตำหนักที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ บรรยากาศเป็นไปด้วยความเงียบเหงา ตลอดกำแพงรั้ววัง มีผ้าสีขาวและสีดำห้อยยาวตลอดกำแพง แสดงการไว้ทุกข์ เจ้าหน้าที่ตำรวจรักษาความปลอดภัยที่ยืนอยู่ที่ประตูด้านหน้าเผยว่า หลังจากมีการเปิดวังเลอดิสให้ประชาชนได้เข้าไปลงนามถวายพระพรสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในวันขึ้นปีใหม่ เมื่อวันที่ 1 ม.ค. ได้มีประชาชนเข้ามาลงนามเป็นจำนวนมาก และหลังจากพระองค์สิ้นพระชนม์ ไม่มีการเปิดให้เข้าอีก ซึ่งก็มีประชาชนที่เดินทางผ่านไปมา มายืนมองวังอันเป็นสถานที่ประทับของพระองค์ท่าน ด้วยความสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่พระองค์ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย ประชาชนบางคนได้เข้ามาสอบถามถึงการลงนาม ได้บอกไปว่าให้เดินทางไปลงนามและสักการะพระฉายาลักษณ์ของพระองค์ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง

★ ทรงเป็นแบบอย่างอยู่อย่างพอเพียง

นายประชา แซ่คู อายุ 52 ปี ประชาชนในย่านใกล้วังเลอดิส กล่าวว่า พสกนิกรใกล้วังเลอดิสรู้สึกเศร้าสลดใจในการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ ตอนที่ท่านยังไม่ประชวร ได้มีโอกาสเห็นพระองค์หลายครั้ง แต่หลังจากทรงเข้ารักษาพระอาการประชวรที่ รพ.ศิริราช ก็ไม่ได้เห็นพระองค์อีกเลย จนกระทั่งสิ้นพระชนม์ ทุกครั้งที่นึกถึงพระองค์ยังรู้สึกใจหาย สิ่งที่ทำได้ก็คือตั้งใจทำความดีเพื่อถวายพระองค์ คิดว่าตัวเองมีบุญที่ได้พักอาศัยอยู่ใกล้วังเลอดิส เมื่อก่อนคิดว่าหลังกำแพงวังแห่งนี้คงจะกว้างขวางใหญ่โต แต่ในวันที่มีโอกาสได้เข้าไปลงนามถวายพระพรในช่วงวันปีใหม่ จึงได้รับรู้ว่าพระองค์ทรงอยู่อย่างพอเพียงอย่างแท้จริง

★ เผยเครื่องดนตรีทรงโปรด

นายธงชัย มธุรพรพิพัฒ ผจก.ศูนย์ฮาร์พตำหนักประถม หรือโรงเรียนสอนเครื่องดนตรีฮาร์พ หรือพิณเปรั้ง ซึ่งอยู่ติดกับกำแพงวังเลอดิส กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงให้ความสนพระทัยในเครื่องดนตรีคลาสสิกมาก ทรงโปรดเครื่องดนตรีฮาร์พทุกครั้งที่มีการจัดแสดง ม.ร.ว.สุนิดา กิติยากร พระธิดาในสมเด็จเจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพชรบูรณ์อินทราชัย ซึ่งเป็น ผอ.ศูนย์ฮาร์พตำหนักปฐม จะนำโปรแกรมการจัดงานขึ้นไปถวาย บางครั้งเป็นงานภายในซึ่งจัดเล็กๆ ก็เสด็จมาทอดพระเนตร ทรงเป็นแฟนแพลงอย่างเหนียวแน่น ที่ศูนย์แห่งนี้มีฮาร์พเก่าแก่อายุ 92 ปี สมเด็จเจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพชรบูรณ์อินทราชัย ทรงนำมา

จากอังกฤษเมื่อปี 2459 เป็นฮาร์พตัวแรกในประเทศไทย เคยใช้ขัดแสดงถวาย และทอดพระเนตรด้วยความสนพระทัย พระองค์ทรงเป็นกำลังใจ และทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ ทุกวันนี้ ท่านยังประทับอยู่ในความรู้สึกของนักดนตรีทุกคน

★ พอ.สว.51 จังหวัดร้องเพลงถวาย

นพ.ยุทธ โพธารามิก รองเลขาธิการมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.) กล่าวถึงซีดีเพลง พอ.สว. 51 จังหวัด ที่ขับร้องถวายสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯว่า เมื่อประมาณ 4 ปีที่แล้ว สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงเยี่ยมอาสาสมัคร พอ.สว.ที่ อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน และทรงได้รับฟังการขับร้องเพลงแม่ฮ่องสอนแดนไพร และได้บันทึกเทปเอาไว้ จากนั้นเมื่อเสด็จไปยังที่ต่างๆ พอ.สว.ก็จะขับร้องเพลงถวายพระองค์ท่าน จนครบเกือบทุกจังหวัด ยกเว้น จ.ปัตตานี และนราธิวาส เท่านั้นที่พระองค์ทรงตั้งพระทัยจะเสด็จไปในพื้นที่ แต่ทรงประชวรก่อน แต่หลังจากนั้นทั้ง 2 จังหวัด ได้มาขับร้องเพลงถวายแล้วที่โรงพยาบาลศิริราช จนครบ 51 จังหวัด

★ ให้ทำซีดีขายนำรายได้เข้าหน่วย

รองเลขาธิการ พอ.สว. กล่าวว่า พระองค์ทรงรับสั่งให้ตนนำเพลงเหล่านี้ ไปอัดแผ่นซีดีแล้วส่งไปตามจังหวัด พอ.สว.ทั้งหมด นำไปจำหน่ายแล้วนำเงินทั้งหมดยกให้ พอ.สว.จังหวัดนั้นไป โดยไม่หักต้นทุน นี่คือคำสั่งที่พระองค์ได้ตรัสไว้ จากนั้นตนได้จัดหาพระฉายาลักษณ์ของพระองค์มาทำหน้าปกพร้อมกับทำภาพกราฟริก ก่อนนำมาให้พระองค์ทรงเลือก โดยใช้ชื่อ "รวมเพลง พอ.สว. 51 จังหวัด แพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่ขับร้องถวายแด่สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์" หน้าปกเป็นพระฉาย ลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ หลังจากที่พระองค์สิ้นพระชนม์แล้ว สิ่งเหล่านี้เป็นภารกิจตกค้างที่ยังไม่เสร็จสิ้น มูลนิธิ พอ.สว.จะทำถวายพระองค์นำรายได้ให้กับ พอ.สว.จังหวัดต่างๆ โดยไม่หักค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้น แต่ขณะนี้ยังไม่มีบริษัทเอกชนเข้ามาติดต่อจัดทำซีดีชุดดังกล่าวนี้

★ เตรียมออกแบบพระเมรุใหม่

ในส่วนการออกแบบพระเมรุนั้น น.อ.อาวุธ เงินชูกลิ่น ศิลปินแห่งชาติ ในฐานะประธานคณะทำงานจัดสร้างและออกแบบพระเมรุถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เปิดเผยในวันเดียวกันนี้ว่า ขณะนี้ยังไม่ได้รับคำสั่งและการติดต่อจากกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรมในการจัดสร้างพระเมรุ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ซึ่งตนทราบว่า กระทรวงวัฒนธรรมได้แต่งตั้งตนเป็นประธานคณะทำงานจากทางสื่อต่างๆเท่านั้น ที่ผ่านมาได้มีการพูดคุยกันอย่างไม่เป็นทางการ คิดว่ากระทรวงวัฒนธรรมอาจจะต้องรอการโปรดเกล้าฯจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อให้ดำเนินการเสียก่อน ในเบื้องต้นตนได้มีการจัดเตรียมการออกแบบพระเมรุแบบคร่าวๆเอาไว้แล้ว จะไม่เหมือนพระเมรุมาศของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เพราะมีการจัดทำขึ้นมาใหม่ เปลี่ยนแบบใหม่ทั้งหมด โดยเฉพาะส่วนยอดมีแบบหลายอย่าง ทั้งพระเกี้ยว ปราสาท มณฑป ซึ่งจะต้องพิจารณาตามความถูกต้องเหมาะสม แต่ขณะนี้ยังไม่สามารถเปิดเผยรายละเอียดได้ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม หากตนได้รับคำสั่งแต่งตั้งแล้ว สามารถดำเนินการจัดสร้างได้โดยทันที เพราะว่าเวลาเหลือไม่มากนักก็จะถึงพิธีถวายพระเพลิง คาดว่าสามารถสร้างเสร็จประมาณเดือนเมษายนนี้

★ พิมพ์หนังสือเชิดชูเกียรติพระพี่นางฯ

นายวิรุณ ตั้งเจริญ อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) กล่าวว่า มศว ได้จัดทำนิทรรศการเกี่ยวกับพระอัจฉริยภาพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ตลอดจนสมุดลงนามเพื่อไว้อาลัยแด่พระองค์ ให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ พนักงาน ตลอดถึงนิสิตและประชาชนที่ทำงานในย่านสุขุมวิทและอโศก ได้ร่วมลงนามไว้อาลัยตั้งแต่บัดนี้ ถึง 31 มี.ค. และยังได้ประกาศถวายสดุดีเฉลิมพระเกียรติคุณสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยถวายปริญญาแพทยศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาแพทยศาสตร์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร มศว เมื่อวันที่ 12 ธ.ค. แม้พระองค์จะทรงประชวรอยู่ นอกจากนี้กำลังจัดเตรียมพิมพ์หนังสือเพื่อเชิดชูเกียรติ ในฐานะที่พระองค์เป็นนักการศึกษาที่ทำงานด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อแจกให้กับชาว มศว และผู้ที่สนใจในวันครบรอบ 100 วัน

★ รับบริจาคเลือดถวายพระกุศล

อีกด้านเมื่อเวลา 11.00 น. วันเดียวกัน ที่บริเวณลานหน้าห้างสรรพสินค้าโตคิว นิสิตนักศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกันจัดกิจกรรม "เลือดเดียวกันไม่แบ่งสี" โดยการเปิดรับบริจาคเลือด เพื่อถวายเป็นพระกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ขณะเดียวกัน ยังมีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับพระกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และตั้งโต๊ะให้ประชาชนร่วมลงนามถวายสักการะแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ด้วย ทั้งนี้ นายนิสิต รุ่งจิรัตน์ นิสิตปี 4 คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาฯ ผู้อัญเชิญพระเกี้ยว ในงานประเพณีฟุตบอลจุฬาฯ-ธรรมศาสตร์ ครั้งที่ 64 กล่าวว่า งานดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของงานฟุตบอลประเพณีจุฬาฯ-ธรรมศาสตร์ ที่จะจัดขึ้นในวันที่ 19 ม.ค. เพื่อต้องการถวายเป็นพระกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยจะเปิดรับบริจาคเลือดตั้งแต่เวลา 11.00-15.00 น.

★ เสื้อผ้าชุดดำยังขายดิบขายดี

สำหรับบรรยากาศการหาซื้อเสื้อผ้าชุดดำไว้ทุกข์ถวายสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ นั้น ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ที่ท่าน้ำศิริราชและตามแหล่งขายเสื้อผ้าขนาดใหญ่ อาทิ ตลาดหลังการบินไทย ตลาดบองมาร์เช่ ย่านประตูน้ำ ห้างแพลตินั่ม ยังคงมีประชาชนจำนวนมาก มาหาซื้อเสื้อผ้าชุดดำกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสวมใส่ไว้อาลัยถวายแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ นอกจากนี้ ที่ศาลาศิริราช 100 ปี โรงพยาบาลศิริราช ประชาชนจำนวนมากยังแวะเวียนไปชมนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งมีการนำพระฉายาลักษณ์และพระประวัติของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มาจัดแสดง ได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นจำนวนมาก

★ แห่นำพระฉายาลักษณ์ใส่กรอบบูชา

ขณะที่ประชาชนอีกจำนวนมาก ยังคงหาซื้อพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เพื่อนำไปบูชา ทำให้ร้านกรอบรูปย่านท่าพระจันทร์ขายดีเป็นเทน้ำเทท่า จากการเปิดเผยของนายอิทธิจินดา มากเมืองบุญบารมี เจ้าของร้านอาร์มเฟรม ในตรอกพระจันทร์ กลางว่า ประชาชนจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่มาจากต่างจังหวัดพอหาซื้อพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ แล้วนำมาที่ร้านให้ใส่กรอบเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่จะรอรับทันที เพราะถือว่าพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เป็นสิ่งสำคัญที่พสกนิกรชาวไทยต้องการที่จะนำไปบูชา

★ หอสมุดจัดแสดงหนังสือพระนิพนธ์

ที่หอสมุดแห่งชาติ มีการจัดเตรียมนิทรรศการเกี่ยวกับหนังสือพระนิพนธ์ ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จำนวน 23 เล่ม นางวิลาวัณย์ ทรัพย์พันแสน บรรณารักษ์ 8 หัวหน้าศูนย์สารนิเทศห้องสมุดรักษาการ ผอ.หอสมุดแห่งชาติ กล่าวว่า นิทรรศการนี้จะเริ่มขึ้นวันที่ 7 ธ.ค.โดยจะรวบรวมหนังสือพระนิพนธ์เกี่ยวกับพระราชวงศ์ 11 เรื่อง พระนิพนธ์แปล 3 เรื่อง พระนิพนธ์สารคดีท่องเที่ยว 10 เรื่อง และพระนิพนธ์บทความทางวิชาการ 1 เรื่อง มาจัดแสดงให้ประชาชนทั่วไปได้ชม

★ ชาวศรีสะเกษแห่ซื้อเสื้อสีดำไว้อาลัย

ทางด้านบรรยากาศในส่วนภูมิภาค วันเดียวกันนี้ที่สนามหน้าศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีการจัดงานเทศกาลปีใหม่และงานกาชาดจังหวัดศรีสะเกษ ประจำปี 2551 มีชาวศรีสะเกษพากันหาซื้อเสื้อดำในร้านจำหน่ายเสื้อผ้าสำเร็จรูปกันอย่างคึกคัก เพื่อนำมาสวมใส่ไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทำให้ยอดขายเสื้อดำของร้านต่างๆ เพิ่มขึ้นจากเดิมเป็น 2 เท่าตัว นางรำไพ โคสารคุณ อายุ 43 ปี อยู่บ้านเลขที่ 110 หมู่ 21 ต.เมืองเดช อ.เดชอุดม จ.อุบล-ราชธานี แม่ค้าขายเสื้อผ้าสำเร็จรูปรายหนึ่ง กล่าวว่า เสื้อยืดสีดำปกติจะจำหน่ายในราคาตัวละ 199 บาท แต่เนื่องจากมีประชาชนชาวศรีสะเกษพากันมาซื้อเสื้อสีดำเป็นจำนวนมาก และเพื่อเป็นการร่วมไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จึงลดราคาเสื้อเป็นกรณีพิเศษ เหลือเพียงตัวละ 180 บาท ทำให้ประชาชนพากันมาซื้อเสื้อยืดสีดำมากขึ้นกว่าเดิม

★ เดินหน้าเร่งสานต่อโครงการ

นพ.เทพนฤมิตร เมธนาวินทร์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเชียงราย ในฐานะเลขานุการมูลนิธิ พอ.สว.เชียงราย กล่าวถึงการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ว่าเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ เนื่องจากพระองค์ทรงร่วมบุกเบิกและสานต่อโครงการมูลนิธิ พอ.สว.มาตั้งแต่แรกเริ่ม ซึ่งสมเด็จย่าได้เป็นผู้ริเริ่มทรงงานมาโดยตลอด เพื่อทำให้ประชาชนทุกพื้นที่มีความเป็นอยู่ที่ดีที่สุด พอ.สว.เชียงราย ได้นำคณะเดินทางเข้าให้บริการในเขตทุรกันดารปีละ 12 จุด โดยทำปีละ 2 ครั้ง ปัจจุบันโครงการนี้ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ จากสมเด็จพระเทพฯ เข้ามาส่งเสริมเรื่องการเสริมเกลือไอโอดีน ทันตกรรม ศูนย์เด็กเล็ก เพื่อพัฒนาโรงเรียน ตชด.ให้เด็กชาวไทยภูเขามีความเป็นอยู่ที่ดี และมีการศึกษาอย่างถ้วนหน้า ซึ่ง พอ.สว.เชียงราย จะเดินหน้าเร่งสานต่อโครงการทุกอย่างให้สัมฤทธิผล

★ เชียงรายเลื่อนประกวดขาอ่อน

ด้านนายโชติศิริ ดารายน นายกสมาคมสื่อมวลชนและนักประชาสัมพันธ์ จังหวัดเชียงราย ในฐานะเลขานุการกองการประกวดนางสาวถิ่นไทยงามประจำปี 2551 เปิดเผยว่า จังหวัดร่วมกับ อบจ.เชียงราย เทศบาลนครเชียงราย ได้จัดงานเทศกาลดอกไม้งามครั้งที่ 4 ที่บริเวณหาดเชียงรายขึ้น ระหว่างวันที่ 28 ธ.ค.-6 ม.ค.โดยในช่วงวันที่ 4-6 ม.ค. จะมีการจัดประกวดนางสาวถิ่นไทยงามปี 2551 ดังนั้น ภายหลังการสิ้นพระชนม์ กองการประกวดจึงเลื่อนการประกวดออกไป ส่วนงานเทศกาลดอกไม้บานยังจัดตามปกติไปจนถึงวันที่ 6 ม.ค.นี้.

★ "ชาวเล" เกาะหลีเป๊ะสุดอาลัย

นายกิจชัย หอพิสุทธิสาร ผญบ.หมู่ 7 บ้านเกาะหลีเป๊ะ ต.เกาะสาหร่าย อ.เมืองสตูล ซึ่งเป็นเกาะกลางทะเลอันดามันมี "ชาวเล" หรือชนชาวพื้นเมืองอาศัยอยู่ และ

ได้รับนามสกุลพระราชทานจากสมเด็จย่า คือ "หาญทะเล" กล่าวว่า ชาวเลเกาะหลีเป๊ะ รู้สึกโศกเศร้าอาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เนื่องจากพระองค์และสมเด็จย่าทรงมีพระกรุณาธิคุณแก่ชาวเลเกาะหลีเป๊ะเป็นอย่างมาก โดยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เคยเสด็จเยี่ยมชาวเล 2 ครั้ง และทรงสอนหนังสือนักเรียนชาวเล ที่โรงเรียนบ้านเกาะอาดัง ดังนั้น เมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ ครูและนักเรียนโรงเรียนบ้านเกาะอาดัง ได้ร่วมลงชื่อแสดงความอาลัยและจะรวบรวมลายเซ็นดังกล่าว มอบให้ทางอำเภอดำเนินการส่งไปยังสำนักพระราชวังต่อไป

★ ทรงชุบชีวิตนักเรียนพิการ

ที่วิทยาลัยลุ่มน้ำปิง ต.หนองบัวใต้ อ.เมืองตาก ซึ่งเป็นวิทยาลัยที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้พระราชทานทุนการศึกษาให้แก่นักศึกษาและเสด็จฯ มาทรงเปิดป้ายและเปิดอาคารเรียนถึง 2 ครั้ง น.ส.วิจิตร แซ่หว้า อายุ 22 ปี นักศึกษาชาวเขาเผ่าม้ง ที่ขาซ้ายพิการต้องใช้ไม้เท้าพยุงในการเดิน หนึ่งในนักศึกษาที่ได้รับพระราชทานทุนการศึกษาจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กล่าวด้วยน้ำตานองหน้าว่า ปัจจุบันเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี ปี 4 พระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ที่พระราชทานทุนการศึกษาทำให้ตนซึ่งเป็นคนพิการได้รับการศึกษา มีอนาคตที่ดี หากไม่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระองค์ท่านอนาคตคงมืดมน ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ เพราะเป็นคนพิการมาตั้งแต่กำเนิด รู้สึกเสียใจอย่างสุดซึ้งต่อการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ เมื่อจบการศึกษาแล้วจะดำเนินตามรอยพระราชดำริ โดยทำความดีเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของชาติ และให้การช่วยเหลือเยาวชนที่ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษา โดยจะกลับไปเป็นครูสอนเด็กชาวเขา ที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาให้ได้รับการศึกษาเหมือนตนที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระองค์ท่าน

★ ทรงช่วยเด็กด้อยโอกาส

ด้าน ดร.พิเศศ บูรณะสมบัติ อธิการบดีวิทยาลัยลุ่มน้ำปิง เปิดเผยว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อสถานศึกษาได้เสด็จฯ มาทรงวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ 10 ก.ค. 2539 และเสด็จฯ มาทรงเปิดป้ายวิทยาลัยลุ่มน้ำปิง เมื่อวันที่ 24 ก.ค. 2541 และพระราชทานนามอาคารเรียน "กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์" เป็นอาคาร 3 ชั้น 30 ห้องเรียน เป็นอาคารปฐมฤกษ์ของวิทยาลัยแห่งนี้ นอกจากนี้ ยังทรงห่วงใยเยาวชนในถิ่นทุรกันดารห่างไกลที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์นำเด็กชาวเขาที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีให้ศึกษาต่อที่วิทยาลัยลุ่มน้ำปิง พร้อมพระราชทานทุนการศึกษาให้แก่เด็กเยาวชนชาวเขาที่พิการและยากจน แต่มีความมุมานะ ให้ได้รับการศึกษาจนจบระดับปริญญาตรี ซึ่งปัจจุบันมีนักศึกษาชาวเขาที่พิการและเด็กด้อยโอกาสอยู่ในพระราชูปถัมภ์จำนวน 21 คน ศึกษาในคณะบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะรัฐศาสตร์ และพระราชทานทุนการศึกษาให้แก่เยาวชนผู้ด้อยโอกาสอย่างต่อเนื่อง



ถวายสักการะ *นางเพ็ชรากรณ์ วัชรพล ▶ เลขานุการบริหารกองบรรณาธิการ นสพ.ไทยรัฐ นำคณะผู้บริหารกองบรรณาธิการ วางพวงมาลาถวายสักการะพระฉายาลักษณ์* ***สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ.***



สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯทรงบำเพ็ญพระราชกุศลพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ.

น้ำพระทัยและพระเมตตา แห่งสมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

"รู้ไหมว่าเราซาบซึ้งใจแค่ไหน และรู้ไหมว่าเรานั้น ปลาบปลื้มเท่าไหร่ ที่ได้มีเธอ เป็นพลังอันสำคัญ เพราะว่าเรานั้นรู้เธอทำเพื่อใคร เหนื่อยเหนื่อยแค่ไหน เธอไม่ไหวหวั่น เพื่อที่จะให้เรานั้นได้เดินต่อไป แม้ว่าจะไม่มีใครมองเห็นเธอ แต่สำหรับเรานั้น...เธอเหมือนดังกับแสง ที่มองไม่เห็น แต่เมื่อส่องมาสะท้อน สิ่งที่ซ่อนเร้น ก็เด่นชัดขึ้นทันที เปรียบเธอกับแสง แม้ไม่มีสี แต่เธอก็สะท้อน ความจริงให้โลกนี้ ได้พบเห็นสิ่งดีๆ ว่างดงามเพียงใด"...นี่คือส่วนหนึ่งของบทเพลงสุดท้าย "แสงหนึ่ง" ที่ท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม ได้ดำริให้จัดทำขึ้นถวายแด่พระมารดา **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** เนื่องในโอกาสเจริญพระชนมายุ 84 พรรษา ทุกท่อนสร้อยของบทเพลงล้วนแต่สื่อความหมายได้น่าประทับใจยิ่งนัก อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงความสุขจากการเป็นผู้ให้ขององค์เชษฐภคินีแห่งจักรีวงศ์

พระจริยวัตรอันงดงามของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ตลอดระยะเวลาหลายทศวรรษที่ผ่านมา ได้ถูกนำมาถ่ายทอดให้กระจ่างชัดขึ้น โดยผ่านความทรงจำของเหล่าข้าราชบริพารผู้ถวายงานใกล้ชิด

"คุณหญิงอรศรี วังวิวัฒน์" เปิดใจเล่าถึงพระเมตตาของสมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งได้สัมผัสมาตลอดระยะเวลา 30 ปี ที่ถวายงานรับใช้มาอย่างต่อเนื่องว่า..."**พระองค์ท่านทรงมีชีวิตเรียบง่ายมาก ต้องถือว่าทรงเป็นปูชนียบุคคล เปรียบเสมือนกับแสงสว่างที่ให้ความอบอุ่นอยู่ตลอดเวลา จะทรงวางพระองค์เสมือนคุณครูคอยสอนศิษย์ โดยมักจะทรงคอยตักเตือนให้พวกเราได้รู้ว่าควรจะปฏิบัติอะไร อย่างไรให้เหมาะสม**...จะโปรดให้ทุกคนตรงต่อเวลา มีกิริยามารยาทดี ไม่ฟุ่มเฟือย และด้วยความที่ทรงมีระเบียบวินัยสูง มีเหตุผล และมักทรงวางแผนเตรียมงานทุกอย่างล่วงหน้า จึงทำให้พวกเราที่ถวายงานใกล้ชิดได้ซึมซับ และพลอยเคร่งครัดเรื่องความมีระเบียบวินัยตามไปด้วย"

ด้าน **"คุณจงรักษ์ สังข์ประสิทธิ์"** หรือ **"ป้าจง"** ข้าหลวงฝ่ายในประจำองค์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กล่าวเพียงสั้นๆว่า ตลอดเวลาที่ถวายงานรับใช้พระองค์ท่านกว่า 60 ปี มีเพียงคติเดียวเท่านั้นที่ยึดถือคือ ซื่อสัตย์และภักดีกับเจ้านาย

ความทรงจำจากการได้ถวายงานรับใช้อย่างใกล้ชิดมาตลอดเวลากว่า 10 ปี ยังกระจ่างชัดอยู่ในหัวใจของ **"จีรานุช ภิรมย์ภักดี"** หนึ่งในข้าราชบริพารผู้จงรักภักดี... "พระองค์ท่านเคยรับสั่งไว้ว่า **"ปีนี้เป็นปีสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยังไงฉันก็ต้องอยู่"** พวกเราเหล่าข้าราชบริพารไม่คิดว่าพระองค์ท่านจะสิ้นพระชนม์เร็วขนาดนี้ (เสียงสั่นเครือ) พระองค์ท่านทรงมีพระเมตตามาก ทุกคนที่ได้มีโอกาสถวายงานรับใช้ต่างก็รักพระองค์ท่าน ทรงเป็นกันเองไม่ถือพระองค์ และทรงเป็นห่วงเป็นใยในข้าราชบริพารทุกคน พระองค์ท่านยังทรงเป็นแบบอย่างในเรื่องการใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ไม่ฟุ่มเฟือย พระตำหนักของพระองค์ท่านที่หัวหิน ตกแต่งไว้อย่างเรียบง่าย มีมาก และมีที่วีเก่าๆอยู่เพียงเครื่องเดียว พระองค์ท่านมักจะเสด็จไปเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่หัวหินเดือนละครั้ง และจะทรงพาสุนัขไปด้วย ดิฉันเคยมีโอกาสตามเสด็จอยู่บ้าง มีอยู่ครั้งหนึ่ง เกิดน้ำท่วมที่หัวหิน พวกเราเหล่าข้าราชบริพารกลับบ้านไม่ได้ พระองค์ท่านก็ทรงเป็นห่วงเป็นใย ทรงเป็นธุระหาที่หลับที่นอนให้ หรืออย่างช่วงเทศกาลลอยกระทง พระองค์ท่านก็โปรดที่จะลอยกระทงด้วยกระทงขนมปังในอ่างกะละมังเล็กๆ พอลอยกระทงเสร็จจะได้นำกระทงไปให้ปลากิน พระองค์ท่านคือต้นแบบของการดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายและมีความสุข"

ขณะที่ **"หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล"** โฆษกกระทรวงมหาดไทย ได้มีโอกาสสัมผัสถึงพระเมตตาแห่งสมเด็จฯ กรมหลวงฯ ด้วยเช่นกัน..."พระองค์ท่านได้เสด็จจากไปแต่เพียงพระวรกาย หากแต่ดวงพระหฤทัยที่เปี่ยมด้วยความดีงาม ยังสถิตมั่นเป็นแบบอย่างแห่งชัดดิยนารีกุลสตรีศรีสวัสดิ์แก่พสกนิกรชาวไทยทั้งมวล ผมยังจดจำภาพต่างๆในอดีตได้ ย้อนกลับไปในปี พ.ศ.2517 เมื่อคุณพ่อผม (ม.ร.ว.สังขลิส ดิศกุล) ดำรงตำแหน่งเป็นเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โปรดความเรียบง่ายในการดำรงพระชนม์ชีพอย่างที่สุด อย่างตอนที่เสด็จไปร้านอาหารบนหุบเขาชาแนมโมเซอร์ ใกล้ๆ กับเมืองกัสตาด



จะไม่โปรดการสั่งอาหารที่เป็นของฟุ่มเฟือยเลย โดยเฉพาะการใช้จ่ายเงินทองในลักษณะของการอวดความมั่งมีจะไม่โปรดเป็นอย่างยิ่ง เพราะไม่ใช่พระอุปนิสัย หรือพระจริยวัตรของพระองค์ท่านแม้แต่น้อย นอกจากนี้ พระองค์ท่านยังทรงสอนนักเรียนไทยที่สวิตเซอร์แลนด์เสมอๆว่า **"การใช้จ่ายเกินตัวเป็นอุปนิสัยที่ไม่ดีทั้งแก่ตนเอง และคนรอบข้าง ในเมื่อเราควรเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้คนในสังคม แล้วทำไมจึงเลือกเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีเสียอย่างนั้น ไม่ถูกต้องนะ"** พระองค์ท่านยังเคยรับสั่งด้วยว่า **"การเชิดชูและรำลึกถึงพระคุณของบุพการีชน เป็นการกระทำของคนดี ที่ทุกๆคนควรมุ่งมั่นกระทำให้จงได้"** และตราบจนถึงทุกวันนี้ ผมได้น้อมนำคำสอนของพระองค์ท่านมาใช้ในทุกย่างก้าวของการดำเนินชีวิต"

"อ.จุลทัศน์ กิติบุตร" สถาปนิกชื่อดังของเมืองไทย ถ่ายทอดถึงพระอัจฉริยภาพหลากหลายด้านของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ..."พระองค์ท่านทรงเป็นครูผู้รอบรู้และเชี่ยวชาญ ทรงให้คำแนะนำแก่คณะทำงานบ้านบนภูเขาแบบสวิสชาเล่ต์ ในการออกแบบพระตำหนักเอื้องเงิน อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง จังหวัดเชียงใหม่ ทรงมีส่วนร่วมในการออกแบบตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ โดยทรงศึกษาหาข้อมูลล่วงหน้ามาก่อน รวมทั้งทรงศึกษาแผนที่ภูมิสาสตร์อย่างละเอียด แล้วจึงทรงเลือกสถานที่ก่อสร้างด้วยพระองค์เอง ทรงคำนึงถึงการประหยัดพลังงาน โดยทรงกำหนดให้ใช้พื้นที่อย่างไม่ฟุ่มเฟือย แม้แต่พื้นที่ใต้หลังคา ก็ทรงกำหนดให้มีประโยชน์ใช้งานสูงสุด ทรงให้คำแนะนำด้านรายละเอียดทุกซอกทุกมุม โดยประทานหนังสือตำราหลายเล่ม ที่เป็นเรื่องบ้านบนเขา เพื่อให้การออกแบบมีความถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุด **พระองค์ท่านโปรดความเรียบง่าย และความเป็นสัจจะจริงของวัสดุธรรมชาติทั้งหลาย ทรงเลือกผ้าฝ้ายพื้นเมืองทอมือของท้องถิ่นสำหรับทำเบาะ และผ้าม่าน แม้กระทั่งเก้าอี้ก็ทรงเลือกแบบงามเรียบ และทำจากไม้สนน้ำหนักเบาเพื่อให้กลมกลืนกับความเรียบง่ายของพระตำหนัก"**

ขณะเดียวกัน **"พล.ท.นพ.ธำรงรัตน์ แก้วกาญจน์"** รองประธานมูลนิธิขาเทียม ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เล่าถึงพระเมตตาที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทยผู้ยากไร้ว่า **"พระองค์ท่านทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ สืบสานพระปณิธานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี โดยจะเสด็จออกหน่วยพระราชทานขาเทียมให้ผู้ยากไร้ในถิ่นทุรกันดารเป็นประจำ เกือบทุกครั้งพระองค์ท่านทรงมีรับสั่งเสมอว่า "การให้ขาเทียมแก่ผู้พิการคือ การให้คุณภาพชีวิต และการให้คุณภาพชีวิต ถือเป็นการให้ความสุขที่สมบูรณ์ คือ สุขทั้งผู้ให้และผู้รับ"** สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ยังทรงเน้นเรื่องการพัฒนาการผลิตขาเทียมให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน และที่ทรงย้ำมากก็คือ ต้องประหยัด ซึ่งขาเทียมที่ผลิตจากมูลนิธิฯ ราคาจะถูกกว่าที่อื่นประมาณ 10 เท่าเพราะใช้วัสดุในประเทศทั้งหมด และด้วยสายพระเนตรอันยาวไกล ทรงมีพระราโชบายในการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิฯเรื่องการตั้งโรงงานผลิตขาเทียมที่เชียงใหม่ และต่อมาได้ขยายตามแนวตะเข็บชายแดนหลายจังหวัด ใช้แรงงานในท้องถิ่นทำให้สามารถผลิตขาเทียมได้มาก เวลาที่มีการขอขาเทียมเข้ามาที่มูลนิธิฯในกรณีฉุกเฉิน คิดว่าไม่มีมูลนิธิขาเทียมที่ไหนในโลกทำได้เท่าเมืองไทย คือ ขอเช้าได้เย็นสามารถผลิตได้ทันที ส่วนหนึ่งก็มาจากพระปรีชาญาณของพระองค์ท่าน มีรับสั่งเน้นมาตลอดว่า ให้เรียนรู้จากคนไข้ เพราะคนไข้เป็นผู้ใช้ขา เขาย่อมรู้ดีที่สุดว่า ขาเทียมแบบไหนเหมาะกับเขามากที่สุด".



แด่แสงแห่งรุ้งสรวง

พระเป็นแสงส่องสุขชนทุกทิศ
เป็นประทีปนิรมิตกิจศึกษา
แทนพระเนตรพระกรรณพระขัตติยา
เป็นพาหาแห่งพระราชชนนี
นับแต่นี้จะมิเห็นภาพเย็นเช้า
ผู้ยากไร้ได้หมอบเฝ้าทุกถิ่นที่
น้อมรำลึกพระคุณมั่นหมั่นทำดี
ถวายพลีสู่สวรรค์กราบบาทบงสุ์

ข้าพระพุทธเจ้า บริษัท เอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด (เทสโก้ โลตัส)

นายประยอม ซองทอง
ศิลปินแห่งชาติ ร้อยกรอง



สมเด็จ พระพี่นาง แห่งสยาม
แสงหนึ่ง คือรุ้งงาม ส่องสมัย
ขอพระองค์ เสด็จสู่ สวรรคาลัย
ธ สถิต ในดวงใจ ไทยนิรันดร์

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหารและพนักงาน บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)


แสงงามทอสว่าง
บัดนี้แสงรุ่งทอง
ประกายแสงยังส่อง
เจิดจ้าคณานับ
เรืองรอง
ลาลับ
บ่เลือน ลางแฮ
ใจไทยนิรันดร์
ข้าพระพุทธเจ้า บริษัท โนเกีย (ประเทศไทย) จำกัด

น้ำตาท่วมหัวใจไทยในวันนี้

น้ำตาท่วมหัวใจไทยในวันนี้
กราบบาทเชษฐภคินีทรงศรีศักดิ์
หกสิบสามล้านไทยใจจงรัก
น้อมใจภักดิ์เทิดพระคุณพระกรุณา
ด้วยสำนึกพระมหาบารเมศ
ไทยทุกเทศครวญคร่ำร่ำโหยหา
ขอกุศลผลพระคุณพระบุญญา
ส่งเสด็จสู่ชั้นฟ้าสุขาวดี

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า กลุ่มบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

บทประพันธ์ นายประยอม ซองทอง ศิลปินแห่งชาติ

หน้าว่าง

หนังสือพิมพ์คุณภาพ เพื่อคุณภาพของประเทศ
http://www.matichon.co.th
มติชน
วันอาทิตย์ที่ 6 มกราคม พุทธศักราช 2551 ปีที่ 30 ฉบับที่ 10893 ราคา 10 บาท

ทูตสุดประทับใจ ไทยจงรักภักดี

ทุกเพศวัยอาลัยพระพี่นางฯ สำนักพระราชวังปรับแผน รับคลื่นคน-สักการะเป็นชุด

'พระเทพฯ'พระราชทานขนมปังกรอบ 960 ชุด แก่ ประชาชนที่มาร่วมสักการะพระพี่นางฯ คนต่างจังหวัดแห่จับรถบัสมาเข้าคิว ทูตสวิสประทับใจพระจริยวัตรที่ไม่ทรงถือพระองค์ หลังได้มีโอกาสร่วมโต๊ะเสวย เจ้าของโรงแรมในเจนีวาบินลัดฟ้ามาสักการะ เผยทรงประทับที่โรงแรมทุกครั้งที่เสด็จสวิส ทูตเปรูชื่นชมความจงรักภักดีของคนไทย

เมื่อเวลา 07.00 น. วันที่ 5 มกราคม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯไปในการสดับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์ จำนวน 8 รูป ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา 17.57 น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ เสด็จยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เพื่อสดับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

เวลา 18.55 น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท สดับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

นอกจากนี้ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยท่านผู้หญิงจิตรวดี จุลานนท์ ภริยา เดินทางไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เวลา 16.30 น. เพื่อฟังพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

จัดระเบียบใหม่เข้าถวายสักการะ

ที่ศาลาสหทัยสมาคม ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ยังมีประชาชนทุกหมู่เหล่า ทุกสาขาอาชีพ ในชุดไว้ทุกข์สีขาวและสีดำทยอยเดินทางไปถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อย่างเนืองแน่น โดยบริเวณหน้าทางเข้าที่ประตูวิเศษไชยศรี มีประชาชนไปยืนรอประตูเปิดตั้งแต่เช้าตรู่ ทั้งนี้สำนักพระราชวังได้เปิดให้ประชาชนลงนามและถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ตั้งแต่เวลา 08.00 น. ด้วยบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความเศร้าโศกเสียใจ

โดยสำนักพระราชวังได้จัดแบ่งให้เข้าถวายสักการะต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ครั้งละ 40 คน เพื่อหลีกเลี่ยงความแออัด และยังให้ถวายสักการะพร้อมกันโดยมีเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังคอยบอกจังหวะด้วย

พระเทพฯพระราชทานขนมปังกรอบ

นอกจากนี้ประชาชนในต่างจังหวัดได้พากันเดินทางด้วยรถบัสมาเป็นหมู่คณะ อาทิ คณะผู้สูงอายุตาลเดี่ยว อ.แม่สอด จ.ตาก จำนวนกว่า 300 คน ที่เดินทางโดยรถบัส 6 คัน โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ นำนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 120 คน เดินทางโดยรถบัสโดยสาร 2 คัน มาจาก จ.สมุทรสาคร เป็นต้น

ทั้งนี้ เวลา 16.23 น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ โปรดเกล้าฯให้นายวัชระกิตติ วัชโรทัย ผู้แทนพระองค์ นำขนมปังกรอบ จำนวน 960 ชุด ไปแจกจ่ายประชาชนที่เดินทางไปถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ศาลาสหทัยสมาคม

ยอดผู้ลงนาม3วัน4.5หมื่นราย

เวลา 17.15 น. เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังได้สรุปยอดผู้ลงนามถวายสักการะตลอดทั้งวัน จำนวน 16,643 คน พวงมาลา 36 พวง เงินทูลเกล้าฯถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย จำนวน 195,594.25 บาท ทั้งนี้ สรุปยอด 3 วัน มีผู้ลงนามถวายสักการะ 45,676 คน พวงมาลา 255 พวง และเงินทูลเกล้าฯถวาย จำนวน 507,547 บาท

ทูตสวิสเขียนแสดงความเสียใจ

วันเดียวกันนี้ ที่ศาลาสหทัยสมาคม ได้มีเอกอัครราชทูตประเทศต่างๆ รวมทั้งชาวต่างประเทศมาร่วมถวายสักการะ พระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ รวมทั้งลงนามถวายสักการะ ประกอบด้วย นายโรดอร์ฟ เอส ฮิมฮูป เอกอัครราชทูตแห่งสหพันธ์สวิตเซอร์แลนด์ เขียนสมุดลงนาม ว่า "ในนามรัฐบาลและประชาชนประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและต่อท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม ในการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ"

เผยประทับใจพระจริยวัตร

ภายหลังลงนามถวายสักการะ นายโรดอล์ฟ บรรยายถึงการที่ได้มีโอกาสรับเสด็จ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ได้มีโอกาสร่วมโต๊ะเสวย ทำให้เกิดความประทับใจถึงพระจริยวัตรที่เป็นกันเองและไม่ถือพระองค์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ภาพเหล่านี้จะประทับอยู่ในความทรงจำตลอดไปรวมทั้งการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้สร้างความเศร้าโศกเสียใจ ไม่เฉพาะคนไทย แต่ชาวสวิสก็รู้สึกเช่นนั้น ในฐานะตัวแทนชาวสวิส ต้องการแสดงความเสียใจครั้งนี้ด้วย

ทูต'เขมร-พม่า'ร่วมถวายสักการะ

ต่อมา นายเองเตียง เอกอัครราชทูตกัมพูชาประจำประเทศไทย เป็นตัวแทนรัฐบาลกัมพูชา ได้มาลงนามถวายสักการะ พร้อมกล่าวว่า เชื่อว่าคนไทยทุกคนคงทราบถึงพระกรณียกิจของพระองค์ และคงจดจำพระองค์ไปตลอดเช่นเดียวกับประชาชนชาวกัมพูชาซึ่งกัมพูชาและไทยก็มีความสัมพันธ์ที่ดีมาตลอด ขอแสดงความเสียใจกับราชวงศ์ของไทย รวมถึงประชาชนชาวไทยทุกคนด้วย พระองค์จะอยู่ในความทรงจำตลอดไป

จากนั้นนายเย วิม เอกอัครราชทูตเมียนมาร์ประจำประเทศไทย เดินทางมาลงนามถวายสักการะ

ทูตเปรูประทับใจไทยจงรักภักดี

นายคาร์ลอส เวเลสโก เอกอัครราชทูตเปรูประจำประเทศไทย กล่าวภายหลังร่วมสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯว่า ในนามของประชาชนชาวเปรู ขอแสดงความเสียใจต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ รวมทั้งคนไทยทั้งประเทศต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ อย่างไรก็ตาม รู้สึกประทับใจในความจงรักภักดีของประชาชนชาวไทยทั่วประเทศ ที่ต่างเดินทางมาร่วมสักการะพระศพ แม้แต่เยาวชนหูหนวกก็ไปร่วมสักการะพระศพ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความจงรักภักดีของคนไทย ทุกเพศ ทุกวัย

รร.เจนีวาบินสักการะพระศพ

นายจาร์ค เมเยอร์ เจ้าของโรงแรมบูเลอวาร์ดเจนีวา ซึ่งเคยถวายงานรับใช้ทุกครั้งที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสด็จประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ให้สัมภาษณ์หลังจากลงนามถวายสักการะพระศพว่า มีโอกาสถวายงานรับใช้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ครั้งแรกเมื่อเสด็จทรงเยี่ยมสมเด็จย่า ที่เมืองเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยได้ประทับที่โรงแรมของครอบครัวทุกครั้ง นอกจากนี้ ยังได้ถวายการรับใช้พระบรมวงศานุวงศ์ไทยทุกพระองค์ด้วย

"ก่อนหน้านี้ในสมัยคุณทวดของผมก็ได้เคยถวายการรับใช้สมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ เมื่อครั้งเสด็จฯเตรียมการการเสด็จประพาสยุโรปของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 นับเป็นความภาคภูมิใจของผมและครอบครัวเป็นอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ทราบข่าวการประชวรของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ผมได้เดินทางมายังประเทศไทยด้วยความเป็นห่วงพระองค์" นายจาร์คกล่าว

ผู้สูงอายุ300คนมาจากตาก

นายเมธา ยิ่งยวด ประธานผู้สูงอายุตาลเดี่ยว อ.แม่สอด จ.ตาก กล่าวภายหลังนำคณะผู้สูงอายุจำนวนกว่า 300 คนเข้าถวายสักการะว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสด็จไป อ.แม่สอด เพื่อเยี่ยมตำรวจชายแดนและโรงเรียนเด็กชาวเขาบ่อย ภายหลังทราบว่าพระองค์สิ้นพระชนม์ ทุกคนพูดไม่ออก กลั้นน้ำตาไม่อยู่ เพราะผูกพันกับพระองค์มาก ครั้งสุดท้ายที่มูลนิธิขาเทียมไปที่ อ.แม่สอด เมื่อ 3 เดือนก่อน ประชาชนทุกคนก็รอเฝ้ารับเสด็จ แต่พระองค์ทรงประชวรเสียก่อน แม้ว่าทรงประชวรก็ยังทรงงานและรับสั่งให้คนดูแลอย่างดี เป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างใหญ่หลวง

'จาตุรนต์-มิ้ง'ถวายพวงมาลา

นอกจากนี้ ยังมี ม.ล.สกุล มาลากุล เลขาธิการมูลนิธิชมรมช่างกายอุปถัมภ์แห่งประเทศไทยในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้นำพวงมาลาไปถวายสักการะในนามของชมรมช่างกายอุปถัมภ์ฯ นายจาตุรนต์ ฉายแสง อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมด้วย นพ.พรหมมินทร์ เลิศสุริย์เดช อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน นำพวงมาลาสักการะต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ นายศุภรัตน์ ควัฒน์กุล ปลัดกระทรวงการคลัง น.ส.อังคณา ตรีรัตนาทิพย์ นางสาวไทยปี 2550 น.ส.ภัทรา เทพหัสดิน ณ อยุธยา รองนางสาวไทย อันดับ 1 และ น.ส.พิชามญชุ์ เขียวทอง นางงามบุคลิกภาพ เดินทางไปสักการะด้วยเช่นกัน

เด็กโอลิมปิกเสียใจไม่ได้เข้าเฝ้า

รศ.เย็นใจ สมวิเชียร กรรมการและเหรัญญิกมูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิชาการโอลิมปิกศึกษา (สวอน.) ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กล่าวภายหลังนำคณะกรรมการมูลนิธิ เข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ ว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงมีพระปณิธานแน่วแน่ที่จะพัฒนาคณิตศาสตร์ให้ทัดเทียมมาตรฐานสากล คณะกรรมการ สวอน. จะสานต่อพระปณิธานของพระองค์ท่านให้บรรลุเป้าหมายให้ได้

"ท่านเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของมูลนิธิแม้ทุกคนจะเสียใจ แต่ก็ไม่หมดกำลังใจที่จะทำงานต่อ ทั้งนี้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงติดตามความก้าวหน้าของการแข่งขันวิชาการมาโดยตลอด และมีความพยายามที่จะขยายการอบรมให้กว้างขวางมากขึ้นท่านทรงย้ำทุกครั้งที่นำนักเรียนเข้าเฝ้าจะได้รับกระแสรับสั่งให้เด็กเป็นคนดีและคนเก่ง พร้อมกล่าวเตือนว่า เหรียญที่แขวนไว้ เป็นสิ่งที่บอกว่าครั้งหนึ่งเราเคยเก่ง แต่ก่อนจะช่วยเหลือประเทศชาติก็ต้องช่วยตัวเองให้ได้เสียก่อน" รศ.เย็นใจกล่าว และว่า ทุกปีเด็กๆ ในโครงการจะเฝ้ารอโอกาสที่จะได้เข้าเฝ้าพระองค์หลังเสร็จสิ้นการแข่งขัน แต่ในปีนี้ก็คงไม่มีอีกแล้ว ทุกคนเสียใจมาก

สธ.ให้ขรก.ไว้ทุกข์100วัน

นพ.ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) กล่าวว่า สธ.สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จึงถวายความไว้อาลัยเป็นเวลา 100 วัน โดยให้ข้าราชการทุกหน่วยงานในสังกัดแต่งชุดไว้ทุกข์ ตั้งโต๊ะหมู่ พระฉายาลักษณ์หรือพระสาทิสลักษณ์ เครื่องทองน้อยบูชา จัดสมุดลงนามไว้อาลัย และจัดนิทรรศการพระราชกรณียกิจด้านสาธารณสุข

พิจิตรจัดหน่วยแพทย์ตรวจสุขภาพ

ที่ จ.พิจิตร นายปรีชา เรืองจันทร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร เป็นประธานในพิธีวางพานพุ่มเครื่องราชสักการะ จุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ จำนวน 10 รูป พร้อมทั้งปล่อยปลาและปลูกต้นกฤษณา จำนวน 84 ต้น รอบริมบึงสีไฟ ในบริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ นอกจากนี้ ยังจัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่บริการตรวจสุขภาพแก่ประชาชน มีการรณรงค์ผูกผ้าสีดำติดรถยนต์และรณรงค์การขับขี่ปลอดภัย เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อันเป็นการแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและไว้อาลัยแด่พระองค์

คนไทยเชื้อสายจีนถวายอาลัย

ที่มูลนิธิสว่างคุณธรรม จ.ชัยภูมิ บรรดาคนไทยเชื้อสายจีนใน จ.ชัยภูมิ เดินทางไปร่วมลงนามถวายอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ท่ามกลางบรรยากาศโศกเศร้า โดยนายจักรินทร์ วงศ์เบญจรัตน์ ประธานมูลนิธิสว่างคุณธรรมจังหวัดชัยภูมิ ได้จัดสถานที่ไว้ในบริเวณมูลนิธิอย่างสมพระเกียรติ เพื่อเปิดโอกาสให้ชาวไทยเชื้อสายจีนใน จ.ชัยภูมิ ได้แสดงออกซึ่งความจงรักภักดี โดยการถวายอาลัยเบื้องหน้าพระฉายาลักษณ์ของพระองค์ท่าน

ส่วนตามสถานที่ราชการต่างๆ เจ้าหน้าที่ได้นำผ้าสีขาว-ดำ มาประดับไว้หน้าที่ทำการของสำนักงาน เพื่อแสดงความจงรักภักดี และเป็นการถวายอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ท่าน โดยเฉพาะที่บริเวณศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ ถึงแม้เป็นวันหยุดราชการก็ยังคงมีประชาชนเดินทางไปลงนามถวายอาลัยอย่างต่อเนื่อง

เพชรบูรณ์ประณามเชคโชว์ไคโยตี้

ที่ จ.เพชรบูรณ์ ขณะที่ชาวเพชรบูรณ์ต่างร่วมกันถวายความอาลัยต่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ แต่ปรากฏว่าสถานบันเทิงดิสโก้เธคหลายแห่งใน จ.เพชรบูรณ์ ยังคงเปิดบริการแก่นักท่องเที่ยวกันอย่างต่อเนื่อง มีสาวไคโยตี้มาเต้นโชว์ ขณะที่นักเที่ยววัยรุ่นบางส่วนซึ่งอยู่ในสภาพแต่งกายสีดำและขาวดำ พากันดื่มกินและเต้นอย่างสนุกสนาน ทำให้ประชาชนชาวเพชรบูรณ์พากันประณามถึงความไม่เหมาะสม ขาดจิตสำนึกอย่างแรง รวมทั้งเรียกร้องให้ทางจังหวัดและตำรวจเข้าไปตรวจสอบ

ผู้ประกอบการดิสโก้เธครายหนึ่งกล่าวว่า ทางจังหวัดหรือตำรวจไม่ได้มีหนังสือขอความร่วมมือ จึงเปิดกิจการตามปกติ ขณะเดียวกันได้สอบถามไปยังผู้ประกอบการในหลายจังหวัด ส่วนใหญ่ก็เปิดเป็นปกติ

เกี่ยวกับเรื่องนี้นายต่อพงษ์ อ่ำพันธุ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า ทางจังหวัดมีหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถานบันเทิงทุกแห่งให้ลดหรืองดการจัดแสดงมหรสพ ดนตรี และงานรื่นเริงลงบ้าง เพราะขณะนี้อยู่ในช่วงที่ชาวไทยทั้งประเทศถวายความอาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ แต่ทั้งนี้ไม่แน่ใจว่าหนังสือดังกล่าวจะไปถึงหรือยัง เป็นเรื่องของจิตสำนึกของผู้ประกอบการ เพราะไม่มีกฎหมายสั่งห้าม แต่อย่างไรก็ตาม จะสั่งกำชับไปอีกครั้ง

นราฯปฏิญาณตนสร้างความสงบสุข

ที่ จ.นราธิวาส นายจำลอง ไกรดิษฐ์ นายอำเภอรือเสาะ พร้อมด้วย พ.ต.อ.จุมพล เปรมศิริ ผกก.สภ.รือเสาะ และ พ.ท.ปฐวี ศรีสุข ผบ.ฉก.นราธิวาส 39 ได้ร่วมกันเป็นประธานในพิธีลงนามถวายอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ บริเวณสนามกีฬากลางประจำอำเภอรือเสาะ ท่ามกลางตัวแทนชาวบ้านไทยพุทธและมุสลิมทั้งชายและหญิงที่อาศัยอยู่ในพื้นที่สีเขียว จำนวน 9 ตำบล รวม 500 คน เข้าร่วมพิธีดังกล่าว

หลังจากตัวแทนชาวบ้านได้ร่วมลงนามถวายความไว้อาลัย ได้พร้อมใจกันกล่าวปฏิญาณตนต่อหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มีใจความพอสรุปได้ว่า ทุกคนสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่พระองค์ทรงตรากตรำงานหนักมาตลอดพระชนม์ชีพ เพื่อต้องการให้พสกนิกรทั่วแผ่นดินอยู่กันด้วยความสงบสุข และเป็นการแบ่งเบาพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงขอสัญญาว่าชั่วชีวิตนี้พสกนิกรทุกคน จะสืบทอดเจตนารมณ์ของพระองค์ให้บรรลุถึงเป้าหมาย และพร้อมใจกันที่จะสร้างพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความสันติสุขเหมือนกับในอดีตที่ผ่านมา เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลเพื่อให้ดวงวิญญาณของพระองค์เสด็จสู่สวรรคาลัย

หลังจากเสร็จสิ้นพิธีการต่างๆ แล้ว ชาวบ้านได้ร่วมกันแข่งขันฟุตบอล เพื่อเชื่อมความสัมพันธไมตรีระหว่างชาวบ้านด้วยกัน ในการลดช่องว่างความเห็นห่างและลดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นบันไดก้าวแรกที่นำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจกันในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ทางการ เพื่อให้พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดความสงบสุขโดยเร็ว

มูลนิธิโรคหัวใจสานต่อช่วยเด็กยากไร้

ด้านนางมลฤดี ขาวนวลศรี เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน 6 ผู้รับผิดชอบงาน พอ.สว.ประจำจังหวัดสงขลา เปิดเผยว่า พระองค์ท่านเสด็จมาเยี่ยมให้กำลังใจ พอ.สว.สงขลา ครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2548 พระองค์ท่านเป็นกันเอง ไม่ถือพระองค์ พอ.สว.สงขลาจะดำเนินงานต่อไป เสมือนพระองค์ท่านยังคงมีพระชนม์ชีพอยู่ และจะทำให้ดีที่สุด ทั้งนี้ ในวันที่ 9 มกราคมที่จะถึงนี้ สมาชิก พอ.สว.ทั้งจังหวัดสงขลา จะมาร่วมในพิธีถวายความอาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา

พญ.สุพรรณี ประดิษฐ์สถาวงษ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมพรเขตอุดมศักดิ์ จ.ชุมพร กล่าวว่า ทางโรงพยาบาลจะสานต่อพระกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เพื่อสานต่อพระปณิธานของพระองค์ท่าน โดยในวันที่ 15 มกราคม ทางมูลนิธิเด็กโรคหัวใจ ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ พร้อมด้วยกุมารแพทย์โรคหัวใจและศัลยแพทย์โรคหัวใจ จะมาให้บริการที่โรงพยาบาลชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เพื่อให้ความอนุเคราะห์เด็กยากจนที่เจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด



สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์ ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง เวลา 06.34 น. *(ล่าง)* เด็กนักเรียนจากโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ ถวายสักการะบริเวณสนามหญ้า หน้าศาลาสหทัยสมาคม ก่อนเข้าลงนามถวายอาลัย เมื่อวันที่ 5 มกราคม



สถาบันดนตรี "กัลยาณิวัฒนา" มรดกดนตรีที่ทรงเหลือไว้

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีความสนพระทัยที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นด้านการอ่าน-เขียน การกีฬา การถ่ายภาพ การเรียนการสอน โดยเฉพาะภาษาฝรั่งเศส การต่างประเทศ ด้านวรรณคดี ประวัติศาสตร์

แต่ไม่ว่าจะทรงมีความสนพระทัยด้านใด สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จะทรงศึกษาเรื่องราวนั้นๆ อย่างละเอียดและลึกซึ้ง รวมทั้งให้การสนับสนุนให้เยาวชนได้มีโอกาสศึกษา ฝึกอบรม และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ในด้านการดนตรีก็เช่นเดียวกัน พระองค์ทรงสนพระทัยดนตรีทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นดนตรีไทยหรือดนตรีตะวันตก เช่นเดียวกับดนตรีคลาสสิคที่ทรงสนับสนุนตลอดมาเช่นกัน

ก่อนเสด็จทอดพระเนตรและฟังดนตรีคลาสสิค จะทรงศึกษาเนื้อหา ประวัติของผู้เขียน ผู้แต่ง และการนำเสนออย่างละเอียด

นอกจากนี้ยังทรงสนพระทัยเกี่ยวกับศิลปะและการแสดงทุกชนิดที่เกี่ยวเนื่องกับอักษรศาสตร์ ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ทว่ามิได้ทรงศึกษาต่อเนื่อง เนื่องจากทรงศึกษาด้านอื่นหนักมาก

ในปี 2543 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มีพระกรุณาธิคุณโปรดเกล้าประทานการสนับสนุนดนตรีคลาสสิคอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้เยาวชนไทยมีโอกาสศึกษาและฝึกอบรมเรื่องดนตรีคลาสสิคในสถาบันการศึกษาชั้นสูงในต่างประเทศ เพื่อจะได้นำกลับมาถ่ายทอดและพัฒนาการดนตรีในประเทศให้ดียิ่งขึ้น

อีกทั้งยังประทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จัดตั้ง "กองทุนเพื่อส่งเสริมการศึกษาดนตรีของเยาวชน"

"อทัยศรี ศรีณรงค์" หรือป่าน อาจารย์สอนดนตรีอิสระและนักร้องประสานเสียงวงบางกอก ซิมโฟนี่ ผู้ได้รับประทานทุนเพื่อส่งเสริมการศึกษาดนตรีของเยาวชนรุ่นแรกๆ เล่าถึงความรู้สึกก่อนที่จะได้รับประทานทุนว่า

"ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และได้เล่าถึงความยากลำบากในการเรียน เพราะทุนการศึกษาที่เคยได้รับจากโรงเรียนฮ่องกง อะคาเดมี ฟอร์ เพอร์ฟอร์มมิ่ง อาร์ท ถูกตัดจนเหลือเพียงครึ่งเดียว หลังจากเกิดโรคระบาดซาร์ส

"เมื่อพระองค์ทรงทราบจึงให้ส่งรายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อให้พระองค์ทรงวินิจฉัย นับจากนั้นหนึ่งอาทิตย์ ความปลื้มปีติเดินทางมาถึง พร้อมจดหมายจากกรรมการทุนส่งเสริมดนตรีคลาสสิคในพระอุปถัมภ์ฯ"

"อุทัยศรี" ระลึกอยู่เสมอว่า ตนเองโชคดีเพียงใดที่ได้รับทุนนี้ เพราะนั่นทำให้ความฝันที่เธอเคยคิดว่าจะไม่มีวันทำสำเร็จ กลับกลายเป็นรูปเป็นร่างอย่างสวยงามในปัจจุบัน

ต่อมาในปี 2547 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงเปลี่ยนแปลงกองทุนเพื่อส่งเสริมการศึกษาดนตรีของเยาวชนมาเป็น "ทุนส่งเสริมดนตรีคลาสสิค" เนื่องจากทรงพบว่า ไม่ได้มีเพียงเยาวชนเท่านั้นที่ควรได้รับการสนับสนุน แต่ยังมีนักประพันธ์เพลง, ศิลปิน รวมไปถึงอาจารย์ที่สอนในแขนงวิชาดนตรีคลาสสิค โดยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงรับเป็นองค์ประธานและองค์อุปถัมภ์เพื่อให้ขอบเขตการสนับสนุนกว้างและยืดหยุ่นมากขึ้น

ช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีผู้ได้รับประทานทุนจำนวน 20 คน ทรงวินิจฉัยในการประทานทุนด้วยพระองค์เองอย่างละเอียดและรัดกุม เนื่องจากทรงหวังว่าผู้ที่ได้รับทุนนี้จะนำไปพัฒนาศักยภาพของตนเองด้านดนตรีคลาสสิค ไม่ว่าจะเป็นการร่วมกิจกรรมการแสดงดนตรีนานาชาติ, การเข้า



แข่งขันการแสดง, การเข้าค่ายอบรมระยะสั้นหรือระยะยาว และการศึกษาต่อยังต่างประเทศ



ทวีเวท ศรีณรงค์ อายุ 27 ปี นักเรียนทุนดนตรีเพื่อส่งเสริมดนตรีคลาสสิคในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เล่าว่า

"ผมได้รับพระกรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่ประทานทุนส่วนพระองค์ให้เรียนต่อในระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีคลาสสิค ในพ.ศ.2542 ระหว่างจะขึ้นชั้นเรียนปีที่ 2 ที่ Royal Academy of music กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ

"หากไม่ได้รับทุนจากพระองค์ท่าน ผมก็ไม่แน่ใจว่าจะมีโอกาสได้เรียนต่อหรือไม่ เนื่องจากในปีดังกล่าวยังอยู่ในช่วงที่ประเทศไทยเผชิญกับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ

"ช่วงนั้นมีผู้ใหญ่ที่เมืองไทยเห็นว่าผมเล่นดนตรีคลาสสิคมาตั้งแต่อายุ 10 ขวบ จึงได้กราบทูลให้พระองค์ท่านได้ทรงรับทราบ และจากนั้นประทานทุนส่วนพระองค์ให้เรียนต่อ ผมและครอบครัวรู้สึกปลาบปลื้มมาก และคิดว่าโชคดีมากที่พระองค์ท่านทรงเมตตาให้ทุนส่วนพระองค์ตกปีหนึ่งเป็นจำนวนเงินที่มากมาย ซึ่งถือว่าเป็นพระกรุณาธิคุณที่ทดแทนพระองค์ท่านได้ไม่หมด หากไม่มีพระองค์ท่านคงไม่ได้เรียนต่อจนทุกวันนี้

"โดยหลังจากจบปริญญาตรีแล้ว พระองค์ยังประทานทุนเรียนต่อในระดับอนุปริญญาตรีอีกใบหนึ่ง และต่อด้วยการเรียนระดับปริญญาโทในสาขาเดียวกันที่มหาวิทยาลัยเยล สหรัฐอเมริกา

"หลังจากเรียนจบ ผมก็ไม่รับทุนเรียนต่อในระดับปริญญาเอก เพราะอยากให้รุ่นน้องได้รับทุนมาเรียนกันหลายๆ คน จึงได้ไปสมัครสอบและได้ทุนเรียนต่อระดับปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัยนิวยอร์กและตอนนี้เรียนอยู่ชั้นปีที่ 3 แล้ว"

'ทวีเวท' เล่าว่า หลังจากที่ได้รับทุนไปแล้วประมาณ 9 เดือนกว่า ได้มีโอกาสกลับมาเมืองไทยแสดงดนตรีคลาสสิคเปียโน ไวโอลิน ต่อหน้าพระพักตร์ และนั่นเป็นครั้งแรกที่ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าพระองค์ท่าน โดยรับสั่งว่า

"ให้เรียนเต็มที่และให้หาประสบการณ์ในการเล่นดนตรีคลาสสิค และอยากให้กลับมาช่วยพัฒนาและยกระดับดนตรีคลาสสิคในเมืองไทยให้ดีขึ้น

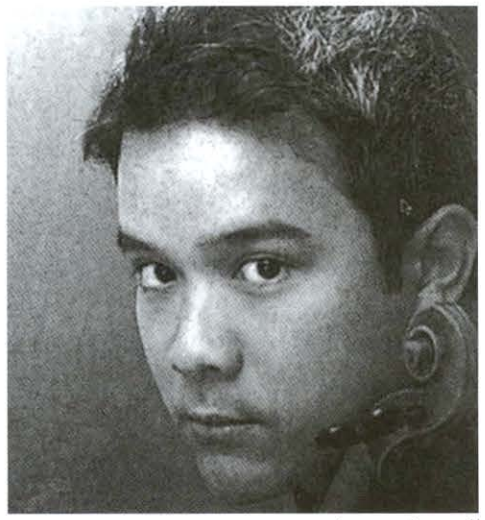
"พระองค์ท่านให้ทุนโดยไม่ผูกมัดว่าจะต้องกลับมาชดใช้ทุน แต่ผมก็ได้วางแผนแล้วว่าจะต้องกลับมาเมืองไทยช่วยพัฒนาวงการดนตรีคลาสสิคเมืองไทยอย่างแน่นอน"

นายทวีเวทกล่าวด้วยว่า รู้สึกเสียใจกับการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ท่าน นอกจากเป็นการสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ของพสกนิกรชาวไทยแล้ว ยังถือว่าเป็นการสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ในแวดวงดนตรีคลาสสิคเมืองไทยเช่นเดียวกัน เนื่องจากพระองค์ท่านทรงสนับสนุนดนตรีคลาสสิคมาก จะเสด็จทอดพระเนตรการแสดงอยู่ตลอดเวลา ส่วนใหญ่จะเสด็จส่วนพระองค์เพื่อประทับในจุดที่ดีที่สุดในการฟังดนตรีคลาสสิค คือที่นั่งในช่วงกลางห้องแสดง นอกจากนี้ ยังทรงเป็นนักฟังที่ดีมาก และทรงรู้เรื่องเพลงที่นำมาแสดงมาก

ความสนพระทัยและความตั้งพระทัยที่จะสนับสนุนเยาวชนให้มีการศึกษาและพัฒนาด้านดนตรีคลาสสิค ยิ่งเข้มแข็งขึ้น เมื่อกระทรวงวัฒนธรรม ร่วมกับ คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลักดัน



ธนาทร เจียรกุล



ทวีเวท ศรีณรงค์

ให้เกิดการจัดตั้งสถาบันดนตรีคลาสสิคแห่งประเทศไทย เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงเจริญพระชันษา 84 ปี ทั้งนี้ เพื่อสอดรับกับพระราชดำริของพระองค์ท่านที่ว่าประเทศไทยควรมีสถาบันสอนดนตรีคลาสสิค

โดยกระทรวงวัฒนธรรมขอประทานพระราชานุญาตใช้พระนามเป็นชื่อสถาบัน คือ "สถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา" เพื่อเชิดชูพระเกียรติพระองค์ให้เป็นที่รู้จักและกล่าวขานถึงในวงการดนตรีระดับนานาชาติตลอดจนพัฒนาเยาวชนไทยที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีคลาสสิคให้มีความสามารถเป็นเลิศเทียบเท่าระดับโลก

สถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา จึงจัดตั้งขึ้นเพื่อให้ทุนการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีโดยเฉพาะ ทั้งทำหน้าที่บ่มเพาะพัฒนา และส่งเสริมเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีให้ได้รับการศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญพิเศษเป็นผู้ให้คำปรึกษาอย่างเต็มศักยภาพภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

โดยมีปรัชญาว่า "เผยแพร่ความรู้ด้านดนตรีคลาสสิคสู่สาธารณชน พัฒนาบุคคลให้มีความสามารถด้านดนตรีคลาสสิค เพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศในระดับนานาชาติ" และปณิธานว่า "พัฒนาพรสวรรค์ สรรค์สร้างคีตกวี ผลิตนักดนตรีสู่สากล"

ธนาทร เจียรกุล คณบดีคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กล่าวถึงโครงการนี้ไว้ว่า "หลายคนอาจจะสงสัยถึงสาเหตุที่จัดตั้งสถาบันดนตรีนี้ขึ้น ทั้งที่สถาบันที่สอนเกี่ยวกับดนตรีก็มีอยู่แล้ว

แต่บทบาทและหน้าที่ของสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา เน้นสร้างทั้งนักดนตรีและนักฟังดนตรีคลาสสิคให้เติบโตไปพร้อมๆ กันอย่างสมบูรณ์ ไม่ใช่สนับสนุนแต่เพียงนักดนตรีเท่านั้น ซึ่งตรงกับพระประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

พระองค์ไม่ได้ทรงเป็นนักดนตรี หากทรงเป็นนักฟังดนตรีคลาสสิคที่ดี มีความตั้งใจที่จะซึมซับในรายละเอียดทุกๆ ส่วนที่ปรากฏขึ้นมา ทรงต้องการเห็นแวดวงดนตรีคลาสสิคในประเทศไทยก้าวไกลและทัดเทียมนานาชาติ

ส่วนอีกบทบาทหนึ่งของสถาบันคือ การสร้างมาตรฐานของสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนาให้ได้รับการยอมรับในระดับสากลเฉกเช่นสถาบันดนตรีในต่างประเทศ"

ทั้งหมดนี้คือมรดกที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงฝากไว้ให้แก่วงการดนตรีคลาสสิคในประเทศไทย



สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ 'ต้นแบบ' ของ 'ครูไทย'

การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เมื่อวันที่ 2 มกราคม พ.ศ.2551 รวมพระชันษา 84 ปี ถือเป็นเหตุการณ์ที่สร้างความเศร้าโศกเสียใจให้แก่คนไทยทั่วประเทศอย่างไม่ต้องสงสัย

ซึ่งความรู้สึกเศร้าโศกนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นแต่เพียงในหมู่ปวงชนชาวไทย แต่คณะทูตสื่อมวลชนจากประเทศต่างๆ รวมทั้งชาวไทยที่อยู่ในต่างแดน ต่างก็ร่วมไว้อาลัย แซ่ซ้องสรรเสริญในพระปรีชาสามารถ และพระกรุณาธิคุณที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มีต่อปวงชนชาวไทย

สาเหตุสำคัญที่ทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศต่างอาลัยอาวรณ์ในการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ล้วนเกิดจากการตรากตรำอุทิศความสุขส่วนพระองค์เพื่อปวงชนชาวไทย และประเทศชาติ โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ซึ่งส่งผลให้ประชาชนจำนวนไม่น้อยได้รับความสุขความสมหวังจากบารมีของพระองค์ท่าน

ตลอดพระชนมายุ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯได้ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจมากมายแก่ประเทศชาติ เพื่อแบ่งเบาพระราชภารกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีมาโดยตลอด ซึ่งทรงมีโครงการในพระอุปถัมภ์หลายร้อยโครงการ ทั้งด้านการแพทย์ ประวัติศาสตร์ ดนตรี และศิลปะ

ไม่ว่าจะเป็นมูลนิธิโรคไต มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ มูลนิธิขาเทียม มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา มูลนิธิเด็กอ่อนในสลัม มูลนิธิโลกสีเขียว กองทุนหมอเจ้าฟ้า กองทุนการกุศล กว. กองทุนการกุศล สมเด็จย่า สมาคมปราบวัณโรคเชียงใหม่ สมาคมพยาบาลสาธารณสุขไทย ศูนย์เด็กอ่อนวัยก่อนเรียน ณ ศูนย์รังสิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์เนื้อเยื่อชีวภาพกรุงเทพ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เป็นต้น

พระองค์ทรงมีพระอัจฉริยภาพในด้านการประพันธ์ โดยมีพระนิพนธ์ที่มีชื่อเสียง เช่น เวลาเป็นของมีค่าแม่เล่าให้ฟัง เจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์ จุฬาลงกรณ์ราชสันตติวงศ์ มหามงกุฎราชสันตติวงศ์ และพระนิพนธ์เกี่ยวกับประเทศต่างๆ ที่เสด็จประพาส

นอกจากนั้น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงมีพระปรีชาสามารถอย่างยิ่งในด้านภาษาศาสตร์ โดยทรงตรัสได้ถึง 5 ภาษา และทรงนำพระปรีชาสามารถด้านดังกล่าวมาสร้างคุณประโยชน์ให้แก่แวดวงการศึกษาไทยอย่างมากมาย โดยปี พ.ศ.2512 ทรงรับเป็นอาจารย์ประจำที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทรงสอนและทรงงานด้านการบริหารในหน้าที่หัวหน้าสาขาวิชาการภาษาต่างประเทศ

ประกอบด้วย ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น จีน และรัสเซีย ทรงเป็นผู้ดูและจัดทำหลักสูตร ดูแลการสอนของอาจารย์ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และทรงเป็นอาจารย์ประจำอยู่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 8 ปี จากนั้นจึงทรงขอเป็นอาจารย์พิเศษอย่างเดียว เนื่องจากต้องทรงติดตามพระราชภารกิจในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีด้านหน่วยแพทย์เคลื่อนที่

อย่างไรก็ตาม แม้จะไม่ได้เป็นอาจารย์ประจำ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แล้ว แต่น้ำพระหฤทัยในความเป็นครูนั้นเปี่ยมล้นมิเหือดหายทรงรับเป็นอาจารย์พิเศษในมหาวิทยาลัยอื่นๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

จากประสบการณ์ พระปรีชาญาณในการสอนภาษาฝรั่งเศสเป็นเวลาอันยาวนาน พ.ศ.2550 จึงทรงก่อตั้งสมาคมครูสอนภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนความรู้ในการแก้ไขการสอนให้กับบรรดาครูทั้งหลาย

จนทำให้ทรงได้รับการถวายพระเกียรติจากรัฐบาลฝรั่งเศส ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเหรียญตราชั้นสูงสุด ด้านศิลปะและอักษรศาสตร์ เมื่อ พ.ศ.2522

บทบาทด้านการศึกษาของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มิได้มีขอบเขตเพียงแค่ระดับอุดมศึกษาเท่านั้นแต่พระองค์ยังทรงสนพระทัยในการศึกษาของเยาวชน โดยได้อุปถัมภ์โครงการโอลิมปิค วิชาการ เพื่อการแข่งขันและพัฒนาวิชาการวิทยาศาสตร์ในประเทศให้ก้าวทันสากล ทรงสร้างสื่อการเรียนให้แก่เด็กเล็กในโรงเรียนชายแดนที่มิได้มีโอกาสเรียนชั้นอนุบาล เพื่อสามารถอ่านเขียนทันเด็กที่เรียนล่วงหน้าไปก่อนเกณฑ์ และร่วมสร้างโรงเรียนในความดูแลของตำรวจตระเวนชายแดน ส่วนเด็กในกรุงเทพมหานครนั้น ทรงให้ความอนุเคราะห์เด็กเล็กในสลัมต่างๆ

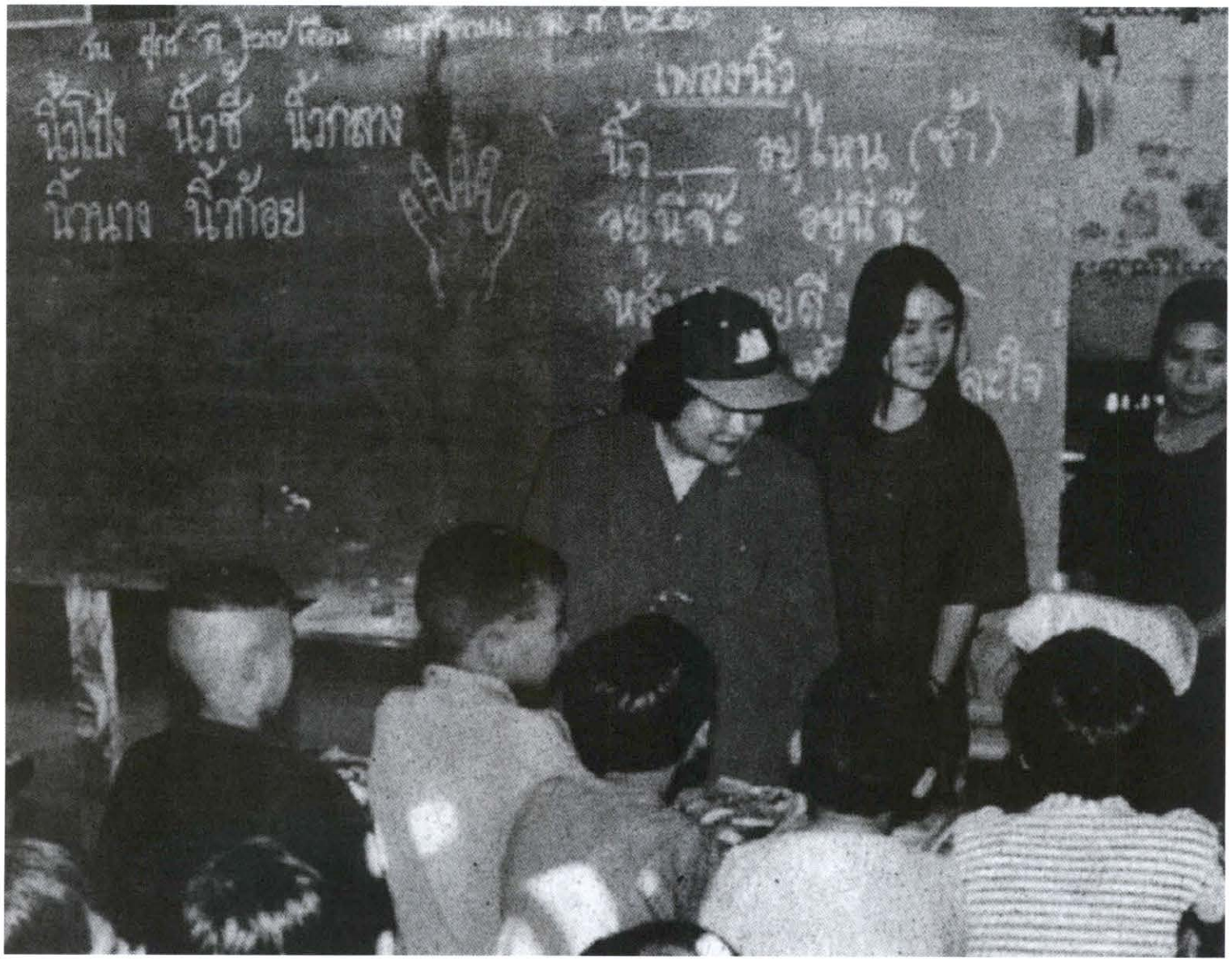
จิตวิญญาณของความเป็นครู และนักการศึกษาที่มีอยู่เต็มเปี่ยมในตัวพระองค์ท่านนั้นถือเป็น"**ต้นแบบ**" (Role Model) ที่ครู นักการศึกษา และบุคลากรที่อยู่ในแวดวงการศึกษาไทยควรยึดเป็นแบบอย่าง ซึ่งการเป็น "ครูแค่เปลือกนอก" ประเภทแค่เรียนจบจากหลักสูตรวิชาชีพครูเป็นสิ่งที่น่าจะทำได้ไม่ยาก

แต่การเป็น "**ครูโดยเนื้อแท้**" ที่มีจิตวิญญาณของการเป็นครูที่เป็นผู้ชี้ทางแห่งความรู้ รู้จักรัก รู้จักให้ รู้อภัย และรู้เสียสละ ตลอดจนมีความรับผิดชอบในการสอน และเตรียมการสอนสม่ำเสมอ มีความรู้ที่ถูกต้องในเนื้อหาวิชา ศึกษาหาความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง ใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา เพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์สม่ำเสมอนั้น ถือเป็นสิ่งที่ทำได้ยากยิ่ง ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงปฏิบัติหน้าที่ของการเป็น "ครู" ที่ดีได้อย่างดีเยี่ยม

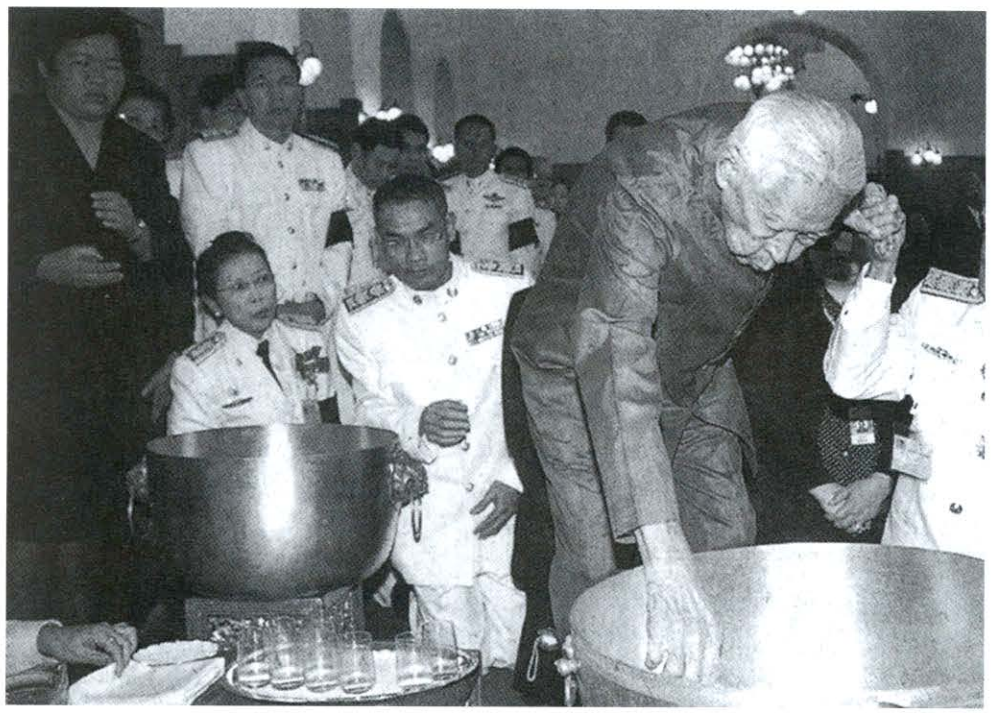
พระเมตตาและพระกรุณาธิคุณที่ไม่มีวันทดแทนหมดสิ้นของพระองค์ท่านซึ่งมีต่อปวงชนชาวไทยมาโดยตลอดนั้น ถือเป็นสิ่งที่พสกนิกรชาวไทยต่างซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง ณ วันนี้ คนไทยทุกคนพร้อมที่จะทดแทนพระกรุณาธิคุณโดยพิจารณาได้จากการที่ประชาชนจำนวนมากเข้าร่วมถวายน้ำสรงพระศพ หน้าพระฉายาลักษณ์การแต่งกายชุดดำ เพื่อไว้ทุกข์เป็นเวลา 15 วัน รวมทั้งการลดธงครึ่งเสาในสถานที่ราชการต่างๆ

อย่างไรก็ตาม หากจะมองหากรรมวิธีในการตอบแทนพระกรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และพระราชวงศ์ทุกพระองค์ได้ดีที่สุด เชื่อว่าการสร้างความสมานฉันท์ ความสามัคคี และการยุติความขัดแย้งในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของนักการเมือง จำเป็นต้องตระหนักถึงภาระหน้าที่ของตนเอง โดยการยุติความขัดแย้ง การช่วงชิงอำนาจทางการเมือง และพยายามจัดตั้งรัฐบาลให้สำเร็จโดยเร็ว และถึงแม้ว่าจะเป็นฝ่ายค้าน ก็ต้องค้านอย่างสร้างสรรค์

หากทุกฝ่ายในสังคมไม่ว่าจะเป็นประชาชน สื่อมวลชน นักวิชาการ และนักการเมือง ต่างทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถ โดยยึดผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลักแล้ว เชื่อว่าไม่เพียงแต่ดวงพระวิญญาณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯจะทรงพอพระทัย แต่ดวงพระวิญญาณของพระมหากษัตริย์ไทยพระองค์อื่น ก็คงพอพระทัยเช่นกัน...


นิ้วโป้ง นิ้วชี้ นิ้วกลาง
นิ้วนาง นิ้วก้อย
เพลงนิ้ว
นิ้ว ลงไหน (ซ้ำ)
อยู่นี่จ๊ะ อยู่นี่จ๊ะ
ละใจ

เสด็จสู่สวรรคาลัย



ต้องอ้างอิงว่าการที่พสกนิกรชาวไทยมีโอกาสถวายบังคมพระศพ และสรงน้ำพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ ศาลาสหทัยสมาคม พระบรมมหาราชวังนั้น สืบเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

ซึ่งเป็นพระบรมวงศานุวงศ์ และเป็นข้าราชบริพารในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5

ทั้งนั้นเพราะสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพเห็นว่าการที่จะทำให้พสกนิกรชาวสยามในอดีตเกิดความรัก และศรัทธาในองค์พระพุทธเจ้าหลวง พระองค์จะต้องเปิดโอกาสให้ราษฎรมีโอกาสเข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิดและมีโอกาสแลเห็นพระพักตร์บ้าง

ซึ่งพระพุทธเจ้าหลวง รัชกาลที่ 5 ทรงเห็นชอบ และทรงยอมแก้ไขราชประเพณี พร้อมกับทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ราษฎรมีโอกาสแลเห็นพระองค์ และเฝ้าใกล้ชิดนับแต่นั้นเป็นต้นมา

รวมถึงวันที่พระพุทธเจ้าหลวง รัชกาลที่ 5 สวรรคต ในวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ.2453 ซึ่งทางสำนักพระราชวังได้เปิดโอกาสให้พสกนิกรชาวสยามในอดีต มีโอกาสถวายบังคมพระบรมศพในพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง

จนสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

ทั้งๆที่ในอดีตไม่เคยมีราชประเพณีเช่นนี้มาก่อนแต่ด้วยความที่พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงมองการณ์ไกล กอปรกับพระพุทธเจ้าหลวง รัชกาลที่ 5 ทรงเป็นพระปิยมหาราชของปวงชนชาวสยามในอดีต

ที่มีคุณอเนกอนันต์อย่างหาที่สุดมิได้ เช่นนี้เอง จึงทำให้พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพเกิดพระราชดำริด้วยการเรี่ยไรเงินในการสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบรมรูปทรงม้า ตรงพระที่นั่งอนันตสมาคม รวมถึงการเปิดโอกาสให้พสกนิกรชาวสยามในอดีตมีโอกาสถวายบังคมพระบรมศพด้วย

ซึ่งเรื่องนี้ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ในหนังสือประวัติต้น รัชกาลที่ 6 โดยใช้พระนามแฝงว่า "ราม วชิราวุธ" และความตอนหนึ่งที่กล่าวถึงเรื่องนี้คือประชาชนเฝ้าพระบรมศพ อย่างน่าสนใจว่า...

"วันที่ 1 พฤศจิกายน เป็นวันแรกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปถวายบังคมพระบรมศพในพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท แต่ก่อนๆ นี้มิได้เคยมีประเพณีเปิดให้ประชาชนเข้าถวายบังคมพระบรมศพในที่ใกล้เช่นนี้ ในเวลาประชุมวัน 1 กรมหลวงดำรงได้เป็นผู้แสดงความเห็นว่า ควรปล่อยให้ประชาชนเข้าเฝ้าพระบรมศพ เพื่อให้สมกับที่พระเจ้าหลวงได้มีพระนามว่าปิยมหาราช"

"แน่ละ ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นแต่กรมหลวงเทวาวงศ์ทรงขอเติมว่าให้ตัวฉันออกไปให้ประชาชนเฝ้าด้วยในโอกาสเดียวกัน จึงตกลงเป็นให้เจ้าพระยายมราชประกาศให้ทราบว่าจะเปิดให้ประชาชนเข้าไปถวายบังคมพระบรมศพ และเฝ้าสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ในวันที่ 1 และวันที่ 15 ทุกๆ เดือน จนกว่าจะบอกงด

"เวลาเช้า 11 นาฬิกา ฉันได้ลงไปที่พระมหาปราสาท และนั่งอยู่จนเกือบบ่าย 1 นาฬิกา ในระหว่างนั้น คนได้ขึ้นไปถวายบังคมมิได้ขาดเลย กิริยามารยาทเรียบร้อยดี บางคนก็มีพวงมาลา หรือดอกไม้ขึ้นไปถวายเป็นราชสักการะด้วย

"ได้ทราบจากพระยายมราชว่าได้มีพวกผู้ดีเข้าไปแต่เช้า 8 นาฬิกาก็มี เพื่อหนีการเบียด และตั้งแต่นั้นก็มีเรื่อยๆ ทั้งที่อุส่าห์คอยจนได้เฝ้าฉันก็มีมาก เจ้าพระยายมราชบอกว่า มีผู้พูดอยู่มากว่าอยากเห็นพระเจ้าอยู่หัวพระองค์ใหม่ ฉันเป็นอันตกลงรับว่า ถ้าไม่ติดธุระอย่างอื่นก็จะออกไปให้เฝ้าอีกทุกคราว"

นอกจากนั้น "ราม วชิราวุธ" ยังได้ทรงพระราชนิพนธ์ถึงพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพเกี่ยวกับพระอัจฉริยภาพในเรื่องนี้ด้วยว่า...

"ในที่นี้ฉันอยากจะกล่าวไว้ด้วยว่า ฉันเห็นว่ากรมดำรงนั้น ท่านช่างคิดอะไรๆ ขึ้นสำหรับเฉลิมพระเกียรติยศพระเจ้าหลวงดีจริงๆ เช่น การเรี่ยรายสร้างพระบรมรูปทรงม้าถวายตั้งแต่ยังดำรงพระชนม์อยู่ และคิดพระนามถวายว่าปิยมหาราช กับคิดให้เปิดโอกาสประชาชนได้เฝ้าพระบรมศพ เป็นต้น

"ซึ่งล้วนเป็นความคิดที่ออกแปลกทั้งสิ้น ไม่ได้ตามเยี่ยงอย่างที่ใครๆ เคยทำมาแล้วเลย ในการคิดสร้างพระบรมรูป และคิดให้มีงานถวายบังคมทุกๆ ปีต่อมาก็ดี เมื่อคิดให้ประชาชนเข้าเฝ้าพระบรมศพก็ดี กรมดำรงท่านแก้คำทักท้วงว่าไม่เคยมีธรรมเนียมนั้น โดยกล่าวเป็นใจความว่า...

"แต่ก่อนมาราษฎรมิได้มีโอกาสเข้าใกล้พระองค์พระเจ้าแผ่นดิน เพราะฉนั้น ความกลัวจึ่งมีมากกว่าความรัก ที่ไม่ให้ราษฎรเข้าใกล้นักนั้น ก็เกิดแต่ความไม่ไว้ใจ ซึ่งบังเกิดขึ้น เพราะการแบ่งอำนาจกระจายไปไว้ในมือคนหลายคน กล่าวคือการให้เจ้านาย และขุนนางควบคุมเลขเป็นหมู่เป็นกองนั้นเอง

"ครั้นต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง ทรงแก้ไขประเพณีอันให้ผลร้ายอันนี้แล้ว และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ราษฎรได้มีโอกาสแลเห็นพระองค์ และเฝ้าใกล้ๆ ได้ ราษฎรจึ่งมาเกิดรู้สึกรักใคร่ ซึ่งมิได้เคยรู้สึกต่อพระเจ้าแผ่นดินมาช้านานแล้ว เมื่อเสด็จสวรรคตลง ราษฎรจึ่งมีความเศร้าโศกจริงๆทั่วถึงกัน นี่แหละจะไม่ให้ชมว่าท่านฉลาดหรือ"

กล่าวกันว่า นับแต่นั้นเป็นต้นมา ไม่ว่าจะเป็นกษัตริย์พระองค์ใด สมเด็จพระราชินีพระองค์ใด รวมไปถึงพระบรมวงศานุวงศ์พระองค์ใดสวรรคต สิ้นพระชนม์ หรือสิ้นชีพตักษัย พสกนิกรชาวสยาม หรือชาวไทยก็มีโอกาสถวายบังคมพระบรมศพ พระศพได้ทั้งสิ้น

รวมถึงสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ด้วย

ซึ่งกาลเช่นนี้ ไม่เพียงทำให้พสกนิกรชาวไทยมีโอกาสแสดงความไว้อาลัยต่อพระองค์อย่างสุดซึ้ง หากยังทำให้พสกนิกรชาวไทยมีโอกาสตอบสนองเบื้องพระยุคลบาทเป็นครั้งสุดท้ายด้วย

เพราะตลอดชีวิตของสมเด็จพระนางเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พระองค์ท่านได้เสียสละพระวรกาย ตรากตรำทำงานหนักเพื่อพสกนิกรของพระองค์มาโดยตลอด

ทั้งยังทรงช่วยเหลือ แบ่งเบางานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อย่างมากมาย ทั้งนั้นเพราะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ไม่ได้คิดว่าพระองค์แค่ทรงเป็นราชนิกูลในราชวงศ์มหิดลเท่านั้น

หากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงคิดว่าพระองค์ทรงเป็นโสทรเชษฐภคินีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดังนั้น กาลใดที่พระองค์ทรงทำงานถวายเพื่อพระอนุชาได้ พระองค์ล้วนทำอย่างเต็มพระราชหฤทัยทั้งสิ้น

ดังจะเห็นว่า ตลอดพระชนม์ชีพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่ทรงอุปถัมภ์ และทรงก่อตั้งมูลนิธิกว่า 63 มูลนิธิ ซึ่งทุกมูลนิธิล้วนทำประโยชน์ให้กับพสกนิกรชาวไทยอย่างมากมาย

มากมายเสียจนทำให้พสกนิกรที่เคยรับใช้เบื้องพระยุคลบาทต่างรู้สึก และสัมผัสได้ถึงการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ครั้งนี้

ครั้งที่ไม่มีพระองค์อีกต่อไปแล้ว

แต่ก็เชื่อแน่ว่า สิ่งที่พระองค์ทรงตรากตรำทำงานหนักเพื่อพสกนิกรของพระองค์ คงเป็นเครื่องประจักษ์พยานเป็นอย่างดี เพราะพสกนิกรของพระองค์ล้วนต่างมาถวายบังคมพระศพ สรงน้ำพระศพอย่างมืดฟ้ามัวดิน

บ้างบางคนร้องไห้

บ้างบางคนอาดูรจนแทบขาดใจ

หรือบ้างบางคนเศร้าหม่น

เพราะรู้สึกว่า ทำไมพระองค์ถึงได้เสด็จสู่สวรรคาลัยเร็วเช่นนี้ ?

LONG, LONG AGO
เจ้านายเล็กๆ



ในวาระที่ประชาชนชาวไทยโศกเศร้ากับการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เราจะได้พบพระชีวประวัติจากสื่อทุกชนิด

แต่ในความรู้สึกของหลายคน เรื่องราวเกี่ยวกับพระชีวประวัติที่ดีที่สุดนั้นเป็นพระนิพนธ์ของพระองค์เองชื่อ

"แม่เล่าให้ฟัง"

และ

"เจ้านายเล็กๆ-ยุวกษัตริย์"

พระนิพนธ์สองเล่มนี้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงใช้ถ้อยคำเรียบง่าย ธรรมดา เหมือนพี่สาวเล่าถึงพ่อ แม่ และเล่าถึงน้องชายให้ใครๆ ฟัง อย่างซื่อๆ ไม่มีการเสริมแต่งให้ฟูฟ่า อะร้าอร่าม ชาวบ้านธรรมดาอย่างพวกเราๆ อ่านเข้าใจปรุโปร่ง โดยไม่ "ติดศัพท์" ซึ่งในที่นี้หมายถึงราชาศัพท์นั่นเอง

ความเรียบง่ายนี้ ทำให้เข้าถึงและสัมผัสได้ ผู้อ่านมากมายจึงรู้สึกรัก "ครอบครัวเล็กๆ" ที่ทรงเล่าถึงมากยิ่งขึ้นอีกทวีคูณ

มหากวีสุนทรภู่เขียนไว้ในบทเพลงยาวถวายโอวาทว่า

"...จงโอบอ้อมถ่อมกดพระยศศักดิ์
ถ้าสูงนักแล้วก็เขาเข้าไม่ถึง..."

ความรู้สึกใกล้ชิดพระองค์ ที่ได้จากพระนิพนธ์ทั้งสองเล่มนั้น มาจากการที่พระองค์...โอบอ้อมถ่อมกดพระยศศักดิ์...นี่เอง ที่ทำให้เข้าถึงความเป็นไปอันแท้จริงของเจ้านายเล็กๆ ที่คนไทยจงรัก

หนังสือเล่มใดเล่าจะเขียนพระชีวประวัติได้เที่ยงตรง แท้จริง เท่าพระนิพนธ์สองเล่มนี้

นับได้ว่าเป็นของขวัญชิ้นสำคัญที่ทรงมอบไว้ให้กับคนไทยทั้งมวล

ทุกครั้งที่เห็นพระนิพนธ์สองเล่มนี้ ใจจะนึกไปถึงเพลงเก่าของสหรัฐที่ชื่อ Long, Long Ago

เป็นเพลงสั้นๆ ที่อเมริกันร้องกันมาเกือบสองร้อยปีแล้ว

"Tell me the tales
That to me were so dear
Long, long ago,
Long, long ago.
Sing me the songs
I'm delighted to hear,
Long, long ago,
Long, long ago..."

เล่าเรื่องราวอันเป็นที่รัก
จากวันวาน แสนนานมาแล้ว
จงร้องเพลงอันยินดีที่จะได้ฟัง
จากวันวาน...แสนนานมาแล้ว

โรงเรียนอเมริกันจะสอนให้เด็กเล็กๆ ร้องเพลงนี้ และอีกหลายเพลงที่ถือเป็นโฟล์คซองประจำชาติ

อย่างเพลง Daisy Bell หรือ A Bicycle Built for Two ที่มีเนื้อร้องภาษาอังกฤษง่ายๆ ว่า

"Daisy, Daisy,
Give me your answer, do.
I'm half crazy,
All for the love of you..."

ท่วงทำนองนั้นคุ้นหูคนไทยเป็นที่สุด เพราะครูไสล ไกรเลิศ นำมาใส่เนื้อร้องภาษาไทยเป็นเพลง "สายลมเหนือ" ไว้ตั้งแต่ พ.ศ.2494

"พลิ้วลมโชยอยู่
ดอกบานแล้วดูโสภา
แลสวยงามสง่า
อยากเด็ดเจ้ามาไว้ชม..."

เพลง Daisy นั้นเป็นเพลงวอลซ์ง่ายๆ ที่นักแต่งเพลงอังกฤษประพันธ์ไว้เมื่อร้อยกว่าปีมาแล้ว ความไพเราะทำให้กลายเป็นที่นิยมไปทั่วโลก

เมื่อรสนิยมผู้ฟังเปลี่ยนไป Daisy ก็ยังคงอยู่ แต่มักสอนกันในชั้นอนุบาลหรือประถมต้นๆ และกลายเป็นหนึ่งในเพลงที่มีผู้นำไปใส่ในภาษาต่างๆ มากที่สุดในโลก

เพลง Row, Row Your Boat นั่นเล่า

"Row, row, row your boat
Gently down the stream
Merry, merry, merrily,
Life is but a dream..."

โรงเรียนไทยหลายแห่งนำมาใส่เนื้อร้องใหม่หนึ่งในที่เคยได้ยินคือ

"ลอย ลอย ลอยเรือไป
ลอยไปในลำธาร
แสนสราญ แสนสราญ
ชีวิตนั้นดังฝันผ่าน"



นี่ก็เป็นหนึ่งในเพลงที่ใช้สอนเด็กในโรงเรียนอนุบาลหรือประถมต้นๆ กันหลายแห่งในโลก

ที่นึกถึงเพลงเด็กๆ หลายเพลงติดๆ กันนี้ คงเป็นเพราะอ่านทวนพระนิพนธ์เรื่อง "เจ้านายเล็กๆ-ยุวกษัตริย์" ถึงตอนที่ "ครอบครัวเล็กๆ" ของเจ้าชายจากเมืองไทยเสด็จไปอยู่ที่รัฐแมสซาชูเซตส์ สหรัฐอเมริกา ในช่วง พ.ศ. 2469-2471

พระชิดาองค์น้อยทรงเข้าชั้นอนุบาลที่โรงเรียนชื่อ Park School

พาร์คสกูลคงสอนเพลงเหล่านี้ให้แก่นักเรียนตัวเล็กๆ เช่นเดียวกันกับทุกโรงเรียนในสหรัฐ

และในพระนิพนธ์เล่มนี้ ผู้อ่านจะได้ทราบว่า ในเดือนธันวาคม พ.ศ.2470 เจ้าหญิงน้อยที่ทรงอยู่ชั้นอนุบาลนั้น ทรงได้ "น้องชาย" คนใหม่ หากพูดประสาชาวบ้านก็ต้องว่าเป็นพี่สาวที่เห่อน้องไม่น้อย เพราะจะอยากดูน้องใกล้ๆ อยากแตะต้อง และอยากจะเข้าไปช่วยพี่เลี้ยงอาบน้ำ แต่งตัว และทำอะไรให้น้องอยู่เสมอ

หากคุณผู้อ่านยังไม่ได้อ่านหนังสือสองเล่มนี้ โปรดหามาอ่านเสียเถิด แล้วจะรู้ได้ว่าทำไมผู้เขียนอ่านแล้วจึงนึกถึงเพลง Long, Long Ago...

"Tell me the tales
That to me were so dear,
Long, long ago,
Long, long ago.

หน้าว่าง

นิคฺคณฺเห นิคฺคหารหฺ
ปคฺคณฺเห ปคฺคหารหฺ

สยามรัฐ

สถาปนา ๒๕ มิถุนายน ๒๔๘๓

ปีที่ 58 ฉบับที่ 19977 วันอาทิตย์ที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2551 ราคา 10 บาท

สักการะเนืองแน่น พระศพพระพี่นางฯ

พระราชทานขนม ปชช.ร่วม'อาลัย'

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ พระราชทานขนมปังกรอบแก่ประชาชนที่ถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ขณะที่เอกอัครราชทูต

นานาชาติและพสกนิกรชาวไทยยังคงหลั่งไหลร่วมสักการะพระศพอย่างต่อเนื่อง ชาวไทยมุสลิม จ.นราธิวาส ปฏิญาณต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ "ร่วมใจสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้กลับคืน" ผู้ป่วยโรคไตชาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณที่ช่วยชีวิต

เมื่อเวลา 06.32 น. วันที่ 5 ม.ค.51 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ณพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวัง

สำหรับบรรยากาศการถวายสักการะพระศพ เบื้องหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ศาลาสหทัยสมาคมตั้งแต่ช่วงเช้า ได้มีประชาชนทุกหมู่เหล่าหลั่งไหลเข้าถวายสักการะอย่างต่อเนื่อง โดยมีบุคคลสำคัญอาทิ นายโรดอล์ฟ เอส อิมวูฟ เอกอัครราชทูตสหพันธรัฐสวิตเซอร์แลนด์ นายเอง เตียน เอกอัครราชทูตราชอาณาจักรกัมพูชา นายชาร์ก เนเยอร์ เจ้าของโรงแรมโบริวาท เจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ นายศุภรัตน์ ควัฒน์กุล ปลัดกระทรวงการคลัง น.ส.อังคณา ตรีรัตนาทิพย์ นางสาวไทย ประจำปี 2550

ทูตนานาชาติร่วมถวายสักการะ

นายโรดอล์ฟกล่าวภายหลังถวายสักการะว่า ได้มีโอกาสรับเสด็จ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และได้มีโอกาสร่วมโต๊ะเสวย ทำให้เกิดความประทับใจถึงพระจริยวัตรที่เป็นกันเองและไม่ถือพระองค์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ซึ่งภาพเหล่านี้จะประทับอยู่ในความทรงจำตลอดไป และการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ นั้นได้สร้างความเศร้าโศกเสียใจ ไม่เฉพาะคนไทยแต่ชาวสวิส ก็รู้สึกเช่นนั้นในฐานะตัวแทนชาวสวิส ขอแสดงความเสียใจในครั้งนี้ด้วย

นายชาร์ก เนเยอร์ เจ้าของโรงแรมโบริวาทฯ ซึ่งเคยถวายงานใกล้ชิดสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทุกครั้งที่เสด็จประทับที่โรงแรม กล่าวว่าทราบข่าวว่าทรงพระประชวรก็เดินทางมา ที่ประเทศไทยเพื่อเฝ้าติดตามพระอาการภายหลังสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สิ้นประชนม์ก็รู้สึกเสียใจ ที่ผ่านมา การที่ได้ถวายงานใกล้ชิด รู้สึกชาบซึ้งต่อพระจริยวัตรอันงดงามและจะตรำตรึงอยู่ตลอดไป

นายเอง เตียน กล่าวว่า ประเทศไทยและกัมพูชามีความใกล้ชิดกัน รัฐบาลกัมพูชาขอร่วมแสดงความเสียใจต่อพระราชวงศ์ของไทยและรัฐบาลไทย การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ถือเป็นความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่

ม.ล.สกุล มาลากุล เลขานุการชมรมช่างกาย อุปกรณ์แห่งประเทศไทย ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กล่าวว่า ทางชมรมฯ จะสืบสานพระราชปณิธานของพระองค์สืบต่อไปและจะจดจำรำลึกในพระกรุณาธิคุณเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อครั้งเสด็จประทาน แขน ขาเทียมให้กับผู้ป่วย มีรับสั่งว่า ถ้าใส่ไม่พอดีก็อย่าอดทนให้บอกเจ้าหน้าที่เพราะแขน ขาดังกล่าวจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของร่างกาย

นอกจากนี้ ทรงไต่ถามทุกข์สุขกับผู้ที่มาเฝ้ารับเสด็จ ไม่เฉพาะบริเวณด้านหน้าแต่ยังเสด็จ ไต่ถามประชาชนที่เฝ้ารับเสด็จอยู่ด้านหลังด้วย ซึ่งเป็นเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงความใส่พระทัยที่มีต่อประชาชนอย่างทั่วถึง

วงการศึกษาสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่

ต่อมา นายจาตุรนต์ ฉายแสง อดีตรักษาการหัวหน้าพรรคไทยรักไทย นพ.พรหมินทร์ เลิศสุริย์เดช และนายภูมิธรรม เวชยชัย อดีตกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทย ได้มาร่วมลงนามถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยนายจาตุรนต์กล่าวว่ารู้สึกเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ท่านเป็นอย่างมาก ถือว่าเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของวงการศึกษาในประเทศไทย ที่ผ่านมา สมัยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พระองค์มีพระดำรัสสั่งคณะครูนักเรียนถึงการพัฒนาด้านการศึกษาจนประสบความสำเร็จในการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ

วธ.พิมพ์เพิ่มหนังสือพระประวัติ

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) กล่าวถึง หนังสือเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ 7 รอบ 84 พรรษา ว่า เนื้อหาของหนังสือเกี่ยวข้องกับพระ

ประวัติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ซึ่ง 2 วันที่ผ่านมา ไม่พอแจกจ่ายให้กับประชาชนที่มาร่วมลงนามถวายความอาลัย ขณะนี้ วธ.ได้จัดพิมพ์เพิ่มให้เพียงพอวันละ 20,000 เล่ม และสำรองอีก 30,000 เล่มต่อวัน อีกทั้งได้จัดพิมพ์ฉบับภาษาอังกฤษสำหรับแจกชาวต่างประเทศที่มาร่วมลงนามถวายความอาลัยจำนวน 50,000 เล่ม คาดว่าสัปดาห์หน้าจะแล้วเสร็จ สำหรับในส่วนที่ประชาชนจำนวนมากถามหาเพลงแสงหนึ่งคือรุ้งงาม สามารถ เข้าไปโหลดเพลงได้ที่เว็บไซต์ของ วธ. www.m-culture.go.th

นอกจากนี้ ในเว็บของ วธ.ยังได้นำรายละเอียดข้อมูลการจัดพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ ภาพพระเมรุชั้นสมเด็จเจ้าฟ้าเคยใช้การถวายพระเพลิงตั้งแต่สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์เป็นต้นมา มีพระราชพิธีกี่ครั้ง พระองค์ใดบ้าง เพื่อเป็นความรู้แก่ประชาชนที่ต้องการทราบ สำหรับพระเมรุของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จะมีความใกล้เคียงคล้ายกับสมเด็จย่า

แพทย์-พยาบาลสวมชุดดำ 100 วัน

นพ.ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า เหล่าข้าราชการและเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขทั่วประเทศมีความโทมนัสอย่างยิ่งและรู้สึกสำนึกในพระกรุณาธิคุณสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ทรง มีต่อการแพทย์และการสาธารณสุขไทย อย่างใหญ่หลวงนานัปการ

ในการนี้เพื่อร่วมถวายความไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กระทรวงสาธารณสุขได้ถวายความไว้อาลัยเป็นเวลา 100 วัน โดยให้ข้าราชการเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานและโรงพยาบาลในสังกัดทุกระดับทั่วประเทศแต่งกายชุดดำไว้ทุกข์ พร้อมจัดตั้งโต๊ะหมู่ตั้งพระฉายาลักษณ์หรือพระสาทิสลักษณ์ ตั้งเครื่องทองน้อยบูชา พร้อมจัดสมุดลงนามแสดงความไว้อาลัย และจัดนิทรรศการพระกรณียกิจด้านสาธารณสุข เพื่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและประชาชนทั่วประเทศได้ร่วมไว้อาลัย ถวายความรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณอันใหญ่หลวง ที่ทรงมีต่อวงการแพทย์และสาธารณสุข และพสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดพระชนมชีพ

ประชาชนหลั่งไหลถวายสักการะ

วันเดียวกัน นักเรียนโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ จำนวน 120 คน และชมรมใต้ร่มพระบารมี จำนวนกว่า 20 คน เดินทางมาสักการะและมาร่วมลงนามถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ณ ศาลาสหทัยสมาคม โดยบรรดานักเรียนได้ร่วมกันนั่งสมาธิเพื่อถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯท่ามกลางประชาชนหลั่งไหลร่วมลงนามถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ อย่างต่อเนื่อง

ที่ จ.ชุมพร แพทย์หญิงสุพรรณี ประดิษฐ์สถาวงษ์ ผอ.โรงพยาบาลชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ได้นำคณะแพทย์ พยาบาลและผู้ป่วยกว่า 600 คน ร่วมลงนามไว้อาลัยหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จ พระเจ้าพี่นางเธอฯ เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติ และร่วมสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่พระ องค์ท่านมีพระกรณียกิจที่อนุเคราะห์และเกื้อกูลพสกนิกร

แพทย์หญิงสุพรรณี กล่าวว่า ในที่ 15 ม.ค.นี้ทางมูลนิธิเด็กโรคหัวใจในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ พร้อมด้วยกุมารแพทย์โรคหัวใจและศัลยแพทย์โรคหัวใจจะมาให้บริการที่โรงพยาบาลเพื่อให้ความอนุเคราะห์เด็กยากจน ที่เจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือดทางโรงพยาบาลชุมพรเขตอุดมศักดิ์ จะสานต่อพระกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ต่อไป เพื่อสานต่อพระปณิธานของพระองค์ท่านต่อไป

รพ.ปัตตานีสานต่อพระปณิธาน

แพทย์หญิงพรจิต ประพิณวนิช ผอ.โรงพยาบาล จ.ปัตตานี กล่าวว่า ปัจจุบันโรงพยาบาลมีผู้ป่วยโรคไตจำนวน 19 ราย ต้องหมุนเวียนใช้เครื่องฟอกไตที่มีอยู่ 6 เครื่อง คนละ 2-3 ครั้งใน 1 สัปดาห์ นอกจากนี้ยังมีผู้ป่วยที่ต้องการใช้เครื่องแต่ต้องรอคิวอีกจำนวน 30 ราย จากพระกรุณาธิคุณที่ได้รับจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ตั้งแต่ พ.ศ.2545 จึงทำให้เกิดหน่วยไตเทียมเทิดพระเกียรติ 6 รอบแห่งนี้ในโรงพยาบาล จ.ปัตตานี และยังได้รับสนับสนุนอุปกรณ์จากมูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทยประกอบด้วยเครื่องล้างไตเทียม 2 เครื่อง เครื่องระบบน้ำ มูลค่ากว่า 2 ล้านบาทด้วย

นอกจากนี้ มูลนิธิของพระองค์ ยังได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายแก่ผู้ป่วยที่ไม่มีเงินรักษาและผู้ที่ไม่สามารถเบิกได้ โดยมูลนิธิฯ จะสนับสนุนค่ารักษาครั้งละ 500 บาท โดยขณะนี้โรงพยาบาลมีผู้ป่วยที่ต้องดูแลในโครงการ จำนวน 19 คน แต่ยังมีผู้ที่รอใช้เครื่องฟอกไตอีก 30 คน โรงพยาบาลจึงมีโครงการที่จะขยายหน่วยไตเทียมเพิ่มอีก 6 เครื่อง เพื่อสานต่อพระปณิธานของพระองค์ เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยในพื้นที่

ผู้ป่วยซาบซึ้งพระมหากรุณาธิคุณ

นางบุษบง ประทุมทอง อายุ 70 ปี กล่าวว่า ซาบซึ้งในในน้ำพระทัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ อย่างหาที่สุดมิได้ วันนี้ที่ยังมีชีวิตอยู่ได้ก็เพราะพระกรุณาธิคุณจากเครื่องฟอกไตในโครงการจึงรู้สึกสำนึกในพระกรุณาธิคุณของพระองค์ท่านเป็นล้น พ้นที่พระองค์ประทานเครื่องฟอกไต

"ตั้งแต่ทราบข่าวนอนร้องไห้ทุกคืนเพราะหากไม่ได้พระกรุณาธิคุณพระองค์ท่านโอบอุ้มเอาไว้คงไม่มีลมหายใจมาจนถึงทุกวันนี้ ตั้งแต่วันที่พระองค์สิ้นพระชนม์มาได้ไว้ทุกข์มาตลอดและหวังว่าหากมีโอกาสก็อยากไปกราบพระศพพระองค์ท่านเพื่อสำนึกในพระกรุณาธิคุณ"

นายวัชรพงษ์ เศรษฐศักดิ์โก อายุ 25 ปี ชาวจังหวัดกาญจนบุรี หนึ่งในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนไตจากมูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย กล่าวว่า ตัวเองมีภาวะไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายโดยไม่ทราบสาเหตุ ขณะศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะวิศวกรรม มหาวิทยาลัยศรีปทุม มีอาการตามัว จึงไปพบแพทย์ตรวจพบว่าไตทั้ง 2 ข้างไม่ทำงานถือเป็นไตวายระยะสุดท้าย ต้องเข้า-ออกโรงพยาบาลเพื่อฟอกไต ทางพ่อแม่ต้องเป็นหนี้ยืมเงินมาเป็นค่าใช้รักษา ช่วงนั้นหมดกำลังใจที่จะมีชีวิตต่อ แต่ได้รับคำแนะนำจากแพทย์โรงพยาบาลราชวิถีให้สมัครเป็นผู้ป่วยของมูลนิธิโรคไตฯ ทางมูลนิธิฯ ได้พิจารณารับไว้เป็นคนไข้และทำการผ่าตัดเปลี่ยนไตเมื่อวันที่ 24 ก.ค.50 โดยได้รับไตบริจาคจากพี่สาวหลังรับการผ่าตัดแล้วอาการดีขึ้นเหมือนคนที่ตายแล้วเกิดใหม่ใช้ชีวิตเหมือนคนปกติได้

ด้าน ศ.เกียรติคุณ นพ.พิศิษฐ์ จิรวงษ์ รองประธานมูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย คนที่ 2 กล่าวว่า มูลนิธิโรคไตฯ ได้กราบทูลเชิญสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นองค์ประธานมูลนิธิ เมื่อปี 2519 และได้รับพระกรุณาธิคุณเมื่อปี 2520 โดยเสด็จไปทรงเป็นองค์ประธานการ ประชุมประจำปีของมูลนิธิฯ ทุกครั้ง

ตชด.ยะลาถวายความอาลัย

ที่วัดพุทธาธิวาส อ.เบตง จ.ยะลา พ.ต.ท.ปิ่นเพชร ช่อคง ผู้บังคับกองร้อย ได้ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 445 เบตง นำตำรวจตระเวนชายแดนกว่า 100 นาย ร่วมลงนามและยืนถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

พ.ต.ท.ปิ่นเพชร กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เสด็จมาทรงตรวจเยี่ยมราษฎรตาม แนวชายแดนในทุกพื้นที่ ซึ่งเป็นถิ่นทุรกันดารห่างไกล และได้ประทานสิ่งของเครื่องอุปโภคบริโภค ผ้าห่มกันหนาวแก่ตำรวจตระเวนชายแดนที่ปฏิบัติหน้าที่ตามแนวชายแดนทุกครั้งที่เสด็จฯ นับเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจตระเวนชายแดนทุกนายรู้สึกซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณอย่างไม่รู้ลืม การสิ้นพระชนม์ของพระองค์ท่านนับเป็นความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ตำรวจตระเวนชายแดนทุกคนรู้สึกอาลัยเป็นอย่างยิ่ง

ที่ จ.นราธิวาส นายจำลอง ไกรดิษฐ์ นายอำเภอ รือเสาะ พ.ต.อ.จุมพล เปรมศิริ ผกก.สภ.รือเสาะและ พ.ท.ปฐวี ศรีสุข ผบ.ฉก.นราธิวาส 39 นำชาวไทยพุทธและมุสลิม จำนวน 500 คน ร่วมลงนามถวายความไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ณ บริเวณสนามกีฬากลางประจำอำเภอรือเสาะ พร้อมใจกันกล่าวปฏิญาณตนต่อหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ว่า จะร่วมใจสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้กลับคืนเหมือนในอดีต

หนังสือพระประวัติขาดตลาด

ที่ จ.ขอนแก่น ประชาชนส่วนใหญ่ต่างสวมใส่ชุดดำมายืนรอต่อแถวเพื่อหาซื้อของที่ระลึกถึงสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะหนังสือเกี่ยวกับพระประวัติ ส่วนหนังสือที่ได้รับความนิยมสูงสุดคือ "แสงหนึ่ง คือ รุ้งงาม" ซึ่งจำหน่ายหมดตั้งแต่วันที่ 2 ม.ค.ที่ผ่านมา โดยจะต้องสั่งจองล่วงหน้า เนื่อง

จากเป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นในโอกาสที่พระองค์ท่านทรงเจริญพระชนมายุครบ 84 พรรษา

นายประสม ประคุณศึกษาพันธ์ กรรมการผู้จัดการกลุ่มบริษัทศึกษาภัณฑ์ จำกัด กล่าวว่า หนังสือแม่เล่าให้ฟัง และเจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์ ที่พระองค์ท่านทรงพระนิพนธ์ต่างก็ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากด้วยเช่นเดียวกัน เพราะพระองค์ทรงใช้คำบอกเล่าเรื่องราวที่เข้าใจง่าย

อย่างไรก็ตาม ผู้ที่สนใจยังคงสามารถสั่งจองหนังสือในพระนิพนธ์และพระประวัติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้อย่างต่อเนื่อง เพราะจะเป็นหนังสือที่ทรงคุณค่าและจะอยู่ในใจของประชาชนชาวไทยตลอดไป

ขณะที่ นายปานชัย บวรรัตนปราณ ผวจ.ขอนแก่น นำพาพสกนิกรชาว จ.ขอนแก่น พร้อมใจกันสวมใส่ชุดสีดำ ร่วมทำบุญเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลถวายแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ บริเวณภายในพระอุโบสถพระธาตุ 9 ชั้น วัดหนองแวง พระอารามหลวง โดยมีพระเถรานุเถระชั้นผู้ใหญ่ภายในจังหวัดร่วมเจริญพระพุทธมนตร์สวดพระอภิธรรม ถวายอดิเรก ถวายความ อาลัยแด่พระองค์ท่าน

ส่วนชมรมผู้สูงอายุ 100 คน ในเขตเทศบาลนครขอนแก่นได้พร้อมใจกันนุ่งขาวห่มขาว นั่งวิปัสสนากรรมฐานเป็นเวลา 30 วัน เพื่อถวายเป็นราชสักการะแด่พระองค์ท่านด้วยเช่นเดียวกัน

หอสมุดฯ จัดมุมหนังสือพระนิพนธ์

นางวิลาวัลย์ ทรัพย์พันแสน รักษาการผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ กล่าวว่า เพื่อเป็นการแสดงความอาลัย และเทิดพระเกียรติในพระอัจฉริยภาพด้านการเป็นนักประพันธ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในวันที่ 7 ม.ค.นี้ หอสมุดแห่งชาติเตรียมนำหนังสือ สารคดีท่องเที่ยวและบทความทางวิชาการพระนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าพี่น่างเธอฯมาจัดแสดงเป็นมุมหนังสือพระนิพนธ์เพื่อให้ประชาชนชาวไทยและผู้สนใจ ได้ชื่นชมพระอัจฉริยภาพด้านวรรณศิลป์

พระนิพนธ์ที่นำมาจัดแสดงมีทั้งหมด 25 ชื่อเรื่อง ได้แก่ หนังสือเกี่ยวกับพระราชวงศ์ จำนวน 11 ชื่อเรื่อง อาทิ แม่เล่าให้ฟัง เจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์ จุฬาลงกรณ์ราชสันตติวงศ์ มหามกุฎราชสันตติวงศ์ พระนิพนธ์เกี่ยวกับประเทศต่างๆ ที่เสด็จประพาส จำนวน 10 ชื่อเรื่อง อาทิ จีนอีสานและเสฉวน จากแดนแมนจูสู่ภูง่อไบ๊ ภูฏาน :เกาะเขียวบนแผ่นดิน พระนิพนธ์แปล อาทิ นิทานสำหรับเด็ก ราชาภิเษกพระเจ้ากรุงสเปน และบทความทางวิชาการเกี่ยวกับการใช้ภาษาฝรั่งเศส ในวารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2521-2527 เป็นต้น

ส.คชบาลดูแลช้างในพระอุปถัมภ์ฯ

นายวรวิทย์ โรจนไพฑูรย์ ผู้อำนวยการสถาบันคชบาลแห่งชาติ ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กล่าวว่า ขณะนี้สถาบันคชบาลแห่งชาติฯ ได้ดูแลช้างในพระอุปถัมภ์ฯ จำนวน 3 เชือก โดยเป็นช้างพังทั้งหมด ได้แก่ พังพระธิดาจุฑานันท์ อายุ 14 ปี พังวนาลี อายุ 10 ปี และพังอาลีนา อายุ 3 ปีเศษ

ทั้งนี้ สืบเนื่องจากที่ทรงมีพระเมตตาแก่สัตว์ทั้งหลายสูงมาก และครั้งหนึ่งรับสั่งแก่ข้าราชบริพารใกล้ชิดเกี่ยวกับช้างในปีนักษัตรปีกุน จะมีสัญลักษณ์คือ หมู แต่คนทางเหนือหรือชาวล้านนามีความเชื่อว่าผู้ที่เกิดปีกุน ต้องใช้สัญลักษณ์เป็นช้าง พระองค์ก็ประสูติในปีกุนเหมือนกัน จึงมีพระประสงค์ได้ช้างมาอยู่ในอุปถัมภ์สัก 1 เชือก

สำหรับช้างในพระอุปถัมภ์ทั้ง 3 เชือกเป็นช้างที่มีความสามารถพิเศษสูง และมีอารมณ์ศิลปินทุกเชือกมีนิสัยเรียบร้อยร่าเริงโดยเฉพาะพังพระธิดาจุฑานันท์ ถือเป็น 1 ใน 10 ช้าง ที่อยู่ในวงดนตรีออเคสตราช้างวงแรกของโลกที่ได้รับการบันทึกจากกินเนสส์บุ๊กเมื่อปี พ.ศ.2548

ส่วนพังวนาลี เก่งทางด้านการเล่นหนังตะลุง และวาดภาพได้ ขณะที่ พังอลีนา อายุน้อยสุด และเป็นช้างที่มีอารมณ์ดี กำลังหัดเล่นดนตรี แต่มีความสามารถวาดภาพลายเส้นได้ และเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาเที่ยวที่ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยอย่างมาก ทั้งนี้ช้างทั้ง 3 เชือก ได้รับการดูแลอย่างดีจากควาญช้างและทีมสัตว์แพทย์ที่หมั่นตรวจสุขภาพเป็นประจำด้วย

กรมศิลป์ร่างแบบพระเมรุใหม่

นาวาอากาศเอกอาวุธ เงินชูกลิ่น อดีตอธิบดีกรมศิลปากร กล่าวถึงการเตรียมพร้อมในการจัดสร้างพระเมรุ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ว่า กรมศิลปากรได้แต่งตั้งให้ตนเป็นประธาน โดยมีผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ นายสุวิชญ์ รัศมิภูติ นายเดโช สวนานนท์ นายทวีศักดิ์ เสนาณรงค์ นายสิริชัยชาญ ฟักจำรูญ นายอารักษ์ สังหิตกุล และทีมงานจากสำนักช่างสิบหมู่ สำนักสถาปัตยกรรม เป็นคณะทำงาน โดยจะเป็นผู้ดูแลการออกแบบรูปแบบสถาปัตยกรรมของพระเมรุ

"ขณะนี้ทราบเรื่องนี้แล้ว แต่ยังไม่ได้รับมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรจากกรมศิลปากรเนื่องจากยังไม่ได้รับโปรดเกล้าฯ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หากได้รับมอบหมายอย่างเป็นทางการ จะเสนอให้มีการร่างแบบพระเมรุขึ้นมาใหม่ทั้งหมดจะไม่ใช้แบบเดิมที่มีอยู่ 12 แบบ แต่จะนำเพียงตัวอย่างเกี่ยวกับศิลปะและโครงสร้างบางส่วนมาประยุกต์ใช้เท่านั้น การร่างแบบพระเมรุขึ้นใหม่โดยไม่ใช้แบบเดิมที่มีอยู่ เพื่อให้สมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ซึ่งขณะนี้เริ่มร่างแบบพระเมรุขึ้นเป็นบางส่วนแล้ว เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมทุกเวลา ทั้งนี้ต้องรอคำสั่งอย่างเป็นทางการอีกครั้ง" นาวาอากาศเอกอาวุธ กล่าว

ปิดศูนย์วัฒนธรรมฯ100 วัน

ด้านนายปรีชา กันธิยะ เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กล่าวว่า สืบเนื่องจากการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) ในฐานะส่วนราชการ ทำงานใกล้ชิดสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนรัฐบาลประกาศงดงานรื่นเริง 15 วัน ไว้ทุกข์ 100 วัน ทาง สวช. ซึ่งมีศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย สถานที่จัดงานของหน่วยงานรัฐ เอกชน จึงขอประกาศงดการแสดงรื่นเริงทุกงานโดยขอความร่วมมือกับภาคเอกชนทุกรายที่มาขอจัดงาน พร้อมอธิบายเหตุผลที่เป็นการถวายความอาลัยต่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ แม้หลายหน่วยงานได้ลงทุนไปแล้ว แต่ก็มีความยินดีพร้อมให้ความร่วมมืองดการแสดงทั้งหมดแล้ว นอกจากนี้ จะถือโอกาสปิดศูนย์วัฒนธรรมฯ 100 วัน ปรับปรุงศูนย์วัฒนธรรมทั้งหมด ทั้งภายในภายนอก เพื่อเตรียมรองรับนโยบายรัฐบาลใหม่

พระเทพฯ พระราชทานขนมปัง

เมื่อเวลาประมาณ 16.40 น. ก่อนที่สำนักพระราชวังจะปิดการลงนามถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ด้วยความห่วงใยที่มีต่อพสกนิกร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ นายวัชระกิตติ วัชโรทัย กรมวังผู้ใหญ่ เป็นผู้แทนพระองค์นำขนมปังกรอบจำนวน 960 ซอง มอบให้แก่ประชาชนยังความซาบซึ้งให้แก่ประชาชนอย่างมาก

และเมื่อเวลา 17.00 น. เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังได้ปิดการถวายสักการะและลงนามถวายสักการะ สรุปมียอดผู้ลงนามถวายสักการะ 16,643 คน รวม 3 วัน (3-5 ม.ค.) จำนวน 45,676 คน ส่วนการร่วมถวายเงินโดยเสด็จพระกุศลมีจำนวน 195,594.25 บาท รวม 3 วัน มียอดรวม 507,547 บาท นอกจากนี้ ในช่วงเย็นมีประชาชนบางส่วนยังคงปักหลักเฝ้า รับเสด็จฯ พระบรมวงศานุวงศ์ ที่บริเวณประตูวิเศษไชยศรี ซึ่งเป็นทางเข้าสู่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทด้วย



สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์ ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง



ถวายสักการะ...เด็กนักเรียนจำนวนมากกำลังเข้าแถวยาวเยียด เพื่อร่วมถวายสักการะพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง

พระอัจฉริยภาพแห่งความเป็นครู ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

สื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กชนบท

เมื่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้มีโอกาสเสด็จไปทรงเยี่ยมราษฎรในถิ่นทุรกันดารทั่วประเทศ ทรงเห็นว่าปัญหาสำคัญประการหนึ่งคือการขาดแคลนการศึกษาที่ดีและทั่วถึง รวมทั้งสื่อการเรียนการสอนที่ไม่ทันสมัย ทรงทดลองสร้างสื่อการเรียนการสอนขึ้นในรูปแบบของเกมต่างๆ เมื่อทรงทดลองใช้แล้วก็จะทรงบันทึกข้อมูลวิเคราะห์ผล และติดตามผลการใช้สื่อการเรียนการสอนนั้นๆ ทั้งนี้หากมีปัญหาต่างๆ จะทรงวิเคราะห์พระราชทานพร้อมทั้งพระราชทานแนวทางแก้ไขเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

สื่อการเรียนการสอนที่ทรงสนพระทัยคือ สื่อการสอนเสริมทักษะภาษาไทย ได้แก่ ชุดเกมไปโรงเรียน ชุดเกมบัตรอักษรสามหมู่ และชุดเกมบัตรต่อภาพ ซึ่งแต่ละชุดการสอนนั้นมีจุดประสงค์ในการเสริมทักษะการเรียนรู้ที่ต่างกัน อันได้แก่ ทักษะการอ่านเบื้องต้น ซึ่งเกมไปโรงเรียนมิได้มีจุดประสงค์สอนการอ่าน หากแต่เป็นการฝึกให้เด็ก **"อ่านได้-อ่านเป็น"** คำแนะนำอันทรงคุณค่าที่พระราชทานหลังจากทรงวิเคราะห์ชุดเกมนี้คือ

"ผู้ใช้จะต้องเข้าใจ ต้องดูให้ดีว่าเกมนี้มีความมุ่งหมายอย่างไร เป็นการเสริมไม่ใช่การสอน เสริมให้เด็กมีแรงจูงใจอยากจะเล่นอยากจะสนุก ก็เลยทำให้อยากอ่านให้มากขึ้น การเล่นเกมทำให้ได้ซ้อมการอ่านบ่อยขึ้น ครูคงจะเห็นว่าเด็กดีขึ้นเพราะได้อ่านมากๆ เข้า แต่ครูต้องเข้าใจว่าเป็นการเสริมไม่ใช่การสอน ถ้าสอนก็ต้องสอนข้างนอก หรือเวลาเล่นถ้าเด็กอ่านไม่ออก ก็ต้องสอนว่าจะให้เด็กทำอย่างไร อ่านอย่างไร ผสมตัวอย่างไร ถ้าเด็กอ่านได้ก็ไม่ต้องสอน นอกจากอ่านผิดอ่านถูกก็ชี้แนะ และครูต้องดูให้ดีว่าเด็กมีระเบียบหรือไม่ การวางของก็ควรสอนให้เด็กมีระเบียบด้วย เกมนี้ช่วยให้เห็นนิสัยของเด็ก เด็กบางคนมีระเบียบมาก บางคนวางตัวเป็นตำรวจสนาม คอยดูว่าเด็กอีกคนวางดีหรือเดินถูกไหม"

สำหรับชุดเกมบัตรอักษรสามหมู่ เป็นเกมที่ทรงสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทย โดยเฉพาะ เพื่อช่วยให้เด็กที่ไม่รู้จักตัวอักษรเลย ให้มีโอกาสเรียนรู้จักพยัญชนะและสระของอักษรไทยได้เร็วขึ้น ส่วนเกมบัตรต่อภาพเป็นการจับคู่บัตรอักษรและบัตรภาพเพื่อฝึกการจำให้ง่ายขึ้น

พระดำริอีกหลายประการในเรื่องการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ยังผลให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นอย่างยิ่งโดยทรงเล็งเห็นว่ากลุ่มนักเรียนที่ไม่มีโอกาสได้ใช้สื่อการเรียนเช่นนักเรียนในเมืองใหญ่ควรจะมีโอกาสพัฒนาทักษะของตนเองได้มากขึ้น มูลนิธิสมาคมสตรี-อุดมศึกษาในประเทศไทย (ส.ส.อ.ท.) รับพระราชทาน-พระดำริต้นแบบเกมต่างๆ ดังเช่น เกมต่อบัตรอักษร-ภาพเพื่อเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่1 เกมต่อบัตรภาพ-คำ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเสริมการอ่านภาษาไทย เกมต่อบัตรคณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่1 เกมต่อบัตรภาพ-คำระดับชั้นอนุบาล และเกมต่อบัตรคณิตศาสตร์ ระดับชั้นอนุบาล

องค์อุปถัมภ์วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

"ขอให้ไปแข่งขันให้ดีที่สุด คิดว่าจะต้องได้เหรียญทองกลับมา ถึงแม้จะได้เหรียญทองมา เก่งแค่ไหนก็ไม่ให้หยุดแค่นั้น เรามีหน้าที่คือทำชีวิตให้ดีขึ้น ไม่ใช่เก่งเฉยๆ ต้องใช้ความเก่งของตนทำประโยชน์ให้แก่สังคม เพื่อช่วยคนที่เก่งน้อยกว่า ไม่ใช่ได้เหรียญทองมาแล้วก็นำมาคล้องคอด้วยความภาคภูมิใจอย่างเดียว ก็จะไม่เกิดประโยชน์อะไร สิ่งสำคัญต้องช่วยตัวเองก่อนทำให้ตัวเองมีสภาพชีวิตที่ดีก่อน เมื่อตัวเองแน่นหนาแล้วจึงค่อยคิดช่วยผู้อื่น อย่าคิดว่าฉันเก่งแล้วจะไปช่วยคนนั้นคนนี้ทันที ต้องช่วยตัวเองก่อน แต่อย่าลืมช่วยผู้อื่นในภายหลังเมื่อมีความพร้อม"

พระโอวาทที่พระราชทานแก่คณะผู้แทนเยาวชนไทยที่จะเดินทางไปแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ ประจำปี พ.ศ.2539 เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ.2539 เผยให้เห็นน้ำพระทัยที่ทรงเตือนสติไม่ให้เกิดความหลงลืมตัว และให้รู้จักที่จะเอื้อเฟื้อ ตอบแทนสังคมและแผ่นดินไทย

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเล็งเห็นความสำคัญของวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์เป็นอย่างยิ่ง ทรงสนับสนุนกิจกรรมของโครงการโอลิมปิกวิชาการ อันเป็นการฝึกฝนให้นักเรียนไทยมีโอกาสแสดงความรู้ความสามารถในกระบวนวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับสากลมากขึ้น และพระราชทานคำแนะนำและเงินทุนสนับสนุนกิจการของโครงการอย่างสม่ำเสมอ ด้วยทรงตระหนักดีว่า วิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เป็นวิชาพื้นฐานในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญมากขึ้น ผลจาก

พระเมตตาและพระอุปถัมภ์ดังกล่าวทำให้ในระยะเวลาเกือบ 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ผลิตนักวิทยาศาสตร์ที่มีความรู้ความสามารถเป็นจำนวนมาก และจำนวนนักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการมีเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ

งานพระนิพนธ์อันล้ำค่า

คงจะไม่เกินเลยไปจากความจริงเท่าใดนัก ที่จะถวายพระเกียรติว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นนักปราชญ์พระองค์หนึ่งในพระบรมราชจักรีวงศ์ งานพระนิพนธ์ต่างๆ ล้วนบริบูรณ์ด้วยสาระความรู้อันหาได้อย่างยากยิ่ง สามารถใช้ประกอบการอ้างอิงเมื่อศึกษาค้นคว้าได้เป็นอย่างดี เพราะองค์นิพนธ์ทรงละเอียดถี่ถ้วน ทรงรอบคอบ และทรงอธิบายเรื่องต่างๆ ด้วยถ้อยคำที่กระจ่าง ทั้งพระปรีชาสามารถด้านภาษาต่างประเทศที่ทรงคุ้นเคย แต่ทรงพระเยาว์ก็ล้วนประกอบกันให้งานพระนิพนธ์ทรงคุณค่าอย่างยิ่ง

พระนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ แบ่งได้เป็น 4 หมวด คือ พระนิพนธ์เกี่ยวกับพระราชวงศ์ พระนิพนธ์แปล พระนิพนธ์สารคดีท่องเที่ยว และพระนิพนธ์บทความทางวิชาการ

ใน พ.ศ.2500 ทรงเริ่มงานพระนิพนธ์เป็นครั้งแรกด้วยพระนิพนธ์ล้ำค่าคือ จุฬาลงกรณราชสันตติวงศ์ พระนามพระราชโอรส พระราชธิดา และพระราชนัดดา อันเป็นประมวลรายพระนามพระราชโอรส พระราชธิดา และพระราชนัดดาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างตารางข้อมูลเพื่อแสดงจำนวนบัญชีพระนามที่ถูกต้องและค้นหาได้ง่ายขึ้น

จากนั้นเป็นต้นมา ปวงชนชาวไทยได้มีโอกาสอ่านงานพระนิพนธ์ที่เกี่ยวกับพระราชวงศ์อีกเป็นจำนวนมาก คงไม่มีผู้ใดปฏิเสธข้อมูลอันน่าสนใจในพระนิพนธ์ **แม่เล่าให้ฟัง** และ**เวลาเป็นของมีค่า** ที่ให้ข้อมูลอย่างละเอียดเกี่ยวกับพระราชจริยาวัตรในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พระนิพนธ์**เจ้านายเล็กๆ - ยุวกษัตริย์** ประกอบด้วยเรื่องและภาพอันงดงาม ของเจ้านายทั้งสามพระองค์แต่ครั้งทรงพระเยาว์และเห็นความรักและการเลี้ยงดูพระโอรส พระธิดาที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงปฏิบัติ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงนิพนธ์หนังสืออันเกี่ยวเนื่องด้วยพระราชวงศ์อีกหลายเล่ม เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก อาทิ **ไปรษณียบัตรเจ้าฟ้า เจ้าฟ้าทหารเรือ สมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลฯ** และงานศิลปะ ซึ่งนอกจากผู้อ่านจะได้ทราบข้อมูลอันน่าสนใจเกี่ยวกับสมเด็จพระราชบิดาแล้ว ก็ยังเห็นความละเอียดรอบคอบและพระอัจฉริยภาพในการทรงงานด้านหนังสือขององค์ผู้ทรงนิพนธ์ด้วย

งานพระนิพนธ์อีกหมวดหมู่หนึ่งที่ได้รับความสนใจอย่างมากคือ พระนิพนธ์สารคดีท่องเที่ยว ด้วยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โปรดการท่องเที่ยวเชิงวิชาการมาก โปรดที่จะเสด็จทอดพระเนตรแหล่งโบราณคดีประวัติศาสตร์ในประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง ได้เสด็จไปทอดพระเนตรวัดสำคัญของจังหวัดต่างๆ แหล่งโบราณคดี และแหล่งขุดค้นทางโบราณคดี ตลอดจนสถานที่สำคัญอื่นๆ ทุกครั้งจะพระราชทานคำแนะนำให้เจ้าหน้าที่กรมศิลปากรในการจัดเก็บ อนุรักษ์ และการจัดแสดงสิ่งของต่างๆ อันจะยังประโยชน์แก่ผู้สนใจอย่างมาก ครั้นเสด็จไปยังต่างประเทศ ก็จะทรงนิพนธ์เรื่องการเสด็จไปยังประเทศนั้น ซึ่งจะทรงให้ข้อมูลรายละเอียดทุกอย่าง เช่น ที่ตั้ง สภาพภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศ ประชากร ที่พัก อาหาร และแหล่งท่องเที่ยว ทุกครั้งที่เสด็จ จะทรงริเริ่มให้ผู้ร่วมคณะตามเสด็จแบ่งกันเก็บข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และวิชาการอื่นๆ ตามที่สนใจ และให้สมาชิกออกความเห็นในเรื่องต่างๆดังที่พระราชทานสัมภาษณ์ไว้ครั้งหนึ่งว่า

"ฉันขอเขียนหนังสือสองประเภทเท่านั้น คือเรื่องท่องเที่ยวเวลาไปประเทศไหน ไม่ได้เขียนเองแต่ต้องเป็นเหมือนครูใหญ่จ่ายงาน ใครไปต่างประเทศกับฉันนี้งานหนัก ฉันให้การบ้านเขียนทุกวันเลย บันทึกอะไรต่ออะไรแล้วฉันต้องมานั่งรวบรวมขึ้นทำเป็นเล่ม แล้วฉันเขียนคำนำจะได้รู้จุดประสงค์ของหนังสือ คำส่งท้าย หรือคำวิจารณ์ฉันก็มาเขียนรวบรวมขึ้น...อีกประเภทหนึ่งก็เรื่องครอบครัวฉัน อย่างที่เขียนเรื่องแม่ 2 เล่ม "แม่เล่าให้ฟัง" และ "เวลาเป็นของมีค่า" แล้วก็หนังสือ "พระราชธิดาในรัชกาลที่ 5"

งานพระนิพนธ์สารคดีท่องเที่ยวที่ปรากฏในบรรณพิภพมีอยู่มากมาย อาทิ **1 โหลในเมืองจีน ยูนนาน สายธารอารยธรรมจีน ภูฏาน : เกาะเชียวบนแผ่นดิน ที่ไซบีเรีย หนาวไหม จีนอีสานและเสฉวน : จากแดนแมนจูสู่ภูง่อไบ๊ ตุรกี : ดินแดนจักรพรรดิโรมันและสุลต่านออคโตมัน** เป็นต้น

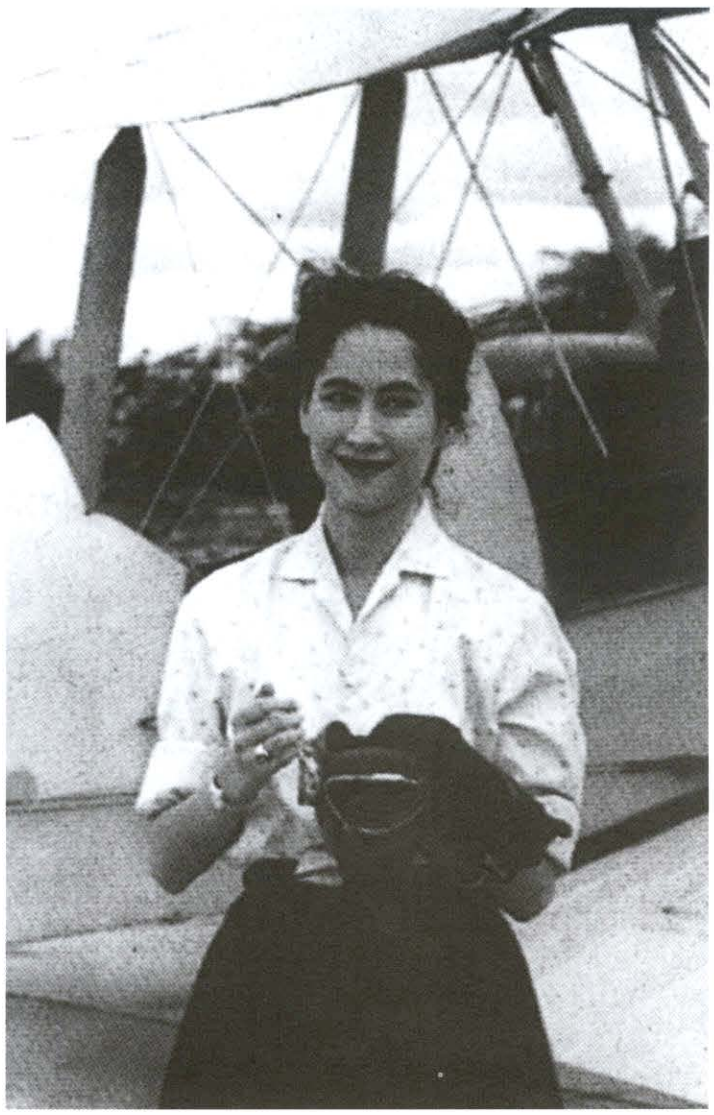
ในการพระนิพนธ์หนังสือ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จะทรงงานด้วยความละเอียดรอบคอบ และทรงตั้งพระทัยให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์จากงานพระนิพนธ์อย่างเต็มที่ หากมีเรื่องใดที่ทรงเห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่วงวิชาการ เช่น การรักษาความเดิมในต้นฉบับ การค้นหาภาพถ่ายสำคัญที่ไม่ใคร่พบบ่อยนัก หรือข้อมูลอื่นๆ ที่ถูกต้อง จะมีพระดำริให้คงรักษาต้นฉบับไว้

งานพระนิพนธ์เล่มล่าสุดคือ **มหามกุฏราชสันตติวงศ์ พระนามพระราชโอรส พระราชธิดา พระราชนัดดา** ซึ่งทรงตั้งพระทัยให้เป็นหนังสือคู่กับพระนิพนธ์เล่มแรก และเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ในวโรกาสครบรอบ 200 ปี ปีพระบรมราชสมภพ ในพระนิพนธ์ประกอบไปด้วยพระบรมวงศ์ในราชสกุล อันเนื่องมาแต่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่สมบูรณ์ที่สุด พร้อมภาพประกอบที่หาชมได้ยาก ทรงมีพระดำริว่าในการเรียบเรียงข้อมูลลงในช่องตาราง จำต้องตรวจสอบข้อมูลที่ถูกต้องโดยเฉพาะการสะกดการันต์และพระอิสริยยศสุดท้าย อย่างไรก็ตาม หากมีข้อมูลที่แตกต่างกันออกไปในแหล่งข้อมูลที่ใช้ประกอบการค้นคว้า ก็จะทรงให้คำเชิงอรรถอธิบายความไว้ด้วย

งานพระนิพนธ์ทั้งปวงในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สะท้อนพระอัจฉริยภาพของความเป็นครูได้อย่างชัดแจ้งประการหนึ่ง คือ ทรงอุทิศกำลังพระสติปัญญาในการอธิบายเรื่องราวต่างๆ ที่ยากให้เป็นเรื่องง่าย สะดวกต่อผู้ที่สนใจใคร่รู้จะใช้ข้อมูลเพื่อการอ้างอิง พระวิริยอุตสา-



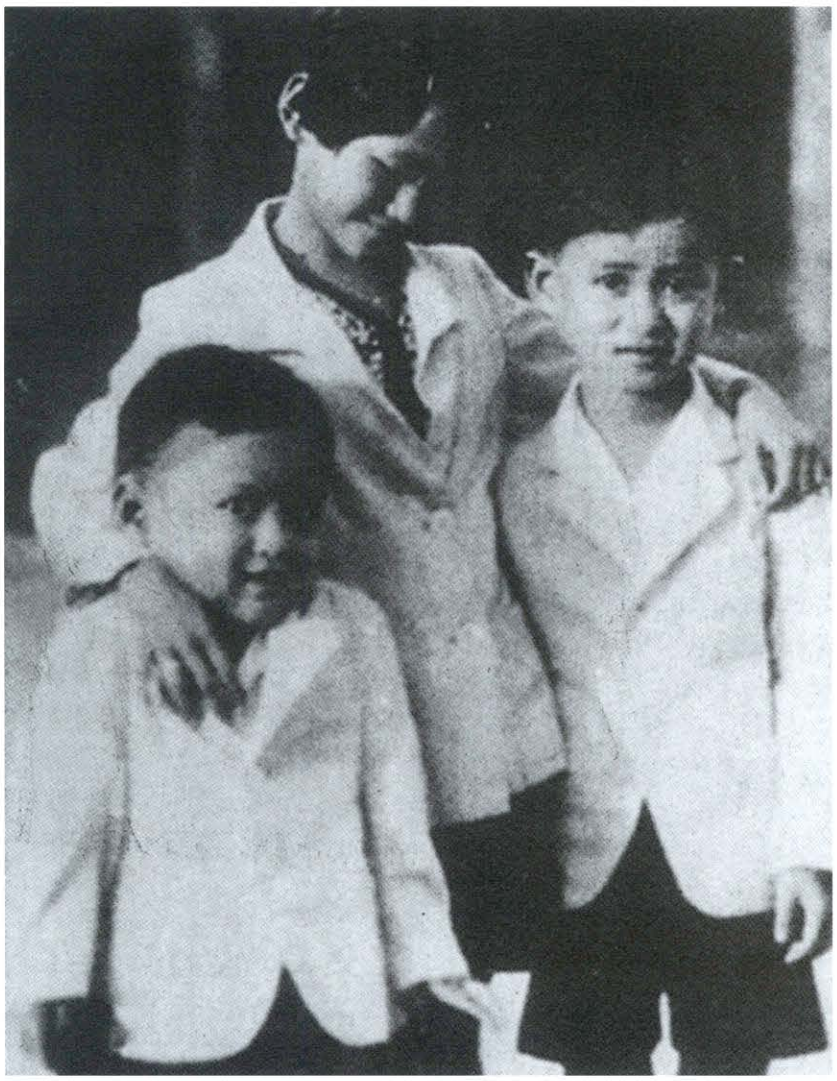




หะในการรวบรวมเอกสาร ภาพถ่าย และประมวลข้อมูลต่างๆ นับเป็นพระปรีชาสามารถที่สำคัญยิ่ง อีกประการหนึ่งคือทรงเห็นว่าประชาชนทั่วไปควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องหากสิ่งใดไม่ถูกไม่ควรแล้วจะทรงชี้แจงแก้ไขพร้อมหลักฐานประกอบเสมอ

ด้วยทรงตั้งมั่นพระทัยว่าทรงเป็นครูและทรงรักในวิชาชีพครู จึงมิทรงหน่ายที่จะอธิบายเรื่องเดียวกันหลายครั้ง แต่จะทรงพอพระทัยที่ได้อธิบาย ดังที่มีพระดำรัสคราวหนึ่งว่า **"จะให้ฉันอธิบายสักสิบครั้งก็ได้ ขอให้นักศึกษาเข้าใจก็แล้วกัน"**

นี่คือพระอัจฉริยภาพแห่งความเป็นครูในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์





THE NEWSPAPER YOU CAN TRUST

Bangkok Post

SUNDAY, JANUARY 6, 2008 ◆ 25 BAHT

Hilltribe people pay their respects to the Princess



CHEEWIN SATTHA

Lisu hilltribe people pay their respects to the late Princess Galyani Vadhana at the Ueng Ngern villa, which served as her retreat, at Huay Nam Dang National Park in Mae Taeng district of Chiang Mai.

Hundreds travel to Nan, Chiang Mai

NAN

Members of various hilltribe communities in the northern province of Nan travelled to a royal villa in Phu Phiang sub-district yesterday to pay their last respects to Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana and signed condolence books before her portrait.

Sinchai Chiewchan, from the Yao ethnic minority, said hilltribe people vowed to protect the forests and fight deforestation in accordance with the Princess' environmental concerns.

They would also stay away from the lucrative, but dangerous, narcotics trade, he added.

The royal villa, located on the banks of the Nan river, has been opened for the public to attend a memorial ceremony.

The Princess, the elder sister of His Majesty the King, passed away on Wednesday after a long battle with abdominal cancer. She was 84.

Elsewhere in Chiang Mai, hundreds of Lisu hilltribe people flocked to the Ueng Ngern villa, a retreat of the late Princess at Huay Nam Dang National Park in Mae Taeng district, to perform bathing rites before the Princess' portrait.

"Everyone in the village travelled to mourn the passing of the Princess for one last time.

"My child received medication from the Princess' medical unit," said Mamae, a 56-year-old Lisu from Pai district of Mae Hong Son.

In Bangkok, Swiss ambassador Rodolphe Imhoof yesterday turned up to pay respect to the Princess and signed a condolence book at the Grand Palace where her body is lying in state.

In his message, the ambassador recounted the Princess' latest attendance at the Swiss Embassy's gala dinner. The Princess said next time she would try raclette (melted cheese) over boiled potatoes, a traditional Swiss dish.

He said the Princess' death had left an empty space in the hearts of the people of Switzerland.

The Princess, although born in London in 1923, spent much of her young life in Switzerland until she returned to Thailand in 1950.

Among the Swiss people travelling to the Grand Palace yesterday was Jacques Mayer, the owner of Hotel Beau-Rivage in Geneva, where the Princess regularly stayed during her visits to Switzerland.

Cambodian ambassador Ung Sean in his condolence message said the Princess would stay in the hearts of the Thai and Cambodian people forever.

หน้าว่าง

The Sunday Nation

SUNDAY, January 6, 2008 • 24 PAGES, 2 SECTIONS, VOLUME 33, NO 51756 • Bt25

MAY 1923 - JANUARY 2008



NATION/THAWECHAI JAOWATTANA

A WOMAN *writes a message in a book of condolences for HRH Princess Galyani Vadhana at Mae Fah Luang University in Chiang Rai yesterday. The university is holding a public exhibition on the life and work of the late Princess until February 29.*

Princess set high standards

Princess's days as a French teacher

■ *The Nation*

What Dr Ubonwan Chotewisit, a lecturer at Prince Songkhla University, expected when she wrote a letter to HRH Princess Galyani Vadhana in 1979 was a teacher for French classes.

The Princess answered her letter by travelling to the university's Pattani campus to teach the classes herself.

Ubonwan said that she was then an English lecturer at the university after graduating with a master's degree from England. She took her students to see a French-language play, "*Le Petit Prince*", at the Woranaree Chalerm School in Songkhla, which was presided over by Princess Galyani.

After that, she decided to write a letter to the Princess through her secretary, telling her about the lack of a lecturer for French classes at the Prince of Songkhla University. She said she addressed the letter to the Princess, who was the chairwoman of the French Teachers Association of Thailand.

"In the letter, I told her that my university was in need of French teachers, who were very rare in Thailand," Ubonwan said in an interview.

Later, Ubonwan was told that the Princess wanted to see her. So she travelled to Bangkok and was allowed to ride in the same car with the Princess to have lunch at a restaurant.

"I was very excited and glad that the Princess allowed me to ride in the same car with her. The Princess was very friendly," she said.

The Princess told Ubonwan during their lunch that she could not find a French teacher for her university. "But I myself am willing to teach French at your university instead," Ubonwan quoted the Princess as saying.

Ubonwan said she returned to Pattani and informed the university administrators about the great news.

The Princess's first class had 30 students, she said. "The Princess's teaching style back then was so up-to-date and modern that they are still used by present lecturers.

"The Princess asked questions in the class and told the students to find out the answers together. This way, students had to study before attending the classes. She was an even-tempered teacher," Ubonwan said.

The Princess loved to wander in the university without bodyguards so that she could witness the real lives of students and teachers.

During that time, the Princess also loved to dine with teachers of all departments on rotation basis. She used that time to give suggestions on how to make their teaching more effective.

After finishing her classes, the Princess travelled back to Bangkok. Ubonwan said she reported about what happened in Pattani to her through letters. She had opportunities to be granted an audience with the Princess every summer. The Princess told her sometimes that she was very sorry that she did not answer Ubonwan's letters.

Ubonwan later travelled to France to work on her French PhD on a personal scholarship from the Princess.

The last time Ubonwan was granted an audience with the Princess was on April 29 last year.

"I asked the Princess about her illness. She told me that she was much better. The Princess gave me her pin," Ubonwan said.



NATION/CHARNNARONG PORNDILOKRAD

PERUVIAN AMBASSADOR *Carlos Velasco Mendiola writes a message of condolence for the late Princess on behalf of his country yesterday.*

Envoys pay glowing **TRIBUTES**

■ *The Nation*

THREE FOREIGN ambassadors joined tens of thousand of Thais paying tribute to HRH Princess Galyani Vadhana at the Grand Palace's Saha Thai Samakhom Pavilion yesterday.

"I still remember how impressive her friendly and casual personality was," Swiss Ambassador Rodolphe Imhoof said of an occasion when he welcomed HRH Princess Galyani for a meal in his homeland.

"May I convey the shared sorrow of the Swiss people with the Thai Royal Family and Thai people," he added.

Cambodian Ambassador Ung Sean said the good work of the Princess had proved beneficial to society and both Thai and Cambodian citizens.

"On behalf of the Cambodian people, let me express sorrow for the great loss to Thai society," he said.

Peruvian Ambassador Carlos Velasco Mendiola also signed the album of condolences in front of the late Princess' portrait.

"Personally, I am very impressed how Thais show their loyalty towards the Princess," he said.

At the pavilion, funeral activities began at 6.32am, when HRH Maha Chakri Princess Sirindhorn offered food to Buddhist monks before their daily chanting. The Fine Arts Department sent musicians to perform Thai traditional funeral music, *pee phat nanghong*, every three hours.

Over 40,000 Thais visited the pavilion, most of them Bangkok residents, along with groups from upcountry who had travelled to the capital to write messages honouring the Princess, including 120 students from Samut Sakhon's Om Noi Sophonchan-upatham School and 39 students from Chiang Rai's Mae Yao Wittaya School.

Besides the foreign envoys, many prominent public figures also showed up at the pavilion, including Swiss businessman Chark Never, owner of the Boulevard Hotel, ML Sakul Malakul, Finance Ministry permanent secretary Suparut Kawatkul, 2007

Memorials in most provinces

beauty queen Angkhana Trirattanathip, Phatra Thephassadin na Ayudhya and Phicharm Khieothong.

Among the politicians seen at the pavilion were Democrat Nattaya Benjasiriwan and former Thai Rak Thai executives Chaturon Chaisang, Prommin Lertsuridej and Boontham Vejjayachai.

Memorial services were also held in most provinces, in Yalaby the Border Police, in Narathiwat by Buddhist and Muslim residents, in Chumphon by doctors, in Chon Buri by Khao Kieo Zoo workers, in Lampang by tambon administration organisation staff, in Trang, by residents and in Chiang Mai by tourists in the Huay Nam Dang National Park.

The Fine Arts Department is designing a new crematorium for the Princess instead of choosing from 12 traditional designs in recognition of her great contribution to society.

"The design will be new but adapt some features the existing designs," the department said.

All scheduled performances and activities at the National Cultural Centre will be suspended during the 100-day mourning period, said Preecha Kanthiya, secretary-general of the National Cultural Commission.

"We did not order the postponements, but all the organisers agreed voluntarily to do it. However, we'll try to compensate later by reducing the rent. We also plan to redecorate and improve the centre's building during this period," he said.





NATION/TATCHADON PANYAPHANITKUL

THRONGS OF *people clad in black wait their turn at the Saha Thai Samakhom Pavilion in the Grand Palace to sign a book of commemoration and pay their respects to HRH Princess Galyani Vadhana yesterday.*

MEDICINE

Princess bountiful

Kidney patients' expenses slashed by her foundation

■ *The Nation*

WATCHARAPONG Settasakkho, a 25-year-old engineer who lives in Kanchanaburi province, was expected to die of chronic kidney disease in the middle of last year but survived by the grace of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana.

"I am very grateful to her for saving my life," he said. "The cost of treatment for this disease is very high, and if she had not helped me I can't imagine how I would have survived."

Watcharapong had been suffering from kidney disease since his last year at Sri Pathum University in Bangkok. When it was found that neither of his kidneys could function any longer he was admitted to Rajvithi Hospital, where he also suffered from depression.

"One doctor suggested I consult the Kidney Foundation of Thailand and ask about a transplant, and I did have the operation," he said

The foundation was established 28 years ago and chaired by the Princess. It was established to help patients with kidney disease, particularly those in the last stages who needed transplants but could not pay.

The cost was Bt2,000 per session, and there were two sessions a week. Most could not afford this. The foundation charged them only Bt500 to Bt1,000.

"I don't know the words to express my deep gratitude for her kindness," he said.

Jiraporn Worathitaporn, 42, was also suffering from chronic kidney disease and received treatment from the foundation.

"I had suffered for seven years. I was treated at a private hospital, but it was so expensive. Then I was advised to go to the foundation for cheaper treatment," she said

Jiraporn has now been receiving peritoneal dialysis at least twice a week from the foundation for seven years.

Three jumbo mourners

■ *The Nation*

THREE elephants will be among the millions mourning the passing of HRH Princess Galyani Vadhana, who adopted them.

The three pachyderms are living at a shelter in Lampang under the supervision of the National Elephant Institute.

The first elephant is a 14-year-old cow named Phang Phra Thida Juthanant. She was adopted on October 8, 1994, about a year after she was born.

The Princess later accepted patronage of the NEI and paid an annual visit to Phang and the shelter every year. On these occasions she donated to the shelter and several other NEI concerns.

She subsequently adopted two more elephants, which shared her birthday, May 6. Phang Wanalee was born in 1997 and Phang Aleena in 2004.

Beloved Princess shared her passion for the French language

Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana, the elder sister of His Majesty the King, passed away on January 2. Along with many other noble needs, she will be remembered as one of the country's foremost promoters of the French language among generations of Thai students.

Dr Adith Cheosakul, a French teacher and professor at Chulalongkorn University's Sasin Graduate Institute of Business Administration, told me that HRH Princess Galyani was once upset that a Thai schoolteacher had mispronounced a French phrase.

According to Dr Adith, the Princess, a former French teacher herself, had overheard the teacher pronounce "*soulier en cuir*" (leather shoe) as "*soulier en cul*" (backside shoe) on TV.

Later on, this Thai teacher was given a chance to go to France for retraining.

During the 1970s, HRH Princess Galyani taught many French classes at Thammasat University, where she was also the head of the French Department.

A talented language lecturer, the Princess was said to be a strict but kind teacher.

Dr Sompid Kattiyapikul, now director of Silpakorn University International College and a former student, was quoted as saying: "The Princess taught French literature and poetry of the Middle Ages – it was difficult, hard to read, but she made it easier to understand."

Dr Adith said in an earlier interview that he had joined the Distant Learning Foundation (DLF) under HM the King's patronage in 1998 to help promote the teaching of French to Thai students.

He then taught French at the Klai Kangwon Palace School in Prachuap Khiri Khan.

At the time there were just three teachers of French at the school, which was founded and sponsored by HM the King.

In 1996, His Majesty provided Bt50 million as seed money to DLF to set up a distant learning centre via satellite broadcasts from the school. In addition, the government contributed Bt125 million to the project in 1996 and Bt216 million in 1997.

Since then funds have been allocated by the government to finance the project annually. More than 1,000 state secondary schools throughout the country have satellite dishes to receive signals from the Klai Kangwon centre.

The King's objective is to use the DLF to provide quality education in all major subjects to all secondary school students from Mathayom 1 to Mathayom 6, especially those in rural areas, where there are shortages of qualified teachers, teaching materials and media.

HM the King, who is also very familiar with French, as it was the language used while he was studying chemistry in Switzerland, realises that advanced technology could be used to help narrow the gap in education quality between urban and rural areas, according to Adith.

"I started by collecting no teaching fees from the school because this is HM the King's brainchild," he said.

"For two days a week, I'm in Hua Hin teaching French. My first class is conducted before Klai Kangwon School's students.

"It is broadcast live via satellite to all member schools. The second weekly class is recorded for subsequent broadcasting.

"One of my first teachers in French was Jiad Apaiwongse. I found that many Thai students could not speak French properly because they did not learn the very basics of the language, especially vowels.

"We tend to start by teaching them to say words and phrases, not vowels alone, so the pronunciation is often not correct."

Hence "*soulier en cuir*".

WATCHDOG

Nophakhun Limsamarnphun

nop1122@yahoo.com



During the 1970s, HRH Princess Galyani taught many French classes at Thammasat University, where she was also the head of the French Department.
A talented language lecturer, the Princess was said to be a strict but kind teacher.

星暹日報

（第一八九一九號）

ราคา 10 บาท

零售每份 10 銖

內地空運零售每份 12 銖

หนังสือพิมพ์ซิงเสียนเยอะเป้า

星暹報業有限公司

บริษัท ซิงเป้า จำกัด

社長李益森

นายลี สันติพงศ์ไชย

ประธานกรรมการ - ผู้อำนวยการ

總編輯督印人 馬耀輝

นายทวี ยอดเพ็ชร์

บรรณาธิการ - ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

泰京石龍軍路 267 號

267 ถ. เจริญกรุง กทม. 10100

267 New Road, Bangkok 10100

02-6212255-61

02-2254650-57

02-2250070

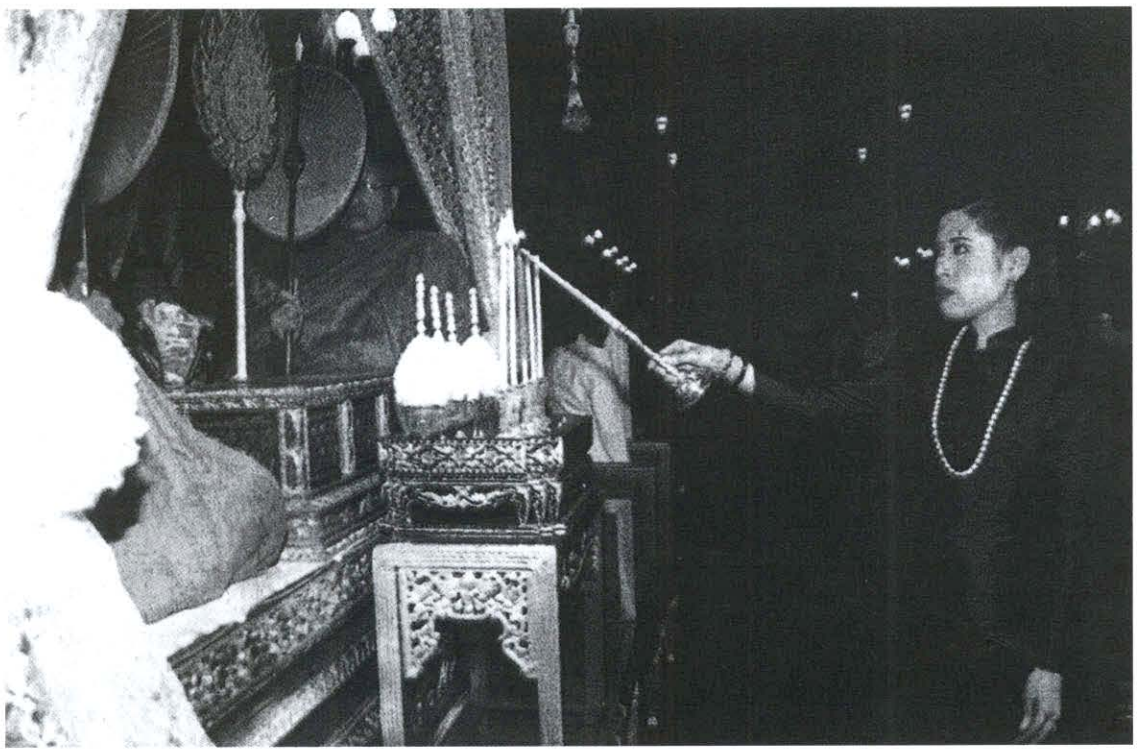
Fax: 02-2244139

02-2254663

E-mail:info@singsian.com

วันที่ 6 มกราคม 2551





皇姐殿下喪禮昨（五）日詩琳通公主（左）和朱拉蓬公主（右）分別主持齋僧與晉香儀典。（宮務處）

หน้าว่าง

๔

วันจันทร์

ที่ ๗ มกราคม

พุทธศักราช ๒๕๕๑

หน้าว่าง

เดลินิวส์ DAILY NEWS
ฉบับที่ 21,270 วันจันทร์ที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2551
อ่านความจริง อ่านเดลินิวส์
www.dailynews.co.th
ราคา 10 บาท

โปรดเกล้าฯให้ทุกฝ่ายเป็น เจ้าภาพ บำเพ็ญกุศลถวายพระศพ

ตั้งแต่12เม.ย.เป็นต้นไป ภายหลังจากทรงบำเพ็ญ พระราชกุศลครบ100วัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระราชวงศ์ ราชสกุล ทุกมหาสาขา และหน่วยงานของรัฐ ร่วมเป็นเจ้าภาพในการบำเพ็ญพระราชกุศล และบำเพ็ญกุศลถวายพระศพประจำสัปดาห์ในทุกวันพุธ หลัง

พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทาน 100 วัน ขณะที่สำนักพระราชวังเน้นย้ำให้งดกระโปรงและกางเกงยีน กระทรวงวัฒนธรรม เตรียมหารือพระธิดาในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ นำนิทรรศการ "ชุดแสงหนึ่ง คือรุ้งงาม" ที่กำลังจัดอยู่ที่เชียงราย มาจัดในกรุงเทพฯ เพื่อเทิดพระเกียรติพระองค์ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อพสกนิกร ด้านศิษย์เก่าธรรมศาสตร์ ที่เรียนภาษาฝรั่งเศสกับสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เผย ทรงเป็นต้นแบบของครูสอนภาษา ขณะที่พสกนิกรผู้จงรักภักดี แห่มาร่วมสักการะพระฉายาลักษณ์แต่เช้าตรู่ ระหว่างรอได้ร่วมกันตักบาตรถวายแด่พระองค์ท่าน จนสำนักพระราชวังต้องเปิดให้เข้าก่อนเวลา ส่วน เจ้ามุกดา ณ น่าน วัย 90 ปี ประทับใจในพระจริยวัตรที่ไม่ถือพระองค์ ด้าน ท่านทูตโปรตุเกส ร่วมลงนามในนามของรัฐบาล แสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้ง วัดทับไทร ในพระอุปถัมภ์แห่งแรก ที่จันทบุรี จัดสวดพระอภิธรรมถวาย 99 คืน ส่วนผู้นำศาสนาชาวลาหู่ จัดพิธีน้อมรำลึกบนภูเขาสูง

เมื่อเวลา 06.40 น. วันที่ 6 ม.ค. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จฯ ทรงประกอบพระราชพิธี ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์ 8 รูป ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ต่อมาในเวลา 09.30 น. พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จในการประกอบพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยาม ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

❍ ประชาชนร่วมตักบาตรถวาย

สำหรับบรรยากาศวันที่ 4 ของการถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์และลงนามถวายสักการะ สำนักพระราชวังได้เลื่อนเวลาเปิดศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง เช้ากว่าปกติจากเดิมเวลา 08.30 น. เป็นเวลา 07.30 น. เนื่องจากเป็นวันหยุด ตรงกับวันอาทิตย์ มีประชาชนจำนวนมากเดินทางมาพร้อมกับครอบครัวและเดินทางมาเป็นหมู่คณะ โดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ต่างจังหวัด ต่างเดินทางมารอบริเวณด้านหน้าประตูวิเศษไชยศรีตั้งแต่เช้าตรู่ พร้อมกันนี้ยังได้นำอาหารแห้งมาตักบาตรพระภิกษุ สามเณร บริเวณพระบรมมหาราชวัง เพื่อร่วมกันถวายเป็นพระราชกุศลแด่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อีกด้วย

❍ ข้าราชบริพารในพระองค์ช่วย

ขณะเดียวกันด้วยความเนืองแน่นของประชาชนที่เดินทางมาถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ และลงนามถวายสักการะไว้ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ทางสำนักพระราชวังจึงได้จัดระเบียบใหม่โดยให้ประชาชนเดินเข้ามาทางประตูวิเศษไชยศรี แล้วเดินอ้อมทางด้านซ้ายของสนามหน้าบริเวณศาลาสหทัยสมาคม จากนั้นให้ประชาชนมาตั้งแถวแบบหน้ากระดานเรียงสี่ เพื่อความสะดวกและไม่ต้องแออัดกันมาก โดยในวันนี้ มีข้าราชบริพารใน สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้เดินทางมาร่วมดูแลประชาชนที่มาลงนามถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังด้วย นำโดย คุณหญิงดารุณี พูนทรัพย์ เลขานุการในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พร้อมกันนี้สำนักพระราชวัง ได้นำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เนื่องในโอกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุ 7 รอบ 6 พฤษภาคม 2550 ซึ่งจัดพิมพ์โดยทางกระทรวงวัฒนธรรม นำมาแจกจ่ายกับประชาชนด้วย

❍ ท่านทูตโปรตุเกสร่วมไว้อาลัย

ส่วนมูลนิธิพระศรีอุมาเทวีนำน้ำดื่มและขนมปังมาแจกจ่ายแก่ประชาชนบริเวณด้านนอกศาลาสหทัยสมาคมเช่นเดิม ในภาคเช้ามีบุคคลสำคัญทยอยเดินทางมาถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พร้อมลงนามถวายสักการะ ณ ศาลาสหทัยสมาคม จำนวนมาก อาทิ นายฌูอิช ฟิลิป คุณญ่า ที่ปรึกษาเอกอัครราชทูตโปรตุเกสประจำประเทศไทย ในฐานะผู้แทนจากสถานทูตโปรตุเกส ได้เดินทางมาเพื่อร่วมไว้อาลัย ใจความสำคัญว่า "ในนามรัฐบาลโปรตุเกสและประชาชนชาวโปรตุเกส ขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์"

❍ เจ้านายฝ่ายเหนือประทับใจ

ในวันที่ 4 ของการเข้าถวายสักการะและลงนามถวายไว้อาลัย บุคคลสำคัญ และบุคคลที่มีชื่อเสียง อาทิ เจ้ามุกดา ณ น่าน เจ้านายฝ่ายเหนือวัย 90 ปี นั่งรถเข็นมาร่วมลงนามถวายสักการะ พร้อมนำบทกลอนไว้อาลัยที่แต่งขึ้นเองมาถวาย โดยมีใจความถ่ายทอดถึงความรู้สึกที่มีต่อ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และความรู้สึกเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ กล่าวว่า สมัยก่อนตนเคยเป็นครูสอนหนังสือเด็ก ทุกครั้งที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสด็จเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ภาคเหนือ เคยเข้าเฝ้ารับเสด็จ และประทับใจในพระจริยวัตรของพระองค์ ที่ทรงอ่อนน้อมไม่ถือพระองค์ หลายครั้งที่ไปเฝ้ารับเสด็จ ทรงรับสั่งทักทายและทรงถามถึงทุกข์สุข ซึ่งเป็นความประทับใจที่ไม่รู้ลืมตลอดมา

❍ "แอ๊ด-สมบัติ-ยืนยง" สุดซาบซึ้ง

นายสมบัติ เมทะนี นักแสดงอาวุโส, นายสุวิทย์ คุณกิตติ หัวหน้าพรรคเพื่อแผ่นดิน, พลตำรวจเอกประมาณ อดิเรกสาร อดีตหัวหน้าพรรคชาติไทย, นายยืนยง โอภากุล หรือแอ๊ด คาราบาว นักร้องนักแต่งเพลงเพื่อชีวิต ได้เดินทางมาร่วมไว้อาลัยในวันนี้ด้วยเช่นกัน นายสมบัติ เมทะนี กล่าวว่า รู้สึกเสียใจเป็นอย่างมาก เมื่อต้องสูญเสียพระองค์ไป เมื่อครั้งประชวรตนเคยไปลงนามถวายพระพรให้พระองค์ทรงหายประชวรที่โรงพยาบาลศิริราชมาแล้ว ก่อนหน้านี้ เมื่อสมัยเด็ก ๆ เคยเห็นพระองค์ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจมากมาย

นายยืนยง โอภากุล กล่าวว่า อยากเชิญชวนชาวไทยมาร่วมถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ อยากให้ประชาชนคนไทยทุกคนร่วมน้อมรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณของพระองค์ตลอดไป

พระมหาสมปอง ตาลปุตฺโต พระนักเทศน์ชื่อดังแห่งวัดสร้อยทอง กล่าวว่า ตั้งใจเดินทางมาถวายสักการะ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณที่ทรงงานเพื่อประชาชน

❍ ศิษย์เก่าเรียนภาษาฝรั่งเศส มธ.

นอกจากนี้ยังมีคณะศิษย์เก่าภาษาฝรั่งเศส มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รุ่นที่ 2 ปี พ.ศ. 2513-2515 จำนวน 8 คน เดินทางมาร่วมลงนามถวายสักการะ คณะศิษย์เก่าศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เอกภาษาศาสตร์ รุ่นปี 2513-2515 พร้อมนำพวงมาลามาถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ โดยคณะศิษย์เก่ารุ่นนี้ ถือเป็นศิษย์ที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงสอนเมื่อครั้งเป็นอาจารย์สอนวิชาภาษาฝรั่งเศส ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หลังจากสักการะแล้วยังได้นำภาพถ่ายประจำรุ่น ที่มีสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงพระกรุณาฉายร่วมกับลูกศิษย์ รุ่นปี 2513-2515 มาให้สื่อมวลชนดูด้วย

❍ ลูกศิษย์เผยถึงพระกรุณา

นางวนิดา เจริญสุข อดีตครูโรงเรียนวัดน้อยในนพคุณวัย 57 ปี หนึ่งในลูกศิษย์ภาษาฝรั่งเศส สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กล่าวว่า สมัยเรียนอยู่ชั้นปีที่ 3-4 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีโอกาสได้เรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสกับพระองค์ ซึ่งทรงมาเป็นพระอาจารย์สอนให้นักศึกษาธรรมศาสตร์ รุ่นที่ 2 ซึ่งปลื้มปีติมาก ตอนแรกไม่รู้ด้วยซ้ำว่าต้องทำตัวอย่างไร แต่ภาพที่จำได้แม่นคือความตั้งใจที่พระองค์ทรงทุ่มเทถ่ายทอดความรู้ให้ ทรงเตรียมการสอนมาอย่างดี และทรงตรงเวลามาก ที่น่าประทับใจคือ พระองค์ทรงสละเวลาส่วนพระองค์ จากเดิมที่ต้องทรงเทนนิส มาตรวจการบ้านให้ลูกศิษย์ ทุกครั้งทรงบอกและชี้แนะด้วยว่า ใครทำผิดอย่างไร บางครั้งมีรับสั่งคาดโทษเชิงเป็นกันเองกับลูกศิษย์เนื่องจากพระองค์อยากให้ลูกศิษย์ตั้งใจเรียนด้วยว่า ถ้าเขียนผิดจะให้คะแนนแบบติดลบ

❍ ทรงเป็นต้นแบบครูสอนภาษา

นางวนิดา กล่าวด้วยน้ำตาคลอเบ้าว่า หลังจบการศึกษาในคณะศิลปศาสตร์ พวกเราส่วนใหญ่ได้รับเกียรตินิยม หลายคนออกไปทำงานเป็นครู แต่ส่วนที่ฝังใจมากกว่านั้นคือ ความภูมิใจที่ได้รับความรู้โดยตรงจากพระองค์ ที่สำคัญต้องมีจิตสำนึกที่จะทดแทนพระคุณ แม้หลายคนไม่ได้เรียนครูมาก่อน แต่จดจำวิธีการสอนและอุดมการณ์ของพระองค์ ที่จะทำอย่างไรให้ลูกศิษย์ได้รับความรู้มากที่สุด โดยนำเทคนิคการสอนของพระองค์บางส่วนมาปรับใช้ เช่น เรื่องของการตรวจการบ้านให้นักเรียน และแนะนำข้อผิดพลาดให้ เพราะเรื่องนี้มีความสำคัญมาก การศึกษานั้น ชั้นประถมซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นที่จะปลูกฝังวิชาความรู้ ซึ่งต้องยอมรับว่าตั้งแต่จบมาแทบไม่เคยเจอกัน แต่เมื่อทราบข่าวว่าทรงประชวร เคยรวมตัวกันไปถวายพระพรที่โรงพยาบาลศิริราชครั้งหนึ่ง วันนี้ตั้งใจมาเพื่อถวายสักการะ ด้วยความซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณที่มีต่อชาวไทย ขอให้ดวงพระวิญญาณสถิตในสวรรคาลัยนิรันดร์กาล

❍ ทรงมีพระเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง

นายสัตวแพทย์ ยันต์ สุขวงศ์ อุปนายกสมาคมสงเคราะห์สัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ กล่าวว่า เมื่อประมาณ 10 ปีที่แล้ว สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เคยเสด็จมาทรงเยี่ยมสมาคมฯ พร้อมมีดำริว่า "หากมีอะไรให้พระองค์

ประทานความช่วยเหลือได้ทรงยินดี" และครั้งนั้นได้ประทานทรัพย์ส่วนพระองค์ ส่วนพระจริยวัตรอันงดงามของพระองค์นั้น ทรงมีพระเมตตาต่อสัตว์ โดยทรงเน้นว่าต้องให้การศึกษากับเด็กและเยาวชน ว่าอย่าทำร้ายสัตว์ ขณะเดียวกันประชาชนควรรู้เรื่องกฎหมาย หรือข้อควรรู้ในการเลี้ยงสัตว์ พร้อมกันนี้ทรงมีพระกรุณาธิคุณ โดยประทานแนวทางในการเลี้ยงสัตว์ไว้ด้วยว่า ควรให้ที่อยู่อย่างเหมาะสม

❍ คุณยายวัย 83 ห่วง"ในหลวง"

นางทองศรี ช่างกล่อม อายุ 83 ปี ชาวอุตรดิตถ์ กล่าวว่าตั้งใจเดินทางมาสักการะพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ หลายวันแล้ว แต่ลูกชายไม่ว่าง วันนี้วันอาทิตย์เขาว่างก็เลยได้มา ตนเองชื่นชมในพระจริยวัตรของพระองค์ ทำให้รู้สึกเสียใจมากต่อการสิ้นพระชนม์ และที่น่าเป็นห่วงคือ ในหลวง แต่ก็อยากจะบอกพระองค์ว่า ยังมีพสกนิกรทั่วประเทศที่ยังจงรักภักดีและห่วงใยพระองค์ท่านยิ่งชีวิต

น.ส.นิตา ชิตมณี อายุ 17 ปี ชาวหาดใหญ่ จ.สงขลา ซึ่งพิการเป็นเนื้องอกที่ไขสันหลัง ทำให้ไม่สามารถเดินได้ ต้องนั่งรถเข็นมากับครอบครัว เปิดเผยว่า พระองค์ทรงเป็นแรงบันดาลใจในการเรียนศึกษาหาความรู้ แม้ตัวเองจะพิการ แต่ก็จะพยายามเรียนหนังสือ อนาคตอยากมีความรู้ในด้านคอมพิวเตอร์ เพราะสามารถนั่งวีลแชร์ทำงานได้

❍ ขรก.ทำตามแบบอย่างพระองค์

ส.ต.ท.ไพศาล ธารายศ อายุ 31 ปี ผบ.หมู่ ร.4 กก.3 บก.ตปพ. ที่มาดูแลรักษาความสงบที่ด้านหน้าศาลาสหทัยสมาคม กล่าวว่าดีใจและปลื้มใจที่เห็นความจงรักภักดีของคนไทยหลั่งไหลกันมามากมายขนาดนี้ สำหรับตนเองแล้วจะตั้งใจทำงานด้วยความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ช่วยเหลือประชาชน ทำตามแบบอย่างพระองค์ท่านที่ทรงช่วยเหลือสังคมในทุกเรื่อง

นายฉัตรพล ใสสม อายุ 42 ปี พยาบาลวิชาชีพ 7 กองแพทย์หลวง เป็นข้าราชบริพารในสำนักพระราชวัง กล่าวว่า ทำหน้าที่ดูแลประชาชนที่มาร่วมในพิธี ทุกวันจะมีเจ้าหน้าที่ช่วยกันแจกสำลีชุบแอมโมเนียให้กับประชาชนที่มาร่วมสักการะพระศพ สำหรับในวันนี้แม้อากาศจะไม่ร้อนมากนัก แต่แดดจัดพอสมควร จึงได้กระจายกำลังกันไปแจกจ่ายแอมโมเนียให้กับประชาชน ส่วนตัวแล้วรู้สึกภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่ตรงนี้ รู้สึกปลื้มใจที่ได้เกิดเป็นคนไทย ที่มีเจ้านายที่ทรงรักใคร่ประชาชน ซึ่งตนเองจะเจริญรอยตามพระองค์ท่านในการช่วยเหลือสังคมต่อไป

❍ เตรียมหารือนายกฯ จัดงาน

นายเกรียงไกร สัมปัชชลิต อธิบดีกรมศิลปากร ในฐานะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เปิดเผยว่า ภายหลังจากการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ในวันที่ 8 ม.ค.นี้ ตนจะเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งมี พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานคณะกรรมการ โดย คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รมว.วัฒนธรรม จะมีการนำเสนอกระบวนการทำงานของกรมศิลปากร โดยเฉพาะในเรื่องของพระเมรุ การเตรียมความพร้อมขบวนแห่ในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ รวมทั้งการดำเนินงานในด้านอื่น ๆ ด้วย

❍ จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ

นายเกรียงไกร กล่าวต่อไปว่า ส่วนความคืบหน้าการเตรียมความพร้อมของการจัดสร้างพระเมรุนั้น ขณะนี้นาวาอากาศเอกอาวุธ เงินชูกลิ่น ศิลปินแห่งชาติ ประธานคณะทำงานได้เตรียมร่างแบบพระเมรุขึ้นแล้ว รวมทั้งได้จัดเตรียมรายละเอียดในเรื่องของงบประมาณว่าจะต้องใช้เท่าไหร่ ตลอดจนระยะเวลาในการดำเนินงาน เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการฯ นอกจากนี้ กรมศิลปากรจะนำเสนอการจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ รวมถึงการจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ โดยจะมีการรวบรวมพระประวัติ พระกรณียกิจต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี โดยเฉพาะการรวบรวมภาพถ่ายและรายละเอียดต่าง ๆ เมื่อครั้งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เสด็จชมแหล่งโบราณสถานในแต่ละภูมิภาค เพื่อนำมาจัดทำเป็นนิทรรศการใหญ่ที่กรุงเทพฯ ขณะเดียวกันในเบื้องต้น กรมศิลปากรจะเตรียมจัดทำนิทรรศการส่วนหนึ่งสำหรับจัดแสดงเป็นนิทรรศการถาวรไว้ที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่บริเวณคลอง 5 อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี อีกด้วย

❍ ในชุด"แสงหนึ่ง คือรุ้งงาม"

ด้านคุณหญิงไขศรี กล่าวว่า ตามที่กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) ในนามของรัฐบาล เป็นเจ้าภาพจัดนิทรรศการเพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ชุดแสงหนึ่ง คือรุ้งงาม ในโอกาสมหามงคลทรงเจริญพระชนมายุ 7 รอบ 6 พฤษภาคม 2550 นั้น ขณะนี้นิทรรศการดังกล่าวได้จัดแสดงอยู่ที่อาคารศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (มฟล.) จ.เชียงราย จนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551 อย่างไรก็ตามจากการสำรวจสถิติยอดรวมของผู้เข้าชมนิทรรศการเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จากการจัดแสดง 4 ภูมิภาค คาดว่ามีมากกว่า 50,000 คน และตนเชื่อว่าจะมีประชาชนจำนวนมากหลั่งไหลไปชมนิทรรศการดังกล่าวที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเพิ่มมากขึ้น

❍ ต้องนำหารือพระธิดาก่อน

ผู้สื่อข่าวถามว่า ในการที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สิ้นพระชนม์ วธ.จะมีการนำนิทรรศการเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มาจัดแสดงอย่างยิ่งใหญ่ภายในกรุงเทพฯ อีกหรือไม่ คุณหญิงไขศรี กล่าวว่า ตนจะนำเรื่องนี้ไปหารือกับท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม พระธิดาในพระองค์ว่า จะเห็นด้วยหรือไม่ ในการนำนิทรรศการดังกล่าวมาจัดแสดงเป็นนิทรรศการใหญ่อีกครั้ง เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติ และให้ประชาชนได้ร่วมถวายสักการะแด่พระองค์ แต่ก็เป็นเรื่องที่น่ายินดีที่พระธิดาในพระองค์ ได้อนุญาตให้นำนิทรรศการเทิดพระเกียรติฯ แสงหนึ่ง คือรุ้งงาม มาจัดแสดงเป็นนิทรรศการถาวร ซึ่งตนคาดว่าจะใช้พื้นที่ในสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา บริเวณสะพานพระราม 8 โรงงานสุราบางยี่ขัน (เดิม) ในส่วนด้านหลังพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล มาเป็นห้องจัดแสดงนิทรรศการเทิดพระเกียรติฯ อย่างถาวรต่อไป

❍ ประชาชนเข้าชมวันละ500

รศ.ดร.วันชัย ศิริชนะ อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (มฟล.) กล่าวถึงการจัดแสดงนิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ "แสงหนึ่ง คือรุ้งงาม" ที่อาคารศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร ว่าขณะนี้มีประชาชนจำนวนมาก ทยอยเดินทางไปชมนิทรรศการดังกล่าว วันละไม่ต่ำกว่า 500 คน ส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวจากต่างจังหวัด ที่ทราบข่าวการจัดแสดงนิทรรศการ "แสงหนึ่ง คือรุ้งงาม" จึงต้องการเดินทางเข้ามาชมพระประวัติ พระกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยเฉพาะห้องฉายภาพยนตร์ส่วนพระองค์ ที่มีพระฉายาลักษณ์ พระประวัติ พระกรณียกิจ และพระอัจฉริยภาพอันงดงาม ซึ่งหาชมได้ยาก ประชาชนจะใช้เวลาในการชมค่อนข้างนานเป็นพิเศษด้วย อย่างไรก็ตามตนเชื่อว่าสถานที่จัดแสดงนั้น สามารถรองรับประชาชนจำนวนมากได้ เพราะมีการวางระบบการจัดแสดงนิทรรศการไว้อย่างเหมาะสม

❍ ตกแต่งสถานที่ถวายอาลัย

ส่วนบรรยากาศในต่างจังหวัด ที่เชียงใหม่ หน่วยงานราชการภาครัฐเอกชน พร้อมใจกันใช้ผ้าขาวตกแต่งสถานที่ราชการและบริษัทห้างร้านต่าง ๆ อาทิ ศาลากลาง จ.เชียงใหม่ บริเวณประตูท่าแพ และที่ รพ.มหาราชนครเชียงใหม่ ถวายอาลัยแด่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ รวมทั้งมีการตั้งโต๊ะให้พสกนิกรลงนามไว้อาลัยถวายแด่พระองค์ท่าน และลดธงลงครึ่งเสาเพื่อถวายอาลัยด้วย

ด้าน นายปานชัย บวรรัตนปราณ ผวจ.ขอนแก่น นายกฤษเพชร ศรีปาน รองผวจ.ขอนแก่น หัวหน้าส่วนราชการ ข้าราชการรัฐวิสาหกิจ นักเรียน พสกนิกรชาวขอนแก่น พร้อมใจสวมชุดดำไว้ทุกข์ ร่วมกันทำบุญบำเพ็ญกุศล นอกจากนี้ที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่นก็มีการจัดกิจกรรมถวายสักการะด้วย และที่วัดป่าแสงอรุณ ต.พระลับ อ.เมือง จ.ขอนแก่น โดยมีพระสงฆ์ สามเณร 100 รูป ร่วมสวดพระอภิธรรมถวายแด่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เพื่อเป็นการถวายอาลัย

❍ กาฬสินธุ์จัดนิทรรศการรำลึก

ส่วนที่ศาลาประชาคมบ้านขมิ้น นายวิเศษ ตาปา ผู้ใหญ่บ้านขมิ้น หมู่ 8 ต.ผาเสวย อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์ พร้อมด้วยชาวบ้านกว่า 200 คน ร่วมกันประกอบพิธีสวดพระอภิธรรมถวายสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ส่งเสด็จสู่สวรรคาลัย พร้อมกันนี้ร่วมกันตั้งปณิธาน จะร่วมกันทำความดีถวายแด่พระองค์ท่าน ขณะที่ นายประชา จิตสุทธิผล ผวจ.กาฬสินธุ์ เปิดเผยว่า สำหรับประชาชนที่ต้องการร่วมลงนามถวายอาลัย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สามารถไปลงนามได้ที่ห้องโถงชั้น 1 ศาลากลาง จ.กาฬสินธุ์ ส่วนในพื้นที่ต่างอำเภอไปลงนามได้ที่ ที่ว่าการอำเภอทุกแห่ง โดยจะมีการจัดนิทรรศการ พระกรณียกิจของพระองค์ท่าน ร่วมกันน้อมรำลึกด้วย

❍ เมืองคอนถวายด้วยหนังตะลุง

ขณะที่บ้านหนังตะลุง เลขที่ 6 ซอยศรีธรรมโศก 3 ถนนศรีธรรมโศก ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช ของนายสุชาติ ทรัพย์สิน ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ได้

เป็นตัวแทนแสดงหนังตะลุง เพื่อเป็นตัวแทนชาวภาคใต้ถวายความจงรักภักดีและถวายอาลัย เป็นการแสดง 1 ฉาก มีรูปหนังตะลุง 4 ตัว ประกอบด้วย รูปเจ้าชาย รูปไอ้เท่ง สะหม้อ และนายโถ เพื่อสื่อให้เห็นถึงพระประวัติและพระกรณียกิจของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่พระองค์เสด็จเยี่ยมเยียน และให้บริการหน่วยแพทย์ พอ.สว.ช่วยเหลือประชาชน โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ทรงให้การช่วยเหลือ โดยไม่ได้แบ่งแยกชนชั้น เชื้อชาติ และศาสนา ในโอกาสนี้ สถานีโทรทัศน์ทีไอทีวี ได้บันทึกเทปการแสดง เพื่อนำไปออกอากาศให้ประชาชนได้ชมด้วย

❍ สวดอภิธรรมถวาย 99 คืน

ที่ศาลา 8 เหลี่ยม เฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา วัดทับไทร อ.โป่งน้ำร้อน จ.จันทบุรี ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ วัดในพระอุปถัมภ์แห่งแรกในประเทศไทย โดยพระครูสถิตธรรมานุวัตร เจ้าอาวาสวัดทับไทร ได้จัดพิธีสวดพระอภิธรรม ถวายอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ติดต่อกันทุกวัน เป็นเวลา 99 คืน มีนาวาเอกชาติ ยุวรัตน์ ผบ.หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธิน จ.จันทบุรี นำกำลังทหารนาวิกโยธิน กองทัพเรือที่ปฏิบัติราชการชายแดนเข้าร่วมพิธี พร้อมกันนี้ให้ประชาชนร่วมลงนามถวายอาลัยด้วย

ส่วนที่ ศาลาเฉลิมพระเกียรติ วัดพราหมณี หรือวัดหลวงพ่อปากแดง ต.สาริกา อ.เมืองนครนายก มีประชาชนจากทั่วทุกสารทิศราว 1,000 คน เดินทางมาร่วมกันถวายสังฆทานแด่พระภิกษุสงฆ์ถวายเป็นพระกุศล และนั่งสมาธิเบื้องหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เพื่อถวายอาลัย

❍ ชาวลาหู่จัดพิธีน้อมเกล้าถวาย

ที่ จ.เชียงราย เมื่อเวลา 11.00 น. นางเตือนใจ ดีเทศน์ สนช.เชียงราย ร่วมกับผู้นำทางศาสนาชาวลาหู่ (โตโบ) และผู้นำหมู่บ้านชาวลาหู่ 30 หมู่บ้าน 200 คน นำโดย นายสีละ จะแฮ นายกสมาคมลาหู่ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต, นายประวิทย์ ประดับชมภู ผู้ใหญ่บ้านจะคือ ร่วมกันจัดพิธีน้อมรำลึกและถวายอาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ณ บริเวณศาลากลางบ้านจะคือ หมู่ 10 ต.ห้วยชมพู กลางหุบเขาสูงริมแม่น้ำกก โดยชาวลาหู่ได้นำเครื่องราชสักการะประกอบด้วย ปีกไก่ หมายถึง เป็นปีกที่ช่วยคลายความร้อนในระหว่างเสด็จขึ้นสวรรค์, ขาไก่ หมายถึง เป็นอุปกรณ์หาน้ำระหว่างเสด็จขึ้นสรวงสวรรค์, ข้าวสาร หมายถึง เป็นเครื่องเสวยระหว่างเสด็จขึ้นสรวงสวรรค์, เทียนไข หมายถึง เป็นแสงส่องสว่างในระหว่างเสด็จขึ้นสรวงสวรรค์ และอุปกรณ์หูลายอย่าง พร้อมมีการบรรเลงดนตรีแบบลาหู่ จากนั้นมีการนั่งสมาธิ เพื่อส่งแรงใจถวายเป็นพระราชกุศลด้วย นายอากู่ มูเซอ อายุ 68 ปี ตัวแทนผู้สูงอายุชาวลาหู่ กล่าวว่า วันนี้ชาวลาหู่ได้มาร่วมพิธีเพื่อถวายอาลัย แด่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เพื่อให้ในภพหน้าพระองค์จะได้กลับมาคุ้มครองดูแลพสกนิกรชาวไทยภูเขาอีกครั้ง

❍ ทรงเน้นถวายงานเรียบง่าย

ส่วนที่พระบรมมหาราชวังในช่วงบ่าย มีกลุ่มคณาจารย์ ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนจากศูนย์พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดบวรนิเวศวิหาร ประมาณ 50 คน รวมถึง นางกมลา สิงหศิวานนท์ หนึ่งในผู้ถวายงานรับใช้อย่างใกล้ชิดสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เดินทางนำพวงมาลามาถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ด้วย

นางกมลา สิงหศิวานนท์ เจ้าของบริษัทศานติบรรจุภัณฑ์ที่ผลิตกล่องกระดาษ กล่าวด้วยน้ำตาคลอเบ้าว่า ในส่วนตัวมีโอกาสถวายงานรับใช้ด้านการผลิตจัดทำกล่องกระดาษใส่เอกสารถวายและทำมานานแล้ว โดยกล่องกระดาษที่ทำถวายนั้นเน้นความเรียบง่าย เป็นกล่องบรรจุภัณฑ์กระดาษลูกฟูก โดยโปรดกล่องใส่เอกสารเรียบง่าย ส่วนพระจริยวัตรที่งดงาม และพระเมตตาของพระองค์ที่ทรงมีพระกรุณาธิคุณนั้น ไม่สามารถพูดออกมาเป็นคำพูดได้ ทรงมีความงดงาม เรียบง่าย ทรงมีความละเอียด และทรงมีพระเมตตาอย่างมาก พระองค์เหมือนแม่ ทรงให้ความเป็นกันเอง ทุกครั้งเวลาไปเฝ้าทรงกอด ในวันเกิดจะประทานดอกไม้ให้ ส่วนวันตรุษจีนจะประทานส้มให้ เมื่อวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมายุ 7 รอบ 6 พ.ค.ที่ผ่านมา มีพระกรุณาธิคุณประทานเข็มกัลยาณิวัฒนาให้

❍ รับสั่งสุดท้าย"ซื่อสัตย์-อย่าโกง"

นางกมลา กล่าวต่อว่า ในช่วงทรงประชวรมีโอกาสเข้าเฝ้าเยี่ยมพระอาการที่ชั้น 16 โรงพยาบาลศิริราชเห็นพระองค์แล้วร้องไห้ เสียใจมากที่พระองค์สิ้นพระชนม์ รับสั่งสุดท้ายที่มีให้คือการประทานกำลังใจเช่น "กลับบ้าน ทำอะไรบ้าง และทรงย้ำในเรื่องการทำงานว่า ให้ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต อย่าโกง"

เด็กหญิงกานต์สิรี ธนพงศ์สิน อายุ 10 ขวบ เด็กนักเรียนจากโรงเรียนศรีสังวาลย์ จังหวัดนนทบุรี พิการทางขาตั้งแต่กำเนิด เดินทางมาพร้อมกับครอบครัว มาถวายสักการะ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กล่าวว่า รู้สึกเสียใจไม่อยากให้พระองค์จากพวกเราไป อยากให้พระองค์อยู่กับคนไทยไปนาน ๆ ครั้งหนึ่งในชีวิตเคยได้มีโอกาสได้เข้าเฝ้าพระองค์ และได้ถวายการแสดงร้องเพลงประสานเสียงกับเพื่อนนักเรียนต่อหน้าพระพักตร์ เมื่อครั้งที่พระองค์ได้เสด็จไปที่โรงเรียน ทุกวันนี้ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน โดยมีความตั้งใจว่า อยากเป็นหมอในอนาคต

❍ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

ทางด้าน ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ สำนักพระราชวัง ได้เผยแพร่ข่าว สำนักพระราชวังใจความว่า การบำเพ็ญพระราชกุศลถวายพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ขอแจ้งให้ประชาชนได้รับทราบดังนี้

1.หลังจากพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน 7 วัน จนถึงการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทาน 100 วัน ในวันศุกร์ที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2551 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พระราชวงศ์ ราชสกุลทุกมหาสาขา และหน่วยงานของรัฐ ร่วมเป็นเจ้าภาพในการบำเพ็ญพระราชกุศล และบำเพ็ญกุศลถวายพระศพประจำสัปดาห์ในทุกวันพุธ ตามกำหนดการดังนี้

เวลา 10.00 น. พระสงฆ์ 10 รูป สวดพระพุทธมนต์ เวลา 10.30 น. พระธรรมเทศนากัณฑ์ 1 แล้วพระสงฆ์ทั้งนั้นถวายพระพร, เวลา 11.00 น. พระสงฆ์ฉันภัตตาหาร สดับปกรณ์ เวลา 19.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม

2. ตั้งแต่ วันเสาร์ที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป จนถึงการพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะบุคคล องค์การ สมาคมต่าง ๆ ร่วมเป็นเจ้าภาพในการบำเพ็ญกุศลถวายเป็นประจำทุกวัน โดยมีกำหนดการ เช่นเดียวกับข้อ 1

❍ งดสวมกระโปรงยีน-กางเกงยีน

คณะบุคคล องค์การ สมาคม ติดต่อขอร่วมเป็นเจ้าภาพในการบำเพ็ญกุศลถวายพระศพ ประจำทุกวัน โดยทำหนังสือถึงเลขาธิการพระราชวัง สอบถามรายละเอียดที่ สำนักงานเลขานุการกรม หมายเลขโทรศัพท์ 0-2224-3273 และ 0-2224-3333 โทรสาร 0-2226-4949

3. เปิดให้ประชาชนเข้าถวายสักการะพระศพ บนพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ได้ตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2551 เวลา 14.00-16.00 น. และในวันศุกร์ที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2551 ตั้งแต่เวลา 09.00-16.00 น. เป็นต้นไป

การแต่งกาย โปรดแต่งกายสุภาพไว้ทุกข์ (สีดำ, สีดำขาว) ชุดชาวเขาสำหรับชาวเขา, ชุดลูกเสือสำหรับลูกเสือ, สุภาพสตรีขอความกรุณาสวมกระโปรง หรือผ้าถุง งดสวมใส่กระโปรงยีน และกางเกงยีน

❍ ยอดถวายสักการะ 25,706 คน

ในเวลา 17.00 น. ทางสำนักพระราชวังได้ปิดศาลาสหทัยสมาคม หลังจากที่ประชาชนได้เดินทางกลับหมดแล้ว ซึ่งรวมยอดประชาชนที่มาถวายสักการะและลงนามสักการะพระศพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทั้งสิ้น 25,706 คน โดยมีบุคคลสำคัญ 104 คน และมีคณะทูตานุทูต ทั้งสิ้น 2 คณะ จาก 2 ประเทศ ทั้งนี้รวมยอดผู้ที่มาถวายความไว้อาลัย ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ในช่วง 4 วันที่ผ่านมาทั้งสิ้น 71,382 คน ในขณะที่ยอดของพวงมาลาที่มาสักการะมีทั้งสิ้น 25 พวง รวมยอดพวงมาลาทั้ง 4 วันทั้งสิ้น 280 พวง ในขณะที่ยอดเงินที่ประชาชนได้นำมาถวายมียอด 653,813 บาท รวมยอดเงินทั้ง 4 วัน 1,161,360 บาท ซึ่งยอดทั้งหมดจะนำขึ้นทูลเกล้าฯถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.



สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงประกอบพระราชพิธีในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์



สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จในการพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

ผองไทยร้อยใจถวายความอาลัย 'พระพี่นางฯ'



สมบัติ เมทะนี ดาราอาวุโส พร้อมภรรยา เดินทางมาถวายสักการะ "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ"



เด็กนักเรียนในสถานศึกษาต่าง ๆ และโรงเรียนศรีสังวาลย์ เดินทางมาร่วมลงนามถวายสักการะ "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ"



เจ้ามุกดา ณ น่าน เจ้านายฝ่ายเหนือ เดินทางมาถวายสักการะ



นางกมลา สิงหศิวานนท์ ผู้ถวายงานรับใช้เดินทางมาร่วมงาน



คณะศิษย์ภาษาฝรั่งเศส ม.ธรรมศาสตร์ เดินทางมาถวายสักการะและเซ็นไว้อาลัย



ประชาชนทั้งชาวไทยและต่างชาติเดินทางมาร่วมไว้อาลัยแน่นขนัด



ประชาชนทุกสารทิศเดินทางมาร่วมถวายสักการะ และลงนามไว้อาลัย

โศกกำสรวลครวญหาพระพี่นางฯ
ดั่งฟ้าสร้างขัติยราชนารีศรี
พระเมตตาการุณย์หนุนความดี
สถิตย์ ณ ที่ดวงใจไทยประชา

แสงทองวาบทาบฟ้าแสระยับ
รายเรียงรับพระดำเนินสู่ชั้นฟ้า
สรวงสวรรคาลัยอาลัยลา
ปวงผองข้าฯ น้อมรำลึกพระบารมี

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า บริษัท โทเทิ่ล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

สมเด็จพระเชษฐภคินีอาศิราลัย

หกสิบสามล้านดวงใจไทยหม่นหมอง น้ำตานองด้วยจงรักภักดีมั่น
น้อมสำนึกในพระคุณอุ่นอนันต์ เป็นมิ่งขวัญเหนือเกล้าของชาวไทย
พระเสด็จนิวัตเสวยสวรรค์ ไทยทั้งโลกโศกศัลย์พลันหม่นไหม้
ขอกุศลผลตระการทานมัย ถวายชัย ณ ฟากฟ้าสุขาวดี

ประพันธ์โดยศิลปินแห่งชาติ...ประยอม ซองทอง

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหารและพนักงาน เดอะมอลล์ ดิเอ็มโพเรียม และ สยามพารากอน



แสนอาลัย จันทร์เคยเห็น เด่นบนฟ้า
อนิจจา ต้องมืดดับ พลันลับแสง
ดุจศิลา มาขวางศัน กั้นกำแพง
ทุกหนแห่ง ต่างรันทด สลดใจ
พระพี่นาง พระชนม์สิ้น ทุกถิ่นหมอง
ไทยทั้งผอง แสนโศกเศร้า ร้าวจิตไหว
ขอเทวา จงรักษา นำพาไป
สู่สวรรค์ ชั้นอำไพ ในวิมาน

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า
ฝ่ายบริหารและพนักงาน
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)



สู่เสด็จสู่สวรรคาลัย

ชลเนตรหลั่งไหลทั้งซ้ายขวา
เหล่าปวงข้าฯ โอสถสภาสุดอาลัย
ธ ดุจดังบ่อน้ำในยามร้อน
สองเป็นดาวประดับฟ้าคราลำเค็ญ
เหล่าปวงข้าฯ โอสถสภาเผ้าสลด
มีแต่โศกมีแต่เศร้าเคล้าทวี
ขออัญเชิญพระดวงมาลย์อันผ่องแผ้ว
สองสกาวพราวฟ้าเทพพิมาน
พระพี่นางจอมราชาสิ้นศักษัย
สิ้นร่มไทรใบหม่ให้ร่มเย็น
เอื้ออาทรทวยราษฎร์ยามทุกข์เข็ญ
ไทยร่มเย็นด้วยเดชะพระบารมี
ไม่อาจปลดปล่อยให้คลายหมองศรี
ทุกทิวาราตรีอีกเนิ่นนาน
สถิตชั้นมณเฑียรแก้วทิศสถาน
สุขสราญ สุขเกษม สุขเปรมปรีดิ์

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า กลุ่มบริษัทโอสถสภา

หน้าว่าง

นสพ.จำหน่ายมากที่สุดของประเทศ

ไทยรัฐ

ปีที่ 59 ฉบับที่ 18248 วันจันทร์ที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2551 ราคา 10.00 บาท

http://www.thairath.co.th

ตั้งแต่ ๒ ม.ย. เปิดให้ คนะบุคคล เข้าร่วมเป็นเจ้าภาพ ในการบำเพ็ญกุศลถวาย ใกล้จะสรุปแบบพระเมรุ

ปวงประชาหลั่งไหลถวายสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ล้นหลาม ขณะที่สำนักพระราชวังแจ้งกำหนดการบำเพ็ญพระราชกุศลถวายพระศพ หลังพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทาน 7 วัน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาส

ให้พระราชวงศ์ ราชสกุล และหน่วยงานรัฐร่วมเป็นเจ้าภาพในการบำเพ็ญกุศลถวายพระศพ ทุกวันพุธไปจนถึงวันที่ 11 เม.ย. ส่วนคณะบุคคล องค์กรทั่วไป ตั้งแต่ 12 เม.ย. เป็นต้นไป ด้านอธิบดีกรมศิลปี ใกล้สรุปแบบพระเมรุในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ "ธงทอง" แนะผู้เข้าสักการะพระฉายาลักษณ์ แต่งกายถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงต้องนุ่งกระโปรง สวมรองเท้าหุ้มส้น

พสกนิกรจากทั่วทุกสารทิศหลั่งไหลเข้าสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พร้อมทั้งร่วมจัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติ ด้วยความอาลัยรักและสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อปวงชนชาวไทยอย่างมากล้น

★ พสกนิกรรอรับเสด็จ พระบรมวงศานุวงศ์

โดยเมื่อเวลา 06.30 น. วันที่ 6 ม.ค. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ประกอบพระราชพิธีถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์จำนวน 8 รูป ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ต่อมาเวลา 09.00 น. พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จไปในการประกอบพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยามท่ามกลางประชาชนที่มาเฝ้ารอรับเสด็จเป็นจำนวนมาก

★ จัดระเบียบใหม่ เข้าศาลาสหทัยฯ

ส่วนการเข้าสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่ศาลาสหทัยสมาคม ซึ่งทางสำนักพระราชวังเปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าสักการะมาตั้งแต่วันที่ 3 ม.ค.นั้น ปรากฏว่าตั้งแต่เวลา 05.30 น. วันที่ 6 ม.ค. ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ที่ประตูวิเศษชัยศรี พระบรมมหาราชวัง ประชาชนจำนวนมากซึ่งส่วนใหญ่เดินทางมาจากต่างจังหวัด ต่างมาปักหลักเฝ้ารอถวายสักการะพระฉายาลักษณ์และลงนามสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทั้งนี้ ประชาชนส่วนหนึ่งได้เตรียมข้าวปลาอาหารแห้งมาใส่บาตรพระภิกษุสามเณร เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์ จากนั้นทางสำนักพระราชวังเลื่อนเปิดศาลาสหทัยสมาคมให้ประชาชนเข้าถวายสักการะและลงนามเป็นเวลา 07.30 น. ซึ่งถือเป็นวันที่ 4 โดยได้จัดระเบียบการเข้าสักการะใหม่ด้วยการให้ประชาชนที่เข้ามาจากทางฝั่งประตูวิเศษชัยศรี เลี่ยงถนนหลัก ด้วยการอ้อมซ้ายมือเลาะสนามหน้าศาลาสหทัยสมาคม แล้วมาตั้งแถวหน้าวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เพื่อจัดแถวเป็นหน้ากระดานเรียง 5 ก่อนเดินเข้าประตูหน้าศาลาสหทัยสมาคมทีละกลุ่ม เนื่องจากถนนหลักในพระบรมมหาราชวัง จำเป็นจะต้องมีการรับเสด็จพระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์

★ อุ้มลูกจูงหลานร่วมสักการะ

สำหรับบรรยากาศภายในศาลาสหทัยสมาคมตลอดทั้งวัน เนืองแน่นไปด้วยประชาชนทุกเพศทุกวัยที่เดินทางมาจากทั่วทุกสารทิศ สวมชุดไว้ทุกข์ถวายความอาลัยต่อการจากไปของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ด้วยการกราบถวายสักการะพระฉายาลักษณ์และลงนามสักการะแด่พระองค์ ทั้งนี้ ประชาชนที่มาจะได้รับหนังสือเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในวโรกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุ 7 รอบ 6 พ.ค. 2550 ซึ่งจัดพิมพ์โดยทางกระทรวงวัฒนธรรม กลับไปเป็นที่ระลึก และเนื่องจากเป็นวันหยุดสุดสัปดาห์ ทำให้มีหลายคณะอุ้มลูกจูงหลานเดินทางกันมาพร้อมกันแบบทั้งครอบครัว ขณะเดียวกันก็มีบุคคลที่มีชื่อเสียงและคณะบุคคลทยอยลงนามถวายสัจการะไม่ขาดสายเหมือนกัน อาทิ พล.ต.ประมาณ อดิเรกสาร นายปองพล อดิเรกสาร ม.ล.สอ้าน สดาวัลย์ ผู้แทนสายสกุลสดาวัลย์ นำพวงมาลามาถวายและร่วมลงนามถวายสักการะ

★ขอเป็นส่วนหนึ่งในประวัติศาสตร์

นอกจากนี้ หลายคณะใช้โอกาสนี้ นำกล้องถ่ายภาพ มาบันทึกภาพตัวเองและบรรยากาศ รวมถึงพระฉายาลักษณ์ ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในศาลาสหทัยสมาคม กลับไปเก็บไว้เป็นภาพประวัติศาสตร์ และเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตัวเองและครอบครัวอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ในส่วนของโต๊ะลงนามถวายสักการะ ยังคงมีข้าราชบริพารวังเลอดิสและบุคคลผู้ถวายงานใกล้ชิด อาทิ คุณหญิงดรุณี พูนทรัพย์ เลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มาร่วมต้อนรับประชาชนที่มาลงนามด้วย

★ ผู้เฒ่าสุดสำนึกในพระกรุณาธิคุณ

ทั้งนี้จากการสอบถามประชาชนที่เดินทางมาจากจังหวัดต่างๆ ต่างก็ยืนยันแม้ต้องเดินทางมาไกล ก็ต้องการมาด้วยสำนึกในพระกรุณาธิคุณ นางจันทร แสงอุทัย อายุ 75 ปี ประธานชมรมศิลปาชีพและอุตสาหกรรมพื้นบ้าน จ.นครสวรรค์ กล่าวว่า หลังจากที่ทรงสิ้นพระชนม์ คนเฒ่าคนแก่รวมทั้งสมาชิกในชมรมต่างโศกเศร้าเสียใจและเป็นทุกข์กันมาก วันนี้จึงรวบรวมสมาชิก และพร้อมใจกันเหมารถตู้มากัน 17 คน เพราะต้องการหาโอกาสที่จะมาสักการะท่านเป็นครั้งสุดท้ายด้วยความสำนึกในพระกรุณาธิคุณ ที่ทรงมีเมตตากับพสกนิกร และถือเป็นผู้อุปถัมภ์อุ้มชูพระมหากษัตริย์ไทยมาแล้วถึง 2 พระองค์ และรู้สึกดีใจมากที่ได้มามีส่วนร่วมในวันนี้

★ คนพิการร่วมซาบซึ้งในพระเมตตา

ร.อ.พ่วง เพชรเจริญ นายทหารนอกราชการ อดีตครูสอนศิลปะให้กับทหารผ่านศึก ได้นำกระเช้าดอกไม้มาถวายสักการะสมเด็จพระพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พร้อมกล่าวว่า พระองค์ท่านเคยเสด็จฯ ทอดพระเนตรผลงานศิลปะของทหารผ่านศึก เมื่อ 20 ปีก่อน เมื่อพระองค์ท่านจากไปก็รู้สึกอาลัยจึงนำดอกไม้มาถวายสักการะและภาวนากับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายให้นำดวงวิญญาณของพระองค์ท่านไปสู่สวรรคาลัย ส่วน ด.ญ.กานต์สิรี ธนพงศ์สิน อายุ 10 ขวบ นักเรียนชั้น ป.4 โรงเรียนศรีสังวาลย์ ซึ่งนั่งรถเข็นมาลงนามถวายสักการะร่วมกับครอบครัว กล่าวว่า รู้เสียใจไม่อยากให้พระองค์ท่านจากไป อยากให้อยู่นานๆ เพราะพระองค์ท่านใจดี มีเมตตาคนและเพื่อนๆ ที่โรงเรียนทุกคนที่เคยเฝ้ารับเสด็จฯ พระองค์ท่านตอนทรงมาเปิดงานที่โรงเรียนเมื่อ 2 ปีที่แล้ว ก็ต่างเสียใจเมื่อทราบการสิ้นพระชนม์ ตนตั้งใจว่า จะเป็นเด็กดีของพ่อแม่ เรียนหนังสือให้เก่งๆ เหมือนอย่างพระองค์ท่าน เพื่อถวายเป็นพระกุศล

★ "น้าแอ๊ด" รับยังน้ำตาคลอเบ้า

ด้าน "แอ๊ด" สมบัติ เมทะนี ดารานักแสดงอาวุโส ซึ่งเดินทางมาถวายสักการะพร้อมครอบครัว เปิดเผยว่า เคยมาถวายพระพรพระองค์ตั้งแต่ประทับรักษาพระอาการประชวรที่ รพ.ศิริราช ส่วนตัวมีความประทับใจในพระมหากรุณาธิคุณ ซึ่งครั้งหนึ่งเมื่อเกือบ 10 ปีก่อน เคยได้ถวายงานให้กับมูลนิธิโรคไต ซึ่งอยู่ในพระอุปถัมภ์ ด้วยการไปร้องเพลงในงานการกุศลเพื่อหาทุนสมทบให้กับทางมูลนิธิ 2 ครั้ง ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงเคยประทานเข็มกลัดที่ระลึก แกะสลักเป็นลายพระหัตถ์พระนามาภิไธยของพระองค์ ซึ่งตลอดเวลาตนได้เก็บเข็มกลัดนี้ไว้เป็นอย่างดีเสมอมา เพราะถือว่าเป็นของมงคลที่เจ้านายชั้นสูงประทานมาให้ ทั้งรู้สึกดีใจปลื้มใจมากไม่มีวันลืม เนื่องจากทราบว่ามีไม่กี่คนที่จะได้รับพระราชทานเข็มกลัดนี้ สำหรับการจากไปของพระองค์นั้น ส่วนตัวคงหาคำมาบรรยายความสูญเสียครั้งนี้ได้ รู้สึกเสียใจเพราะเป็นความสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ที่สุดสิ่งหนึ่งไป ตลอดเวลาพระองค์ทรงคุณประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองและบางคนอาจจะไม่รู้ว่าผลงานพระองค์นั้นมีมากเป็นพันเรื่อง ตนแม้เป็นผู้ชายใจแข็ง แต่ก็ยังต้องมีน้ำตาคลอออกมา เพราะกลั้นไว้ไม่อยู่

★ เจ้านายฝ่ายเหนือแต่งบทกลอนสดุดี

ขณะที่เจ้ามุกดา ณ น่าน เจ้านายฝ่ายเหนือ อายุ 90 ปี นั่งรถเข็นมาร่วมสักการะและนำบทกลอนไว้อาลัยที่แต่งขึ้นเองมาถวาย มีใจความกล่าวถึงความรู้สึกที่มีต่อพระองค์และความเสียใจที่ทรงจากไป จากนั้น เจ้ามุกดาเผยว่า สมัยก่อนเคยเป็นครูสอนหนังสือเด็ก และทุกครั้งที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสด็จเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ภาคเหนือ ตนก็เคยเข้าเฝ้ารับเสด็จ ประทับใจในพระองค์ที่ทรงมีพระจริยาวัตรที่อ่อนน้อมไม่ถือพระองค์ หลายครั้งที่ไปเฝ้ารับเสด็จ พระองค์ท่านทรงมาทักทายถามทุกข์สุข เป็นความประทับใจที่ไม่รู้ลืมตลอดไป

★ ทรงใส่พระทัยช่วยเหลือผู้ทุกข์ยาก

เช่นเดียวกับ นายสุวิทย์ คุณกิตติ หัวหน้าพรรคเพื่อแผ่นดิน ซึ่งเดินทางมาพร้อมคณะกรรมการบริหารพรรค กล่าวภายหลังลงนามถวายสักการะว่า ซาบซึ้งพระกรณียกิจของพระองค์ที่ทรงเสียสละในการแบ่งเบาพระราชภาระของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาตลอดระยะยาวนาน ส่วนตัวรู้สึกซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณเนื่องจากสมัยเป็น รมว.ศึกษาฯ เคยมีโอกาสได้เข้าร่วมในการถวายงาน ในโครงการสนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ ยังชื่นชมในการสานต่อโครงการแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือ พอ.สว.ที่ได้มีโอกาสช่วยเหลือประชาชนในชนบทที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการทางสาธารณสุข ซึ่งทางพรรคเองก็จะสานต่อพระปณิธานของพระองค์

★ "แอ๊ดบาว" ใส่สูทกราบพระฉายาลักษณ์

ส่วนนายยืนยง โอภากุล หรือ แอ๊ด คาราบาว ที่มาในมาดใหม่ด้วยการแต่งกายสุภาพเรียบร้อยสวมเสื้อสูท มาถวายสักการะในศาลาสหทัยสมาคม ให้สัมภาษณ์ภายหลังว่า อยากชวนชาวไทยร่วมสักการะพระองค์ เพราะพระองค์ทรงเป็นผู้ที่ต้องสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณพระองค์ทรงเป็นผู้ถวายการเลี้ยงดูพระมหากษัตริย์ไทยมาแล้วถึง 2 พระองค์ ร่วมกับสมเด็จย่า ทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ ตั้งแต่ทรงพระเยาว์ พระองค์ทรงมากิจเพื่อประชาชนมากมายไม่เคยขาดตกบกพร่อง อยากชวนให้คนไทยร่วมกันไว้อาลัยกับความสูญเสียครั้งนี้ด้วย

★ เป็นพระอาจารย์ที่ทุ่มเทเพื่อศิษย์

นอกจากนี้ คณะศิษย์เก่าศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เอกภาษาศาสตร์ รุ่นปี 2513-2515 จำนวน 8 คน พร้อมใจกันนำพวงมาลามาถวายสักการะ พระฉายาลักษณ์ โดยคณะศิษย์เก่ารุ่นนี้ ถือเป็นศิษย์ในพระองค์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ครั้งทรงเป็นพระอาจารย์สอนวิชาภาษาฝรั่งเศส ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หลังจากสักการะแล้วยังได้นำภาพถ่ายประจำรุ่น ที่มีสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงฉายร่วมกับลูกศิษย์มาให้สื่อมวลชนดู ทั้งนี้ นางวนิดา เจริญสุข อายุ 57 ปี ข้าราชการบำนาญ อดีตครูโรงเรียนวัดน้อยในนพคุณ หนึ่งในศิษย์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กล่าวด้วยน้ำตาคลอเบ้าว่า สมัยเรียนอยู่ชั้นปีที่ 3-4 คณะศิลปศาสตร์ ได้มีโอกาสเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสกับพระองค์ ซึ่งทรงมาเป็นพระอาจารย์สอนให้นักศึกษาธรรมศาสตร์ เป็นรุ่นที่ 2 พวกเรายอมรับว่าทั้งปลื้มปีติและกลัวพระองค์ ตอนแรก

ไม่รู้ด้วยซ้ำว่าต้องทำตัวอย่างไร แต่ภาพที่จำได้แม่นคือ ความตั้งใจที่พระองค์ทุ่มเทถ่ายทอดความรู้ให้พวกเรา ทรงเตรียมการสอนมาอย่างดี ตรงเวลามาก ที่น่าประทับใจคือ การที่ทรงสละเวลาส่วนพระองค์ มาตรวจการบ้านให้พวกเรา และทุกครั้งก็ทรงบอกและชี้แนะด้วยว่า ใครทำผิดอย่างไร บางครั้งยังคาดโทษพวกเราให้ตั้งใจเรียนด้วยว่า ถ้าเขียนผิดจะให้คะแนนแบบติดลบ

★ นำแนวทางที่ทรงสอนมาปรับใช้

ศิษย์เก่าในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กล่าวทั้งน้ำตาด้วยว่า หลังจบการศึกษาในคณะศิลปศาสตร์ พวกเราส่วนใหญ่ได้รับเกียรตินิยม และหลายคนออกไปทำงานเป็นครู แต่ส่วนที่เราฝังใจมากกว่านั้นคือ ความภูมิใจที่ได้รับความรู้โดยตรงจากพระองค์ และที่สำคัญเราต้องมีจิตสำนึกที่จะทดแทนพระคุณ แม้หลายคนจะไม่ได้เรียนครูมาก่อน แต่ก็จดจำวิธีการสอนและอุดมการณ์ของพระองค์ที่จะทำอย่างไรให้ลูกศิษย์ได้รับความรู้มากที่สุด โดยนำเทคนิคการสอนของพระองค์บางส่วนมาปรับใช้ เช่น เรื่องของการตรวจการบ้านให้นักเรียนและแนะนำข้อผิดพลาดให้ เพราะเรื่องนี้มีความสำคัญมากการศึกษานั้นขั้นประถม ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นที่จะปลูกฝังวิชาความรู้ พวกเราทุกคนยอมรับว่าตั้งแต่จบมาแทบจะไม่เคยเจอกัน แต่เมื่อทราบข่าวว่าทรงประชวร ก็เคยรวมตัวกันมาถวายพระพรที่ รพ.ศิริราช แล้วครั้งหนึ่ง วันนี้ตั้งใจกันมาเพื่อที่จะสักการะในความชาบซึ้งพระกรุณาธิคุณที่มีต่อชาวไทย ขอให้ดวงพระวิญญาณสถิตในสวรรคาลัยนิรันดร์กาล

★ พระเมตตาที่มีต่อสัตว์จรจัด

ด้านนายสัตวแพทย์ยันต์ สุขวงศ์ อุปนายกสมาคมสงเคราะห์สัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์ กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงมีพระกรุณาธิคุณกับการสงเคราะห์สัตว์อย่างมาก โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาสุนัขจรจัดใน กทม. ซึ่งพระองค์ท่านได้เสด็จเป็นการส่วนพระองค์ทอดพระเนตรการดำเนินงานของสวนสัตว์เลี้ยงที่ จ.กาญจนบุรี เมื่อ 10 กว่าปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ต่อมา กทม. ยกเลิกการกำจัดสุนัขจรจัดด้วยการฆ่าทิ้ง เปลี่ยนเป็นการจับไปทำหมันแทน นอกจากนี้ พระองค์ท่านยังทรงช่วยรณรงค์ให้เด็กและเยาวชนรู้จักวิธีเลี้ยงดูสัตว์เลี้ยงอย่างถูกต้อง อย่าปล่อยให้เป็นสัตว์จรจัด ไม่ทำร้ายสัตว์ โดยพระองค์ท่านเคยรับสั่งว่า "จะใช้อะไรฉัน ก็รีบใช้ชะต่อไปข้างหน้า ถ้าฉันไม่อยู่ สัตว์เหล่านี้จะลำบาก"

★ ทรงงานหนักกว่าสามัญชน

ส่วนพระมหาสมปอง ตาลปุตโต พระนักเทศน์ชื่อดังจากวัดสร้อยทอง กล่าวภายหลังเข้าสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงมีคุโณปการต่อประชาชนชาวไทยมากมาย เนื่องจากทรงตรากตรำทำงานให้ประเทศชาติมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ ถ้าดูจากพระกรณียกิจจะเห็นว่า พระองค์ท่านทรงทำงานหนักกว่าพวกเราเสียอีก ดังนั้น เมื่อท่านจากไป จึงมีแต่ผู้เสียใจไม่เว้นกระทั่งพระภิกษุสงฆ์ อาตมาจึงอยากวิงวอนให้ทุกคนจดจำความดีของพระองค์ท่านไว้ แล้วเอาเป็นแบบอย่างว่า เมื่อเราเกิดมาแล้วจะใช้ชีวิตและเวลาที่เหลืออยู่ทำความดีที่เป็นประโยชน์ให้กับบ้านเมืองบ้าง เพื่อที่จะได้มีคนจดจำความดีของเรา เหมือนเช่นที่ทั่วทั้งโลกจดจำคุณความดีของพระองค์ท่าน ส่วนอาตมาจะนำเทปวีดิทัศน์ที่บันทึกพระกรณียกิจของพระองค์ท่านไปบรรยายเผยแพร่สร้างคนดีต่อไป

★ ผู้ถวายงานเผยทรงย้ำให้สุจริต

ขณะที่นางกมลา สิงหศิวานนท์ เจ้าของบริษัทศานติบรรจุภัณฑ์ ที่ผลิตกล่องกระดาษ กล่าวด้วยน้ำตาคลอเบ้าว่า ในส่วนตัวมีโอกาสถวายงานรับใช้ด้านการผลิตจัดทำกล่องกระดาษใส่เอกสารถวาย และทำมานานแล้ว โดยกล่องกระดาษที่ทำถวายนั้น เน้นความเรียบง่าย เป็นกล่องบรรจุภัณฑ์กระดาษลูกฟูก กล่องที่ทำนั้นโปรดกล่องใส่เอกสารเรียบง่าย ส่วนพระจริยวัตรที่งดงามและพระเมตตาของพระองค์ ที่ทรงมีพระกรุณาธิคุณนั้นไม่สามารถพูดออกมาเป็นคำพูดได้ ทรงมีความงดงามเรียบง่าย ทรงมีความละเอียดและพระเมตตาอย่างมาก พระองค์เหมือนแม่ ทรงให้ความเป็นกันเอง ทุกครั้งเวลาไปเฝ้า ทรงกอด ในวันเกิดจะประทานดอกไม้ให้ ส่วนวันตรุษจีนจะประทานส้มให้ เมื่อวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมายุ 7 รอบ 6 พ.ค.ที่ผ่านมา มีพระกรุณาธิคุณประทานเข็มกัลยาณิวัฒนาให้ ในช่วงประชวรมีโอกาสเข้าเฝ้าเยี่ยมพระอาการที่ชั้น 16 โรงพยาบาลศิริราช เห็นพระองค์แล้วร้องไห้ เสียใจมากที่พระองค์สิ้นพระชนม์ รับสั่งสุดท้ายที่มีให้คือ การประทานกำลังใจ เช่น กลับบ้าน ทำอะไรบ้าง และทรงย้ำในเรื่องการทำงานว่า ให้ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต อย่าโกง

★ ทูตโปรตุเกสร่วมเสียใจพร้อมคนไทย

นอกจากพสกนิกรชาวไทย ยังคงมีชาวต่างประเทศมาถวายสักการะและลงนามสักการะ อาทิ นายลูอิส ฟิลิป คุณยา ที่ปรึกษาเอกอัครราชทูตโปรตุเกสประจำประเทศไทย ลงนามสักการะ โดยเขียนสาส์นแสดงความเสียใจแทนชาวโปรตุเกสว่า ในนามของรัฐบาลโปรตุเกสและประชาชนขอร่วมแสดงความเสียใจต่อการจากไปของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

★ ให้กองแพทย์หลวงดูแลชาวบ้าน

ผู้สื่อข่าวรายงานด้วยว่า เนื่องจากมีประชาชนเดินทางมาสักการะพระฉายาลักษณ์เป็นจำนวนนับหมื่นคนในแต่ละวัน สำนักพระราชวังจึงมอบให้กองแพทย์หลวง สำนักพระราชวัง ตั้งจุดแพทย์บริการประชาชนที่อาจจะเกิดอาการเจ็บป่วยระหว่างเข้ามาถวายสักการะในพระบรมมหาราชวัง โดยทั้งสิ้น 3 จุด พร้อมเตรียมแพทย์ รถพยาบาล และแต่ละจุดมีการตระเตรียมผ้าเย็น น้ำหวาน แอมโมเนียไว้ให้ประชาชน จากการสอบถามเจ้าหน้าที่พยาบาลประจำกองแพทย์หลวง ทราบว่าจะมีผู้ป่วยราววันละ 50 คน

★ ยอดลงนามสักการะทะลุ 7 หมื่นชื่อ

กระทั่งเวลา 17.00 น. สำนักพระราชวังปิดการถวายสักการะและลงนามสักการะ ภายในศาลาสหทัยสมาคม โดยรวมยอดประชาชนที่เดินทางมาสักการะในวันที่ 6 ม.ค. จำนวนทั้งสิ้น 25,706 รายชื่อ รวม 4 วัน 71,382 รายชื่อ ในจำนวนนี้เป็นแขกวีไอพี รวมทั้งสิ้น 104 คน ขณะที่พวงมาลาที่นำมาถวายสักการะ มีจำนวน 25 พวง ยอดเงินทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย จำนวนทั้งสิ้น 653,813 บาท

★ กำหนดการบำเพ็ญพระราชกุศลฯ

จากนั้น ในช่วงเย็นวันเดียวกัน ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สำนักพระราชวัง แจ้งเรื่องการบำเพ็ญพระราชกุศลถวายพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ให้ประชาชนรับทราบดังนี้

1. หลังจากพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทาน 7 วัน จนถึงการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญ พระราชกุศลทักษิณานุประทาน 100 วัน ในวันศุกร์ที่ 11 เม.ย. 2551 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้พระราชวงศ์ราชสกุลทุกมหาสาขาและหน่วยงานของรัฐ ร่วมเป็นเจ้าภาพในการบำเพ็ญพระราชกุศล และบำเพ็ญกุศลถวายพระศพประจำสัปดาห์ ในทุกวันพุธ ตามกำหนดการดังนี้ เวลา 10.00 น. พระสงฆ์ 10 รูป สวดพระพุทธมนต์ เวลา 10.30 น. พระธรรมเทศนากัณฑ์ 1 แล้ว พระสงฆ์ทั้งนั้นถวายพรพระเวลา 11.00 น. พระสงฆ์ฉันภัตตาหาร สดับปกรณ์ เวลา 19.00 น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม

★ เปิดให้ร่วมเป็นเจ้าภาพบำเพ็ญกุศลฯ

2. ตั้งแต่วันที่ 12 เม.ย. 2551 เป็นต้นไป จนถึงการพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้คณะบุคคล องค์การ สมาคมต่างๆร่วมเป็นเจ้าภาพ ในการบำเพ็ญกุศลถวายเป็นประจำทุกวัน โดยมีกำหนดการเช่นเดียวกับข้อ 1 คณะบุคคล องค์การ สมาคม ติดต่อขอร่วมเป็นเจ้าภาพในการบำเพ็ญกุศลถวายพระศพ ประจำทุกวัน โดยทำหนังสือถึงเลขาธิการพระราชวัง สอบถามรายละเอียดที่สำนักงานเลขานุการกรม หมายเลขโทรศัพท์ 0-2224-3273 และ 0-2224-3333 โทรสาร 0-2226-4949

3. เปิดให้ประชาชนเข้าถวายสักการะพระศพ บนพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ได้ตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ 10 ม.ค. 2551 เวลา 14.00-16.00 น. และในวันศุกร์ที่ 11 ม.ค. 2551 ตั้งแต่เวลา 09.00-16.00 น. เป็นต้นไป การแต่งกาย โปรดแต่งกายสุภาพไว้ทุกข์ (สีดำ, สีดำขาว) ชุดขาวเขาสำหรับชาวเขา ชุดลูกเสือสำหรับลูกเสือ สุภาพสตรีขอความกรุณาสวมกระโปรงหรือผ้าถุง งดสวมใส่กระโปรงยีนและกางเกงยีน

★ รองปลัด ยธ.แนะแต่งตัวเรียบร้อย

นอกจากนี้ ผู้สื่อข่าวยังได้รับการเปิดเผยเพิ่มเติมในเรื่องการแต่งกายของผู้ที่จะเข้ามาสักการะพระฉายาลักษณ์และพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จากนายธงทอง จันทรางศุ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ศิลปะและวัฒนธรรมของประเทศด้วยว่า ขอให้ปฏิบัติตามสำนักพระราชวังแถลง คือต้องแต่งกายไว้ทุกข์ตามประเพณีนิยม แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีดำ หรือสีขาว ข้าราชการต้องใส่เครื่องแบบ หรือชุดของต้นสังกัด ส่วนสุภาพสตรีไม่ควรนุ่งสั้นหรือสวมกางเกง ส่วนบุตรหลานควรแต่งกายตามประเพณีเช่นกัน รวมทั้งขอความกรุณาพี่น้องประชาชนสวมใส่รองเท้าหุ้มส้น ขณะเข้าถวายราชสักการะ

★ เผยทรงเมตตาต่อผู้ต้องขัง

รองปลัดกระทรวงยุติธรรมยังกล่าวอีกว่า สำหรับพระกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กระทรวงยุติธรรมได้รับพระกรุณาธิคุณ พระราชทานทรัพย์สร้างบ้านพักในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก อำเภอคลองโยง จังหวัดนครปฐม พระองค์ยังทรงสนพระทัยโปรดให้เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกอบรมฯ เข้าเฝ้ารายงานสนทนาถึงความเป็นอยู่ในศูนย์ฝึกฯ ด้วยความเมตตา รวมทั้งเสด็จทอดพระเนตรการแสดงของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการขับร้องประสานเสียงถวายพระพร ล่าสุดเมื่อต้นเดือน ก.ย. 50 ที่ผ่านมา กระทรวงยุติธรรมได้จัดคอนเสิร์ตคณะประสานเสียงเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของกรมพินิจฯ และผู้ต้องขังจากกรมราชทัณฑ์ เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 84 พรรษา แต่น่าเสียดายพระองค์มีพระอาการประชวร ต้องเสด็จประทับที่ รพ.ศิริราช จึงไม่ได้ทอดพระเนตร กระทรวงยุติธรรมจึงบันทึกการแสดงลงวีซีดีถวายพระองค์ท่านทอดพระเนตรในเวลาต่อมา

★ เตรียมข้อมูลจัดสร้างพระเมรุ

สำหรับความคืบหน้าในการจัดเตรียมพระราช

พิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ผู้สื่อข่าวได้รับการเปิดเผยจากนายเกรียงไกร สัมปัชชลิต อธิบดีกรมศิลปากร ในฐานะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ว่า ตนจะเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งมี พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน โดยจะมีการนำเสนอกระบวนการทำงานของกรมศิลปากร โดยเฉพาะในเรื่องของพระเมรุ การเตรียมความพร้อมขบวนแห่ในพระราชพิธีถวายพระเพลิง รวมทั้งการดำเนินงานในด้านอื่นๆด้วย ส่วนความคืบหน้าการเตรียมความพร้อมของการจัดสร้างพระเมรุนั้น ขณะนี้นาวาอากาศเอก อาวุธ เงินชูกลิ่น ประธานคณะทำงาน ได้จัดเตรียมข้อมูลการสร้างพระเมรุไว้แล้ว รวมทั้งได้จัดเตรียมรายละเอียดในเรื่องของงบประมาณว่าจะต้องใช้เท่าไหร่ ตลอดจนระยะเวลาในการดำเนินงาน เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการฯ

★ เล็งจัดนิทรรศการถาวร

อธิบดีกรมศิลปากรกล่าวอีกว่า นอกจากนี้ กรมศิลปากรจะนำเสนอการจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ รวมถึงการจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ โดยจะมีการรวบรวมพระราชประวัติ พระกรณียกิจต่างๆ ไม่ว่าด้านภาษา ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี โดยเฉพาะการรวบรวมรายละเอียดต่างๆ เมื่อครั้งพระองค์เสด็จชมแหล่งโบราณสถานในแต่ละภูมิภาค ขณะเดียวกันในเบื้องต้น กรมศิลปากรจะเตรียมจัดทำนิทรรศการส่วนหนึ่งสำหรับจัดแสดงเป็นนิทรรศการถาวรไว้ที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่บริเวณคลอง 5 อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี อีกด้วย

★ มฟล.จัดต่อ "แสงหนึ่งคือรุ้งงาม"

คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รมว.วัฒนธรรม กล่าวว่า ตามที่กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) เป็นเจ้าภาพจัดนิทรรศการเพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ชุดแสงหนึ่งคือรุ้งงาม ในวโรกาสมหามงคลทรงเจริญพระชนมายุครบ 7 รอบ 6 พฤษภาคม 2550 ซึ่งที่ผ่านมา วธ.นำนิทรรศการเทิดพระเกียรติดังกล่าวจัดแสดงทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้พสกนิกรชาวไทยเห็นพระประวัติอีกด้านหนึ่งของพระองค์ โดยเฉพาะพระกรณียกิจด้านต่างๆ ทั้งการส่งเสริมสาธารณสุข การศึกษา และศิลปวัฒนธรรม ขณะเดียวกันก็อยากให้คนไทยได้เรียนรู้วิถีชีวิตส่วนพระองค์ที่เรียบง่าย และยังทรงงานหนักเพื่อประชาชน เนื่องจากนิทรรศการเทิดพระเกียรตินี้มีคุณค่าอย่างยิ่งและไม่อาจหาชมได้อีกแล้ว ซึ่งขณะนี้นิทรรศการดังกล่าวจัดแสดงอยู่ที่อาคารศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (มฟล.) จ.เชียงราย จนถึงวันที่ 28 ก.พ. 2551 เพื่อให้บัณฑิตที่เดินทางเข้าร่วมพิธีรับพระราชทานปริญญาบัตร ได้มีโอกาสชมนิทรรศการเทิดพระเกียรติ อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจสถิติยอดรวมของผู้เข้าชมนิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จากการจัดแสดง 4 ภูมิภาค คาดว่ามีประชาชนมากกว่า 50,000 คน มาชมนิทรรศการ นอกจากนี้ เชื่อว่าจะมีประชาชนจำนวนมากหลั่งไหลไปชมนิทรรศการดังกล่าว ที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงอีกด้วย

★ วธ.อาจนำมาจัดใหญ่ใน กทม.

เมื่อถามว่า วธ.จะมีการนำนิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มาจัดแสดงอย่างยิ่งใหญ่ภายในกรุงเทพฯอีกหรือไม่นั้น คุณหญิงไขศรีกล่าวว่า ในส่วนของนิทรรศการเทิดพระเกียรติฯ แสงหนึ่งคือรุ้งงาม เป็นนิทรรศการของพระธิดาในพระองค์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และครอบครัว อย่างไรก็ตาม ตนจะนำเรื่องนี้ไปหารือกับท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม พระธิดาในพระองค์ ว่าท่านจะเห็นด้วยประการใดในการนำนิทรรศการดังกล่าวมาจัดแสดงเป็นนิทรรศการใหญ่อีกครั้ง เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติและให้ประชาชนได้ร่วมถวายสักการะ อย่างไรก็ตาม หาก วธ.ได้รับอนุญาตให้นำนิทรรศการเทิดพระเกียรติฯ แสงหนึ่งคือรุ้งงาม มาจัดแสดงถาวร คาดว่าจะปรับปรุงพื้นที่ในสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา บริเวณโรงงานสุราบางยี่ขัน (เดิม) ในส่วนด้านหลังพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เพื่อใช้เป็นห้องจัดแสดงนิทรรศการเทิดพระเกียรติฯอย่างถาวรต่อไป

★ ธนารักษ์จัดทำเหรียญที่ระลึก

ขณะเดียวกัน น.ส.จารุวรรณ จันทิมาพงษ์ รองอธิบดีกรมธนารักษ์ ด้านเหรียญกษาปณ์ เปิดเผยว่า ขณะนี้กรมธนารักษ์กำลังศึกษารูปแบบเพื่อเตรียมจัดทำเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก เนื่องในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เพื่อเตรียมจัดทำสำหรับให้ประชาชนบริจาคตามคำสั่งของสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งจะได้ข้อสรุปเกี่ยวกับรูปแบบ มูลค่า และช่วงเวลาที่จะเปิดให้ประชาชนบริจาคเพื่อรับเหรียญที่ระลึก ภายหลังการประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ทั้งนี้ ในเบื้องต้นคาดว่าจะจัดทำเหรียญที่ระลึกในรูปแบบเดียวกับเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก เนื่องในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และงานพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีพระบรมราชินี ในรัชกาลที่ 7 ซึ่งประกอบด้วย เหรียญทองคำ เหรียญเงิน และเหรียญทองแดง

★ ผวจ.พิจิตรแจกริบบิ้นดำร่วมไว้อาลัย

สำหรับการร่วมแสดงความอาลัย และร่วมสำนึกในพระกรุณาธิคุณต่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในส่วนภูมิภาคนั้น ที่ จ.พิจิตร ในช่วงเย็นวันเดียวกัน บริเวณสี่แยกสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ นายปรีชา เรืองจันทร์ ผวจ.พิจิตร พร้อมหัวหน้าส่วนราชการและชมรมตกปลา จ.พิจิตร ได้นำผ้าริบบิ้นสีดำไปติดที่บริเวณกระจกด้านซ้าย ให้กับผู้ที่ขับขี่รถยนต์ที่ผ่านไปมาบริเวณดังกล่าว เพื่อเป็นสัญลักษณ์แสดงความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อีกทั้งเพื่อระลึกถึงการรณรงค์ขับขี่ปลอดภัย และเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลและลดอุบัติเหตุ มิให้เกิดผู้บาดเจ็บหรือพิการ อันเป็นการสร้างภาระให้กับมูลนิธิขาเทียมที่พระองค์ท่านเป็นองค์อุปถัมภ์ และเป็นการลดจำนวนผู้บาดเจ็บพิการ ทั้งนี้ นายวัลลภ กินกิฟา อายุ 43 ปี อยู่บ้านเลขที่ 56 ต.คลองคะเชนทร์ อ.เมือง จ.พิจิตร ซึ่งมีอาชีพรับจ้างส่งของ และได้ติดริบบิ้นสีดำที่รถยนต์ของตนเองที่ใช้ส่งของ เพื่อเป็นการไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กล่าวว่า ภายหลังที่ตนได้ติดริบบิ้นสีดำที่รถยนต์ รู้สึกว่าภูมิใจที่ตนเป็นคนไทยคนหนึ่ง ได้มีส่วนร่วมแสดงความอาลัยต่อพระองค์ท่าน โดยก่อนหน้านี้ทาง จ.พิจิตรได้ร่วมกันจัดกิจกรรมถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่ทรงมีพระเมตตากับพสกนิกรไทย ด้วยการแต่งกายด้วยชุดดำเป็นการไว้ทุกข์ และทำบุญถวายเป็นพระราชกุศล ที่บริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ พิจิตร (บึงสีไฟ) เนื่องจากพระองค์ท่านเคยเสด็จฯ ร่วมกับสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

★ เปิดตัววัดในสมเด็จพระพี่นางฯ

ส่วนบรรยากาศที่วัดป่าสิริวัฒนวิสุทธิ์ ต.ทำนบ อ.ท่าตะโก จ.นครสวรรค์ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้ารับเป็นวัดในพระองค์ ผู้สื่อข่าวได้รับการเปิดเผยจาก พระครูวิจิตรสีลาภรณ์ รักษาการเจ้าอาวาสวัดป่าสิริวัฒนวิสุทธิ์ ว่า เมื่อวันที่ 12 มิ.ย. 2550 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯรับวัดป่าสิริวัฒนวิสุทธิ์เป็นวัดในพระองค์ พร้อมทั้งทรงเป็นองค์ประธานก่อสร้างเจดีย์ศรีพุทธคยา เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา และทรงเมตตาพระราชทานโครงการบรรพชาหมู่ถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุครบ 7 รอบ 84 ชันษา 6 พ.ค.2550 ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงถามถึงพระที่ได้อุปสมบทครั้งนี้กับผู้ใกล้ชิดว่า พระทุกรูปอยู่ที่วัดป่าสิริวัฒนวิสุทธิ์สบายดีไหม และทรงขอบใจทุกๆ คนที่ลำบาก พร้อมทั้งทรงรับเป็นองค์ประธานทอดผ้าป่าพระราชทาน เมื่อวันที่ 21 ต.ค. 2550 พร้อมทั้งการประกอบพิธีฉลองตราวัด และสมโภชวัดป่าสิริวัฒนวิสุทธิ์ ในโอกาสที่ทรงรับเป็นวัดในพระองค์

★ แปลงพระตำหนักเป็นพิพิธภัณฑ์

รักษาการเจ้าอาวาสวัดป่าสิริวัฒนวิสุทธิ์กล่าวอีกว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงพระกรุณาพระราชทานอนุญาตให้จัดองค์ผ้าป่า และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ประดับองค์ผ้าป่าพระราชทาน เป็นจำนวนเงิน 1 ล้านบาทถ้วน และพระราชทานอนุญาตให้ตั้งศูนย์เด็กเล็กบริเวณหน้าวัดมีชื่อว่า ศูนย์เด็กเล็กราชนครินทร์ และพระราชทานคำว่า "ราชนครินทร์" ไว้ใช้ในกิจกรรมที่สมควร โดยติดตั้งไว้หน้าหอพระเจดีย์ศรีพุทธคยา พร้อมกันนี้ ทางวัดได้ก่อสร้างพระตำหนักราชนครินทร์ อยู่บนเนินยอดเขาด้านตะวันตกของวัด โดยคณะช่างอยู่ระหว่างก่อสร้าง แต่พระองค์มาสิ้นพระชนม์เสียก่อน ทางวัดจึงกำหนดให้อาคารดังกล่าวเป็นพิพิธภัณฑ์ "ราชนครินทร์" เพื่อใช้เป็นที่แสดงพระประวัติต่างๆของพระองค์ต่อไป

★ พระเมตตาต่อคนพิการสระแก้ว

ขณะที่ นพ.พีระ อารีรัตน์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว กล่าวถึงพระกรณียกิจที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงมีต่อชาวสระแก้วว่า พระองค์ในฐานะองค์ประธานมูลนิธิขาเทียม ทรงมีพระเมตตาแก่ผู้พิการในจังหวัดสระแก้ว และจังหวัดใกล้เคียงเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีจำนวนผู้พิการแขน-ขาขาดเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้พิการที่ด้อยโอกาสและยากจน ที่ยังมีร่างกายแข็งแรง และยังประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่ โดยมูลนิธิขาเทียมร่วมกับมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ให้จังหวัดสระแก้วเป็นศูนย์กลางสำหรับทำขาเทียมพระราชทานให้แก่ผู้พิการ โดยที่ผ่านมามูลนิธิขาเทียมได้มาออกหน่วยฯเคลื่อนที่ที่จังหวัดสระแก้วหลายครั้ง ด้วยพระประสงค์ของสมเด็จย่า และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่ทรงต้องการให้ผู้พิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถประกอบอาชีพได้ต่อไป และเมื่อปี 2539 นับเป็นพระกรุณาธิคุณอย่างล้นพ้นที่มีต่อพสกนิกรชาวสระแก้ว และคณะเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้เสด็จพระราชทาน

สระแก้ว และเมื่อปี 2545 ที่หอประชุมจังหวัดทหารบกสระแก้ว อำเภออรัญประเทศ

★ ผอ.รพ.อรัญฯ ขอสานต่อพระปณิธาน

ด้าน นพ.วีรชัย ภาณุมาตรัสมี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอรัญประเทศ กล่าวว่า รพ.อรัญประเทศ เปิดหน่วยให้บริการทำขาเทียมแก่ประชาชน โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2524 ซึ่งที่ผ่านมามีผู้พิการจากผลกระทบจากการสู้รบใน 4 อำเภอชายแดนของจังหวัดสระแก้วมารับบริการเป็นจำนวนมาก แล้วยังมีผู้พิการจากจังหวัดใกล้เคียง รวมในแต่ละปีให้บริการทำขาเทียมประมาณ 170 ขา โดยในระยะหลังผู้พิการส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากอุบัติเหตุ และด้วยพระเมตตาของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่ได้ทรงให้มูลนิธิขาเทียมมาออกหน่วยเคลื่อนที่ ณ จังหวัดสระแก้วหลายครั้ง และสนับสนุนค่าใช้จ่ายแก่อาสาสมัครที่มาช่วยทำขาเทียม รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ตลอดมา ทำให้ผู้พิการของจังหวัดสระแก้วและจังหวัดใกล้เคียงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งโรงพยาบาลพร้อมที่จะสืบสานพระปณิธานของพระองค์ท่านในการดูแลผู้พิการตลอดไป

★ งดประกวดนางสาวอุบลฯ

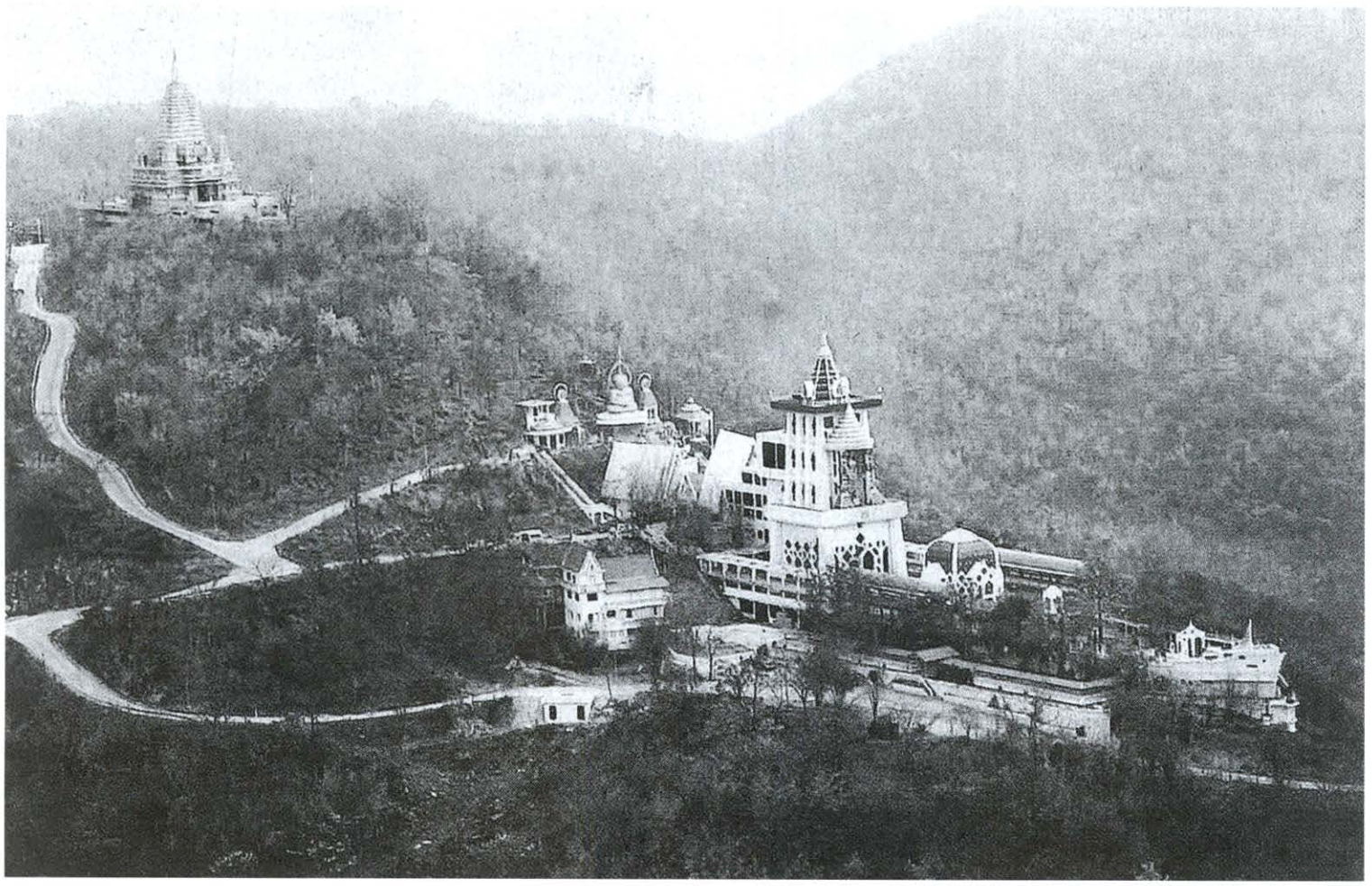
ส่วนที่ จ.อุบลราชธานี นายชวน ศิรินันท์พร ผู้ว่าราชการจังหวัดฯ ได้สั่งให้งดงานรื่นเริงทุกชนิด ภายในบริเวณงานกาชาด และงานขึ้นปีใหม่ประจำปี 2551 ซึ่งจัดขึ้นที่บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด รวมทั้งงดการประกวดนางสาวอุบลราชธานี ซึ่งได้เดินประกวดรอบแรกไปแล้ว ซึ่งสาวงามทุกคนรวมทั้งพี่เลี้ยงต่างก็เข้าใจในสภาวะที่จำเป็นเป็นอย่างดี ขณะที่ทางสำนักงานเทศบาลนครอุบลราชธานี ได้ตกแต่งบริเวณรั้วรอบสำนักงานเทศบาลด้วยการผูกผ้าสีขาวดำ รวมทั้งตั้งโต๊ะหมู่ให้ประชาชนได้สักการะไว้ด้านหน้า ส่วนบรรดาพ่อค้าแม่ค้าที่เคยจำหน่ายเสื้อสีเหลืองและสีชมพู ต่างก็นำเสื้อผ้าสีดำมาแขวนขายกันทุกร้าน ซึ่งเสื้อสีดำล้วนจะได้รับความสนใจซื้อหาจากประชาชน มากกว่าเสื้อลายขาวดำ

★ แต่งดำวิ่งผลัดมหาสมุทรสู่มหาสมุทร

ที่ จ.สงขลา นายขวัญชัย วงศ์นิติกร ผวจ.สตูล พร้อมคณะ ได้รับไม้แข่งขันวิ่งผลัดมหาสมุทรสู่มหาสมุทร จากนายประยง รัตนพันธุ์ รอง ผวจ.สงขลา ซึ่งวิ่งนำนักวิ่งจาก จ.สงขลา มาจากจุดเริ่มต้น ที่บริเวณหาดแก้วิลล่า อ.สิงหนคร จ.สงขลา จากนั้นนายขวัญชัย ได้วิ่งนำคณะนักวิ่งจาก จ.สตูล วิ่งไปตามถนนในเขตพื้นที่ อ.ควนกาหลง อ.ท่าแพ อ.สะงู และไปสิ้นสุดที่บริเวณชายหาดปากบารา อ.สะงู ในตอนเย็นวันเดียวกัน ระยะทางวิ่งทั้งหมด 136.6 กม. สำหรับการวิ่งผลัดมหาสมุทรสู่มหาสมุทร เป็นการวิ่งผลัดจากฝั่งทะเลตะวันออกสู่ฝั่งทะเลอันดามัน หรือจากมหาสมุทรแปซิฟิกสู่มหาสมุทรอินเดีย มีการจัดติดต่อกันมาในปีนี้เป็นปีที่ 4 แล้ว โดยมีนักวิ่งจากประเทศไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย เกาหลี สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา รวม 167 ทีม นักวิ่งทั้งหมด 1,334 คน และในปีนี้เป็นช่วงที่คนไทยยังอยู่ในอาการเศร้าโศกจากการที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ สิ้นพระชนม์ ดังนั้น นักวิ่งและคณะ จนท.ที่ได้ร่วมงานต่างแต่งกายด้วยชุดดำ หรือชุดขาว-ดำ และบรรยากาศเป็นไปอย่างเรียบๆ



พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ถวายภัตตาหารเพลแด่พระภิกษุสงฆ์ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง.



*ภาพมุมสูงวัดป่าสิริวัฒนวิสุทธิ์ ต.ทำนบ อ.ท่าตะโก จ.นครสวรรค์ ที่**สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ** ทรงรับไว้ในพระอุปถัมภ์ และทรงจัดสร้างเจดีย์ศรีพุทธคยาจำลองไว้บนยอดเขาโคกเผ่น*



รอยอดีตห้องเรียนพระอาจารย์เจ้าฟ้า

จะทำตัวอย่างไร"

เสียงเนิบนุ่มของ ผศ.ดร.สุธาสินี ผลวัฒนะ หนึ่งในศิษย์ของพระอาจารย์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ย้อนอดีตสมัยเป็นนักศึกษาวิชาเอกภาษาฝรั่งเศส คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

น้ำเสียงนั้นสื่อถึงความตื่นเต้นเคล้าเศร้าอาลัย

ปัจจุบัน ผศ.ดร.สุธาสินีเป็นหัวหน้าสาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ และยังเป็นผู้ถวายงานสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ มาตั้งแต่ พ.ศ.2527

อาจารย์สุธาสินีบอกว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ทรงให้ความสำคัญกับภาษาฝรั่งเศสเป็นอย่างมาก ทรงโปรดภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส

ด้วยเหตุนี้เอง พระองค์จึงทรงรักการสอนภาษาฝรั่งเศส ให้การสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย โดยเริ่มสอนที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และทรงรับเป็นพระอาจารย์สอนที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สถาบันแห่งนี้ พระองค์ทรงริเริ่มสร้างหลักสูตรสาขาวิชาภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส และได้เปิดรับนักศึกษาวิชาเอกเมื่อปีการศึกษา 2516

เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับปริญญาตรี ในประเทศไทยมีความสมบูรณ์ และเทียบเท่ากับปริญญาตรีของประเทศฝรั่งเศส พระองค์ได้เสด็จไปศึกษาดูงานการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาอื่นๆ อยู่เสมอ

สำหรับการสอนนิสิต นักศึกษา อาจารย์สุธาสินีบอกว่าท่านเข้าเรียนธรรมศาสตร์เมื่อ พ.ศ.2517 สมัยนั้นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ยังเรียนคละกัน ไม่ได้แยกเอก ต้องขึ้นชั้นปีที่ 2 ถึงจะเลือกวิชาเอกได้

เมื่ออาจารย์ขึ้นปีสองก็เลือกเรียนวิชาเอกภาษาฝรั่งเศส เพราะชอบมาตั้งแต่เด็กๆ

อาจารย์บอกว่า "พระองค์เป็นพระอาจารย์อยู่ที่นั่นแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ.2512 ทรงดำรงตำแหน่งหัวหน้าวิชาภาษาตะวันตก ทรงดูแลภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน รัสเซีย ทรงร่วมกับคณาจารย์จัดทำหลักสูตรภาษาฝรั่งเศส"

บรรยากาศการเรียนกับพระอาจารย์วันแรก อาจารย์สุธาสินีบอกว่า "วันแรกเราเกร็งกันมาก ต่างคนต่างไม่รู้ว่าจะทำตัวอย่างไร แต่พระองค์ท่านทรงมีเมตตามาก ทรงให้เราพูด ให้เราตอบคำถามให้ได้"

วิชาเอกภาษาฝรั่งเศสมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ.2517 มีนักศึกษาเพียง 17 คนเท่านั้น แต่ละคนเมื่อได้รับมอบหมายงานให้ทำ ต่างขวนขวายกันอย่างขะมักเขม้น

ก่อนเข้าเรียน เราต้อง "พยายามเตรียมหนังสือ เตรียมอ่าน เตรียมกันมาทุกอย่าง เวลาตอบคำถามบางครั้งไม่ลึก ไม่ตรงประเด็น พระองค์ท่านจะอธิบายว่า ภาษาฝรั่งเศสเมื่อเขียนอย่างนี้ เขาหมายความว่าอย่างไร ทรงอธิบายให้เราเข้าใจอย่างถ่องแท้ ท่านทรงใจเย็นมาก เรารู้ๆกันอยู่ว่า ธรรมชาติของนักเรียนไทยถามแล้วไม่ค่อยตอบ พระองค์ทรงคอยให้นักศึกษาตอบ พวกเราก็จะช่วยๆกัน"

เราเรียนไป "สองสามครั้ง ก็เริ่มผ่อนคลายลง แต่ไม่ได้หมายความว่า จะหายเกร็งไปเสียทั้งหมด ตลอดเวลาที่เรียนกับพระองค์ท่าน เราเกร็งอยู่ตลอดเวลา เพราะไม่อาจคาดหมายได้เลยว่า พระองค์จะทรงตั้งคำถามอะไรเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เรียน ตอนนั้นเรายังเด็ก ยังวิเคราะห์ไม่ค่อยเป็น และไม่ค่อยถูกต้อง"

เราเรียนไป "สองสามครั้ง ก็เริ่มผ่อนคลายลง แต่ไม่ได้หมายความว่าจะหายเกร็งไปเสียทั้งหมด ตลอดเวลาที่เรียนกับพระองค์ท่าน เราเกร็งอยู่ตลอดเวลา เพราะไม่อาจคาดหมายได้เลยว่า พระองค์จะทรงตั้งคำถามอะไรเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เรียน ตอนนั้นเรายังเด็ก ยังวิเคราะห์ไม่ค่อยเป็น และไม่ค่อยถูกต้อง"

การทำรายงาน "เราจะมานั่งรวมกลุ่มกันวิเคราะห์ว่า คำนี้หมายความว่าอย่างไร ประโยคนี้หมายความว่าอะไร แล้วตีความเนื้อเรื่อง ความคิด ลักษณะของตัวละครว่าเป็นอย่างไร แล้วค่อยเรียบเรียงเป็นภาษาฝรั่งเศส"

ในห้องเรียนระหว่างมีการถาม-ตอบ ถ้านักศึกษาตอบไม่ตรงประเด็น "พระองค์จะไม่บอกตรงๆ แต่จะใช้วิธีถาม เพื่อให้เราค้นหาคำตอบได้เอง วิธีการนี้ เป็นวิธีการเรียนการสอนที่ดีมาก นักศึกษาจะไม่รู้ตัวเลยว่าพระองค์ได้ทรงชี้แนะอะไรเรา เพราะพวกเราจะเกร็งว่าจะตอบถูกหรือไม่เท่านั้น"

วันพิเศษสำหรับศิษย์คือ "ทุกสิ้นปีการศึกษา พระองค์ท่านทรงพระกรุณาอนุญาตให้ศิษย์เข้าเฝ้า ในช่วงแรกที่วังสระปทุม ต่อมาที่วังเลอดีส ทรงพระราชทานเลี้ยงอาหารให้รุ่นพี่รุ่นน้องได้เจอกัน ได้คุยกัน ทรงพระกรุณาถ่ายพระรูปร่วมกับศิษย์ทุกรุ่น พร้อมคณาจารย์ทุกสถาบันที่พระองค์ทรงสอน"

นอกจากความรื่นเริง "ทรงใช้เวลาขณะนั้นอธิบาย ให้คำแนะนำแก้ไขข้อผิดพลาดงานของศิษย์แต่ละคน นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณ พระเมตตาคุณที่ยิ่งใหญ่ ที่ทรงมีต่อศิษย์ทุกคน ภาพถ่ายงานพระราชทานเลี้ยงและบรรยากาศในงานวันนั้น ล้วนตราตรึงในดวงจิตของศิษย์ทุกคนมิรู้ลืม"

ส่วนตัวของอาจารย์สุธาสินีเอง มีอยู่ครั้งหนึ่ง

"พระองค์ท่านตรัสว่า เวลาเรียน เวลาทำงานตอบไม่ค่อยตรงประเด็น ไม่รู้จะให้คะแนนอย่างไรดี แต่คณาจารย์ฝรั่งท่านอื่นๆชอบ เพราะเมื่อมีการวัดผลกัน อาจารย์ในสาขาที่มาร่วมพิจารณาด้วย เมื่อพิจารณาตัวเองจึงพบว่า เกิดจากการเกร็งและกลัวมากกว่า กลัวว่าจะตอบผิด ไม่กล้าเขียน ก็เลยทำให้คำตอบไม่สมบูรณ์"

ภาษาฝรั่งเศสของพระองค์ท่านเยี่ยมมาก เพราะว่า "พระองค์ท่านทรงศึกษาภาษาฝรั่งเศสมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ ทรงซึมซับมาอย่างยาวนาน เมื่อสมัยเรียนมัธยมทรงเป็นที่หนึ่งของโรงเรียน และเป็นที่สามของประเทศ

จึงไม่ต้องพูดถึงเลยว่า จะปรีชาสามารถแค่ไหน และพระองค์มิได้ทรงสนพระทัยเฉพาะภาษาอย่างเดียว ทรงสนพระทัยด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์อีกด้วย ความรู้ของพระองค์จึงครอบคลุมทั้งวิทยาศาสตร์และภาษาศาสตร์" อาจารย์สุธาสินียืนยัน

และยังบอกว่า สมัยเป็นพระอาจารย์อยู่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พระองค์ตระหนักว่า การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสจะพัฒนาได้อย่างไร ถ้าเรียนแล้วจะไปเรียนต่อต่างประเทศได้อย่างไร จึงทรงเชิญอาจารย์แต่ละสถาบันมาร่วมแสดงความคิดเห็น ในที่สุดก็ตั้งสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยขึ้นมา

สมาคมนี้เริ่มดำเนินกิจกรรมเมื่อ พ.ศ.2521 ตั้งอยู่ที่ถนนพหลโยธิน ซอย 2 บทบาทของสมาคมคือ เป็นแหล่งพบปะพูดคุยกันระหว่างครูสอนภาษาฝรั่งเศส และสนับสนุนให้ทุนนักเรียน นักศึกษาที่เรียนภาษาฝรั่งเศส

รวมทั้งส่งเสริมการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาและปริญญาตรี การอบรม สัมมนา แนะแนวการสอน และเชื่อมโยงกับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาทูตฝรั่งเศส

"พระองค์ท่านติดต่อกับฝรั่งเศส ขอทุนการศึกษาให้กับครู เป็นทุนระยะสั้น 2 เดือน และระยะยาวไม่เกิน 9 เดือน มีการไปดูงาน ไปเรียน จบมาก็ได้ประกาศนียบัตรด้านการเรียนการสอน แล้วให้ครูเหล่านั้นมาเผยแพร่ต่อในประเทศไทยอีกต่อหนึ่ง"

พระองค์ทรงสนับสนุนให้นักศึกษาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งอยู่ในรูปของชมรมภาษาฝรั่งเศส เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และสร้างความสามัคคีในกลุ่มผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสทุกชั้นปี

เพราะกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรนี้เอง ทำให้อาจารย์สุธาสินีได้พบประสบการณ์ที่ต้องตราไว้ในดวงจิต

อาจารย์เล่าว่า "ขณะนั้นศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 ร่วมกับเพื่อนๆ แสดงละครฝรั่งเศส พระองค์ท่านเสด็จมาทอดพระเนตรการแสดง เราตื่นเต้นมาก อาจารย์ถามว่าไหวไหม เราก็บอกว่าเราไหว เราสู้ พอขึ้นไปเล่นบนเวทีแล้ว ความรู้สึกตอนนั้นเหมือนไม่เห็นใครเลย เหมือนคนตาบอด ฟังแต่เสียงว่า ตัวละครตัวใดเล่นถึงไหนแล้ว เราต้องพูดอะไร พูดตรงไหน ไม่เห็นอะไรจนกระทั่งจบ แล้วเดินลงเวทีเหมือนคนไร้สติ แต่ก็เป็นครั้งหนึ่ง ที่เราได้แสดงต่อหน้าพระพักตร์"

การได้เป็นศิษย์พระอาจารย์ อาจารย์สุธาสินีบอกว่า ...

"รู้สึกปีติยิ่ง ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ จะสืบสานปณิธานเรื่องส่งเสริมการเรียน การสอนภาษาฝรั่งเศสสืบไป".

แสนอาลัย จันทร์เคยเห็น เด่นบนฟ้า
อนิจจา ต้องมืดดับ พลันลับแสง
ดุจศิลา มาขวางคั่น กั้นกำแพง
ทุกหนแห่ง ต่างรันทด สลดใจ
พระพี่นาง พระชนม์สั้น ทุกถิ่นหมอง
ไทยทั้งผอง แสนโศกเศร้า ร้าวจิตไหว
ขอเทวา จงรักษา นำพาไป
สู่สวรรค์ ชั้นอำไพ ในวิมาน

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า
ฝ่ายบริหารและพนักงาน
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

พระกรณียกิจสุดท้าย ถวายพระเจ้าอยู่หัว

ตลอดระยะเวลาหลายทศวรรษที่ผ่านมา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจอันทรงคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นอเนกอนันต์ และทรงมีน้ำพระทัยเสียสละสูงส่งต่อปวงพสกนิกร ทรงเกื้อกูลอุปถัมภ์งานในหลายด้านอย่างต่อเนื่อง ทั้งงานที่ทรงรับสืบทอดจากสมเด็จพระบรมราชชนนี และงานที่ทรงสนพระทัยด้วยพระองค์เอง โดยก่อนสิ้นพระชนม์ยังได้ทรงทิ้งผลงานชิ้นสุดท้ายไว้ให้เป็นที่เลื่องลือในพระปรีชาญาณ นั่นคือ การเผยแผ่พระไตรปิฎกอักษรโรมัน สู่เวทีระดับโลก เป็นพระไตรปิฎกภาษาบาฬี ฉบับสากล ชุดสมบูรณ์ชุดแรกของโลก อันเป็นคลังอารยธรรมทางปัญญาสูงสุดของมนุษยชาติที่สืบทอดมากว่า 2,500 ปี

และเนื่องจากปีนี้เป็นปีมหามงคลวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 80 พรรษา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจชิ้นสำคัญ ซึ่งภายหลังกลายเป็นผลงานชิ้นสุดท้ายที่พระเชษฐภคินีได้ทรงงานถวายยอดพระอนุชาอันเป็นที่รักยิ่ง นั่นคือ การพระราชทานพระไตรปิฎกสากลฉบับดังกล่าว แก่ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ณ กรุงเฮก แห่งราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ เมื่อวันที่ 12 ต.ค. 2550 เพื่อทรงรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณแห่งองค์พระมหากษัตริย์พุทธมามกะ และเฉลิมพระเกียรติองค์ราชันแห่งจักรีวงศ์ในระดับนานาประเทศ



ขณะเดียวกัน สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ยังทรงพระกรุณาพระราชทานพระอนุญาตให้จัดพิมพ์พระไตรปิฎกสากลอีกสำรับหนึ่ง พระราชทานแก่ประธานศาลฎีกา สำหรับศาลฎีกาแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อเป็นมิ่งขวัญกำลังใจแก่บรรดาผู้พิพากษาและตุลาการ ผู้ทำหน้าที่รักษาความยุติธรรมเพื่อชาติและชาวไทย อันเป็นการรับใช้พระราชอำนาจในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ผู้ทรงทศพิธราชธรรม

สำหรับความเป็นมาของพระไตรปิฎกบาฬี อักษรโรมัน จำนวน 40 พระคัมภีร์ เป็นคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในภาษาบาฬี ที่ได้สังคายนาเป็นสากล เมื่อปี พ.ศ.2500 และปัจจุบันได้นำมาตรวจทานใหม่จัดพิมพ์เป็นอักษรโรมัน ในพระสังฆราชูปถัมภ์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เพื่อสืบสานพระบวรพุทธศาสนา ตามพระราชศรัทธาในสมเด็จพระปิยมหาราช เมื่อเรื่องการจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับประวัติศาสตร์ ทราบถึงสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จึงได้ทรงพระกรุณาอุปถัมภ์โครงการเผยแผ่พระไตรปิฎกเป็นธัมมทาน โดยทรงรับเป็นองค์ประธานกิตติมศักดิ์ในการพระราชทาน และประดิษฐานพระไตรปิฎกอักษรโรมันในนานาประเทศ อันเป็นการดำเนินตามรอยพระยุคลบาทในหลวงรัชกาลที่ 5 ในการจัดพิมพ์และพระราชทานพระไตรปิฎกสู่โลกอีกคราหนึ่ง

ในฐานะองค์ประธานกิตติมศักดิ์ฯ เมื่อวันที่ 6 มี.ค. 2548 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ยังได้เสด็จจาริกครั้งประวัติศาสตร์ไปยังกรุงโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา เพื่อพระราชทานพระไตรปิฎกฉบับสากล อักษรโรมัน ชุดปฐมฤกษ์ 40 เล่ม แก่ประธานาธิบดีจันทริกา บันดาราไนยเก กุมารตุงคะ ซึ่งต่อมา ประธานาธิบดีคนปัจจุบันของศรีลังกา ได้ประกาศให้วันที่ 6 มีนาคมของทุกปี เป็น "วันพระไตรปิฎกโลก" เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติฯ

นับแต่นั้นมา สถาบันระดับนานาชาติจากทั่วโลก ได้กราบทูลขอพระราชทานพระไตรปิฎกฉบับสากลมาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นสมาคมมหาโพธิแห่งสาธารณรัฐอินเดีย สมาคมพระพุทธศาสนาเถรวาทแห่งประเทศญี่ปุ่น และมหาวิทยาลัยลุนด์แห่งราชอาณาจักรสวีเดน

ด้วยพระเมตตาในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ทรงอุปถัมภ์การเผยแผ่พระไตรปิฎกอย่างต่อเนื่อง อารยธรรมภูมิปัญญาไทยสากลในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โดยเฉพาะ "พระไตรปิฎกฉบับจุลจอมเกล้าบรมธัมมิกมหาราช ร.ศ.112 อักษรสยาม" จึงได้รับการศึกษาค้นคว้าอย่างจริงจังและอนุรักษ์สืบทอดต่อไปยังพุทธศาสนิกชนทั่วโลก.

หน้าว่าง

หนังสือพิมพ์คุณภาพ เพื่อคุณภาพของประเทศ
http://www.matichon.co.th
มติชน
วันจันทร์ที่ 7 มกราคม พุทธศักราช 2551 ปีที่ 30 ฉบับที่ 10894 ราคา 10 บาท

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ร่วมเป็นเจ้าภาพ บำเพ็ญกุศลถวายพระพี่นางฯ

คณะบุคคล-องค์การ-สมาคม ส่วน'พระราชวงศ์-ราชสกุล' บำเพ็ญพระราชกุศลทุกพุธ

สำนักพระราชวังระบุ 11 เม.ย. 'ในหลวง'โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสพระราชวงศ์ พระราชสกุลทุกมหาสาขา หน่วยงานรัฐร่วมเป็นเจ้าภาพบำเพ็ญพระราชกุศลถวายพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯประจำสัปดาห์ทุกวันพุธ และตั้งแต่ 12 เม.ย.จนถึงถวายพระเพลิงพระศพ ให้คณะบุคคล องค์การ และสมาคมร่วมเป็นเจ้าภาพบำเพ็ญกุศลถวายเป็นประจำทุกวันได้

เมื่อเวลา 06.40 น. วันที่ 6 มกราคม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์จำนวน 8 รูป และสดับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา 09.30 น. พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จสดับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และถวายภัตตาหารเพล ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง โดยพระภิกษุสงฆ์ที่มารับพระราชทานฉันเช้า และสวดพระอภิธรรมพระศพ มาจากวัดจักรวรรดิราชาวาส และวัดราชสิทธาราม

เวลา 19.00 น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จสดับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ผู้สื่อข่าวรายงานว่า มีประชาชนสวมชุดไว้ทุกข์สีดำหลั่งไหลถวายสักการะและลงนามถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อย่างเนื่องแน่น ซึ่งบรรยากาศเป็นไปด้วยความโศกเศร้า เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังได้เปิดประตูศาลาสหทัยสมาคมตั้งแต่เวลา 07.30 น. เนื่องจากมีประชาชนมารอถวายสักการะเป็นจำนวนมาก และได้จัดประชาชนเข้าถวายสักการะเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 30-50 คน เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย

สำหรับบุคคลสำคัญและมีชื่อเสียงเข้าร่วมถวายสักการะ อาทิ นายลูอิช ฟิลิป คุนย่า เอกอัครราชทูตโปรตุเกสประจำประเทศไทย นายสมบัติ เมทะนี พล.อ.ชูฉัตร กำภู ณ อยุธยา เรืออากาศเอก ธนรัตน์ คล้ายมณี นายสุวิทย์ คุณกิตติ หัวหน้าพรรคเพื่อแผ่นดิน และนายวัชระ พรรณเชษฐ์ เลขาธิการพรรค พล.ต.อ.ประมาณ และนายปองพล อดิเรกสาร พระมหาสมปอง ตาลปุตฺโต พระนักเทศน์ชื่อดังจากวัดสร้อยทอง จ.นนทบุรี และ ม.ล.สะอ้าน ลดาวัลย์ อายุ 78 ปี ตัวแทนราชสกุลลดาวัลย์ ราชสกุลที่ถวายการรับใช้พระบรมวงศานุวงศ์และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เป็นต้น

ม.ล.สะอ้านกล่าวว่า เสียใจกับการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เป็นอย่างมาก ซึ่งพระองค์มีพระจริยวัตรที่งดงาม ทรงเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ทรงงานหนักทุกอย่าง ประทับใจพระองค์ท่านเป็นอย่างมาก ขอให้พระองค์ท่านสู่สรวงสวรรค์

น.ส.กมลา สิงหศิวานนท์ ผู้บริหารบริษัท ศานติบรรจุภัณฑ์ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ถวายบรรจุภัณฑ์กล่องกระดาษแก่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เป็นเวลากว่า 10 ปี กล่าวพร้อมน้ำตาว่า รู้สึกเสียใจ และรับไม่ได้กับการสิ้นพระชนม์ครั้งนี้ พระองค์ทรงมีพระเมตตามาโดยตลอด ทุกครั้งที่ได้เข้าเฝ้า พระองค์จะทรงกอดเสมอ และยังประทานเข็มกัลยาณิวัฒนา เมื่อตอนวันเกิดตนอีกด้วย

"เมื่อครั้งที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ประทับรักษาตัวที่โรงพยาบาลศิริราช ได้ขึ้นไปที่ชั้น 16 แต่ไม่ได้เข้าเฝ้า ครั้งสุดท้ายที่ได้เข้าเฝ้าพระองค์ เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคมที่ผ่านมา พระองค์ทรงประทานกำลังใจเวลาตนทำงานเหนื่อย และประทานด้วยว่า ขอให้ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต อย่าคดโกง" น.ส.กมลากล่าว

ด้านนางวนิดา เจริญสุข ซึ่งเป็นลูกศิษย์เมื่อครั้งที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงเป็นพระอาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศส ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นำคณะศิษย์เก่าถวายสักการะและลงนามถวายสักการะ กล่าวว่า เสียใจเป็นอย่างยิ่งกับการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เมื่อครั้งที่พระองค์ทรงเป็นพระอาจารย์ ทรงมีความละเอียดรอบคอบ โดยเฉพาะการตรวจการบ้านของลูกศิษย์ ทรงเป็นแบบอย่างของความเป็นพระอาจารย์ ทรงเอาจริงเอาจังกับการสอนมาก และพระองค์ยังจำลูกศิษย์ได้ทุกคนอีกด้วย ซึ่งผู้ที่ทำอาชีพครูควรจะยึดพระองค์เป็นแบบอย่าง และตั้งใจทำหน้าที่ครูสอนลูกศิษย์ให้ได้รับความรู้ต่อไป

เวลา 17.00 น. หลังสำนักพระราชวังปิดการถวายสักการะและลงนามสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ภายในศาลาสหทัยสมาคม พบว่าวันที่ 6 มกราคมวันเดียว มียอดประชาชนมาถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ รวมทั้งสิ้น 25,706 คน ยอดพวงมาลา 25 พวง เงินทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเสด็จพระราชกุศลตามอัธยาศัย รวม 653,813 บาท รวม 4 วัน ยอดผู้ลงนามถวายสักการะ กว่า 70,676 คน

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ทางสำนักพระราชวังได้มีแนวคิดที่จะจัดตั้งศูนย์ประสานงานและให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่สื่อมวลชน โดยเฉพาะคำราชาศัพท์และข้อมูลเกี่ยวกับพิธีการต่างๆ และเตรียมจัดทำเว็บไซต์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และกำหนดการต่างๆ เพื่อให้ประชาชนสืบค้นข้อมูลที่ถูกต้อง

วันเดียวกัน ศูนย์ประชาสัมพันธ์ สำนักพระราชวัง แจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ ฉบับที่ 1 ใจความว่า ในวันศุกร์ที่ 11 เมษายน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้พระราชวงศ์ พระราชสกุลทุกมหาสาขาและหน่วยงานของรัฐร่วมเป็นเจ้าภาพในการบำเพ็ญพระราชกุศลและบำเพ็ญกุศลถวายพระศพประจำสัปดาห์ในทุกวันพุธ

นอกจากนี้ ตั้งแต่วันที่ 12 เมษายน 2551 เป็นต้นไป จนถึงกาลพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะบุคคล องค์การและสมาคมร่วมเป็นเจ้าภาพในการบำเพ็ญกุศลถวายเป็นประจำทุกวัน โดยสามารถทำหนังสือถึงเลขาธิการสำนักพระราชวัง หรือสอบถามรายละเอียดได้ที่สำนักงานเลขานุการกรม *(อ่านรายละเอียดในล้อมกรอบ)*

ขณะที่สำนักหอสมุดแห่งชาติ เตรียมนำหนังสือสารคดีท่องเที่ยว บทความทางวิชาการในพระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มาจัดแสดงเป็นมุมหนังสือพระนิพนธ์ เพื่อให้ประชาชนที่สนใจได้ชื่นชมในพระอัจฉริยภาพด้านงานวรรณศิลป์ โดยจะนำมาจัดแสดงทั้งหมด 25 เรื่อง อาทิ แม่เล่าให้ฟัง เจ้านายเล็กๆ-ยุวกษัตริย์ พระนิพนธ์เกี่ยวกับประเทศต่างๆ ที่เสด็จประพาส รวมถึงบทความทางวิชาการเกี่ยวกับการใช้ภาษาฝรั่งเศส เป็นต้น

ด้านบรรยากาศตามร้านหนังสือต่างๆ ใน อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ยังคงมีประชาชนไปหาซื้อหนังสือที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงพระนิพนธ์เอาไว้ เพื่อนำไปเก็บไว้เป็นที่ระลึก นอกจากนี้ พระฉายาลักษณ์ของพระองค์ท่านที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารต่างๆ ก็ได้รับความสนใจจากประชาชนเช่นเดียวกัน ทำให้ในช่วงนี้ร้านหนังสือไม่ว่าจะเป็นร้านเล็กร้านใหญ่ ที่อยู่ในห้างสรรพสินค้ามีประชาชนเข้าไปใช้บริการกันเป็นจำนวนมาก

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ส่วนร้านจำหน่ายเสื้อผ้าในย่านตลาดกิมหยง สันติสุข ตลาดสดพลาซ่า หรือแม้แต่แผงขายเสื้อผ้าขนาดเล็ก ต่างนำเสื้อผ้าสีขาวและสีดำมาจำหน่าย มีประชาชนไปเลือกซื้อตลอดทั้งวัน ทางสำนักงานการค้าภายในจ.สงขลา ส่งเจ้าหน้าที่ออกสุ่มตรวจในตลาด เพื่อป้องกันไม่ให้มีการฉวยโอกาสขายสินค้าที่แพงเกินจริง



สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์ ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เมื่อเวลา 06.41 น. วันที่ 6 มกราคม



ถวายสักการะ

พสกนิกรจำนวนมากทยอยเข้าร่วมถวายสักการะพระฉายาลักษณ์และไว้อาลัย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ บริเวณศาลาสหทัยสมาคม พระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ 6 มกราคม

เกรียงไกร สัมปัชชลิต

คุมงานเมรุ-ราชรถ



นายเกรียงไกร สัมปัชชลิต อธิบดีกรมศิลปากร เป็นแม่งานใหญ่ควบคุมงานก่อสร้างเมรุในพระราชพิธีพระราชทานเพลิงสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ รวมถึงตรวจสอบความพร้อมของราชรถที่จะใช้สำหรับเคลื่อนพระศพ



เขาจบการศึกษาปริญญาตรีทางด้านสถาปัตยกรรม สาขาสถาปัตยกรรมหลัก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาโท M.S. สาขา Environment Interior Design สถาบัน Pratte Institute สหรัฐอเมริกา (ทุน ก.พ.) Certificate in Restoration of Monument and Historical Centers เมือง Florence ประเทศอิตาลี (ทุนรัฐบาลอิตาลี)

ตำแหน่งสำคัญๆ ในการรับราชการ อาทิ ปี 2519 มัณฑนากร 3 ปี 2527 สถาปนิก ปี 2534 ผู้ชำนาญการพิเศษด้านการวางผังและออกแบบสถาปัตยกรรมไทย ปี 2538 ผู้อำนวยการส่วนสถาปัตยกรรม ปี 2541 ผู้อำนวยการสำนักสถาปัตยกรรมและหัตถศิลป์ ปี 2545 รองอธิบดีกรมศิลปากร ปี 2546 หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม ปี 2548 รองปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เดือนตุลาคม 2550 ได้รับแต่งตั้งเป็นอธิบดีกรมศิลปากร แทนนายอารักษ์ สิงหิตกุล ซึ่งย้ายไปเป็นหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม

ล่าสุด นายเกรียงไกรได้รับแต่งตั้งเป็นหนึ่งในกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จึงต้องอาศัยประสบการณ์งานด้านสถาปัตยกรรมที่สะสมมาอย่างยาวนานในฐานะลูกหม้อกรมศิลปากร ควบคุมดูแลงานสำคัญระดับชาติให้ราบรื่น

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

พระผู้ทรงเป็นร่มไทร 'วงการสุขภาพจิต-จิตเวช'

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีพระมหากรุณาธิคุณต่อวงการแพทย์ สาธารณสุขอย่างยิ่ง ทรงสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในทุกๆ พระราชกรณียกิจโดยเฉพาะงานด้านการแพทย์ สาธารณสุขไทย

พระองค์ทรงเป็นต้นแบบในการบูรณาการความเป็นนักวิทยาศาสตร์และการสาธารณสุขเข้าด้วยกันโดยแท้ ทรงเห็นความสำคัญของการพัฒนาคนให้มีความฉลาดทางสติปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ และมีจริยธรรม มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต มีความสามารถทางสังคมและจิตวิญญาณที่สมบูรณ์เป็นปกติเต็มศักยภาพ

"งานด้านสุขภาพจิต และจิตเวช" จึงเป็นอีกหนึ่งพระกรณียกิจสำคัญที่พระองค์ทรงใส่พระทัยห่วงใยคุณภาพชีวิตของพสกนิกรชาวไทยทั้งร่างกายและจิตใจอย่างสมบูรณ์ พระองค์ทรงมีวิสัยทัศน์ยาวไกลให้เด็กด้อยโอกาสพัฒนาทั้งร่างกายและจิตใจ มีการศึกษาที่เหมาะสมกับวัย ซึ่งเป็นความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของประชากรในประเทศ

พระองค์มีพระเมตตาและพระมหากรุณาธิคุณโดยได้ประทานนาม "ราชนครินทร์" แก่โรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิต 10 แห่ง และโรงพยาบาลประจำจังหวัดนราธิวาส 1 แห่ง อาทิ สถาบันสุขภาพจิตเด็ก และวัยรุ่นราชนครินทร์ สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์ สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ เป็นต้น

รวมถึงได้ประทานรางวัลเจ้าฟ้าสุขภาพจิตนานาชาติ (Mental Health Princess Award) สำหรับผู้ที่มีผลงานด้านสุขภาพจิตดีเด่นในระดับนานาชาติ ทำให้งานด้านสุขภาพจิต และจิตเวช มีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก

สำหรับประวัติความเป็นมาของการประทานนาม **"ราชนครินทร์"** ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ นั้น **นพ.ม.ล.สมชาย จักรพันธุ์** อธิบดีกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) อธิบายว่า พระองค์ทรงสนพระทัยงานด้านสาธารณสุขอย่างมาก ทรงใส่พระทัยงานทุกๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของประชาชน รวมถึงเรื่องพัฒนาการของเด็กเล็กที่นอกจากปัญหาสุขภาพกาย ก็มีปัญหาด้านจิตมากขึ้น รวมถึงเด็กเล็กที่มีปัญหาพัฒนาการล่าช้า มีความพิการทางกาย และพิการทางสมอง เช่น เด็กปัญญาอ่อนกลุ่มดาวน์ซินโดรม ออทิสติก ฯลฯ



นพ.ม.ล.สมชายกล่าวอีกว่า ขณะนั้นกระทรวงสาธารณสุขได้พยายามพัฒนาการรักษาผู้ป่วยด้านจิตและเด็กพิการทางสมอง เพื่อให้คนเหล่านี้ได้เข้ามารับการบำบัดรักษาอย่างถูกต้องตามหลักทางการแพทย์ แต่ผู้ป่วยรวมถึงญาติของผู้ป่วยส่วนใหญ่ยังมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงพยาบาลที่รักษาผู้ป่วยจิตเวช ด้วยความคิดที่ยึดติดกับคำพูดติดปากว่าเป็น **"โรงพยาบาลบ้า"** ผู้ป่วยเกือบทั้งหมดจึงไม่เข้ารับการรักษาที่ถูกต้อง

ผลสุดท้ายจึงกลายเป็นปัญหาสังคมตามมา ว่ามีผู้ป่วยจิตเวชทำร้ายร่างกายผู้อื่น หรือถูกผู้อื่นทำร้ายร่างกายด้วย

นพ.ม.ล.สมชายกล่าวอีกว่า ผู้บริหารกรมสุขภาพจิตนำโดย **นพ.ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์** เป็นอธิบดีกรมสุขภาพจิตสมัยนั้น ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าถวายงานพระองค์ท่านถึงปัญหาระบบงานด้านจิตเวช และกราบทูลขอประทานคำแนะนำ ซึ่งต่อมาพระองค์ท่านทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประทานนาม **"ราชนครินทร์"** ของพระองค์ท่านให้ต่อท้ายชื่อโรงพยาบาลเดิม เพื่อให้ฟังดูแล้วมีความไพเราะมากขึ้น มีภาพลักษณ์ที่ดีขึ้น รวมถึงคนทั่วไปฟังแล้วไม่ติดใจว่าเป็นโรงพยาบาลอีกต่อไป

"กรมสุขภาพจิตเข้าเฝ้าถวายรายงานประจำปีพร้อมถวายเงินพระราชกุศลจากการจัดกิจกรรมในโครงการเฉลิมพระเกียรติต่างๆ แด่พระองค์ท่าน ซึ่งพระองค์ท่านได้โปรดเกล้าฯ ประทานเงินส่วนพระองค์กลับคืนมาให้โรงพยาบาลต่างๆ ทุกครั้ง ซึ่งเป็นสิ่งที่เหล่าข้าราชการในสังกัด สธ.ซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณอย่างยิ่ง" อธิบดีกรมสุขภาพจิตกล่าว และว่า นอกจากนี้ พระองค์ท่านทรงเป็นองค์อุปถัมภ์มูลนิธิของโรงพยาบาลด้านจิตเวช และมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาการ เด็ก เด็กอ่อน รวมถึงการศึกษาในวัยเด็กอีกมากกว่า 10 มูลนิธิ ทั้งหมดล้วนเป็นพระกรณียกิจที่สำคัญของพระองค์

"สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์" อยู่ที่ อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ เป็นอีกหนึ่งสถานพยาบาลที่ได้รับประทานนามของพระองค์ท่าน โดยเปลี่ยนจากชื่อเดิมคือ **"ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ"** ซึ่งเป็นสถาบันทางวิชาการ วิจัยและสนับสนุนวิชาการด้านสุขภาพจิต ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และให้บริการทางการแพทย์แก่เด็กพัฒนาการล่าช้า มีปัญหาเกี่ยวข้องกับความพิการทางกาย ทางสมอง ด้านการเรียนรู้ เช่น เด็กปัญญาอ่อน เด็กออทิสติก ตลอดจนเด็กด้อยโอกาสหรือเด็กถูกทารุณกรรม และมีผลกระทบต่อสุขภาพจิต มีพื้นที่ความรับผิดชอบครอบคลุม 17 จังหวัดทางภาคเหนือ

สำหรับการให้บริการทางการแพทย์นั้น เน้นการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาบำบัดรักษาผู้ป่วย เช่น คลินิคฝังเข็ม คลินิครักษาด้วยเครื่องกระตุ้นการไหลเวียนโลหิตในสมอง (Hemoencephalogram : HEG) การตรวจวิเคราะห์โครโมโซม การตรวจคลื่นสมอง การฝึกทักษะและการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก การฟื้นฟูสมรรถภาพ การศึกษาพิเศษ บริการสุขภาพจิตชุมชน รวมถึงให้บริการปรึกษาทางโทรศัพท์ (Hotline) สายด่วนสุขภาพจิต 1323 ด้วย

พระผู้ทรงเป็นร่มไทรแห่งวงการสุขภาพจิตและจิตเวชโดยแท้

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในบทบาท 'พระอาจารย์'

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีพระปรีชาสามารถในเรื่องของภาษาเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะภาษาฝรั่งเศสและภาษาเยอรมัน

เมื่อครั้งยังทรงอยู่ในวัยเรียน ทรงสำเร็จการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ สาขาเคมี และทรงสำเร็จการศึกษาด้านวรรณคดี ปรัชญา และจิตวิทยาแล้ว พระองค์ก็เสด็จนิวัติประเทศไทย

แล้วทรงเริ่มต้นการเป็น **"พระอาจารย์"** เป็นครั้งแรก ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปี พ.ศ.2495-2501

โดยทรงเป็นพระอาจารย์สอนวิชาภาษาฝรั่งเศส เน้นวิชาสนทนาภาษาฝรั่งเศส และวรรณคดีฝรั่งเศส

จากนั้น เมื่อถึงปี พ.ศ.2512-2520 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ก็เป็นพระอาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศส ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ด้วย

แม้เวลาจะผ่านไปแล้วมากกว่า 50 ปี แต่ **"ลูกศิษย์"** วิชาภาษาฝรั่งเศส ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ยังคงจำวันที่มีสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นพระอาจารย์ ได้อย่างแม่นยำ

ลูกศิษย์คนแรก **สวัสดิ์ จงกล** ผู้เชี่ยวชาญเอกสารประวัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำหอประวัติจุฬาฯ อายุ 76 ปี ศิษย์รุ่นแรกในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เมื่อครั้งเป็นพระอาจารย์ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ

จากถนนพหลโยธินสายหลักมุ่งสู่ลำลูกกา-นครนายก ตรงไปที่หมู่บ้านการ์เด้นส์ โฮม บ้านเลขที่ 16/16 เป็นแหล่งพำนักของลูกศิษย์วัย 76 ผู้นี้

อาจารย์สวัสดิ์วันนี้ สุขภาพยังดี แข็งแรงเหมาะสมกับวัย เพียงแต่มีปัญหาบ้างนิดหน่อยที่ตรงหัวเข่า หลังการทักทายสวัสดีผู้อาวุโส อาจารย์สวัสดิ์ที่ใบหน้าผ่องใส เริ่มเล่าถึงความหลังครั้งเก่าให้ฟัง

"..จำได้ว่าเข้าเป็นนิสิตอักษรเมื่อปี 2492 พอถึงปี 2495 ก็ทราบข่าวดีว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ซึ่งตอนนั้นยังทรงเป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา จะเสด็จมาทรงงานเป็นพระอาจารย์สอนวิชาภาษาฝรั่งเศส ที่คณะอักษรศาสตร์..

"..ตอนนั้น มีนิสิตปี 4 เรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสราว 30 คน เมื่อทุกคนทราบว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จะทรงมาเป็นพระอาจารย์ พวกเราก็ตื่นเต้นมาก โดยจะทรงสอนพวกเราครั้งละ 1 ชั่วโมงต่อหนึ่งอาทิตย์

"นิสิตก็คุยกันกับคณบดีว่า เวลาเรียนกับสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จะต้องพูดคุยอย่างไร คณบดีก็บอกว่า หากเป็นภาษาไทยให้ใช้ราชาศัพท์ แต่ถ้าเป็นภาษาฝรั่งเศสก็ให้ใช้คำที่ให้เห็นว่าคุยกับเชื้อพระวงศ์ เวลาที่พวกเราพูดถึงพระอาจารย์ ก็มักจะใช้ว่าอาจารย์สมเด็จบ้าง สมเด็จอาจารย์บ้าง ซึ่งที่ถูกต้องคืออย่างหลัง.." เสียงแจ่มใสของอาจารย์สวัสดิ์บอกเล่า

ลูกศิษย์วัย 76 เล่าต่อว่า ในปีนั้น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงสอนวิชาวรรณคดีโรแมนติคให้กับนิสิตชั้นปีที่ 4 ที่เรียนภาษาฝรั่งเศส ซึ่งบรรยากาศการเรียนการสอนนั้น อาจารย์สวัสดิ์ย้อนความหลังว่า ชั่วโมงแรกที่เรียน ปรากฏว่าแทบไม่มีนิสิตคนไหนจดอะไรเลย เพราะมัวแต่จ้องพระพักตร์ของพระองค์

"พระองค์มีพระสิริโฉมที่งดงามมาก.."

..และเมื่อหลายอาทิตย์ผ่านไปนิสิตก็ยังคงมัวแต่ชมพระพักตร์ พระองค์จึงมีรับสั่งว่า *"มัวแต่มองฉันไม่จด ไม่ถามเลย แล้วจะได้อะไร"* นิสิตจึงได้ตั้งใจเรียนมากขึ้น

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เมื่อเป็นพระอาจารย์นั้น ทรงทุ่มเทและเอาพระทัยใส่การเรียนการสอนมาก ทรงใช้ภาษาฝรั่งเศสในการเรียนการสอนทั้งหมด เพื่อให้นิสิตได้ฝึกภาษาฝรั่งเศส ทรงออกเสียงภาษาฝรั่งเศสได้อย่างชัดเจน ไพเราะ พระสุรเสียงของพระองค์ก็ไพเราะ นิสิตจึงฟังเข้าใจง่าย ทำให้พัฒนาทักษะภาษาฝรั่งเศสได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มิได้ทรงสอนความงดงามของภาษาเพียงอย่างเดียว แต่พระองค์ทรงสอนถึงประวัติความเป็นมาของนักประพันธ์ด้วย เพื่อให้เห็นที่มาที่ไปของบทกวี หรืองานวรรณกรรมต่างๆ นิสิตจะได้เข้าใจงานวรรณกรรมได้อย่างลึกซึ้ง

ทรงสังเกตว่า หากนิสิตคนไหนยังมีสีหน้างุนงง พระองค์ก็จะทรงอธิบายโดยยกตัวอย่างหลายๆ ตัวอย่าง ทรงอธิบายอย่างชัดเจนและละเอียด กระทั่งนิสิตดูท่าทางเข้าใจ พระองค์จึงทรงสอนในหัวข้อต่อไป

"สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงตรงต่อเวลามาก โปรดความเรียบง่าย ความสามัญ ตอนที่พระองค์ท่านเสด็จมาสอนที่คณะอักษร นิสิตปี 4 ต่างตื่นเต้นอยากเห็นพระองค์ จึงพากันไปมุงดู พระองค์จึงตรัสว่า อยู่ปี 4 แล้วไม่เห็นจำเป็นต้องมามุงดูเลย ให้เป็นธรรมดาดีกว่า.."



"..มีคนถามว่า พระองค์ทรงดุไหม.." อาจารย์สวัสดิ์นึกถึงภาพครั้งหลัง

แล้วเสียงสดใสก็บอกต่อว่า *"..เท่าที่ได้เรียนกับพระองค์ท่านก็เห็นว่าไม่ดุ เพียงแต่พระองค์ไม่ค่อยแย้มพระโอษฐ์คือไม่ยิ้ม แต่ทรงพระสรวลบ้าง สิ่งที่ไม่ถูกไม่ควรพระองค์จะมีรับสั่ง อย่างเรื่องมัวแต่มองพระพักตร์ของพระองค์แล้วไม่จดสิ่งที่พระองค์ทรงสอน หรือเรื่องที่นิสิตพากันไปมุงดูพระองค์"* อาจารย์สวัสดิ์เล่า

อาจารย์สวัสดิ์ ยังเล่าถึงความปลาบปลื้มอีกว่า เมื่อครั้งที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นพระอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทางสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ได้จัดงานประชุมที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เสด็จไปทรงเป็นประธาน

อาจารย์สวัสดิ์เองก็ได้ไปร่วมงานนั้นด้วย ที่ประชุมจึงได้ให้อาจารย์สวัสดิ์แสดงความคิดเห็น เพื่อที่ว่าคนรุ่นหลังจะได้ทราบว่าศิษย์รุ่นแรกที่ได้เรียนกับสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นอย่างไร

เมื่อแสดงความเห็นเสร็จและเลิกประชุม พระองค์ท่านก็พยักหน้าเป็นเชิงเรียก อาจารย์สวัสดิ์จึงได้เข้าเฝ้าฯ พระองค์ก็ตรัสว่า

"แหม ช่างจำ ช่างพูด ช่างเล่าจริง.." แล้วทรงแย้มพระโอษฐ์

"วันนั้น ผมรู้สึกว่าไม่อยากรับประทานข้าวเลย...เพราะอิ่มใจและปลาบปลื้มใจมาก" อาจารย์สวัสดิ์เล่าอย่างมีความสุข

อีกเหตุการณ์ที่อาจารย์สวัสดิ์ไม่ลืมเลยคือ มีหน่วยงานหนึ่งจะจัดนิทรรศการสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ก็มีรับสั่งให้มาดูตัวอย่างนิทรรศการที่จุฬาฯ ตรัสว่า **"ที่นั่นไม่มีจุดไหนผิดเลย ลูกศิษย์ฉันทำเอง"**

"ผมมีส่วนร่วมจัดทำนิทรรศการที่จุฬาฯ พอคุณข้าหลวงในพระองค์โทรศัพท์มาบอกผมว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ตรัสว่าให้มาดูตัวอย่างนิทรรศการที่จุฬาฯ เพราะที่นั่นไม่มีจุดไหนผิดเลย ลูกศิษย์ฉันทำเอง

"พอผมได้ยินอย่างนั้น ผมรู้สึกว่าเป็นมงคลอย่างยิ่ง พระองค์ท่านทรงจำ ลูกศิษย์ในพระองค์ได้...เป็นสิ่งที่อยู่ในใจผมตั้งแต่วันนั้น.." น้ำตาคลอเต็มสองตาของอาจารย์สวัสดิ์

แม้จะเป็นเวลาไม่เต็มชั่วโมงดีในการพูดคุย แต่สิ่งที่ก่อเกิดขึ้นในใจของคนเล่าและคนได้รับฟัง เป็นความปลาบปลื้ม และซาบซึ้งกับพระจริยวัตรอันงดงามของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์แม้ว่าจะไม่มีวาสนาที่จะได้เป็นลูกศิษย์ของพระองค์ท่านก็ตาม

จากฝั่งหนึ่งของ จ.ปทุมธานี บนเส้นทางเดียวกัน ข้ามฟากไปอีกซีกของกรุงเทพมหานคร ย่านลาดพร้าว เพื่อพบกับลูกศิษย์ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อีกคนหนึ่ง ที่ยังคงจำช่วงเวลาอันล้ำค่านั้นได้

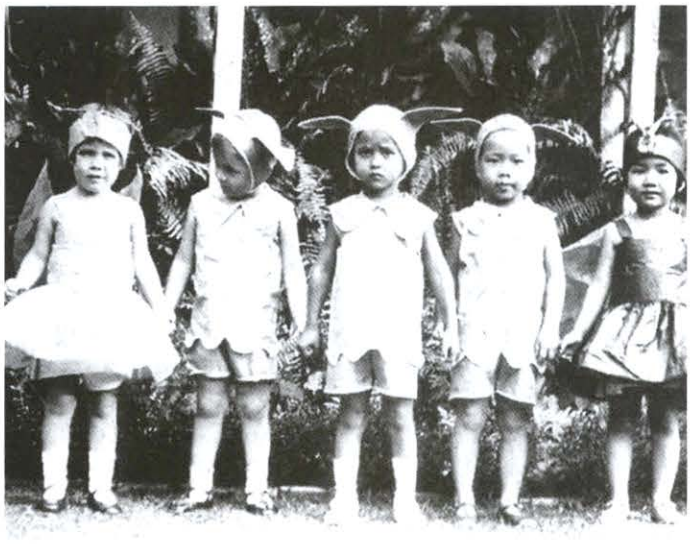
คือ **ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.วิจินตน์ ภาณุพงศ์** อดีตหัวหน้าภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์วิจินตน์ในวัย 73 เล่าให้ฟังถึงช่วงเวลานั้นว่า ได้เข้าเป็นนิสิตอักษรศาสตร์ เมื่อราวปี พ.ศ.2494 และได้เรียนวิชาภาษาฝรั่งเศส ซึ่งมีสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นพระอาจารย์ ในราวปี พ.ศ.2496

และไม่แตกต่างจากคนอื่นๆ เมื่อทราบว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จะทรงมาเป็นพระอาจารย์สอนในวิชาที่เรียน อาจารย์วิจินตน์ก็รู้สึกปลาบปลื้มใจ ภูมิใจอย่างมาก คิดว่าเป็นเกียรติอย่างที่สุดของชีวิต ซึ่งเพื่อนร่วมวิชาเอกภาษาฝรั่งเศสอีกประมาณ 30 คน ก็รู้สึกไม่ต่างกันนัก

แล้วอาจารย์วิจินตน์ก็เล่าว่า พระองค์ท่านทรงตรงต่อเวลาในการสอนมากๆ ทรงทุ่มเทและทรงเอาพระทัยใส่ในการสอนศิษย์ หากศิษย์ไม่เข้าใจตรงไหนพระองค์ก็ทรงอธิบายอย่างตั้งพระทัยจนกว่าศิษย์จะเข้าใจ

"สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงมีวิธีการสอนอย่างที่ทำให้การเรียนไม่น่าเบื่อ การออกเสียงภาษาฝรั่งเศสของพระองค์ก็ชัดเจนดีมากราวกับคนฝรั่งเศสเอง ปกติฟังภาษาฝรั่งเศสลำบาก แต่เมื่อได้ฟังพระองค์ท่านทรงออกเสียงแล้วก็ฟังง่าย ออกเสียงตามท่าน ทำให้มีความสุขและสนุกในการเรียน มีสมาธิในการเรียนมากขึ้น...



"...ที่เด่นสะดุดตาลูกศิษย์ทุกคน คือสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงพระสิริโฉมงดงามมาก เพราะฉะนั้น บางครั้งเมื่อพวกเราเรียน ก็จะนั่งชมแต่พระพักตร์ของพระองค์ท่านเสียเพลิน.." อาจารย์วิจินตน์เล่าด้วยน้ำเสียงเปี่ยมด้วยความสุข

ความหลังครั้งนั้นยังอยู่ในความทรงจำ อาจารย์วิจินตน์มีโอกาสได้เรียนกับสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นเวลา 1 เทอม และเมื่อเรียนจบวิชาแล้ว สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ก็มีพระเมตตาต่อลูกศิษย์ในพระองค์ โดยทรงประทานเลี้ยงน้ำชาที่วังสระปทุม สร้างความปีติให้กับนิสิตทุกคนเป็นล้นพ้น

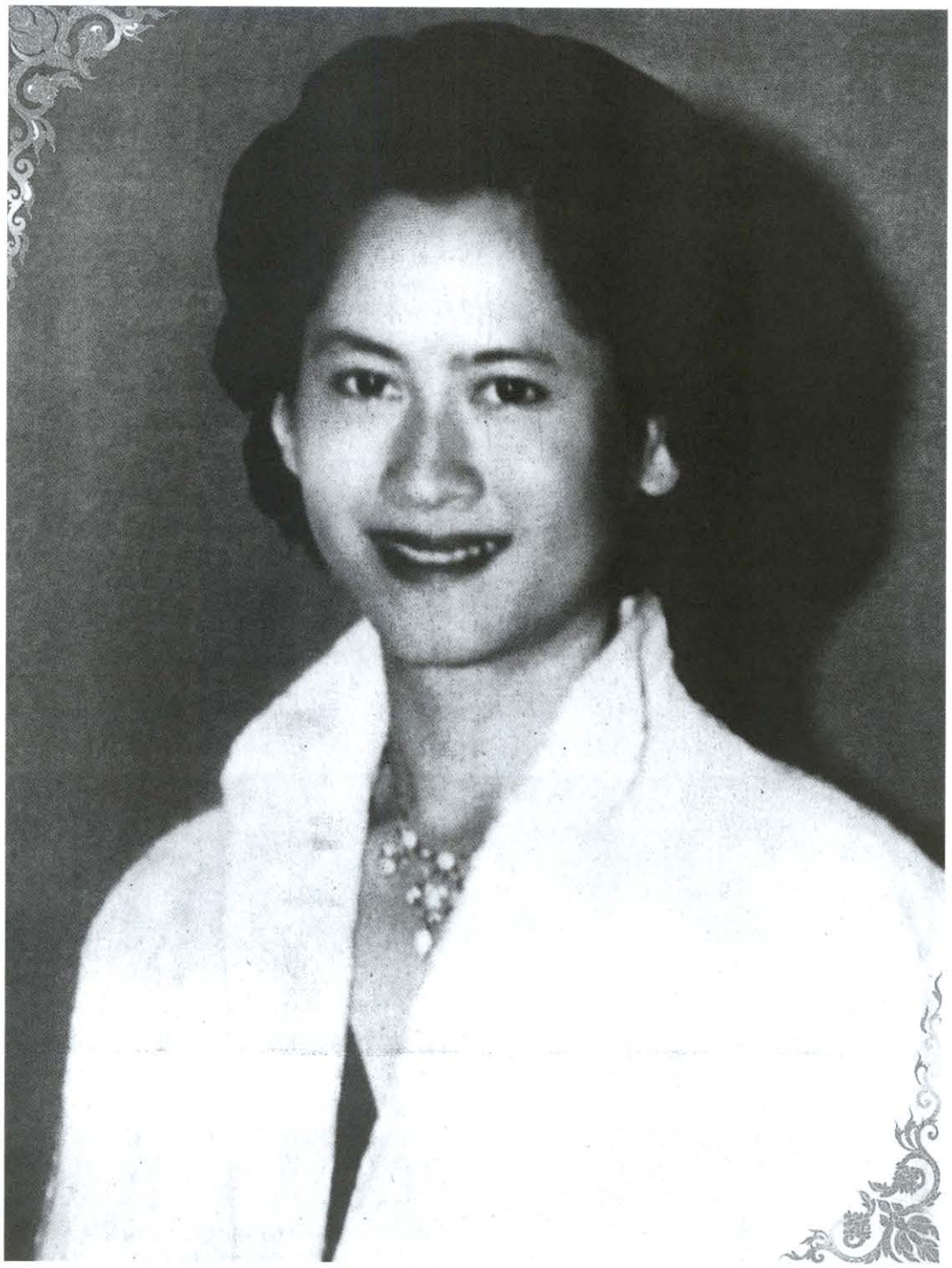
"..ตอนท่านทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบ ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าฯ พระองค์ท่านก็ทรงจำลูกศิษย์ของพระองค์ได้

"การที่ได้เรียนโดยมีสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เป็นพระอาจารย์ นับเป็นช่วงเวลาล้ำค่ายิ่งในชีวิตที่จะไม่มีวันลืม" อาจารย์วิจินตน์บอก

ปัจจุบันอาจารย์วิจินตน์เป็นภาคีสมาชิกราชบัณฑิต สำนักศิลปกรรม ประเภทวรรณศิลป์ ราชบัณฑิตยสภา

แม้วันนี้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จะเสด็จสู่สวรรคาลัยแล้ว ยังความโศกเศร้าเสียใจแก่ประชาชนไทยเป็นอย่างยิ่ง

แต่พระจริยวัตรอันงดงามในฐานะที่ทรงเป็น "พระอาจารย์" จะอยู่ในใจของประชาชนทุกผู้ทุกนามตลอดไป



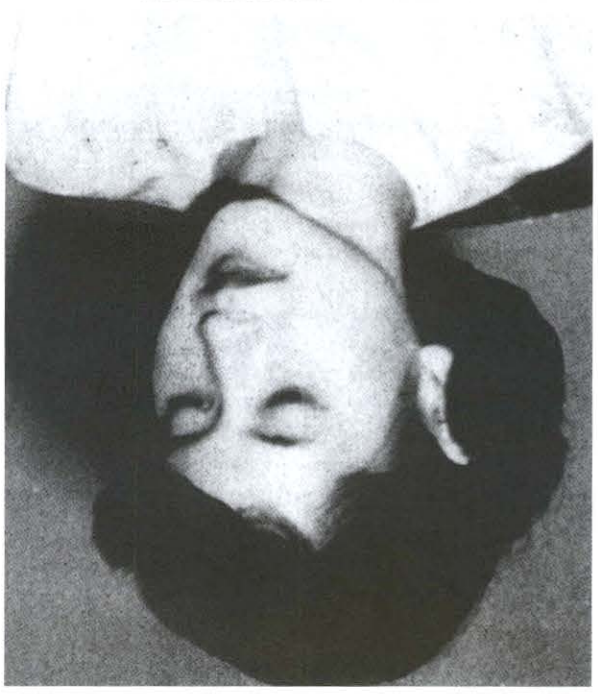




















นิคฺคณฺเห นิคฺคหารหฺ
ปคฺคณฺเห ปคฺคหารหฺ

สยามรัฐ

สถาปนา ๒๕ มิถุนายน ๒๔๘๓

ปีที่ 58 ฉบับที่ 19978 วันจันทร์ที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2551 ราคา 10 บาท

เทิดทูน'พระพี่นางฯ' เจ้าฟ้าโบราณคดี

โปรดเกล้าฯให้ร่วมเจ้าภาพสวดพระศพบำเพ็ญกุศล12เม.ย.

"ในหลวง"โปรดเกล้าฯคณะบุคคลร่วมเป็นเจ้าภาพบำเพ็ญพระราชกุศลถวาย"พระพี่นางฯ" ตั้งแต่ 12 เม.ย. "สมเด็จพระเทพฯ-พระองค์ภา" เสด็จฯไปในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ ขณะที่ประชาชนหลั่งไหลถวายพระสักการะ 4 วัน

กว่า 7 หมื่นคน ด้านแพทย์หลวงตั้งจุดตรวจบริการ นักโบราณคดีกรมศิลปากรเผยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงมีพระวิริยอุตสาหะ ตั้งใจแน่วแน่เด็ดเดี่ยวเสด็จด้วยพระบาทขึ้นเขา 200 ขั้นไปทอดพระเนตรปราสาทสด็อกก๊อกธม โดยไม่กลัวกับระเบิดที่เหลือจากสงคราม

เมื่อเวลา 06.40 น.วันที่ 6 ม.ค.51 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ทรงวางพวงมาลาของมูลนิธิสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า จากนั้นทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายภัตตาหารเช้า พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม 8 รูป จากวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎ์ที่พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ต่อจากนั้นเวลา 09.03 น. พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จไปในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวัง รวมทั้งทรงถวายภัตตาหารเพลแด่พระภิกษุสงฆ์

ทั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมให้มีพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมประจำทั้งกลางวันและกลางคืน และรับพระราชทานฉันเช้า 8 รูป ฉันเพล 8 รูป กำหนด 100 วันและประโคมย่ำยามวันละ 7 ครั้ง ทุก 3 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 06.00-24.00 น.

แพทย์หลวงตั้งจุดตรวจบริการ ปชช.

ส่วนบรรยากาศภายในศาลาสหทัยสมาคม แพทย์และพยาบาลจากกองแพทย์หลวง พระบรมมหาราชวังตั้งโต๊ะให้บริการประชาชนที่เดินทางมาถวายสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยแบ่งเป็น 2 จุด จุดละ 4 คน ตามที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารีรับสั่งห่วงใยประชาชนโดยเฉพาะผู้ที่เดินทางมาไกลจากต่างจังหวัด ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่จะมาขอแอมโมเนีย และยาพาราเซตามอล

ขณะเดียวกัน ทางสำนักพระราชวังได้เปิด ให้ถวายสักการะเร็วกว่าทุกวันโดยเริ่มตั้งแต่เวลา 07.30 น. เนื่องจากมีประชาชน เดินทางมารอจำนวนมาก โดยได้จัดระเบียบการเข้าถวายสักการะเป็นกลุ่ม กลุ่มละประมาณ 40-50 คน เพื่อไม่ให้หนาแน่นจนเกินไปและเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย

นอกจากนี้ สำนักพระราชวัง ได้เน้นย้ำให้ประชาชน สวมใส่เครื่อง แต่งกายสีขาวหรือดำ สวมรองเท้าหุ้มส้น และ อยู่ในอาการสำรวมตลอดเวลาที่อยู่ในพื้นที่

พระให้ยึดพระจริยวัตรเป็นแบบอย่าง

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ยังคงมีประชาชนและคนดังหลั่งไหลมาลงนามและถวายสัก-

การะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นพระนักเทศน์ชื่อดังพระมหาสมปอง ตาลปุตโต และทีมธรรมะดิลิเวอรี จากวัดสร้อยทอง

ด้าน พระมหาสมปอง ตาลปุตโต กล่าวว่าในส่วนตัวรู้สึกเสียใจกับการจากไปของพระองค์ท่านและอยากฝากให้คนที่ยังทะเลาะกันอยู่มีความปรองดองกัน และนำพระจริยวัตรของพระองค์ท่านไปยึดเป็นแบบอย่างและอยากจะให้ประชาชนมีจิตใจที่เข้มแข็งตั้งมั่นอยู่บนหลักของพระพุทธศาสนา

นักเรียนศรีสังวาลย์ถวายสักการะ

ขณะที่ด.ญ.กาณต์สิริ ธนะพงศ์สิน หรือ "น้องหมิว" นักเรียนชั้น ป.4 จากโรงเรียนศรีสังวาลย์ จ.นนทบุรี ผู้ป่วยเป็นโรคกระดูกพรุน เสียขาทั้งสองข้าง ซึ่งได้นั่งรถเข็นเดินทางมาร่วมลงนามและถวายสักการะพร้อมผู้ปกครอง

"น้องหมิว"กล่าวถึงความรู้สึกของตัวเองว่า ไม่อยากให้พระองค์ท่านทรงจากไป รวมทั้งเพื่อนๆ ที่โรงเรียน ทุกคนรู้สึกเสียใจ หลังจากได้รับทราบข่าว เมื่อวันที่ 2 ม.ค.51ดังนั้นวันนี้จึงตั้งใจชวนพ่อแม่มาร่วมลงนามและถวายสักการะพระฉายาลักษณ์

"น้องหมิว"กล่าวต่อไปว่าพระองค์ท่านเคยเสด็จไปเปิดอาคารโรงเรียนศรีสังวาลย์เมื่อครั้งหนูเรียนอยู่ชั้น ป.2 พระองค์ท่านใจดีและจากนี้ไปหนูจะตั้งใจเป็นคนดี เชื่อฟังพ่อแม่เรียนหนังสือให้เก่งๆ เพื่อเป็นการถวายสักการะแด่พระองค์ท่าน

ทั้งนี้ โรงเรียนศรีสังวาลย์ จ.นนทบุรี เป็นโรงเรียนที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์เคยเสด็จไป และประทานทรัพย์ส่วนพระองค์แก่โรงเรียนเป็นประจำทุกปี

ตรวจสอบราชรถใช้เคลื่อนพระศพ

นายเกรียงไกร สัมปัชชลิต อธิบดีกรมศิลปากร กล่าวว่า กรมศิลปากร โดยสำนักสังคีตได้จัดส่งวงปี่พาทย์นางหงส์ใช้ในการประโคมย่ำยามทุก 3 ชั่วโมง จำนวน 7 ครั้ง ในงานพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง จำนวน 2 วงสลับกันโดยแบ่งเป็นช่วงกลางวันตั้งแต่เวลา 06.00-15.00 น. และช่วงกลางคืนตั้งแต่เวลา 18.00- 24.00 น.เป็นเวลา 15 วัน

"ส่วนราชรถที่จะใช้ประกอบพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทั้งพระมหาพิชัยราชรถ,พระเวชยันตราชรถ, ยานมาศ 3 คานหาม และราชรถน้อย กรมศิลปากรกำลังเร่งตรวจสอบโดยต้องเปลี่ยนเครื่องตกแต่งราชรถใหม่บางส่วนที่ชำรุด ทำความสะอาด และประสานกองทัพตรวจสอบล้อและเพลาของราชรถ จากนั้นจะส่งมอบให้สำนักช่างสิบหมู่ดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ต้องรอโปรดเกล้าฯ ลงมาก่อนว่าจะใช้ราชรถองค์ไหน

วธ.วอนครูสืบทอดพระปณิธาน

คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รมว.วัฒนธรรม (วธ.) กล่าวว่า ได้ถวายงานใกล้ชิดสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ช่วงก่อตั้งสมาคมครูภาษาฝรั่งเศส ทรงเรียกอาจารย์มหาวิทยาลัยกับผู้บริหาร 41 คนมาช่วยกันร่างข้อบังคับ

ตนเองเป็นหนึ่งในนั้นทำงานร่วมกับพระองค์ท่านช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อจะทำข้อบังคับก็ได้เรียนรู้วิธีการทำงานจากพระองค์ท่าน จะทรงละเอียดถี่ถ้วน ต้องถูกต้องแม่นยำ ที่สำคัญทรงตรงต่อเวลามาก เป็นคุณลักษณะที่ได้ถือมาเป็นแบบอย่างมาทำงานจนถึงทุกวันนี้

คุณหญิงไขศรี กล่าวต่อไปว่า กิจกรรมทัศนศึกษาของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยนั้น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์มีพระประสงค์ให้อาจารย์ทั้งหลายที่เป็นสมาชิกได้มาสังสรรค์กัน ขณะเดียวกันจะทรงเชิญเจ้าหน้าที่สถาน ทูตฝรั่งเศสไปด้วย ในการไปชมโบราณสถานทั้งหลายคำอธิบายทั้งหลายจะแจกเอกสารเป็นภาษาฝรั่งเศส เพราะฉะนั้นก็เรียนรู้ไปด้วยกันด้วยเป็นการให้ความรู้อาจารย์ในเชิงภาษาฝรั่งเศส ให้ความรู้กับคนฝรั่งเศสในประเทศไทยให้รู้จักโบราณสถานเพราะฉะนั้นไม่ใช่เรื่องที่เที่ยวกันธรรมดาปกติ เวลาที่จะทรงทำอะไรจะต้องเตรียมรอบคอบแล้วก็พร้อมทุกอย่าง อยากให้ผู้ที่เป็นครูทั้งหลายได้สืบทอดพระปณิธาน คือต้องเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูน ความรู้ของตัวเองตลอดเวลา และอยู่เฉยๆ ไม่ได้จะต้องรอบรู้ รู้จริงและรู้ลึกเพื่อจะสอนคนอื่นได้ รวมถึงแบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกัน

เผยพระพี่นางฯ ทรงพระเมตตา

ทางด้าน ผศ.ดร.สมพิศ ขัตติยพิกุล ผอ.วิทยาลัยนานาชาติและสถาบันวาแตลแห่งประเทศ ลูกศิษย์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ กล่าวว่า สมัยที่เรียนกับพระองค์ท่าน ทรงพระเมตตามาก และทรงเอาใจใส่ลูกศิษย์ทุกคน ทรงทุ่มเทเวลา ตอนที่เรียน เรียนวิชาโคลงกลอนภาษาฝรั่งเศส พระองค์ท่านทรงเน้นการออกเสียงภาษาฝรั่งเศสให้ไพเราะด้วย

นอกจากนั้น ยังทรงส่งเสริมกิจกรรมนอกห้องเรียนสนับสนุน ให้มีชมรมภาษาฝรั่งเศส มีการร้องเพลงภาษาฝรั่งเศสเพื่อฝึกฝนภาษา จะเห็นว่าทรงทุ่มเทมากในการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสเพื่อให้นักศึกษามีความรู้มากที่สุด

"ถ้าจะดุคงไม่เรียกว่าดุ แต่เข้มงวด หมายความว่าถ้าทรงมอบงานให้ทำแล้วก็จะต้องส่งตามกำหนดคือเข้มงวดหมายความว่าถ้าสั่งการบ้านแล้วก็ทำ เวลาเรียนตั้งใจเรียน แต่มีบ่อยครั้งพระองค์ท่านมีพระเมตตาสูง มีอยู่ครั้ง หนึ่งการบ้านทำไม่ได้ ได้กราบทูลพระอาจารย์ตรงๆ ว่าวันนี้ทำไม่ได้ พระองค์ท่านก็ทรงพระเมตตาบอกว่าไม่เป็นอะไร จะอธิบายว่าทำอย่าง ไรก็คือจะบอกว่าดุคงไม่ใช่ ทรงใส่พระทัยมาในการเรียนการสอนและทุ่มเทมาก"ผอ.วิทยาลัยนานาชาติฯ กล่าว

แด่พระอาจารย์คุณครูผู้เป็นที่รัก

ผศ.ดร.สมพิศ กล่าวถึงการสอนของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ด้วยว่าขั้นแรก พระองค์ท่านจะไม่ทรงเข้มงวดมาก บรรยากาศในห้องเรียนจะรู้สึกสบายไม่เครียด นักศึกษาจะรู้สึกว่าไม่ถูกบังคับให้เรียน ดังนั้น เวลาเรียนจะรู้สึกคล้อยตาม อย่างเช่น เวลาอ่านบทกวี บท โคลง จะอธิบายด้วยภาษาง่ายๆ พระองค์ท่านจะทรงชาบซึ้งกับบทกวีและบทโคลงภาษาฝรั่งเศส คือทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย เมื่อบรรยากาศไม่เครียดก็รู้สึกว่าอยากเรียน อยากพูดภาษา ฝรั่งเศสให้ไพเราะเหมือนกับพระองค์ท่าน

ผู้สื่อข่าวรายงาน ผศ.ดร.สมพิศ ได้แต่งกลอนภาษาฝรั่งเศส โดยใช้เวลาเพียง 10 นาที ถวายแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ด้วย แปลความว่า "แด่พระอาจารย์คุณครูผู้เป็นที่รัก ขอประทานอนุญาตกราบทูลจากหัวใจว่าปราศจากพระองค์ท่านแล้ว ข้าพระพุทธเจ้าคงไม่มีวันนี้ ขอให้พระองค์ท่านจงสถิตอยู่ในหัวใจประชาชนชาวไทยตลอดไป และขอให้พระองค์ท่านทรงพระเกษมสำราญในสวรรค์ตลอดกาล"

ทรงสนพระทัยปราสาทสด๊อกก๊อกธม

ด้าน นายอาณัติ บำรุงวงษ์ ผอ.สำนักศิลปากรที่ 15 ภูเก็ต กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรมกล่าวถึงความรู้สึกในสำนึกพระกรุณาคุณ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงสนพระทัยงานด้านประวัติศาสตร์โบราณคดีเป็นอย่างยิ่ง ว่าครั้งที่ตนเป็นนักโบราณคดีประจำสำนักศิลปากรที่ 5 ปราจีนบุรีได้มีโอกาสเฝ้ารับเสด็จพระองค์ท่านมาชมศึกษาแหล่งโบราณคดีปราสาทหินสด๊อกก๊อกธมศิลปะเขมรพุทธศตวรรษที่ 16 อายุประมาณ 900 ปี อ.โคกสูง จ.สระแก้ว อยู่เขตชายแดนติดระหว่างไทยกับกัมพูชา เมื่อประมาณ พ.ศ. 2546

โดยเจ้าหน้าที่ทหารตำรวจและข้าราชการในพื้นที่ต่างมีความวิตกกังวลมาก เนื่องจากเป็นที่รับรู้กันว่ายังมีกับระเบิดจากสงครามฝังอยู่ใต้ดินตามทางเดินและรอบๆ บริเวณปราสาทหินจำนวนมาก แม้มีมูลนิธิอาสาต่างๆ เข้ามากู้ระเบิดก็ตาม แต่ก็ยังไม่หมด พระองค์ก็รับรู้แต่ความตั้งใจที่เด็ดเดี่ยวแน่วแน่ของพระองค์ได้ไปถึงปราสาทสด๊อกก๊อกธม พระองค์ได้แสดงถึงพระวิริยอุตสาหะที่เสด็จด้วยพระบาท ขึ้นเขาปราสาทเขาน้อยศิลปะเขมร ที่มีความลาดชันทางขึ้นบันไดเขากว่า 200 ขั้น แสดงให้เห็นถึงความสนพระทัยและมีพระทัยที่เด็ดเดี่ยวแน่วแน่ชมปราสาทหินจำนวน 3 หลังขณะที่พระชันษา 80 ปี (อ่านรายละเอียดหน้า 2)

ยอดสักการะวันเดียวเกิน2หมื่นคน

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เวลา 17.00 น.วันเดียวกัน หลังสำนักพระราชวังปิดการถวายสักการะและลงนามสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ภายในศาลาสหทัยสมาคมพบว่าวันเดียวมียอดประชาชนที่เดินทางมาสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทั้งสิ้น 25,000 คน รวม 4 วัน กว่า 70,676 คน อย่างไรก็ตาม ตลอดทั้งวันมีประชาชนและบุคคลสำคัญต่างๆ เดินทางมาถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นจำนวนมาก

โปรดเกล้าฯให้คณะบุคคลเป็นเจ้าภาพ

ล่าสุด ผู้สื่อข่าวรายงานเพิ่มเติมว่า ศูนย์ประชาสัมพันธ์ สำนักพระราชวัง แจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ ฉบับที่ 1 ใจความว่าในวันศุกร์ที่ 11 ม.ค.นี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้พระราชวงศ์ พระราชสกุลทุกมหาสาขา และหน่วยงานของรัฐร่วมเป็นเจ้าภาพในการบำเพ็ญพระราชกุศลและบำเพ็ญกุศลถวายพระศพประจำสัปดาห์ในทุกวันพุธ

นอกจากนี้ ตั้งแต่วันที่ 12 เม.ย.51 เป็นต้นไปจนถึงกาลพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะบุคคล องค์การและสมาคมร่วมเป็นเจ้าภาพในการบำเพ็ญกุศลถวายเป็นประจำทุกวันโดยสามารถทำหนังสือถึงเลขาธิการพระราชวัง หรือสอบถามรายละเอียดได้ที่สำนักงานเลขานุการ หมายเลขโทรศัพท์ 0-2224-3273 และ 0-2224-3333 โทรสาร 0-2226-4949

ฟ้าหญิงจุฬาภรณ์เสด็จพระพิธีธรรม

จากนั้นเวลา 18.52 น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี เสด็จไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาททรงบำเพ็ญพระกุศล ทรงสดับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

สำหรับพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทาน 7 วัน ที่กำหนดจัดขึ้นในวันที่ 9 และ 10 ม.ค.นี้ ได้กำหนดไว้ดังนี้ วันที่ 9 ม.ค.เวลาประมาณ 17.00 น. พระสงฆ์ 30 รูป เจริญพระพุทธมนต์ สมเด็จพระราชาคณะถวายพระธรรมเทศนา พระสงฆ์ 4รูป สวดพระธรรมคถา ส่วนในวันที่ 10 ม.ค. เวลาประมาณ 10.30 น. พระสงฆ์ 30รูป ที่สวดพระพุทธมนต์เมื่อวันที่ 9 ม.ค.รับพระราชทานฉัน และสดับปกรณ์ จากนั้นสมเด็จพระราชาคณะ ถวายพระธรรมเทศนา พระสงฆ์ 4 รูป สวดพระธรรมคถา และพระสงฆ์ 84 รูป เท่าพระชนมายุ สดับปกรณ์



สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์ ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง



แบบเดิม...ภาพพระเมรุ (ชั้นเจ้าฟ้า)แบบเดิมที่กรมศิลปากรเตรียมจะนำมาเป็นตัวอย่างเกี่ยวกับศิลปะและโครงสร้างบางส่วนมาประยุกต์ใช้ เพื่อร่างแบบพระเมรุขึ้นใหม่ เพื่อให้สมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์



ถวายสักการะ...ด.ญ.กาณต์สิริ ธนะพงศ์สิน หรือ "น้องหมิว" นักเรียนชั้น ป.4 รร.ศรีสังวาลย์ จ.นนทบุรี ผู้ป่วยโรคกระดูกพรุน เสียขาทั้ง 2 ข้าง นั่งรถเข็นเดินทางมาร่วมลงนาม และถวายสักการะฯ ที่ศาลาสหทัยสมาคม

อีกหนึ่งพระอัจฉริยภาพ เจ้าฟ้าโบราณคดี

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในด้านพระอัจฉริยภาพแห่งความเป็นพระอาจารย์สอนวิชาวรรณคดีฝรั่งเศสในสถาบันอุดมศึกษาแล้ว งานพระนิพนธ์หนังสือก็เป็นที่ประจักษ์ชัดดังพระนิพนธ์ "แม่เล่าให้ฟัง" "เจ้านายเล็กๆ-ยุวกษัตริย์" และสารคดีต่างแดน ที่ได้เสด็จไปทรงเยือนแต่ละประเทศ ทรงสนพระทัยประวัติศาสตร์โบราณคดี นำมาถ่ายทอดไว้ในหนังสือพระนิพนธ์

เช่นกันในด้านประวัติศาสตร์โบราณคดีประเทศไทย พระองค์ทรงสนพระทัยอย่างยิ่งที่เสด็จไปแหล่งโบราณคดีและโบราณสถานที่แห่งนั้นๆ หน่วยงานหนึ่งที่ได้รับพระกรุณาคุณให้ถวายงานอยู่เสมอมาคือกรมศิลปากร ซึ่งผู้ที่มีโอกาสได้ถวายบรรยายและติดตามต่างก็ประทับใจในพระองค์ท่าน

นายอาณัติ บำรุงวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ 15 ภูเก็ต กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม เป็นท่านหนึ่งเปิดเผยความรู้สึกในสำนึกพระกรุณาคุณ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงสนพระทัยงานด้านประวัติศาสตร์โบราณคดีเป็นอย่างยิ่งว่า เมื่อประมาณปี พ.ศ.2546 ผมยังเป็นนักโบราณคดีประจำสำนักศิลปากรที่ 5 ปราจีนบุรี ได้มีโอกาสเฝ้ารับเสด็จพระองค์ท่านมาทอดพระเนตรศึกษาแหล่งโบราณคดีปราสาทหินสด๊อกก๊อกธมศิลปะเขมรพุทธศตวรรษที่ 16 อายุประมาณ 900 ปี อ.โคกสูง จ.สระแก้ว

ปราสาทสด๊อกก๊อกธมตั้งอยู่เขตชายแดนติดระหว่างไทยกับกัมพูชา ที่เวลานั้นเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจและข้าราชการในพื้นที่ต่างมีความวิตกกังวลมาก เนื่องจากเป็นที่รับรู้กันว่า พื้นที่นี้ยังมีกับระเบิดจากสงครามฝังอยู่ใต้ดินตามทางเดินและรอบๆ บริเวณปราสาทหินจำนวนมาก แม้มีมูลนิธิอาสาต่างๆ เข้ามากู้ระเบิดก็ตาม แต่ก็ยังไม่หมด พระองค์ก็รับรู้ แต่ด้วยความตั้งใจที่เด็ดเดี่ยวแน่วแน่ของพระองค์ได้ไปถึงปราสาทสด๊อกก๊อกธม

ผอ.สำนักศิลปากรที่ 15 ภูเก็ต กล่าวอีกว่า ในครั้งนั้นพระองค์ยังทรงแสดงถึงพระวิริยอุตสาหะที่เสด็จด้วยพระบาทขึ้นเขาปราสาทเขาน้อยศิลปะเขมรพุทธศตวรรษที่12-16 อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้วที่มีความลาดชันทางขึ้นบันไดเขากว่า200 ขั้น แสดงให้เห็นถึงความสนพระทัยและมีพระทัยที่เด็ดเดี่ยวแน่วแน่ชมปราสาทหินจำนวน 3 หลัง ขณะที่พระชนมชันษา 80 ปี

จากการเสด็จไปของพระองค์ชมปราสาทสด๊อกก๊อกธม ปราสาทเขาน้อยได้มีผลให้เจ้าหน้าที่ไทยและมูลนิธิอาสาต่างๆ ช่วยกันกู้กับระเบิดทำให้ประชาชนได้เข้าไปชมปราสาทมีความปลอดภัยมากขึ้น ทั้งยังส่งผลถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับกัมพูชาที่ดีต่อกัน

"ผมยังจำเหตุการณ์เฝ้ารับเสด็จ ตลอดระยะเวลาท่านอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านโบราณคดีได้ถวายคำบรรยายปราสาทหินทั้ง 2 หลัง พระองค์ทรงสนพระทัยรับฟังอย่างยิ่งไม่ทรงแสดงอาการเบื่อ ทั้งยังตรัสถามกลับเมื่อสงสัย อีกทั้งพระองค์ตรัสกับข้าราชการตามเสด็จว่า โบราณสถานที่นั้นๆ มีความสำคัญที่บรรพชนได้สร้างคุณูปการไว้เป็นมรดกของแผ่นดิน สมควรที่คนไทยต้องช่วยกันบำรุงรักษาไว้ ทั้งต้องพัฒนาให้ความรู้แก่ชุมชนจะได้ช่วยกันรักษาสืบทอดไว้ ตั้งแต่นั้นมาผมสนองพระประสงค์" นายอาณัติ กล่าว

ผอ.สำนักศิลปากรที่ 15 ภูเก็ต ยังกล่าวอีกว่า พระองค์ทรงสนพระทัยแหล่งโบราณคดีคาบสมุทรภาคใต้ ที่มีความสำคัญแห่งหนึ่งของโลกเชื่อมระหว่างกรีกโรมัน เอเชียตะวันออกกลาง มหาสมุทรอินเดียและภาคใต้ของไทย ที่สำนักศิลปากรที่ 15 ภูเก็ตได้เตรียมจัดทำรายงานถวายที่จะเสด็จมาศึกษาโบราณคดี แต่ไม่ได้ถวายรายงาน เนื่องจากพระองค์ประชวรและสิ้นพระชนม์

นักโบราณคดีอีกท่านหนึ่ง ที่ได้มีโอกาสถวายงานบรรยายโบราณคดี **นายบวรเวท รุ่งรุจี** ผู้อำนวยการสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ เผยความรู้สึกไว้ในวารสารศิลปากรว่า ราวปี

พ.ศ.2532 ข้าพเจ้าได้รับแจ้งจากกรมศิลปากรที่กรุงเทพฯ ว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จะทรงนำคณะครูอาจารย์ของสมาคมครูสอนภาษาฝรั่งเศสในพระราชูปถัมภ์ มาทัศนศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย

ในขณะนั้นข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งเป็นทั้งหัวหน้าหน่วยศิลปากรที่ 6 พิมาย ควบคู่กับการเป็นหัวหน้าอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ถึงแม้จะนำชมใครต่อใครมานักต่อนักแล้วก็ยังอดไม่ได้ที่จะต้องเตรียมความพร้อมให้กับตัวเองเพื่อป้องกันความผิดพลาด ดังที่ทราบกันดีพระองค์ท่านทรงสนพระทัยงานด้านประวัติศาสตร์โบราณคดีเป็นอย่างยิ่ง ในคราวที่เสด็จมามีพระประสงค์ที่จะทอดพระเนตรโบราณสถานปราสาทหินพนมวัน ภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์ที่เขาจันทร์งาม อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา เป็นต้น

หลังจากนั้นข้าพเจ้ามีโอกาสถวายคำบรรยายอีกครั้งเมื่อปี พ.ศ.2534 บรรยายโบราณสถานกลุ่มปราสาทตาเหมือน จ.สุรินทร์ และคงจะเป็นเพราะตลอดมานั้นส่วนใหญ่จะบรรยายโบราณสถานในศิลปะเขมร จึงเคยมีรับสั่งถามข้าพเจ้าว่า "บรรยายปราสาทเขมรมาตั้งเยอะแยะแล้ว เคยไปดูที่เขมรมาแล้วกี่ครั้ง" ข้าพเจ้ากราบบังคมทูลตอบพระองค์ท่านด้วยความมั่นใจว่า "ยังไม่เคยไปดูปราสาทที่ประเทศเขมรเลยพะยะค่ะ"

เหตุที่ถวายคำบรรยายให้พระองค์ท่านได้เป็นคุ้งเป็นแควนั้นก็เนื่องจากความรู้ที่เรียนมาจากคณะโบราณคดีมหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งท่านอาจารย์ (ศ.ม.จ.สุภัทรดิศ ดิศกุล) เป็นผู้สอนให้ บวกกับประสบการณ์ที่ปฏิบัติจริงทำให้มีความรู้เพิ่มเติม รวมทั้งได้พบหลักฐานทางโบราณคดีใหม่ๆ ก็เอามาผนวกเป็นองค์ความรู้ใหม่ และบรรยายถวายให้แก่พระองค์ท่าน

ข้าพเจ้ายังจำได้ว่า เมื่อกราบบังคมทูลจบว่าไม่เคยไปเขมรมาก่อนเลย พระองค์ท่านทรงแสดงพระพักตร์แปลกใจ พระสรวลและตรัสว่ากำลังจะเสด็จประพาสกัมพูชา โดยมีท่านอาจารย์ (ศ.ม.จ.สุภัทรดิศ ดิศกุล) และ ม.ร.ว.สุริยวุฒิ สุขสวัสดิ์ จะเป็นผู้ถวายคำบรรยาย และพระราชทานพระอนุญาตให้ข้าพเจ้าตามเสด็จในครั้งนั้นด้วย

เป็นครั้งแรกที่ได้เห็นปราสาทเขมรที่ประเทศกัมพูชาด้วยพระบารมีของพระองค์ท่าน ตลอดระยะเวลาที่อยู่ในกัมพูชานั้นพระองค์ทรงสนพระทัยโบราณสถาน โบราณวัตถุที่ท่านอาจารย์ถวายคำบรรยายเป็นอย่างยิ่งโดยไม่ทรงแสดงอาการเบื่อเลย ทรงฟังคำบรรยายและทรงฉายพระรูปด้วยกล้องส่วนพระองค์เองตลอดเวลา

เรื่องที่ข้าพเจ้ารำลึกถึงอยู่เสมอ และแสดงถึงพระวิริยอุตสาหะในพระองค์ท่านในงานด้านโบราณคดีจากการเสด็จประพาสกัมพูชาในครั้งนั้น คือ ในระหว่างที่ประทับอยู่ที่เมืองเสียมราฐหลายวันนั้น พระองค์ท่านจะเสด็จออกไปทอดพระเนตรโบราณสถานในเมืองพระนครที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก

รถพระที่นั่งจะผ่านทางขึ้นเขาพนมกุเลนทุกวัน ท่านอาจารย์ก็จะทรงบรรยายบนเขาพนมกุเลนมีปราสาทและจากยอดเขา จะมองเห็นบารายตะวันออก (สระน้ำขนาดใหญ่) ที่ชาวเขมรขุดไว้ใหญ่โตน่าดูมาก แต่ต้องเดินขึ้นเขาสูงอาจจะเสด็จไปลำบาก ฉะนั้น ไว้ค่อยทรงคิดดูอีกทีก็แล้วกันว่าจะเสด็จขึ้นไปหรือไม่ ท่านอาจารย์ตรัสอย่างนี้ทุกวัน

จนถึงวันสุดท้ายที่จะประทับเมืองเสียมราฐ พระองค์ก็ทรงตัดสินพระทัยที่จะเสด็จด้วยพระบาทขึ้นเขาพนมกุเลนตามคำชักชวนของท่านอาจารย์

> พระองค์ยังแสดงถึงพระวิริยอุตสาหะที่เสด็จด้วยพระบาทขึ้นเขาปราสาทเขาน้อยศิลปะเขมรพุทธศตวรรษที่ 12-16 อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว ที่มีความลาดชันทางขึ้นบันไดเขากว่า 200 ขั้น แสดงให้เห็นถึงความสนพระทัยและมีพระทัยที่เด็ดเดี่ยวแน่วแน่

ทั้งๆ ที่ ทางขึ้นก็ลาดชันและทรงเจริญพระชนมชันษากว่า 70 ปีแล้ว แสดงให้เห็นถึงความสนพระทัยและมีพระทัยที่เด็ดเดี่ยวแน่วแน่ในงานด้านโบราณคดี

ผอ.สำนักวรรณกรรมฯ กล่าวในตอนท้ายว่า "กรมศิลปากรยังได้รับพระกรุณาคุณจากพระองค์ท่านอีกหลายครั้ง ที่พระราชทานพระวโรกาสเสด็จมาทรงเป็นประธานในพิธีเปิดโบราณสถานสำคัญๆ เช่น คุ้มขุนแผน แหล่งโบราณคดีบ้านโปรตุเกส และโบราณสถานวัดขุนแสน นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เป็นต้น เหล่าข้าราชการในกรมศิลปากรยังคงสำนึกในพระกรุณาคุณในพระองค์ท่าน ที่ทรงสนพระทัยและเอาใจใส่ในมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ"

พระองค์ท่านเสด็จสู่สวรรคาลัย ชาวประชากรมศิลปากรอาดูร



ด้วยสำนึกในพระกรุณาธิคุณ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ศาสตราจารย์ พลเอกหญิง พลเรือเอกหญิง พลอากาศเอกหญิง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประสูติเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2466 ณ กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร สิ้นพระชนม์เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2551 เวลา 02.54 น. ณ โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพมหานคร สิริพระชันษา 84 ปี ทรงเป็นพระธิดาพระองค์ใหญ่ในและสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (หม่อมสังวาลย์ มหิดล ณ อยุธยา) และสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก (สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ามหิดลอดุลยเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์) พระราชโอรสในรัชกาลที่ 5 และสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า และทรงเป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

พระนามแรกประสูติตามที่โรงพยาบาลตั้งถวาย คือ **May** ซึ่งเป็นเดือนที่พระองค์ประสูติ ต่อมา เมื่อความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระนามว่า หม่อมเจ้าหญิงกัลยาณิวัฒนา มหิดล (คำว่า "วัฒนา" ในพระนาม ทรงตั้งตามพระนามาภิไธยของสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า (สมเด็จพรนางเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราชเทวี) หลังจากนั้น พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้สถาปนาขึ้นเป็น พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากัลยาณิวัฒนา

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจมากมายแก่ประเทศชาติ เพื่อแบ่งเบาพระราชภาระของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มีโครงการในพระอุปถัมภ์หลายร้อยโครงการ ทั้งด้านการศึกษา การสังคมสงเคราะห์ การแพทย์และการสาธารณสุข การต่างประเทศ การศาสนา และอื่นๆ ทั้งนี้ พระองค์มีพระปรีชาสามารถด้านการเขียน ด้านการกีฬา และด้านการถ่ายภาพ

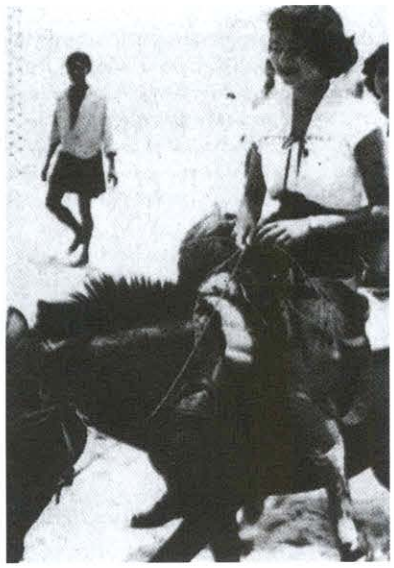
สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงก่อตั้งสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยขึ้นในปีพุทธศักราช2520 ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจเป็นอเนกประการ ทั้งในด้านการศึกษา สังคมสงเคราะห์และสาธารณสุข จนเป็นที่ประจักษ์ชัดในวงการศึกษาซึ่งมหาวิทยาลัยต่างๆจำนวน 10 กว่าแห่งและองค์การระหว่างประเทศ จึงถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และเหรียญสดุดีพระเกียรติคุณแด่พระองค์ และทรงได้รับการเทิดทูนพระเกียรติจากรัฐบาลและองค์กรต่างประเทศหลายแห่งอาทิ รัฐบาลฝรั่งเศส และองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก)

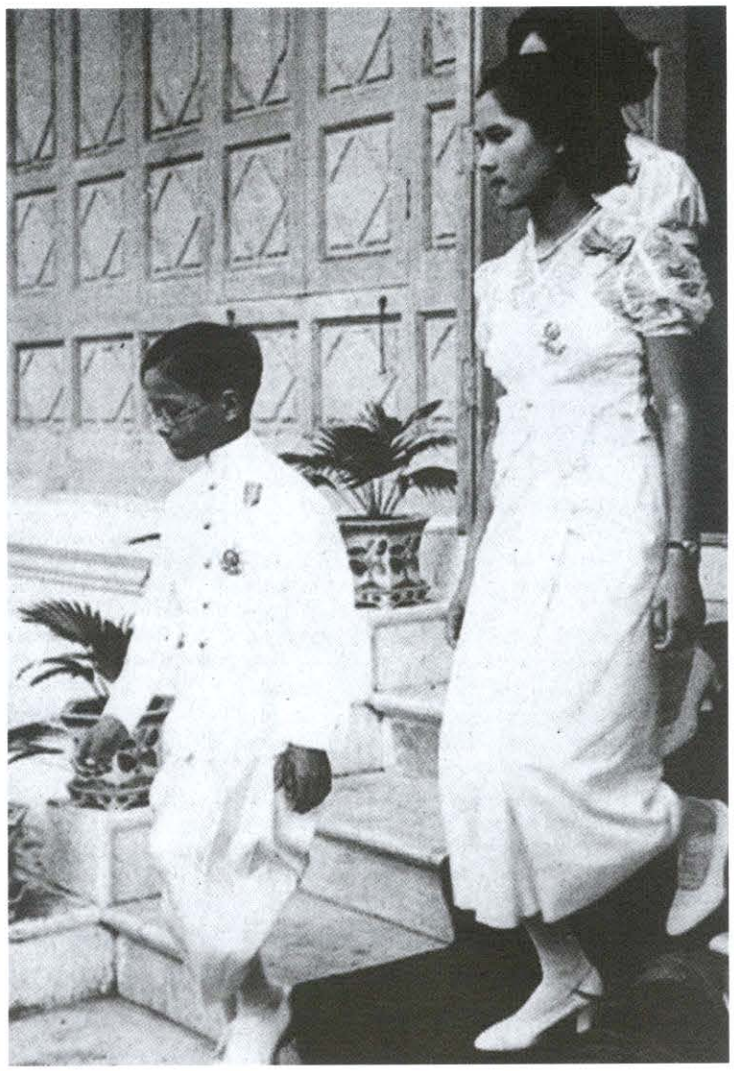
นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงเป็นอาจารย์สอนวิชาภาษาต่างประเทศที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ อาทิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยเฉพาะที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พระองค์ทรงเป็นพระอาจารย์ประจำนานถึง 8 ปี โดยทรงเป็นหัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศเอง และทรงเป็นผู้ดูแลและจัดทำหลักสูตรการสอนของอาจารย์ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ทรงจัดทำหลักสูตรปริญญาตรีสาขาภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศสสำเร็จ ด้วยการผสมผสานความรู้ ด้านภาษาและวรรณคดีให้เข้ากันอย่างเหมาะสม

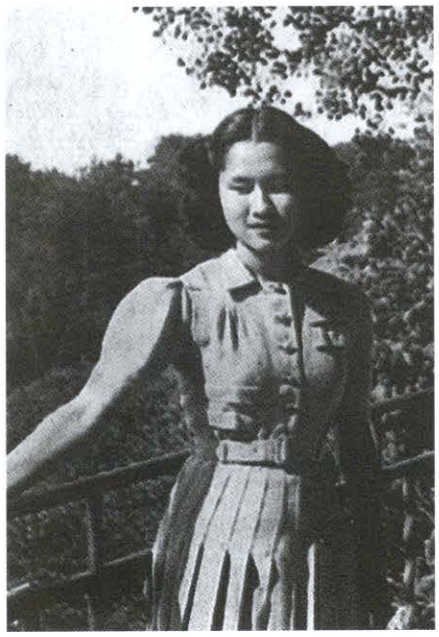
ทั้งยังทรงสนพระทัยโครงการจัดส่งเยาวชนไทยไปร่วมแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ ตั้งแต่ปี 2532 ถึงปัจจุบัน โดยพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์และเงินกองทุนสมเด็จย่าเพื่อช่วยเหลือ ทรงติดตามความเคลื่อนไหวทุกขั้นตอนการแข่งขัน พระราชทานกำลังใจ และแสดงความยินดีแก่เยาวชนไทยที่ได้รับรางวัลและใบประกาศเกียรติคุณจากการแข่งขันในทุกๆ ครั้ง

พระองค์ยังทรงเป็นประธานของมูลนิธิต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (ชื่อย่อ พอ.สว.) หรือหมอกระเป๋าเขียว รวมทั้งมูลนิธิโรคไต และทรงเป็นประธานมูลนิธิหม่อมเจ้าบุญจิราธร (ชุมพล) จุฑาธุช ซึ่งมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการให้ทุนการศึกษาแพทย์ตามโครงการแพทย์ชนบท ให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาพยาบาลที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์และให้ทุนการศึกษาสำหรับผู้ที่จะสมัครเป็นอาจารย์วิชาการพยาบาล ทรงดำรงตำแหน่งประธานมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราช-











ชนนี ทรงดำรงตำแหน่งประธานมูลนิธิถันยรักษ์ในพระราชูประถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

นอกจากนี้ยังได้ทรงรับมูลนิธิและกองทุนการกุศลต่างๆ ทางด้านสาธารณสุข ไว้ในพระอุปถัมภ์ อีกหลายหน่วยงาน ได้แก่ มูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย กองทุนสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเพื่อพัฒนาการพยาบาล ศิริราชมูลนิธิ มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ มูลนิธิช่วยการสาธารณสุขมูลนิธิส่งเสริมสวัสดิภาพสตรีและเยาวชน มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ มูลนิธิช่วยการสาธารณสุขสมาคมพยาบาลสาธารณสุขไทย มูลนิธิเพื่อโรงพยาบาลราชานุกูล มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ มูลนิธิโรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน มูลนิธิโรงพยาบาลเลิดสิน เป็นต้น

เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2550 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีพระอาการผิดปกติเกี่ยวกับพระนาภี (ท้อง) และได้เข้าประทับรักษาพระอาการประชวร ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช คณะแพทย์ได้ถวายการตรวจพระวรกายและเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ตรวจพบมะเร็งซึ่งเป็นชนิดเดียวกับที่พระถันที่ทรงเคยได้รับการถวายตรวจรักษาเมื่อ 10 ปีก่อน โดยช่วงเวลาหลังการถวายรักษาครั้งก่อนนั้น ทรงมีพระสุขภาพดี และในการถวายตรวจติดตามพระสุขภาพจึงได้ตรวจพบมะเร็งเกิดขึ้นใหม่เมื่อ 2 ปีก่อน นอกจากนี้ คณะแพทย์ได้ถวายตรวจพระสมองด้วยเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ พบว่า มีเนื้อสมองด้านซ้ายตายเป็นวงกว้าง จากเส้นเลือดสมองอุดตัน คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาพระอาการอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ

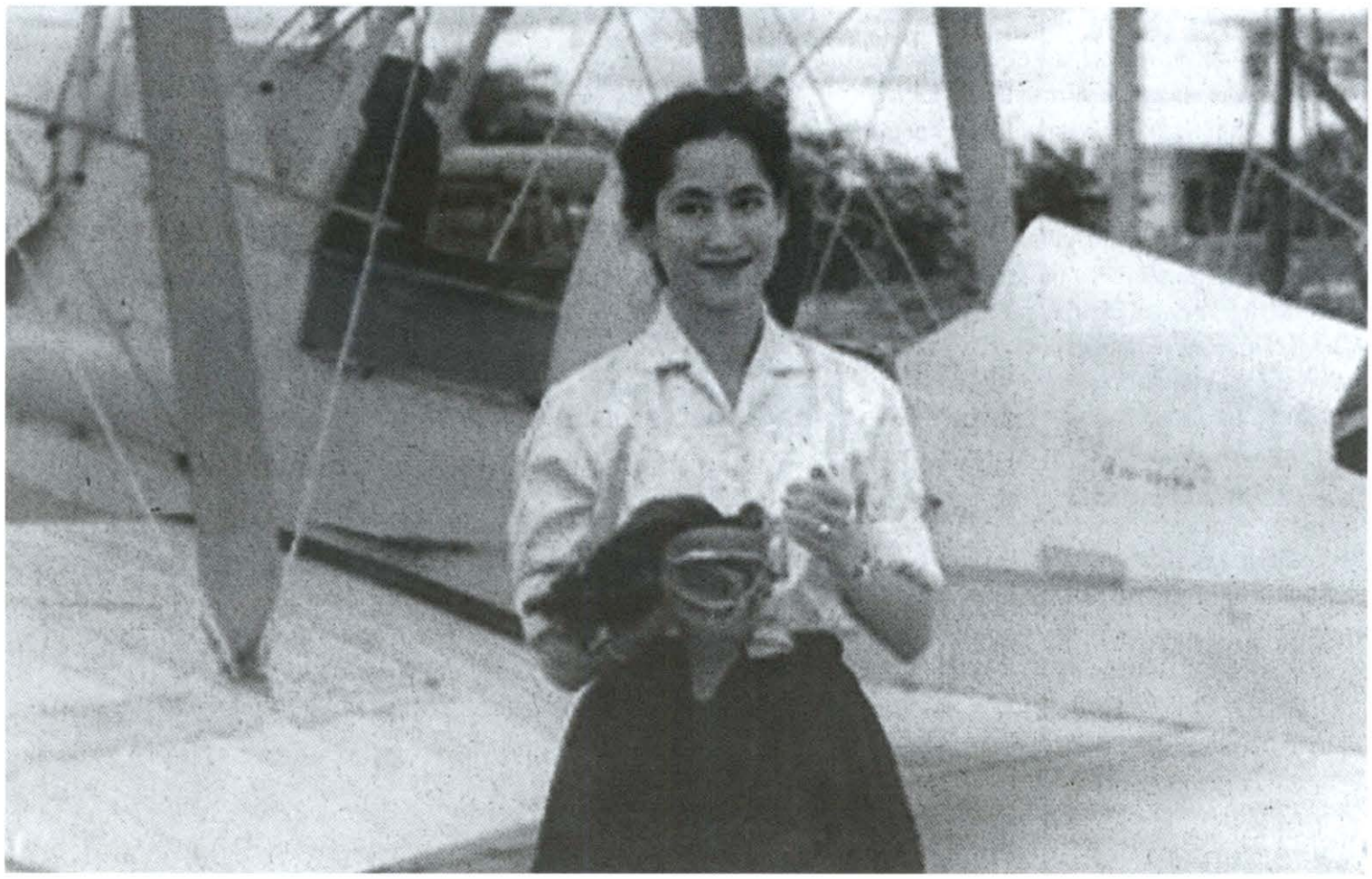
จนกระทั่ง เมื่อวันอังคารที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2551 พระอาการประชวรได้ทรุดลงตามลำดับ และสิ้นพระชนม์เมื่อเวลา 02.54 น. รวมพระชันษาได้ 84 ปี

ข้าพระพุทธในนามของหนังสือพิมพ์สยามรัฐขอน้อมรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณ ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ขอให้ดวงพระวิญญาณของพระองค์เสด็จสู่สวรรคาลัย และขอบารมีพระองค์ปกป้องคุ้มครองปวงชนชาวไทยตลอดไป

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม







เปิดลิ้นชักความทรงจำ ของ ผศ.ดร.อุบลวรรณ โชติวิสิทธิ์

"เป็นความปลาบปลื้มอย่างหาที่สุดมิได้ในครั้งนั้นพระองค์เสด็จมาประทับสอนอยู่นานประมาณอาทิตย์กว่า แม้ขณะนั้นเหตุการณ์ในพื้นที่จะไม่รุนแรงเท่าปัจจุบัน แต่ทว่าด้วยความห่างไกลไม่คิดว่าจะเสด็จมาด้วยพระองค์เอง"

ความทรงจำที่ซ้อนลึกถูกรื้อฟื้นขึ้นมา...

โดย **ผศ.ดร.อุบลวรรณ โชติวิสิทธิ์** อาจารย์ภาควิชาภาษาฝรั่งเศส คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มอ.) วิทยาเขตปัตตานี

...หนึ่งในนักเรียนทุนส่วนพระองค์ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

...พระกรณียกิจหนึ่งที่ประจักษ์แก่ปวงราษฎร์ คือการทรงงานเป็นพระอาจารย์สอนหนังสือ ด้วยพระอัจฉริยภาพด้านภาษาศาสตร์และวรรณกรรมฝรั่งเศสทรงวางรากฐานวิชาภาษาฝรั่งเศสนับแต่ปี พ.ศ.2493 จนสืบมา แลด้วยพระหฤทัยที่มุ่งมั่นในอันที่จะทรงปฏิบัติพระกรณียกิจในหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วง แม้หนทางนั้นจะลำบากเพียงใดก็ตาม ราวปี พ.ศ.2523 คณะมนุษยศาสตร์ มอ.วิทยาเขตปัตตานี กราบทูลให้ทรงทราบปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ที่เชี่ยวชาญภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาฝรั่งเศส เพราะเป็นมหาวิทยาลัยที่อยู่ในจังหวัดห่างไกล และมีปัญหาเรื่องความปลอดภัย ด้วยพระเมตตาเสด็จมาทรงบรรยายวิชาภาษาฝรั่งเศส วิชากวี ด้วยพระองค์เอง

ผศ.ดร.อุบลวรรณ เล่าว่า...

"สำหรับดิฉันนั้นถือว่าเป็นบุญของชีวิตที่มีโอกาสใกล้ชิดพระองค์ จะด้วยความบังเอิญ หรือโชคชะตาอย่างไรก็แล้วแต่ ขณะนั้นเพิ่งย้ายจากกระทรวงศึกษาธิการมาเป็นอาจารย์ประจำที่ มอ.ปัตตานี ปี พ.ศ.2521 แม้จะอายุอานามย่าง 30 ปี แต่ก็เพิ่งจบปริญญาโทจากอังกฤษ ลงมาเป็นอาจารย์ใหม่ นับว่าไฟแรงอยู่ ก็มาพบปัญหาว่าขาดแคลนอาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศส ซึ่งจำเป็นมากสำหรับนักศึกษาที่ต้องมีอาจารย์เจ้าของภาษาชี้นำ

...แต่ก็ติดว่าปัตตานีนั้นเป็นเมืองเล็กอยู่ห่างไกลไม่ศิวิไลซ์ ไปมาลำบากไม่มีใครอยากมา...ขณะนั้นทราบว่า ทรงดำรงตำแหน่งนายกสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสฯ ก็น่าจะช่วยได้ เลยเขียนจดหมายกราบทูลถึงปัญหาดังกล่าว เรื่องราชาศัพท์ก็ไม่ประสีประสา เขียนด้วยภาษาธรรมดานี่แหละค่ะ อยากให้พระองค์ช่วยหาอาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศสให้ ก็ไม่ได้คาดหวังมาก ดิฉันไม่แน่ใจเรื่องราวเป็นอย่างไร แต่หลังจากนั้นไม่นานก็ได้เข้าเฝ้า

จำได้ว่ามีรับสั่ง... **"ฉันหาอาจารย์ให้ไม่ได้ ฉันจะไปช่วยสอนให้เอง"**

ก่อเกิดเป็นกำลังใจแก่คณาจารย์ และนักศึกษารุ่นนั้นอย่างล้นพ้น

"ทรงสอนวิชากวีนิพนธ์ ตอนนั้นดิฉันก็มีโอกาสได้ร่วมเรียนด้วย เลยทำให้ครูใหม่-อย่างดิฉันได้ฐานการสอนจากพระองค์มาเยอะมาก ก็ถือว่าเป็นลูกศิษย์ท่านโดยปริยาย และท่านเองก็เป็นพระอาจารย์ที่เอาพระทัยใส่นักศึกษาอย่างมาก"

ภาพหนึ่งที่ติดตาไม่เลือนและคงไม่มีอีกแล้วคือ "อย่างในช่วงเย็นจะทรงเดินเล่น ก็ประทานอนุญาตให้คณาจารย์ร่วมทางด้วย กระทั่งโต๊ะเสวยก็ให้ร่วมด้วยเป็นบุญอย่างยิ่ง พวกเราก็เกรงๆ ไม่กล้า แต่พอตรัสถามถึงเรื่องนั้นเรื่องนี้ หรือทรงยิ้มให้เราก็ใจชื่นขึ้น ที่เกรงกันก็หายหมด

...พระองค์เป็นเชื้อพระวงศ์ชั้นสูง แต่มิทรงถือพระองค์ให้ความเป็นกันเองแก่บุคคลที่ได้ใกล้ชิดพระองค์อย่างมาก"

ผศ.ดร.อุบลวรรณ เผยถึงความรู้สึกส่วน

> "ยิ่งนานวันก็ยิ่งรักและเทิดทูนพระองค์เหนืออื่นใด ดิฉันไม่ทราบจะบรรยายเป็นคำพูดได้อย่างไร (น้ำเสียงเครือ) ด้วยพระเมตตาที่ทรงมีต่อก้อนดินเล็กๆ อย่างดิฉัน"



ผศ.ดร.อุบลวรรณ โชติวิสิทธิ์ กอดตุ๊กตาหมีพูห์ของขวัญประทาน



สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงบรรยายวิชาภาษาฝรั่งเศส และวิชากวีฝรั่งเศส ที่ มอ.ปัตตานี พ.ศ.2523 การเสด็จไปครั้งนั้นทรงสร้างขวัญและกำลังใจแก่คณาจารย์ และนักศึกษาโดยทั่วกัน

ตัวว่า **พระองค์มีพระเมตตา** ประทานคำแนะนำการสอนภาษาฝรั่งเศสไว้มาก

"ตรัสว่าเอกสารการสอนมากเกินไป ตอนนั้นดิฉันเป็นอาจารย์ใหม่ก็กลัวว่าจะไม่พอ ไม่ครบ แล้วประทานบทกวี ที่รวบรวมไว้สำหรับการสอนกวีนิพนธ์ เราก็เห็นว่าทรงโน้ตง่ายๆ อยู่ในตอนท้ายเท่านั้นเอง ทรงชี้แนะว่าการเรียนการสอนต้องอาศัยความเข้าใจเป็นหลัก การท่องจำทั้งหมดไม่ดี ควรรู้จักวิเคราะห์คิดให้ไกลกว่า"

กฎทองของการเรียนรู้ที่ทรงให้ไว้ คือ **ห้ามกลัวเวลาทำผิด และทำผิดไม่ใช่ของอาย!** ถือว่าเป็นการเรียนรู้อีกทางหนึ่ง ซึ่ง ผศ.ดร.อุบลวรรณ ยึดหลักการนี้มาโดยตลอด

■■■■■

...ไม่ต้องใช้เงินฉัน

ความที่ปัตตานีอยู่ไกล ทุนเล่าเรียนจากรัฐบาลฝรั่งเศสจึงไปไม่เคยถึง แค่ครั้นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เสด็จมาทรงสอนและวางรากฐานไว้...ก็ประดุจแสงส่องนำทาง "หลังจากเสด็จมาทรงสอน มอ.ปัตตานี ก็เริ่มมีทุนรัฐบาลฝรั่งเศสมาถึง ในรุ่นดิฉันได้รับทุนเรียนเพียง 1 ปี ในใจคิดว่าอยากจะเรียนปริญญาเอกไปเลย ขอให้ได้มาก่อนแล้วค่อยหาลู่ทางต่อ พอเอาเข้าจริงก็ไม่ได้ เขาไม่ยอมให้ต่อ ได้แค่เตรียมปริญญาเอกมารอท่า ซึ่งระหว่างที่ไปเรียนนั้น ดิฉันมีจุดหมายกราบทูลถึงพระองค์อยู่เสมอ รวมถึงความนี้ด้วยกราบทูลไปว่า ต้องกลับแล้ว เพราะไม่มีทุนต่อปริญญาเอกดังใจหวัง ลำพังเงินเดือน 2,300 บาท คงไม่พอส่งตัวเองจบแน่ ไม่คิดเลยว่าพระองค์จะช่วยเหลือหรืออะไร แต่ทรงตอบกลับว่าให้อยู่ต่อเรียนต่อไปจะช่วยจนจบ"

"ไม่ต้องใช้เงินฉัน ขอให้มาสอนที่ปัตตานีเท่านั้นพอ"

นั่นจึงเป็นที่มาของปริญญาเอก สาขาวรรณคดีฝรั่งเศส จากมหาวิทยาลัยรูออง (Rouen) ประเทศฝรั่งเศส เป็นพระกรุณาธิคุณอย่างล้นพ้น

■■■■■

...อย่าไปคิดถึงมันเลย

อีกเหตุการณ์สำคัญในชีวิตของ ผศ.ดร.อุบลวรรณ ที่จดจำไม่ลืม คือเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดปัตตานี เมื่อปี 2547 จน มอ.ปัตตานี ร้างนักศึกษาไปมาก "ดิฉันมีโอกาสเข้าเฝ้าวังที่ประทับหลังปิดเทอมใหญ่ปี 2547 ประทานกำลังใจแก่เราอย่างมาก สอนหนังสือมาค่อนชีวิตไม่คาดคิดว่า สาขาฝรั่งเศสจะมีนักศึกษาแค่ 4 คน จากที่เคยมี 20-25 คน ก็ใจหายไม่คิดว่าผลกระทบจะรุนแรงเพียงนี้ แต่ก็เข้าใจว่า พ่อแม่เด็กคงไม่อยากให้มา จะพูดว่าทรงปลอบใจเราก็ได้

ตรัสว่า **"อย่าคิดไปถึงมันเลย มาถึงนี่ก็ควรเปลี่ยนบรรยากาศ"**

ดิฉันมาคิดเองว่า การที่ประทานอนุญาตให้เข้าเฝ้าใกล้ชิดก็เสมือนประทานกำลังใจให้มีแรงใจกลับมาทำหน้าที่ของตัวเองให้สมบูรณ์

■■■■■

ด้วยพระเมตตาและพระกรุณาธิคุณล้นพ้นนับแต่เสด็จมาประทับสอนก็สร้างขวัญและกำลังต่อคณาจารย์ผู้อยู่แดนใกล้ยิ่งแล้ว ยังพระเมตตาต่อ ผศ.ดร.อุบลวรรณประทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์ สร้างบุคลากรรับใช้ประเทศชาติ สะท้อนถึงพระสายเนตรอันยาวไกลที่จะยังประโยชน์มาถึงส่วนรวม นั่นคือ มอ.ปัตตานี แห่งนี้

"ยิ่งนานวัน ก็ยิ่งรักและเทิดทูนพระองค์ เหนืออื่นใด ดิฉันไม่ทราบจะบรรยายเป็นคำพูดได้อย่างไร(น้ำเสียงเครือ) ด้วยพระเมตตาที่ทรงมีต่อก้อนดินเล็กๆ อย่างดิฉัน"

จำได้ลึมว่าครั้งสุดท้ายที่ได้เข้าเฝ้า เมื่อเดือนเมษายน 2550 ตรัสว่า

"เกษียณปีนี้แล้วสินะ ดิฉันกราบทูลว่ายังเพคะ ปีหน้า มิตรัสอะไรต่อ แต่ทรงยิ้มอย่าง มากๆ แลดูอบอุ่นหัวใจยิ่งนัก"

"ความรู้สึกส่วนตัว ดิฉันไม่คิดว่าพระองค์จากไป นั่นเพราะมีสิ่งแทนพระองค์คือ "สีฟ้า" แม้ยามนี้ดิฉันก็ไม่ได้แต่งดำ แต่แต่งสีฟ้าใส่เสื้อสีฟ้าแทนซึ่งเป็นสีที่ทรงโปรด จึงเสมือนว่าพระองค์มิได้จากเราไป ทรงสถิตอยู่ในดวงใจทุกขณะจิต"

คำรำพันของข้าแผ่นดินจากแดนไกล

‘แสงหนึ่งคือรุ้งงาม’

ย่ำรุ่งวันที่สองของการเข้าสู่ศักราชใหม่ ท่ามกลางสายลมหนาว ข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทำให้ประชาชนคนไทยโศกเศร้าอาดูร กับการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่อีกครั้งของประเทศไทย

พระประวัติที่ถูกถ่ายทอดทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์แต่ละช่อง ได้ทำให้คนไทยประจักษ์ถึงการที่ทรงทุ่มเทพระวรกายพระพละกำลังทรงงานอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย

พื้นที่ป่าเขาลำเนาไพร เดินทางแสนลำบากยากเย็น ร้อน หนาว ฝนตก แดดออก ลมฟ้าพายุฝน ยังทรงดั้นด้นไปถึง...

ภาพพระกรณียกิจของพระองค์ท่านจำติดตาตั้งแต่ผู้เขียนยังเด็ก พระองค์ท่านพร้อมด้วยสมเด็จย่า เสด็จไปทรงเยี่ยมประชาชนในถิ่นทุรกันดารเป็นประจำสม่ำเสมอ โดยสมเด็จย่ามักจะทรงชุดทหาร พระราชทานสิ่งของให้ประชาชนทั้งเด็ก-ผู้ใหญ่ที่มาเฝ้ารับเสด็จฯกันมากมาย

โดยเฉพาะของเล่นที่พระราชทานให้แก่เด็ก มักจะมีเสียงกุ๋งกิ๋ง หรือบีบแล้วมีเสียงดังเป็นของเล่นที่เรียบง่าย แต่เด็กๆ ชอบกันมาก ทำให้บ่อยครั้งที่ได้ดูข่าวพระราชกรณียกิจของสองพระองค์ จะต้องได้ยินเสียงเด็กๆ บีบของเล่นเหล่านี้เป็นซาวนด์เอฟเฟกต์ประกอบทำให้ผู้เขียนต้องอมยิ้มไปทุกครั้ง

ไม่ว่า สองพระองค์เสด็จไป ณ ที่แห่งใด ได้นำสุขภาพที่ดีมาให้แก่ประชาชน ด้วย **หน่วยแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี** ซึ่งได้ช่วยให้ชาวบ้านในถิ่นทุรกันดารที่ห่างไกลหมอ คนชรา คนยากไร้ ได้รับการดูแลรักษาช่วยเหลือ

นับเป็นการปกเกล้าปกกระหม่อมให้ชาวไทยได้อยู่ใต้เบื้องพระยุคลบาทใต้ร่มมหาเศวตฉัตรขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อย่างร่มเย็นเป็นสุขทั้งกายและใจ

เมื่อสมเด็จย่าเสด็จสวรรคต เมื่อปี 2538 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงรับช่วงสืบสานพระปณิธานต่อ ซึ่งแม้จะทรงงานพระองค์เดียว ไม่มีสมเด็จย่าดังแต่ก่อน แต่กระนั้นในความรู้สึกของคนไทย สมเด็จย่ายังทรงอยู่คู่พระองค์และคนไทย

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ด้วยพระราชจริยวัตรที่เรียบง่ายงดงามของสมเด็จย่า และด้วยซึมซับจากการดำเนินพระองค์ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ทรงเป็นต้นแบบของความเรียบง่าย สมถะ อุทิศพระองค์ทรงงานหนักเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง

และเมื่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สิ้นพระชนม์ พระกรณียกิจที่ได้รับการเผยแพร่ ได้สะท้อนให้คนไทยตระหนักถึงพระกรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อประชาชนคนไทยอย่างมากมาย

นอกจากจะทรงสานต่องานแพทย์อาสาฯ ซึ่งจะต้องเสด็จไปตามจังหวัดต่างๆ ที่ล้วนแล้วแต่ทุรกันดาร การเดินทางลำบากขึ้นเฮลิคอปเตอร์ ต้องต่อรถ และยังต้องทรงเดินเท้าอีกขณะที่มีอาการเจ็บพระปฤษฎางค์ (หลัง) ก็ตาม โดยทรงยึดมั่น ตรัสว่านัดแล้วไม่อยากให้ประชาชนผิดหวัง

พระองค์ท่านยังทรงก่อตั้งและทรงเป็นองค์อุปถัมภ์องค์กรมูลนิธิต่างๆ ถึงกว่า 63 มูลนิธิ ซึ่งล้วนแล้วแต่เพื่อทรงช่วยเหลือประชาชน รวมทั้งยังทรงเผื่อแผ่ไปถึงสัตว์นานาพันธุ์ที่เป็นเพื่อนร่วมโลก

ทรงสนับสนุนงานด้านการศึกษาอย่างสำคัญยิ่ง ซึ่งผลประจักษ์นับวันจะยิ่งใหญ่ด้วยรางวัลโอลิมปิกวิชาการที่เด็กไทยสามารถไปกวาดเหรียญรางวัลได้หลายรางวัลในทุกปี

ผู้เขียนซาบซึ้งยิ่งนักกับพระดำรัสความตอนหนึ่งของพระองค์ท่าน และเชื่อว่าคนไทยทั้งประเทศที่ได้รับรู้และรับฟังก็เช่นกัน

“ในครอบครัวเรา ความรับผิดชอบเป็นของที่ไม่ต้องคิด เป็นธรรมชาติ สิ่งที่สอนกันอันแรกคือ เราจะทำอะไรให้เมืองไทย”

ท่ามกลางสถานการณ์บ้านเมืองที่คุกรุ่นรอวันช่วงชิงอำนาจเป็นใหญ่ของแต่ละฝ่าย ท่ามกลางการกระเหี้ยนกระหือรือของเหล่านักการเมืองทั้งหลาย ที่ต่างกระสันจับจองเก้าอี้

...จะทำอะไรให้เมืองไทย

เคยคิดกันบ้างหรือไม่...

“ในครอบครัวเรา ความรับผิดชอบ เป็นของที่ไม่ต้องคิด เป็นธรรมชาติ สิ่งที่สอนกันอันแรก คือ เราจะทำอะไร ให้เมืองไทย”

หน้าว่าง

THE NEWSPAPER YOU CAN TRUST

Bangkok Post

MONDAY, JANUARY 7, 2008 ◆ 25 BAHT

HRH PRINCESS GALYANI VADHANA PERIOD OF MOURNING

King allows commoners to host funeral rites

His Majesty the King has allowed aristocrats, state agencies and the general public to host funeral rites for Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana, the Royal Household Bureau said yesterday.

Following the seven-day royal ceremony, the funeral rites will be held every Wednesday until the 100-day memorial ceremony, which falls on April 11, according to the bureau's public relations bulletin released yesterday.

The Royal Family, aristocrats and government agencies can host the weekly funeral rites.

Members of the public can host the daily rites, which start from April 12 and run until the royal cremation ceremony.

Interested groups, organisations and associations can get more information from the bureau's secretariat by calling 0-2224-3273 or 0-2224-3333.

The general public can pay their respects to the Princess' body at the Dusit Maha Prasart Throne Hall this Thursday from 2-4pm and from 9am-4pm on Friday.

Proper attire in black or white is required. Hilltribe people can wear ethnic clothing. Women are asked to wear skirts or sarongs. Denim skirts and pants are prohibited.

The Royal Medical Division yesterday set up booths outside the Grand Palace to take care of mourners at the request of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, who has expressed concern for the wellbeing of people who come to pay their respects to the late Princess.

Large numbers of people have been buying black clothing at shops in the capital to wear during the 15-day mourning period and to prepare for the funeral ceremony at the Grand Palace.

Vendors at the Victory Monument said yesterday that black clothing, especially working suits for women, were selling like hot cakes. However, they said the prices remained unchanged.

In Trang, a clothing shop owner said black shirts and suits had been sold out since Jan 3, one day after the Princess passed away. Most customers were state officials and employees who needed to wear black for 15 days.

Wuthichat Kalayanamit, the managing director of the state-owned Transport Company Ltd, said there would be enough buses for people travelling from the provinces to Bangkok to participate in the royal cremation later this year.

The cremation ceremony will be held after the funeral rites, which will last at least 100 days.

The Fine Arts Department is cleaning and decorating a royal palanquin to take the Princess' body to the cremation ceremony at Sanam Luang.



Getting ready

A souvenir shop owner measures a woman wishing to rent a black dress before entering the Grand Palace to pay her respects at a funeral ceremony for Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana yesterday.

WEERAWONG WONGPREEDEE

DATELINE**Bangkok**

Memories of a Princess who cared

Khao Sod editorial — The whole country is still mourning the death of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana, whose life was marked by her dedication to helping the country's poor and needy.

The eldest sister of His Majesty the King passed away at 2.54am on Jan 2 at the age of 84.

The King declared a 100-day mourning period among royal family members and royal court officials.

The Surayud government also announced a 15-day mourning period for government officials and state enterprise workers, and flags at all public buildings will be flown at half mast for 15 days.

Since the Princess was hospitalised for abdominal cancer in October last year, members of the public have expressed deep concern for her health and well-being.

A large number of people gathered at Siriraj Hospital to express their love and loyalty to the Princess, who had devoted her energies to rural development and education, particularly in impoverished regions of the country.

She followed in the footsteps of the King, who himself has tirelessly worked to better the lives of his people. She also took part in royal projects initiated by HRH the Princess Mother to help northern hilltribe people and needy lowland people.

Apart from these royal activities, Princess Galyani was noted for her interest in education. She was a lecturer and supporter of various educational activities.

We express our heartfelt condolences on the passing of the beloved Princess.

The Nation • THAILAND

MONDAY, January 7, 2008 • 36 PAGES, 4 SECTIONS, VOLUME 33, NO 51757 • Bt25

Ministry, Fine Arts Department readying chariots for Princess's Sanam Luang service

Preparations on for Royal funeral

■ *Pakamard Jaichalard*
The Nation

THE CULTURE MINISTRY is preparing three chariots for the royal funeral of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana.

The Fine Arts Department has also assigned Group Captain Ek-avudh Ngernchuklin to lead a team of veteran chiefs of the department to build a cremation pyre in Sanam Luang.

Culture Minister Khunying Khaisri Sri-aroon and senior officials yesterday inspected three chariots named Phra Maha Pichai Ratcharot, Wechayan Ratcharot and Ratcharot Noi.

They also inspected a three-layer carved wooden casket called Yarnmart, which will transport the Princess to the pyre.

The ceremony will be in accordance with royal traditions observed since the reign of King Rama I.

Khaisri said she would consult with Fine Arts Department experts on what parts of the chariots need repair and cleaning, before forwarding a report to the funeral organising committee led by Prime Minister Surayud Chulanont.

As the committee meets this week, the ministry needs to assess the readiness of the respective areas under its charge, in order that His Majesty the King may be informed about the proceedings.

Fine Arts Department director-general Kriengkrai Sampatchalit, in his capacity as a member of the funeral organising committee, said his office had completed an initial inspection of the chariots and would contact the Army to make a final inspection of all the parts, including the wheels, axles and frames.

As for decorative cloths, the department will assign Krom Chang Sip Mu (the organisation of the 10 crafts) to carry out the overall inspection and assessment, Kriengkrai said.

HM the King will have the final say on the choice of chariots to be used, he said.

The department has also assigned a team to build the royal cremation pyre, led by Group Captain Ek-avudh. It comprises former department chiefs and experts from Krom Chang Sip Mu.

Kriengkrai affirmed the department had all the information, be it about the chariots or a record of royal tradition, all of which will later be presented to General Surayud.

Currently there are seven Ratcharot chariots being kept and displayed at the National Museum.

The Phra Maha Pichai Ratcharot – 1,120 centimetres tall and 1,530 centimetres long – was built in 1795 during the reign of King Rama I (1782-1809) to be used for a king's funeral.

It carried the urn of Somdet Phra Pathom Borom Maha

SPECIAL
chariots

- The Phra Maha Pichai Ratcharot was built in 1795 during the reign of King Rama I (1782-1809) to be used for a king's funeral.
  It carried the urn of Somdet Phra Pathom Borom Maha Chanok in 1796.
  It was also used in the funerals of King Rama I, King Rama III, King Rama IV and King Rama V.
- The Wechayan Ratcharot was built in 1799 for the funerals of high-ranking Royal Family members. The Fine Arts Department restored it for the funeral of Queen Rampaipannee in 1985.
- There are three Ratcharot Noi chariots, built during Rama I's reign.

Chariots for funeral

Chanok to the royal crematorium (Phra Merumas) at Sanam Luang in 1796.

It was also used in the funerals of King Rama I, King Rama III, King Rama IV and King Rama V.

On March 10, 1996, the Fine Arts Department and the Royal Thai Army's Ordnance Department restored the Phra Maha Pichai Ratcharot for the royal cremation of HRH Princess Sri Nagarindra the Princess Mother at Sanam Luang.

The Wechayan Ratcharot, standing 1,170 centimetres tall and 1,750 centimetres long, was built in 1799 for the funerals of high-ranking Royal Family members.

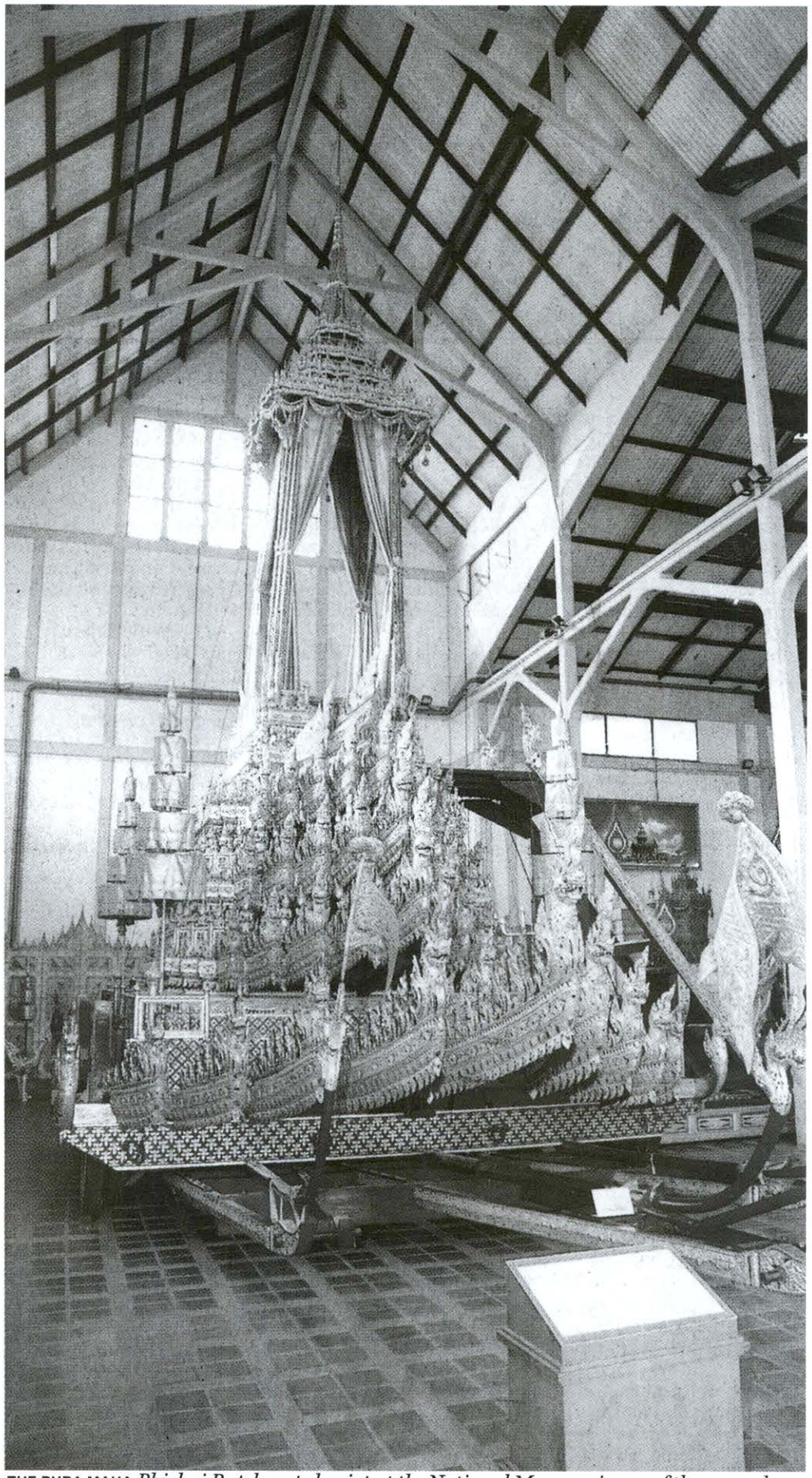
The Fine Arts Department restored it for the funeral of Queen Rampaipannee in 1985.

It weighed 40 tonnes and required 206 men – 160 in the front and 46 at the back – to draw it.

There are three Ratcharot Noi chariots, built during Rama I's reign.

They were used for a Supreme Patriarch and linked to a chariot for Royal Family members to sit and sprinkle rice and petals.

The Ratcharot Noi chariots were built in the same pattern as the Phra Maha Pichai Ratcharot and the Wechayan Ratcharot chariots, except they were smaller and had only one decorative "naga head".



NATION

THE PHRA MAHA *Phichai Ratcharot chariot at the National Museum is one of three royal vehicles to be used in the funeral of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana.*



MEMBERS *of Phaholyotin 24 community hold a religious rite in honour of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana yesterday. Religious rites and merit-making are being held daily in communities all over the country to honour the late Princess.*

Wattana was named by Princess

■ *Wannapa Phetdee*
The Nation

THERE ARE MANY places in Bangkok that have been named after members of the Royal Family, including two that were named after Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana.

However, Wattana is the only district in Bangkok that was named by the Princess. She granted the use of the word "Wattana", which is the same as "Vadhana" (and means development) for the district's name on June 16, 1997, according to the Wattana District Office.

"The name is also from "Villa Vadhana", the name of her estate in Le Dix Palace located between Sukhumvit Soi 43 and 47," district director Vorapoth Indulak said.

He said the Bangkok Metropolitan Administration requested the Princess to name the district after it had been separated from the Klong Toei district in 1997.

The emblem of the district also relates to the Princess as it contains a picture of a pavilion, which refers to her residence. The emblem also contains the colour red - the colour of the Princess's birthday - as well as golden rays of light rising up from the roof of the pavilion, showing her divine grace to Thais of every class, race and religion. The lotus shape of the emblem represents an offering to pay respect to the Princess with loyalty.

The district is separated into three subdistricts – Klong Toei Nua, Klong Ton Nua and Phra Khanong Nua – with a population of 80,000 plus.

The district covers an area of about 13 square kilometres – and covers odd-number Sukhumvit sois from 1 to 81. It shares a border with Ratchatewi and Huai Khwang districts to the north, Suan Luang district to the east, Phra Khanong and Klong Toei districts to the south and southwest and Pathumwan to the west. Apart from the Wattana district, the Princess's name is also used for "Narathiwat Ratchanakharin" Road in Bang Rak, Sathorn and Yannawa districts.

According to Bang Rak district office, the road was named Narathiwat Ratchanakharin by His Majesty the King after it had been expanded from two traffic lanes to four in 1986. The former name was Liab Klong Chong Nonsi Road.

The road is 4.25 kilometres long and begins at Surawong Road, crosses Silom, Sathorn, Chan and Sathorn Tai roads and ends at Rama III Road.

หน้าว่าง

星暹日報

（第一八九二〇號）

ราคา 10 บาท

零售每份 10 銖

內地空運零售每份 12 銖

หนังสือพิมพ์ซิงเสียนเยอะเป้า

星暹報業有限公司

บริษัท ซิงเป้า จำกัด

社長李益森

นายลี สันติพงศ์ไชย

ประธานกรรมการ - ผู้อำนวยการ

總編輯督印人 馬耀輝

นายทวี ยอดเพ็ชร์

บรรณาธิการ - ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

泰京石龍軍路 267 號

267 ถ. เจริญกรุง กทม. 10100

267 New Road, Bangkok 10100

02-6212255-61

02-2254650-57

02-2250070

Fax: 02-2244139

02-2254663

E-mail:info@singsian.com

วันที่ 7 มกราคม 2551

皇姐殿下喪禮宮廷儀典

















星洲讚皇姐令人驚訝

貢獻一生精力為提高人民生活素質

外國新聞報導指出泰國人仍源源不斷地前往大皇宮向皇姐殿下憑吊誌哀，新加坡新聞贊頌皇姐殿下是不平凡的女士，貢獻自己的精力為提高泰國人民的生活素質。

法新社新聞辦事處報導，目前泰國人仍源源不斷前往大皇宮，律實瑪哈殿及各地向皇姐殿下憑吊誌哀，全泰國人民都十分痛惜皇姐殿下的駕薨，泰政府宣佈全國哀悼十五天，下半旗十五天，內政部也請求各娛樂業包括舞廳卡拉ＯＫ等暫停活動。

該新聞還稱，皇姐殿下御婚二次，有一公主，皇姐殿下御在各大學任教期間，多教授法語，還獲得了法國最高榮譽獎。

皇姐殿下始在朱拉隆功大學任教十年，此後在公立一九六九年御任泰國，法國職業公會主席兼朱大法文系主任，在皇姐殿下駕薨前一段日子，還不斷為邊遠地區人民的教育，特別是在北部地區獻出了殿下的精力。

新聞還報道說，新加坡政府代表在這之前前往泰常駐新加坡使館唁函吊唁皇姐殿下逝世，並贊譽皇姐殿下是不平凡女士，為提高泰國人民的生活素質，特別是教育等方面貢獻自己的寶貴精力，對此新加坡人民也與泰國人民一樣感到極大的悲痛。（二十六）

皇姐靈堂清晨齋僧

詩琳通公主殿下主持儀式

記者消息報導本月六日晨六時卅　五分，頌勒帕貼公主殿下駕臨律實大皇宮．御皇姐昭華干拉雅妮瓦塔娜靈堂舉行祭拜儀式並同時為上晚至靈堂舉行超渡聖靈頌經八位越色局僧師恭奉晨齋宗教儀式。

依皇上聖諭恩准規定在御皇姐昭華干拉雅妮瓦塔娜安靈治喪百日期間，每日早晚均應延請八位高僧，依皇庭律例頌唸八部佛經，並並恭奉八位僧師晨齋，與八位僧師午齋宗教儀式。此乃自五世皇帕尊宗酷昭大帝時代沿襲承傳。用於皇親國戚與高官顯貴之宮庭表禮儀式。其中有一特別頌唸巴里文佛經為時約五分鐘宗教儀式。

皇上聖諭同時恩准除高僧頌經之外，每日夜再舉行演奏七次哀樂每次三小時之喪禮儀式。此乃一遠古風俗承傳至今專用於貴族喪事之喪禮儀式。

至於本一月六日主持恭奉僧師午齋施主為蒙昭蒙空差霖如空親王。（十）



大皇宮皇姐殿下喪禮，昨（六）日皇孫女拍翁昭帕差叻吉蒂雅帕齋僧。（宮務處）

悼念皇姐人山人海

官方疏導安排集體行禮

雖然天氣焰熱，但人民仍源源不斷參加向皇姐殿下誌哀祭拜。

六日，人民源源不斷的前往大皇宮沙哈泰大廳向皇姐殿下誌哀祭拜，緬懷皇姐殿下駕薨前的豐功偉績，為泰國社會及醫學界的卓越貢獻，昨日是休息日，因此前往誌哀的民眾特別多，為此宮務處安排予有關工作人員組織率領民眾團體祭拜，以方便眾多民眾前往祭拜。

記者還報導，上午十一時程逸府直轄縣塔少地方行政官威奈與工作人員及塔沙民眾特別是高齡和殘疾人士五百多人在越阿蘭夷格蘭佛寺大廳，著黑衣舉行向皇姐殿下的憑吊祭拜儀式，沉痛悼念皇姐殿下。

記者還報道，當地民眾許多都在家掛上皇姐殿下御像在恭奉。

清邁府副府尹蘭婉透露，府已計劃繼續皇姐殿下生前的工作計劃，如皇太后殿下的自願醫療基金會計劃，此基金會是首次在二五一二年清邁建立的，並決定在一月九日上午九時起還將安排府衛生站為府內廿四個縣的民眾做巡迴醫療，以向皇姐殿下恭奉孝忠，追悼。

此外還有皇太后殿下的學習計劃的安排，和管理好清邁的校外教育，在一月八日清邁府尹威汶・沙源蓬還將舉行添汶儀式向皇姐殿下恭奉忠誠。同時清邁府越拍信哇拉威韓佛寺僧人還將在七至九日下午七時舉辦贈經活動，以向皇姐殿下恭奉忠誠。（廿六）

๖

วันอังคาร
ที่ ๘ มกราคม
พุทธศักราช ๒๕๕๑

หน้าว่าง

เดลินิวส์ DAILY NEWS
ฉบับที่ 21,271 วันอังคารที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2551
อ่านความจริง อ่านเดลินิวส์
www.dailynews.co.th
ราคา 10 บาท

พระเมรุร่างแบบเสร็จ เตรียมทูลเกล้าฯ

'พระพี่นางฯ'ทรงรับเป็นคนไข้ หนุ่มท้าวแสนปมขอทำดีถวาย พสกนิกรหลั่งไหลร่วมสักการะ

หมายกำหนดการสำนักพระราชวัง ในพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน 7 วัน พระราชทานพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จะเสด็จฯ ประกอบพระราชพิธีในวันที่ 9 และ 10 ม.ค.

ขณะที่บรรยากาศการลงนามถวายสักการะ ยังคงมีบุคคลสำคัญ ทูตานุทูต ดารานักร้อง และพสกนิกรหลั่งไหลร่วมไว้อาลัยแน่นศาลาสหทัยสมาคม ด้าน "คุณหญิงไขศรี" เตรียมรายงานร่างแบบพระเมรุ ที่ออกแบบเสร็จเรียบร้อย โดยกรมศิลปากร ต่อคณะกรรมการฯ เพื่อทูลเกล้าฯ ขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย หอจดหมายเหตุแห่งชาติเตรียมบันทึกเป็นประวัติศาสตร์ กรมธนารักษ์เตรียมจัดทำเหรียญที่ระลึกในงานพระราชทานพระเพลิงพระศพ "หนุ่มท้าวแสนปม" ย้อนรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณ ขณะที่ข้าราชบริพารในพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ร่วมร้อยดวงใจทำความดีถวายฯ ส่วนที่ จ.สตูล 2 พี่น้องนักเรียนซาไกสุดเศร้าข่าวสิ้นพระชนม์ ร่วมลงนามถวายความอาลัย

❍ พสกนิกรถวายสักการะ

พสกนิกรทุกหมู่เหล่ายังคงร้อยดวงใจเป็นหนึ่งเดียว หลั่งไหลเข้าสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ด้วยความอาลัยและสำนึกในพระกรุณาธิคุณ ขณะที่สำนักพระราชวังกำหนดการถวายสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยเปิดให้ประชาชนเข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ เวลา 09.00-17.00 น. พร้อมจัดสมุดลงนามถวายสักการะไว้ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่วันที่ 3-9 ม.ค. 2551 จากนั้นจะเปิดให้ประชาชนถวายสักการะพระศพได้ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในวันที่ 10 ม.ค. 2551 เวลา 14.00-16.00 น. และในวันศุกร์ที่ 11 ม.ค. 2551 เวลา 09.00-16.00 น. เป็นต้นไป

❍ "พระเทพ"ถวายภัตตาหารเช้า

โดยเมื่อเวลา 06.50 น. วันที่ 7 ม.ค. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงประกอบพระราชพิธีถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์ 8 รูปจากวัดจักรวรรดิราชาวาส และวัดราชสิทธาราม ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

❍ ประชาชนล้นศาลาสหทัยฯ

สำหรับบรรยากาศวันที่ 5 ของการถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์และลงนามถวายสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ สำนักพระราชวังได้เลื่อนเวลาเปิดศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง เช้ากว่าปกติจากเดิมเวลา 08.30 น. เป็นเวลา 07.45 น. เนื่องจากมีประชาชนจำนวนมากต่างเดินทางมารอ บริเวณด้านหน้าประตูวิเศษไชยศรี เมื่อประชาชนมาถึงยังหน้าบริเวณศาลาสหทัยสมาคม เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังได้มาดูแลแนะนำประชาชนให้ตั้งแถวแบบหน้ากระดานเรียงสี่ เพื่อความสะดวก และไม่ต้องแออัดกันมาก เมื่อประชาชนลงนามและถวายสักการะเสร็จเรียบร้อย เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง ได้นำพระฉายาลักษณ์ และหนังสือเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เนื่องในโอกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุ 7 รอบ 6 พฤษภาคม 2550 ซึ่งจัดพิมพ์โดยกระทรวงวัฒนธรรม นำมาแจกจ่ายกับประชาชนเป็นที่ระลึกด้วย

❍ บุคคลสำคัญลงนามไว้อาลัย

ในการลงนามถวายสักการะหน้าพระ

ฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มีบุคคลสำคัญเข้าถวายสักการะเป็นจำนวนมาก อาทิ ม.ร.ว.ปรียนันทนา รังสิต ธิดา ใน ม.จ.ปิยะรังสิต รังสิต ประธานมูลนิธิวิภาวดีรังสิต, นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ ประธานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) พร้อมด้วยคณะกรรมการ ป.ป.ช. 15 คน, นายวิรัช ลิ้มวิชัย ประธานศาลฎีกา, นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย, นายบัณฑิต อึ้งรังษี วาทยกรชื่อดังระดับโลก, นางฉลวย เลขาพันธุ์ พร้อมสมาชิกสมาคมสตรีอาสาสมัครแห่งประเทศไทย, สมาคมครูสอนภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย, พระเถระชินติ้ง เจ้าอาวาสวัดโฝวกวงซัน ประเทศไต้หวัน, นายชำนาญ ภูวิลัย นายกสมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านแห่งประเทศไทย

❍ คณะทูตานุทูตร่วมลงนาม

ขณะที่คณะทูตานุทูตจากประเทศต่าง ๆ ที่ประจำในประเทศไทย ต่างเดินทางมาร่วมลงนามถวายสักการะจำนวนมาก ได้แก่ นายโลรองต์ บีลี่ เอกอัครราชทูตประเทศฝรั่งเศสประจำประเทศไทย, นายอีริค จี จอห์น เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย, นายซาลิม อิสซา อิล เกทเทมอัลซาบห์ เอกอัครราชทูตสหรัฐอาหรับเอมิเรสต์ประจำประเทศไทย, นางมาริสา ลุยซ่าล์ เอกอัครราชทูตคิวบาประจำประเทศไทย, นายลาร์ แบ็คสตอร์ม เอกอัครราชทูตฟินแลนด์ประจำประเทศไทย, นายมาร์ค อุนเกอร์ ฮัยเยอร์ เอกอัครราชทูตลักเซมเบิร์กประจำประเทศไทย, พลโทขะตีร์ ฮัสซัน ข่าน เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอิสลามปากีสถานประจำประเทศไทย, นายอับดัลลา อัล-ฮามาร์ เอกอัครราชทูตรัฐกาตาร์ประจำประเทศไทย, นายโมอาคิน มอนเตส เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐชิลีประจำประเทศไทย, นายปีเตอร์ เอส.ทีเอช.มาแรส เอกอัครราชทูตราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ประจำประเทศไทย, นายอีวาน โฮเทค เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเช็กประจำประเทศไทย, นายฮาฟีส ชาเล็ม มูฮำหมัด บา-โอมาร์ เอกอัครราชทูตรัฐสุลต่านโอมานประจำประเทศไทย, นายเหอ ชางชุย ผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไปองค์การอาหารและการเกษตรองค์การสหประชาชาติ ประจำภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก

❍ นักร้องแกรมมี่ไว้ทุกข์ชุดดำ

ด้านศิลปินเครือจีเอ็มเอ็มแกรมมี่ โดย นิโคล-จิระศักดิ์ ปานพุ่ม, แหวน-ฐิติมา สุตสุนทร, ไมค์ ภิรมย์พร, ต่าย-อรทัย ดาบคำ, ไผ่ พงศธร, รัชนก ศรีโลพันธุ์, ดอกอ้อ ทุ่งทอง, เอิร์น เดอะ สตาร์-สุรัตน์ติกานต์ พรรคเจริญ, เพชร สรภพ, อู๋-ธรรพ์ณธร ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา และกลุ่มศิลปินจี จูเนียร์ ร่วมกันแต่งกายไว้ทุกข์ในชุดสีดำ เข้าถวายสักการะและลงนามถวายความอาลัยหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง

❍ รำลึกในพระเมตตากรุณา

ม.ร.ว.ปรียนันทนา รังสิต ประธานมูลนิธิวิภาวดีรังสิต กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ประชวรมานาน ตนได้เตรียมใจมาพักหนึ่งแล้ว เมื่อถึงวันที่สิ้นพระชนม์ ตนและคนไทยต่างเศร้าสลดใจทั้งประเทศไทย เพราะสูญเสียพระองค์ไป ทั้งนี้พระองค์ท่านทรงงานที่มีประโยชน์มากมาย รวมถึงการที่มีพระกรุณาธิคุณตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ซึ่งทุกอย่างจะดำรงต่อไป "ท่านทรงมีพระกรุณาธิคุณ ต่อดิฉันมากมาย เมื่อครั้งที่ท่านพ่อของดิฉันคือ ม.จ.ปิยะรังสิต รังสิต สิ้นชีพิตักษัย ท่านทรงเขียนคำนำไว้ในหนังสือที่ระลึกงานศพให้ และตอนที่ดิฉันเขียนหนังสือสามเล่ม หนึ่งในนั้นมีหนังสือชื่อ ไปเมืองนอกครั้งแรก ร.ศ.108 ทรงพระกรุณาตรวจทานคำผิดให้ รวมถึงประทานน้ำสังข์ให้เมื่อครั้งสมรสเมื่อหลายปีก่อน พระองค์ทรงมีพระเมตตาต่อดิฉันมากที่สุด รวมทั้งต่อทุกคนเสมอไป"

❍ ทูตเมืองน้ำหอมเสียใจสุดซึ้ง

นายโลรองต์ บีลี่ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสฯ กล่าวว่า รู้สึกเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มากเพราะทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อชาวไทย และชาวฝรั่งเศสมาก ทรงรับเป็นองค์อุปถัมภ์สมาคมภาษาฝรั่งเศส และประทานการสนับสนุนด้วยดีตลอดมา อีกทั้งอดีตเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทยคนก่อน ๆ ยังได้เคยถวายการรับใช้พระองค์มาตลอด จึงถือว่าได้ว่าทรงมีพระกรุณาธิคุณ และทรงมีความผูกพันต่อสถานทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทยอย่างมาก ด้านนายอีริค จี จอห์น เอกอัคราชทูตสหรัฐอเมริกาฯ กล่าวว่า จากการที่ได้เคยพูดคุยกับชาวอเมริกันและคนไทยประเทศสหรัฐ ทราบดีว่าทุกคนเสียใจกับการจากไปของพระองค์ เนื่องจากทั้งคนไทย และชาวอเมริกันเองก็ต่างมีความเคารพในราชวงศ์ของไทยทุกพระองค์ ที่ผ่านมาได้ทราบถึงพระกรณียกิจที่ทรงคุณประโยชน์ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม และทรงชื่นชอบเพลงคลาสสิก จึงไม่แปลกใจที่ทั้งคนไทยและชาวอเมริกันจะมีความรักในพระองค์

❍ เปิดศูนย์ข่าวงานพระราชพิธีพระศพ

ด้านสำนักพระราชวังได้เปิดศูนย์ข่าวงานพระราชพิธีพระศพขึ้นเพื่อบริการข้อมูลแก่สื่อมวลชน โดยใช้พื้นที่ห้องประชุม 1 สำนักพระราชวัง อาคารสำนักพระราชวัง เป็นศูนย์ข่าวดังกล่าว โดยนายรัตนาวุธ วัชโรทัย ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมพิเศษ สำนักพระราชวัง ในฐานะผู้ดูแลศูนย์ข่าวกล่าวว่า สำนักพระราชวังเปิดศูนย์ข่าวเพื่อบริการข้อมูลข่าวสารแก่สื่อมวลชน โดยมีทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องโทรสารบริการ ตั้งแต่วันที่ 7 ม.ค. นี้เป็นต้นไป นอกจากนี้ยังมีการบริการข้อมูลที่คนทั่วไปต้องการทราบโดยสามารถเปิดเว็บไซต์ www.palaces.thai.net ซึ่งจะนำข้อมูลความเคลื่อนไหวข่าวสารทุกอย่างที่เกิดขึ้นในระหว่างพระราชพิธีการบำเพ็ญพระกุศลถวายพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ บรรจุไว้

❍ พระราชพิธีทักษิณานุปทาน7วัน

ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ สำนักพระราชวัง ได้เผยแพร่หมายกำหนดการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน 7 วันพระราชทานพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง พุทธศักราช 2551 ความว่า นายกรัฐมนตรีในตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักพระราชวัง รับสนองพระบรมราชโองการเหนือเกล้าฯ สั่งว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์จะบรรจบครบ 7 วัน ในวันพุธที่ 9 ม.ค. 2551 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กำหนดการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน ดังมีรายการต่อไปนี้

❍ ในหลวง-พระราชินีเสด็จฯ

วันพุธที่ 9 ม.ค. 2551 เวลา 17.00 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ทรงวางพวงมาลาแล้วทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย และเครื่องราชสักการะพระศพ ชาวพนักงานประโคมสังข์ แตรงอน แตรฝรั่ง ปี่ กลองชนะ ทหารกองเกียรติยศพระศพถวายความเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงมหาชัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูป ที่หน้าพระแท่นนพปฎลมหาเศวตฉัตร พระสงฆ์ 30 รูป สวดพระพุทธมนต์จบ ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา เจ้าพนักงานนิมนต์พระสงฆ์ที่จะถวายพระธรรมเทศนา และสวดธรรมคาถาขึ้นนั่งยังอาสนะ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทรงธรรม สมเด็จพระราชาคณะถวายศีลและถวายพระธรรมเทศนาจบ พระ 4 รูปสวดธรรมคาถาแล้วทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมบูชากัณฑ์เทศน์และทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ทั้งนั้นสดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา

❍ ทรงทอดผ้าไตรพระสงฆ์ 84 รูป

วันพฤหัสบดีที่ 10 ม.ค. 2551 เวลา 10.30 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เวลา 10.30 น. เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย และเครื่องราชสักการะพระศพ จากนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปที่หน้าพระแท่นนพปฎลมหาเศวตฉัตร พระสงฆ์ 30 รูปที่สวดพระพุทธมนต์แต่วันก่อน สวดถวายพระพรจบ ทรงประเคนภัตตาหาร พระสงฆ์รับพระราชทานฉัน เสร็จแล้วทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ทั้งนั้นสดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา จากนั้นเจ้าพนักงานนิมนต์พระสงฆ์ที่จะถวายพระธรรมเทศนา และสวดธรรมคาถาขึ้นนั่งอาสนะ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทรงธรรม พระราชาคณะถวายศีลและถวายพระธรรมเทศนาจบ พระ 4 รูปสวดธรรมคาถา แล้วทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมบูชากัณฑ์เทศน์ และทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ทั้งนั้นสดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา แล้วทรงทอดผ้าไตรพระสงฆ์อีก 84 รูป เท่าพระชนมายุสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ สดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา

❍ แบบพระเมรุเสร็จแล้ว

คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รมว.วัฒนธรรม กล่าวว่าในวันที่ 8 ม.ค. นี้ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี จะเป็นประธานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยในส่วนของกระทรวงวัฒนธรรม จะรายงานความคืบหน้า และขั้นตอนการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งเรื่องการออกแบบร่างพระเมรุ การอัญเชิญราชรถ พระมหาพิชัยราชรถ พระเวชยันตราชรถ และราชรถน้อย ออกมาทำความสะอาด และเตรียมความพร้อมในการใช้งาน เป็นต้น ขณะนี้ทราบว่า นาวาอากาศเอกอาวุธ เงินชูกลิ่น ประธานคณะทำงานในการจัดสร้างพระเมรุ ของกรมศิลปากร ได้ร่างแบบพระเมรุ เสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่สามารถเปิดเผยได้ โดยจะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ เพื่อให้รัฐบาลทำหนังสือทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อทรงมีพระบรมราชวินิจฉัยก่อน

❍ เคลื่อนราชรถรอบสนามหลวง

คุณหญิงไขศรี กล่าวอีกว่า ตนได้หารือร่วมกับท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ รองราชเลขาธิการ ซึ่งท่านผู้หญิงบุตรีได้ย้ำว่า กระทรวงวัฒนธรรมควรอัญเชิญพระเวชยันตราชรถ และราชรถน้อยที่จะใช้ในพระราชพิธีเคลื่อนพระศพฯ โดยจะต้องเร่งปรับปรุงซ่อมแซม และทำความสะอาดพระเวชยันตราชรถ และราชรถน้อยให้เรียบร้อย จากนั้นควรอัญเชิญออกมาทดลองเคลื่อนขบวนจากพระบรมมหาราชวังไปยังสนามหลวงอย่างน้อย 2 รอบ ซึ่งขณะนี้พระมหาพิชัยราชรถ พระเวชยันตราชรถ ราชรถน้อย รวมถึงพระยานมาศสามลำคาน ได้ถูกจัดเก็บไว้ที่โรงราชรถ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร ซึ่งจะต้องประสานกับทหารช่างให้มาช่วยซ่อมแซมล้อ และโครงสร้างของราชรถ ส่วนกลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ของกรมศิลปากรจะเร่งดำเนินการทำความสะอาดและซ่อมแซมลวดลายต่าง ๆ เนื่องจากมีขั้นตอนการทำงานที่ละเอียดต้องใช้เวลาพอสมควร ตนจึงสั่งการให้กรมศิลปากรดำเนินการทันที

นาวาอากาศเอกอาวุธ เงินชูกลิ่น อดีตอธิบดีกรมศิลปากร ประธานคณะทำงานจัดสร้างพระเมรุฯ เปิดเผยว่าขณะนี้แบบร่างพระเมรุ จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นการออกแบบใหม่ทั้งหมด และจะนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ทรงมีพระบรมราชวินิจฉัย แบบร่างดังกล่าวต่อไป

❍ หอจม.เหตุบันทึกประวัติศาสตร์

นางสุรีรัตน์ วงศ์เสงี่ยม ผอ.สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร กล่าวว่า ขณะนี้ทางสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ ได้ประชุมแต่งตั้งคณะทำงานในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพระราชพิธีพระศพ รวมทั้งได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับพระราชพิธีทั้งหมดล่วงหน้าแล้ว ซึ่งเป็นภารกิจที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ จะต้องดำเนินการ ส่วนการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการจัดทำจดหมายเหตุงานพระราชพิธีพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อย่างเป็นทางการคงต้องรอให้มีการประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพฯ ที่มี พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานประชุมคณะกรรมการในวันที่ 8 ม.ค.ก่อน

นางสุรีรัตน์ กล่าวต่อว่าทางหอจดหมายเหตุฯ จะรวบรวมเอกสารทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ บันทึกเทปโทรทัศน์ เอกสารกำหนดการจากสำนักพระราชวัง ตั้งแต่แถลงการณ์สำนักพระราชวังในช่วงประชวร ณ โรงพยาบาลศิริราช จนกระทั่งสิ้นพระชนม์ ตลอดจนพระราชพิธีพระศพ พระเมรุ การจัดขบวนเคลื่อนพระศพ พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ เพื่อรวบรวมให้เป็นรูปเล่ม บันทึกไว้เป็นเหตุการณ์ครั้งประวัติศาสตร์ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาต่อไป

❍ องค์ประธานมูลนิธิถันยรักษ์

นพ.ธรรมนิตย์ อังศุสิงห์ เลขาธิการมูลนิธิถันยรักษ์ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กล่าวว่า มูลนิธิถันยรักษ์จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2538 โดยสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงเห็นความสำคัญของโรคมะเร็งเต้านม ซึ่งมีแนวโน้มจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นทุกปี ขณะนั้นสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงมีพระกรุณาธิคุณเสด็จเป็นประธานกิตติมศักดิ์ด้วยพระองค์เอง และทรงให้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เป็นประธานมูลนิธิ ซึ่งได้ทรงดำเนินการและติดตามการทำงานของมูลนิธิ ด้วยพระองค์เอง โดยได้ทรงติดต่อโรงพยาบาลศิริราช ขอใช้พื้นที่ในการจัดตั้งศูนย์ถันยรักษ์

"แม้มูลนิธิถันยรักษ์ เป็นมูลนิธิเล็ก ๆ แต่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ก็สนพระทัยเป็นอย่างยิ่ง โดยพระองค์จะเสด็จเป็นประธานในการประชุมมูลนิธิทุกปี พระองค์ทรงเป็นผู้ที่ละเอียดอ่อนมากในการทำงาน แม้เพียงสะกดอักษรพลาดเพียงเล็กน้อย ท่านก็ทรงทราบ และด้วยเหตุนี้ทำให้ทุกคนต้องทำงานด้วยความละเอียดตามพระองค์ จึงทำให้งานที่ออกมามีคุณภาพ นอกจากนี้ทรงมีความเรียบง่าย เห็นได้จากการตกแต่งภายในศูนย์ถันยรักษ์แห่งนี้ ที่ได้ให้พระวินิจฉัยการตกแต่งด้วยพระองค์เอง เน้นความเรียบง่าย โดยพระองค์ทรงต้องการให้ผู้ป่วยที่เข้ามารับการรักษาเกิดความผ่อนคลาย สบายใจขึ้น เพราะทรงทราบดีว่าผู้ที่มารับการวินิจฉัยและรักษานั้นเป็นทุกข์อยู่แล้ว ถือเป็นพระเมตตาที่มีต่อผู้ป่วย" นพ.ธรรมนิตย์ กล่าว

❍ กทม.จัดงาน "สถิต ณ ดวงใจ"

ผู้สื่อข่าวรายงานบรรยากาศการจัดงานนิทรรศการ "สถิต ณ ดวงใจ" เพื่อถวายความไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่ลานคนเมือง ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร มีนายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าฯ กทม.เป็นประธานเปิดงาน นายอภิรักษ์กล่าวว่า ทางกทม.จะทยอยแจกหนังสือที่ระลึก "สถิต ณ ดวงใจ" ให้แก่ประชาชนที่มาลงนามรับบัตรคิว รวม 50,000 เล่ม แต่หากมีความต้องการมาก ก็อาจจะพิมพ์เพิ่มอีก 50,000 เล่ม จากนั้นจึงจะบันทึกลงแผ่นวีซีดีเพื่อประหยัดงบประมาณ ทั้งนี้ภายหลังไว้อาลัยครบ 15 วัน งานดังกล่าวในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ จะมีการจัดกิจกรรมที่เป็นการแสดงกิจกรรมที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงโปรด เช่น การแสดงดนตรีคลาสสิก การแสดงของนักศึกษาทุนพระราชทาน และการแสดงเกี่ยวกับพระกรณียกิจเป็นต้น

❍ กรมธนารักษ์ออกเหรียญที่ระลึก

ที่กรมธนารักษ์ น.ส.จารุวรรณ จันทิมาพงษ์ รองอธิบดีกรมธนารักษ์ เปิดเผยว่า คณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้สั่งการให้กรมธนารักษ์จัดทำเหรียญที่ระลึกในงานพระราชทานพระเพลิงพระศพฯ โดยขณะนี้อยู่ระหว่างจัดทำรูปแบบเหรียญเพื่อให้เสร็จก่อนงานพิธี โดยจะนำต้นแบบการจัดทำเหรียญที่ระลึกถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 และเหรียญที่ระลึก ถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เป็นแบบอย่างในการจัดทำ

น.ส.จารุวรรณ กล่าวต่อว่าด้านหน้าเหรียญจะเป็นพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ด้านหลังเป็นรูปพระเมรุ รูปแบบทรงกลม มี 3 ชนิด คือ ชนิดเหรียญทองแดง ราคา 50 บาท, เหรียญเงินราคา 500 บาท และเหรียญทองคำ ซึ่งยังไม่ทราบมูลค่าที่แน่นอน เพราะขณะนี้ราคาทองคำปรับสูงขึ้นมาก โดยยืนยันว่าจะดำเนินการให้เสร็จก่อนการสร้างพระเมรุ และเปิดให้ประชาชนจองเหรียญที่ระลึก และเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก ก่อนงานพระราชทานพระเพลิงพระศพ โดยรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายทั้งหมดจะมอบให้กับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่ทรงดูแลอยู่

❍ หนุ่มท้าวแสนปมสุดซาบซึ้ง

ส่วนบรรยากาศการถวายสักการะ และรำลึกในพระกรุณาธิคุณในต่างจังหวัด นายจักรินทร์ แส่กระโทก หรือ "ปาน" วัย 19 ปี อยู่บ้านเลขที่ 552 หมู่ 4 บ้านหัวสระ ต.สำนักตะคร้อ อ.เทพารักษ์ จ.นครราชสีมา ที่ป่วยเป็นโรค neurofibromatosis ซึ่งเป็นโรคที่มีความผิดปกติทางผิวหนัง หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า "โรคท้าวแสนปม" กล่าวแสดงความสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่ทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระราชูปถัมภ์ เมื่อครั้งพระองค์เสด็จออกค่าย พอ.สว.ในพื้นที่ ต.บึงปรือ อ.เทพารักษ์ เมื่อปี 2546 หรือ 4 ปีก่อน และเล่าย้อนรำลึกถึงเหตุการณ์ในวันนั้นที่ยังตราตรึงอยู่ในจิตใจมาตราบจนถึงทุกวันนี้ว่า ตอนนั้นพระองค์ท่านเสด็จมาออกค่ายหน่วยแพทย์ พอ.สว. พอพระองค์ท่านเห็นตน ก็ทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระราชูปถัมภ์ ตนรู้สึกซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณมาก พอทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ ตนและครอบครัวรู้สึกเสียใจมาก จึงตั้ง

ปณิธานไว้ว่าจะเป็นคนดีและตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล

❍ เดินจงกรม-นั่งสมาธิถวาย

ที่ รพ.ขอนแก่น นพ.วีระพันธ์ สุพรรณไชยมาตย์ ผอ.รพ.ขอนแก่น รศ.ดร.เอื้อมพร ทองกระจาย คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พร้อมคณะแพทย์ พยาบาล และผู้ป่วย ร่วมลงนามถวายความอาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ ขณะที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น คณะครูและนักเรียน รวม 560 คน จัดกิจกรรมบำเพ็ญกุศลถวายเป็นพระราชกุศล ทั้งการเดินจงกรม 3 รอบสนามฟุตบอล นั่งสมาธิเจริญภาวนา 15 นาที และทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน นอกเหนือจากพิธีทางสงฆ์

❍ นศ.นิด้าร่วมกันบริจาคโลหิต

ที่ จ.ยะลา นายธีระ มินทราศักดิ์ ผวจ.พร้อมกำลังอาสาสมัครรักษาดินแดน ทั้งชายและหญิงกว่า 100 นาย ร่วมลงนามถวายความอาลัย พร้อมกล่าวคำปฏิญาณตนต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ ว่าจะปฏิบัติหน้าที่ดูแลรักษาความสงบในพื้นที่เพื่อช่วยเหลือประชาชน โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและความยากลำบาก เช่นเดียวกับ พล.ต.ต.สายัณห์ กระแสแสน ผบก.ภ.จว.ยะลา ที่นำข้าราชการตำรวจในสังกัด ลงนามถวายความอาลัย และกล่าวคำปฏิญาณจะสานต่อพระปณิธานของพระองค์ในการดูแลราษฎรในพื้นที่ ขณะที่นักศึกษาปริญญาโท รุ่น 11 และ 12 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) รวมทั้งนักศึกษาวิทยาลัยสาธารณสุขสิรินธร จ.ยะลา รวมกว่า 100 นาย พร้อมใจกันบริจาคโลหิตถวายเป็นพระราชกุศล

❍ ข้าราชบริพารฯร้อยใจอาลัย

ที่ จ.นราธิวาส ข้าราชบริพารภายในพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ทั้งชุดปฏิบัติการกรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ และหน่วยขึ้นควบคุมทางยุทธการ ชุดดูแลพระตำหนัก กองพันพัฒนาที่ 4 ชุดทำลายวัตถุระเบิด ฉก.อโณทัย หมวดรักษาความปลอดภัยนาวิกโยธิน สถานีตำรวจภูธรตันหยง ตำรวจน้ำ ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 446 และ 447 หน่วยปฏิบัติการพิเศษจังหวัดนราธิวาส รวมกว่า 500 คน ร่วมกันจัดพิธีสักการะและถวายความอาลัยที่ตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ด้วยความสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อปวงพสกนิกรทั้งประเทศ พ.ท.วิชัย ชัยมงคล พนักงานพิเศษผู้ดูแลพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ เปิดเผยว่า ได้ติดตามพระองค์ เมื่อครั้งตามเสด็จ มาปฏิบัติพระกรณียกิจมูลนิธิแพทย์อาสาในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในพื้นที่ จ.นราธิวาส ซึ่งข้าราชบริพารในพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ต่างสำนึกในพระกรุณาธิคุณ และเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ พร้อมกันนี้ ได้ตั้งปณิธานจะร่วมกันทำความดีถวายเป็นพระราชกุศลด้วย

❍ ซาไกเศร้าข่าวสิ้นพระชนม์

ส่วนที่ จ.สตูล ด.ญ.เบี้ย ศรีธารโต อายุ 8 ขวบ และ ด.ช.บิว ศรีธารโต อายุ 9 ขวบ 2 พี่น้องชาวซาไก นักเรียนโรงเรียนบ้านช่องไทร อ.ทุ่งหว้า จ.สตูล ไปลงนามถวายความอาลัยที่ศาลากลางจังหวัด และแสดงความเสียใจต่อการจากไปของพระองค์หลังทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ ขณะที่ พล.ต.ชัยฉรงค์ ธนารุณ รองแม่ทัพภาคที่ 3 นำเหล่ากำลังพล พร้อมครอบครัว กว่า 2,000 ชีวิต แต่งชุดดำลงนามถวายความอาลัยแสดงความจงรักภักดีที่ค่ายพระนเรศวรมหาราช กองทัพภาคที่ 3 จ.พิษณุโลก ส่วนที่หน้าศาลากลางจังหวัดสิงห์บุรี เมื่อช่วงเช้า ประชาชนนับพันคนเข้าร่วมตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งพระสงฆ์ 84 รูป และลงนามถวายความอาลัย เช่นเดียวกับที่วัดโพธิ์ชัย บ้านโคกใหญ่ หมู่ 1 ต.บัวบาน อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์ นอกจากนี้ ชาวบ้านยังร่วมกันปฏิญาณตน ลดละ เลิกอบายมุข ถวายเป็นพระราชกุศลด้วย

❍ อสม.เมืองจันท์ยังตราตรึง

ที่ศาลากลางจังหวัดจันทบุรี กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรือ อสม.ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองจันทบุรี ร่วมลงนามถวายความอาลัย โดยนางเสาวนีย์ เกตุคง อสม.ชุมชน 1 กล่าวว่า เมื่อครั้งพระองค์ทรงเสด็จเยี่ยมชาวบ้าน และออกหน่วยแพทย์ พอ.สว. ทรงเปิดโอกาสให้สมาชิก อสม.ในพื้นที่ ได้เข้าเฝ้าฯ ชมพระบารมีอย่างใกล้ชิด ทรงตรัสถามสารทุกข์สุกดิบอย่างเป็นกันเองโดยไม่ถือพระองค์ และทรงมีพระเมตตากรุณาธิคุณในเรื่องสวัสดิการและขวัญกำลังใจของสมาชิก อสม. สร้างความปลาบปลื้ม ซาบซึ้งเป็นล้นพ้น ส่วนที่ จ.เลย คณะครู ผู้ปกครอง และนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกูลวิทยา รวม 1,000 คน ร่วมกันตักบาตรและประกอบพิธีสงฆ์ถวายเป็นพระราชกุศล และจัดนิทรรศการแสดงชีวประวัติพระกรณียกิจ เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติ

❍ ยอดถวายสักการะ 23,875 คน

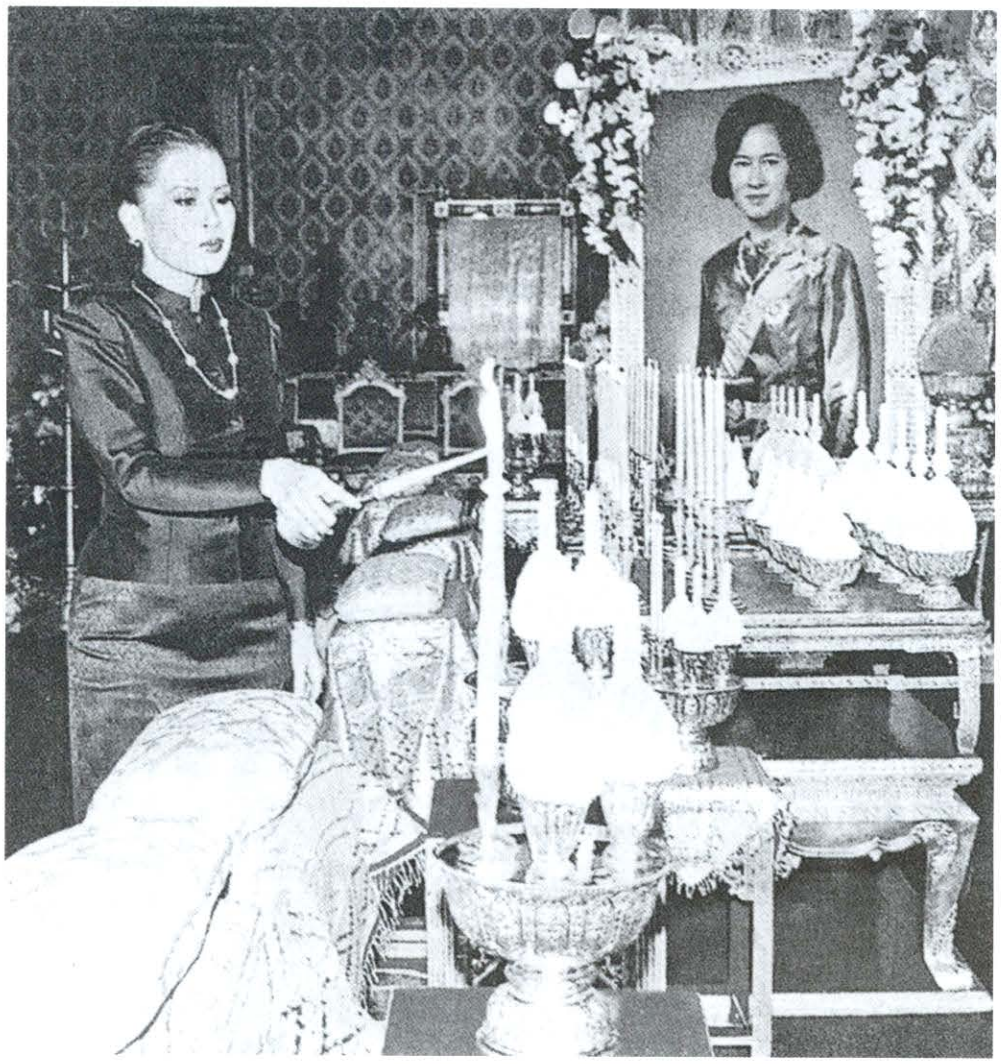
ต่อมาเวลา 17.00 น. ทางสำนักพระราชวังได้ปิดศาลาสหทัยสมาคมหลังจากที่ประชาชนได้เดินทางกลับหมดแล้ว ยอดรวมประชาชนที่มาถวายสักการะและลงนามสักการะพระศพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จำนวนทั้งสิ้น 23,875 คน โดยมีบุคคลสำคัญ 266 คน และมีคณะทูตานุทูตทั้งสิ้น 25 คณะ จาก 25 ประเทศ ทั้งนี้รวมยอดผู้ที่มาถวายความไว้อาลัย ณ ศาลาสหทัยสมาคมในพระบรมมหาราชวัง ในช่วง 5 วันที่ผ่านมา จำนวนทั้งสิ้น 95,275 คน ในขณะที่ยอดของพวงมาลาที่มาสักการะมี 70 พวง รวมยอดพวงมาลาทั้ง 5 วัน 350 พวง ในขณะที่ยอดเงินที่ประชาชนได้นำมาถวาย 520,787 บาท รวมยอดเงินที่ประชาชนได้ร่วมบำเพ็ญพระราชกุศลรวมทั้ง 5 วัน 1,682,147 บาท ซึ่งยอดทั้งหมดจะนำไปเก็บไว้ในบัญชีสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ต่อไป

จากนั้นเวลา 19.00 น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง.



สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์ ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง





สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จในการพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

พสกนิกรถวายอาลัย 'สมเด็จพระพี่นางฯ'



กทม.จัดงานน้อมรำลึกสมเด็จพระพี่นางฯ "สถิตไว้ในดวงใจ" ณ ลานคนเมือง



นายโรลองต์ บีลี่ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสถวายสักการะ



น้องแดนซ์ วัย 6 ขวบ และครอบครัวมาร่วมถวายสักการะ



นักเรียนชาย-หญิงเดินทางมาถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ที่ศาลาสหทัยสมาคม



นร.โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือถวายสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ



สมาคมครูผู้สอนวิชาฝรั่งเศสมาถวายความจงรักภักดี

นสพ.จำหน่ายมากที่สุดของประเทศ

ไทยรัฐ

ปีที่ 59 ฉบับที่ 18249 วันอังคารที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2551 ราคา 10.00 บาท

http://www.thairath.co.th

ครบ7วันพระพี่นาง ไม่หลาง เสด็จบำเพ็ญกุศล

พระราชพิธี9มค. เตรียมงบ200ล. ก่อสร้างพระเมรุ ใช้เวลา4-8เดือน

สำนักพระราชวังประกาศหมายกำหนดการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

เสด็จฯทรงประกอบพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทาน 7 วัน พระราชทานพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในเย็นวันที่ 9 ม.ค.นี้ ขณะที่กระทรวงวัฒนธรรมแผย แบบร่างพระเมรุใหม่เสร็จแล้ว รอทูลเกล้าฯถวายขอพระราชวินิจฉัย โดยอธิบดีกรมศิลป์ประเมินเวลาสร้าง 4-8 เดือน ใช้งบ 150-200 ล้านบาท ส่วนการลงนามถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ ยังเนืองแน่น 5 วัน รวมยอดร่วมแสนคน โดยที่คิงลักเชมเบิร์ก-ผู้นำชิลี มีพระราชสาส์นและสาสน์แสดงความเสียใจ และร่วมเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ พสกนิกรทั่วประเทศเตรียมจัดพิธีทำบุญถวายเป็นพระกุศลวันสิ้นพระชนม์ครบ 7 วัน

หลังจากที่พสกนิกรไทยต้องสูญเสียสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ไปอย่างไม่มีวันกลับ ตั้งแต่ก่อนอรุณรุ่งวันที่ 2 ม.ค.ที่ผ่านมา และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สำนักพระราชวังจัดการพระศพถวายพระเกียรติสูงสุดตามราชประเพณี ประดิษฐานพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาทในราชสำนักไว้ทุกข์ถวายมีกำหนด 100 วัน ตั้งแต่วันสิ้นพระชนม์เป็นต้นไป รวมถึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประชาชนเข้าถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ฯ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง มาตั้งแต่วันที่ 3 ม.ค.เป็นต้นมานั้น

★ เปิดศูนย์ข่าวพระราชพิธีพระศพ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เมื่อเวลา 06.59 น. วันที่ 7 ม.ค. ที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินประกอบพระราชพิธีถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์จำนวน 8 รูป จากวัดจักรวรรดิ และวัดราชสิทธาราม ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ท่ามกลางประชาชนจำนวนมากที่มารอเฝ้ารับเสด็จ ตั้งแต่หน้าประตูวิเศษไชยศรี จนถึงทางเข้าพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ต่อมาในช่วงสาย สำนักพระราชวังเปิดศูนย์ข่าวพระราชพิธีพระศพที่ห้องประชุม 1 อาคารสำนักพระราชวัง เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมข่าวสารที่ถูกต้อง เกี่ยวข้องกับพระราชพิธีที่จะปฏิบัติทั้งหมด รวมทั้งการเสด็จฯของพระบรมวงศานุวงศ์ ในการประกอบพระราชพิธีทุกพระองค์ จนครบถำหนดการบำเพ็ญกุศล 100 วัน ทั้งนี้ นายรัตนวุธ วัชโรทัย ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการพิเศษ สำนักพระราชวังกล่าวว่า ศูนย์ข่าวแห่งนี้จะเป็นที่สำหรับบริการข้อมูลให้กับสื่อมวลชน ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์มาประสานงาน และออกข่าวประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับงานพระราชพิธีในแต่ละวัน จัดเตรียมคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ ยังสามารถหารายละเอียดเพิ่มเติมได้ในเว็บไซต์ของสำนักพระราชวัง www.palaces.thai.net

★ ในหลวง-ราชินีเสด็จฯบำเพ็ญพระราชกุศลฯ

นอกจากนี้ ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สำนักพระราชวังแจ้งข่าวหมายกำหนดการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทาน 7 วัน พระราชทานพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง พุทธศักราช 2551 ดังนี้ นายกรัฐมนตรี ในตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักพระราชวัง รับสนองพระบรมราชโองการเหนือเกล้าฯสั่งว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์จะบรรจบครบ 7 วัน ในวันพุธที่ 9 ม.ค. 2551 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้กำหนดการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทาน ดังมีรายการต่อไปนี้ วันพุธที่ 9 ม.ค. 2551 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในเวลา 17.00 น. และในวันพฤหัสฯที่ 10 ม.ค. 2551 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในเวลา 10.30 น.

★ คนยังแน่นศาลาสหทัยสมาคม

ส่วนที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ทางสำนักพระราชวังเปิดให้ประชาชนถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ และลงนามถวายสักการะ ต่อเนื่องมาเป็นวันที่ 5 โดยเลื่อนการเปิดมาเป็นเวลา 07.45 น. ซึ่งตลอดทั้งวันประชาชนจากทั่วทุกสารทิศหลั่งไหลกันมาไม่ขาดสาย ส่งผลให้ศาลาสหทัยสมาคมดูแคบไปถนัด เนื่องจากเต็มไปด้วยประชาชนที่สวมชุดไว้ทุกข์ มาร่วมแสดงความอาลัยต่อการจากไปของสมเด็จพระเจ้า พี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทั้งนี้ สำนักพระราชวังต้องจัดให้แต่ละคณะเข้ามาทีละชุด เพื่อลดความแออัดและเพื่อความเป็นระเบียบ นอกจากนี้ ยังมอบหนังสือเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในวโรกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุ 7 รอบ 6 พ.ค.2550 ซึ่งจัดพิมพ์โดยทางกระทรวงวัฒนธรรม รวมทั้งพระฉายาลักษณ์ของพระองค์ให้กับประชาชนกลับไปเป็นที่ระลึกด้วย

★ บุคคลสำคัญพร้อมใจถวายพวงมาลา

นอกจากนี้ ตลอดทั้งวันยังมีคณะบุคคลจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมถวายสักการะด้วยความภักดี พร้อมถวายพวงมาลาต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ อาทิ พ.อ.ทรงวิทย์ หนุนภักดี รอง ผบ.พล.1 รอ. คณะที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ประจำคณะกรรมาธิการศาสนาจริยธรรม และวัฒนธรรม แห่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นายจิรุตร์ อิศรางกูร บุตรนายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา รองเลขาธิการพระราชวัง ถวายพวงมาลาในนามของราชสกุลอิศรางกูร นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทยและคณะกรรมการบริหารพรรค นายวิรัช ลิ้มวิชัย ประธานศาลฎีกาและคณะผู้บริหาร

★ กำนัน-ผญบ.ดึง ปชช.ร่วมทำดีถวาย

นายชำนาญ ภูวิลัย นายกสมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านแห่งประเทศไทย กล่าวหลังลงนามถวายสักการะว่า ทางสมาคมได้ประสานไปยังกำนันผู้ใหญ่บ้านทั่วประเทศให้ร่วมกันเชิญชวนลูกบ้านไปรวมตัวกันที่วัดในหมู่บ้าน เพื่อประกอบพิธีกรรมในการบำเพ็ญกุศลถวายแด่พระองค์ และร่วมกันทำความดีถวาย ซึ่งขณะนี้เริ่มต้นดำเนินการกันแล้วในหลายจุด นอกจากนี้ ยังประสานไปยังทุกตำบลหมู่บ้านให้กำนันผู้ใหญ่บ้านช่วยกันอำนวยความสะดวกและดูแลประชาชนที่มีความประสงค์ที่จะเดินทางมาถวายสักการะ ที่ศาลาสหทัยสมาคม และต้องเป็นผู้ประสานงานในเรื่องของการเดินทาง เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลด้วย

★ ปปช.แนะยึดแนวทางพระองค์มาปฏิบัติ

ต่อมาคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ป.ป.ช. เดินทางมาร่วมถวายสักการะ นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ ประธานคณะกรรมการ ป.ป.ช. กล่าวว่า พระองค์ทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อประเทศชาติไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และสาธารณสุข พระกรณียกิจของพระองค์นั้นซาบซึ้งอยู่ในจิตใจของพวกเราทุกคน ป.ป.ช.อยากเชิญชวนให้ประชาชนนำแนวทางที่พระองค์ปฏิบัติมายึดไว้เป็นแบบอย่าง รวมทั้งทำความดีเพื่อถวายพระองค์ด้วย

★ นานาประเทศร่วมไว้อาลัยไม่ขาดสาย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการเปิดถวายสักการะจะผ่านมาหลายวันแล้ว แต่ก็ยังคงมีเหล่าคณะทูตานุทูตจากหลายประเทศเดินทางมาลงนามสักการะกันอย่างไม่ขาดสาย เริ่มจากนายลาร์ แบคสตอม เอกอัครราชทูตฟินแลนด์ประจำประเทศไทย ซึ่งกล่าวภายหลังว่า รับตำแหน่งทูตอยู่ประเทศไทยมาแล้ว 3 ปี เคยมีโอกาสได้เข้าเฝ้ารับเสด็จบ้าง เช่น ในช่วงที่เสด็จไปทอดพระเนตรคอนเสิร์ตส่วนตัวรู้สึกชื่นชมประทับใจในพระองค์ และในนามของรัฐบาลประชาชนชาวฟินแลนด์ ขอแสดงความเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ด้วย นอกจากนี้ ยังมี นางมาริสา หลุยส์ เฟอร์นันเดส เอกอัครราชทูตคิวบาประจำประเทศไทย นายชาริม อาชาอี คาเท็ม อัลชาบี เอกอัครราชทูตสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ประจำประเทศไทย

★ ตั้งโต๊ะพิเศษรับเฉพาะคณะทูต

ช่วงบ่ายได้มีคณะทูตานุทูตและผู้แทนจากองค์กรระหว่างประเทศทยอยลงนามถวายสักการะกันเนืองแน่น ทำให้สำนักพระราชวังจัดโต๊ะลงนามถวายสักการะสำหรับคณะทูตเป็นการเฉพาะ นอกเหนือจากโต๊ะลงนามสำหรับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และพระสงฆ์ ทำให้พื้นที่บริเวณห้องโถงกลางของศาลาสหทัยสมาคม ลดความแออัดลงไป สำหรับคณะทูตเดินทางมาในช่วงบ่าย ประกอบด้วย พลโทขะตีร์ ฮัสซัน ข่าน เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน ประจำประเทศไทย นายอับดัลลา อัล-ฮามาร์เอกอัครราชทูตรัฐกาตาร์ ประจำประเทศไทย นายโมอาคิน มอนเตส เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐชิลี ประจำประเทศไทย นายปเตอร์ เอส. ทีเอช. มาแรส เอกอัครราชทูตราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ประจำประเทศไทย นายอีวาน โฮเทค เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเช็ก ประจำประเทศไทย นายเอ็ดการ์ด เทลเลส ริเบย์โร เอกอัครราชทูตบราซิล ประจำประเทศไทย นายฮาฟีส ชาเล็ม มูฮำหมัด บา-โอมาร์ เอกอัครราชทูตรัฐสุลต่านโอมาน ประจำประเทศไทย นายเหอ ชางชุย ผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไปองค์การอาหารและการเกษตร องค์การสหประชาชาติ ประจำภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก นายอาโนล โอเบอร์ไบเออร์ เอกอัครราชทูตออสเตรีย ประจำประเทศไทย นายบรู๊ค แบริงตัน เอกอัครราชทูตนิวซีแลนด์ นายยัมมา เตชัน เอกอัครราชทูตเบลเยียม ประจำประเทศไทย นายโทโมโอะ โฮซูมิ ผู้แทนองค์การยูนิเซฟ ประจำประเทศไทย นอกจากนี้ ยังมีทูตจากประเทศอิสราเอล ศรีลังกา แกมเบีย สโลวัก ซูดาน อิตาลี เป็นต้น

★ ทูตสหรัฐฯทิ้งพลังคนไทยรักพระพี่นาง

ขณะเดียวกัน นายอีริค จี. จอห์น เอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำประเทศไทย กล่าวว่า จากการที่ได้เคยพูดคุยกับชาวอเมริกันและคนไทย ในประเทศสหรัฐฯ ทราบดีว่าทุกคนเสียใจกับการจากไปของพระองค์ เนื่องจากคนไทยและชาวอเมริกันเองก็ต่างมีความเคารพในราชวงศ์ของไทยทุกพระองค์ ที่ผ่านมาได้ทราบถึงพระกรณียกิจที่ทรงคุณประโยชน์ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม และทรงชื่นชอบเพลงคลาสสิก จึงไม่แปลกใจที่ทั้งคนไทยและชาวอเมริกันจะมีความรักในพระองค์ ด้านนายโลรอง บีลี เอกอัครราชทูตฝรั่งเศส ประจำประเทศไทย กล่าวว่า รู้สึกเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ

เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พระองค์ท่านมีพระกรุณาธิคุณกับคนฝรั่งเศสอย่างมาก ทรงอุปถัมภ์และก่อตั้งมูลนิธิส่งเสริมภาษาฝรั่งเศสและฝรั่งเศสศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงมีพระเมตตาต่อเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสทุกคน

★ อัญเชิญพระราชสาส์นคิงลักเซมเบิร์ก

ต่อมา นายมาร์ค อุนเกอร์ฮัยเยอร์ เอกอัครราชทูตราชรัฐลักเซมเบิร์กประจำประเทศไทย พร้อมด้วยนายชาร์ลส ชมิด รองหัวหน้าคณะทูตสถานเอกอัครราชทูตราชรัฐลักเซมเบิร์กประจำประเทศไทย มาลงนามสักการะ พร้อมถวายพระราชสาส์นจากแกรนด์ดยุกออองรี กษัตริย์แห่งลักเซมเบิร์ก มีใจความว่า ขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศานุวงศ์ รัฐบาลไทย ตลอดจนประชาชนชาวไทย ในการจากไปของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ คุณงามความดีและพระเกียรติคุณของสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ที่ทำให้กับประชาชนชาวไทยอย่างมากมายจะถูกจดจำไว้ตลอดไป

★ พระไต้หวันสวดถวายพระกุศล

ต่อมาเวลา 13.30 น. พระเถระชินตั้ง เจ้าอาวาสวัดโฝวกวงชัน สาขาใหญ่อันดับ 3 ประเทศไต้หวัน พร้อมด้วยคณะสานุศิษย์เดินทางมาลงนามถวายสักการะ และทำพิธีสวดพระพุทธมนต์มหาปรัชญาปารมิตาสูตร ถวายเป็นพระกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ภายหลังทำพิธีเสร็จ พระเถระชินตั้งเปิดเผยว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เป็นแบบอย่างของความดี ท่านเป็นพุทธมามกะที่ดี เปรียบเหมือนเป็นพระโพธิสัตว์ของคนไทย เชื่อว่าผลบุญที่พระองค์ท่านทรงปฏิบัติมาตลอดชีวิต จะส่งให้พระองค์จุติเป็นเทวดาในสรวงสวรรค์

★ ธิดา ม.จ.ปิยะรังสิตซึ้งในพระเมตตา

ด้าน ม.ร.ว.ปรียนันทนา รังสิต ธิดาในหม่อมเจ้าปิยะรังสิต รังสิต ในฐานะกงสุลใหญ่คอสตาริกา ประจำประเทศไทย กล่าวว่า แม้เตรียมใจไว้แล้ว แต่เมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ก็รู้สึกเศร้าเสียใจ แม้พระองค์จะจากไป แต่ได้ทรงงานฝากไว้มากมาย ไม่ว่าจะเป็นงานในมูลนิธิต่างๆ ตลอดจนพระนิพนธ์อีกหลายเล่มที่คนรุ่นหลังสามารถนำมาศึกษาได้ ที่ผ่านมา แม้ว่าจะไม่ได้เคยถวายงานพระองค์โดยตรง แต่ก็ทรงมีเมตตากับครอบครัวของตนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเมื่อครั้งที่หม่อมเจ้าปิยะรังสิต ท่านพ่อของตน สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ก็ทรงเขียนคำในหนังสือที่ระลึกในงานศพ หลังจากนั้น ตนมีโอกาสเขียนหนังสือของตัวเองอยู่ 3 เล่ม ทุกเล่มพระองค์ก็จะทรงเขียนคำนำให้ โดยเฉพาะที่ประทับใจมากที่สุด คือเล่มสุดท้ายที่เขียนนั้น พระองค์ทรงตรวจทานคำผิดให้ด้วย จึงถือเป็นเจ้านายที่มีพระกรุณาธิคุณกับครอบครัวเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะพระกรณียกิจที่ผ่านมานั้น เห็นชัดว่า ทรงมีความเมตตากับทุกคน ไม่ว่าจะเป็นประชาชนธรรมดา หรือว่าใครก็ตาม จะได้รับพระเมตตาเสมอเหมือนกันหมด

★ ศิลปินดาราปลาบปลื้มพระกรุณาธิคุณ

จากนั้นมีคณะศิลปินดาราจากบริษัทจีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ อาทิ นิโคล และจีระศักดิ์ ปานพุ่ม แหวน-ธิติมา สุตสุนทร ไมค์ ภิรมย์พร ต่าย-อรทัย ดาบคำ อู๋-ธรรพ์ณธร ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา เป็นต้น มาร่วมถวายสักการะ โดยนิโคล และจีระศักดิ์ ปานพุ่ม กล่าวว่า เมื่อทราบข่าวการสิ้นพระชนม์รู้สึกเสียใจมาก เนื่องจากเคยถวายงานรับใช้ภายใต้โครงการทุนวิจัยวัณโรคดื้อยา ศิริราชมูลนิธิ ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทำให้รู้สึกปลาบปลื้มเป็นที่สุด เพราะตลอดเวลาพระองค์ทรงงานหนักเพื่อคนไทย พวกเรายังน้อมรำลึกถึงพระองค์เสมอ และจะนำแนวคิดวิธีการทรงงานของพระองค์มาเป็นแบบอย่างในการทำงานของพวกเราต่อไป

★ วงการดนตรีคลาสสิกสูญเสียยิ่งใหญ่

เช่นเดียวกับ นายบัณฑิต อึ้งรังษี ผู้ชนะเลิศการแข่งขันวาทยากรระดับโลก กล่าวว่า การสิ้นพระชนม์ของพระองค์ถือเป็นความสูญเสียครั้งใหญ่ของวงการเพลงคลาสสิก สมัยที่ตนชนะเลิศการแข่งขันวาทยากรมาใหม่ๆ เคยโปรดฯให้เข้าเฝ้า สิ่งที่ประทับใจคือพระองค์ทรงใส่ถามถึงการทำงานในอาชีพนี้ โดยเฉพาะการทำงานกับคนต่างชาติ ว่ามีความยากลำบากแค่ไหน หลังจากนั้นทรงมาดูการแสดงคอนเสิร์ตที่ตนเป็นวาทยากรรวมแล้วถึง 3 ครั้ง ยอมรับว่า จากที่ได้พูดคุยกับพระองค์แล้วรู้สึกได้เลยว่า พระองค์มีความรู้เรื่องดนตรีคลาสสิกมาก แม้จะไม่ได้เป็นนักดนตรีอาชีพ แต่ความรู้ที่รับสั่งออกมาแสดงว่าทรงฟังดนตรีคลาสสิกและศึกษามามากพอสมควร ทั้งที่ผ่านมาทรงอุปถัมภ์ดนตรีคลาสสิก ด้วยการใช้ทุนทรัพย์ส่วนพระองค์ให้เด็กไปศึกษาต่อ เพื่อเป็นการยกระดับความรู้ในเรื่องดนตรีคลาสสิก หลังจากนี้ ถือเป็นโอกาสสำคัญที่ตนจะได้สืบสานดนตรีคลาสสิก ที่พระองค์จัดตั้งเป็นประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด ด้วยการเตรียมจะจัดตั้งมูลนิธิเพื่อหาเครื่องดนตรีไปมอบให้กับมือเด็กกำพร้าให้มากที่สุด ให้ความทรงจำเกี่ยวกับพระองค์อยู่คู่ไปกับพวกเราคนไทยตลอดไป และตั้งใจจะตั้งวงออเคสตร้าที่ใช้ชื่อเดียวกับพระองค์ขึ้นชักหนึ่งวง เพื่อหากชักวันหนึ่งวงดนตรีนี้ได้ไปเล่นในต่างประเทศ ก็จะเหมือนเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของพระองค์ท่านไปในต่างประเทศด้วย

★ ยอดถวายสักการะ 5 วัน เฉียดแสนคน

กระทั่งเวลา 17.00 น. สำนักพระราชวังปิดการถวายสักการะและลงนามสักการะ ในวันที่ 7 ม.ค. โดยรวบยอดผู้มาถวายสักการะจำนวนทั้งสิ้น 23,875 รายชื่อ รวม 5 วัน จำนวน 95,257 รายชื่อ สำหรับยอดเงินที่ประชาชนถวายเพื่อร่วมบำเพ็ญพระราชกุศล ซึ่งเงินก้อนนี้จะถูกนำเข้าในกองทุนสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เฉพาะวันที่ 7 ม.ค. มีจำนวนทั้งสิ้น 520,787 บาท

★ ทูต 25 ประเทศ ร่วมแสดงความอาลัย

ผู้สื่อข่าวรายงานด้วยว่า นับตั้งแต่เปิดถวายสักการะต่อเนื่องมา สำนักพระราชวังรวบรวมรายชื่อคณะทูตานุทูตที่มาร่วมลงนามสักการะแล้ว พบว่าเฉพาะวันที่ 7 ม.ค. มีบุคคลสำคัญจากต่างชาติมาร่วมลงนามสักการะมากที่สุด โดยมีจำนวนทั้งสิ้นถึง 25 ประเทศ ขณะเดียวกับ สถานเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทยยังแจ้งผ่านเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังด้วยว่า ในวันที่ 8 ม.ค. เวลา 09.00 น. มร.ควินทัน เควลย์ เอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย จะเป็นผู้แทนอัญเชิญสาส์นแสดงความเสียพระทัยของพระองค์สมเด็จพระราชินีนาถ เอลิซาเบธที่ 2 แห่งอังกฤษ มาทูลเกล้าฯถวายอีกด้วย

★ ปธน.ชิลีเทิดพระเกียรติพระพี่นางฯ

นอกจากนี้ นายธฤต จรุงวัฒน์ อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวว่า เมื่อช่วงเช้าได้รับสาส์นจากนางมิเชล บาเชเลท เจเรีย ประธานาธิบดีสาธารณรัฐชิลี แสดงความเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ และเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยมีใจความสำคัญว่า พสกนิกรชาวไทยและทั่วโลกต่างซาบซึ้งในพระกรณียกิจด้านการพัฒนาสังคมตลอดมา โดยชีวิตและการทรงงานของพระองค์จะเป็นแรงบันดาลใจให้แก่ผู้อื่นต่อไป นอกจากนี้ การจัดลงนามไว้อาลัยถวายสักการะที่สถานเอกอัครราชทูตไทยในต่างประเทศมีบุคคลสำคัญประเทศต่างๆ ร่วมลงนามไว้อาลัย เช่น นาย ซี.เอช.เอ. โฮกีโวลนิ่ง ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระราชินีนาถเบียทริกซ์ แห่งเนเธอร์แลนด์ นายทองลุน สีสุลิด รองนายกรัฐมนตรีและ รมว.กระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดาโต๊ะ ลิมจ็อกเซ็ง รัฐมนตรีคนที่ 2 กระทรวงการต่างประเทศและการค้าบรูไน

★ เปิดบทสวดทำนองหลวง 7 บท

จากนั้นในช่วงเย็น ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สำนักพระราชวัง แจ้งรายละเอียดของบทสวดที่ใช้ในการสวดพระอภิธรรมงานบำเพ็ญพระกุศลถวายพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ว่า กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ได้นิมนต์พระภิกษุจากวัดพระเชตุพนฯ วัดมหาธาตุ วัดสุทัศนเทพวราราม วัดสระเกศ วัดระฆังโฆสิตาราม วัดจักรวรรดิราชาวาส วัดประยุรวงศาวาส วัดราชสิทธาราม มาในการนี้ พระอภิธรรมคัมภีร์ที่ใช้สวด เป็นบทสวดพระอภิธรรมทำนองหลวง มี 7 บท คือ 1. พระสังคิณี ว่าด้วยเรื่องธรรมที่เป็นกุศลกับอกุศล 2. พระวิภังค์ ว่าด้วยเรื่องขันธ์ 5 3. พระธาตุกถา ว่าด้วยเรื่องการสงเคราะห์ธรรม 4. พระปุคคะละปัญญัติ ว่าด้วยที่ตั้งของบุคคล 5. พระกถาวัตถุ ว่าด้วยความจริงแท้ 6. พระยะมะกะ ว่าด้วยธรรมที่เป็นคู่ 7. พระมหาปัฏฐาน ว่าด้วยที่ตั้งใหญ่ สำหรับพระคัมภีร์ทั้ง 7 บท จะใช้สวดตั้งแต่เวลา 07.00-24.00 น. ตลอดกาลพระราชพิธีสวดพระอภิธรรมพระศพทั้ง 7 วัน สำหรับบทสวดทั้งหมดเป็นบทสวดที่สืบเนื่องมาจากครั้งพุทธกาล โดยพระพุทธเจ้าได้ยกมาแสดงธรรม เมื่อตอนเสด็จไปโปรดพระมารดาที่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ พร้อมทั้งเหล่าเทวดาทุกชนชั้นที่พากันมาฟังธรรม ทำให้เหล่าเทวดาทั้งหลายได้บรรลุธรรมพร้อมกัน มีพระโสดาบันเป็นเบื้องต่ำ และอนาคามีเป็นเบื้องสูง พุทธมารดาทรงจุติที่สวรรค์ชั้นดุสิต เป็นสวรรค์ชั้นสูงกว่าดาวดึงส์ ใช้เวลาในการแสดง 3 เดือน ปัจจุบันพระสงฆ์ใช้ธรรมะหมวดพระอภิธรรมเป็นบทสวด เนื่องในการสวดพระอภิธรรมศพ

★ เผยแบบพระเมรุใหม่เสร็จแล้ว

ส่วนความคืบหน้าการจัดสร้างพระเมรุ ที่จะใช้ในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รมว.วัฒนธรรม (วธ.) กล่าวว่า ในวันที่ 8 ม.ค.นี้ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรีจะเป็นประธานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพฯ โดยในส่วนของ วธ. จะเสนอความคืบหน้า และขั้นตอนการทำงานของหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะกรมศิลปากร ในเรื่องการออกแบบร่างพระเมรุ การอัญเชิญพระเวชยันตราชรถ และราชรถน้อย ที่จะนำออกมาทำความสะอาดและเตรียมความพร้อมในการใช้งาน เป็นต้น รวมทั้งขณะนี้ทราบว่า น.อ.อาวุธ เงินชูกลิ่น ประธานคณะทำงานออกแบบร่างพระเมรุของกรมศิลปากร ได้ออกแบบร่างพระเมรุเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่สามารถเปิดเผยได้ โดยจะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพฯ เพื่อให้รัฐบาลทำหนังสือทูลเกล้าฯถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อทรงมีพระราชวินิจฉัยต่อไป

★ สั่งเร่งบูรณะและซ่อมราชรถ

รมว.วัฒนธรรม กล่าวอีกว่า นอกจากนี้ ได้หารือร่วมกับท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ รองราชเลขาธิการภายหลังจากเข้าเฝ้าฯที่พระบรมมหาราชวัง ซึ่งท่านผู้หญิงบุตรีได้ย้ำว่า วธ.ควรอัญเชิญราชรถ ประกอบด้วย พระ

เวชยันตราชรถและราชรถน้อย และพระมหาพิชัยราชรถ ที่จะใช้ในพระราชพิธีเคลื่อนพระศพฯ โดยจะต้องเร่งปรับปรุงซ่อมแซมและทำความสะอาดพระเวชยันตราชรถและราชรถน้อยให้เรียบร้อย จากนั้นควรอัญเชิญออกมาทดลองเคลื่อนขบวนจากพระบรมมหาราชวังไปยังสนามหลวงอย่างน้อย 2 รอบ ซึ่งขณะนี้พระเวชยันตราชรถและราชรถน้อย รวมถึงยานมาศ 3 คานหามนั้น ได้รับการจัดเก็บไว้ที่โรงราชรถ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร ดังนั้น จะต้องประสานไปยังกรมศิลปากรระดมทหารช่างมาซ่อมแซมล้อและโครงสร้างของพระเวชยันตราชรถและราชรถน้อย ส่วนกลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ จะเร่งดำเนินการทำความสะอาดและซ่อมแซมลวดลายต่างๆ เนื่องจากมีขั้นตอนการทำงานที่ละเอียดต้องใช้เวลาพอสมควร

★ รอโปรดเกล้าฯ แบบพระเมรุ

ด้าน น.อ.อาวุธ เงินชูกลิ่น อดีตอธิบดีกรมศิลปากร ในฐานะประธานคณะทำงานในการจัดสร้างพระเมรุของกรมศิลปากร เปิดเผยว่า ขณะนี้แบบร่างพระเมรุได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว และจะมีการนำขึ้นทูลเกล้าฯถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ทรงมีพระราชวินิจฉัยแบบร่างดังกล่าวต่อไป

★ คาดใช้งบสร้างพระเมรุ 200 ล.

ส่วนนายเกรียงไกร สัมปัชชลิต อธิบดีกรมศิลปากร เปิดเผยในเวลาต่อมาว่า ได้นำรายละเอียดเกี่ยวกับการก่อสร้างพระเมรุมาศ ในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มาเป็นเกณฑ์เตรียมงบประมาณในการจัดสร้างพระเมรุสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เพื่อนำเสนอต่อ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพฯ ที่ทำเนียบรัฐบาล ในวันที่ 8 ม.ค.นี้ โดยที่ประชุมเห็นว่า การก่อสร้างพระเมรุและอาคารโดยรอบ อาทิ พระเมรุ พระที่นั่งทรงธรรม ศาลาลูกขุน หอเปลื้อง ทับเกษตร ทิม ห้องสุขา พลับพลายกสนามหลวง พลับพลายกหน้าพระที่นั่งสุธไธสวรรค์ พลับพลายกหน้าวัดพระเชตุพนฯ โรงโขน โรงหนังใหญ่ โรงละคร โรงหุ่นกระบอก จะยึดรายละเอียดงบประมาณพระเมรุมาศของสมเด็จย่า เมื่อปี 2539 ที่ใช้งบประมาณ 165 ล้านบาทเป็นเกณฑ์ โดยพระเมรุของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ คาดว่าจะใช้งบประมาณ 150-200 ล้านบาท รวมทั้งจะต้องอาศัยกำลังคนในการก่อสร้างประมาณ 300-400 คน ส่วนระยะเวลานั้น ถ้าเร็วสุดคาดว่าประมาณ 4 เดือน ถ้าช้าที่สุดก็ประมาณ 8 เดือน อย่างไรก็ตาม ขึ้นอยู่กับว่าจะมีการโปรดเกล้าฯให้แล้วเสร็จเมื่อใดด้วย

★ เตรียมบันทึกวันแห่งประวัติศาสตร์

ในส่วนการเตรียมงานด้านอื่นๆนั้น นางสุรีรัตน์ วงศ์เสงี่ยม ผอ.สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กล่าวว่า ขณะนี้ทางสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ ได้มีการประชุมแต่งตั้งคณะทำงานในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพระราชพิธีพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ รวมทั้งได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ทำการรวบรวมเอกสารทุกประเภทเกี่ยวกับพระราชพิธีทั้งหมดล่วงหน้าแล้ว ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ บันทึกเทปโทรทัศน์ เอกสารกำหนดการจากสำนักพระราชวัง ตั้งแต่แถลงการณ์สำนักพระราชวังในช่วงประชวร ที่โรงพยาบาลศิริราช จนกระทั่งสิ้นพระชนม์ ตลอดจนพระราชพิธีพระศพ พระเมรุ การจัดขบวนเคลื่อนพระศพ พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ จากนั้น ทางสำนักหอจดหมายเหตุฯ จะรวบรวมให้เป็นรูปเล่ม แบ่งเป็นบทๆ ตั้งแต่พระประวัติ พระกรณียกิจ พระราชพิธีพระศพ พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ เพื่อบันทึกเหตุการณ์ครั้งประวัติศาสตร์ไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาต่อไป ส่วนการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการจัดทำจดหมายเหตุแห่งชาติ เกี่ยวกับงานพระราชพิธีพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อย่างเป็นทางการนั้น คงต้องรอให้มีการประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพฯ ในวันที่ 8 ม.ค.นี้ก่อน

★ จัดแสดงหนังสือพระนิพนธ์

ด้านการจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องราวที่เกี่ยวกับพระกรณียกิจของพระองค์นั้น ผู้สื่อข่าวรายงานในวันเดียวกัน ที่หอสมุดแห่งชาติ มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับพระนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ณ บริเวณชั้นสองของหอสมุดแห่งชาติ พร้อมกับเปิดโอกาสให้ผู้มาใช้บริการหอสมุดแห่งชาติได้สักการะพระฉายาลักษณ์ และร่วมลงนามสักการะเพื่อเป็นการไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งก็มีผู้มาลงนามสักการะนับพันคน ทั้งนี้ นางวิลาวัณย์ ทรัพย์พันแสน รักษาการ ผอ. สำนักหอสมุดแห่งชาติ เปิดเผยว่า นิทรรศการดังกล่าว เกี่ยวกับหนังสือพระนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มีทั้งหมด 25 เล่ม แต่ทางหอสมุดแห่งชาติมีอยู่ 24 เล่ม อีกเล่มหนึ่งเป็นพระนิพนธ์ภาษาฝรั่งเศส ซึ่งกำลังหามาให้ครบแต่คงต้องใช้เวลา สำหรับหนังสือพระนิพนธ์ทุกเล่มมีลักษณะเด่นและมีคนสนใจมากพอๆกัน แต่ที่น่าสนใจมากที่สุดคือ นิทานสำหรับเด็ก ซึ่งเป็นพระนิพนธ์แปลจากหนังสือฝรั่งเมื่อครั้งมีพระชนมายุ 9 พรรษา มีทั้งหมด 12 เรื่อง และทรงแต่งเพิ่มเองอีก 1 เรื่อง ชื่อพระอุทุมชุมสาย มีเนื้อหารวมเป็น 13 เรื่อง โดยจะจัดนิทรรศการดังกล่าวไปจนถึง 100 วัน

★ คนแห่รับหนังสือ "สถิต ณ ดวงใจ"

อีกด้านหนึ่งที่ลานคนเมือง หน้าศาลาว่าการ กทม. มีประชาชนนับพันคนมาติดต่อขอรับหนังสือ "สถิต ณ ดวงใจ" ซึ่งเป็นหนังสือที่ กทม.จัดทำเป็นที่ระลึกแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ แต่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ กทม.อยู่ระหว่างเตรียมพื้นที่จัดงานถวายอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งมีกำหนดจะเปิดงานในช่วงเย็นวันเดียวกัน และไม่มีผู้ใดให้รายละเอียดได้ สร้างความผิดหวังให้ประชาชนไปตามๆ กัน ขณะเดียวกันในช่วงสายมีประชาชนมาสมทบเพิ่มแต่ต้องยืนรอกลางแดดและหลายคนเริ่มต่อว่าถึงความขลุกขลัก พร้อมตั้งข้อสังเกตเรื่องที่ กทม. ไม่พิมพ์หนังสือให้เสร็จ ทั้งที่ กทม.ออกข่าวว่าพร้อมทุกอย่างแต่กลับทำให้เสียเวลามารอหลายชั่วโมง ซึ่งต่อมานายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าฯ กทม.เดินทางลงไปดูความเรียบร้อย จึงได้สั่งให้นำคูปองมาแจกให้ประชาชนที่มารอคอยและนัดให้มารับหนังสือในเย็นวันเดียวกันโดย กทม. พร้อมจะแจกจ่ายในเพียง 2,000 เล่ม เนื่องจากอยู่ระหว่างการจัดพิมพ์

★ "อภิรักษ์" สั่งพิมพ์อีก 5 หมื่นเล่ม

นายอภิรักษ์กล่าวอีกว่า กทม.สั่งพิมพ์หนังสือสถิต ณ ดวงใจ ลอตแรก 50,000 เล่ม แต่ประชาชนให้ความสนใจมากเนื่องจากต้องการเก็บไว้เพื่อเป็นที่ระลึกถึงพระองค์ท่าน จึงได้สั่งพิมพ์เพิ่มลอตที่ 2 อีก 50,000 เล่ม คาดว่าจะเพียงพอที่จะแจกจ่ายแก่ประชาชน แต่ถ้าหากยังไม่เพียงพอก็จะพิจารณาจัดทำในรูปของซีดีต่อไป ขณะเดียวกันกิจกรรมภายในงานนิทรรศการหน้าศาลาว่าการ กทม.นั้นทุกๆวันเสาร์อาทิตย์จะจัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติ เช่น การบรรเลงดนตรีคลาสสิกที่พระองค์ชื่นชอบมาแสดงให้ประชาชนดู ขณะเดียวกัน กทม.จะปรับแต่งพื้นที่โดยรอบพระตำหนักเลอดิส ซอยสุขุมวิท 43 ซึ่งเป็นสถานที่ประทับของพระองค์ท่านให้สะอาดสวยงาม พร้อมตกแต่งด้วยกล้วยไม้ที่ให้ดอกสีขาว

★ กศน.จัดนิทรรศการร่วมไว้อาลัย

ด้าน นายสมบัติ สุวรรณพิทักษ์ ผอ.สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน กล่าวถึงการจัดพิธีไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ว่า สำนักบริหารงาน การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ได้สั่งการให้สถานศึกษา หน่วยงานในสังกัด กศน. ทุกแห่ง จัดสถานที่ให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และประชาชน ร่วมถวายสักการะและลงนามถวายไว้อาลัยรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณอันใหญ่หลวง ที่ทรงมีต่องวงการการศึกษาและพสกนิกรชาวไทยตลอดพระชนม์ชีพ นอกจากนี้ ยังขอความร่วมมือจากห้องสมุดประชาชนทุกแห่ง จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติพระกรณียกิจในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ กศน. จัดแสดงหนังสือพระนิพนธ์ของพระองค์ท่าน ให้ศูนย์การเรียนชุมชนตั้งพระฉายาลักษณ์ หรือพระสาทิสลักษณ์ จัดบอร์ดนิทรรศการพระประวัติและพระกรณียกิจ และดำเนินการตามที่เห็นสมควร อาทิ การผูกผ้าขาว-ดำ ไว้ทุกข์ในบริเวณสถานศึกษา และการทำบุญถวายเป็นพระราชกุศล นอกจากนี้ ศูนย์ กศน.จังหวัดเชียงใหม่ ได้จัดพิธีบำเพ็ญกุศลทำบุญเลี้ยงพระ ถวายเป็นพระกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ณ ชุมชนการเรียนรู้ "สมเด็จย่า" บ้านสันเกี๋ยง ตำบลช่างเคิ่ง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ 8 ม.ค.นี้ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เป็นประธานในพิธี

★ กรมสุขภาพจิตร่วมสานต่อพระปณิธาน

ขณะที่ นพ.ม.ล.สมชาย จักรพันธุ์ อธิบดีกรมสุขภาพจิต เปิดเผยว่า เพื่อเป็นการสืบสานพระปณิธานของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่ทรงสนพระทัยสุขภาพอนามัย ทั้งเด็กที่เป็นโรคหัวใจ โรคไต รวมถึงพัฒนาการของเด็กทั้งในเด็กปกติและเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ซึ่งพระองค์ทรงเคยมีพระดำรัสว่า "เด็ก ถ้าได้รับการดูแลตั้งแต่แรก ก็จะเป็นต้นทุนที่ดีของเขาต่อไป" ดังนั้น กรมสุขภาพจิต จึงจะมอบของขวัญวันเด็กแห่งชาติ ปี 2551 ให้กับพ่อแม่ของเด็กเพื่อนำของขวัญนี้ใช้พัฒนาไอคิว อีคิวดูแลลูกโดยตรง โดยได้พัฒนารูปแบบใหม่ของเทคโนโลยี การพัฒนาเด็กไทยที่สกัดจากองค์ความรู้ที่มีอยู่ ทั้งหมด 4 ชิ้น 1. อี-เล็รนนิ่ง เป็นเทคโนโลยีสำหรับพ่อแม่ที่จะเข้าใจลูกผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยเข้าใจง่าย 2. อี-การ์ด การ์ดอวยพร สร้างความสัมพันธ์และสร้างการสื่อสารระหว่างครอบครัว 3. ชุดความรู้ เพื่อพัฒนาความฉลาด 2 ด้านของมนุษย์เวอร์ชั่น 2 และ 4. แบบประเมินอีคิวออนไลน์ ซึ่งสามารถเข้าไปติดตามรายละเอียดได้ที่ www.iqeqdekthai.com

★ รพ.สงฆ์จัดสวดพระพุทธมนต์ถวาย

ส่วน นพ.ชาตรี บานชื่น อธิบดีกรมการแพทย์ เปิดเผยว่า กรมการแพทย์กำหนดจัดพิธีบำเพ็ญกุศลเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในวันสิ้นพระชนม์ครบ 7 วัน ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในเวลา 13.45 น. วันที่ 9 ม.ค. ณ หอฉัน รพ.สงฆ์ โดยนิมนต์พระพุทธวรญาณ เจ้าอาวาสวัดเบญจมบพิตร เป็นประธานสวดพระพุทธมนต์พร้อมด้วยพระสงฆ์รวมทั้งสิ้น 10 รูป ทั้งนี้เพราะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อกรมการแพทย์ โดยเฉพาะ รพ.สงฆ์ ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ในการก่อสร้างตึกกัลยาณิวัฒนา เพื่อผู้ป่วยโรคไต และ

พระภิกษุสงฆ์อาพาธด้วย

★ ราชทัณฑ์จะน้อมนำพระดำรัสมาใช้

นายวันชัย รุจนวงศ์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงให้กำลังใจผู้ต้องขังในการฝึกวิชาชีพมาตลอด เคยเสด็จเยี่ยมผู้ต้องขังเรือนจำกลางบางขวาง และทัณฑสถานหญิงกลาง รวมทั้งทรงเซ็นแช็คของธนาคารออมสิน ซื้อผลงานผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ หลังกรมราชทัณฑ์จัดถวาย แต่พระองค์ทรงห่วงใยว่าจะทำให้ผู้ต้องขังขาดรายได้ กรมราชทัณฑ์จึงนำเงินไปจ่ายค่าผลิตภัณฑ์ชิ้นดังกล่าวแทน ก่อนนำเช็คฉบับนั้นเก็บไว้เป็นประวัติศาสตร์ของกรมราชทัณฑ์ และทอดพระเนตรผู้ต้องขังขับร้องประสานเสียง ณ หอประชุมใหญ่ศูนย์วัฒนธรรม ดังนั้น เพื่อเป็นการสำนึกในพระกรุณาธิคุณ กรมราชทัณฑ์ได้ให้เรือนจำ 139 แห่งทั่วประเทศ จัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติ พร้อมให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง และผู้ต้องขังร่วมกันถวายสักการะพระฉายาลักษณ์และลงนามสักการะแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ก่อนรวบรวมรายชื่อให้กรมราชทัณฑ์จัดส่งไปยังสำนักพระราชวังต่อไป ขณะเดียวกัน กรมราชทัณฑ์ได้ทำหนังสือถึงสำนักพระราชวัง ขอร่วมเป็นเจ้าภาพในพิธีบำเพ็ญพระราชกุศล และบำเพ็ญกุศลถวายพระศพอีกด้วย นอกจากนี้ กรมราชทัณฑ์จะน้อมนำพระดำรัสของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ รวบรวมเป็นเอกสาร พร้อมจัดตั้งให้เรือนจำทุกแห่งทั่วประเทศ นำไปดำเนินการในการดูแลผู้ต้องขังตามความห่วงใยของพระองค์

★ กำแพงเพชรแห่ทำบุญตักบาตร

สำหรับบรรยากาศการแสดงความไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในต่างจังหวัด ข้าราชการและประชาชนต่างก็แต่งชุดไว้ทุกข์ดำมาลงนามไว้อาลัยตามสถานที่ราชการต่างๆ ขณะที่บางแห่งก็จัดให้มีการทำบุญตักบาตรถวายเป็นพระกุศล ในวาระสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ สิ้นพระชนม์จะครบ 7 วัน โดยใน จ.กำแพงเพชร ประชาชนแต่งชุดดำนำข้าวปลาอาหารไปทำบุญตักบาตรตามวัดมากกว่าช่วงปกติทุกครั้งที่ผ่านมา ทั้งนี้ เพื่อถวายเป็นพระกุศลแด่พระองค์ท่าน .โดยประชาชนที่ไปทำบุญยังไม่สร่างจากความโศกเศร้า ส่วนที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร นายจุลพันธ์ ทับทิม นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร พร้อมด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หัวหน้าฝ่าย ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง พร้อมใจกันแต่งกายชุดดำไว้ทุกข์ ร่วมลงนามถวายอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ต่อพระฉายาลักษณ์ พร้อมกับยืนยันจะบำบัดทุกข์บำรุงสุขตามปณิธานของพระองค์ที่ให้ไว้เป็นแบบอย่าง เพื่อสนองพระกรุณาธิคุณที่พระองค์ทรงมีต่อประชาราษฎร์ทั่วทั้งแผ่นดิน

★ ตาคลีทำบุญ 7 วันพระพี่นางฯ

นายเสน่ห์ คงแป้น นายอำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ เผยว่า ในวันที่ 8 ม.ค. ข้าราชการตาคลีทุกหมู่เหล่า รวมทั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านทุกตำบลหมู่บ้าน อบต.ทุกแห่ง และเทศบาลเมืองตาคลี เทศบาลตำบลช่องแค รวม 108 หน่วยงาน กำหนดจัดพิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายเป็นพระกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งสิ้นพระชนม์ โดยทำบุญครบรอบ 7 วัน ขึ้นที่ศาลาประชาคมอำเภอตาคลี เริ่มเวลา 09.00 น. นิมนต์พระเถระชั้นผู้ใหญ่ 10 รูปประกอบพิธี

★ นครพนมขอเอกชนงดโชว์หวือ

ขณะที่บรรยากาศการไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่จังหวัดนครพนม นอกจากประชาชนพร้อมใจสวมชุดสีดำกันทั้งเมืองแล้ว หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ยังจัดตกแต่งพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ไว้บริเวณด้านหน้าหน่วยงาน พร้อมประดับตกแต่งผ้าริ้วสีขาวดำไว้รอบหน่วยงานเพื่อเป็นการไว้อาลัย ด้านนายบุญสนอง บุญมี ผวจ.นครพนม กล่าวว่า ได้ขอความร่วมมือหน่วยงานต่างๆ และผู้ประกอบการสถานบันเทิงทุกแห่งในเขตเทศบาลเมืองนครพนม ให้งดจัดแสดงมหรสพ งานรื่นเริงทุกประเภทในช่วงไว้อาลัย โดยเฉพาะสถานบันเทิงประเภทดิสโก้เธค ผับ ไม่ให้มีการแสดงรื่นเริงประเภทเต้นโชว์ของสาวโคโยตี้ ซึ่งทางสถานบริการทุกแห่งได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ขณะเดียวกัน ก็ให้ฝ่ายปกครองออกไปตรวจสอบขอความร่วมมืออย่างเข้มงวด แต่หากมีแห่งไหนไม่ให้ความร่วมมือ อาจส่งผลถึงการขอต่อใบอนุญาตให้บริการ

★ มทส.นำนักกีฬาพิการร่วมไว้อาลัย

ด้าน รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาท สืบค้า อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) ในฐานะผู้ว่าการหมู่บ้านนักกีฬา การแข่งขันกีฬาอาเซียนพาราเกมส์ ครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 20-26 ม.ค. 2551 ได้แจ้งว่า นักกีฬาอาเซียนพาราเกมส์จะเข้าพักในหมู่บ้านนักกีฬา ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในวันที่ 17 ม.ค.นี้ ซึ่งเป็นวันที่ 18 นับจากวันที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ สิ้นพระชนม์ ทางมหาวิทยาลัยได้จัดสถานที่ไว้ให้นักกีฬาได้ถวายสักการะและถวายความอาลัยหน้าพระฉายาลักษณ์ฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักกีฬาทีมชาติไทย โดยจะมีนิทรรศการพระกรณียกิจที่ทรงให้ความช่วยเหลือผู้พิการมาเป็นเวลานาน นักกีฬาเหล่านี้จะเป็นแสมือนผู้แทนของคนพิการทั่วประเทศในการแสดงความสำนึกและน้อมรำลึกในพระกรุณาธิคุณ ที่พระองค์ท่านได้พระราชทานแก่ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส เช่น ทรงดำรงตำแหน่งองค์ประธานมูลนิธิขาเทียม ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงให้ความช่วยเหลือผู้พิการทางสายตา ผู้พิการทางหูผ่านมูลนิธิ พอ.สว. เป็นต้น

★ ปลูกไม้มงคล 84 ต้นแทนคุณ

รศ.ดร.ประสาทกล่าวอีกว่า ในตอนเย็นของวันที่ 19 ม.ค. จะมีการเชิญธงอาเซียนพาราเกมส์และธงชาติทั้ง 11 ชาติ ขึ้นสู่ยอดเสา ณ บริเวณลานแสดงศิลปวัฒนธรรมที่รู้จักกันในนามอินเตอร์โซน นอกจากนั้น ทางกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จะการเชิญตัวแทนนักกีฬาปลูกต้นไม้ยืนต้น ไม้มงคล ทนแล้งได้ เช่น เสลา อินทนิล พะยูง สาธร ปีบทอง จำนวนรวม 84 ต้น ในหมู่บ้านนักกีฬา โดยปลูกทีมละ 7 ต้น สอดคล้องพระชนมายุ 7 รอบนักษัตร ทั้งหมด 12 ประเทศ สอดคล้องกับ 1 นักษัตรมี 12 ปี ได้แก่ ทีมเข้าร่วมการแข่งขัน 11 ประเทศ ประเทศที่ 12 คือ ประเทศจีน จะเข้ามาร่วมสังเกตการณ์การจัดการแข่งขันครั้งนี้ด้วย เพื่อนำไปเป็นกรณีศึกษาการจัดการแข่งขันปักกิ่งพาราลิมปิกเกมส์ ที่จะจัดในเดือน ก.ย. 2551 นี้ ตัวเลข 84=7 รอบนักษัตร คูณ 12 ปี ต่อรอบนักษัตร ถือเป็นเลขมงคลที่ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้น้อมรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณและพระชนมายุของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่เสด็จสู่สวรรคาลัย ทาง มทส.จะทำทะเบียนต้นไม้เหล่านี้และรายงานการเจริญเติบโตให้ผู้ร่วมปลูกได้ทราบทุกปี

★ ตชด.พระตำหนักทักษิณฯร่วมไว้อาลัย

นอกจากนี้ ในวันเดียวกัน ชุดปฏิบัติการกรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ และหน่วยขึ้นควบคุมทางยุทธการ ชุดดูแลพระตำหนัก กองพันพัฒนาที่ 4 ชุดทำลายวัตถุระเบิด ฉก.อ.โฉลกทัย หมวดรักษาความปลอดภัยนาวิกโยธิน สถานีตำรวจภูธรต้นหยง ตำรวจน้ำ ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 446 และ 447 หน่วยปฏิบัติการพิเศษจังหวัดนราธิวาส กว่า 500 นาย ร่วมกับเจ้าหน้าที่พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ จัดพิธีถวายสักการะ และไว้อาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ด้วยความสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อปวงพสกนิกรทั้งประเทศ ณ อาคารสิริกาญจนทักษิณ พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ อ.เมือง จ.นราธิวาส โดยพันโทวิชัย ชัยมงคล พนักงานพิเศษผู้ดูแลพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์เปิดเผยว่า ที่ผ่านมาได้ติดตามพระกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เมื่อครั้งตามเสด็จฯสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มาปฏิบัติพระกรณียกิจมูลนิธิแพทย์อาสาฯ ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ซึ่งข้าราชบริพารในพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ต่างสำนึกในพระกรุณาธิคุณ และเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ท่าน พร้อมกันนี้จะตั้งปณิธานในการร่วมกันทำความดีถวายเป็นพระราชกุศลในโอกาสนี้ด้วย

★ ยะลาบริจาคโลหิตถวายเป็นพระกุศล

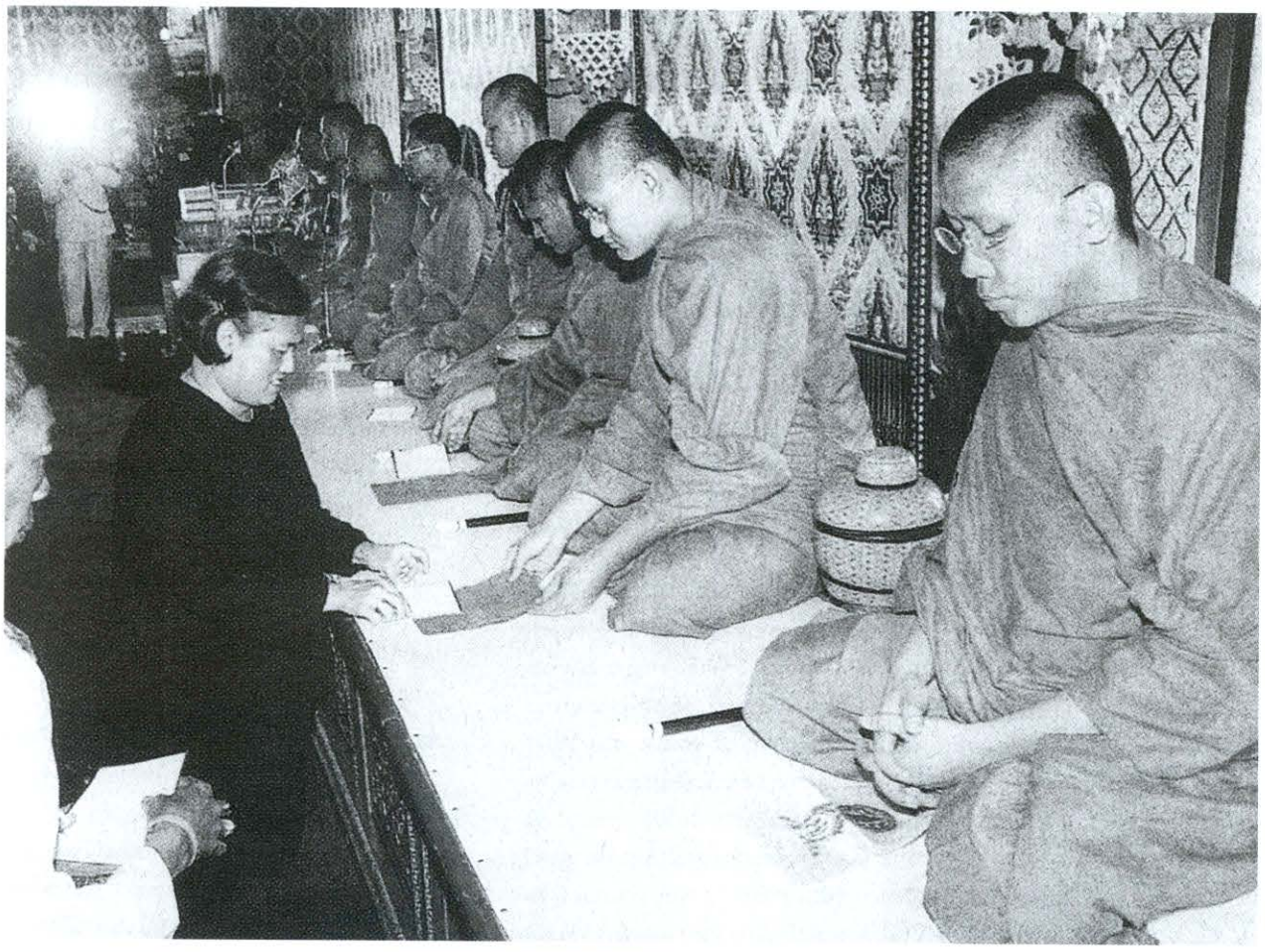
เช่นเดียวกับที่บริเวณกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยะลา พล.ต.ต.สายัณห์ กระแสแสน ผบก.ภ.จ.ยะลา พร้อมด้วยข้าราชการตำรวจในพื้นที่จังหวัดยะลา เข้าถวายความอาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยะลาได้กล่าวว่า ในการที่ข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดยะลาได้พร้อมใจกันมาในวันนี้ก็เพื่อน้อมรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณ โดยข้าราชการตำรวจพร้อมใจกันร่วมลงนามเพื่อถวายความอาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และในช่วงสายที่ห้องประชุมอเนกประสงค์วิทยาลัยสาธารณสุขจังหวัดยะลา สมาชิกเหล่ากาชาดจังหวัดยะลาร่วมกับโครงการนิติร่วมใจบริจาคโลหิต เทิดไท้องค์ราชัน และถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งมีนักศึกษาพยาบาลสาธารณสุขจังหวัดยะลา และข้าราชการร่วมบริจาคโลหิตกันเป็นจำนวนมาก

★ ตัวแทนซาไกสตูลร่วมถวายสักการะ

ที่ จ.สตูล พ.ต.อ.ถวัลย์ นครางวศ์ ผกก.สภ.ทุ่งหว้า จ.สตูล พร้อมคณะครู ร.ร.บ้านช่องไทร อ.ทุ่งหว้า จ.สตูล ได้นำครอบครัว ด.ช.บิว อายุ 5 ขวบ และ ด.ช.เบียร์ อายุ 7 ขวบ นร.โรงเรียนดังกล่าว และเป็นตัวแทนเงาะป่าซาไก ใน จ.สตูล ไปร่วมลงนามถวายความอาลัย แด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ฯ ที่ห้องโถงชั้นล่าง ศาลากลาง จ.สตูล สำหรับ ด.ช.เบียร์เคยได้รับรางวัลเหรียญทอง ในการประกวดภาพวาด ในงานศิลปหัตถกรรมภาคใต้ ที่ จ.สุราษฎร์ธานี นอกจากตัวแทนเงาะป่าแล้ว ยังมีนักศึกษาวิชาทหาร จาก ร.ร.ท่าแพผดุงวิทย์ อ.ท่าแพ จ.สตูล ร่วมลงนามถวายความอาลัยเช่นกัน โดยบรรยากาศเป็นไปด้วยความโศกเศร้า ขณะเดียวกันก็พบว่าตามร้านถ่ายรูปต่างๆใน จ.สตูล ได้สั่งพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มาวางจำหน่าย เนื่องจากมีประชาชน หน่วยงานราชการต่างๆ ต้องการนำไปสักการบูชา ซึ่งทำให้ร้านขายกรอบรูปได้รับอานิสงส์ คนแห่ไปสั่งทำกรอบกันเป็นจำนวนมากด้วยเช่นกัน

★ เด็กขาพิการซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณ

ที่ จ.พัทลุง ผู้สื่อข่าวรายงานได้รับการเปิดเผยจาก นางไสว เนียมนำ อายุ 44 ปี มารดาของ ด.ช.วุฒิเดช



สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี *และ* ***สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี*** *เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพระราชพิธีบำเพ็ญถวายพระราชกุศลในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ* ***สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์*** *ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ 7 ม.ค. ที่ผ่านมา.*



เนียมนำ อายุ 13 ปี อยู่บ้านเลขที่ 39 ม.1 ต.ชะรัด อ.กงหรา จ.พัทลุง ที่กล่าวด้วยน้ำตานองหน้าว่า รู้สึกเสียใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เพราะครอบครัวของตนได้รับพระกรุณาธิคุณจากพระองค์มาตลอด เนื่องจากบุตรชายคนที่ 5 คือน้องอ๊อด หรืออุฒิเดช เนียมนำ ถูกงูกะปะกัดเมื่อปี 2539 ทำให้ต้องตัดเท้าทิ้ง จากนั้นเมื่อปี 2545 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสด็จเยี่ยมหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ พอ.สว. ที่วัดถ้ำลา ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง พระองค์ทรงให้มูลนิธิขาเทียมดำเนินการจัดทำขาเทียมให้ และได้เดินทางไปเข้าเฝ้ารับพระราชทานขาเทียมต่อหน้าพระพักตร์ของพระองค์เมื่อวันที่ 28 มี.ค. 2546 ที่มณฑลท้องสนามหลวง นับว่าเป็นพระกรุณาธิคุณที่สุดของครอบครัว และน้องอ๊อดปัจจุบันสามารถเดินได้ตามปกติ ไปไหนมาไหนสะดวกมากยิ่งขึ้น และสามารถปั่นจักรยานไปโรงเรียนเองได้ ซึ่งหากไม่ได้รับการดูแลจากมูลนิธิขาเทียม ลูกคงจะไม่มีวันนี้ เนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจน



ณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จไปยังสถานที่ต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศอยู่เนืองๆ

เห็นได้จากพระนิพนธ์สารคดีต่างประเทศนับ 10 เรื่อง และภาพที่ปรากฏเป็นข่าวราชสำนัก ในจอโทรทัศน์อยู่บ่อยครั้ง

พระประสงค์ในการเสด็จแต่ละครั้ง เพราะ "ทรงสนพระทัยต่อศิลปวัฒนธรรม ทรงศึกษาอย่างลึกซึ้งเพื่อให้เข้าใจประวัติความเป็นมาของชุมชนของประเทศ ตลอดจนแนวความคิดของคนในประเทศนั้นๆ"

และรวมถึง "สายธารแห่งอารยธรรมของชุมชนต่างๆ ที่นำไปสู่การตั้งถิ่นฐาน มั่นคง เป็นปึกแผ่นให้ประชาชนอยู่อย่างร่มเย็นจนถึงวันนี้

รวมทั้งความสัมพันธ์ของประเทศต่างๆ ที่มีสายธารอารยธรรมเดียวกันด้วย"

ผศ.ดร.สุธาสินี ผลวัฒนะ ศิษย์สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ สมัยศึกษาอยู่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และยังเป็นผู้ถวายงานรับใช้เบื้องพระบาทแจกแจง

สถานที่ยาตราในประเทศไทย "พระองค์ท่านสนพระทัยแหล่งอารยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะแหล่งอารยธรรมเขมรเป็นพิเศษ เพราะว่าศิลปะเขมรมิใช่มีเพียงในประเทศกัมพูชาเท่านั้น แต่ยังมีอยู่ในประเทศไทยอีกหลายแห่ง ศิลปะเหล่านั้นมากับวัฒนธรรม เมื่อเราศึกษาแล้ว ก็จะทำให้ถึงสายธารของศิลปวัฒนธรรม และมนุษยวิทยาด้วย" อาจารย์สุธาสินีบอก

แหล่งโบราณสถานสำคัญๆในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พระองค์ทรงโปรดมีทั้งในจังหวัด ร้อยเอ็ด ชัยภูมิ ขอนแก่น นครราชสีมา สุรินทร์ และบุรีรัมย์

เพราะในจังหวัดนครราชสีมา มีปราสาทหินพิมาย ในจังหวัดบุรีรัมย์มีปราสาทหินพนมรุ้งอันสวยงาม กล่าวกันว่า ปราสาทหินพนมรุ้งเป็นศาสนบรรพตที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย

เมื่อพระองค์ท่านเสด็จสถานที่แห่งใด กรมศิลปากรจะจัดวิทยากรผู้รอบรู้เกี่ยวกับอารยธรรมขอมมาอธิบาย เป็นต้นว่า ม.ร.ว.สุริยวุฒิ สุขสวัสดิ์ อาจารย์สมิทธิ ศิริภัทร แม้กระทั่งอาจารย์สด แดงเอียด ก็ยังได้ติดต่อไปตามหน่วยศิลปากรต่างๆ เพื่อให้วิทยากรมาช่วยบรรยาย

นอกจากเสด็จไปยังสถานที่ต่างๆตามพระประสงค์แล้ว พระองค์ยังมีกิจกรรมร่วมกับนักศึกษา ครูบาอาจารย์ และสมาคมต่างๆ เพื่อเยี่ยมชมสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์อีกด้วย

สมาคมครูสอนฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ในพระองค์ ก็เป็นอีกสมาคมหนึ่ง ที่มีกิจกรรมเยี่ยมชมแหล่งศิลปวัฒนธรรมในประเทศไทย สถานที่จัดแต่ละคราว พระองค์ท่านเป็นผู้ทรงกำหนด

อย่างเมื่อปีพระองค์ท่านครบรอบ 80 พรรษา สมาคมครูสอนภาษาฝรั่งเศสจัดไปตำหนักน่าน ตำหนักของพระองค์ท่านแห่งนี้เหมือนบ้านธรรมดาหลังหนึ่ง อยู่บริเวณคุ้งแม่น้ำน่าน ใกล้ๆกับสถาบันราชภัฏน่าน

"พระตำหนักน่านเป็นสถานที่หนึ่งที่พระองค์ท่านทรงโปรด ลักษณะเหมือนบ้านธรรมดาๆหลังหนึ่ง แต่มีความงดงาม ร่มรื่น เต็มไปด้วยต้นไม้ สนามหญ้า ถัดไปเป็นแม่น้ำน่านที่ล่องมาจากทางเหนือ" อาจารย์สุธาสินีบอก

พระองค์ท่านสนใจอารยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะเขมรเป็นพิเศษ เพราะว่าศิลปะเขมรมิใช่มีเพียงในประเทศกัมพูชาเท่านั้น แต่ยังมีอยู่ในประเทศไทยหลายแห่ง ศิลปะเหล่านี้มากับวัฒนธรรม ถ้าเราศึกษา จะทำให้รู้ซึ้งถึงสายธารของศิลปวัฒนธรรม และมนุษยวิทยาอีกด้วย



รอยพระบาทยาตรา ทรงศึกษาวัฒนธรรม

เพื่อให้เป็นวโรกาสพิเศษ "เราก็มาคิดกันว่า ทางเหนือเขามีบายศรี เราจัดเป็นรูปเรือซึ่งก็คือพญานาค คอนเซปต์ของบายศรี เราใช้คติทางพุทธศาสนา เราทำถวายเป็นพุทธบูชาโดยจัดเป็นบายศรี 9 ชั้น ส่วนพระองค์ท่านทำให้เป็น 7 ชั้น ตอนนั้น คุณปริญญา พานทอง เป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัดท่านช่วยประสานกับคนในพื้นที่ให้ทราบ และเข้าใจความหมายของบายศรีว่าหมายถึงมรรคผลนิพพาน งานเราลุล่วงไปด้วยดี"

และคืนนั้น "เราประทับใจมากๆ พระองค์ท่านทรงลอยโคมดวงแรก ท่ามกลางผู้ถวายงานรับใช้เบื้องพระบาท และพสกนิกรที่มาร่วมงาน"

สำหรับพระอัธยาศัยระหว่างเสด็จไปยังสถานที่ต่างๆ

"ทรงน่ารักมาก การเสด็จแต่ละที่พระองค์ท่านมักจะนำ พวกเราเดินตาม ถ้าพระองค์ท่านหยุด ก็จะอนุญาตให้เรายืนรายล้อม ทรงประทับยืนอยู่ตรงกลาง ส่วนผู้ถวายการรับใช้อาจจะนั่งหรือยืนก็ได้ พระองค์ท่านอาจจะทรงเย้าแหย่คนนั้นบ้าง คนนี้บ้าง เป็นที่สนุกสนานกันไป"

เวลาเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ **"พระองค์ท่านมักจะถามวิทยากรเรื่องที่สงสัย อย่างที่อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พระองค์ท่านไปชม**

เจดีย์สมัยเก่าเป็นเจดีย์หมายเลข 2 วิทยากรก็เปรียบเทียบเข้ากับเจดีย์หมายเลข 1 ท่านก็บอกว่า เอ้า เจดีย์หมายเลข 1 อยู่ที่ไหนล่ะ ต้องการเห็นของจริง จะได้เห็นความต่างความเหมือนว่าเป็นอย่างไร เราไม่ได้เตรียม ทางจังหวัดก็ไม่ได้เตรียม"

แต่พระองค์ท่านตรัสว่า "ไปเจดีย์หมายเลข 1 เดี๋ยวนี้"

ร้อนถึงตำรวจในพื้นที่ต้องวอไปที่เจดีย์หมายเลข 1 "เส้นทางต้องผ่านทางที่เป็นทางลูกรัง ผ่านชุมชนเล็กๆ ไปทะลุยังเจดีย์ ขณะเสด็จไปชาวบ้านเขาก็อยู่กันอย่างธรรมชาติ บางคนยังกวาดหน้าบ้านฝุ่นคลุ้งอยู่เลย จนทหารตำรวจพื้นที่ต้องบอกชาวบ้านว่าพอแล้ว"

สถานที่ใดก็ตาม พระองค์ท่านเสด็จไปถึงเพราะ "ต้องการเห็นของจริง อะไรที่เคลือบแคลงพระทัย ต้องให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง"

การเสด็จโบราณสถาน พระองค์จะสนพระทัยเรื่องศิลปะยุคสมัยต่างๆ เรื่องทับหลัง "พระองค์ท่านจะสังเกตว่า เป็นศิลปะยุคไหน สมัยไหน ทรงถามผู้บรรยายว่าลายนี้เป็นอย่างไร จุดนี้หมายถึงอะไร ไม่ว่าจะเป็นเสาค้ำ ทับหลัง บางทีเหลือแต่ซากปรักหักพัง พระองค์ท่านก็จะถามว่ามันคืออะไร แต่ส่วนใหญ่พระองค์ท่านจะศึกษาไว้ก่อนแล้ว การเสด็จไปก็เพื่อดูสถานที่จริงและของจริง รวมถึงดูการบูรณะ การซ่อมบำรุงด้วย ว่ามีวิธีการอย่างไร"

แม้กระทั่งหลุมขุดค้นพระองค์ท่านก็สนใจ "ท่านสนใจว่า มีอะไรอยู่บ้าง ลักษณะโครงกระดูกนอนอยู่ในท่าไหน ทำไมถึงเป็นอย่างนั้น"

ช่วงเวลามื้ออาหาร "พระองค์ท่านจะให้สมาชิกเข้าร่วมโต๊ะเสวย เป็นกลุ่มไหนเราจะเวียนกันไป ยกเว้นในบางครั้ง ที่ทางจังหวัดจัดถวายการต้อนรับก็ต้องเป็นพิธีการ เวลานั่งโต๊ะเสวยก็สนุกสนานเฮฮา แต่บางคนก็เกร็ง ในแต่ละครั้งจะมีสถานทูตฝรั่งเศสมาด้วย"

คณะผู้ติดตามแต่ละครั้งคราว มักมีเรื่องสนุกๆ เกิดขึ้นให้เล่าขานกันอยู่เนืองๆ อาจารย์สุธาสินีเล่าว่า เวลาจัดทัศนศึกษามีอาจารย์ท่านหนึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาแปล และเขียนได้ทั้งงานวิชาการ บทความ และเขียนสารคดี

"คราวนั้น เราไปไหว้หลวงพ่อจรัญที่จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อถึงเวลากลับเราต้องกลับทั้งขบวน แต่อาจารย์ท่านแวะทำบุญตามจุดต่างๆของท่านไปตามอัธยาศัย แต่ขบวนเรารอไม่ได้ต้องทิ้งท่านไว้ แล้วปล่อยรถตู้คันหนึ่งไว้รอรับท่าน"

กลับมา "ท่านเขียนลงในสารคดีว่า ท่านทิ้งเราไว้ ปล่อยให้รถเทศบาลมาคอยรับ"

หลังจากนั้นไม่นาน คณะก็จัดทัศนศึกษาที่น่านอีก ระหว่างคณะกำลังประสานงานกันอยู่ที่โรงแรม พอถึงเวลาเสด็จขบวนรอไม่ได้ คราวนี้กลับกลายเป็นว่า "คณะของเราถูกทิ้งไว้ที่โรงแรม" กลับไปอาจารย์ท่านเขียนลงในสารคดีว่า

"กรรมได้ย้อนท่านแล้ว เมื่อท่านทิ้งเรา ท่านก็โดนทิ้งบ้าง"

การเสด็จไปยังสถานที่ต่างๆ คณะในพระองค์จะมีรถบัส 2 คัน คันหนึ่งเป็นรถประทับ ในรถมี แพทย์หลวง และผู้ติดตามใกล้ชิด อีกคันเป็นรถของผู้ถวายงานรับใช้เบื้องพระบาท

อาจารย์สุธาสินียำ้ว่า ไม่ว่าพระองค์ท่านจะเสด็จไปยังสถานที่ใด จะมีพระประสงค์เพื่อศึกษาให้กระจ่างว่า...

"ศิลปะอย่างนี้ วัฒนธรรมอย่างนี้ ทำให้ประเทศชาติเป็นอย่างไร นี่คือจุดมุ่งหมายสำคัญในการเสด็จของพระองค์".

ตามรอยพระบาท

"กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์" เจ้าฟ้าผู้ให้สุขภาพคนไทย

"ความเจ็บป่วยนั้น นอกจากจะทำให้มีความทุกข์ทรมานทางกายแล้ว ยังนำความทุกข์ใจให้แก่ผู้ป่วยและครอบครัว" พระดำรัสใน **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์**

นับตั้งแต่ **สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี** เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2538 พระธิดา คือ **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** ทรงสืบสาน **พระปณิธานของสมเด็จพระราชชนนี** ด้วยการปฏิบัติพระภารกิจสืบแทน โดยทรงรับเป็นองค์อุปถัมภ์ องค์ประธานกิตติมศักดิ์ องค์นายกกิตติมศักดิ์ในองค์กรและสถาบันต่างๆ ที่พระราชมารดาทรงริเริ่มไว้

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงอุทิศพระวรกายและทุ่มเทพระกำลังในการทรงงานด้านสาธารณสุข ด้วยน้ำพระทัยที่เปี่ยมเมตตา ทรงสนพระทัยเอื้ออาทรต่อคุณภาพชีวิต ทุกข์สุขของประชาชน โดยไม่แบ่งชั้นวรรณะ ทั้งต่อผู้ป่วย ผู้พิการ ผู้ที่เจ็บป่วยเรื้อรัง

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงเล็งเห็นการมีสุขภาพดีแบบองค์รวม จึงทรงรับเป็นองค์อุปถัมภ์ องค์ประธานในมูลนิธิที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์และสาธารณสุข ไม่น้อยกว่า 20 องค์กร

หน่วยแพทย์อาสาสมเด็จพระราชชนนี (พอ.สว.) หนึ่งใน **หน่วยแพทย์ที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงก่อตั้ง** เมื่อ พ.ศ.2512 ปฏิบัติงานโดยอาสาสมัคร ทั้งแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และอาสาสมัครสายสนับสนุน ออกไปให้การรักษาพยาบาลประชาชนในพื้นที่ทุรกันดาร โดยสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ จำนวน 1 ล้านบาท เป็นทุนแรกเริ่มจดทะเบียน ตั้งเป็น **"มูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.)"** เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2517 โดยทรงเป็นนายิกากิตติมศักดิ์

และหลังจากสมเด็จพระราชชนนีเสด็จสวรรคต สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงดำรงตำแหน่งองค์ประธานกิตติมศักดิ์สืบต่อมา และได้เสด็จออกหน่วยแพทย์ พอ.สว.ร่วมกับอาสาสมัคร พอ.สว.ตลอดมา โดยมิทรงย่อท้อ ไม่ว่าหนทางที่เสด็จไปจะทุรกันดารหรือเสี่ยงอันตรายเพียงใด

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงมีรับสั่งเสมอว่า *"ขอให้อาสาสมัคร พอ.สว. ดูแลสุขภาพตนเองให้ดี เพื่อที่จะได้ดูแลประชาชนได้"*

มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เป็นมูลนิธิที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้จัดตั้งขึ้น เมื่อทรงทราบว่า **รศ.นพ.เทอดชัย ชีวะเกตุ** ประดิษฐ์ขาเทียมใต้เข่าจากขยะพลาสติกประเภท Polystyrene ในราคาต้นทุนที่ต่ำมากคือ 700 บาท โดยมีพระราชประสงค์ที่จะให้มูลนิธินี้ ทำขาเทียมให้ผู้พิการที่ยากไร้ด้อยโอกาส ไม่เลือกเชื้อชาติ ศาสนา โดยไม่คิดมูลค่า เพื่อให้ผู้พิการที่ด้อยโอกาสและยากจน ซึ่งโดยมากเป็นเกษตรกรในท้องถิ่นภูมิภาคและชนบท ได้รับบริการอย่างรวดเร็วและทั่วถึง จึงได้จัดหน่วยทำขาเทียมพระราชทานเคลื่อนที่ออกไปให้บริการทำขาเทียมยังท้องถิ่นต่างๆ รวมทั้งช่วยซ่อมแซมขาเทียมที่ผู้พิการมีอยู่ให้ใช้การได้ดี

พล.ท.นพ.ธำรงรัตน์ แก้วกาญจน์ รองประธานมูลนิธิขาเทียม บอกว่า **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ** ทรงมีรับสั่งเวลาออกหน่วยไปพระราชทานขาเทียม ซึ่งปกติจะเสด็จร่วมด้วยทุกครั้ง เตือนเน้นเตือนว่า

"การให้ขาเทียม ก็เพื่อให้ผู้พิการมีคุณภาพชีวิตที่ดี การให้คุณภาพชีวิตที่ดี ถือเป็นการให้ที่สมบูรณ์ สุขใจทั้งผู้ให้และผู้รับ"

นอกจากนี้ **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ** ยังรับเป็นองค์ **ประธานมูลนิธิถันยรักษ์** ซึ่งสมเด็จพระราชชนนี เป็นผู้พระราชทานนาม ของมูลนิธิฯ ทรงทุ่มเทพระวรกาย และพระหฤทัยอย่างเปี่ยมล้น เพื่อช่วยเหลือสตรี เด็ก ที่ต้องทนทุกข์ทรมานจากการป่วยเป็นมะเร็งเต้านม ซึ่งเป็นปัญหาสุขอนามัยที่สำคัญของผู้หญิงอย่างมาก ทรงเน้นในเรื่องของการพัฒนาการตรวจและวินิจฉัยโรคมะเร็งเต้านม ที่ครบวงจร ได้ประทานเงินทุน ในการจัดซื้อเครื่องเอกซเรย์เต้านมแมมโมแกรม (Mammogram) เครื่องอัลตราซาวนด์ (Ultrasound) และเครื่องตรวจเจาะชิ้นเนื้อ (Stereotactic Core Biopsy) ที่ทันสมัยที่สุด ทั้งนำแพทย์และเจ้าหน้าที่เทคนิคผู้เชี่ยวชาญเรื่องตรวจวินิจฉัยมะเร็งเต้านมจากต่างประเทศมาฝึกสอนรังสีแพทย์และเจ้าหน้าที่รังสีเทคนิคของโรงพยาบาลศิริราชและโรงพยาบาลอื่นๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด เพื่อให้รู้เท่าทันโรค

โดยทรงมีพระปณิธานที่จะให้ผู้หญิงไทยรอดพ้นอันตรายจากมะเร็งเต้านม ด้วยความรู้ความเข้าใจและการป้องกันตนเองที่ถูกต้อง

นพ.ธรรมนิตย์ อังสุสิงห์ เลขาธิการมูลนิธิถันยรักษ์ เล่าว่า *"พระองค์ท่านทรงเป็นธุระทั้งด้านวิชาการ เครื่องมือ ตลอดจนการทำงานในศูนย์ถันยรักษ์ เสด็จทรงเป็นประธานการประชุมของมูลนิธิฯ ทุกครั้ง ทรงมีความเรียบง่าย เช่น ประทานพระวินิจฉัย การตกแต่งสถานที่ศูนย์ถันยรักษ์ให้เรียบง่าย แต่ต้องทันสมัยทัดเทียมสากล รักษาคนจนคนรวยเท่าเทียมกัน"*

นอกจากนี้ยังทรงรับเป็น **องค์ประธานมูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย** ทรงเป็นธุระในการขอให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลออกสลากกุศลงวดพิเศษ บำรุงมูลนิธิโรคไต สมทบทุนก่อสร้างตึกกัลยาณิวัฒนา ณ โรงพยาบาลสงฆ์ เพื่อขยายการรักษาผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย โดยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

ทรงรับเป็น **องค์อุปถัมภ์มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ** เพื่อให้การช่วยเหลือผ่าตัดเด็กที่เป็นโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด นับเป็นพระกรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้



นอกเหนือจากทรงสนับสนุนงานด้านการรักษาพยาบาลแล้ว **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ** ยังทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ **"กองทุนหมอเจ้าฟ้า"** ซึ่งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2527 โดยใช้เงินที่มีผู้บริจาคเงินโดยเสด็จพระกุศล เมื่อครั้งเสด็จมาทรงบรรยายพิเศษ "หมอเจ้าฟ้าคือใคร" ณ หอประชุมใหญ่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นปฐมฤกษ์ในการก่อตั้งกองทุน และทรงมีพระเมตตาพระราชทานเงินจากทุนการกุศลสมเด็จย่า และทุนการศึกษา กว. เพื่อสมทบเข้ากองทุนเป็นประจำทุกปีเสมอมามิได้ขาด รวมยอดเงินที่ได้พระราชทานสมทบเข้า "กองทุนหมอเจ้าฟ้า" ตั้งแต่ปี 2528 ถึงปี 2550 ซึ่งทรงพระประชวร เป็นเงินทั้งสิ้น 19 ล้านบาท โดยกองทุนนี้จะให้ทุนสำหรับอาจารย์แพทย์ไปศึกษา ฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ และเป็นทุนอุดหนุนการศึกษาจัดสรรให้นักศึกษาที่เรียนดี แต่ขัดสน สำหรับนักศึกษาแพทย์และนักศึกษา 5 คณะในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ คือ คณะทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ และสัตวแพทยศาสตร์

นอกจากนี้ยังเป็น **องค์อุปถัมภ์มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา, มูลนิธิเพื่อโรงพยาบาลราชานุกูล, สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์** หน่วยงานที่รับผิดชอบการดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุติปัญญา

นี่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของพระกรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อวงการแพทย์และสาธารณสุขไทย

ที่อาจกล่าวได้ว่า **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นแสงสว่างให้ผู้ประสบกับความทุกขเวทนาทั้งจากการเจ็บป่วย ทางกาย และทางใจ**

เป็นแสงสว่างแห่งชีวิต...ที่ไม่มีวันเลือนลับดับหายไปจากโลก.



ดาวดวงนั้น
พระนาม 'พระพี่นาง'

ดาวดวงใดทอดฟ้ามาจุติ
ดาวดวงใดไขแสงแต่งฟ้างาม

ดาวดวงนั้นหนึ่งรวิส่องสยาม
ดาวดวงนั้นพระนาม 'พระพี่นาง'

ดั่งเปลวเทียนส่องโชคโลกศึกษา
เด็กถิ่นดอยกันดารมิพรั่นพราง

พระกิจกล้าสร้อยฝันพระสรรค์สร้าง
ทรงเปิดทางวิทยาให้ฟ้าไทย

แพทย์อาสาบาทเพ็ชร 'สมเด็จย่า'
ราษฎร์สุดเขตฟ้าเขียวเรียวรุ้งไกล

สืบวัสสาทรงสืบฝันอันยิ่งใหญ่
พระเสด็จขจัดภัยให้ปวงชน

ร้อนอันใดอาณาประชาชาติ
เย็นศิระเพราะพระเกื้อมณฑล

เย็นพระบาทอุ่นเกล้าปลิดเศร้าหม่น
สงเคราะห์พ้นช่วยผ่านช่วงพาลภัย

กตัญญูตกเวทีศรีเสาวลักษณ์
เคียงวรกิจคู่วรกายแม้ไกลไกล

แจ้งประจักษ์อภิบาลผ่านสมัย
เคียงพระทัยเคียงประทับภาพคุ้นตา

โครงการแก้วพระกอปรราวก่องเกิจ
ใต้ร่มบาทราษฎร์อิ่มบุญอุ่นชีวา

คุณเหนือเพชรมณีคามงามคุณค่า
พระมหาบารมีเป็นศรีชน

"2 มกราคม" ฟ้าวิโยค
สมุทรครวญรวงคลื่นสะอื้นอล

ธรณีโศกโลกเศร้าห้วงหาวหม่น
เย็นหยาดฝนหนาวฟ้าน้ำตาไทย

พระพี่นางฯปานสวรรค์ปันสยาม
พระเสวยสวรรค์มรรคาลัย

พระงดงามจริยวัตรจรัสสมัย
พระสถิตในใจราษฎร์นิรันดร์เทอญฯ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
(สัจภูมิ ละออ-ร้อยกรอง)

หนังสือพิมพ์คุณภาพ เพื่อคุณภาพของประเทศ
http://www.matichon.co.th
มติชน
วันอังคารที่ 8 มกราคม พุทธศักราช 2551 ปีที่ 30 ฉบับที่ 10895 ราคา 10 บาท

บำเพ็ญราชกุศล9-10ม.ค. 'ในหลวง'เสด็จฯ

พร้อม'ราชินี-วงศานุวงศ์' ควีนอังกฤษส่งสาส์นอาลัย ขอ200ล้านสร้าง'พระเมรุ'

ในหลวง-พระราชินีเสด็จฯทรงบำเพ็ญพระราชกุศลพระพี่นางฯสิ้นพระชนม์ครบ 7 วัน เจ้าฟ้าเพชรรัตนฯถวายดอกไม้สักการะ ควีนอลิซาเบธที่ 2 ส่งพระราชสาส์นแสดงความอาลัยทูตฝรั่งเศส-สหรัฐเชิดชูพระกรณียกิจ ออกแบบพระเมรุเสร็จแล้ว

ครบ7วันในหลวง-ราชินี'เสด็จฯ

เมื่อวันที่ 7 มกราคม ศูนย์ประชาสัมพันธ์ สำนักพระราชวัง ได้มีประกาศฉบับที่ 1/2551 เรื่อง กำหนดทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน 7 วัน พระราชทานพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ความว่า นายกรัฐมนตรี ในตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักพระราชวัง รับสนองพระบรมราชโองการ เหนือเกล้าฯ สั่งว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สิ้นพระชนม์ จะบรรจบครบ 7 วัน ในวันพุธที่ 9 มกราคม 2551 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กำหนดการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน ในวันที่ 9 และ 10 มกราคมนี้ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ในเวลา 17.00 น. วันที่ 9 มกราคม และเวลา 10.30 น. วันที่ 10 มกราคม (อ่านหมายกำหนดการในล้อมกรอบ)

นอกจากนี้ ศูนย์ประชาสัมพันธ์ สำนักพระราชวัง ยังแจ้งด้วยว่า วันที่ 8 มกราคม เวลา 09.00 น. เอกอัครราชทูตอังกฤษ ประจำประเทศไทย จะเข้าสักการะและนำพระราชสาส์นจากสมเด็จพระราชินีควีนเอลิซาเบธที่ 2 เพื่อแสดงความอาลัย

พระเทพฯถวายภัตตาหารเช้าพระ

เวลา 06.50 น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ประกอบพิธีถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์ 8 รูป และสดับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

เวลา 17.00 น. ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง สรุปยอดผู้ที่มาลงนามถวายสักการะพระศพหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จำนวน 23,875 คน รวมยอด 5 วัน จำนวน 95,257 คน ยอดเงินถวายเป็นพระราชกุศล จำนวน 520,787 บาท รวมยอด 5 วัน จำนวน 1,682,147 บาท ส่วนยอดพวงมาลามีผู้นำมาสักการะ 71 พวง

เวลา 19.00 น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จสดับพระพิธี

ธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

รอร่วมลงนามสักการะตั้งแต่เช้า

ด้านการลงนามถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง มีประชาชนและคณะบุคคลจำนวนมากเดินทางมาร่วมลงนามตั้งแต่เช้า ทำให้เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังต้องเปิดประตูศาลาสหทัยสมาคม ให้ประชาชนเข้าลงนามถวายสักการะ ตั้งแต่เวลาประมาณ 07.30 น. โดยจัดให้ประชาชนเข้าสักการะกลุ่มละ 50 คน

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สำหรับบุคคลสำคัญที่เดินทางมาสักการะ อาทิ นายวิรัช ลิ่มวิชัย ประธานศาลฎีกา และประธานศาลรัฐธรรมนูญพร้อมคณะ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ม.ล.ไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายวิชัย ศรีขวัญ อธิบดีกรมการปกครอง นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย พร้อมคณะผู้บริหารพรรค

นอกจากนี้ ยังมีเอกอัครราชทูตประเทศต่างๆ ประจำประเทศไทย อาทิ นายอีริค จี. จอห์น เอกอัครราชทูตสหรัฐ นายลอรองต์ บิลี เอกอัครราชทูตฝรั่งเศส รวมถึงเอกอัครราชทูตฟินแลนด์ โอมาน บราซิล ปากีสถาน ซูดาน เบลเยียม ชิลี เนเธอร์แลนด์ อิสราเอล ศรีลังกา แกมเบีย อิตาลี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ การ์ตา และลักแซมเบิร์ก

'ฝรั่งเศส-สหรัฐ'เชิดชูพระกรณียกิจ

นายลอรองต์ บิลี เอกอัครราชทูตฝรั่งเศส กล่าวว่า รู้สึกเสียใจกับการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯมาก เพราะพระองค์ทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อพสกนิกรชาวไทย และประเทศฝรั่งเศส ทรงอุปถัมภ์สมาคมครูสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย ซึ่งเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทยเกือบทุกคน มีความผูกพันกับพระองค์ท่านมาก เนื่องจากได้ถวายงานแด่พระองค์บ่อยครั้ง

นายอีริค จี. จอห์น เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา กล่าวว่า ประชาชนชาวอเมริกันรู้สึกเสียใจต่อการสูญเสียสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ไม่น้อยไปกว่าคนไทย เพราะชาวอเมริกันมีความรักและเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับพระกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในด้านต่างๆ เช่น การศึกษา วัฒนธรรม การส่งเสริมดนตรี ทำให้เข้าใจถึงความรู้สึกของคนไทยที่มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

พระไต้หวันสวดมนต์อุทิศกุศล

พระเถระชินติ้ง เจ้าอาวาสวัดโฝกวงซัน ประเทศไต้หวัน กล่าวว่า วันนี้อาตมาได้มาสวดหน้าพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท จึงถือโอกาสมาถวายสักการะ และได้สวดมนต์ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ด้วยบทสวดหัวใจพระสูตร หรือมหาปรัชญาปารมิตาสูตร เป็นบทสวดเพื่ออุทิศกุศลให้แด่พระองค์ท่าน และตามความเชื่อชาวจีน จะช่วยให้พระองค์ท่านไปสู่สวรรคาลัย อาตมาคิดว่าพระองค์ท่านเป็นแบบอย่างของการทำความดี และเปรียบเสมือนพระโพธิสัตว์ที่คอยช่วยเหลือประชาชนชาวไทย จึงเชื่อมั่นว่าพระองค์ท่านจะสถิตสู่สรวงสวรรค์

เจ้าฟ้าเพชรรัตนฯถวายดอกไม้

เวลา 14.30 น. สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าราชบริพารวังรื่นฤดี อัญเชิญดอกไม้ส่วนพระองค์ไปถวายสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

นายธฤต จรุงวัฒน์ อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวว่า นางมิเชล บาเชเลท เมเรีย ประธานาธิบดีสาธารณรัฐชิลี ได้ส่งสารแสดงความเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ และเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มีใจความสำคัญว่า พสกนิกรชาวไทยและทั่วโลกต่างซาบซึ้งในพระกรณียกิจด้านการพัฒนาสังคมตลอดมา ซึ่งชีวิตและการทรงงานของพระองค์จะเป็นแรงบันดาลใจให้กับบุคคลอื่นๆ ต่อไป

'พระเวชยันตราชรถ'เคลื่อนพระศพ

คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) กล่าวภายหลังร่วมเฝ้าฯ ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ว่า ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ รองราชเลขาธิการ ได้หารือเรื่องการเตรียมความพร้อมราชรถราชยาน คานหามต่างๆ ที่เก็บรักษาไว้ในโรงราชรถพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร ให้จัดทำความสะอาด และจัดซ้อมอย่างน้อย 2 ครั้ง ตั้งแต่เส้นทางเคลื่อนพระศพไปยังพระเมรุท้องสนามหลวง ขณะเดียวกัน ให้กรมศิลปากรประสานทหารช่างกรมสรรพาวุธ เข้ามาตรวจสอบสภาพของราชรถที่คาดว่าจะใช้ คือพระเวชยันตราชรถ สำหรับเคลื่อนพระศพ และราชรถน้อยสำหรับพระเถระผู้ใหญ่ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ทันที

แบบร่างพระเมรุทรงยอดเดียว

"ขณะนี้การออกแบบร่างพระเมรุเสร็จแล้ว โดยนาวาอากาศเอก อาวุธ เงินชูกลิ่น ศิลปินแห่งชาติ อดีตอธิบดีกรมศิลปากร เป็นผู้ออกแบบ โดยวันที่ 8 มกราคม จะประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ ซึ่งมี พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน จะรายงานความพร้อมเรื่องการเตรียมการเรื่องราชรถ รวมทั้งแบบร่างพระเมรุ หากที่ประชุมเห็นชอบ รัฐบาลจะทำหนังสือกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยแบบร่างดังกล่าว" คุณหญิงไขศรีกล่าว

นาวาอากาศเอก อาวุธกล่าวว่า ได้ออกแบบร่างเสร็จแล้ว เป็นพระเมรุทรงยอดเดียว ซึ่งรายละเอียดคงไม่เหมาะสมที่จะเปิดเผย ต้องรอโปรดเกล้าฯลงมาก่อน

ประชุมเตรียมพร้อมสร้างพระเมรุ

นายเกรียงไกร สัมปัชชลิต อธิบดีกรมศิลปากร เปิดเผยหลังการประชุมคณะกรรมการกรมศิลปากรที่เกี่ยวข้องเตรียมการสร้างพระเมรุ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ว่า เพื่อเตรียมงบประมาณสร้างพระเมรุและอาคารประกอบพิธีของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักสถาปัตยกรรม สำนักช่างสิบหมู่ สำนักพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เป็นต้น โดยในส่วนของอาคารประกอบพระเมรุ มีหอเปลื้อง 1 ทับเกษตร 8 หลัง และช่าง 4 หลัง ทิม 6 หลัง ห้องสรง 2 หลัง รั้วราชวัตรรอบปริมณฑล ส่วนสิ่งก่อสร้างนอกรั้วราชวัตรประกอบด้วย พลับพลายกสนามหลวง 1 หลัง พลับพลายกหน้าพระที่นั่งสุธไธสวรรค์ปราสาท 1 หลัง พลับพลายกหน้าวัดพระเชตุพนฯ 1 หลัง ปะรำสำหรับข้าราชการ พ่อค้า และประชาชน โรงขยายแบบ และโรงปฏิบัติการด้านศิลปกรรม ทำรั้วชั่วคราวบริเวณสนามหลวง

งบฯก่อสร้าง200ล.-ช่าง500คน

"ในส่วนราชรถ จะซ่อมแซมพระราชยานราชรถ 2 องค์ ราชรถน้อย พระยานมาศ 3 ลำคาน พร้อมม้ารองและเกรินบันได และจัดทำพระโกศด้วยไม้จันทน์ ซึ่งไม้จะต้องสั่งจากประเทศเพื่อนบ้าน และสาธารณรัฐประชาชนจีน รวมทั้งกระดาษที่จะนำมาทำลวดลาย เบื้องต้นได้ตั้งงบประมาณก่อสร้างพระเมรุ และอาคารประกอบพิธีไว้ 180-200 ล้านบาท" นายเกรียงไกรกล่าว

นายเกรียงไกรกล่าวว่า หลังรัฐบาลเห็นชอบงบฯแล้ว จะทำหนังสือกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยก่อสร้างพระเมรุ และอาคารประกอบพิธี เมื่อโปรดเกล้าฯลงมาก็จะใช้เวลาก่อสร้างประมาณ 4-6 เดือน จะใช้กำลังคน 400-500 คน โดยการก่อสร้างพระเมรุและอาคารประกอบพิธีใช้เวลา 1 เดือนกว่า ส่วนพระโกศจะใช้เวลาประมาณ 3 เดือน เพราะมีขั้นตอนลายศิลปกรรม ส่วนแบบร่างพระเมรุขึ้นอยู่กับผู้ออกแบบคือนาวาอากาศเอก อาวุธ เข้าใจว่าคงมีเอกลักษณ์เฉพาะ แต่ยังคงไว้ลักษณะยอดปราสาทตามคติพราหมณ์เสมือนเขาพระสุเมรุใจกลางจักรวาลส่งเจ้าฟ้าขึ้นสวรรค์

พิมพ์'สถิต ณ ดวงใจ'แจกไม่ทัน

ส่วนที่ลานคนเมือง ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร (กทม.) ประชาชนจำนวนมากมารอรับหนังสือ "สถิต ณ ดวงใจ" ที่ กทม.จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และกำหนดแจกให้ประชาชนที่มาร่วมลงนามสักการะ ณ บริเวณชุมนิทรรศการเทิดพระเกียรติพระประวัติ พระกรณียกิจ และโครงการส่วนพระองค์ ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ 7 มกราคม-11 เมษายน 2551 แต่ต้องผิดหวังเนื่องจากหนังสือยังพิมพ์ไม่เสร็จ แต่ทาง กทม.ได้แจกบัตรคิวเพื่อให้มารับในวันที่ 18 มกราคมนี้

นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าฯกทม. กล่าวว่า เบื้องต้นกำหนดจัดพิมพ์หนังสือ จำนวน 50,000 เล่ม แต่โรงพิมพ์ผลิตไม่ทัน จึงต้องให้ประชาชนนำบัตรคิวไปรับหนังสือทีหลัง และล่าสุดได้สั่งพิมพ์เพิ่มอีก 50,000 เล่มแล้ว แต่หากมีประชาชนให้ความสนใจมากกว่าจำนวนที่สั่งพิมพ์ กทม.ก็จะจัดทำในรูปแบบซีดีแจกแทน

กทม.จัดรถรางรับส่งประชาชน

"ยืนยันว่า ผู้ที่ได้รับบัตรคิวจะได้รับหนังสือแน่นอน ไม่ต้องเป็นห่วง และขณะนี้ผมได้เร่งรัดให้โรงพิมพ์นำมาแจกประชาชนได้ในวันนี้ (7 มกราคม) แล้ว จำนวน 2,000 เล่ม ผู้ที่รับบัตรคิวไปสามารถเดินทางมารับได้ในเย็นนี้" นายอภิรักษ์กล่าว และว่า กทม.ได้อำนวยความสะดวกให้กับประชาชน โดยจัดรถรางรับ-ส่งจากพระบรมมหาราชวัง-ลานคนเมือง ตั้งแต่วันที่ 7 มกราคมเป็นต้นไป

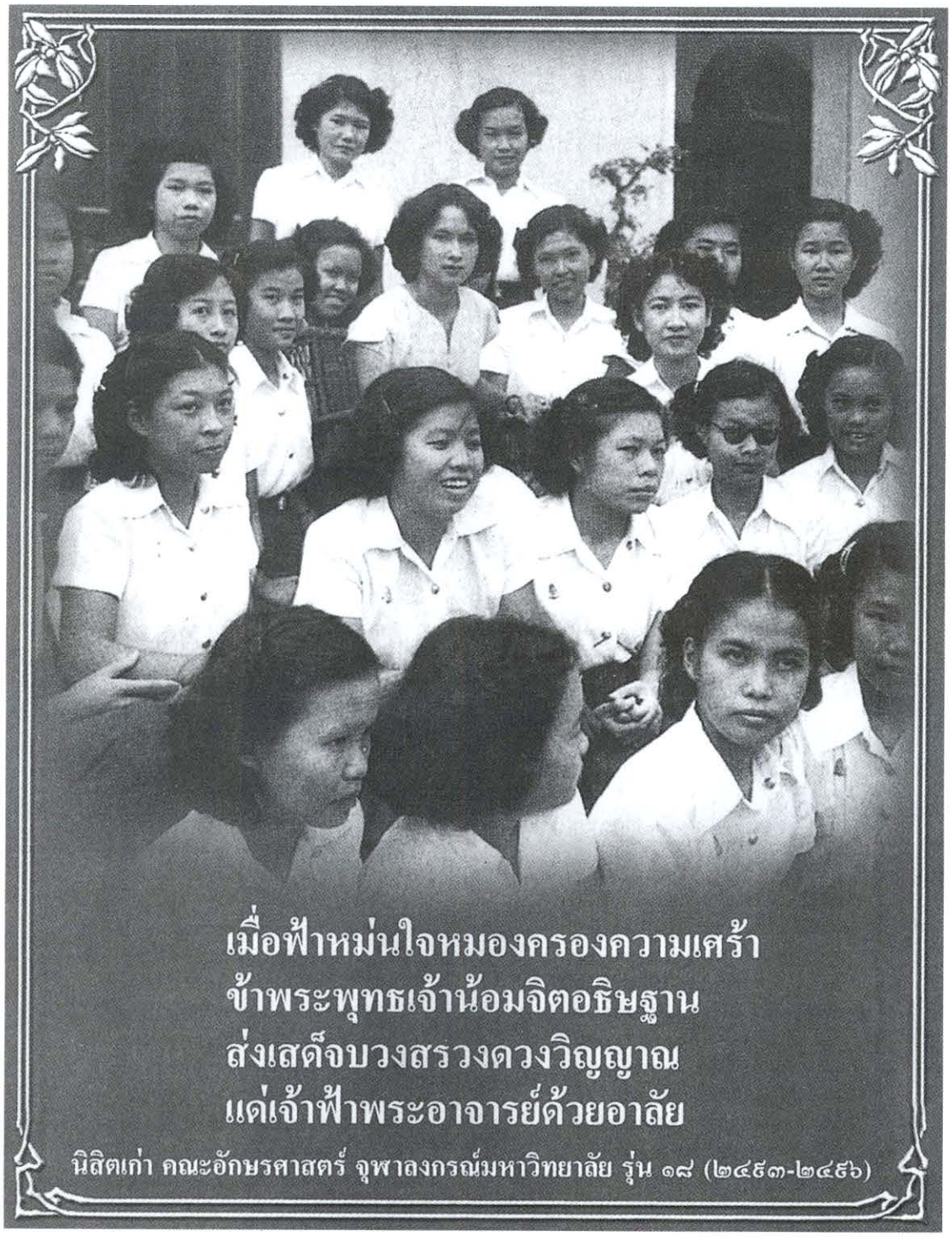
นายอภิรักษ์กล่าวว่า กทม.กำหนดจัดพิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ จำนวน 185 รูป เพื่อถวายเป็นพระกุศล ณ บริเวณลานคนเมือง ในโอกาสวันครบรอบสิ้นพระชนม์ 7 วัน ในวันที่ 9 มกราคม, ครบ 15 วัน ในวันที่ 18 มกราคม, ครบ 50 วัน ในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ และครบ 100 วัน ในวันที่ 11 เมษายน 2551 ด้วย

เวลา 20.00 น. ที่ลานคนเมือง เจ้าหน้าที่ได้รวบรวมยอดผู้ลงนามถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้รวม 5,884 คน

ผู้ป่วยท้าวแสนปมขอเป็นคนดี

ขณะที่บรรยากาศในต่างจังหวัด ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ทยอยเดินทางไปร่วมสักการะต่อหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ในจุดที่ทางจังหวัดจัดให้มีพิธีไว้อาลัย

ที่ จ.นครราชสีมา นายจักรินทร์ แส่กระโทก หรือปาน อายุ 19 ปี อยู่บ้านเลขที่ 552 บ้านหัวสระ หมู่ 4 ต.สำนักตะคร้อ อ.เทพารักษ์ จ.นครราชสีมา ป่วยเป็นโรคท้าวแสนปม และเป็นคนไข้ในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เมื่อปี 2546 โดยเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาลรามาธิบดี จนถึงปัจจุบัน กล่าวว่า จากนี้จะขอเป็นคนดีและตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ ช่วยแม่ทำงานบ้านทุกอย่างเพื่อตอบแทนพระมหากรุณาธิคุณ



พระฉายาลักษณ์เมื่อครั้งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นพระอาจารย์พิเศษ สอนนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่น 18 ระหว่างปี 2493-2496 เอื้อเฟื้อภาพโดย ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ ราชบัณฑิต

ทีพระองค์ทรงมีต่อตนและครอบครัว

ที่ จ.พัทลุง นางไสว เนียมนำ อายุ 44 ปี อยู่บ้านเลขที่ 39 หมู่ 1 ต.ชะรัด อ.กงหรา จ.พัทลุง กล่าวด้วยความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่พระราชทานขาเทียมด้านขวาให้ ด.ช.วุฒิเดช หรือ "น้องอ๊อด" เนียมนำ อายุ 13 ปี บุตรชาย เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2546 ปัจจุบันน้องอ๊อดสามารถเดินทางได้ตามปกติ และขับขี่จักรยานสองล้อไปโรงเรียนเองได้ ซึ่งหากไม่ได้รับการดูแล ลูกคงจะไม่มีวันนี้ เนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจน



ถวายอาลัย - นายอีริค จี. จอห์น เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา ประจำประเทศไทย เดินทางมาลงนามถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ 7 มกราคม

อาวุธ เงินชูกลิ่น
มือออกแบบพระเมรุพระพี่นางฯ

คนตามข่าว
dussadi@yahoo.com
ดุษฎี สนเทศ



น.อ.อาวุธ เงินชูกลิ่น ผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบสถาปัตยกรรมไทย และบูรณปฏิสังขรณ์สถาปนิกระดับ 10 กรมศิลปากร ได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าคณะทำงานออกแบบและควบคุมการก่อสร้างพระเมรุมาศ และอาคารรายรอบที่ใช้ในพระราชพิธีถวายพระเพลิงสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ ท้องสนามหลวง

เกิดเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2485 ที่กรุงเทพมหานคร จบการศึกษาโรงเรียนวัดราชโอรส โรงเรียนช่างศิลป์ ปริญญาตรีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เริ่มรับราชการ เป็นสถาปนิกประจำกองทัพอากาศ 9 ปี ติดยศเรืออากาศเอก ก่อนโอนมาเป็นนายช่างศิลป์ กองหัตถศิลป์ กรมศิลปากร เมื่อปี 2518 จากนั้น ปี 2521 ย้ายมาเป็นหัวหน้าฝ่ายบูรณปฏิสังขรณ์ กองสถาปัตยกรรมไทย กรมศิลปากร เติบโตเรื่อยมาจากผู้เชี่ยวชาญด้านบูรณปฏิสังขรณ์ระดับ 9 จนเป็นอธิบดีกรมศิลปากรในปี 2544 ปัจจุบันเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบสถาปัตยกรรมไทย และบูรณปฏิสังขรณ์สถาปนิกระดับ 10

ผลงานสำคัญด้านอนุรักษ์ และออกแบบงานทางด้านสถาปัตยกรรม ได้แก่ งานบูรณปฏิสังขรณ์องค์พระปฐมเจดีย์, งานบูรณะปฏิสังขรณ์วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระบรมมหาราชวัง, ออกแบบและควบคุมการก่อสร้างพระเมรุมาศ และอาคารรายรอบที่ใช้ในพระราชพิธีถวายพระเพลิงสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เมื่อปี 2538, ออกแบบและควบคุมการก่อสร้างพระที่นั่งสันติชัยปราการ, พระอุโบสถวัดพระราม 9 กาญจนาภิเษก เป็นต้น

ได้รับการยกย่องเป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาทัศนศิลป์ จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เมื่อปี 2539 ได้รับพระราชทานเลื่อนยศเป็นนาวาอากาศเอก เมื่อปี 2540 เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะสถาปัตยกรรม (สถาปัตยกรรมไทย) เมื่อปี 2541

บำเพ็ญพระราชกุศล
ครบกำหนด7วัน'พระพี่นางฯ'

พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน 7 วัน พระราชทานพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง พุทธศักราช 2551

นายกรัฐมนตรี ในตำแหน่งบังคับบัญชา สำนักพระราชวัง รับสนองพระบรมราชโองการ เหนือเกล้าฯ สั่งว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์จะบรรจบครบ 7 วัน ในวันพุธที่ 9 มกราคม 2551 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กำหนดการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทานดังมีรายการต่อไปนี้

วันพุธที่ 9 มกราคม 2551 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

เวลา 17.00 น. เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาททรงวางพวงมาลาแล้วทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย และเครื่องราชสักการะพระศพ ชาวพนักงานประโคมสังข์ แตรงอน แตรฝรั่งปี่ กลองชนะ ทหารกองเกียรติยศพระศพถวายความเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงมหาชัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปที่หน้าพระแท่นนพปฎลมหาเศวตฉัตร พระสงฆ์ 30 รูป สวดพระพุทธมนต์ จบ ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา เจ้าพนักงานนิมนต์พระสงฆ์ที่จะถวายพระธรรมเทศนา และสวดธรรมคาถาขึ้นนั่งยังอาสนะ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทรงธรรม สมเด็จพระราชาคณะถวายศีล และถวายพระธรรมเทศนา จบ พระ 4 รูป ส่วนธรรมคาถา แล้วทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมบูชากัณฑ์เทศน์ และทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ทั้งนั้นสดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา เสด็จพระราชดำเนินไปทรงจุดธูปเทียนที่เตียงพระสวดพระอภิธรรม เสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันนี้ แต่งกายเครื่องแบบเต็มยศ ไว้ทุกข์ สายสะพายมหาจักรีบรมราชวงศ์ หรือสายสะพายมงกุฎไทย

วันพฤหัสบดีที่ 10 มกราคม 2551 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

เวลา 10.30 น. เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาททรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย และเครื่องราชสักการะพระศพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปที่หน้าพระแท่นนพปฎลมหาเศวตฉัตร พระสงฆ์ 30 รูป ที่สวดพระพุทธมนต์แต่วันก่อน สวด ถวายพรพระ จบ ทรงประเคนภัตตาหาร พระสงฆ์รับพระราชทานฉันเสร็จแล้ว ทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์สดับปกรณ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา เจ้าพนักงานนิมนต์พระสงฆ์ที่จะถวายพระธรรมเทศนา และสวดธรรมคาถาขึ้นนั่งยังอาสนะ ทรงจุดธูปเทียน เครื่องทรงธรรม พระราชาคณะถวายศีล และถวายพระธรรมเทศนา จบ พระ 4 รูปสวดธรรมคาถาแล้วทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมบูชากัณฑ์เทศน์ และทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ทั้งนั้นสดับปกรณ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา แล้วทรงทอดผ้าไตรพระสงฆ์อีก 84 รูป สดับปกรณ์ถวายอนุโมทนา ถวายดิเรก ถวายพระพรลา เสด็จพระราชดำเนินกลับ

แต่งกายเครื่องแบบครึ่งยศไว้ทุกข์

สำนักพระราชวัง

วันที่ 7 มกราคม 2551

พระตำหนักเลอดิส 'บ้าน' ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ

"ที่ประทับ" ของเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน หลายคนอาจจะจินตนาการว่าต้องมีอาณาบริเวณกว้างขวาง ใหญ่โต หรูหรา แต่สำหรับ **"ที่ประทับ"** ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ กลับมีอาณาบริเวณไม่มากนัก และยังตกแต่งอย่างเรียบง่าย

สอดคล้องกับพระจริยวัตรของพระองค์ที่เรียบง่าย...แต่งดงามยิ่ง

จากถนนสุขุมวิทที่คึกคักด้วยผู้คนและยวดยานพาหนะ เลี้ยวเข้าซอยสุขุมวิท 43 (ซอยแสงมุกดา) เป็นที่ตั้งของ **พระตำหนักเลอดิส** ที่ประทับในสมเด็จฯ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ

"เลอดิส" เป็นภาษาฝรั่งเศส แปลว่า 10 จึงหมายความว่า สมเด็จฯ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ ทรงประทับอยู่ ณ บ้านเลขที่ 10

เดิม สมเด็จฯ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ ประทับ ณ **วังสระปทุม** กาลต่อมา ก็ทรงย้ายมาประทับ ณ พระตำหนักเลอดิส เมื่อปี 2523

ส่วนพระตำหนักวิลลาวัฒนาซึ่งมี 6 ชั้น ตั้งอยู่ที่ซอยสุขุมวิท 47 สร้างแล้วเสร็จเมื่อราวปี 2540 ใช้เป็นที่ทรงงานหรือเป็นที่รับแขก

และเนื่องจากซอยสุขุมวิท 45 เป็นซอยตัน จึงทำให้ทั้ง 2 พระตำหนักเป็นอาณาบริเวณเดียวกัน

บริเวณพระตำหนักเลอดิส ร่มรื่นด้วยเงาไม้ใหญ่ มีตำหนักแพซึ่งเคยอยู่ในวังเพชรบูรณ์ ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพชรบูรณ์อินทราชัยตั้งอยู่เป็นศาลากลางน้ำมีเต่าอาศัยอยู่มากมายในสระน้ำนั้น

ใกล้กันเป็นพระตำหนักเลอดิสซึ่งมี 2 ชั้นเป็นที่ประทับ เมื่อเดินออกไปสักนิดจะเห็นศาลาทรงงาน ซึ่งเปรียบเสมือนห้องอเนกประสงค์ห้องหนึ่ง ใช้ทำได้หลายอย่าง

ผู้ถวายงานสมเด็จฯ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ คนหนึ่งเล่าให้ฟังว่า พระตำหนักเลอดิส มีขนาดไม่ใหญ่ สร้างอย่างเรียบง่าย เนื่องจากไม่โปรดความหรูหรา ถ้าพูดภาษาสามัญชนคือเป็นเหมือนบ้านทั่วไป

สมเด็จฯ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ ทรงเป็นผู้เชี่ยวชาญทางภาษา และทรงเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่ตลอดเวลา ห้องทรงพระอักษรภายในพระตำหนักเลอดิส จึงเต็มไปด้วยหนังสือหลากหลายเนื้อหาที่มีจำนวนมากมาย แต่จัดวางไว้อย่างเป็นระเบียบ

สมุดจดงานที่สมเด็จฯ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ ทรงใช้ ก็เป็นสมุดจดงานแบบเรียบๆ ไม่ได้ทรงใช้สมุดราคาแพงแต่อย่างใด และบางเล่มก็เป็นสมุดจดงานที่มีร่องรอยของความเก่า

สิ่งประดับตกแต่งภายในพระตำหนักเลอดิส โดยมากเป็นสิ่งของชิ้นเล็ก อาทิ ดอกไม้ต้นเล็กๆ ในกระถาง ตุ๊กตาเซรามิครูปสุนัข เนื่องจากโปรดสุนัข เป็นต้น สมเด็จฯ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ ยังทรงเก็บของที่ผู้มีความจงรักภักดีนำมาทูลเกล้าฯ ถวาย ไว้อย่างเป็นระเบียบภายในพระตำหนักด้วย ส่วนด้านหลังของพระตำหนักคือกรงสุนัขทรงเลี้ยง

ส่วนศาลาทรงงานก็มีขนาดไม่ใหญ่โตนัก ภายในมีเครื่องปรับอากาศ 2 ตัว เครื่องหนึ่งเป็นรุ่นเก่า ส่วนอีกเครื่องเป็นรุ่นใหม่ เนื่องจากเครื่องเก่าใช้งานมานานจนใช้การไม่ได้แล้วจึงเปลี่ยน

หากมีคนอยู่ในศาลาเพียงไม่กี่คน สมเด็จฯ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ จะโปรดให้เปิดเครื่องปรับอากาศเพียงเครื่องเดียว แต่หากมีผู้มาเข้าเฝ้ามาก ก็จะทรงโปรดให้เปิดเครื่องปรับอากาศทั้ง 2 ตัว

แต่บางครั้งก็ไม่ได้ใช้เครื่องปรับอากาศทั้ง 2 ตัวเลย เนื่องจากหากวันใดอากาศไม่ร้อน สมเด็จฯ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ ก็โปรดให้เปิดประตูศาลาทรงงานเพื่อให้ลมพัดถ่ายเท หรือไม่ก็โปรดให้เปิดพัดลมคลายร้อน

ถึงเวลาที่ไม่มีผู้ใดหรือคณะไหนเข้าเฝ้า พื้นที่เข้าเฝ้า ก็จะกลายเป็นที่วางเครื่องออกกำลังกาย ไว้สำหรับสมเด็จฯ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ ทรงออกพระกำลัง



เมื่อถึงวันขึ้นปีใหม่ 1 มกราคมของทุกปี และวันคล้ายวันประสูติสมเด็จฯ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ 6 พฤษภาคม สมเด็จฯ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ ก็จะทรงจัดงานโดยมีโต๊ะยาวมาวาง คลุมผ้าอย่างเรียบร้อย ไว้เป็นที่วางจำหน่ายหนังสือพระนิพนธ์เรื่องต่างๆ ผู้จำหน่ายก็จะเป็นข้าหลวงผู้ถวายงานใกล้ชิดเพียงไม่กี่คน เนื่องจากไม่โปรดใช้คนเยอะในกิจการต่างๆ

สมเด็จฯ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ จะทรงเรียกพระตำหนักของพระองค์ว่า "บ้าน" เมื่อมีใครมาที่พระตำหนักเลอดิส แล้วไม่รับประทานอาหารที่ทางพระตำหนักจัดเตรียมไว้ จะด้วยเกิดอาการเกร็งหรือไม่ก็ตาม สมเด็จฯ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ ก็จะทรงมีรับสั่งแกมหยอกว่า "อาหารบ้านฉันไม่อร่อยรึ?"

เมื่อสมเด็จฯ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงฯ ทรงมีรับสั่งขอบใจบุคคลหรือคณะที่มาเข้าเฝ้า ณ พระตำหนักเลอดิส ก็จะทรงมีรับสั่งอย่างนุ่มนวลว่า **"ขอบใจนะที่มาบ้านของฉัน"** สร้างความรู้สึกปลาบปลื้มยินดีให้เกิดขึ้นในหัวใจของผู้ที่ได้รับฟังทั้งหมด

นับว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีพระจริยวัตรเรียบง่ายและงดงามอย่างแท้จริง...





สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ในรัชกาลที่ 8

วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ.2477 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสละราชสมบัติ รัฐบาลได้อัญเชิญพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล เสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อมา

วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ.2478 พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงสถาปนาพระอิสริยยศพระเชษฐภคินี เป็น **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา**

สมเด็จพระบรมราชชนนี ทรงนำพระโอรสธิดา ไปประทับที่บ้าน ซึ่งพระราชทานนามว่า "วิลลาวัฒนา" เมืองปุยยี ใกล้กับโลซาน

พ.ศ.2481 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เสด็จนิวัตพระนครครั้งแรก เสด็จพระราชดำเนินโดยเรือเมโอเนีย จากเมืองมาร์เซย์ ประเทศฝรั่งเศส ทรงเปลี่ยนเรือเป็นเรือศรีอยุธยาที่เกาะสีชัง สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า เสด็จมารับที่สมุทรปราการ ทรงชื่นชมโสมนัสพระราชนัดดาทั้งสามพระองค์ยิ่ง ตลอดสองฝั่งแม่น้ำมีประชาชนรอเฝ้าฯ รับเสด็จเนืองแน่น

"...ที่ฉันตกใจและตื้นตันด้วย คือเมื่อเรือรบขึ้นมาจากสันดอน ขึ้นมาตลอดแม่น้ำเจ้าพระยา สองฝั่งแม่น้ำคนคอยเต็ม คอยดู เพราะบ้านเมืองไม่มีพระเจ้าแผ่นดินมานานแล้ว คอยดูว่าเด็กแค่ไหน...เสียงต้อนรับได้ยินแล้วตกใจมาก ยิ่งมาใกล้กรุงเทพฯ คนยิ่งแน่นๆๆ เสียงดัง โบกมือกัน ไชโยกันแน่นฝั่งเลย นี่เป็นความรู้สึกที่ประทับใจฉันมาก.."

ตลอดระยะเวลาที่เสด็จนิวัตพระนคร สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจต่างๆ อาทิ ตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ไปเฝ้าฯ สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ณ วังสระปทุม เสด็จทรงเยี่ยมสภากาชาดไทย เป็นต้น





เรื่องที่อยากจะเล่า...

สมเด็จฯเจ้าฟ้าฯกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์





สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงปาฐกถาพิเศษ เรื่อง **"พระราชจริยาวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล"** ณ หอสมุดแห่งชาติ จัดโดยมูลนิธิอัฐฐมราชานุสรณ์ ในพระราชูปถัมภ์ ร่วมกับกรมศิลปากร

ซึ่งมีบางเรื่อง บางตอน ที่น่าสนใจ

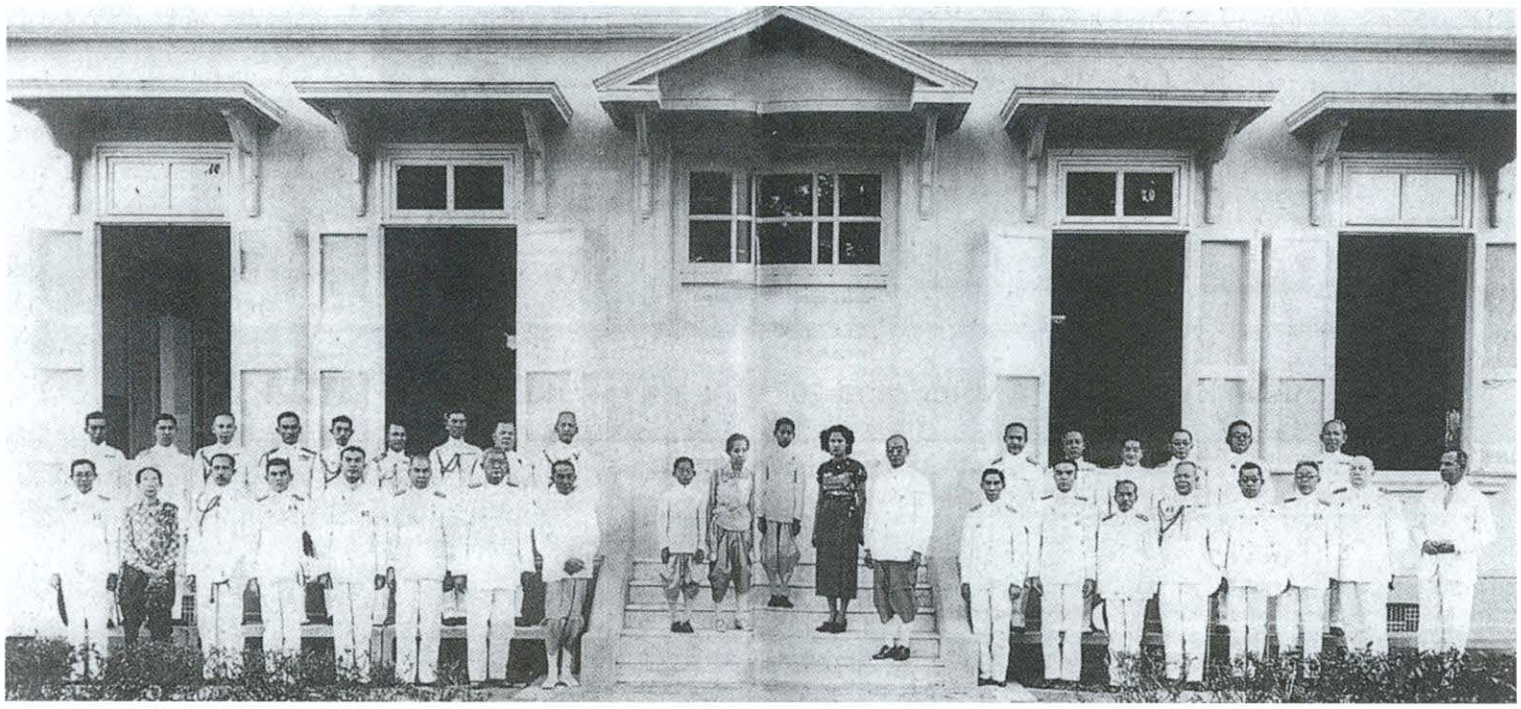
"...มีอีกเรื่องที่อยากจะเล่า ในปีนั้นมีการวุ่นวายแล้ว คือได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง มีการพูดกันมากมายว่ารัชกาลที่ 7 ไม่ค่อยลงรอยกับรัฐบาลนัก มักคิดอะไรต่างๆ กัน พ่อแม่ของเพื่อนพระองค์ชายนี้ก็คงเป็นที่สนใจในการเมือง และได้ศึกษาด้วย เพราะว่าวันหนึ่งพระองค์ชายเสด็จกลับจากโรงเรียนแล้วมาเล่าให้แม่ฟังว่า ..แม่ๆ มีเพื่อนเขาเรียกนันท์ว่าองค์โป้ย..โป้ยเป็นภาษาจีนแปลว่า แปด พระองค์ชายก็ไม่ได้ถามว่าอย่างไร ท่านก็เลยไม่ได้อธิบาย..."

"...เมื่อมาอยู่กรุงเทพฯ เราได้ออกสังคมน้อยมาก เมื่อมีพิธีหลวงบางพิธีแม่จะให้ไป แต่การไปนั้นจะให้หม่อมเจ้ากุสุมา เกษมสันต์ เป็นผู้พาไป หม่อมเจ้ากุสุมา เกษมสันต์ เคยเป็นพระพี่เลี้ยงทูลหม่อมฯ และเมื่อตอนที่เปิดสะพานพุทธยอดฟ้าฯ ป้าจุ่นนี่ก็เป็นผู้พาเราไปกราบพระบรมรูป นอกจากนั้นไม่ได้ไปไหน เช่น ไม่เคยไปฟังเทศน์ที่วัด ได้ไปวัดกันมากแต่ไปทัศนศึกษามากกว่า คือให้ไปรู้จักวัดนั้นวัดนี้ ว่ามีรูปร่างอย่างไร แต่ไม่ได้เข้าไปข้างในด้วยซ้ำไป เพราะแม่ทราบว่า เด็กที่ซนเกินไปจะเข้าไปฟังเทศน์ไม่มีประโยชน์ และไม่เข้าใจอะไร ในการอบรมในด้านศาสนานั้น แม่ให้เราสวดมนต์อย่างสั้นๆ เป็นภาษาไทยเท่านั้น นโมตัสสะ เมื่อเล็กๆ เราสวดไม่เป็นด้วยซ้ำไป เพียงแต่ขอให้พระพุทธเจ้าดลบันดาลให้ (ชื่อเรา)..เป็นเด็กดีมีเมตตากรุณาแค่นี้เองไม่มีอะไรมากมายไปกว่านั้น.."

"...ข้าพเจ้าโชคดีไปเห็นจดหมายที่แม่เขียนมาถวายสมเด็จพระพันวัสสา จดหมายลงวันที่ 30 ตุลาคม 2477 แต่ก็ยังไม่ได้เป็นพระเจ้าแผ่นดิน แม่เขียนว่า.. 'ก่อนนั้นหม่อมฉันรู้สึกตัวเองโชคดีมากที่มีลูกฉลาด แต่เด็กฉลาดเลี้ยงยากกว่าเด็กโง่ เพราะต้องพูดกันมากและต้องอธิบายกันให้เห็นจริงทุกอย่างจึงจะเชื่อ..' นี่เพิ่งมาเห็นครั้งแรกว่า แม่เห็นว่าเราฉลาด

"..นอกจากจะอบรมแบบนี้แล้วได้อบรมให้พวกเรามีสัจจะ เราไม่เคยพูดปดเลยสักคน และเป็นนิสัยของทุกคนเลยและเราจะมีความจริงใจอยู่ด้วย เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าเห็นว่าสำคัญที่สุดที่ทรงอบรมมา.."





เสด็จไปสภากาชาดสยาม



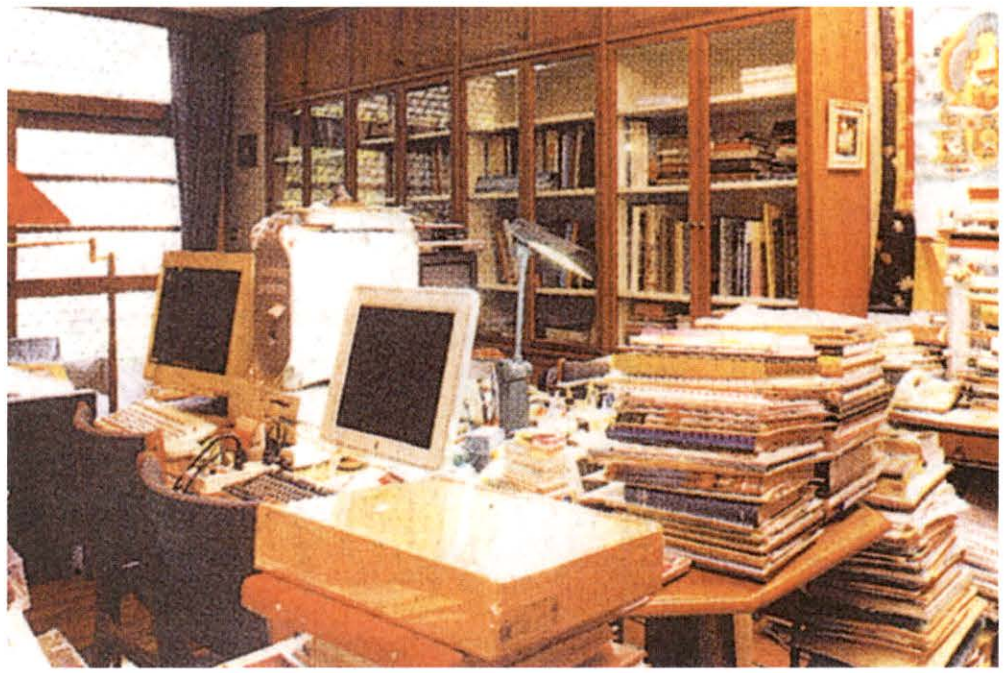
พระตำหนักเฉอดิส



พระตำหนักวิลลาวัฒนา เมืองปุยยี ใกล้กับโลซาน



พระตำหนักใหม่วังสระปทุม



ห้องทรงพระอักษร



ห้องโถงขนาดใหญ่ มักจัดเป็นที่แสดงเปียโนหน้าพระพักตร์

พระผู้ทรง ‘ย่ำน้ำครำ’
พระผู้ทรงอุปถัมภ์ ‘เด็กอ่อนในสลัม’












"การเริ่มต้นที่ดีของเด็กนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด" พระดำรัสของ **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** ที่แสดงถึงความสนพระทัยและทรงให้ความสำคัญกับอนาคตของชาติ โดยเฉพาะ "เด็กด้อยโอกาส" ที่เกิดและเติบโตใน "ชุมชนแออัด"

"เมื่อปี พ.ศ.2526 ได้อ่านบทความในหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ เล่าถึงมูลนิธิเด็กอ่อนในสลัมที่ก่อตั้งมาแล้ว 2 ปี และคงต้องการให้ผู้ที่สนใจเข้ามาช่วย ก็เลยสนใจมากที่จะมีการช่วยเหลือเด็กในสลัม ซึ่งเด็กทั่วไปก็สนใจอยู่แล้ว เลยให้คนโทรศัพท์ไปถาม ครั้งนั้นครูประทีปถามว่า ใต้ฝ่าพระบาทสนพระทัยจะไปเยี่ยมสลัมไหม ก็ตอบว่า สนใจมาก ได้ไปเห็นสลัมครั้งแรก แต่ก็ไม่ใช่เป็นครั้งเดียวที่ไปสลัม"

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงเริ่มเล่าถึงความสนพระทัยครั้งแรกต่อการทำงานของมูลนิธิเด็กอ่อนในสลัมในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในการประทานสัมภาษณ์กับคณะทำงานของมูลนิธิ เนื่องในโอกาสครบรอบ 20 ปี เมื่อปี พ.ศ.2544

ตั้งแต่นั้นมา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ก็ทรงรับมูลนิธิเด็กอ่อนในสลัมไว้ในพระอุปถัมภ์พร้อมกันนี้ยังประทานเงินทุนกองทุนสมเด็จย่า และทุนกุศล กว. กองทุนละ 500,000 บาท เพื่อนำดอกผลมาจัดซื้อนมให้กับเด็กที่ยากจนเป็นประจำทุกปี

ตลอดระยะเวลากว่า 25 ปีที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นผู้อุปถัมภ์มูลนิธิ พระองค์มิได้เป็นเพียงแค่ "อุปถัมภ์" แต่เพียงพระนามเท่านั้น แต่แท้จริงแล้ว ทรงร่วมทำงานกับเจ้าหน้าที่ด้วย


ศีลดา รังสิกรรพุม

ศีลดา รังสิกรรพุม ผู้จัดการมูลนิธิเด็กอ่อนในสลัมฯ ผู้ซึ่งได้เข้าเฝ้าและทูลถวายรายงานการดำเนินงานแด่ "องค์ผู้อุปถัมภ์" กว่า 17 ปี เล่าว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงใส่พระทัยทุกรายละเอียด แม้กระทั่งแผ่นพับประชาสัมพันธ์ ไม่มีใครทราบว่า ทรงเป็นผู้ร่วมออกแบบทั้งเนื้อหาที่จะใส่เข้าไปในแผ่น ทรงเลือกรูปภาพประกอบทุกรูปด้วยพระองค์เอง แผนที่มูลนิธิทรงแก้ไขให้ดึงดูดใจผู้ที่มาร่วมบริจาคให้มากขึ้น

"ทอดพระเนตรโบรชัว แล้วตรัสว่า ทำไมโบราณจัง ไม่น่าสนใจเลย มีแต่โครงการมากมายเต็มไปหมด ไม่ทราบว่าอะไรสำคัญ อะไรไม่สำคัญ ต้องอธิบายให้เข้าใจว่า โครงการนี้สำหรับอะไร โครงการย่อยอื่นให้ไว้รวมกัน คนจะได้ไม่งงว่า ฉันจะต้องบริจาคให้โครงการไหนดี"

ความใส่พระทัยในรายละเอียดนี้ ศีลดายังเล่าต่อด้วยว่า เวลาเสด็จเยี่ยมชุมชนแออัด ชาวบ้านมักถวายเงินใส่ซองให้พระองค์ เมื่อเสด็จกลับวัง ก็ทรงเขียนหน้าซองและให้เจ้าหน้าที่ออกใบเสร็จให้อีกด้วย แม้ซองนั้นจะมีเงินเพียง 50 บาท หรือเวลาที่ประทานของเล่น พระองค์จะไม่ใช่แค่หยิบส่งให้ แต่ทรงเลือกให้เหมาะสมกับเด็กคนนั้น

ในด้านการพัฒนาเด็กนั้น สิ่งที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ประทานแนวทางแก่เจ้าหน้าที่มูลนิธิทุกคนคือ **"การเลี้ยงเด็กต้องเป็นมืออาชีพ"**

"ทรงย้ำอยู่เสมอว่า เลี้ยงเด็กต้องมืออาชีพเท่านั้น เพราะเด็กเล็กช่วงแรกเกิดถึง 2 ขวบครึ่งเป็นวัยทองของการพัฒนา และเด็กจะเรียนรู้ซึมซับจากคนเลี้ยง หากได้คนเลี้ยงดีก็โชคดี แต่หากได้คนเลี้ยงไม่ดี เด็กก็จะแย่"

แต่เหนือสิ่งอื่นใด พระองค์ทรงตอกย้ำเรื่องการปลูกฝังจริยธรรมและคุณธรรมด้วย

"พระองค์ตรัสชัดเจนว่า จริยธรรมเป็นเรื่องสำคัญมาก ต้องอบรมให้เด็กเป็นคนที่ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่โกหก การอบรมเด็กไม่ใช่บอกว่า ไม่ควรพูดปด เด็กอาจไม่รู้ด้วยซ้ำว่า พูดปดคืออะไร กลับจะเป็นการสอนให้เขารู้จักคำนี้ ถ้าจับได้ว่าเด็กพูดไม่จริง อาจเล่าเป็นนิทาน แต่ไม่ใช่บอกว่าไม่ควร ทางจริยธรรมต้องหาวิธี ไม่ใช่สอนจริยธรรมเด็กตรงๆ" ผู้จัดการมูลนิธิถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาเด็กที่ประทานให้

ศีลดาบอกต่ออีกด้วยว่า ไม่เพียงแต่เรื่องของเด็กเท่านั้นที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงให้ความสำคัญ แต่ยังทรงมอบแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนด้วยว่า ต้องทำงานกับครอบครัว ต้องสร้างรากฐานครอบครัวให้สามารถเลี้ยงลูกได้ ต้องให้รู้ถึงบทบาทของพ่อแม่ การดูแลกันเองในครอบครัวที่สำคัญต้องทำให้ชุมชนเห็นว่าเด็กเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ไม่ใช่ "ลูกเธอลูกฉัน" เพราะหากเด็กคนหนึ่งติดยาเสพติดก็อาจก่อปัญหาให้คนอื่นในชุมชนได้

ณ วันนี้ ที่องค์อุปถัมภ์อันเป็นที่รักและเคารพเทิดทูนเหนือสิ่งอื่นใดของมูลนิธิจะทรงลาลับสู่สวรรคาลัยแล้ว แต่พระจริยวัตรและพระเมตตาของพระองค์ยังคงประทับอยู่ในใจของทุกคน

"ถ้าจะพูดภาษาชาวบ้านคือ พระองค์ทรงเป็นผู้ใหญ่ที่ใจดีมาก เป็นผู้รอบรู้ 17 ปีที่ผ่านมา ทุกคนซึมซับได้ถึงความใส่พระทัยเรื่องเด็กอย่างจริงจังของพระองค์ ทรงไม่ถือพระองค์เลย ครั้งหนึ่ง ดิฉันแนะนำเด็กผู้ชายซึ่งติดเชื้อเอชไอวีกับพระองค์ ทรงจับตัว ลูบหัวทันที รับสั่งถามว่า สบายดีไหม เป็นไข้เปล่า ทรงไม่มีทีท่ารังเกียจใดๆ เลย เวลาเสด็จเยี่ยมที่ชุมชนจะประทับอยู่กับเด็กนานเกินเวลาทุกครั้ง" ศีลดาบอกเล่าความประทับใจ ในดวงตามีน้ำตารื้น

"ถ้าเป็นความฝันได้ ก็อยากให้เป็นความฝันว่าพระองค์ยังไม่จากพวกเราไป แต่พวกเราก็ต้องยอมรับความจริง จะโศกเศร้าตลอดไปไม่ได้ สิ่งที่จะทำเพื่อพระองค์ได้คือ สานต่องานของมูลนิธิ ตามแนวพระดำริให้บรรลุมากที่สุด ดิฉันเชื่อว่าพระองค์ทอดพระเนตรงานของพวกเราอยู่เบื้องบน" ศีลดาบอกปิดท้าย

คำสัญญาจากข้าพระบาทที่หนักแน่น และมุ่งมั่นเพื่อให้บรรลุตามที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ องค์อุปถัมภ์ของมูลนิธิทรงมุ่งหวังที่จะให้เด็กอ่อนในสลัมเติบโตอย่างมีคุณภาพ

หน้าว่าง

นิคฺคณฺเห นิคฺคหารหฺ
ปคฺคณฺเห ปคฺคหารหฺ

สยามรัฐ

สถาปนา ๒๕ มิถุนายน ๒๔๘๓

ปีที่ 58 ฉบับที่ 19979 วันอังคารที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2551 ราคา 10 บาท

เสนอแบบพระเมรุ นายกฯถวายในหลวงวินิจฉัย อัญเชิญ'พระเวชยันตราชรถ' ซ้อมขบวนพระศพพระพี่นางฯ

"คุณหญิงไขศรี" เผยแบบร่างพระเมรุฯ เพื่อถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เสร็จแล้ว เตรียมเสนอนายกฯ 8 ม.ค.เพื่อทูลเกล้าฯ ในหลวงมีพระราชวินิจฉัย ระบุเตรียมอัญเชิญพระเวชยันตราชรถ และราชรถน้อยตรวจสอบพร้อมซ้อมเคลื่อนขบวนพระศพก่อนถึงพระราชพิธีถวายพระเพลิง พสกนิกรจำนวนมากเดินทางมาสักการะพระศพและลงนามแสดงความอาลัยอย่างต่อเนื่อง

เมื่อวันที่ 7 ม.ค.51 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งมายังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง เพื่อทรงประกอบพระราชพิธีถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์จำนวน 8 รูป ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยมีพระภิกษุสงฆ์จากวัดจักรวรรดิราชาวาส และวัดราชสิทธาราม ประกอบพิธีธรรมทางสงฆ์

วันเดียวกัน สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ให้คณะข้าราชบริพารวังรื่นฤดีนำโดยท่านผู้หญิงศรีนาถสุริยะ อัญเชิญดอกไม้ส่วนพระองค์ไปถวาย สักการะพระ ศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ที่งคนไทยเทิดทูนพระราชวงศ์

วันเดียวกัน ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ตั้งแต่ช่วงเช้า ได้มีเอกอัครราชทูต ข้าราชการและประชาชนจำนวนมาก เดินทางมาที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง เพื่อถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อาทิ เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา ประจำประเทศไทย เอกอัครราชทูตฟินแลนด์ ประจำประเทศไทย รวมทั้ง พ.อ.ทรงวิทย์ หนุนภักดี รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ ม.ล.ไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ คณะนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม นักเรียนโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบกว่า 100 คน

ทั้งนี้ นายอีริก จี. จอหน์ เอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำประเทศไทย กล่าวภายหลังลงนามถวายสักการะว่า ชาวอเมริกัน รู้สึกเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ไม่แปลกใจว่าเหตุใดคนไทยจึงรัก และเคารพต่อพระราชวงศ์ เพราะทรงประกอบพระราชกรณียกิจต่อพสกนิกรในหลายด้าน

ชื่นชมทรงสนพระทัยวัฒนธรรมตปท.

ด้านนายลาร์ แบคสตอร์ม เอกอัครราชทูตฟินแลนด์ ประจำประเทศไทย พร้อมภริยา กล่าวภายหลังลงนามถวายสักการะและถวายความอาลัยว่า เข้ารับตำแหน่งประจำประเทศไทยมา 3 ปีแล้ว ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีโอกาสเข้าเฝ้า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ หลายครั้ง โดยเฉพาะครั้งที่พระองค์เสด็จไปทอดพระเนตรคอนเสิร์ตและการแสดงทางศิลปวัฒนธรรม ซึ่งรู้สึกชื่นชมที่พระองค์ทรงสนพระทัยศิลปวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ในนามของรัฐบาลและประชาชนชาวฟินแลนด์ รู้สึกเสียใจอย่างสุดซึ้งต่อการสูญเสียพระองค์ไป

ผู้สื่อข่าวรายงานด้วยว่า นอกจากนี้ยังมีเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐแกมเบีย, สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และโอมาน เดินทางมาลงนามถวายสักการะพระศพด้วย

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า จากการสอบถามประชาชนส่วนใหญ่ต่างประทับใจในการบริการและอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง รวมถึงข้าราชบริพารในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่มีต่อประชาชนเป็นอย่างมาก เนื่องจากให้บริการอย่างเป็นกันเองสุภาพต่อประชาชน ทำให้บรรยากาศการถวายสักการะและลงนามถวายความอาลัยเป็นไปอย่างราบรื่น อย่างไรก็ตาม เป็นที่สังเกตได้ว่าประชาชนบางคนต้องเสียโอกาสการเข้าถวายสักการะ เนื่องจากแต่งกายไม่สุภาพ ซึ่งเจ้าหน้าที่ไม่อนุญาตให้เข้ามาภายในพระบรมมหาราชวัง

หลายประเทศลงนามไว้อาลัย

ด้านนายธฤต จรุงวัฒน์ อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวว่า ช่วงเช้าวันเดียวกัน ได้รับสาส์นจากนางมิเชล บาเชเลท เฆเรีย ประธานาธิบดี สาธารณรัฐชิลี แสดงความเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์และเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยมีใจความสำคัญว่า พสกนิกรชาวไทยและทั่วโลกต่างซาบซึ้งในพระกรณียกิจด้านการพัฒนาสังคมตลอดมา โดยชีวิตและการทรงงานของพระองค์จะเป็นแรงบันดาลใจให้แก่ผู้อื่นต่อไป

นายธฤต กล่าวว่า กระทรวงการต่างประเทศได้จัดลงนามไว้อาลัย ถวายสักการะที่สถานเอกอัครราชทูตไทยในต่างประเทศ มีบุคคลคนสำคัญของต่างประเทศร่วมลงนามไว้อาลัย เช่น นาย ซี.เอช.เอ. โฮกีโวลนิ่ง ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระราชินีนาถเบียทริกซ์ แห่งเนเธอร์แลด์,นายทองลุน สีสุลิด รองนายกรัฐมนตรี และรมว.ต่างประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว,ดาโต๊ะ ลิมจ็อก เซ็ง รัฐมนตรีคนที่สองกระทรวงการต่างประเทศและการค้า บรูไน

แบบพระเมรุเสร็จเรียบร้อย

ขณะที่คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รมว.วัฒนธรรม (วธ.) กล่าวว่า ในวันที่ 8 ม.ค.นี้ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์นายกรัฐมนตรีจะเป็นประธานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยในส่วนของ วธ.จะเสนอความคืบหน้า และขั้นตอนการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ทั้งเรื่องการออกแบบร่างพระเมรุ การอัญเชิญพระเวชยันตราชรถและราชรถน้อยออกมาทำความสะอาดและเตรียมความพร้อมในการใช้งาน เป็นต้น

โดยขณะนี้ทราบว่า น.อ.อาวุธ เงินชูกลิ่น ประธานคณะทำงานออกแบบร่างพระเมรุฯ ของกรมศิลปากร ได้ดำเนินการออกแบบร่างพระเมรุ เสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่สามารถเปิดเผยได้ โดยจะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เพื่อให้รัฐบาลทำหนังสือทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อทรงมีพระราชวินิจฉัยต่อไป

ซ้อม"พระเวชยันตราชรถ"

คุณหญิงไขศรี กล่าวอีกว่า ได้หารือร่วมกับท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ รองราชเลขาธิการ ภายหลังจากเข้าเฝ้าฯ ที่พระบรมมหาราชวัง ซึ่งท่านผู้หญิงบุตรี ได้ย้ำว่า วธ.ควรอัญเชิญพระเวชยันตราชรถ และราชรถน้อยที่จะใช้ในพระราชพิธีเคลื่อนพระศพฯ โดยจะต้องเร่งปรับปรุงซ่อมแซมและทำความสะอาดพระเวชยันตราชรถและราชรถน้อยให้เรียบร้อย จากนั้นควรอัญเชิญออกมาทดลองเคลื่อนขบวนจากพระบรมมหาราชวังไปยังสนามหลวงอย่างน้อย 2 รอบ

"ขณะนี้พระเวชยันตราชรถ และราชรถน้อย รวมถึงยานมาศ 3 คานหามนั้นได้รับการจัดเก็บไว้ที่โรงราชรถ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร ดังนั้น จะต้องประสานไปยังกรมศิลปากรในการระดมทหารช่างมาซ่อมแซมล้อ และโครงสร้างของพระเวชยันตราชรถและราชรถน้อย ส่วนกลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ จะเร่งดำเนินการทำความสะอาดและซ่อมแซมลวดลายต่างๆ เนื่องจากมีขั้นตอนการทำงานที่ละเอียดต้องใช้เวลาพอสมควร จึงต้องเร่งสั่งการให้กรมศิลปากรดำเนินการทันที" คุณหญิงไขศรี กล่าว

คาดใช้งบ200ล.สร้างพระเมรุ

ด้านนายเกรียงไกร สัมปัชชลิต อธิบดีกรมศิลปากร เปิดเผยหลังการประชุมคณะกรรมการกรมศิลปากร ที่เกี่ยวข้องกับเตรียมการสร้างพระเมรุ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ว่า เป็นการเตรียมงบประมาณสร้างพระเมรุของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักสถาปัตยกรรม สำนักช่างสิบหมู่ สำนักพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติโดยจะต้องมีการก่อสร้างพระเมรุ ก่อสร้างพระที่นั่งทรงธรรม ศาลาลูกขุน เป็นต้น โดยในส่วนของอาคารประกอบพระเมรุ มีหอเปลื้อง 1 ทับเกษตร 8 หลัง และช่าง 4 หลัง ทิม 6 หลัง ห้องสุขา 2 หลัง รั้วราชวัตรรอบปริมณฑล ส่วนสิ่งก่อสร้างนอกรั้วราชวัตรประกอบด้วย พลับพลายกสนามหลวง 1 หลัง พลับพลายกหน้าพระที่นั่งสุธไธสวรรค์ปราสาท 1 หลัง พลับพลายกหน้าวัดพระเชตุพนฯ 1 หลัง ปะรำสำหรับข้าราชการ พ่อค้า และประชาชน โรงขยายแบบและโรงปฏิบัติการ ด้านศิลปกรรม ทำรั้วชั่วคราวบริเวณสนามหลวง

อธิบดีกรมศิลปากร กล่าวอีกว่า ในส่วนราชรถจะมีการซ่อมแซมพระราชยานราชรถ 2 องค์ ราชรถน้อย พระยานมาศ 3 ลำคาน พร้อมม้ารองและเกรินบันได และจัดทำพระโกศด้วยไม้จันทน์ ซึ่งไม้จะต้องมีการสั่งมาจากประเทศเพื่อนบ้านและจีน รวมทั้งกระดาษที่จะนำมาทำลวดลาย ในเบื้องต้นได้ตั้งงบประมาณก่อสร้างพระเมรุและอาคารกอบพิธีไว้ประมาณ 180-200 ล้านบาท เพื่อที่จะเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งมี นายกฯ เป็นประธาน หากผ่านความเห็นชอบก็ขอการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุเป็นกรณีพิเศษ เพื่อให้งานดำเนินลุล่วง

แล้วเสร็จตามกำหนด อย่างไรก็ดี จะต้องรอโปรดเกล้าฯ ก่อนจึงจะดำเนินงานก่อสร้างพระเมรุได้

"หลังจากรัฐบาลเห็นชอบงบประมาณแล้ว ก็จะทำหนังสือกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยก่อสร้างพระเมรุและอาคารกอบพิธี และเมื่อโปรดเกล้าฯ ลงมาก็จะใช้เวลาก่อสร้างประมาณ 4-6 เดือน จะใช้กำลังคนประมาณ 400-500 คน ซึ่งการก่อสร้างพระเมรุและอาคารจะใช้ประมาณกว่า 1 เดือน ส่วนพระโกศจะใช้เวลาประมาณ 3 เดือน เพราะมีขั้นตอนลายศิลปกรรม อย่างไรก็ดี แบบร่างพระเมรุขึ้นอยู่กับผู้ออกแบบคือนาวาอากาศเอกอาวุธ เงินชูกลิ่น ศิลปินแห่งชาติ อดีตอธิบดีกรมศิลปากร จะออกแบบสถาปัตยกรรมรูปแบบใด ซึ่งยังไม่ทราบ แต่เข้าใจว่าคงมีเอกลักษณ์เฉพาะ แต่ยังคงไว้ลักษณะยอดปราสาทตามคติพราหมณ์เสมือนเขาพระสุเมรุใจกลางจักรวาล ส่งเจ้าฟ้าขึ้นสวรรค์" อธิบดีกรมศิลปากรกล่าว

กทม.แจกหนังสือพระประวัติ

ที่ลานคนเมือง หน้าศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร (กทม.) วันเดียวกัน ทาง กทม.ได้จัดงานแสดงนิทรรศการ "สถิต ณ ดวงใจ" เพื่อถวายอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พร้อมกับมีการแจกหนังสือรวมพระประวัติ และพระกรณียกิจสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ให้ประชาชนที่มาร่วมงานด้วย

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ตั้งแต่เวลา 09.00 น. ได้มีประชาชนแต่งกายด้วยชุดดำไว้ทุกข์ ทยอยเดินทางมารอรับหนังสือจำนวนมาก แต่เจ้าหน้าที่แจ้งว่าจะต้องรอให้ผู้ว่าฯ กทม. เปิดงานในเวลา 17.00 น. รวมทั้งแจ้งว่าหนังสือยังจัดพิมพ์ไม่เสร็จ จะต้องมารับอีกครั้งวันที่ 18 ม.ค.นี้ จากนั้นเวลา 10.30 น. ได้เปิดให้รับบัตรคิว ทำให้ประชาชนแสดงความไม่พอใจและต่อว่า กทม.ไม่ประชาสัมพันธ์รายละเอียดเรื่องเวลาให้ชัดเจน

ขณะที่นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าฯ กทม. ได้ลงมาตรวจความพร้อมการจัดงานและรับทราบรายงานปัญหาทำให้สั่งเร่งดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือให้แล้วเสร็จในเบื้องต้นก่อน 2 พันเล่ม เพื่อแจกจ่ายให้ประชาชนที่มารับบัตรคิวก่อนในช่วงเย็น โดยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจาก กทม.ไม่คาดคิดว่าจะมีประชาชนมาร่วมงานจำนวนมาก ซึ่งต้องขอโทษต่อเรื่องที่เกิดขึ้นด้วย ขณะนี้ได้สั่งให้พิมพ์หนังสือเพิ่มอีก 5 หมื่นเล่มแล้ว รวมเป็น 1 แสนเล่ม

นายอภิรักษ์ กล่าวด้วยว่า การจัดงานเริ่มตั้งแต่วันที่ 7 ม.ค.-11 เม.ย.51 ซึ่งครบ 100 วันของการสิ้นพระชนม์ ซึ่ง กทม.จะจัดรถรางให้บริการประชาชนที่ไปร่วมลงนามถวายความไว้อาลัยที่พระบรมมหาราชวัง และท้องสนามหลวง มาร่วมงานที่ลานคนเมือง ตั้งแต่เวลา 09.00-20.00 น.ทุกวัน ขณะเดียวกันในวันครบ 15 วัน ของการสิ้นพระชนม์ กทม. จะพิจารณาจัดกิจกรรมในวันเสาร์-อาทิตย์เพิ่มเติม เบื้องต้นจะเป็นการจัดแสดงดนตรีคลาสสิก จากนักเรียนที่ได้รับทุนจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

นอกจากนี้ มอบหมายให้สำนักงานเขตวัฒนา ซึ่งเป็นที่ตั้งของวังเลอดิศ ดำเนินการสำรวจพื้นที่ เพื่อตกแต่งดอกไม้และสวน ด้วยกล้วยไม้สีขาวในพื้นที่เขตอย่างเป็นพิเศษ รวมทั้ง กทม. จะประสานไปที่สำนักพระราชวังอย่างเป็นทางการ เพื่อขอเป็นเจ้าภาพบำเพ็ญพระกุศลถวายพระศพหลังทักษิณานุประทานครบ 100 วัน หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชานุญาตให้หน่วยงานเป็นเจ้าภาพ

มูลนิธิถันยรักษ์สานต่อพระปณิธาน

ด้าน นพ.ธรรมนิตย์ อังศุสิงห์ เลขาธิการมูลนิธิถันยรักษ์ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กล่าวว่า มูลนิธิถันยรักษ์จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 38 โดยสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงเห็นความสำคัญของโรคมะเร็งเต้านมซึ่งมีแนวโน้มจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นทุกปี และปัจจุบันเป็นสาเหตุให้ผู้หญิงไทยเสียชีวิตมากเป็นอันดับ 2 รองจากมะเร็งปากมดลูกมูลนิธิถันยรักษ์เป็นมูลนิธิเล็กๆ แต่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ สนพระทัยเป็นอย่างยิ่ง โดยพระองค์จะเสด็จไปเป็นประธานในการประชุมมูลนิธิทุกปีที่โรงพยาบาลศิริราช พระองค์ทรงเป็นผู้ที่ละเอียดอ่อนมากในการทำงาน แม้เพียงสะกดอักษรพลาดเพียงเล็กน้อยท่านก็ทรง ทราบ และด้วยเหตุนี้ทำให้ทุกคนต้องทำงานด้วยความละเอียดตามพระองค์ จึงทำให้งานที่ออกมามีคุณภาพ

"แม้พระองค์จะจากเราไป แต่คณะกรรมการมูลนิธิฯจะมุ่งมั่นในการทำทุกอย่างตามพระราชประสงค์ของพระองค์ ทั้งในด้านการศึกษาอบรมแพทย์ และเจ้าหน้าที่รังสีเทคนิค ด้านคุณภาพการตรวจวินิจฉัยซึ่งเมื่อพระองค์ยังทรงพระชนม์ชีพ ทรงให้ความไว้วางพระทัยตรวจแมมโมแกรม ที่ศูนย์ถันยรักษ์เป็นประจำ และทำตามแพทย์ถวายคำแนะนำ" นพ.ธรรมนิตย์กล่าว



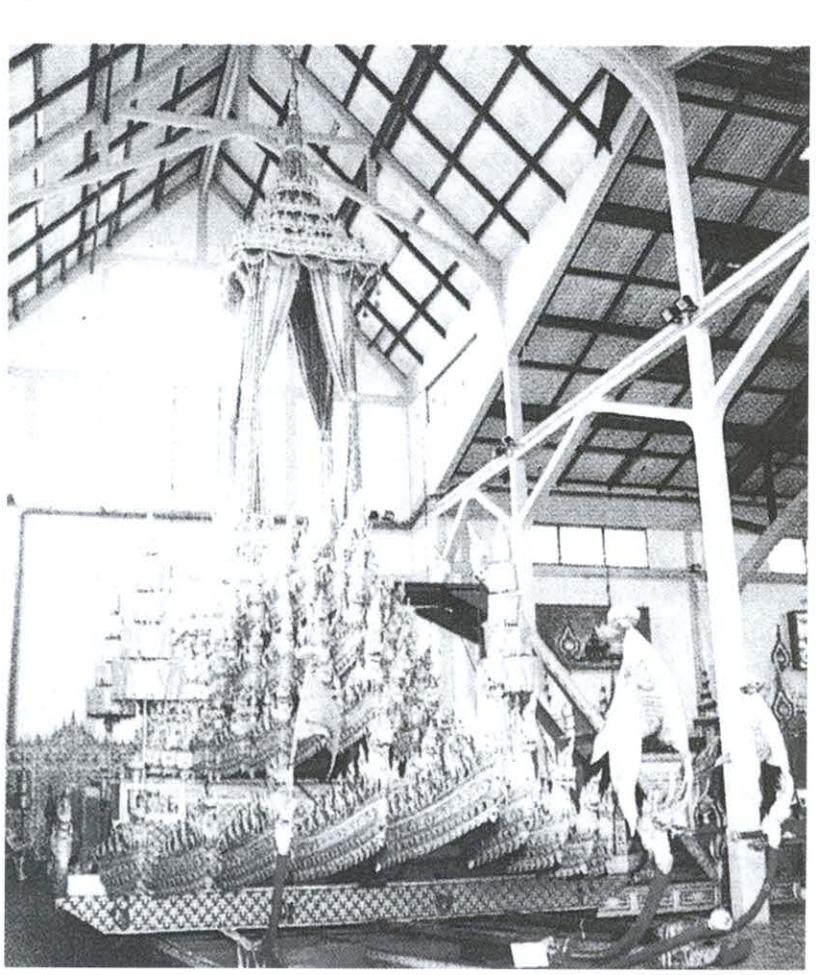
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ถวายภัตตาหารเช้า แด่พระภิกษุสงฆ์ ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง



ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จในการพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ใน พระบรมมหาราชวัง



ถวายอาลัย...อภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าฯ กทม.เป็นประธานเปิดงาน "สถิต ณ ดวงใจ" ถวายอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ลานคนเมือง หน้าศาลาว่าการ กทม.



เตรียมพร้อม...กระทรวงวัฒนธรรม เตรียมความพร้อมราชรถ "พระเวชยันตราชรถ" สำหรับเคลื่อนพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่จะมีการทำความสะอาด และจัดซ้อมอย่างน้อย 2 ครั้ง

หมายกำหนดการ
พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณา-นุประทาน 7 วัน พระราชทานพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรม-มหาราชวัง พุทธศักราช 2551

.....

นายกรัฐมนตรี ในตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักพระราชวัง รับสนองพระบรมราชโองการเหนือเกล้าฯสั่งว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์จะบรรจบครบ 7 วัน ในวันพุธที่ 9 มกราคม 2551 จึงทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้กำหนดการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทาน ดังมีรายการดังต่อไปนี้

วันพุธที่ 9 มกราคม 2551 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

เวลา 17 นาฬิกา เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ทรงวางพวงมาลาแล้วทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย และเครื่องราชสักการะพระศพ ชาวพนักงานประโคมสังข์ แตรงอน แตรฝรั่ง ปี่ กลองชนะ ทหารกองเกียรติยศพระศพถวายความเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงมหาชัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปที่หน้าพระแท่นนพปฎลมหาเศวตฉัตร พระสงฆ์ 30 รูปสวดพระพุทธมนต์ จบ ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา เจ้าพนักงานนิมนต์พระสงฆ์ที่จะถวายพระธรรมเทศนาและสวดธรรมคาถาขึ้นนั่งยังอาสนะ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทรงธรรม สมเด็จพระราชาคณะถวายศีลและถวายพระธรรมเทศนา จบ พระ 4 รูป สวดธรรมคาถา แล้วทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมบูชากัณฑ์เทศน์และทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ทั้งนั้นสดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา เสด็จพระราชดำเนินไปทรงจุดธูปเทียนที่เตียงพระสวดอภิธรรม เสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันนี้ แต่งกายเครื่องแบบเต็มยศ ไว้ทุกข์สายสะพายมหาจักรีบรมราชวงศ์หรือสายสะพายมงกุฎไทย

วันพฤหัสบดีที่ 10 มกราคม 2551 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

เวลา 10 นาฬิกา 30 นาที เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยและเครื่องราชสักการะพระศพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปที่หน้าพระแท่นนพปฎลมหาเศวตฉัตร พระสงฆ์ 30 รูปที่สวดพระพุทธมนต์ตั้งแต่วันก่อน สวดถวายพรพระ จบ ทรงประเคนภัตตาหาร พระสงฆ์รับพระราชทานฉัน เสร็จแล้ว ทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ทั้งนั้นสดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา เจ้าพนักงานนิมนต์พระสงฆ์ที่จะถวายพระธรรมเทศนาและสวดธรรมคาถาขึ้นนั่งยังอาสนะ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทรงธรรม พระราชาคณะถวายศีลและถวายพระธรรมเทศนา จบ พระ 4 รูป สวดธรรมคาถาแล้วทรงประเทนจตุปัจจัยไทยธรรมบูชากัณฑ์เทศน์และทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ทั้งนั้นสดับปกรณ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา แล้วทรงทอดผ้าไตรพระสงฆ์อีก 84 รูปเท่าพระชันษา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สดับปกรณ์ถวายอมุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา เสด็จพระราชดำเนินกลับ

แต่งกายเครื่องแบบครึ่งยศ ไว้ทุกข์
สำนักพระราชวัง
วันที่ 7 มกราคม 2551

‘เวชยันตราชรถ’
พระราชรถไม้ที่งามสง่า

พระเวชยันตราชรถเป็นพระราชรถที่ งามสง่าเป็นอย่างยิ่ง ใช้สำหรับประดิษฐานพระโกศพระศพราชวงศ์ทรงสูงศักดิ์ชั้นสมเด็จเจ้าฟ้า ซึ่งจะมีการอัญเชิญพระเวชยันตราชรถเพื่อประดิษฐานพระโกศพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

“เวชยันตราชรถ” เป็นราชรถที่สร้างขึ้นในรัชกาลพระบาทสมเด็จ พระรามาธิบดีศรีสินทรมหาจักรีบรมนาถ พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ราวปีพุทธศักราช 2342 สำหรับใช้อัญเชิญพระศพพระราชวงศ์ทรงสูงศักดิ์ชั้นสมเด็จเจ้าฟ้า ซึ่งหลังจากพระเวชยันตราชรถสร้างเสร็จได้พระราชทานชื่อว่า “เวชยันตราชรถ” แต่มาภายหลังหม่อมราชวงศ์แสงสูรย์ ลดาวัลย์ ได้สอบค้นหมายกำหนดการกระทรวงวังแล้วพบว่าได้ใช้ชื่อ “เวชยันตราชรถ” มาตั้งแต่งานพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จเจ้าฟ้ากรมหลวงศรีรัตนโกสินทร์ ปี พ.ศ.2466

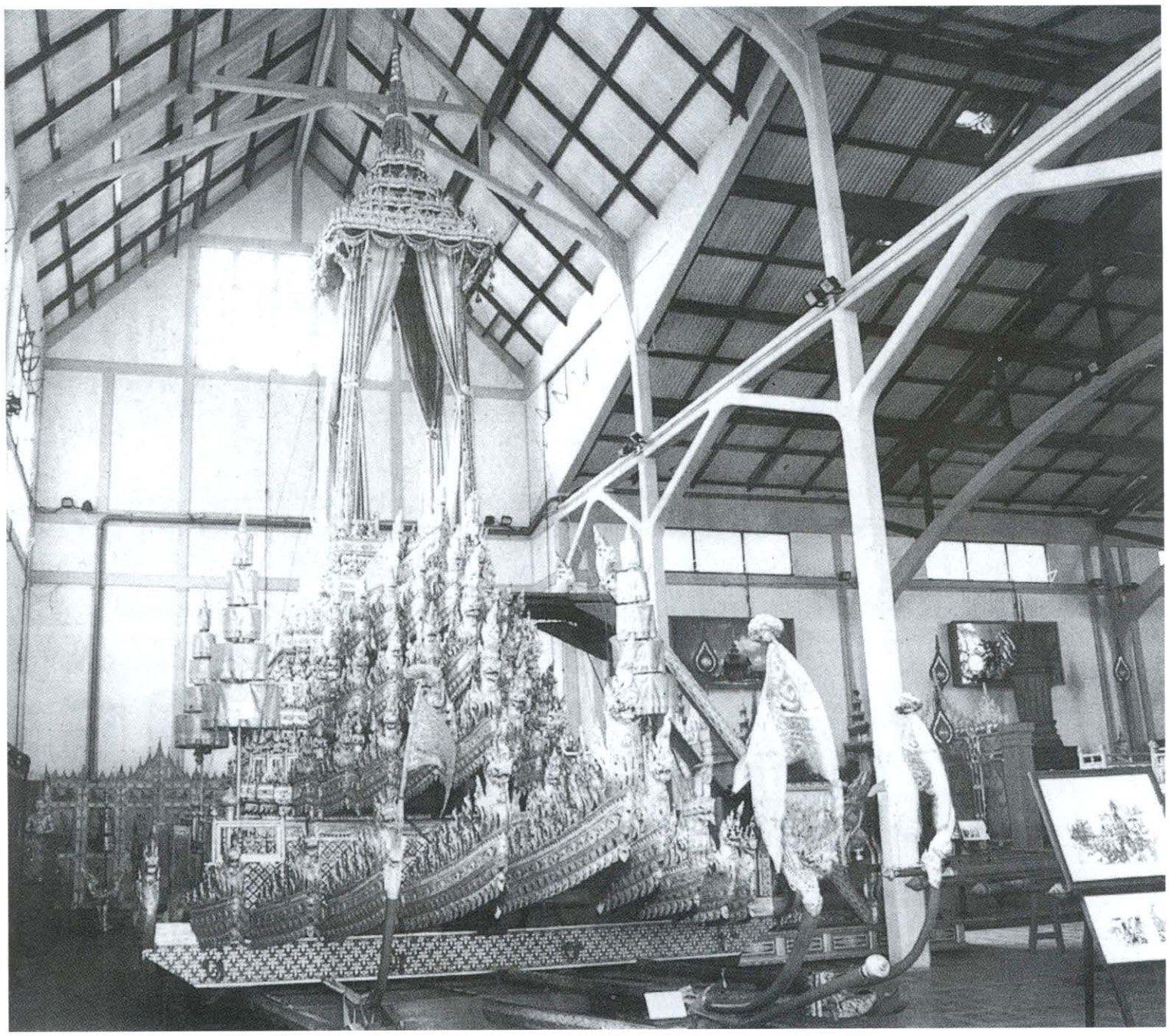
พระเวชยันตราชรถมีลักษณะเป็นราชรถไม้ ทำด้วยไม้สัก และสลักลวดลายไทยปิดทอง ประดับกระจก ขนาดกว้าง 5.00 ม. ยาว 14.10 ม. สูง 11.90 ม. น้ำหนัก 40 ตัน โครงเครื่องล่างซึ่งเป็นส่วนรับน้ำหนักประกอบ ด้วยล้อเหล็กด้านหน้า 2 ล้อ ล้อเหล็กด้านหลัง 4 ล้อ ล้อนำบังคับเลี้ยว 1 ล้อ และล้อประดับซ้ายขวา 4 ล้อ เฉพาะล้อประดับประกอบไม้แกะสลักลายปิดทองประดับกระจก

โดยส่วนหน้าของราชรถมีงอนรถ 3 งอน ทำด้วยไม้กลึงรูปรีทาสีแดงเรียบ ปลายงอนรถเป็นไม้แกะสลักลายปิดทองประดับกระจกรูปหัวนาค เหนือหัวนาคประดับธงสามชาย ทำด้วยผ้าสีแดงเย็บลายทองแผ่ลวดทั้งผืน เหล็กก้านธงทาสีแดง ส่วนปลายเหล็กก้านธงประดับพู่สีขาว ส่วนที่ฉุดชักราชรถทำด้วยเชือกมะนิลาหุ้มผ้าแดงคล้อง ติดอยู่กับห่วงใต้ชั้นฐานเกริน (บันไดยกขึ้นคล้ายลิฟต์) พื้นราชรถชั้นล่างสุดทาสีแดงเรียบ ทั้งสี่มุมประดับด้วยฉัตรผ้าตาดทองทรงกลม 5 ชั้น

เหนือฐานเกรินชั้นที่ 5 ประดิษฐานบุษบก สำหรับประดิษฐานพระโกศพระบรมศพ ฐานบุษบกประกอบหน้ากระดานท้องไม้ ปิดทองประดับกระจก และเพื่อให้พระโกศพระบรมศพเคลื่อนเข้าประดิษฐานในบุษบกได้ ใต้องค์บุษบกมีเครื่องไขส่งคล้ายลิฟต์ทำเป็นขั้นเลื่อนเพื่อเลื่อนส่งพระโกศพระบรมศพขณะประดิษฐานอยู่ในบุษบก

ในความสง่างาม เสาบุษบกย่อมุมไม้สิบสอง โครงเป็นเหล็กหุ้มไม้ประกอบเสาปิดทองประดับกระจกลายเม็ดประคำ หัวเสาประดับคันทวยสลักลายปิดทองประดับกระจก แต่ละเสาผูกผ้าม่านตาดทองรวบกลาง หลังคาบุษบกทรงมณฑปประกอบเครื่องยอด 5 ชั้น ประดับบันแถลง ช่อฟ้า บราลี นาคปัก ฯลฯ

อนึ่ง พระเวชยันตราชรถ ครั้งหลังสุดนำออกมาใช้ในงานถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ 7 เมื่อวันอังคารที่ 9 เมษายน พ.ศ.2528 ณ พระเมรุมาศ ท้องสนามหลวง



ตามเสด็จสมเด็จฯกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ทอดพระเนตรโบราณสถาน

ราวพุทธศักราช 2532 ข้าพเจ้าได้รับแจ้งจากกรมศิลปากรที่กรุงเทพฯ ว่า**สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** จะทรงนำคณะครูอาจารย์ของสมาคมครูสอนภาษาฝรั่งเศสในพระอุปถัมภ์ มาทัศนศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์พิมายนั้น ด้วยความที่ข้าพเจ้าไม่เคยถวายคำบรรยายให้กับพระองค์ท่านมาก่อน จึงจำเป็นต้องหาข้อมูลจากคนใกล้ชิดกับพระองค์ท่านว่าทรงโปรดการบรรยายแบบใด คำตอบที่ได้คือ พระองค์ท่านทรงโปรดการบรรยายแบบวิชาการ ฉะนั้นขอให้บรรยายได้อย่างเต็มที่ และถ้าทรงซักถามต้องตอบให้ได้ ตอบให้ตรงประเด็นที่ทรงต้องรู้ เพราะคำตอบผิดๆ ถูกๆ อาจทำให้ไม่พอพระทัย จะไม่ทรงซักถามอีกเลย

ในขณะที่ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งเป็นทั้งหัวหน้าหน่วยศิลปากรที่ 6 พิมาย ควบคู่กันไปกับการเป็นหัวหน้าอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ถึงแม้จะนำใครต่อใครชมมานักต่อนักแล้วก็ยังอดไม่ได้ที่จะต้องเตรียมความพร้อมให้กับตนเอง เพื่อป้องกันความผิดพลาดเพิ่มเติม รวมทั้งได้พบหลักฐานทางโบราณคดีใหม่ๆ ก็เอามาผนวกเป็นองค์ความรู้ใหม่และบรรยายถวายให้กับพระองค์ท่าน

ข้าพเจ้ายังจำได้ว่า เมื่อข้าพเจ้ากราบทูลจบว่าไม่เคยไปเขมรมาก่อนเลย พระองค์ท่าน ทรงแสดงพระพักตร์แปลกพระทัย ทรงแย้มพระสรวลและตรัสว่ากำลังจะเสด็จประพาสกัมพูชา โดย**ท่านอาจารย์ (ศ. ม.จ.สุภัทรดิศ ดิศกุล)** และ**ม.ร.ว.สุริยวุฒิ สุขสวัสดิ์** ซึ่งเป็นเพื่อน ข้าพเจ้าจะเป็นผู้ถวายคำบรรยาย และพระราชทานพระอนุญาตให้ข้าพเจ้าตามเสด็จไปในครั้งนั้นด้วย

นั่นจึงเป็นครั้งแรกของข้าพเจ้าที่ได้เห็นปราสาทเขมรที่ประเทศกัมพูชา ด้วยพระบารมีปกเกล้าที่ทำให้ข้าพเจ้าได้ร่วมขบวนเสด็จไปด้วย

ดังที่ทราบกันดีว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงสนพระทัยงานด้านประวัติศาสตร์โบราณคดีเป็นอย่างยิ่ง บางครั้งเมื่อเสด็จมาประกอบพระกรณียกิจเรื่องอื่นๆ ในพื้นที่ที่ข้าพเจ้ารับผิดชอบดูแล หากทรงมีเวลาเหลือมักโปรดเกล้าให้ข้าพเจ้าจัดโปรแกรมให้ทอดพระเนตรโบราณสถานไปด้วย เช่น เมื่อคราวเสด็จมาทรงเป็นองค์ประธานเปิดโรงแรมปรินเซสโคราช ก็มีพระประสงค์ที่จะทอดพระเนตรโบราณสถานในบริเวณใกล้เคียงที่ยังไม่เคยเสด็จไปด้วย เช่น ที่ปราสาทหินพนมวัน กลุ่มโบราณสถานในเขตอำเภอสูงเนินและภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์ที่เขาจันทร์งาม อำเภอสีคิ้ว เป็นต้น

หลังจากที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสถวายคำบรรยายอีกครั้ง รวมถึงเมื่อพุทธศักราช 2534 ข้าพเจ้ามีโอกาสตามเสด็จและถวายคำบรรยายที่โบราณสถานกลุ่มปราสาทตาเมือน จังหวัดสุรินทร์ และคงจะเป็นเพราะตลอดมานั้นโบราณสถานที่ได้ทอดพระเนตรและข้าพเจ้าเป็นผู้ถวายคำบรรยายส่วนใหญ่จะเป็นโบราณสถานในศิลปะเขมร จึงเคยมีรับสั่งถามข้าพเจ้าว่า “บรรยายปราสาทเขมรมาตั้งเยอะแยะแล้วเคยไปดูที่เขมรมาแล้วกี่ครั้ง” ข้าพเจ้ากราบบังคมทูลตอบพระองค์ท่านด้วยความมั่นใจว่า “ยังไม่เคยไปดูปราสาทที่ประเทศเขมรเลย พะยะค่ะ” คำที่กราบทูลตอบนั้น เป็นความจริงที่สุด เพราะที่ถวายคำบรรยายให้พระองค์ท่านได้เป็นคุ้งเป็นแควนั้นก็เนื่องจากความรู้ที่เรียนมาจากคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งท่านอาจารย์ (ศ.ม.จ. สุภัทรดิศ ดิสกุล) เป็นผู้สอนให้ บวกกับประสบการณ์ที่ปฏิบัติจริงทำให้มีความรู้

ตลอดระยะเวลาที่อยู่ในประเทศกัมพูชานั้น พระองค์ทรงสนพระทัยโบราณสถานโบราณวัตถุที่ท่านอาจารย์ถวายคำบรรยายเป็นอย่างยิ่ง โดยไม่ทรงแสดงอาการเบื่อเลย ทรงฟังบรรยายและฉายพระรูปด้วยกล้องส่วนพระองค์เองตลอดเวลา

เรื่องที่ข้าพเจ้ารำลึกถึงอยู่เสมอ และแสดงถึงพระวิริยอุตสาหะของพระองค์ท่านในงานโบราณคดีจากการเสด็จประพาสกัมพูชาในครั้งนั้นคือ ในระหว่างที่ประทับอยู่ที่เมืองเสียมราฐหลายวันนั้น พระองค์จะเสด็จออกไปทอดพระเนตรโบราณสถานในเมืองพระนครที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก รถพระที่นั่งจะผ่านทางขึ้นเขาพนมกุเลนทุกวัน ท่านอาจารย์ก็จะทรงบรรยายว่าบนเขาพนมกุเลนมีปราสาทและจากยอดเขาจะมองเห็นบารายตะวันออก (สระน้ำขนาดใหญ่) ที่ชาวเขมร













ขุดไว้ใหญ่โตน่าดูมาก แต่ต้องเดินขึ้นเขาสูง อาจจะเสด็จลำบาก ฉะนั้นไว้ค่อยทรงคิดดูอีกทีก็แล้วกันว่าจะเสด็จขึ้นไปหรือไม่ ท่านอาจารย์กราบทูลอย่างนั้นทุกวัน จนถึงวันสุดท้ายที่จะประทับ ณ เมืองเสียมราฐ พระองค์ก็ทรงตัดสินพระทัยที่จะเสด็จด้วยพระบาทขึ้นเขาพนมกุเลนตามกราบทูลของท่านอาจารย์ ทั้งๆ ที่ทางขึ้นก็ลาดชันและทรงเจริญพระชันษากว่า 70 ปีแล้ว แสดงให้เห็นถึงความสนพระทัยและมีพระทัยที่เด็ดเดี่ยวแน่วแน่ในงานด้านโบราณคดี

นอกจากนี้ กรมศิลปากรยังได้รับพระกรุณาธิคุณจากสมเด็จพระ-เจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อีกหลายครั้งที่พระราชทานพระวโรกาสเสด็จมาทรงเป็นประธานในพิธีเปิดโบราณสถานสำคัญของกรมศิลปากร เช่น ที่คุ้มขุนแผน แหล่งโบราณคดีบ้านโปรตุเกส และโบราณสถานวัดขุนแสน นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เป็นต้น ซึ่งเหล่าข้าราชการในกรมศิลปากรยังคงสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ทรงสนพระทัยและทรงเอาใจใส่ในมรดกทางศิปวัฒนธรรมของชาติอยู่เสมอมา

โรงเรียน'กัลยาณิวัฒนา 1' จากน้ำพระทัยสู่เด็กด้อยโอกาส

"การมีโรงเรียนพระราชทานกัลยาณิวัฒนา 1 ในพื้นที่ห่างไกลเช่นนี้ ทำให้การศึกษาของเด็กด้อยโอกาสในชนบทได้รับการพัฒนามากยิ่งขึ้น"

นายทนันชัย อินทนาชัย ผู้อำนวยการโรงเรียน กล่าวถึงพระกรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

...องค์อุปถัมภ์ของเด็กยากไร้อย่างแท้จริง

ย้อนไปเมื่อ 40 กว่าปีที่ผ่านมา โรงเรียนแห่งนี้ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก **"เจ้านาย"** ถึงสามพระองค์

ผู้อำนวยการโรงเรียน เล่าให้ฟังว่า "แรกมีโรงเรียนแห่งนี้ ก็ได้นายเกยสอนศรี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน มอบที่ดินจำนวน 7 ไร่ และจ่าสิบตำรวจสุวัฒน์ ประชุมพร ผู้บังคับหมวด ตชด.ที่ 607 เป็นผู้อำนวยการก่อสร้างอาคารเรียนแบบชั่วคราวขึ้น ที่ฐานปฏิบัติการ ตชด.ที่กำลังจะยุติบทบาทลง บริเวณหมู่ที่ 11 บ้านร้องกอก ต.นาบัว เปิดทำการเรียนการสอนครั้งแรกเมื่อ 26 พฤษภาคม 2508 มีนักเรียนรวม 36 คน

ต่อมาความทราบถึงสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือสมเด็จย่า และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่เสด็จมาตรวจเยี่ยมการปฏิบัติหน้าที่ของ ตชด.มีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานเงิน 20,000 บาท ดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียนใหม่จนแล้วเสร็จ

และสมเด็จย่า เสด็จฯ มาทรงประกอบพิธีเปิดอาคารเรียนเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2509 พร้อมพระราชทานนามโรงเรียนแห่งนี้ว่า **"โรงเรียนกัลยาณิวัฒนา 1" และทรงปลูกต้นมะพร้าว 2 ต้นไว้หน้าอาคารเรียน ซึ่งอยู่เป็นศรีแก่โรงเรียนจวบจนปัจจุบัน**

ครั้นปี พ.ศ.2537 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ มาเยี่ยมและรับเข้าเป็นโรงเรียนในโครงการพระราชดำริ พร้อมทรงปลูกต้นกฤษณา 1 ต้น ต่อมาในวันที่ 18 พฤศจิกายน 2545 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้เสด็จมาเยี่ยมโรงเรียนและพระราชทานเครื่องกันหนาว ยังความปลาบปลื้มต่อคณะครู นักเรียน และผู้ปกครองทุกคนเป็นอย่างยิ่ง"

ผู้อำนวยการโรงเรียนฯ ยังเล่าว่า พระองค์ทรงแนะนำเรื่องโภชนาการของเด็กๆ เพราะเห็นว่าความกันดารจะเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตทั้งร่างกายและปัญญา จึงได้หารือกับชาวบ้านช่วยกันจัดโครงการอาหารกลางวันสำหรับเด็กขึ้น ทั้งปลูกผัก ขุดบ่อเลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ ผลผลิตที่ได้ก็กลายเป็นอาหารมื้อกลางวันให้เด็กอิ่มท้อง

พระกรุณาธิคุณดังกล่าวทำให้ลูกหลานของคนในพื้นที่ ได้รับโอกาสทางการศึกษามากยิ่งขึ้นเนื่องจากพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลความเจริญ อาชีพของคนส่วนใหญ่ คือ รับจ้างและทำนาปีละครั้งอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก การส่งเสียบุตรหลานให้เรียนในชั้นสูงๆ ตามสถานศึกษาในตัวเมืองเป็นไปได้ยากมาก เด็กส่วนใหญ่จึงจบแค่ชั้นประถมหรือไม่ก็ไม่จบการศึกษาเลย การมีโรงเรียนพระราชทานเกิดขึ้น ก็เป็นการขยายโอกาสยกระดับการเรียนการสอน จนขณะนี้ โรงเรียนกัลยาณิวัฒนา 1 เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนรวม 281 คน

นายทนันชัย กล่าวด้วยว่า "ชาวบ้านที่นี่ส่วนใหญ่มีอาชีพทำนาและรับจ้าง ในช่วงหน้าแล้งคนหนุ่ม-คนสาวมักเข้าไปขายแรงงานในเมืองใหญ่ ทิ้งบุตรหลานไว้กับปู่ ย่า ตา ยาย หลายครอบครัวมีฐานะยากจน หลายครอบครัวมีปัญหาต้องหย่าร้าง นอกจากนั้นยังมีปัญหาเรื่องโรคเอดส์ที่ติดมาจากเมืองใหญ่กลายเป็นผลกระทบต่อบุตรหลาน

...ทางโรงเรียนนอกจากจะมีหน้าที่สอน

> รร.กัลยาณิวัฒนา 1 ได้พร้อมใจกันจัดพิธีทำบุญเลี้ยงเพลพระทุกวันจนครบ 100 วันแห่งการสิ้นพระชนม์ พร้อมจะตั้งมั่นในการทำแต่ความดี สานต่อการเรียนการสอนเพื่อให้ปณิธานของพระองค์ท่านเป็นจริง

หนังสือให้กับเด็กๆ เหล่านี้แล้ว ยังจะต้องเน้นหนักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก และอาจจะรวมไปถึงครอบครัวของเด็กด้วย ถือว่าเป็นงานที่หนักของครูทุกคน **แต่ก็ไม่มีใครท้อ!!**

เพราะต่างสำนึกในพระกรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน การต่อยอดทางการศึกษาอยากขยับชั้นเรียนให้ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเพิ่มโอกาสให้เด็กที่ยากจนได้เรียนถึงเกณฑ์ที่กำหนด"

การสิ้นพระชนม์ของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ยังความอาดูรต่อบรรดาคณะครู นักเรียน และผู้ปกครองทุกคนที่ต่างก็รู้สึกว่าเหมือนขาดเสาหลักที่คอยพระอุปถัมภ์ค้ำชูเสมอมา โรงเรียนกัลยาณิวัฒนา 1 ได้พร้อมใจกันจัดพิธีทำบุญเลี้ยงเพลพระทุกวันจนครบ 100 วันแห่งการสิ้นพระชนม์ พร้อมจะตั้งมั่นในการทำแต่ความดี สานต่อการเรียนการสอนเพื่อให้ปณิธานของพระองค์ท่านเป็นจริง

เพราะนี่คือโรงเรียนพระราชทาน "กัลยาณิวัฒนา 1"

โดยชื่อและหมายเลข 1 ที่ต่อท้าย จะเป็นแรงผลักดันให้ทุกคนมุ่งมั่นในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดการพัฒนาผลิตเด็กที่ดีมีคุณภาพออกมาให้มากที่สุด



มะพร้าว 2 ต้น ที่ทรงปลูก ยืนตระหง่านเป็นศรีแก่โรงเรียน



ชาวบ้านร่วมกันทำบุญเลี้ยงเพลพระ



บ่อเลี้ยงปลาที่มาของอาหารกลางวัน



เด็กนักเรียนยืนสงบนิ่งไว้อาลัย



ทนันชัย อินทนาชัย ผอ.โรงเรียน

ในพระนาม ‘ถนน’-‘สำนักงานเขต’





การสิ้นพระชนม์ของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้ยังความโศกเศร้าอาดูรแก่ประชาชนคนไทยทุกหมู่เหล่า ต่างล้วนน้อมสำนึกในพระกรุณาธิคุณตลอดพระชนม์ชีพของพระองค์ที่ได้ทรงงานเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง

และงานของพระองค์ท่านประหนึ่ง **การปิดทองหลังพระ**

พระประวัติที่เผยแพร่ทางวิทยุและทีวี ได้ทำให้ประชาชนคนไทยประจักษ์ถึงพระกรุณาธิคุณอย่างแทบไม่น่าเชื่อว่า จะทรงงานได้มากมายถึงขนาดนี้

นึกถึงพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ความตอนหนึ่งว่า ให้ทำความดี ประหนึ่งปิดทองหลังพระ แล้ววันหนึ่งทองนั้นจะล้นออกมาข้างหน้าเอง

“พฤษภกาสร อีกกุญชรอันปลดปลง
โททนต์เสน่งคง สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย มลายสิ้นทั้งอินทรี
สถิตทั่วแต่ชั่วดี ประดับไว้ในโลกา”

(จาก **“กฤษณาสอนน้อง”** ของสมเด็จกรมพระยาปรมานุชิตชิโนรส)

ณ วันนี้ พระองค์ท่านเสด็จสู่สวรรคาลัย แต่ทรงฝากไว้ซึ่งพระกรุณาธิคุณมากมายล้นฟ้า

ธ จะสถิตย์อยู่ในหัวใจไทยตราบชั่วนิรันดร์...

ดังเช่น ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระนามเป็นสถานที่ตั้งใน กทม. ซึ่งเชื่อว่ามีคนไม่น้อยที่ยังไม่รู้...

สำนักงานเขตวัฒนา ซึ่งเดิมอยู่ในพื้นที่ของเขตคลองเตย ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศลงวันที่ 14 ตุลาคม 2540 เปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตคลองเตยใหม่ และได้จัดตั้งเขตวัฒนาขึ้น มีผลตั้งแต่วันที่ 6 มีนาคม 2541 สำนักงานเขตวัฒนาได้รับพระราชทานชื่อจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2540

ด้วยเขตวัฒนานั้นเป็นที่ตั้งของวังเลอดิศ

ปัจจุบัน สำนักงานเขตวัฒนา มีที่ทำการอยู่ ณ อาคารโมเดอร์นทาวน์ เลขที่ 94 ซอยสุขุมวิท 63 (เอกมัย) แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กทม.

อีกที่คือ **ถนนนราธิวาสราชนครินทร์**

ก่อสร้างขึ้นเพื่อแก้ปัญหาจราจรอำนวยความสะดวกให้ประชาชน และเทิดพระเกียรติสมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ (ในขณะนั้น) โดย กทม. ก่อสร้างเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก 8 ช่องจราจรไป และกลับข้างละ 4 ช่องจราจรเลียบคลองช่องนนทรีในแนวเหนือ-ใต้

กทม.ได้นำความกราบบังคมทูลขอพระอนุญาตใช้พระนาม เพื่อเรียกถนนอย่างเป็นทางการว่า **“ถนนนราธิวาสราชนครินทร์”**

และได้รับพระราชทานพระอนุญาตเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2539

(ข้อมูลจาก : hrh84 yrs.org โครงการเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา)

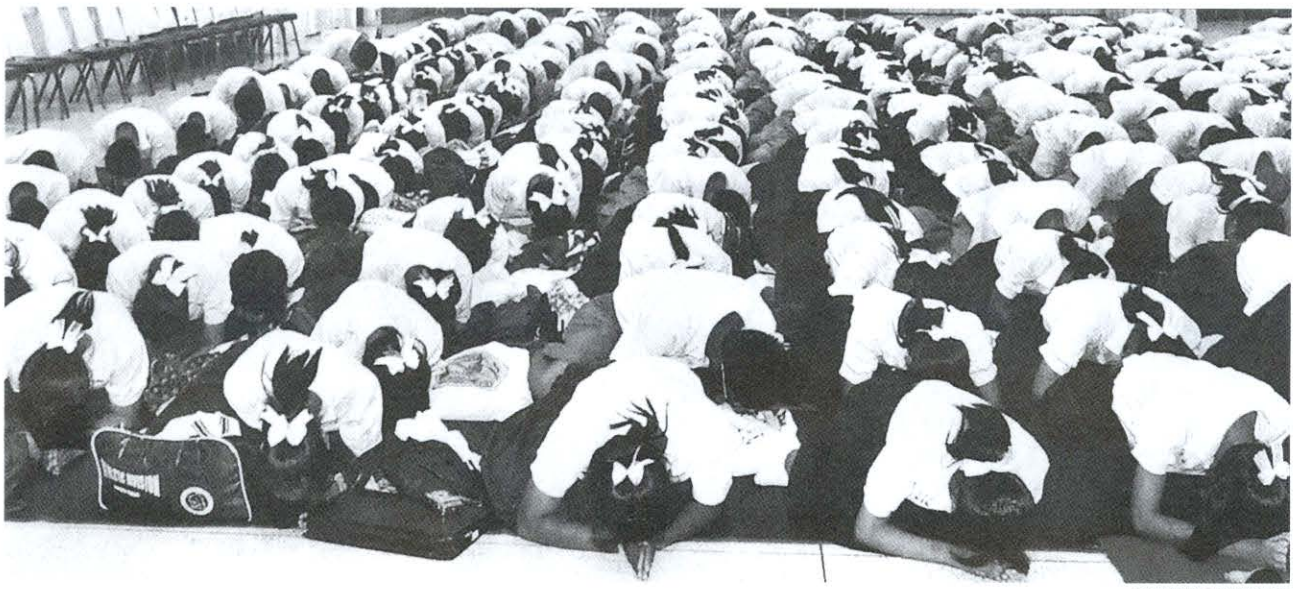
หน้าว่าง

THE NEWSPAPER YOU CAN TRUST

Bangkok Post

TUESDAY, JANUARY 8, 2008 ◆ 25 BAHT

HRH PRINCESS GALYANI VADHANA FUNERAL ARRANGEMENTS



PRASIT TANGPRASERT

About 600 students at Boonwattana school in Nakhon Ratchasima's Muang district perform a 'kraab' during Pali chanting of the 'Vessantara Jataka' in honour of His Majesty the King and the late Princess, HRH Galyani Vadhana.

Cremation pyre design finished

The Culture Ministry will today submit a design for the royal cremation pyre of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana to a government committee overseeing the arrangements.

The design of the cremation pyre was done by Group Captain Arvuth Ngernchuklin, a national artist and former director-general of the Fine Arts Department, said Culture Minister Khunying Khaisri Sri-aroon.

The blueprint would be handed to the committee chaired by Prime Minister Surayud Chulanont.

She said Thanpuying Putrie Viravaidya, deputy principal private secretary to His Majesty the King, had also discussed with her preparations for a royal funeral chariot to carry the royal urn containing the late Princess' ashes after her funeral.

All royal chariots are kept at the National Museum's royal garage.

The Fine Arts Department and the Army's Ordnance Department have inspected the chariots and other royal vehicles. The Wechayanratcharot chariot, which was built in the reign of King Rama I, was expected to be used to bear the royal urn, she said.

If the government agreed with the pyre's design, it would be submitted to the King for royal approval.

Fine Arts Department director-general Kriengkrai Sampatchalit said the department had been focusing on just three issues: components of the cremation pyre, the construction budget and the timeframe for construction.

The pyre's construction, expected to cost between 150 and 200 million baht, should take at least four months to complete, said Mr Kriengkrai.

The estimated cost was based on the cost of the cremation pyre built for Her Royal Highness the Princess Mother, who passed away in 1995.

It cost about 120 million baht at the time, and the cremation pyre took six months to build.

The Office of Traditional Arts will be responsible for decorating the pyre.

Members of the public, government officials, students and foreign envoys flocked to Sala Sahathai Samakhom in the Grand Palace for the fifth day yesterday to sign condolence books and pay their respects before the portrait of the Princess.

The Bangkok Metropolitan Administration, meanwhile, is considering publishing another 50,000 copies of the book *Sathit Na Duangjai* to meet the high public demand, Governor Apirak Kosayodhin said.

Initially, 2,000 copies were published for free distribution to mark the Princess' 84th birthday.

Those turning up to sign the condolence books yesterday received copies of *Sathit Na Duangjai* at City Hall's Lan Khon Muang civic ground, where an exhibition of the Princess' charitable works is being held until April 11.

The BMA has arranged a free shuttle bus service to transport visitors from Sanam Luang to Lan Khon Muang Plaza everyday, said Mr Apirak.



WEERAWONG WONGPREEDEE

Special mementoes

A shop outside of the Grand Palace displays decorative buttons, coins and regalia for sale to commemorate the late HRH Princess Galyani Vadhana, who passed away last Wednesday.

The Nation • THAILAND

TUESDAY, January 8, 2008 • 36 PAGES, 4 SECTIONS, VOLUME 33, NO 51758 • Bt25



NATION/NANTHASIT NITMATHA

A GIRL REACHES *to a board showing a photo of HRH Princess Galyani Vadhana in front of the Bangkok Metropolitan Administration's headquarters. The picture was a part of an exhibition in honour of the Princess.*



โศกกำสรวลครวญหาพระพี่นางฯ
ดั่งฟ้าสร้างขัตติยราชนารีศรี
พระเมตตาการุณย์หนุนความดี
สถิต ณ ที่ดวงใจไทยประชา

แสงทองวาบทาบฟ้าแลระยับ
รายเรียงรับพระดำเนินสู่ชั้นฟ้า
สรวงสวรรคาลัยอาลัยลา
ปวงผองข้าฯ น้อมรำลึกพระบารมี

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า บริษัท โกเทิ่ล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

Design approval

months," Grienggrai said, adding that between 300 and 400 workers will be needed.

Arvudh Ngernchuklin, who chairs the Fine Arts Department's panel in charge of the royal-cremation construction, said the draft design of the royal crematorium for the Princess was now ready to be forwarded to His Majesty for consideration.

Culture Minister Khunying Khaisri Sri-aroon said the draft would be presented today to the committee organising the Princess's royal funeral. Prime Minister Surayud Chulanont heads the panel.

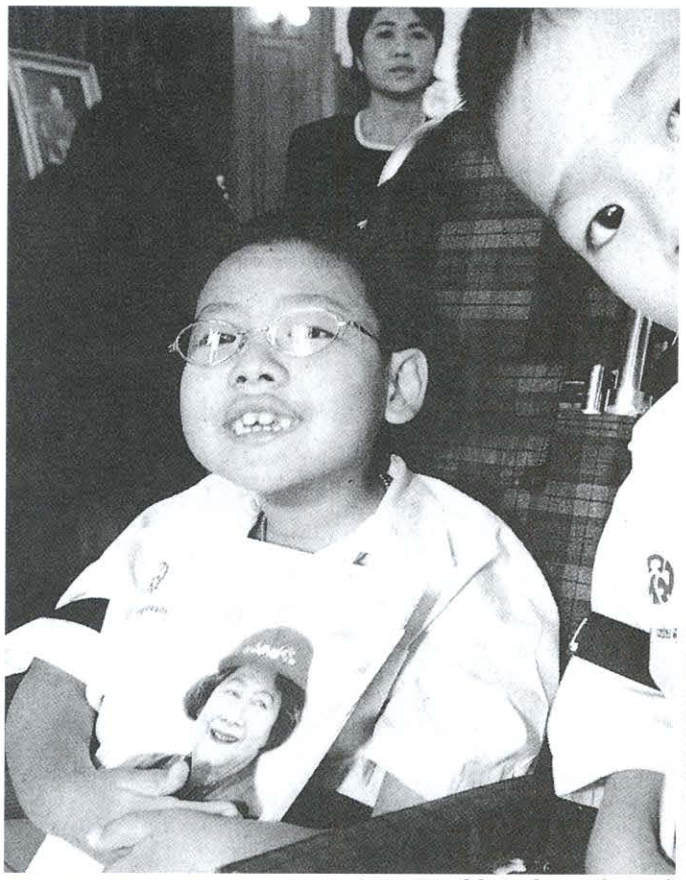
"The government will then present the draft to His Majesty," she said.

Khaisri yesterday met with His Majesty's Deputy Principal Private Secretary Thanpuying Putrie Viravaidya to discuss the preparations for the royal funeral.

She added that relevant officials would be urgently deployed to clean and renovate chariots to be used in the royal crematorium.

Meanwhile, the National Archives of Thailand is now compiling information on the royal cremation.

Putrie said information from all media, including newspapers and TV broadcasts, would be collected. Documents from the Royal Household Bureau, announcements about the Princess's illness and treatment at Siriraj Hospital, and details about the royal funeral will be compiled.



NATION/TATCHADON PANYAPHANITKUL

CHUTIPOL 'DANCE' CHEUYSUWAN, *a six-year-old student who suffers from spinal muscular atrophy, pays his respects to HRH Princess Galyani Vadhana at the Saha Thai Samakhom Pavilion in the Grand Palace yesterday.*

BMA slammed for delay over Princess book

■ *The Nation*

MANY PEOPLE expressed their discontent at Bangkok City Hall yesterday after learning that a book about HRH Princess Galyani Vadhana's life and works had not yet been published or made ready for distribution as the city had promised.

The Bangkok Metropolitan Administration (BMA) had announced that it would organise an exhibition, "Sathit Na Duangjai" (Dwell in our hearts), for the Princess from yesterday to April 11 at Khon Muang Plaza in front of its headquarters and visitors would be given the book.

From 9am yesterday, people formed a long queue, hoping to get copies of the book, but BMA officials informed them that they would have to wait for Bangkok Governor Apirak Kosayodhin to open the exhibition at 5pm.

The officials also told them the book was not yet completed and they had to get a queue card in order to pick up a copy on January 18, causing many to express discontent and criticise the BMA for not publicising details of the book's availability.

At 11am Apirak inspected the exhibition preparations and found out about the problem. He ordered 2,000 copies of the book to be printed for the people who showed up yesterday. He said the problem stemmed from the fact that the city did not expect such a large number of participants.

He said he had ordered 50,000 more copies to be published to meet the demand. Thus the total number of copies published would be 100,000.

Apirak said the city also aimed to host weekend activities around the 15th day of the Princess's passing – possibly including a classical music performance by students who won scholarships sponsored by the Princess. The Wattana district would also decorate with white orchids the area around the Le Dix Palace where the Princess resided, he said.

The BMA also plans to officially ask the Bureau of the Royal Household to host a merit-making ritual after the 100th day of the Princess's passing.

His Majesty the King had announced that organisations would be allowed to host such rituals after that period.

หน้าว่าง

皇姐殿下喪禮宮廷儀式





星暹日報

（第一八九二一號）

ราคา 10 บาท

零售每份 10 銖

內地空運零售每份 12 銖

หนังสือพิมพ์ชิงเสียนเซอะเป้า

星暹報業有限公司

บริษัท ชิงเป้า จำกัด

社長李益森

นายลี สันติพงศ์ไชย

ประธานกรรมการ - ผู้อำนวยการ

總編輯督印人 馬耀輝

นายทวี ยอดเพ็ชร์

บรรณาธิการ - ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

泰京石龍軍路 267 號

267 ถ. เจริญกรุง กทม. 10100

267 New Road, Bangkok 10100

02-6212255-61

02-2254650-57

02-2250070

Fax: 02-2244139

02-2254663

E-mail:info@singsian.com

วันที่ 8 มกราคม 2551









皇姐火葬亭圖案擬就 將呈奏皇上陛下欽定

昨上午十時四十五分，文化部長坤仁楷詩．詩阿倫發言說，今日總理素拉育上將擔任皇姐昭華干拉耶妮瓦她娜殿下遺體火葬禮御典籌備委員會會議主席，文化部份內，本人將提出各個單位的工作層次與進展，包括大葬台的設計圖，恭請拍域差然御輦及小御輦出來清洗及準備好應用等。現在本人獲悉藝術廳設計火葬台工作團主席阿兀．銀趨錦上校已擬好　圖案，將提交皇姐殿下遺體火葬禮御典籌委會會議，由政府呈奏皇上陛下加以御賜決定。

坤仁楷詩又說：本人已同副御秘書長巫滴．咸臘懷他耶一品夫人共商，巫滴一品夫人重申，文化部恭請用於移柩的拍域然御輦與小御輦，應加緊修葺和清潔，然後宜試自大皇宮出發至皇家田廣場至少二回。

藝術廳長阿兀上校披露說：現在火葬台圖案已擬成，將呈奏皇上陛下，對上述草擬的圖案加以裁定。

國家博物館京畿館長頌猜．納納空拍儂說：恭請拍域差然御輦及小御輦出來試行，自大皇宮出發，料應待皇姐火葬禮御典籌委會書面通知後方能進行。（十二）

หน้าว่าง

๗

วันพุธ

ที่ ๙ มกราคม

พุทธศักราช ๒๕๕๑

หน้าว่าง

เดลินิวส์ DAILY NEWS
ฉบับที่ 21,272 วันพุธที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2551
อ่านความจริง อ่านเดลินิวส์
www.dailynews.co.th
ราคา 10 บาท

พระเมรุทรงปราสาท

ทูลเกล้าฯถวาย'ในหลวง' พระเทพฯทรงเลือกแบบ

พระเทพฯ ทรงเลือกแบบพระเมรุทรงปราสาทเศวตฉัตร 7 ชั้น สำหรับใช้ในพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จ

พระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พร้อมทรงให้แก้ไขบางส่วนก่อนที่รัฐบาลจะนำทูลเกล้าฯถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อขอให้ทรงมีพระบรมราชวินิจฉัย ศิลปินแห่งชาติผู้ออกแบบระบุศึกษาแบบตามหลักความเชื่อโบราณราชประเพณี จำลองปราสาทเป็นเหมือนที่สถิตนางฟ้าเทวดา พร้อมอัญเชิญลัญจกร "กว" ประดิษฐานคาดสร้าง 6-7 เดือนเสร็จ เตรียมให้ ปชช. มีส่วนร่วมสร้างเหมือนครั้งงานสมเด็จย่า ด้าน ครม. อนุมัติแล้ว 300 ล. พร้อมตั้ง คกก. 5 ชุด ตามงานด้านต่าง ๆ นายกฯสุรยุทธ์ ทูลเชิญพระบรมฯ-พระเทพฯ เป็นองค์ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ ด้านการเข้าถวายสักการะมีคณะบุคคลสำคัญ-พสกนิกร ร้อยดวงใจถวายความจงรักภักดีเนืองแน่น ใน ตจว. ร่วมจัดกิจกรรมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ พร้อมใจขอสานต่อพระปณิธานต่าง ๆ

❍ พระเทพฯถวายภัตตาหารเช้า

ตามที่สำนักพระราชวังกำหนดการถวายสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยเปิดให้ประชาชนเข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ ในเวลา 09.00-17.00 น. พร้อมจัดสมุดลงนามถวายสักการะไว้ ณ ศาลาสหทัยสมาคม พระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่วันที่ 3-9 ม.ค. โดยเมื่อเวลา 06.53 น. วันที่ 8 ม.ค. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯทรงประกอบพระราชพิธีถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์ 8 รูป จากวัดประยุรวงศาวาสและวัดอนงคาราม ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

❍ ปชช.ร่วมถวายอาลัยแน่น

สำหรับบรรยากาศการถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์และลงนามถวายสักการะในวันที่ 6 นั้น สำนักพระราชวังได้เปิดศาลาสหทัยสมาคม พระบรมมหาราชวัง ในเวลา 07.50 น. เนื่องจากมีคณะบุคคลที่เดินทางมาจากต่างจังหวัดเดินทางมารอเข้าไปถวายสักการะและลงนามถวายสักการะ บริเวณหน้าประตูวิเศษไชยศรี กว่า 100 คน จากนั้นก็มีประชาชนเดินทางมาถวายสักการะมากขึ้นอย่างต่อเนื่องเหมือนเช่นทุกวันที่ผ่านมา ทางสำนักพระราชวังได้จัดระเบียบให้ประชาชนตั้งแถวแบบหน้ากระดานเรียงสี่ เพื่อความสะดวกและไม่ต้องแออัดกันมาก

โดยเมื่อประชาชนลงนามถวายสักการะและถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ เจ้าหน้าที่ได้นำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เนื่องในโอกาสมหามงคลเจริญพระชนมพรรษาครบ 7 รอบ เมื่อวันที่ 6 พ.ค. 50 ที่จัดพิมพ์โดย

กระทรวงวัฒนธรรม นำมาแจกจ่ายกับประชาชน พร้อมพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

❍ คนสำคัญมาลงนามต่อเนื่อง

สำหรับบุคคลสำคัญที่เดินทางมาร่วมลงนามและถวายสักการะสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อาทิ พล.ร.ต.ม.จ. ปุสานส์ สวัสดิวัตน์ ประธานมูลนิธิชีวิตพัฒนาในพระอุปถัมภ์ พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผบ.ทบ. พล.ท.ประยุทธ์ จันทร์โอชา แม่ทัพภาคที่ 1 พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ อดีต ผบ.ทบ. นายสุทธิพล ทวีชัยการ เลขาธิการ กกต. พร้อมคณะลูกเสืออาสา กกต. เพื่อประชาธิปไตย นายอารีย์ วงศ์อารยะ อดีต รมว.มหาดไทย เป็นต้น

❍ ทูตผู้ดีอัญเชิญพระราชสาส์น

นอกจากนี้ยังมีนายควินตัน เควลย์ เอกอัครราชทูตสหราชอาณาจักร ประจำประเทศไทยเดินทางมาร่วมลงนามถวายสักการะเป็นภาษาไทยใจความว่า "การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของชาวไทยและเพื่อนชาวอังกฤษของพระองค์" พร้อมอัญเชิญพระราชสาส์นสมเด็จพระราชินีนาถ เอลิซาเบธที่ 2 แห่งราชวงศ์อังกฤษ ซึ่งได้ทูลเกล้าฯถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปเมื่อวันที่ 7 ม.ค.ที่ผ่านมา มีใจความว่า "ฝ่าพระบาท หม่อมฉันรู้สึกเศร้าใจยิ่ง ที่ได้ทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ การสิ้นพระชนม์ของพระองค์นับเป็นความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงของประชาชนชาวไทย หม่อมฉันขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้ง เอลิซาเบธ"

นายควินตัน กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ประสูติที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสหราชอาณาจักรกับไทยมีความใกล้ชิดมาก ขณะเดียวกันตนเคยมาทำงานที่ประเทศไทยเมื่อ 25 ปีที่แล้วจึงสังเกตเห็นว่าพระองค์ทรงงานหนักมาก และยังทรงช่วยเหลือคนไทยที่มีฐานะยากจน ทรงมีบทบาทในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะด้านสาธารณสุขและด้านการศึกษา

❍ สานต่อพระปณิธานเรื่องเวลา

พล.ร.ต.ม.จ.ปุสานส์ กล่าวว่า มูลนิธิชีวิตพัฒนาฯเป็นมูลนิธิที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงให้การอุปถัมภ์ โดยพระองค์มีพระกรุณาธิคุณให้ดูแลผู้สูงอายุเป็นพิเศษ พร้อมพระราชทานพระดำริว่าผู้สูงอายุยังไม่มีใครดูแล ส่วนเด็ก ๆ มีผู้ดูแลเยอะแล้ว ซึ่งมูลนิธิฯจะสานต่อพระปณิธานต่อไปในเรื่องสุขภาพ อาหาร รวมถึงโครงการธรรมอนามัย ซึ่งเป็นโครงการที่ต้องการให้ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ส่งเสริมการเล่นดนตรี ศิลปะ โยคะ และสอดแทรกธรรมะด้วย

พล.ร.ต.ม.จ.ปุสานส์ กล่าวต่อว่า นอกจากนี้พระองค์ทรงให้ความสำคัญในเรื่องเวลามาก ทางมูลนิธิฯจึงได้จัดนิทรรศการเรื่องเวลาเป็นของมีค่า เมื่อวันที่ 14 ธ.ค. 50 เพื่อถ่ายทอดพระดำริเรื่องการใช้เวลา ซึ่งพระองค์เคยตรัสว่าสิ่งที่มีค่าที่สุดคือ เวลา โดยเฉพาะพระองค์จะทรงใช้เวลาให้มีประโยชน์มากที่สุด ให้คำนึงเสมอว่าชีวิตที่เหลืออยู่จะใช้อย่างไรให้มีค่า ทั้งนี้ขอฝากถึงเยาวชนไทยให้ใช้เวลาให้มีประโยชน์ เพื่อสืบสานพระปณิธานของพระองค์ต่อไปด้วย

❍ คณะทูตร่วมแสดงความอาลัย

ขณะเดียวกันยังมีคณะทูตจากประเทศต่าง ๆ ทยอยเดินทางมาร่วมลงนามอย่างต่อเนื่อง อาทิ นายเดวิด สปูน เอกอัครราชทูตแคนาดา นายแอนดราส บาร็อค เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐฮังการี นายโมฮัมเหม็ด ฮัสซาบ เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอียิปต์ นายโจเซฟเป เดอ วิน เซนทิส รองผู้แทนข้าหลวงใหญ่และผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ สำนักงานภูมิภาคประจำประเทศไทย กัมพูชา ลาว และเวียดนาม นายฮุสเซ็น อัลวัลดี รักษาการแทนเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอิหร่าน นายฮัลเหม็ด ชาเล็ม โมรายัน เอกอัครราชทูตเยเมน นายยานิช ปาปาดูบูรอส เอกอัครราชทูตประเทศกรีซ นายแฮ วุก เจิน เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเกาหลี เป็นต้น

ทั้งนี้นายโจเซฟเป เดอวิน เซนทิส ได้ลงนามถวายสักการะมีใจความสำคัญว่า "รู้สึกเสียใจอย่างสุดซึ้งต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ การสูญเสียครั้งนี้เป็นข่าวร้ายของทุกคนเพราะฉะนั้นขอแสดงความจงรักภักดี ยูเอ็นเอชซีอาร์" ขณะที่สถานเอกอัครราชทูตแคนาดาได้ส่งสาส์นจากนายมิแชล ฌอง ผู้สำเร็จราชการแคนาดาแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ แสดงความเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในสาส์นได้กล่าวถึงพระกรณียกิจที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้อุทิศพระองค์อย่างมิรู้เหนื่อยเหนื่อยเพื่อสวัสดิภาพของคนไทยและได้ร่วมแสดงความไว้อาลัยและเสียใจอย่างสุดซึ้งกับประชาชนชาวไทยในนามของประชาชนชาวแคนาดาด้วย

❍ ศิลปินชวนทำความดีถวาย

นอกจากนี้มีกลุ่มนักร้องจากบริษัทอาร์เอส จำกัด (มหาชน) อาทิ ฟิล์ม-รัฐภูมิ โตคง ทรัพย์ ลีเดีย-ศรัณย์รัชต์ วิสุทธิธาดา มนต์สิทธิ์ คำสร้อย ฝน-ธนสุนทร โจนัส-คริสตี้ ก็ได้เดินทางเข้าร่วมลงนาม โดยฟิล์ม-รัฐภูมิ กล่าวว่า การสิ้นพระชนม์ของพระองค์นับเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของปวงชนชาวไทย ที่ผ่านมาทรงงานอย่างหนักแบ่งเบาพระราชภาระของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อให้พสกนิกรชาวไทยอยู่ดีขึ้น ตนอยากเชิญชวนให้คนไทยทุกคนร่วมถวายสักการะไว้อาลัยด้วยการให้ทุกคนทำความดี รู้รักสามัคคีเพื่อให้ประเทศสงบสุขและเป็นกำลังใจถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ลีเดีย-ศรัณย์รัชต์ เผยว่า รู้สึกตกใจและเสียใจ ที่ผ่านมาพระองค์ทรงงานหนักเพื่อปวงชนชาวไทยมาตลอดและทรงมีพระจริยวัตรอันงดงาม ทรงดำเนินชีวิตเรียบง่ายเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน ส่วนโจนัส กล่าวว่า ตนเคยมีโอกาสถวายงานรับใช้โดยการร้องเพลงหาทุนให้กับมูลนิธิโรคไต และได้รับพระราชทานเข็มกลัดที่เขียนว่า "กัลยาณิวัฒนา" ซึ่งเป็นความปลาบปลื้มใจอย่างหาที่สุดมิได้ และอีกครั้งมีโอกาสร้องเพลงถวายเมื่อครั้งพระองค์เสด็จมาที่งานการบินไทย ซึ่งพระองค์ทรงเป็นกันเองมาก

❍ ทบ.ตั้งมูลนิธิมะเร็ง-ไต

พล.อ.อนุพงษ์ กล่าวว่า ตนเคยถวายงานในหน้าที่ระหว่างที่เสด็จทรงงานกับมูลนิธิ พอ.สว. ตามพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งการสิ้นพระชนม์ของพระองค์เป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ ที่ผ่านมาพระองค์ทรงงานเพื่อประชาชนตลอด ทรงดูแลทุกข์สุขของทุกคน ในส่วนของกองทัพบกได้ก่อตั้งมูลนิธิสถาบันโรคไตภูมิราชนครินทร์ ซึ่งอัญเชิญพระราชนามพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระนามสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มาเป็นชื่อมูลนิธิ ซึ่งได้ตั้งขึ้นก่อนสิ้นพระชนม์วัตถุประสงค์คือ ส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่องโรคมะเร็งหรือสถาบันโรคไต โดยมูลนิธิตั้งใน รพ.พระมงกุฎ ซึ่งจะมีการแถลงข่าวเปิดตัวมูลนิธิในเร็ว ๆ นี้

นายอารีย์ กล่าวในฐานะประธานมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ว่า รู้สึกเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์ พระองค์ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์มูลนิธิฯทรงดูแลการดำเนินงานของมูลนิธิฯโดยเอาพระทัยใส่มาตลอด ทรงติดตามการจัดสร้างสวนสาธารณะในโครงการสวนแม่ลูก ซึ่งเป็นสวนที่จัดสร้างคู่กับสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ที่สร้างเสร็จแล้ว 12 แห่งทั่วประเทศ ขณะนี้สร้างสวนสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสร็จแล้ว 2 แห่ง ที่ จ.ปัตตานี และสกลนคร

❍ ทรงห่วงใยเด็กออทิสติก

นอกจากนี้ยังมีคณะสถาบันราชานุกูล นำโดยพญ.พรรณพิมล หล่อตระกูล พล.อ.วันชัย เรืองตระกูล ประธานมูลนิธิเพื่อสถาบันราชานุกูล ในพระอุปถัมภ์ คุณหญิงสรัสนันท์ เรืองตระกูล ประธานมูลนิธิสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพของเด็กพิการ โดย พล.อ.วันชัย กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีพระกรุณาธิคุณกับทางสถาบันราชานุกูล มาตั้งแต่ปี 2533 ขณะนั้นเริ่มมีการเปิดตึกผู้ป่วยนอกเป็นครั้งแรก เสด็จมาเป็นประธานในการเปิดอาคาร พร้อมมีรับสั่งถามตนว่า "มีมูลนิธิที่ให้การสนับสนุนกับสถาบันแห่งนี้ เพื่อเป็นศูนย์กลางให้กับผู้ที่จะมาร่วมทำบุญกับทางสถาบันหรือไม่" ขณะนั้นยังไม่มีมูลนิธิจึงมีการก่อตั้งมูลนิธิขึ้นมา แล้วขอให้พระองค์ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ซึ่งทรงมีพระกรุณาธิคุณทรงรับไว้ทันที

พล.อ.วันชัย กล่าวด้วยว่า ช่วงเวลาในขณะนั้นมีเด็กพิการทางสมองในประเทศไทยจำนวนนับแสนคน พระองค์มีความมุ่งมั่นให้พวกเราดูแลเด็กพิการทางสมองทั่วทั้งประเทศ ทรงมีรับสั่งห่วงใยเด็กพิการทางสมอง ประทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อช่วยเหลือ ถ้านับแล้วทรงถือว่าเป็นผู้มีพระคุณต่อผู้พิการทางสมองในประเทศไทยอย่างแท้จริง และถึงแม้พระองค์จะไม่อยู่แล้วเราก็จะสืบสานพระปณิธานต่อ และในโอกาสวันเด็กแห่งชาติ ทางสถาบันฯเตรียมจัดงานให้เด็กพิการทางสมอง ร่วมกันถวายสักการะด้วย

❍ ทูลเชิญพระบรมฯ-พระเทพฯ

ที่ทำเนียบรัฐบาล พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยใช้เวลาประมาณ 40 นาที จึงเสร็จสิ้น ทั้งนี้ พล.อ.สุรยุทธ์ กล่าวในที่ประชุมตอนหนึ่งว่า เช้านี้ตนได้ทำหนังสือกราบบังคมทูลเชิญ

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นองค์ประธานที่ปรึกษาของคณะกรรมการอำนวยการฯ และหากทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ก็จะขอพระราชทานกราบบังคมทูลเชิญเสด็จฯทรงเป็นองค์ประธานที่ปรึกษาในการประชุมของคณะกรรมการฯต่อไป

❍ ตั้งกก.5ชุด-เร่งสร้างพระเมรุ

ต่อมา พล.อ.สุรยุทธ์ แถลงผลการประชุมว่า ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาอีก 5 คณะ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย 1. คณะกรรมการฝ่ายจัดการพระราชพิธี พระราชทานเพลิงพระศพ 2. คณะกรรมการฝ่ายจัดสร้างพระเมรุ สิ่งปลูกสร้างประกอบพระเมรุ และบูรณปฏิสังขรณ์ราชรถและพระยานมาศ 3. คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์และประสานงานการจัดงานพระราชพิธีฯ 4. คณะกรรมการฝ่ายรักษาความปลอดภัยและการจราจร 5. คณะกรรมการฝ่ายจัดทำจดหมายเหตุและหนังสือที่ระลึก

นายกรัฐมนตรี กล่าวต่อว่า เรื่องสำคัญเร่งด่วนคือเรื่องของพระเมรุ และพระราชยาน ส่วนเรื่องรองลงมา คือการจัดการเนื่องจากจะมีประชาชนจำนวนมากต้องการมีส่วนร่วมในงานพระราชพิธี ทั้งการถวายของถวายเงินจึงได้เตรียมการเพื่อหาวิธีดำเนินงาน ซึ่งในส่วนภูมิภาคอาจจะรวบรวมผ่านจังหวัดต่าง ๆ รวมถึงมูลนิธิ พอ.สว. และมูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย สำหรับการก่อสร้างพระเมรุนั้น น.อ.อาวุธ เงินชูกลิ่น ศิลปินแห่งชาติ และอดีตอธิบดีกรมศิลปากร ในฐานะผู้ออกแบบร่างพระเมรุ ได้ชี้แจงในที่ประชุมว่าได้นำแบบขึ้นกราบบังคมทูลฯ และได้มีพระราชวินิจฉัยลงมาแล้วว่าจะใช้แบบใด ซึ่งห้วงเวลาในการก่อสร้างก็จะได้พิจารณาต่อไป เบื้องต้นทราบว่ารูปแบบพระเมรุ เป็นทรงปราสาทที่มีจัตุรมุข มีการตกแต่งด้วยศิลปะของไทยแท้

❍ ใช้พระเมรุทรงปราสาท

น.อ.อาวุธ กล่าวว่า ตนได้จัดสร้างแบบร่างพระเมรุเสร็จเรียบร้อยแล้ว 2 แบบ ได้แก่ แบบทรงปราสาท และแบบทรงปรางค์ โดยนำขึ้นกราบบังคมทูลสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งทรงมีพระราชวินิจฉัยเลือกรูปแบบที่ 1 คือ แบบทรงปราสาท นอกจากนี้จะมีการเปลี่ยนพระเศวตฉัตรจากเดิมที่ออกแบบไว้ 5 ชั้น เป็น 7 ชั้น ตามพระโกศโดยภาพตัวอย่างพระเมรุที่นำมาให้คณะกรรมการฯดูนั้นเป็นการนำภาพในมุมมองทางทิศเหนือ-ใต้ และทิศตะวันออก-ตก ซึ่งการก่อสร้าง คาดว่าจะใช้เวลา 6-7 เดือน

น.อ.อาวุธ เผยต่อว่า สำหรับช่างที่จะใช้จัดสร้างนั้นในส่วนที่เป็นงานหลักของโครงสร้างจะจ้างเหมา ส่วนที่เป็นรายละเอียดประณีตศิลป์จะใช้ช่างกรมศิลปากร หรือช่างสิบหมู่ นอกจากนี้อาจจะมีการเปิดให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดสร้างบางส่วน เช่นครั้งที่แล้วก็ให้ประชาชนมาช่วยเลื่อย ขัด และฉลุลายพระโกศจันทน์ ส่วนราชรถยังไม่ได้มีการโปรดเกล้าฯลงมาว่าจะให้ใช้คันไหน เบื้องต้นเจ้าหน้าที่กรมสรรพาวุธทหารบกได้มาช่วยตรวจสอบสภาพความพร้อมแล้ว

❍ เปรียบปราสาทที่สถิตนางฟ้า

น.อ.อาวุธ กล่าวเสริมว่า สำหรับรูปแบบพระเมรุยอดปราสาทนั้น ตนได้ศึกษาจากการออกแบบพระเมรุของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ โดยยึดเค้าโครงพระเมรุของสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้าสุขุมาลมารศรี มาเป็นต้นแบบ ในขณะเดียวกันตนยังยึดตามหลักความเชื่อ เรื่องเขาพระสุเมรุตามแบบโบราณราชประเพณี ด้วยการจำลองปราสาท ซึ่งเปรียบเสมือนสถานที่สถิตของเหล่านางฟ้า เทวดา มาเป็นตัวองค์ของพระเมรุ ส่วนยอดพระเมรุ ประกอบด้วย ยอดชั้นเชิงกลอน 5 ชั้น ต่อยอดด้วยชั้นบัวกลุ่มจนถึงปลายยอดประดับฉัตร 7 ชั้น

❍ อัญเชิญตราลัญจกร "กว"

"เอกลักษณ์ของพระเมรุที่จะใช้พระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จะอยู่ที่หน้าบันทั้ง 4 ทิศ เนื่องจากได้อัญเชิญตราพระราชลัญจกร กว ในพระองค์ฯ มาประดิษฐานที่หน้าบันของพระเมรุด้วย อย่างไรก็ตาม การออกแบบในครั้งนี้ ผมคำนึงถึงสถาปัตยกรรมไทยตามแบบโบราณราชประเพณี เพื่อให้พระเมรุมีความงดงามเปรียบเสมือนสรวงสวรรค์ สมพระเกียรติมากที่สุด" น.อ.อาวุธ กล่าว

❍ ครม.อนุมัติงบ 300 ล.จัดงานฯ

นายจุลยุทธ หิรัณยะวสิต ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ที่ประชุม ครม. ได้อนุมัติงบประมาณ 300 ล้านบาท เพื่อใช้จัดงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ขณะที่นายไชยา ยิ้มวิไล โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงผลการประชุม ครม. ว่า ก่อนเข้าสู่วาระการประชุม นายกฯได้แจ้งถึงหมายกำหนดการวันที่ 9 ม.ค.นี้ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท เวลา 17.00 น. และวันที่ 10 ม.ค. 51 เสด็จฯไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เวลา 10.00 น.

❍ ตั้งกรรมการจัดงานฯอีก4ราย

นายไชยา เผยต่อว่า ที่ประชุมได้มีมติเปลี่ยนแปลงชื่อคณะกรรมการการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เป็นคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติม 4 ราย คือ รมว.วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ รองราชเลขาธิการ เลขาธิการมูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย และ น.อ.อาวุธ

โฆษกฯ กล่าวอีกว่า นอกจากนี้ ครม.ยังรับทราบการออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ สิ้นพระชนม์ เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงานรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสถานศึกษาทุกแห่งลดธงครึ่งเสา มีกำหนด 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 2 ม.ค. ที่ผ่านมา และให้ไว้ทุกข์ 15 วัน และให้จัดผลัดเวรเฝ้าฯ ของคณะรัฐมนตรีกระทรวงต่าง ๆ ข้าราชการพลเรือนทหาร ตำรวจไปเฝ้าฯในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ 3 รอบเวลา เวลาละ 30 คน และให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ดำเนินการจัดผลัดเวรเฝ้าฯของ ครม. ไปปฏิบัติภารกิจในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน 7 วัน

❍ วธ.แม่งานสร้างพระเมรุ

คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รมว.วัฒนธรรม กล่าวว่า ในช่วงเช้าได้เข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อนำแบบร่างพระเมรุ นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายให้ทรงมีพระราชวินิจฉัย ซึ่งพระองค์ทรงเลือกแบบร่างพระเมรุที่มียอดฉัตร 7 ชั้น ซึ่งพระองค์ได้พระราชทานคำแนะนำให้ปรับปรุงรายละเอียดบางส่วน อาทิ การปรับพื้นที่ทางเดินให้มีความกว้างมากยิ่งขึ้น เป็นต้น ซึ่งได้นำมาปรับปรุงแล้วและทางรัฐบาลจะทูลเกล้าฯถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อขอพระบรมราชวินิจฉัยต่อไป ทั้งนี้ที่ประชุมได้มอบหมายให้ วธ. รับผิดชอบเรื่องการออกแบบ ก่อสร้างพระเมรุ สำรวจซ่อมแซมราชรถ และพระยานมาศสามลำคาน รวมทั้งให้จัดทำจดหมายเหตุ และหนังสือที่ระลึกงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ

❍ คณะบุคคลมีชื่อเสียงร่วมถวายฯ

ในช่วงบ่าย ผู้สื่อข่าวรายงานว่า การถวายสักการะพระฉายาลักษณ์และลงนามถวายที่ศาลาสหทัยสมาคม ยังคงมีบุคคลสำคัญ คณะครูนักเรียนและประชาชนมาร่วมถวายสักการะและลงนามอย่างต่อเนื่อง อาทิ นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พล.อ.เสริมศักดิ์ วิเศษไชยศรี รองประธานมูลนิธิคุณพุ่มในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี นางเยาวเรศ ชินวัตร ประธานสภาสตรีแห่งชาติในพระราชินูปถัมภ์ พร้อมคณะกรรมการฯ นายสุเทพ อินทรกำแหง นายกสมาคมนักร้องแห่งประเทศไทยพร้อมสมาชิก คุณหญิงรังสิมา หวั่งหลี กรรมการศูนย์ปฏิบัติลูกเสือชาวบ้านในพระบรมราชานุเคราะห์

นอกจากนี้ยังมีผู้แทนราชสกุลต่าง ๆ คือ บริพัตร, อาภากร, สวัสดิวัตน์ ส่วนกลุ่มศิลปินนั้น อาทิ นายไพบูลย์ ดำรงชัยธรรม ผู้บริหารบริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ (จำกัด) เบิร์ด-ธงไชย แมคอินไตย์ แพท-สุธาสินี พุทธินันทน์ ใหม่ เจริญปุระ ตู่-นันทิดา อัศวเหม นายศรสุทธา กลั่นมาลี หรือถั่วแระ เชิญยิ้ม นายกสมาคมศิลปินตลกแห่งประเทศไทยและคณะตลกกว่า 100 ชีวิต เป็นต้น

❍ ต่างซาบซึ้งในพระเมตตา

นายไพบูลย์ เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า รู้สึกเสียใจอาลัยพระองค์ โดยพระองค์ทรงมีพระเมตตาต่อศาลรัฐธรรมนูญเป็นอย่างมาก พระราชทานพระไตรปิฎกภาษาโรมันให้แก่ศาลรัฐธรรมนูญ ขณะที่นางเยาวเรศ กล่าวว่า สภาสตรีแห่งชาติฯ มีความซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณของพระองค์ในฐานะที่ทรงงานช่วยประชาชนทั้งเรื่องมูลนิธิ พอ.สว. และการศึกษา ด้านคุณหญิงรังสิมา กล่าวว่า ที่ผ่านมามีโอกาสถวายงานรับใช้หลายครั้ง พระองค์มีน้ำพระทัยงาม ทรงให้เกียรติผู้อื่นโดยส่วนตัวมีความประทับใจมากเมื่อครั้งหนึ่งรับสั่งผ่านนายกสมาคมศิษย์เก่าสตรีวิทยาว่าตนเป็นญาติ

❍ เบิร์ด-แพทขอทำความดีถวาย

เบิร์ด-ธงไชย กล่าวว่า หัวใจของคนไทยทุกคนคงรู้สึกเหมือนกันคือ เสียใจและเสียดาย ตั้งใจส่งเสด็จ เมื่อนึกถึงพระองค์ สิ่งที่คนไทยควรยึดถือเป็นแบบอย่าง ที่เห็นได้ชัดที่

สุดก็คือ การเป็นลูกที่ดี โดยจะเห็นได้ว่า เมื่อสมเด็จย่าเสด็จที่ไหน ไม่ว่าขึ้นเขาหรือไปในถิ่นทุรกันดาร สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสด็จด้วยตลอด สิ่งที่พวกเราควรจะทำถวายให้พระองค์คือ ร่วมกันทำความดีด้วยใจ และมีความสามัคคี แม้ว่าบรรยากาศในเมืองไทยช่วงนี้จะเต็มไปด้วยสีดำ แต่ก็เป็นสีดำที่แสดงถึงความรักที่มีต่อพระราชวงศ์

แพท-สุชาสินี เผยว่า ตนขอถวายงานรับใช้อาสาสมัครของมูลนิธิ พอ.สว. ตลอดไป เพราะเห็นว่าพระองค์ทรงตั้งพระทัยช่วยเหลือประชาชนชาวไทยที่ทุกข์ยากโดยไม่ถือพระองค์ ส่วนถั่วแระ เผยว่า ตนจะทำความดีถวายพระองค์เพื่อเป็นพระราชกุศล และในวันพระราชทานเพลิงพระศพ ศิลปินตลกในสมาคมจะบวชเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล 84 คน เป็นเวลา 7 วัน

❍ ชาวเขาอาลัยพระองค์ยิ่ง

ส่วนความรู้สึกของประชาชนทั่วไปที่มาร่วมถวายสักการะนั้น นายชาติชาย ตาหมี่ อายุ 44 ปี ชาวเขาเผ่าลีซอ บ้านแม่หมูลีซอ อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน กล่าวว่า เดินทางมาลงนามถวายสักการะกับหลานชายและหลานสาว รู้สึกเสียใจกับการจากไปของพระองค์ การมาวันนี้เพื่อมาแสดงความจงรักภักดี พระองค์ทรงมีพระเมตตากับตนและชาวเขาเผ่าลีซอ ตนและเพื่อนชาวเขาเคยเข้าเฝ้าพระองค์ เมื่อครั้งเสด็จออกหน่วย พอ.สว. เมื่อปี 39 ซึ่งการเสด็จของพระองค์ส่งผลให้โรคมาลาเรียที่เคยระบาดอย่างหนักหายไปด้วย

ด.ญ.แก้ว หลานสาวนายชาติชาย ซึ่งพิการดวงตามาตั้งแต่กำเนิด กล่าวว่า ได้รับพระกรุณาธิคุณจากพระองค์รับเป็นคนไข้ในมูลนิธิพอ.สว. ให้เข้ารับการผ่าตัดดวงตาขวา จนสามารถมองเห็นได้ พี่น้องชาวเขาต่างรู้สึกเสียใจเป็นกังวลว่าเมื่อไม่มีพระองค์แล้วชีวิตชาวเขาทุกคนคงอยู่ลำบาก

นางสุจิตรา พูลพิริยะ อายุ 46 ปี อุ้มลูกสาวน้องแคท-ไพลิน เรืองศรี อายุ 4 ขวบ ซึ่งพิการปากแหว่งเพดานโหว่ มาร่วมสักการะครั้งนี้ กล่าวว่า รู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่ทรงห่วงใยเด็กพิการปากแหว่งเพดานโหว่

❍ พสกนิกรลงนามกว่าแสนคน

ในเวลา 17.00 น. ทางสำนักพระราชวังได้ปิดศาลาสหทัยสมาคม หลังจากที่ประชาชนได้เดินทางกลับหมดแล้ว ซึ่งรวมยอดประชาชนที่มาถวายสักการะและลงนามสักการะพระศพทั้งสิ้น 22,978 คน โดยมีบุคคลสำคัญ 900 คน และมีคณะทูตานุทูต 16 คณะ จาก 16 ประเทศ ทั้งนี้รวมยอดช่วง 6 วัน 118,367 คน ยอดของพวงมาลา 105 พวง รวมยอดพวงมาลา 6 วัน 455 พวง ส่วนยอดเงิน 619,117.50 บาท รวม 6 วัน 2,283,075 บาท ซึ่งยอดทั้งหมดจะนำไปเก็บไว้ในบัญชีสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

❍ ยกเลิกงานเกษตรแฟร์ 51

ที่ ม.เกษตรศาสตร์ บางเขน รศ.วุฒิชัย กปิลกาญจน์ อธิการบดี เปิดเผยว่า ในการประชุมคณบดีครั้งที่ 1/2551 เมื่อวันที่ 7 ม.ค. ที่ผ่านมา ได้มีมติเห็นชอบให้งดจัดงานเกษตรแฟร์ประจำปี 51 เพื่อถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ แต่ยังคงให้มีการจัดประชุมวิชาการครั้งที่ 46 และให้หยุดการเรียนการสอนสำหรับรายวิชาที่เรียนที่อาคารศูนย์เรียนรวม 3 ระหว่างวันที่ 29 ม.ค.-1 ก.พ.นี้ เพื่อใช้สถานที่สำหรับจัดการประชุม

❍ กทม.จัดทำบุญตักบาตร

ที่ศาลาว่าการ กทม. นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าฯกทม. กล่าวหลังประชุมผู้บริหารว่า จำนวนประชาชนที่มาร่วมลงนามถวายความอาลัยและรับหนังสือเฉลิมพระเกียรติสถิต ณ ดวงใจ ในวันที่ 7 ม.ค. มี 5,887 ราย แต่แจกหนังสือได้เพียง 2,000 เล่มเท่านั้น ซึ่งในวันนี้และวันที่ 9 ม.ค. จะแจกเพิ่มอีกวันละ 4,000 เล่ม สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้รับหนังสือให้นำบัตรคิวมารับได้ นอกจากนี้ กทม. จะจัดทำบุญตักบาตรครบ 7 วันในการสิ้นพระชนม์ ในวันที่ 9 ม.ค.นี้ ที่ลานคนเมือง โดยจะนิมนต์พระสงฆ์ 184 รูป และจะจัดงานทำบุญตักบาตรอีกเมื่อครบ 50 วัน และ 100 วัน พร้อมกันนี้ กทม. จะสืบสานโครงการในพระอุปถัมภ์ต่อไป โดยเฉพาะเรื่องดนตรีคลาสสิกจะบรรจุในหลักสูตรของโรงเรียน สังกัด กทม. และจะจัดเทศกาลดนตรีในสวนต่อ ๆ ไปด้วย

❍ มอ.จัด "วันกัลยาณิวัฒนา"

สำหรับบรรยากาศการไว้อาลัยในส่วนภูมิภาคนั้นยังมีกิจกรรมร่วมไว้อาลัยอย่างต่อเนื่อง เริ่มที่ จ.ปัตตานี ที่หอประชุม อบจ.ปัตตานี นายภาณุ อุทัยรัตน์ ผวจ.ปัตตานี เป็นประธานในพิธีบำเพ็ญพระกุศลอุทิศถวาย ส่วนที่ห้องประชุม 1 สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มอ.) วิทยาเขตหาดใหญ่ รศ.ดร.บุญสม ศิริบำรุงสุข อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แถลงจัดงาน "วันกัลยาณิวัฒนา" ซึ่ง มอ. กำหนดจัดขึ้นในวันที่ 5 มิ.ย.ของทุกปี เพื่อรำลึกถึงพระเมตตาของพระองค์ท่าน

ที่ จ.อุบลราชธานี นายชวน ศิรินันท์พร ผวจ.อุบลราชธานี เตรียมจัดสถานที่ภายในบริเวณทุ่งศรีเมือง เพื่อให้ข้าราชการทุกหมู่เหล่าได้ร่วมพิธีลงนามและสักการะพระฉายาลักษณ์ ส่วนที่ ม.อุบลราชธานี คณาจารย์ นักศึกษาของมหาวิทยาลัย ร่วมพิธีสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ

❍ ชม.สานต่อโครงการสมเด็จย่า

ที่ชุมชนการเรียนรู้ "สมเด็จย่า" หมู่ 17 บ้านสันเกี๋ยง ต.ช่างเคิ่ง อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ นายวิบูลย์ สงวนพงศ์ ผวจ.เชียงใหม่ เป็นประธานเปิดโครงการ "ชุมชนน่าอยู่ หมู่บ้านสะอาด" สืบสานพระปณิธานของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยมีข้าราชการและพี่น้องประชาชนในพื้นที่กว่า 5,000 คนมาร่วมเปิดโครงการ พร้อมร่วมถวายไว้อาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ โดยต่างสวมชุดสีดำมาร่วมงานและถือภาพพระฉายาลักษณ์ของพระ องค์ท่าน ท่ามกลางความหนาวเย็นและหมอกปกคลุมในตอนเช้า ที่ จ.พะเยา นายอุดม รูปดี ผอ. วิทยาลัยเทคนิคพะเยา นิมนต์พระครูศรีวรกิจ วัดศรีโคมคำพระอารามหลวง มาแสดงธรรมเทศนา พร้อมกับคณะครู นักเรียนตั้งจิตอธิษฐานส่งดวงพระวิญญาณ

❍ ฝาแฝด 8 ขวบร่วมถวายอาลัย

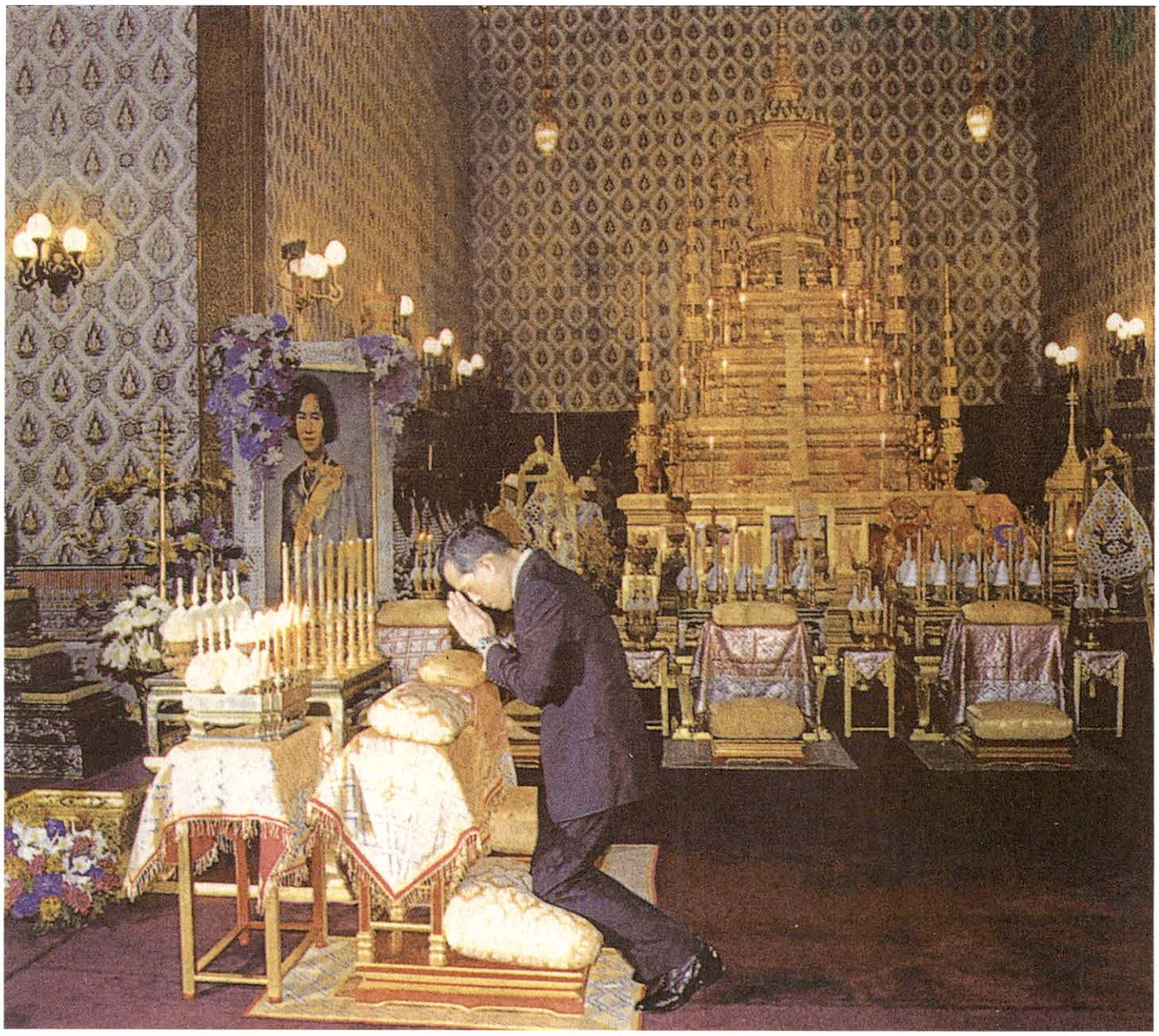
ที่หน่วยขึ้นตรงกองทัพเรือในพื้นที่สัตหีบ จ.ชลบุรี ได้ประกอบพิธีถวายพระมาลาลงนามถวายความอาลัย ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ณ สโมสรสัญญาบัตร ฐานทัพเรือสัตหีบ โดย พล.ร.อ.ประวิตร์ ศรีสุขวัฒนา ผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ, พล.ร.ท.โกมินทร์ โกมุทานนท์ ผู้บัญชาการกองเรือป้องกันฝั่ง, พล.ร.ท.ศรีวิสุทธิ์ รตารุณ ผู้บัญชาการฐานทัพเรือสัตหีบ และผู้ได้บังคับบัญชาร่วมถวายพระมาลาเพื่อแสดงความไว้อาลัยอย่างพร้อมเพรียง

ที่สวนนงนุช ได้จัดให้มีพระฉายาลักษณ์ขนาดใหญ่ รวมถึงนิทรรศการพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เพื่อเปิดโอกาสให้พสกนิกรร่วมถวายความอาลัย ที่น่าสนใจคือหนูน้อยฝาแฝดวัย 8 ขวบ คือ ด.ญ.ณัฐกรัณฑ์ และ ด.ญ.ณัฐกาญจน์ ศรีสันติสุข ที่เดินทางมาจาก จ.มหาสารคาม พร้อมครอบครัวมาร่วมถวายความอาลัย

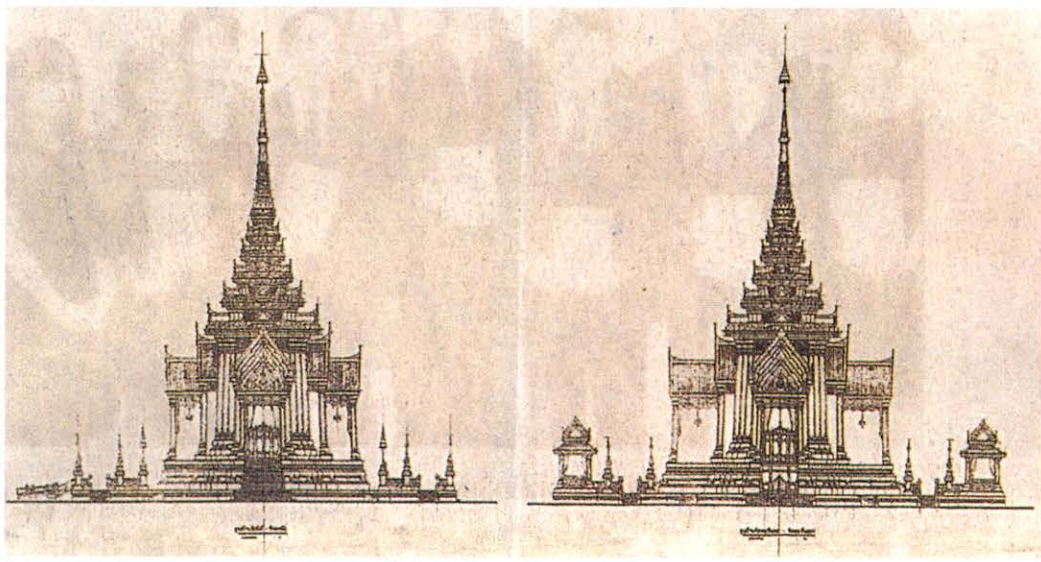
ที่วัดเกตุมดีศรีวราราม ต.บางโทรัด อ.เมือง จ.สมุทรสาคร พระครูไพศาลสาครกิจเจ้าอาวาส ได้จัดให้มีพิธีบำเพ็ญกุศลถวายสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ มีนายสมชาย สุขสมศักดิ์ รอง ผอ.รร.เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พร้อมด้วยครูและนักเรียนเข้าร่วมในพิธีประมาณ 500 คน โดยในช่วงเช้าร่วมกันทำบุญตักบาตร และเวลา 11.30 น. ถวายสักการะต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ จากนั้นได้ร่วมกันลงนามไว้อาลัย

❍ พระบรม-ฟ้าหญิงเสด็จฯในพิธีฯ

ทั้งนี้ในเวลา 19.00 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จฯพร้อมพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง.



สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง



☑ **พระเมรุ**...แบบร่างพระเมรุแบบที่ 1 ทรงปราสาท-เศวตฉัตร 7 ชั้น ทิศเหนือ-ใต้ และทิศตะวันออก-ตก ที่คณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ให้ทรงมีพระราชวินิจฉัย ซึ่งทรงพอพระทัยแต่ทรงให้ปรับปรุงรายละเอียดบางส่วน

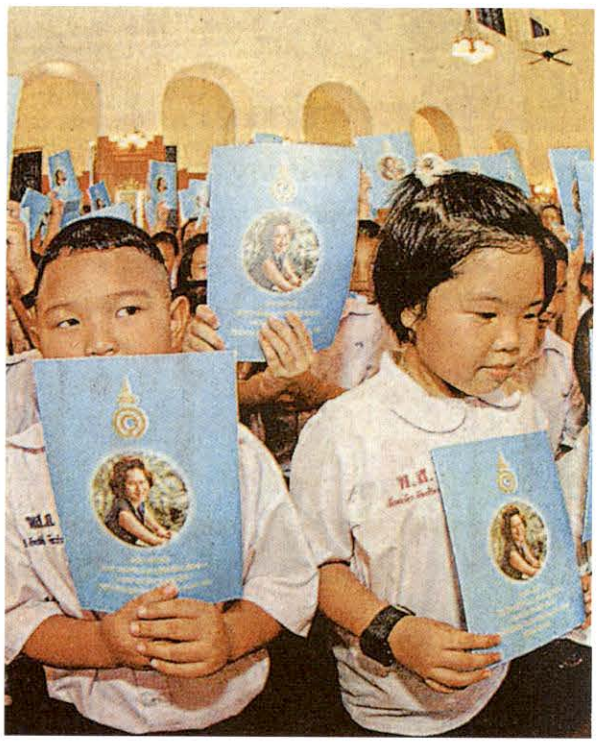
เปิดไฮ้ถวายสักการะ 'สมเด็จพระพี่นางฯ'



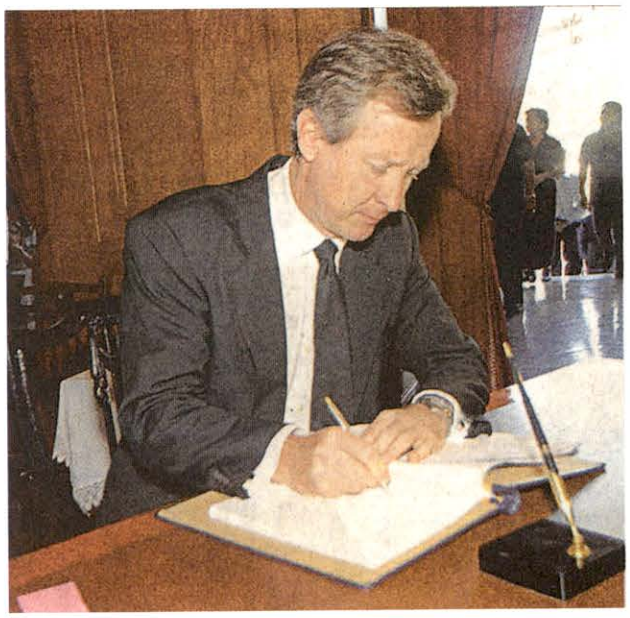
คณะครู-นักเรียนร่วมทำบุญตักบาตรถวายเป็นพระราชกุศล ที่วัดเกตุมดีศรีวรารามฯ จ.สมุทรสาคร



กองทัพเรือประกอบพิธีถวายพวงมาลาและลงนามถวายสักการะ



หนูน้อยชูหนังสือที่ระลึกฯหลังถวายสักการะ



นายควินตัน เควลย์ เอกอัครราชทูตอังกฤษร่วมลงนาม



พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผบ.ทบ.ลงนามถวายความอาลัย



แม่ชีสวดมนต์และนั่งสมาธิส่งเสด็จสู่สวรรคาลัย



อาร์เอสฯนำคณะศิลปินนักร้องมาถวายความจงรักภักดี



อากู๋และเบิร์ด ธงไชย พร้อมชาวแกรมมี่ฯถวายสักการะ



บทสวด
พระอภิธรรมทำนองหลวง

ในการสวดพระอภิธรรมงานบำเพ็ญพระราชกุศลพระราชทานพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ได้นิมนต์พระภิกษุจากวัดพระเชตุพน วัดมหาธาตุ วัดสุทัศนเทพวราราม วัดสระเกศ วัดระฆังโฆสิตาราม วัดจักรวรรดิราชาวาส วัดประยุรวงศาวาส วัดราชสิทธาราม มาในการนี้ โดย**พระอภิธรรมคัมภีร์ที่ใช้สวดเป็นบทสวดพระอภิธรรมทำนองหลวง มี 7 บท (7 คัมภีร์) คือ 1. พระสังคิณี ว่าด้วยเรื่องธรรม ที่เป็นกุศลกับอกุศล 2.พระวิภังค์ ว่าด้วยเรื่องขันธ์ห้า 3.พระธาตุกถา ว่าด้วยเรื่องการสงเคราะห์ธรรม 4. พระปุคคะละปัญญัติ ว่าด้วยที่ตั้งของบุคคล 5. พระกถาวัตถุ ว่าด้วยความจริงแท้ 6. พระยะมะกะ ว่าด้วยธรรมที่เป็นคู่ 7. พระมหาปัฏฐาน ว่าด้วยที่ตั้งใหญ่ พระคัมภีร์ทั้ง 7 บท ใช้สวดตั้งแต่ 07.00-24.00 น. ตลอดการพระราชพิธีสวดพระอภิธรรมพระศพทั้ง 7 วัน**

โดยในครั้งพุทธกาล **พระสัมมาสัมพุทธเจ้า** เมื่อครั้งเสด็จไปโปรดพุทธมารดา ได้ยกพระอภิธรรม 7 คัมภีร์ เพื่อตอบแทนพระคุณพระมารดา จึงเลือกธรรมะแสดงแก่พุทธมารดาฟังที่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ พร้อมทั้งเหล่าเทวดาทุกชั้นที่พากันมาฟังธรรม ที่ชั้นดาวดึงส์ เหตุที่เสด็จสวรรค์ชั้นดาวดึงส์เพราะเป็นสวรรค์ชั้นกลาง ๆ เทวดาชั้นต่ำก็สามารถขึ้นไปฟังได้ ชั้นที่สูงกว่าก็ลงมาฟังได้ ทำให้เหล่าเทวดาทั้งหลายได้บรรลุธรรมพร้อมกัน มีพระโสดาบันเป็นเบื้องต่ำ และพระอนาคามีเป็นเบื้องสูง พุทธมารดาทรงจุติที่สวรรค์ชั้นดุสิตเป็นสวรรค์ชั้นสูงกว่าดาวดึงส์ใช้เวลาในการแสดง 3 เดือน (1 พรรษา) ปัจจุบันพระสงฆ์จึงใช้ธรรมะหมวดอภิธรรมเป็นบทสวดเนื่องในการสวดอภิธรรมศพ สำหรับบทแปลพระอภิธรรมจากภาษาบาลีเป็นภาษาไทย จัดทำโดยพระมหาพรชัย กุสลจิตฺโต วัดราชสิทธารามบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ.

นสพ.จำหน่ายมากที่สุดของประเทศ
ไทยรัฐ
ปีที่ 59 ฉบับที่ 18250 วันพุธที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2551 ราคา 10.00 บาท
http://www.thairath.co.th

เผยแบบพระเมรุทรงปราสาท7ชั้น

รัฐจัดงบ300ล้าน ควีนเอลิซาเบธที่2 ส่งสาส์นไว้อาลัย

รัฐบาลอนุมัติงบประมาณ 300 ล้านบาท จัดงาน

พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ นายกฯทำหนังสือกราบบังคมทูลสมเด็จพระบรมฯ สมเด็จพระเทพฯ ทรงเป็นองค์ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการอำนวยการจัดพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ เผยแบบร่างพระเมรุเบื้องต้น ที่กระทรวงวัฒนธรรมนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทอดพระเนตรและทรงเลือกแบบพระเมรุทรงปราสาทยอด 7 ชั้น ศิลปินแห่งชาติผู้ออกแบบเผยความหมายองค์ประกอบพระเมรุ เผยออกแบบให้มีความงดงามตระหง่านสวรรค์เพื่อให้สมพระเกียรติที่สุด คาดใช้เวลาสร้าง 6-7 เดือน ควีนเอลิซาเบธที่ 2 แห่งอังกฤษ ส่งพระราชสาส์นถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงความเสียพระทัยสุดซึ้ง ขณะที่ทูตานุทูตทั่วโลกยังหลั่งไหลลงนามและพร้อมใจถวายสดุดีทูตอังกฤษทิ้งพระกรณียกิจสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มากมายเหลือคณานับ

แม้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จะเสด็จสู่สวรรคาลัยไปแล้ว แต่พสกนิกรชาวไทยยังรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณและพระเมตตาที่ทรงมีต่อพสกนิกรอย่างล้นพ้น แต่ละหน่วยงานได้จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งความทรงจำสืบไป ขณะที่รัฐบาลได้แบบร่างเบื้องต้นของพระเมรุ ที่จะใช้ในพระราชพิธีถวายพระเพลิงแล้ว พร้อมกับอนุมัติงบประมาณ 300 ล้านบาทในการจัดสร้างพระเมรุ ขณะเดียวกัน ปวงชาวไทยที่หัวใจเปี่ยมไปด้วยความจงรักภักดียังเดินทางมายังศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ถวายสักการะและถวายความอาลัยกันอย่างต่อเนื่อง

★ พระเทพฯ เสด็จถวายภัตตาหารเช้า

เมื่อเวลา 06.53 น. วันที่ 8 ม.ค. ที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ประกอบพระราชพิธีถวายภัตตาหารเช้า แด่พระสงฆ์จำนวน 8 รูป จากวัดประยุรวงศาวาสและวัดอนงคาราม ในพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ขณะเดียวกัน ที่บริเวณศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง มีประชาชนเดินทางมารอถวายสักการะกันเป็นจำนวนมาก สำนักพระราชวังจึงเปิดให้ประชาชนถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และลงนามถวายสักการะก่อนกำหนด คือเวลา 07.50 น. ขณะที่บุคคลที่ถวายงานในพระองค์ รวมทั้งข้าราชบริพารวังเลอดิส ก็มาช่วยต้อนรับผู้ที่มาถวายสักการะด้วย

★ ราชสกุลพร้อมใจถวายพวงมาลา

สำหรับบรรยากาศภายในศาลาสหทัยสมาคม ตลอดทั้งวันเต็มไปด้วยประชาชน ตลอดจนคณะบุคคลและกลุ่มตัวแทนจากภาครัฐและเอกชนต่างๆ นำพวงมาลามาถวายสักการะ สำหรับคณะบุคคลสำคัญที่ทยอยเดินทางมา ประกอบด้วย พล.อ.พิษณุ อุไรเลิศ เจ้ากรมแสมียนตรา กระทรวงกลาโหม พล.อ.กิตติ รัตนฉายา อดีตแม่ทัพภาคที่ 4 พล.ท.ประยุทธ์ จันทร์โอชา แม่ทัพภาคที่ 1 มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา นายวราเทพ รัตนากร อดีต รมช.คลัง นายสมศักดิ์ เทพสุทิน อดีต รมว.เกษตรฯ นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ เลขาธิการศาลรัฐธรรมนูญและคณะผู้บริหาร พล.ต.ต.ณรงค์ กาญจนะ รองผบ. สำนักงานนายตำรวจราชสำนักประจำ พล.อ.เสริมศักดิ์ วิเศษชัยศรี รองประธานในมูลนิธิคุณพุ่ม ในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตน์ นางอาภัสรา หงสกุล อดีตนางงามจักรวาล เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีเหล่าบรรดาตัวแทนราชสกุลต่างๆ นำพวงมาลามาถวายสักการะ อาทิ ม.จ.ปุสานส์ สวัสดิวัตน์ ตัวแทนราชสกุลสวัสดิวัตน์ ม.ร.ว.พรระพีอาภากร ตัวแทนราชสกุลอาภากร นายสมศักดิ์ ทินกร ณ อยุธยา ตัวแทนราชสกุลทินกร ราชสกุลบรรยง คะเสน ราชสกุลบริพัตร ราชสกุลสุขสวัสดิ์

★ เผยนำตั้งมูลนิธิช่วยเด็กพิการสมอง

ต่อมาได้มีคณะของสถาบันราชานุกูล นำโดย พญ.พรรณพิมล หล่อตระกูล พล.อ.วันชัย เรืองตระกูล ประธาน

มูลนิธิเพื่อสถาบันราชานุกูลในพระอุปถัมภ์ คุณหญิงสรัสนันท์ เรืองตระกูล ประธานมูลนิธิสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพของเด็กพิการ นำพวงมาลามาถวายสักการะ พล.อ.วันชัยกล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณกับสถาบันฯ มาตั้งแต่ปี 2533 ซึ่งขณะนั้นเริ่มมีการเปิดตึกผู้ป่วยนอกเป็นครั้งแรก พระองค์เสด็จมาเป็นประธานในการเปิดอาคารแห่งนี้ ทั้งทรงไต่ถามตนว่า มีมูลนิธิที่ให้การสนับสนุนกับสถาบันแห่งนี้ เพื่อเป็นศูนย์กลางให้กับผู้ที่จะมาร่วมทำบุญฉับทางสถาบันหรือไม่ แต่ขณะนั้นยังไม่มีมูลนิธิ พวกเราจึงก่อตั้งมูลนิธิขึ้นมา แล้วขอให้พระองค์เสด็จในการอุปถัมภ์ ซึ่งก็ทรงรับไว้ทันที

★ พระราชทานทรัพย์ด้วยความห่วงใย

พล.อ.วันชัยกล่าวด้วยว่า ช่วงเวลาในขณะนั้น มีเด็กพิการทางสมองในประเทศไทย จำนวนนับแสนคน พระองค์มีความมุ่งมั่นที่จะให้พวกเราดูแลเด็กพิการทางสมองทั่วทั้งประเทศ ทรงมีรับสั่งห่วงใยเด็กพิการสมองและพระราชทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อช่วยเหลือ ถือว่าทรงเป็นผู้มีพระคุณต่อผู้พิการทางสมองในประเทศไทยอย่างแท้จริง มูลนิธิเคยกราบทูลที่จะจัดโครงการจ้างงานผู้พิการทางสมองพระองค์ก็รับไว้ในพระอุปถัมภ์ในทันที ทุกปีมูลนิธิจะกราบทูลถวายรายงานว่า กิจการที่จะช่วยเหลือเด็กพิการทางสมองจะเป็นอย่างไรบ้าง เมื่อทรงทราบก็จะทรงโปรดการสนับสนุน แม้พระองค์จะเสด็จสู่สรวงสวรรค์แล้ว แต่เราก็จะสืบสานพระปณิธานต่อ และในโอกาสที่พระองค์เจริญพระชนมายุ 84 พรรษา เมื่อ 6 พ.ค. 2550 มูลนิธิได้เตรียมจัดสร้างศูนย์ ศิลปะบำบัดเด็กพิการทางสมอง เพราะพระองค์ถือเป็นผู้ทรงชื่นชอบดนตรีคลาสสิก แต่มาสิ้นพระชนม์เสียก่อน

★ "ควีนเอลิซาเบธ" ส่งสาส์นเสียพระทัย

เวลา 09.20 น. นายควินตัน เควลย์ เอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย เดินทางมาร่วมลงนามถวายสักการะ พร้อมกันนี้ ยังได้เป็นผู้แทนอัญเชิญพระราชสาส์นจากสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ 2 ของอังกฤษ มาถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สำหรับพระราชสาส์นของควีนเอลิซาเบธ มีใจความว่า "ฝ่าพระบาท หม่อมฉันรู้สึกเศร้าใจยิ่ง ที่ได้ทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ การสิ้นพระชนม์ของพระองค์นับเป็นความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงของประชาชนชาวไทย หม่อมฉันขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้ง ลงชื่อ เอลิซาเบธ

★ ทูตอังกฤษทึ่งพระกรณียกิจล้นเหลือ

เอกอัครราชทูตอังกฤษกล่าวด้วยว่า เมื่อวันที่ 7 ม.ค. สมเด็จพระนางเจ้าเอลิซาเบธที่ 2 ของอังกฤษได้ทรงมีพระราชสาส์นถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งขณะนี้ได้ถวายหนังสือดังกล่าวให้กับสำนักพระราชวังเป็นที่เรียบร้อยแล้ว สมเด็จพระนางเจ้าเอลิซาเบธที่ 2 ทรงเสียพระทัยและยังทรงเห็นว่า การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ถือได้ว่าเป็นความสูญเสียของชาวไทยทุกคน ทุกคนคงทราบดีว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงประสูติที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ดังนั้น ความสัมพันธ์ของอังกฤษกับไทยจึงดีงามมาตลอด ส่วนตัวที่เคยทำงานในประเทศไทยมา 25 ปี ทราบว่าพระองค์ทรงมีความห่วงใยในพสกนิกรชาวไทยเป็นอย่างมาก ทรงช่วยเหลือประชาชนที่ยากจน และทรงช่วยเหลือประเทศชาติในเรื่องของการศึกษา และด้านสาธารณสุข

★ "ยูเอ็นเอสซีอาร์" รับเป็นข่าวร้ายที่สุด

นายจีเซฟเปา เดอ วินเซนตีส รักษาการผู้แทนสำนักงานข้าหลวงใหญ่แห่งสหประชาชาติ หรือยูเอ็นเอสซีอาร์ กล่าวหลังร่วมถวายสักการะ ว่า เสียใจอย่างสุดซึ้งต่อการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ซึ่งพระองค์ถือเป็นผู้ที่เคารพรักของประชาชนคนไทย เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครั้งนี้ ถือเป็นข่าวร้ายของทุกคนในประเทศ ในฐานะตัวแทนยูเอ็นเอสซีอาร์ ขอแสดงความเสียใจกับการสูญเสียในครั้งนี้ด้วย

★ คณะทูตทั่วโลกพร้อมใจถวายสดุดี

ขณะเดียวกัน คณะทูตานุทูตจากนานาชาติประจำประเทศไทย ยังคงหลั่งไหลกันมาร่วมไว้อาลัยไม่ขาดสายกันทั้งวัน อาทิ นายเดวิด สปรูล เอกอัครราชทูตแคนาดา นายฮูสเซน อัลวานี รักษาการเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน นายอัลเหม็ด ชาเล็ม โมลายัน เอกอัครราชทูตเยเมน นายออนดราส บาล็อค เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐฮังการี นายโมฮัมเหม็ด อัสห์ราฟ เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ นายอิโอยานิช ปาปาโดปูรอส เอกอัครราชทูตกรีซ นายแฮวุก เจิง เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ประจำประเทศไทย นายจำนงค์ ภิรมย์ภักดี กงสุลกิตติมศักดิ์ราชอาณาจักรจอร์แดน เพนกีรับ ดาโต๊ะฟาดูลา ฮัยยี ชารีฟฟุดดิน เอกอัครราชทูตบรูไนดารุสซาลาม นายริชาร์ด ไตตัส เอไก เอกอัครราชทูตเคนยา นายบือกดาน กูรันชีด เอกอัครราชทูตโปแลนด์ นายจิรายุ วสุรัตน์ กงสุลกิตติมศักดิ์สาธารณรัฐโซปรัสประจำประเทศไทย นายวิลเลียม แพทเทอร์สัน เอกอัครราชทูตออสเตรเลีย นายพาบอน โชวชูรี กงสุลใหญ่บังกลาเทศ ประจำประเทศไทย นายคาอิล อัลคายัต เอกอัครราชทูตบาห์เรน นอกจากนี้ ยังมีตัวแทนจากประเทศเวเนซุเอลา ซิมบับเว โมร็อกโก เนปาล ด้วย

★ ทบ.น้อมรับสืบสานพระปณิธานต่อ

ด้าน พล.อ.อนุพงศ์ เผ่าจินดา ผบ.ทบ. กล่าวหลังร่วมถวายสักการะพระฉายาลักษณ์ว่า กองทัพบกจะยังคงให้ความสำคัญในโครงการพระดำริในทุกพื้นที่ที่กองทัพบกรับผิดชอบต่อไป โดยเฉพาะโครงการที่อยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร เช่น โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่ผ่านมาสิ่งที่พระองค์ได้ทำมาตลอดคือการดูแลทุกข์สุขของประชาราษฎร์หลายครั้งที่เสด็จไปยังสถานที่ต่างๆ และอยู่เบื้องหลังโครงการที่ช่วยเหลือประชาชนมาตลอด กองทัพบกเองก็จะร่วมสนับสนุนโครงการมูลนิธิโรคไตภูมินครินทร์ ซึ่งเป็นมูลนิธิที่ให้ความรู้ด้านวิชาการเรื่องโรคไต โดยจะให้การสนับสนุนพื้นที่ในการจัดสร้างมูลนิธิดังกล่าวนี้ บริเวณโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ถนนพญาไท

★ ทรงจัดสร้างสวนแม่สวนลูก

นายอารีย์ วงศ์อารยะ ในฐานะประธานมูลนิธิสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กล่าวหลังถวายสักการะว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์มูลนิธิ ทรงดูแลการดำเนินงานของมูลนิธิฯอย่างเอาพระทัยใส่มาโดยตลอด โดยเฉพาะทรงติดตามการจัดสร้างสวนสาธารณะในโครงการสวนแม่สวนลูก ซึ่งเป็นสวนที่จัดสร้างขึ้นคู่กับสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ที่สร้างเสร็จแล้ว 12 แห่งทั่วประเทศ ขณะนี้ได้สร้างสวนสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสร็จแล้ว 2๐ แห่ง ที่ปัตตานีและสกลนคร โดยขณะดำเนินการจัดสร้างนั้น พระองค์ทรงติดตามดูแลการจัดสร้างอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สวนออกมาสวยงามสมกับพระปณิธานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่มีพระราชประสงค์ให้มีสวนสาธารณะสำหรับประชาชนที่สมบูรณ์แบบ

★ ทรงบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้ชาวเขา

นายชาติชาย ตาหมี่ อายุ 44 ปี ชาวเขาเผ่าลีซอ ดอยสิงโต บ้านแม่หมูลีซอ อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน ซึ่งสวมชุดประจำเผ่าลีซอ เดินทางมาลงนามถวายสักการะกับหลานชายและหลานสาว กล่าวว่า รู้สึกเสียใจกับการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พระองค์ทรงมีพระเมตตากับตนและชาวเขาเผ่าลีซอบนดอยสิงโตมาก ตนและเพื่อนชาวเขาเคยเข้าเฝ้าฯ พระองค์เมื่อครั้งเสด็จออกหน่วย พอ.สว. เมื่อปี พ.ศ. 2539 การเสด็จของพระองค์ส่งผลให้โรคมาลาเรียที่เคยระบาดอย่างหนักหายขาด ด้านหลานสาว ด.ญ.แก้ว แซ่ลีซอ นักเรียนชั้น ป.5 พิการดวงตามาตั้งแต่กำเนิด กล่าวว่า ได้รับพระกรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ รับเป็นคนไข้ในมูลนิธิของ พอ.สว. ให้เข้ารับการผ่าตัดดวงตาขวา จนสามารถมองเห็นได้ ตอนทราบข่าวว่าพระองค์สิ้นพระชนม์ พี่น้องชาวเขาทุกคนต่างรู้สึกเสียใจ และเป็นกังวลว่าไม่มีพระองค์ชาวเขาทุกคนก็คงอยู่อย่างลำบาก

★ เผยทรงห่วงใยเหล่าผู้สูงอายุเสมอมา

ขณะที่ ม.จ.ปุสานส์ สวัสดิวัตน์ เปิดเผยว่า ติดตามถวายงานใกล้ชิดสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ ในฐานะประธานมูลนิธิพัฒนาชีวิต ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พระองค์ทรงมีดำริให้จัดตั้งขึ้น เนื่องจากทรงเห็นว่ามีหน่วยงานดูแลเรื่องเด็กและเยาวชนอยู่เป็นจำนวนมากแล้ว แต่ยังไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ ที่ผ่านมาพระองค์จะเน้นให้การดูแลในอาหาร สุขภาพ สุขภาพจิต และการให้การอบรมให้ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป สามารถดูแลตัวเองและช่วยเหลือผู้สูงอายุคนอื่นได้ ในโครงการธรรมอนามัย ซึ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก นอกจากพระกรุณาธิคุณดังกล่าว พระองค์ยังทรงเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาอย่างมีคุณค่า แม้กระทั่งวินาทีสุดท้ายในชีวิตของพระองค์

★ "ลีเดีย" ประทับใจพระจริยวัตร

ขณะเดียวกันเหล่าศิลปินดาราและผู้บริหารบริษัทในวงการบันเทิง ทยอยเดินทางมาลงนามถวายสักการะเป็นจำนวนมาก เริ่มจากนายเกรียงไกร เชษฐ์โชติศักดิ์ ประธานบริษัทอาร์เอส จำกัด (มหาชน) นำทีมผู้บริหารและศิลปินในสังกัด อาทิ นายสุทธิพงษ์ วัฒนะจัง หรือชมพู ฟรุ๊ตตี้ ฟิล์ม-รัฐภูมิ โตคงทรัพย์ ลีเดีย-ศรัณย์รัชต์ วิสุทธิธาดา และปีเตอร์ โฟดิฟายฯ ซึ่งลีเดีย-ศรัณย์รัชต์ กล่าวว่า การสิ้นพระชนม์ของพระองค์เป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของชาวไทย ที่ผ่านมาพระองค์ทรงงานหนักเพื่อพสกนิกรชาวไทยมีความเป็นอยู่ที่ดีตลอดมา นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงมีพระจริยวัตรอันงดงามและทรงดำเนินชีวิตในแบบที่เรียบง่าย เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน

★ศิลปินตลกบวชถวายวันถวายพระเพลิง

นอกจากนี้ ยังมีนายโจนัส แอนเดอร์สัน และ น.ส.คริสตี้ ถิปสัน 2 นักร้องลูกทุ่งชื่อดัง สีเทา หรือนายจรัญ เพชรเจริญ นักแสดงอาวุโส นายศรสุทธา กลั่นมาลี หรือถั่วแระ เชิญยิ้ม นายกสมาคมศิลปินตลก (ประเทศไทย) นำศิลปินตลก 50 คน เข้าถวายสักการะ รวมถึงศิลปินลูกทุ่งสังกัดชัวร์ออดิโอ อาทิ ฝน ธนสุนทร ดำรงค์ วงศ์ทองมนต์สิทธิ์ คำสร้อย ถั่วแระกล่าวว่า ศิลปินตลกทั่วประเทศเสียใจกับการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พระองค์ทรงงานหนักเพื่อคนไทย ทรงเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ชีวิต เพื่อแสดงถึงความเคารพรักในพระองค์ เหล่าศิลปินตลกจำนวน 84 คน จะบรรพชาถวายเป็นพระกุศลแด่พระองค์ในวันถวายพระเพลิงพระศพด้วย

★ "เบิร์ด" เผยพระเมตตาของพระพี่นาง

ช่วงเย็นคณะผู้บริหารบริษัทจีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วย นายไพบูลย์ ดำรงค์ชัยธรรม ประธานกรรมการ นางบุษบา ดาวเรือง ประธานกรรมการบริหาร นายนิติพงษ์ ห่อนาค นายถกลเกียรติ วีรวรรณ ฯลฯ

พร้อมศิลปินชั้นนำในสังกัด เช่น เบิร์ด-ธงไชย แฟ็ท-สุธาสินี พุทธินันทน์ ตู่-นันทิดา ใหม่ เจริญปุระ มาถวายสักการะ เบิร์ดกล่าวว่า หัวใจของคนไทยทุกคนรู้สึกเหมือนกันคือเสียใจ วันนี้เราพร้อมใจกันส่งเสด็จพระองค์สู่สวรรค์ ให้ทรงได้พักหลังทรงงานหนักมาตั้งแต่ถวายงานกับสมเด็จย่า ทั้งยังมีพระกรณียกิจที่ต้องรับผิดชอบมากมาย นอกจากนี้ พระองค์ยังเป็นแบบอย่างที่ดีของการเป็นลูกที่ดีของแม่ ส่วนตัวเคยรับใช้ให้กับสมาคมโรคไตและได้เข้าเฝ้าอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา นอกจากนี้ ยังทรงมีพระเมตตาต่อนที่ตนบวช เคยทรงโปรดให้เข้าเฝ้าและทรงขริบผมให้ตน ถือว่าเป็นพระเมตตากับตนอย่างหาที่สุดมิได้

★ สมาคมนักร้องแต่งเพลงเทิดพระเกียรติถวาย

นายสุเทพ วงศ์คำแหง นายกสมาคมนักร้องแห่งประเทศไทย กล่าวหลังนำศิลปินเข้าถวายสักการะว่า ทราบในจริยวัตรของพระองค์เป็นอย่างดี ความรู้สึกของนักร้องรุ่นเก่าทุกคน เหมือนเราได้เสียสิ่งสำคัญที่สุดของประเทศไป สิ่งที่เหลือในความทรงจำคือ พระกรุณาธิคุณที่มีต่อพวกเราชาวไทย ท่านทรงงานหนักแม้แต่พวกเราคนธรรมดายังตรากตรำงานน้อยกว่าพระองค์ท่านด้วยซ้ำ ขณะนี้สมาคมได้แต่งเพลงเทิดพระเกียรติพระองค์ ว่าเพลงสักการะราชสุดดี ซึ่งสมาคมนักร้องเตรียมร่วมกันบันทึกเทปโทรทัศน์เพื่อร้องถวายแด่พระองค์ในสัปดาห์หน้านี้

★ สภาสตรีร่วมสานพระปณิธานด้วย

คุณหญิงเยาวเรศ ชินวัตร ประธานสภาสตรีแห่งชาติ กล่าวว่า อยากจะศึกษางานที่พระองค์ทรงวางแนวทางไว้ว่าจะมีส่วนไหนที่สมาคมสตรีจะสามารถสานต่อได้ ยอมรับว่ารู้สึกประทับใจในพระจริยวัตรหลายเรื่อง โดยเฉพาะพระกรุณาธิคุณทางด้านการศึกษา ส่วนตัวเคยถวายงานร่วมในส่วนของมูลนิธิขาเทียม สิ่งใดที่สามารถร่วมงานกับมูลนิธิที่อยู่ในพระอุปถัมภ์ได้จะร่วมต่อไป และหลังพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลครบ 100 วันแล้ว สภาสตรีจะร่วมกับองค์กรสตรีต่างๆ กว่า 170 องค์กรทั่วประเทศ เป็นเจ้าภาพสวดพระอภิธรรมพระศพด้วย

★ พสกนิกรไว้อาลัยทะลุแสนชื่อ

กระทั่งเวลา 17.00 น. สำนักพระราชวังปิดศาลาสหทัยสมาคม พบว่ามียอดผู้ลงนามถวายสักการะในวันที่ 8 ม.ค. จำนวนทั้งสิ้น 22,978 รายชื่อ รวม 6 วัน มีทั้งสิ้น 118,235 คน ยอดพวงมาลาถวายสักการะ 105 พวง ยอดเงินถวายเป็นพระราชกุศล ร่วมบำเพ็ญพระราชกุศลเข้าในกองทุนมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จำนวนทั้งสิ้น 619,117.50 บาท

★ ทูลเชิญพระบรมฯเป็นองค์ประธาน

อีกด้านหนึ่งคือการจัดเตรียมสร้างพระเมรุ ที่จะใช้ในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพนั้น บ่ายวันเดียวกัน ที่ทำเนียบรัฐบาล พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุม คณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมอย่างพร้อมเพรียง พล.อ.สุรยุทธ์กล่าวกับผู้ร่วมประชุมตอนหนึ่งว่า ได้ทำหนังสือกราบบังคมทูลเชิญ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นองค์ประธานที่ปรึกษา ของคณะกรรมการอำนวยการฯ หากทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ก็จะขอพระราชทานกราบบังคมทูลเชิญเสด็จฯทรงเป็นองค์ประธานที่ปรึกษา ในการประชุมคณะกรรมการฯต่อไป สิ่งที่ได้รับมาขณะนี้ก็คือมีผู้ที่มีความประสงค์ ที่จะมีส่วนร่วมในงานพระราชพิธีจำนวนมาก แต่ขณะนี้ยังไม่มีการจัดการที่ดีพอ จึงขอให้ทุกคนเร่งวางกรอบและแผนการทำงานให้เป็นที่เรียบร้อย

★ ตั้งชุดทำงานถวายพระเพลิง 5 คณะ

จากนั้น พล.อ.สุรยุทธ์เผยถึงผลการประชุมว่า ที่ประชุมได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาอีก 5 คณะ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ ประกอบด้วย 1. คณะกรรมการฝ่ายจัดการพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ 2. คณะกรรมการฝ่ายจัดสร้างพระเมรุฯ สิ่งปลูกสร้างประกอบพระเมรุฯ และบูรณปฏิสังขรณ์ราชรถ และพระยานมาศ มีนายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม รองนายกฯเป็นประธาน 3. คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์และประสานงานการจัดงานพระราชพิธีฯ มีคุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์ รมต.ประจำสำนักนายกฯ เป็นประธาน 4. คณะกรรมการฝ่ายรักษาความปลอดภัยและการจราจร มี พล.ต.อ.เสรี-พิศุทธ์ เตมียาเวส ผบ.ตร.เป็นประธาน และ 5. คณะกรรมการฝ่ายจัดทำจดหมายเหตุและหนังสือที่ระลึก โดยเรื่องสำคัญเร่งด่วนคือเรื่องของพระเมรุ และพระราชยานส่วนเรื่องที่สำคัญรองลงมา คือเรื่องการจัดการ เนื่องจากจะมีประชาชนจำนวนมากต้องการมีส่วนร่วมในงานพระราชพิธี ทั้งการถวายของถวายเงิน จึงได้เตรียมการเพื่อหาวิธีการในการดำเนินงาน โดยในส่วนของต่างจังหวัดอาจจะรวบรวมผ่านจังหวัดต่างๆ รวมถึงมูลนิธิที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ดูแลอยู่ และผ่านอีก 2 มูลนิธิ คือ มูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.) และมูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย

★ อนุมัติงบจัดพระราชพิธีพระศพ

ผู้สื่อข่าวถามว่า ระยะเวลาการก่อสร้างพระเมรุจะเสร็จเมื่อไหร่ พล.อ.สุรยุทธ์ตอบว่า ขณะนี้ยังเป็นการออกแบบในเบื้องต้น ซึ่ง น.อ.อาวุธ เงินชูกลิ่น อดีตอธิบดีกรมศิลปากร ได้ชี้แจงในที่ประชุมว่า ได้นำแบบขึ้นกราบบังคมทูลฯ และได้มีพระราชวินิจฉัยลงมาแล้วว่าจะใช้แบบใด ห้วงเวลาในการก่อสร้าง คณะกรรมการจะได้พิจารณาทั้งเรื่องการก่อสร้างพระเมรุ และการซ่อมแซมพระราชยานว่าจะใช้เวลาเท่าใด ซึ่งเบื้องต้นทราบว่ารูปแบบพระเมรุ เป็นทรงปราสาทที่มีจตุรมุข มีการตกแต่งด้วยศิลปะของไทยแท้ ซึ่งกรมศิลปากรได้ออกแบบไว้และวันเดียวกันนี้ ครม.ได้อนุมัติงบประมาณที่จะใช้ในงานพระราชพิธีเบื้องต้นจำนวน 300 ล้านบาท

★ ได้แล้วแบบพระเมรุเบื้องต้น

น.อ.อาวุธ เงินชูกลิ่น ศิลปินแห่งชาติ และอดีตอธิบดีกรมศิลปากร ในฐานะผู้ออกแบบร่างพระเมรุ กล่าวว่า ได้จัดสร้างแบบร่างพระเมรุ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสร็จเรียบร้อยแล้วจำนวน 2 แบบ ได้แก่ แบบทรงปรางค์ และทรงปราสาท โดยนำขึ้นกราบบังคมทูลสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งทรงมีพระราชวินิจฉัยเลือกรูปแบบทรงปราสาท นอกจากนี้ จะมีการเปลี่ยนพระเศวตฉัตรจากเดิมที่ออกแบบไว้ 5 ชั้น เป็น 7 ชั้น ตามพระโกฐิ ซึ่งการดำเนินการจัดสร้างพระเมรุคาดว่าจะใช้เวลาดำเนินการ 6-7 เดือน สำหรับช่างที่จะใช้จัดสร้างพระเมรุนั้น ในส่วนที่เป็นงานหลักของโครงสร้างจะจ้างเหมา ส่วนที่เป็นรายละเอียดประณีตศิลป์ จะใช้ช่างจากกรมศิลปากร นอกจากนี้ อาจจะมีการเปิดให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดสร้างพระเมรุบางส่วน เช่น ครั้งที่แล้วก็ให้ประชาชนมาช่วยเสี่ยว ขัด และฉลุลายพระโกฐิจันทน์ ส่วนราชรถยังไม่ได้มีการโปรดเกล้าฯลงว่าจะให้ใช้คันไหน เบื้องต้นได้ให้เจ้าหน้าที่จากกรมสรรพาวุธทหารบก มาช่วยตรวจสอบสภาพความพร้อมไว้แล้ว

★ จัดสร้างให้สมพระเกียรติที่สุด

อดีตอธิบดีกรมศิลปากรยังเผยถึงรูปแบบพระเมรุยอดปราสาท ว่า ได้ศึกษาจากการออกแบบพระเมรุของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ สมเด็จกรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ โดยยึดเค้าโครงพระเมรุของสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้าสุขุมาลมารศรี มาเป็นต้นแบบ ขณะเดียวกันยังยึดตามหลักความเชื่อเรื่องเขาพระสุเมรุ ตามแบบโบราณราชประเพณี ด้วยการจำลองปราสาท ซึ่งเปรียบเสมือนสถานที่สถิตของเหล่านางฟ้า เทวดา มาเป็นตัวองค์ของพระเมรุ ส่วนยอดพระเมรุ ประกอบด้วย ยอดชั้นเชิงกลอน 5 ชั้น ต่อยอดด้วยชั้นบัวกลุ่มจนถึงปลายยอดประดับฉัตร 7 ชั้น เอกลักษณ์ของพระเมรุที่จะใช้พระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จะอยู่ที่หน้าบันทั้ง 4 ทิศ เนื่องจากได้อัญเชิญตราพระราชลัญจกร "กว" ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มาประดิษฐานที่หน้าบันของพระเมรุด้วย การออกแบบในครั้งนี้ ได้คำนึงถึงสถาปัตยกรรมไทย ตามแบบโบราณราชประเพณี เพื่อให้พระเมรุมีความงดงามเปรียบเสมือนสรวงสวรรค์ สมพระเกียรติมากที่สุด

★ เตรียมหาไม้จันทน์หอมมาก่อสร้าง

วันเดียวกัน ที่กระทรวงวัฒนธรรม คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รมว.วัฒนธรรม เผยถึงแบบพระเมรุว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพอพระราชหฤทัยการออกแบบร่างพระเมรุ และได้พระราชทานคำแนะนำให้ น.อ.อาวุธ ปรับปรุงรายละเอียดบางส่วนด้วย อาทิ การปรับพื้นที่ทางเดินให้มีความกว้างมากยิ่งขึ้น และนอกเหนือจากที่กระทรวงฯรับผิดชอบเรื่องการออกแบบก่อสร้างพระเมรุแล้ว ยังได้รับการมอบหมายให้รับผิดชอบเรื่องสำรวจซ่อมแซมราชรถและพระยานมาศสามลำคาน สำหรับอัญเชิญพระศพเคลื่อนขบวนพระศพเข้าสู่พระเมรุ รวมทั้งให้จัดทำจดหมายเหตุและหนังสือที่ระลึกงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ประชุมยังไม่ได้หารือว่าจะต้องมีการอัญเชิญราชรถองค์ใดออกมาใช้ ระหว่างพระมหาพิชัยราชรถกับพระเวชยันตราชรถ และที่ประชุมมอบหมายให้ดำเนินการเตรียมจัดหาทรัพยากรต่างๆ สำหรับสร้างพระเมรุ ไม่ว่าจะเป็นกำลังคน ช่างฝีมือ และไม้จันทน์หอม ที่เป็นวัสดุสำคัญที่ช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร จะต้องนำมาฉลุลวดลายเพื่อใช้เป็นเครื่องทรงใหญ่ประกอบพระอิสริยยศ เป็นต้น คาดว่าการก่อสร้างพระเมรุ จะต้องดำเนินการอย่างรัดกุม เพราะเป็นของช่างศิลป์ที่ต้องอาศัยความละเอียดอ่อนในการก่อสร้างพระเมรุให้มีความสวยงามและสมพระเกียรติมากที่สุด

★ คนแห่รับหนังสือสถิต ณ ดวงใจ

วันเดียวกัน นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าฯ กทม. เผยว่า หลังจากที่ กทม.จัดงานสถิต ณ ดวงใจ เพื่อรำลึกถึงสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เมื่อวันที่ 7 ม.ค. มีประชาชนร่วมลงนามถวายความอาลัย เพื่อขอรับหนังสือเฉลิมพระเกียรติฯ ทั้งสิ้น 5,887 ราย แต่ กทม.มีหนังสือที่ระลึกเพียง 2,000 เล่ม ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน และตั้งแต่วันที่ 9 ม.ค. กทม.จะเร่งนำหนังสือที่อยู่ระหว่างการจัดพิมพ์ มาแจกเฉลี่ยวันละ 4,000 เล่ม จึงขอให้ผู้ที่มีบัตรคิวนำหลักฐานมาแสดงเพื่อรับหนังสือได้ ส่วนผู้ที่ต้องการหนังสือนี้ ขอให้มาร่วมลงนามถวายความอาลัยและนำบัตรประชาชนมาแสดงเป็นหลักฐาน เพื่อเจ้าหน้าที่จะได้บันทึกเลขบัตรประชาชนและจำกัดให้รับได้เพียงคนละ 1 เล่ม เพื่อเป็นการน้อมรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณ กทม. จะจัดทำบุญตักบาตร พระสงฆ์ 184 รูป ครบ 7 วันการสิ้นพระชนม์ เวลา 06.30 น. วันที่ 9 ม.ค. ที่ลานคนเมือง

★ เผยตัวแม่ครัวเตรียมเครื่องเสวย

นางจันทร์ฉวี สกุลกันต์ อายุ 60 ปี อดีตข้าราชการกรมชลประทาน เจ้าของร้านอาหาร "ครัวอัปษร" อยู่ติดกับท่าวาสุกรี ถนนสามเสน เปิดเผยว่า ขณะเป็นข้าราชการกรมชลประทาน ได้มีโอกาสถวายการรับใช้พระองค์ท่าน เมื่อสมเด็จย่าเสด็จฯไปปฏิบัติพระราชกรณียกิจ หรือเสด็จเยี่ยมราษฎรในภูมิภาคต่างๆ และประทับเรือนรับรองของกรมชลฯ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ก็จะทรงตามเสด็จฯ ด้วย ได้มีโอกาสเตรียมเครื่องเสวยถวายตั้งแต่ปี 2514 หลังจากนั้นก็ได้ถวายการรับใช้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯตลอดมาจนเกษียณราชการ จึงได้มาเปิดร้านอยู่ที่นี่ เมื่อท่านทรงทราบได้เสด็จมาเสวยพระกระยาหารค่ำที่ร้าน ครั้งแรกเสด็จฯมาเมื่อปี 2545 โดยเจ้าหน้าที่ในวังโทรศัพท์มาแจ้ง รู้สึกตกใจมาก ได้เตรียมการรับเสด็จ แต่ทรงให้ปฏิบัติเรียบง่าย และให้เปิดร้านตามปกติ หน้าร้านไม่ต้องมีตำรวจเฝ้าประชาชนที่ผ่านไปมาเมื่อเห็นท่านบางคนรู้สึกตกใจมาก หลังจากนั้นได้เสด็จมาอีก 2 ครั้ง

★ "ข้าวผัดหน่าเลี้ยบ" อาหารทรงโปรด

นางจันทร์ฉวีกล่าวว่า พระองค์เสวยอย่างเรียบง่าย แต่ทรงมีความละเอียดมาก ทรงรู้วัตถุดิบในการปรุงอาหารเป็นอย่างดี สำหรับอาหารที่ทรงโปรด คือข้าวผัดหน่าเลี้ยบหอยแมลงภู่ผัดฉ่า ปีกไก่ทอด และเมี่ยงคะน้าสูตรโบราณ ทุกครั้งที่ปรุงอาหารใหม่ๆ ถวาย ถ้าทำได้ดีก็จะทรงชม หากทรงรู้สึกว่ายังขาดอะไรไปก็จะทรงแนะนำ มีอยู่ครั้งหนึ่งเคยตามเสด็จฯไปถวายการรับใช้ โดยที่พระองค์ท่านไม่ทราบว่าตนเดินทางไปด้วย แต่ทรงรู้จากอาหารว่าตนเป็นคนทำถวาย รู้สึกประทับใจมาก ทุกวันนี้ยังรู้สึกว่ายังไม่ได้ตอบแทนพระคุณท่าน ที่ทรงติชมการทำอาหารมาตลอด รู้สึกเสียใจมากที่พระองค์ท่านสิ้นพระชนม์ ทำให้เหมือนขาดเจ้านาย ขาดครูอาจารย์ เพราะทุกวันนี้ที่ทำอาหารได้ดี เพราะพระองค์ท่านทรงคอยแนะนำ

★ ทำพิพิธภัณฑ์พระประวัติและพระกรณียกิจ

ที่วัดป่าสิริวัฒนวิสุทธิ์ เขาโคกแผ่น ต.ทำนบ อ.ท่าตะโก จ.นครสวรรค์ ซึ่งเป็นวัดในพระองค์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ โดยทรงเป็นประธานสร้างวัดและสร้างเจดีย์ศรีพุทธคยา ซึ่งจำลองแบบมาจากเมืองคยาประเทศอินเดีย ที่ก่อสร้างอยู่บนยอดเขาโคกแผ่น ใช้งบก่อสร้างไปแล้ว 150 ล้านบาท วัดได้ก่อสร้างบันไดคอนกรีต จากศาลาชั้นล่างขึ้นไปสู่ยอดเขาถึงเจดีย์ศรีพุทธคยา พระครูวิจิตรสีลาภรณ์ เจ้าอาวาส จัดพิธีลงนามถวายความอาลัย และเปิดเผยว่า บริเวณพระตำหนักนครินทร์สร้างเป็นตึกคอนกรีต 2 ชั้นอยู่เชิงเขา ภายในตำหนักจัดเป็นห้องต่างๆ ไว้ ชั้นล่างแบ่งออกเป็น 2 ห้อง ชั้นบนแบ่งเป็น 4 ห้อง เดิมสร้างขึ้นเพื่อถวายเป็นพระตำหนัก หลังจากสิ้นพระชนม์จึงได้จัดทำเป็นพิพิธภัณฑ์ โดยจะจัดแสดงพระประวัติ พระกรณียกิจ และตู้กตาชาววังของพระองค์ โดยจะประดิษฐานตราสัญลักษณ์ของพระองค์ที่หน้าตำหนักด้วย

★ ชนตองเหลืองสำนึกพระกรุณาธิคุณ

นายอ้ายปา คนธพฤกษ์ ผู้อาวุโสชนเผ่ามลาบรีหรือตองเหลือง อ.เวียงสา จ.น่าน นำชาวตองเหลืองและเด็กนักเรียนในชนเผ่า ที่ศึกษาในโรงเรียนบ้านภูเค็งพัฒนากว่า 60 คน จัดแห่นประดิษฐานพระฉายาลักษณ์ไว้ที่ศาลาภายในหมู่บ้านห้วยหยวก หมู่ 6 ต.แม่ขนิง อ.เวียงสา เพื่อแสดงความจงรักภักดีและไว้อาลัย นายคำนวณ มาเมือง ครูใหญ่โรงเรียนบ้านภูเค็งพัฒนากล่าวว่า ทุกคนสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่ทรงนำคณะแพทย์พยาบาล พอ.สว. มาดูแลสุขภาพอนามัยให้ชนเผ่าตองเหลืองแม้จะอยู่ในพื้นที่ห่างไกล

★ ครอบครัวครูจูหลิงรำลึกพระเมตตา

เช่นเดียวกับนายสุนและนางคำมี ปงกันมูล บิดามารดาของน.ส.จูหลิง ปงกันมูล อดีตครูโรงเรียนกูจิ-ลือปะ ต.โฉลิม อ.ระแงะ จ.นราธิวาส ซึ่งเสียชีวิตจากถูกชาวบ้านในพื้นที่รุมทำร้ายเมื่อ 8 ม.ค. 2550 ได้ร่วมกับชาวบ้านในหมู่บ้านปงน้อยใต้ ต.ปงน้อย อ.ดอยหลวง จ.เชียงราย ลงนามถวายอาลัยต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ที่ครอบครัวปงกันมูลนำมาตั้งไว้หน้าบ้านเลขที่ 114 บ้านปงน้อย ของครูจูหลิง นางคำมีกล่าวว่า ชาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณเมื่อครั้งบุตรสาวรักษาตัวที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ทรงมอบกระเช้าดอกไม้ให้กำลังใจ ครอบครัวตนจะตั้งใจทำความดีตามรอยพระองค์ เช่น บริจาคเลือดเพื่อนำไปช่วยเหลือผู้อื่น

★ ทรงห่วงชลประทานและการเกษตร

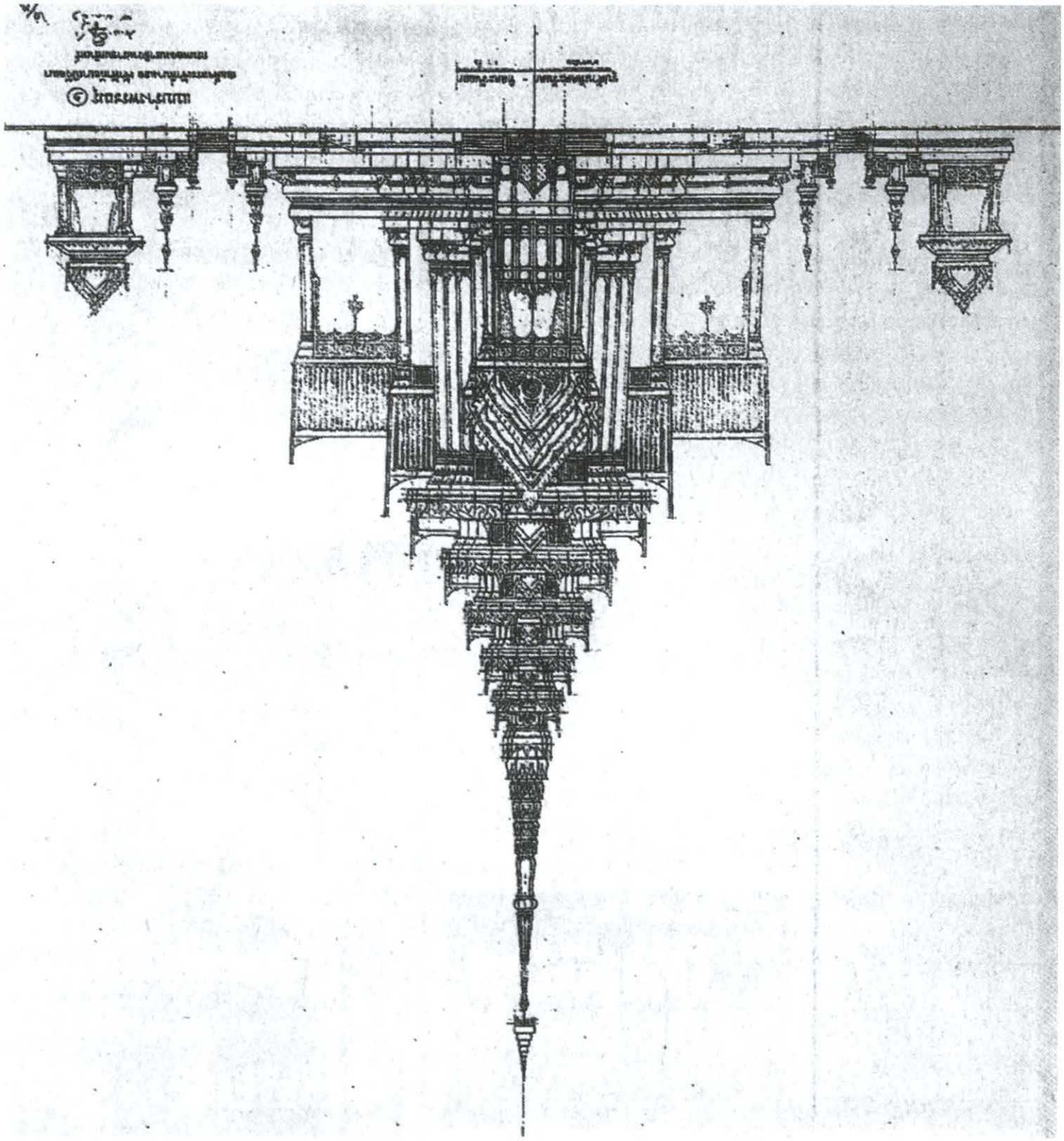
ที่เขื่อนภูมิพล อ.สามเงา จ.ตาก เป็นสถานที่อีกแห่งหนึ่งที่เสด็จประทับแรมครั้งสุดท้ายระหว่างวันที่ 10-14 มีนาคม 2546 โดยเสด็จเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ถิ่นทุรกันดาร พร้อมนำหน่วยแพทย์อาสา พอ.สว.ตรวจรักษาราษฎรผู้ยากไร้ และยังทรงปลูกต้นไม้ชื่อต้นพระเจ้าห้าองค์ ซึ่งขณะนั้นมีความสูงประมาณ 2 เมตร ไว้เป็นที่ระลึก ปัจจุบันลำต้นสูงกว่า 5 เมตร อยู่บริเวณเขตพระราชฐาน ที่ประทับแรมภายในเขื่อน นายบุญอินทร์ ชื่นชวลิต ผู้อำนวยการเขื่อนภูมิพล เปิดเผยว่า ระหว่างทรงพักผ่อนพระอิริยาบถ จะทรงกีฬาเปตอง และพระราชทานลูกเปตองไว้เป็นที่ระลึก เสด็จทางเรือชมทัศนียภาพอ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อนภูมิพล และทรงห่วงใยการชลประทานและเกษตรของพสกนิกรชาวไทย ซึ่งต้องอาศัยน้ำและไฟฟ้าจากเขื่อนในการดำรงชีพ สำหรับตำหนักที่เคยประทับเจ้าหน้าที่ดูแลอย่างดี ขณะนี้ยังไม่เปิดให้ประชาชนเข้าไปชม

★ เสด็จสอนภาษาฝรั่งเศส ม.สงขลาฯ

ที่บริเวณลานพระอนุสาวรีย์พระมหาชนก หน้าสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา รศ.ดร.บุญสม ศิริบำรุงสุข อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พร้อมด้วยบุคลากรทำพิธีตักบาตรถวายเป็นพระราชกุศลและแถลงข่าวการจัดกิจกรรม "วันกัลยาณิวัฒนา" เพื่อรำลึกถึงพระเมตตาของพระองค์ รศ.ดร.บุญสมกล่าวว่า พระองค์ทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อมหาวิทยาลัย ในด้านการศึกษา โดยเฉพาะวิชาภาษาฝรั่งเศส เนื่องจากเปิดสอนในวิทยาเขตปัตตานี หาบุคลากรลำบาก ทรงมีพระเมตตาเสด็จมาทรงสอนภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส นำความปลาบปลื้มและสำนึกในพระกรุณาธิคุณมาสู่บุคลากรและนักศึกษาขณะนั้นเป็นอย่างมาก ทรงเป็นครูที่ยิ่งกว่าครู ทำให้อาจารย์ใหม่ในขณะนั้น ได้เรียนรู้จากชั้นเรียน เกี่ยวกับวิธีการสอนและบทกวีนิพนธ์ฝรั่งเศสว่าควรจะเริ่มอย่างไร จะสอนอย่างไร โดยถือเป็นต้นแบบการสอนมาจนปัจจุบัน

★ พระราชทานทุนให้อาจารย์ศึกษาต่อ

รศ.ดร.บุญสมกล่าวอีกว่า นอกจากนั้นยังทอดพระเนตรเห็นถึงข้อเสียเปรียบของวิทยาเขตปัตตานีที่อยู่ห่างไกล ไม่ได้ทุนระยะยาวจากรัฐบาลฝรั่งเศส กระทบต่อการพัฒนาบุคลากร จึงพระราชทานทุนส่วนพระองค์ให้อาจารย์ในขณะนั้น ศึกษาต่อจนจบปริญญาเอกที่ประเทศฝรั่งเศส ปัจจุบันอาจารย์คนดังกล่าวคือ ผศ.ดร.อุบลวรรณ โชติวิสิทธิ์ และได้ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ ผู้สอนในแผนกภาษาฝรั่งเศส ขณะเดียวกันทรงเป็นองค์อุปถัมภ์กองทุนมูลนิธิทันตแพทยศาสตร์ ให้กับคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เข้าร่วมมูลนิธิ พอ.สว. เมื่อวันที่ 5 มิ.ย. 2543 ประทานชื่อโครงการจัดตั้งสถาบันกัลยาณิวัฒนาเพื่อการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมสัมพันธ์ สถาบันวัฒนธรรมศึกษา ซึ่งรวมกันเป็นหน่วยงานใหม่ ชื่อว่าสถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยานิวัฒนา และวันที่ 9 ส.ค. 2549 เสด็จฯเยี่ยมและทรงงาน ณ สถาบันฯ ด้วย ดังนั้น เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณ มหาวิทยาลัยจึงจัดนิทรรศการพระเมตตาที่มีต่อ ม.อ.ขึ้นทั้ง 5 วิทยาเขต "รอยพระบาทยาตรา สงขลานครินทร์" ตั้งแต่วันที่ 12 ม.ค. พร้อมแสดงลายพระหัตถ์ที่ทรงมอบให้กับลานวัฒนธรรมศึกษาด้วย





อังกฤษมาก"

สมเด็จพระเจ้าที่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ นิพนธ์ไว้ในคำนำหนังสือ นิทานสำหรับเด็ก พระองค์ทรงนิพนธ์แปลและเรียบเรียงไว้ จัดพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2475 และพิมพ์ครั้งล่าสุดเมื่อ พ.ศ. 2549

พระนิพนธ์นิทานแปลของพระองค์ นับเป็นวรรณกรรมทรงคุณค่าเล่มหนึ่ง แม้จะทรงถ่อมพระองค์ ดังความว่า...

"...อันที่จริงหนังสือเล่มนี้ไม่มีคุณค่าอะไรทางวรรณคดี แต่เป็นงานเขียนของเด็กประถม 3 อาจเป็นที่สนใจของเด็กประถม 1 หรือประถม 2 เพราะเข้าใจง่าย"

มูลเหตุการนิพนธ์แปล พระองค์ทรงเล่าว่า "วันหนึ่งสมเด็จแม่รับสั่งว่า ในเมื่อข้าพเจ้าอ่านภาษาอังกฤษออก และรู้จักนิทานฝรั่งมาก น่าจะมาแบ่งให้เด็กไทยทราบบ้าง"

ทำให้ "ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นและยินดีมาก"

พร้อมทรงบอกวิธีนิพนธ์แปลว่า "วิธีแปลของข้าพเจ้าตอนนั้นคืออ่านเรื่องให้เข้าใจเสียก่อน แล้วก็เล่าเป็นภาษาไทย ดังนั้นเรื่องที่ยาว 5-6 หน้า หรือมากกว่าจึงเหลือเพียง 1-2 หน้า ความอดทนของเด็ก 9 ขวบ ยังมีน้อย

ทรงรำลึกอดีตว่า "ข้าพเจ้ายังจำได้ถึงความเบื่อหน่าย เมื่อต้องเขียนเรื่องให้จบ สมเด็จแม่นอกจากต้องทรงตามตัวข้าพเจ้ามาเขียน ยังต้องทรงแก้การสะกด และในที่สุดต้องทรงเป็นธุระในการจัดส่งโรงพิมพ์อีกด้วย"

นิทานสำหรับเด็กมีทั้งหมด 13 เรื่อง คือ หมูสามตัว พระเจ้าแผ่นดินไม่เสวยพระกระยาหาร ผู้ชายที่ไม่ชอบงาน ทำไมสุนัขจิ้งจอกจึงมีหางขาว ตาเดียว สองตา และสามตา ทำไมช้างถึงมีงวง ไก่แดง

พระอุทุมชุมฉาย เจ้าหญิงนอนหลับ 100 ปี นางงามและหมี เจ้าหญิง 12 องค์ ดิ๊ก วิททิงตั้นและแมว และเรื่อง หม้อแป้งโอ๊ต

เรื่อง หมูสามตัว เป็นเรื่องลูกหมูกล้าหาญ 3 ตัว มีตัวใหญ่ ตัวกลาง และตัวเล็ก ลูกหมูใช้ความกล้า และความฉลาดของตน เอาตัวรอดจากยักษ์ใหญ่ ฝ่าด่านอันตรายไปกินลูกโอ๊กได้ ขณะที่สัตว์อื่นๆไม่กล้าไป เป็นเรื่องสอนให้เด็กๆใช้ไหวพริบ ปฏิภาณแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างน่ารัก

ตัวอย่างเช่น การแก้ปัญหาของลูกหมูตัวกลาง เมื่อเข้าป่าไปหาลูกโอ๊กแล้ว "...พบยักษ์กำลังยืนอยู่บนหิน หมูก็พูดค่อยๆกับยักษ์ว่าถ้ายักษ์อยากดูเขาทำเบียร์ และกินคนสามสิบเจ็ดคน จงหลับตาเสียและนับห้าสิบ ยักษ์ก็ทำตาม แต่กำลังนับอยู่หมูก็วิ่งหนีไป"

ความกล้าหาญประกอบกับความฉลาด มีไหวพริบ ทำให้ลูกหมูได้กินลูกโอ๊ก ขณะที่สัตว์ป่าอื่นๆ ไม่กล้าแม้กระทั่งย่างกรายเข้าไป

เมื่อย้อนมาดูการเสด็จไปยังสถานที่ต่างๆ ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ แล้วมองนิทานในเชิงจิตวิทยาแล้วอาจพบว่า การเสด็จในพระองค์ไม่ว่าจะเป็นแผ่นดินถิ่นใด ขอให้มีพสกนิกรเดือดร้อนรอความช่วยเหลืออยู่ พระองค์จะเสด็จไปเยี่ยมเยือน อย่างไม่ทรงหวาดหวั่นพระทัย มองในเชิงจิตวิทยาแล้ว วรรณกรรมเรื่องนี้ อาจแฝงฝากคติธรรม ให้แง่คิดมาตั้งแต่สมัยพระองค์ยังทรงพระเยาว์ ก็อาจเป็นได้

ทรงรำลึกอดีตว่า "ข้าพเจ้ายังจำได้ถึงความเบื่อหน่าย เมื่อต้องเขียนเรื่องให้จบ สมเด็จแม่นอกจากต้องทรงตามตัวข้าพเจ้ามาเขียน ยังต้องทรงแก้การสะกด และในที่สุดต้องทรงเป็นธุระในการจัดส่งโรงพิมพ์อีกด้วย"

เรื่อง พระเจ้าแผ่นดินไม่เสวยพระกระยาหาร เป็นเรื่องของพระเจ้าแผ่นดินพระองค์หนึ่งไม่ยอมเสวยพระกระยาหาร พระราชินีและหมอช่วยกันแก้ปัญหาอย่างไรก็ไม่ประสบผล

จนมีหมอคนหนึ่ง ออกอุบายทำปรอทสีสวยด้วยขนม พระราชาจึงเสวย

"พระเจ้าแผ่นดินโปรดปรอทขนมมาก อยากจะเสวยอีก หมอก็ทูลว่า ถ้าเสวยพระกระยาหารแล้วก็เสวยปรอทได้อันหนึ่ง พระเจ้าแผ่นดินก็ทรงเรียกเครื่องมาเสวย และตั้งแต่นั้นมา ก็เสวยเครื่องต่อไป"

คติจากนิทานเรื่องนี้คือ หมอย่อมมีวิธีรักษาคนไข้ ไม่วิธีใดก็วิธีหนึ่ง มองนิทานเรื่องนี้เชิงจิตวิทยาแล้ว พิจารณาจากพระกิจในสมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ หนึ่งในพระกิจสำคัญคือ สืบพระปณิธานในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงดูแลหน่วยแพทย์อาสาเคลื่อนที่ รับผู้ป่วยไว้ในพระอุปถัมภ์ และเสด็จเยี่ยมพสกนิกรที่เจ็บไข้ได้ป่วยอย่างใกล้ชิด

แรงผลักดันอย่างหนึ่งในพระองค์ อาจจะมาจากนิทานที่พระองค์ทรงอ่าน และนิพนธ์แปลเมื่อเยาว์วัย ด้วยมีพระทัยมั่นว่าไม่ว่าจะป่วยอย่างไร หมอย่อมมีวิธีการรักษาให้คนไข้ได้ ดั่งวิธีรักษาพระอาการพระเจ้าแผ่นดิน ที่ไม่เสวยพระกระยาหารเป็นต้น

พระนิพนธ์เรื่อง ไก่แดง เป็นเรื่องของไก่ตัวหนึ่ง ระหว่างคุ้ยเขี่ยหาอาหารพบข้าวสาลีเมล็ดหนึ่ง จึงถามห่านและเป็ดว่า ใครจะปลูกข้าวเมล็ดนี้ เมื่อไม่มีใครปลูก ไก่แดงจึงนำเอาเมล็ดข้าวไปปลูกเอง

ข้าวแตกรวงออกมา ไก่แดงก็ถามอีกว่า ใครจะเอาไปโรงสีก็ไม่มีใครอาสาต้องไปด้วยตนเอง ได้ข้าวมาแล้วจะเอาไปทำแป้ง ไก่แดงก็เอาไปทำด้วยตนเองอีก จนกระทั่งทำแป้งออกมาเป็นขนมปัง ไก่แดงจึงถามว่า "ใครจะกินขนมปังนี้"

เสียงตอบรับว่า "กิน" มาจากทั้งห่านและเป็ด

ไก่แดงจึงพูดว่า "ไม่ได้ เพราะไม่ได้ช่วยทำ แล้วเขาก็เรียกลูกมากินจนอิ่ม ห่านและเป็ดก็อดกิน"

ตลอดพระชนม์ชีพในพระองค์ ทรงสั่งสมพระกิจเสมอมา ไม่ว่าจะด้านการศึกษา การสาธารณสุข การประชาสงเคราะห์ และทรงช่วยเหลือพสกนิกรที่ได้รับความเดือดร้อนอยู่เสมอๆ

พระองค์ทรงพระกิจใหญ่หลวงเพื่อปวงชนชาวไทย สิ่งที่พระองค์ทรงสร้างสรรค์นั้น ผลที่ตามมาก็คือ ความจงรักภักดีในพระองค์ของเหล่าไพร่ฟ้าประชาไทย หากมองในแง่จิตวิทยาแล้ว เรื่อง ไก่แดง อาจเป็นวรรณกรรมเรื่องหนึ่งที่มีส่วนให้คติพระองค์มาเมื่อครั้งทรงพระเยาว์

พระนิพนธ์แปลเรื่อง นางงามและหมี เป็นเรื่องของหญิงสาวคนหนึ่งชื่องาม มีพี่สาวขี้อิจฉาอยู่ 2 คน เพราะความดีงามของงาม เธอได้แต่งกับหมี ซึ่งแท้จริงก็คือเจ้าชายที่ถูกสาป

ในที่สุดเรื่องก็จบลงว่า "บิดาและพี่สาวของงามก็ไปอยู่ในวังด้วย



คติธรรมในนิทานแปล พระนิพนธ์พระเจ้าพี่นาง

แต่พี่สาวทั้งสองคนเป็นคนขี้อิจฉา เจ้าชายก็เลยสาปให้เป็นตุ๊กตาเหล็กทั้งสองคน เจ้าชายกับงามก็เลยอยู่ด้วยกันเป็นสุขสบายต่อไป"

หนังสือพระนิพนธ์นิทานแปล 13 เรื่อง มีเรื่อง พระอุทุมชุมฉาย เรื่องเดียวที่พระองค์นิพนธ์ด้วยพระองค์เอง

เนื้อเรื่องเล่าถึง พระเจ้าศรีหล มีพระมเหสีพระนามสุพรรณี มีพระโอรสพระนาม พระอุทุมชุมฉาย เมื่อมีพระชนมายุได้ 20 พรรษา ทราบข่าวว่า พระเจ้าแผ่นดินเมืองพาพรม พระนามว่านนสา มีพระเหสีพระนามพลีกา และมีธิดาองค์หนึ่งว่า เจ้าหญิงมารายย์พายพัด

พระอุทุมชุมฉายจึงกราบทูลพระบิดา พระมารดาเสด็จไปหา แม้ใครจะทัดทานอย่างไรก็ไม่เชื่อฟัง เมื่อไปถึงเมืองพาพรมก็เข้าเฝ้าพระเจ้านนสา ทูลขอเจ้าหญิง พระเจ้านนสาเห็นพระพักตร์พระอุทุมชุมฉายน่าเอ็นดูก็เลยพระราชทานพระธิดาให้

พระอุทุมชุมฉายพาเจ้าหญิงกลับเมือง ระหว่างทางพบฤษี เข้าไปกราบไหว้ ฤษีถวายพระขรรค์กายสิทธิ์มาให้ ทำให้เหาะได้

ระหว่างทางแวะเก็บผลไม้เสวย เห็นงูใหญ่เข้าจึงตกพระทัยทิ้งพระขรรค์ลงน้ำ เมื่องูไปแล้วจึงงมขึ้นมาได้ แล้วพาเจ้าหญิงเหาะไปยังพระราชวัง

"วันรุ่งขึ้นก็มีการอภิเษกสมรสกันเป็นงานใหญ่โต พระอุทุมชุมฉายก็ได้ขึ้นครองราชสมบัติแทนพระเจ้าศรีหลต่อไป"

พระนิพนธ์ นิทานสำหรับเด็ก ไม่ว่าจะพิจารณาในแง่คติธรรม หรือในแง่วรรณกรรมจิตวิทยา ล้วนเป็นพระนิพนธ์ที่ทรงคุณค่าเล่มหนึ่ง ที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ประทานให้แด่ปวงชนชาวไทย.

หน้าว่าง

หนังสือพิมพ์คุณภาพ เพื่อคุณภาพของประเทศ
http://www.matichon.co.th
มติชน
วันพุธที่ 9 มกราคม พุทธศักราช 2551 ปีที่ 31 ฉบับที่ 10896 ราคา 10 บาท

'ทุนวิจัยวัณโรคดื้อยา' น้ำพระทัยพระพี่นางฯเพื่อผู้ป่วย

"ทุนวิจัยวัณโรคดื้อยา ศิริราชมูลนิธิ ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์" เป็นอีกหนึ่งพระกรณียกิจสำคัญที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ เนื่องจากทรงทราบถึงปัญหาการดื้อยาของผู้ป่วยวัณโรคที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

จากตัวเลขขององค์การอนามัยโลกระบุว่า ปัจจุบันทั่วโลกมีผู้ป่วยวัณโรคสูงถึง 7,000-8,000 ล้านคน และเสียชีวิตประมาณ 2-3 ล้านคนต่อปี โดยสาเหตุของการเสียชีวิตที่สำคัญมาจากภาวะการดื้อยา ขณะที่ประเทศไทยพบผู้ป่วยวัณโรคสูงถึงปีละ 80,000-100,000 คน และเสียชีวิตปีละ 10,000-12,000 คน โดยพบว่าผู้ป่วยเหล่านี้มีภาวะดื้อต่อยาปีละ 1-3 คน หรือประมาณ 15-17 คน ตั้งแต่ปี 2544 โดย บางรายต้องเสียชีวิตจากภาวะดังกล่าว

ทุนวิจัยวัณโรคดื้อยาเปิดตัวอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความไวของเชื้อวัณโรคต่อยาให้กับผู้ป่วยโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ เพื่อลดจำนวนการดื้อยาของผู้ป่วย และลดโอกาสการเสียชีวิตจากภาวะดังกล่าว เนื่องจากเมื่ออดีตการทดสอบต้องอาศัยการเพาะเชื้อในห้องปฏิบัติการที่ใช้เวลานานราว 2-3 เดือน ทำให้กว่าจะทราบผลผู้ป่วยก็ต้องเสียเวลาการรักษาไปมาก และบางรายอาจเสียชีวิต เนื่องจากรักษาไม่ถูกวิธี

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นได้ประทานทรัพย์ส่วนพระองค์เริ่มแรก 300,000 บาท ให้แก่ทุนวิจัยวัณโรคดื้อยา และประทานเงินจากกองทุนการกุศลสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือสมเด็จย่า จำนวน 500,000 บาท ทุกปี ตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา เพื่อจัดตั้งทุนวิจัยดังกล่าวที่โรงพยาบาลศิริราช ให้เป็นศูนย์การตรวจหาเชื้อวัณโรคที่ดื้อต่อยาแต่ละชนิด เพื่อช่วยให้แพทย์มีข้อมูลเพียงพอที่จะรักษาผู้ป่วยวัณโรคอย่างถูกวิธี โดยให้ศูนย์ทำการศึกษาวิจัยเพื่อหาเทคโนโลยีอันทันสมัยในการตรวจหาเชื้อที่ดื้อต่อยาได้อย่างรวดเร็วกระทั่งปัจจุบันทุนวิจัยมีเงินบริจาครวมทั้งสิ้น 30 ล้านบาท

รศ.ดร.อังคณา ฉายประเสริฐ อาจารย์สาขาราและมัยโคแบคทีเรียวิทยา ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ในฐานะเลขานุการและกรรมการทุนวิจัย บอกว่า หลังจากนั้น คณะทำงานทุกคนต่างพยายามค้นคว้าวิจัย เพื่อให้สามารถหาแนวทางลดภาวะเชื้อวัณโรคที่ดื้อต่อยา โดยได้ร่วมกับศูนย์พันธุวิศว กรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ไบโอเทค) สำนัก งานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ในการพัฒนาชุดตรวจหาเชื้อวัณโรคแบบทราบผลเร็ว เพียง 1-3 วัน ทดแทนวิธีเดิมที่ต้องใช้การเพาะเชื้อนานร่วม 2-3 เดือน

วิธีดังกล่าวเป็นการนำเชื้อของผู้ป่วยวัณโรคมาตรวจด้วยอณูชีววิทยา คือ การตรวจหาระดับดีเอ็นเอของเชื้อต่อความไวของยาโดยตรวจผ่านเครื่องพิเศษที่ทำการวิเคราะห์ว่าเชื้อดังกล่าวเข้ากับยาได้หรือไม่ หากไม่แสดงว่าเกิดภาวะดื้อยา วิธีการนี้จะช่วยให้แพทย์ผู้รักษาปรับเปลี่ยนยาให้ถูกต้องเมื่อทราบว่าผู้ป่วยดื้อยาชนิดใด และจะเป็นประโยชน์ในการควบคุมสถานการณ์เชื้อดื้อยาในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ในต่างประเทศมีการพัฒนาเทคนิคดังกล่าวเช่นกัน แต่ราคาตรวจค่อนข้างสูงประมาณ 5,000-6,000 บาท ขณะที่การตรวจที่พัฒนาขึ้นเองมีต้นทุนเพียง 1,000-2,000 บาทเท่านั้น


รศ.ดร.อังคณา ฉายประเสริฐ

จากผลสำเร็จดังกล่าว คณะทำงานได้มีโอกาสทูลเกล้าถวายรายงานสถานการณ์การรักษาวัณโรค รวมทั้งรายงานการพบเชื้อดื้อยาจากการทดสอบด้วยเชื้อ ดังกล่าวถึง 17,000 ตัวอย่าง โดยมีคณะบุคคลจากกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) และคณะทำงานทุนวิจัยวัณโรค ดื้อยา นำโดย **ศ.เกียรติคุณ นพ.ดิเรก อิศรางกูร ณ อยุธยา** ที่ปรึกษาทุนวิจัยวัณโรคดื้อยา และ **นพ.มนูญ ลีเชวงวงศ์** ประธานกรรมการบริหาร โดยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงมีพระดำริว่า *"เมื่อสามารถพัฒนาการทดสอบหาเชื้อวัณโรคที่ดื้อต่อยาแบบทราบผลรวดเร็วได้แล้ว อยากให้นำเทคโนโลยีดังกล่าวไปใช้อย่างทั่วถึงให้ผู้ป่วยวัณโรคหลุดพ้นจากภาวะดื้อยา และหากเป็นไปได้อยากให้ช่วยเหลือผู้ป่วยวัณโรคประเทศเพื่อนบ้านที่ยังไม่มีเทคโนโลยีอันทันสมัยด้วย เพื่อให้พวกเขาได้หายขาดจากโรคนี้ไม่เพียงแต่ผู้ป่วยในประเทศไทยเท่านั้น"*

"แม้พระองค์จะจากคนไทยทุกคนไปแล้ว แต่พระดำริครั้งนั้นยังไม่เคยลืมเลือน ที่ผ่านมาจากการก่อตั้งทุนวิจัยวัณโรคดื้อยาทำให้แพทย์ผู้รักษาตระหนักและนำเชื้อส่งตรวจมากขึ้น รวมทั้ง สธ.ก็มีความตระหนักและได้ออกนโยบายให้เพิ่มห้องปฏิบัติการสำหรับทดสอบภาวะการดื้อยาในสถานพยาบาล ส่วนต่างประเทศขณะนี้คณะทำงานทุนวิจัยดังกล่าวได้มีการติดต่อกับนักวิจัยประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ กัมพูชา ลาว ในการนำเชื้อของผู้ป่วยที่สงสัยว่าจะดื้อยา มาทำการทดสอบในศูนย์ที่ศิริราช โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ หากไม่มีพระมหากรุณาของพระองค์ท่าน ทุนวิจัยนี้จะไม่มีทางประสบความสำเร็จ จนสามารถรักษาผู้ป่วยวัณโรคได้อย่างถูกวิธีได้อย่างทุกวันนี้เลย..." รศ.ดร.อังคณากล่าวทิ้งท้ายทั้งน้ำตา

พระองค์ทรงมีน้ำพระทัยที่เปี่ยมล้นโดยแท้...



ลาเดือนเลือนลับแล้ว มิ่งขวัญแก้วผองประชา
กัลยาณิวัฒนา องค์เจ้าฟ้ามหาชน
ขอองค์รัตนา สู่เมฆาพาสูงส่ง
สรวงสวรรค์ชั้นยืนยง สถิตคงองค์กัลยาฯ

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้าคณะผู้บริหารและพนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
นายโกศล ชินะพงศ์ไพศาล (ผู้ประพันธ์)

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

28 ชีวิต 'สุนัขทรงเลี้ยง' วันที่จำพราก 'พระผู้เมตตา'

ณ บ้านเลขที่ 10 สุดซอยสุขุมวิท 43 ที่ตั้งของ "พระตำหนักเลอดิส" ที่ประทับในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

วันนี้ปิดเงียบ ไม่มีความเคลื่อนไหวใดๆ ทั้งสิ้น

เป็นความสูญเสียอย่างใหญ่หลวง ไม่เพียงกับข้าราชบริพารที่ถวายการรับใช้ใกล้ชิดที่อยู่ในอารมณ์โศกเศร้า แต่รวมไปถึงสุนัขทรงเลี้ยงทั้ง 28 ชีวิต ที่ได้อาศัยร่มพระบารมีอยู่ภายใต้พระตำหนักแห่งนี้

"45 วันที่ท่านอยู่ โรงพยาบาลศิริราช สุนัขทรงเลี้ยงป่วยกันเยอะเลยค่ะ บางสุนัขป่วยขนาดที่คิดว่าจะต้องให้แอดมิท เพราะซึมเศร้า ผลสุดท้ายคณะแพทย์เลยแนะนำให้พาไปโรงพยาบาลศิริราช ไปเฝ้าพระองค์ท่าน ไปเพียงครั้งเดียวหายป่วยเลยค่ะ"

ศ.สพ.ญ.ดร.ชลลดา บูรณกาล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสัตว์เล็ก คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ซึ่งทำงานถวายการรับใช้สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯในงานดูแลสุนัขทรงเลี้ยง มาตั้งแต่ปี 2538 เล่าให้ฟัง

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โปรดการเลี้ยงสุนัขตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์

มีทั้งที่ทรงซื้อมาโดยทรัพย์ส่วนพระองค์ และที่ทรงเมตตาเห็นสุนัขจรจัดและโปรดให้นำมาเลี้ยงไว้ รวมแล้วหลากหลายสายพันธุ์ อาทิ ชิสุ บูลเทอร์เรียส์ ลาบราดอร์ โกลเด้นรีทรีฟเวอร์ บางแก้ว บอร์เดอร์ เทอร์เรียส์

ทรงจัดทำบันทึกซึ่งประกอบด้วยชื่อสุนัข วัน เดือน ปีเกิด และอายุขัยของสุนัขทรงเลี้ยงที่เสียชีวิตไปแล้วด้วยพระองค์เอง

และถึงแม้จะทรงมีสุนัขทรงเลี้ยงอยู่เป็นจำนวนมาก เฉพาะที่เสียชีวิตไปแล้วก็กว่า 60 สุนัข และที่ยังมีชีวิตอยู่อีก 28 สุนัข ทรงจำประวัติของสุนัขได้ทุกสุนัข

เมื่อปี พ.ศ.2548 นับเป็นพระกรุณาธิคุณของปวงชนชาวไทย ที่ได้ชื่นชมกับภาพส่วนหนึ่งของสุนัขทรงเลี้ยง เนื่องด้วยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯประทานพระอนุญาตให้บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) จัดทำ **"ปฏิทินสุนัขทรงเลี้ยง"** เป็นครั้งแรก โดยครั้งนั้นประทานสุนัขทรงเลี้ยง 12 สุนัข มาเป็นนางแบบนายแบบ

ถ้าเป็นสินค้าก็ต้องบอกว่า ประสบความสำเร็จอย่างล้นหลาม ใครๆ ก็เรียกหาจับจองเป็นเจ้าของ กระทั่งล่วงเลยเข้ากลางปีก็ยังเป็นที่ต้องการ

ปีรุ่งขึ้น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯได้ประทานสุนัขทรงเลี้ยงอีกครั้งเป็นแบบ **"ปฏิทินสุนัขทรงเลี้ยง ภาค 2 "** ภายใต้คอนเซ็ปต์การถ่ายทำแบบใหม่ ในแนวนิยายรักสุนัขทรงเลี้ยงแห่งพระตำหนักเลอดิส (Le Dix Sweetest) ซึ่ง **สุเชษฐ์ นิลพุ่ม** ครีเอทีฟผู้วางคอนเซ็ปต์ของปฏิทิน ปี 2549 บอกว่า

จัดทำเป็นเรื่องราวของครอบครัวสุนัขทรงเลี้ยงพันธุ์ชิสุ ครอบครัวแรกของพระตำหนักเลอดิส โดยได้มาจากเรื่องจริงที่สุนัขทรงเลี้ยงสาวแก่นแก้วชื่อ**"ชิกแชก"** ได้พบรักกับหนุ่มหน้าหวาน **"เกาลัด"** ท่ามกลางความอบอุ่นในพระตำหนักเลอดิสจนเกิดพยานรักออกมา 4 สุนัข คือ **เชสนัท, วอลนัท, เฮเซลนัท** และ **พีนัท**

...นั่นเป็นภาพส่วนหนึ่งที่ปวงชนชาวไทยได้มีโอกาสชื่นชมในพระเมตตาของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ที่ทรงมีต่อชีวิตเล็กๆ ที่ได้อาศัยร่มใบบุญภายใต้พระตำหนักในซอยสุขุมวิท 43

ทั้งนี้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ยังมีพระกรุณาธิคุณให้การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพสัตวแพทย์อย่างต่อเนื่อง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประทานทรัพย์ส่วนพระองค์ให้คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดตั้ง **"กองทุนสิบสาม"** เพื่อใช้ในกิจการรักษาสัตว์ยากไร้

ซึ่ง **"สิบสาม"** ก็มาจากชื่อสุนัขทรงเลี้ยงโปรด เป็นสุนัขพันธุ์บอร์เดอร์ เทอร์เรียส์ ที่เกิดในวันที่ 13 ธันวาคม 2530

"สิบสาม" เป็นสุนัขโปรดที่แม้ในครอกเดียวกันจะมีทั้ง **"สิบสาม" "ธันวา" "สามสิบ"** และ **"อาทิตย์"** แต่เนื่องจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เมื่อครั้งที่ทอดพระเนตรลูกสุนัขครอกนี้ และทรงเรียกให้เข้ามา **"สิบสาม"** นี่เองที่คลานเข้ามาหา

เล่ากันว่า **"สิบสาม"** เป็นสุนัขที่มีความจงรักภักดีเป็นอันมาก จะอยู่ข้างพระบาทตลอดเวลา และในตอนสาวๆ จะไม่ยอมให้ใครเข้าใกล้พระองค์ท่าน

เมื่อเสด็จแปรพระราชฐานไปประทับยังต่างจังหวัด **"สิบสาม"** จะตามเสด็จอยู่เสมอ

รวมทั้งในวันที่ 13 ธันวาคม ของทุกปี **"สิบสาม"** จะได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพวันเกิด กระทั่งเสียชีวิตไปเมื่อมีอายุได้ 15 ปี 22 วัน

หลังจากนั้นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯได้ประทานทุนสงเคราะห์สัตว์ยากไร้อนาถา แก่คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาฯ โดยประทานชื่อ **"เงินทุนสิบสาม"** เพื่อระลึกถึงสุนัขโปรด

ทั้งยังประทานอุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อใช้ในการวินิจฉัย รักษา และใช้ในการเรียนการสอนทางสัตวแพทย์ รวมทั้งทรงสนับสนุนให้มีการจัดสร้างคลินิคฉุกเฉินและสัตว์ป่วยวิกฤต โดยจัดสร้างอาคารใหม่ขึ้นภายในคณะสัตวแพทยศาสตร์ คือในส่วนของ "โรงพยาบาลสัตว์เล็ก" ที่มีความพร้อมและเปิดให้บริการรักษาสัตว์ฉุกเฉินตลอด 24 ชั่วโมง จนถึงปัจจุบัน

คุณหมอชลลดาเล่าถึง "สิบสาม" ให้ฟังว่า

"สิบสาม" คนทั่วไปเขาจะไม่เล่นด้วยนะ จะอยู่กับพระองค์ท่านเคียงพระบาทตลอด มาหาหมอถึงจะเจ็บไม่เคยร้องเลย ยืนเฉยๆ ให้ทำ ไม่ดิ้นไม่อะไร

"สิบสาม" เพิ่งเสียชีวิตไปเมื่อไม่กี่ปีนี่เองแต่ยังจัดงานรำลึกถึงอยู่ทุกปีกระทั่งทรงพระอาการประชวร แต่ยังรับสั่งว่าหายแล้วค่อยจัดงาน

ในวาระสุดท้ายที่ **"สิบสาม"** ไปอยู่ที่ศาลากลางน้ำในพระตำหนักเลอดิส ตอนนั้นเขาเป็นมากก็ไม่ร้องเลย ทรงให้สัตวแพทย์ไปพักที่นั่น และเปลี่ยนศาลากลางน้ำเป็นห้องไอซียู พระองค์ท่านเสด็จมาทรงงานที่นั่นตอนเย็น 4-5 ชั่วโมง จะเสด็จไปเสด็จกลับทุกๆ 3 ชั่วโมง ตลอดเมื่อใดที่เสด็จไปเขาก็จะดูดี

บางครั้งเสด็จมา สัตวแพทย์หลับ แต่ **"สิบสาม"** ตื่น แต่ท่านไม่ทรงว่าอะไร ทรงให้เกียรติสัตวแพทย์มาก เรียกคุณหมอๆ ทุกคำ

ส่วนใหญ่เวลาที่สุนัขทรงเลี้ยงเสียชีวิต จะนำไปทำพิธีแล้วฝังเลยที่ "บองมาร์เช่" ยกเว้น "สิบสาม" ที่อยู่ที่พระตำหนักวิลลาวัฒนา









วันนั้นพระองค์ท่านตรัสเรียกข้าราชบริพารและคุณหมอหลายคนเข้าไปที่พระตำหนัก และจัดพิธีศพให้ ทางคณะสัตวแพทย์ก็เลยทำรูปปั้นของ "**สิบสาม**" ถวาย ทีแรกไปจ้างเขาทำแต่ดูไปดูมาแล้วไม่เหมือน ดิฉันก็เลยปั้นเอง ทำทุกอย่าง เป็นคนขุดหลุมด้วย

พระองค์ท่านทรงมีความผูกพันกับ "**สิบสาม**" เวลาเสด็จไปไหนก็จะตบศีรษะรูปปั้นเบาเบาบอก "**ไปแล้วนะ**" และพอเสด็จกลับจากดูดอนเสิร์ตก็จะมาตบศีรษะรูปปั้นเบาเบาบอก"**กลับแล้วนะ**"

"...การสูญเสียสุนัขคือ การเสียสิ่งที่รักและดูแลมาหลายปี แม้ว่าหลายคนจะบอกว่าเลี้ยงสุนัขเป็นภาระมาก อยากให้ย้อนกลับไปดู ไม่ใช่เขา 'ได้' จากเราฝ่ายเดียว เราก็ 'ได้' จากเขาเหมือนกัน เพราะเขาเป็น 'เบสต์ เพื่อน' "

หลังจากนั้นที่พระองค์ท่านทรงตั้ง "**กองทุนสิบสาม**" คุณหมอชลลดาบอกว่า ทรงคิดถึงเงินกองทุนนี้ตลอดเวลาผ่านคุณข้าหลวงมา ทุกครั้งที่จัดงานสิบสามธันวา จะประทานเงินสมทบ และมีผู้มีจิตศรัทธาบริจาคสมทบ เพราะอยากจะถวายเงินพระองค์ท่านก็นำเข้ากองทุนนี้

และด้วยเงินจากกองทุนนี้เองที่ช่วยให้สุนัขจำนวนมากได้รับการเยียวยารักษา อย่างน้อยๆ 50 รายต่อปี ซึ่งในปีที่แล้วมีสุนัขที่ได้รับความอนุเคราะห์จากกองทุนนี้ถึง 74 ราย

สำหรับการที่ได้เข้ามาถวายการรับใช้ดูแลสุนัขทรงเลี้ยงนั้น คุณหมอผู้อำนวยการ บอกว่า เริ่มจากเมื่อปี พ.ศ.2530 มีสุนัขชื่อ "**โท**" เป็นไตวายเฉียบพลัน ตอนนั้นมีนายแพทย์ณรงค์ศักดิ์ ชัยบุตร เป็นหัวหน้าทีมรักษา

"**โท**" ได้รับการรักษาจนหายป่วยเป็นปกติ นายแพทย์ณรงค์ศักดิ์เองได้รับพระราชทานทุนอานันทมหิดล ขณะเดียวกันก็เป็นจุดเริ่มต้นของการที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาฯ ซึ่งมีคุณหมอ 60-70 คน ได้ถวายการรับใช้กระทั่งทุกวันนี้

"เรื่องสุนัข เคยรับสั่งถึงมูลนิธิหลายแห่งที่ดูแลเรื่องของสัตว์พิการ สำหรับที่นี่พระองค์ท่านรับสั่งว่า มีอะไรจะทำให้สุนัขจรจัดได้บ้าง โดยประทานเงิน 1 ล้านบาท ในการเริ่มต้น

"เวลาสุนัขทรงเลี้ยงเข้ามารับการรักษา พระองค์ท่านมักจะโทรศัพท์ถามเสมอว่าสุนัขนั่นเป็นยังไงสุนัขนี้เป็นยังไง ฉะนั้นวันที่ 13 ธันวาคม จะประทานเลี้ยงกับกลุ่มคณะแพทย์และเจ้าหน้าที่ที่พระตำหนักเลอดิส โดยประทานเลี้ยงอาหารและมีการตัดเค้กให้คุณสิบสาม และมีการจับฉลาก ได้ของประทานซึ่งประทานเองด้วยพระหัตถ์

"เราได้ของไม่ได้เอาไปใช้หรอกค่ะ เอาไปบูชาหมด"

คุณหมอผู้อำนวยการโรงพยาบาลสัตว์เล็ก กล่าวอย่างปลาบปลื้มในพระกรุณาของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และว่า

"ปี 2538 มีรายการ 'หนึ่งในพระราชดำริ' ตอนนั้นทำเรื่องโรคไตในสุนัข เราอยากได้สุนัขมาเป็นแบ็คกราวด์ ตอนนั้นพระองค์ท่านทรงมีสุนัขทรงเลี้ยงหลายสุนัขที่ป่วยและคุณข้าหลวงนำมาอยู่กับเรา ท่านประทานพระอนุญาตและทรงกำกับบทให้ด้วยว่าสุนัขไหนยืนตรงไหนๆ"

ไม่เพียง "สิบสาม" ที่เป็นสุนัขโปรด คุณหมอชลลดาว่า "โปรดทุกสุนัข"

"ที่โปรดมากหน่อยจะอยู่ในพระตำหนัก มีหลายสุนัข ซึ่งสุนัขเหล่านั้นก็รักพระองค์ท่านอย่างจริงๆ จังๆ จะพยายามแย่งชิงเพื่อที่จะได้ไปนั่งพระเพลา (ตัก) ท่าน

พระองค์ท่านโปรดสุนัขตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทรงมีสุนัข 60 กว่าสุนัข และช่วงที่ทรงว่างจากพระกรณียกิจ สิ่งที่ทำให้พระองค์ท่านทรงพระเกษมสำราญน่าจะเป็นการได้ประทับอยู่กับสุนัขทรงเลี้ยงหรือสัตว์ทรงเลี้ยง

"ทรงจำได้หมดว่าสุนัขไหนมาจากที่ไหนชื่ออะไร"

"ทรงตั้งชื่อให้ทุกสุนัขด้วยพระองค์เอง ซึ่งแต่ละสุนัขนั้นมีที่มาของชื่อทั้งสิ้น เช่น "**ไฟแดง**" มาจากรถติดไฟแดงแล้วคลอด "**น้ำพุ**" มาจากการฉี่แล้วฉี่ขึ้นข้างบน "**ดาว**" เพราะมีรูปดาวที่ศีรษะ "**เชลล์, เอสโซ่, โมบิล, คาลเท็กซ์**" ก็จะเป็นชุดของปั๊มน้ำมัน "**เค็ดซัล ตอลเท็ก คีรีบูน**" จะมาจากชื่อเมืองที่ได้มา

"**ภาพันธุ์**" เกิดเดือนกุมภาพันธ์สุนัขนี้คล้าย "**สิบสาม**" ซื้อมาจากเยอรมนี พันธุ์บอร์เดอร์ เทอร์เรียส์ เป็นสายพันธุ์ที่ฉลาด พระองค์ท่านทรงรัก "**ภาพันธุ์**" เหมือนกัน แต่คนละแบบกับ "**สิบสาม**"



"ไดมอนด์" เพราะตาเป็นเพชรมีสีขาว ส่วน "**เจน**" หน้าตาเหมือนฝรั่ง ก็เลือกเอาชื่อแฟนทาร์ซาน

...อย่าง "**เชสนัท,วอลนัท,เฮเซลนัท,พีนัท**" เป็นลูกของ "**เกาลัด**" กับ "**ชิกแชก**" ทำไมชื่อ "**นัท**" เพราะพ่อคือ "**เกาลัด**" ก็เป็นนัทชนิดหนึ่งเหมือนกัน

คุณหมอชลลดาเล่าต่อไปอีกว่า อย่าง "**ชิกแชก**" ตอนแรกดิฉันก็จำไม่ได้เหมือนกัน มีอยู่ครั้งหนึ่งคุยกันถึงเรื่องสุนัขใหม่ ดิฉันก็ทูลถามพระองค์ท่านว่า "**ชอกแชก**" เป็นยังไง ท่านก็ทรงพระสรวลบอกว่า ไม่ใช่...ชื่อ "**ชิกแชก**" เพราะว่าขนเป็นชิกแชก ฉะนั้นสุนัขทุกสุนัขมีประวัติในการตั้งชื่อ

อย่าง "**หลง**" เพราะหลงทางมา "**ไนท์**" เพราะสีดำ "**มน**" คนถวายชื่อ "**มนตรี**" พระองค์ท่านโปรดทุกสุนัข ยังเคยทรงทำคลอดให้ด้วย แล้วคุณจงรักษ์ (สังข์ประสิทธิ์) คุณข้าหลวงในพระองค์ท่านก็รักสุนัขมาก ก็เลยผูกพันกันใหญ่ เวลาเข้าไปในวังสุนัขวิ่งมาสิบสุนัขไม่รู้จะหนีดีมั้ยเพราะไม่รู้ว่าจะเล่นหรือจะยังไง

"ท่านทรงจำได้หมดทุกสุนัข" คุณหมอชลลดายืนยัน และว่าไม่เพียงกับสุนัขทรงเลี้ยงยังทรงจำได้ว่าใครมีสุนัขชื่ออะไร

"มีอยู่ครั้งหนึ่งดิฉันเคยทูลพระองค์ท่านไปว่า ดิฉันก็เลี้ยงสุนัข ชื่อ "**กาแฟ**" เป็นพันธุ์ชิสุ พระองค์ท่านรับสั่งว่า เอามาเฝ้าฯ บ้าง ก็เลยได้พามาเฝ้าฯครั้งหนึ่ง พระองค์ท่านทรงอุ้ม "**กาแฟ**" ซึ่งทีแรกมันก็ตกใจ แต่สักพักหนึ่งด้วยความที่ทรงอุ้มด้วยพระเมตตามันก็นิ่งยอมให้อุ้ม

พอวันที่ 13 ธันวาของอีกปี ได้ร่วมโต๊ะเสวย พระองค์ท่านรับสั่งว่า "กาแฟเป็นยังไง" ความที่เรานึกไม่ทัน ก็บอกว่า "อร่อยดีเพคะ" พระองค์ท่านก็ทรงพระสรวลแล้วรับสั่งว่า ได้ข่าวว่าเอาไปใส่บาตรเช้าทุกวัน เลยนึกขึ้นมาได้ว่าพระองค์ท่านยังทรงจำสุนัขเราได้ว่าชื่อ "**กาแฟ**"

"...เป็นการสูญเสียอย่างมาก คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาฯ ได้ตามไปที่ศิริราชหลายครั้ง ภาวนาขอให้พระองค์ท่านทรงหายจากพระอาการประชวร ตอนตีสองสี่สิบห้า เราก็อยู่ที่นั่น

พระองค์ท่านเหมือน "**พระมารดา**" ของสัตวแพทย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คุณหมอผู้อำนวยการโรงพยาบาลสัตว์เล็ก ย้ำว่า นับจากนี้คณะสัตวแพทยศาสตร์ยังคงดูแลรักษาสุนัขทรงเลี้ยงของพระองค์ท่านเสมอ ไม่ว่าจะเป็นอย่างไรก็ตาม เราอยากลดพระภาระในเรื่องของสุนัขทรงเลี้ยง ซึ่งไม่ว่าจะเป็นพระองค์ใดก็ตาม อย่างหนึ่งเพราะพระองค์ท่านประทานอะไรมากมายเหลือเกินสำหรับปวงชนชาวไทย ซึ่งสิ่งหนึ่งที่เราทำได้คือเรื่องของสุนัข

เชื่อว่าสุนัขทรงเลี้ยงก็มีคนดูแล เพราะเป็นสิ่งที่พระองค์ท่านทรงรัก เหมือน "เพื่อน" ไม่ใช่ "สิ่งของ"



เฮเซลนัท



ชิกแชกกับเกาลัด



ทรงอุ้มลูกเกาลัดกับชิกแซก







ต้นคูณ



หลง



เจน

'บองมาร์เช่' สุสานสุนัขทรงเลี้ยง

บางคนเรียกที่นี่ว่า **"ตลาดไฮโซ"** ส่วนหนึ่งเพราะการเป็นตลาดสดที่สะอาดครบครันด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก มีสิ่งของให้ซื้อหามากมายทั้งของอุปโภค-บริโภค บรรยากาศโปร่งสบาย

วันธรรมดา **บองมาร์เช่** จึงเป็นสถานที่นัดพบอีกแห่งของเพื่อนฝูง มากินข้าว เดินช็อปปิ้ง คนทำงานที่นัดมาพูดคุยสบายๆ ไปจนถึงเจรจาวางแผนธุรกิจ ส่วนเสาร์-อาทิตย์ คนยิ่งคึกคัก โดยเฉพาะลูกค้ากลุ่มครอบครัวที่ถือโอกาสมากินข้าวร่วมกันในวันหยุดแล้วเดินเล่นพักผ่อนไปด้วย

ทว่า นอกจากการเป็นตลาด ถ้าเดินลึกเข้าไปที่ด้านหลังแถวๆ อาคารสำนักงานจะเห็นสวนหย่อมเล็กๆ ตรงนี้คือ ส่วนของ **"สุสานสุนัขทรงเลี้ยง"** ของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ปรีดี โอสถสงเคราะห์ ที่ปรึกษาตลาดบองมาร์เช่ ในวัย 70 ปี ซึ่งทำหน้าที่เป็น "ดีเจ" เสียงนุ่มๆ ที่มักจะเปิดเพลงอมตะไทย-สากล คลอเบาๆ บ่อยครั้งก็แทรกข่าวสารบ้านเมือง รวมทั้งข่าวตราวการปรับปรุงอาคารร้านค้าของบองมาร์เช่ กระทั่งกลายเป็นเหมือนบุคลิกของตลาดแห่งนี้ เล่าให้ฟังถึงจุดเริ่มต้นของ "บองมาร์เช่" ว่า

ที่ดินตรงนี้รวมทั้งหมด 17 ไร่กว่า เป็นที่ดินในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ตลาดสด พลาซ่า และสุสาน

"เมื่อสุนัขของพระองค์ท่านเสียชีวิตจะโปรดให้นำมาฝังไว้ที่นี่ ตอนนี้มีประมาณ 50 กว่าสุนัข ซึ่งเราตั้งใจว่าที่หลุมฝังศพจะมีภาพของสุนัขด้วย แต่บังเอิญว่าบางสุนัขก็มีภาพ บางสุนัขก็ไม่มีตอนนี้ก็เลยยังปล่อยว่างไว้

"พระองค์ท่านจะเสด็จเยี่ยมที่นี่ปีละ 1-2 ครั้ง ซึ่งทรงพอพระทัยมากกับพื้นที่ตรงนี้ เวลาเสด็จมาจะตรัสถามเสมอว่าสุสานยังอยู่ไหม เราจึงตั้งใจว่าจะยังสานต่องานที่นี่ต่อไปถึง แม้ว่าจะไม่มีพระองค์ท่านแล้วก็ตาม" ลุงปรีดีดีเจเสียงนุ่มบอก และอธิบายต่อไปว่า

ก่อนหน้า "บองมาร์เช่" จะสร้างเป็นตลาดมีผู้มาขอเช่าสร้างเป็นสนามกอล์ฟ พอหมดสัญญาเช่า 5 ปี เราก็ไม่ต่อสัญญาให้ ประกอบกับช่วงนั้นก็เป็นช่วงฟองสบู่แตกเราจึงมีความคิดที่จะช่วยคนที่ตกงาน รวมทั้งคนด้อยโอกาสให้มีที่ทำกิน โดยไม่คิดค่าแป๊ะเจี๊ยะ เปิดเป็นตลาดสดรวม 100 กว่าแผง โดยตั้งชื่อว่า "บองมาร์เช่" แปลว่า "ตลาดที่ดี"

ทว่า 100 กว่าแผงไม่เพียงพอกับผู้ที่ต้องการเข้ามาเช่าทำกิน ตอนหลังจึงมีการขยายทำเป็นพลาซ่า

"งบฯที่ได้มาส่วนหนึ่งได้มาจากท่านทูตสินธู ศรสงคราม ซึ่งเป็นลามีของท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ต่อมาพอคุณจิทัศ ศรสงคราม พระนัดดาในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ซึ่งจบด้านสถาปัตย์จากต่างประเทศกลับมาเป็นคนออกแบบอาคารให้ สร้างเป็นอาคาร 4 ชั้น โดยชั้น 3 เปิดเป็นโรงเรียนสอนการทำอาหาร สอนภาษา สอนศิลปะ และอื่นๆ อีกมากมาย ชั้น 4 เป็นฟิตเนสเซ็นเตอร์

ด้านล่างยังมีร้าน "ภูฟ้า" ที่อาคารข้างหน้า ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนฯ เสด็จฯมาทรงเปิดร้านด้วยพระองค์เอง มีร้าน "มูลนิธิสายใจไทย" ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ อยู่ชั้น 2 ของตึก 4 ชั้น และในชั้นเดียวกันยังมีร้าน "ดอยตุง" ของ "สมเด็จย่า"

"เรายังมีโครงการสร้างอาคาร 6 ชั้น เพื่อให้ผู้ประกอบการเช่าทำเป็นสำนักงาน ด้านล่างเป็นโชว์รูม และจะทูลเชิญพระองค์ท่านเสด็จมาเปิดแต่ก็ไม่ทัน แต่โครงการนี้ก็จะยังมีอีกต่อไปโดยจะเริ่มสร้างในปีนี้

"อยากให้พระองค์ท่านได้ทอดพระเนตรเห็นพื้นที่ตรงนี้ที่สามารถสร้างประโยชน์สูงสุดให้กับประชาชนแต่ก็ไม่ทัน" ที่ปรึกษาตลาดบองมาร์เช่กล่าว



ปรีดี โอสถสงเคราะห์ ชี้ให้ดูสุสาน

นิคฺคณฺเห นิคฺคหารหฺ
ปคฺคณฺเห ปคฺคหารหฺ

สยามรัฐ

สถาปนา ๒๕ มิถุนายน ๒๔๘๓

ปีที่ 58 ฉบับที่ 19980 วันพุธที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2551 ราคา 10 บาท

เศวตฉัตร7ชั้น รูปทรงยอดปราสาท พระเมรุพระพี่นางฯ ชู'พระอัจฉริยภาพ' เจ้าฟ้าอักษรศาสตร์

สมเด็จพระเทพฯ ทรงคัดเลือกแบบพระเมรุมาศทรงยอดปราสาท เศวตฉัตร 7 ชั้น ลวดลายช้อนไม้แทนแกะสลักเรียบง่ายแต่สมพระเกียรติ "สมเด็จพระเจ้าพี่นางฯ" ขณะที่รัฐบาลอนุมัติงบประมาณ 300 ล้านจัดงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ พระประมุข-ผู้นำ 30 ชาติ ถวายอาลัย ส่วนพสกนิกรยังหลั่งไหลลงนามสักการะอย่างต่อเนื่อง หลายองค์กรขอสืบสานพระปณิธานปลัดวัฒนธรรมเผยพระอัจฉริยภาพด้านอักษรศาสตร์ทั้งภาษาฝรั่งเศสและภาษาอังกฤษ โดยทรงพระนิพนธ์หนังสือภาษาฝรั่งเศสชื่อภาษาไทยว่า "ราชาภิเษกพระเจ้ากรุงสเปน" ทรงแปลจากหนังสือลายพระหัตถ์รัชกาลที่ 6

เมื่อวันที่ 8 ม.ค.51 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมายังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง เพื่อทรงประกอบพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม

และถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์จำนวน 8 รูป ในการบำเพ็ญพระราชกุศลพระราชทานพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ โดยในวันนี้ได้มีการนิมนต์พระภิกษุสงฆ์จากวัดประยุรวงศาวาส และวัดอนงคาราม

พสกนิกรหลั่งไหลถวายสักการะ

ส่วนบรรยากาศการลงนามเข้าถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ได้มีประชาชน นักเรียน นักศึกษาจำนวนมาก เข้าลงนามถวายสักการะอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งวัน

สำหรับบุคคลสำคัญที่เดินทางมาร่วมลงนาม อาทิ นายอารีย์ วงศ์อารยะ ประธานคณะกรรมการสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พลเอกวันชัย เรืองตระกูล ประธานมูลนิธิเพื่อสถาบันราชานุกูลในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผู้บัญชาการทหารบก นายควินทัน เควลย์ เอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย นายเกรียงไกร เชษฐ์โชติศักดิ์ ประธานบริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน) และศิลปินชื่อดังในสังกัด อาทิ นายสุทธิพงษ์ วัฒนะจังหรือชมพูฟรุ๊ตตี้ ฟิล์ม รัฐภูมิ โตคงทรัพย์ลิเดีย ศรัณย์รัช วิสุทธิธาดา และปีเตอร์ โฟดิฟาย เป็นต้น

หลายองค์กรสืบสานพระปณิธาน

นายอารีย์ วงศ์อารยะ กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเอาพระทัยใส่ต่อโครงการในการสร้างสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ทั้ง 12 แห่งทั่วประเทศ เพื่อสืบสานพระราชประสงค์ของพระราชชนนี ที่ต้องการให้ประชาชนมีสวนสาธารณะที่ดีที่สุด

นายอภิรักษ์โกษะโยธิน ผู้ว่าฯ กทม. กล่าวถึงการจัดงาน สถิต ณ ดวงใจ ถวายอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นเวลา 100 วัน เพื่อร่วมไว้อาลัยการสิ้นพระชนม์ โดยมีประชาชนสนใจเข้าร่วมลงนามถวายความอาลัยและขอบัตรรับหนังสือ สถิต ณ ดวงใจ ไว้เป็นที่ระลึกเป็นจำนวนมากถึง 5,887 ราย กทม. แจกจ่ายไปแล้วประมาณ 2,000 เล่ม ในวันที่ 8-9 ม.ค. จะแจกหนังสืออีกวันละ 4,000 เล่ม โดยได้มอบหมายให้สำนักวัฒนธรรมกีฬา และการท่องเที่ยว (สวท.) สำรวจจำนวนประชาชนที่มาในแต่ละวันเพื่อที่จะจัดเตรียมหนังสือให้เพียงพอกับประชาชนที่มาร่วมงาน นอกจากนี้ในวันที่ 9 ม.ค. ซึ่งเป็นวันที่ครบ 7 วันที่สิ้นพระชนม์ กทม.จัดให้มีการทำบุญตักบาตร พระสงฆ์ จำนวน 184 รูป ในเวลา 06.30 น.

ครม.อนุมัติ300ล.จัดพระราชพิธี

วันเดียวกัน พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี และรมว.มหาดไทย กล่าวภายหลังเป็นประธานการประชุม คณะกรรมการอำนวยการการจัดงานพระราชพิธีพระราชทาน เพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ครั้งที่ 1 /2551 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล ว่าได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมา 5 คณะ เพื่อดูแลในด้านการจัดงาน การก่อสร้างพระเมรุ การประชาสัมพันธ์การจัดทำของที่ระลึก และจดหมายเหตุต่างๆ

"งานสำคัญเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการเป็นลำดับแรกคือ การก่อสร้างพระเมรุและการซ่อมแซมพระราชยานที่จะใช้ในการเชิญพระศพ รองลงมาคือการจัดการด้านต่างๆ เนื่องจากขณะนี้มีประชาชนต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในงานพระราชพิธีเป็นจำนวนมากโดยคณะกรรมการเห็นว่ามูลนิธิที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นองค์ประธานอยู่น่าจะเข้ามาช่วยรับบริจาคได้" พล.อ.สุรยุทธ์ กล่าว

พล.อ.สุรยุทธ์ กล่าวต่อว่า สำหรับการออกแบบพระเมรุ ขณะนี้ นาวาอากาศเอกอาวุธ เงินชูกลิ่น อดีตอธิบดีกรมศิลปากร ซึ่งเป็นประธานในการออกแบบได้นำแบบพระเมรุขึ้นกราบบังคมทูลและได้ทรงมีพระราชวินิจฉัยลงมาแล้วโดยเบื้องต้นพระเมรุจะเป็นทรงปราสาทมีจตุรมุข ตกแต่งด้วยศิลปแบบไทยแท้ ซึ่งในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีก็ได้อนุมัติงบประมาณเบื้องต้นในการจัดงานพระราชพิธีครั้งนี้จำนวน 300 ล้านบาท

รับสั่งพระเมรุมาศเศวตฉัตร7ชั้น

นาวาอากาศเอกอาวุธ กล่าวว่า ในที่ประชุมเห็นชอบแบบร่างพระเมรุตามที่กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรมได้มอบหมายให้ตนเป็นผู้ออกแบบสถาปัตยกรรมพระเมรุ ซึ่งได้นำแบบร่างพระเมรุถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทอดพระเนตรทั้ง 2 แบบ คือพระเมรุทรงยอดปราสาทและยอดปรางค์ รับสั่งให้ใช้แบบพระเมรุทรงยอดปราสาท ซึ่งมีรูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมคล้ายพระเมรุของสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้าสุขุมารศรี พระอัครราชเทวี ซึ่งพระเมรุสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จะมีโครงสร้างหลักประกอบด้วย หน้าบันแถลง ประดับตราสัญลักษณ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เหนือหน้าบันแถลงขึ้นไปเป็นบันเชิงกร 5 ชั้น ถัดขึ้นไปเป็นบัวกลุ่มรับ 5 ชั้น เหนือขึ้นไปเป็นปรีคั่นด้วยลูกแก้ว เหนือลูกแก้วเป็นเม็ดน้ำค้าง และบนสุดเป็นเศวตฉัตร 7 ชั้น

สำหรับลวดลายพระเมรุ จะมีความใกล้เคียงกับพระเมรุมาศสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จะใช้ลวดลายซ้อนไม้ แทนลายแกะสลักมีลักษณะเรียบง่ายแต่สมพระเกียรติจะใช้กระดาษทองปิดลวดลายแทนทองเปลว เหมือนศิลปะประดับกระจกของศาลาไทย โดยโครงสร้างพระเมรุจะใช้ไม้จำนวนน้อยในการก่อสร้าง เนื่องจากไม้ค่อนข้างหายากและจะใช้ไม้อัดประกอบกับเหล็กเป็นส่วนโครงสร้างเสา

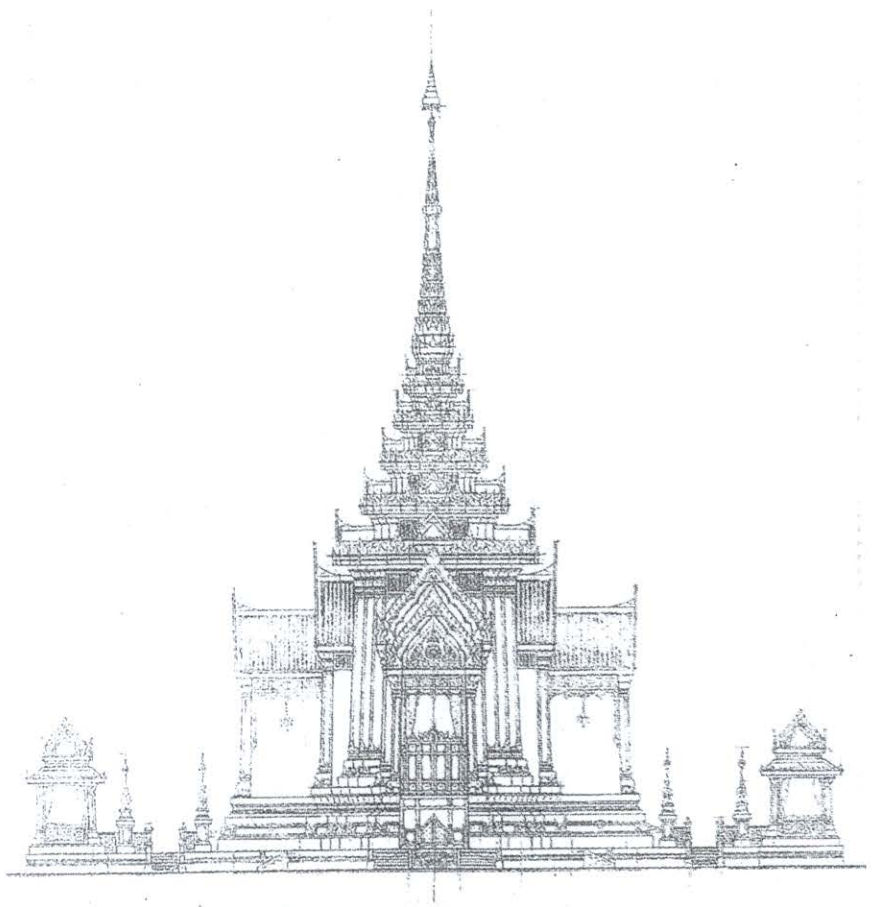
ด้านนายเกรียงไกร สัมปัชชลิต อธิบดีกรมศิลปากร กล่าวว่า แบบร่างพระเมรุได้ร่างแบบลายเส้นไว้ก่อนนำไปถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทอดพระเนตรทั้ง 2 แบบเลือกแบบร่างพระเมรุและใช้แบบยอดปราสาท สำหรับยอดฉัตรพระเมรุแบบเดิม 5 ชั้นจะได้เปลี่ยนแก้ไขแบบเป็นฉัตร 7 ชั้นในภายหลัง และใช้เรียกพระเมรุเป็นพระเมรุมาศตามฐานานุศักดิ์

พระอัจฉริยภาพ"เจ้าฟ้าอักษรศาสตร์"

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) เปิดเผยหนังสือพระนิพนธ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ว่า พระอัจฉริยภาพ ด้านอักษรศาสตร์ของพระองค์เป็นที่ประจักษ์ชัดโดยเฉพาะภาษาฝรั่งเศสให้ความสนใจมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ และทรงเป็นพระอาจารย์สอนวรรณคดีฝรั่งเศสในสถาบันอุดมศึกษาของไทย งานพระนิพนธ์แปลเรื่อง LE COURONNEMENT ESPAGNOL-THE SPANISH CORO NATION ชื่อภาษาไทย "ราชาภิเษกพระเจ้ากรุงสเปน" อีกเล่มหนึ่งที่ได้รับความสนใจจากคนเรียนภาษาฝรั่งเศสซึ่งพระนิพนธ์แปลดังกล่าวแปลมาจาก The Spanish Coronation ที่พระบาท สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงพระราชนิพนธ์ลายพระราชหัตถเลขาภาษาอังกฤษไว้ตั้งแต่ดำรงพระอิสริยยศสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เมื่อ 106 ปีที่แล้ว ทรงบันทึกไว้ในรูปของพระราชหัตถเลขารวม 8 ฉบับ ครั้งที่เสด็จพระราชดำเนินไปยังกรุงมาดริดในเดือน พ.ค.2445 เข้าร่วมในงานพระราชพิธีราชาภิเษก พระเจ้าอัลฟองที่ 13 แห่งสเปน

นายวีระกล่าวต่อว่า หนังสือพระราชนิพนธ์ "ราชาภิเษกพระเจ้ากรุงสเปน" รัชกาลที่ 6 ยังเป็นบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ด้านวิถีชีวิตวัฒนธรรมความเป็นอยู่ การแต่งกาย ศิลปวัฒนธรรมของคนสเปน ในระหว่างที่ทรงพำนักเข้าร่วมพิธีราชาภิเษก พระราชาธิบดีอัลฟองที่ 13 พระชนมายุ 16 พรรษา ซึ่งต่อมารัชกาลที่ 6 ได้ทรงใช้พระราชนิพนธ์นี้สอนภาษาอังกฤษให้แก่นายจ่ายวด(ปาณี ไกรฤกษ์) ผู้เป็นพี่ชายของท่านผู้หญิงดุษฎีมาลา มาลากุล และท่านผู้หญิงได้เก็บรักษาไว้จนกระ ทั่งมีหอวชิราวุธานุสรณ์เกิดขึ้น จึงได้นำมามอบให้หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล แปลความเป็นภาษาไทย และต่อมาสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้ทรงแปลเป็นภาษาฝรั่งเศสเป็นตอนๆ ในวารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ.2521-2527 จนเสร็จสมบูรณ์

ปลัด วธ.กล่าวอีกว่า หนังสือพระนิพนธ์



พระเมรุมาศ...แบบร่างพระเมรุที่กรมศิลปากรถวายฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทอดพระเนตรและรับสั่งให้ใช้แบบพระเมรุทรงยอดปราสาทเศวตฉัตร 7 ชั้น สำหรับพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

แปลนี้นับว่ามีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ 2 ประเทศระหว่างไทยกับสเปน และมีคุณค่าทางอักษรศาสตร์ที่แสดงถึงพระอัจริยภาพของพระองค์พระปรีชาสามารถทั้งภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศส ทาง วธ.จะมอบให้กับห้องสมุดสถาบันการศึกษาต่างๆ ไว้ในการค้นคว้าภาษาฝรั่งเศสซึ่งขณะนี้ที่หอสมุดแห่งชาติทั่วประเทศได้จัดทำมุมหนังสือพระนิพนธ์ของพระองค์ท่านทั้งหมดจำนวน 25 เล่ม เรื่องแม่เล่าให้ฟัง เจ้านายเล็กๆ ยุวกษัตริย์ และ พระนิพนธ์แปลราชาภิเษกพระเจ้ากรุงสเปน

พระประมุข-ผู้นำ30ปท.ส่งสาส์นอาลัย

ด้านนายธฤต จรุงวัฒน์ อธิบดีกรมสารนิเทศ เปิดเผยว่า จนถึงขณะนี้มีพระราชสาส์นสาส์นแสดงความเสียใจต่อการสิ้นพระชนม์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จ่ากพระประมุข และผู้นำประเทศต่างๆ ทยอยมาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ 16 กุสตาฟ แห่งสวีเดน และสมเด็จพระราชินีซิลเวีย โดยมีข้อความระบุว่า "หม่อมฉันและสมเด็จพระราชินี ขอแสดงความเสียพระราชหฤทัยอย่างสุดซึ้ง ต่อการสิ้นพระชนม์ของพระเชษฐภคินีของพระองค์"

สมเด็จพระราชินีนาถ อลิซาเบธที่ 2 ทรงส่งพระราชสาส์น มาถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยในพระราชสาส์นมีใจความว่า "ฝ่าพระบาท หม่อมฉันรู้สึกเศร้าใจยิง ทีได้ทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์"

นอกจากนี้ยังมีพระราชสาส์นแสดงความเสียใจจากแกรนด์ดยุก อองรี แห่งราชรัฐลักเซมเบิร์ก สมเด็จพระราชาธิบดีโมฮัมเหม็ดที่ 6 แห่งราชอาณาจักรโมร็อกโก, เชค ฮามัด บิน คอลิฟะห์ อัลซานี (H.H. Sheikh Hamad bin Khalifa Al เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ และมกุฎราชกุมาร, นางมิเชล บาเชเลท ประธานาธิบดีสาธารณรัฐ ชิลี, พล.อ.เปอร์เวซ มูชาร์ราฟ ประธานาธิบดีสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน, เชค คอลิฟะห์ บิน ซัยยิด อัลนะห์ยัน ประธานาธิบดี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, เชค โมฮัมเมด บิน ราชิด อัลมัคทูม รองประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี และเจ้าผู้ครองรัฐดูไบ, นายคาริมอฟ อิซลาม คาลิมอฟ ประธานาธิบดีของสาธารณรัฐอุซเบกิสถาน นายเหวียน มินห์ เจี๊ยด ประธานาธิบดี สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และภริยา

นายธฤตกล่าวต่อว่า โดยในขณะนี้มีพระประมุขและผู้นำประเทศต่างๆส่งพระราชสาส์นและสาส์นมาแล้วเกือบ 30 ประเทศ บางประเทศก็มีหลายฉบับจากบุคคลสำคัญ



สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ในการพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

เพราะทรงทุ่มเทพระองค์เพื่อปวงชนชาวไทยจึง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯสถาปนาเป็น

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศในการสถาปนาสมเด็จพระเจ้าพระพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ขึ้นเป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายใน มีพระนามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราวาสราชนครินทร์ ณ วันที่ 6 พฤษภาคม พุทธศักราช 2538 มีความตอนหนึ่งในพระบรมราชโองการว่า

"สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ได้ทรงปฏิบัติพระราชกิจแทนพระองค์ในหลายวาระ และทรงรับเป็นพระธุระในการส่วนพระองค์สมเด็จพระบรมราชชนนีให้ดำเนินลุลวงไปด้วยความเรียบร้อย ทั้งได้ปฏิบัติวัฏฐากสมเด็จพระบรมราชชนนีอย่างใกล้ชิดในที่ทุกสถาน และรักษาพยาบาลเมื่อทรงพระประชวร โดยมิได้มีความเบื่อหน่ายย่อหย่อน ด้วยมีพระประสงค์จะแบ่งเบาพระราชภาระทำให้ทรงคลายพระราชกังวล และวาง พระราชหฤทัยในส่วนสมเด็จพระบรมราชชนนีได้เป็นอันมาก

นอกจากนั้น สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ยังมีพระหฤทัยเปี่ยมไปด้วยพระเมตตากรุณาปรารถนาที่จะให้ประชาชนทุกชนชั้นได้มีวิชาความรู้ มีฐานะความเป็นอยู่และมีสุขภาพอนามัยที่ดีถ้วนหน้า จึงทรงพระอุตสาหะรับเป็นอาจารย์สอนในอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ โดยมิได้ทรงคิดเห็นแก่ความเหนื่อยยาก ทั้งทรงรับเป็นพระธุระบริหารกองทุนการกุศลสมเด็จย่า ทรงเป็นประธานมูลนิธิโรคไตมาตั้งแต่แรกเริ่ม และทรงรับมูลนิธิตลอดจนสมาคมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การสังคมสงเคราะห์และการสาธารณสุข ไว้ในพระอุปถัมภ์อีกเป็นจำนวนมาก ได้ทรงปฏิบัติบริหารกองทุนมูลนิธิที่ทรงเป็นประธานและบริหารอยู่โดยเต็มพระสติกำลังปรีชาสามารถ และได้พระราชทานความช่วยเหลือนานัปการแก่มูลนิธิและสมาคมที่อยู่ในพระอุปถัมภ์ ทำให้กิจการต่างๆ ของกองทุนมูลนิธิและสมาคมเหล่านั้นดำเนินก้าวหน้ามาด้วยความมั่นคง และก่อเกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างใหญ่หลวง พระเกียรติคุณด้านนี้เป็นที่ประจักษ์เด่นชัด ด้วยเหตุนี้สถาบันอุดมศึกษาในประเทศ และองค์การระหว่างประเทศมากแห่งจึงได้ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ในสาขาวิชาต่างๆ และเหรียญสดุดีพระกิตติคุณ

พสกนิกรชาวไทยได้ประจักษ์แก่ใจกันดีว่า สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้ทรงปฏิบัติงานถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มาเป็นเวลาช้านาน ด้วย พระวิริยอุตสาหะ นอกจากงานอันเป็นพระราชกิจแล้ว พระกรุณาธิคุณที่ได้พระราชทานแก่ประชาชนทุกหมู่เหล่า ก็ปรากฏเป็นอเนกอนันต์

พระเมตตากรุณาในสมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ทรงปรารถนาให้ประชาชนทุกชนชั้นได้มีวิชาความรู้ จะเห็นได้จากการปฏิบัติพระราชกิจต่างๆ ในด้านการศึกษา เพื่อปวงชนทั้งในระบบโรงเรียน และการศึกษาผู้ใหญ่ เช่น ทรงพระอุตสาหะรับเป็นอาจารย์สอนในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ทรงก่อตั้งสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน และศึกษาวิจัยค้นคว้าภาษาศิลปวัฒนธรรมฝรั่งเศส ความรอบรู้ด้านวิชาการ และการอุทิศพระองค์เพื่อการศึกษาเป็นที่ประจักษ์ชัดทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ มหาวิทยาลัยต่างๆ จึงได้ถวายดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ในสาขาวิชาต่างๆ และเหรียญสดุดีพระกิตติคุณ

สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงตระหนักดีว่า การศึกษาระดับต้นมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของประชากรทั้งประเทศ จึงได้พระราชทานความช่วยเหลือ โดยทรงดำเนินการทดลองอุปกรณ์การเรียนของมูลนิธิสมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ในระหว่างตามเสด็จฯ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยม และสงเคราะห์ราษฎร

ในท้องถิ่นทุรกันดารของจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ จนได้สื่อการเรียนการสอนชุดเสริมทักษะที่เป็นประโยชน์สำหรับ นักเรียนประถมศึกษา ดังจะเห็นได้จากพระกรณียกิจด้าน สื่อการเรียนการสอน

ในการพัฒนาวิชาการของเยาวชน สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ได้ทรงส่งเสริม และสนับสนุนการจัดส่งเยาวชนไทยไปเข้าร่วมแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ ทั้งด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ได้พระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ และจากทุนการกุศลสมเด็จย่า ทรงติดตามการแข่งขัน และพระราชทานกำลังใจอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังทรงสนพระทัยและส่งเสริมการกีฬาในหลายประเภทอีกด้วย

การเผยแพร่ความรู้ วิทยาการ ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ นับเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างความเข้าใจและช่วยพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้แก่ประเทศ สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องเหล่านี้จะเห็นได้จากการเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ การเสด็จทอดพระเนตรโบราณสถาน และมรดกของโลก ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ และทรงรวบรวมจัดพิมพ์เผยแพร่ความรู้ ดังในพระอัจฉริยภาพด้านพระนิพนธ์เกี่ยวกับพระราชวงศ์ สารคดีเชิงท่องเที่ยวและบทความเชิงวิชาการ

อนึ่งพระกรณียกิจในด้านการแพทย์ สาธารณสุขและอนามัย ก็แสดงถึงพระเมตตาต่อทุกชนชั้นให้มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง ทรงสนับสนุน และบริหารมูลนิธิต่างๆ ที่ช่วยพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น เช่น มูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ มูลนิธิชาเทียมฯ มูลนิธิช่วยการสาธารณสุขชุมชน มูลนิธิถันยรักษ์ และมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เป็นต้น ในการสงเคราะห์ราษฎรผู้ยากไร้ในท้องถิ่นทุรกัดาร เด็กด้อยโอกาสในชุมชนแออัด ก็ได้ทรงพระเมตตาให้ความช่วยเหลือทั้งด้านปัจจัยสี่ และการสาธารณสุข เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนผู้ยากไร้ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น"










ตำรวจพระเจ้าอยู่





'วันกัลยาณิวัฒนา'ม.อ.รำลึกพระเมตตา

"กิจของมหาวิทยาลัย จะต้องเป็นที่เสาะหาวิชา แสวงหาความรู้ เพื่อให้เกิดความรู้แจ้ง รู้จริง และนำมาสอนลูกศิษย์ เพื่อให้ลูกศิษย์มีความรู้ที่ทันสมัย และมหาวิทยาลัยมีกิจที่จะบ่มเพาะคนดีของชาติ เป็นสถานที่รวมของนักปราชญ์"

พระบรมราโชวาทของพระบรมราชชนก ซึ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีพระกระแสรับสั่งถึงในคราเสด็จมาทรงงานสอนที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ม.อ.)

กลายเป็นแนวทางหลักที่ใช้ในการพัฒนามหาวิทยาลัย จวบจนบัดนี้

รศ.ดร.บุญสม ศิริบำรุงสุข อธิการบดีม.อ.คนปัจจุบัน กล่าวรำลึกถึงพระเมตตาของ**เจ้านายราชสกุล "มหิดล"** ต่อมหาวิทยาลัยใต้สุดแดนสยามว่า

นับแต่ชื่อของมหาวิทยาลัย ที่เป็นนามพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระนามของพระบรมราชชนก นับเป็นเกียรติยศสูงสูดต่อชาวสงขลานครินทร์ อีกทั้งเมื่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เสด็จมาที่ ม.อ.ทรงเปิดอาคารวิจัยทางแพทยศาสตร์ศึกษา ชื่ออาคารรัตน์ ประธานราษฎร์นิกร ในโอกาสครบรอบ 20 ปี ของคณะแพทยศาสตร์ และเมื่อม.อ. จัดตั้งกองทุน 100 ปี สมเด็จพระบรมราชชนก พระองค์ได้พระราชทานเงินทุน 1 ล้านบาท เป็นการประเดิม ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ของกองทุนมูลนิธิทันตแพทยศาสตร์ ให้คณะทันต-แพทยศาสตร์ ม.อ.เข้าร่วมมูลนิธิ พอ.สว.เพื่อให้อาจารย์และนักศึกษาทันตแพทย์ ออกรักษาฟันให้ประชาชนในพื้นที่ต่างๆ ทรงมีพระเมตตา เป็นองค์ประธานกิตติมศักดิ์ กรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย และทรงเสด็จเป็นองค์ประธานในการประชุมให้กับกรรม การส่งเสริม จ.สุราษฎร์ธานี

ต่อมาในปีพ.ศ.2525ด้วยสำนึกในพระกรุณาธิคุณ ม.อ.ได้ทูลเกล้าถวายปริญญา ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ปี พ.ศ. 2537 ทูลเกล้าถวาย ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์(ประวัติศาสตร์) และปี พ.ศ. 2542 ทูลเกล้า ถวายปริญญาทันตแพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

ในวันที่ 5 มิถุนายน 2543 พระราชทานชื่อโครงการจัดตั้งสถาบันกัลยาณิ-วัฒนา เพื่อการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมสัมพันธ์ และสถาบันวัฒนธรรมศึกษา ซึ่งรวมกันเป็นหน่วยงานใหม่ให้ชื่อว่า **"สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา"**

"นับจากนี้ไปวันที่ 5 มิถุนายนของทุกปี ม.อ.จะจัด "วันกัลยาณิวัฒนา" เพื่อรำลึกถึงพระเมตตาของพระองค์ท่าน ไม่ว่าจะเป็นมูลนิธิ พอ.สว.ที่จะออกไปให้บริการ รักษาด้านทันตกรรมให้กับชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนค่ายโอลิมปิกที่ใต้ฝ่าพระบาททรงเป็นองค์อุปภัมภ์ ผ่านกิจกรรมวิชาการและนิทรรศการจัดแสดงทั้ง 5 วิทยาเขต ที่ จ.สงขลาจ.ปัตตานี จ.สุราษฎร์ธานี จ.ภูเก็ต และ จ.ตรัง เพื่อให้อาจารย์ นักศึกษา บุคลากรได้ระลึกถึงพระเมตตาต่อมหาวิทยาลัย"

อย่างไรก็ตามม.อ.ได้ให้มีการลงนามถวายการไว้อาลัยที่สำนักจัดงานอธิการบดีวิทยาเขตหาดใหญ่ จนถึง 16 มกราคม และจัดพิธีทำบุญตักบาตรถวายเป็นพระราชกุศล ในวันเดียวกัน เวลา 07.00 น. ที่ลานหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระบรมราชชนก ม.อ.วิทยาเขตหาดใหญ่



THE NEWSPAPER YOU CAN TRUST

Bangkok Post

WEDNESDAY, JANUARY 9, 2008 ◆ 25 BAHT

PRINCESS GALYANI VADHANA



APICHIT JINAKUL

The crematorium designed for Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana, in the shape of a traditional Thai pavilion with a tall spire and four porticos. The design will be presented to His Majesty the King for royal advice.

B300 million approved for royal funeral

PRADIT RUANGDIT

The cabinet yesterday approved a 300-million-baht budget for the royal cremation of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana.

The money will be drawn from the 2008 central budget set aside for emergency purposes.

Group Captain Arvuth Ngernchuklin, designer of the royal crematorium, said two blueprints have already been presented to HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn for advice.

She favoured the design which was in the shape of a traditional Thai pavilion with four porticos and a seven-tiered spire, said Group Capt Arvuth.

The design will also be presented to His Majesty the King for royal advice.

The committee overseeing the royal cremation has set up five sub-committees to assist its work.

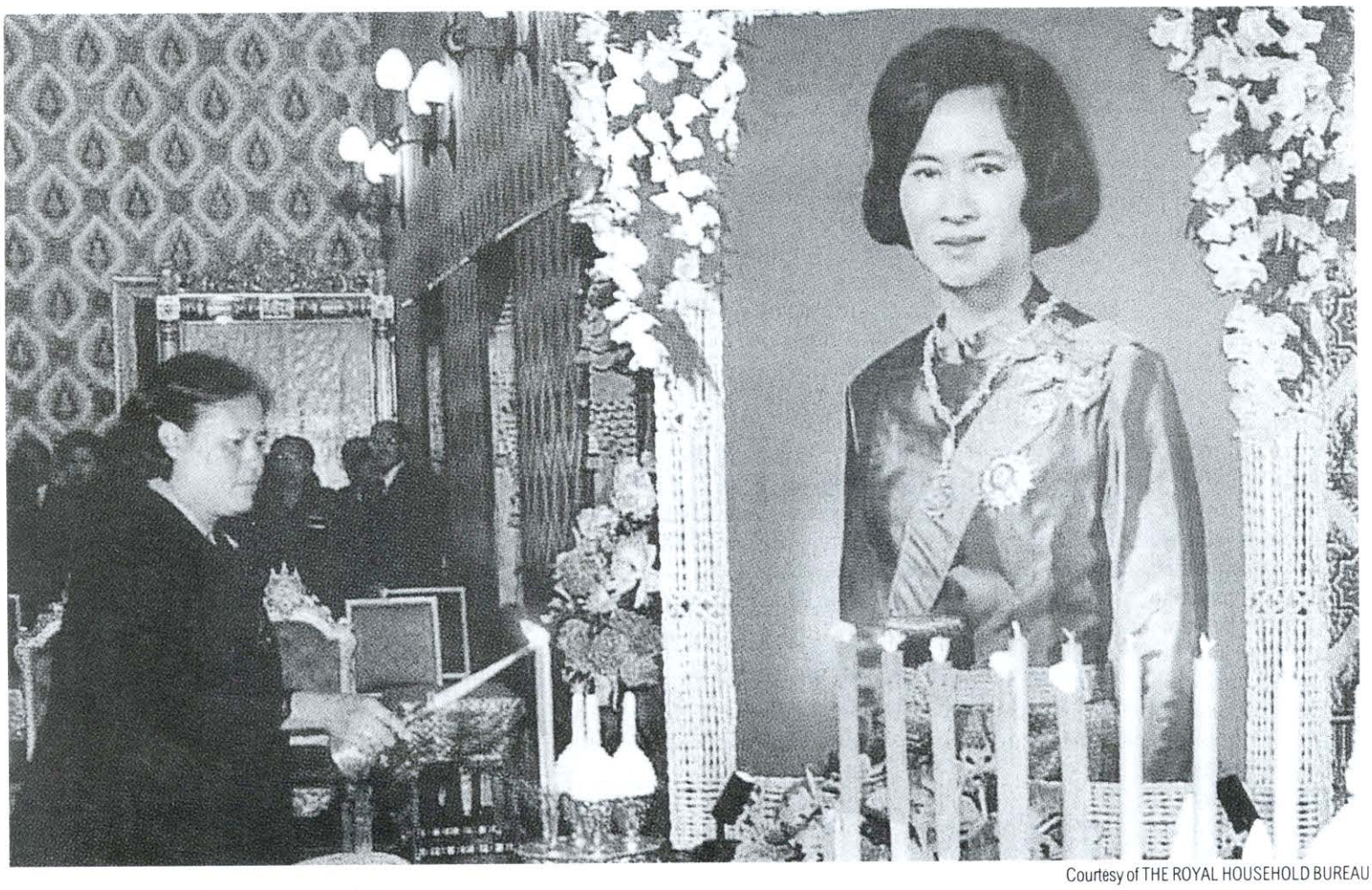
The sub-committees will respectively arrange the royal cremation; build the crematorium and related structures, and restore royal funeral chariots; handle public relations affairs; oversee security and traffic management; and take charge of the production of commemorative books and archives documenting the royal funeral.

Prime Minister's Office Minister Khunying Dhipavadee Meksawan said Prime Minister Surayud Chulanont has sent letters requesting HRH Crown Prince Maha Vajiralongkorn and HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn to be advisers to the committee.

If they agree to the request, they will be asked to chair committee meetings, Khunying Dhipavadee said.

Meanwhile, Britain's Queen Elizabeth II sent a letter of condolence to His Majesty the King.

"I was saddened to hear of the death of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana. Her death will be a great loss to the Thai people. I send my deepest sympathy," the British queen said in the letter.



Courtesy of THE ROYAL HOUSEHOLD BUREAU

Princess in mourning

Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn lights candles and gives alms to monks at the royal funeral ceremony for HRH Princess Galyani Vadhana at the Dusit Maha Prasart Throne Hall in the Grand Palace yesterday morning.



In deep condolences for the great loss of
Her Royal Highness Princess Galayanivadhana
whose royal benevolence has always been
in the hearts of all the Thai people.

Think Earth Project
Siam Motors Group of Companies
Siam Kolkarn Music School
Yamaha Music Academy (Siam Kolkarn)

Her Royal Highness
Princess Galyani Vadhana, Princess of Naradhivas
will always remain in our hearts.



Rest in peace. All Thais are grateful for HRH's divine grace.

Staff and Management Members of Toyota Motor Thailand Co., Ltd.
and Toyota Dealers Nationwide

The Nation • THAILAND

WEDNESDAY, January 9, 2008 • 36 PAGES, 4 SECTIONS, VOLUME 33, NO 51759 • Bt25

Royals to undertake religious ceremonies

His Majesty King Bhumibol Adulyadej will perform a religious ceremony this afternoon to make merit on the seventh day after HRH Princess Galyani Vadhana passed away.

The King is scheduled to travel with Her Majesty the Queen to the Dusit Throne Hall in the Grand Palace for the ceremony at 5pm.

The Royal Household Bureau yesterday announced the start of ceremonies, as instructed by His Majesty, to conclude the initial seven days of mourning for HRH Princess Galyani.

HM the King will light candles and incense at the altar while 30 Buddhist monks will pray during the lighting of the candles. His Majesty will then make offerings to the monks.

Four monks will preach and pray to end the ceremony and Their Majesties the King and Queen will depart from the throne hall.

Tomorrow morning, there will be another merit-making ceremony. Their Majesties the King and Queen are due to travel to the Dusit Throne Hall at 10.30am for a further merit-making ceremony.

His Majesty will present food offerings to 30 praying monks, after which the monks will eat. Four monks will recite the Dhammakhatha and HM the King will present offerings and robes to the monks. HM the King will also present robes to 84 monks.

THE NATION



Merit-making event

Nearly 2,000 hilltribe people in Chiang Mai's Mae Chaem district join a merit-making ceremony yesterday for HRH Princess Galyani Vadhana at a Community Learning Centre in Ban San Kiang in Tambon Chang Keung yesterday.

Seven-tier umbrella chosen for funeral

■ *Nithinand Yorsaengrat, Piyanart Srivalo*
The Nation

HER ROYAL Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn yesterday selected the final design for a pavilion to be built in Sanam Luang to house the funeral service of HRH Princess Galyani Vadhana.

To honour her late aunt, the Princess has chosen to decorate the pavilion with a seven-tier white Sawettachatra umbrella, with the permission of His Majesty the King, although the highest decoration previously designated for Princess Galyani had been a five-tier umbrella.

The seven-tier Sawettachatra umbrella, which was also used at the funeral service for the Princess Mother in 1995, will accommodate a golden royal urn called a "kosa".

The pavilion, chosen from two shortlisted models, will take six to seven months to build, according to Fine Arts Department director-general Arvudh Ngernchooklin.

The chosen design has a castle-style high-ceiling roof, four balconies and is decorated entirely with traditional wall ornaments.

It will house an altar that accommodates the body of the Princess and a crematorium.

Arvudh did not say how much the pavilion alone would cost but it is expected to be within a Bt300-million budget approved by Cabinet yesterday.

A government committee organising the event yesterday set up five sub-panels to assist in the management of the affair.

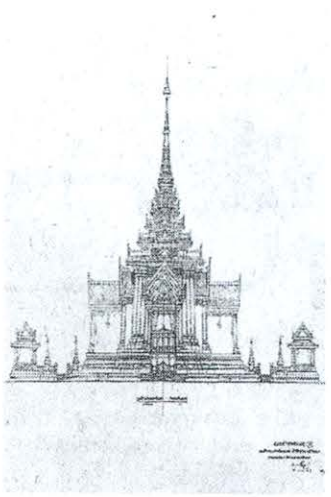
Public donations, widely requested countrywide, can be made later through provincial authorities and possibly two charity foundations under her patronage, including the Princess Mother's Medical Volunteer Foundation.

Arvudh said many works and simple handcrafted items could come from the public as this was allowed during the funeral of the Princess Mother.

The multi-tiered umbrella is part of the royal regalia. "Sawet" means white while "chatra" refers to the multi-tier umbrella.

In royal mourning and funeral ceremonies, it is placed across a golden royal urn or "kosa", which is at present no longer a container for the deceased's ashes, but an honorary ornament.

The royal ceremony to place the umbrella on top of the Phra Meru Mas will be held when the construction of the structure is completed.



A DRAWING *of the pavilion that will house the funeral service.*

Umbrella relates to rank

In general, the umbrella used in the ceremonies varies relating to the ranks of royal members: a nine-tier umbrella signifies the king only.

A seven-tier umbrella is set aside for kings before their coronation. It is also for the queen, princess mother, princess father and crown prince.

A five-tier umbrella is for high-ranking royal members.

A seven-tier umbrella can also be used for high-ranking royal members, depending on the king's command.

According to some ancient Thai texts, the nine-tier umbrella, called Noopapadol Maha Sawettachatra, signifies Buddhist navalokutaradhamma or the nine supramundane states: the Four Paths, the Four Fruits and Nibbana or Enlightened state.

It is also believed that this umbrella signifies the king's reign that extends in nine directions.

The seven-tier umbrella signifies the seven Buddhist factors of Enlightenment: awareness, wisdom, effort, delight, tranquillity, concentration and upekkha or neutral feeling.

It also signifies seven directions over which high-ranking persons under the umbrella have influence.

The white colour of the umbrella signifies the colour of the top of Mount Phra Sumeru, which is the residence of Siva, a great deity in Brahman belief.

Breast Foundation vows to carry on its good work



Ceremonial candles

HRH Crown Prince Maha Vajiralongkorn lights candles at the Abhithamma recital ceremony for HRH Princess Galyani Vadhana at the Dusit Throne Hall in the Grand Palace yesterday.

■ *The Nation*

THE THANYARAK BREAST Foundation under the Patronage of HRH The Princess Mother at Siriraj Hospital vowed yesterday to continue the mission of its president, HRH Princess Galyani Vadhana – who passed away last Wednesday – to prevent and treat breast cancer.

HRH the Princess had raised funds to buy mammogram devices to give underprivileged patients access to modern medical technology. Many breast cancer patients have said they appreciated the Princess's efforts in supporting the Foundation's work.

Dr Thammanit Aungsusingh, the Foundation's secretary-general, said the foundation was established in 1995 by the Princess Mother, who was concerned about the rising number of breast-cancer patients. The disease is the country's second leading cause of death among women after cervical cancer. Since the cause of breast cancer is not known, the best way to prevent it or increase the chance of survival is to detect it at an early stage, he said.

As the Foundation's president, HRH Princess Galyani Vadhana did much of the work by herself, and contacted Siriraj Hospital to ask for a space for the Thanyarak Breast Centre.

"Even though this is a small foundation, HRH the Princess paid attention to it and presided over every annual meeting. The Princess was very meticulous; she noticed even a slight misspelling. Thus, all the staff follow her example in order to get good results," he said.

"HRH the Princess raised funds for the Foundation every year and provided money from HRH the Princess Mother's Charity Fund to buy digital mammogram devices, which are very expensive," he said.

The Princess followed the Princess Mother's instruction that they should provide modern technology to treat rich and poor patients with equity. In addition they sent mobile medical units to many areas to give people better access to medical treatment, he added.

The Thanyarak Breast Centre has 30 doctors and medical staff and treats 120-130 patients a day. With extended service hours, the centre is estimated to diagnose and treat about 30,000 people per year. Its campaign for women to do self-check breast examinations began in 2000 and by last year the Public Health Ministry had trained 300,000 health volunteers to teach the self-check method, which is the best way to detect possible cancer at the earliest stage.

"Although HRH the Princess has passed away, the Foundation committee is determined to continue everything as she had wished – be it in training or in the continuation of good quality services."

A breast-cancer patient, Manassanan Ranyatasewi, said that since she moved back to Thailand from England in 2004, she underwent a breast check-up at the centre every six months and was diagnosed with the cancer. She underwent an operation at the end of 2005. She said she felt very grateful for the work of the Princess and the Princess Mother.

"I've travelled to many countries and there is nowhere else like Thailand where we have HM the King and royal family members who care for and help their subjects," she said.

LETTERS TO THE EDITOR

We should all follow the example of the charitable Princess

It is indeed heart-warming to see the nationwide outpouring of grief on the passing of HRH Princess Galyani Vadhana from all levels of society, and especially from the ordinary people whose lives she benefited so much.

Yet it would be far better if you and I followed the role models of our royals as they devote their lives to the common good while they are still with us, joining in their causes and making their burdens lighter. For example, HRH Princess Galyani spent years helping the disabled, poor and others less privileged. Yet, at the national level, each government sets a very low 10-per-cent limit on tax-deductible contributions to charitable organisations, and approvals to institutions to make donations to them tax-exempt are given out with a miser's hand. At a local level, to call Bangkok's sidewalks "disabled-friendly" is to make a cruel joke, and lottery ticket selling is still a major occupation of last resort for the blind. If you, dear reader, were wheelchair-bound, where in your workplace could you even go to the toilet?

We rightfully praise our royals for the many years they spend working for the common good, yet the vast majority of Thais have not followed in their footsteps and experienced the joy of volunteering, helping those less fortunate.

As we join the rest of the nation in mourning for HRH Princess Galyani, I suggest that the new government should encourage giving for our common causes by doubling the exemption limits and making the qualification process easier. I suggest that you, reader, should give just half a day each month helping out your favourite charity, or donate its monetary equivalent – starting now.

Burin Kantabutra
BANGKOK

UK queen's condolences

Queen Elizabeth of the United Kingdom has sent a letter of condolence to His Majesty King Bhumibol Adulyadej on the death of Princess Galyani. The letter reads:

Your Majesty,
I was saddened to hear of the death of Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana. Her death will be a great loss to the Thai people. I send my deepest sympathy.

Elizabeth R

THE NATION

Coins to mark royal funeral

■ *The Nation*

THE TREASURY DEPARTMENT will propose making silver and bronze coins to commemorate the funeral of HRH Princess Galyani Vadhana, deputy director-general Jaruwan Janthimapong said yesterday.

The department planned to table its proposal at the meeting of the committee to organise the royal funeral yesterday afternoon at the Prime Minister's Office, she told Modern Nine's morning news.

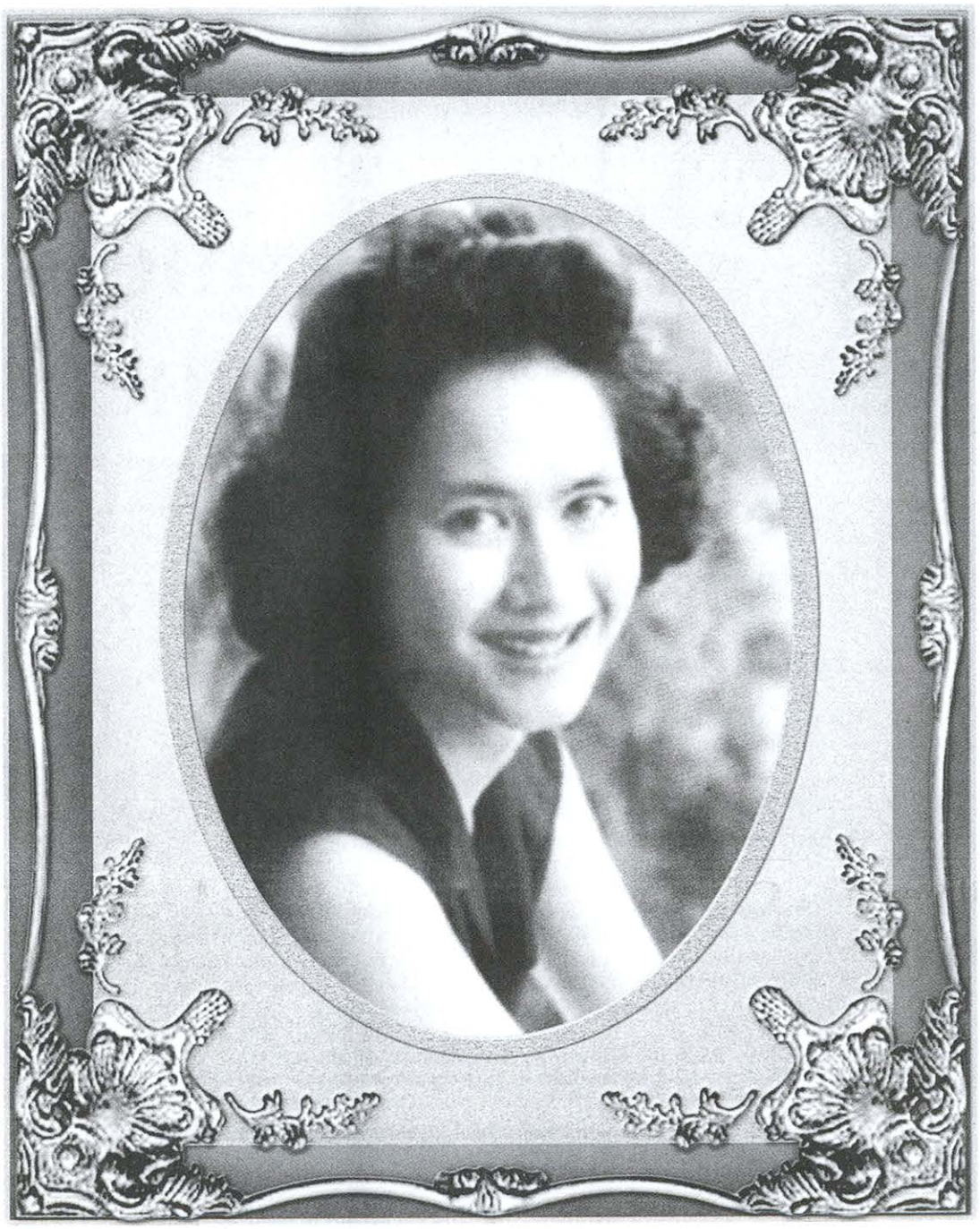
Jaruwan said the special coins' value would be based on donations, not the face price of the coin.

A Bt50 donation would get one bronze coin. Officials were studying the donation price for the silver coin.

Any profit, after costs, would be presented to HM the King for HRH Princess's funeral, she said.

The coins can only be reserved or bought through the department or Krung Thai Bank, Jaruwan said.

Her Royal Highness
Princess Galyani Vadhana, Princess of Naradhivas
will always remain in our hearts.



Rest in peace. All Thais are grateful for HRH's divine grace.

Staff and Management Members of Toyota Motor Thailand Co., Ltd.
and Toyota Dealers Nationwide



Books by Princess selling out

■ *Nitida Asawanipont*
The Nation

MANY BOOKSTORES are running out of works by HRH Princess Galyani Vadhana after she passed away eight days ago.

Of the Princess's 11 books, the two most popular, according to a survey by *The Nation*, are "*Mae Lao Hai Fung*" (As Mother Told Me) and "*Jao Nai Lek Lek: Yuwakasat*" (The Young King).

Chulalongkorn University Book Centre deputy manager Songyos Samkasat yesterday said the bookstore had sold more than 1,000 copies of the Princess's books, of which about 90 per cent were the two popular ones mentioned above.

However, a source at Dokya bookstores said commemorative albums related to the Princess were gaining in popularity.

DMG Publishing sold 1,000 copies of all of the Princess's books within a few days. Usually, it sells a few copies a week. It has no more books left by the Princess and has no plans to bring in more stock, because the public can find the books from other sources, said executive chairman Danai Chanchaichai.

The reason "The Young King" is a best-seller is because it depicts the life of His Majesty the King in detail from when he was child, while "As Mother Told Me" features the teachings of the late Princess Mother, as well as the life of HM the King Ananda Mahidol (King Rama VIII) and the Princess.

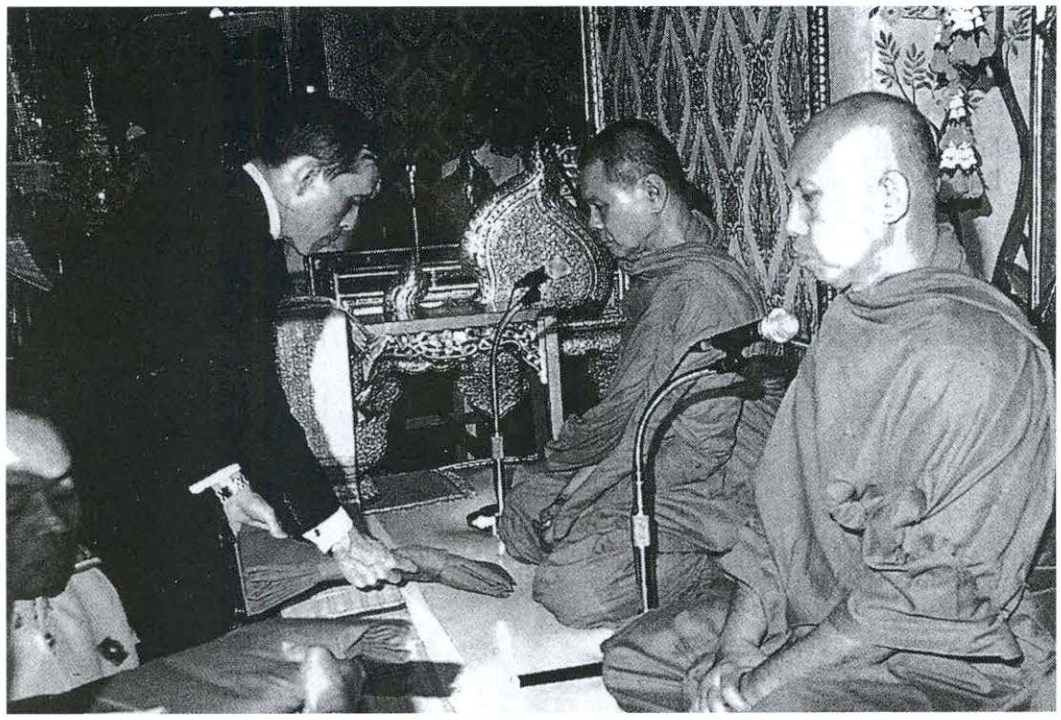
Like all of the sources except the Chulalongkorn University Book Centre, which still has more than 1,000 copies in its warehouse, Amarin Printing and Publishing and Asia Books are running low on some books. They want to see if publishing houses will do another run and whether the Royal Palace will allow reprints.

Dokya has its Purchasing Department staff waiting at certain publishing houses, so that they can be among the first booksellers to buy copies in desired quantities.

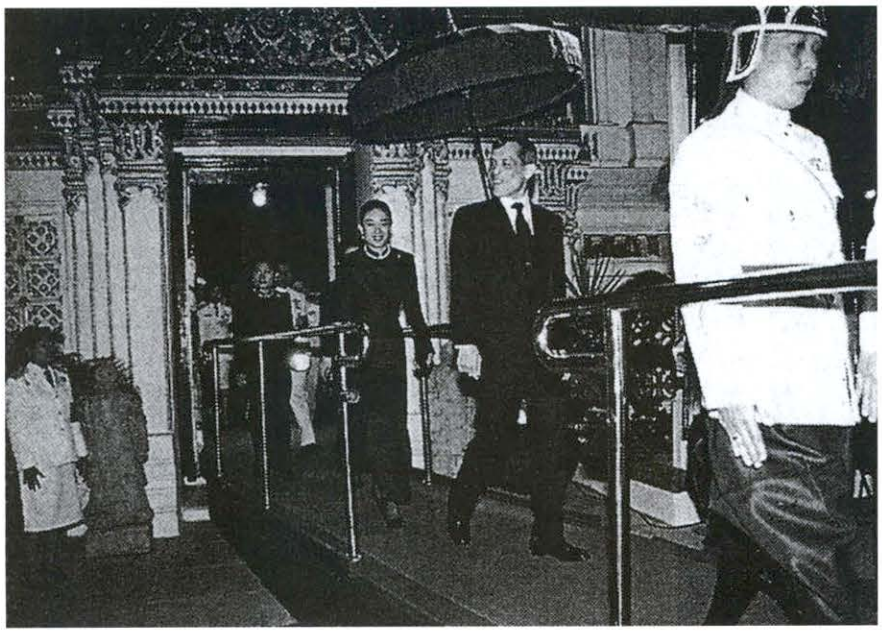
Dokya had already requested 500-1,000 copies of all of the books but may not get that many. because other booksellers, such as the B2S by Central Group, Se-Ed and Book Smile, have also placed large orders.

Songyos thinks demand will remain high for a long time, because many want the books for their collections or to give as gifts. Parents also keep bringing their children to the stores to show them the books, as well as to buy the books for them.

皇姐殿下喪禮宮廷儀式









星暹日報

（第一八九二二號）

ราคา 10 บาท

零售每份 10 銖

內地空運零售每份 12 銖

หนังสือพิมพ์ชิงเสียนเซอะเป้า

星暹報業有限公司

บริษัท ชิงเป้า จำกัด

社長李益森

นายลี สันติพงศ์ไชย

ประธานกรรมการ - ผู้อำนวยการ

總編輯督印人 馬耀輝

นายทวี ยอดเพ็ชร์

บรรณาธิการ - ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

泰京石龍軍路 267 號

267 ถ. เจริญกรุง กทม. 10100

267 New Road, Bangkok 10100

02-6212255-61

02-2254650-57

02-2250070

Fax: 02-2244139

02-2254663

E-mail:info@singsian.com

วันที่ 9 มกราคม 2551




ด้วยความเคารพรักและอาลัย







崇高敬悼

皇姐

昭華干拉耶妮越塔娜殿下駕薨

舉國同悲

TCC集團暨轄下

TCC控股有限公司 蘇旭明

TCC置地有限公司

TCC資產有限公司

泰碧（大眾）有限公司

瑪利洋行（大眾）有限公司

坤仁蘇周美滿 拜輓

